Christen
1934

1939

T.B.C. in Ned.-Indië, zooals deze welvoorzien van zegels u

December 1934.

Dec 1934

Neerlands beste wenschen vergezellen de vier aviateurs, die het K.L.M. Kerstpost-vliegtuig de „Snip" naar onze West gaan brengen, waarmede de K.L.M. haar eerste oceaanvlucht boekt

Hoofdstuk 2 Maart

...Gubern is een zoon van den pre-
het Catalaansche Hof van Cas-
werd naar het hoofdbureau van
Barcelona overgebracht, waar hij
king van de militaire autoritei-
eld.

...inister-president Lerroux ver-
oet de opstand in Andalusië
geheel bedwongen worden be-
Hij deelde verder mede, dat
morgen in de Asturische haven
de oorlogsschepen „Cervantes" en
duizend man van het Spaansche
genlegioen zullen worden ont-
ieruit mag men echter niet aflei-
e toestand in Asturië zich heeft
. De troepenbeweging heeft veel-
el de in Asturië gedetacheerde
pen en militairen af te lossen.

een uurwerk loopende bom gevonden. Was de helsche machine niet bijtijds ontdekt, dan zouden 500.000 kubieke meter gas zijn ontploft, hetgeen voor de omgeving een ramp zou hebben beteekend.

HITLER heeft een bezoek gebracht aan de vesting Lands berg. In deze vesting heeft de Fürer precies tien jaar geleden een deel der vestingstraf doorgebracht, waartoe hij destijds door het volksgerecht te München na zijn mislukte staatsgreep van 9 November 1923 was veroordeeld.

Van 11 November 1923 af tot 20 December 1924 hebben Hitler en velen van zijn medestrijders in de strafinrichting Landsberg gevangen gezeten. Eenige leden van het gevolg van den Führer behoorden destijds tot zijn medegevangenen.

...en Synodaal-bestuur.
...lopt er in.
...e Acte door-en-door
Kerk verweten is dat
...ie de schuld heeft.
...de Kerk „eene val-
...valsche Kerk is een
...ze vaderen" zouden
...bben de Roomsche
...rklaren, als in haar
...vrij gepredikt mocht
...en bediend naar de
...oals het toen in de
...t haar nog talrijke
...n, die niet met de
...

...aantoonen dat de
...ezen der Kerk had
...denis te schenden.
...an Ulrum door te
...erk" eigen plaatse-
...het oog verloren?
...best totdat Ds. de
...n ging verrichten
...Kerk"! Dat is een
...n keert men zich
Zij is een-en-al
Heere. Luther zal
...n een Acte op te
...uizenden handtee-
...d kunnen krijgen,
...ren. Onze vaderen
...k den rug toe en
...eformatie van de
...gevonden, kon die
...daarna weer niet
...was in 1517 afge-
...k in de Roomsche
...in den weg der
...voegen. Maar al
...enden uitgegaan,
...ie meer Doordat
...eer betitelen zou
...zou men zeggen
...na de reformatie
...s" was. De man-
...rd „reformatie"
...unne beweging,
...h wel een dikke
...heiding van '15.
...men het woord
...dan ook gemak-
...n met den naam
...
...door de Afschei-
...zijn is jammer-
Zij is bij allen
...schuldgevoel die

...s van één wijsvinger f 60: verlies van elken anderen vinger f 15 — Gewaarborg...

...k een luilak!" was Phils begroeting, toen Joyce aan-
...e bent tien minuten telaat. 'k Ben blij, dat ik je weer
...lijke plunje zie. Gisteren hing je de deftige dame uit!"
...achte vroolijk, toen ze neerzag op haar korten serge
...
...onden vooruit wel weten, dat je met het air en de
...n het vasteland zou terugkomen," zei Patricia, terwijl
...iep in haar bruinen serge rok en flanellen blouse. „Hoe
...t je ginds?"
...er goed. 't Was alles nieuw voor me, en daar hield ik
...was nu zooveel te zien met eigen oogen, waarvan ik
...ts wist van hooren zeggen. Wij doorreisden België,
Duitschland, Frankrijk, Zwitserland en Italië. Ik heb
...bijzonder getroffen, vind je niet?"
... nu nog zoo in den put als gisteren?" vroeg Phil.
... wierp het hoofd achterover en ademde met een glim-
...genot de frissche morgenlucht in. Ze staken nu eenige
...over, die nog zwaar bedauwd waren; het vee keek
...erig naar deze vroege onruststokers.
...zou op een morgen als deze nog in den put zitten?"
... „Ik was juist bezig mijn verdriet te begraven, toen
...avond kwam! En vandaag komt moeder thuis; ik ben
...ag zonder haar. Maar vanmorgen lijkt alles heel
...
...t de oude generaal met je moeder mee?" vroeg Patricia.
...ijn lieve, neen, hoor. Ik zou het ten minste niet denken.
... kan nog zooveel gebeuren! Ik hoop altijd nog, dat er
...schen komt — en toch, dat zal wel niet! 't Is ook on-

deugend van me, en i...
„Ha — hier zijn ze!"...
Patricia had eenige w...
en liep nu hard vooru...
Joyce en Phil rend...
uren waren ze nu slec...
tegen acht uur kwam...
vroolijk gestemd, met...
buit.
Kate, de goede ziel,...
blik van Joyce zag. Vo...
druk met het maken v...
mevrouw Chesterton.
Joyce bracht frissch...
kamer in kamer, om te...
het koper en wreef de...
naar het station en b...
't Was maar een halve...
aankomst van den trein...
Ze ging zitten. 't W...
menrand in het tuintj...
fleurige dahlia's en he...
op het perron, zoodat...
overgaf.

De Amsterdammer 10 oct. 1934

Ned. Herv. Verbond tot Kerkherstel.

„De Afscheiding in haar recht en onrecht".

Heden werd in Utrecht de 5e algemeene vergadering gehouden van het Ned. Herv. Verbond tot Kerkherstel.

Nadat in de ochtendvergadering de huishoudelijke zaken waren behandeld en Prof. Dr. Th. L. Hoitjema, van Groningen, had gesproken over „De Theologie van de Afscheiding" sprak in de middagvergadering Ds. N. van deer Snoek, van Veenendaal, over:

„De Afscheiding in haar recht en onrecht".

Er kwam in het begin van de vorige eeuw een levenwekkende stroom tegen de rationalistische leer, die zich ook in het Reveil openbaarde. Wat de beweging der Afscheiding betreft, werd deze reactie niet gevoed door de leer van het verbond der genade, maar door een eenzijdige verkiezingsleer, zooals deze gekoesterd werd in de comentikels en door vele oefeninghouders. In de Afscheiding zien wij een poging der Kerk om zich van den knellenden band der Synodale organisatie te ontworstelen. Die poging werd echter niet gedragen door een zuiver reformatorisch beginsel.

Ds. N. v. d. Snoek.

Het eerste, dat tot het conflict leidde was het doopen van kinderen uit andere gemeenten, waartoe Ds. de Cock overging, niettegenstaande de waarschuwing van Ds. Scholte en Ds. oMlenaar, Dat de Bediening des Woords te Ulrum hare vleugelen ging uitbreiden over gedeelten van andere gemeenten moest een „echt kerkelijk man" niet in orde vinden. Ook het toelaten van catechisanten uit andere gemeenten was niet juist. 't Was daar een vrije preekstoel, een vrije catechiseerkamer en een vrije avondmaalsdisch. Een vrij doopvont wilde Ds. Scholte nog niet. Anders behoefde men zich niet te storen aan het instituut van welke andere plaatselijke gemeente ook! Maar over het doopen schreef de predikant van Doeveren, dat zoolang het doopformulier ongeschonden bleef de kinderen in eigen gemeente behoorden gedoopt te worden. Juist! Maar waarom zoo ook niet gehandeld bij het H. Avondmaal? Een gelukkige inconsequentie! Ds. de Cock wilde zich ook niet laten leiden door Calvijn, die, zooals Dr. A. Rutgers van de Brede heem schree, in zijn Institutie zegt, dat aan de waardigheid van den heiligen Doop niets wordt toegevoegd of ontnomen door de hoedanigheid der bedienaars. Opvallend is, dat men zich verschuild heeft achter den reglementenbundel om af te wijken van de „Hervormde leer" aangaande den doop. Toen stond er n.l. nog geen wetsartikel in over het doopen van kinderen uit andere gemeenten. 't Is precies als wanneer iemand zegt: „'t Is reglementair niet verboden, dat ik doop in „geloof, hoop en liefde". Dan doe ik het ook maar." Dit doopen van kinderen is in ieder geval geen reformatorisch handelen geweest.

Het kerkelijk proces

laat voorts een onverkwikkelijken strijd zien. Van het „dienen van elkander in de liefde" was weinig te bespeuren. De Kerk heeft hierin veel schuld. 't Is onbillijk dat Ds. de Cock geschorst is mede om het schrijven van het boekje: de Schaapskooi van Christus aangetast door twee wolven. Hij was er toe geprikkeld. Hij had minstens evenveel recht om de Gereformeerde leer te verdedigen als die twee liberaal gezinde dominē's het recht hadden Ds. de Cock bedektelijk te bestoken. Had de Ulrumsche leeraar zich onthouden van een bijna scheldende manier van schrijven, zijn geschrift kon dan op één lijn gezet met wat Da Costa en Groen van Prinsterer over den geest van hun tijd schreven. Het Classicaal Bestuur dat in zijn vergadering onvoltallig was en blijkbaar zeer veel haast had in zijn besluiten, had zich aan de kwestie van den Doop moeten houden, zich boven het andere verheffende.

Dat het Provinciaal Kerkbestuur het schorsingsbesluit verzwaarde, was ook niet in orde (Mr. D. van Hogendorp in Dr. Keizers boek, bl. 357).

De geschorste predikant deed daarna iets dat „geen gelukkige greep" genoemd wordt, n.l., dat hij een boekje over de Evangelische Gezangen, dat in stijl en argumentatie laag stond, in bescherming nam en het uitgaf. Waarvoor was dat nu noodig? „Door zich op zake te werpen die aan den omtrek liggen van het kerkelijk erf, bleef de strijd verwijderd van het hart der vesting" (Ds. Woelderink) — Nu was de Cock's lot beslist! Om dat boekje werd hij afgezet. Eveneens onbillijk, om op genoemden grond iemand de allerzwaarste straf op te leggen. Ds. de Cock ging in appèl bij de Synode, die een mildere uitspraak deed, door de onmiddellijke afzetting af te keuren. De Cock kreeg een half jaar om berouw te bewijzen. Zulk een besluit kunnen wij toch ook niet bewonderen. Niets verheffeds lag in deze handeling van het hoogste Kerkbestuur. De loop van 't proces is niet afgewacht. 't Zou Ds. de Cock niet veel goeds gebracht hebben. De Afscheiding is verhaast door

wat in Ulrums kerk plaats vond.

Ds. Scholte preekte tegen den uitdrukkelijken wil van den consulent den 10den Oct. des Vrijdagsavonds te Ulrum. Van opruiende taal heeft hij zich niet kunnen onthouden. De consulent kon niet anders dan het herhaalde verzoek van Ds. Scholte weigeren om des Zondags te mogen preeken. Als men nu hieruit concludeert dat de prediking van Gods Woord verboden werd, zet men de zaak toch wel erg scheef. Nimmer is aan Ds. Scholte of aan Ds. de Cock verboden het Woord Gods te prediken. Niemand viel er Ds. de Cock moeilijk over dat hij de gezangen niet liet zingen. Maar wel werd verboden opruiende redevoeringen te houden, waarin „Gods verdoemenis" werd uitgesproken over het opvolgen van de verordeningen der Kerk, die ook Ds. Scholte beloofd had te zullen gehoorzamen. De afscheiding heeft toen binnen twee dagen haar beslag gekregen. 't Is wel te begrijpen dat eenvoudige gemeenteleden het zich niet anders konden voorstellen dan dat de Waarheid van den kansel verbannen werd.

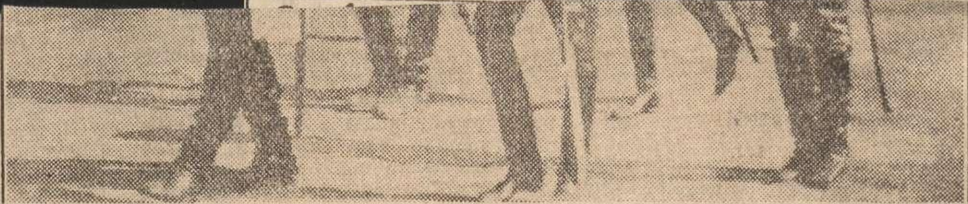
In de Acte van Afscheiding

ligt iets uitgesproken dat ons moét aantrekken. 't Gaat daarin om het Evangelie en om de begeerte dat de Kerk des Heeren den naam des Heeren zal belijden. Zij is honderd maal mooier dan al het geschrijf van het Classicaal Provinciaal en Synodaal-bestuur. 't Hart van Gods volk klopt er in.

En toch is deze zelfde Acte door-en-door onwaar, omdat aan de Kerk verweten is dat waarvan haar organisatie de schuld heeft. Zoo kwam men er toe de Kerk „eene valsche" te noemen. Een valsche Kerk is een totaal verleugende. „Onze vaderen" zouden er niet aan gedacht hebben de Roomsche Kerk „een valsche" te verklaren, als in haar midden het Woord Gods vrij gepredikt mocht worden, en de Sacramenten bediend naar de instelling van Christus, zooals het toen in de Ned. Herv. Kerk was, met haar nog talrijke getrouwe Evangeliedienaren, die niet met de scheiding wilden meegaan.

De Acte had moeten aantoonen dat de regeering der Kerk het wezen der Kerk had aangetast door hare belijdenis te schenden. — Heeft de Kerkeraad van Ulrum door te spreken van de „valsche kerk" eigen plaatselijke gemeente geheel uit het oog verloren? Dáár ging het toch alles best totdat Ds. de Cock seperatistische daden ging verrichten (doopen). — Een „valsche Kerk"! Dat is een ontzettend oordeel. Daarvan keert men zich af als van de Baaldients. Zij is een-en-al smaad van Christus onzen Heere. Luther zal er niet aan gedacht hebben een Acte op te stellen met een lijst van duizenden handteekeningen, die hij wel had kunnen krijgen, om die aan den Paus te sturen. Onze vaderen keerden de Roomsche Kerk den rug toe en daarmee uit. — Toen de reformatie van de zestiende eeuw had plaats gevonden, kon die Roomsche Kerk 52 jaren daarna weer niet tot reformatie komen. Dat was in 1517 afgeloopen! Als God nog zijn volk in de Roomsche Kerk had, moesten zij zich in den weg der bekeering tot de ware Kerk voegen. Maar al waren er dan ook nog duizenden uitgegaan, dan was dat geen reformatie meer Doordat men toch zulk een uitgang weer betitelen zou met het woord „reformatie" zou men zeggen dat in de Roomsche Kerk na de reformatie van 1517 nog een „ware Kerk" was. De mannen van '86, die het woord „reformatie" gaarne schrijven ook op hunne beweging, halen in hun feestvreugde toch wel een dikke streep door de Ace van Afscheiding van '15. — Zeer lichtvaardig heeft men het woord „valsche Kerk" gebruikt, om dan ook gemakkelijk eigen beweging te sieren met den naam „reformatie".

Ongetwijfeld is onze strijd door de Afscheiding vermaard. 't Kerkbewustzijn is jammerlijk verslapt en vertroebeld. Zij is bij allen die de Waarheid liefhebben schuldgevoel die tot vereeniging leidt.

Toen Joego Slavië nog geen samengevoegd Rijk was — Koning Alexander brengt te Cettinje in Montenegro een bezoek aan Koning Nikita.

teerd. Dr.
sident van
satie. Azan
politie te
ter beschik
ten is gest
Naar m
klaarde, m
thans als
schouwd.
Woensdagn
Gijon van
„Cervera"
vreemdelin
scheept. H
den, dat d
toegespitst
eer ten d
politietroe

iktheid f 500, overlijden f 500; verlies van één hand, voet of oog f 200; verlies van één duim f 100; verlie

N

STUK

n
e

en eigenlijk hier ge-
nochtend om precies
e mee?"
vinden?"
estkant, — om kwart

ug als ze waren bin-

dmaal, en ging vroeg-
edsaandoeningen van
vijf uur. Ze had niet
e deur uit te wippen.
en stil van wind, en
e stralen van de zon

over de bruin-paarse heide glijden. In het dorp was het nog stil; een paar arbeiders verlieten hun woningen, maar vrouwen en kinderen waren zeker allen nog in de rust.

Toen ze de schilderachtige portierswoning bij den ingang van Gosselin Manor bereikte, zag ze dat Phil en Patricia met ongeduld midden op den rijweg op haar stonden te wachten. Juffrouw Gosselin, de zuster van de moeder der tweelingen, was de eigenares van de meeste landerijen in het rond. Van hun prilste jeugd hadden ze bij hun tante gewoond, en Philip zou haar erfgenaam zijn.

Hun vader was een luchthartige Ier geweest, die wel een beroemd verleden als sportsman had, maar geen voorvaderen, die hem geld nalieten. Zijn kinderen erfden veel van zijn vroolijken, onbezorgden aard, en waren een voortdurend probleem voor de ernstig aangelegde tante, die met den besten wil van de wereld hen niet kon opvoeden als nette, ordelievende jonge menschen.

Ze gaven al heel weinig om weelde, en verkozen eigenlijk liever een zwervend leven. Op school hadden ze zich al moeilijk aan orde en tucht kunnen wennen, en toen hun tante een gouverneur aanstelde en geregelde, vaste uren voor lessen aan huis bepaalde, maakten ze dien man het leven tot een last.

Toch waren ze beiden begaafd en namen nog heel wat uit de boeken op, maar het werd voor allen een opluchting, toen de lessen werden opgeheven. Ze waren nu negentien jaar, Patsy, zooals ze gewoonlijk werd genoemd, leek meer op een jongen dan op een meisje; zij en haar broer deden alles samen, en waren het grootste deel van den dag buitenshuis.

„O, we
kwam. „
in fatsoen
Joyce
rok.
„We k
gratie va
ze voort
beviel he
„O, ze
van. Er
alleen ie
Holland,
het dus
„Zit je
Joyce
lach van
weiden
nieuwsg
„Wie
zeide zi
je gister
niet gr
anders."
„Kom
„O, m
Maar e
iets tus

2 Maart

Harmonie

I.B.C. in Ned.-Indië, zooals deze welvoorzien van zegels u

Neerlands beste wenschen vergezellen de vier aviateurs, die het K.L.M. Kerstpost-vliegtuig de „Snip" naar onze West gaan brengen, waarmede de K.L.M. haar eerste oceaanvlucht boekt

December 1934.

Vrijdag 5 Januari 1934 No. 2321 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Door omstandigheden verschijnt dit no. een dag later.

III

HEIL DEN LEZER.

Bij de intrede van het jaar 1934 wil ook de redactie niet achterblijven met de lezers van „De Christen" een gezegend jaar toe te wenschen.

Het jaar 1934 zal een historisch jaar zijn. In meer dan één opzicht. We hopen en bidden, dat het ook een jaar moge zijn van groote beteekenis voor ons gansche werk. En natuurlijk ook *voor ons werk hier in Nederland.*

Onze bede is, dat „De Christen" dáártoe moge medewerken. Moge het blad onzer gemeenten vele trouwe lezers vinden, *vooral onder onze leden.*

In heel Baptist Nederland en tot over onze grenzen zou men zich zekerlijk verheugen over een actie in al onze gemeenten, die het aantal De Christen-lezers sterk deed stijgen!

Hoewel „De Christen" voorloopig om de veertien dagen gaat verschijnen, zoo willen we toch hopen, dat we het hier met een tijdelijk maatregel te doen hebben. In de jaren 1919, 1920 en 1921 verscheen „De Christen" ook om de veertien dagen.

Wanneer het blad onzer gemeenten ook door de leden onzer gemeenten gelezen wordt, dan zal de periode, waarin „De Christen" om de veertien dagen verschijnt, niet lang duren.

God zegene ons in onze gemeenschappelijke taak. In het vervullen van die taak kan „De Christen" belangrijke diensten verleenen. In dat besef wenscht de redactie ook dit jaar haar arbeid te doen.

God make ons allen getrouw!

De Redactie.

EEN NIEUWJAARSGROET VAN DEN PRESIDENT.

Aan de leden en vrienden van het Baptiste Wereld Verbond.

Mede uit Uw naam wil ik hier onze groote dankbaarheid jegens God uitdrukken voor de zegeningen, waarmee de arbeid van alle Baptisten der wereld gedurende het afgeloopen jaar bekroond is geworden. Onze mannen en vrouwen hebben tegenover de nood der wereld gestaan met nobele moed en opofferende toewijding. Wij doen onze intrede in een nieuw jaar met een versterkt geloof in Gods macht en met een hernieuwd vertrouwen in onze Baptiste boodschap en zending.

Het jaar 1934 zal gekenmerkt worden door twee gedenkdagen, die van buitengewoon belang zijn in de Baptiste geschiedenis. De eerste is de honderdste sterfdag van William Carey, de pionier der hedendaagsche zending. De tweede is de herdenking van den honderdsten geboortedag van Charles Haddon Spurgeon, de prins der evangelische predikers. Wij hopen, dat de Baptisten in alle landen deze twee belangrijke gebeurtenissen zullen gedenken. Laten wij hierbij weer verzekerd zijn, dat de opvolging van deze groote dienaars Gods nooit zal falen. Dat zien wij wederom uit het feit, dat toen Carey stierf, Spurgeon geboren werd. Mogen deze namen ons dan ook twee kenmerkende richtsnoeren van onze zending in herinnering roepen. Om de blijde boodschap van zaligmaking in de geest van Spurgeon te verkondigen en om de zendingstochten in de geest van Carey voort te zetten is nog de voornaamste taak, waartoe de Baptisten worden opgeroepen.

Ik ben er van overtuigd, dat het 5e Wereldcongres, dat in Augustus te Berlijn gehouden zal worden, de gelegenheid zal bieden aan Baptisten van alle landen, om in grooten getale samen te komen. Temidden van allerlei politieke moeilijkheden en nationale verschillen, willen wij allen één zijn in Jezus Christus. Het Congres zal een prachtige gelegenheid bieden, om deze levendige geestelijke eenheid van de Baptisten van alle landen te openbaren. En tevens om te beraadslagen met het oog op de uitbreiding van onze dienst voor God in alle landen.

Nooit was onze boodschap voor deze verwarde wereld noodiger dan tegenwoordig. Vertrouwt op Hem, Die onze Heiland is. Staat vertrouwend tegenover hen, die onze broeders en zusters in Christus zijn. Denkt aan hen, die zonder God en zonder hoop leven. Dat ook wij maar een belangrijk aandeel mogen hebben in de arbeid van Gods Koninkrijk.

JOHN MACNEILL,
President Baptist Wereld Verbond.
Hamilton, Canada.

III

EEN NIEUWJAARSWOORD VOOR 1934

van den Algemeenen Secretaris van het Baptiste Wereld Verbond.

Aan al mijn Baptiste Broeders en Zusters.

Een voor ons historisch jaar heeft thans zijn intrede gedaan. Het 5de Baptiste Wereldcongres zal op den 4den Augustus 1934 te Berlijn, Duitschland, aanvangen. Iedere Baptist, die daar aanwezig kan zijn, moet deelnemen aan deze meest belangrijke vergadering, en onze Baptisten in alle deelen der aarde moeten biddende samenwerken, dat door de genade van God het Congres een goede gelegenheid mag blijken te zijn, om ons evangelisch getuigenis te verstevigen, onze broederlijke eenheid te versterken en onze ijver voor het Koninkrijk van God te vergrooten.

De heftige bewogenheid van onze dagen biedt een gunstige gelegenheid voor de overwinning van het Evangelie. En ik ben er van overtuigd, dat ons historisch nadruk-leggen op het woord van het kruis; op het persoonlijk geloof, dat wij belijden in den doop; op de waarde en de zelfstandigheid van de kerk; en op de algemeene souvereiniteit — zoowel op sociaal, nationaal en internationaal gebied, als ook in het persoonlijk leven — van „de God en Vader van onze Heere Jezus Christus" *de* boodschap is voor onze tijd.

Het is geheel en al op zijn plaats, dat wij ons Wereldcongres in Duitschland houden, want Oncken werd op den 22sten April 1834 gedoopt en daarom is 1934 het herdenkingsjaar van het voor 100 jaar begonnen werk, dat het begin werd van de grootste en sterkste evangelische beweging, die in de 19de eeuw is opgekomen. De invloed hiervan heeft zich ver buiten het land van oorsprong doen gevoelen: Duitsch-sprekende Baptisten worden niet slechts in de andere landen van Europa aangetroffen, maar ook in Noord- en Zuid-Amerika, in West- en Zuid-Afrika, in Australië en in andere gewesten, en zij zijn steeds met ijver en toewijding werkzaam geweest onder menschen van andere rassen. De ontwikkeling van het Baptisme in Europa is meer te danken aan de beweging, waarvan Oncken de stuwkracht was, dan aan iets of iemand anders. Ons congres te Berlijn zal een manifestatie zijn van onze dank jegens de broeders, aan wie wij zooveel verschuldigd zijn. Wij zullen hen helpen, hulp van hen ontvangen en ons met hen verheugen.

Kom naar Berlijn, indien ge kunt! Als U niet kunt komen, vergeet dan niet te bidden, dat hetgeen in dit voor ons historisch jaar staat te gebeuren, moge staan in het teeken van de verheerlijking van God en moge dienen tot heil van ons geslacht.

Mijn liefde zij met u allen in Christus Jezus!

J. H. RUSHBROOKE.

London, Dec. 1933.

LOSSE SCHAKELS

Oor en Oog. Op een samenkomst, waar de spreker den hem toegestanen tijd overschreed, verontschuldigde deze zich daarmede, dat hij op het voor hem liggende horloge gemeend had de wijzers anders te zien staan, dan inderdaad het geval moest zijn geweest. De leider maakte daarop de opmerking: dan was het een optische fout.

Optische fouten en gehoorfouten, fouten van oog en oor worden er wel meer gemaakt. Dat ligt aan die organen. Oog en oor kunnen verzwakt zijn of onzuiver werken. Dat geldt ook van het dieper liggende oor, het oor achter het oor. De toestand van onzen geest heeft invloed op de wijze, waarop oog en oor functioneeren. Zoo goed als het oog kan ook het oor „boos" zijn. Men ziet soms wat niet passeert en hoort, wat niet gezegd wordt. De indruk, dien de dingen maken, hangt slechts voor een deel van de dingen zélf af, voor het andere deel van onzen innerlijken toestand. Is de klankbodem onzuiver dan klinkt elk woord valsch. Zit er iets onzuivers in de oogen, dan ziet men de werkelijkheid troebel.

De les is: laat het binnenste van den drinkbeker, het leven van binnen reinigen en wees voorzichtig in uw oordeel en vooral in uw zelfbeoordeeling.

De taal van den Bijbel. Een zeer bereisd Engelsch schrijver vertelt: Een Zoeloekaffer in Zuid-Afrika zeide eens tot mij: „Blanke menschen zijn in veel opzichten bevoorrecht. Zij hebben spoorwegen, telegrafen, geweren, mooie kleeren, wetenschap en rijkdom, maar één ding hebben ze niet, dat wij wel bezitten: het Evangelie in de taal der Zoeloes". Ik antwoordde: Onze vertaling is voortreffelijk en staat dicht bij den grondtekst. Ik dacht daarover niet verder na, tot een Maleier, op een der eilanden van Achter-Indië tot mij zeide: Het maleisch is de beste taal der wereld, zie slechts naar onze vertaling der Heilige Schrift". Dat bracht mij aan het nadenken. Een Chinees beklaagde in mijn tegenwoordigheid de Europeanen, omdat ze zoo veel misten, wijl ze geen gebruik konden maken van de Chineesche vertaling der Heilige Schrift. Dat gaf mij meer licht. Ik ben overtuigd, dat de Heilige Schrift daarin ongeëvenaard is, dat ze in elke taal kan worden overgezet, zonder iets wezenlijks van haar kracht in te boeten. Zij spreekt niet tot het oor, maar tot de ziel.

Bijbelwaardeering. Met den bijbel vergeleken, zijn alle menschelijke boeken, ook de besten, toch slechts planeten, die allen hun licht van de zon ontvangen, zegt de groote chemicus Boyle.

Goethe, die den bijbel nauwkeurig kende, en hem meerdere malen had doorgelezen, zegt van hem: De groote vereering, die den bijbel, door vele volken en geslachten der aarde bewezen is geworden, dankt hij aan zijn innerlijke waarde. Hij is niet slechts een volksboek maar het boek der volken, omdat hij de lotgevallen van een volk beschrijft als symbool voor allen. Wanneer men hetgeen noodzakelijk ter inleiding en verklaring is er aan toevoegde, dan was de bijbel waard beschouwd te worden als de bibliotheek der volken en zou hij gewis, bij het stijgen der beschaving in den loop der eeuwen steeds meer, ten deele als fundament, ten deele als werktuig der opvoeding worden gebruikt, niet door de neuswijzen, maar door de waarlijk wijze mannen.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

We hopen van harte, dat het jaar 1934 voor al onze gemeenten een jaar van uit- en opbouw mag zijn. Hoe ouder ik word des te meer bewonder ik de mooie taak, die God ons heeft toevertrouwd. Moeten wij als plaatselijke gemeente niet een toonbeeld van een gemeenschap zijn? Een toonbeeld van naastenliefde, niet alleen jegens de eigen leden, maar ook jegens anderen? En een toonbeeld van allerlei deugden als lankmoedigheid, zachtmoedigheid, rechtvaardigheid, matigheid, enz.? En een toonbeeld van de afwezigheid van allerlei ondeugden als leugen, kwaadspreken, achterklappen, lasteren, neiging om het verkeerde op te sporen en dat, gevonden hebbende, breed uit te meten? En een toonbeeld van zuiveren, imperialistischen evangelisatieijver; van waarachtig verlangen om het verlorene gered te zien door onzen Verlosser en Zaligmaker.

God sterke onze gemeenten kennelijk, terwijl zij zich zetten om deze verheven taak te volbrengen.

* * *

Wij groeten van deze plaats al onze studenten met een blij en hoopvol hart. Gezegend Nieuwjaar, vrienden! God doe het u gelukken en late ook in dezen nieuwen tijdkring rijkelijk aan u arbeiden tot uw volmaking! Wij zien met verlangen het tijdstip tegemoet, waarop gij aan onze kleine rij van staande arbeiders zult worden gevoegd.

Onze zendelinge, mej. G. Reiling, die op het ons toegemeten terrein aan de andere zijde van de Middellandsche zee onzen Heiland brengt, kan zich van onze beste wenschen verzekerd houden. Onze God beware haar en doe haar en ons verblijd worden met een rijken oogst voor de hemelsche schuren onder de stammen van Afrika's binnenlanden.

Ook strekken wij in gedachten de broederhand uit naar onzen eersten evangelist-huisbezoeker, br. K. Brongers. God stelle hem tot een rijken zegen in zijn arbeid aan gezinnen, die op geen andere wijze dan door een persoonlijk bezoek met het evangelie bereikt kunnen worden.

Verder is het onze wensch en bede, dat God het schoone werk van de Nederl. Bapt. Vrouwenbeweging en de Ned. Bapt. Jeugdbeweging dagelijks bevestige tot blijdschap van ons allen.

En wat zal ik van onzen trouwen vriend „De Christen" zeggen? Ik hoop, dat het verschijnen om de veertien dagen zoo slecht bevalt, dat op de e.k. Algem. Verg. wegen en middelen worden gevonden om het op eigen inkomsten weer wekelijks uit te geven!

* * *

En nu eens wat Kerstnummer-humor. Een broeder vertelt, dat hij op Vrijdagavond met een armvol Kerstnummers bij den weg is gegaan en een Joodsch gezin binnentrad.

„Goedenavond Levi, ge moet eens een Kerstnummer van mij koopen. Kijk eens, man, wat een mooi artikel en dat voor een dubbeltje!"

De toegesprokene herinnert den bezoeker er aan, dat het sabat is en Mozes het nu zoo gewild heeft, dat op den sabat niemand eenigen arbeid verricht, noch de os noch de ezel.

„Och, Levi, dat is ook zoo. 'k Heb er heelemaal niet aan gedacht. Maar dan moet ik hier niet langer wezen en wensch ik u . . . .!"

„Wacht even! Wacht even! Waarom zoo haastig vriend? Als ik u nu eens een dubbeltje geef? Ik houd heel veel van het werk der Baptisten en dat wil ik gaarne steunen!"

„Wij hebben uw dubbeltje niet noodig, man! Ik kom hier niet om te bedelen, maar om wat te verkoopen. Doch ik zie wel, dat ik op een verkeerden tijd ben. Ik wensch u . . . ."

„Toe nu toch, neem dat dubbeltje! 't Is voor het mooie werk van uw kerk. Ik houd er zoo veel van!"

Toen ging onzen broeder plotseling het licht op: Levi was Mozes te handig af. Hij nam het dubbeltje aan, dat de discipel van den grooten wetgever met een dankbaar hart hem overhandigde voor het mooie werk van de Baptisten en liet als blijk van persoonlijke genegenheid . . . . een Kerstnummer achter!

* * *

Een andere broeder vertelt van zijn ervaringen in Drente. Het is bitter koud en de oostenwind heeft het voor het zeggen. Ferm bonst onze wakkere werker op de deur van een eenvoudige dorpswoning. Voorzichtig wordt opengedaan en vertoont zich een typische vrouw van het platteland, een eenvoudige, trouwe zorg, wier mager, berimpeld gelaat en gebogen gestalte te verstaan geven, dat het leven uiterst sober en hard geleefd wordt.

„Een Kerstnummer, juffrouw?" En met deze vraag bladert onze broeder voor de oogen van zijn klant in zijn geliefde koopwaar om door middel van de plaatjes haar nieuwsgierigheid te prikkelen.

„Och nee, wij menschen kijken geen plaatjes en lezen die boekjes toch niet. Maar het is zoo koud en wij hebben de koffie heet op den kachel. Hebt u geen trek aan een warm bakje? En misschien lust u ook wel een boterham?"

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

I.

We hebben in het vorige jaar enkele artikeltjes gewijd aan de nationale organisatie onzer gemeenten. We hebben daarin betoogd, dat we den tijd rijp achten voor een nauwer samengaan der gemeenten en een logischer opbouw van ons nationale werk. Het getij is verloopen en dus dienen de bakens te worden verzet. Er bestaat tusschen de gemeenten een grootere eenheid dan in de organisatie tot uiting komt en de gemeenschappelijke belangen eischen een betere behartiging dan thans mogelijk is. Een en ander ware in het huishoudelijk reglement tot uiting te brengen.

Ook de inrichting der plaatselijke gemeente lijkt ons een kleed, waar we zijn uitgegroeid. Het is ons door de geschiedenis geweven. Het draagt het stempel der huisgemeente. De kleine kring richtte zich heel vanzelf zoo in, als nu de huishouding onzer gemeente gedreven wordt. Maar als de kring grooter wordt, is het vertrouwelijk karakter der eerste jaren vanzelf niet meer te handhaven. Een ongezond konservatieve geest kan ons hier licht parten spelen. De vorm moet het leven dienen. De nieuwe wijn moet in nieuwe lederen zakken. We moeten ons niet aan de zakken hechten en het niet van de zakken verwachten. De vormen zijn er om den inhoud.

De Bijbel geeft geen bepaalde gemeente-inrichting; geen organisatie-vorm. Elke organisatie is goed, die de beweging en ontwikkeling der gemeente dient, en die is de beste, die haar ontwikkeling het méést bevordert. De belangen der gemeente kunnen op verschillende wijzen behartigd worden, zonder dat het wezen der gemeente er mede gemoeid is. We behoeven in onzen huidigen gemeente-vorm niet iets bepaald baptistisch te zien. In haar ligt het eigene onzer gemeenten niet. Haar beginsel vereischt niet een wijze van samenleven, als nu bij ons gebruikelijk is. Lijkt het praktisch beter de inrichting der gemeente op anderen leest te schoeien, dan verzet het bijbelsche karakter der gemeente zich m.i. niet daartegen.

Dat de overgeleverde vormen algemeen bevredigen, gelooven we niet. Hier en daar hebben we al veranderingen ingevoerd. De praktijk wees den weg. Op de eene plaats heeft men de gemeentevergaderingen beperkt tot een enkele per jaar. Op een andere het „Bestuur" grootere volmachten gegeven. Op een andere plaats heeft men het „Bestuur" uitgebreid of voorzien van zooiets als een parallelbestuur. Maar elk dezer veranderingen wijst op een grootere concentratie en vereenvoudiging in de leiding.

Bij het al of niet bevredigende van de bestaande regelingen spreekt de grootte, samenstelling en het inzicht van het „Bestuur" een rol. En dat zijn factoren, die zullen blijven meespreken. Dat neemt echter niet weg, dat de invloed van toevallige omstandigheden zooveel mogelijk ondervangen moet worden.

L.

III

Onze Veenkoloniale Evangelisatie-Campagne.

Een opwekking begint altijd van huis uit. Zoo is het tenminste tot op den huidigen dag geweest en zoo zal het wel blijven. Door menige stad is een frissche bries van Gods Geest gaan waaien; hebben menschen, die hopeloos van elkaar vervreemd waren, elkander teruggevonden; hebben politieke partijen zelfs haar steekspel gestaakt en zich in den raad vereenigd om de zedelijke belangen van de gemeenschap met een warm hart te dienen; is het openbare en particuliere leven gezuiverd geworden van allerlei smetten als gevolg van een vergeten van God; zijn vereenigingen van liefdadigheid met ongekenden lust en ijver aangegrepen en hebben de harten der menschen opmerkelijk sympathiek geklopt voor den armen naaste. En dat alles is geschied, nadat een gemeente haar onverschilligheid heeft afgelegd en in God is opgestaan. De levensbeschrijving van Finney, de groote opwekkingsprediker van een vroeger geslacht, is rijk aan gevallen, die het vorenstaande bevestigen. En de plaatselijke en gewestelijke opwekkingen van het laatste decennium in Engeland en Frankrijk en Oost-Europa wijzen naar dezelfde bron n.l. de van leven overstroomde gemeente van Jezus Christus! Wat was ook weer de oorzaak van de buitengewoon groote opwekking in Jeruzalem, die eenigen tijd geleden plaats greep? Ge hebt er van gehoord, nietwaar? Duizenden en nog eens duizenden Jeruzalemmers stroomden toe om er kennis van te nemen. En het wonder ervan was, dat bij duizenden de Joden hun harten voor Jezus als den Messias ontsloten en zich in Zijn naam lieten doopen. Was dat niet heerlijk? Het geheim van dit opzienbarende gebeuren lag in de uiterst kleine en zeer verachte gemeente aldaar. „En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest en begonnen te spreken . . . . en de menigte kwam tezamen en werd beroerd . . . . en daar werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drie duizend zielen."

„Wees toch wakker, volk des Heeren!" Onze veenkoloniale evangelisatiecampagne moet slagen! Zij kan slagen! Het ligt enkel aan ons, en niet aan de wereld.

„Maar de muren van het kerkisme zijn bij ons heel hoog opgetrokken en zoo sterk als bolwerken," zeggen sommigen.

„En bij ons zijn de muren van onverschilligheid heel sterk, zoodat je er met den besten wil geen bres in kunt schieten," zeggen anderen.

Zullen wij kleingeloovig wezen? Vergeten wij, dat voor het gewicht en voor de kracht van een vloed geen enkele muur bestand blijft en zelfs rotsen het op den duur niet kunnen uithouden?

De wereld heeft den vloed noodig. De plaats onzer inwoning behoeft den vloed. Welk een toonbeeld van wederzijdsche genegenheid en broederzin zou zij worden als de vloed over haar zijn heilbrengende golven kon stuwen.

„Wees toch wakker, volk des Heeren!" Het is op u eerst dat de vloed wil komen om weg te spoelen alles, dat scheiding maakt.

Kom tezamen en bid en wacht op den vloed, den levengevenden vloed.

En als hij gekomen is op u en om u en in u, wil hij verder, al maar verder, totdat hij de einden bereikt heeft.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus in het huis van Simon.

Luk. 7 : 36—50.

Les voor Zondag 21 Jan. 1934.

Tot mijn spijt kan ik niet meer zoo uitvoerig vertellen als tijdens het wekelijks verschijnen van „De Christen", maar met de hulp des Heeren zal het ook in 1934 wel gelukken, den kinderen iets bij te brengen van de Heilige Schrift.

Wij gaan op bezoek naar zekere stad, welke, dat is ons niet medegedeeld. Wij bemerken, dat de Heiland het Evangelie niet enkel bracht, als Hij in de Synagoge of aan het strand of op den berg predikte, maar dat Hij Zijn ambt ook vervulde, als Hij aanzat aan een maaltijd. De Heer begon al meer en meer bekend te worden onder de menschen, men sprak veel over Hem en het begon er iets op te gelijken, dat het »modern« en »interessant« was, Hem te leeren kennen. Zoo was het ook geweest, toen Johannes de Dooper aan de Jordaan preekte, »men moest hem gehoord hebben, als men op de hoogte van den tijd wilde zijn«. Zoo was het nu de tijd, dat Jezus meer dan eens uitgenoodigd werd aan een maaltijd aan te zitten. De Farizeër Simon deed het misschien uit hoogmoed, om deze Rabbi aan tafel te ontvangen, Wiens naam op zoo veler lippen was en van Wien men niet wist, hoever Hij het nog eens zou brengen. Oogenschijnlijk was men heel vriendschappelijk bijeen, maar tijdens den maaltijd bleek wel, hoe geweldig de Farizeër zich aan Jezus ergerde. Volgens de gewoonte van die dagen lag men op een soort divans aan tafel, geleund op den linkerarm en de voeten achterwaarts gestrekt, waar de dienaars stonden. De sandalen, die men droeg waren meestal vooraf uitgetrokken, zoodat ieder met bloote voeten aanlag. Het vertrek, waar de maaltijd gehouden werd, was niet met deuren en ramen afgesloten, maar was haast van alle kanten gemakkelijk binnen te gaan. Ineens zagen alle aanzittenden een vrouw binnenkomen. Zij kenden haar allen als een zondares en men zou niet graag den schijn willen hebben dat men bevriend met haar was. Men ziet echter, dat deze vrouw thans zeer bewogen is.

Zij moet ook van Jezus hebben gehoord. Zij heeft Jezus gelijk gegeven en zich diep geschaamd over haar zonden. Terwijl de tranen haar over de wangen liepen, haalde zij een albasten flesch voor den dag, dat is een flesch, die wel iets op marmer gelijkt, maar niet zoo hard is als marmer. Deze fleschen hadden een lange hals en als men het reukwerk, dat er in was, wilde gebruiken, brak men een stuk van den hals af. Dat deed ook deze vrouw en goot de heerlijk riekende olie uit op de voeten van den Heer. Zij had eerst die voeten afgedroogd met haar haren, daar zij nat waren geworden van haar tranen.

Met de grootste verbazing heeft Simon dit tooneel gadegeslagen. Hij weet niet hoe hij het heeft. Dat laat die Rabbi nu maar stilletjes toe, dat déze vrouw Hem aanraakt. Daar is maar één verontschuldiging: Hij weet niet wie deze vrouw is. Maar dan blijkt hieruit ook overduidelijk, dat deze Rabbi, waarvan men zoo hoog opgeeft, géén profeet is. Jezus bewijst hem dan echter direct, dat Hij wel een profeet is, die precies weet, welke gedachten er gekoesterd worden in het hart van Simon. En Hij weet ook, wie deze vrouw is, Hij kent ook haar hart, dat even vol van liefde der dankbaarheid is over vergeven zonde, als Simons hart vol van zonden, die onbeleden en onvergeven zijn.

De Heer Jezus richt Zich dan tot Zijn gastheer. Vs. 40 e.v. Aan de hand van een gelijkenis laat de Heiland hem een oordeel vellen over zichzelven: de schuldenaar wien vijf honderd penningen zijn kwijtgescholden zal meer liefhebben dan aan wien vijftig zijn kwijtgescholden. Door deze gelijkenis teekent de Heer Zich zelf. De Heiland wil gemeenschap hebben met elken mensch, doordat Hij hen de zonden vergeeft en hen daardoor verlost van het verderf en hen leert liefhebben. Ook met Zijn gastheer kan Jezus werkelijke gemeenschap hebben, doordat Hij hem vergeeft. Simon heeft misschien niet zulk een groote schuld als deze vrouw; maar ook hij heeft schulden. Dat hij minder schulden heeft, geeft hem nog niet het recht zich over die gevallen vrouw te verheffen; ja, hij staat eigenlijk met zijn armzalige liefde diep beneden haar. Ook deze Farizeër heeft Jezus willen eeren, maar welk een koele ontvangst is het geweest. Van werkelijke hartelijkheid was niets te bespeuren. De voeten waren niet gewasschen, een kus had Simon niet voor Hem gehad en Zijn hoofd was niet met olie gezalfd.

Ach, de Farizeër weet niets van een openbare zondeval; hij heeft van zijn jeugd af Gods gebod voor oogen gehad. Zijn schuld lijkt hem daarom zoo miniem klein. Hij zet er zich zoo gemakkelijk over heen en bewondert zich misschien zelf, dat hij zoo weinig zonden heeft en zoo deugdzaam is. Brave, fatsoenlijke menschen komen gewoonlijk o zoo moeilijk tot bekeering. Dan blijft vaak ook de liefde zoo klein, wij zouden haast zeggen, dat bij Simon in 't geheel geen liefde te vinden was.

De Farizeër werd de aanklager dezer vrouw en als hij zijn zin kreeg, dan ontving deze vrouw geen vergeving. Wonderbaar teeder heeft de Heiland hier wederom gehandeld, met heilige wijsheid heeft Hij de zondares, die berouw had, de hand boven het hoofd gehouden, en tegelijk heeft Hij het geweten van den Farizeër gelijk gegeven, voor zoover het gelijk had. De mate der liefde doet de mate der vergeving kennen. Voor de oogen van den Farizeër, die geen vergeving behoefde, noch ontving wordt de vrouw heengezonden, vs. 50.

D. G. B.

Het dochtertje van Jaïrus.

Matth. 9 : 18—25; Luk. 8 : 41—56.

Les voor Zondag 28 Jan. 1934.

De bedroefde vader.

Overal, waar de Heiland kwam, waren Zijn daden er op gericht, dat de menschen tot het geloof zouden komen. Als de Heer zooals nu een kort poosje weg is geweest aan de overzijde van de zee, wordt de Heiland met spanning terug verwacht. Niemand minder dan een overste van de Synagoge valt voor Hem neder om Hem om hulp te smeeken. Deze overste, Jaïrus, had het opzicht over de Synagoge te Kapernaüm. Vertel wat hij en zijn vrouw alles hebben gedaan om hun ziek dochtertje weer beter te maken. Dag en nacht gewaakt en gezorgd, de medicijnen gegeven, die de dokter had voorgeschreven, gebeden en

voorbede laten doen door den Rabbi tot den Heere God. Niets had gebaat. Natuurlijk hebben zij ook aan den Heer Jezus gedacht. Wie kende Hem niet hier te Kapernaüm? O, Hij zou misschien kunnen helpen! Hij had reeds zoovelen geholpen. God was bijzonder met Hem. Dat Hij echter juist nu afwezig moest zijn! Misschien hebben ook zij reeds gezegd: „Als Hij hier maar was, dan zou ons dochtertje niet sterven, maar weer gezond worden".

Kunt gij u die toestand indenken? Stel je maar voor, dat de kinderen erge honger hebben, zij weten, dat er eten genoeg in de kast is, maar moeder is uitgegaan en heeft de kast gesloten en de sleutel meegenomen. Of een reiziger in een warm land die zich moe en afgemat voortsleept langs een heeten en stoffigen weg, tot hij bij een bron komt en daar diep beneden zich het koele, heldere water ziet — maar het is te laag. Zoo ging het Jaïrus. Anders waren zulke hooge heeren nogal trotsch, maar Jaïrus was tot alles bereid, als zijn dochtertje maar gespaard werd. Hij kon het in huis niet langer uithouden. Hij ging de straat op, om Jezus te zoeken. Hij, de trotsche overste, vraagt aan de menschen of zij Jezus ook gezien hebben. Daar hoort hij, dat de Heer zoopas is aangekomen en daar ziet hij in de verte reeds een groote groep menschen. Ja hoor. Zij omringen Jezus en willen weer iets van Hem hooren. Hij dringt door de schare heen en werpt zich voor de voeten van den Heer terneder, vertelt in het kort wat er thuis gebeurd is en smeekt of de Heer met hem mee wil gaan. Hoe kan de Heiland weigeren, als een bezwaard mensch tot Hem komt? Zij gaan op weg naar het huis van Jaïrus, omstuwd door een groote menschenmenigte die zeer nieuwsgierig is wat er aanstonds staat te geschieden. Maar terwijl zij allen die bedroefde vader, die zwijgend naast den Heiland loopt, omringen, is er tusschen die menigte volks een ander menschenkind, dat ook bedroefd is en dringend hulp van noode heeft.

De zieke vrouw.

Het doodzieke kind van Jaïrus was twaalf jaar oud, en even lang was de arme vrouw, die zich onder de schare bevond, ziek geweest. Zij was wel niet zoo ziek dat zij altijd op bed moest liggen, maar doordat de ziekte steeds voortwoekerde, verloor de vrouw langzamerhand al haar kracht, en daar geen dokter haar had kunnen helpen, scheen de tijd niet ver meer, of deze arme vrouw moest sterven. Ook zij had echter van Jezus gehoord. Maar zij durfde niet met haar kwaal tot Hem te gaan. Zij schaamde zich. Bij zich zelf dacht zij echter: Als ik maar de zoom van Zijn kleed aanraak, word ik wel geholpen. Ook zij drong door de schare heen en wist ongemerkt, in het gedrang, een slip van Jezus' kleed te grijpen. De Heiland keerde zich om en deed de vraag, wie Hem had aangeraakt, want Hij had bemerkt, dat er kracht van Hem was uitgegaan. De discipelen ergerden zich eigenlijk over zulk een vraag. De vrouw, die bemerkt had, dat zij direct genezen was, beleed bevend, wat zij gedaan had. De Heer wilde haar duidelijk maken, dat het niet Zijn kleed was, dat haar genezen had, maar Zijn macht, die Hij wil aanwenden op het geloof. Zij behoeft daarom niet bevreesd te zijn: „Dochter! wees welgemoed, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede".

Geloofsbeproeving voor Jaïrus.

Terwijl de Heer nog tot de vrouw spreekt, komt een bode Jaïrus melden, dat zijn dochtertje reeds gestorven is. Vreeselijke tijding voor de arme vader. Alles voorbij — nu geen hoop meer! „Wat zijt gij de Meester nog moeilijk?" Misschien heeft Jaïrus wel gedacht: „Had Hij die vrouw nog maar even laten wachten, dan waren wij niet te laat gekomen". Maar alle steun, die voor Jaïrus nog in het leven van het kind lag, moest hij verliezen om alles van Jezus te verwachten, die hem aanmoedigt met het: „Vrees niet, geloof alleenlijk!" Voor Jaïrus een ernstig moment in zijn leven. Hij behoefde den dood niet méér te vreezen dan ziekte. Als het huis bereikt is, zijn de gehuurde rouwklagers reeds bezig een groot misbaar te maken. Maar Jezus verbiedt hun dat, daar, zooals Hij verklaart, het dochterke slaapt. Zij hebben daarvoor slechts een spottend gelach.

De opwekking.

De Heer neemt enkel Petrus, Jacobus en Johannes mee naar binnen en gaat met hen en de ouders naar het doodsbed. De ouders hebben geweend, de discipelen waren zeer verbaasd. Daar spreekt de Heer enkele woorden, heel gewoon en eenvoudig, zooals haar moeder gewoon was haar 's morgens te wekken: „Dochterke, sta op!" Het geschiedde terstond. Welk een blijdschap!! De Heer wil ook u helpen. Hij geeft wat gij noodig hebt. Als gij maar gelooft! Geloof in Hem is het allernoodzakelijkste in 't leven.

D. G. B.

III

Bemoediging.

Deins niet terug voor moeite en smart,
Die U de strijd des levens biedt.
Die niet de Stormkaap om durft zeilen,
Ontdekt de nieuwe wereld niet!
Maar wie, gesteund door d'arm des Heeren,
Volstandig voortgaat in zijn loop,
Ziet in 't verschiet de nieuwe wereld;
En spreekt niet meer van 't land der stormen,
Maar wel van 't land der goede hoop.

INGEZONDEN.

Het vragenuurtje van de N. C. R. V. en de kinderdoop.

Onderstaand schrijven werd door mij gezonden aan den verzorger van het vragenuurtje van de N. C. R. V.:

Aan
de Ned. Chr. Radio Vereeniging
te
Hilversum.

Bestemd voor hem, die 't vragenuurtje verzorgt.

Zeer Geachte Heer!

In de vragenuurtjes wordt den laatsten tijd nog al eens gesproken over den doop; en dan wordt door U de kinderdoop verdedigd. Bij die verdediging wordt o.m. het bekende argument gebruikt, dat de doop in de plaats van de besnijdenis zou gekomen zijn, zooals vermeld is in het doopsformulier.

Van die in-de-plaats-stelling lezen we echter in den Bijbel niets. Men noemt daarvoor wel Col. 2 : 11, doch daar is sprake van een gebeuren dat zonder handen geschied is, en dat kan toch moeilijk gezegd worden van den doop, want immers die geschiedt met handen. Afgezien van deze schriftuurplaats zou ik echter gaarne van U voor de microfoon hooren, hoe het naar Uw meening mogelijk geweest is, dat, waar dan de doop in de plaats van de besnijdenis zou gekomen zijn, dit den apostelen niet bekend was. Op de vergadering te Jeruzalem, waarvan sprake is in Hand. 15, zijn de apostelen samengekomen, om te bespreken, hoe gehandeld moet worden met de wensch van sommigen, die leeren, dat de broederen uit de heidenen ook besneden moeten worden. Wanneer nu de doop in de plaats van de besnijdenis zou gekomen zijn, zou het toch een vanzelfheid geweest zijn, dat de apostelen daarop in de eerste plaats gewezen hadden, want door die broederen, die toch zeer zeker gedoopt waren, te besnijden zouden ze eigenlijk tweemaal besneden worden (de eerste maal symbolisch en daarna nog letterlijk). Daarvan is echter geen sprake, en de reden waarom de broederen niet besneden zullen worden, is, omdat de besnijdenis volgens Petrus behoort tot de lasten van het O.V. (zie vers 10).

Uw antwoord, waarmede U zeer zeker ook anderen van dienst zult zijn, zal ik gaarne beluisteren. Afgezien van die beantwoording zou het m.i. om het interkerkelijke van de N. C. R. V. te *toonen* wel gewenscht zijn, dat dergelijke vragen niet eenzijdig beantwoord worden. Zou er t.a.v. den doop, waarvoor in breeden kring van Ort. Prot. luisteraars veel belangstelling bestaat, geen gelegenheid gegeven kunnen worden het standpunt van hen, die den doop der geloovigen

voorstaan, te beluisteren voor de microfoon ?

Hoogachtend,

w. g. J. DE NEEF.

Bij schrijven van 19 December 1933 ontving ik bericht van den verzorger van het vragenuur, dat het gevraagde onderwerp *niet* voor de microfoon behandeld kon worden. Als reden daarvoor werd opgegeven :

„Wat onze overtuiging is, op grond „van de H. Schrift, ten opzichte van „den doop, kunnen we moeilijk laten „verzwakken door een andere opvatting. „Het gaat in dezen om positief Prot. „Chr. voorlichting.”

Ik wil mij onthouden van commentaar, al zou er over die *positief Prot. Chr. voorlichting* zeker wel het een en ander te zeggen vallen. Aangezien zeker zeer velen van onze broeders en zusters naar het vragenuur luisteren, meen ik, dat het goed is, dat vraag en antwoord op deze wijze ter hunner kennis komt.

DE NEEF.

Vriescheloo, 27 Dec. 1933.

Utrecht, Dec. 1933.

Een woord ter gedachtenis aan mijn overleden geloofsbroeder, W. A. WOLTERS, (overleden 3 Dec. j.l)

Hij is heengegaan. Ja, hij is gegaan naar Hem, Die hem lief was. Naar het land der ruste, om de kroon te ontvangen, die weggelegd is voor een strijder van Gods Koninkrijk. Ja broeder, veel hebben wij gestreden. Wij zijn gegaan door goed en kwaad gerucht. Al waren onze pogingen zwak, toch wisten wij door Gods genade zielen te vertroosten en te wijzen op onzen Oversten Leidsman. Wat hebben wij samen veel gesproken over onzen persoonlijken strijd en moeiten. En altijd wisten wij elkaar weer te bemoedigen en gingen wij met nieuwen moed weer verder, om de ervaring van de wedergeboorte weer uit te dragen. En thans zijt gij van ons heengegaan, met de zekerheid des geloofs, dat het goed was, zooals God het beschikte.

Broeder, Uw leven en Uw sterven was tot zegen en zal ook nog tot zegen zijn. Hoe werden wij allen getroffen bij den korten dienst, die gehouden werd vóór wij U naar de laatste rustplaats brachten, toen Ds. vroeg : „was broeder Wolters geen christen ?” En toen Uw collega's volmondig „ja” antwoordden. En dat van hen, die de wereld dienen!

Ja, gij wist Uw plaats in deze wereld in te nemen, die een christen betaamt. Trots uwe moeiten en strijd was Uw leven Christus. Het lied, dat Uw lied was bij Uw kortstondig ziek-zijn, was een geloofswaarheid :

„Neen, nimmer laat Hij U alleen,
Hij zal U nimmer verlaten,
Nimmer laat Hij U alleen.”

In dit vertrouwen zijt gij heengegaan. Broeder, wij mogen niet treuren. En wij zullen ook door de kracht des Geestes leeren danken.

En wij zullen verder bidden en strijden, om als de tijd daar is, dat wij onzen Koning tegemoet zullen gaan, ons mogen laten begroeten met de woorden : „Komt in, gij gezegenden des Vaders en beërft het Koninkrijk”. Hallelujah.

Uw Vriend en Broeder

H. BAARS.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM heeft vier dagen feest gevierd. De feesten vingen aan met den verjaardag van den leeraar der gemeente, die den 22sten December j.l. zijn geboortedag vierde. Gemeente, zangkoor en jeugd spanden samen om het den jubilaris tot een onvergetelijken dag te maken.

's Zondags was er adventsprediking en 's avonds kinderfeest. De jongedochters der gemeente hadden zich voortreffelijk van haar taak gekweten door 't vervaardigen van kleedingstukken, die na afloop van het feest als surprise werden uitgedeeld. Een honderdtal kinderen heeft van dit feest genoten, waarvoor het personeel eer oogstte.

's Maandags begon de dag met een zangdienst, terwijl er 's avonds feest werd gevierd in de gemeente met de rijpere jeugd. Muziek, zang, voordrachten, toespraken, verpozingen versnaperingen, getuigenissen en oproeping tot overgave des harten wisselden elkander harmonisch af voor een schare, die de kerk nauwelijks bevatte.

's Dinsdags sprak Ds. J. v. d. Schors over dezelfde blijde boodschap. Hallelujah.

W. V., Secr.

HENGELO. Biddend en werkend waren de Kerstdagen voorbereid en met een verblijd hart kunnen we den Heer danken, dat Hij de gebeden verhoord heeft, het werken niet tevergeefs is geweest. Het waren dagen, waarin we gevoeld hebben dat het Kindeke Jezus in onze harten is geboren.

Kerstavond vierde de jeugd haar Kerstfeest. Muziek, zang en voordracht wisselden elkaar af. De voorz. vertelde aan de hand van lantaarnplaatjes een kerstverhaal, waarna Ds. Reiling aan de hand van dit woord en beeld het slotwoord sprak.

De eerste Kerstdag 's morgens om 6 uur waren een 70tal broeders en zusters tot de bidstond samengekomen om nogmaals des Heeren onmisbaren zegen af te smeeken voor deze bijzondere dagen. Buiten was het nog nacht, maar in onze harten blonken reeds de eerste stralen van de „Levensster”, Jezus Christus.

Om 10 uur hield Ds. Reiling zijn Kerstprediking voor een talrijk én aandachtig gehoor. De zangvereen. verleende haar medewerking. Door de Voorganger werden we in 't bijzonder bepaald bij Jezus Christus, de Zaligmaker, de Gezalfde, de Heer, de Heerscher onzer harten, geboren te Bethlehem.

Des middags hadden de kinderen hoogtij en met hen verheugden zich hun ouders en vele vrienden. Want naar welk ander feest wordt door kinderen meer verlangend uitgezien, dan naar het Kerstfeest! Een prachtig versierde kerstboom, met vele flikkerende kaarsjes, versnaperingen, geschenken, kerstliederen, spelletjes, alles te veel om op te noemen.

2e Kerstdag. Andermaal sprak Ds. Reiling om 10 uur over: „de Wijzen uit het Oosten”, op zoo wonderbaarlijke wijze door de Ster voorgelicht, geleid.

's Middags om 3 uur ving het Liefdemaal aan. Deze werd geopend met een korte bidstond, om de openbaring van Zijnen Geest te vragen voor deze bijzondere samenkomst. Na een korte inleiding van den Voorganger, werd de gelegenheid gegeven, om iets goeds van Jezus te zeggen. Eenvoudig, maar pakkend waren de getuigenissen en toespraken, welke door een lied afgewisseld werden. Diepe indruk maakten ze op de aanwezigen, een trilling ging door de harten; men kon merken, ja de Heer is in ons midden. Vooral het getuigenis van een zuster, die van gebedsverhooring vertelde, voortspruitende uit een hartstochtelijk gebed, greep de aanwezigen aan. Beelden uit de praktijk kunnen zoo snaren doen trillen, wat een dominé soms niet vermag. In de pauze werd er koffie en thee geschonken en op koeken getrakteerd. Veel te vroeg naar aller zin was weer het uur daar, dat we moesten scheiden. Maar het ging niet anders, want 's avonds om 8 uur verwachtte de zangvereen. „Immanuel” ons weer in de kerk, ze hield n.l. een uitvoering. De kerk was vol, toen Ds. Reiling deze laatste bijeenkomst opende met een kort woord naar aanleiding van Ps. 150. Daarna was de beurt aan de zangvereen. Plechtige en opgewekte liederen werden ten beste gegeven, die zeer in den smaak vielen, gezien het luide applaus dat ze oogstten. Ook de muziekvereen. „Elad” verleende haar gewaardeerde medewerking. Na de theepauze werd een kerstspel „Nu sijt wellekome” opgevoerd, waarin we op treffende wijze bij de geboorte van onzen Zaligmaker bepaald werden. Diep onder den indruk van dit goed gespeelde tooneelstukje kwam het slot van dezen mooien avond.

Zoo mocht de gemeente Hengelo blijde dagen meemaken, waarvan, zoo de Heer wil, nog Eeuwigheidsvruchten gezien mogen worden.

MEDEDEELINGEN

N. B. J. B.ers uit de Drentsche Veenkoloniën.

Denk vooral aan 8 Januari *onze 2de jeugddag!* Plaats van samenkomen is deze keer te 2e Exloërmond. Zooveel mogelijk maken we ons voor de middag en avond vrij en komen in dichte drommen onze kameraden te 2e Exloërmond opzoeken.

N. B. J. B.ers uit de Drentsche Veenkoloniën.

Maandag 8 Januari ? O ja, jeugddag te 2e Exloërmond. „Als 't eenigszins mogelijk is, ga ik er naar toe”, hoor ik velen zeggen. En die anderen, die niets zeggen . . . . die gaan allemaal mee.

't Wordt er vast en zeker overvol, maar dat hindert niets; 't is dan reuzen gezellig. Wie er ook komt? Wel, niemand minder dan onze Voorzitter, Ds. Weenink. Hij is vertegenwoordiger van de N. B. J. Raad. Veel zal hij natuurlijk te zeggen hebben en wij willen graag luisteren.

Verder spreken er Ds. Barendregt en Ds. Mostert.

De zangkoren van Emmer-Erfscheidenveen en Nw. Weerdinge zullen hun best doen, om ons frissche liederen te laten hooren.

N. B. J. B.ers zorgen voor goede opstellen.

Komt daarom, maar komt niet onvoorbereid.

N. W. J. R.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

In dank ontvangen uit de gemeente Groningen	f	36 55
Collecte uitzending Hengelo	-	12.00
luisterclubje Hengelo	-	0.75
Wed. Brongers, Delfzijl	-	1.00
Totaal	f	50.30

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

Ontvangen voor „Zusterhulp".

van afd. Den Haag (Oost)	f	5.—
„ „ Nw. Pekela	-	125.—
„ „ Utrecht	-	12.—
„ „ „	-	3.45
van meisjesver. Lydia te Groningen	-	10.—

Allen zeer hartelijk dank.

Met zr. groeten,
A. BOITEN—Attema,
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro J. Boiten No. 223958.

N. B. J. Beweging.

In vriendelijken dank ontvangen van Jeugdafdeeling Foxhol f 5.— contributie 1932/33;
Mej. T. B. te W. f 1.— voor „Tante's erfenisje" (zie Christen 8-12-'33, No. 2317).

Jong Leven.

Bestellingswijzigingen voor No. 7 in te zenden vóór 8 Jan. a.s.

D. MOLIJN,
Giro 70920.
Utrecht, Diezestraat 2.

Aan alle abonnee's

die hun abonnementsgeld per post betalen zond ik dezer dagen een stortingsformulier.

Mag ik U vriendelijk verzoeken om het 1e kwartaal nu voor 18 Jan. te betalen?

Nadien wordt over het bedrag per postkwitantie beschikt en 15 cent voor incasso berekend.

Doe het dadelijk, dan vergeet U het ook niet.

De Adm.

RONDBLIK.

Zwingli.

Den 1sten Januari is het 450 jaar geleden, dat Ulrich Zwingli te Wildhaus in Zwitserland geboren werd. Het is zeker, dat, nu pas onder aanvoering van het Derde Rijk de herdenking van het feit, dat Luther 450 jaar geleden te Eisleben geboren werd, op zoo grootsche wijze alle aandacht spande, Zwingli's gedenkdag eenigermate op den achtergrond geraakt. Maar toch, geheel vergeten zou zeer ondankbaar zijn. Zwingli wordt steeds in één adem met Luther en Calvijn genoemd en het is de eere van het Protestantisme ook den Zwitserschen hervormer te herdenken.

De geloofsbeweging ebt terug.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de leider der geloofsbeweging der Duitsche Christenen, de Brandenburgsche bisschop Hossenfelder, zijn ontslag genomen heeft als vice-president van den Evangelischen opperkerkeraad der Oud-Pruisische Unie en als plaatsvervanger van den rijksbisschop in de kerken dezer Unie. Blijkbaar ebt de geloofsbeweging der Duitsche Christenen, die bij de kerkelijke verkiezingen niet lang geleden op 75% der zetels beslag legde, thans zeer sterk terug.

De kerken der Oud-Pruisische Unie.

In verband met het terugtreden van bisschop Hossenfelder als vice-voorzitter van den opperkerkeraad der kerken van de Oud-Pruisische Unie en als plaatsvervanger van den rijksbisschop in deze kerken, doen onderscheiden Duitsche kerkelijke bladen thans de vraag, of niet beter deze Oud-Pruisische Unie geheel opgeheven kan worden. Men beroept zich daarbij op den onlangs overleden Hallenser Nieuwtestamenticus prof. dr. Paul Feine, die kort voor zijn dood ernstig adviseerde, de Unie op te heffen. De Unie is opgericht, aldus prof. Feine, uitsluitend ten voordeel der Gereformeerden en beteekent in de Oud-Pruisische kerken een compromis van de meerderheid met de minderheid, welke beide groepen, zoowel de Luthersche meerderheid als de Geref. minderheid, in haar eigen ontwikkeling belemmert. Het ware veel beter beide groepen vrij te maken. En de nieuwe organisatie der rijkskerk stelt daartoe in staat. Ook de Gereformeerden zijn thans met opheffing der Unie gebaat.

Bij het advies van prof. Feine, thans opnieuw in discussie gebracht, teekenen wij aan, dat er ongeveer 5 millioen Gereformeerden in Duitschland zijn, in het kerkministerie op zeer gelukkige wijze door dr. O. Weber vertegenwoordigd en dat deze Gereformeerden thans deels in eigen verband zijn georganiseerd deels bij de kerken der Oud-Pruisische Unie zijn aangesloten. Eventueele opheffing der Unie zou aan de Gereformeerden de gelegenheid bieden tot stichting eener Duitsche Geref. kerk te komen van niet onaanzienlijken omvang. Dat de Lutherschen zelve thans dit „terugkeeren tot de twee hoofdtypen der kerkhervorming" aanbevelen, vermeerdert de kansen natuurlijk ten sterkste.

Kerkherstel en Kerkopbouw.

Kerkherstel heeft ernstige bezwaren tegen het reorganisatie-ontwerp van Kerkopbouw, gelijk dit in de Ned. Herv. Kerk thans aan de orde is.

Deze bezwaren komen op het volgende neer: In de *eerste* plaats formuleert art. 1 van het Kerkopbouwvoorstel een belijdenisgrondslag der kerk, (nl. aldus: De Nederlandsche Hervormde Kerk, als deel van de Eene Algemeene Christelijke Kerk, gebouwd op Jezus Christus als eenig fundament, heeft tot doel, in aansluiting aan haar historische belijdenis het Woord Gods te verkondigen) Kerkherstel er aan herinnerend dat de kerk „een belijdenis *heeft*", acht deze formuleering te vaag en in verschillende opzichten gevaarlijk voor de belijdenis der kerk zelve en wil deze geschrapt hebben. In de *tweede* plaats acht Kerkherstel het voorstel van Kerkopbouw om aan de minderheden het recht te geven tot het stichten van erkende „huisgemeenten" een soort pacificatie van den richtingsstrijd, welke „de groote zonde der kerk", nl. „haar verdeeldheid en gebrokenheid", wettelijk regelt. Kerkherstel verwerpt hierin elk compromis. In de *derde* plaats heeft Kerkherstel ernstige critiek op het scheppen van een nieuw ambt van kerkvisitator en moderator, dat „naast" de bestaande ambten van predikant, ouderling en diaken wordt ingesteld en een „nieuw ambt" blijkt te zijn. Dat beteekent „een fundamenteele wijziging in onze presbyteriale kerkinrichting". En de critiek daarop „kunnen wij nog moeilijker ter zijde stellen, wanneer wij zien, dat alleen predikanten en niet ouderlingen tot dit ambt kunnen benoemd worden". In de *vierde* plaats heeft Kerherstel bezwaar tegen het feit, dat in het Kerkopbouwvoorstel de positie van de classicale vergadering zeer wordt verzwakt en die van de provinciale vergadering versterkt.

Christel. Jeugdbond.

De Christ. Studeerenden-Geheelonthoudersbond heeft tweeden Kerstdag een goed geslaagd Kerstcongres gehouden. Hier is o.m. besloten, dat de naam zal worden veranderd in Christen-Jeugd-Bond. De nieuwe bond is op geheel andere leest geschoeid dan de oude. Wel blijft geheelonthouding een punt van de doelstelling, maar de hoofdzaak wordt: het Christelijk geloofsleven onder jongeren te verdiepen, de leden te helpen bij het zoeken naar een leven, in overeenstemming met den wil van Christus

en te strijden voor een zuiverder en betere samenleving in sociale gerechtigheid. Scherp uitgesproken anti-militairisme is in de doelstelling niet opgenomen, maar wel stelt de bond zich tot taak, alle leden het vredesvraagstuk ernstig onder oogen te doen zien. Als grondslag is gekozen de formuleering „Jezus Christus". Voorzitter is de heer S. P. de Roos, te Oegstgeest, secretaresse mej. G. Veenendaal, Kromme Nieuwe Gracht 6, Utrecht, en redactrice van het orgaan „Het Daghet", mej. W. H. Verkerk, te Leiden.

Het nieuwe gezangboek.

Het nieuwe gezangboek der vereenigde Methodistenkerk van Engeland is verschenen. Het bevat 984 liederen. Opmerkelijk is dat van het oude Wesleyaansche gezangboek niet minder dan 356 liederen weggelaten werden.

Omvang der orden.

Het totaalgetal van de Roomsch-Katholieke orden in Duitschland bedraagt thans 7787 (sinds 1918 een toename van 1876) met een gezamenlijk aantal ordeleden van 99594 (sinds 1918 een toename van 20341).

Schotsche kerk.

In de vereenigde Schotsche kerk is moeite ontstaan. Een meerderheid wil de officieele ordening van de vrouw tot alle kerkelijke ambten doorzetten, maar een groot deel van het kerkvolk verzet zich daar zeer ernstig tegen. Zoo het voornemen tot ordening der vrouw voor alle kerkelijke ambten wordt doorgezet, is een scheuring te verwachten.

Dr. Erich Stange.

De leider van de Protestantsche jeugdvereenigingen in Duitschland dr. Erich Stange is wegens zijn verzet tegen de inlijving van de Protestantsche jeugdvereenigingen in de Hitlerjeugd uit zijn ambt ontzet en buiten de nationaal-socialistische partij gesloten. Door een overeenkomst tusschen den rijksjeugdleider Baldur von Schirach en den rijksbisschop Ludwig Müller is thans de inlijving van de protestantsche jeugdvereenigingen in de Hitlerjeugd een feit geworden, echter met handhaving van een zekere mate van zelfstandigheid der Protestantsche jeugdvereenigingen in haar religieuse aangelegenheden.

Persbreidel.

De president van de rijksperskamer te Berlijn heeft een besluit uitgevaardigd, waarin o.a. voorkomt, dat het nieuwoprichten van tijdschriften, welke niet reeds vóór 14 Dec. 1933 verschenen, tot 31 Maart 1934 verboden is, dat bij de levering van tijdschriften aan vereenigingen geen organisatiedwang mag worden uitgeoefend noch eenige medewerking der organisatie verleend mag worden, dat het werven van inteekenaren door lijsten, huis bij huis aangeboden, van 1 Jan.—31 Maart 1934 verboden is en dat alle redacteurs zich thans in de beroepslijst bij de rijksperskamer moeten laten inschrijven.

Alle de Protestantsch-kerkelijke pers betreffende mededeelingen en besluiten zullen voortaan in „Das Evang. Deutschland" gepubliceerd worden. Het Christelijk Persbureau te Berlijn is officieel aangewezen als de vertegenwoordiger voor de pers op heel het Protestantsch erf.

De geloofsbeweging gereorganiseerd.

De nieuwe leider der geloofsbeweging der Duitsche Christenen, de jurist dr. Kinder, verklaart dat de geloofsbeweging in haar nieuwen vorm geheel afstand doet van de kerkpolitiek en dus aan geen kerkelijke verkiezingen meer als zoodanig deelneemt, doch haar taak thans uitsluitend zoeken gaat in het bevorderen van den geestelijken band tusschen het evangelie en het nationaal-socialisme in Duitschland.

III

CORRESPONDENTIE

Het eerstvolgend nummer verschijnt dus Vrijdag 19 Jan.

Red.

III

Het is billijk, dat hij, die vergiffenis voor zijn tekortkomingen vraagt, deze op zijn beurt ook aan anderen schenkt.
Horatius.

Datgene, waarop men niet durft hopen in een jaar, gebeurt soms in een oogenblik.

Eenvoud is in onze dagen zeer zeldzaam.
Ovidius.

Eens dwazen pijl is spoedig afgeschoten.
Shakespeare.

III

ADVERTENTIEN

Nieuwjaarswensch.

Dat in 1934 alle broeders en zusters mogen opwassen in de genade en kennis onzes Heeren en Zaligmakers Jezus Christus en als ranken van den Waren Wijnstok veel vrucht dragen tot verheerlijking onzes Hemelschen Vaders.

K. KUIPERS en familie.

Amsterdam (W.)
Woubruggestraat 42II.

Vrijdag 19 Januari 1934 No. 2322 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZE DIENST AAN JEZUS.

Als eindelijk de lang beloofde van uit den Hemel kwam, ontving Hem de wereld aldus:

Wat denken kon in die dagen bleef onverschillig; wat handelen kon zocht Zijn dood . . . . .

Kan het onwaardiger?

De hooge Gast werd slechts verwelkomd door een handjevol eenvoudige herders en een paar oude, afgeleefde stakkers . . . . .

Kan het schameler?

Wij zullen Jezus beter eeren. Hem beter verwelkomen! Het beste wat wij bezitten zal Hem toebehooren. 't Zij Hem gewijd. Hij heeft het noodig wat wij bezitten, wat wij kunnen! Wij aardbewoners zullen voor Hem de wegen banen, zoodat Hij gaan kan waar Hij wil. Wij zullen Hem de sleutels geven, waarmede Hij alle gesloten poorten kan ontsluiten . . . . .

Onze dichtkunst zal een loflied maken, dat de hardste harten roert. Op ons palet mengen we de teerste kleuren, om op een wonderschoon schilderij uit te drukken, wat wij van Zijn liefde bespeurd hebben.

Onze wetenschap zal tot taak hebben, de begrijpelijke bezwaren, die de menschelijke geest ontmoet op zijn weg het wonder te vatten, op te vangen. De steenen des aanstoots dienen te verdwijnen. Ons uiterste best zullen we doen, het iedereen te doen inzien, dat het geloof iemand nog niet achterlijk stempelt. Integendeel, dat de geestelijke nazaten der Grieken, die het Kruis een dwaasheid achten, het toch heusch verkeerd hebben en dat zij, die zich eraan ergeren hopeloos kortzichtig zijn! — Ja, onze wetenschap houdt ook van evolutie. Ze tracht een sfeer van sympathie te wekken in 't vertrouwen, dat dit hoogachting, eerbied, onderwerping, liefde zal worden. Wat moet er nog veel gedaan worden! Kom, hand aan de ploeg . . . . . bezig zijn met veel dienens! . . . . .

Dwazen, die we zijn!!

Eens rustte Jezus uit in het huis van Martha, Maria en Lazarus. De avond wiegde schepping in slaap en de pinkelende sterren sprenkelden hun zachte glorie over het droomverloren aardrijk.

Eén was er, die niet rustte — maar bezig was met veel dienens. Er moest zoo veel gedaan worden om den hoogen Gast op waardige wijze te ontvangen. In elke behoefte moest zij voorzien: geen enkele wensch mocht onvervuld blijven. Welk een verschil met Maria! Deze zat en luisterde. 't Was haar goed om, terwijl de toenemende schemering alle omtrekken vervaagde, te hooren naar die rustige, liefdevolle stem.

Waarom ontving Martha in weerwil van haar bezig-zijn met veel dienens een milde berisping? Waarom ontving Maria lof?

Martha zag in haar dienen slechts Jezus' nooden.

Maria zag slechts Zijn innerlijke rijkdom!

Een rijkdom, die alleen kon toenemen wanneer het behoeftige menschenkind er zich naar uitstrekt.

Onze dienst aan Jezus kan een Martha-dienst en een Maria-dienst zijn. Ons loon kan bestaan in een milde berisping of een lofwoord. Wij loopen kans, dat onze beste bedoelingen, onze opgetogenheid, onze zelfopoffering, ons geheele werk wegbrandt, omdat het geen blijvende waarde bezit. — Maar dan komt dat, doordat er geen ware liefde tot Jezus was! — Meent ge dat? Zie dan naar Martha! Waarom zouden wij twijfelen aan haar liefde? Neen daar haperde het niet en hoeft het ook bij ons niet te haperen al loopt alles op niets uit.

Waar het op aan komt vóórdat wij den aard van onze dienst aan Jezus bepalen is het antwoord op de vraag: — Hoe zie ik Jezus? — Zien we Hem als een heilige Vreemdeling, die op deze ongastvrije aarde onzen vriendelijken bijstand noodig heeft? Dan vloeit daaruit voort een dienst, die uit-zichzelf spontaan is, zonder dat de Vreemdeling Zijn wil en geboden heeft kunnen doen hooren.

Zien we Hem zooals Maria Hem zag, dan laten wij Hem eerst aan 't woord. Wat Hij wil schenken willen wij vóór alles eerst ontvangen.

Martha-dienst: verzorging van een Hulpbehoevende.

Maria-dienst: gehoorzaming aan een Machtige.

Hiermede valt weg de beteekenis van het meeste dat we gedaan hebben. Ons verlangen, bij voorbaat de wereld voor Christus te winnen; ons streven om de poorten der harten onzer medemenschen te ontsluiten; onze zelfopoffering, alles — hoort ge — alles is tevergeefs!! wanneer er geen gebod van Jezus aan vooraf gaat; wanneer dat slechts een raden van Zijn wenschen en geen gehoorzaamheid is. Eerst wanneer onze activiteit volgt op Zijn gebod, dan krijgt het alles waarde.

Napoleon heeft eens z'n manschappen vóór een veldslag toegesproken. Nadat hij zijn rede had beëindigd gaf één van zijn officieren opgetogen bevel tot den marsch naar het slagveld. Goed en bloed wilde hij opofferen voor den keizer. Ontnuchterend was Napoleon's vraag: „Zijt gij de aanvoerder?" Activiteit op een te vroeg tijdstip heeft geen waarde, al wil men alles opofferen.

Laat ons Jezus verwelkomen zooals het handjevol eenvoudige herders, die niets konden bieden dan hun onkunde, hun armoede — — hun ontvankelijkheid . . . . .

Kan het heerlijker?

„Zalig zijn de armen van geest!"

Haulerwijk. C. BRANDT.

HONDERD JAAR BAPTISME IN DUITSCHLAND.

Het eerste nummer van de 56ste jaargang van „Der Wahrheitszeuge", het officieel orgaan van onze Duitsche geloofsgenooten, mag met recht een *Oncken-nummer* genoemd worden.

We weten, dat het jaar 1934 voor ons als Baptisten een historisch jaar zal zijn. Want voor honderd jaar stierf William Carey, de groote pionier van de nieuwere zending, en aanschouwde Charles Haddon Spurgeon, *de* kanselredenaar en bekwame arbeider in Gods wijngaard, voor het eerst het levenslicht.

Maar ook is het honderd jaar geleden, dat Johann Gerhard Oncken, met nog eenige geloovigen, in de Elbe gedoopt werd en den dag daarop de eerste Baptisten gemeente ontstond met Oncken als voorganger.

Vandaar dan ook, dat Dr. Rushbrooke zijn algemeene Nieuwjaarsgroet met nog een persoonlijk, hartelijk schrijven aan de Duitsche Baptisten vergezeld doet gaan. En dat is goed gezien van onze algemeene secretaris van het Baptiste Wereld Verbond. Dr. Rushbrooke heeft warme en oprechte sympathie voor het werk onzer Duitsche geloofsgenooten. En geen wonder! In Duitschland is wat gebeurd in die honderd voorbijgesnelde jaren. Het Baptisme heeft vanuit Duitschland z'n overwinningstocht voortgezet tot in vele landen van Europa.

In het genoemde nummer vinden we o.a. de artikelen:

„Nieuwjaarsgroet aan de gemeente", uit één van Oncken's preeken;

„Het jubileumjaar 1934" van F. W. Simoleit;

„Oncken is dood!";

„Gedachten bij het graf van Johann Gerhard Oncken;

en het zeer lezenswaardige artikel „Het Duitsche Baptisme sedert de dood van Oncken". Oncken stierf 2 Jan. 1884 te Zürich.

D. H.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

II.

In ons eerste artikeltje spraken we over veranderingen in de organisatie onzer gemeenten, zooals die hier en daar in den loop der jaren reeds zijn ingevoerd. Dat geschiedde — zoo zeiden wij — uit gehoorzaamheid aan de eischen der praktijk.

We spraken daarbij ook over enkele veranderingen aan en om het „Bestuur" en plaatsten dat woord dan tusschen aanhalingsteekens. We beminnen het in dit verband niet. Het heeft ons schade gedaan. Het gebruik van een bepaald woord heeft invloed. Het getuigt van een zekere opvatting en roept bepaalde opvattingen te voorschijn.

Ik acht het gebruik van het woord „Bestuur" voor het college van ambtsdragers daarom verkeerd, omdat naar algemeen gevoelen een „Bestuur" bij een „vereeniging" behoort. En het gebruik van dat woord binnen de gemeente werkt de gedachte in de hand, dat de gemeente eigenlijk ook een vereeniging is. Dat is ze echter niet, althans niet in den gewonen zin van het woord. Ze is iets anders; iets hoogers.

De vereeniging ontstaat door menschelijk initiatief. Ze bestaat bij de gratie van menschen. Menschen richten haar op en ontbinden haar. Men wordt naar goeddunken lid en bedankt naar goeddunken.

Met de gemeente is dat echter anders. Ze is de openbaring van iets anders, iets hoogers: Zij openbaart het werk des Geestes! het lichaam van Christus. Ze ontstaat niet zonder de gehoorzaamheid van menschen, maar de Initiatiefnemer is de Heilige Geest. Het is uitgesloten dat menschen kunnen zeggen: wij willen eens een gemeente stichten. Want wat op die manier tot stand zou komen, zou geen gemeente zijn, ware niet meer dan een s c h ij n-gemeente.

Eigenlijk is het heelemaal onmogelijk een gemeente te stichten. De gemeente is gesticht op den Pinksterdag. Door den loop der eeuwen wordt ze opgebouwd, en komt plaatselijk tot openbaring. De gemeente is van Christus; in zekeren zin is ze zelf Christus; Zijn belichaming in de wereld. Hij is het, die aan de gemeente toedoet. Hij is het die haar regeert, want Hij is haar Hoofd.

De gemeente is dus onderscheiden van elke vereeniging. Zij is rechtstreeks Christus' werk; openbaring van wat de Heilige Geest in het verborgene doet. De o p n a m e van leden in de gemeente is eigenlijk niet anders dan de erkenning, dat het reeds leden der gemeente z ij n. Ze zijn reeds leden der gemeente, voordat ze door ons als zoodanig erkend en aanvaard worden.

Daarmede zijn de grenzen aangegeven, waar buiten men bij toelating en uitsluiting niet mag treden, op straffe van van de gemeente een vereeniging te maken. Eveneens is daarmede gezegd, dat men niet met de gemeente mag breken zoolang men zich lid van Christus' lichaam weet. Maar tevens ligt daarin opgesloten dat de ambtsdragers er voor hebben te zorgen, dat het in de gemeente zoo zij, dat ieder het er in kan uithouden.

Opdat de leden de gemeente zoo zullen zien en waardeeren, lijkt het mij niet gewenscht, het college van ambtsdragers „Bestuur" te noemen, wijl daardoor de vereenigingsgedachte in de hand gewerkt wordt. Men kieze een anderen naam. Welke? Het woord „kerk" is historisch belast. Desondanks kiezen we het woord „kerkeraad" maar, totdat men een andere, meer bruikbare benaming er voor aangeeft.

Welke is nu de plaats en de taak van den kerkeraad?

Dat *hangt hiervan af*, hoe wij den kerkeraad zelf te beschouwen hebben.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Het wordt tijd, dat ik aandacht ga schenken aan den statistiek. Gaarne zou ik hem midden of einde Februari doen verschijnen, maar dat zal wel niet gelukken, wanneer onze gemeentesecretarissen niet behoorlijk medewerken. Nu zijn gemeentesecretarissen doorgaans menschen van gelijke bewegingen als wij. Dat wil zeggen, dat ook zij bloot staan aan de verzoeking, waarvoor bijna elke nakomeling van Adam en Eva bezweken is, n.l. om uit te stellen tot morgen, wat vandaag niet gebiedend noodzakelijk is. Mag ik onzen pennevoerders aan het zooeven aangeduide algemeen menschelijk zwak herinneren en mitsdien ze opscherpen om dadelijk met de invulling der toegezonden lijsten te beginnen? Dan heb ik ze vast en zeker vóór den 1sten Februari in mijn bezit.

Gemeentesecretaris!
Doe gij mijn lijsten af
Alsof de drommel daar is!

* * *

Wij hebben nog maar één enkelen evangelist-huisbezoeker in onzen dienst. De arbeid, dien deze broeder verricht, voorziet in een groote behoefte. Er zijn tallooze gezinnen, die voor het evangelie onbereikbaar zijn anders dan door middel van een persoonlijk bezoek. In den huisbezoeker doen wij den ouden en begraven Unie-cent-reiziger — den jongeren onder ons licht ik toe, dat deze mensch niet de gemeenten afreisde om bij haar leden een of twee of drie centen voor de Unie op te halen. Zijn taak was colportage en huisbezoek en zijn salaris werd geput uit de belasting, die de Unie van de gemeenten hief. Hij reisde dus voor de Unie-cent — opstaan, maar in sier en zwier, die het geslacht van heden eischen. Ik hoop van gansscher harte, dat de commissie voor de inw. zending in dit haar tweede jaar van werkzaamheid wegen en middelen weet te vinden om ten minste twintig van deze huisbezoekers uit te zenden!

* * *

Colportage, huisbezoek en . . . . ? Wat is de onbekende in deze trits? Een Unie-uitgeverij en boekhandel! Die moeten wij noodig hebben. Wij zijn voor onze colportage-lectuur geheel afhankelijk van anderen. Wij kunnen zelfs de gewone boekhandelaarsprovisie niet bedingen. Wij moeten driemaal

dankend buigen, wanneer de eene of andere erkende boekhandelaar wat van zijn verdienste wil laten vallen ten voordeele van onze colportage, terwijl elke uitgever ons eraan herinnert, dat hij een mensch is onder de macht van anderen gesteld, die erop toezien, dat hij geen boekhandelaarsprovisie toekent aan personen of organisaties, welke de status van „erkend" missen. Ik zeg nog eens, wij moeten zien, dat wij een eigen uitgeverij en boekhandel krijgen. Een eigen uitgeverij stimuleert onze broeders om tractaten, brochurus en boeken te schrijven geschikt voor onze colportage. Ook spoort het ze aan om enkele van de mooie pennevruchten van onze groote mannen van andere landen in onze eigen taal te bewerken. En meent ge, dat een boekhandel onder ons geen succes kan worden? Dat is alleen een kwestie van geschiktheid in den leider en saamhoorigheidsbesef in ons. Wanneer voorgangers, zakenlieden en particulieren hun schrijfbehoeften en behoeften voor hoofd en hart in onzen Unie-boekhandel zoeken te bevredigen, lijdt het geen twijfel of deze komt tot grooten bloei.

J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De verheerlijking op den berg.

Matth. 17 : 1—21; Mark. 9 : 1—29; Luk. 9 : 28—42.

Les voor Zondag 4 Febr. 1934.

Wat op den berg gebeurde.
Matth. 17 : 1—21.

Zoo langzamerhand begint het weer tijd te worden om aan het lijden van Christus te denken. De Heer wist zelf, wat Hem te wachten stond. Hij was echter een mensch geworden van gelijke bewegingen als wij, uitgenomen de zonde. Zou Hij dat bittere lijden kunnen doorstaan? De menschen moesten maar steeds meer aan Jezus denken. Was Hij het, die komen zou, of moest men toch nog een andere Messias verwachten? Hadden de Profeten niet een aardsche Koning geprofeteerd? En Jezus scheen geen aardsch koning te willen zijn. Bovendien scheen deze Jezus de Wet af te wijzen, de Wet, dat allereerwaardigste van het Oude Verbond, waarvan elken Sabbath in de Synagogen werd voorgelezen. Scheen het optreden van Jezus niet in tegenspraak met de Wet en de Profeten? De Schriftgeleerden zeiden, dat vóór dat de Messias kwam, eerst Elia zou komen en dat er eerst alles in orde zou zijn gemaakt, d.w.z. dat de zonde uit de wereld weggenomen zou zijn. Elia was nog niet gekomen, en de zonde was er nog altijd in de wereld. Ook de discipelen waren menigmaal verwonderd en ontsteld. Ook zij dachten dat de Heiland gekomen was om Koning te worden — de Joden te helpen in den strijd tegen de Romeinen en een troon op te richten, Zijn getrouw volk geluk en belooningen te schenken — en nu liet Hij het steeds meer uitkomen, dat Hij „vele dingen moest lijden, dat Hij door het volk zou worden mishandeld, en dat Hij ten slotte wel gedood zou worden". Een oud woord zegt echter: „Zonder strijd geen overwinning, zonder kruis geen kroon". Het was avond. Jezus had een berg beklommen, zooals Hij zoo dikwijls deed. Wij kunnen het begrijpen, dat de Heer behoefte had om met Zijn Vader in het gebed te spreken en bij Hem hulp te zoeken. Wie waren daar bij Hem? Om zoomin mogelijk gestoord te worden had Hij Zijn drie meest vertrouwde discipelen meegenomen, Petrus, Jacobus en Johannes, terwijl de anderen aan den voet van den berg bleven. De Heer was spoedig in stil gebed verzonken. De discipelen zagen eerbiedig toe en baden mee. Ook wij doen dat als wij iemand zien bidden. Maar weldra begonnen zij in de stilte slaap te krijgen.

De Heer was intusschen in den geest bij den Vader in den hemel. Hij was zóó met Zijn Geest bij de hemelsche dingen, dat Zijn gelaat begon te glinsteren en dat de hemelsche glans zelfs op Zijn geheele gestalte afstraalde. 't Was, of Hij weer de vroegere heerlijkheid bezat, van vroeger, in den hemel. Maar Zijn ure was daartoe nog niet gekomen. De Vader zou Hem echter helpen. Twee blinkende gestalten, gelijkende op engelen, dalen van den hemel af. 't Zijn Mozes en Elia, de vertegenwoordigers van de Wet en de Profeten.

De ervaring der discipelen.
Mark. 9 : 1—29; Luc. 9 : 28—42.

Als de discipelen wakker worden, zagen zij ten zeerste verbaasd toe. Hun Meester in ernstig gesprek met Mozes en Elia, en allen in verheerlijkte gestalte. Het onderwerp was ook wel zeer bijzonder. Zij spraken over den uitgang, die Hij zou nemen te Jeruzalem. Dat was dan ook van de allergrootste beteekenis, wat plaats zou vinden op Golgotha. Namen de bewoners van den hemel deel aan de geboorte van Christus, aan Zijn Heilandsdaad van Golgotha nog veel meer.

Petrus is de eerste, die de stilte verbreekt. Misschien, als hij bemerkt, dat de beide hemelsche gestalten op het punt staan weer te verdwijnen. Hij doet een voorstel: hij wil voor alle drie een tent maken, dán kan deze toestand nog een tijdlang voortduren. Petrus heeft heel veel ontzag ook voor Mozes en Elia, en zijn voorstel wijst er haast op dat hij alle drie voor gelijkberechtigd beschouwde. Maar wij weten toch wel Wie alle anderen overtreft? Mozes en Elia kwamen maar éven, om hun boodschap te zeggen dan gaan zij weer naar huis. Petrus krijgt geen antwoord, een wolk neemt hen weg. Maar hoor! Petrus verneemt tóch nog een stem, een bovenaardsche stem! „Déze is Mijn geliefde Zoon! Hoort Hem!" En toen zagen zij niemand dan *Jezus alleen!* Als zij nu maar goed onthielden dat Jezus Gods Zoon is en Hem geheel vertrouwen en zich aan Hem onderwerpen.

Jezus' liefdedaad op den weg naar het kruis.

Als de Heiland met Zijn drie discipelen den berg zijn afgedaald, hebben zij wel de schrijnende tegenstelling gevoeld van hetgeen boven op den berg was geschied en hetgeen zij hier aanschouwden. (Iets daarvan gevoelen wij als wij na een indrukmakende preek uit de kerk komen en dan ruwe mannen grof hooren vloeken.) Een vader had een maanziek kind, dat aan toevallen leed, bij verandering van maan verergerend. De jongen probeerde zich vaak in 't verderf te storten. Vervuld van hoop was de vader naar Jezus gegaan, maar had enkel de discipelen aangetroffen, die wel probeerden, de genezing tot stand te brengen maar niets bereikten. Het gevolg was een onverkwikkelijke twist met de omstanders, vooral Farizeërs en Schriftgeleerden. Als de Heer verschijnt wijst Hij als éénige oorzaak aan gebrek aan geloof. Hij werpt dan de ziekte uit, waarna de knaap als dood blijft liggen, maar direct daarop geeft Hij het gezond en wel aan de vader terug. Laat ons maar met álles naar Jezus gaan, Hij kan en wil helpen, op Zijn tijd, als wij slechts gelooven.

D. G. B.

Gelijkenis van de verontschuldigingen.

Luk. 14 : 7—27.

Les voor Zondag 11 Febr. 1934.

Het avondmaal.

Als er bij ons een groote maaltijd gehouden wordt, vindt dat gewoonlijk overdag plaats. Maar in het Oosten was het overdag veel te warm, om dan allerlei te eten, net als bij ons 's zomers als het zoo heet is, dan hebben wij niet veel trek aan warm eten. In het Oosten kwam men gaarne op den Sabbathdag bij elkander om een maaltijd te houden, want men beschouwde het aanrichten van een maaltijd op Sabbath even verdienstelijk als het tweemaal vasten in de week. De Heiland had op een Sabbath een uitnoodiging gekregen bij een voornaam personage n.l. een Overste der Farizeën. Men verzocht Hem heel bescheiden om mee „brood te eten" maar daar kwam zeker wel heel wat meer dan brood op tafel. Men had er ook nog een bijzondere bedoeling bij, n.l.

„Hem waar te nemen", van dichtbij eens te zien hoe Hij Zich zou houden, wat Hij zou zeggen en doen. Allerlei ceremonies vinden plaats, de hand wordt gereikt en op de eigen hand een kus gedrukt, of bij meer vertrouwelijkheid wordt de kus gegeven op de wang van den ander. De slaven wasschen de voeten en zoo wordt alles voor den maaltijd in gereedheid gebracht. Ook vreemden mogen in zulke Oostersche huizen vrij binnen gaan om toe te zien bij den maaltijd. Zoo verscheen hier een „waterzuchtig mensch", die dus erg aan benauwdheden leed. 't Kan zijn, dat hij uit eigen beweging kwam, maar het is ook zeer goed mogelijk, dat hij een wenk van de Farizeën heeft gekregen. De Heer is direct met medelijden bewogen. Daar Hij echter weet, hoezeer men hier op Hem let, stelt Hij hen eerst een vraag, waarop echter niemand weet te antwoorden. Vs. 3, 4. Hij geneest daarom deze arme lijder en allen zwijgen daarbij, ook na een volgende vraag van den Heiland.

De prediking door gelijkenissen.

Men had in Israël menigmaal meer medelijden met de dieren dan de menschen. Ten minste als het de eigen dieren betrof. Alles ademde egoïsme. Dat bleek ook weer zoo duidelijk bij het plaats nemen aan tafel. De Heer merkte op, hoe ieder zijn best deed de voordeeligste plaats te bezetten. Hoe dichter bij de gastheer, hoe hooger plaats. De gasten waren zelf vrij welke plaats zij wilden hebben, maar het gebeurde wel, dat op 't laatste oogenblik nog een aanzienlijk persoon kwam, en dan moest één van hen, die het dichtst bij den gastheer zaten, opstaan en een lagere plaats innemen. De Farizeërs hadden wel een les noodig over het zichzelf verhoogen, want zij meenden, dat de hoogste plaatsen in Gods koninkrijk vanzelfsprekend hén toekwamen. Maar is het niet ook een les voor ons allen?

Maar niet enkel de gasten krijgen van Jezus een les te hooren, ook de gastheer zelf wordt niet vergeten. Hij heeft alleen rijke vrienden en bekenden genoodigd, allemaal menschen in elk geval, die ook hem terug kunnen vragen, waarop de gastheer trouwens ook rekent, dat hij bij hen allen ook zal aanzitten, als de tijd daartoe daar is. Maar de Heer Jezus laat hem gevoelen, dat als hij een waarlijk goed en den Heer welbehagelijk Sabbathsmaal wil houden, hij ook eens dezulken moet vragen die hem dat niet kunnen vergelden. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat een maaltijd zooals hier gehouden wordt ongeoorloofd is.

Verontschuldigingen.

Ja, dat kon dit gezelschap niet ontkennen: God zal vergelden wat men aan de armen doet. „Zalig is hij, die brood eet in het koninkrijk Gods!" zegt een der gasten. Daar moet het toch heerlijk zijn, meent hij. De Heiland geeft hem gelijk, dat *is* wonderbaar heerlijk, dáár aan te mogen zitten. Maar zulke woorden hebben velen wél in den mond in de godsdienstige wereld, maar velen doen er lang niet naar. Want als zij uitgenoodigd worden, hebben zij tal van verontschuldigingen. En dan begint de Heer te vertellen. In den vorm van gelijkenissen zegt Hij hen de waarheid. En dan vertelt de Heer Jezus de bekende gelijkenis van den grooten maaltijd waar alle dingen gereed waren, maar waar iedereen van de genoodigden verontschuldigingen had. Ieder meent voldoende redenen te hebben om weg te blijven. Persoonlijke, eigen zaken, egoïstische motieven, waren het bij allen, die geen aandacht wilden schenken aan hetgeen God aanbood. Zou de man, die de zaligspreking uitsprak van de deelnemers aan Gods maaltijd, den Heer hebben verstaan? Hij moest het toch begrijpen, dat er nú juist gelegenheid was, de uitnoodiging Gods aan te nemen. Het is zeer gevaarlijk, Gods aanbod van genade af te wijzen. Geen wonder, dat de gastheer uit de gelijkenis zeer boos wordt. Nu zendt Hij Zijn dienstknechten uit in de straten en stegen, om de armen en gebrekkigen te noodigen. Die zouden het wel niet zoo druk hebben, dat zij geen tijd hadden om te komen. De Heer had goed gezien. Maar daar het huis nog niet vol is, moeten de dienstknechten ook uitgaan naar de buitenwegen en heggen en ze zóó dwingend noodigen, dat zij haast niet kunnen weigeren. Wat God wil, gaat altijd door. Als de genoodigden later misschien toch terug zouden komen, zal er geen plaats meer zijn. Geen van hen zal het avondmaal smaken. Gelukkig is er *nu* nog plaats.

O, dat allen goed mogen luisteren naar Gods uitnoodigen. En dat ook de kinderen mogen uitnoodigen alle vriendjes en buurkinderen, want ook in de Zondagsschool is nog veel plaats.

D. G. B.

III

UIT HET DERDE RIJK.

Kerkminister Weber.

Neemt ontslag.

Uit Berlijn bereikte ons het frappante nieuws, dat de Geref. kerkminister Otto Weber, als zoodanig ontslag genomen heeft.

De beteekenis hiervan is zeer groot. Sinds verleden jaar voorjaar werkte kerkminister Weber trouw met den rijksbisschop Ludwig Müller samen en heeft een groot aandeel gehad in alle belangrijke besluiten die genomen zijn. Hij was dan ook zoowel van het eerste als van het tweede kerkministerie lid. Zijn ontslag beteekent, dat hij het opgeeft, om de Gereformeerde richting blijvend met het huidig kerkregiment te verzoenen. De toon der Geref. pers in Duitschland wordt reeds hoe langer hoe scherper tegen den rijksbisschop. De Reformierte Kirchenzeitung spreekt openlijk van den wensch, dat met bisschop Hossenfelder ook de rijksbisschop van het tooneel verdwijne en met hem alle „geweldbepalingen". De jeugdbeweging keert zich scherp tegen de wijze waarop de rijksbisschop den jeugdleider dr. Erich Stange heeft op zij gezet. Te midden dezer groeiende oppositie neemt kerkminister Weber ontslag. Dit kan niet anders beduiden dan dat hij aan de Geref. oppositie toegeeft en de rijksbisschop dus den laatsten steun van Geref. zijde verliest. Het is thans inderdaad zeer wel mogelijk, dat de rijksbisschop ook zelve het niet houden kan. De kerk keert zich algemeen, Lutherschen zoowel als Gereformeerden, tegen de geloofsbeweging der Duitsche Christenen en de wijze waarop deze beweging de kerk „veroverd" heeft. Een reconstructie zal moeten volgen. Slechts zal het de uiterste moeite kosten om den chaos te voorkomen, welke er zeer gemakkelijk toe zou kunnen leiden, dat opnieuw staatscommissarissen worden ingesteld om orde en regel te waarborgen.

Zahn.

Naar men weet heeft de Duitsche rijksbisschop ter volvoering van de inlijving van de Protestantsche jeugdbeweging bij de Hitlerjeugd den Akenschen jeugdpredikant Zahn benoemd. Deze is reeds ijverig met proclamaties en beschikkingen bezig, maar stuit op den meest mogelijken weerstand van de orthodoxie, die thans gesloten zich tegen den rijksbisschop en de wijze waarop de kerk thans geregeerd wordt, keert.

Wij vinden thans in de Duitsche pers een geestigen spot op den nieuwen jeugdpotentaat. Naar men weet zijn er veel Zahns in de Duitsche kerk geweest, o.a. de beroemde hoogleeraar Zahn, bijgenaamd de „Weisheitszahn" der Duitsche kerk (verstandskies). Een ander theoloog Zahn werd wegens zijn vele strijdschriften de „Giftzahn" genoemd. De nieuwe jeugddominee heet thans de „hohle Zahn" en de Evangelische kerk is de arme maagd, die van dezen hollen tand menigen slapeloozen nacht te lijden heeft en terwijl ze ook overigens „niets te lachen" heeft, bij al haar lijden nu ook deze „Zahnschmerzen", kiespijn, doormaken moet.

De kerkelijke crisis.

De predikant Busch te Essen heeft over de inlijving der evangelische jeugd bij de Hitlerjeugd een telegram aan den rijksbisschop gezonden, waarin hij protesteert en o.a. deze inlijving, omdat Ludwig Müller indertijd zijn bescherming aan de evangelische jeugd beloofde „Woordbreuk" noemt. De predikant is daarop door het consistorie te Koblenz uit zijn ambt ontslagen.

De Luthersche representant in het kerkelijk ministerie, dr. Lauer, directeur van de Neuendettelsauer inrichtingen, pas gekozen (in de plaats van ds. Hossenfelder) heeft zijn ambt niet aanvaard. De aanvulling van het kerkelijk ministerie zal na het heengaan van Otto Weber en het bedanken van dr. Lauer nu wel zeer moeilijk zoo niet onmogelijk blijken. Van het grootsch opgezette „Volksmissionarische" bureau van ds. Hossenfelder, den voormaligen rijksleider der „Duitsche Christenen", aanvankelijk den arbeid met een staf van 14 man beginnend, bleef na korten tijd slechts één dame overig. Het bureau is thans gesloten.

Gleichschaltung?

Men schrijft ons uit Berlijn, dat de beteekenis van de huidige crisis in de Evangelische kerk deze is of er nu „Gleichschaltung" der Evangelische kerk zal komen, ja of neen. De Kerk heeft den eersten stormloop op haar vrijheid, gelijk die van de zijde der Duitsche Christenen kwam, glansrijk weerstaan. Doch nu is het critieke stadium gekomen. Het is nu n.l. de vraag, of de staat zelf de taak der Duitsche Christenen niet overnemen zal. De rijksbisschop schijnt in den laatsten tijd, nu de kerkelijke steun hem ontvalt, geneigd om de oplossing in deze richting te zoeken. Het opheffen der pas aangenomen kerkelijke wetten, die de Ariërparagraaph buiten werking stelden, zoodat thans de den staat na aan het hart liggende Ariërparagraaph weer wèl gebruikt kan worden, wijst in deze richting. En eigenlijk is absolute „Gleichschaltung" van de zijde van den staat de eenige mogelijkheid om zich te handhaven, welke de rijksbisschop nog heeft. De Duitsche Evangelische kerk is dus momenteel op een zeer gevaarlijk punt gekomen. Wordt de Gleichschaltung doorgezet, dan is de vrijheid der kerk weg, wordt het niet doorgezet dan valt de rijksbisschop en dreigt chaos.

Een nationaal-socialistische Theol. School.

Door de Hannoveraansche landskerk is onder aanwezigheid van den landsbisschop dr. Mahrarens door den president der landssynode te Beyensen bij Uelsen een Theologische School opgericht, welke blijkens de verklaringen van president Hahn een specifiek nationaal-socialistisch karakter zal dragen en onder leiding van een S. A. Führer zal staan. „De dienaars der kerk", aldus de president, „die nationaal-socialistische gemeenten en een nationaal-socialistische jeugd dienen willen moeten nationaal-socialisten zijn".

Dr. Krause bij de Germanen.

De bekende dr. Krause, wiens „Sportpalast-kundgebung" (rede in het sportpaleis te Berlijn) zulk een geweldige reactie tegen de geloofsbeweging der Duitsche Christenen in het leven riep en die toen wegens zijn radicalisme, in die rede gebleken, door den rijksbisschop afgezet werd uit zijn ambt, heeft zich bij de „Germanen" gevoegd (groep-prof. dr. Ernst Bergmann). Op de komende Berlijnsche vergadering van de „Vereeniging voor Germaansche oer- en voorgeschiedenis" spreekt dr. Krause over „Das Ringen um den arteigenen Glauben" (Den strijd om het bij ons ras passende geloof) en prof. dr. Ernst Bergmann over „Heidensche theologie". In deze kringen wil men het Christendom vervangen door een oer-germaansch Duitsch godsgeloof. Deze beweging heeft in de Duitsch-Evangelische kerk haar invloed echter goeddeels verloren.

Openlijk verzet.

Het officieel Christelijk persbureau voor Beieren en Wurtemberg meldt, dat de jongste besluiten van den rijksbisschop tot handhaving van de orde in de Duitsch-Evangelische kerk (de wetten van dato 4 Januari j.l.) door de landskerken van Beieren en Wurtemberg officieel zijn *afgewezen* en gehoorzaamheid aan deze wetten officieel *geweigerd* wordt.

De Pfarrernotbund heeft in Beieren en Wurtemberg zeer grooten invloed.

Zaterdag 13 Januari vergaderden te Berlijn de kerkelijke leiders der Duitsch-Evangelische kerk om — gelijk het agendum mededeelt — een nieuw kerkelijk ministerie te vormen. De 4 kerkministers zijn thans, nu ook prof. dr. Beyer als kerkminister ontslag nam, alle demissionair (prof. dr. Beyer, Direktor Weber, ds. Klein, dr. Werner).

Interessante getallen.

Het bureau voor het dagbladwezen (Deutsches Institut für Zeitungskunde) maakt interessante cijfers openbaar over het verloop der abonné's van de groote Duitsche bladen sinds de Nazi-revolutie. Het Berliner Tageblatt zonk van 250.000 op 25000 abonné's, de Berliner Volkszeitung van 50.000 op 7000, de B. Z. van 200.000 op 60.000, de Berliner Morgenpost van 750.000 op 200.000, de Grüne Post van 1 millioen op 300.000, de Lokalanzeiger van 170.000 op 100.000 en haar Nachtausgabe van 130.000 op 65.000. Voorts werden een aantal bladen met groote oplage opgeheven en zonk het totaal getal der groote bladen mede wegens het verbod der marxistische pers van 2703 op 1128. Daarentegen zag de Völkische Beobachter haar oplage stijgen tot 314.750 en is daarmee thans het grootste dagblad van Duitschland.

UIT DE GEMEENTEN

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Daar het den laatsten tijd erg rustig is in onze gemeente, bleef een bericht voor „De Christen" maar achterwege.

Van groote uitbreiding kunnen we niet gewagen, maar toch is de onderlinge verhouding in de gemeente goed.

De Kerstdagen waren zeer gezegende dagen. Reeds den eersten Kerstdagmorgen, terwijl de kerk om 6 uur reeds bijna geheel bezet was, mochten we iets zien van de heerlijkheid van het Kindje in de kribbe. Deze wijdingsure geeft eigenlijk aan het heele feest een wijding, die men in woorden niet kan uitdrukken.

Het feest met ruim 200 Zondagsschoolkinderen werd met veel opgewektheid en blijdschap gevierd.

Den tweeden dag was er evenals den eersten dag 's morgens om 10 uur Kerstprediking door onzen geliefden Voorganger Ds. Barendregt. 's Avonds werd het gemeentelijk Kerstfeest gevierd. Dit was een gezellige en gezegende avond, waar in verschillende toonaard de lof des Heeren werd bezongen.

Voor de jongelieden was een Nieuwjaarsfeestje georganiseerd. Het is een genot zoo'n groote schare jongemenschen te zien, van wie sommigen met groote vrijmoedigheid kunnen gewagen van de blijdschap, die al den volke wezen zal.

Het zaad des Evangelies, op kwistige wijze gestrooid, zal t.z.t. vruchten geven.

Zoo nu en dan mogen we vruchten opmerken: zielen, die zich tot den Heere bekeeren en vrede en blijdschap des harten bekomen.

Woensdag 10 Januari werd de jaarvergadering der gemeente gehouden. De gemeenteleden waren in grooten getale opgekomen. Het was een mooie avond. Met dankbaarheid mochten we een terugblik werpen op 1933. Want de Heere heeft ons wel gedaan. Door den doop waren tot de gemeente gekomen 8 zielen en mochten we in het verloopen jaar het doopvont hiervoor driemaal geopend zien. Financieel is het ook goed gegaan en bleek dat onze broeders en zusters trots de slechte economische omstandigheden, hun offer voor het werk des Heeren getrouw hebben gebracht. De aftredende bestuursleden werden allen met overgroote meerderheid herkozen. Ook het verdere gedeelte der agenda werd met veel eensgezindheid en blijdschap afgewerkt.

Het nieuwe jaar zijn we weer ingetreden met het vaste vertrouwen, dat de Heere ons zal zegenen.

Reeds de eerste Zondag van dit jaar mochten we een broeder en zuster (echtpaar) door den doop tot de gemeente toelaten, en ook in Februari zal er D.V. weer een doopsbediening plaats vinden.

Zoo gaan we goedsmoeds voorwaarts en opwaarts naar het licht.

De Correspondent.

FOXHOL. De onvergetelijke Kerstdagen liggen weer achter ons. Ook het oude jaar met zijn wisselvalligheden. Maar ook heeft de Heer ons rijkelijk gezegend, vooral in de achter ons liggende Kerstdagen. Wij kunnen dan ook den Heere danken, loven en prijzen voor de gezegende dagen. De Heere doet groote dingen bij ons. Laat mij beginnen met de Kerstdagen.

1e Kerstdag hadden we 's morgens om half negen Openlucht-muziek in Foxhol en Martenshoek, waar de heerlijke tonen van ons corps het „Eere zij God" uitgalmde, en nog meerdere Kerstliederen. Des namiddags om 3 uur hadden de kinderen van de Zondagsschool feest. Br. Schuil, student te Hamburg, bracht zijn vacantie bij ons door en trad bij al die gelegenheden als leider op. De leerlingen der Zondagsschool gingen hoogst voldaan huiswaarts. Des avonds 7 uur hadden we feest voor de gem., namelijk liefdemaal. Vele goede getuigenissen werden gesproken door de brs. en zrs. Het was één Geest, die ons bezielde, en we mochten zien dat het Woord waar is, namelijk dat het

Evangelie een kracht Gods tot zaligheid is. 10 jonge menschen gingen naar voren, die te kennen gaven, dat zij zondaren waren, en beleden het in 't openbaar voor God en menschen. U kunt begrijpen, brs. en zrs., dat we blijde waren met de Engelen Gods, die jubelden over zondaren, die zich bekeeren. Het was dan ook één Geest, die vaardig over ons was. Geve de Heer, dat het vele zaad, dat gestrooid is, verder moge ontkiemen.

2e Kerstdag hadden we 's morgens 10 uur prediking door br. Schuil, die ons bepaalde bij de zegeningen in het verleden, om Gode alleen de eer te geven, die de Alzegenaar is. Des avonds om 6 uur begon het feest voor de gem. met al haar vereenigingen. Nog was de Geest van de vorige avond niet geweken, met vuur des H. Geestes werd er getuigd en gesproken. Er was geen stilstand. We zagen dan ook andermaal, dat, nu vier, naar voren gingen en voor Jezus kozen.

Brs. en zrs., Soli Deo Gloria! Het is God, Die ons zooveel blijdschap bereidt. Voor onze kleine gem. is het een geestelijke opwekking.

Verder willen we nog mededeelen, dat ook dienzelfden avond één zuster en één broeder, die alreeds beleden hadden, maar afgedwaald waren, terugkwamen tot de gemeente.

Oudejaarsavond mochten we andermaal luisteren naar br. Schuil, die ons bepaalde bij: „een weinig rusten". Dit was een woord op zijn plaats. Want ook als we staan op de *grens van oud en nieuw, en achterom zien,* dan is het noodig even te rusten. En als de Heer ons dan vraagt: ,Heeft het u aan iets ontbroken ?" dan zeggen we: „O, neen".

Brs. en zrs., bidt voor ons, en vooral voor de jongbekeerden.

Uw dankbare br. in Chr.,

JOH. SIEKMAN.

SNEEK. Gezegende uren gaf ons 't Hoofd Zijner Gem. in de achter ons liggende feestdagen. Wij mochten onder de predikingen telkens flinke scharen menschen bereiken. Onze Voorg. werd met veel vrijmoedigheid bezield en ieder, die een werkzaam aandeel had, deed mee, om elkaar gelukkig te stemmen.

De 1e Kerstdag was 't liefdemaal van 3--6 zeer gezegend. Wij zagen en hoorden ook brs. en zrs. van elders.

De 2e Kerstdag hadden we ons kinderfeest van 3—6 in „Harmonie", want de groote schare jongen en bejaarden kon onze kerk lang niet bergen

De N.j. pred. werd beluisterd door een voltallig gehoor over de woorden in Ps. 90 : 16 en 17 en het verdere van de dag werd in aangenaamheid doorgebracht mede door een talrijk bezoek ten huize van onzen dienaar en zijn gade, die, ondanks hun leeftijd, nog frisch en vaardig zijn.

Later meer, zoo God wil.

X.

HOORN. Geliefde broeders en zusters in onzen Heer en Heiland. Nu de feestdagen weder achter ons liggen, kan ik niet nalaten u allen even een kort verslagje te geven. Wij hebben hier heerlijke dagen gehad. In ons midden was br. Brongers, die ons zoowel met de Kerstdagen als met Oud- en Nieuwjaar met het Woord diende. Wij mochten kennelijk ervaren, dat de Heere in ons midden was.

Zondag 24 Dec. werden wij bepaald bij de voorbereiding voor het feest van de geboorte van onzen Heer en Heiland. Wat hebben wij toch een liefh. God, dat Hij Zijn éénig-geboren Zoon in de wereld zond voor ons, die eertijds groote zondaars waren.

De 1e Kerstdag, 's morgens. de Kerstprediking. en des middags liefdemaal, waar verschillende brs. en zrs. getuigden van hun Heiland.

De 2e Kerstdag was het feest voor de Zondagsschool. Voor klein en groot was het een goed uur. We gingen hoogst voldaan en dankbaar naar huis. God geve, dat één en ander vruchten moge afwerpen. Voor de jongeren vooral, maar dat ook de ouderen er wederom door gesterkt mogen zijn. Het is tegenwoordig een moeilijke tijd; ook voor onze kleine gemeente.

Oudejaarsavond werden wij bepaald bij Simeon, die de Zaligheid gezien had en nu dus gerust kon heengaan. Onze God had de belofte, aan Simeon gedaan, tot een feit gemaakt. En het blijft waar: wie op God vertrouwt, heeft zeker op geen zand gebouwd. Het heeft zeker z'n nut eens even terug te blikken. Dan zien wij weder onze tekortkomingen en gebreken.

Vol goeden moed, met het oog naar omhoog gericht, zijn wij 1934 ingegaan.

Wij bevelen ons weder in uwe voorbede aan, in de verwachting, dat Hij, Die zelfs het groot heelal bestuurt, ook ons verder leiden zal.

Met broederlijke groet, u allen in Gods liefde aanbevelend, uw br. in Christus,

de Correspondent P.

HILVERSUM. Dat is een zeer bekende plaatsnaam geworden, vooral gedurende de laatste jaren. Maar hebt ge deze naam al eens hooren noemen als arbeidsterrein voor ons als baptisten? Nu, daarvoor vragen wij in dit blad een oogenblik aandacht.

Er zijn door de enkele brs. en zrs. die daar wonen, en de Utrechtsche gemeente, reeds meermalen beraadslagingen gehouden. Wij moesten daar toch iets doen!

Doch *door gebrek aan krachten* werd dit telkens onmogelijk, totdat door de komst van Ds. de Haan te Utrecht dit weer een punt onzer warme belangstelling werd.

Om kort te gaan. Vrijdag 5 Januari j.l. werd onze eerste samenkomst ten huize van br. Bos, Constantiastraat 5 gehouden, waar wij een 14 tal brs. en zrs. uit Hilversum hartelijk mochten begroeten.

Wij werden een oogenblik bepaald bij de geschiedenis in Hand. 3. Petrus en Johannes gingen *samen* op naar den tempel. P. en J, welke uiteenloopende karakters! maar ze gaan toch samen op naar Gods huis.

Het werd ons duidelijk, dat voor een zeer groot gedeelte de wording eener gemeente te danken is aan het *samen* opgaan.

Wanneer we alzoo samen optrekken, zal de Heer ook te Hilversum groote dingen kunnen doen.

Nog verstrooide brs. en zrs. in het Gooi en omgeving, door middel van ons orgaan roepen wij u op; sluit u aan! sluit u aan! Maak den naam des Heeren groot en trek op Vrijdagsavonds te 8 uur naar de Constantiastraat no. 5 bij de Boschdrift en Gijsbrecht v. Amstelstraat, zoodat God de Heer door het samen opgaan ook te Hilversum Zijn heerlijk werk kan doen.

Wij bevelen deze arbeid in uw voorbede aan.

D. M., Secr.

DELFZIJL. Gaarne willen we de lezers van ons Unie-orgaan mededeelen van de gezegende dagen, die achter ons liggen.

Den 24sten December waren we in den namiddagdienst getuige, dat 2 zusters, die den Heere als hun Verlosser hadden leeren kennen, door den doop aan de gemeente toegevoegd werden. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw stampvol. Met groote stilte werd geluisterd naar de boodschap des Heils. Den 1sten Kerstmorgen vertoefden we in gedachten bij de kribbe te Bethlehem. Het dameskoor verleende bij dezen dienst z'n zeer gewaardeerde medewerking.

Des middags vierden we feest met de kinderen der Zondagsschool en 's avonds kwamen we weer samen. Velen getuigden van het heil hun door Jezus Christus geworden.

Den 2den Kerstavond gaf het dameskoor z'n eerste uitvoering, welke als zeer geslaagd kan worden beschouwd. Wederom was ons gebouw te klein. Alles samengevoegd: we hebben heerlijke dagen gehad; de Heere was kennelijk in ons midden.

Oud- en Nieuwjaar hadden we weer gezegende samenkomsten, waar we terugblikten op den afgelegden baan en onze harten vervuld waren met dankbaarheid voor de ontvangen zegeningen; en we de toekomst stelden in de hand des Heeren, die ons niet begeven noch verlaten zal.

7 Jan. hadden we weer het voorrecht, dat vijf jonge menschen, allen nog beneden 20 jaar, den Heere gehoorzaamden, ook in den doop. Het was een ware feestdag, waarop we bemoedigd werden door 's Heeren tegenwoordigheid.

Hoopvol zien we de samenkomsten tegemoet, die we D.V. hopen te houden op 23, 24 en 25 Januari a.s.

Broeders en zusters, we vragen uw bijzondere medewerking n.l. deze: om biddende deze diensten voor den troon der genade te brengen, opdat de God des Vredes ons Zijn volle zegen kan schenken tot verheerlijking van Zijn naam en tot uitbreiding van Zijn koninkrijk.

Met br. gr.,

Br., Secr.

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Het is mij een voorrecht, u één en ander van de gemeente te mogen mededeelen. Het is de gemeente in het afgeloopen jaar goed gegaan. De Heere heeft haar rijkelijk willen zegenen. Er heerscht een goeden geest onder de brs. en zrs. En waar de gemeente één is, kan de Heere ons zegenen. Dit ondervonden wij de Kerstdagen. Heerlijke dagen waren het, onder de prediking, bij den kerstboom en op ons liefdemaal, welke den 2den dag werd gevierd. Velen getuigden van hun Heer en Heiland. De zegen van de Kerstdagen kwam op onze Nieuwjaarsvisite tot een hoogtepunt. Gods Geest was in ons midden, en aan het slot bogen 8 zielen voor Jezus. Blijdschap in den Hemel. Een schoon begin in het nieuwe jaar.

Ook met de vereenigingen gaat het goed. De Jongeliedenvereeniging, welke Zondagsavonds wordt gehouden, trekt veel jonge menschen.

Onze nieuwe vereeniging Zusterhulp telt ruim 30 leden, welke met liefde en ijver arbeiden voor Uit- en Inwendige Zending. In de Meisjesvereenigingen en Zondagsscholen wordt met zegen gewerkt. Ook de Zang- en Muziekvereenigingen maken zich verdienstelijk bij conferenties en samenkomsten. Kortom, alles tezamen hebben wij veel stof om dankbaar te zijn jegens God voor alle zegeningen en weldaden.

Den 14den Jan. hielden wij onze gem. jaarvergadering Wij mochten uit de verslagen vernemen, dat het de gemeente ook financieel goed gaat, tijdsomstandigheden in aanmerking genomen.

Den 18den en 19den Jan. hebben wij D.V. conferenties, waar Ds. Weenink en Ds. Jansma het woord zullen brengen. Wij bidden van God, dat die arbeid niet tevergeefs moge zijn. Laten wij ze biddende voorbereiden. Moge de gemeente rijkelijk gezegend worden in het nieuwe jaar. Dat geve de Heer.

Wij mogen alles Hem vertrouwen
Wiens hand nooit is verkort;
Die ons Zijn hulpe doet aanschouwen,
Als Hij gebeden wordt.

Met br. groeten, namens de gemeente,

Secr. G. BOITEN.

STADSKANAAL. Zoo zijn we dan al weer het nieuwe jaar ingetreden brs. en zrs. De eerste Zondag van 1934 is ook reeds ten einde, nu ik mij neder zet, om u enkele mededeelingen te doen van onze gemeente en haar arbeid.

De winter is wel inzonderheid een tijd van extra werken, zoowel voor Voorganger als gemeente.

De arbeid in de gemeente gaat goed. De bijeenkomsten worden trouw bezocht, en onze Voorganger kan steeds aan een groote schare het Evangelie brengen. De Kerstnummers

(2000 in getal) zijn met moed en blijdschap verkocht geworden. Dat vele handen het werk licht maken, wordt in zulk een tijd bewaarheid.

Terugdenkende aan het pas gevierde Kerstfeest, worden onze harten dankbaar gestemd. Op vijf verschillende plaatsen in onze gemeente vierden we feest met de Zondagsschoolkinderen. En waar kinderen blij zijn, genieten ouderen mee!

Ook luisterden we als grooten naar het oude en toch steeds weer nieuwe Kerstevangelie bij den verlichten boom, terwijl de namiddag van den 2den Kerstdag de kroon spande voor de gemeente, toen zij samenkwam om liefdemaal te vieren. Met vele brs. en zrs. en vrienden kwamen we samen, om den Heer groot te maken door woord en lied. Het was een zeer gezegend tezamenzijn en te spoedig was het oogenblik van sluiten daar.

Het nieuwe jaar begon al weer goed. De eerste Zondag mochten we ons doopvont openen om door den doop 1 zr. en 2 brs. de gemeente in te leiden. Bij de viering des Avondmaals werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten. Ook deelde onze Voorganger in dat tezamenzijn mede, dat voor den 1sten Zondag in Febr. reeds vijf personen zich voor den doop hadden aangemeld. Zoo gaan we vol hoop en verwachting de toekomst tegemoet, het zaad des Evangelies zaaiende, in 't vaste vertrouwen, dat God vruchten zal geven te Zijner tijd.

Dat 1934 een rijk gezegend jaar moge worden voor al onze gemeenten, is de wensch van de gemeente Stadskanaal.

De Corr.

ZUSTERHULP.

We wachten nog steeds op aanbiedingen van gezinnen op zandgrond of hoogveen, die graag een jong meisje in huis willen hebben. Misschien is het u nog niet heelemaal duidelijk, wat wel de bedoeling is. We willen hier gaarne eenige inlichtingen geven. Ons meisje is asthma-bronchitis lijderes en de dokter verwijst haar naar zandgrond of hoogveen. Ze is geen ziek meisje, ze is alleen hulp noodig ingeval ze, niettegenstaande verandering van lucht, toch weer last van asthma krijgt. Wellicht zal zich dat nog wel eenmaal voordoen, misschien ook niet. 't Is een flink meisje, die alles wel kan doen, behalve stoffig werk en de wasch. Ze is uit een heel net gezin en kan zelf voor kleeding en zakgeld zorgen. Wie wil haar in huis nemen voor kost en inwoning en zoodoende haar de gelegenheid geven weer te kunnen genezen?

Brieven in te zenden aan:

G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
secr.esse N. B. V. B.
Alteveer — post Nw. Pekela.

N. Pekela.

Geliefde Zusters.

„Boven bidden, boven denken, Hebt Gij aan ons welgedaan", zoo zongen we in onze schooljaren. En ook thans, nu we U onze ervaringen van de laatste weken willen melden, komt die danktoon over onze lippen.

Onze Vereeniging „Zusterhulp" is rijk gezegend. Zooals steeds de laatste jaren, hadden we ook nu een verkooptentoonstelling georganiseerd. En onze Vereen. geleek wel een korf nijvere bijen, die met verschillende gaven, en met ongelijke krachten, doch allen met noeste vlijt bezig waren in den dienst van „Zusterhulp", beter nog: in dienst van den Heiland, Wien ons leven toebehoort. Geloof en gebed waren de pilaren waarop ons werk rustte. En meer dan verwacht werd, hebben we bereikt. Twee dagen veel bezoek gehad. Vele vrienden gemaakt. Veel liefde genoten. Veel kracht ontvangen, om moedig in Gods kracht voort te gaan.

En het resultaat?

Ik geloof: onze algemeene penn.esse, Mevr. Boiten, zal wel iets van Nw. Pekela te verantwoorden hebben. Ook onze gemeente, onze ouden, zieken en zwakken hebben we mogen verblijden, terwijl eveneens onze liefde ging naar onze brs. en zrs., die in landen wonen, waar het kruis zwaarder drukt. Dank aan den Heer voor Zijn zegen. We willen verder gaarne medewerken aan het doel van onze N. B. V. B. „Zusterhulp". Om God te dienen in het zendingswerk, hier en in de verte.

Met hart. groeten van
onze Vereen. „Zusterhulp".
Nw. Pekela, 4 Januari 1934.

Hengelo (O.)

Geliefden in Chr. De afd. Zusterhulp Hengelo (O.) wil door de papieren boodschapper „De Christen" ook eens iets van zich laten hooren.

Met groote dankbaarheid aan God mogen we melden, dat de Heere ons kennelijk zegent.

Den 10den October mochten wij Mej. Ubbink in ons midden hebben, die voor onze vereeniging een vertelmiddag hield over het vrouwen- en kinderleven in Polen. We hebben genoten en ons afgevraagd, of we wel dankbaar genoeg zijn voor de vele zegeningen en voorrechten, die *ons* deel zijn, en die *zij* moeten ontberen. Uit dankbaarheid hielden we voor haar werk een collecte, die ruim 9 gld. opbracht. Op 14 Dec. mochten we ons eerste jaarfeest vieren. We hadden dien avond biddend voorbereid, en hoewel het buiten vinnig koud was, gloeiden de harten der zusters, en waren ze vervuld met liefde. Onze gel. zr. Reiling, hield een kort openingswoord, waarna de vice-presidente, zr. Blenkers, bij afwezigheid der secr.esse, die door ziekte niet aanwezig was, het jaarverslag voorlas, waaruit we mochten hooren, dat we in Gods kracht vooruit gaan. Velen begrijpen nog niet wat Zusterhulp eigenlijk wel wil, en nemen daarom nog een afwachtende houding aan. Ook de penningm.esse getuigde van vooruitgang.

De avond werd verder doorgebracht met opstellen, voordrachten en zang, terwijl de dienende Martha's ons ruim voorzagen van thee en koekjes. Voordat we het merkten, was de avond voorbij, en offerden we vol dank onze feestgave. We gingen dankbaar naar huis, den Heere belovende meer getrouw te zijn en voor Hem te leven. Onze Vereeniging werkt v.n.l. in het bezoeken van zieken, ouden van dagen en dergelijke. Met Kerstfeest mochten we velen blij maken met bloemen of fruitschaaltjes, wat zeer op prijs werd gesteld. Ook mochten we dit jaar voor onze zr. Reiling nog eenige jurken maken. We gaan voorwaarts in 's Heeren kracht en vragen: zrs. bidt voor elkander, opdat we ook als zrs. den Heere mogen dienen. De Uwe in Christus,

zr. TER BRAAK—Grotendijk.

Stadskanaal.

Het is ons een behoefte eens iets van ons te laten hooren. 't Eerste vereenigingsjaar ligt achter ons. In 't laatst van het vorige jaar kwamen wij ter jaarvergadering bijeen. Deze bijeenkomst droeg een eenigszins feestelijk karakter.

Gezien de groote afstanden alhier, werd er destijds besloten een afdeeling Zusterhulp op te richten te Stads- en Musselkanaal.

Onze eerste verjaardag gingen we echter tezamen vieren. Derhalve waren we in grooten getale bijeen.

Uit de verslagen van Penn.- en Secr.essen bleek, dat de afdeelingen in ieder opzicht vooruitgaande zijn.

De bijeenkomsten (één keer in de maand) worden goed bezocht. Gedurig sluiten zich nieuwe leden bij ons aan en maken daardoor, dat het ledental groeit.

Heel wat kleedingstukken zijn door de zusters vervaardigd en met het j.l. Kerstfeest gebracht in gezinnen, waar dat noodig werd gedacht.

Ook naaiden we verleden zomer jurkjes voor de Congo-meisjes, dewelke in de Kerst-kist verpakt en verzonden zijn aan zr. Reiling te Yakusu.

We zijn van plan dit jaar een verkoopavond te gaan houden. 't Doel is, dat ieder die daartoe genegen is, iets maakt en dan willen we trachten op een vastgestelde avond onzen voorraad voor een behoorlijke prijs kwijt te worden. Zoo gaan we dan met goeden moed het nieuwe jaar beginnen!

We weten dat de vrouw in het gezin behoort en er haar beste gaven en krachten aan moet geven. Toch kunnen we ons niet onttrekken aan gemeente en samenleving.

Dat onze begeerte zij „Gezegend zijnde willen we gaarne tot een zegen zijn!" en het zal zeker goed gaan met Zusterhulp.

We besluiten met hartelijke zustergroeten, namens beide afdeelingen.

De secr.esse der afd. Stadskanaal,
A. REILING—Hornstra.
Drouwenermond.

MEDEDEELINGEN

Aandacht a.u.b.!

Gemeenten, die in aanmerking wenschen te komen voor Unie-subsidie, worden verzocht, om voor 21 Febr. a.s. hun aanvragen te willen zenden aan ondergeteekende, onder overlegging van een afschrift van het laatste financieele jaarverslag en een begrooting voor dit jaar.

De secr. voor Inw. Zending,
J. HEKHUIS.

N. B. J. Beweging.

Van de volgende afdeelingen ontvingen wij onder dankzegging een bijdrage voor „Tante's erfenisje".

Sneek	f 2.—
Harlingen	„ 2.40
N. Pekela	„ 5.—
Stadskanaal	„ 13.65
Emmer-Erfsch.veen	„ 5.—

D. MOLIJN. Penn.
Utrecht, Diezestraat 2.
Giro 70920.

Ontvangen voor de Zending:

van „Zusterhulp" te N. Pekela f 7.50 v. Armenië
„ gem. Zwolle f 10.— v. Congo
„ gem. N. Pekela f 16.65 zond. spec. best.

Hartelijk dank. J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

J. P. te H. Waarom beschrijft U het papier niet aan één kant? U kunt, vooral den zetter, heel wat arbeid besparen, door het papier slechts aan *één kant te beschrijven. We kunnen* het leven elkaar toch zoo aangenaam maken! Laat ons het dan ook doen.

E.-R.

Heden nam de Heere plotseling uit ons midden mijn lieve Man, Vader, Oom en Grootvader

Hermanus Been

in den ouderdom van 63 jaar.

Sterke de Heere ons in dit zoo zwaar en plotseling verlies.

Uit aller naam,
E. BEEN—WESTRA
Kinderen en Kleinkinderen.

Sneek, 10 Januari 1934.
Prinsegracht No. 5.

Algeheele kennisgeving.

Onze lieve Ouders
A. DE VRIES
en
T. HELLINGWERF
hopen Donderdag 1 Febr. a.s. hunne
$12\frac{1}{2}$-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Hun liefhebbende
Kinderen.

Utrecht, Lange Smeestraat 26.

Br. Hermanus Been

werd 18 Aug. 1892 door wijlen Ds. de Hart in de Vredekerk op belijdenis van zijn geloof gedoopt. Hij is sindsdien een getrouw, praktisch lid der gem. geweest, daarom greep zijn plotseling verscheiden ons hard; ja „wij vliegen daarheen"!

Ev. Joh. 11 : 25.

De Bapt. gem.

Sneek, Jan. 1934.

Donderdag 1 Februari a.s. hopen D.V. onze geliefde Ouders
A. VAN DEEMTER
en
J. VAN DEEMTER—van Duinen
hunne
25-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Hunne dankbare
Kinderen.

Groningen, Januari 1934.
Receptie n.m. 3—6 uur, Oppenheimstraat 31a.

Hierbij geven wij U kennis van het onverwachte overlijden van onzen geliefden Man, Vader, Behuwd- en Grootvader, den heer

Hessel Dethmers

in den ouderdom van 78 jaren.
Zijn heengaan was vrede.

Stadskanaal, 16 Januari 1934.

G. DETHMERS—KRUIT
Almelo
J. DETHMERS
L. DETHMERS—PARLEVLIET
en Kinderen
H. DETHMERS
HILL. DETHMERS
Dorkwerd
J. G. DETHMERS
H. DETHMERS—DE GROOT
en Kinderen
T. WEENINK—DETHMERS
J. W. WEENINK
Hoogeveen
D.H.A. BRUINSSLOT-DETHMERS
H. BRUINS SLOT
en Kinderen.

De overledene zal Zaterdag a.s. n.m. om 2 uur uit de Baptiste kerk te Stadskanaal worden begraven.

Belangstellenden worden om half twee in de kerk verwacht.

Op verzoek van de overledene geen bloemen.

Gevraagd:

Broeders en Zusters die willen meehelpen nieuwe abonnee's op ons blad te winnen. Begin 1934 nu eens goed en breng allen

minstens één nieuwe abonnee aan.

Wij willen u voor ieder 25 cent aanbrengpremie betalen.

Proefnummers op aanvraag gratis. Adm. „De Christen", Nieuw Weerdinge.

Vrijdag 2 Februari 1934 No. 2323 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AVONDGEBED.

Gij hebt het daglicht weggenomen,
En over onze levenstijd
Begint erbarmend uit te stroomen
De rust die Gij uw volk bereidt.

Er is gearbeid en gezondigd,
Met recht verstand en dwaas beleid,
God, die aan allen vreê verkondigt,
Wij hopen op barmhartigheid.

Uw Zoon, die voor ons lange nachten
Bij U gepleit heeft in gebed,
Heeft onze daden en gedachten
Gereinigd en de rust gered.

Hij wil, dat ons de slaap zal sterken
Tot louter leven, stervensmoed,
En rekent al zijn zuivre werken
Ons toe in 't storten van zijn bloed.

Dies kunnen wij een ruste vinden
Als aan het vaderhart een kind,
God geeft den slaap aan *Zijn* beminden,
En Christus broedren *zijn* bemind.

Heer, schik Gij zelf dan onze leden
Tot korte of lange slapenstijd.
Wij zijn voor heden afgestreden,
En morgen kome Uw zaligheid.

Op Uwen morgen zult Ge ons halen.
We ontstijgen aan dit aardsch bestaan,
En gaan Uw hooge vensters stralen,
Recht op Uw open huisdeur aan.

WILLEM DE MÉRODE.

(Langs den Heirweg)
uitgave J. H. Kok, Kampen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

OP EEN BERG.

Gij zijt het licht der wereld; een stad boven op een berg liggende.
Matth. 5 : 14.

Gij zijt het licht der wereld.
Wie?

Van Paulus hooren we, dat de Joden zeiden dat zij het waren, Rom. 3 : 19. „Gij wordt een Jood genaamd en *betrouwt van uzelven een licht te zijn dengenen, die in duisternis zijn*". De Joden geloofden dat van zichzelven, omdat ze in het bezit d e r w e t waren.

De Heere Jezus heeft deze gedachte echter niet bevestigd. Toen Hij merkte, dat Israël zich van Hem afkeerde heeft Hij het nadrukkelijk het recht ontzegd, zichzelven te beschouwen als het licht der wereld, en dat recht aan Zijne jongeren toegekend. Onze betrekking tot Christus bepaalt onze waarde. In Zijn beteekenis deelt ieder, die in gemeenschap met Hem werd opgenomen.

Deze verklaring berust op een vooronderstelling, die we in heel het Nieuwe Testament terug vinden. Is de discipel van Christus het licht der wereld, dan bevinden we ons aan den nachtzijde der schepping. De Heere Jezus heeft gezegd dat Zijn komen dat plotselinge zou hebben van het komen van een dief in den nacht. Hij heeft ons opgewekt om te rekenen met Zijn komen in de tweede of derde nachtwake. Paulus deelde dat inzicht waar hij tot de Filippenzen zeide, dat ze schenen temidden van een krom en verdraaid geslacht als lichten in de wereld. En Petrus noemt deze wereld een donkere plaats, waarin wordt uitgezien naar het opkomen van de morgenster.

Gedurende den nachttijd der wereld zijn Christus' jongeren, haar licht.

Hiermede is gezegd, dat de gemeenschap met Christus het leven op hooger peil brengt. Op dit stijgen van het leven, wanneer het met Christus in gemeenschap komt, wijst de Heer met het beeld van de stad op den berg. Christus' jongeren zijn hoogtemenschen, wier leven ligt boven wereldsch niveau. „Wat doet ge *boven anderen?*" heeft de Heer eens Zijn discipelen gevraagd en met deze scherpe vraag duidelijk gezegd, dat Hij hun een hooger staand leven heeft toegedacht. Daarbij bepaalde Hij hen ook toen Hij hun zeide: „Tenzij uwe gerechtigheid overvloediger is dan die van farizeërs en schriftgeleerden, zult gij het Koninkrijk Gods geenszins ingaan".

Licht is dus de jonger van Christus, omdat hij hooger leven ontvangt, op hooger plan leeft, naar een hoogere wet, dan de beste op aarde, d.w.z. dat de christen een leven ontvangt van andere, hooger kwaliteit.

Daarom wordt de mate, waarin Christus' discipel licht is bepaald door de kracht waarmede Christus in hem leeft. Want Christus is de „berg" waarop de stad van zijn leven gebouwd is. Die „stad" is het beeld van het leven in zijn volheid, want niet het dorp, de stad is de plaats van de ontplooiing van het volle leven. De „stad" van ons leven, dat is heel ons leven, ons leven in al zijn uitingen en belangen moet op den „berg" komen te liggen; moet den louterenden, verheffenden invloed van Christus ondergaan. Daardoor wordt het leven voor anderen een licht.

Naar de mate, waarin ons leven op den „berg" komt te liggen IS het licht.

En als gij uw licht maar laat schijnen, uw Heiland maar laat heerschen in uw hart, zoodat gij Zijn louterenden en verheffenden invloed ondergaat en uw „stad" op een berg komt te liggen, zien de menschen vanzelf uw goede werken. Het komt niet op schokkende daden aan, het komt heelemaal niet op bepaalde daden aan, maar op h e t p e i l van ons leven; op den „berg" op welks hoogte alle dingen gebeuren. „In de meeste gevallen zullen we de menschen het meest dienen door zeer trouw en eenvoudig onzen dagelijkschen plicht te doen en de naaste lief te hebben in de kleine dingen" (Roessingh). En Fichte zei (merkt dezelfde op): „Een goddelijke wandel is het overtuigendste bewijs dat menschen kunnen geven voor het bestaan van God".

De vraag of ons leven een goed werk is, hangt af van het peil waarop

het staat en dat wordt bepaald of Christus er in is.

Ten slotte — niet om u op te houden, maar u vast te houden bij de heerlijkheid van uw leven —:

1 bewaarheid wordt dit woord in uw ootmoed;

2 een heilig eergevoel wil Christus in u wekken;

3 overgave vraagt het, een „zichtbaar" zijn.

L.

III

BAPTIST WERELDVERBOND ZONDAG

4 Februari 1934.

Boodschap aan alle leden van alle Baptiste gemeenten der aarde.

De eerste Zondag van de tweede maand is gedurende vele jaren onze Wereldverbond-Zondag — beide symbool en profetie, gewagende van de eenheid van Christus' volgelingen in geloof en gehoorzaamheid, een eenheid die persoonlijk wordt beleden en beleefd: „één lichaam, éénen Geest, ééne hoop, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader over allen . . . . (Ef. 4 : 4—6).

Laat ons, o broeders Baptisten van alle landen, onzen God en Vader loven en danken voor de samenbrenging van geloovigen en gemeenten in een groote en grootsche broederschap.

* * *

En zullen wij ons in dezen tijd, waarin het zoo moeilijk is ons van onze opdracht om Christus' getuigen te zijn te kwijten, ook niet saam verbinden in verootmoediging en belijdenis van schuld? Denk aan de plechtige gemeenschappelijke schuldbelijdenis van het oude volk van God in perioden van groote beproevingen. Lees bij voorbeeld de gebeden en belijdenissen ons opgeteekend in Daniël 9 : 3—9 en Nehemia 9. Laat ons in denzelfden geest den Heer onze tekortkomingen voorleggen. Heeft de geest der wereld niet de overhand in ons gekregen? De aanbidding van den Mammon heeft onze gewetens bezoedeld en onze werkzaamheid verknoeid. Hebben wij niet te veel nadruk gelegd op getallen en op de macht van het geld en geestelijke waarden, die de Heer steeds op den voorgrond plaatste, onderschat? Hebben wij niet meer gedacht aan werkwijzen om de vriendschap der wereld te winnen dan aan middelen om het Koninkrijk Gods tot stand te brengen? Ja, broeders, wij behooren onze zonden te belijden en ootmoedig te erkennen: „O, Heere, gerechtigheid is Uwe, maar wij verbergen ons aangezicht in onze handen, gelijk als op dien grooten dag . . . .!"

En bedenk, dat nadat de zonden waren beleden, het volk Gods opgewekt werd tot nieuw leven en nieuwe hoop. Het was uit deze ootmoedigen en nederigen van hart uit wie de Verlosser van het verloren menschdom voortkwam. Het waren dezelfden die het „kleine kuddeke" vormden, aan wie Jezus de opdracht gaf om het evangelie aan alle creaturen te brengen. Zullen wij niet eendrachtelijk op onzen Wereldverbond-Zondag aan deze dingen een ruime plaats geven in onze gebeden? De Heer schenke ons kracht om onze zending in deze wereld met nieuwe toewijding te dienen, om ons in den geest van dat „klein kuddeke" van het evangelie en in den geest van de moedige Baptisten der zestiende en zeventiende eeuw, die „het kruis verdragen hebben en de schande veracht" (Hebr. 12 : 2) ons aan onze roeping te verbinden. Moge de eerste Zondag van Februari onder het bestier van onzen Heer een dag worden van vernieuwde algeheele zelfovergave: „Gij zult Mijne getuigen zijn" (Hand. 1 : 8). „Gaat heen en maakt alle volkeren tot Mijne discipelen, ... ze leerende!" (Matth. 28 : 19, 20).

Laat ons toch begrijpen, dat zoo wij de wereld niet veroveren, de wereld dat ons zal doen.

* * *

Bovendien moeten wij onzen Hemelschen Vader vragen:

dat in deze moeilijke en diep-ernstige tijden Zijn Geest op de natiën nederdale, opdat zij elkander beter begrijpen en het saamhoorigheidsbesef versterkt worde;

dat onze vervolgde broeders en allen, die om des gewetens wille door de overheid worden hard gevallen, kracht ontvangen om standvastig te blijven en dat de harten van hun belagers geneigd worden tot een welwillend begrijpen;

dat alle philantrophische en gemeentelijke instellingen en alle zendingsondernemingen uit de liefde en zelfverloochening der broeders en zusters voldoende middelen ontvangen om zich te handhaven; dat de Heilige Geest de verkondigers van het evangelie tot doeltreffende werktuigen make om zielen te winnen en gemeenten op te bouwen;

dat het Baptist Wereldverbond geholpen worde om ons volk tot een dieper besef van zijn roeping hier op aarde te voeren;

dat het komende vijfde Baptist Wereld Congres te Berlijn een stroom van zegen voortbrenge;

dat de woorden, die van de apostolische gemeente geschreven zijn, ook toepasselijk zijn op onze en op alle Christus-eerende gemeenten voor wat het jaar betreft, dat voor ons ligt: „En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden" (Hand. 2 : 47).

JOHN MAC NEILL, president.
J. H. RUSHBROOKE, alg. secr.
CLIFTON D. GRAY.
ARISTARCO FASULO.

LOSSE SCHAKELS

Baptist Londen. Londen telt 8.000.000 inwoners. Het is dus een Nederland in het klein. De Baptisten gemeenten in die wereldstad schijnen een eigen vereeniging te vormen. Uit hetgeen we zoo van tijd tot tijd daarover gelezen hebben, maken we op, dat ze een broeder hebben aangesteld om de baptiste belangen van heel Londen te overzien: Dr Ewing. Deze vertelt in een der jongste Nrs van The Baptist Times, dat zich op zijn terrein 237 gemeenten bevinden, die tezamen 54.000 leden tellen. Ze zijn onderverdeeld in 8 districten, elk met een comité voorop, en zich tezamen bevindende onder een Raad die optreedt in zaken van steun en uitbreiding.

Door de bestendige groei van de bevolking en de daarmede verband houdende uitbreiding van de stad, worden de Londensche gemeenten voor zware vraagstukken gesteld. „Ik preek voor een processie" zeide Dr Parker, „en de predikanten in Londen kunnen het hem nazeggen", merkt Dr Ewing op.

Cijfers over 1933 Dr Rushbrooke, de secretaris van onzen Wereldbond verstrekt ons de cijfers van het Baptiste werk over, naar hij schrijft, 1933. Dat is te nemen met een korreltje zout. Van alle landen kunnen de gegevens nog niet binnen zijn. Desondanks zullen ze, over het geheel genomen, wel een zuiver beeld van den stand van het werk geven, voorzoover dat met cijfers te geven is. De gemeenten in Europa telden 666.683 leden, in Azië 397.667, in Afrika 94.516, in Amerika 9.823.746 (waarvan in Noord-Amerika 9.704.421, in Centraal Amerika en West-Indië 69.346, in Zuid-Amerika 49.979), en in Australië en Nieuw-Zeeland 29.741 leden. Totaal 11.022.353. Het aantal Zondagsscholieren bedraagt over heel de wereld 6.796.534. De Russische gemeenten zijn hierbij buiten beschouwing gelaten, daar omtrent den stand der gemeenten daar geen betrouwbare gegevens te verkrijgen zijn.

Aanteekeningen. Bij de boven weergegeven cijfers geeft Dr Rushbrooke eenige aanteekeningen. Overal was wasdom waar te nemen, behalve in Centraal Amerika en West-Indië. Het sterkst was de groei in Noord-Amerika, waar 120.000 menschen werden gedoopt. Procentsgewijze steeg het ledental in Zuid-Amerika echter meer. In Engeland houdt „de stilstand in den vooruitgang" nog steeds aan. Op de beide belangrijkste zendingsterreinen in Zuid-Afrika Congo en Nigeria was de vooruitgang van beteekenis. Minder groot was ze in Azië. In Zuid-Amerika is het vooral Brazilië, waar de Boodschap veel ingang vindt. Het aantal Zondagsschoolleer-

lingen groeide overal behalve op het Britsche eilandenrijk.

Achter de cijfers. De cijfers zeggen niet alles. Ze zijn lang niet de eenige maatstaf. Allerminst de beste. De eenige, die volstrekt goed is, ligt in 's Heeren hand. Wij kunnen haast niet anders dan met cijfers meten. Maar wat zeggen ze vaak weinig. Voor het vaststellen van trouw en toewijding in den dienst des Meesters zijn ze volstrekt onvoldoende, zelfs onbetrouwbaar vaak. Op de cijfers hebben de omstandigheden een grooten invloed. Ze zijn ook vaak openbaringen van hetgeen in een lang verschoven tijd werd gebeden en geworsteld. — Loopen we dus niet met cijfers achter elkaar aan. De beoordeeling van onzen levensarbeid blijve aan den Heere overgelaten. Zorgen we slechts goed voor ons hart en zij ons begeeren slechts den Heere te behagen.

„Van loongunst vrij en vrij van d'ijdlen eer!
Die meesters van voorheen!"

Houden we harten en handen zuiver! De kracht van 's Heeren werk ligt in de mate, waarin Hij in ons leeft. En van elken arbeid moge het heeten: De liefde van Christus dringt ons!

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

We hebben dezen keer niets te zeggen, want we zitten tot over onze ooren in het werk. Maar wacht! . . . Ik denk aan onze gemeente-secretarissen. Willen zij, als 't u blieft, niet vergeten om vóór of op 1 Februari a.s. de lijsten voor het opmaken van den statistiek in te vullen en aan mij te retourneeren? En indien het daarvoor reeds te laat is voor wat 1 Febr. 1934 betreft, willen ze dan zoo goed zijn om onmiddellijk deze belangrijke zaak af te doen? De zaak des Konings heeft haast!

J. W. WEENINK.

III

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

We wezen er in ons vorig artikel op, dat het noodig is, dat we de gemeente niet zien als een Vereeniging, die ontstaat en vergaat naar menschelijke willekeur. Tekort aan gemeentelijk bewustzijn zal daarvan een gevolg wezen en een onzuivere verhouding tusschen gemeente en leden. We moeten alles vermijden, wat tot onderschatting der gemeente leiden kan. We hebben haar te zien als Christus' werk. Hij roept haar in 't aanzijn en bouwt haar, en doet dat door de gehoorzaamheid van menschen. Bij censuur en vooral bij afsnijden moet menschelijke willekeur geheel worden buitengesloten. Legt de gemeente menschelijke maatstaven aan, dan zullen de leden hun eigen meening er gemakkelijk tegenover stellen en zich aan de gemeente onttrekken, zonder te vragen naar den wil des Heeren.

Het was hierom, omwille van het aankweeken van een gezond gemeentelijk besef, dat we er voor pleitten het college van ambtsdragers in de gemeente niet „Bestuur" maar „Kerkeraad" te noemen. Alles wat de vereenigingsgedachte met haar willekeur in de hand werkt, moeten we, m.i. vermijden.

Welke is nu de plaats van den Kerkeraad in de gemeente?

Er is te veel den nadruk gelegd op het democratische karakter der gemeente. Daarover werd soms gesproken alsof vooral dáárin het baptistisch-eigene onzer gemeenten school. En dit leidde er weer toe, dat dit beginsel op den spits gedreven werd, en er een hyperdemocratie ontstond.

Er is een groote gelijkheid tusschen alle leden eener gemeente. Zij zijn allen op dezelfde voorwaarden lid geworden; door dezelfde deur binnengekomen. Daarmede is echter de ongelijkheid tusschen de leden onderling niet opgeheven. Om deze ongelijkheid bij de eenheid te doen uitkomen gebruikt Paulus het beeld van het menschelijk lichaam 1 Kor. 12 : 12—31. Hij vergelijkt de gemeente daar met een lichaam, dat niet uit één maar uit vele leden bestaat. Die leden zijn onderling verschillend en hebben elk een eigen functie. De functie van het eene lid moge belangrijker zijn dan van het andere (en ze is dat) zonder beteekenis voor het geheel zijn ze geen van allen. Ze vullen elkander aan en dienen elkander. En dat een leven allen doortrekt maakt zich bij vreugd en leed merkbaar. „Gijlieden zijt het Lichaam van Christus en leden in 't bizonder" zegt de Apostel, en dan somt hij de verschillende organen op, waardoor het leven van het lichaam functionneert.

Met dit onderscheid dat er tusschen de leden der gemeente onderling is, moet in de praktijk gerekend worden; moet gerekend worden bij de organisatie der gemeente. Heb oog voor het onderscheid, aanvaard het. Er volgt uit, dat niet allen dezelfde taak hebben en niet ieder voor alles geschikt is. Ofschoon allen denzelfden Geest hebben, kan die Geest toch niet allen voor dezelfde diensten gebruiken, wijl er verscheidenheid van gaven is. Dat is zoo vanzelfsprekend, dat nog niemand gezegd heeft dat alle broeders om de beurt ouderling of diaken moesten worden. En toch — ofschoon we die gedachte ongerijmd vinden, worden de zaken in de gemeenten soms zoo behandeld, alsof alle leden ouderlingen of diakenen waren of het althans wel zijn konden.

In een gemeente, die ook een zangvereeniging rijk was, waren een paar jonge leden, die lid van die zangvereeniging wilden worden. De directeur dier vereeniging was echter van oordeel, dat hun de aanleg daarvoor ontbrak. De oplossing scheen heel eenvoudig: dus konden ze geen lid worden. De jongelui dachten er echter anders over en beklaagden zich bij de gemeente. En de gemeentevergadering oordeelde dat deze jongelui, wijl ze lid der gemeente waren, niet van de zangvereeniging geweerd mochten worden. Als ik het wel heb, is bedoelde zangvereeniging aan deze kwestie ter ziele gegaan.

De zaak scheen heel eenvoudig: om lid te worden eener zangvereeniging — al is het dan ook een gemeentelijke zangvereeniging — moet men kunnen zingen. De hyper-democratie oordeelde daarover echter anders en meende de oogen te moeten sluiten voor de ongelijkheid, die er op muzikaal en vocaal gebied bestaat tusschen de menschen, ook tusschen de g e l o o v i g e menschen.

Dat was een mal geval. Een zonderlinge en zeer opvallende overdrijving van het democratische principe. — Maar ontbreekt het ons in andere gevallen nooit aan eerbied voor de werkelijkheid?

Zien we een volgend maal die vraag nader onder 't oog.

L.

III

IN MEMORIAM Br. HESSEL DETHMERS.

Geheel onverwacht werd op den morgen van Dinsdag 16 Januari j.l. br. H. Dethmers van ons weggenomen. Hij behoorde tot de oude, trouwe garde in ons midden, die de hitte des daags en de koude des nachts om Christus' wille hebben getrotseerd. Gaarne stelde hij zich tevreden met een plaats op den achtergrond en hij had een grondigen afkeer van het „voor zich uit trompetten", gelijk sommigen de gewoonte hebben. Zijn ja was ja en zijn neen neen en alles wat daarbuiten lag, achtte hij uit den booze. Hij, de stoere Groninger, kon onmogelijk schikken of plooien. Meer dan een halve eeuw is hij lid geweest van onze gemeente te Stadskanaal. Ruim 40 jaar heeft hij haar gediend als bestuurslid, waarvan enkele jaren als ouderling en 25 jaar als penningmeester. Br. Dethmers had een gastvrij hart. Talloos vele evangelisten en predikanten vonden een gulle ontvangst in zijn woning. Hij was een kloek strijder voor de geheelonthouding en spaarde in de dagen van haar opkomst geld noch tijd om ze voort te helpen. Vooral ging zijn belangstelling uit naar den arbeid der gemeenten. Vele jaren achtereen is hij

afgevaardigde geweest naar de Algem. Verg. der Unie en deze Unie heeft hij een tijdlang gediend als lid van haar Commissie. Van de vereeniging „Weezenzorg" was hij van haar oprichting af penningmeester. Van het bestuur der plaatselijke Boaz bank, waarvan hij medeoprichter was, heeft hij tot zijn dood toe deel uit gemaakt. Onze broeder heeft zijn best gedaan Christus' voetstappen te drukken. Wat kon hij soms zijn hart uitstorten in het gebed! Allen beluisterden dan het kind, dat met Vader sprak. Hij heeft de gemeente en het Baptisme en het Koninkrijk Gods in geheel ons land gesteund met alles, dat hij had en niet in het minst met den goeden klank van zijn naam. Als een held is hij gestorven. Toen hij zijn einde voelde naderen, gleed een glimlach over zijn gelaat en sprak hij luide:

Als wij de doodsvallei betreên,
Laat ons elk aardsche vriend alleen,
Maar Hij, de beste Vriend in nood,
Verzelt ons over graf en dood.

Zijn nagedachtenis zal door ons in eere worden gehouden. God vertrooste weduwe en familie.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Vruchten van mijn bekeering.

(Opstel van br. H. G. van Almelo op de Jeugdconferentie te Hengelo (O.) voorgelezen).

Het verheugt mij zeer, dat ik hier een opstel over maken kan. Immers, als men een opstel over dit onderwerp wil maken, moet men door God wedergeboren zijn. En dit is het wat mij zoo zeer verheugt, dat ik voor zooveel menschen, als hier zijn, kan getuigen, dat Jezus Christus mij heeft gereinigd door Zijn dierbaar bloed.

Maar nu over ons onderwerp: Vruchten van mijn bekeering. Nu is het de vraag, wat zijn de vruchten van mijn bekeering.

Ik wil trachten zoo goed als ik kan, mijn gedachten, maar bovenal mijn ervaring, hier uit te spreken.

Ik wil dan drie dingen noemen, wat *ik* beschouw als vruchten van mijn bekeering. Ten eerste *blijdschap*, ten tweede *teleurstellingen*, en ten derde *trouw*.

Blijdschap was wel de eerste vrucht van mijn bekeering. Deze blijdschap ontstond, doordat ik vrede met God kreeg, toen ik voor Hem op de knieën zonk en mij aan Hem overgaf. Want ik herinner mij nog zoo goed, hoe de zonde mij op mijn geweten drukte, en hoe ik verlangde naar vrede met God.

Ik zag nergens meer een uitkomst, maar juist toen was het de tijd voor Christus, om Zijn werk aan mij te doen.

En die blijdschap die er toen in mij omging, toen ik mij geloovig in de armen van Jezus Christus wierp, deze blijdschap broeders en zusters is niet uit te spreken, en men kan alleen dan weten wat het is, als men het zelf ervaren heeft. Maar nu krijgen wij het tweede wat ik beschouw als vruchten van mijn bekeering, namelijk *teleurstellingen*. Ja, geliefde broeders en zusters, was mijn eerste vrucht blijdschap, de tweede was wel teleurstelling. Niet in Jezus! O neen, van Hem heb ik niets dan liefde en vertroosting ondervonden, maar teleurstellingen, die berustten op het feit, dat ik nog geen zelfkennis genoeg had. O, ik stelde mij voor, dat ik nu niet meer zou zondigen, maar hoe ben ik daarin teleurgesteld. Ik stelde mij voor: nu is de strijd voorbij, maar hoe geweldig ben ik teleurgesteld. Ja, ik was wel bekeerd, maar ik begreep er nog zoo weinig van; ook nú nog maar heel weinig. En omdat ik mij voorstelde, nu niet meer te zullen zondigen en ik gauw genoeg ondervond, dat ik het toch deed, toen kreeg ik een geweldige strijd. De duivel zei: „zie je wel, je bent nog niet bekeerd". Ik geloofde het soms ook, en dan leek het net of de duivel overwinnen zou.

En nu mijn derde ervaring: *trouw*. Al zei de duivel: je bent nog niet bekeerd, en ik daardoor soms geweldig twijfelmoedig werd, al werd ik soms geweldig in mijzelf teleurgesteld, *Jezus was getrouw*.

Ja dat heb ik mogen ervaren. Al was de nood soms nog zoo groot. Wanneer ik in oprechtheid des harten tot Jezus kwam, dan was Hij het, Die mij vertroostte, en dan werd ik weer verheugd en blij. O neen, Jezus is mij niet tegengevallen, maar ik heb mij in mijzelf vergist, vandaar die geweldige strijd. Ik heb in die korte tijd, dat ik bekeerd ben nog niet veel ondervonden maar wat ik wel ondervonden heb, dat is, dat er *in* noch *aan* mij niets goeds is, maar dat ik geheel uit vrije genade zalig word. En dat Jezus Christus getrouw is tot in den dood.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Intocht te Jeruzalem.

Matth. 21 : 1—11; Luk. 19 : 29—44.

Les voor Zondag 18 Febr. 1934.

Wij hebben de vorige maal gehoord, hoe het Evangelie aan alle kanten werd bekend gemaakt, maar hoe er helaas ook zoovelen waren, die de Boodschap niet wilden aannemen. Zou het volk Hem, den Messias, nu eindelijk aanvaarden?

Het Paaschfeest was nabij, het feest waarvan de Joden steeds zooveel werk maakten. (Herinnering van uittocht uit Egypte — dood der eerstgeborenen — de Engel des verderfs rondgaande — het geslachte lam en het besprengen met bloed.) Groote scharen feestgangers waren al van alle kanten naar Jeruzalem getrokken, iedereen was vervuld met de vraag, of Hij, waarover men den laatsten tijd zooveel sprak, ook zou komen op het feest. Tot ineens het gerucht verspreid werd, dat Hij gezien was in de nabijheid van Jeruzalem, in het kleine plaatsje Bethanië, waar Lazarus en zijn zusters woonden. Dat was nog geen twee mijlen van Jeruzalem, zoodat velen niet konden nalaten eens even naar Bethanië te wandelen om Hem te zien en zoo mogelijk te hooren. Hij had in die drie jaar dat Hij onder de menschen het Woord verkondigde, zooveel goed gedaan en zooveel zieken genezen en wonderen verricht, dat het de moeite waard was Hem op te zoeken. Bovendien ging de tijding van mond tot mond, dat er met Lazarus iets heel bijzonders was gebeurd. Dat hij na een ernstige ziekte was gestorven en begraven, maar dat hij door Jezus weer van de banden van dood en graf was verlost. Zou Hij niet de koning kunnen zijn, waarnaar men reeds zoo lang reikhalzend had uitgezien? Maar men wist haast niet, wat men van Hem moest denken! Zij hadden meermalen duidelijk laten gevoelen, dat men bereid was voor Hem te strijden en de Romeinen te verjagen, maar Hij was daar nooit op ingegaan. Wás Hij nu de groote komende koning of niet? Had Hij het Zelf wel ooit ronduit gezegd? Zou men later niet kunnen zeggen: „Wij wisten niet, dat Hij de Koning was, die door God was beloofd?"

De Heiland zou er voor zorgen, dat die verontschuldiging niet met recht naar voren kon worden gebracht. Hij zou Jeruzalem binnen trekken zooals een koning dat zou doen. Als de menschen er nu maar geen aanleiding in zagen, in opstand te komen tegen de Romeinsche overheid. In moeilijke vragen is het echter altijd goed, het Woord van God te raadplegen. In de boeken van de Profeten (Zach. 9: 9), stond geschreven, dat de Vredevorst zou komen. Uiterlijke macht, bestaande in strijdwagens en oorlogspaarden, zou Hij versmaden. Hij zou in Zijn stad binnentrekken gezeten op een jongen ezel, dus een lastdier.

Het volk wist heel goed van deze profetie af. De Heer zal het zóó doen!

Den volgenden Zondagmorgen vertrekt de Heer naar Jeruzalem. Al spoedig zegt Hij, dat twee discipelen een beetje vlugger zullen aanstappen en vooruit gaan, want in ginds klein dorpje, Bethfagé (huis der vijgen), nog iets dichter bij Jeruzalem dan Bethanië, zullen zij een ezel vinden, vastgebonden aan een hek. Als iemand hen vraagt, wat zij moeten, hebben zij niets anders te antwoorden, dan dat de Heer het van-

daag gebruiken moet, en dan zal hij wel zeggen, dat zij hun gang kunnen gaan.

't Komt allemaal uit zooals de Heer het gezegd heeft. 't Is zoo heerlijk, bereid te zijn, om den Heer te dienen met alles, wat wij hebben. De eigenaar van het rijdier heeft den Heer gekend. Hij was bereid gaarne te geven, wat de Heer van hem vraagde.

Als de beide discipelen met het dier terugkomen, wordt de stoet opgesteld. Alle discipelen zijn erg enthousiast. Zij helpen graag mee. Hier hebben zij al lang op gewacht. Hun lange overkleederen trekken zij uit en leggen die op den ezel of spreiden ze uit over den weg. Er komen ook hoe langer hoe meer menschen bij. Allen helpen mee. De jonge, frischgroene takken worden door de menigte van de boomen gesneden en eveneens op den weg gelegd. Anderen weten takken van palmboomen te bemachtigen en zij wuiven den Heer daarmee tegemoet, alsof zij een triumphator begroeten. Onderweg naar Jeruzalem worden psalmen gezongen, vooral Ps. 118. „Hosanna! (Help toch! Geef heil!) Gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren!" Tóch stemde niet iedereen met het gejubel in. De Joodsche priesters althans waren meer dan kwaad. Zij willen, dat de Heiland zelf het gejubel zal verbieden, maar dan zullen de steenen het haast uitroepen, zegt de Heer.

Als de pelgrims uit het Noorden en van andere richtingen Jeruzalem naderden, was de aanblik der stad altijd weer iets geweldigs. Plotseling ziet men vanaf de hooge bergen Jeruzalem met zijn schitterende gebouwen en prachtige tempel voor zich liggen. De menigte zal een oogenblik stil zijn geweest, en dán zal het luide hebben geschald van blijdschap over Jeruzalem en de heerlijke toekomst der stad, die nu zou aanbreken. De Heiland zélf echter was niet zoo verblijd. Hij wist wat over enkele dagen zou volgen. Hij weende! De volksmenigte heeft misschien gedacht, dat het van ontroering was, maar in werkelijkheid was het wegens het oordeel, dat de stad en heel het volk wegens de verwerping van den Messias tegemoet zou gaan. Hij weet, wat in ons hart is, ook als wij lofliederen op Hem zingen. Dat wij Hem nooit mogen bedroeven, door Hem af te wijzen, die gekomen is om ons te verlossen en zalig te maken!

D. G. B.

De Paaschmaaltijd. Gethsémané.

Matth. 26 : 17—46.

Les voor Zondag 25 Febr. 1934.

De Paaschmaaltijd.

Geheel Jeruzalem was vol feestvreugde. De Joden werden wederom herinnerd aan de groote verlossing, die vroeger tot stand was gekomen in de uittocht uit Egypte. Dan werd men herinnerd aan den nacht, toen de Engel des verderfs door Egypte gegaan was, maar de huizen had gespaard, waar het bloed van het geslachte lam aan de posten van het huis was aangebracht. De engel ging aan zúlke huizen voorbij! Daarom heette dit feest dan ook Pascha, d.w.z. „voorbijgang". Het feest werd echter ook wel genoemd: „Feest der ongehevelde brooden". Want op dit feest mocht geen kruimeltje zuurdeeg of gist in de huizen gevonden worden. Dat gold dan voor bedorven en was onrein. Het brood at men in die dagen zonder gist, dus ongerezen, in groote platte brooden of koeken, precies als onze pannekoeken.

Met zulk een feest was er groote, gezellige bedrijvigheid in de stad. Men had feest en dan heeft men het vooraf altijd druk, want dan is er veel te doen. Voor dit feest moest ieder zorgen voor een éénjarig, mannelijk lam en voor brood, vruchten en wijn. De Heiland wilde ook feest vieren te Jeruzalem, maar daar Hij geen eigen huis bezat, was Hij aangewezen op de gastvrijheid van Zijn vrienden. Bij wie zal het zijn? „Heer, waar wilt Gij, dat wij U het Pascha bereiden?" vragen de discipelen. 't Was goed dat zij in alles den Heer maar om raad vroegen. „Ga maar naar de stad," zegt Jezus. „Daar zult gij bij de poort wel een man zien, die een kruik water draagt, en volg hem maar; in het huis, waar hij binnengaat, zal het gebeuren!" Al leek het moeilijk, 't was toch wel duidelijk. Water haalden mannen bijna nooit, wel de vrouwen. 't Gebeurde alles, zooals de Heer het hun gezegd had. Petrus en Johannes hebben al gauw voor alles gezorgd, de Paaschmaaltijd kan beginnen. Zij zijn met het lam als al de anderen naar den tempel geweest, om 4 uur werd na drie stooten op de trompet een begin gemaakt met het slachten der lammeren en het storten van hun bloed, en na zes uur 's avonds worden de lammeren geroosterd en wordt onder nieuw trompetgeschal aangekondigd, dat het Pascha begonnen is. De Heiland lag ook aan met Zijn discipelen. Maar het is den discipelen vreemd te moede. Zij vinden het gedrag van Jezus zoo eigenaardig. Zij zijn niet meer zoo vroolijk als bij de intocht. Daar hooren zij hem zoowaar spreken van verraad, en dat één van Zijn eigen discipelen dat zelfs doen zou. Judas vindt het een vervelende geschiedenis. Als hij niet vraagt, zooals de anderen, wie het is, dan verraadt hij zichzelf. „Wie is het?" vraagt ook hij. „Die Ik een stukje brood zal geven!" fluistert de Heer hem toe. Judas schrikt! Hij begrijpt, dat zijn toeleg bekend zal worden en misschien al bekend is. Het wordt tijd voor hem, dat hij weg komt. De Heer laat hem gaan met de woorden, dat hij maar gauw doen moet, wat hij van plan is te doen. Judas is woedend, dat zijn plan ontdekt is. Hij gaat gauw naar de priesters, waarmee hij een afspraak heeft gemaakt. Hij vertelt hen, hoe er dézen nacht een mooie gelegenheid komt, om Jezus te vangen. In de eenzaamheid op een stille plek buiten Jeruzalem, zal de Heiland straks vertoeven om met Zijn Vader te spreken. Dan slaapt Jeruzalem. Dàn kan men Hem grijpen zonder dat er oproer komt.

Gethsémané.

Te middernacht gaat de kleine groep van Jezus en Zijn discipelen naar buiten door de stadspoort, die alleen in den Paaschnacht den geheelen nacht open bleef staan voor de menschen die buiten de stad woonden of logeerden, maar te Jeruzalem het Paaschfeest gevierd hadden. Over de brug van den beek Kidron gaat het groepje en dan beklimmen zij de helling van den Olijfberg, tot zij komen in een tuin met een olijvenpers. Deze tuin heette naar die pers Gethsémané, d.w.z. olijvenpers. De Heer was daar vaker geweest. Zijn drie meest vertrouwde discipelen neemt Hij mee naar een heel stille plek, terwijl de anderen bij den ingang achter moeten blijven. De drie vooral moeten wakker blijven, opdat zij getuigen kunnen zijn van den strijd. Maar zij blijven niet wakker, zelfs Petrus niet, die nog wel zoo beloofd had, geen reden tot ergernis te zullen geven. De Heer moet alles alléén doormaken. Het lijden van Jezus in Gethsémané is verschrikkelijk geweest. Niet enkel door de gedachte aan het vreeselijk lichamelijk lijden, dat Hem zoo meteen wachtte, maar veel meer het moeten dragen van alle zonde, dat Hij voor Zijn Vader zou moeten staan als de grootste Zondaar, die er ooit geweest is, terwijl Hij toch in werkelijkheid de Alleronschuldigste was. De kinderen weten iets van de verontwaardiging en pijn, de schuld te krijgen en de straf te moeten dragen voor iets, waaraan zij werkelijk geheel onschuldig zijn. Maar het zal niet gaan, zooals Jezus het, naar het vleesch gesproken, zou willen. Want Hij had ook een lichaam zooals wij, hoewel dat niet zondig was en nooit geen zonde had gedaan. De wil des Vader in den hemel moest in alles geschieden! In de grootste geestelijke strijd zendt de Vader echter troost van boven. Een engel vertroost Hem wonderheerlijk. De Heer heeft nu geen troost van menschen meer noodig. Laat die nu maar doorslapen! De Heer heeft zulke woorden nog maar pas gezegd, of Hij ziet tusschen de boomen door al het schijnsel van de fakkels. Judas met de bende nadert! Discipelen! wordt wakker! Die Mij verraadt is nabij! Laat ons gaan! Neen niet op de vlucht, maar de beulen tegemoet, het Lam is bereid.

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. Er is in de gemeente veel reden tot dankbaarheid en we willen de brs. en zrs. in Nederland er iets van vertellen. De Kerstdagen hebben ons weer opnieuw verteld van de „groote blijdschap". De Zangver. zong tijdens de godsdienstoefening op 1e Kerstdag een drietal mooie liederen. Samen hebben we aan 't einde van de dienst het „Eere zij God" gezongen.

's Avonds vierde onze bijbelklas haar Kerstfeest. 't Was een mooi en stemmig feest, dat door de leden zelf verzorgd was.

De 2e dag werd 's middags het Kerstfeest van de Zondagsschool in de Chr. Ger. Kerk gevierd. Dat kwam, omdat we de kinderen en de ouders niet konden bergen in ons buitengewoon ongunstig gebouw. Stel U voor: 65 kinderen plus de ouders en vrienden in een ruimte van 9 × 4 M. Dat ging niet. Het mooie gebouw van de Chr. Gereformeerden was vol. De kinderen hebben genoten. De ouders eveneens. Fijn hebben de kleinen de Kerstgeschiedenis verteld. Ze hebben voorgedragen en gezongen, dat het een lust was. Den onderwijzers een eeresaluut!

's Avonds gaf de Zangver. een uitvoering rondom de verlichte boom, in hetzelfde gebouw. 't Was er tjokvol. Een goede stemming, mooie zang en declamatie.

Oudejaarsavond hebben vele broeders getuigd van Gods liefde en trouw in '33, en '34 zijn we begonnen met biddend opzien tot God.

23 Jan. hielden we onze jaarverg. De verschillende verslagen toonden ons, dat God ons zegent en helpt. 't Ledental ging vooruit, de opbrengsten waren redelijk, de vereenigingen bloeien.

De besturende broeders werden allen herkozen. Aan 't einde der verg. zei een br.: „Ik wou, dat de brs. U.-C.leden hier vanavond geweest waren; ze zouden zich met ons verblijd hebben".

En nu nog het groote nieuws. Binnenkort hopen we ons *eigen gebouw* in gebruik te nemen. Als alles loopt, zooals we denken, zal het 11 Febr. zijn. Oud-leden en vrienden, die we bijna in elke Bapt. gem. hebben, want Eindhoven is een trekstation, zijn hartelijk welkom.

Rest mij nog u te vertellen, dat ons lid br. H. Sikkema, Evangelist in België, D.V. Zondag 4 Febr. bevestigd zal worden als postleider bij de Belgische Evang. Zending (Norton). Zijn adres zal dan zijn: Ridderstr. 4, Tongeren (België).

Broeders, bidt voor ons!

De Secr.

ARNHEM. Na geruimen tijd van zwijgen heeft de gemeente te Arnhem het voorrecht om, door middel van „De Christen", te getuigen van de wondere daden Gods. Wanneer wij onzen blik laten 'gaan over het voorbij gegane jaar, dan kunnen wij niet anders doen dan te aanbidden voor zooveel genade en zegeningen. Onze gemeente mag zich in een langzame, maar zekere groei verheugen. Ook mogen we met dankbaarheid terugzien op de Kerstdagen. Op treffende wijze werden we bepaald bij de geboorte van „den Koning". Met een autoriteit, alleen het evangelie eigen, brachten onze broeders Tijman en Vervloet de tijding van „groote blijdschap". Op de 2e Kerstdag kwamen we als gemeente bijeen, om nogmaals het Kerstfeit te herdenken. De getuigenissen en voordrachten werden afgewisseld door zang, een tableau, uitgevoerd door het jeugdwerk, enz. Het was in één woord een middag van zegen en blijdschap, en we beaamden ten volle het woord van een broeder, die later zeide: „Het feest was prachtig, maar er mankeerde één ding aan, het had n.l. een paar uren langer moeten duren". Op Oudejaarsavond mochten we in het midden der gemeente stil staan bij de zegeningen ons geschonken. Br. Vervloet bepaalde ons bij Numeri 6 : 24—26, wat niet naliet een diepen indruk achter te laten. Zoo willen we dan in vereeniging met alle kinderen Gods door het geloof God dienen en Zijn Zoon uit de hemelen verwachten.

De correspondent L. A.

NOORDBERGUM. 'n Mooie dag was het Zondag 14 Januari voor onze gemeente. Hoewel het weer niet naar buiten lokte, spoedden we ons toch reeds vroegtijdig, bij een striemende regen, naar de plaats der samenkomst. 't Scheen of er iets buitengewoons zou plaats vinden dien middag. Geen enkele plaats was er meer onbezet. Alles propvol, en dat bij zulk weer! Onze Voorganger bepaalde ons bij Hebreën 11, de verzen 24—26. Gesproken werd over Mozes, de man Gods, alsook over de *keuze*, welke Mozes deed in *zijn leven voor den Heere*; en wat er aan die *keuze* verbonden was in *zijn leven*, als ook wat de *belooning* was van die keuze *voor de eeuwigheid*. Dit alles werd toegepast op drie jongelingen, die ook een keuze voor het leven deden, en nu daarvan een zichtbaar bewijs wilden geven aan de wereld door zich te laten doopen, om daarmede te belijden, dat zij der wereld afgestorven, liever de smaadheid van Christus wilden dragen, dan voor dit leven de genietingen der wereld te genieten. Een zeer ernstig woord werd gebracht, hetwelk onder ademlooze stilte werd aangehoord. Daarna plaatsten de drie jeugdigen zich voor het platvorm, vanwaar de Voorganger nog een ernstig en bemoedigend woord tot hen sprak naar aanleiding van Daniël 3 vs. 21 e.v. De vraag, tot hen gericht, of ze zich ten volle bewust waren van de vergeving der zonde, werd met een duidelijk antwoord bevestigd. Na de handeling des doops vierden we met een groote schare het Heilig Avondmaal. Een gezegende dag!

Moge 1934 voor alle gemeenten vele zulke gezegende dagen meebrengen. En mogen ook de evangelisatie-samenkomsten, welke gehouden zijn of zullen worden, zulke vruchten achterlaten, dat wenschen we ons en alle zuster-gemeenten toe.

Met hartelijke br.groeten aan allen,

de Secr. v. d. M.

HEEG. Geliefde broeders en zusters. Ook onze gemeente meende niet te mogen achterblijven om U een en ander mede te deelen aangaande het werk alhier. Laat mij dan ten eerste beginnen met te vertellen, dat we hier een gezegend Kerstfeest mochten vieren. Wel hebben we het voorrecht niet een Voorganger in ons midden te hebben, maar nochtans mochten we goede dagen hebben. De tweede Kerstdag hebben we n.l. met een 70-tal kinderen Kerstfeest mogen vieren, waarvoor ook steeds veel belangstelling wordt getoond hier ter plaatse; zoodat we genoodzaakt waren een grooter gebouw af te huren, daar ons eigen gebouw te klein bleek te zijn. Dan hebben we 17 Jan. onze jaarverg. gehouden, waar ook de meeste leden aanwezig waren. Uit de verslagen bleek, dat hoewel er niemand door den doop tot de gemeente was toegevoegd, het niettegenstaande nog goed ging in onze gemeente. De onderlinge verhouding was steeds goed. Er was finantieele vooruitgang te bespeuren, hetgeen in dezen tijd als een voorrecht beschouwd mag worden. Dan hebben we nog het voorrecht, dat Ds. Visser van Sneek ons eenmaal in de maand des Zondags kan dienen met het Woord. We willen hopen, dat dit werk ook nog rijke vruchten moge voortbrengen. Verder zij nog even medegedeeld, dat we hier in Oct. een jeugdvereen. hebben opgericht, met aanvankelijk 11 leden. We willen ook hopen, dat dit werk nog voortgang moge hebben en bevelen ons ook verder in Uw aller voorbede aan.

Met br.gr., namens de gemeente,

de Secr.

NIEUW-WEERDINGE. Waar zoovele gemeenten ons goede berichten deden geworden door middel van ons Orgaan, willen ook wij gaarne iets vertellen van de heerlijke dagen, die we als gemeente hebben beleefd.

Aan de vooravond van 't Kerstfeest vierden de kleine meisjesvereeniging en de vervolgklasse der Zondagsschool Kerstfeest. De kerk was die avond geheel bezet. Voordrachten, samenspraken, afgewisseld door zang maakten het tot een prettig geheel. 1e Kerstdag v.m. Kerstprediking en namiddags op vier plaatsen Zondagsschoolfeesten. Wat straalden die kindergezichtjes bij die gelegenheid van blijdschap.

2e Kerstdag n.m. liefdemaal. Dat was een heerlijke middag. De kerk gevuld met broeders en zusters en vrienden, terwijl de verschillende toespraken onze zielen verkwikten, en ons bemoedigden om voorwaarts te gaan. 's Avonds een uitvoering van muziek en 2 zangvereenigingen, die ook bijzonder geslaagd is.

Oudejaarsavond kwamen we bijeen, om een blik in het verleden te werpen en de genoten zegeningen nog eens te overdenken, terwijl we Nieuwjaarsmorgen weer samen waren, om deze nieuwe tijdkring aan te vangen met al ons vertrouwen op den Heer, het Hoofd der Gemeente.

24 Januari hadden we jaarvergadering. Uit het verslag van den secr. bleek, dat de gemeente in het afgeloopen jaar heerlijk gezegend is geworden; en uit het verslag van onzen penningmeester mochten we bemerken, dat de Heer het ons ook, wat de financiën betreft, aan niets heeft doen ontbreken. Dat stemt te meer tot dankbaarheid, omreden zoo velen onzer een groot deel van het jaar zijn aangewezen op werkverschaffing en steunregeling.

Met kinderlijk vertrouwen gaan we de toekomst tegen, ons in Uw voorbede aanbevelende.

H. d. J., Secr.

DEVENTER. Zooals reeds per advertentie bekend gemaakt, ontviel ons den 3en December j.l. door den dood het oudste lid onzer gemeente, br. H. Steenbergen, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren en 9 maanden. Den 1en Jan. 1890 werd onze broeder door onzen eersten Voorganger, wijlen br. B. Roeles, gedoopt en sedert dien was hij steeds een trouw en meelevend lid onzer gemeente. Wegens ouderdomszwakte was hij al geruimen tijd niet meer in staat de gemeentelijke diensten bij te wonen, maar thuis getuigde hij steeds van het heil, dat hij in Christus gevonden had en van zijn ervaringen, die hij indertijd als Uniecentreiziger had opgedaan. Voor velen werd het getuigenis van dezen broeder tot een eeuwigen zegen.

Als Ouderling en Zondagsschoolleider heeft hij de gemeente trouw gediend. Thans missen we zijn opbouwend woord en gebed, maar gelukkig, dat er een weerzien bestaat ook voor hen, die hij moest achterlaten. God zegene en sterke hen op milde wijze.

De prediking van het oude Kerst-Evangelie gaf weer nieuwe bezieling en op het kinderfeest genoot klein en groot van het vele goede dat geboden werd.

De 2e Kerstdag was de gemeente des nam. bijeen, om met vele brs. en zrs. uit Apeldoorn, onder leiding van br. K. van Beek, liefdemaal te houden. Ook daar werden vele bemoedigende woorden tot elkander gericht tot versterking van den band des geestes en der liefde.

De Kerstliederen van het gemeentelijk Zangkoor en een tableau aan het slot strekten mede tot aangename afwisseling.

Zondag 7 Jan. hadden we 's nam. een Bunjan-avond inplaats van prediking. Op spannende wijze vertelde onze br. Voorganger, Ds. Bouritius, aan de hand van lichtbeelden de Pelgrimsreize van Christen naar de stad Sion. Het was een goede avond, waarbij we weer werden bepaald bij onzen voortdurenden strijd tegen de machten der duisternis. God zegene en sterke ons allen in dien strijd.

Met hartel. broedergroet,

M. PETERS, Secr.

STAVOREN. Het wordt nu toch ook tijd, dat Stavoren eens iets van zich laat hooren. Hoe zal men ook zwijgen bij zooveel zegeningen! Om geen ongenoegen met de Redacteur te krijgen, wil ik slechts enkele dingen noemen. Nu dan: wij hebben Kerstdagen gehad (o ja, 't was hier buiten minstens zoo koud als bij een uwer), maar er was een warmte in de harten, die zich uitte op een liefdemaal, waar de Naam des Heeren grootgemaakt werd. Br. de Jong uit Hamburg was de Kerstdagen, en ook op Oud en Nieuw, tot ons aller vreugde in ons midden. De twee daarop volgende Zondagen was br. Prins in ons midden. En hoe of het was? Welnu, ik moet kort zijn, maar 't was weer zoo iets als op Kerstfeest. 14 Januari hadden wij een avond voor de jeugd. Hoe of het daar was? Wel een warmte, die koude harten warm deed kloppen voor het jeugdwerk. Wij hebben intusschen ook onze gem. jaarverg. gehouden. Het bleek dat God ons in het afgeloopen jaar rijkelijk gezegend had. Voorts mochten wij ons op 21 Jan. verheugen in de komst van br. Ds. Louw, die voor het eerst in dit jaar het H. A. onder ons bediende, waar wij met vele brs. en zrs. aanwezig mochten zijn. Ja, ik had veel meer te schrijven, maar ik durf niet.*) De reden heb ik al genoemd. Doch dit kan ik u zeggen: wij hopen D.V. Woensdag a.s. een Propaganda-Jeugdavond te houden. Wij zullen niet beschaamd worden, wanneer wij het verwachten van Hem, Die het tot hiertoe heerlijk welmaakte in de gemeente Stavoren.

Met br.gr., de Secr. R. W. SMITS.

*) Men kan ook *te* bang zijn! E.-R.

MEDEDEELINGEN

Aandacht a.u.b.!

Gemeenten, die in aanmerking wenschen te komen voor Unie-subsidie, worden verzocht, om voor 21 Febr. a.s. hun aanvragen te willen zenden aan ondergeteekende, onder overlegging van een afschrift van het laatste financieele jaarverslag en een begrooting voor dit jaar.

De secr. voor Inw. Zending,
J. HEKHUIS.

A.s. Maandag 12 Febr. van 4—5 uur n.m. zal door de *Ned. Christ. Radio Vereen.* een

Bijbellezing

worden uitgezonden waarvan de verzorging is opgedragen aan Ds. H. BAKKER Voorganger der gem. te 2e Exloërmond.

1. Zingen: lied 525 : 1 en 2 (bundel de Heer).
2. H. Schriftlezing: Efeze 6 : 10—17.
3. Gebed.
4. Zingen: lied 185 : 1 en 4 (bundel de Heer).
5. Eerste gedeelte der toespraak, onderwerp: *„Het schild des geloofs"*, naar Efeze 6 : 16.
6. Zingen: lied 106 : 1 en 2 (bundel de Heer).
7. Tweede gedeelte der toespraak.
8. Dankgebed.
9. Zingen: Gez. 17 : 1, 3 en 6.

Den Haag. J. BOITEN, Secr. U.R.C.

Zusterhulp.

Ontvangen

van afd. Apeldoorn voor de Congo	f 3.20
van de vrouwenvereen. te Leeuwarden voor de Congo	- 28.—
van afd. Hoorn	- 9.36
van de gemeente Arnhem voor de Congo	- 37.—
van afd. 's-Gravenhage jaarl. contributie	- 7.20
van de gemeente Stavoren (busje Zusterhulp)	- 9.70

Allen zeer hartelijk dank.

Met zustergroet,
A. BOITEN—Attema,
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro J. Boiten No. 223958.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

In dank ontvangen

Luisterclub Zutphen	f 2.05
N. N. te H.	- 10.—
Totaal	f 12.05

Vele gemeenten hebben nog niets van zich laten hooren. Zou ik deze nog even mogen herinneren aan het besluit der Algemeene Vergadering?

Bij voorbaat dank.

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

N. B. J. Beweging.

Onder vriendelijke dankzegging ontvingen wij van de afdeelingen Bergumerheide f 5.—, Utrecht f 2.10½ en 2e Exloërmond f 9.15, allen voor: „Tante's erfenisje".

D. MOLIJN, Penn.
Utrecht, Diezestraat 2.
Giro 70920.

Ds. J. v. d. Schors legde met ingang van 1 Febr. zijn ambt in de gemeente Haarlem neer.

Jeugd van Zuid-Oostelijk Groningen.

Opgelet!

„Nog een kleine tijd"....

D. w. z. nog slechts enkele weken....

Nu, wat dan?

Dan groeten we elkaar op de Jeugdconferentie!

Waar? In de Bapt. kerk te Stadskanaal.

Wanneer? Op Zondag 18 Febr. 1934.

Niemand is op die dag verhinderd door beroepswerk.

Alle kunnen een plaats vinden in onze groote kerk te Stadskanaal. Komt dus!

't Wordt een massale beweging naar en op Stadskanaal. 't Zal een grootsch slot zijn van onze winter-campagne. Maar dit alles alleen zoo de Heer wil en zoo wij biddend streven!

Met N. B. J. B.groet,
de Secr. van 't Jeugddag-comité
T. JANSMA.

Aan de Friesche N. B. J. B. afdeelingen.

De propagandavergadering in Bergumerheide was geweldig. Wat een menschen. En wat een afgevaardigden. Fijn hoor!

Wanneer jullie dit lezen heeft Stavoren ook zoo'n avond gehad D.V.

Vervolgens is Drachten aan de beurt. Echter *niet* zooals ik jullie schreef op 27 Febr., maar den 13den Maart. Vergeet dit niet.

Waarschijnlijk komt Leeuwarden 15 April voor den dag.

En de anderen? Ik wacht nog op hun bericht. Kom aan, aan de slag!

Doe het nú!

HUIZINGA,
Secret. prov. Friesl.
Leeuwarden, 29-1-'34.

Het adres van de Secr. van *de gemeente Stavoren* is vanaf heden:

R. W. SMITS,
Schans 17, Stavoren.

Het aantal Abonnee's stijgt.

Er zijn broeders, die extra hun best hebben gedaan. Een broeder heeft na 1 Jan. reeds 16 abonnee's aangebracht.

U wil toch ook niet achterblijven en minstens één nieuwe abonnee aanbrengen?

Met belangstelling zie ik Uw bericht tegemoet.

De Administrateur.

P.S. Proefnummers worden gaarne verstrekt.

Ontvangen voor de Zending:

van gem. Stavoren zonder spec. best.	f 50.—
van Zondagsschool Harlingen v. d. Congo.	f 17.72

Hartelijk dank. J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

INGEZONDEN.

Omstandigheden buiten mijn wil waren oorzaak, dat ik het ingezonden stuk „Niet zuiver op de graat" niet eerder beantwoordde.

De schrijver noemt een voorstander van landsverdediging een „Christelijke handhaver van den bestaanden toestand ten opzichte van het oorlogsvraagstuk".

Dat is misleidend.

Daardoor doet hij het voorkomen, alsof een voorstander van landsverdediging niet voor den vrede wil werken, niet wil medewerken om het oorlogsgevaar te verminderen.

De tweede onzuivere redeneering schuilt daarin, dat „zij verstandelijke redeneeringen een plaats toekennen boven de stemmen van het geweten". Dit wordt van

hen beweerd, omdat zij bij het vaststellen van hun plicht, dus bij het beluisteren van de stem van hun geweten, niet enkel hun gevoel, doch ook hun verstand laten spreken.

Worden niet de meeste misdrijven bedreven, de meeste zonden begaan door hen, die slechts naar hun gevoel luisteren?

Schr. vraagt vervolgens, wie het tegen spreekt, dat het geweten van een Christen protesteert tegen den oorlog in elken vorm.

Ik doe het niet, maar mijn geweten zou mij verbieden het publiek te willen wijsmaken, dat men door landsverdediging voor te bereiden, de verantwoordelijkheid voor een oorlog op zich laadt.

Juist, omdat wij protesteeren tegen den oorlog in elken vorm, dwingt ons geweten ons om ons verstand te gebruiken en ons af te vragen, hoe men op de beste wijze kan medewerken om een wereldoorlog te voorkomen en zoo deze toch onvermijdelijk mocht zijn, om die buiten ons land te houden.

Is de wijze van protesteeren van den schr. van het ingezonden stuk en van zijn geestverwanten de beste manier? Neen!

Wordt door die protesten en die propaganda de vrede bevorderd? Neen!

Schuilt het gevaar voor het uitbreken van een oorlog in Nederland? Neen!

Dringt Uw protest door naar het buitenland, waar het gevaar wel schuilt? Hoogstwaarschijnlijk niet!

Indien Uw protest tot daar zou doordringen, zou het dan eenige uitwerking hebben? Neen!

Is Nederland, dat meer dan honderd jaren den vrede heeft weten te bewaren, in staat een oorlog te ontketenen? Neen!

Hoe kan men dan in onze weermacht een gevaar voor den wereldvrede zien?

Waarom beschouwen de schrijver en zijn geestverwanten het gewetensbezwaar tegen het dragen van wapenen niet als een persoonlijk conflict, dat ieder voor zich zelf moet uitvechten, waarbij het inwinnen van raad bij ouderen natuurlijk niet uitgesloten is, maar waarom dringen zij hun raad ongevraagd op, waarom stoken zij, die grootendeels zelf vrij van dienstplicht zijn, anderen op tegen de vervulling van den grondwettelijken plicht om het land te dienen?

Juist het overdreven voorstellen van de verschrikkingen van den oorlog, van het gevaar voor het uitbreken van een oorlog, juist het voortdurend praten over oorlog, verhoogt de spanning, de onrust en daarmede het oorlogsgevaar.

Als in geval van dreigend oorlogsgevaar in West-Europa ons land weerloos zou zijn en onze havens, voorraden, verkeersmiddelen, fabrieken enz. onbeveiligd ter beschikking van den eerstkomende zouden liggen, zou elk der in conflict zijnde mogendheden zich haasten om den andere vóór te zijn en zou daardoor het uitbreken van den oorlog, die anders misschien voorkomen had kunnen worden, worden verhaast.

Hoe meer onze weermacht door de weerloosheidspropaganda moreel zal zijn verzwakt, hoe minder vertrouwen de omliggende rijken zullen hebben in ons vermogen om buiten den oorlog te blijven, hoe eerder daardoor weer een oorlog zal uitbreken en ons land daarin zal worden betrokken.

Zal, als aldus een oorlog uitbreekt, die anders had kunnen zijn voorkomen, de predikers der weerloosheid hun geweten niet bezwaard gevoelen?

Kunnen zij zich er dan nog op beroemen niet te hebben medegedaan?

Hebben zij dan niet medegedaan in de richting van de krachten, die tot den oorlog hebben geleid?

Hebben zij door de verzwakking van onze weermacht dan niet medegedaan aan de zijde van onze tegenstanders?

Wat weegt hun zwaarder: de bevrediging van hun geweten, zooals zij dat thans inzien (is het onderbewust misschien ijdelheid en praalzucht?) of, als een oorlog uitbreekt, mede door hun schuld, de tallooze slachtoffers van hun drijven?

Ten slotte nog twee vragen aan den schrijver van het ingezonden stuk.

Wat bedoelde hij met „De nood legde ons den leugen op"?

Bedoelt hij met de bewering „Voor den betrokken regeeringspersoon zou het vermoedelijk beteekenen: inruimen van zijn plaats aan een ander; te willen beweren, dat de leden van de Regeering tegen hun geweten in de landsverdediging bevorderen, alleen tot behoud van hun positie?

H. BAKKER.
Emmer-Compascuum.

III

Als wij op onze zonden *blijven* zien, inplaats van op Gods genade en liefde, bewijst dit dat wij ze nog nooit *geheel* aan den Heere hebben uitgedragen.

Wat weggedaan en vernietigd is, kunnen wij niet meer zien.

't Staren op eigen schuld brengt tot troostelooze wanhoop .... 't staren op Gods vergevende liefde in Christus Jezus geeft vrede en een voorsmaak der eeuwige zaligheid.

III

CORRESPONDENTIE

O. M.—de V. te H. Uw gedichten zullen binnenkort in ons blad een plaatsje vinden. Hartelijk dank E.-R..

J. B. te B. Uw schrijven via onze administrateur ontvangen. Er bestaat tegenwoordig volop gelegenheid een cursus in het Esperanto te volgen. Duizenden doen dat reeds. Het adres: Centra Esperanto Kurso, Tooropstr. 255, Nijmegen zal u zeker bekend zijn? E.-R.

In het volgende nummer van ons blad zal een zendingsartikel, geschreven door onze zendelinge G. Reiling, worden opgenomen.

De rubriek „Aan zeer stille wateren" zal dan verzorgd zijn door Ds. Huizinga van Leeuwarden. E.-R.

J. H. te M. De „Filmpjes" moeten hélaas bewaard blijven voor het e.k. nummer. E.-R.

III

Wat baet er kaers of bril
Als d'uyl niet sien en wil?
Jan Steen.

III

Vrijdag 16 Februari 1934 No. 2324 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

MAAR TER VIERDE WAKE....

Mt. 14 : 25.

Terstond dwong Jezus Zijne discipelen in het schip te gaan, want revolutionnaire elementen onder de vijfduizend mannen ruiden het volk op en zeiden dat het nu de dag der vrijheid was, waarin men niet langer moest redeneeren maar tot daden komen. Laat ons dezen rabbi tot koning over Israël uitroepen. O, verleidelijke glorie van 't verleden dat al menigeen geen heldere kijk gaf op het heden. Jezus dan, wetende dat zij zouden komen en Hem met geweld nemen, opdat zij Hem Koning maakten, ontweek ..." Om de massa zonder organisatie te laten dwong Hij Zijne discipelen te vertrekken. Zoodoende ontnam Hij het verdwaasde volk de eventueele leiders. Toen de discipelen van wal stieten, bleef de menigte met zichzelf zitten, want Jezus ontweek op den berg, Hijzelf alleen.

Terwijl het volk langzamerhand tot rust komt, gaan de discipelen de onrust tegemoet. Ik denk dat er maar een paar de wacht gehouden hebben, terwijl de anderen, na nog wat over hun wonderlijken Meester gepraat te hebben, zijn gaan slapen.

Het meer begint onrustig te worden. De lucht ook. En daar barst het los. Verraderlijke winden die zoo in de zeilen stooten, dat Petrus gauw vieren laat en dan, de anderen zijn al wakker geworden, 't bevel geeft, alle zeilen te reeven. Intusschen wordt de storm heviger — 't water schuimbekt tegen 't broze visschersschip aan — de lucht is zwart — alom nacht. Een donkere nacht waarin twaalf menschen om hun leven vechten. Als Jezus er maar was.

Ze worstelen den ganschen nacht — de eerste wake, de tweede gaat voorbij. Geen verlichting. Ze worden moe. Als Jezus er maar was. De derde wake eindigt en nog is 't nacht. Gelukkig, straks in de vierde wake zal de dag aanbreken en weten ze waar ze zijn. Maar ter vierde wake des nachts kwam Jezus af tot hen ....

De tijden zijn voor velen moeilijk. Teleurgesteld, ontmoedigd drijven ze rond op dit meer van den tijd.

Zij zijn in nood van de baren. Onze werkloozen, onze zakenmenschen, onze jongemenschen die juist de vaart willen beginnen. En achter de eersten — hunne vrouwen, hunne gezinnen. In nood. En soms, zooals 't lijkt, eindelooze nood.

De wind was hun tegen. De wind is hun tegen. En als de wind tot storm aangroeit, als de zilte golven de boot binnenslaan, en ook thuis of in de gemeenschap met anderen de zorg ons achtervolgt en tergend tegenover ons staat, dan roepen de geloovigen: als Jezus er maar was.

Hij is er niet. Wij verwachten Hem zeker. Eigenlijk moest Hij er al zijn. Immers Zijne discipelen zijn in nood. Nu, Hij zal wel dadelijk komen en wind en water tot rust brengen.

Maar Hij komt niet — ook niet in de tweede — ja, in de derde wake niet.

Nu komt de twijfel. „Zou er wetenschap zijn bij den Allerhoogste?" En zoo voort. Maar die twijfel maakt ons heelemaal doodongelukkig.

O God, ik wil blijven gelooven, dat Gij 't weet, ook al lacht Satan mij uit. Ik blijf gelooven aan Uwe macht en liefde. Ik wil in dit alles niet zondigen.

Ter vierde wake — de allerlaatste. Hij komt — Hij zag reeds lang de hopelooze strijd. Hij liet en laat strijden totdat de mensch uitgestreden is en moe. Als ieder ziet — hier helpt alleen Jezus.

Mijn broeder en zuster, ik wilde U alleen op die vierde wake wijzen.

Wanneer God U nu in den storm gebracht heeft, zal Hij U misschien laten strijden tot ge neerzinkt. En terwijl gij valt, zijn onder U eeuwige armen.

En op 't nachtlijk duister volgt het morgenrood!

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Een strijd op drie fronten. Een der laatste Nrs. van het orgaan der Duitsche Baptiste gemeenten is geheel aan het vraagstuk der evangelisatie gewijd. Enkele bekende Evangelisten spreken zich daarin enkele hunner ervaringen uit. Een hunner zegt onder anderen:

„De dienst van de evangelieverkondiging is vaak een strijd op drie fronten. Ten eerste tegen traagheid en tegenstreven in de gemeente. Daar stuit men op de recordbidders, de kritikers, de aesthetici, de kostgangers, de nieuwsgierigen, de door zonde geknechten.

Ten tweede met de booze geesten in de lucht. Gewoonlijk heerscht er een of twee avonden een sfeer van grooten tegenstand. Dan heet het: bidden, gelooven en wachten op God. Hoe grooter de tegenstand, hoe grooter de overwinning.

In de derde plaats gaat het er om den vijand zielen te ontrukken. Dan moet er menigmaal geworsteld worden, dag en nacht."

Het is wel droevig dat de vijand zich *in de gemeente* weet te verschansen. En hoe zal het Evangelie als een kracht van haar uitgaan, aleer de macht des vijands daar gebroken is? De Blijde Boodschap brengen is de taak der gemeente. Ze is geen Onder Onsje, geen Dispuut-gezelschap, geen Filanthropische Vereeniging, maar het Instrument, waardoor Christus Zijn Koninkrijk inneemt.

Een gebedservaring. Een leven bij het Woord maakt bijzonder vrijmoedig in het gebed. Hoe vaak hebben we op onze Liefdemalen getuigenissen vernomen van treffende gebedsverhooringen. We zouden er — daarvan ben ik zeker — nog veel meer hooren, als men niet vreesde al te zeer de aandacht op zichzelf te vestigen en den schijn te wekken, alsof men zichzelf gewichtig wou maken. De Evangelist, dien we boven al aanhaalden, vertelt het volgende uit zijn gebedsleven:

„Jaren geleden bevond ik mij op de Conferentie te Blankenburg. Des morgens las ik in mijn bijbel Joh. 15 : 7 : *Zoo gij in Mij blijft en Mijne woorden in U blijven, zoo wat gij wilt, zult gij begeeren, en het zal u geschieden.* Na mijzelf te hebben onderzocht, zeide ik: „Heer, ik wensch iets te bidden, naar mijn wil! Schenk mij te E. gedurende de drie dagen dat ik daar zal evangeliseeren, vijftig zielen." Ik verkreeg de duidelijke toezegging der verhooring en dankte mijn Heer elken dag daarvoor. En te E. kwamen des Zondags twintig zielen tot beslissing, en des Maandags en Dinsdags telkens vijftien."

De bekeering van Henoch. De bekeering hangt soms af van een kleinigheid. Een Evangelist sprak over Henoch, volgens Judas 14 en 15. En kwam getuigenis onder de aanwezigen. Vijfentwintig zielen wilden hun leven aan God wijden. Toen wij baden, riep een jonge man: „O, God, ik heet ook Henoch! Ik wil heden mijn leven aan U wijden!" Na afloop vroeg de Evangelist hem hoe hij heette. „Ik heet Henoch S." was het antwoord. „Ik kom uit Lodz in Polen. Toen u over Henoch sprak werd ik diep ontroerd. Ik wensch mijn leven aan God te wijden." „Doe U het dadelijk." Beide knielden en hij gaf zijn hart en leven aan den Heere Jezus Christus. Deze Henoch is kort daarna in de mijn verongelukt.

Grenzen der reclame. Een andere Evangelist vertelt ook een en ander uit zijn practijk. Als ander mensch dragen zijn ervaringen een ander karakter en worden ze ook in anderen toon medegedeeld. Hij heeft dit geleerd:

> „Ik heb geleerd menschelijke grootdoenerij te verwerpen *en voor God in den arbeid waar te zijn.* Te H. had men veel reclame gemaakt voor de Evangelisatieavonden en op de aanplakzuilen aangekondigd: „Toespraken van den bekenden volksredenaar, Redacteur van verschillende tijdschriften, Tentevangelist N. N." Toen ik dat zag, schrok ik vanwege die manier van spreken over mij, want ik die was geheel en al vleeschelijk en niet waar voor God, ik boog mij diep voor den Heere. Ik zei dat ook tot den verantwoordelijken broeder. Hij antwoordde, dat de reclame bij hen een groote rol speelde en ik was toch ook dit en dat. — We hadden daar echter een zwaren en weinig vruchtbaren arbeid."

Waarop het aankomt. Een oude broeder stond met een jonge medearbeider te wachten op den trein, die hem thuis zou brengen. Langzamerhand vertraagde het gesprek en hij werd stil, als zag hij het „vergelegen land". Toen zei hij:

> „Het is mij alsof mijn pelgrimsloop ten einde gaat. Staande aan het einde van den weg, en gezien vanuit Gods tegenwoordigheid, ziet men zooveel in het leven zoo geheel anders dan voorheen. Veel verliest aan waarde en andere dingen krijgen een hoogere beteekenis. Ik ben als prediker, districtsleider, lid en Voorzitter van het Bondsbestuur, en volijverig auteur geslaagd. Maar het is ijdel. — De trouw, de geloofsgehoorzaamheid, de dienst in Geest en Waarheid, de loutere liefde tot den Heer, tot Zijn Woord en tot Zijn volk, die hebben blijvende waarde."

De dienende gemeente. De gemeente is er niet om gediend te worden, maar om te dienen. Ze beroept geen predikant om haar te dienen, maar om haar in het dienen voor te gaan, te leiden en aan te voeren en aan te vuren. De predikant is er niet om haar het werk uit de hand te nemen, maar om haar aan 't werk te zetten. Hij is er niet opdat men nu althans i e m a n d hebbe, die op geregelde tijden op visite komt, maar de man, met wien men schouder aan schouder optrekt. De zichzelf zoekende gemeente trekt den zegen des hemels niet tot zich. Wel de zichzelf gevende gemeente. En 't is een booze zaak, als men „voor zijn geld wat verlangt". We zullen ontvangen als we geven en door egoïsme onszelf verderven. — Zoekende naar een verklaring van den grooten zegen, waarmede de eerste Evangelieboden in Duitschland werkten, wijst Emil Meyer o.a. hierop:

> „De brandende zendingsijver der geloovigen, die ijverig voor de godsdienstoefeningen uitnoodigden. De predikers voelden zich niet slechts voor de eigen gemeenten doch voor de heele streek verantwoordelijk. Ze maakten echte Evangelistenreizen. De gemeenten spoorden hun predikers tot zulke diensten aan. En gedurende hun afwezigheid namen anderen bereidwillig hun plaats in. L.

III

ZENDING.

Een dag te Yakusu.

B.M.S. Yakusu, 12 Dec. 1933.

Een nacht in de tropen laat zich eigenlijk niet goed beschrijven. Die moet men beleven om goed de geluiden te onderscheiden. De inlanders, die geen klokken hebben verdeelen de tijd gedurende de nacht bij verschillende geluiden en de dag bij het klimmen en rijzen der zon. Maar al hooren we ook heel wat geluiden gedurende de nacht, de vogeltjes zijn dan stil, maar om 5.30 u. dan laten die zich hooren en dat is dan ook de tijd dat hier de dag begint. Gewoonlijk even later kunt ge mij vinden op het plein tusschen de kamers van onze meisjes om hen allen te wekken. De meesten hunner begeven zich daarna naar de rivier om dan even voor 6 uur verfrischt en goed wakker weer terug te komen. Dan komen we allen samen in onze school of werkkamer hier om samen te zingen, lezen en bidden. Na zoo opnieuw de nieuwe dag te zijn begonnen met dankzegging en gebed, beginnen wij onze dagtaak.

Ondertusschen zijn ook onze arbeiders in een ander gebouw samen om daar de dag op dezelfde wijze te beginnen. Overal begint daarna het werk. De huizen moeten gereinigd worden, scholen aangeveegd en die geen bepaalde taak ontvangt werkt in de tuin of in het bosch. Dit jaar is het ons gelukt om een stukje van het bosch in bouwgrond te veranderen en we beginnen nu om casava voor ons zelf en soms ook voor de meisjes van de door ons gereed gemaakte bouwgrond te halen. Heel ver hebben we het echter nog niet gebracht maar we hopen dat we steeds meer van het noodige voedsel voor de meisjes zelf zullen verbouwen. Al dit werk heeft toezicht noodig en dus kunt ge mij tot na 7 uur gewoonlijk hier of daar in de tuin of in het bosch vinden.

Ondertusschen is het tijd voor ons ontbijt. Wij zijn graag goed op tijd anders worden de meisjes laat voor school. Terwijl wij rustig zitten te eten en plannen te bespreken wordt het echter tijd voor de meisjes om het werk te staken. Als we overvloedig regenwater hebben kunnen de meisjes water uit de bak halen maar anders gaan ze opnieuw naar de rivier want een Lokele meisje zou niet graag met ongewasschen handen brood willen eten of naar school gaan.

Weer hoort ge een bel en deze keer is het voor de jongens en mannen om het werk eén poosje te staken en zoo mogelijk een morgenboterham te eten. Een kwartier later weer een bel. Ja, nu is het 8 uur en moeten de jongens in school zijn. Al heel spoedig hooren we hen zingen. Daarna wordt het stil omdat er gebeden wordt. Maar het blijft stil omdat het eerst Bijbelsche les is. Voor de geheele week hetzelfde onderwerp. Maandagmorgen wordt door een der leerling-onderwijzers de geschiedenis verteld. Dinsdagmorgen wordt het gelezen en door een der anderen verschillende verklaringen of leeringen naar voren gebracht. Woensdagmorgen wordt door iemand anders vragen gedaan over het behandelde onderwerp die door de leerlingen moeten beantwoord worden, terwijl Don-

derdagmorgen de leerlingen uit de hoogste klassen hetzelfde moeten doen en dus een hunner in het kort vertelt en de anderen er vragen over doen.

Dinsdag- en Donderdagmorgen van 11 tot 12 uur krijgen al degenen die onderwijzen dezelfde les zoodat iedere week een les goed behandeld wordt. Niet alleen is dit van groot belang voor de leerlingen, maar vooral ook voor de leerling-onderwijzers die zoo gedurende de tijd van 3 jaar heel wat lessen behandelen en zelf goed instudeeren. Wij hebben nu de lessen voor een jaar gedrukt en dus als de jongens ons straks gaan verlaten om in een meer of minder verafgelegen dorp onderwijzer te worden, nemen ze deze boeken mee en hopen we dat ze daar op dezelfde wijze Bijbelsch onderwijs zullen geven.

Maar terwijl wij gepraat hebben over dit zoo belangrijk onderwerp is het al weer later geworden en om 8.15 u. zijn de arbeiders weer begonnen te werken en 15 minuten later is de meisjesschool en die voor kleinere kinderen weer gevuld met leerlingen en dus klinken de klanken van 2 verschillende verzen en wijzen tegelijk in onze ooren. De meisjes zijn in hun schoolgebouw maar de kleineren hebben het eerste gedeelte van de morgen buiten. In de meisjesschool wordt de Bijbelsche geschiedenis op dezelfde wijze behandeld als in de jongensschool maar de kleintjes zijn daarvoor nog te klein en die krijgen de les verdeeld in verschillende afdeelingen en verkort.

Zullen we eens even hier rondkijken bij de kleintjes. Misschien verbaast ge u even over zooveel kleine kinderen. We weten de leeftijd van allen niet maar er zullen hier wel 70 kleintjes zijn die hun vierde verjaardag nog niet hebben beleefd. Zij spelen hun spelletjes en straks gaan ze ook met letters spelen en ze gaan samen tellen en het zijn vooral deze kinderen die later goede vorderingen gaan maken. Hier is een groote cementen bak. Zoo meteen wordt die gevuld met water en als het een warme dag is gaan allen zich heerlijk vermaken in het water en straks gaan ze in de zon even hard loopen en de glimmende donkere huiden lijken wel of ze gepoetst zijn. Even goed laten drogen en zij die een kleedingstuk bij zich hebben gaan zich nu weer kleeden waarbij de meisjes die hen onderwijzen hen de noodige hulp verleenen, maar de meesten vinden het niet te moeilijk om zichzelf te kleeden.

Niet allen zijn echter zoo jong op school gekomen. In deze klas zijn de kinderen van 10 tot 12 jaar oud. Dit is echter slechts hun eerste jaar op school. Ze zijn eigenlijk veel te oud voor deze school en hooren in de meisjes- of jongensschool thuis maar daar mogen alleen diegenen komen die kunnen lezen. Gedurende dit jaar zijn echter reeds 78 kinderen naar die andere scholen gegaan om daar verder onderwezen te worden. Na Kerstfeest zullen de kinderen uit de hoogste klassen daar ook verder onderwezen worden. Dit jaar zijn er 400 namen op de lijst en we kunnen bijna dagelijks 370 kinderen in school aantreffen. Maar we moeten toch ook nog even bij de meisjes kijken.

(Wordt vervolgd).

III

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

We wezen de vorige maal op het gevaar der hyper-democratie voor onze gemeenten. Een verkeerde opvatting en toepassing van het begrip der gelijkheid aller leden, stoot ons in dit gevaar, zeiden we. Naast hetgeen van alle leden geldt, is er ook onderscheid tusschen de leden onderling op te merken. In deze variatie ligt een zegen. Krijgt zij volle gelegenheid om zich te uiten, dan komt dat het geheel en den enkelingen ten goede. De gemeente is, gelijk het lichaam een eenheid van sterk varieerende deelen. Dat feit verwaarloozen of opzettelijk negeeren is tot schade van het geheel. Er is plaats voor ieder, maar voor ieder een eigen plaats.

Wanneer een gemeente geïnstitueerd wordt, kiest zij ouderlingen en diakenen. Die *kiest* zij. Zij neemt geen willekeurige broeders. Zij bepaalt ook niet, dat alle broeders bij toerbeurt ouderling of diaken zullen zijn. Zij laat er de broeders ook niet om loten. Neen: zij *kiest*, d. w. z. zij *keurt*. Zij vraagt: wie heeft de gave voor ouderling of voor diaken? Zij m a a k t geen ouderlingen en diakenen, maar e r k e n t hen, die die gave hebben en bevestigt ze in dat ambt.

En als er geen broeders zijn met die gave versierd? Dan constateert ze dat en laat die plaatsen open!

Christus leidt en verzorgt de gemeente. Daarom zal het altijd verkeerd werken, als men zich in de keus van ouderlingen en diakenen niet door Hem laat leiden. De gemeente is niet een autonome Vereeniging, maar een aan Christus onderworpen vergadering van geloovigen. Zij regeert zichzelve niet maar laat zich door Christus regeeren. Zij erkent Zijn gezag door voor de ambten hén te kiezen, die Hij daarvoor aanwijst.

De verkiesbaarheid voor ouderling of diaken eischt méér, eischt iets ánders dan een lidmaatschap van vele jaren. Het is geen belooning voor betoonde trouw, ofschoon een ouderling of diaken zeker een trouw lid moet zijn. Uit den aard der zaak kunnen het geen nieuwelingen zijn. Niet omdat een nieuweling niet dichter bij den Heer kan leven en trouwer inborst hebben dan een broeder, die zijn zilveren doopjubileum vierde, maar omdat de gemeente bij een nieuweling niet heeft kunnen constateeren, wat in hem woont. Zij kent hem nog niet zóó goed, dat ze over zijn roeping tot het ouderlingschap zou kunnen oordeelen.

De verhouding tusschen kerkeraad en gemeente draagt daarom ook een eigen karakter. De kerkeraad is geen „Bestuur" dat zijn mandaat van de Vereeniging heeft ontvangen en aan de Vereeniging verantwoording schuldig is en aan anders niemand. — In de gemeente heerschen andere wetten. In den eigenlijken zin kiest zij niet, maar constateert slechts, wie Christus aanwijst. Hij kiest. Daarom mag, ja moet de gemeente verlangen dat de ouderlingen en diakenen zich door den Heer geroepen voelen en aan Hem verantwoording schuldig weten. Zij zijn geen dienaren der gemeente, maar dienaren van Christus in het midden der gemeente, haar ten goede. Zij ontvangen hun ambt van Christus en hebben hun werk voor Zijn aangezicht te doen. Gelooft de gemeente dat niet van hen, zoo moet ze ze niet kiezen. Het is beter geen ouderlingen en diakenen, dan schijn-ouderlingen en schijn-diakenen te kiezen.

Met zulk een ernst moet dus de keuze van ambtsdragers gedaan worden, dat men ze kan aanvaarden als dienstknechten van Christus; mannen door wie Christus de gemeente dient.

De plaats, die de kerkeraad in de gemeente inneemt is hiermede bepaald. Hij staat niet t e g e n o v e r de gemeente, niet o n d e r de gemeente, evenmin b o v e n haar, maar hij *is* de gemeente. In den kerkeraad concentreert de gemeente zich, trekt zij zich samen, vindt ze zichzelve terug. Is de gemeente in gemeente-vergadering bijeen, dan handelt ze door deze vergadering. Is ze dat niet, dan handelt ze door den kerkeraad.

Als de gemeente zoo aan haar kerkeraad komt en haar kerkeraad zoo ziet, dan liggen zekere gevolgtrekkingen voor de hand. Maar daarover een volgend maal, D.V.

L.

III

U baat geen haat; de haat u schaadt,
Wijl naast dien haat uw hater staat.

Borden-spreuk.

Ons geweten is de ons door God geschonken kompasnaald.

Zij wijst ons heen naar Hem, en naarmate wij gehoorzamer zijn, wordt zij gevoeliger en betrouwbaarder.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Voor Annas en Kajafas.

Matth. 26 : 57—68;
Joh. 18 : 12—14; 19—24.

Les voor Zondag 4 Maart 1934.

Naar Annas.

De menschen zijn toch over 't algemeen erg materialistisch aangelegd. De Joden maken daarop al geen uitzondering. Zij wisten niets heerlijkers, dan een welvarend aardsch koninkrijk, waarin aan niets gebrek zou zijn onder een koning, die alle andere volken zou onderdrukken en het Joodsche volk tot het eerste en machtigste volk op aarde zou maken. Men had nauwkeurig de ontwikkeling der dingen gadegeslagen en was tot de overtuiging gekomen, dat Jezus in geen geval een aardsch koning wilde zijn. Tóch had die Jezus vele aanhangers en het zou gevaarlijk zijn, wegens oproer, dat zou kunnen ontstaan onder het volk, wanneer men Hem in stilte uit den weg ging ruimen. Het aanzien der hooge heeren in Israël mocht er niet onder lijden; daarom moest er naar buiten liefst een schijn van recht worden gezocht. Als men Hem, naar de Joodsche wet, ter dood kon veroordeelen, dan was een gevaarlijke tegenstander uit den weg geruimd. Men heeft al een groot succes geboekt, door Jezus zoo in stilte gevangen te nemen. Het proces moet nu in vollen gang zijn, vóór de groote massa weet, hoe de zaken er eigenlijk voor staan. In allerijl worden de boodschappers rondgezonden om de Hooge Raad bijeen te roepen, dat is een vergadering van 70 voornaamste Joden, priesters, rabbijnen, Farizeën en Schriftgeleerden, onder voorzitterschap van den Hoogepriester. Dat duurde natuurlijk eenigen tijd, voordat de Hooge Raad of het Sanhedrin bijeen was. Wij lezen in het Nieuwe Testament dikwijls van Hoogepriesters, dus in het meervoud, terwijl er volgens de Joodsche wet maar één Hoogepriester mocht zijn. Hoe zat dat dan? Nu, wij weten, dat de Joden in die dagen niet meer baas in eigen huis waren. Zoo'n Hoogepriester had heel veel macht en daarom had de Romeinsche Overheid besloten, dat deze de beslissing in handen moest hebben over het benoemen van een Hoogepriester. Annas was Hoogepriester, maar op een gegeven oogenblik hadden de Romeinen voor hem in de plaats zijn schoonzoon Kajafas benoemd. Officieel moest dus de laatste als Hoogepriester worden beschouwd, maar het was geen wonder, dat het volk ook Annas nog steeds bleef beschouwen als Hoogepriester, die tegen de wil van het volk en tegen de wet van God was afgezet. In elk geval had Annas in allerlei dingen nog zeer veel invloed en zijn raad werd meestal opgevolgd. Daar men toch nog een poosje moest wachten, voor het Sanhedrin in den nacht goed en wel was geïnstalleerd, kon men best voorbereidend werk doen door Jezus een verhoor door Annas te laten ondergaan. Joh. 18:12—14 spreekt daarvan. Hoe handig Annas echter anders ook was, thans gelukte het hem niet, iets te ontdekken, waardoor hij een veroordeeling van Jezus zou kunnen bewerkstelligen.

Bij Kajafas.

Intusschen waren de leden van het Sanhedrin in het paleis van den Hoogepriester bijeengekomen. Bij zulke vergaderingen zijn er natuurlijk altijd wel enkelen verhinderd. Wij weten echter ook van één, die in dit geval niet wilde meedoen. Jozef van Arimathéa had ten minste „niet mede bewilligd in hun raad en handel", en hij was een man „die ook zelf het koninkrijk Gods verwachtte" (Luk. 23 : 51).

Nu dan de officieele hoogste rechtbank des lands bijeen was, ging het er nog maar om, beschuldigingen te vinden. Dat was echter lang niet gemakkelijk. In de laatste jaren was dat al zoo dikwijls geprobeerd, men had den Heiland al zoo vaak allerlei strikvragen gesteld en geprobeerd Hem te vangen en onmogelijk te maken, maar het was altijd weer tevergeefs geweest. In Zijn leven was totaal niets te vinden, waar iets op aan te merken was. (Joh. 18 : 20, 21). Het valt op, dat de Hoogepriester zelf iets verlegen wordt onder de kalme waardigheid van Jezus. Een der dienaars ergert zich daaraan en geeft een ruwe slag op de kin. Dit was een ontoelaatbaar grof onrecht, waartegen de Heiland weder op kalme, waardige wijze protesteert.

Met valsche getuigen schoot men ook al niet veel op, daar zij elkander steeds tegenspraken. Maar wacht eens, had men Hem niet hooren spreken over den tempel, dat Hij die zou afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Ja, de Heer had in der daad iets gezegd, wat daar op geleek. Maar Hij sprak toen van den tempel Zijns lichaams, en wij weten, hoe Hij dat bedoeld heeft, dat die in drie dagen weer zou herbouwd worden. Men legde het echter zoo uit, dat Hij verachtelijk van den tempel zou hebben gesproken, want zulk een gebouw, dat in drie dagen weer was gebouwd, kon niet veel waard zijn. Men gevoelde echter wel, dat men met zulk een kleinigheid als aanklacht ook niet veel verder kwam. Toen stelde de Hoogepriester de vraag over het Zoonschap Gods. Nu zweeg Jezus niet, maar beleed, Wie Hij was, en voegde er aan toe, dat men het wel is waar nu niet wilde gelooven, maar dat het eens zichtbaar zou zijn, als Hij zou komen met heerlijkheid en macht. Het doel is bereikt! Nu heeft men houvast! Hij heeft Godslastering gepleegd. Hij is des doods schuldig! Neen, werkelijk, zij wilden niet, dat deze Koning over hen zou zijn. Wie niet in den Heer Jezus wil gelooven, wil Hem ook niet gehoorzamen en vroeg of laat zal men uitroepen: Hij moet weg Het doodvonnis moet nu nog bekrachtigd worden door de Romeinsche overheid. Die zou hen echter wel terwille zijn, meenden zij.

D. G. B.

Voor Pilatus.

Matth. 27 : 1—31;
Joh. 18 : 28—19 : 16.

Les voor Zondag 11 Maart 1934.

Naar Pontius Pilatus.

Wij hebben reeds gehoord, welk vonnis door het Sanhedrin was geveld. Maar hoewel de Joden de bevoegdheid hadden behouden, allerlei straffen op te leggen, voor de straffen, waarmee het leven was gemoeid was de toestemming van de Romeinsche Overheid noodig. Al vroeg op dien Vrijdagmorgen gingen de Joden daarom met hun gevangene naar het rechthuis, waar de stadhouder vertoefde, n.l. Pontius Pilatus, die van 27 tot 37 n. Chr. procuratiehouder was van Judéa en Samaria. Zijn residentie was Cesaréa, maar op zulke feestdagen, waarin alle Joden zooveel mogelijk naar Jeruzalem trokken, was ook hij daar aanwezig om in naam des keizers toezicht te houden. Eensdeels was het nu maar goed, zoo zullen de Joden hebben gedacht, dat de stadhouder nu net aanwezig was, anders had men ook nog een heele reis moeten doen met den Arrestant en wie weet, wat onderweg dan niet kon gebeuren. Het was voor den stadhouder niets ongewoons, dat de Joden al vroeg bij hem kwamen over een rechtzaak, want hij wist, dat zij gewoon waren, vroeg hun terechtzittingen te houden. Maar al spoedig was de Romein erg beleedigd. Want die Joodsche priesters weigerden, ditmaal binnen te komen; zij eischten integendeel, dat Pilatus buiten zou komen, op het voorplein van het rechthuis. De Joden beriepen er zich op, dat het binnentreden van een Heidensch huis hen onrein zou maken en uit zou sluiten van het groote feest der Joden, het Paaschfeest. Dat zij zoopas een geheel Onschuldige ter dood hadden veroordeeld en dat zij thans alle moeite deden, om dat doodvonnis ook uitgevoerd te krijgen, schenen zij in 't geheel niet zoo erg te vinden. Pilatus wil hen dan eens laten gevoelen, dat zij afhankelijk van hem zijn en zonder hem niets in deze zaak kunnen doen. „Welke beschuldigingen hebt gij dan tegen dezen Mensch?" vraagt hij op hoogen toon. De priesters geven het booze en trotsche antwoord: „Als deze geen kwaaddoener was, zouden wij Hem niet tot u gebracht hebben!" Zij willen van Pilatus alleen, dat hij „Ja!" zegt op hun doodvonnis. Pilatus heeft daar

thans geen ooren naar. De Joden gevoelen wel, dat er geen andere weg voor hun is, om het doel te bereiken, dat zij zich gesteld hebben, dan op de eisch van Pilatus in te gaan. Maar, zoo overleggen zij, Pilatus zal zich, als Heiden, van onze beschuldiging van Godslastering of tempelvragen niets aantrekken. Dus moeten zij voor Pilatus wel met een andere zware beschuldiging komen. Maar wat? Ja, daar zaten zij weer met een groote moeilijkheid. Maar hoe ook, zij zouden er wel wat op vinden, want Jezus zou en moest onschadelijk gemaakt worden.

Het proces voor Pilatus.

De Joden weten het reeds! Hij heeft oproer gemaakt. Hij is staatsgevaarlijk, Hij heeft zich de Koning der Joden genoemd! zoo roepen zij. Zij hadden echter misgerekend, als zij dachten, dat Pilatus daarmee zonder meer genoegen zou nemen. Die aanklacht moest ook bewezen kunnen worden. De Joden hebben zeker wel gewezen op de intocht van Jezus te Jeruzalem. Maar Pilatus zag al heel gauw, dat deze stille, zwijgende Man er lang niet als een revolutionnair uitzag en er was ook geen enkel rapport binnengekomen over een oproerige beweging, die zou zijn veroorzaakt door dezen Man. Wat wilden die Joden eigenlijk? Daar moest iets meer achter zitten. Hij neemt Jezus mee naar binnen en onderwerpt Hem aan een verhoor. Hij vraagt naar de oorzaak van de vijandschap van priesters en volk. Het wordt hem duidelijk, dat Jezus geen opstandeling is en althans geen aardsche koningstroon zoekt te beklimmen. Dat Hij een Koning der Waarheid is, daarvoor heeft Pilatus geen begrip. Het lijkt hem uitsluitend te gaan over godsdienstige Joodsche vraagstukken. Wat heeft Pilatus daarmee te maken? Zou hij, om die Joden ter wille te zijn, deze Mensch ter dood laten brengen? Neen! Hij gaat naar buiten en verklaart: „Ik vind geen schuld in Hem!" De priesters hebben echter niet stilgezeten. Zij hebben stemming weten te maken onder de volksmenigte. Het volk schreeuwt woedend, dat Jezus moet sterven. De priesters dreigen met maatregelen tegen Pilatus te nemen, als deze hun in deze zaak niet ter wille is. Pilatus is in tweestrijd. Hij ziet er tegen op, dezen Man, waarvan hij overtuigd is, dat Hij geen schuld heeft, ter dood te brengen; maar aan den anderen kant ziet hij er tegen op, zijn positie in de weegschaal te werpen. Als de Joden gingen klagen te Rome, was dat toch een bedenkelijke zaak. De Joden gaan intusschen door met het zwartmaken van Jezus, Die werkelijk een oproermaker zou zijn, die in Galiléa al zou zijn begonnen. Voor Pilatus is dat aanleiding, de zaak op de schouders van Herodes te schuiven, die thans ook te Jeruzalem vertoeft. Herodes is blij, den Wonderman eens te zien. Misschien laat Hij wel iets zien. Maar hij kan geen woord uit Jezus krijgen. Herodes is woedend. Maar hij denkt er niet aan, Hem te dooden. Deze sprak, had hij wel eens gehoord, evenzoo als Johannes de Dooper, die hij had laten onthoofden. Maar een onverklaarbare onrust en geheime vrees heeft hij nooit kwijt kunnen worden sedert dien tijd. Hij is wel eens bang geweest, dat Deze de weer opgestane Dooper kon zijn. Neen, hij zal zich wel wachten, Deze leed toe te brengen. Maar zijn woede moet zich toch uiten, al zou die enkel bestaan in spot. Met een spotkleed omhangen wordt de Heer weer teruggestuurd naar Pilatus, tot diens grooten schrik. Zijn poging met Barabbas geeft ook niets. Bevreesd voor zijn ambt, gaat Pilatus op der Joden wensch in.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Nu kon ik toch werkelijk niet nalaten u deelgenoot te maken van de heerlijke dagen, welke wij weder gehad hebben. „En wat was dat dan", zult gij vragen. Ik zal het u gauw vertellen. Wij hadden Zondag 28 en Maandag 29 Jan. onze jonge br. de Haan uit Utrecht in ons midden, die ons des Zondags met het woord diende. 's Maandags vierde onze jonged.vereeniging haar 10-jarig bestaan. Ons lokaal was tjokvol, zoodat er zelfs waren, die de geheele avond gestaan hebben. Na een inleidend woord door de leider voor die avond, Ds. de Haan van Utrecht, wisselden lied, samenspraak en voordracht elkander af. Ook was er nog een soort verloting aan verbonden, welke de lachspieren geducht in beweging brachten. In de pauze werden een paar felicitatie-brieven voorgelezen en kon de leidster der vereeniging, Mevr. Prost, bloemen in ontvangst nemen. De bede werd geuit, dat God haar nog lang de lust in 't hart mag geven, om in Zijn kracht nog voort te gaan. Kortom, het was een zeer goede avond en al vrij laat, toen de leider met een woord van dank aan God en aan degenen, die hun beste krachten hadden gegeven, eindigde.

De Correspondent.

2e EXLOËRMOND. Het is al een geruime tijd geleden, dat u van de gemeente 2e Exloërmond iets hoorde. En waar zoovele gemeenten ons goede berichten deden geworden door middel van ons orgaan, willen wij ook gaarne iets vertellen van de heerlijke dagen, die we als gemeente hebben beleefd.

We willen dan beginnen met den 1sten Kerstdag. 's Morgens Kerstprediking, waar we door onzen br. Voorganger werden bepaald bij den geboren Koning. Des avonds gaf ons Zangkoor een geslaagde uitvoering, waar door woord en lied het evangelie werd gebracht.

Den 2den Kerstdag hadden we 's namiddags ons liefdemaal. Dat was ook een rijk gezegende vergadering. De kerk was gevuld met broeders en zusters en vrienden, terwijl verschillende toespraken onze zielen verkwikten en ons bemoedigden om voorwaarts te gaan.

Oudejaarsavond kwamen we weer bijeen, om een blik te werpen in 't verleden, en om Gods zegeningen te overdenken. Nieuwjaarsmorgen kwamen we samen, om deze nieuwe tijdkring aan te vangen met onzen oversten Leidsman, Jezus Christus, het Hoofd der Gemeente.

Den 12den Januari hadden we onze jaarvergadering. Uit de verslagen bleek, dat onze gemeente nog groeiende is. Van 23 tot en met 26 Jan. hadden we onze Evangelisatiesamenkomsten, waar de broeders Weenink, de Neef en Jansma de blijde boodschap mochten brengen. De Heere zegene het gesproken woord.

Met br.groeten, D. W., Secretaris.

NIEUWE PEKELA. Gel. brs. en zrs. Het is al weer een heele tijd geleden, dat we door middel van „De Christen" iets van ons lieten hooren, en menigeen zal zich wel eens hebben afgevraagd: „Hoe zal 't in Pekela gaan met den nieuwen Voorganger?" Nu, het gaat ons Gode zij dank goed! Onze Voorganger verricht in liefde en opgewektheid zijn arbeid en we beginnen al aardig aan elkaar te wennen.

We hebben goede Kerstdagen gehad. Op den eersten avond liefdemaal te Winschoten en op den 2den avond hier een gecombineerd feest der vereenigingen. Nieuwjaarsavond hadden we hier liefdemaal of Nieuwjaarswenschavond. De Geest des Heeren was kennelijk in ons midden.

Op Zondag 14 en Maandag 15 Jan. hadden we hier Evangelisatie-samenkomsten met als sprekers Ds. Weenink, Ds. Hekhuis en Ds. Bakker. Op treffende wijze werd het Evangelie verkondigd en al mochten we geen vruchten zien, toch twijfelen we niet aan de zegen. Op Dinsdag en Woensdag daaropvolgende samenkomsten te Winschoten met als spreker Ds. de Neef. Twee jonge menschen gaven zich aan Jezus. Al troffen we slecht weer met de samenkomsten, toch bleven ze niet ongezegend.

Op 25 Jan. hield de gemeente haar jaarvergadering. Uit de verschillende verslagen bleek, dat de Heer ons in 1933 gezegend had.

Op Zondag 4 Febr. hadden we het voorrecht een jonge zuster op haar belijdenis te mogen doopen. Op duidelijke wijze werd door onze Voorganger de doopwaarheid uiteengezet. Onze zuster werd bij het Avondmaal bij monde van br. Ouderling Potjewijd welkom geheeten. We hopen en bidden van God, dat er op deze eerstelinge nog velen mogen volgen.

Met hartelijke br.groeten,

namens de gemeente, de Secr. W.

ENSCHEDÉ. Geliefde broeders en zusters. „Nooit kan 't geloof te veel verwachten". De waarheid van deze woorden hebben wij rijkelijk ondervonden. De laatste maanden hebben wij een geestelijke opwekking in Enschedé, en nog steeds gaat de Heer door met ons te zegenen. Vorige maand, 21 Januari, werden 6 zielen door den doop de gemeente binnengeleid. Ds. Reiling hadden wij bij die gelegenheid in ons midden. Naar aanleiding van Handelingen 2 vers 41, werd door zijneerw. een duidelijke uiteenzetting gegeven over de *voorwaarde* om gedoopt te mogen worden. In 't bijzonder de woorden „En die zijn woord *gaarne* aannamen" werden in alle nadruk de hoorders voorgelegd. Ruim 250 menschen luisterden met groote aandacht en volgden met spanning de doopsbediening. Daarna schaarden wij ons met de nieuwe leden en gasten om den „Disch des N. Testaments". Bij die gelegenheid werden 2 ambtsdragers door Ds. Reiling in hun ambt bevestigd. Met groote dankbaarheid keerden allen huiswaarts.

Vorige Zondagavond, tijdens een propaganda-avond der N. B. J. B., kwam een jong meisje tot den Heiland en zoo gaat het de laatste tijd geregeld. Het geheim, om een geestelijke opwekking te verkrijgen, ligt in 't gebed. Op onze bidstonden is het begonnen. Wij hebben in die uren opnieuw allen een bekeering ondergaan en toen kwamen de droppelen. Wij twijfelen er niet aan of de stroomen zullen komen.

Broeders en zusters van de Baptiste gemeenten in Nederland! Verlangt ge naar de openbaring van den H. Geest? Vernedert u dan, want op uwe knieën alleen zult gij overwinnen. O, kom opnieuw tot uw Heiland en ga gemeenschappelijk bidden om de redding van zondaren. Gaat het u niet aan het hart, dat er duizenden verloren gaan, voor wie Jezus Zijn dierbaar Bloed gaf? *Laat toch uw licht schijnen!* Er is o zooveel ellende en honger en dorst. Maatschappelijk en niet minder geestelijk. Lied 24 uit de bundel is hier het opwekkingslied geworden en in 't bijzonder vers 3 van dat lied. *Leer* dat lied, *zing* dat lied, *beleef* dat lied. Blijf getrouw op uw post, totdat Jezus ons aflost.

Met hartelijke groeten,

H. KLIJNSMA, Secr.

HENGELO (O.)

Er is weer één jarig, hoera, hoera!
Je kunt het wel zien, dat is hij!
We vinden het allen zoo prettig ja, ja!
En daarom zingen we blij!
Hij leve lang, enz. enz.

Ja, maar zoo zing je toch in een kerk niet! Neen, maar dan toch wel eens zoo, dat je zingen hetzelfde uitdrukt. „Wie in Januari geboren is?" Dat is op den 30sten, Ds. Reiling te Hengelo. Vandaar, dat de gemeente zoo spontaan zong en feest vierde rond de jubilaris en zijn gezin. Danktonen in allerlei aard werden er uitgesproken en gezongen, doch boven dit alles uit, boven den persoon, stond zijn Zender, den oppersten Herder. 't Is immers geheel naar 's jubilaris' gevoelen, wanneer we bovenal God danken en loven voor den zegen, dien we over en weer in elkaar vonden. God dank voor 't verleden; Gods zegen voor de toekomst, wenschen we u, jubilaris en gemeente. Blijf trouw aan elkaar en samen aan den Meester". „De Heere heeft groote dingen in Twente gedaan, dies zijn wij verblijd". Meer wil Hij geven, mits gij samen getrouw op uw post zijt.

K. D.

VRIESCHELOO. Geliefde broeders en zusters! Een klein overzicht van de zegeningen, die de gemeente weer ten deel vielen. 14 Januari hadden wij als gemeente jaarvergadering. Een oogenblik hebben wij mogen terugblikken in het jaar, dat van ons heen ging. Veel heeft de Heere ons in het afgeloopen jaar doen genieten van de zegeningen. Zondaars kwamen tot bekeering en werden de gemeente toegevoegd. Droefenis bleef ons echter niet gespaard, want wij moesten onze oud-Voorg. Ds. J. de Haan aan den Heere afstaan. Dit trof de gemeente zwaar en zeer onverwachts. Wij weten, dat het doen van onze God enkel en alleen wijsheid is en liefde. Onze jonge br. Voorg. doet met lust en ijver zijn werk en wordt hierbij trouw terzijde gestaan door zijn echtgenoote. Den 28, 29 en 30 Jan. had de gemeente vanwege de Bond van Bapt. gem. in de Veenkoloniën evangelische samenkomsten. De brs. Ds. Hekhuis en Ds. Bakker waren daartoe tot ons overgekomen, en mochten drie avonden achtereen aan een luisterende schare het zaad des evangelies uitstrooien. Wij gelooven en vertrouwen, dat het t. z. t. zijn vruchten zal geven. Zondag 4 Febr. was voor de gemeente weer een vreugdevolle dag. Een br. en een zr. werden door den doop aan de gemeente toegevoegd. Onze Voorg. bepaalde de aanwezigen bij de woorden: „Eén Heer, één geloof, één doop". Het drievoudig snoer werd ons duidelijk uiteen gezet. Onze zr. is de 66 al gepasseerd, terwijl de jonge broeder iemand is, die zoo uit de wereld is gegrepen. Ons kerkgebouw kon nauwelijks de schare vatten. Het gaat de gemeente gezegend en onze hartewensch is, dat al onze gemeenten gezegend mogen worden. Dat geve de Heere!

Uw br. in Chr.,

H. BL., Secr.

APELDOORN. Ook wij willen niet zwijgen van de zegeningen, in de laatste maanden van den Heer ontvangen. De kerstdagen waren het begin, waarvan klein en groot konden genieten.

Op 7 Jan. mochten we voor het eerst in den nieuwen tijdkring onze doopvont openen voor een zuster. En 4 Febr. mochten we wederom het voorrecht smaken, een broeder door den doop tot onze gem. te zien toegedaan. Ook uit de verslagen van secretaris en penningmeester op onze jaarvergadering mochten wij van een vooruitgang hooren, zoowel wat de financiën aangaat als ook wat het ledental betreft.

Daar de Heer ons reeds bij het begin des jaars in zoo rijke mate heeft willen zegenen, hoe zullen wij dan niet blijmoedig en in vol vertrouwen verder gaan.

Met hartelijke br. groeten,

H. de VRIES, Secretaris.

„FILMPJES".

Het is een zonnige middag. Op zij van het huis, waarheen ik mijn schreden richt, is blijkbaar de heer des huizes bezig eenig werk te verrichten. Bij nadering blijkt mij, dat hij een goede aardgeleiding voor zijn radio poogt tot stand te brengen. Herhaaldelijk probeert hij een lange ijzeren staaf geheel de grond in te drijven, maar even zoo vaak mislukt het.

„Goeden middag".

„Ook zoo".

„Dat zal u niet meevallen om die staaf heelemaal in de grond te krijgen".

„Neen, dat valt ook niet mee. Telkens stoot ik op de uitgebouwde fundamenten".

Of hij iets vermoedde of een zeker voorgevoel had van mijn komst, weet ik niet, maar, terwijl hij driftig op de ijzeren staaf slaat, zegt hij:

„Kijk, zoo krijgt de arbeider tegenwoordig ook op de kop en wordt hij naar beneden geduwd, totdat er niets meer uit hem te halen is en hij heelemaal onder de grond zit".

Deze woorden laten mij terstond weten van welke geestelijke statuur deze mensch is. S. D. A. P.er, of daaraan verwant en . . . . spotter met de dood. Even sta ik 's mans bezigheid aan te zien, om gelegenheid te krijgen het gesprek een kleine wending te geven.

„De radio is toch een mooie uitvinding nietwaar!"

„Ja, dat is het", is het antwoord. Je komt daardoor met alles op de hoogte, tenminste wanneer je maar luisteren wilt. Er is genoeg".

„Zeker, wanneer je maar luisteren wilt. Maar, wat heeft God toch fijne dingen in Zijn schepping neergelegd, dat Hij ze door de mensch laat ontdekken. Vindt u dat ook niet iets fijns?"

„Zeker, zeker . . . . doch ik zou God er maar buiten laten. Ik voel wel waar u heen wilt, maar dan bent u bij mij niet thuis. Probeert u het dan maar bij een ander."

„Neen, neen, baas, ik zou daar juist graag eens met u over willen spreken. U wilt God er toch niet buiten laten? U voelt toch zelf wel, dat alles rondom ons en zoovele andere dingen en per slot van rekening, wij zelf, niet maar zóó tot stand zijn gekomen? Vanwaar wil u dan de oorsprong van het „leven" hebben en wat zijn dan uwe gedachten over de „dood". Dan zit u toch met groote vragen?"

„Och, dat zijn voor mij geen vragen. Leven is leven en dood is dood. Al wat de Christenen beweren heeft voor mij geen zin. Met de dood is alles afgeloopen. Een eeuwigheid bestaat niet. En wanneer er een God bestaat, dan is Hij door en door onrechtvaardig".

„Me dunkt, u *wenscht* maar dat er geen God is, terwijl u innerlijk toch wel eens anders denkt, wanneer de groote vragen van leven en dood tot u komen".

„Hoe ik er dan over denk kan u geen zier schelen. Dat heb ik voor mezelf. 'k Wil u dit nog wel zeggen, dat wanneer ik naar dat hek loop en ik val dood op de grond, dan is 't afgeloopen."

„Vreeselijk is het te vallen in de handen van de levende God . . . ."

„Ik zie dat mijn vrouw de thee klaar heeft. Goeden middag".

Elke toenadering wordt hiermee afgesneden en de poging om het innerlijk leven te beroeren vernietigd. Wat kan men anders doen dan heengaan en God smeeken of ook een zwakke poging nog krachtig mag zijn?

* * *

Niet altijd stoot men op ruwe onverschilligheid. Vaak wel, maar daartegenover staan ook weer andere ontmoetingen, die men als een soort „verkwikking" kan beschouwen. Zoo heel onverwacht komen ze. Trouwens, wanneer men zoo huis aan huis gaat, dan is men voortdurend bezig met de vraag: Wat zal het volgende huis mij brengen? Met de indruk van een ontmoeting als boven, staat men dan ook voor de volgende deur en denkt voor 't moment weer hetzelfde te verwachten. Welk een tegenstelling soms!

Zoo kwam het, dat ik bij een volgende woning mij bij de deur aankondigde. De eeuw van kluizenaars en „typen" schijnt nog niet voorbij te zijn.

Voor mij staat een klein, onooglijk kereltje, doch met een paar heldere oogen. Uiterlijk is hij niet aantrekkelijk en onwillekeurig gaat men reeds in een bepaalde richting conclusies trekken, meent men reeds met zijn beoordeeling klaar te zijn, doch . . . .

„Wil u soms een Bijbel van mij koopen?

Een bijna zwarte vinger gaat omhoog om de woorden die volgen kracht bij te zetten.

„Meneer, ik bezit er één en ik ge-

loof er in. Goeden middag, meneer." De deur gaat dicht en ik sta buiten, terwijl het kernachtig gezegde, waarmee de deur voor mij gesloten werd, mij nog in de ooren klinkt. Neen, zoo kan ik toch niet weer heengaan. Daar moet ik meer van weten. Direct weer de deur openen gaat echter niet. Eerst maar een paar andere woningen aandoen en dan maar weer een poging wagen. Zoo gedacht zoo gedaan. Niet lang daarna sta ik dan ook weer voor de deur, en ik behoef niet lang te wachten, of daar staat hetzelfde persoontje voor mij.

„Zoo, is u dat! U bent hier toch al geweest!"

„Ja, dat ben ik ook, maar datgene, wat u mij toen gezegd hebt, heeft mij doen besluiten een oogenblikje met u te praten".

„Nu, dat mag wel".

De deur gaat verder open en ik treed binnen, om daarna in zijn dagelijksch verblijf mij op een wankele stoel neer te zetten.

Het gesprek dat toen volgde, openbaarde mij, dat men zich, door op uiterlijkheden af te gaan, heel gemakkelijk vergissen kan. Op de schoorsteenmantel van een ouderwetsche Schouw lag een oude Bijbel, bijna geheel uit losse bladen bestaande, maar toch netjes bijeen gehouden. Dat was zijn „boek", en vrijuit durfde hij het te belijden, dat hij het eigendom van Jezus was en door Christus' bloed gekocht was.

Geen paar uur geleden waren we elkaar nog geheel vreemd, maar toen voelden we ons direct één in Hem, Die zondaars redt van een eeuwig verderf.

In een kale kamer met kapotte ruiten, spraken we met elkaar over het „thema": „De zaligheid is in geen andere, dan in Jezus Christus alleen".

Bemoedigd gaat men dan weer verder. Zelf gesterkt door het gesprek met iemand, wie en wat hij dan ook is, die dezelfde belijdenis is toegedaan:

Ik heb den vasten grond gevonden,
Waarin mijn anker eeuwig hecht.
Den grond in Jezus' bloed en wonden
Voor 's werelds aanvang reeds gelegd.

St. K. B.

III

Bericht.

LEESPREEKEN.

Een paar vacante gemeenten, die des Zondags preeklezen hebben, vroegen reeds enkele malen of het niet mogelijk zou zijn preeken te ontvangen van de brs predikanten onzer gemeenten. Alle in druk verschijnende preeken van predikanten van andere kerken, passen ons niet, zoodat de keus voor hen, die Zondag op Zondag moeten lezen, ten slotte zeer beperkt wordt. Aan preeken uit eigen kring werd ook daarom reeds zoo nu en dan gevraagd.

Ik verzoek gemeenten of broeders, die deze behoefte voelen, mij te willen melden of zij zich zouden willen verbinden tot afname van enkele preeken uit eigen kring, te verschijnen vòòr 1 Juli a.s. Over den prijs, die daarna zal kunnen worden vastgesteld, treden we dan nog met hen in correspondentie. Antwoorden a.u.b. voor 1 Maart a.s. aan

J. LOUW.

Heereweg 19, Groningen.

III

MEDEDEELINGEN

Adresverandering.

Het secretariaat van de gemeente te Enschedé berust thans bij:

H. KLIJNSMA

Enschedé, Dr. Vorstmanstraat 26.

Veenkoloniale Bond.

De voorjaarsvergadering van het comité zal D. V. Maandag 19 Febr. a.s., 's nam. 3 uur worden gehouden in een der lokalen van de Baptisten gem. te Stadskanaal, teneinde het programma voor den Paaschbondsdag samen te stellen.

H. BAKKER, Secretaris.

Aan de Friesche N. B. J. B. afdeelingen.

Friesland marcheert.

De geest van arbeid is in ons gevaren.

Heilige geestdrift is over ons gekomen.

De volgende plaatsen hebben hunne propaganda-avonden:

Harlingen	Zondagav.	25	Febr. a.s.
Drachten	Dinsdagav.	13	Maart „
Berg.heide	Donderdagav.	15	„ „
Haulerwijk	Donderdagav.	22	„ „
Leeuwarden	Zondagav.	15	April „

Het provinciaal bestuur vertegenwoordigt zich D.V. in al die vergaderingen.

Andere afdeelingen zenden een paar jongemenschen, die een opwekkend woord spreken.

Ik schrijf nu de afdeelingen niet meer aan. Ieder weet zijn taak.

Kom, achter vaandel en banier!

Friesland marcheert.

Heil onzen Koning!

HUIZINGA,
Secret prov. Friesland.

Leeuwarden, 5-2-'34.

N. B. J. Beweging.

De afdeeling Muntendam zond ons nog f 5.— voor „Tante's erfenisje". Hartelijk dank.

D. MOLIJN.

Utrecht, Diezestraat 2.

Giro 70920.

Jeugd van Zuid-Oostelijk Groningen.

Straks

is 't er: *'t slot en de kroon van onze* winter-campagne, n.l. de Jeugdconferentie op Zondag 18 Febr. in de Bapt. Kerk te Stadskanaal. De opkomst zal overweldigend worden, zoo zelfs dat men moet zeggen: „'t is nog nooit zoo geweest!" Want hoeveel dorpen en steden stroomen niet leeg, omdat ze alle eensgezind en onder opgewekt gezang optrekken? Muntendam, Winschoten, Blijham, Vrieschelo, Bellingwolde, Alteveer, Nieuwe-Pekela, Stadskanaal, Nieuw-Buinen, Musselkanaal! Misschien komen wel 2de Exloërmond e. a. „snoepen"!

Nu, ieder zal 't er goed hebben, want zie hier 't programma:

3 uur. Leider Ds. J. B. de Neef van Vrieschelo.
Opstel uit Muntendam.
Referaat door Ds. T. Jansma van N. Pekela.
Mandolineclub uit Vrieschelo.

7 uur. Leider Ds. J. Hekhuis van Muntendam.
Referaat door Ds. A. P. Barendregt van E.-E.veen, vertegenwoordiger van de N. B. J. R.
Voordracht uit Muntendam.
Zangvereeniging uit N. Pekela.
Slotwoord door Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal, voorzitter van de N. B. J. R.

Stadskanaal verwacht ons allen!

18 Febr. geeft allen iets!

Die zegen komt van God door ons bidden en werken!

Met hartelijke N. B. J. B.-groet en „tot straks".

Namens 't Jeugddag-comité,
de secr. T. JANSMA.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. Gem.

Workum	f	25.—	(v. d. Congo)
Hoorn	„	10.—	(v. Israël)
„	„	8.—	(z. spec. best.)
Sneek	„	40.—	id.
Drachten	„	35.—	(v. d. Congo)
„	„	15.—	(v. Past. Götze)
Haulerwijk	„	76.19	(z. spec. best.)
N. Weerdinge	„	120.—	(v. d. Congo).

Hartelijk dank. J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

Van X. te Y. f 5.—

Hartelijk dank. J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Het Com. van de Noordelijke Bond v. Baptiste gem. vergadert D.V. 23 Febr. a.s. in de leerkamer van de Bapt. Kerk te Groningen van 2—4 uur.

Aan de orde o.a.

Bespreking Bondsdag op 2e Paaschdag a.s. en *Evangelisatie-campagne.*

Brs. afgevaardigden komt allen.

J. HUIZINGA, secr.

Wij koesteren de meeste sympathie voor hen, die dezelfde fouten hebben als wij! Erasmus.

INGEZONDEN.

Iets over ons Jeugdblad.

N. B. J. B.ers.

Het ligt ons allen nog versch in het geheugen, dat wij als afgevaardigden en conferentiebezoekers enthousiast waren, om ons eigen Jeugdblad te hebben.

Hoe langer er over gepraat werd des te sterker voelden wij het, dat we ons niet langer tevreden konden stellen met het bescheiden hoekje door onze jeugd ingenomen in »De Christen«.

Met heel wat warme hoofden en harten besloten wij reeds in Groningen 1932, dat er een jeugdblad komen zou, hetgeen Jan. '33 het levenslicht aanschouwde en voorloopig om de 2 maanden verscheen.

Als men dacht, dat hiermede het N. B. J. B.ers hart gerustgesteld was, nu dan hebt ge U deerlijk vergist, want in 1933 te Hengelo besloot men met een groote meerderheid, dat het een maandblad worden zou. Ja, N. B. J. B.ers zijn vooruitstrevende menschen! Ze weten wat ze willen en dat doen ze ook.

En nu de resultaten?

Ja, de resultaten zijn, dat het de laatste tijd afbestellingen regent bij 25 en 50 en meer stuks tegelijk! En gaf men nu de redenen daarvan ook maar eens op, dan was er misschien iets aan te doen. Enkelen noemen b.v.: het blad boeit hen niet. Ja, 't is gelukkig nog geen aflevering van de een of andere detective roman. Ook berichtte men mij, dat men er niet erg enthousiast over is. Doch het overgroote deel bericht doodleuk: stuur mij zooveel exemplaren minder.

N. B. J. B.ers, begrijpen wij elkander goed?

Eerst moest de onderste steen boven. Wij wilden ons eigen blad hebben. 't Kon en 't mocht zoo niet langer. Maar onze N. B. J. B.ers zijn op het oogenblik druk bezig hun eigen orgaan de nek om te draaien.

'k Begrijp het niet! 'k Wil niet zeggen, dat het blad volmaakt is. Maar dat zijn wij en onze N. B. J. B. ook niet. Laten we houden, wat we hebben en laat ons streven zijn, om het bestaande te verbeteren en niet als lafaards te schelden. Komt N. B. J. B.ers, laten we er ons eens voorspannen en geen afbrekende doch opbouwende critiek laten hooren.

Komt N. B. J. B.ers, spreekt en denkt over »Jong Leven« steeds in een opbouwende zin.

De Adm. van »Jong Leven«.

Twaalf Honderd

abonné's moeten we hebben voor een sluitende rekening en we hebben ze nog niet.

Wel groeit het aantal elke week, maar toch meen ik

UW ALLER MEDEWERKING

nogmaals te moeten inroepen. Breng allen minstens één nieuwe abonné aan en ik ben U dankbaar.

Proefnummers worden op aanvraag gratis gezonden. De Adm.

1909--1934.

Donderdag, 1 Februari 1934, was voor onze Vrouwenvereeniging »Bid en Werk« van groote beteekenis. We vierden namelijk feest! En dat nog wel in dezen tijd? Ja geliefden, de Heer had ons 25 jaar geleid en bewaard en onze vereeniging willen in stand houden. Een terugblik in het verleden gaf ons reden tot dankbaarheid.

Al is het werk in 't klein geschied, toch gelooven we, dat het niet ongezegend is geweest, wat we in 't verleden hebben gedaan. Ook hebben we ervaren, dat droefheid komt. Vijf leden zijn door den dood van ons heengegaan naar het zalig Vaderhuis.

Onze bede is: »Heer, wilt Gij ons maar verder leiden en wilt ons trouw doen zijn tot het einde«.

Namens de Vrouwenvereen. »Bid en Werk« te Haulerwijk,
de Secretaresse W. HOKS—HOF.

LEESTAFEL.

Het Lied der Liefde, door A. Miller. Uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

Dit deel der „Bijbelstudie-bibliotheek" is bewerkt door J. N. Voorhoeve. Hij heeft — zoo verklaart hij — daarbij winst gedaan met hetgeen Prof. Dr B. Gemser in „Tekst en Uitleg" over het Hooglied heeft ten beste gegeven.

Over de beteekenis van het Hooglied heeft ten allen tijde veel verschil van meening bestaan. Volgens sommigen is het niet anders dan een verzameling Israëlietische bruiloftsliederen. Anderen zien er een beschrijving in van de betrekking tusschen Israël en zijn Verbondsgod. Wil men het zoo zien, dan ligt het dunkt ons nader te denken aan de betrekking tusschen Israël en zijn Messias. 't Is maar jammer, dat in het lied zelf noch elders in den Bijbel een aanduiding in die richting te vinden is. Men gaat nu steeds onzeker. Voorhoeve vindt er ook de betrekking tusschen Christus en de verlosten in terug en verklaart onder dit gezichtspunt de kleinste bizonderheden. — 't Is onze smaak niet, maar .... smaken verschillen. Dat komt vooral uit bij de beoordeeling en het gebruik van het Hooglied. Elke vergeestelijking lijkt ons hier moeilijk en niet vrij van willekeur. Waarom vinden we in het Nieuwe Testament niets, dat op deze opvatting duidt? Het Hooglied zal niet door ieder christen gewaardeerd kunnen worden als het Heilige der Heilige Schrift. L.

Vrijdag 2 Maart 1934 No. 2325 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZE IKZUCHT.

En gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zoo versterk uwe broederen.
Luc. 22 : 32.

Jezus staarde Zijn vrienden in de opperzaal te Jeruzalem met droef-verwijtende oogen aan. De vraag, wie zich voor het voetenwasschen zou geven, had alweer de onderlinge naijver opgewekt. Het waren toch zulke mooie mannen, die Petrus en Andreas en Johannes en Jacobus en al de overigen. Het waren werkelijk kerels met prachteigenschappen, maar o die ikzucht! Wat had die de verhouding onderling al verknoeid! Wat een verbittering en verzuring van eigen en anderer hart had die reeds teweeg gebracht! En hoe onbetrouwbaar maakte die hun ziel! Verleidde zij haar niet op ongedachte oogenblikken om zelfs een bondgenootschap met de trawanten van den duivel te sluiten? „Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe. . . . ."

* * *

„En als gij eens zult bekeerd zijn." Was Simon Petrus dan onbekeerd? De evangelist verhaalt ons, dat Jezus hem en eenige anderen met hun emplooi bezig vond en riep: „Volg mij na" en dat zij terstond aan deze uitnoodiging gevolg hebben gegeven. Petrus was een bekeerd man. Hij geloofde dat Jezus de Messias was en had Hem zijn oprechte vriendschap gegeven. En de vriendschap van Jezus had heiligend op hem gewerkt. Vele leelijke gewoonten en gebreken had hij bestreden en zelfs afgelegd, zoodat het verschil tusschen den ouden en den nieuwen Simon Jona'szoon zelfs opviel. Hij kon werkelijk voor een bekeerd man worden gehouden. Maar bij dat al was hij toch een ikzuchtige gebleven, een mensch, op wien geen staat te maken viel in tijden van crisis.

„Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd . . . . „Uw ik-zucht speelt u nu weer parten evenals dat in het verleden herhaaldelijk het geval is geweest. We gaan een donkeren nacht tegemoet en we beleven ongelukken met allen doch in het bijzonder met u."

„Heere, ik ben bereid met u ook in de gevangenis en in den dood te gaan!" riep de ik-zuchtige uit.

„De haan zal heden niet kraaien, eer gij drie maal zult verloochend hebben, dat gij Mij kent."

* * *

Het ging met Simon gelijk de Heer gezegd had, doch hij is wezenlijk bekeerd geworden.

Hoe dat geschied is? God liet eerst een haan voor zichzelf kraaien, waarop een lange slier van waarschuwende woorden door het geheugen van den zich bij een nachtvuur warmenden Petrus trok. Vervolgens viel het oog van den gevangen en geslagen Vriend op den ongelukkigen apostel, juist toen het gordijn even opzijde geschoven werd, zoodat hij het niet meer kon uithouden en naar buiten ging om op een eenzame plek zijn verdriet uit te snikken over zijn ikzucht. Daarop mocht hij, wanhopig over zijn verleidelijke maar verschrikkelijke ikzucht, een verschijning van den liefdevollen Jezus beleven, ten einde zijn ziel, gebroken over zichzelf, Zijn vergeving te schenken. En eindelijk verkreeg hij in zijn vurig verlangen om als Jezus te zijn op Pinksteren Jezus zelf in het hart.

„Simon, Simon, ... als gij eens bekeerd zult worden. . . . .

* * *

En wat is er van Simon geworden na zijn tweede, grondige bekeering?

Een ware versterker van de broeders! We hooren hem in zijn Pinksterrede Christus verkondigen als den Eenige, aan wien onvoorwaardelijk het gansche leven dient te worden onderworpen. Zijn verschijning is een warme aanbeveling van zijn rede en duizenden worden overtuigd van zonde en gerechtigheid en het oordeel. We zien hem te Lydde bij Eneas, die hij van een achtjarig ziekbed opricht, en te Joppe bij den ontslapen Dorcas, die hij bij de hand neemt en tot het leven terugvoert. En het valt ons op, dat hij bij beide gelegenheden handelt zooals Jezus onder gelijke omstandigheden heeft gedaan. Op de woelige gemeentevergadering te Jeruzalem spitsen wij onze ooren, want tot onze verwondering spreekt hij daar niet de taal van den sectarischen Jood, hem zoo eigen, maar die van den Heiland der wereld. En nog veel meer heeft Petrus ten goede mogen verrichten. Hij werd de ziel van de jonge gemeente van Christus en in den loop der eeuwen de vader van een onafzienbare schare van geestelijke kinderen. En wie onzer zoekt in dagen van kommer niet gaarne troost bij Simon Petrus?

* * *

De woorden van onzen tekst en die vreeselijkste van alle nachten zijn Petrus zijn gansche leven bijgebleven. Toen hij oud was en bezig den eersten brief te schrijven, die naar hem is genoemd, stonden de opperzaal en „dien nacht" voor zijn geest. Hij sloeg met vochtige oogen Jezus weer gade en hoorde Hem zeggen: „de meeste onder u, die zij gelijk de minste". Bevend neemt hij de pen ter hand en waarschuwt den broeders en zusters: „desgelijks gij jongen — opstandigen, ikzuchtigen — zijt den ouden — de wijzen, de ervarenen — onderdanig". Ook zag hij andermaal Jezus zich met een linnen doek omgorden en de voeten der discipelen wasschen. „Zijt met de ootmoedigheid bekleed", vermaant hij verder. Daarop staarde hij met een prop in de keel op de wrakhoop, die de storm van verzoekingen dien nacht van hem had gemaakt. En hij belijdt: „God wederstaat de hoovaardigen — de ikzuchtigen — maar den nederigen geeft Hij genade".

* * *

Simon, Simon . . . .! Hij was een fijne man, maar ikzuchtig — en daarom vaak de oorzaak van moeilijkheden.

bitterheid, vervreemding, verbreking in den kring der discipelen.

„Als gij eens zult bekeerd zijn....! Hij werd geheel vervuld van Jezus en wat een versterker der broederen is hij geworden!

Onze gemeenten hebben vele van die fijne menschen als Simon, menschen, die nu eens uitroepen: „Gij zijt de Zone Gods" en dan weer in het geloof over boord stappen om op de baren der zee te wandelen. Maar bij al hun goede hoedanigheden zijn ze toch zoo ikzuchtig.

O, als zij eens een tweede bekeering mochten beleven!

Bergen werden vlak en zeeën droog! Woestijnen gingen bloeien en heirwegen werden overal aangelegd tot een gelukkig en gezegend onderling verkeer.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

We wezen er in ons laatste artikeltje op, hoe de gemeente, als het goed is, aan haar ouderlingen en diakenen komt. Zij zoekt ook in deze belangrijke aangelegenheid den wil des Heeren te kennen. Al „kiezende" zoekt zij vast te stellen, wie door het Hoofd der gemeente met de gave voor ouderling of diaken is uitgerust en dus door Hem als aangewezen is, om in die ambten Zijn gemeente te dienen, of liever: Hem te dienen in de behartiging van de belangen der gemeente.

Op Zijn aanwijzing kiest de gemeente dus. De stemming is dus allerminst „vrij". De gekozenen zijn nu den Heer, die hen voor die taak aanwees, verantwoording schuldig van hun arbeid. Ze moeten de leiding des Heiligen Geestes zoeken en vast vertrouwen, dat de Heer ze die schenkt.

Als de gemeente zoo aan haar kerkeraad komt en haar kerkeraad zoo ziet, liggen er zekere gevolgtrekkingen voor de hand, gevolgtrekkingen, betreffende de verhouding tusschen gemeente en kerkeraad. Dan is de kerkeraad niet een groepje, betrekkelijk willekeurige mannen, die even goed uit een paar andere mannen bestaan kon, en dan zal ze niet, in gemeentevergadering bijeen, nog eens over willen doen, wat de kerkeraad reeds deed.

De tegenstelling van leeken en geestelijken kennen wij niet. Ze is in strijd met het algemeene priesterschap der geloovigen. De gemeente verklaart zich dan ook niet geestelijk onmondig, als ze de leiding der gemeente in handen legt en laat van die broeders die zij zelf koos, schoon in onderwerping aan Christus. Aan haar zelfstandigheid wordt in niets tekort gedaan, als zij niet handelt of haar niet de gelegenheid wordt gegeven te handelen als kerkeraad in het groot. Werd haar haar kerkeraad van elders, door iemand buiten haar staande, eenvoudig toegewezen, dan ware dat anders. Maar dat is nimmer het geval. Dat geschiedt bij Rome. De gemeente kiest zelf, draagt daarvoor zelf de verantwoordelijkheid. De mannen worden gekozen uit haar eigen midden (uitgezonderd de leeraar).

Men beschouwe deze mannen, uit en door de gemeente gekozen, dan ook als vertrouwensmannen. De aard van dien arbeid is zoo, dat ze niet van alles aan de gemeente verantwoording kunnen afleggen. Tal van zaken, door hen behandeld, moeten geheim blijven. De ervaring maakt hier hen wel wijs, die dat niet zonder meer willen gelooven.

Een broeder, die in zijn gemeente het niet met den kerkeraad kon vinden „wijl die zoo eigenmachtig handelde" trad om deze en andere redenen uit. Er ontstond een nieuwe gemeente. Hier kwam deze broeder in het „Bestuur", dat zich zeker voorstelde een „Bestuur" te wezen, zooals het behoorde. De „fouten" waardoor zij zich in de verlaten gemeente niet langer thuis konden voelen, zouden worden vermeden. Maar wat leerde hem nu zijn ervaring als „Bestuurslid" eener gemeente? Dat de eischen der praktijk hem noopte dezelfde, in het „Bestuur" der verlaten gemeente zoo sterk veroordeelde paden te gaan bewandelen. 't Kostte hem dan — na deze ervaring te hebben opgedaan — niet zooveel moeite op z'n schreden terug te keeren.

Als men tot de leden van den kerkeraad die mannen gekozen heeft, in welke men dienaren van Christus zag, dan vertrouwe men hen dienovereenkomstig. Ieder kerkeraadslid weet, dat het onmogelijk is alle zaken op een gemeentevergadering te brengen. Er zijn dingen, die de Kerkeraad weet en overeenkomstig welke wetenschap hij moet handelen, doch waarvan hij nimmer de gemeente deelgenoot mag maken. De gemeente zal dus, zonder dat ze alle motieven van den kerkeraad kent, diens handelingen moeten goedkeuren.

Wanneer de gemeente bedenkt, wat ze deed, toen ze haar kerkeraad koos, zal haar dat niet moeilijk vallen. Heeft ze niet met den ernst gehandeld, die deze zaak vereischt, dan zal haar dat zwaar vallen.

Ieder, die onze gemeenten van nabij kent, weet, dat de gemeentevergaderingen geenszins haar glorie beteekenen. Zij zijn op overtuigende wijze het zwakke punt van ons werk gebleken, een onjuiste gevolgtrekking uit het algemeen priesterschap der geloovigen. Ze hebben ons werk niet gediend zonder het ook schade te doen. Dat men ze nochtans gehandhaafd heeft, de jaren door, kwam omdat men er iets schriftuurlijks in zag, iets, voortvloeiende uit het wezen der gemeente. M.i. passen ze meer in de darbystische opvatting van de „Vergadering" dan bij de opvatting, die in de gemeente een geheel ziet, dat functionneert door zijn organen of ambten.

Het feit, dat we gemeenten vormen, georganiseerde eenheden, geen groepen enkelingen, maar kleinere of grootere lichamen, moet in onze organisatie tot zuivere uitdrukking komen.

Hiermede is niet gezegd, dat de kerkeraad niet prijs moet stellen op contact met de gemeente. Hij moet de gemeente op de hoogte houden met zijn werk, en in gevallen die zich daarvoor leenen, haar oordeel vragen.

Hij moet echter steeds de leiding aan zich houden. Niet achter de gemeente aanloopen, wat praktisch wil zeggen, aan een paar leden, die wel actief zijn, maar verder geen verantwoordelijkheid dragen, de leiding laten.

Spreken we het volgend maal D.V. over nog enkele andere punten in de organisatie der gemeente. L.

ZENDING.

Een dag te Yakusu.

(Vervolg).

Hier vindt ge niet alleen onze meisjes maar ook de meisjes van het dorp die alleen de school bezoeken en dan weer naar huis gaan. Van deze kinderen komen de dochters van onze arbeiders heel geregeld in school. Gedurende een gedeelte van dit jaar hebben 4 hunner zelfs geregeld de kleine kinderen onderwezen. Gedurende dit jaar werden 7 meisjes uit de hoogste klasse van leerlinge tot onderwijzeres bevorderd. Dat kwam gedeeltelijk omdat er dit jaar zooveel kinderen in school zijn en er dus meerderen noodig waren om onderwijs te geven en ook doordat 4 van de oudere meisjes die onderwijs gegeven hebben dit jaar in het huwelijk zijn getreden. Dit neemt niet weg dat de meisjes in de hoogste klassen dit jaar verder gevorderd zijn dan de meisjes in dezelfde klasse verleden jaar. Behalve lezen, schrijven en rekenen, krijgen deze meisjes nu ook lessen in zingen, aardrijkskunde en Fransch. Door de geregelde Bijbelsche lessen wordt ook de kennis van de Bijbel steeds meer uitgebreid.

Om 11 uur komen onze meisjes weer thuis en begint het werk weer. De meisjes die onderwijs geven krijgen nu zelf les, maar de anderen werken tot 12 uur. We hebben 4 meisjes die te jong zijn om te werken en die gaan dadelijk na school een uurtje naar bed om weer goed uit te rusten.

Om 2 uur 's middags wordt het werk weer hervat. Van 12 tot 2 uur is het de warmste tijd van den dag en dat is daarom rusttijd. Wij drinken vlug een kopje thee dat door een van de meisjes gereed gemaakt is en dan naar school. Nu doen we allerlei soor-

ten handwerken, breien, naaien, stoppen, haken enz. en wat u zeker niet had verwacht ook boeken innaaien, vouwen en dergelijk werk voor de drukkerij. Soms gaan een paar meisjes van palmbladeren kleine bezems maken. Andere middagen zijn soms 4 of 5 bezig om van palmnooten olie te maken. We trachten onze meisjes alles te leeren wat ze later kunnen gebruiken en met dat alles hun te leeren denken aan de werkelijke nood en behoeften van ziel en lichaam en hoe wij in een en ander kunnen voorzien. Wij hopen dat zij straks beter toegerust zijn voor alles wat hen wacht dan zij zonder dit onderwijs zouden zijn. Boven alles hopen wij dat zij zullen leeren dat niet wat we leeren het hoogste is, maar wat we zullen zijn en wat we zullen doen met het geleerde. Als wij hen maar de weg mogen wijzen naar Jezus en zij met Hem mogen gaan en door Hem verder onderwezen worden, dan is ons werk niet tevergeefs geweest. Opnieuw krijgen de meisjes die onderwijzen een uur les en tegen 4.30 uur is het schoolwerk afgeloopen. Hier houden we ons handwerk al wat eerder op omdat het tijd wordt voor de meisjes het avondeten gereed te maken.

De jongensleerling-onderwijzers hebben van 2 tot 4 uur les en dan nog een uur handenarbeid. Om 5 uur wordt op de trom geslagen en dan is het gewone werk afgeloopen. Er is altijd nog zooveel te doen of er is iemand die nu van de gelegenheid gebruik wil maken om over het een en ander even te spreken. Voor de schemering begint echter komen we zooveel mogelijk allen een poosje bijelkaar om over van alles en nog wat eens rustig te praten.

Onze meisjes die niet voor het eten behoeven te zorgen zijn ook naar het dorp gegaan maar allen moeten om 6.30 uur weer terug zijn en dan doe ik de deuren in de buitenmuur op slot en zijn de meisjes binnen. Enkele laatkomers krijgen een berisping of mogen de volgende avond niet naar het dorp.

Even voor 7 uur zetten we ons gewoonlijk neer om onze avondmaaltijd te gebruiken. Maandagavond is er taalstudie, maar we laten de meisjes niet graag vaak alleen zoodat ik daar niet naar toega. Dinsdagavond is er taalles voor beginners, dat wil zeggen voor hen die nog examen moeten doen. Andere avonden is er niet geregeld iets en doet ieder wat de hand vindt om te doen.

Maar is dit nu een beschrijving van een dag te Yakusu. Als ik nu eens over een dag in het ziekenhuis zou beginnen met een 50 patiënten in de ziekenzalen en een paar honderd buitenpatiënten per dag. Over al de kindertjes die daar geboren worden en hun namen. B.v., op zekeren avond kwam een vader vertellen dat zijn gezin met een andere zoon vermeerderd was. En wat is de naam van de jong geboorne. Het antwoord was „Lotiloaso loa bato —, lole loaso loa Mungu" hetwelk beteekent „Het is geen zaak van menschen, maar van God". Nu ik denk niet dat iemand dat kind bij die naam zal noemen, maar anders was het nog al iets om iemand met een dergelijke naam aan te spreken.

In het ziekenhuis begint het werk ook om zes uur 's morgens. Eerst de zieken behandelen, de zalen schoon maken enz. Ondertusschen komen vroeg in de morgen ook de arbeiders die medische hulp noodig hebben en allen die worm medicijnen moeten drinken. Heel vaak moet een van onze meisjes om die tijd naar het ziekenhuis. Maar de tijd voor de gewone patiënten is om 8.30 uur, dan is de wachtkamer voor een groot gedeelte gevuld en wordt daar eerst een korte godsdienstoefening gehouden. Er wordt gezongen, gelezen en gebeden. Daarna een korte toespraak van de dokter of een der verplegers. Daarna worden de zieken behandeld. Het kan echter ook zijn dat dokter reeds bezig is in een ander gedeelte van het ziekenhuis, want gewoonlijk doet hij 2 morgens iedere week operaties, behalve als er zieken komen die dadelijk moeten geopereerd worden.

Behalve het gewone werk in het ziekenhuis moest dokter dit jaar ook toezien op het bouwen van een nieuw huis. Dan alle reparaties met het electrisch licht en vaak reizen om de verschillende apotheken op onze buitenposten te bezoeken. Een zendelingdokter moet van alles doen, waar een dokter gewoonlijk niet aan denkt als aan zijn werk. Maar zoo gaat het met de andere zendelingen ook al. De eene is drukker, boekbinder, timmerman en onderwijzer of leeraar alles op dezelfde dag, terwijl hij dan op Zondagmorgen voor ons optreedt als Herder en leeraar.

(Slot volgt.)

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

In dit nummer van ons blad wordt de statistiek afgedrukt. Gaarne hadden we dit een veertien dagen vroeger zien gebeuren, maar zulks blijft onmogelijk zoolang enkele gemeenten haar jaarvergadering in de laatste week van Januari en zelfs later houden en mij de gegevens voor den statistiek pas worden verstrekt, nadat de verslagen officieel zijn goedgekeurd. Het valt op, dat er niet minder dan 7 gemeenten zijn, welker ledental op 1 Januari 1933, voor dezen statistiek opgegeven, niet klopt met dat van denzelfden datum een jaar geleden ingezonden. Wordt er geen afschrift van de gegevens voor het archief bewaard? Dan is men immers altijd klaar. 'k Heb dezen keer maar één formulier verzonden ten einde bijna een rijksdaalder aan portkosten uit te sparen, want 2 formulieren, waarop in inkt toegevoegd „Zusterhulp", vallen in de postbelasting van 12 cent. 'k Mocht immers gelooven, dat onze schrijvers wel op een ander velletje weten vast te leggen, wat ze mij toevertrouwen.

* * *

Het jaar 1933 is een jaar van zeer groote economische bezorgdheid geweest, die onze geestelijke activiteit niet geheel ongemoeid heeft gelaten. Onze vooruitgang in ledental is ten minste maar uiterst matig. Volgens de totalen van 1933 en 1934 is ze slechts 110, doch daaraan dient de 45 van Enschedé te worden toegevoegd, omdat deze gemeente in den loop van het jaar zich van Hengelo heeft losgemaakt. Samen dus 155. Op 1 Jan. 1933 was de vooruitgang 239; op 1 Jan. 1932 253. Ook is er maar matig gedoopt. Het aantal afgegeven attestatiën bedraagt 249. Dat ontvangen 144. Het verschil is 105. Nu zijn er aan Enschedé en Zwolle resp. 43 (45 = ledental op 1 Jan. j.l., verminderd met 2 gedoopt in 1933) en 13 verzonden. Samen 56. Maar dat is toch nog geen 105. Waar zitten de resteerende 49?

* * *

Het vereenigingswerk heeft gemiddeld een paar pas achterwaarts gedaan. De Jongeliedenvereenigingen zijn oogenschijnlijk een 100 leden teruggeloopen; in werkelijkheid zoo goed als niets, want vier gemeenten, die toch vergaderingen houden, hebben geen gegevens ingevuld. Jongelings- en Jongedochtersvereenigingen zijn eveneens achteruitgegaan; de laatste zelfs met 114 leden. De knapen echter zijn in grooten getale verschenen; zij hebben het legertje van verleden jaar met 53 vermeerderd. Dank zij den arbeid van de Ned. Bapt. Vrouwenbeweging is het getal van de georganiseerde vrouwen gestegen van 350 tot 683 of bijna 100 %! Zang- en muziekver. moeten zich eveneens mindere belangstelling laten welgevallen, vooral de zangver. Heeft de crisis de stembanden aangetast en de lust tot zingen een weinig benomen? De Zondagsscholen zijn met ongeveer 300 kinderen verminderd. Komt dat, omdat de menschen zich meer bewust tegen den godsdienst openbaren? Ook is het getal catechisanten aanmerkelijk gezakt en wel van 435 op 353.

* * *

We hebben een Baptist Wereldverbond-Zondag, waarop we den arbeid van onze broeders in alle landen gedenken. Verdient het geen overweging om een Unie-Zondag te houden, waarop onze gemeenten zich voor God verootmoedigen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Statistiek der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op 1 Januari 1934

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of LEEREND OUDERLING	SECRETARIS	LEDEN: 1 Januari 1933	TOENAME: Wederopname	AFNAME: Overleden	AFNAME: Attestatie	AFNAME: Onttrokken	AFNAME: Uitgesloten	OPBRENGSTEN: Gemeente	OPBRENGSTEN: Vereenigingen	OPBRENGSTEN: Totaal	VEREENIGINGEN: Jongelieden	VEREENIGINGEN: Jongelings	VEREENIGINGEN: Jongedochters	VEREENIGINGEN: Knapen	VEREENIGINGEN: Meisjes	VEREENIGINGEN: Vrouwen	VEREENIGINGEN: Tractaat of Zendings-	VEREENIGINGEN: Zang	VEREENIGINGEN: Muziek	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN: Aantal	ZONDAGSSCHOLEN: Personeel	ZONDAGSSCHOLEN: Leerlingen	OPMERKINGEN
Almelo	1933	Geraniumstr. 41	200		W. J. v. d. Worp, Asterstr. 18		1					1447	96	1543	45	18	28		29	23		20			1	2	45	
Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstr. 117^2 Z.	W. Veenstra, Smitstr. 28^3 O.	150			5			4525	359	4884	54		13				*) 32	30			2	5	62	*) Zending 20 Tract. 12
Apeldoorn	1916	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. v. Beek, v. Hasseltlaan 69	H. de Vries, Celebeslaan 18	52			1			1395	255	1550						*) 13	15	32			1	1	20	*) Zusterhulp
Arnhem	1931	Jansbuitensingel 6	150		F. Albertsma, Karel v. Gelderstr. 87	17			2			719		719	12					10								
Bergum	1930	Nieuweweg	200	G. Visser, Noord-Bergum	S. v. d. Meer, Noord-Bergum	97		4	1	1		1665		1665		14	14	16	16			*60			1	5	75	*) 25 gem. koor, 35 kinderkoor
Delfzijl	1923	Waterstraat 54	200	J. Huizinga, Corn. Houtmanstr. 2	P. W. Brongers, Waterstraat	87		1	4	2		3500		3500	40		20	16	33	26	2	19			1	8	100	
Deventer	1884	Binnensingel	120	G. Bouritius, 1e Weerdsweg 123	M. Peters, 1e Weerdsweg 88	104		2	12			2922		2922	20	12	12	24	6	*) 45		20		20	1	5	36	*) Zusterhulp
Drachten	1923	Vogelzang	150	S. W. Veltman, Stationsweg	B. Frieswijk, Fabriekslaan 9	34		1			3				30					22		13			1	6	80	
Eindhoven	1925	Plaggenstraat 54	125	J. Danker, Halvemaanstr. 103	W. de Jong, Bezemstr. 34	*) 55	1		2			838	300	1138	90		20					24			1	5	60	*) opgave vorig jaar 56, Bijbelklas m. en j. 20, Ontsp.club 16
Emmer-Erfsch.veen		Kanaal A	300	A. P. Barendregt	G. J. Olijslager, E. E. 27	182	1	2	1	4	3	3295	400	3695	180	15	30	14	41			25			3	10	180	
2e Exloërmond	1906	No. 65	300	H. Bakker, no. 65	D. Wever, Kijl 3	140		5	8	1		1869	500	2369	60	16	21	17	25			*42		11	1	4	40	*) Mannenkoor 20 gem. koor 22
Foxhol	1886	Hoofdweg	200		Joh. Siekman, Hoofdweg 113	38	1				2	820	480	1300	26				25	17		30	18		1	3	80	
's-Gravenhage	1893	Zuidbinnensingel 10	300	J. Jeronimus, Kepplerstraat 326	F. H. de Ruijter, Koningstraat 535	201	1	1	7	9		6108	1438	7546	40	12	22	9	59	*) 77		32			1	6	49	*) Zusterhulp 60 Vrouwen 17
Groningen	1880	Meeuwerderweg-Warmoesstr.	750	J. Louw, Heereweg 19a	H. Oostra, Petrus Campersingel 127	*)552	1	7	19	9	2	7353	2049	9402	120	29	80	16	22	56		53	16	14	5	25	425	*) opgave vorig jaar 556
Haarlem *)	1880	Bakenessergr. 65	120			164																						*) geen opgave ingekomen
Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	S. P. Hellingwerf, Noorderhaven	J. Hamer, Bildtstraat 11	151	1		7	7	3				25	12	14	14	38	17		20	*		2	9	120	
Haulerwijk	1882	Haulerwijk 369	270	C. Brandt 370 [49 boven	L. Jansma 264	71		1	2			2609	610	3219	65				32	15	8	17	24		1	11	120	
Heeg	1882	„Silo" Schatting	70	P. v. Netten, Zijl, Heeg	F. P. v. Netten, Zijl, Heeg	*) 25									11										1	5	70	*) opgave vorig jaar 24
Heerlen-Treebeek	1925	Engerstr. Treebeek	85	K. ten Cate, Grefkenstr. 6	H. Niemeijer, Bexdellest. 13, Brunssum	47			3	2		820	450	1270	21			17	17	*) 12		22	14		1	4	51	*) Zusterhulp
Hengelo (O.)	1919	Jacob Catsstr. 36	300	K. Reiling, Jacob Catsstr. 34	K. Drent, Woolderesschweg 98	468		3	134		1	6216	1761	7977	80		22		41	*) 45	5	40	13	65	4	10	170	*) Zusterhulp
Borne		Deldenerstr.	100																									
Hoogezand	1923	Beukemastr.	147	J. Reinholtd, Atlantapad 24	A. Hollé, Slochterstr. 85, Sappemeer	89	2		2	2					20				12	16			15		1	3	40	
Kielwindeweer		Café Piest	100																									
Hoorn	1883	Mosterdsteeg 6	60		W. Spanger, Breed 1 rood	*) 26	1		5			1102		1102	10		10		35	**)17				7	1	2	20	*) vorig jaar 28; **) Zusterhulp
Leeuwarden		Noordvliet 11	160	F. E. Huizinga, Veestr. 14	H. Fennema, Weg naar Cambuur 4	103	1	2	6			5067	976	6043	34	*) 5	21	5	62	27	10	25		16	1	3	50	*) jonge mannen
Muntendam	1891	Kerkstraat	300	J. Hekhuis, Kerkstr. 88	G. Boiten, Kerkstr. 14, Veendam	172		2	1			3941	1600	5541	100		20		36	*) 38			50	22				*) Zusterhulp
Veensloot (Meeden)																			28									Mannenver. 22
Nieuwe Pekela	1875	Nieuwe Pekela	210	T. Jansma, Hoofdweg E 47	W. Wiersema, Zuidwendingerweg A 31	118		3	2			2826	740	3566	25		17		18	*) 62	**)65	25		28	2	10	100	*) Zusterh. **)Zend. 50; Tract. 15
Winschoten		A. J. de Sitterstraat	100																									
Nieuw Weerdinge	1882	Nieuw Weerdinge	350	H. Mostert, 3e Kruisdiep	H. de Jonge, 73	256		5	7	1		4770		4770	100	33	43	8	55			*62	14	25	4	21	275	*) 2 kooren
Ter Apel			100																									
Siddeburen	1931	Zwarteweg	250	J. Huizinga, Delfzijl	F. Mengedoth, Noordbroek	*) 38	1				2	1066		1066											1	2	20	*) opgave vorig jaar 36
Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	H. Visser, Willem Lodewijkstr. 45	A. Wielinga, 3e Selfhelpstr. 3	106	2	1			1	3591	200	3791	19	8	15	12	17	18	*) 97	26			4	12	160	*) Zend. 80; Tract. 17
Stadskanaal	1845	v. Boekerenstraat	440	J. W. Weenink, Handelskade H375	P. Smit, Schoolkade 71, Musselkanaal	374	1	2	6		6	6798	1612	8410	220		54	30	66	*) 50	160	25	**24	105	5	26	295	*) Zusterhulp **) Mandolineclub
Musselkanaal		Schoolkade	200																									
Nieuw Buinen		Dwarsdiep	200																									
Stavoren	1881	Voorstraat	150	S. H. Visser, Scharl bij Warns	R. W. Smits, Schans 17	67	1	2								10	17		26	9		12			1	2	25	[van 40 Zusterhulp
Utrecht	1924	Kerkstraat 28	110	L. de Haan, Reggestraat 52	D. Molijn, Diezestraat 2	*) 78		3	5			2364	415	2779	22		13	7	29	**)50		15		15	1	5	32	*) opgave vorig jaar 76, ** waar-
Vriescheloo	1877	Vriescheloo	250	J. B. de Neef	H. Blank, Rijksveldwachter te Blijham	141	3		3			1651		1651	30				35	6	5	16	*24	25	3	7	120	*) Mandolineclub
Workum	1898	Zuidend	100	H. Leenstra Sr., Zuidend	P. Hornstra, Zuid [(Gem. Wedde)	*) 59		3	4			1096		1096			8			**)12					1	5	45	*) opg. vorig jaar 54, **) Zusterh.
						4262	19	50	249	38	23				1499	184	514	205	803	*683	399	705	212	353	54	222	2965	*) waarvan Zusterhulp 394

GEMEENTEN NIET AANGESLOTEN

PLAATSNAAM	Gesticht in	ADRES	Zitplaatsen	VOORGANGER	SECRETARIS	1 Januari 1933	Wederopname	Overleden	Attestatie	Onttrokken	Uitgesloten	Gemeente	Vereenigingen	Totaal	Jongelieden	Jongelings	Jongedochters	Knapen	Meisjes	Vrouwen	Tractaat of Zendings-	Zang	Muziek	Catechisanten	Aantal	Personeel	Leerlingen	OPMERKINGEN
Enschedé	1933	Aldsteedschestraat	350	A. Sotthewes, Minkmaatstraat 139	H. Klijnsma, Vorstmanstraat 26				7			727	461	1188	60		26					35			1	4	35	Reciteerver. 8
's-Gravenhage (Oost)	1930	van Dijkstraat 149	120	H. J. Steenbergen, Goudenregen- [straat 286	C. Meijner, De la Reijweg 725	61			1	10		1685	497	2182	15	6	13	35	46	*) 19		13			1	3	30	*) waarvan 12 Zusterhulp
Zwolle	1925	Nieuwstraat 27	150	H. de Vries, Jufferenwal 56	F. Kuiper, Middelweg 72	*) 49				1					25		10			14		16			1	4	35	*) opgave vorig jaar 46
						110			8	11					100	6	49	35	46	*) 33		64			3	11	105	*) waarvan Zusterhulp 12

Commissies en subcommissies der Unie.

1. Commissie der Unie.

K. Reiling, Jacob Catsstr. 34, Hengelo (O.), voorz.
J. W. Weenink, Stadskanaal, secr.
J. Huizinga
J. Louw
A. P. Barendregt
J. v. d. Heide
A. H. Zerbst.
Administrateur: J. Visser, v. d. Kooystraat 16, Leeuwarden. Postrek. 167305.

2. Commissie van Onderzoek.

J. Louw
B. Planting
J. W. Weenink, Stadskanaal, secr.

3. Contakt-Commissie.

J. W. Weenink, voorz.
A. P. Barendregt
K. Reiling, Jacob Catsstr. 34, Hengelo (O.), secr.

4. Commissie voor Inwendige Zending.

J. W. Weenink, voorz.
F. E. Huizinga
J. Hekhuis, Muntendam, secr.

5. Radio Commissie (U.R.C.)

B. Planting.
J. Boiten, Abricozenstraat 188, Den Haag, secr.

Nederl. Baptiste Vrouwen Beweging „Zusterhulp".

Mevr. T. Weenink—Dethmers, Stadskanaal, presidente
Mevr. G. Olijslager—Muller, Alteveer, post N. Pekela, secretaresse
Mevr. Boiten—Attema, Abricozenstr. 188 Den Haag, penningmeesteresse.

Nederl. Baptiste Jeugd Beweging.

J. W. Weenink, Stadskanaal, voorz.
L. de Haan, Reggestraat 52, Utrecht, secr.
D. Molijn, Diezestr. 2, Utrecht, penn. Postrek. 70920
G. Planting, Lutmastr. 170, Amsterdam, zendingspenningm., Postrek. 223785.
A. P. Barendregt, vice-voorz.

Broederschap van Baptiste voorgangers.

J. W. Weenink, voorz.
H. Visser, W. Lodewijkstr., Sneek, secr.
J. Jeronimus, Kepplerstr. 326, Den Haag. penn.

Uitgaven.

„De Christen". Redactie: L. de Haan, eindredacteur, Reggestr. 52, Utrecht; G. Bouritius; J. Louw; J. W. Weenink.
„Jong Leven". Redacteur A. P. Barendregt, Em.-Erfsch.veen.
„De Zaaier". Redacteur B. Planting, Tolstr. 117, Amsterdam.
„De Kindervriend". Redacteur A. P. Barendregt.

Buitenlandsche Zending.

Gebied van bijzondere belangstelling: Yakusu.
Zendelinge: mej. G. Reiling, Yakusu, Haute Congo, Congo Belge, West Central Africa.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De kruisweg en het Kruis.

Luk. 23 : 26—48; Joh. 19 : 25—30; Matth. 27 : 50—54.

Les voor Zondag 18 Maart 1934.

Naar Golgotha.

Wij hebben gehoord, hoe Pilatus, die tijdens het onderzoek overtuigd werd van Jezus' onschuld, van toen af alles in het werk heeft gesteld, om Hem los te laten, maar niets had willen gelukken, zelfs niet het zenden naar koning Herodes en het voorstellen aan de volksmenigte van den moordenaar Barabbas. En toen de Joden dreigden met verdachtmakingen van Pilatus tegenover den keizer, durfde Pilatus niet langer weigeren, de wil der Joden uit te voeren en gaf hij dus den Heiland over, om gekruisigd te worden. De tijd ging zijn gang, de dag zou weer om zijn voor men het wist en dan zou de sabbat zijn aangebroken, dus moest er groote haast gemaakt worden. 's Morgens om negen uur is dan de droeve stoet al op weg door de straten van Jeruzalem, om zoo spoedig mogelijk naar buiten te gaan naar de plaats van terechtstellingen, de heuvel Golgotha. Er waren nog een paar misdadigers ter dood veroordeeld, en hun vonnis zou thans meteen ook uitgevoerd worden. Wij kunnen ons wel voorstellen, hoe die stoet was opgesteld. Voorop ging natuurlijk een afdeeling Romeinsche soldaten, wellicht te paard, daarop, omgeven, door Romeinsch voetvolk, de drie veroordeelden, die elk een zware balk moesten torschen, waaraan zij straks zouden worden vastgespijkerd, dat dus hun sterfbed en doodsbed zou zijn en tevens het folterwerktuig. Daar achteraan marcheerde weer een afdeeling Romeinsche soldaten en dan voorop en er achteraan een heele menigte menschen, die nieuwsgierig waren hoe dit alles zou toegaan. Sommigen zullen met haat in het hart hebben toegekeken, anderen hebben medelijden gehad. Het was trouwens geen ongewoon verschijnsel, dat er juist met de feestdagen vooraf enkele terechtstellingen plaats vonden, daar de Romeinen dat graag deden, als er duizenden Joden te Jeruzalem waren, juist om de schrik er in te brengen en te doen gevoelen, dat zij de macht in handen hadden en het den onderdrukten volkeren niet geraden was, iets tegen de overheid te ondernemen.

De Heiland heeft het wel moeilijk gehad. Hij is den geheelen nacht reeds verhoord en overgebracht van het eene eind van Jeruzalem naar het andere. Daarbij heeft men Hem gegeeseld en allerlei aangedaan. En dan Zijn ontzettende zielestrijd die Hij had gehad in Gethsemané. Geen wonder, dat het arme aardsche lichaam van den Heiland niet bestand was tegen zooveel ellende. Hij kán ten slotte niet meer. De commandant van de troepen ziet het en oordeelt het noodig, dat Hij geholpen wordt bij het dragen van het kruis. De moeilijkheid was echter niet gering. Want wie zou hier helpen? Een der Romeinsche soldaten? Dat was in strijd met de krijgsmanseer. Dan één van de vele Joden, die hier aanwezig waren? De officier kende het volk hier te goed, om niet te weten, dat elke Jood pertinent geweigerd zou hebben en dat de geheele volksmenigte in opstand zou zijn gekomen, als hij een Jood had gedwongen, het verlangde te doen. Ineens ziet hij een man die hij aan zijn donkere gelaatskleur en aan zijn kleeding als vreemdeling herkent. Een buitenlander had in vroeger tijden bitter weinig in te brengen en men deed vaak net met hem, wat men wilde. „Zeg! vreemdeling! pak eens aan!" klonk het bevel. Aanvankelijk misschien met grooten tegenzin voldeed de vreemdeling aan het bevel, maar het zal hem wonderlijk te moede zijn geweest, toen hij een dankbare blik opving van den grooten Lijder. Het is waarschijnlijk, dat de vreemdeling, Simon van Cyrene (ligt in Afrika, dicht bij Egypte) een discipel van Jezus en een lid van Zijn Gemeente is geworden. In elk geval zijn later zijn beide zoons bekende personen geweest in de Gemeente van Christus, n.l. Alexander en Rufus. (Mark. 15 : 21.) Tijdens de overname van het kruis door Simon van Cyrene geven eenige vrouwen blijk van medelijden, door met tranen in de oogen den Heiland te beklagen. Dat heeft den Heiland ongetwijfeld goed gedaan, maar hoe gaarne zou Hij hebben gezien, dat het niet slechts medelijden ware geweest, maar ook berouw over de zonde, waarvoor het Joodsche volk vreeselijk zal moeten boeten want er zullen dagen komen, zóó ontzettend, dat het volk de bergen zal smeeken op hen te vallen om maar uit het lijden verlost te zijn. Bij alle eigen lijden dacht de Heiland

nog aan het leed, dat Zijn volk straks zou moeten ondergaan.

Op Golgotha.

Eindelijk is men op den top van den heuvel aangekomen. De soldaten hakken drie gaten in den grond. De kruiselingen worden op hun martelpaal gelegd en met lange spijkers worden handen en voeten er aan vastgenageld. Dan worden de kruisen overeind gezet en in de gaten vastgemaakt. Vreeselijke pijn werd nu geleden. Toen de veroordeelden naar Golgotha werden gebracht, werd voor elk van hen ook een bord gedragen, waarop stond, wie hij was en wat hij misdreven had. Bij de anderen was de zaak eenvoudig. Daar stond „Moordenaar!" of eenige andere zware misdaad. Bij den Heiland was het moeilijk. Toen, om de Joden te plagen, schreef Pilatus op het bord van den Heiland: „Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum". „I. N. R. I." d.w.z.: Jezus van Nazareth, Koning der Joden! Behalve in het Latijn ook in het Grieksch en het Hebreeuwsch. Dat was hun beschuldiging geweest en Pilatus wilde dit niet veranderen. Is Hij ónze Koning?

D. G. B.

De Kruiswoorden.

Luk. 23 : 33—46; Joh. 19 : 25—30; Matth. 27 : 45—47.

Les voor Zondag 25 Maart 1934.

1e Kruiswoord.

De Verlosser hangt aan 't kruis. Het was de gewoonte, dat de veroordeelden een bedwelmende drank dronken, om even over de eerste vreeselijke pijn heen te komen. Dat was iets anders dan edik, zure wijn of azijn met water vermengd, die later wel eens werd verstrekt om de ontzettende dorst tegen te gaan. Door dit alles werd het lijden zelf natuurlijk gerekt. De Heiland weigert bedwelmende drank te drinken, als Hij maar even geproefd heeft wat het is. Hij wil Zijn lijden met volle bewustheid dragen. Geen smartkreet of klacht laat Hij echter hooren. Het eerste woord wat over zijn lippen komt, is een bede: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet, wat zij doen!" Wonderliefde, o zoo groot! Voor beulen en vijanden. Inplaats naar kwade bedoelingen te zoeken zooals wij gewoonlijk doen, zoekt Zijn liefde zelfs nu nog naar verontschuldigingen. Ja, de soldaten hebben stellig niet geweten, wat zij deden, maar de priesters en Farizeeërs wel. Toch zijn er onder hen ook nog wel geweest, die niet beseften, hoe ontzettend groot het kwaad wel was, dat zij deden. Moeten wij zulk een liefdevolle Heiland niet zeer veel wederliefde geven?

2e Kruiswoord.

Velen hebben met 's Heilands liefde gespot. „Toon Uw macht! Verlos U Zelf! Anderen heeft Hij geholpen en kan Zich zelf niet eens verlossen!" zoo werd er geroepen en nog veel meer. Eén der moordenaars doet ook al mee. Maar dat wordt de andere moordenaar te erg. Het lijden van Jezus heeft een diepen indruk op hem gemaakt. Hij is overtuigd, dat hij en zijn collega hun gerechte straf ondergaan. Maar Jezus? O, Hij moet de Beloofde zijn! De Messias! Voor Hém gaat aanstonds de hemel open! In den geest ziet hij Hem omringd door de heilige engelen Gods. Maar straks komt Hij weder, om gericht te houden! Straks wordt het Koninkrijk des Heeren opgericht. Zou er voor hém dan een plaatsje zijn, om Hem te dienen als zijn Heer en Koning? Die liefde van Jezus is immers zoo groot! „Heere, gedenk aan mij, als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn!" klinkt het van de lippen des moordenaars. En de Heiland? Is de moordenaar Hem te slecht? O, wie met berouw tot den Heiland komt, zal Hij niet verstooten. Niet eens, over verre tijden, zult gij aangenomen worden, maar, zoo klinkt het over de lippen des Heilands: „Voorwaar zeg Ik u, héden zult gij met Mij in het paradijs zijn!" De eerste verloste door het bloed van Christus is een moordenaar.

3e Kruiswoord.

Hij bidt voor Zijn vijanden. Hij troost een stervende moordenaar. Wie zou Hij nu nog kunnen helpen? Hij ziet aan den voet van zijn kruis twee menschen in aangrijpende smart. Zijn eigen moeder! En Zijn liefste en jongste discipel Johannes! Hij wil niet, dat de schare aanleiding zal hebben tot spot over hen die Hij liefheeft. Wat Hij zegt begrijpt niemand dan deze beiden. „Vrouw, zie uw zoon! Zoon, zie uw moeder!" Vanaf dit oogenblik nam Johannes Maria tot zich en verzorgde haar als zijn eigen moeder. Zij hadden het begrepen.

4e Kruiswoord.

Het lijden neemt steeds toe. Het is ongeveer twaalf uur in den middag. De zon staat op het hoogste punt aan den hemel te branden. Ineens verduistert de lucht. De schaduw doet goed. Maar de schaduwen nemen angstwekkend toe. De nacht komt! Pikzwart wordt alles. Lijden in den stikduisteren nacht! Hoe angstig, hoe eenzaam en verlaten. Nu is alles verstomd! Niets dan het kreunen der gemartelden en het angstig gehinnik der paarden wordt gehoord. Voor den Heiland is het, alsof God nu het hoofd van Hem heeft afgewend en Hij daar nu hangt, torschend de zonden der gansche wereld. Hij roept één woord, één klacht: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!" Dan laat God aanstonds het zonlicht weer te voorschijn blikkeren....

5e Kruiswoord.

Het is nu reeds 3 uur 's middags geworden. Het einde nadert bij Jezus. De dorst wordt ondraaglijk. „Mij dorst!" zoo zegt Hij. Met een spons, aan een lans gestoken, wordt Hem een weinig zure drank gereikt, hoewel sommigen het nog verhinderen willen, daar zij meenen, dat Hij om Eli heeft geroepen en willen zien, of die komt. „Eli" d. w. z. „Mijn God!"

6e Kruiswoord.

De strijd liep snel ten einde. Met groote, krachtige stem, met iets daarin van den Overwinnaar, roept de Heer: „Het is volbracht!" Niet slechts het leven, neen, Zijn groote taak, Zijn Heilandswerk, dat Hij gekomen was om te doen op aarde, was nu volbracht. Voor de zonde en schuld der menschheid, die verloren was, heeft Hij het zoenoffer volbracht op Golgotha.

7e Kruiswoord.

Nu kan Hij het leven gerust afleggen. Hij had macht het af te leggen en ook macht, hetzelve wederom te nemen!" Nu ging Hij heen in den dood. Zijn sterven is een daad. Wederom met groote, krachtige stem roept Hij: „Vader! in Uwe handen beveel Ik Mijn Geest!" (Zie Ps. 31 : 1—6). Nu sterft Hij. Vader! met dit woord begon en eindigde het. In algeheele gehoorzaamheid. De Zoon wil wat de Vader wil. God Zélf heeft ons lief! Dat zien wij nergens duidelijker dan aan het kruis van Zijn Zoon!

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in den Heer. Reeds lieten vele gemeenten iets van zich hooren. Voornamelijk ook met het oog op de feestdagen, die weer achter ons liggen. Nu, die dagen waren ook bij ons biddend voorbereid en we zijn niet beschaamd uitgekomen. Student br. Prins was deze dagen in ons midden. 't Waren fijne dagen, evenals oud- en nieuwjaarsdag. De Heer was in ons midden. En al zijn we nu herderloos, toch vergaten verschillende brs. Voorgangers ons niet, maar dienden ons met blijdschap. Bovenal vergat de opperste Herder ons niet. Hij was onder ons en werkte met Zijn Geest om Zijn Woord dienstbaar en vruchtbaar te maken aan zondaarsharten.

Zoo kwamen onder en of door middel van de prediking des Woords een vijftal jonge menschen tot overgave des harten. Zie, dat is moedgevend. Mocht er allerwege een ontwaking komen, dat sterkt tevens de harten van Gods kinderen en geeft frischheid aan 't gemeenteleven.

Wij gaan voort met 't oog op God gericht en de hand op Zijn Woord, waarin staat: „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijnen Geest zal 't geschieden".

Met hartelijke br.groeten,

namens de gemeente,
J. HAMER, Secr.

MEDEDEELINGEN

Als secretaris der gemeente te Haarlem is thans aangewezen

br. B. KUURSTRA,
Tuindorplaan 4, Haarlem.

5508

Zusterhulp.

In hartelijke dank ontvangen van de gemeente Stavoren uit 't busje „Zusterhulp" f 9.70
van afd. Zusterhulp Hengelo contributie over 1934 f 5.—
van afd. Zusterhulp Haarlem contributie over 1934 f 3.—

Met zustergroeten,
A. BOITEN—Attema,
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro J. Boiten No. 223958.

Unie Radio Comm. (U.R.C.)

In dank ontvangen uit de gemeente

Stavoren	f 10.—
W. H. Plantfeber	f 1.75
Totaal	f 11.75

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

N. B. J. Beweging.

Aan onze Penningmeesters(essen).

Maart is weer de tijd dat wij de contributies der afdeelingen gaan innen. Vriendelijk verzoeken wij U de contributie 1933/34 ad f 5.— per afdeeling over te schrijven.

D. MOLIJN, Penn.
Utrecht, Diezestraat 2.
Giro 70920.

Leeuwarden, 26/2/'34.

Aan de Friesche N. B. J. B. afdeelingen.

Het davert door de Friesche dorpen en steden. N. B. J. B. marcheert.

't Is bekend dat het lang duurt eer de Friezen hard loopen. Maar als ze eerst loopen. . . . .

Volgende plaatsen hebben hunne propaganda-avonden:

Drachten	Dinsdagav.	13 Maart.
Berg.heide	Donderdagav.	15 „
Stavoren	Zondagav.	18 „
Sneek	Dinsdagav.	20 „
Haulerwijk	Donderdagav.	22 „

't Provinciaal bestuur is D.V. steeds aanwezig.

Andere afdeelingen zenden een paar vertegenwoordigers.

Komt, voorwaarts in den heiligen strijd!

Aan de besturen der afdeelingen.

't Provinciaal bestuur wil gaarne met één of twee afgevaardigden der besturen confereeren over 't plaatselijk, provinciaal en landelijk werk.

Wij komen *Dinsdag 13 Maart* daartoe in Drachten.

De vergadering is ten huize van br. Veltman, 's nam. 5 uur.

Wij verwachten dus van iedere Friesche afdeeling op die vergadering een vertegenwoordiger.

Neem een hoofd vol plannen en een hart vol liefde mee.

HUIZINGA,
Secr. prov. Friesland.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Den Haag Z.-B.s. f 50.—
waarvan f 35.— zonder spec. best.
en - 15.— v. Paramaribo.
Hartelijk dank. J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

LEESTAFEL.

„Hoe kunnen wij arbeiden onder de afgedwaalden en kerkloozen?", een brochure, die gratis verzonden is aan alle Dienaren des Woords in Nederland.

Met veel interesse las ik het geschriftje, De ons onbekende schrijver spreekt daar met veel liefde over de Evangelisatie, die rechtstreeks of zijdelings van de kerk behoort uit te gaan. Dit lijkt ons het juiste standpunt te zijn. Deze wijze van evangeliseeren komt ons beter voor dan een evangelisatie in en ten bate van.

Dat de schrijver, die lidmaat van de Gereformeerde Kerk schijnt te zijn, niet eng pleegt te denken, blijkt wel uit het volgende citaat: „ . . . . en in wijden kring openbaart zich een gemeenschapsgevoel en eene deernis met het ellendige, welke niet altijd werken op onze wijze en in onzen weg, maar waarover wij ons toch mogen verblijden."

Hetgeen over de film gezegd wordt, moet vooral door onze Commissie voor Inwendige Zending gelezen worden. Daar is een Ned. Christel. Filmcentrale, waarover Dr. van der Vaart Smit inlichtingen kan geven; daar is een cultuurfilmcentrale te den Haag, met als adres Slotboomplein 15, Rotterdam-Zuid; en daar is een Christelijke Filmdienst, Keizersgracht 328 te Amsterdam. Naar dit laatste adres wordt verwezen in bovengenoemde brochure.

Evangelisatie is niet te beschouwen als een particuliere liefhebberij, maar als een roeping van Godswege voor en door de gemeente! D. H.

CORRESPONDENTIE

Omdat in dit nummer de statistiek voorkomt, moeten hélaas enkele stukken, o.a. Zusterhulp-nieuws, blijven overstaan.
E.-R.

Om teleurstelling en onnoodige kosten te voorkomen, gelieve men alle stukken, mededeelingen, berichten etc. te zenden aan het redactie-adres van ons gemeenteorgaan. E.-R.

ADVERTENTIEN

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze lieve Vrouw en Moeder
GEESKE PARK
(geliefde Echtgenoote van I MODDERMAN)
in den ouderdom van 60 jaar.
Sneek, 22 Febr. 1934.
J. W. Frisostraat 12.
I. MODDERMAN.
Leeuwarden:
W. MODDERMAN
A. MODDERMAN-v. d. HEIDE.

Zoo de Heere wil, hopen onze geliefde Ouders
SIETZO DIJKHUIZEN
en
JANTJE OMKES
den 17den Maart hunne
35-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hunne dankbare Kinderen
Behuwd-, en Kleinkinderen.
Groningen, Maart 1934.
Radijsstraat 22d.
Thuis 4--6 uur.

Zoo de Heere wil, hopen onze geliefde Ouders
G. KOELMA
en
J. KOELMA—ARDESCH
op 3 Maart a.s. hunne
12½-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hunne liefh. Kinderen
HARRY
RIEKJE
WIMMIE.
Zwolle, Februari 1934.
Holtenbroekerweg 4.

De Heere vervulde onze verwachting en schonk ons heden
JANTJE.
E. DE HAAN
J. DE HAAN—SISSING.
Heerenveen, 23 Februari 1934.
Dracht 32.

Heeft U reeds één of meerdere NIEUWE ABONNÉ'S voor „DE CHRISTEN" opgegeven? Wij rekenen op aller medewerking.
De Adm.

Vrijdag 16 Maart 1934 No. 2326 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

TROOST.

„Uw hart worde niet ontroerd".

Wees niet ontroerd!
Zelfs in den zwartsten nacht
Uws levens, blinkt de Ster, die nimmer wordt gedoofd.
O, blik omhoog, uw Vader houdt de wacht.
Wees niet ontroerd!

Wees niet ontroerd!
Ginds beidt u 't Vaderhuis;
Daar heeft de Heer voor u een plaats, een kroon bereid;
Een korte wijl slechts draagt gij 't aardsche kruis.
Wees niet ontroerd!

Wees niet ontroerd!
Door 't loeien van d' orkaan
Hoor 'k nog — o, zielevreugd! — mijns Heilands liefdestem:
„Vrees niet, mijn kind, Ik heb den weg gebaand".
Wees niet ontroerd!

Wees niet ontroerd!
Wees lijdzaam, heb geduld;
Dra ziet ge uw Heer verschijnen op de wolken,
Dan immers, ziet ge uw liefste wensch vervuld!
„Maranatha!"

O. M.—de V. H.

AAN ZEER STILLE WATEREN

ALLES TEN GOEDE.

„Wij weten, dat dengenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede".

Rom. 8 : 28.

Ja, weten wij dat werkelijk? Begrijpen wij reeds ten volle, welk een geweldig woord dit is? „Alle dingen! *Alles!*" Wij moeten toch ook bedenken, dat er nu eenmaal ook vreeselijke dingen in de wereld zijn. Niet slechts langzaam slepende, pijnlijke ziekten, niet enkel geesteszieken, neen nog erger dingen komen voor. Als wij een mensch, die wij lief hebben, weg zien zinken in zonde en schande en er hoegenaamd niets aan kunnen doen! En ook zulke dingen zullen moeten medewerken ten goede? Is het dan niet iets grootsch, wanneer men bij het naderen daarvan zich buigt en niet murmureert, niet twist met God maar zich onderwerpt in het bewustzijn, dat alles, wat op aarde woont, totaal niets is in vergelijking met God? Hij doet wat Hij wil en niemand kan Hem rekenschap vragen.

Maar zeer veel grooter is dit woord van Paulus, waaruit blijkt, dat hij overtuigd is, dat ook het vreeselijkste lot moet medewerken ten goede. Dat was zijn overtuiging, dat was zijn geloof. Ja, geloof! Daarop komt het in de eerste plaats aan, dat wij met dit geloof ook het ergste tegemoet kunnen gaan. Ook iemand, die tot dusver misschien in alles welvarend en gelukkig is geweest, moet dit geloof bezitten. Of zou men de waarheid van ons tekstwoord pas in zware beproeving moeten ervaren? Van groote beteekenis is het ongetwijfeld, dat men bedoeld geloof bezit vóór de zware slagen en moeilijke uren komen.

Er is slechts één plaats, waar men dit geloof voor alle voorkomende gevallen kan leeren, en dat is de heuvel Golgotha. Het kruis van Jezus Christus is het machtigste bewijs voor dit groote, bovenmenschelijke woord van den apostel. Want op Golgotha geschiedde niet een bewijs, maar daar vond plaats hét bewijs, het groote feit, het keerpunt der wereldgeschiedenis. Waar dit feit is doorgedrongen, werd de wereld veranderd. Denkt ook aan Gethsemané; als een bittere lijdensbeker heeft de Heiland daar Zijn lijden uit de hand van God ontvangen. Bij onzen trouwen God, bij Wien geen verandering is of schaduw van omkeering, mogen wij uit het lijden van Christus voorzeker wel gevolgtrekkingen maken voor elk ander lijden, dat door ons geleden moet worden.

Wanneer iemand zou denken, dat enkel het geluk ons ten goede komt en het lijden altijd schadelijk is, dan wordt dat in elk geval weerlegd door het kruis van Christus. Dat leert ons iets geheel anders. Ja, met het oog op Golgotha zou men haast geneigd zijn te zeggen: God werkt bij voorkeur door het lijden. Want het is toch een feit dat het lijden en sterven van Christus veel meer voor de komst van het Koninkrijk Gods heeft uitgewerkt dan Zijn leven, spreken en andere daden hebben gedaan. Dan zal het ook bij ons wel zoo zijn. Als er dus door ons geleden moet worden, laat het ons dan aannemen met het oog op het kruis en de wetenschap, dat God ons daarmee iets grootsch geeft.

Wanneer het zelfs bij het lijden van Jezus duidelijk blijkt, dat daarbij alle dingen moesten medewerken ten goede, dan mogen wij dat ook voor ander leed aannemen, dat toch altijd van geringer afmeting zal zijn dan het lijden van Christus.

In Gethsemané heeft deze Bidder gesmeekt: Abba! Lieve Vader! alle dingen zijn U mogelijk; neem deze drinkbeker van Mij weg!" (Mark. 14 : 36). — En het antwoord daarop was dit lijden. God liet het toe, dat die bende Hem in dien hof gevangen nam en niemand verhinderde hen met Jezus te doen, wat zij wilden. Duizendmaal sterker dan anders kan het juist hier in onze ziel opkomen: Hoe was het mogelijk, dat God zoo iets kon toelaten?

Maar zoo vragen wij, wanneer wij nog vóór het kruis staan. Wij spreken echter niet zoo, als het kruis achter ons ligt. Moet dit ons niet tot nadenken brengen? Wanneer iets moeilijks en drukkends nadert en o zoo zwaar op ons drukt, murmureer dan niet zoo gauw, maar wacht en heb geduld! Misschien zal van een andere kant de zaak er geheel anders uitzien. Is het ook niet zoo gegaan met het teeken des kruises? Hoe anders beschouwden

die tijdgenooten dat vergeleken bij ons. Voor hen was het het vloekhout, maar voor ons is het een gezegend hout.

Hoe zien wij het kruis aan? willen wij vragen. In de eerste plaats misschien als iets bevreemdends, dat ergernis bij ons opwekt. Het is eigenlijk niet zoo, dat God al dit vreeselijke heeft toegelaten; eigenlijk is er bij God geen toelating. Want wanneer God, die alles kan, iets vreeselijks niet verhindert, dan is dat een geweldige beslissing, dan is dat reeds een daad! Hoe gemakkelijk had God het lijden en den dood van Jezus kunnen verhinderen! Wanneer Hij Judas plotseling had laten sterven, of wanneer in de plaats van Pilatus een ander had gestaan, die rechtvaardiger geweest was, dan zou het nooit zoover gekomen zijn. Jezus zelf heeft in Gethsemané gezegd: „Meent gij, dat Ik Mijn Vader nu niet kan bidden, en Hij zal Mij meer dan twaalf legioenen engelen bijzetten?" (Matth. 26 : 53). Maar God wilde dat niet; Hij wilde dit vreeselijk verraad van Judas. God heeft het zoo beschikt dat juist in die dagen de vreeselijkste zonden die er zijn tot doorbraak kwamen, juist tegen Jezus. Hij bracht de booze zweer tot doorbraak.

Wij zien hieruit, dat ook het ergste, het allervreeselijkste in de wereld nog dienstbaar moet zijn aan God. Dat wil niet zeggen, dat God de zonde zou willen, die wil God nooit! Hij wilde ook geen der zonden, die hier aan het licht kwamen, maar dikwijls wil Hij wel, dat de zonde openbaar zal worden. En dan was het beter, dat die geraffineerde slechtheid van die priesters en schriftgeleerden openbaar werd, dan dat die achter een masker van geveinsdheid verscholen zou blijven. Maar is de zonde eenmaal tot een feit geworden, dan dwingt God ook Zijn vijanden Hem te dienen.

Is dat niet eigenlijk een ontzettende waarheid? Welke vreeselijke dingen kunnen er dan onder Gods bestuur plaats vinden! Zeker, het is nu eenmaal een ontzettend feit, dat in de wereld de zonde bestaat. Maar het is ook een groot en zeer heerlijk feit, wanneer het ons duidelijk is, dat er ten slotte niets in de wereld is, dat niet op één of andere manier in Gods hand is. Het is een kostelijk feit, dat niet alleen Daniël in de leeuwenkuil in Gods hand was, maar dat ook ik, temidden van zonde en misdaad, in Gods hand ben. En dat ook gij in Gods hand zijt.

Letten wij echter ook op het groote laatste woord: „Alle dingen moeten medewerken *ten goede!*" Wonderlijk toch! Ook het vreeselijkste, het kwade moet medewerken *ten goede!* Ja, zoo is het nu eenmaal in deze wereld, waar de zonde heerscht en dagelijks met den dood bezoldigt: waar de zonde een ontzettende macht is, daar moet God toch ook de zonde gebruiken, om Zijn doel te bereiken. — O zeker, wij hebben heimwee naar een wereld, waar dat voor God niet meer noodig zal zijn, waar geen zonde meer zal zijn. Straks laat God die wereld aanbreken, waar slechts gerechtigheid wonen zal. Maar nóg is het niet zoo ver, nóg moet God Zijn vijanden dwingen, Hem te dienen.

Wanneer wij nu nog weer een blik slaan op het kruis, op deze aanvankelijk zoo verwarrende, onbegrijpelijke daad van God, dan wordt het ons op dit punt begrijpelijk want het was alles noodzakelijk. Wanneer over Jezus niet al dat vreeselijke gekomen was, konden wij niet verlost worden. Om maar iets te noemen: zonder de kruisiging geen verlossing van den moordenaar aan het kruis. En hoevelen hebben dezelfde genade noodig, om zalig te worden!

„Wij weten, dat dengenen, die God *liefhebben*, alle dingen medewerken ten goede".

Door niets wordt zoo duidelijk aangetoond, wat dit beteekent, dan door het lijden van Jezus. Hebt gij God lief? Gij hebt God *lief*, wanneer gij in het lijden opgaat zooals Jezus; maar dat kunt gij slechts, wanneer gij eerst een Gethsemané zoekt, wanneer gij de behoefte hebt, eerst in stil gebed in de eenzaamheid u tegenover God uit te spreken.

Gij hebt God lief, wanneer gij Zijn wil doet, en dit is Zijn wil, dat gij gelooft in Hem, die Hij gezonden heeft, in den Zone Gods, Die ook voor u geleden heeft en gestorven is aan het kruis. Onder alle omstandigheden des levens moet gij in Gods kracht de wil Gods probeeren te doen. Dat ook bij u steeds het groote woord der liefde gevonden moge worden: „Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede!" Wij hebben God *lief*, wanneer wij getrouw zijn, getrouw tot in den dood. Zooals Jezus getrouw was aan het kruis, tot aan het woord toe: „Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?" Toen Jezus uit Gethsemané ging had Hij reeds half overwonnen. Hij was gesterkt en getroost in Zijn God en Vader. En wanneer ook het ergste op ons aan zou komen, wij zullen het spoedig hebben overwonnen, wanneer wij het tegemoet kunnen gaan met het oog op Christus' kruis en zeggen: „Wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede!"

Gods kind kan zonder kruis niet zijn;
 Wil u dan niet bedroeven
Als onze God met smart en pijn
 De Zijnen komt beproeven!
  Hij zendt Zijn kind,
  Dat Hij bemint,
 Juist door beproeving zegen!
 Hoe diep zijn 's Heeren wegen!

Gods kind kan zonder kruis niet zijn;
 Het wordt door God gezonden.
Treft ons dan leed en ramp en pijn,
 Een Vader slaat die wonden.
  Zijn liefde kan
  Niets anders dan
 Wat heilzaam is ons zenden;
 O! dat wij 't steeds erkenden!

Ook ik kan zonder kruis niet zijn;
 Wat God zendt, wil ik dragen.
Mijn trouwe Vader zendt die pijn;
 Het zijn maar korte plagen.
  Straks wordt het dag,
  En hoopvol mag
 Het harte zich verblijden:
 Ik wil met Christus lijden!

D. G. B.

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

In ons laatste artikeltje vroegen we vertrouwen in het beleid dier mannen, die als ouderlingen en diakenen den Heer in het midden der gemeente te dienen hebben. We wezen er op, dat het niet moeilijk zal vallen ze dit te schenken, als bij de verkiezing het rechte verantwoordelijkheidsgevoel aan den dag gelegd is.

Hier en daar is in de gemeente reeds de behoefte gevoeld aan de actieve medewerking der vrouw in den gemeentelijken arbeid. Die behoefte om de vrouw in den directen arbeid der gemeente te doen deelen heeft hier en daar reeds geleid tot de aanstelling van diaconessen. In den Vereenigingsarbeid waren de zusters reeds lang betrokken. Hier gevoelde men zich wat vrijer. Hier was geen traditie, waarmede gebroken behoefde te worden. Bovendien hadden de vrouwen hier een eigen, voor mannen verboden terrein, in exploitatie genomen.

Misschien zouden we al eerder overgegaan zijn tot het betrekken van de vrouw in den actieven dienst der gemeente, als het Nieuwe Testament op dat punt maar duidelijker tot ons sprak, of beter door ons verstaan werd.

We kennen de diaconessen, vrouwen, die een gezegend werk doen buiten gemeentelijk verband. Deze diaconessen hebben hun taak uitsluitend in de verzorging van zieken, en wel is waar in de lichamelijke verpleging. Diaconessen kende de apostolische eeuw ook, maar dan in gemeentelijken dienst. De gemeente te Kenchrea had een diacones, Febé, Paulus noemt haar in Rom. 16 : 2, en hij doet dat op een wijze, waaruit men mag afleiden, dat men te Rome wel wist wat diaconessen waren. Als de gemeente te Kenchrea een diacones had, mogen we wel aannemen, dat de andere gemeenten ook deze vrouwelijke

ambtsdragers kenden. De in vers 12 van dat hoofdstuk genoemde vrouwen Tryféma en Tryfósa, die „in den Heere arbeiden", waren waarschijnlijk ook diaconessen.

De kerkgeschiedenis zegt, dat in de eerste eeuwen de vrouwen een belangrijke plaats in den gemeentelijken arbeid werd toegekend. Hun taak was het de armen, de zieken en de gevangenen te bezoeken. Daarnaast waren ze de vrouwelijke doopelingen behulpzaam. Langzamerhand werden de zusters echter in de gemeenten naar den achtergrond gedrongen. Ik vermoed, dat dat verband hield met het opkomen van den aparten priesterstand. Vrouwen kwamen voor priester niet in aanmerking en daar de geestelijke arbeid steeds meer een priesterlijk karakter begon aan te nemen, naar analogie van het Oude Testament en de heidensche godsdiensten, werden de vrouwen voor den ambtelijken gemeentedienst uitgeschakeld.

Het is echter niet goed, dat de gaven, die de Heere de vrouwen gegeven heeft, de gemeente niet méér ten goede zouden komen, als tot nu toe in onze gemeenten het geval geweest is. We moeten ook in dit opzicht den weg terug gaan. Er is in de gemeente werk te doen, dat om den dienst der vrouw vraagt, en waarvoor dus vrouwen behooren te worden „uitgezonderd". Niet alle vrouwelijke leden der gemeente leven in gezinsverband. Deze zijn door ouderlingen moeilijker te bereiken. Hun geestelijke verzorging zal daarom alléén reeds beter door vrouwen kunnen worden behartigd dan door mannen. Dan is er de ziekenzorg. In verband daarmede was het gewenscht, dat men in grootere gemeenten over een ter verzorging van zieken opgeleide kracht kon beschikken. Niet altijd liggen de gevallen zoo, dat men over „Groene Kruis-hulp" beschikken kan. Is in een gezin de moeder ziek, dan moet daar hulp geboden kunnen worden, voorzoover geen familie die taak kan overnemen of deze in hulpvaardigheid te kort schiet. We vermelden dit laatste uitdrukkelijk, omdat de natuurlijke verwanten altijd moeten voorgaan en de gemeente steeds de scheppingsorde moet eeren. De gemeente komt in de verzorging en hulpverleening steeds ná de bloedverwanten, ook al zijn deze ongeloovigen, want de plicht voor elkander te zorgen ontstaat niet eerst door de wedergeboorte, maar is gegeven met de bloedsgemeenschap.

Dan acht ik het niet onmogelijk, dat vrouwen zich in sommige gevallen over hun geestelijke moeilijkheden gemakkelijker tegenover een zuster uitspreken dan tegenover een broeder.

Duitsche gemeenten, die zich dat kunnen veroorlooven, voorzien in deze behoefte door een „gemeentezuster", — een diacones — daarvoor tegen een zekere vergoeding afgestaan door een der Baptisten Diaconessenhuizen. Wij kunnen daarvoor een of meer zusters verkiezen, die dat werk doen in den trant van ouderlingen en diakenen. Zijn er meer zusters, die de gemeente als diaconessen dienen, dan zal het goed zijn dat zij van tijd tot tijd samenkomen ter bespreking van hun werk en om mededeeling te doen van hun ervaringen aan den voorzitter van den Kerkeraad, die ook hun vergaderingen zal moeten presideeren, opdat er in zijn persoon contakt zij tusschen Kerkeraad en de diaconessen.

Met deze artikeltjes over de ambtsdragers, hun taak en plaats in de gemeente, is echter over de organisatie der gemeente nog niet alles gezegd. In welke betrekking staan de „verschillende takken van arbeid" tot de gemeente? — Daarover, D.V., een volgend maal.

L.

III

ZENDING.

Een dag te Yakusu.

(Slot.)

En is dit nu eenigszins een beschrijving van wat hier alle dagen gebeurt? Als ik u vertel dat het grootste gedeelte van dit jaar wij hier met 10 personen geweest zijn, dat dagelijks van 7- tot 800 personen onderwijs ontvangen, dat al dat medische werk gedaan wordt en tevens jongens opgeleid worden om meer of minder zelfstandig, in elk geval zonder dokter medisch werk te gaan doen, dat een nieuw huis gebouwd werd en heel wat reparaties verricht aan bestaande gebouwen, dan is het u misschien mogelijk om al de open plaatsen zelf in te vullen.

Soms als we 's avonds samen komen, worden er lange besprekingen gehouden over de een of ander en wat in dat bijzondere geval gedaan moet worden. Plannen over het werk worden besproken, hoe meer gedaan kan worden als we de noodige werkkrachten en het geld om het uit te voeren hadden. Op onze laatste besprekingen werden nieuwe plannen besproken en ten slotte gezegd: maar het moet een jaar uitgesteld worden. Ook hebben wij onze teleurstellingen en iemand van wie veel verwacht wordt moet soms plotseling uit het werk verwijderd worden.

Op zekeren avond kwam er bericht dat in een zeker dorp waar wij reeds eenige jaren een school en onderwijzer hebben, de onderwijzer zijn werk in de steek had gelaten en men nu een Roomsch Katholieke onderwijzer zou gaan nemen. Er moest maar dadelijk iemand naar toe om te zien hoe de zaken stonden. De meesten in het dorp wenschten een onderwijzer van ons te hebben maar dan ook iemand die werkelijk zijn werk ging doen en niet steeds hen alleen liet. Een andere jonge man, die goed onderwijs heeft genoten wilde het daar nog wel eens weer probeeren en nu gaat het werk daar weer verder.

Donderdagmorgen gingen zendeling Ennals en zijn vrouw samen naar Stanleyville om de scholen daar in de buurt te bezoeken en te onderzoeken of de leerlingen ook iets geleerd hadden. Gedurende dit jaar hadden 60 geleerd om te lezen en enkelen konden ook wat van de schrijf- en rekenkunst. Eenige maanden geleden zijn ze daar een paar dagen naar toe geweest en toen mochten ze daar 24 personen doopen. Wij verwachten zendeling Wilkerson en zijn vrouw nu spoedig terug en dan zullen die daar weer meer of minder geregeld zijn om op het werk toe te zien. Het werk ten noordoosten van Stanleyville heeft zich volgens de berichten van de inlandsche colporteur heel wat uitgebreid. Daar schijnt een vragen zijn naar de dingen van Gods koninkrijk meer dan in jaren het geval is geweest en het is noodig dat iemand die dorpen zoo spoedig mogelijk gaat bezoeken. Misschien zal dat mogelijk zijn in Februari of Maart.

Maar ik heb al te lang gepraat en moet eindigen. Een dagwerk hier laat zich moeilijk beschrijven. Mevr. Millman schreef eens toen ze over een terugreis naar Yakusu schreef: „En nu terug naar Yakusu, waar onmogelijke plannen worden gemaakt en uitgevoerd". Misschien is u het wel met haar eens. Veel moet gedaan worden en soms zeggen wij onmogelijk. Maar waar wij onze plannen uit Gods hand ontvangen kunnen wij ze ook met Hem en door Hem uitvoeren. Hij is de Heer van de wijngaard. Laten wij bidden dat Hij arbeiders uitstoote in Zijn dienst. Laten wij voor die arbeiders bidden. Laten wij al onze plannen van Hem ontvangen en met Hem uitvoeren opdat wij zoo mogen zien de komst en uitbreiding van Zijn Koninkrijk. Mogen wij allen ten allen tijd getrouw bevonden worden. Denk aan ons hier, bidt voor ons hier en voor al Gods werk en laten wij allen zoo vereenigd zijn met al Gods kinderen in Zijn werk, totdat Hij komt.

De uwe in Zijn dienst,

G. REILING.

III

Met woorden vechten, ketters veroordeelen en over de goddelooze wereld het „Anathema" uitroepen, is veel gemakkelijker dan de groote deugden van den Heere Christus door zijn wandel te verkondigen. —

O. Funcke.

ANDERMANS BOEKEN ZIJN MOEILIJK TE LEZEN.

Wat weten wij van een ander, van zijn gedachten, zijn gevoelens, zijn zieleleven? Ach zoo weinig. Voor een mensch, die eenigszins analyseerend denkt, zijn er vele momenten, waarop zijn eigen gevoelens en gewaarwordingen hem een raadsel zijn. Hoeveel minder nog kunnen wij ons dan verplaatsen in de innerlijke motieven, die een ander tot een bepaalde gedragslijn hebben gebracht. Tallooze malen is het gebleken dat het leven, het innerlijke leven van een mensch heel anders is geweest, dan degenen, die hem of haar het naaste waren, altijd gedacht hebben. De psychologie verklaart heel veel, dat tot nu toe duister was. En dat is maar heel goed, want veel minder mooie gevoelens verdwijnen, wanneer men ze uit de schemering van het onderbewustzijn overbrengt naar het heldere licht van bewust overdenken, — verdwijnen omdat het blijkt, dat er voor die gevoelens in het minst geen reden bleek te bestaan.

Is het U nooit overkomen, dat U een ander overdreven beklaagde, omdat hij in ander opzicht iets bezat, waarop U diep in Uw hart afgunstig was? Dikwijls komt het dan voor dat bij die beklagers een sterke jalouzie aanwezig is op het uitzonderlijk goede van datgene wat U in staat stelt Uwe tegenspoeden blijmoedig te dragen.

Zoo zal er ook wel geen mensch zijn, die werkelijk voorgoed met een ander zou willen ruilen. Wij zeggen allemaal wel eens: „Ik wou dat ik in zijn of haar plaats was". Dit is echter altijd op een oogenblik, dat degene met wie wij zouden willen ruilen een bijzonder buitenkansje beleeft bijv. promotie maakt of een andere meevaller heeft. Met dat „willen ruilen" bedoelen wij dan, dat wij wenschen, dat het buitenkansje ons te beurt was gevallen. Maar wanneer het mogelijk was, dat ons de kans geboden werd, voorgoed en in alle opzichten met een ander te ruilen, — zijn leven te leven met zijn karakter, zijn uiterlijk, zijn gezondheid, temidden van zijn familie, — dan zou in zoo'n geval vermoedelijk iedereen zich terugtrekken.

Misschien is het een waarschuwende stem uit het innerlijk, die ieder mensch ervan overtuigt, dat het voor hem of haar het beste is, om het „eigen" leven te leven. Het zou iets anders zijn wanneer als wij maar steeds konden doorgaan met ruilen, en dan iedere keer met iemand die juist het toppunt van zijn levensgeluk doorleefde. Niemand heeft 100% geluk gedurende 100% vàn zijn leven. En dat is maar goed ook, want dan zou het geen geluk meer zijn. Want wie kan de kracht van het vloed-getij waardeeren, die niet de afwachtende passiviteit van de eb-uren heeft gekend? Ieder christen maakt tijden van eb en vloed door op geestelijk gebied.

Gij kunt den strijd van uw vriend niet strijden en ook niet omgekeerd. Ieder moet zijn eigen leven hier op aarde leven. En nu kunnen de geestelijke dingen van het leven toch allerminst bedoeld zijn om voor uitgangspunt te dienen van haat en jalouzie. Er is nu eenmaal geen standaard voor geestelijke waarden. Voor wat men met zijn fijnste gevoelens waardeert, bestaat geen wisselkoers. Wanneer de menschen wilden werken om aan ieder de weg vrij te laten, om op zijn eigen wijze gelukkig te zijn, zouden er minder harde woorden vallen en minder tranen vloeien in deze wereld. De dienst van God is niet bedoeld als aanleiding tot haat en nijd, maar om de menschen geestelijk evenwicht, harmonie en schoonheid te geven. Wanneer een zonnestraal uw kamer verlicht, weest dan blij, maar ontkent niet dat een andere zonnestraal de kamer van Uw vriend even stralend kan verlichten.

Geen mensch kan voor een mensch voldoen,
Geen engel, groot in macht.
Gods Zoon gaf zelf zich als rantsoen
Hij heeft het al volbracht.

Hamburg—Horn. J. SCHUIL.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Paschen.
Maria Magdalena.

Matth. 27 : 57—28 : 15; Joh. 20 : 1—8.

Les voor Zondag 1 April 1934.

De begrafenis.

Vóór dat de dag ten einde was, moesten de lijken van de gekruisigden verwijderd zijn. (Deut. 21 : 23). Gewoonlijk werden de misdadigers, die op zulk een wijze ter dood waren gebracht, op de plaats zelf of in de onmiddellijke omgeving begraven. Zal dat ook met den Heiland moeten gebeuren? Neen, God zorgt, en Hij doet het gewoonlijk door menschen, want Hij neigt ook de harten der menschen als waterbeken. Een zeer voornaam en deftig heer komt naar voren. Hij is lid van de hooge Raad, van het Sanhedrin, van de Joodsche regeering dus. Hij verklaart aan de Romeinsche soldaten, dat hij wel zorgen zal voor de begrafenis van Jezus. Hij kwam er voor uit, dat hij een vriend van Jezus is. Men heeft wel eens minachtend over dezen raadsheer gesproken, maar hield hij zich ook tijdens het leven van den Heer op den achtergrond, er behoorde toch ongetwijfeld moed toe, om juist nu, nu de zaak van Jezus er het meest hopeloos voorstond, nu Hij dood was, er voor uit te komen, dat hij met Hem bevriend was en een liefdedienst wilde bewijzen aan het lichaam van Hem, die als een misdadiger gestorven was. Deze raadsheer, Jozef van Arimathea geheeten, was 's middags reeds bij Pilatus geweest, om toestemming te vragen om het lichaam van Jezus te mogen begraven in een aan Jozef toebehoorend graf. Dat heeft hen toch nog goed gedaan, dat die vrienden van den Heiland hun Meester zelf mochten afnemen van het kruis en het lichaam wasschen en in een fijn linnen doodskleed wikkelen. 't Was het laatste, wat zij aan hun Meester konden doen.

Dicht in de nabijheid van Golgotha had Jozef een prachtige tuin en daarin was ook een nieuw graf, dat nog maar kort geleden in den rotsbodem was uitgehouwen. Het is een voorrecht voor Jozef, dat hij dit graf mag afstaan voor den goeden Meester. Een ander aanzienlijk persoon, ook een vriend van Jezus, n.l. Nicodemus, kwam er ook bij en was voorzien van allerlei specerijen, kruiden, die men gewoonlijk bij de dooden in het graf legde. Veel zorg en veel eer werd zoo den Heiland bewezen. Ook de vrouwen, de vriendinnen des Heeren, deden wat zij konden en boden de behulpzame hand. Zij zouden graag meer hebben gedaan, óók specerijen en kruiden hebben gegeven, ... maar 't kon nu niet meer. Nog maar even, dan zou de zon zijn ondergegaan en dan mochten zij niet meer koopen of werken. Maar als de Sabbat voorbij zou zijn, dan wilden ook zij nog hun deel doen.

Zij komen bij het graf. Door de nauwe opening gaan zij naar binnen. Voorzichtig wordt het doode lichaam des Heeren op een uitgehouwen steenen bank gelegd, waarop allen heengaan, nadat een groote, zware steen voor de opening is gerold. Nu is alles voorbij! Ten minste, dat meenden de Farizeeën en de Joodsche priesters. Jezus was nu onschadelijk, want Hij was dood! Maar God in den hemel zou laten zien, dat het niet voorbij was, dat het juist nu goed zou beginnen!

De Joodsche priesters hadden zulk een onrustig geweten, dat zij op den Sabbatdag zelfs bijeenkwamen om te beraadslagen over het nemen van voorzorgsmaatregelen tot bewaking van het graf. Zij eischten van Pilatus de bewaking van het graf, en hoewel deze liefst zoo weinig mogelijk meer met hen te doen had, zeide hij toch: „Daar hebt gij een wacht, laat het graf dan maar bewaken en verzegelt het". (28 : 14.) Over de steen werd een koord gespannen en de beide einden daarvan werden met zegelaarde aan de rots vastgemaakt, voorzien met het officieele stempel.

De opstanding.

Zoo gauw de eerste dag der week, de Zondag, aanbrak en de zon opging, zijn twee vrouwen reeds op weg naar het graf in dien hof. Ten minste Mat-

theus noemt slechts twee. Maria Magdalena en de andere Maria. Andere Evangelisten noemen ook nog een derde vrouw, n.l. Salome. Johannes houdt enkel Maria Magdalena in het oog, daar zij in haar opwinding bij de ontdekking van het wegwentelen van de steen direct alleen terug naar de stad snelde om het den discipelen mede te deelen. Lukas heeft het oog meer op de beide discipelinnen die de specerijen droegen. Die vrouwen hebben geweldige dingen beleefd. Zij gevoelden de geweldige aardbeving, en toen zij bij het graf kwamen zagen zij op de weggewentelde steen een blinkende engel zitten, terwijl hier en daar de wachters, bleek en stijf van ontzetting, als dooden op den grond lagen. De engel spreekt hen toe en stelt hen gerust, zij behoeven niet ontzet te wezen want het is bekend dat zij Jezus zoeken. Dat is bij God in den hemel steeds een oorzaak van welbehagen. Zij mogen verkondigsters zijn van een wonderlijk blijde boodschap aan de discipelen.

De komst van de wachters bij de Overpriesters die daar rapport uitbrengen is oorzaak van een spoedvergadering van het Sanhedrin. De verschrikte wachters ontvangen dan „veel gelds" waarvoor zij zich leenen een grove leugen te verspreiden. Het Sanhedrin verklaart zich bereid de wacht te dekken als Pilatus hen zou willen straffen wegens slapen op schildwacht. Het praatje van de soldaten is onder de Joden verspreid tot op heden. Door de boodschap van Maria komen ook Petrus en Johannes onmiddellijk kijken. Joh. 20 : 1—8. Johannes geloofde reeds. Petrus straks.

D. G. B.

Verschijning aan de zee van Galiléa.

Joh. 21 : 1—23.

Les voor Zondag 8 April 1934.

De succeslooze nacht.

Verschillende verschijningen van den opgestanen Heer worden ons in den Bijbel beschreven. Wij willen heden slechts één van die behandelen. In Galiléa waren de discipelen bijeen om op bevel van den Heer te wachten op nadere aanwijzingen. Wachten is voor de meeste menschen onaangenaam, vooral wanneer men niet weet, hoe lang het zal duren. Wat moesten de discipelen uitvoeren? Ja zeker, zij hadden heel wat te vertellen en te bespreken gehad. Maar als eenvoudige lieden van den arbeid hielden zij het niet zoo lang uit zonder bezigheid. Toen zij dan eens zoo met z'n zevenen bij elkander stonden, nam Simon Petrus het woord om te vertellen, welk een plan hij had. Vooral hij zal niet veel rust gehad hebben. Steeds heeft hij zeker moeten denken aan die smadelijke verloochening van zijn Heiland in die vreeselijke nacht, toen de Heer verhoord werd. Hij moest iets te doen hebben. Zijn besluit was genomen. „Ik ga visschen!" zeide hij. Dat viel in goede aarde. De andere zes waren direct besloten, mee te gaan. 's Avonds vertrokken zij in een schip. De nacht is de gunstigste tijd voor de vischvangst. Maar er waren ook nachten, dat alles tevergeefs was. Zoo was het ook thans (Luk. 5 : 5). Misschien waren zij wel wat moedeloos.

Het werd al schemerig en nog hadden zij niets gevangen. Nu konden zij er wel mee ophouden, het was nu toch niets meer gedaan. Daarom stuurden zij het schip naar den oever.

De verschijning.

Zij naderden de kust. Daar stond in de morgenschemering reeds een belangstellende te wachten. De gestalte kwam hun misschien eenigszins bekend voor, maar zij konden toch onmogelijk zien, wie het was. De onbekende roept hen iets toe. Zij herkennen ook de stem niet. De onbekende spreekt in de vertrouwelijke taal der zeelieden maar met de waardigheid van een hoog geplaatste. „Kinderkens!" hebben de statenvertalers vertaald. Wij zouden nu zeggen: „Jongelui!" of: „Jongens! hebben jullie ook wat toespijs?" Hebben jullie niet wat te eten bij de morgenboterham? Dat was daar haast altijd een paar vischjes. De discipelen hebben misschien de indruk gehad, dat de vreemdeling een partijtje visch van hen wilde koopen. Jezus deed het als belangstellende vraag om hetgeen zou volgen in te leiden. Tot hun spijt en beschaming moesten de discipelen op de vraag wel ontkennend antwoorden. Dan hooren zij een zeer merkwaardig bevel. „Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden!" Zij hadden moedeloos het net reeds binnen boord gehaald. Maar nu moeten zij het nogmaals uitwerpen, maar in een nieuwe richting. Ja, het oude net des Evangelies moet ook weer steeds in nieuwe richtingen, op bevel van den Meester, worden uitgeworpen, dan zal de vangst zeker niet uitblijven.

Het is vreemd, maar de discipelen kunnen niet ontkomen aan den invloed van den vreemdeling. Zij hebben het er misschien onderweg druk over gehad, wie Hij toch wel mocht zijn. Als zij na een korten tijd het net weer willen ophalen, om te zien, of er reeds iets inzit, is het geweldig zwaar, zóó zwaar, dat het voor hen onmogelijk is, het binnen boord te halen. Het net achter het schip aanslepende, naderen zij weer het land. Wie mag het toch zijn, die daar staat en op hen wacht? Johannes weet het ineens. Wie zou dat anders kunnen zijn dan hun Heiland? Hij kan niet zwijgen, maar roept het uit, vol van groote blijdschap: „Het is de Heere!" Dit woord is in 't bijzonder tot Petrus gericht. Wie weet, wat beide mannen gedurende het verblijf in Galiléa met elkander hebben besproken. Petrus kan niet wachten tot de boot aan land is gekomen. Hij had zijn opperkleed, (zonder mouwen, reikende tot aan de knieën), uitgetrokken bij het werk en had enkel een lendendoek aan en een korte visscherskiel, maar nu trok hij het opperkleed weer aán, want men verschijnt niet ongekleed voor een hoog geplaatste en vooral niet voor den Heer.

Hij gespt gauw zijn riem om den middel, daar hij anders moeilijk zou kunnen zwemmen, en springt dan over boord, om met forsche slagen zijn Heer tegemoet te gaan. Ongeveer 200 ellen of 300 voet, een half stadium, waren zij toen nog van het land. Aan den oever zagen de discipelen een kolenvuur met bradende visschen als toekost er bovenop en brood er bij. Als een goede Huisvader had de Heer reeds voor alles gezorgd. Maar hoewel Hij het niet noodig heeft, zoo wil Hij gaarne gebruik maken van de dienst Zijner discipelen. Brengt van de visschen, die gij nú gevangen hebt. Er waren 153 groote visschen. Het net was wonderlijk genoeg niet gescheurd. Een heerlijke gemeenschappelijke maaltijd heeft nu plaats.

De geheime onrust bij Petrus wordt nu weggenomen, want de Heiland vraagt hém in 't bijzonder hoe het staat met zijn liefde voor zijn Heiland. Als een terugslag op zijn drievoudige verloochening wordt de vraag driemaal herhaald. En de drievoudige belijdenis zijner liefde wordt met een drievoudige herstelling in zijn ambt gekroond, waardoor hem zelf en de anderen de verzekering werd geschonken, dat hij de hoeder gebleven is van Jezus' schapen. Zijn martelaarschap wordt hem tevens geprofeteerd en zijn weetgierigheid over hetgeen Johannes zou overkomen wordt zachtmoedig bestraft. Ten onrechte werd uit dit woord van Jezus echter afgeleid, dat Johannes niet sterven zou. Alles maar aan Jezus overlaten, was het beste.

D. G. B.

Gij zijt niet heiliger, als gij geprezen, niet slechter, als gij gelaakt wordt.

Wat gij zijt, dat zijt gij, en de meening der menschen kan u niet grooter maken dan gij in Gods oogen zijt.

Thomas à Kempis.

Wij hebben godsdienst genoeg om elkander te haten, zelden genoeg om elkander lief te hebben.

Swift.

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Het gaat doorgaans zoo; eindelijk is de maat vol, en dan . . : . ja dan moet men weer eens bekendheid geven van alles wat men gezien en gehoord heeft.

Zoo is het ons ook hier gegaan te Utrecht. We kunnen en mogen nog niet spreken van plasregens, maar de druppelen van Gods zegen vallen gestadig neer en dat moet ons nu even van het hart.

Al geruimen tijd was er een br. te R'dam, die zoo gaarne zich bij de gemeente wilde aansluiten. En nu enkele weken geleden meldde voor ditzelfde doel zich ook nog een zuster aan.

Zoo is Zondag 4 Mrt. j.l. voor onze gemeente weer een groote dag geweest. In onze avondvergadering mocht onze Voorganger aan een aandachtige schare het heerlijk Evangelie verkondigen, en er zoo met nadruk de aandacht op vestigen, hoe wij als Baptisten denken over den H. Doop en wij ons door Gods Woord in dezen alleen willen laten leiden. Tot uitgangspunt dezer overdenking werd genomen Hand. 10 vers 48: „En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden". Na afloop schaarden wij ons met de nieuwe leden om des Heeren Disch.

Ook mogen wij nog melden, dat alle arbeid der gemeente en jeugdwerk gezegend wordt.

Met Febr. j.l. zijn we een 2e Zondagsschool aan de Kromme Rijn begonnen en het laat zich aanzien, dat nog meer werk in de toekomst gedaan kan worden.

De arbeid te Hilversum gaat vastere vorm aannemen. 't Blijkt dringend noodig te zijn, dat we daar in het openbaar gaan vergaderen, zoodat naar een locaaltje reeds is omgezien.

Brs. en zrs., de Heer wil ons zegenen. Hij geve, dat wij op onze post blijven en de vruchten ter Zijner tijd gezien mogen worden.

D. M., Secr.

HAULERWIJK. Geliefde brs. en zrs. Het is weer eenigen tijd geleden, dat wij iets van ons lieten hooren. Het verheugde ons echter uit vele gem. te mogen hooren, dat de Heer hen zegende. Ook de gem. alhier kan van die zegen melden. Een goede opkomst en eenheid der brs. en zrs. is een groote zegen. Maakten wij in ons laatste berichtje melding van de bekeering van twee zrs., thans hadden wij het voorrecht, dat deze zrs. met de vraag kwamen, om door de doop in de gem. te worden opgenomen. Toen de gem. dan op Zondag 4 Maart de belijdenis van deze zrs. had aangehoord, was er ook niets en niemand meer, die kon verhinderen, dat deze zrs. werden gedoopt.

Zoo was dan Zondag 11 Maart een blijde dag voor de gem. 's Avonds 7 uur was onze kerk met een aandachtige schare flink bezet. Onze Voorganger bepaalde ons bij den doop, zijnde een bevel des Heeren, volgens Matth. 28 : 19, ons leidende tot het voorrecht geteekend in Hand. 8 : 37, ons tevens bepalende bij de scheiding van het oude leven (Rom. 6 : 5), hetwelk ons zou aansporen tot een uitdragen in de wereld volgens 1 Petr. 3 : 21. Met groote stilte werd deze kostelijke waarheid beluisterd. Nadat door de beide zrs. voor God en toehoorders belijdenis was afgelegd, knielden zij neder en werd den Heer dank gezegd voor deze stonde en de zrs. aan den Heer opgedragen, waarna de doop aan hen voltrokken werd.

Na de doop schaarden wij ons met een groote schare om de Disch des Heeren, waar bij monde van onze Voorganger beide zrs. het welkom werd toegesproken. Het was ons goed weer bij brood en beker te overdenken wat de redding van ons leven den Heere heeft gekost.

Dat dit alles ons steeds moge aansporen onze Doop uit te leven!

Namens de gem., L. J., Secr.

DE INTERPROVINCIALE LANDDAG IN 1934.

Zal er dit jaar weer een interprovinciale landdag gehouden worden, en indien ja, waar zal dat dan zijn?

Deze vraag heeft ongetwijfeld het hart van hen die in 1933 de landdag in Gieten bijwoonden beziggehouden.

Nu, wij zijn in staat op die vraag een antwoord te kunnen geven. Wel heeft het lang geduurd voor men dienaangaande iets hoorde, maar het bestuur van de landdag-commissie kon nog niets definitiefs mededeelen.

Op haar laatste vergadering is nu definitief besloten dat D. V. op Pinkstermaandag, 21 Mei 1934 de *tweede interprovinciale landdag* zal gehouden worden in het schoone gemeentebosch te ASSEN.

Het gemeentebestuur van Assen heeft dit schoone bosch voor het houden van onze *Baptiste Landdag* gratis beschikbaar gesteld. Inwoners van Assen hebben zich verwonderd over die gunst, die slechts aan weinige corporaties te beurt valt. Wij verwonderen ons hierover niet maar zien in deze daad DE GOEDE HAND ONZES GODS.

Wij hebben het bosch doorkruist in haar lengte en in haar breedte en, was het bosch te Gieten reeds schoon, in vergelijking met dat te Assen verzinkt het Gieterbosch in het niet. Wij zagen er slanke dennen, wier kruin ons deed denken aan de wuivende palmen in het Oosten. Wij doorwandelden lanen die ons herinnerden aan het lied van Jaq. v. d. Waals „Najaarslaan", waar de dichteres spreekt van *goudenlanen*. We hebben gezien het hertenkamp en de vijvers met statige zwanen en nog veel meer wat ons oog bekoorde.

In die omgeving nu hopen we onze landdag te houden. Daar zullen we echter niet alleen ontvangen wat het oog bekoort, ook oor en hart zullen daar kunnen genieten.

Daarover echter een volgende keer.

Dit berichtje dient slechts om Uw nieuwsgierigheid eenigszins te bevredigen.

Voorloopig rekenen we er vast op om Maandag 21 Mei vrij te houden voor de *I. P. L. te Assen* en beginnen daarvoor zooveel mogelijk propaganda te maken.

Namens het bestuur,
J. B. DE NEEF.

INGEZONDEN.

N. B. V. B. Zusterhulp.

Geliefde zusters.

Hebt U gehoord van ons 5-jarig jubilé?

Wel — hoor ik U zeggen — een vijfjarig jubilé is toch de moeite niet. —

50 jaar, dat klinkt beter. — 25, desnoods $12^1/_2$ . . . . maar 5 jaar. . . . .

Wel mijne zusters, ik vind het al prachtig, dat onze afdeeling Nieuwe-Pekela reeds 5 jaar heeft bestaan. —

5 jaar genoten wij den zegen onzes Gods. — 5 jaar mochten wij in Zijn wijngaard als „Zusterhulp" arbeiden. — 5 jaar zijn wij schrede voor schrede vooruitgegaan — zoo zelfs, dat in den Lande vele afdeelingen onstonden, die tezamen onze N. B. V. B. mogen vormen. Is onze God niet een God van verrassingen?

Wel keken wij eerst hier rond in ons klein kringetje maar . . . . onze Heer had wat groots over ons beschikt. Zouden wij dan niet verblijd zijn na 5 jaren dienst als „Zusterhulp"?

Wij hebben al 2 Bondsvergaderingen gehouden en . . . . onze afgevaardigden zijn zeer opgetogen teruggekomen, en zij hebben blijde getuigd, dat de Heer in het midden der zusters had verkeerd. —

Straks viert dus onze afdeeling Pekela haar 5-jarig bestaan en wij hebben gevraagd, of de presidente van ons Hoofdbestuur tegenwoordig wil zijn — opdat wij hier samen mogen gedenken, dat wij een zeer rijken Heiland hebben, Die onze N. B. V. B. in Zijn dienst voor inwendige en uitwendige Zending wil gebruiken.

Wij zullen zeker ervaren, dat wij bij elkaar behooren — Hoofdbestuur en vereeniging — omdat wij in den lande een rij van zusters vormen: één in doel — namelijk ten zegen te willen zijn — omdat wij zelf grootelijks gezegend zijn, doordat wij weten in leven en in sterven het eigendom te zijn van onzen trouwen Heiland en Zaligmaker. —

MAAR — in gedachten hoor ik sommige lezeressen van dit stukje zeggen — wij behooren er nog niet bij — wij staan nog buiten deze Zusterbeweging; aan die allen antwoord ik: het is uit den tijd om alleen te staan;

wij zien toch overal dat gezamelijke arbeid veel zegen afwerpt;

moeten wij als Baptiste vrouwen dan bij anderen ten achter staan? Laat ons liever de handen in elkaar slaan en zeggen: komt sterken en steunen wij elkander om vroolijk te wandelen in het Licht.

Maar — zoo hoor ik U in gedachten, zeggen: wij doen óók goed werk . . . . al staan wij dan ook alleen. —

Jk wil het best gelooven — want dat vertrouwen wij volledig van elkaar; ***maar*** — tezamen optrekken in één Bond:

dat verwarmt de harten,
dat versterkt de moed,
dat geeft nieuwe vergezichten,
dat verdubbelt den ijver, om het werk zoo goed en opgewekt mogelijk te doen

Tezamen bidden.
Tezamen nieuwe besluiten nemen.

Tezamen onze idealen verwezelijken .... in gemeente èn in Zending. —

Maar — zult ge wellicht zeggen: *wij moeten van ons geld bestaan*.... dat wij zelf maar al te best kunnen gebruiken in eigen gemeentelijk werk. — Weet ge, hoe het ons in Nieuwe-Pekela ging mijne zusters:

eerst begonnen wij in eigen kring te werken;

toen ook voor de Zending;

en nu, ja nu moet de kas van de penningmeesteresse van ons Hoofdbestuur ruim gesteund worden — niet alleen voor de uitwendige maar ook voor de inwendige Zending.

En weet ge wat *onze* ervaring is: dat het geld er komt — want als wij een groot doel voor oogen hebben, dan voelen wij ons zelf klein worden en vragen wij hulp bij den Sterken Held, Wien het nimmer aan krachten faalt.

Zullen wij, zusters in alle onze gemeenten ons nu niet allen vereenigen om straks als er van ons offers gevraagd worden *wij dan gereed zijn* om te helpen en wel in die zaken die alleen een vrouwenhart kan bedenken en een vrouwenhand kan uitvoeren?

Komt zusters, besluit nog op Uwe eerstkomende vergadering om met Uwe vereeniging lid te worden van onze N. B. V. B. — gij zult er wel bij varen — en er hartelijk welkom zijn. — Of is er in Uwe gemeente misschien nog geen vereeniging van zusters — mag ik U dan zeggen hoe onze vereeniging hier in Nieuwe-Pekela. tot stand kwam?

Twee zusters — zij behoorden al tot de oudere garde — hebben zoo goed als alle zusters bezocht, en hebben ze alle zonder onderscheid als lid zien toetreden — niet alleen de oudere maar ook de jongere vrouwen.

Zijn er bij U geen zusters die ook zoo iets aandurven — ik wil U verzekeren dat het U tot grooten zegen zal worden, en Uw gemeente zal er door verlevendigd worden.

De secretaresse van ons Hoofdbestuur zr. Olijslager—Muller, Alteveer Post N. Pekela wil zoo noodig verder gaarne gewenschte inlichtingen geven. —

Met vriendelijke groeten,
A. ENTER—Potjewijd.
Mede-oprichtster „Zusterhulp".

Zusterhulp.

DEVENTER. Tot ons genoegen kunnen wij melding maken, dat ook alhier een afdeeling „Zusterhulp" is opgericht. Reeds een paar jaar beijverden zich een paar zusters gelden in te zamelen voor het mooie werk voor de meisjes in de Congo. Gelukkig bleef dit werk niet ongezegend. Al spoedig konden wij het benoodigde voor het onderhoud van een paar meisjes afdragen. Met het voorbeeld van andere gemeenten voor oogen besloten ook wij ons nauwer aaneen te sluiten, en kwamen zoodoende tot het oprichten van een vereeniging „Zusterhulp". Deze vereeniging vergadert eenmaal per maand. Zij heeft zich tot doel gesteld naast het boven genoemde werk nuttig te zijn voor inwendige zending, zooals het bezoeken van zieken, en het zoo noodig verleenen van hulp enz. De vereeniging is opgericht met vijf en twintig leden. Zusters, wij gevoelen ons gelukkig ook in dit opzicht iets voor de Heere te mogen doen, en wij willen hen, die nog niet met dat werk begonnen zijn, aansporen ook hiermede een aanvang te maken. De eenheid en de band der liefde wordt er door versterkt.

De secretaresse,
A. W. v. D. GOOT—VAN VEELEN.

MEDEDEELINGEN

Nieuws van het Zuid-Oostelijk front.

Na een gezegende arbeid van 4 maanden te Stadskanaal en omgeving is onze Evangelist-huisbezoeker, br. K. Brongers, volgens besluit der Unie met 1 Maart naar Hengelo vertrokken, om daar onder leiding van Ds. K. Reiling zijn arbeid te beginnen. Al colporteerende, met Bijbels, Nieuwe Testamenten en Chr. lectuur heeft hij aan velen de gedrukte en mondelinge boodschap des Heils mogen brengen. Hier en daar was de zegen zichtbaar. De Heere sterke onze br. verder in zijn moeilijk maar tevens heerlijk werk. Hij die het land doorging goeddoende, zette hem in Hengelo en omstreken tot een zegen voor velen. Brs. en zrs., gedenkt hem in uwe gebeden. Laat ons bidden, dat God nog meer arbeiders in Zijnen wijngaard uitstoote.

J. HEKHUIS,
Secr. Inw. Zending.

23e Friesche Bondsdag

van Baptiste Gemeenten in Friesland
op, D.V., Paasch-Maandag 2 April 1934 te **NOORDBERGUM** [Bergumerheide].

Agenda:

9— 9½ uur. Bidstond. Leider Ds. G. Visser.

10—12½ uur. Morgenvergadering.
a. Opening door den Voorzitter Ds. H. Visser.
b. Notulen door den Secretaris H. Fennema.
c. Verslag Penningmeester H. Leenstra Sr.
d. Referaat „De christen in het maatschappelijk leven" door br. Tj. Bouma van Nijega.
e. Referaat „Gemeentelijke organisatie" door Ds. G. Visser van Noordbergum.

Pauze.

(Afdracht der contributie à f 5.— aan den penningmeester, en gemeenschappelijke maaltijd der meegenomen proviand).

2—5 uur. Middagvergadering. Liefdemaal, leider Ds. G. Visser.

De Secretaris
H. FENNEMA.

P.S. Wegens een aangenomen voorstel om de Bond te reorganiseeren en het woord Bondsbestuur te vervangen door comité, zullen er geen bestuursverkiezingen op de Bondsvergaderingen meer plaats hebben, maar worden de aftredende broeders door de gemeenten aangewezen waarvoor zij zitting hebben in dit comité. Dit jaar treden af de broeders Ds. H. Visser, H. Leenstra en S. W. Veltman, doch kunnen door de plaatselijke gemeenten herkozen worden.

Broeders en zusters komt allen op, met biddende harten naar Noordbergum.

Agenda van den Veenkolonialen Bondsdag

te houden 2e Paaschdag, in de Kerk te Stadskanaal.

10 —10½	uur.	Bidstond. Leider br. ? uit Muntendam.
10½—10¾	uur.	Zang.
10¾—11	uur.	Openingswoord door den Voorzitter Ds. H. Bakker.
11 —11½	uur.	Referaat van Ds. de Neef.
11½—12	uur.	Bespreking referaat.
12 — 1½	uur.	Koffiepauze.
1½— 1¾	uur.	Zang.
1¾— 2	uur.	Referaat van br. Smit.
2 — 2½	uur.	Bespreking referaat.
2½— 3¾	uur.	Liefdemaal.
3¾— 4	uur.	Zang.
4 — 4¼	uur.	Slotwoord Voorzitter.

Brs. en zrs., brengt a.u.b. een Zangbundel, boterham en biddend hart mee.

De Secr. J. HEKHUIS.

Noordel. Bond van Bapt. Gemeenten.

Brs. en zrs. te Delfzijl—Foxhol—Groningen—Hoogezand—Haulerwijk en Siddeburen.

Wij maken u opmerkzaam op onze 2e Bondsdag D.V. te houden op *Paasch-Maandag* a.s. te Groningen. Wij verlangen er naar, u allen met de uwen daar te ontmoeten en met elkaar onzen levenden Heiland te loven.

't Wordt een heerlijke dag. Helpt allen mee dien dag voor te bereiden door uw gebed. Maakt uw reisplan klaar en komt. In 't volgend No. van dit blad hopen we de agenda te plaatsen.

Met hartelijke bondsgroet,

uw br. in Jezus Christus,
J. HUIZINGA.

Ons Depôt.

Langzamerhand nadert de tijd weer, dat de boeken van de Unie-huishouding moeten worden afgesloten.

Allen, die nog iets te vereffenen hebben met het Depôt, het Bijbelgenootschap of Zondagsschoolroosters, noodig ik uit, de verschuldigde gelden aan mij op te zenden.

Naar aanleiding van aan mij gerichte vragen deel ik mede, dat ik thans ook bestellingen op Zangbundels van Joh. de Heer, met en zonder muziek, kan aannemen en ook op andere Zangbundels. De bestellingen worden spoedig uitgevoerd en geleverd franco per post. De geldende prijzen moeten aan mij worden betaald. Bovenstaande geldt ook voor alle uitgaven van den „Zoeklicht-boekhandel".

De Depôt-houder

Gironummer 151970.
G. BOURITIUS,
1e Weerdsweg 123
Deventer.

N. B. J. Beweging.

Onder vriendelijke dankzegging geboekt van de afd. Haulerwijk f 5.— contributie 1933/34 en f 5.— voor „Tante's erfenisje".

D. MOLIJN.

Utrecht, Diezestraat 2. Giro 70920.

We krijgen h'm.

Waar we reeds lang op wachtten
Waarover we reeds vaak hadden gepraat,
We krijgen h'm nu echter, *metterdaad.*

Een *gewestelijke conferentie* met de jeugd der omliggende gemeenten.
Hemelvaartsdag is de uitverkorene.
Een voorloopig programma is reeds opgesteld.
Het definitieve hopen we de volgende maand te publiceeren.

Gaat dat *zien*
en *hooren*
en *beleven.*

Secr. afd. Groningen,
CHR. MOSTERT.

Student A. A. Hardenberg.

Br. Hardenberg is bereid op *Goede Vrijdag* en op de Zondagen *1, 8, 15* en *22 April* de gemeenten te dienen.

Zijn vacantie-adres is: *Groningen,* Boteringesingel 1.

Onze Statistiek.

Gelieve de volgende wijzigingen en aanvullingen aan te brengen:

Gem. Muntendam: Zang 50 leden; Muziek 22; Catechisanten 35; Zondagsscholen 4; Zondagsschoolleerlingen 230.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. Vrouwenverg. te Sneek f 20.— v. Congo
v. d. gem.
Deventer f 75.— (z. spec. best.)
N. Pekela f 5.40 id.
(f 4.40 coll. en f 1.— gift v. N. N.)
den Haag (O.) f 20.— (v. d. Morgenland zending)
Amsterdam f 15.— (v. Kameroen)
" f 42.— (z. spec. best.)

Hartelijk dank. J. VISSER, U. A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postr. 167305.

P. S. In het nr. van 16-2-34 werd. o.m. door mij verantw. f 8.— ontv. van de gem. Hoorn (z. spec. best.), dit moet zijn *f 8.26.*

Broeders Correspondenten

die het 1e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

LEESTAFEL.

Vrijzinnig Christendom en Staatstaak, door P. Bruining, Emer. Predt. Uitgave van Holkema en Warendorf N.V. te Amsterdam.

Deze brochure is 28 bldz. groot en geeft dan nog 4 bladz. „Aanteekeningen". De schrijver zet de vrijzinnige levensbeschouwing kort uiteen, om aan te toonen, welke consekwenties deze insluit voor het staatkundige leven. Hij wil de vrijzinnigen helpen zichzelf wat beter te verstaan en ook op staatkundig terrein zichzelf te zijn. De toekomst is, naar het gevoelen van den Schrijver aan de Vrijzinnigheid. Hij ziet ons volk in meerderheid vrijzinnig worden. Die het nog niet zijn, vormen niet het gaafste deel der natie, althans voorzoover ze behooren tot de intellectueelen. Op bladz. 11, bovenaan, treffen we de onsmakelijke bewering aan:

„Heeft Jezus zich somtijds uitgelaten alsof niet allen zouden worden behouden, dan kan dit daaraan worden toegeschreven dat hij zelf zich niet immer van de draagwijdte van Christelijk beginsel bewust is geweest".

Hierbij verwijst de Schrijver naar Matth. 18 : 8, enz.

Wij hebben den indruk, dat de Schrijver dat Evangelie niet kent, dat de blijdschap was der oude heiligen.

L.

CORRESPONDENTIE

Wegens gebrek aan plaatsruimte moet nog al veel copie blijven liggen. Inzenders van copie gelieven wat geduld te hebben.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 30 Maart 1934 No. 2327 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

HARE MAJESTEIT KONINGIN EMMA.

2 Aug. 1858 - 20 Mrt. 1934.

Ook in onze kringen zullen zeer velen met ontroering hebben kennis genomen van het overlijden van „ons aller Moeder", gelijk H. M. Koningin Wilhelmina Haar eens treffend genoemd heeft.

Wie had het gedacht, dat aan dat rijke leven zóó spoedig een einde zou komen.

Inderdaad — het leven eens menschen is gelijk een bloem des velds! Onze Koningin Moeder is niet meer. Ze is gegaan, zoo gelooven we, naar de stad, wier Bouwmeester God is.

En welk woord zullen we nu aan Haar nagedachtenis wijden? Mijns inziens moeten we nu bij het kiezen van enkele woorden de soberheid en de ongekunstelde eenvoud betrachten, willen we Haar nagedachtenis op de beste wijze eeren.

Wanneer we in het kort het leven van wijlen Koningin Emma willen karakteriseeren, dan mogen we gerust zeggen — en we zeggen daarbij geen woord teveel — dat Haar leven stond in het teeken van plichtsbetrachting en toewijding. Koningin Emma was groot in het dienen! Ze had lief!

We danken God voor hetgeen Hij ons in dat door velen beminde leven heeft willen schenken.

De Koningin Moeder heeft één willen zijn met Haar land en volk. Ze heeft met Haar volk, dat toch van geboorte Haar volk niet was, niet alleen meegeleefd, maar ook meegeleden.

En dat Ze werkelijk één was met het Nederlandsch volk, heeft de algemeene, nationale rouw van de laatste dagen wel overduidelijk bewezen. Behalve enkele a-nationale en anti-nationale groepen heeft onze heele bevolking in deze dagen met het Koninklijk Huis meegeleefd.

Ja, de rouw bleef zelfs niet binnen de grenzen van Nederland en zijn overzeesche gewesten, maar was internationaal. Koningin Emma werd voor één van de beminnelijkste vorstinnen gehouden. Haar goede naam werd alom met eerbied genoemd.

Aan de avond van de sterfdag herdacht Stanley Jones, die op de laatste avond van zijn verblijf in Nederland andermaal te Utrecht sprak, op een erg sympathieke wijze onze overleden Landsmoeder. Hij gaf uiting van zijn gevoel van medeleven en sympathie met ons volk en zeide o. a. deze woorden: „Laat mij U als buitenstaander mogen zeggen hoe dankbaar ik ben, dat gij geregeerd wordt door zulke christelijke menschen". Daarna verzocht Dr. Stanley Jones de aanwezigen eenige oogenblikken op te staan, om twee korte stille gebeden op te zenden tot God, en wel een dankgebed voor het schoone leven van de Koningin Moeder en een gebed tot God, of Hij in deze dagen Koningin Wilhelmina wil sterken.

Voorwaar — wijlen Koningin Emma leefde niet tevergeefs!

We gedenken Haar als dienend voorbeeld, als Koningin Regentes, als Koningin Moeder en als Christinne!

Onze God, Die rijk is aan vertroosting, sterke ook in deze dagen onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina en Haar Huis.

D. H.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET IS VOLBRACHT.

Joh. 19 : 30.

Van God, den Schepper, bericht ons het boek Genesis in het tweede hoofdstuk, het tweede vers:

„Als nu God op den zevenden dag volbracht had Zijn werk. . . ."

In Openbaring 21 vers 6 vindt ge de woorden, die de rust melden aan den Heiligen Geest: „Het is geschied".

Midden op den grooten werkdag Gods, onder de brandend heete stralen van den middagzon werkt de Zoon van God aan de herschepping die noodig geworden is na den val en spreekt eindelijk na zwaren strijd: „Het is volbracht".

Jezus heeft, wij spreken menschelijk, het zwaarst gewerkt.

God werkte in den morgenstond der tijden.

De Heilige Geest als de zon door 't Zuiden gegaan is.

De Zoon in de laaiende hitte.

* * *

„Het is volbracht." Zoo spreekt God van het kruis tot God in het huis. Zoo verhaalt de Zoon den Vader, zoo meldt de Kroonprins den Koning.

Vóór dat de zon en maan bij beurte de aarde hun licht schonken viel het woord: „Zie, Ik kom om Uwen wil te doen, o God". God bereidde den Zoon een lichaam. De Zoon woonde daarin. En begon toen de volledige heerschappij Gods te proclameeren, hier, waar Satan de vorst dezer wereld heet. De Zoon van God eischt het verloren gebied terug voor den Vader. Hij vestigt met vaste hand het koninkrijk der hemelen in de harten van menschen en ondermijnt daarin de bolwerken van Satan's heerschappij. Hij volbrengt de eene daad na de andere en van tijd tot tijd houdt de Zoon een openluchtdankdienst voor de overwinning van het Godsrijk. Satan knarsetandt maar onbewogen gaat de sterke Held. On-

bewogen? Neen, zeer bewogen. Bewust nadert de Zoon de eindstreep — nog slechts een korte nacht — een groote slag — een felle worsteling — en van de bleeke lippen trilt de overwinning de hemel door, bereikt des Vaders oor: „Het is volbracht".

Uw heerschappij op de aarde is weer volkomen.

* * *

„Het is volbracht."

De Man van smarten richt dit woord aan zichzelf. De eindstreep is gepasseerd. Drie jaren lang worstelt Hij. „Hoe lang zal Ik nog met ulieden verkeeren!" Hij worstelt met menschen die Hem volgen en die Hem niet volgen. Verdachtmaking, laster, vervolging, terreur is Zijn deel.

In de laatste dagen is de strijd met alle menschen buitengewoon hevig geweest. Hij heeft zich moeten laten kussen door Judas, binden door ruwe handen. Heeft als een landlooper gestaan voor de machtigen der aarde — Hij die ze met één ademtocht verdoemen kon voor eeuwig.

In de laatste uren heeft Hij zwaar geleden. Naar lichaam, ziel en geest.

Nu blikt Jezus terug over de jaren, de dagen, de uren.

En dankbaar stamelt Zijn mond: „Het is volbracht".

En sluit Zijn oog in 't bewustzijn, dat het niet mislukt is.

* * *

„Het is volbracht."

De Zoon werkt midden op Gods dag. Satan werkt ook. Worstelt. Om zijn behoud. Want ziet ge, wanneer Satan dit verliest, verliest hij alles. En dat zag hij reeds lang naderen. Daarom vaart hij een wijle in Petrus en laat hem spreken: „Heer, dat overkome U niet", als Jezus van Zijn komend lijden spreekt. Daarom spreekt Satan door de spotters: „Indien Gij de Zoon van God zijt, zoo verlos U zelf, kom af van het kruis".

Den eersten Adam heeft hij ten val kunnen brengen.

Den tweeden moet hij ten val brengen, anders wordt hij ten val gebracht.

Nu requireert Satan al zijn trawanten om op den Heiligen aan te vallen. Hij vuurt ze aan. Nu of nooit. En razend werpen zich de hellemachten aangevoerd door den hellevorst op den Zoon.

De Zoon strijdt. Weet gij welk een strijd? Bij benadering niet. Wie kan dat weten?

En in 't neerzijgen van den Zoon hoort gij 't van Zijn lippen: „Het is volbracht".

Met vermorzelden kop stort Satan neer en steunt: „Het is mislukt — voor eeuwig — Hij heeft gehoorzaamd. De macht der revolutie is gebroken. Verloren".

En de helmacht siddert.

* * *

„Het is volbracht."

Zoo spreekt Jezus, de Zaligmaker. Hij zegt het U en mij. Hij heeft gezien op de bergen van schuld vóór Zijn komst, blikt van Zijn kruis de toekomstige eeuwen in waar ook bergen van schuld verrijzen.

Maar zie, in Zijn lijden verteert Hij met heilig vuur berg na berg. In de oceaan Zijner liefde verzenkt Hij de schuld aller eeuwen.

En als alle bergen vernederd zijn en daarom alle vleesch de zaligheid Gods zien zal, zingt Zijn stervend hart: „Het is volbracht".

Het is voor ons volbracht bij God. Voor U en mij.

Kom, knielen wij aanbiddend voor den grooten Lijder en Strijder. Hem zij de eer.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Het e.k. Wereldcongres. Aan de voorbereiding van dit Congres wordt hard gewerkt. Men zal verstaan wat er voor noodig is om te zorgen, dat op een Congres, dat vermoedelijk door enkele duizenden bezocht zal worden, alles behoorlijk marcheert. Broeders, die lid geweest zijn van een commissie tot voorbereiding van den ontvangst der Algemeene Vergadering in hun gemeente, zullen daarvan iets kunnen beseffen. Het comité van voorbereiding bestaat uit de broeders F. W. Simoleit, een Vice-Voorzitter van den Wereldbond, Directeur van de Duitsche Kameroen-zending, Ds O. Nehring, Secr. van den Bond van Duitsche Bapt. Gemeenten en Dr H. Gezork. Dan zijn er zes Sub-Comité's en wel: voor ontvangst, voorbereiding zittingen, logies, pers, muziek en financiën. De vergaderingen zullen gehouden worden in het hoofdgebouw van het Tentoonstellingspark. In dit gebouw zal op den namiddag van den Congres-Zondag een Jeugddienst worden gehouden met toespraken van verschillende sprekers van buiten Duitschland. Ook in andere kerken te Berlijn dan die der Baptisten gemeenten zullen op den Congres-Zondag buitenlandsche congres-bezoekers optreden. Dr Rushbrooke schrijft, dat de voorteekenen wijzen op een groot bezoek. De namen van afgevaardigden van Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, Brazilië, Burma en van andere afgelegen landen, zijn reeds opgegeven.

De Nazi-bezem. In het „Derde Rijk" dat onze Oosterburen gesticht hebben, is opgeruimd met Kommunisten, Russellisten, Marxisten en de rest is gelijkgeschakeld. Men vraagt zich af waar dat gelijkschakelen zal ophouden. De Roomsche Kerk heeft plechtig verklaard, door den mond harer Duitsche bisschoppen, dat ze zichzelf wenscht te blijven. De Duitsch-Evangelische Kerk telt een schare van mannen, die van hun Kerk graag hetzelfde wilden zeggen, maar minder autoriteit hebben. De Oud-Katholieke Kerk gelooft krachtens haar opvatting, tegemoet te kunnen komen aan het verlangen naar een Nationale Roomsche Kerk. We weten nog niet, waar dat pogen tot gelijkschakelen, dat „nationaal-maken" der kerken eindigen zal. Vooral naar het Jeugdwerk der Kerken steekt de Overheid de hand uit. Onze broeders streden voor het behoud van hun eigen Nationale Jeugdorganisatie, maar hebben het onderspit gedolven. In een der laatste Nrs van Der Wahrheitszeuge deelden de „Bonds-ouderlingen" althans mee, dat de Jeugdbond was opgeheven en adviseerden zij, dat de jonge jeugdigen zich bij de „Hitler-jeugd" moesten aansluiten. De gemeenten werd op het hart gebonden zich nu vooral te wijden aan de zuiver geestelijke verzorging van het, onder haar opgroeiend, geslacht.

Vrijheid, zoo te minnen . . . waar blijft gij? . . . .

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Wij leven met ons koninklijke huis mee, nu het gedompeld is in diepen rouw over het verlies van Hare Majesteit de Koningin Moeder. Zij was een liefhebbende landsvrouwe, die Koningin Emma en wij hebben niets dan dank aan God voor haar lang en welbesteed leven. De Oranje-Nassau-stichting en de Emma-bloem zullen de geslachten verkondigen, dat haar hart geklopt heeft voor de lijdende menschheid. Gezegend is het volk van haar vreemdelingschap door haar geworden. Of vreemdelingschap? Het hart doezelt niet zelden scheidingen geheel weg, door het bloed breed getrokken.

Namens de Unie van Baptiste Gemeenten hebben wij de Koninklijke familie van harte gecondoleerd met dit voor haar smartelijke verlies.

* * *

Naar ik verneem, is het den broeders, die voor Groningen en Drente den landdag op 2den Pinksterdag voorbereiden, gelukt dit jaar daarvoor het beroemde Asser bosch te krijgen. Voorwaar een kostelijk succes. Het leidt nu geen twijfel of bij goed weer zal er straks een ware exodus plaats vinden uit al onze gemeenten van de zooeven genoemde provinciën. Het stralend succes van de eerste proeve te Gieten ligt immers nog versch in het geheugen. Ook moet aan de Jeugdbeweging belangrijke ruimte op het programma zijn toegewezen. Dat is echt naar ons hart. Maar hoe staat het met de Friezen? Wordt er wel aan gedacht om hen ook uit te noodigen tot samenwerking? Assen is heerlijk centraal gelegen en

het Asser bosch biedt ongeëvenaarde mogelijkheden. Er is nu een gelegenheid voor heel Baptist Noord-Nederland om op een zomerschen dag elkaar te ontmoeten. Wij mogen deze gelegenheid niet laten voorbijgaan. Ik hoop van harte, dat als Groningen en Drente roepen, onze stoere Friesche broeders antwoorden en de bogen der beuken en linden van het Asser bosch op een ware interprovinciale broederschap nederzien.

* * *

Ons Paaschnummer blijft dit jaar achterwege. De ambitie voor deze extra-uitgave is nooit bijzonder groot geweest, maar dezen keer is ze bij velen tot een ongekend minimum geslonken. Het komt misschien, omdat wij een vroegen Paschen mogen beleven en de reactie op onze Kerstnummer-actie nog niet geheel overwonnen is.

* * *

We deelen nog mede, dat per 1 Mei a.s. br. J. G. Tiggelman, Haarlem, het penningmeesterschap van onze Unie-Radio-Commissie heeft neergelegd. Het dagelijksch bestuur der Unie heeft onzen administrateur br. J. Visser, v. d. Kooystraat 16, Leeuwarden, aangezocht de geldelijke administratie te voeren, totdat een opvolger door de Algemeene Vergadering is aangewezen. Willen onze luisteraars en penningmeesters van bovenstaande goede nota nemen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ONCKEN'S EEUWFEEST. 22-23 April 1934

door

Dr. J. H. Rushbrooke, M. A.

De Engelsche Baptisten vieren dit jaar enkele eeuwfeesten. Een voorname plaats nemen natuurlijk de twee namen van hun landgenooten in n.l. Spurgeon die in 1834 geboren werd, in welk jaar Carey stierf.

Het spreekt vanzelf, dat wij de geboorte van Spurgeon herdenken; van deze buitengewoon begaafde predikant, wiens woord en invloed ver over de grenzen van zijn land en volk gingen. Aan Carey moet men wel steeds denken. Het Britsch Baptistisch Zendingsgenootschap* zal de gelegenheid natuurlijk gebruiken aller belangstelling weer wakker te roepen in deze van God rijk begiftigde en ijverige pionier. Immers is hij, naast God, de man die ons de nood der zending op het hart gebonden heeft. En niet alleen ons Baptisten. Ook andere christelijke gemeenten namen hem tot voorbeeld.

Niettemin, het komt mij voor, gezien in het sobere licht der historie, dat *de belangrijkste herdenkdagen van dit jaar* de 22ste en 23ste April zullen zijn.

22 April 1834 werd Johann Gerhard Oncken met zes anderen gedoopt; de volgende dag vormden deze zeven de eerste Baptiste gemeente te Hamburg met Oncken als voorganger. Deze dagen werd met een arbeid begonnen, die in de honderd jaren die nu verstreken zijn bewezen heeft de sterkste en invloedrijkste evangelische kracht op het vasteland van Europa te zijn. De uitwerkingen daarvan bleven niet binnen de grenzen van ons werelddeel; de golfslag der nieuwe beweging speurde men allerwege. Geen werelddeel dat niet beroerd werd. Millioenen bekeerden, grondig vernieuwde levens, de boodschap van het Nieuwe Testament over alle zeeën gedragen door duizende emigranten, zendingsgenootschappen aangevangen en ondersteund in Azië, Afrika en Zuid-Amerika — ziedaar vruchten van de Europeesche Baptistische beweging die alle in verbinding gebracht met en teruggeleid moeten worden tot den dag waarop Oncken gedoopt werd.

Niet het geheele werk van 't Europeesch vasteland is verbonden met den naam van Oncken en de Duitsche Baptisten. Enkele weinige groepen, voornamelijk in de latijnsch sprekende landen van Zuid- en West-Europa hebben geen directe verbinding met deze historische gebeurtenis in April 1834, maar het getal van deze is zeer klein. In enkele andere gevallen, waar de Duitsche invloed belangrijk en zeer nuttig geweest is, begon toch de beweging onafhankelijk van haar. De eerste Russische Baptist (Voronin) kwam tot het inzicht van den bijbelschen doop door de studie van het Nieuwe Testament voor hij in aanraking geweest was met Kalweit, een Duitsche Baptist, een vrucht van Oncken's arbeid, door wien deze gedoopt was. Toch was het aan deze verbinding met de Duitschers en aan de latere connecties tusschen Vasili Pavlov en Oncken te danken, dat de Russische beweging bewaard bleef voor de gevaren van geestelijke fanatisme en anarchie.

Gezien haar *prioriteit* in tijd, haar breede en diepgaande invloed is de Duitsche beweging uiterst belangrijk; direct of indirect kunnen meer dan 90°/₀ van de Baptiste kerken en gemeenteleden in Europa op haar teruggeleid worden.

* * *

Oncken zelf is een groot figuur in de kerkgeschiedenis en de beteekenis van zijn werk zal stijgen en erkenning vinden naarmate de jaren vergaan. De stad Hamburg rekent hem tot hare beroemde burgers, die een plaats toekomt in de wereldgeschiedenis; zij heeft de zorg voor zijn graf als een zaak die de gemeenschap aangaat, op zich genomen voor alle tijden. Oncken's buitengewone vriendelijkheid, zijn welsprekendheid, zijn organisatietalent, zijn moed en wijsheid in vervolging, zijn uitgebreide reizen in en buiten zijn land, bovenal zijn ijver en zegen in het winnen van zielen voor zijn Heer, die hij wederom aanspoorde tot den heiligen dienst, zijn dingen waarvan iedere Baptist nog veel meer moest weten.

Hij was werkelijk een gift van God aan 't vasteland van Europa en aan de wereld en geen enkele hedendaagsche Baptist, uitgezonderd Carey kan met hem, als stichter van een machtige en verreikende beweging, vergeleken worden. Zijn doop kenmerkt het aanbreken van een nieuwe époche in de geschiedenis van onze gemeenschap.

Vert. HUIZINGA.

* Door Carey's ijveren werd dit Zendingsgenootschap gesticht. Hij was (met Thomas) gekozen de eerste zendeling in Br. Indië te zijn. Vert.

III

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

Wij vroegen in ons laatste artikeltje een plaats voor de vrouw in den actieven gemeentedienst. Wij geloofden hiermede den weg terug te betreden. De apostolische gemeenten kenden de diacones, de zuster, aangewezen en afgezonderd voor bepaalde diensten in de gemeente. Wij noemden als vermoedelijke oorzaak voor het terugdringen der vrouw uit den actieven gemeentelijken dienst het opkomen van een aparten priesterstand, waarvan vrouwen waren buitengesloten.

Hoe moet de gemeente haar arbeid tegenover verschillende personen en op de verschillende terreinen van het leven verrichten? Voorzoover het haar eigen arbeid betreft, den arbeid rechtstreeks aan haar opgedragen, niet door vereenigingen. Beter gezegd! ze mag zich haar taak niet uit handen laten nemen. Wat de Heer de gemeente als taak heeft opgedragen mag niet worden overgelaten aan willekeurige personen, hoe welmeenend deze ook mogen zijn.

Daardoor verloochenen we onszelf als gemeenten. Als gemeente-christenen moeten we onze gemeente-taak goed zien en aanvaarden. Wat elders gegroeid is, mogen we niet zonder meer overnemen. Heel wat Christelijke arbeid is ontstaan omdat de kerk niet op haar plaats was en niet in staat haar taak uit te voeren. Daardoor ontstonden Zendinggenootschappen en dergelijke Evangelisatie-vereenigingen.

Dat zij, bij een abnormaal Christendom onstonden, is een reden tot dankbaarheid, geen reden echter om ze bij ons in te voeren.

Het is dus een beginselfout, als er

vereenigingen zijn om op eigen houtje gemeentelijken arbeid te doen.

Men moet de gemeente niet oplossen in vereenigingen, niet verdeelen in autonome rijkjes. Als men een Zendingsvereeniging opricht, waarom dan ook geen Doopvereeniging? en een vereeniging voor onderwijs in den Bijbel, om de gedoopten te leeren alles, wat de Heer heeft bevolen?

Drieledig is de taak der gemeente: het Evangelie te prediken aan alle volken of, anders gezegd, onder alle volken discipelen te maken; ten tweede: die discipelen te doopen, en ten derde: de gedoopten leeren te onderhouden wat de Heere Jezus bevolen heeft.

Als men dat eerste stuk de gemeente afneemt, waarom dan ook niet het tweede en het derde deel van de opdracht? Waarom zou men de gemeente dan niet splitsen in drie groepen, waarvan de eene meer hiervoor en de andere meer daarvoor voelt en dus ook ijvert? We denken er niet aan een speciale vereeniging voor de handhaving van den Doop op te richten. Waarom richten we dan Zendingsvereenigingen op? En Evangelisatievereenigingen en Tractaatvereenigingen? De gemeente is de beste Zendingsvereeniging en Evangelisatievereeniging, die er is. Zoolang zij haar taak niet opzettelijk en volhardend verzuimt, moet men haar heur taak niet uit handen nemen. Men wijze haar bij verzuim op haar roeping; werke en bidde opdat verandering moge intreden.

De Zondagsschoolarbeid als evangelisatiearbeid onder de kinderen, behoort eveneens van haar uit te gaan.

Hóe is dat nu in de praktijk te regelen?

De Kerkeraad moet den arbeid kennen en verdeelen over de leden der gemeente. Van allen worde een actief leven als het normale verwacht. Het krijgsmansleven heeft blijkens de vele beelden, die in de Schrift daaraan zijn ontleend, zoozeer tot de eerste christenen gesproken, dat we wel mogen zeggen, dat hun mentaliteit die van den strijd was. Ze zagen dat hun Overste hen voorging ter overwinning. Zijn woord: „Gaat heen in de geheele wereld" karakteriseerde voor hen het leven als een veroveringstocht. Maar dat leger moet niet in onderling onafhankelijke groepen optrekken, maar in gesloten orde.

De gemeente kan door commissies werken. Voor het welslagen van den arbeid kan dat in sommige gevallen noodig zijn. Deze commissies kunnen door de gemeente — al of niet op voorstel van den Kerkeraad — worden benoemd. Ze werken onder verantwoordelijkheid van den Kerkeraad en brengen in de gemeente, een of meermalen per jaar, verslag uit.

Wanneer de arbeid zoo geregeld wordt, voorkomt men — dunkt mij — een eenzijdig groeien. Dan wordt één belang niet behartigd ten koste van het andere. Dan worden de aandacht en het geld niet onevenredig verdeeld. Dan kan er inderdaad gesproken worden van „takken van arbeid" en staan die werkzaamheden niet naast de gemeente als planten met eigen wortel.

Volgend maal D.V., iets over de Vereenigingsarbeid.

L.

III

DIAMANTEN JUBILEUM
van Zondagsschoolonderwijzeres.

Bovenstaand geven we het portret van zr. Fenna Brink, die Donderdag 10 Mei a.s. haar 60-jarig jubileum als Zondagsschoolonderwijzeres hoopt te vieren.

Donderdag 10 Mei zal het 60 jaar geleden zijn, dat zr. Fenna Brink te Veendam een Zondagsschool oprichtte. Met toewijding en zelfverloochening heeft zij deze arbeid tot heden voortgezet. Zij is ongehuwd gebleven, om zich daardoor geheel aan het werk onder de kinderen te kunnen geven. Iederen Zondag stapt de 83 jarige „Fenna", zooals de kinderen haar noemen, nog steeds moedig naar de Zondagsschool. Uit haar assistenten, vrienden en de gemeente te Muntendam, waarvan Fenna lid is, heeft zich een Comité gevormd, met het doel om die dag voor haar niet onopgemerkt te laten voorbijgaan. De wijze, waarop dit feest voor de jubilaresse en de kinderen zal plaats hebben, zal nog nader worden besproken. Zij, die behoefte gevoelen om deze huldiging mogelijk te maken, worden vriendelijk verzocht om hun gaven te willen zenden aan onderstaand adres van den penningmeester.

Bij gelegenheid van haar 50-jarig jubileum in 1924 heeft het Hare Majesteit de Koningin behaagd, om zr. Fenna Brink voor haar zelfopofferende arbeid op te nemen in de Broederorde ~~en haar Ridder te maken van~~ den Nederlandschen Leeuw.

Ds. J. HEKHUIS,
Muntendam, Voorz. v.h. Comité.
A. FABER,
Middenweg 78 Veendam, Penn.m.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Gelijkenis van den zaaier en het onkruid.

Matth. 13 : 1—30 en 37—43.

Les voor Zondag 15 April 1934.

De eerste gelijkenis van het Koninkrijk der hemelen.

Ná de opstanding des Heeren was een nieuwe wijze van werken begonnen of zou nog aanvangen. Wij willen ons in deze weken tot hemelvaart laten herinneren aan enkele gelijkenissen, waarvan de Heer tijdens Zijn leven op aarde gesproken had. Hij had wel meermalen op een berg gepredikt, maar nu zat Hij bij de zee, en als er dan vele menschen bijeen kwamen om naar Hem te luisteren, ging Hij in een schip en sprak tot de menigte, die op het strand stond te luisteren. Merkwaardig, Hij vertelde hen verhalen. Heel eenvoudig. Maar Hij hoopte, dat velen zouden begrijpen, wat Hij met die eenvoudige verhaaltjes wilde zeggen. Zoo begon Hij dan nu te vertellen van een zaaier, die een of ander zaad zaaide. Hebt gij dat wel eens gezien? Met wijde armzwaai werpt hij het rond en het gebeurt gemakkelijk, dat er ook korrels op den weg vallen. Daar is het zeer zichtbaar en de vogels eten hetgeen zoomaar aan de oppervlakte ligt spoedig op. Ook valt er daar in het Oosten vaak zaad in grond, waaronder rotsbodem verborgen is. Het zaad kan dan niet diep wortel schieten en als de regentijd voorbij is en de zon erg heet begint te schijnen, zijn zulke planten spoedig verdord. Ook is er een deel van het bergachtige akkerland bedekt geweest met doornen en distelen. Het lijkt nu allemaal goed land, maar de wortels van die doornen en andere onkruiden zijn niet gedood, maar begonnen ook weer te groeien, zoodat het goede zaad verstikt werd. Gelukkig was er ook nog goed land. Het zaad groeide ook hier nog niet precies gelijk, maar het bracht tóch vrucht voort, de éëne korrel honderd, de andere zestig, nog een andere dertig.

De toehoorders begrepen heel goed, dat dit waar was; zij hadden het allemaal wel eens gezien of zelfs gedaan. Maar velen dachten: Waarom vertelt die Rabbi van Nazareth ons dit allemaal? Welk verband is er nu tusschen dit zaad en het Koninkrijk der hemelen?

Zelfs de discipelen stonden verlegen. Als zij er Hem naar vragen, spreekt Hij van de verborgenheden, de zaken, die men niet verstaat. Maar de Heer is wel bereid, die dingen aan Zijn discipelen mede te deelen, omdat zij wenschen te leeren. Hij wil het echter niet zeggen aan hen, die van Hem niets willen weten. Hij had langen tijd vrijuit tot de menschen gesproken. Maar aan vele

menschen werd de profetie van Jesaja vervuld (Vs. 14, 15). Het was maar om bekeering en geloof te doen. Velen hadden voorheen reeds naar de komst van Christus verlangd, maar waren gestorven vóór Hij kwam. De Heer spreekt de oogen en ooren van Zijn discipelen zalig, (onuitsprekelijk gelukkig), omdat zij bereid zijn kennis van deze dingen te nemen en er Jezus naar vragen.

De uitlegging van deze gelijkenis.

Ook voor óns is deze gelijkenis bestemd. Het zaad is het woord Gods, dat in de harten der menschen gezaaid wordt. Het zaad langs den weg kon er niet in wegzinken en werd door de vogels opgepikt. Zoo komen er ook jongens en meisjes op de Zondagsschool, die wel de woorden hooren, die er gesproken worden, maar zij geven er niet veel om, hun hart is door onoplettendheid en onverschilligheid al zoo hard geworden. Dan komt de Satan en brengt er andere gedachten in, over het speletje, dat zij zoo pas buiten hebben gespeeld of zullen spelen, over het werk, wat zij morgen nog moeten verrichten en allerlei dingen meer. Alles, wat zij op de Zondagsschool gehoord hebben is zoo spoedig vergeten — evenals het zaad dat door de vogels is opgegeten.

En waarom verdorde die plant zoo gauw op steenachtige grond? Omdat er geen wortel genoeg was en de plant daarom de hitte der zon niet kon verdragen en verdorde. Wie is aan deze soort van aarde gelijk? Zij, die wel naar het woord van God luisteren, gaan er over nadenken en weten wel dat zij anders moeten worden. Zij gaan tot den Heer bidden en probeeren werkelijk eenigen tijd hun best te doen; maar dan komen er moeilijkheden, zij worden misschien uitgelachen en bespot en zij kunnen dat niet verdragen, omdat zij geen wortel hebben in zich zelven, geen vast vertrouwen op Christus. Een plant, die een vasten wortel heeft, krijgt door de zon meer groeikracht. En het hart, dat verstikt wordt in doornen en distelen, denkt aan allerlei uiterlijke dingen. Gelukkig is er ook goed zaad, dat in goede aarde valt.

Zoo'n hart is diep, zacht, vrij van doornen en distelen, dus rein. Welk een hart zoudt gij willen hebben? Goed? Maar als 't nu niet goed is? Vraag den Heer, of Hij u zulk een hart wil schenken! Een nieuw hart.

De gelijkenis van het onkruid.

Het koninkrijk der hemelen is ook gelijk een mensch, die goed zaad zaaide in zijn akker. Geweldig, wat een gewas beloofde dat. Maar sommige onkruiden gelijken aanvankelijk sprekend op de tarwe. De vrucht openbaart echter, wat goed en kwaad is. Er bleek zeer veel onkruid op den akker te zijn. De vijand had het gezaaid! Straks komt echter de oogst, en dan krijgt de tarwe en het onkruid de eigen bestemming.

De Heiland verklaart deze gelijkenis o zoo duidelijk in de verzen 37—43. Let wel! *de akker is de wereld!* niet de Gemeente of de kerk! In de wereld zal de duivel tot het laatst trachten, het werk van Christus te verwoesten. Dat Zijn koninkrijk zich echter moge uitbreiden ten spijt des duivels!

D. G. B.

De Barmhartige Samaritaan.

Luk 10 : 25—37.

Les voor Zondag 22 April 1934.

De vraag van den Wetgeleerde.

De meeste kinderen hebben de gewoonte allerlei te vragen, daar vele dingen hen nog onbekend zijn. Dat is ongetwijfeld goed, daarvan kan men veel leeren, als men vraagt naar hetgeen men niet begrijpt. 't Kan voor hen, aan wie de vragen gesteld worden, soms nog lastig genoeg worden. Maar als de kinderen gaan vragen enkel maar om te plagen, te kwellen en te verbitteren, is dat verkeerd. Trouwens, ik denk niet, dat kinderen dat zoo gauw zullen doen. Groote menschen zijn soms eerder daartoe in staat.

We lezen hier van een man, die reeds allerlei dingen wist, een zeer geleerde man was hij, een Wetgeleerde. Hij deed echter twee vragen aan den Heer Jezus, en wel om Hem te verzoeken, Hem een valstrik te leggen. De eerste vraag van den man was: „Wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?" Hij bedoelde zeker, het leven van God te bezitten en daardoor eens voor eeuwig met God te kunnen leven in den hemel. Was die vraag hem ernst? Jezus stelde een wedervraag, en het antwoord, dat de Wetgeleerde daarop gaf, was juist. Maar het was voor dezen Wetgeleerde voldoende dit allemaal te *weten*, dat men God lief moet hebben en den naaste als ons zelven. Maar voor den Heiland was dat niet voldoende. De man had goed geantwoord, *„Doe dat*, en gij zult leven." Wanneer hij zou probeeren dit te doen, dan zou hij zeker dra ontdekken, dat hij dat van zich zelven niet kon, dan zou hij eigen zonde en schuld leeren inzien en dat hij het eeuwige leven niet anders kon verkrijgen dan door het geloof in den Heer, die zondaars uit genade aanneemt. De Wetgeleerde wilde in geen geval als een zondaar beschouwd worden, hij wilde zich juist rechtvaardigen, omdat hij wel goed en braaf was, hoewel hij niet *deed* wat hij zoopas had gezegd en wat hij reeds wist. Daarom stelde hij de tweede vraag: „Wie is mijn naaste?"

Ja, voor zulk een man was het maar weer het best, dat hij een gelijkenis te hooren kreeg, als er dan nog werkelijk geloof in hem kon ontstaan, zou de gelijkenis helpen, indien niet, dan zou hij verder gaan, zonder echter den Heiland lagen te kunnen leggen uit Zijn woorden.

De gelijkenis.

De Heiland vertelt dan van een man, die reizende was van Jeruzalem naar Jericho. Ieder wist, welk een weg dat was. Door een der stadpoorten van Jeruzalem ging men steil naar beneden in het dal Kidron of Josafat en van daar langs de helling van den Olijfberg naar Bethfagé en door Bethanië. Berg aan berg verheft zich daar. Het bergachtige land wordt doorsneden door diepe dalen en rotskloven en ravijnen. Overal zijn er spelonken en holen, waar roovers zich uitstekend kunnen verbergen. Ook deze eenzame reiziger werd overvallen door het gespuis, die hem van alles, wat hij bij zich had, beroofden en hem zóó sloegen, dat hij half dood aan den weg bleef liggen. Overal liep het bloed uit zijn wonden, de zon brandde fel in die streken . . . . hoe ellendig zal hij zich hebben gevoeld. Als er niet spoedig hulp kwam, zou hij hier zeker jammerlijk moeten sterven. O, hoe verlangde hij naar hulp! Ineens hoorde hij voetstappen! Hij probeert te kijken wie het is! Misschien kon hij nog een hand bewegen om met een stuk doek teekens te geven. Hij, die naderbij komt, ziet hem wel liggen. Het is een priester, een van Gods dienaren. Nu, die zal dan toch in elk geval wel te hulp komen, denkt gij niet? Ach, daar gaat hij voorbij, een zoo groot mogelijke boog zelfs makende om de gewonde man heen. Hij heeft ter verontschuldiging bij zich zelf misschien gedacht: „Dit is een erg gevaarlijke plaats . . . . en de roovers zijn misschien nog wel in de nabijheid . . . . als ik eens gedood werd, wie zal er dan verder voor mijn vrouw en kinderen zorgen . . . . en bovendien, wat kan ik alleen doen? Het is hier niet pluis, ik moet zien gauw thuis te komen. Als die man zoo meteen sterft, dan kan ik geruimen tijd geen dienst meer doen als priester, want door de aanraking van een doode ben ik onrein, neen hoor, ik bemoei er mij maar niet mee!" Zou hij zoo gesproken hebben, als hij zijn naaste lief had gehad als zich zelven? Nu naderde weer iemand. Het was een Leviet. Die deed al precies als de priester en hij zal ook wel zulk soort verontschuldigingen hebben gehad. Maar de ongelukkige bleef met dat al maar liggen. De derde kwam. Dat was een Samaritaan. De Samaritanen en de Joden waren bittere vijanden. De Sam. vrouw weigerde eerst aan Jezus water te geven, omdat Hij een Jood was. Zijn geloofsgenooten waren aan deze gewonde Jood voorbijgegaan; maar wat deed deze Samaritaan? Hij gebruikte de daar zoo kostbare olie om de wonden te verzachten; hij gaf zijn wijn om den man te versterken; hij beurde hem op zijn eigen rijdier en ondersteunde hem, omdat hij niet meer loopen kon; daar ging heel wat tijd mee heen; was hij dan niet bang voor de roovers, dat die hem konden overvallen? Hij dacht niet eens aan de roovers! In de herberg aange-

komen, liet hij voor hem zorgen en toen hij den volgenden dag weer verder moest reizen, gaf hij geld voor de verdere verzorging en beloofde, dat hij later wel bij zou passen, wat de verzorging méér zou kosten.

Ten slotte stelt de Heer aan den Wetgeleerde nóg een vraag, waarop de Wetgeleerde wederom een goed antwoord wist te geven. „Ga heen, en *doe* gij desgelijks!" zegt de Heer. Ook tot ons? Zeker! en Hij wil ons helpen, niet steeds aan ons zelf te denken.

D. G. B.

CHRISTENDOM EN NATIONAAL-SOCIALISME*)

door

Mr. Dr. A. A. van Rhijn.

Het Nationaal-Socialisme is niet alleen een politiek systeem. Het wil zijn een geestelijke beweging, met een eigen levensbeschouwing.

Daarom is het gewenscht Christendom en Nationaal-Socialisme met elkander te vergelijken. Ik geloof, dat dan telkens allerlei tegenstellingen aan het licht treden. Laat ik ter verduidelijking daarvan drie voorbeelden mogen noemen.

Het Nationaal-Socialisme legt den nadruk op den levenswil. Er moet zijn daad, activiteit. Niet te veel redeneeren, maar handelen. Niet te veel overleggen, maar beslissen.

Hierin kan een gunstige reactie worden gezien tegenover de achter ons liggende periode, welke wellicht te veel aan het woord en te weinig aan den daad hechtte. Maar wanneer zoo de nadruk wordt gelegd op den levenswil, dan rijst toch de vraag, waardoor deze wil wordt bepaald.

Hier nu gaan Christendom en Nationaal-Socialisme uit elkaar. In het Nat.-Socialisme is het de wil van den leider, derhalve de wil van den mensch zelf, welke maatgevend is. Er is geen toetsing van dezen wil aan den goddelijken norm. De Christen daarentegen tracht zijn wil aan den wil van God ondergeschikt te maken. Hij zal daarin zeker niet altijd slagen. Maar het ideaal blijft, ook al faalt hij telkens. Zijn doelstelling is een andere dan die van den National-Socialist.

Een tweede voorbeeld.

Het Nationaal-Socialisme keert zich tegen het liberalisme. Het liberalisme heeft te veel den nadruk gelegd op het individu en zijn vrijheid. Daardoor werden de gemeenschap en het gezag verwaarloosd. Het voorop stellen van de beteekenis der individueele vrijheid leidde tot excessen, die afkeuring verdienen. De vrijheid ontaardde in gezagsondermijning.

Het Nationaal-Socialisme heeft niet alleen het accent van het individu naar de gemeenschap, van de vrijheid naar het gezag verlegd. Het is veel verder gegaan. Het heeft de vrijheid, met name de geestelijke vrijheid, als zoodanig willen uitbannen. Alle bijzondere meeningen van de individuën moeten worden gelijkgeschakeld met de meening, die de leider dicteert. Hier nu komt 't Christendom opnieuw met het Nationaal-Socialisme in een onverzoenlijke botsing. Niet alleen omdat de Christen den wil van God moet stellen boven den wil van den leider en dus ook hier Gode meer gehoorzaam moet zijn dan den mensch. Het eigenlijke bezwaar schuilt m.i. nog dieper. Wanneer de Nat.-Socialist de geestelijke vrijheid wil opheffen, dan moet daarop geantwoord, dat daarmede het religieuze leven tusschen God en mensch in zijn kern wordt aangetast. De Christen acht zich zondig mensch. Hij belijdt zijn schuld tegenover God. Hij gevoelt de noodzakelijkheid van bekeering. Heel deze gedachtenwereld van den zondigen mensch, die schuldig staat voor God en bekeering noodig heeft, veronderstelt een spheer van geestelijke vrijheid. Neem die spheer van geestelijke vrijheid weg en gij doodt in den mensch het gevoel van verantwoordelijkheid, zonder welke hij God niet kan kennen.

Ons protest tegen het Nat.-Socialisme, dat ons een eenheids-levensbeschouwing wil opdringen, moet daarom zijn onverbiddelijk. Hier is een onoverbrugbare kloof.

(Slot volgt.)

*) Met toestemming overgenomen uit het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur" van 9 Febr. j.l.

HET DIAKONESSENWERK IN ONZE DUITSCHE GEMEENTEN.

De snelle verbreiding van het baptisme in Duitschland, bijzonderlijk tot aan het einde der 19e eeuw, is hand in hand gegaan met de ontplooiïng der inwendige zending in dit land.

Vooral zijn vele gemeenten tot grooten bloei gekomen door het rijk gezegende werk der z.g. „diakonie". Bescheiden aangevangen, is het nu een machtige tak van arbeid in het Duitsche uniewerk geworden. Begonnen in 't geloof, door Ds. Scheve met *één* zuster, is het nu een werk van 4 z.g. moederhuizen (in 1929 had men reeds meer dan 500 zusters) en een zusterhuis met hun eigen vacantiehuis, huizen voor ouden van dagen, ja één diakonessevereeniging bezit zelfs een modern ingericht ziekenhuis met 63 bedden.

'k Vertel U iets over het ontstaan van dit mooie werk.

In de Duitsche evangelische staatskerk had iemand ± 1826 den eersten stoot gegeven tot het gronden der diakonie. Men was hiertoe gekomen door bestudeering v.h. in de bijbel besproken ambt der diakonesse (vgl. Rom. 16 : 1 en 2). Vrijzeker is Ds. Scheve hierdoor geïnspireerd en zoo de pionier, *vóórvechter* van deze zegenrijke arbeid geworden. Waarlijk was hij een vóórvechter! De Duitsche baptisten zijn in zekere punten juist als de Hollandsche. Tegenover *het nieuwe* staan ze sceptisch; ja nemen soms, tot eigen schade, een vijandelijke houding aan. In één der tractaten „Der Glaube ist der Sieg" — verschenen 1909 in de zendingsboekhandel „Bethel" Berlijn — behandelt hij de volgende punten:

> De bijbel is richtsnoer in leer en leven der baptisten, daarom moet ook het bijbelsche ambt der vrouw — der diakonesse — weer ingevoerd worden.
>
> Met de in 1 Tim. 3 : 11 genoemde vrouwen, worden deze zusters bedoeld, en 1 Tim. 5 : 9—11 kan slechts betrekking hebben op het kiezen van een diakones.
>
> Er is werk in de gemeente, dat met geen mogelijkheid door een broeder kan gedaan worden, waartoe zich echter een toegewijde zuster bijzonder leent.

Steeds droeg hij de gedachte bij zich om en eindelijk gelukte het hem, de gemeente Herford te bewegen zr. Adelheid Schönborn, een diep vrome, begaafde, edele vrouw, als gemeentediakones te kiezen, Met veel zegen heeft ze gewerkt. Na korte diensttijd riep God haar naar huis. Hiermede lag het werk weer stil.

Op de bondsvergadering in Altona 1882 bepleitte Ds. Scheve zijn zaak dat tengevolge had, dat velen zich met dit vraagstuk bezighielden. Hier bracht hij volgende gedachten naar voren:

> Een diakones is niet alleen ziekenverpleegster, maar werkt ook als zendelinge. Zij houdt referaten, leidt bidstonden van vrouwen en meisjes, doet huisbezoek en houdt zich bezig met de opvoeding der kinderen. 1 Tim. 1 : 12 ziet op het „leerambt" in de gemeente, maar haar dienst is een geheel andere. Haar beeld vinden we volgens Ds. Scheve in Hand. 2 : 17; 21 : 9; Rom. 16 : 1 en 2; 1 Tim. 3 : 11. Wij *fabriceeren* geen diakonessen, *de Heer* roept ze en geeft ze in de gemeente.

Omstreeks 1884 kreeg Ds. Scheve een beroep van een gemeente uit Berlijn, dat hij aannam. Nu grondde hij de „Martha" vereeniging. Zijn wensch en gebed was, dat vanuit deze vereeniging zijn geliefd werk zich zou kunnen ontwikkelen. Enkele zusters werden opgeleid om de gemeente te dienen. Ook hier stootte br. Scheve op den bittersten tegenstand; maar hij ging door, al

moest hij ook uit eigen portemonnaie vele onkosten dekken . . . .

In 1887 kwam een zuster, een diakones uit Stettin, in Berlijn en gaf br. Scheve te kennen, dat ze besloten was ondanks alles in Berlijn te blijven om daar *zijn* diakonessenwerk te beginnen. In 't geloof nam hij deze zuster in zijn eigen huis op. Hier ligt het eigenlijke begin van deze gezegende arbeid. Als in 't volgende jaar zich nog een zuster ter opname meldde, werd een eenvoudige kamer gehuurd en voorzien van het allernoodigste meubilair. In het 3e jaar had vader Scheve 4 zusters en in 1890 werkte men reeds met 11 (zusters en leerlingen). Onder Gods zegenende hand mocht de diakonessenvereeniging „Bethel" in 1890 haar eigen gebouw in bezit nemen. Spoedig werden in verschillende gemeenten bijposten opgericht. Omstreeks dezen tijd volgde ook Hamburg het voorbeeld van Berlijn en richtte de „Thabea" vereeniging op. (In 1907 werd de „Silo" vereeniging in Hamburg en in 1925 de „Martha" vereeniging in Dusseldorf opgericht).

1908 werd een staatsexamen voor verpleegsters in Duitschland door de regeering ingevoerd en nu konden onze zusters zich op één lijn stellen met die van andere richtingen . . . .

Zóó is een werk ontstaan van de grootste beteekenis voor onze beweging in Duitschland. Onze zusters werken: in de huisverpleging, in de ziekenhuizen, in de weezenarbeid, als sociale beambten, voor de jeugdbond, in gevangen-huizen, in Krankzinniggestichten, in steuncomité's, en als gemeentediakones voor het directe werk der gemeente . . . .

De Nederlandsche statistiek van onze gemeenten op 1 Jan. 1934 geeft een ledentoename aan van nog geen $3^1/_2$ %. Ligt op het gebied der diakonie voor ons misschien een taak? Moeten we niet alles doen, om diep in 't volksleven in te grijpen? Waar is in onze gemeenten de Hollandsche br. Scheve, die èn *een hart vol brandende liefde* èn *organisatie-talent* èn *ondernemingsgeest* bezit om dit werk in de naam des Heeren te beginnen? Verwacht groote dingen van God! Onderneem groote dingen voor God!

JAC. DE JONG,
Stud. theol. Horn.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE. 30 Maart 1934. Geliefde broeders en zusters. Een vierde van 1934 behoort weer tot het verleden. Enkele gebeurtenissen in ons gemeenteleven brengen wij hier onder Uw aandacht. 24 Januari hielden wij onze Jaarvergadering, waar bij den terugblik veel stof tot dank aan God, maar ook tot verootmoediging op te merken viel. Op 6, 7 en 8 Februari hebben wij in samenwerking met de broeders Predikanten Hoekendijk, Vasseur, Siegers en van der Schors een Maranatha-Conferentie belegd. Elken dag om 10, 3 en 8 uur waren er samenkomsten met veel belangstellende hoorders. De avondvergaderingen waren speciaal bedoeld om den onbekeerden Jezus als den Vriend van zondaren voor te stellen. Tot in de uiterste hoeken was onze zaal dan bezet. Gods Geest heeft vele harten aangeraakt en tot overgave gebracht en anderen het kwijnend geloof weer doen opleven. In Januari en Maart deed ons doopvont weer dienst om symbolisch het begraven te doen aanschouwen van twee der zonde gestorven zielen. Mogen deze jonge broeder en zuster steeds beter hun doop verstaan en uitleven, tot eer van onzen Verlosser. Zoo gaan wij dan weer biddend en werkend voorwaarts, ziende op onzen Oversten Leidsman, Jezus Christus

De groet der Gemeenschap aan alle medeverbondenen in ons Vaderland.

De Secr. F. H. DE RUIJTER.

SIDDEBUREN. Daar de gemeente in het nieuwe jaar nog niets van zich heeft laten hooren, deelen wij de brs. en zrs. van andere gem. mede, dat God door Zijn genade tot de gem. toe doet, die zalig worden. Den 21sten Januari waren er 2 zrs., die gehoorzaam aan het bevel des Heeren, door den doop in de gem. werden opgenomen. Na de prediking schaarden wij ons als gem. met de nieuwe leden om de Disch des Heeren, wie bij monde van Ds. Huizinga het welkom in de gem. en in de strijd werd toegeroepen.

Brs. en zrs., mocht het toch steeds dieper tot ons doordringen, hoe duur wij gekocht zijn en welke smarten het Hem gekost heeft.

Den 11den Maart was het weer een dag van blijdschap voor de gem. daar er 1 br. en 2 zrs. waren die ook aan den stem des Heeren gehoorzaam werden, en op hun hartelijke belijdenis door den doop in de gem. werden opgenomen.

Brs. en zrs., dit nieuwe jaar vliegt ook al weer henen en wij weten niet wat ons te wachten staat, daar de tijden ernstig zijn. Maar laat onze bede zijn, dat waar wij ook voor geplaatst mogen worden, wij alleen aan Jezus genoeg hebben, opdat de wereld zien en bekennen moge, dat wij wel *in* deze maar niet *van* deze wereld zijn, en er nog zielen door getrokken mochten worden, tot verheerlijking van Zijnen naam.

De Secr. F. MENGEDOTH.

EINDHOVEN en TREEBEEK. De 2e Paaschdag zullen de twee Bapt. gem. in het Zuiden elkaar weer ontmoeten. Nu in Eindhoven, Plaggenstr. 54.

Aankomst der Treebeekers ± halftien.

10 uur referaat van br. v. d. Molen. Onderwerp: „De democratie in de praktijk". Er is gelegenheid voor vragen stellen of van gedachten te wisselen met den referent.

's Middags halfdrie *Liefdemaal.*

De zangv. van beide gemeenten zullen dienen.

Naar wij meenen, wonen er nog Baptisten en vrienden van ons in N. Brabant. Mocht hun dit onder de oogen komen, ze hebben nu een prachtkans om kennis te maken met onze gemeenten. Vanaf 't station met bus 10

De Secr. W. DE JONG.

Aan onze Abonnee's

die hun abonnementsgeld per post betalen, wordt binnen enkele dagen een stortingsformulier gezonden, met beleefd verzoek het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal te willen betalen.

Wil U dit dan s.v.p. per eerste post doen en niet uitstellen?

Bij voorbaat dank. De Adm.

MEDEDEELINGEN

Agenda

van de D.V. te houden Bondsdag op Paasch-Maandag a.s. in de Bapt. Kerk te Groningen, Meeuwerderweg.

9.30—10.—	Bidstond, leider dhr. J. Reinholtd.
10.——10.15	Opening door den voorz. Ds. J. Huizinga.
10.15—10.30	Muziek v. d. Mandolineclub te Haulerwijk.
10.30—10.50	Referaat Ds. Brandt.
10.50—11.15	Bespreking referaat.
11.15—11.30	Zang van „Loof den Heer" te Foxhol.
11.30—11.45	Toespraak van student Doornkamp over „Indrukken van ons werk in Engeland".
11.45—12.—	Muziek Mandolineclub.
12.——1.30	Pauze. Koffietafel.
1.30—1.45	Zang van „Loof den Heer".
1.45—2.30	Bijbelbespreking over Hebr. 10 : 32—11 : 2. Inleider Ds. J. Louw.
2.30—3.45	Liefdemaal.
3.45—4.—	Sluiting.

Brs. en zrs. 't Paaschfeest is aanstaande. Dat het door u allen met blijde dankbare harten gevierd mag worden en God u allen rijkelijk zegene in uwe samenkomsten en woningen.

En gij die tot den Noord. Bond behoort, wij verwachten u allen op den 2en feestdag in Groningen. Ziet de Agenda er niet goed uit? Laat ons dankende en biddende optrekken en samenkomen, dan wil Jezus, onze Levende Heiland, zich aan ons openbaren en ons zegenen. Zoo zij het.

Tot ziens D.V. in Groningen.
Uw br. in Chr.,
J. HUIZINGA.

Aanvullingen der Agenda

van den Veenkolonialen Bondsdag
(zie vorig nummer van „De Christen").

Leider der bidstond br. J. Bosma van Veendam.

Zang van de Zangver. van Stadskanaal, dir. J. v. d. Baaren; eveneens medewerking van het Mannenkoor van Stadskanaal.

Op naar Stadskanaal!

De secr. J. HEKHUIS.

Apeldoorn.

De gemeente alhier zal op de 2de Paaschdag D.V. des middags te 3 uur een liefdefeest houden. Ze noodigt de broeders en zusters, die in de verstrooiïng leven, en de omliggende gemeenten vriendelijk uit.

Met br.-groeten, namens de gemeente,
de secr. H. DE VRIES.

Het adres van den *secretaris der gemeente te 's-Gravenhage*—Z.-Binnensingel is thans:

F. H. DE RUIJTER,
Mijtenstraat 163, 's-Gravenhage.

heeft. Zij treden af volgens rooster en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar.

Dezen keer treden als leden der Commissie af de brs. J. Huizinga, Delfzijl en A. H. Zerbst, Utrecht.

De Commissie van redactie, bestaande uit de broeders G. Bouritius, L. de Haan, J. Louw en J. W. Weenink, treedt af en is volgens art. 9 sub 1a huish. regl. herkiesbaar.

Verder treden af en zijn herkiesbaar de redacteur van „De Zaaier", br. B. Planting; de redacteur van „De Kindervriend", br. A. P. Barendregt.

Volgens artikel 3 sub d huish. regl. moeten de namen van de candidaten minstens acht weken voor de Alg. Verg. aan den secretaris worden opgegeven.

Ondergeteekende verwacht, dat mededeelingen van candidaatsstellingen hem voor 15 Mei a.s. bereiken.

Het Jaarverslag.

Het huish. regl. zegt hiervan: De secretaris der Unie zal de Alg. Verg. een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, wier secretaris acht weken voor de Alg. Verg. niets voor het jaarverslag heeft ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden.

Mag ondergeteekende den secretarissen verzoeken hem voor 15 Mei a.s. over hun gemeenten in te lichten? Een verslag van 40 regels is voldoende.

Afgevaardigden.

Het gebeurt meermalen, dat de gemeenten te weinig of te veel afgevaardigden benoemen. Het desbetreffende art. van het huish. regl. zegt: Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar predikant of voorganger één afgevaardigde zenden.

Verder zegt het huish. regl.: „Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie minstens zes weken voordat de Alg. Verg. wordt gehouden".

Ondergeteekende noodigt de broeders gemeente-secretarissen uit hem voor 25 Mei a.s. te berichten wie de afgevaardigden hunner gemeenten zijn.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE ORGANISATIE ONZER GEMEENTEN.

Dit is het laatste van de reeks artikeltjes, die wij onder bovenstaand hoofd in De Christen lieten opnemen. We beloofden ditmaal iets te zullen zeggen over den Vereenigingsarbeid. We bereidden ons den weg daartoe, door in ons vorige stukje er op te wijzen, dat de Gemeente zich haar taak niet door Vereenigingen uit handen mag laten nemen. Ze moet er voor waken, dat ze wordt opgelost in Vereenigingen. Van de gemeente moet de arbeid uitgaan; zij is er voor verantwoordelijk, dat geschiedt, wat de Heere Jezus Zijn apostelen heeft opgedragen. Wat men „takken van arbeid" noemt, moeten ook waarlijk t a k k e n blijven, met den boom verbonden en uit den boom levende, maar moet niet als planten met eigen wortel naast de gemeente groeien. — Behalve op dit beginselbezwaar wezen we op het praktische nadeel, hierin bestaande, dat daardoor de arbeid onevenredig groeit, wat weer tot schade van het geheel is.

Eigenlijk stappen we met de bespreking van den vereenigingsarbeid over de grenzen van ons onderwerp. Gemeente en vereenigingen staan naast elkaar. De vereenigingen zijn min of meer zelfstandige lichamen, die wel is waar geen gemeentelijken arbeid doen, maar toch werk waar de gemeente belang bij heeft. Ze beoogen de ontwikkeling en vorming van haar leden en bevorderen langs indirecten weg den arbeid der gemeente. Daar hun werkzaamheden, vaak reeds door de leden, die de verschillende vereenigingen vormen — in elkaar grijpen, is het gewenscht dat er een band bestaat, die de mogelijkheid schept om geregeld voeling met elkaar te houden en in overleg met elkander te treden. Eveneens moet er zulk een band zijn met de gemeente. In kleinere gemeenten zal dat contakt er al zijn door de personen, die in de vereenigingen werken. Toch zal het ook daar beter wezen, dat bepaalde personen voor het bewaren van dat contact worden aangewezen. Het is beter dat ze in opdracht handelen dan uitsluitend uit persoonlijk initiatief. Door geregelde ontmoetingen op een centraal punt wordt het gevoel voor de eenheid van het werk beter aangekweekt en bewaard.

Het is hier niet de plaats om dit nader uit te werken. We gelooven overigens dat men op verschillende plaatsen reeds in dezen geest handelt.

We hopen dat onze artikeltjes de aandacht gehad hebben van hen, die het wel met de gemeenten en hun arbeid meenen. Het vorige jaar schreven we over onze Unie-organisatie en zetten uiteen, hoe o.i. de nationale organisatie onzer gemeenten behoorde te zijn. Ditmaal wezen we op de organisatie der plaatselijke gemeente. Fouten, door de praktijk aan 't licht gebracht, moeten worden weggenomen. We gelooven, dat de tijd er rijp voor is.

L.

III

Nijd is het paard, waar de duivel gaarne op rijdt.

HET VIJFDE BAPTISTE WERELDCONGRES IN BERLIJN van 4-10 Augustus 1934.

In Berlijn en Londen wordt met koortsachtigen ijver gewerkt aan de voorbereiding van het vijfde Baptiste Wereldcongres.

Reeds heeft Dr. Rushbrooke, de Algemeene Secretaris, opgave ontvangen van de namen van vele afgevaardigden van Australië, Zuid-Afrika, Birma, Canada, de Vereenigde Staten van Amerika en andere afgelegen landen. Alles wijst er op, dat in weerwil van de economische depressie de schare der bezoekers zeer groot zal zijn en het nuttig effect voor den arbeid der gemeenten en Uniën het offer aan tijd, inspanning en geld meer dan loonend maakt.

Het Programma van het Congres heeft als algemeen onderwerp:

„Eén Heer, Eén Geloof, Eén Doop. Eén God en Vader van allen".

Het vermeldt niet minder dan 250 namen van broeders en zusters, die op de eene of andere wijze medewerking verleenen.

Van alle deelen der aarde, zelfs van haar einden wordt aan dit congres deel genomen.

Hoe wordt men een Congresganger?

Elke Baptist, die het Congres wenscht bij te wonen, schrijve aan den secretaris van de Unie om een aanvraagformulier. *Dit formulier moet door hem worden ingevuld en aan den Secretaris van de Unie worden teruggezonden.* Deze bevestigt de aanvrage en zendt ze door aan den Algemeenen Secretaris van het Wereldverbond, die den aanvrager dan een geloofsbrief stuurt, welke bij aankomst in Berlijn getoond moet worden.

Registratiegelden.

De gelden verschuldigd voor deelneming aan het Congres bedragen tien Duitsche marken. Op vertoon van zijn of haar geloofsbrief te Berlijn en storting van de registratiegelden, ontvangt de deelnemer of deelneemster de Congreskaart en het Congresinsigne, het programma, de liederenbundel, enz., en inlichtingen over logies, indien dat tevoren geregeld is.

Schrijf dadelijk.

Baptisten van Nederland, die het Congres denken te bezoeken, moeten dadelijk ondergeteekende om een aanvraagformulier verzoeken. Zij zenden dat ingevuld aan hem terug met de mededeeling of zij bij voldoende deelname in gezelschap wenschen te reizen (retour Groningen—Berlijn 3e kl. ± f 22) en of voor logies met ontbijt gezorgd moet worden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

KRUISENDE WEGEN.

Een trieste middag. Zwaar hangt een fijne nevel neer en geeft aan de omgeving een zwaarmoedig aspect. Slechts weinigen begeven zich buitenshuis en geven de voorkeur aan de gezellige warmte van de huiskamer boven het onaangename, nattige en kille weer daar buiten. De mist doezelt alles weg in haar dichte omhulling. Zwaar doemen huizen en boomen langs de wegkant uit het grauw gordijn op. Zulk weer laat niet na zijn invloed op de menschen te laten gelden. Dat is alras te bespeuren, wanneer men aan de deur aanklopt. Men doet niet graag open. Binnen is het zoo behaaglijk warm en bij het openen van de deur gluipt een kille luchtstroom naar binnen, die de behaaglijkheid tracht weg te vagen. Het is een middag van niet vele „kansen". Zoo redeneer ik ook bij mezelven. In gedachten peins ik dit onderwerp uit en kom tot de conclusie, dat ik zelf bij zulk weer ook niet graag de gezelligheid prijsgeef om die voor een vreemde op te offeren door hem eenige tijd in een tochtige deuropening toe te meten. De eerste woningen die ik aandoe versterken mijn meening. De deur gaat even open om zoo spoedig mogelijk weer dicht gedaan te worden. Gelegenheid om een gesprek aan te knoopen of enkele belangrijke vragen te stellen, wordt niet geboden. Eenigszins ontmoedigd zet ik mijn tocht voort. Zonder eenige variatie op de telkens afwisselende menschenrij, open ik de deur van een eenvoudige behuizing, in afwachting van wat aan de deur verschijnen zal. Niet lang duurt het of een betrekkelijk jonge vrouw vertoont zich. Met de Bijbel als aanknoopingspunt ontspint zich vanzelf een gesprek. Niettegenstaande het onaangename weer wordt het gesprek bepaald interessant, want al spoedig gaat het over de groote levensvragen. Het is nu niet om het geloof te verdedigen, zooals dikwijls het geval is, maar voor mij staat één, die zoekend is naar rust en vrede. Een groote zieleangst heeft zich van deze vrouw meester gemaakt en wat er innerlijk bevochten wordt, teekent zich uiterlijk op het gelaat af. Dit spreekt van levensmoeheid, van ten einde raad zijn, van het-kan-mij-niet-meer-schelen wat er gebeurt. Een zoekende ziel, die in de strijd voor de sociale beginselen ook geen bevrediging heeft gevonden. Daarom had ze zich uit de gelederen van de S. D. A. P. teruggetrokken. Het had haar niet gebracht, waarop ze gehoopt had: rust voor het hart, vrede voor de ziel. Steeds had het geweten gesproken van betere en andere dingen. Een zuster van haar, die in het volle geloof was heengegaan, liet haar door haar sterven niet los. Eigen ziekte en ervaringen tijdens die ziekte, spraken een eigen taal. Een huwelijk had haar naar het linksche front geloodst. Meer uit eerbied voor de echtgenoot, dan uit innerlijke overtuiging, had ze zich bij de S. D. A. P.-schare aangesloten, in de hoop daar te vinden, wat haar ontbrak. Doch het tegendeel was er het gevolg van. In de strijd tegen het kapitalisme werd het innerlijk onbevredigd zijnsteeds scherper gevoeld. Uiterlijk door het lidmaatschap aan de S. D. A. P. verbonden was zij er innerlijk toch niet thuis. Die toestand moest zich natuurlijk verscherpen. In de beweging werd het gevoeld: zij hoort eigenlijk bij ons niet thuis; zij is eigenlijk te „fijn". Ruwe, onbetamelijke woorden, spot en laster, sneden haar als messen door de ziel. Correspondentie met religieuse leiders over voor haar belangrijke levensvragen werden niet naar wensch beantwoord.

(Slot volgt.)

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Twee schuldenaars en twee zonen.

Luk. 7 : 36—50; Matth. 21 : 28—31.

Les voor Zondag 29 April 1934.

Wat er bij een Farizeeër in huis gebeurde.

Hoewel het er veel op lijkt, dat dit dezelfde geschiedenis is als in Matth. 26 : 6—13, tóch kan het hier in Luk. zeer goed een andere geschiedenis zijn dan bij Simon de melaatsche. De naam Simon komt veel voor, en het is goed mogelijk, dat twee vrouwen elk een daad hebben gedaan als hier wordt medegedeeld. Bij Mattheus zijn het de discipelen, die aanmerkingen maken en bij Lukas is het de gastheer die het doet. En zoo zijn er meer dingen verschillend.

Waarom deze Farizeeër de Heiland heeft uitgenoodigd weten wij niet. Misschien uit begeerte, Jezus in Zijn woorden te vangen, maar het kan ook zijn, dat het zijn hoogmoed streelde, dat een Rabbi bij hem aanzat. Er is immers toen ook een tijd geweest, dat men het modern en interessant vond, Jezus bij zich te hebben; Hij werd een tijdlang veel uitgenoodigd. Wij weten niet, wanneer en waar deze geschiedenis plaats gevonden heeft, maar dat doet er weinig toe. De Zoon des menschen, die gekomen was, „etend en drinkend", al zeide men dan ook, dat Hij een vraat en wijnzuiper was, Hij bemoeide Zich met ons menschen enkel met het doel, ons te verlossen en zalig te maken. Toen de Heer zoo aanzat of aanlag op een lage divan, de voeten naar achteren gestrekt en de sandalen uit, zoodat de voeten bloot waren, kwam er een vrouw binnen. Dat kon in die Oostersche huizen gemakkelijk, want wegens de warmte was altijd alles open en kon men de vertrekken zoo binnen loopen. De menschen in die stad kenden haar wel, maar niet van een erg goede zijde. De gastheer is misschien een beetje erg prikkelbaar geworden toen hij zag, dat juist deze vrouw bij hem tijdens deze maaltijd binnen kwam. En als zij nu maar stil in een hoekje verscholen bleef staan, maar neen, zij durft het zelfs aan om brutaal weg naar voren te komen en een flesch voor den dag te halen. Het was een albasten flesch met zeer welriekende olie. Wat mankeert die vrouw toch? Anders altijd zoo uitgelaten en lacherig uitgevallen, maar nu schijnt zij zeer onder den indruk te zijn, zij weent . . . . Zij staat achter Jezus, haar tranen druppelen op Zijn voeten, en als zij dat merkt, dan bukt zij zich gauw en droogt die voeten met haar haren af. Zij kust daarna die voeten en breekt de hals van haar flesch af, om de voeten met de heerlijk welriekende zalfolie te zalven.

Wat er tusschen haar en Jezus is voorgevallen, weten wij niet, maar zij is zoo dankbaar en laat zich niet door valsche schaamte weerhouden om deze liefdedaad te doen. De gastheer is kwaad en nu niet alleen op de vrouw. Zie me nu die Jezus eens aan, heeft hij gedacht. Die laat dit allemaal maar rustig toe. En dat wil nog wel een profeet zijn! Als Hij dát was, zou Hij wel weten, wie deze vrouw is en Hij zou het niet toelaten . . . . Daar richt de Heiland het woord tot hem. Tot zijn groote verbazing bemerkt hij, dat de Heer Jezus zelfs zijn gedachten leest. De Heer schildert Zich Zelf als een schuldeischer, die twee schuldenaars had. Dan vergelijkt Hij het gedrag van beide personen. Zeker, Simon heeft Hem uitgenoodigd tot den maaltijd, maar uit niets bleek, dat dit uit vereering of liefde voor den Heere geschiedde. Hoe anders dan de handelwijze van deze vrouw. Iemand, die hartelijk welkom was in een Oostersch huis, werd ontvangen met omarming en kus. Simon deed dat niet, maar die vrouw kuste de voeten des Heeren. En die voeten waren met het stof der wegen bevuild. De gastheer had niet eens de moeite genomen, water te geven tot het reinigen der voeten; deze vrouw had die voeten met haar tranen natgemaakt en met het haar van haar hoofd afgedroogd. Zij ontvangt van den Heer een wonderbaar groot genadegeschenk: Vergeving van zonden! Let er echter wel op, dat zij dat niet kreeg door uiterlijke liefdewerken, maar door het geloof! (Vs. 50). Simon en de zijnen vonden het zeker al een groote eer, dat zij dien eenvoudigen Rabbi van Nazareth waardig keurden, aan te zitten aan hun tafel, maar Hij blijkt toch veel, veel meer te zijn dan zij ooit hebben vermoed.

De twee zonen. Matth. 28—31.

Zooals de Heer het oordeel van Zijn gastheer Simon over de twee schulde-

naars gevraagd had, zoo vraagt de Heiland ook het oordeel van de Overpriesters en ouderlingen des volks over twee zonen, waarvan de één een berouwvolle zondaar blijkt te zijn maar de ander een schijnheilige. Zoo zijn er velen, die bekend staan als ongeloovigen, die God niet dienen en er ook voor uitkomen. Maar onder hen komen bekeeringen voor en hoewel zij eerst vijanden van God waren, dienen zij Hem na hun bekeering met blijdschap. Zoo was de eerste zoon.

De tweede zoon is altijd gewillig, als men hem hoort. Als de Vader hem vraagt *in* Zijn wijngaard te werken, dan zegt hij niet enkel „ja" maar bezigt een uitdrukking van geheel overgegeven bereidwilligheid. Maar als het op het dóén van de wil des Vaders aankomt, hó maar! Geen sprake van. Oordeel nu, wie deed de wil des Vaders? „De eerste zoon!" was het antwoord. Daarmee zijn de bekeerde zondaars bedoeld. Lees vs. 31 en 32. Tollenaars en hoeren, de uitgeslotenen uit de Joodsche Gemeente. Maar die de prediking van Johannes de Dooper aan de Jordaan hadden geloofd. En sedertdien probeerden de wil des Vaders te doen. 't Is heden nog net zoo in velerlei opzicht.

D. G. B.

Hemelvaart.

Hand. 1 : 4—12.

Les voor Zondag 6 Mei 1934.

Het laatste samenzijn.

De Heer Jezus is heengegaan naar een vergelegen land. Terwijl Hij nog niet opgevaren was, verscheen Hij zoo nu en dan in tegenwoordigheid der discipelen. Veertig dagen lang heeft Hij zich aan hen vertoond met vele gewisse kenteekenen, zoo zegt Lukas in Handelingen. Wij kunnen slechts vermoeden, wat de Heiland toen allemaal besproken heeft met Zijn discipelen. Maar er is zeker veel meer gezegd en gebeurd, dan in de Heilige Schrift daarover staat opgeteekend. Wat zullen dat heerlijke uren zijn geweest, als de opgestane Heiland met de Zijnen sprak over den arbeid, die zij zouden doen in de wereld, totdat Hij weer zou komen om ook aan de wereld geopenbaard te worden als de Zoon des Vaders.

En zoo op een keer, als Hij weer met hen vergaderd was, vs. 4, of zooals de grondtekst het zegt, „en als Hij met hen at", dan sprak Hij nogmaals met hen in hartelijke bewoordingen. Zij moesten, zoo beval Hij, voorloopig te Jeruzalem blijven, totdat de belofte zou worden vervuld, die zij van Hem hadden ontvangen. Zij zouden namelijk vervuld worden met den Heiligen Geest en dat zou te Jeruzalem gebeuren.

Het is wellicht Zijn discipelen te moede geweest, alsof zij wederom bijelkander waren zooals eens, toen zij het laatste Pascha te zamen vierden. Toen stond de Heiland op het punt, afscheid van hen te nemen, daar Hij gekruisigd zou worden op den heuvel Golgotha; en nu zou Hij afscheid van hen nemen, om ten hemel te varen. Het is voorzeker van groote beteekenis, dat hier gewezen wordt op Johannes de Dooper, die immers reeds had geprofeteerd, dat de Messias zou doopen met den Heiligen Geest.

Het is geen wonder, dat de discipelen thans deze vraag stelden, waarmede zij zeker vooral ook in dezen tijd na de opstanding zich hadden bezig gehouden: „Heere! zult Gij in dezen tijd aan Israël het Koninkrijk weder oprichten?" Twee dingen stonden bij de discipelen nu wel vast: n.l. Jezus leeft en zij zullen straks ontvangen den Heiligen Geest. Maar nu willen zij ook zoo graag weten, hoe het staat met de belofte, aan Israël gegeven. De toekomst van Israël lag hen zeer aan het hart. Eens had het volk een koning gehad, die het Gods regeering gaf, en vrij van de heidenen leefde toen het volk in veiligheid en vrede. Maar door de schuld van het volk was dat alles voorbij. Maar de profeten hadden gesproken van den Koning die God nog eenmaal zenden zou, en dat Israël onder Hem nog weer tot heerschappij en vrijheid zou komen. Nu was Jezus opgestaan, de kruisweg was volbracht en de heerlijkheid Gods lag in Zijn hand; is nu het oogenblik gekomen, waarin Hij een vernieuwd en verheerlijkt Israël zal oprichten?

Het antwoord van Jezus op hun vragen.

Wat er van Israël zal worden en op welke manier het koninkrijk daar weer zal worden opgericht, wordt door Hem geheim gehouden, daar het oprichten van het koninkrijk Israëls niet tot het beroep der discipelen behoort. Hij zegt hun, dat zij deze dingen rustig in de hand van God zullen neerleggen. Wel bevestigt Hij daarmee de belofte Gods, die ook aan Israël rijkelijk, ja boven bidden en denken zal worden vervuld. God weet het best wanneer en hoe deze dingen moeten geschieden. Jezus doet precies zooals Hij steeds gedaan heeft, Hij richt hun blik op hun eigen toekomst en werk. Vs. 8. Nú waren zij nog onmachtig en begrepen nog niet goed, hoe zij Jezus konden dienen en de menschen den weg konden wijzen naar het Koninkrijk der hemelen. De kracht, waarmee zij de wereld zullen overwinnen en God openbaren, zal hun gegeven worden, als zij den Heiligen Geest zullen ontvangen. Zijne getuigen zullen zij zijn over het rond der aarde.

De hemelvaart.

Als Hij hun deze opdracht gegeven had, werd Hij opgenomen, en een wolk nam Hem weg, zij zagen Hem niet meer. Hun blikken worden direct van de hemelvaart weggetrokken tot een nieuwe openbaring: Zij zien Hem nu niet meer, maar zij wachten nu voortaan op Hem. Zij zullen de dingen nu voortaan heel anders gezien hebben dan te voren. Het werd hun nu duidelijker dan ooit te voren, dat Jezus moest lijden en den dood overwinnen, om Zijn heerlijkheid te openbaren en de discipelen duidelijk te maken, dat de weg naar den hemel voortaan open stond, hoewel zij door het lichamelijk sterven heen moesten gaan, als de Heere voor dien tijd althans niet weer zou komen. Na dit leven zouden zij een hemelsch tehuis hebben, dat wisten zij nu. Jezus zelf, hun Heiland en Heere, was daar nu zelf, Hij zou hun daar eens begroeten in de woningen des lichts. Zij kenden Jezus nu voortaan als hun Verlosser en Zaligmaker. Zij kregen Hem nu nog steeds meer lief en probeerden straks Hem steeds volkomener te dienen. En hoe meer zij Hem dienden en liefhadden, des te meer bemerkten zij het, dat Hij met hen was. Inplaats van bitter bedroefd te zijn bij dit afscheid werden hun harten vervuld door een onuitsprekelijke blijdschap en dankbaarheid jegens hun Heer en Heiland.

De hemelvaart en de wederkomst van Christus behooren bij elkaar. De boodschap der beide engelen verbindt beide eng met elkander. Dezelfde Heiland, die gestorven is aan het kruis op Golgotha, die begraven is maar ook weer opstond uit de dooden, Hij *zal* wederkomen, Hij zal als *Dezelfde* wederkomen, zooals Hij heenging, en Hij zal op *dezelfde wijze* wederkomen, zooals Hij heenging, namelijk zichtbaar.

Zoovelen houden zich met hart en leven, met hun geheele bestaan bezig met de dingen van deze aarde. Hoe hun leven eindigen zal en wat er na dit leven staat te gebeuren, schijnt hun in 't geheel geen belang in te boezemen. De discipelen hebben toen anders gedaan; zij gingen met elkander naar een opperzaal en hielden daar een rijk gezegende bidstond.

Hemelvaartsdag is toch een blijde dag, de Heere geve, dat wij allen er iets van mogen verstaan, en onze harten opgetrokken worden ook op dezen dag naar omhoog!

D. G. B.

III

CHRISTENDOM EN NATIONAAL-SOCIALISME.

door

Mr. Dr. A. A. van Rhijn.

(Slot.)

Een derde voorbeeld.

Het Nationaal-Socialisme heeft de beteekenis van het nationale weder

duidelijker in het licht gesteld. Daarmede heeft het o.i. goed gedaan. De nationale gedachte was te veel in een hoekje teruggedrongen. Zij verdient dat niet. Want de nationale gedachte geeft uitdrukking aan de saamhoorigheid, die allen, die tot de natie behooren, verbindt. De nationale gedachte opent voorts ook het oog voor het eigene, het bijzondere, dat de eene natie onderscheidt van de andere. Het nationale heeft dus zijn groote waarde.

Maar nu begaat het Nat.-Socialisme een geweldige inconsequentie. Als uitvloeisel der gemeenschapsgedachte heeft het de nationale gedachte aanvaard. Maar nu doet het de gemeenschap ophouden bij het eigen volk. Dat er ook een gemeenschap is van de volkeren, dat er is een gemeenschap van al de menschen, die tot die volkeren behooren, dringt niet tot haar door. De autarkie in het economische en de oorlog in het politieke worden daarom tot normale verschijnselen.

Ook hier moet een Christen een geheel ander geluid laten hooren. Bij hem eindigt de gemeenschap niet bij zijn eigen volk en zijn volksgenooten. Hij ziet ook een gemeenschap tusschen alle menschen, onverschillig hun nationaliteit. De Christen heeft immers in ieder medemensch een medeschepsel Gods te zien en gevoelt den band, die daarmede tusschen al de menschen als kinderen van één Vader wordt gelegd. Daarmede wordt niet de grond gelegd voor een onwerkelijk internationalisme, maar wel voor een internationalisme, dat — met behoud van het eigen, waardevolle karakter van iedere natie — op samenwerking is gericht. Een drang daartoe heeft bij het Nat.-Socialisme een utilistisch, geen principieel karakter. De stuwende kracht tot samenwerking, die de band van de eenheid in Christus kan brengen, kent de Nat.-Socialist niet. Internationaal kan een Nat.-Socialisme, dat zich zelf getrouw blijft, dan ook weinig goeds brengen.

Ik wil hiermede natuurlijk geenszins zeggen, dat het Nat.-Socialisme niet ook juiste waarden verdedigt. Ik denk b.v. aan zijn strijd tegen intellectualisme en materialisme, waarmede wij instemmen, ook al liggen onze bezwaren in een andere richting. Voorts noem ik zijn zin voor het offer. Mij bevangt dikwijls jaloerschheid, wanneer ik zie hoe het Nationaal-Socialisme er in slaagt groote geestdrift voor een ideaal te wekken, terwijl daartegenover in christelijken kring zooveel slapheid en futloosheid heerscht. Ook stem ik gaarne in met de waardeering voor den arbeid, die het Nat.-Socialisme predikt. De bestrijding van de werkloosheid der arbeiders, de plannen tot kolonisatie onder de boeren, het bevorderen van de kleine winkels onder den middenstand zijn uitingen van die waardeering.

Ook moet in het Nat.-Socialisme ieder treffen de hang naar een nieuwen levensstijl, die hetgeen verouderd is, zoekt te vernieuwen.

Dit alles neemt toch niet weg, dat ik in het Nationaal-Socialisme allerlei anti-christelijke elementen aanwezig acht. Enkele daarvan trachtte ik aan te geven.

UIT DE GEMEENTEN

BOND VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN DE VEENKOLONIËN.

Het mooie lenteweer deed de kerk te Stadskanaal overvol stroomen met bezoekers. De aangesloten gemeenten en hare Voorgangers waren getrouw opgekomen. Om 10 uur werd begonnen met een bidstond. De 78-jarige br. J. Bosma van Veendam, die de bidstond leidde, sprak een gepast inleidend woord.

Om half 11 bracht de Zangver. „Polyphonie" van Stadskanaal, dir. Joh. van der Baren, eenige Paaschliederen ten gehoore, die door voordracht en welluidendheid insloegen. Ook werd enkele malen op zeer verdienstelijke wijze gezongen door een mannenkoor, gevormd uit het gemengd koor.

Ds. Bakker, de Voorzitter, heette daarna de aanwezigen welkom. Wijlen br. H. Dethmers werd als een gaarne geziene en beminde figuur in den bond herdacht. Ook werd ds. en mevr. Jansma een bijzonder welkom toegeroepen, wijl zij voor de eerste maal den Bondsdag meemaakten. Ook werd de aanwezige 83-jarige zr. Fenna Brink, die op 10 Mei a.s. 60 jaar Zondagsschool-onderwijzeres is, niet vergeten. Ds. de Neef hield een referaat over „Opvoeding". Spreker stelde de taak der opvoeding als niet gemakkelijk voor. Hij behandelde de opvoeding van de wieg tot het huwelijksaltaar. Opvoeders komen en gaan. Literatuur op dit gebied is er veel. Het beste boek voor de opvoeding, aldus spreker, dat nooit veroudert te midden van on- en bijgeloof, van alles wat vergaat, is Gods Woord. Ds. Bakker dankte referent voor zijn goede lessen.

Na de koffiepauze refereerde br. P. Smit van Musselkanaal over „Het Wegenvraagstuk". Spreker bracht zijn referaat op geestelijk gebied over. Aan vele wegen moet de mensch aandacht schenken. Zij worden hem bij tientallen gewezen. Gaat Gods weg, aldus br. Smit. Hij wordt U getoond in Christus, die stierf voor onze zonden en opstond ter onzer rechtvaardigmaking. In Christus worden alle wegenvraagstukken opgelost voor dit en het volgende leven.

Ook dit betoog werd met volle aandacht beluisterd.

Ds. Weenink deed daarna de droeve mededeeling, dat mevr. Kruit om 1 uur was overleden. Hij en zijn gade, mevr. Weenink, mochten getuige zijn van het heengaan in vrede hunner geliefde tante. Ds. Weenink hield daarna het hem opgedragen pleidooi voor een extra bondscollecte, bestemd voor de inwendige Zending. Tijdens het liefdemaal gewaagden velen van hun geluk en vrede in den Paaschvorst, Jezus Christus.

Ds. Bakker dankte de Zangvereeniging voor haar uitstekende diensten; hij bracht dank aan de referenten, de Gem. Stadskanaal voor haar gulle ontvangst en verder aan allen die aan het welslagen van den bondsdag hadden medegewerkt. Ook werden de groeten overgebracht van zr. Zendelinge Reiling uit de Congo, door br. J. Reiling en van den Unie-Evangelist-Huisbezoeker, br. K. Brongers, door den Secr. der Inw. Zending.

Medegedeeld werd dat de interprovinciale landdag den 2den Pinksterdag a.s. te Assen zal gehouden worden. Op verzoek van den voorzitter sloot br. van der Baren Sr. den gezegenden dag met dank aan God.

De Secr. J. HEKHUIS.

AMSTERDAM had reden om den Heere te danken voor 't behoud van haar oudste ouderling, br. W. Panjer.

Ter eere van zijn tachtigste verjaardag werd den jubilaris een eenvoudige hulde gebracht te midden der gemeente.

Behalve een stroom van voordrachten en gelukwenschen, werd hem een gemakkelijken stoel aangeboden, stevig genoeg om hem nog vele jaren te kunnen dienen.

De jongeliedenvereeniging vierde enkele dagen later haar jaarfeest. De gemeente was daarbij getuige van een reeks geslaagde nummers, die ten beste werden gegeven.

Amsterdam is thans druk bezig om krachtiger dan voorheen, op de wateren te evangeliseeren. Zij hoopt f 1000.— te vinden opdat zij deze zendingszaak om Christus' wil zal kunnen doorzetten.

W. V., Secr.

NOORDBERGUM. Dit kwam nog niet voor, dat we op Paasch-Zondag te weinig plaatsruimte hadden voor de menigte, die was saamgekomen om te zien en te hooren de dingen die er geschieden zouden. Ruim een uur voor aanvang van onze middagdienst waren er, die hun plaats hadden ingenomen. En toen de tijd van aanvang daar was, kon niemand meer een plaats vinden. Op de balken waren zelfs zitplaatsen aangebracht! De Voorganger sprak over het geloof, dat een kracht Gods tot zaligheid is.

Na de prediking noodigde de Voorganger twee mannen van middelbare leeftijd uit de vraag te beantwoorden of ze wisten, dat Jezus hun zonden verzoende en zij daardoor de zaligheid ontvingen. Het antwoord „ja" was duidelijk hoorbaar, waarna geknield, gebeden en ook gedankt werd. Toen werd de Heilige Doop onder plechtige stilte en eerbied aan hen voltrokken. Het was een heerlijke dag, de eerste Paaschdag. Over de tweede Paaschdag zal br. F. schrijven.

De eerste Zondag in Mei hopen we D. V. andermaal doop te hebben.

Gods zegen zij U toegewenscht.

Met br.gr., v. d. M.

DE TWEEDE INTER-PROVINCIALE LANDDAG.

Zooals dus bekend, zal D.V. deze tweede I. P. L. gehouden worden op Pinkster-Maandag 21 Mei in het gemeentebosch te *Assen*.

In „De Christen" van 16 Maart beloofde ik in een volgend No. hiervan iets meer te zeggen. Aan deze belofte wil ik door het onderstaande voldoen. De bezwaren, die verbonden waren aan het houden van een landdag te Gieten, n.l. *ongebaande toegangswegen* en de geringe ruimte voor het aanwezige publiek, zijn te Assen niet aanwezig. De wegen naar en in het bosch verkeeren in uitstekenden staat, terwijl de afstand van station naar het bosch ongeveer *15 minuten bedraagt*. En de ruimte? Het centrale punt van de landdag zal gelegen zijn in het bosch rondom de oude vijver. In het water zal van steigerwerk een spreekplaats gemaakt

worden, terwijl de bezoekers rondom de vijver op de zacht glooiende oever of op de daar aan te brengen banken een plaats kunnen verkrijgen, vanwaar zij de sprekers gemakkelijk kunnen zien en hooren. *Een tweede spreekplaats* zal op eenige afstand van de vijver ingericht worden in het bosch. Daar zullen uitsluitend *toespraken voor de jeugd* gehouden worden. Om de eenheid echter te bewaren, zoodat we niet *een landdag krijgen voor jeugdigen en een voor ouden van dagen*, zal er vóór de pauze slechts vanaf één spreekplaats, n.l. die in de vijver gesproken worden. Na de pauze zullen dan beide spreekplaatsen in gebruik genomen worden.

Verschillende sprekers zijn reeds uitgenoodigd, waaronder die *jeugd en zendingsonderwerpen* zullen behandelen. Het geheel zal opgeluisterd worden door *muziek* van de muziekkorpsen van de gemeenten Groningen en 2e Exloërmond en *zang* van het zangkoor der gemeente Groningen.

In een volgend No. hopen we het programma bekend te kunnen maken en verdere bijzonderheden.

Reeds nu dient echter in de gemeenten, die daarvoor in aanmerking komen, de aandacht op deze groote dag gevestigd te worden. Al wat niet door ziekte, zwakte, ouderdom of arbeid aan stad, dorp of woning gebonden is, bereide zich voor om D.V. op Pinkster-Maandag op te trekken naar

de groote Baptiste toogdag te Assen.

Waar noodig zal men *nu reeds maatregelen* moeten treffen om op die dag te kunnen beschikken over autobussen. Bij genoegzame deelname zullen *extra treinen* loopen van Groningen en Musselkanaal naar Assen. Wanneer daarvoor niet voldoende deelnemers zijn, kan door gebruik te maken van *gezelschapsbiljetten* een belangrijke besparing op de reiskosten verkregen worden. Iedere gemeente verzoeke enkele personen uit haar midden zich met die voorbereidingen te willen belasten.

Onder de voorbereidingen, die noodzakelijk zijn voor het slagen van deze landdag behoort vóór alle dingen ***het gebed van heel Baptist Nederland.***

Niet alleen om mooi weer; ook daarom mogen en willen we bidden, maar bovenal bidden we om den *pinksterzegen*, opdat de duizenden in Assen evenals eenmaal de duizenden in Jeruzalem op de Pinksterdag een zegen voor de ziel mogen ontvangen en daardoor het Koninkrijk van onze Heer gebouwd worde.

Namens het comité van de I. P. L.
J. B. DE NEEF.

III

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

't Wordt tijd om ons voor te bereiden voor de a.s. alg. vergadering. Onze presidente, zr. Weenink, treedt af, maar is weer herkiesbaar. De afdeelingen kunnen een tegen-candidate stellen. Voorstellen voor de a.s. vergadering in te zenden voor 15 Mei.

Tevens een verzoek aan de secretaressen een jaarverslagje van haar vereeniging te willen zenden.

Met zr. gr.,
G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
Secr.esse
Alteveer — post N. Pekela.

Unie Radio Comm. (U. R. C.)

In dank ontvangen:
van W. M. te H. f 5.—

Totaal f 5.—

Haarlem, J. G. TIGGELMAN,
Pres. Steijnstr. 119. Penn. U.R.C.
Giro no. 201961.

Aan de Friesche jeugd in onze N. B. J. B. afdeelingen.

Heil onzen Koning Jezus! Hij leeft! Hem tot eer willen wij, zoo God wil, den 2den Pinksterdag in Sneek samenkomen.

Natuurlijk in Sneek. Midden in de provincie. Een mooi oud stadje, waarop de inwoners verbazend trots zijn. Juist iets voor enkele honderden N. B. J.B.ers om er dan met schallend gezang door te gaan. De oude Waterpoort zal in haar fundamenten over zooveel jong leven van blijdschap trillen. De gelijkmatige tred der vaste voeten van marcheerend Friesland zal de ramen doen rinkelen. Wat kan 't een mooie dag worden.

's Morgens een wijdingsure. Daarna jullie bijdragen. Iedere afdeeling geeft wat. Stuur mij daarover even bericht. Wij verwachten natuurlijk de pistonblazer van Drachten, de violen, hoorn en 't orgelspel van Bergumerheide, de zang van Heeg, ja enzoovoort. Ieder 't beste. Was 't maar vast Pinksteren. Ds. de Haan zal de landraad vertegenwoordigen. Hij is de heele dag bij ons.

's Namiddags een demonstratieoptocht, Vergeet vooral niet de . . . . nou jullie weten wel wat we elkaar beloofden hé? — dus een optocht dwars door en over de lengte van Sneek en dan tot slot een openluchtsamenkomst midden in de stad.

Geweldig, wat een dag. Aan de slag! Veel jongelui meenemen.

En, vergeet niet hierover met God te spreken. Vraag van Hem een Pinksterzegen voor jezelf en je kameraad of vriendin.

Verder nu geen nieuws aanwezig.
Je medestrijder
HUIZINGA,
Secr. prov. Friesland.
Leeuwarden, 3-4-'34.

Jeugdwerkers van Zuid-Oostelijk Groningen!

Mag ik u even herinneren aan onze afspraak? Namelijk, dat de plaatselijke comités uit Muntendam, Nieuwe-Pekela, Stadskanaal en Vrieschelo mij *vóór 7 Mei* zullen laten weten:

a. de naam van hun uitverkorene voor 't dagelijksch bestuur van 't gewestelijk Jeugddag-comité;
b. Wegwijzingen of voorstellen voor verbetering van ons gewestelijk en nationaal Jeugdwerk.

Namens 't Jeugddag-comité,
de Secr. T. JANSMA.

Elfde Baptisten Zangersfeest.

Het zangersfeest zal D.V. gehouden worden op Hemelvaartsdag in het Emmerbosch. Als sprekers hopen op te treden de brs. Voorg. Barendregt, de Neef en Weenink.

Het Muziekgezelschap van Foxhol zal medewerking verleenen.

Door plm. 300 zangers(essen) zullen een vijftal liederen gezongen worden terwijl iedere zangvereeniging twee liederen zingt. Ook werkt mee een dameskoor en waarschijnlijk een mannenkoor. Het belooft een goede dag te worden. Er kan genoten worden in de schoone Emmerdennen. Ruimte is voldoende aanwezig en het comité verwacht veel volk.

Op naar Emmen van nabij en verre en maak de Naam van uwen Schepper groot. Geve de Heer ons schoon weder en een rijken zegen.

Namens de Secretaris,
G. H. OLIJSLAGER.

Ontvangen voor de Zending:

van N. N. „voor Bekanda" f 12.50 (Congo)
van kl. meisjesverg. „Martha" 2e Exloërmond f 10.— „
van gem. N. Pekela f 16 80 (z. spec. best.)

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van zr. B. te S. f 1.—
voor „Overwerk" te L. f 10.—

Hartelijk dank. J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Brs. Penningmeesters.

Mijn vorige oproep heeft een zoodanig resultaat gehad, dat ik genoodzaakt ben nogmaals de zaak van de Contributie en het Studiefonds onder Uwe aandacht te brengen. Misschien is het toch maar

beter dat ik U even opgeef wat U nog te betalen hebt. Daarom hieronder een lijstje. *Wilt U mij a.u b. p.o. de gelden doen toekomen?*

	C.	S.	T.
Amsterdam	32.—	24.—	56.—
Noordbergum	20.40	15.30	35.70
Deventer	19.20	14.40	33.60
Drachten 1e h.j.	6.80	5.10	11.90
„ 2e h.j.	6.20	4.65	10.85
Eindhoven 1e h.j.	11.20	8.40	19.60
„ 2e h.j.	12.—	9.—	21.—
E.-E.veen	36.80	27.60	64.40
Foxhol 1e h.j.	7.60	5 70	13.30
„ 2e h.j.	9.—	6.75	15.75
den Haag 1e h.j.		30.15	30.15
„ 2e h.j.	40 40	30.30	70.70
Groningen	113.20	84.90	198.10
Haarlem	32.80	24 60	57.40
Harlingen	27.60	20.70	48.30
Heeg	5.20	3.90	9.10
Heerlen-Treebeek	10.40	7.80	18.20
Hengelo	67.80	50.85	118.65
Hoogezand 1e h.j.	17 80	13.35	31.15
„ 2e h.j.	18.60	13.95	32.55
Hoorn	4 80	3.60	8.40
N. Pekela	24.20	18.15	42.35
Sneek	22.20	16.65	38.85
Stadskanaal	75.—	56.25	131.25
Stavoren	13.80	10.35	24.15
Workum 1e h.j.	10.80		10.80
„ 2e h.j.	10.40	0.90	11.30

C. is Contributie.
S. is Studiefonds.
T. is Totaal.

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

INGEZONDEN.

Niet zuiver op de graat.

Geachte br. Bakker.

Daar ik aanneem, dat het niet Uw bedoeling is geweest iemand te kwetsen, ook niet Uw tegenstanders in overtuiging, wil ik doen alsof de woorden *misleidend* en *het publiek iets wijsmaken* in Uw tegenbetoog* niet bestaan.

Verder hoop ik mijn geweten voor God steeds nauw te onderzoeken op *ijdelheid en praalzucht*, want de mensch misleidt zichzelf zoo vaak, nietwaar? Alleen moet ik U er opmerkzaam op maken, dat deze hoedanigheden meestal bij de eerste werkelijke tegenslagen als sneeuw in de zon smelten.

Twee onzuivere redeneeringen.

Voorstanders van landsverdediging zijn handhavers van den bestaanden toestand ten opzichte van het oorlogsvraagstuk.

Ik zou het daarmee doen voorkomen, dat genoemde voorstanders niet voor den vrede willen werken.

In geen geval wilde ik deze veronderstelling wekken. Van velen hunner is mij het tegendeel bekend en ook hun redeneering, waarvan gij in Uw stuk nog eens vele dingen onderstreept. Evenwel op deze redeneeringen stuit de ontwapeningsgedachte af en daarom acht ik *deze* redeneering *onjuist*. Het onderscheid tusschen aanvals- en verdedigingsoorlog is daarenboven voor verschillende uitleg vatbaar.

De tweede onzuivere redeneering.

Het verstand een plaats toekennen *boven het geweten.*

Ik krijg de indruk uit Uw antwoord, dat ge *behalve Uw verstand ook nog het gevoel* wilt laten beslissen hoe de stem van Uw geweten *moet* worden verstaan, waaruit ik zou moeten besluiten *dat Uw redeneering onjuist is*, want . . . .

Ik geloof in een onafhankelijk geweten, als de stem Gods in ons binnenste en *mijn geweten is met zuivere verstands- en gevoelsactie niet tevreden.* Deze laatste kunnen mijn geweten wel beïnvloeden, maar ik ben van meening, dat dit juist *niet* moet. Omgekeerd zal een zuiver en ongehinderd spreken van 't geweten op gevoel en verstand een veredelenden invloed uitoefenen.

Punt van overeenstemming.

Het geweten van een Christen protesteert tegen den oorlog in iederen vorm.

Ik sluit daarbij een verdedigingsoorlog in; *U niet.* Het recht tot verdediging behandelt U niet, dus daarover zwijg ik thans.

Ge beschouwt *verdediging als een middel om een aanvalsoorlog te voorkomen.*

Dit is theorie.

Practijk is, dat ieder verdedigt.

En nu weet ik wel, dat het verstand nog onderscheid maakt; ook mijn verstand kiest partij in dezen. Uw vraag of Nederland in staat is een oorlog te ontketenen, kenteekent dit laatste. Met dankbare erkenning voor al het goede waardoor Nederland zich volgens mij (Nederlander) onderscheidt, kan ik mij met Uw conclusie, daaruit getrokken, niet vereenigen. *God heeft ons bewaard.*

In elk mensch, in ieder volk ligt die mogelijkheid.

Verschrikkingen van den oorlog noemde ik niet.

Dat deze overdreven kunnen worden, moet ik betwijfelen.

Een eigenaardige vraag

aan iemand, die elke beslissing door wapenen verwerpt, is wel of hij zich daardoor bezwaard zou gevoelen, wanneer anderen door zijn ongewapend zijn aangelokt zouden worden en daarvan partij zouden trekken.

Voor deze keer, anders word ik te uitgebreid, *alleen dit:*

Ik geloof in de kracht van een leven *naar Christelijke beginselen* en in de mogelijkheid van andere uitkomsten dan menschelijke berekeningen vaststellen. We nemen daarmee echter het risico op ons, dat *elk wagen met God en een zuiver geweten meebrengt*, n.l. als een lam te midden der wolven, door dezen verslonden te worden.

Beter kan *deze last* opgenomen worden, dan die andere, door het instand-houden van het naar ons geweten on-Christelijk instituut van oorlog.

Wat bedoelde ik met:

„De nood legde ons den leugen op".

Dit: evenals een leugen ons voor 't oogenblik kan redden uit den nood *en dien gewettigd doet schijnen* of althans te verontschuldigen, evenzoo hanteeren vele Christenen, de omstandigheden, *de internationale gesteldheid der wereld*, als *verontschuldiging TEGEN te ver doorgevoerde* ontwapening.

Mijn bedoeling met:

„Voor den betrokken regeeringspersoon zou het vermoedelijk beteekenen: inruimen van zijn plaats aan een ander" was:

Indien het gebeuren ging, dat een regeeringspersoon dezelfde overtuiging kreeg als ik, in deze kwestie, hij gezien de meerderheidsbeschouwing, die van mijn overtuiging afwijkt, geen kans had daarin te blijven.

Tot slot de vragen:

1. Waarom beschouwt de schrijver deze zaak niet als een persoonlijk conflict.
2. Is mijn wijze van protesteeren de beste?
3. Bereik ik er wat mee?

Op vraag 1 is mijn antwoord: *Ik doe dat zeer zeker;* daarom heb ik jarenlang gehuiverd, te doen wat ik thans voor 't eerst deed en dit kan ik U wel zeggen, met veel schroom. De reden daarvoor is, dat ik bang ben mijn raad op te dringen of zelfs opstokerij te plegen, zooals U meent te moeten veronderstellen.

Ik heb daar echter nu geen vrede meer bij en daarom deed ik, na opnieuw een prik in mijn geweten te hebben gekregen, mijn *getuigenis* en *protest* hooren.

Als ge met vraag 2 bedoelt. *mijn wijze* of die van de behouders van een leger (verdedigings) dan zeg ik *ja.*

Het antwoord op vraag 3 kan ik slechts biddend hopen.

Uw broeder in Christus.

Hoewel mijn geachte tegenstander herhaaldelijk ontwijkende antwoorden op mijn vragen heeft gegeven en het daardoor moeilijk is om *met enkele woorden de kern van de zaak* weer naar voren te brengen, zal ik zooveel mogelijk voldoen aan het verzoek der Redactie om kort te zijn.

M.i. is de grondfout in zijn gedachte, dat hij als zijn geweten en de stem Gods in zijn binnenste beschouwt, wat grootendeels gevoel is en dat hij door het uitschakelen van verstandsoverwegingen zijn geweten op een *onzuivere basis* stelt. God eischt wel degelijk van ons om ons verstand te gebruiken. Het is niet Zijn wil, dat wij blindelings onheil over ons land en misschien over de wereld laten komen en ons daarbij ten onrechte op Hem beroepen. Met dat beroep mogen wij de verantwoordelijkheid voor onze handelingen en hare gevolgen niet van ons afschuiven. In het moeilijke oorlogsprobleem moeten wij scherp onderscheiden en zuiver begrijpen.

Het lijkt wel, alsof mijn geachte tegenstander bang is om van de dwalingen zijns weegs te worden overtuigd. De redeneeringen van zijn *tegenstanders acht hij onjuist, omdat* . . . . . de ontwapeningsgedachte daarop afstuit. (Hiermede bedoelt hij waarschijnlijk de gedachte aan eenzijdige ontwapening, want zijn tegenstanders zijn niet tegen internationale ontwapening in den zin van den Volkenbond). Blijkt nu niet de onjuistheid van de eenzijdige ontwapening uit dat afstuiten op logische redeneeringen?

Hij vereenzelvigt het instandhouden van een weermacht met het instandhouden van oorlog; hij doet het dus voorkomen, alsof Nederland met die weermacht het al of niet uitbreken van oorlog in de hand heeft. Op al mijn vragen, bedoelende te betoogen, dat weerloosheid van Nederland niet hetzelfde is als het afschaffen van den oorlog en dat de weerloosheid het gevaar voor oorlog verhoogt, heeft hij ontwijkende antwoorden gegeven.

Als ik hem vraag: „Is Nederland in staat een oorlog te ontketenen?" vermijdt hij het Ja of Neen, maar antwoordt hij: „Wij kunnen het niet helpen, dat wij honderd jaar vrede hebben gehad".

Ik vroeg hem niet of zijn geweten bezwaard zou worden, omdat anderen partij zouden trekken van onze weerloosheid, maar, omdat een oorlog met al zijn verschrikkingen het gevolg zou zijn van de predikingen van hem en zijn medestanders. Een lam, dat een autoongeluk veroorzaakt heeft ook een zuiver geweten, maar God heeft de menschen niet geschapen, opdat zij zouden handelen als het redelooze dier.

Naar aanleiding van hetgeen op „Een eigenaardige vraag" volgt, zij medegedeeld, dat ook wij elke beslissing door wapenen verwerpen en dat Nederland nooit zoodanige beslissing zal zoeken.

Schrijver en zijn medestanders verliezen eigenlijk voortdurend de Nederlandsche toestanden uit het oog, getuige nu ook weer de van niet veel doordenken getuigende uitdrukking: „Praktijk is, dat ieder verdedigt".

* Zie „Ingezonden" in het nummer van 2 Febr. j.l.

Hij vermeent, dat ik niet tegen een verdedigingsoorlog protesteer, omdat ik mijn land wil verdedigen, als zoodanige oorlog ons wordt opgedrongen. Acht iemand, die maatregelen neemt om brand te voorkomen en te bestrijden, het geen ramp, als er brand uitbreekt?

Ten slotte moet ik tot mijn spijt verklaren, dat ik den uitleg, die schr. aan „De nood legde de leugen op" geeft, niet heb begrepen. Vermoedelijk heeft hij hier iets anders gezegd dan hij had bedoeld.

H. BAKKER,
Emmer-Erfscheidenveen.

CORRESPONDENTIE

H. E. te E. Dank voor Uw brief. Over de inhoud ervan spreken we nog wel eens. E.-R.

G. E. te R. In dit nummer geen plaats meer. E.-R.

Coolsma. Uw beide artikeltjes ontvangen. In dit nummer geen plaats. E.-R.

G. V. te N. U gelieve in het vervolg de officieele weg te gaan. E.-R.

LEESTAFEL.

Evangelisatie-bibliotheek. Uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

De nieuwe jaargang zet prachtig in. Ze bevat een *Levensbeschrijving van Joseph Zalman*, van de hand van A. R. Zalman—Marda. Velen van onze lezers kennen het werk „Elim" van dezen zendeling onder Israël te Rotterdam. De „Elimbode" legde een band tusschen vele geloovigen uit de heidenen en deze „Gezondene uit Israël". De biografie van dezen broeder is spannende lektuur. Het eerste gedeelte, dat handelende over Zalman's geboorte en jeugd ons brengt in de landen rondom de Zwarte Zee, laat zien hoe weinig geestelijk het christelijk leven daar — in dien tijd althans — was. Gods machtige genade trekt echter door allen heen en

Hebt Ge iets uitgelezen,
Dat werkt, G' o sterke Held!

„Kokichi Koerosaki" vertelt de bekeeringsgeschiedenis van een Japansch student, en is naar 't Duitsch bewerkt door Dr Ir H. G. van Beusekom.

Na twee dwaalwegen te hebben afgeloopen, vond deze jonge man De Weg. Vier tractaten en twee gekleurde tekstkaarten maken deze zending compleet.

L.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's, die hun abonnementsgeld per post betalen, om het 2e kwartaal te willen voldoen voor 18 April e.k.

Na dezen datum worden de kwitanties verzonden en 15 cent voor incasso in rekening gebracht. De Adm.

Heden ontsliep zacht en kalm, in vollen vrede, onze innig geliefde Vrouw, Moeder, Behuwden Grootmoeder,

ZWAANTJE CORPORAAL

in den ouderdom van ruim 64 jaren.

P. MANRHO

Bernamwood (U. S. A.)
T. CORPORAAL—Manrho
E. CORPORAAL

Odoornerveen
G. MANRHO

Hammond (U. S. A.)
C. KRUIT—Manrho
P. KRUIT

Groningen
J. HEMMES—Manrho
B. HEMMES

Odoornerveen
H. MANRHO
A. MANRHO
L. MANRHO

Odoornerveen, 15 Maart 1934.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze innig geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwden Grootmoeder

HILTJE SMIT,

in den ouderdom van bijna 79 jaar.

Fam. H. VELLINGA

Groningen, 7 April 1934.
Martenstraat 23.

Heden overleed in zijn Heer en Heiland onze lieve Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader de heer

CHR. KUILMAN,

in den ouderdom van ruim 78 jaar. Sedert Augustus 1921 Weduwnaar van ANNA SMIT.

Namens de familie,
ALB. KUILMAN.

Wedde, 9 April 1934.

De teraardebestelling zal plaats vinden op Vrijdag 13 April, 's middags 12 uur vanuit de Baptiste kerk te Vriescheloo.

Ondertrouwd:
D. KLOOSTER
en
ANNETTA J. H. HARDENBERG.

Huwelijksvoltrekking D.V. Vrijdag 20 April a.s.
Kerkelijke bevestiging 's middags 4 uur in de Bapt. kerk door den WelEerw. Heer Ds. J. Louw.

Groningen, 3 April 1934.
Paterswoldscheweg 64
Boteringesingel 1

Heden nam de Heere plotseling van ons weg onze geliefde en geachte eere-ouderling

br. CHRISTIAAN KUILMAN

in den ouderdom van 78 jaar.
Zijn leven was met Christus en het sterven is hem een gewin.

Namens de gem. te Vriescheloo,
H. BL., Secr.

Vriescheloo, 9 April 1934.

De begrafenis heeft plaats vanuit de Baptiste kerk te Vriescheloo om 12 uur 's middags.

SOLI DEO GLORIA

D.V. 17 April hopen onze geliefde Ouders en Grootouders

WILLEM SPREEUWERS
en
JANTINA SMID

hun

40-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hun dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, Meeuwerderw. 128.

Den 17den April hopen D.V. onze geliefde Ouders

DERK TER BRAAK
en
PAUWELINA HERMINA
TER BRAAK—DOLLEMAN

hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.
Dat ze nog lang gespaard mogen blijven is de wensch van

hunne dankbare Kinderen
HENK en Verloofde
GERRIT en Verloofde
JENNY.

Hengelo (O.), April '34.
Krabbenboschweg 183.

Ondertrouwd:
A. DUURSEMA
en
A. MODDERMAN.

2e Exloërmond) 3 April '34
Enschedé, Wooldriksweg 193)

Huwelijksvoltrekking D.V. Donderdag 26 April.

Verloofd:
GEPKIENA M. POTS
en
JAN NIEMAN.

Stadskanaal, Semskade G 309) April '34.
Hengelo (O.), Bornschestr. 368)

Vrijdag 27 April 1934 No. 2329 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

ONCKENS EEUWFEEST.

Persoonlijke herinneringen aan de pionier

van Ds. F. Horace Newton.

„Dat zal beschreven worden voor het navolgende geslacht" zegt een psalmist. Dat willen wij nu doen. Mogelijk zijn weinige van de hedendaagsche en jongere generatie bekend met de romantische geschiedenis en vervolgingen van de onbevreesde, heldhaftige man die door God uitverkoren was de eerste baptistische gemeente van den nieuweren tijd in Duitschland te stichten. 't Was een klein begin in 1834 in Hamburg. Maar de strenge wetten ten spijt — de eerste vergaderingen werden achter goed gesloten deuren gehouden „om de vreeze der politie", ook verwisselde men gedurig van vergaderplaats — toch kwam men bijeen om het evangelie te verkondigen. Vele samenkomsten werden in een kleine werkplaats gehouden — maar ook hier was 't niet veilig. Op allerlei manieren, door de bitterste vervolging trachtte men het werk te verhinderen en zoo mogelijk te vernietigen. Laat mij U slechts enkele korte gebeurtenissen mogen mededeelen.

Johann Gerhard Oncken, de stichter der gemeenten, werd in 1800 in Varel, prov. Oldenburg, geboren en ontsliep 1884 om in te gaan in de rust die God Zijnen kinderen bereid heeft. C. H. Spurgeon, die Hamburg bezocht om de nieuwe kerk daar te openen (in 1867), noemt hem „de apostel Paulus van Duitschland" en voegt er aan toe „dat land heeft in Oncken grooter man verloren dan het vandaag wil gelooven", terwijl wijlen Dr. Augus dit merkwaardig getuigenis gaf: „Hij heeft voor het evangelie op 't vasteland van Europa meer gedaan dan eenig ander in deze eeuw".

Oncken kwam tijdens zijn verblijf in Engeland tot Christus. Teruggekeerd in Duitschland begon hij Zendingswerk in Hamburg lid zijnde van een „Independent Church" (geen staats-, maar vrijkerk bijv. Methodist), ook later als agent voor het Schotsch Bijbelgenootschap heeft hij met veel zegen gewerkt. In zijn eerste bijeenkomst, die hij hield, waarvan het gehoor uit 10 personen bestond — nieuwsgierige menschen die deze nieuwe Engelsche godsdienst wilden beluisteren — kwam iemand tot den Heiland. Waar Oncken ook ging kwamen menschen tot bekeering; dit zette de naijverige kerk tegen hem op. Alles werd geprobeerd om hem het stilzwijgen op te leggen — zijn goederen werden verbeurd verklaard, hijzelf werd voor de magistraten geleid, zijn leven werd bedreigd. Maar hij volhardde. Oncken vertelt dat de senaat van de stad hem, de jonge zendeling, die hun zooveel moeite veroorzaakte, dat zij hem en zijne bekeerlingen vrije overtocht naar Amerika aanboden indien hij slechts wilde gaan. Oncken antwoordde: „Mijne heeren, ik dank U voor Uw edelmoedig aanbod. Maar", voegde hij (als een Luther) eraan toe, „ik voel dat God mij in deze groote stad een werk te doen gegeven heeft, en wat ook de gevolgen mogen zijn, ik blijf". „Goed", antwoordde een der senatoren, „zoolang als ik mijn kleine vinger roeren kan, zal ik die opheffen om U ermee te verpletteren". „Mijnheer de senator", antwoordde Oncken kalm, „al Uw arbeid zal vergeefs zijn. Ik zie, mijnheer, niet Uw kleine vinger maar Gods almachtige arm en in die arm heb ik mijn vertrouwen gesteld".

De enorme ontwikkeling van 't baptistische werk, niet alleen in Duitschland, maar ook in Rusland, Zweden, Denemarken, Polen en andere landen toont dat Onckens geloof niet ijdel was. Op een andere keer dat de algemeene opinie weer tegen hem opgehitst werd, verscheen in een krant een artikel dat 't volgend slot te lezen gaf: „Ergens hebben ze deze pestilentieverwekkende Oncken de poorten der stad uitgegooid. Alle steden, waar hij komt, mogen dit voorbeeld volgen". „Ik kan niet reizen", zegt Oncken in een van zijn brieven, „als een eerlijk man overdag, maar ben gedwongen vergaderingen, gemeentestichtingen midden in de nacht te houden en moet oppassen voor 't aanbreken van den dag weer verdwenen te zijn, uit vrees voor mijn vervolgers". Hij verhaalt een treffend voorbeeld. Op zekeren nacht had hij een merkwaardige droom — terwijl hij in zijn eigen huis preekte kwam onaangediend een officier binnen, die hem arresteerde. De volgende dag vertelde hij dit aan een vriend, die er bij hem op aandrong dit als een waarschuwing tegen 't spreken op die avond, zooals hij van plan was te doen, op te vatten. Daarop besloot Oncken die vergadering uit te stellen. Niet meer aan de zaak denkend, terwijl hij en zijn vriend samen een kopje thee drinken in de kamer waarin anders de vergadering geweest zou zijn en de preek nu juist zou worden gehouden, wordt plotseling de deur opengerukt en een politieofficier treedt binnen om hem gevangen te nemen. Deze was echter geheel overbluft alles zoo gemoedelijk en rustig te vinden en werd ergerlijk toen Oncken ironisch naar de leege theekopjes wees en zeide: „wel mijnheer, is 't nu al zoover gekomen, dat ik niet meer een kopje thee met een vriend mag drinken?"

Hij bleef echter niet altijd buiten schot. Hij was als de apostel Paulus dikwijls in gevangenis en gevaren des doods. Een tijdlang zat hij in de „Winserbaum" gevangenis. Het venster van zijn kamer zag uit op een brug. Op deze brug, vertelt hij, verzamelden zich dikwijls leden der gemeente om hem zoo te groeten en op allerlei wijze te bemoedigen.

In de gevangenis bracht hij een deel van zijn tijd door met op de wanden gedeelten uit de Heilige Schrift te krassen, zoodat anderen na hem opmerkzaam zouden worden op de blijde boodschap dat „Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te redden". Zoo verkondigde Oncken, ofschoon niet in vrijheid, het evangelie in de gevangenis, door z'n boodschap aan de muur toe te vertrouwen tot de volgende bewoner ze zou lezen. Er zou veel

moois nog te vertellen zijn — dat vraagt dan teveel ruimte. Het was mij vergund met J. G. Oncken over zijn arbeidsveld te reizen. Andere pennen zullen ongetwijfeld uitvoeriger de geweldige groei en vooruitgang van zijn werk beschrijven — het werk begonnen in een Aprilnacht 1834, waar zeven volgelingen van Christus in de Elbe gedoopt werden. Anderen mogen vertellen hoe verbazingwekkend dat kleine groepje gegroeid is en hoe de ranken van deze vruchtbare wijnstok over de muren gegaan zijn, overal vruchten dragend.

In 1859, 25 jaren na de stichting, waren de zeven tot zevenduizend geworden en weer 25 jaren later, in 1884 telde men dertig duizend leden, nu is dat aantal van zeven op zeventig duizend gekomen en telt men vijf en dertig duizend Zondagsschoolleerlingen.

En vergeet niet de andere groepen in Europa die ook hun ontstaan te danken hebben aan dit werk door Oncken begonnen.

Het kan niet genoeg herhaald worden dat Oncken, wanneer bekeerlingen gemeenteleden wenschten te worden, steeds de nadruk op de wedergeboorte legde en voor iemand in de broederschap werd opgenomen had hij de plechtige belofte af te leggen iets speciaals voor Christus onder zijne vrienden te doen. Ieder lid een zendeling.

„En het Woord des Heeren werd door het geheele land uitgebreid".

Vert. HUIZINGA.

III

LOSSE SCHAKELS

Het spreekverbod voor de vrouwen. In „Jong Leven" werd voor eenigen tijd een nadere uitleg gevraagd van het spreekverbod, dat de Apostel Paulus voor de vrouwen heeft uitgevaardigd. Hij staat de vrouwen niet toe in de gemeente te spreken, maar verlangt van hen, dat ze zwijgen zullen. Dit baart daarom moeilijkheden, omdat we uit andere gedeelten van zijn brieven merken dat de vrouwen wel was toegestaan zich in de gemeente te laten hooren. Ze mochten in de samenkomsten der gemeente profeteeren en bidden.

Naar aanleiding van de korte uiteenzetting, door ons in „Jong Leven" gegeven, ontvingen we het volgende schrijven, hetwelk tot nadere verduidelijking van des apostels bedoeling kan bijdragen:

„Onlangs las ik in „Jong Leven" uw antwoord op een vraag over het spreken van vrouwen in de gemeente. Dit bracht me een gesprek in herinnering, dat ik jaren geleden had met br. Mensink, den zendeling in Marokko, en ik ben zoo vrij om 't nu nog aan U door te geven. Hij zei o.a., dat de toestanden in die streken en ook in Palestina, althans onder de inheemsche bevolking, vrijwel dezelfde waren gebleven als toen onze Heer op aarde was, en dat z.i. de Apostel Paulus in zijn schrijven over het spreken van vrouwen in de gemeente dacht aan het praten der vrouwen onderling in de vergaderingen, zooals ze nu nog deden, en dat we de bedoelde woorden aldus hadden te verstaan: „Dat uwe vrouwen in de gemeente zwijgen . . . . en zoo zij iets willen leeren (als zij iets niet begrijpen) laat haar thuis hare eigene mannen vragen, want het staat leelijk voor de vrouwen als zij in de gemeente spreken (praten, babbelen)."

Het kon inderdaad wel zijn dat Paulus' woorden op deze verkeerde gewoonte betrekking hebben. Voor ons is dan de grond onder deze woorden weggevallen.

Stanley Jones in Nederland. Er zijn dingen, waarvan het er niet zoozeer op aankomt of ze een maand eerder of later gezegd worden. De pers heeft meer of minder uitvoerige mededeelingen verstrekt over het verblijf van den bekenden zendingsman Stanley Jones in ons land. Belangstelling was er voor zijn persoon en boodschap allerwege. Zijn boeken hebben hem ook onder ons volk den weg gebaand en het oor geopend. Ik hoop, dat alle baptisten zullen lezen, wat deze zendingsman het Oosten en het Westen heeft te zeggen. Hij kent het Evangelie als een kracht Gods tot zaligheid. Hij staat open voor het werkelijke leven. Hij schuift geen traditie of dogmen voorop maar zet het Evangelie aangezicht aan aangezicht tegenover het moderne leven. Zijn boeken zijn frisch, vooral wijl hij de waarheid weet te illustreeren met hetgeen hij te weten kwam op zijn reizen en door zijn gesprekken met allerlei menschen in tal van landen. Hij heeft een universeelen blik en een universeel Evangelie.

In Utrecht. Aangaande zijn samenkomsten buiten Utrecht gehouden, weet ik niet meer dan de kranten, die mij onder oogen kwamen daarvan vertelden. In Utrecht was een aparte vergadering belegd, teneinde de predikanten in Nederland in de gelegenheid te stellen, met dezen Evangelie-verkondiger kennis te maken. Een vijfhonderd personen waren komen luisteren, waaronder drie leden van onzen Jeugdraad, die den dag te voren in de stad van Ds de Haan vergaderd had. De voormiddag vergadering was bestemd voor het bespreken van uit de vergadering ingekomen vragen. Des namiddags bracht Stanley Jones zijn „boodschap". Het heeft mij slechts gespeten, dat deze vermaarde broeder zijn Engelsch niet in Nederland heeft geleerd, hij ware voor mij en voor anderen veel beter te verstaan geweest.

Vragen. Uit de vergadering rees de wensch, dat de volgorde zou worden omgekeerd en Stanley Jones eerst zijn „boodschap" zou laten hooren, om daarop hem vragen te stellen. Mij leek deze wensch ongemotiveerd, wijl men den spreker door zijn boeken voldoende kende om vragen te kunnen hebben en te weten wat voor vragen aan zijn adres goed besteld waren. Stanley Jones was er niet voor te vinden. Ik meende des middags een bepaalde reden daarvoor te ontdekken. — Dus kwamen er vragen. En wat vroeg men dezen wereld-evangelist nu? Laat mij enkele vragen hier weergeven.

Voortdurend wordt door kenners — ook door Stanley Jones — gewezen op aanrakingspunten tusschen de hoogstaande religies van het Oosten en het Christendom. Is het verschil dan des ondanks toch zoo groot, dat de eisch der bekeering te handhaven is? Zoo ja, op grond waarvan?

Is Christus één Weg of dé Weg?

Is er verschil tusschen het Nationalisme in Europa en in het Oosten?

Hoe moet de onderlinge houding der kerken zijn wijl er geen „locale" waarheid is?

Wat is de taak van de Kerk, in 't bizonder tegenover het Nationalisme?

Hoe moet de Kerk staan tegenover Communisme en Fascisme?

Hoedanig is de tegenwoordige positie van Gandhi?

Staat de ziel van den oosterling open, niet slechts voor navolging van maar ook voor gemeenschap met Christus?

Is het militarisme van het Westen een hindernis voor de zending?

Wat beteekent een echatologisch Evangelie (de boodschap van de toekomst des Heeren) voor de wereld?

Deze vragen vormden de basis voor zijn toespraak van den voormiddag en gaven hem ook het onderwerp voor zijn „boodschap".

Een beantwoording van vraag op vraag bleef uit. Het antwoord cirkelde om enkele hoofdgedachten.

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Vergadering van de Unie-Commissie.

De Unie-Commissie vergadert op Woensdag 23 Mei a.s. te Assen in het Stationskoffiehuis om $10^1/_2$ uur.

Voorstellen, verzoekschriften, enz. moeten vóór 13 Mei in het bezit zijn van ondergeteekende.

* * *

Secretarissen en gemeenten breng ik in herinnering, dat *voorstellen voor de agenda van de Algemeene Vergadering*, die den 11 en 12den Juli a.s. te Hen-

gelo (O.) zal worden gehouden, uiterlijk 15 Mei bij ondergeteekende kunnen worden ingediend.

Vóór of op dienzelfden datum kunnen bij ondergeteekende *mededeelingen van candidaatstellingen* worden gedaan.

Aftredenden zijn: a. in de Commissie der Unie de broeders J. Huizinga en A. H. Zerbst. Beide *niet* herkiesbaar.

b. in de commissie van de redactie „De Christen" de broeders G. Bouritius, L. de Haan, J Louw en J. W. Weenink. Allen herkiesbaar.

c. de redacteur van „De Zaaier", br. B. Planting. Herkiesbaar.

d. de redacteur van „De Kindervriend", br. A. P. Barendregt. Herkiesbaar.

Verder is *15 Mei van beteekenis*, omdat vóór of op dezen dag de gemeentesecretarissen een *kort verslag* van de lotgevallen hunner gemeenten over 1933 bij ondergeteekende moeten indienen. Veertig regels zijn meer dan voldoende.

Eindelijk nog zal vóór of op 25 Mei a.s. aan ondergeteekende moeten worden bericht, wie de afgevaardigden der gemeenten zijn. Gemeenten mogen van elke 50 leden benevens haar predikant één afgevaardigde zenden.

* * *

Allen die belang stellen in het *Baptist Wereld Congres*, dat van 4—10 Aug. te Berlijn wordt gehouden, wordt in herinnering gebracht,

a. dat allen die het Congres denken te bezoeken, ondergeteekende om een *aanvraag-formulier* moeten verzoeken. Zij zenden dat ingevuld aan hem terug. *Zonder dit aanvraag-formulier* is toegang tot het congres uitgesloten. De deelname aan het congres kost 10 Duitsche marken te storten bij aankomst Berlijn;

b. dat alle a.s. congresbezoekers worden uitgenoodigd ondergeteekende te berichten of zij bij voldoende deelname van Nederlandsche Baptisten van een gezelschapsbiljet wenschen te profiteeren. (Retour Groningen — Berlijn 3e kl. ± f 22.—) en of voor logies gezorgd moet worden.

* * *

Van den particulieren secretaris van H.M. de Koningin ontvingen wij het volgende schrijven;

„Hare Majesteit de Koningin heeft mij opgedragen de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland Haar dank over te brengen voor de betuiging van deelneming Harer Majesteit aangeboden bij het overlijden van Hare Majesteit de Koningin-Moeder. Hare Majesteit was daarvoor zeer gevoelig."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

KRUISENDE WEGEN.

(Slot.)

Een bezoek aan een vacantie-kolonie om lichamelijk en geestelijk nieuwe kracht op te doen, deed haar de groote tegenstelling Karl Marx—Christus nog duidelijker gevoelen. Zoo was het doorgegaan en lichaam en geest gingen er bij ten gronde. Steeds verteerd door de onvrede van binnen en het niet kunnen vinden van rust. Slot: een doffe berusting. Zoo trof ik haar op die trieste middag. Het weer buiten correspondeerde volkomen met de innerlijke gesteldheid van deze vrouw. Het ideaal dat ze in het Socialisme meende na te streven, was in mist opgegaan. Het was verbleekt, vervaagd, onvervulbaar. En nu stond ze daar met leege handen en een leeg hart, het lichaam afgemat en het hoofd dag en nacht gepijnigd. Was het een „kanslooze" middag? Neen. Hier schiep God de gelegenheid om een dorstende ziel het levende water aan te reiken, om te spreken van Hem, Die het leven gansch en geheel wil vullen, Die vrede geeft, alle verstand te boven gaande. Hier deed God mij de weg kruisen van één, die evenveel behoefte had aan de reddende Heiland, als een hongerige aan een maaltijd. De toestand was ernstig, de zielenood groot en zoo er niet spoedig verandering kwam, zou het ergste kunnen gebeuren n.l. ... Dan is het heerlijk om te kunnen wijzen op de Heiland, Die rust geeft voor 't hart.

Denk niet mijn lezer, dat bovenstaande mij duidelijk is geworden, terwijl we rustig in de kamer zaten! Neen, over en weer gingen vragen en antwoorden, terwijl ik tegen de deurpost geleund stond en zij in de gang. Niet erg geschikt, mompelt er misschien eentje. In alle andere omstandigheden zou het terstond gevoeld worden, maar nu niet. Wanneer er iemand te water geraakt is, behoeft men ook niet aan de walkant te staan filosofeeren! De zielenood was hier tot het uiterste geklommen en wat doen dan plaats en tijd er toe. Alles was voor deze vrouw toegemuurd, donkere nacht had zich om haar ziel gelegd, nergens uitkomst, nergens licht. Eén kans had ze nog. De toevlucht tot het kruis der verlossing.

Zoo ben ik dan ook heengegaan met te zeggen: Waag het met Christus, met Hem, Die al onze schuld voor God verzoend heeft. De belofte spoedig te zullen terugkomen liet ik achter. Voor 't moment kon ik niet meer doen, dan heen te wijzen naar het kruis. Het speet me wel, dat ik direct niet meer kon doen om iets van het striknet van Satan te verscheuren, doch liet het overige aan Gods Geest over om een heerlijk werk daar te volbrengen. Hierover verliepen nog al een paar dagen. Een week later klopte ik weer aan de deur. Nu behoefde ik niet buiten te blijven staan, maar werd direct binnen genood. De toestand was nog dezelfde, ja verergerd. De strijd was nog toegenomen. De nachten slapeloos doorgebracht. Op verzoek knielden we samen en riepen tot God om licht in de donkerheid. Het was de kreet van een gefolterd hart: „O God, verlos mij! Neem mij arme zondaar aan!" Het oogenblik voor de overgave, voor het zich werpen in de uitgestoken armen van de zoekende Heiland was nog niet aangebroken. Satan bracht nòg eens al zijn legermachten in het veld en het gelukte hem nòg eens het aanbod van Gods genade weg te slaan. Doch niet blijvend. Wel ging ik zoo weer heen, maar God was het werk begonnen en Hij zou het voleindigen. Met de verzekering mee te zullen bidden in haar zielenood, sloot ik de deur en liet haar alleen, alleen in haar strijd, in haar worsteling om het groote geluk in Christus, om het ééne noodige. Hoe lang de strijd nog geduurd heeft, werd ik pas bij een volgend bezoek gewaar. Drie volle dagen en de nachten er bij, zegge: al die tijd gebeukt en geslagen te worden door de twijfel, geslingerd te worden door een radelooze angst, stuk voor stuk alles onder de voeten te voelen wegzinken, nacht en nevel rondom, totdat het net gescheurd wordt en de vrede neerdaalt, de rust in 't geloof het hart vervult, de spanning geweken is en lot en leven gesteld zijn in de handen van de Heiland, de verlossing in het bloed van het Lam aanvaard is. Zoo is het gekomen, doch na hevige strijd. De woorden waarmee ik begroet word, tintelen van de blijdschap van een verloste ziel. „Goddank, ik ben gered". We hebben samen gedankt voor het verlossingswerk, dat God aan een moegestreden hart heeft willen doen en voor het kindschap Gods, waarmede de Heer een zoekende ziel in Zijne ontfermende genade heeft willen begiftigen en ook, dat Hij onze wegen deed kruisen. En ook thans juicht het nog in haar ziel:

De nacht vlood heen, 't is helder dag,
Er is blijdschap in mijn ziel.

St. K. B.

INGEZONDEN.

Onlangs las ik in een van onze dagbladen een artikel, waaruit ik u het volgende citeer.

„De Godshuizen loopen leeg, omdat het volk geen belangstelling heeft voor theologische disputen. Als de kerken door een waren Christelijken Geest bezield waren, dan zouden zij het niet aan den Staat hebben overgelaten de hongerigen te voeden en de kouden te verwarmen." Dit verwijt greep mij aan!

'k Dacht natuurlijk direct aan onze gemeenten. Steek de hand in eigen boezem en vraag u af, zijn ook wij aan dergelijke plichtsverzaking schuldig? Betooning van Christelijke naastenliefde. „Draagt elkanders lasten, en

vervult alzoo de wet van Christus". „Die onderwezen wordt in het woord, deele mede van alle goederen dengene, die hem onderwijst". „Laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenooten des geloofs", enz. Gal. 6.

Gemeenten gevoelt gij uw plicht? 't Verwondert mij, dat ik op ons rondschrijven aan al de gemeenten, in betrekking tot het predikantenfonds (Voorzorg) nog slechts van een deel antwoord kreeg. Afgezien van hetgeen anderen en onze Voorgangers onderling deden, wat is uw plicht nalatige gemeente! Kunnen we eerstdaags uw antwoord verwachten?

Groet al uwe Voorgangeren, en al de heiligen. U groeten die van Hengelo zijn. De genade zij met u allen. Amen.

K. DRENT.

15 April '34.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Het einde van Judas. Verkiezing van een nieuwe Apostel.

Matth. 27 : 1—10; Hand. 1 : 15—26.

Les voor Zondag 13 Mei 1934.

Het einde van Judas.

Met de hemelvaart is nog lang niet alles afgeloopen, nu volgt de tijd der Apostelen, die instrumenten des Heeren zijn van bijzondere openbaring, zelfs wonderteekenen, en die zelf geroepen waren om wonderen en teekenen te doen. De kracht des Heiligen Geestes zou over hen komen. Er was groote blijdschap in hun hart, toen zij van den Olijfberg naar Jeruzalem waren teruggekeerd. Meer dan ooit gevoelden zij den band met den hemel, nu hun Heiland dáár was en Die toch tevens met hen op aarde zou zijn tot aan het einde der wereld. Dit bleek wel duidelijk uit hun bidden en smeeken. Hetzij dat zij tijdens de gebedsuren in den tempel vertoefden (Luk. 24 : 53) of zich op andere tijden verzamelden in de opperzaal (Hand. 1 : 13), het eendrachtig gebed was hun een zielsbehoefte. Zoo waren dan met de elven vele discipelen en ook de vrouwen, onder wie Maria, de moeder van Jezus, en Zijn broederen, met elkaar een 120-tal, tien dagen bijeen, om te wachten op de vervulling van de belofte van de uitstorting van den Heiligen Geest. Ja, dat oogenblik mocht wel biddend worden verwacht. Natuurlijk gingen er in deze dagen allerlei dingen door de hoofden en harten. Vooral de laatste dagen van den Heer, Zijn lijden en sterven werden besproken en de hemelvaart. Maar was het de wil des Heeren, dat de Apostelen met een gebroken getal de toekomst tegemoet zouden gaan? Zooals de Joodsche Gemeente was opgebouwd op twaalf stammen, moest de Gemeente van den verheerlijkten Christus verrijzen op het fundament der twaalf Apostelen.

Daar staat Petrus op en herinnert aan Judas, die den Heer verraden heeft. Judas wilde ongetwijfeld den Heer dwingen er nu ronduit voor uit te komen, of Hij de Messias is of niet. Hij heeft nooit gedacht, dat het met den Heiland zóó zou gaan, als het ging. Hij had den Overpriesters gezegd hoe men Jezus kon vinden en was bereid, zijn diensten daarbij te verleenen. Als loon had hij toen dertig zilverlingen ontvangen. Maar ach, wat heeft hij gedaan? Verraden heeft hij en nog wel onschuldig bloed! Wat heeft hij nu aan dat geld, waar hij anders altijd zoo dol op is. Hij moet het weer kwijt, het brandt hem in zijn zakken. Hij snelt naar de Overpriesters en ouderlingen, maar die weigeren het te aanvaarden. Wat gaat ons dat aan? Wij hebben er niets mee te maken! Judas weet zich geen raad, het is of er vuur in zijn aderen brandt. Hij gaat naar den tempel en dringt door tot de plaats, waar enkel de priesters mogen komen. Daar smijt hij de zilverlingen, het geld des verraads, het bloedgeld, over den vloer, zoodat zij rinkelend naar alle zijden vliegen. Het geld is hij nu kwijt, maar zijn daad blijft daardoor niet ongedaan. Dan weet hij geen uitweg, geen raad meer. Hij brengt zich zelf om 't leven. O, wanneer hij naar Golgotha was gevlucht en smeekend om vergeving den Heiland had aangezien, zou Hij, die den moordenaar zelfs nog genade verleende, ook geen erbarming hebben gehad voor zijn zwaar zondigende discipel?

Petrus herinnert aan het huiveringwekkende einde van den verrader, en dat voor het door hem verworven geld een akker is gekocht door de priesters. Men was verlegen met dit geld geweest, men mocht het niet bij de tempelschat doen, omdat er bloed aan kleefde. Toen meende men een goede oplossing gevonden te hebben, door er een goede daad mee te doen. Van de vele pelgrims te Jeruzalem stierven er wel eens een paar; en als zij arm waren, wie moest dan de kosten betalen? Nu was er voor hen een kerkhof beschikbaar. Maar het volk wist al spoedig, hoe de vork in den steel zat en noemde dit stuk grond Akeldama, bloedakker. Petrus ziet achteraf in alles de Schrift vervuld, want er staat, dat een ander zijn ambt zal nemen. Petrus spreekt als zijn overtuiging uit, dat het thans de tijd is, dat dit woord vervuld moet worden.

De verkiezing van een Apostel.

De aanwezigen geven Petrus gelijk. Er moet nog een Apostel bij. Een Apostel moet iemand zijn, die persoonlijk den Heer gekend heeft. In de Gemeente waren wel meerderen, die wat dat betreft in aanmerking kwamen. Het zal wel moeilijk geweest zijn, een keuze onder hen te doen. Toch heeft de Gemeente ten slotte een tweetal aangewezen, die beide naar het schijnt even gewenscht zijn en geschikt voor het gewichtige ambt. Vs. 21—23 uit Hand. 1 geeft de kenmerken aan, waaraan een Apostel moet kunnen voldoen. De naam van de éene uitverkorene was Jozef Bársabas, bijgenaamd Justus, en de tweede heette Matthias. Nu wilden zij, dat de Heer Zélf aan zou wijzen, wie het moest worden. Ernstig baden zij, dat de Heer de uitslag zou geven. De loten werden geworpen, met de uitslag, dat Matthias was gekozen. Allen stemden toe, allen erkenden deze keuze.

Heeft de Heer niet Zélf nog een Apostel aangewezen door de bekeering van Paulus? Ja, maar die zou een zeer speciale opdracht krijgen om het Evangelie onder de Heidenen te brengen. Uit niets blijkt, dat de Heer de daad der Gemeente heeft afgekeurd. Van Matthias lezen wij verder niets meer, maar datzelfde kan ook gezegd worden van andere Apostelen. Paulus was de dertiende Apostel met een bijzondere opdracht.

Op den Pinksterdag stond Petrus mét de elven, dat is samen twaalf. Paulus was toen nog een vervolger der Gemeente. Jezus is 't waard, dat wij Hem dienen.

D. G. B.

Pinksteren.

Hand. 2.

Les voor Zondag 20 Mei 1934.

Het Pinksterwonder.

Buiten op het land was het koren rijp geworden. Op bergen en in dalen droegen de velden de gansche volheid en den last van den zegen Gods. De sikkel lag overal klaar om gebruikt te worden in den oogst. Maar vóór de sikkel gezwaaid zou worden in de golvende graanvelden, ging het gansche volk nog eenmaal op naar Jeruzalem, om in den tempel God voor Zijn goedheid en genade te danken. Overal, waar Joden woonden, maakten zij zich op, om met het Pinksterfeest te Jeruzalem te zijn, om daar het oogstfeest te vieren. In en om Jeruzalem was het druk en levendig, zooals bij alle Joodsche feesten. De eerste Pinksterdag was aangebroken. De menigte stroomde den tempel binnen. Ook de ruime tempelhallen of voorhoven werden gevuld met feestgangers. Buiten de vele priesters verscheen in den tempel ook Kajafas, de Hoogepriester. Iedereen herkende hem aan zijn prachtige priesterkleeding, die met goud en edelgesteente bezet was. Op zijn borst droeg hij een borstlap met 12 edelsteenen met de namen der 12 stammen Israëls.

Ook de discipelen gingen op naar

den tempel. Ook zij hadden redenen genoeg om God dankbaar te zijn. Daar in één der hallen waren zij wederom eendrachtiglijk bijeen.

De godsdienstoefening in den tempel begon met de plechtige tonen van de bazuinen.

Daarop klonken ver in het rond de psalmen tot eer van Jehovah. Het hoogtepunt bereikte de feestvreugde, wanneer men aan God van den zegen des velds de beide eerste brooden offerde.

Waaraan zouden de discipelen gedacht hebben in deze plechtige uren? Zij hebben aan Jezus, hun dierbare Heiland gedacht, en aan het werk, dat hun op de schouders was gelegd, en aan de kracht des Heeren, die hen beloofd was.

En zie, plotseling kwam deze Kracht op zichtbare en hoorbare wijze over hen. Het was, of van den hemel een geweldige storm opstak. Het geheele gebouw, waar zij waren, werd er door vervuld. Vurige vlammen, verdeeld als tongen werden gezien op het hoofd van een ieder der discipelen.

Wat had dat alles te beteekenen? Wel, nú was de belofte vervuld, nú was de Heilige Geest over hen gekomen, nu was de Geest Gods over hen uitgestort. De discipelen hebben het duidelijk aan zichzelf bemerkt.

De Geest des Heeren nam bezit van hen met de kracht van den stormwind en vervulde hen met de vurige begeerte, hun Heiland en Heere te dienen en te verheerlijken. Nu verstonden zij de woorden van Jezus: „Gij zult met den Heiligen Geest gedoopt worden niet lang na deze dagen". De belofte was nu vervuld.

De indruk van het Pinksterwonder.

Luid, zoodat men het ver kon hooren, begonnen de discipelen te roemen in de daden Gods en van Jezus Christus. Door het geluid van stormwind, terwijl het toch stil was gebleven, door het zien van die vurige tongen, en door die luide stemmen, die nu begonnen te prediken, kwamen de menschen natuurlijk van alle kanten toeloopen. Daar waren velen bij uit Jeruzalem en het omliggende land, uit geheel Palestina, ja van verschillende vreemde landen zelfs was men opgekomen naar het Pinksterfeest, vs. 9—11. Allen luisterden naar de woorden der discipelen, en tot hun groote verbazing hoorden zij de discipelen allen in hun eigen taal spreken.

„Zijn deze allen, die daar spreken, niet uit Galilea?" hebben zij gevraagd. Heeft men hen ooit een andere taal dan hun eigen hooren spreken? En nu spreken zij in vreemde talen en wij hooren, een ieder in zijn eigen taal, duidelijk en helder de groote daden Gods roemen. Hoe is dat mogelijk?

Wat beteekent dat? En anderen, die daarbij stonden, en geen verklaring wisten van deze vreemde zaak, riepen spottend: „Wat zou dat anders zijn, dan dat dezen dronken zijn van zoeten wijn?"

De Pinksterprediking.

Rondom was men in twijfel, hoe men het gebeurde zou opvatten of verklaren. Het was noodig, dat er een verklaring gegeven werd.

En wie konden hier beter een verklaring afleggen, dan de discipelen? Onder de discipelen kwam wel het eerst daarvoor in aanmerking de apostel Petrus. Zoo gebeurde het ook. Petrus richt zich met gloeiende bewoordingen tot de menigte. In de eerste plaats wijst hij de spottende opmerking terug, die zoopas gehoord werd. De discipelen zijn niet dronken en kunnen het ook niet zijn, want het is nu nog maar de derde ure van den dag, dus 's morgens 9 uur. Dan wijst hij op het woord van den profeet Joël, dat luidt: vs. 16—21. Dit woordt nu, zegt Petrus, is op dezen Pinksterdag vervuld. Door de opwekking van Jezus Christus uit de dooden kon dit mogelijk gemaakt worden. Met luide stem roept Petrus dan in de menigte: „Gij Israelietische mannen! hoort deze woorden!" vs. 22 e. v. Welk verwijt doet Petrus nu aan de Joden?

Dat zij Jezus gekruisigd hadden, die toch door daden en woorden bewezen had, dat Hij de Messias was. Van den gekruisigden Christus verkondigde Petrus hen verder, dat Hij uit de dooden was opgestaan, dat zij Hem zelf gezien en gesproken hadden. God had Hem dan voor hunne oogen weggenomen; Hij was ten hemel gevaren en zit daar nu als Koning en Heere aan de rechterzijde Gods!

De stichting der Gemeente.

Onder de toehoorders van Petrus zullen er zeker ook heel wat geweest zijn, die vroeger Jezus gekend hadden of van Hem hadden gehoord. Maar uit vrees voor de priesters en de vijanden van Jezus hadden zij het niet gewaagd, den gevangengenomen en veroordeelden Jezus te verdedigen. Velen hadden zeker gemeend, dat een gevangene, een veroordeelde, een gekruisigde den Messias toch niet kon zijn.

Zij zagen onder de geweldige woorden van Petrus over de kruisiging van Jezus in, welk een geweldige schuld het volk Israels op zich geladen had, doordat het volk, doordat zij zelven allen den Zoon van God hadden verworpen en gedood. Zij kregen berouw over hun zonden, „zij werden verslagen in het hart, en zij zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders" vs. 37 e. v. Toen sprak Petrus heerlijke vermaan- en troostwoorden tot hen: „Bekeer u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen!" e. v.

Toen vond een groote bedrijvigheid plaats, het werd een optocht wellicht, grooter en indrukwekkender dan in de dagen van Johannes de Dooper, naar de Jordaan, en na de belijdenis van zonde en het belijden van Jezus als hun Heer en Heiland, werden zij gedoopt in de Jordaan, dat ging wellicht den ganschen dag door, zoodat het getal leden der Gemeente van Jezus Christus opklom tot drie duizend op dien dag.

„En de Heere deed dagelijks opnieuw tot de Gemeente die zalig werden!"

Als het duidelijk geworden is, dat de Heere Jezus ook voor ons persoonlijk op deze aarde kwam om te lijden en te sterven moeten wij Hem aannemen, Hem belijden voor de menschen, dat wij ook Zijn volgelingen willen zijn en dat dan ook toonen door ons aan te sluiten bij Zijn Gemeente door den doop zooals ook die drie duizend menschen op den Pinksterdag op hun geloof werden gedoopt.

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

GRONINGEN. We zullen dit berichtje maar in telegramstijl houden, met het oog op de beperkte ruimte in ons „schaarsch" verschijnend Unie-orgaan. De gemeente hier heeft gezegende Paaschdagen gehad. In vereeniging met de omliggende gemeenten die samen de Noord Ned. ring van Bapt. gem. vormen, hadden we besloten om op Paasch-Maandag in Groningen samen te komen. Een geregeld verslag van alles te geven wat ons geboden werd is niet mogelijk, omdat het te veel ruimte zou vergen. Eén ding echter moet ik u vertellen. We begonnen om half tien 's morgens met een *bidstond* en we eindigden 's middags vier uur met een *dankstond* voor genoten zegen en innerlijke verkwikking.

Den 10den April hadden we een avond georganiseerd om dankbaar het leven te gedenken van drie historische figuren, die groote daden hebben kunnen doen, doordat ze van hun leven een offer hebben gemaakt ten dienste van anderen, tot eer van hun Koning en Zaligmaker: Spurgeon, Oncken en William Carey.

Spurgeon werd in 1834 geboren.
Oncken werd in 1834 gedoopt.
Carey werd in 1834 opgeroepen tot heerlijkheid.

De drie brs. in opleiding, viel het voorrecht ten deel ons iets uit het leven dezer *in het dienen*, groote mannen, te vertellen.

Br. A. Hardenberg liet ons een blik slaan in het leven van C. H. Spurgeon.

Br. A. Kruizinga besprak in korte trekken de geloofsworsteling van Gerhard Oncken en br. H. Doornkamp gaf ons aan de hand van lantaarnplaatjes op het witte doek een beeld van de arbeid door William Carey als zendeling in Britsch-Indië verricht.

Het was een interessante avond, waarvan we hopen en bidden, dat de zegen zal zijn een inspiratie voor alle aanwezigen, om meer dan tot nu toe, een ten-offer-gewijd leven te leiden.

De Corr.

DEVENTER. Enkele mededeelingen wil ik onze medeverbondenen doorgeven.

Onze Evang. samenkomsten, in Februari gehouden met ds. J. Huizinga en ds. K. Reiling, hebben ons veel goeds gebracht. De opkomst, ook van hen die geregeld mee opgaan, bleef echter beneden onze verwachting. Als gevolg van dezen arbeid kwam een jonge dochter tot overgave van haar hart.

De Tweede Paaschdag was onze gemeente

uitgenoodigd door onze zustergemeente te Apeldoorn op haar liefdemaal.

De oude banden, die er tusschen beide gemeenten bestaan, werden weer opnieuw versterkt. Het was ons goed in die eenvoudige kring op ernstige en verschillende wijze Gods Naam te hooren grootmaken en de Kracht Zijner opstanding te ervaren.

Zondag 15 April was de gemeente Arnhem met plm. 25 brs. en zrs. bij ons te gast, waaronder 2 jongedochters en 1 jongeman, die tijdens onze morgendienst, wenschten te worden gedoopt. Onze br. Voorg. behandelde de tekst uit Hebr. 13 : 14: „Wij hebben hier geen blijvende stad maar zoeken de toekomende".

Spr. schetste onze roeping tegenover *de wereld* en onze roeping tegenover *elkander*. Dat de doop een zichtbaar teeken is van het *uitgaan* buiten de legerplaats, een symbool van de *eenheid* der geloovigen en een *gewetensvraag* voor de gemeente t.a.v. de vervulling van hare verplichtingen om te sterven aan de zonde en Gode te leven.

Na deze bezielende prediking, die door een bijzonder groote schare werd beluisterd, werd de doop aan genoemde candidaten voltrokken. De dienst werd afgewisseld door zang van ons kerkkoor en orgelspel.

's Nam. 4 uur kwamen we weer bijeen. Onze br. Voorganger bepaalde ons thans bij Ef. 2 : 8—10: „Want uit genade zijt gij zalig geworden enz" Hij schetste *de genade* als de grondwet van onze zaligheid. Ze komt niet voort uit menschenharten maar blijft een vrij geschenk van God. Spr. wekte op tot een levend geloof in Christus terwijl de vruchten der dankbaarheid ons allen mochten bezielen tot goede werken.

Na de prediking vierden we met velen het H. Avondmaal. De leider der Arnhemmers, br. Albertsma, sprak als tolk zijn dank uit voor het vele genotene en richtte een hartelijk welkomstwoord tot de nieuwe leden.

Meerdere goede woorden werden nog vernomen, zoodat we aan het einde God konden danken voor Zijn zegeningen in de gemeenschap met elkander.

Wij wenschen de kleine, moedige gemeente in Arnhem veel goeds toe en dat we elk aan de plaats onzer bestemming getrouw mogen worden bevonden om in de *geest der liefde* onze medemenschen te winnen voor Christus en Zijn gemeente.

Met hartel. broedergroet,

M. PETERS, Secr.

VRIESCHELOO. Droefenis en blijdschap wisselen elkaar hier af in dit leven. Dit ondervond ook weer de gemeente Vriescheloo. In de nacht van Zondag 8 op Maandag 9 April moesten wij onze geliefde oude broeder Chr. Kuilman, eere-ouderling onzer gemeente, aan den Heer afstaan. Des morgens om 10 uur was onze br. als altijd nog onder de prediking. Na de prediking werd de gemeente verzocht een oogenblik na te blijven, om te luisteren naar de belijdenis van een broeder en zuster, die de wensch te kennen hadden gegeven om gedoopt te worden. Aan het einde van dit samenzijn dankte onze br. den Heer nog recht hartelijk voor de zegeningen en hij droeg deze jonge br. en zr. nog zoo ernstig op aan den Heer. Bij het naar huis gaan echter bleek, dat onze br. zoodanig ongesteld was, dat hij niet meer in staat was om per rijwiel naar huis te gaan. Onze Voorg. heeft hem toen nog per auto naar zijn woning vervoerd. Des nachts is de ziekte erger geworden en te ongeveer half drie in de morgen riep de Heer hem thuis. Tot het laatst is hij een getuige geweest van zijn Meester. Kort voor zijn heengaan heeft hij nog zijn buurman, een ongeloovige, gewezen op het heil, dat alleen is te vinden in Christus. Met het lied op de lippen van: „Veilig in Jezus' armen, Veilig aan Jezus' hart" is onze broeder ingeslapen.

Vrijdag 13 April heeft de begrafenis van onze broeder plaats gehad van uit de kerk te Vriescheloo. Velen waren samen gekomen om nog de laatste eer aan de ontslapene te bewijzen. Onze Voorg., die de leiding had bij de lijkdienst, wees de talrijke aanwezigen op de broosheid van dit leven en dat het zoo noodig was om ons tot Christus te wenden. Onze oude br. kon hij als voorbeeld stellen, die gewoekerd heeft met het talent, dat hij van den Heer had ontvangen. Als gemeente meenden wij, dat wij hem nog zoo moeilijk konden missen. Hij was voor ons een voorbeeld en steun in de gemeente. De Heer beschikte het anders, en wij weten en gelooven, dat Zijn doen enkel en alleen wijsheid is en liefde. Onze bede is, dat de Heer zijn familie sterke en vooral zijn dochter, die nog bij hem thuis was.

Met hartelijke br.groeten,

H. BL., Secr.

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer. Zondag 8 April j.l. had onze gemeente een kostelijke dag. Ds. H. Visser van Sneek was tot ons overgekomen. We hadden die dag een zeer bijzondere opkomst, vooral 's avonds, want toen was er doop.

De Heer gaf ons het voorrecht een drietal jonge menschen de gemeente te zien inleiden. Onze oude broeder sprak die dag zeer opwekkend, we hoorden van genoten zegeningen. We zijn God dankbaar voor al deze goede dingen, die we uit Zijn Vaderhand dankbaar aanvaarden.

Bij het Avondmaal werden onze nieuwe leden hartelijk welkom geheeten. Geve de Heer, dat er op deze zegeningen meerdere mogen volgen, opdat Zijn Naam daardoor verheerlijkt worde.

Met hartel. br.groeten,

namens de gemeente,

J. HAMER, Secr.

III

VERSLAG

van de gehouden 23ste Bondsdag van Baptiste Gemeenten in Friesland, op Paasch-Maandag 2 April 1934 te Noordbergum.

Geliefde broeders en zusters in Christus.

Vol van warme belangstelling en verwachting hebben we uitgezien naar deze Bondsdag, die voor het eerst sedert het bestaan van de bond in deze plaats zou worden gehouden. Er moet een woord van dank uit het hart aan de broeders en zusters daar ter plaatse voor de gulle ontvangst aan hun gasten bereid. Zooals steeds het gebruik was werd er vooraf een korte bidstond gehouden onder leiding van de Voorganger der ontvangende gemeente, Ds. G. Visser. Reeds vele brs. en zrs. waren aanwezig en er werd in deze gewijde ure Gode lof gebracht en gesmeekt om Zijn onmisbare zegen en leiding voor deze dag. Bij de opening der morgenvergadering bleek, dat alle aangesloten Friesche gemeenten vertegenwoordigd waren; ja, zelfs was het Seminarie vertegenwoordigd door onze student br. K. Prins. In het openingswoord van onze geachte voorzitter, Ds. H. Visser, die in korte trekken het doel der oprichting en het bestaan van de bond in de afgelegde jaren de revue liet passeeren, werd een weemoedige klank opgevangen, toen werd vernomen dat het thans voorzeker de laatste keer zou zijn, dat door hem als voorzitter deze plaats zou worden ingenomen. Ook werden er nog eenige woorden gewijd ter nagedachtenis aan onze oude broeder Voorganger, wijlen K. Koopmans. Vervolgens werden er eenige zakelijke aangelegenheden verhandeld, waarna aan br. G. Bouma van Nijega gelegenheid werd gegeven tot het houden van zijn referaat: „De Christen in het maatschappelijke leven". Geachte referent had zijn referaat in 3 punten verdeeld. 1e Wie is een Christen, 2e Wat is de maatschappij, 3e De taak en de plaats in de maatschappij. Wegens de zeer beperkte ruimte in ons orgaan kan ik hierover niet uitweiden. Maar onder ademlooze stilte en volle belangstelling is er naar dit actueel onderwerp geluisterd en werd de referent dank gebracht voor deze leerzame en duidelijke uiteenzetting. Tot onze spijt, wegens de tijd, waren we genoodzaakt het referaat van br. Ds. F. E. Huizinga over: „Gemeentelijke organisatie" van de agenda af te voeren maar hopen t.z.t. toch dit te mogen hooren. Het uur voor pauzeeren was aangebroken, waarin de meegenomen proviand verorberd werd onder een gezellige praat en welriekende koffie. Hierna had Baptist Friesland nog een plechtig werk te verrichten. Namens de Baptiste gemeente te Noordbergum werd er in de pauze ter nagedachtenis aan haar overleden Voorganger een grafmonument onthuld, voorstellende een rots waar boven op een opengeslagen bijbel lag. De onthulling en overdracht aan de familie geschiedde door br. Ds. G. Visser, terwijl br. Ds. H. Visser hieraan nog eenige woorden toevoegde, terwijl een broeder van de afgestorvene woorden van dank namens de familie sprak. Deze plechtige bijeenkomst werd bijgewoond door een talrijke schare.

Hierna gingen we weer naar ons lokaal voor het houden onzer middagvergadering (liefdemaal), onder leiding van de plaatselijke Voorganger. In deze vergadering was het woord aan de vergadering. In deze oogenblikken is er getuigd van de liefde des Heeren en de rijkdom die we bezitten in onze opgestane Verlosser en Zaligmaker. Veel te vlug was de tijd daar, dat we moesten eindigen. Er werd nog een kort maar kernachtig slotwoord gesproken door br. Ds. F. E. Huizinga, waarna deze vergadering met dankzegging en gebed gesloten werd.

H. FENNEMA, Secr.

P.S. In de loop der vergadering werd er een schrijven van br. Ds. H. Bakker voorgelezen, die alle Friezen uitnoodigde om deel te nemen aan de 2e Bapt. Landdag op Pinkster-Maandag te Assen. Het comité wil deze uitnoodiging langs deze weg onder warme aanbeveling nogmaals in herinnering brengen van de Friesche gemeenten.

III

INGEZONDEN.

Christendom en Nationaal-Socialisme.

Geachte Redactie,

In de nummers van „De Christen" van 30 Maart en 13 April j.l. komt een

artikel voor van Mr. Dr. A. A. van Rhijn over Christendom en Nationaal-Socialisme overgenomen uit het Alg. Weekblad voor Christendom en Cultuur.

Naar aanleiding van dit artikel zou ik gaarne eenige opmerkingen willen maken en ik richt mij tot U, omdat U door opname in „De Christen" te kennen geeft het met de strekking ervan eens te zijn. Zeer gaarne zou ik zien dat U dit in verband met een objectieve voorlichting, ook in het blad opnam.

De heer van Rhijn bevindt zich m.i. op dwaalwegen, en wel omdat hij van een verkeerd uitgangspunt is uitgegaan en dus, doorloopende, steeds verder zal moeten dwalen. Als eerste voorbeeld zet de heer v. R. tegenover elkaar het bepaald worden van den levenswil bij Christendom en Nation.-Social. Hij zegt dan: „Bij het Nat. Soc. is het de wil van den leider, derhalve de wil van den mensch zelf, welke maatgevend is. Er is geen toetsing van dezen wil aan den goddelijken norm". Dit als uitgangspunt aannemende is het niet moeilijk hiertusschen en tusschen de doelstelling van het Christendom een diepen kloof aan te wijzen. Doch ten eerste, op welk gebied is de wil van den leider maatgevend? Zeker niet op het gebied van den godsdienst! Ten tweede is deze z.g. Nat. Soc. doelstelling bij de Nat. Soc. beweging in Nederland nergens te vinden. De heer v. R. dicht derhalve eerst het Nationaal Socialisme een doelstelling toe die het niet heeft en neemt dan die niet bestaande doelstelling als uitgangspunt aan. Ik *citeer* echter uit brochure No. IV, bladz. 16: „Het nationale leven van den wordenden Nederlandschen Staat zal niet staan op den bodem van autonoom-menschelijke redeneeringen, doch de Nederlandsche Staat zal God belijden als de drijfkracht van het nationale zedelijke leven. Aan de onderdanen blijve volledige vrijheid van overtuiging, doch de Nederlandsche Staat, zooals deze het Nederlandsche karakter tot uitdrukking brengt, erkenne de Souvereiniteit Gods".

Als tweede voorbeeld zegt de heer van Rhijn: „Het Nat. Soc. heeft de geestelijke vrijheid als zoodanig willen uitbannen. Alle bijzondere meeningen van de individuën moeten worden gelijkgeschakeld met de meening, die de leider dicteert". Nogmaals vraag ik, waar haalt de heer v. R. dit vandaan? Wie heeft namens de Nationaal Socialistische beweging in Nederland dit geschreven of gezegd wanneer en waar?

Het 3de voorbeeld gaat alweer aan hetzelfde euvel mank. Daar zegt de heer v. R. dat het Nat. Soc. de gemeenschap doet ophouden bij het eigen volk. „Dat er ook een gemeenschap is van de volkeren, dat er is een gemeenschap van al de menschen, die tot die volkeren behooren, dringt niet tot haar door". Ik vraag weer: waar is dit gezegd of geschreven? Integendeel, ik citeer hier weder brochure No. IV, blz. 16: „Boven alle nationalisme staat de Godsdienst, welke niet nationaal, doch internationaal is. De Godsdienst is in staat iedere natie te veredelen. Hij strekt daarom ieder volk tot zegen. Hij is de oorsprong en bevorderaar van de ware cultuur van ieder volk. Hij is echter niet tot een enkel volk beperkt, doch geroepen om aan alle volken de boodschap des heils te brengen en tegelijkertijd de aardsche welvaart te helpen bevorderen". Deze woorden van Kardinaal Innitzer maakt de N. S. B. tot de hare.

Nu vraag ik mij wel af, is het niet onbegrijpelijk dat iemand als de heer van Rhijn, die vóór zijn naam Mr. en Dr. mag plaatsen, over de bedoelingen van een beweging kan schrijven zooals hij deed, terwijl hij er blijkbaar zoo weinig vanaf weet? Is dit de voorlichting die wij krijgen? En zou het voor U, geachte redactie, niet raadzaam zijn, om alvorens tot overname van een dergelijk artikel over te gaan U eerst eens van de juistheid der daarin gedane beweringen te overtuigen? U dankend voor Uw welwillende aandacht,

met Nation.-Social. groet,

J. H. ELMENDORP Jr.

M. de R.

Ik mag zeker naar aanleiding van „Christendom en Nationaal Socialisme" in Uw blad van 30 Maart j.l. wel het volgende in uw blad opmerken. De schrijver stelt zich op het standpunt om onverzoenlijk te staan ten opzichte der N. S. B. In uw blad van 30 Maart komt de schrijver er in hoofdzaak tegenop, dat men beheerscht wordt door de *wil* van den Leider in de Nationaal Socialistische Staat.

Mijns inziens is er echter een zeer opmerkelijke overeenkomst tusschen Christendom en Nationaal Socialisme. En wel, omdat beiden zich willen laten beïnvloeden door de meerderheid, dat is de macht. De Christen stelt echter die macht, dat is God, boven zich en wil Gods wil leeren kennen door gebed, het lezen van den Bijbel, het luisteren naar predikanten van allerlei soort. En de Nationaal Socialist wil zich laten leiden door de macht in de mensch, de wil om onder alle omstandigheden mensch, dat is hoogste te wezen. De wil van deze menschen heeft zich vereenigd in de hoogste mensch. En omdat zij tezamen een meerderheid hebben gevormd, zoo is de wil van de Leider voor hun wet geworden, wat echter niet gevoeld wordt als een last maar een lust, omdat men maar één ideaal kent n.m.l. de gemeenschap te dienen. Het is beter één uur te hebben gewerkt, dan honderd uren te hebben geslapen. Zooals de Christen en ook Christus, God de Vader boven zich stelt en stelde, zoo stelt de Nationaal Socialist, de Leider boven zich. Dat sluit echter niet uit, dat men God niet boven zich mag stellen, ja, het sluit in, dat men God boven zich *moet* stellen. Omdat Hij de alwetendheid en goedheid zelve is, aan Wien alleen volle verantwoordelijkheid is verschuldigd. Wij moeten echter God alzoo kennen als Degene, Die niet forceert. God geeft evenwel echter Zijn recht niet uit handen en eischt van de mensch om Hem te gehoorzamen. Hierin ligt weer een opmerkelijke overeenkomst tusschen Staat en kerk. Wat voor de enkeling zonde en overtreding is, is voor de Staat wet en gebod. De enkeling mag niet dwingen, forceeren, willen. De Staat moet, omdat ze de Gemeenschapwil heeft te handhaven, soms dwingend en forceerend optreden. Niet omdat ze dat wil, maar omdat ze het moet. Overeenkomst is er ook in de levensstrijd, bij de Christen tegen de zonde in eigen leven en bij de Nationaal Socialist, bij de openbaring der zonde in het maatschappelijk leven. Doch openbaart zich ook niet de zonde der Christenen in de omgang met anderen, dus in de maatschappij? En zou het geen tijd worden om in de persoonlijke strijd over te gaan tot de gemeenschappelijke, met opzijzetting van de partijstrijd, alleen ziende de algemeene nood der menschheid? Zelfverloochening staat immers in het program van ons leven. Maar tot ons is de vraag, of we op het voorbeeld van Christus, onszelf willen heiligen en opofferen voor hun?

Met dank voor de plaatsing,

uw dw. G. ENSING.

Roswinkelerveen.

Naschrift.

Om niet eenzijdig te zijn plaatsten we ook deze beide ingezonden stukken.

Feit is, dat de Nederlandsche fascistische bewegingen nog niet scherp omlijnd zijn. Dat de N. S. B. van Mussert echter steeds scherper omlijnd naar voren treedt, is eveneens zeker.

Uit het artikel van Mr. Dr. A. A. van Rhijn blijkt niet duidelijk of het Duitsche Nationaal Socialisme of het Fascisme in het algemeen bedoeld wordt. Dit geeft aan het artikel iets vaags. Maar toch blijkt heel duidelijk, dat Mr. Dr. van Rhijn niet alleen bestrijdt, maar ook weet te waardeeren. Het is maar de vraag: hoe leest men.

Ja, hoe leest men.

Wat zegt ge van deze zin, waarmee een vriendelijk en broederlijk gesteld schrijven, dat ik dezer dagen ontving, eindigt: „Wilt ge straks Baptistisch Nederland niet in moeilijkheden zien, sluit dan de kolommen van De Christen voor critiek op de N. S. B."!

We gelooven, dat de N. S. B. niet gemaakt, maar gegroeid is. Maar eveneens, dat ze de wind mee heeft. Aan het Fascisme is voorloopig niet te ont-

komen. Het hangt als het ware in de lucht.

Wij zijn geen politieke ijveraars en willen daarom maar rustig afwachten. Intusschen willen we niet vergeten, dat de opperzeggenschap over het geestelijk leven van het volk niet aan de staat toekomt.

D. H.

III

MEDEDEELINGEN

Gewestelijke Jeugddag te Utrecht.

Zoo de Heer wil hopen wij op *Hemelvaartsdag 10 Mei* met een stroom van jonge menschen,* (oude menschen met jonge harten zijn ook welkom) te Utrecht samen te komen tot het houden van onze Gewestelijke Jeugddag.

Als plaats van samenkomst hebben wij weder beslag kunnen leggen op de U allen reeds bekende *Doopsgezinde Kerk*, Oude Gracht 270.

Aanvang precies 10 uur. Sluiting 's middags 4 à 5 uur. Vergeet niet uwe boterhammen mede te nemen.

Wij hebben een rijkvoorziene Agenda. Aan de slag jonge menschen! En vergeet vooral niet deze dag biddende voor te bereiden, opdat het een onvergetelijke en zegenrijke dag zal worden.

Dus noteer: *Hemelvaartsdag, 10 Mei. 10 uur v.m. in de Doopsgezinde Kerk te Utrecht, en boterhammen medenemen.*

Utrecht, A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Secr. J.W.C.

* uit Hoorn, Amsterdam, Haarlem, 's-Gravenhage, Eindhoven, Hilversum, Arnhem? en Utrecht.

Zusterhulp.

Ontvangen:

afd. Deventer jaarl. bijdrage f 25.—
afd. Hoorn contributie f 2.40

Allen hartelijk dank!

Mag ik de vereenigingen die nog geen contributie stuurden vriendelijk verzoeken dit binnenkort te doen? Van onze secr.esse hoorden we al het sein: „De tijd naar de Alg. Verg. kort op.

Ook die ver. die zich nog niet bij centr. Zusterh. aansloten roepen wij toe: *doe het nu.*

Giften voor Zusterhulp worden nog steeds gaarne ingewacht onder giro van *J. Boiten No. 223958.*

Met zr. groeten,

A. BOITEN—Attema,
Abrikozenstr. 188, Den Haag.

Ontvangen voor de Zending:

van de gemeente te Heeg f 20.—
v.d. Congo.

Hartelijk dank.

Nogmaals herinner ik er aan, dat de boeken der Unie *30 April a s.* worden afgesloten. Allen die nog iets te betalen hebben voor het loopende boekjaar (ook voor de zending) verzoek ik beleefd het *nu te doen.*

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

N. B. J. Beweging

Fietsvlaggetjes.

Reeds kwamen enkele bestellingen binnen. Aan de belanghebbenden berichten wij, *dat de fabriek erg talmt met de aflevering.*

We hopen begin volgende week alle bestellingen af te leveren.

D. MOLIJN, Penn.
Utrecht, Diezestraat 2.
Giro 70920.

III

CORRESPONDENTIE

S. v. d. M. te N. U vraagt *waarom* het door U toegezonden gemeentebericht nogal wat gecorrigeerd en bekort werd.

Antwoord: het corrigeeren was bepaald noodig en het bekorten was ten deele het gevolg daarvan. Bovendien is het tegenwoordig heusch een woekeren met de plaatsruimte. In hoofdzaak zijn die zinnen weggelaten, die een gedeelte van de preek weergaven. Dit deed aan de strekking van het berichtje geen afbreuk.

E.-R.

J. Z.—v. V. te H. Het verslagje doorgezonden aan het hoofdbestuur van de N. B. V. B.

E.-R.

Enkele stukken moeten wegens te weinig plaatsruimte nog blijven overstaan.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 11 Mei 1934 No. 2330 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

CHRISTUS EN DE CHRISTEN.

Komt Christ'nen! laat ons Jezus loven,
Komt heffen wij het hart naar boven!
Daar zit de Koning op Zijn' troon,
Daar zegeviert Gods groote Zoon;
Daar zij ons hart, daar is de schat,
Die al ons heil in zich bevat.

Is Hij ons Hoofd, zijn wij Zijn leden,
Dan voegt het ons Hem natetreden;
Al zwerven wij in tegenheên
En vreemdlingschap nog hier beneên;
Ons burgerrecht is niet op aard,
Hij baande 't spoor ons hemelwaart.

Gez. 148 : 1, 2.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VEILIGHEID.

De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen.
Deut. 33 : 27.

De behoefte aan veiligheid schijnt haast alle vraagstukken te beheerschen.

Ze beheerscht het vraagstuk der internationale verhoudingen. „Eerst veiligheid, dan ontwapening", zeggen sommigen. „Door ontwapening tot veiligheid" is de weg, dien anderen voorstellen. En ondertusschen worden groote sommen uitgegeven en duizenden afgericht om de staten hun veiligheid te verzekeren.

Beheerscht de behoefte aan veiligheid ook niet het economische leven? Tariefmuren gebouwd en opgetrokken, teneinde eigen levenspeil te beschermen tegen vreemde concurrentie.

Is het niet gebrek aan vertrouwen, waaruit de roep om veiligheid geboren wordt?

Er zal een innerlijke verandering noodig zijn, die de oogen opent voor de diepere werkelijkheid, om de angst te doen wijken voor rust. De verteerende angst vloeit voort uit het gevoel van onveiligheid en de genezende rust is de vrucht van vertrouwen.

Dat dat vertrouwen mogelijk is, zegt de tekst.

Over een woning en over eeuwige armen spreekt Mozes hier.

Het is een dubbel beeld van veiligheid. „De eeuwige God zij u een woning". Dat is het eerste.

Wij kennen allen de veiligheid van de woning.

Wij herinneren ons die vooral uit onze kinderjaren. Waanden we ons bedreigd, dan vluchtten we naar de ouderlijke woning. Dat was voor ons *het* veilige plekje op aarde. Waren we daar maar eerst, dan legde zich de onrust. Geen onweer, geen dier, geen diender kon ons dan meer opschrikken. Aan de woning verbond zich het gevoel van veiligheid.

Mozes spreekt ook van eeuwige armen.

In den eersten tijd van zijn ontwikkeling ligt de veiligheid van het kind in de armen van de moeder. Die armen dragen het. Die armen falen niet.

De diepste behoefte van het menschelijk hart in deze wereld is veiligheid. Het is onrustig, omdat het zich onveilig voelt.

Wat de mensch, in de eerste jaren van zijn leven heeft in de moederarmen en in het vaderhuis, heeft de rijp geworden mensch in God.

Moederarmen en vaderhuis zijn de symbolen der liefde, waarin de veiligheid van het kind ligt. Zoekende naar de oorzaak van misdadigheid in latere jaren, heeft men vastgesteld, dat de afwezigheid van een tehuis, een veilig centrum in de jeugd, de oorzaak was.

Hoe kunnen we het weten, dat rondom ons Gods woning is en onder ons Gods armen zijn?

't Geheim ligt in Jezus.

Gods eeuwige liefde — in Wien openbaart ze zich anders dan in Jezus? In Hem is ze onveranderlijk, onvernietigbaar, eeuwig. Zijn lichaam heeft de mensch verbroken doch Zijn liefde niet kunnen uitblusschen. Door Hem zijn duizend maal duizend zielen zich van een liefde bewust geworden, die onmetelijk is. In Jezus openbaarde zich God, toonde Zijn armen, onder ons uitgestrekt. Wanneer ge weten wilt, dat ge veilig zijt, dat tusschen u en den afgrond eeuwige armen zijn, moet ge op Jezus zien.

Toen Stevensons grootvader nog een jongen was, was hij met anderen uitgevaren in een boot, die gebruikt werd bij den bouw van den vuurtoren van Belbrock. Er stak een storm op, die hen zoo teisterde, dat het scheen, dat de boot in stukken zou slaan. Na 27 uur van angst en spanning kroop de knaap de trap der cabine op en keek eens rond. Hij zag zich omgeven door een zee van waterbergen, maar op het gezicht van den eenzamen wachter aan het dek, zag hij een glimlach, en een gevoel van vertrouwen en vrede doorstroomde het bange hart van den knaap.

Zoo staat in het midden van dit bewogen leven de Heiland en toont ons Zijn handen en Zijn zijde — en vrede deelt zich mede aan 't hart.

Onder ons zijn eeuwige armen.

Ze zijn er altijd, maar als we *gelooven*, ons laten *zinken*, mogen we ze o n d e r ons, ja, o m o n s h e e n g e s l a g e n voelen.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

De antwoorden van Stanley Jones. Verschillende vragen werden Stanley Jones op de vergadering van predikanten te Utrecht voorgelegd. Zij gaven hem — zoo zeiden we de vorige maal — het geraamte voor zijn toespraak in het voormiddaguur en het onderwerp voor zijn toespraak in de namiddagsamenkomst. We kunnen er slechts het een en ander uit aanstippen. Onze aanteekeningen zijn verre van volledig en zijn toespraak was juist geen logisch geheel.

Daar iedereen den oorlog verfoeit, is de brandende vraag: hoe wordt hij uitgebannen? en: welke taak heb ik in dit opzicht?

Een buitengewoon moeilijke kwestie! Het antwoord van Stanley Jones klonk wat Amerikaansch. In Amerika heeft men nooit anders gekend dan vrije kerken, kerken, die zich ten volle onafhankelijk wisten van den Staat. Nu was Stanley Jones van meening, dat de Kerken moesten verklaren, dat de Staat in geval van oorlog niet op hen kon rekenen, zonder haar individueele leden echter tot iets te verplichten of door deze uitspraak te binden. Daarmede zouden de kerken den Staat het oorlogvoeren onmogelijk maken en ware dus de verlossing van den oorlog, waarnaar ieder snakt, verkregen.

Dat dit antwoord in Europa, waar de toestand door eeuwen van staatskerkendom, bedorven is, niet gegeven kan worden, is duidelijk. Hier zijn de kerken, die den Staat — naar het heette als voedsterheer aanvaard hebben — van geslacht op geslacht de dienares van den Staat geweest en daarom niet bij machte den Staat tegen te spreken.

Aangaande Gandhi. Gandhi is de bekende Indische volksleider, die Stanley Jones in zijn boeken nog al eens noemt. Gandhi kent niet, wat Stanley Jones noemde: de innerlijke bekeering. Nu is het opmerkelijk dat de Indiërs, die geen christenen zijn, maar het Evangelie wel kennen, hem noemen een „christlike" man. Zij zeggen niet, dat hij aan Boeddha herinnert, maar aan Christus, en daarmede willen ze hem de hoogste eer geven, die ze zich kunnen denken. Voor het gevoel der boeddhistische kringen in Indië staat Christus dus bovenaan.

Aangaande het Nationalisme. Het Nationalisme is goed als het de tweede plaats inneemt, maar een slecht ding als het op de eerste plaats staat. In Europa dreigt die verschuiving hier en daar en schijnt de Natie het eerste te zullen worden. Het Evangelie is niet hinderlijk voor de ontplooiïng en uitdrukking van het nationale leven. Het verhindert geen volk, werkelijk zichzelf te zijn en eigen aard tot volle ontwikkeling te brengen.

Tusschen den godsdienst van den Staat en die van het Koninkrijk Gods heeft de kerk te kiezen.

Misschien over zijn namiddagtoespraak de volgende maal nog iets.

L.

Ik begeer geen vriend, die altijd met mij instemt, en als ik ja knik, het ook doet. Dat kan mijn schaduw nog veel beter. Plutarchus.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Wij hebben gemeend, dat de slavernij was afgeschaft. Geeft menige platformspreker het Christendom niet een pluim voor zijn moed om dit monster, door het kapitalisme gevoed, aan te grijpen en den dood te doen sterven? Maar het gaat met christelijke bewegingen en ook machtige christelijke bewegingen precies als met heldhaftige mannen en vrouwen. Hebben ze een overwinning behaald, dan moeten ze wakende en biddende blijven om die te bewaren. De slavernij was afgeschaft evenals de drankverkoop in de Vereenigde Staten. Doch de slavernij is wedergekeerd evenals de Alcoholkoning in het voor hem eens afgesloten gebied in de Nieuwe Wereld. Weet gij wel, dat er op het oogenblik in Nigeria, Soedan, Arabië en andere uitgestrekte landen onder toelating van de regeeringen der meest christelijke rijken der aarde een slavenhandel wordt gedreven zoo uitgebreid, dat hij dien van tachtig jaar geleden in de schaduw stelt? En is wat Rusland ons doet zien ook niet slavernij in optima forma? Elke week worden er duizenden menschen door de G. P. Oe gearresteerd en naar het noorden verbannen, waar zij onmenschelijk zwaren arbeid moeten verrichten en onvoldoende voedsel krijgen. Dr. Raptschinsky maakt o.a. melding van een geweldig aannemersbedrijf van de G. P. Oe, dat goedkoop, snel en goed werkt. *Moeilijkheden, financieele en sociale,* kent het niet. Gevangenen zijn arbeidskrachten, die niets kosten en komt de G. P. Oe er tekort, dan .... arresteert zij er zooveel als zij noodig heeft! Dr. R. vertelt van boeren en professoren, fabrieksarbeiders en ingenieurs, bisschoppen en dieven, philosofen en zwervers, schrijvers en koelies, die als slaven naast elkander werken. Velen sterven; geen nood er is menschenmateriaal in overvloed. En de G. P. Oe is niet alleen aannemer, ook verdient zij veel geld door verkoop van .... ingenieurs, professoren en andere deskundige gestudeerden.

Hoe ontzaggelijk groot is de geestelijke, zedelijke en materieele nood van de wereld van 1934. Nu heb ik nog maar alleen op de slavernij in Afrika en Europa gewezen. Wat meer zou ik niet kunnen noemen: de bewapeningen der volkeren — zoogenaamd om den vrede te verzekeren, maar in werkelijkheid om ze straks te gebruiken; de hooge, barbaarsche tariefmuren; het naar het heidendom overslaande nationalisme; om dan te eindigen met de vele en moeilijke vraagstukken van onze eigen Nederlandsche gemeenschap.

Wij krijgen straks onze Unie-vergadering weer. Hoe zullen onze gemeenten haar afgevaardigden zenden? Met de oogen dichtgeknepen voor de geweldige nooden van wereld en volk? En met de oogen wijd open voor de stoffelijke belangen van den eigen arbeid, zoodat zelfs de bescheidenste contributieregeling nog te hoog is? Of met den middelaarsgeest in de ziel en met de boodschap in den mond, dat hun gemeenten bestaan uit mannen en vrouwen, die de nooden der tijden tot zich hebben laten spreken en dankbaar een offer brengen op het altaar van de in- en uitwendige zending?

Ja, hoe zullen onze menschen in Hengelo verschijnen? Als mannen, die enkel het stukje grond, waarop hun gemeente een kerk heeft gebouwd, zien met uitsluiting van het eigen millioenenvolk en de eigen millioenen-wereld? Of als mannen met het hart vol van eilanden en continenten?

We hopen toch zoo, dat de ernst der dagen waarin wij leven, de onzen den durf en de lust ontneemt om zich met beuzelingen bezig te houden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Groot tekort bijgelegd.*

Verblijdend is het verschijnsel dat onze Zendingsthermometer zoo gunstig staat.

We hebben reeds meer gedaan dan het oorspronkelijk gestelde doel was.

Er valt nog een verblijdend feit te *vermelden: wat betreft* een andere grootere Zendings-therm., waarin U allen belang zult stellen.

Het veroorzaakte eenige ontroering hier, toen de penningmeester van de B. M. S. (Eng. Bapt. Zendingsgenootschap) eenige dagen geleden bekend maakte dat het Genootschap vrij van schulden was.

Wij stellen er hierom belang in omdat wij in de naaste toekomst met dit Genootschap zullen coöpereeren in ons Zendingswerk.

Voorloopig kunnen we nog niet op eigen initiatief en in eigen banen Zendingswerk verrichten maar moeten, evenals we dat nu doen door middel van Zr. Reiling, met de B. M. S. samenwerken.

Daarom juist hebben we er direct belang bij dat het de B. M. S. goed gaat.

En nu is het een hoogst verblijdende zaak dat het Zendingsgenootschap vrij van alle schulden is.

Vrijwel alle Zendingsgenootschappen werken reeds geruimen tijd onder de last van een groot tekort. Dit heeft in het jongste verleden bezuiniging en in-

* We zijn blij te kunnen melden, dat br. H. Doornkamp nog een artikel voor de Zendingsrubriek heeft toegezegd en dat hij voor ons blad enkele verslagen zal schrijven over herdenking Spurgeon en herdenking Carey. Red.

krimping van het werk beteekend. Aan uitbreiding viel niet te denken. Vele vacante plaatsen konden niet gevuld worden.

Dit was ook het geval met de B.M.S. Gedurende geruimen tijd is er hard gewerkt om de schuld te verminderen. Vele en allerlei pogingen zijn aangewend gelden te verzamelen en nieuwe belangstelling voor het Zendingswerk te kweeken. Zoo zat men het vorige jaar omstreeks dezen tijd nog met een tekort van 24000 pond sterling. Nu is dit tekort bijgelegd. Voorwaar een schoone oogst.

U begrijpt welk een werk dat gekost heeft; welk een opoffering vele gemeenten en vereenigingen zich hebben getroost; welk een ijver men aan den dag heeft gelegd.

Het is niet dat er vele groote gaven zijn binnengekomen, maar het zijn de *vele kleine gaven* die 't h'm gedaan hebben.

Wij kunnen geen grootere aanmoediging vinden voor ons werk in „'t spekken van de bus" dan dit: *De kleintjes doen 't h'm.*

Kleine korrels zand vormen het breede strand; de kleine droppels water vormen de oceaan en de stuivers gebracht in geloof en vertrouwen worden omgezet in het onschatbare kapitaal van geredde zielen.

Nu er geen tekort meer bestaat is er evenwel een nieuwe verantwoordelijkheid op de schouders der B. M. S. gekomen; n.l. de lei schoon te houden. Vooral in het Zendingswerk is het gemakkelijker in schulden te geraken dan er vrij van te blijven.

We willen steeds vooruit en uitbreiden. Gelukkig is dat thans mogelijk geworden.

Als teeken hiervan zullen er dit jaar tenminste 3 nieuwe zendelingen en enkele verpleegsters worden uitgezonden. Bovendien zijn er pas 4 personen van het Spurgeon's College alleen aangenomen door de B. M. S. om na volbrachte studies te worden uitgezonden, één naar China en drie naar de Congo, waaronder ik mezelf bevind.

Deze verhoogde activiteit met haar nieuwe verantwoordelijkheid is een uitnoodiging aan ons tot steun, instandhouding en uitbreiding van het werk der B. M. S. met hetwelk ons eigen werk zoo nauw verbonden is.

Londen. H. DOORNKAMP.

III

DE INTERPROVINCIALE LANDDAG TE ASSEN.

Een laatste bericht aangaande de *Landdag* te houden op *Pinkster-Maandag* 21 Mei 1934 in het gemeentebosch te *Assen.*

Nog enkele dagen van biddende voorbereiding en de groote dag voor *Baptist Noord Nederland* zal aanbreken. Dan zullen Groningsche-, Friesche- en Drentsche Baptisten elkander ontmoeten op de groote toogdag te Assen. Daar zal de band versterkt worden die hen samenbindt. Dan zullen hun liederen, begeleid door trompetten en bazuingeklank, weerklinken onder de statige dennen van het Asserbosch. Dan zal door woord en lied openbaar worden het geheim van de kracht en de blijdschap van de Baptisten. Dan zal onze Koning groot gemaakt worden.

Alle voorbereidingen voor de ontvangst van een groote schare zijn getroffen.

Van het hoofd der politie te Assen is toestemming verkregen om *in optocht naar het Landdagterrein te marcheeren.*

Dat moet een grootsche demonstratie worden van Baptist Noord Nederland. Dan moet openbaar worden dat de Baptisten niet zijn een kleine groep amechtige geloovigen, maar dat zij hun duizendtallen op de been kunnen brengen.

Daartoe zullen alle deelnemers en bezoekers van de landdag zich tusschen $11^1/_2$ en $11^3/_4$ uur, in rijen van 4, op het stationsplein te Assen opstellen. De plaatselijke vereenigingen zooveel mogelijk bijelkander. Wanneer die vereenigingen in het bezit zijn van vaandels of banieren, dan worden deze, om meerdere luister aan het geheel toe te voegen, ontplooid medegedragen. Bekend is dat enkele afdeelingen van de N. B. J. B. in het bezit zijn van een vaandel dat dus medegevoerd wordt! Onder de klanken van twee Baptiste muziekcorpsen wordt dan naar het bosch gemarcheerd. Eén aanwijzing van de politie moeten wij doorgeven. Uit een oogpunt van orde is het n.l. in Assen niet geoorloofd om in een optocht gearmd te loopen. Men houde daarmede dus rekening.

Voor hen die per rijwiel naar Assen komen is door onze zorg bij den ingang van het bosch in de Beilerstraat, voor in het bosch, een rijwielbergplaats ingericht. Van 10 uur v.m. tot 6 uur n.m. kunnen daar de rijwielen van landdagbezoekers in bewaring gegeven worden en blijven dan onder voortdurende contrôle. Auto's zetten hun passagiers op het stationsplein af en parkeeren dan nabij de ingang van het bosch in de Beilerstraat, alwaar door ons een autowacht geplaatst is, zoodat men zonder zorg voor de wagen in het bosch kan vertoeven.

Op het landdagterrein zullen verder aanwezig zijn *Commissarissen van orde,* kenbaar aan een groene rozet, en de *Commissie van voorbereiding,* kenbaar aan een witte rozet, die alle gewenschte inlichtingen willen verstrekken.

Hoe de onkosten van deze landdag gedekt zullen worden? Daarvoor rekenen we op de bezoekers. De toegang tot het bosch en tot de spreekplaatsen is vrij; zelfs de programma's worden aan bezoekers gratis verstrekt. Wij rekenen er echter op dat men het ontvangene zal weten te waardeeren en dat toont met klinkende munt. Om die te verzamelen zal een collecte gehouden worden en die is dan voldoende om de gemaakte onkosten te dekken.

En nu, alles is gereed en wij wachten op U. Laat ons komen in drommen. Komen met biddende harten, met toegewijde harten. Laat ons komen om een zegen te geven en een zegen weg te dragen.

Laten wij vóórdien nog opblikken naar boven voor de zegen des Heeren, want: Van boven moet het alles komen!

Namens het Comité der I. P. L.
J. B. DE NEEF.

P.S. Mag ik alle bezoekers nog herinneren aan het bekende puntdichtje:

Laat niet als dank voor 't aangenaam verpoozen,
De eigenaar van 't bosch, de schillen en de doozen!

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Macht over booze geesten.

Matth. 8 : 28—34; Luk. 4 : 31—37 en 11 : 14—26.

Les voor Zondag 27 Mei 1934.

De Bezetenen uit de Gergesenen.

De Heer Jezus is de groote Vredebrenger, die de stormen in de natuur kan stillen en ook de stormen in de menschenharten. Hij is de Heiland, de Heel-maker, de Geneesmeester. Hij is de groote Heelmeester die niet enkel het lichaam, maar ook en vooral de ziel kan genezen. Er zijn ook ziekten der ziel en van het verstand, maar voor Jezus is er niets onmogelijk.

De Bijbel spreekt meermalen van een vreeselijke ziekte, en de menschen, die er door behept zijn, worden „bezetenen" genoemd. Dat zijn erg ongelukkige menschen. Die lijden aan een krankzinnigheid van de ergste soort. Het kan niet anders zijn, dan dat een booze geest, een duivel zulk een mensch geheel in zijn macht heeft. In vroegere tijden hadden de menschen een geweldige afkeer van zulke bezetenen en toch waren zij tevens zeer bang voor hen en durfden hen niet te dooden, wat zij misschien menigmaal graag hadden gewild, uit vrees dan zelf die booze geest over te krijgen. Ieder ontweek hen en was bang. Maar de Heer Jezus is nooit bang en ontwijkt geen mensch, maar kwam om ook de

diepst gezonkenen en meest ellendigen te verlossen en zalig te maken.

Zoo was Hij ook eens overgevaren naar de andere kant van de zee van Galiléa. Men noemde de menschen daar Gergesenen of ook dikwijls Gadarenen. Deze streek was hoofdzakelijk bewoond door heidenen. 't Was nogal een ruw land, woest en bergachtig.

Toen de Heiland en de discipelen aan land kwamen, was dat juist op een plek, waar een weg liep naar het kerkhof. Een kerkhofsweg of kerkhofslaan zouden wij zeggen. Maar die kerkhoven zagen er in dit land heel anders uit dan bij ons. In de spelonken en holen der bergen waren nissen uitgehouwen, waar de dooden werden bijgezet. Wie niet beslist dezen weg langs moest, kwam er niet. Niet alleen, omdat het zoo griezelig was bij al die graven langs en die vreeselijke lucht te moeten ademen, die hier dikwijls hing, maar deze weg was ook levensgevaarlijk, vooral voor één of twee menschen. Want hier zwierven ook ongelukkige menschen rond, die door de maatschappij waren uitgestooten. Zij geleken meer op dieren dan menschen, daar zij geen kleeren droegen, die waren al spoedig versleten geweest en haar en nagels waren lang en woest, zij dachten er niet aan zich te scheren of te wasschen. 's Nachts sliepen zij zoo maar in zoo'n graf, tusschen de beenderen, die er nog lagen. In dit gebied des doods gevoelden zij zich veilig en wel. Markus en Lukas vertellen van één bezetene, Mattheus vertelt van twee. Misschien dat de één hoofdzakelijk het woord gedaan heeft en dat de herinnering aan hem de eerstgenoemde Evangelisten het meest is bijgebleven.

Daar zien zij ineens dat er gewone menschen aankomen en die schijnen ook in 't geheel niet bang te zijn. Nu werden zij razend en zeer gevaarlijk. Wat hebben wij met U te doen? roepen zij. „Wat is er tusschen ons en U?" Denk niet, dat Gij maar met één geest te doen hebt, wij zijn met zeer velen! Ach, de arme menschen zèlf hadden niets meer te zeggen. Zij konden niet eens meer zelfstandig denken. Zij waren geheel onder de macht van de booze geesten. Wat zij uitspraken, zeiden eigenlijk die booze geesten in hen. Zij zèlf hadden nooit geen blijdschap, maar leden ontzaglijk verdriet. O, de booze geesten weten heel goed, dat er eens een einde komt aan hun heerschappij. Maar zij meenen, dat Jezus (de duivelen hebben direct gemerkt dat Hij het was) nog geen recht heeft hen te oordeelen. Openb. 20 : 10. Maar als de Heiland dan wil, dat zij hun heerschappij over deze menschen moeten opgeven, waarheen zullen zij dan gaan? Daar ginds weidt een kudde zwijnen. Laat ons dan in hen wonen! Zij meenen, wanneer zij in die dieren wonen, de Heer geen recht heeft hen naar de hel te zenden.

Markus zegt dat er 2000 zwijnen waren en dat er een legioen booze geesten was. Een Romeinsch legioen soldaten bestond uit 6000 man. Daarnaar gerekend zou er in elk zwijn nog drie duivels gevaren zijn. Als op één woord van den Heiland de booze machten uit den mensch gaan en in de zwijnen varen, dan is het met die kudde gauw gedaan. Zij rennen onmiddellijk naar de steile hoogte en storten zich in zee. De heidensche bewoners dezer streek geloofden, dat het zwijn het offerdier was van den god Zeus! Maar de oppergod der heidenen vermocht niet eens zijn Gerazeensche aanbidders voor schade te behoeden! Oude uitleggers verklaren, dat de demonen de bewoners van dit land door het verlies der zwijnen tegen Jezus hebben willen ophitsen. De zwijnehoeders namen ontzet de vlucht en vertelden in de stad wat er met de zwijnen was gebeurd. Zoo terloops vertelden zij ook van de genezing der bezetenen. De bewoners der stad vreezen nog ergere dingen en schade en komen daarom gezamenlijk met het eigenlijk vreeselijke verzoek, of de Heiland maar als 't u blieft zoo gauw mogelijk weer wil vertrekken. Is het egoïsme er in onzen tijd wel beter op geworden?

Lukas 4 vertelt dan hoe de Heiland ook anders wel bezetenen kon genezen en dat Hij machtiger was dan de booze geesten. Dat kon niemand begrijpen, maar Lukas 11 geeft de verklaring. Jezus was God! De priesters en schriftgeleerden echter zeggen dat Jezus duivelskrachten heeft, maar zoo dom is de duivel niet, dat hij tegen zich zèlf zou strijden. Smeek den Heiland om voortdurende reiniging en heiliging des harten opdat de duivel geen plaats krijgt.

D. G. B.

Macht over ziekten.

Luk. 4 : 38—42 en 5 : 12—26.

Les voor Zondag 3 Juni 1934.

De schoonmoeder van Petrus.

De vorige week spraken wij over heel erge ziekten, veroorzaakt door booze geesten, waarbij het lichaam nog wel gewoon kon zijn. Nu echter willen wij zien, hoe de Heiland ook macht heeft over de ziekten des lichaams.

Toen de menschen te Nazareth, waar de Heiland Zijn kinder- en jongelingsjaren had doorgebracht, niet van hem wilden weten toen Hij daar de Blijde Boodschap zou brengen, ging Hij naar andere plaatsen en kwam vooral veel te Kapernaüm, dat daarom dikwijls genoemd wordt „Zijn stad". In die stad was Hij gewoonlijk thuis bij één van Zijn discipelen, n.l. Petrus, die zijn visschersboot in de steek had gelaten om Jezus te volgen. Petrus was getrouwd en had ook nog zijn schoonmoeder in huis wonen. Ook zij was altijd blij als de Heer dit eenvoudige huisje kwam bezoeken en gaarne hielp zij dan bedienen als het huisje zoo vol stroomde met den Heer en Zijn discipelen. Maar toen de Heiland op zekeren Sabbatmorgen uit de kerk kwam, waar de Heer gesproken en ook een mensch met een onreinen geest genezen had, was de schoonmoeder van Petrus ziek en had hard de koorts. Ja, 't is wel Sabbat en de schriftgeleerden zouden ook hier erg veel bezwaar gemaakt hebben om de genezing zoo mogelijk tot stand te brengen, maar de Heiland kwam om te helpen en te redden en bovenal God te verheerlijken. Dat deed Hij ook hier in het huis van Petrus. Neen, Hij behoefde de menschen niet aan het werk te zetten door een recept te schrijven en te laten wegbrengen naar een apotheker, die het klaar moest laten maken en laten bezorgen; de Heiland gaat eenvoudig aan het hoofdeinde van het bed staan en Hij sprak slechts een woord van bestraffing tot de koorts, en de koorts verliet haar direct. Ja, zij gevoelde zich onmiddellijk zóó wèl, dat zij opstond en hielp met bedienen van de gasten, zooals zij anders ook zou hebben gedaan.

Hij geneest zelfs melaatschheid.

Reeds 's morgens was er door de menschen druk gesproken over de genezingen door Jezus tot stand gebracht. Ieder, die zieken heeft wil de hulp des Heeren inroepen. Men durfde het niet goed vóór zonsondergang om de schriftgeleerden maar zoodra het donker werd en de Sabbat dus voorbij was kwamen de menschen met hun zieken en de Heiland heeft dien avond velen uit hun lijden verlost. Eindelijk moesten allen wel een poosje gaan slapen, maar de morgen was nauwelijks begonnen of de eerste zieken ook uit de omgeving werden reeds gebracht. Maar Jezus is verdwenen. Zijn discipelen begrijpen Hem niet, dat Hij juist nu weg is gegaan en zij zoeken en vinden Hem. Maar Hij verklaart, dat Hij nu naar andere plaatsen wil, om ook daar de Blijde Boodschap te prediken, want dáártoe is Hij gekomen. Hij wil niet een nieuw soort wonderdokter zijn, die steeds meer toeloop krijgt, vooral omdat Hij de menschen gratis behandelde en zoo gemakkelijk op Zijn woord waren de zieken genezen.

Hij kon állen helpen, dat was waar. Zelfs die zieken, waarvoor geen kruid gewassen scheen. De melaatschheid bijvoorbeeld. Melaatsche menschen waren wel zeer ongelukkig, zij leden zeer veel pijn, de stukken vielen verrot van hun lichaam en dan werden zij door het afschuwelijke en besmettelijke van de ziekte nog door iedereen gemeden als de pest. Geen enkele gemeenschap mochten zij met gezonde menschen hebben. Als er een gewoon mensch in de verte naderde, moesten zij reeds

waarschuwen door de handen omhoog te steken en uit alle macht te roepen: „Onrein! Onrein!" (Lev. 13 : 45).

Zulk een melaatsche waagde het echter tot den Heer iets anders te roepen. (Luk. 5 : 12 e.v.) Hij zag in den Heer veel meer dan een gewoon mensch. „Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen!" riep hij. Hij aanbad daarbij den Heer. Hij bekommerde zich niet om de andere aanwezigen, die allen zoo gauw mogelijk aan den kant gingen uit vrees voor besmetting en die misschien gemopperd hebben over de brutaliteit van dezen mensch, die allen op deze manier kon aansteken.

Op Jezus doen wij echter nooit tevergeefsch een beroep. Hij wil en kàn helpen en zeide: „Ik wil!" En tot grooten schrik van de omstanders ráákte Hij zelfs de zieke aan, die direct genezen werd. Het kwam in sommige lichtere gevallen wel eens, zij het zelden, voor dat iemand genezen werd en die moest na onderzoek door den priester rein worden verklaard. De eigen priesters zullen nu een getuigenis moeten geven, dat Jezus werkelijk helpt!

Ook geraakten helpt Hij.

De Heer is in een huis. (Luk. 5 : 17 e.v.) Een geraakte, een verlamde wil ook zoo graag genezen worden en naar Hem toe gaan maar hij kan niet. Hij is verlamd. Maar zijn vrienden zijn bereid te helpen door hem tot den Heer te dragen. Het blijkt echter een groote moeilijkheid te zijn in huis te komen. Maar spoedig weet men er iets op. Langs de buitentrap zijn ze spoedig met den geraakte boven op het dak en het dak is gauw doorboord en een gat is ontstaan, groot genoeg om de matras met den ongelukkige door te laten met touwen tot aan de voeten van Jezus. De schriftgeleerden worden al weer boos als de Heer de zonden vergeeft, maar Hij geneest hem ook. Ja, Jezus is de Machtige!

D. G. B.

INDRUKKEN UIT HET DERDE RIJK.

Vanaf den 21, tot en met den 23 April vond in Hamburg in de Böhmkenstrasse de herdenking plaats van de stichting dier gemeente, toen juist honderd jaren geleden.

Naar aanleiding van dit heuglijk feit was ik eenige dagen in de groote Hansestad. Ik kan niet anders zeggen, dan dat ik het daar bizonder goed gehad heb. De stemming was, zooals 't bij zoo'n feest natuurlijk is, hoog. Die eigenaardige blijdschap, die de baptisten eigen is, was ruimschoots over de vergaderingen uitgegoten. Als men in de tram zat, herkende men de broeders en zusters al zonder meer aan hun blijde gezichten. 't Mag zijn dat ook het dragen van een jubileuminsigne er toe bijdroeg om elkander te herkennen. Hoe het zij, men herkende elkaar en zoo werd in menige „electrische" nog eens conferentie nagehouden.

Het is niet mijn bedoeling een kort verslag te geven van de gehouden feestelijkheden. Naar ik verneem zal door andere hand daarover wellicht een verslagje verschijnen. Maar gaarne geef ik hier enkele indrukken weer, die ik ontving in Duitschland, dat zich tegenwoordig met trots het Derde Rijk noemt.

Vooreerst echter een woord van hartelijke waardeering voor al het werk, dat onder Gods bestel 100 jaar geleden door Oncken is begonnen.

Johann Gerhard Oncken werd den 26 Jan. 1800 te Varel in Oldenburg als het kind van arme ouders geboren. Door wonderbare leidingen Gods kwam het bij hem tot een bewust erkennen van wat God ons in Christus is, en tot erkenning der bijbelsche leer over doop en gemeente.

In den avond van 22 April 1834 werd hij met nog 6 anderen door prof. Barnas Sears uit N. Amerika gedoopt.

Dat was het begin van het Baptisme op het vasteland van Europa, d.w.z. van het Baptisme, zooals wij dat nu nog hebben en waarin wij staan. Het zou niet onmogelijk wezen de draden te vervolgen, die ons verbinden met de dooperschen der middeleeuwen en nog verder terug met de Apostelen. In den laatsten tijd wordt aan deze onderzoekingen voortdurend met succes gewerkt.

Wat Oncken en zijn genooten, onder wie vooral Köbner en Lehmann eerste plaatsen innemen, na dien gearbeid en geleden hebben; wat God door hen gewrocht heeft en hoe hij hun invloed en den invloed van het Duitsche Baptisme tot ver over de grenzen heeft uitgebreid, was het groote onderwerp van al de gehouden vergaderingen.

Over dit onderwerp is dan ook bij gelegenheid van dit Jubileum een boek verschenen van een aanzienlijken omvang, van Lic. Dr. H. Luckey, verkrijgbaar te Kassel à R.M. 5. In dit boek zijn alle oorkonden, betrekking hebbende op Oncken en zijn werk, vastgelegd en van vakkundige verduidelijking en uitlegging voorzien.

Het boek is een Standaardwerk geworden voor de kennis van het begin en de ontwikkeling van het Duitsche Baptisme.

In een der zalen van het groote en prachtige voorname stadhuis van Hamburg was het, door de gaarne gegeven toestemming van den Senaat, mogelijk, een zeer interessante tentoonstelling te hebben over het leven van Oncken. O.m. werd daar ook een briefje getoond, dat Oncken eens in de gevangenis ontving, doordat Köbner het in een broodje verstopt had.

Na de revolutie van 1848, waarin de Baptisten met Oncken aan het hoofd zich voorbeeldig gedragen hebben, en wel omdat zij zich absoluut niet met de politiek bemoeiden, heeft de Senaat inzicht gekregen in de verdienste van Oncken. Het is dan ook zoover gekomen, dat hij benoemd werd als eereburger van de vrije Hansestad Hamburg. In verband hiermede is bizonder nauwkeurig alles verzameld en bewaard geworden wat op hem betrekking had, zoodat het staatsarchief de grootste bron is geworden voor de onderzoeking naar en bestudeering van Onckens leven.

Waar het Derde Rijk de cultuurgoederen der vorige eeuwen gaarne heeft overgenomen, daar geldt Oncken ook heden nog als eereburger van Hamburg.

Dat is dan ook wel uitgekomen in het aandeel, dat de Hamburger Senaat heeft genomen aan dit Jubileum. De Senaat toch is door niet minder dan drie der hoogste personen vertegenwoordigd geweest op het Jubileum.

Staatssecretaris Ahrends, zelf een lid der Gem. Altona, sprak een wondermooi woord vol waardeering. De regeerende Burgemeester Kragmann zou in eigen persoon gekomen zijn om een der vergaderingen toe te spreken. Op 't laatste oogenblik werd hij verhinderd, maar zond een eigenhandig uitvoerig felicitatie-schrijven. Senator von Alwörden sprak een kwartier lang op de meest vriendschappelijke en waardeerende wijze. Daarmede was het woord gehoord van de drie hoogste instanties der vrije Hansestad Hamburg.

Wij ook als Nederlanders gedenken dankbaar de invloed en de hulp, die wij van Oncken en van het Duitsche Baptisme in onze geschiedenis hebben mogen ervaren. Ik heb mij verblijd, dat tijdens de feestelijkheden het bij alle erkenning van de verdienste van Oncken en genooten, in geen opzicht gekomen is tot iets wat maar in de verte op afgodische vereering van menschen geleek.

De feiten zijn nuchter voorgesteld, de dank is warm vertolkt, maar voor dat alles werd eenvoudig God de eer gegeven.

De indruk vaststellend, die het geheel op mij gemaakt heeft, kom ik tot de conclusie dat er op een rechte wijze is gejubileerd.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

FOXHOL. Het is ons tot blijdschap U weer eens iets van ons te laten hooren. De arbeid in onze gem. gaat gezegend. De Heer zij geloofd en geprezen! De opkomst onder de prediking is van dien aard dat ons kerkgebouw ieder Zondag gevuld is met aandach-

tige toehoorders, niet alleen van brs. en zrs. maar ook van vreemden, die niet het eigendom zijn van Jezus. Onze broeders, die ons geruime tijd dienden, verblijden zich met ons, ziende de vruchten, die de Heer geeft op hun werk. Ook de vereenigingen zijn zeer in ledental toegenomen. We denken ook eerstdaags weer met onze Openluchtsamenkomsten te beginnen. Geve de Heer Zijn zegen ook op dit werk.

De 15de April was ook een blijde dag voor ons. Ds. J. Louw van Groningen was die Zondag tot ons overgekomen om een zuster te doopen. We werden bepaald bij de bijbelsche doop, die mocht toegediend worden aan bekeerde menschen. De nadruk werd er op gelegd, dat we dat niet anders mochten doen, als beschreven in Gods dierbaar heilig Woord. Na de doop schaarden we ons als Gemeente om de Disch des Heeren. Bij monde van onze Ouderling werd onze zuster hartelijk welkom geheeten.

Uw. br. in Chr. Jezus,
JOH. SIEKMAN.

LEEUWARDEN. Geliefde broeders en zusters. Laat ik U nu weer eens deelgenoot mogen maken in de vreugde, die wij hebben als kinderen des Heeren, wanneer Zijn werk een gezegende voortgang heeft. Nadat de doopvont hier eenigen tijd gesloten was gebleven, niet als teeken van werkloosheid, maar als een oefening van geduld, was het Zondag 6 Mei weer hoogtij in de Leeuwarder gemeente omdat dien dag 3 jonge broeders door den doop aan zijn gemeente werden toegevoegd. O geliefden, wat hebben we dien dag weer genoten! Onze geliefde Voorganger liet ons de heilsschatten zien uit Zijn dierbaar Woord. Wat hebben we als gemeente een vaste grond onder de voeten in deze zoo bewogen tijd. Wegens de plaatsruimte waren we genoodzaakt in de morgen- en avondbijeenkomst doopsbediening te houden. In beide diensten was ons lokaal tot in alle hoeken bezet met een aandachtig luisterende schare. Na de predikatie daalde onze herder en leeraar met de doopscandidaten af in 't watergraf en vond de doopsbediening plaats. Na de bediening des doops schaarden wij ons met een groote schare broeders en zusters om den Disch des N. T., waarbij onze 3 jonge broeders bij monde van den ouderling hartelijk welkom werden geheeten in den strijd, en wij allen onze eenheid beleden bij brood en wijn.

Reikhalzend wordt uitgezien naar het oogenblik, waarop wij ons nieuw kerkgebouw in gebruik kunnen nemen, waarvan de bouw gestadiglijk voortgaat. Doch hierover t. z. t. meerder nieuws. Giften hiervoor zijn ons nog steeds een zeer blijde verrassing.

En nu geliefden ik ga eindigen. De Heere zegene U persoonlijk en gemeentelijk met Zijn goedertierenheden.

Uw toegenegen broeder in Christus,
de Secr. H. FENNEMA.

NOORDBERGUM. „Zij komen aan, door Godd'lijk licht geleid, Om 't nakroost dat den Heer wordt toebereid, Te melden 't heil van Zijn gerechtigheid En groote daden". Ps. 22 : 16.

Dit, waarde broeders en zusters in onzen Heiland, konden we Zondag 29 April beluisteren van een vijftal, hetwelk beleed, hoe het *tot* en *door* den Heiland geleid was tot de plaats, waar het nu belijdenis deed en gedoopt wenschte te worden. 't Opmerkelijke was wel, dat bij dit vijftal vier plaatsen vertegenwoordigd waren en wel Bergum, Kollumerzwaag, Westergeest en de handelsstad Zwaagwesteinde. Zondag 6 Mei werd aan deze begeerte voldaan. Bij de morgendienst was er geen plaats onbezet. De Voorganger bepaalde onze gedachten bij Hand. 8 : 26 e.v. Na de predikatie werd aan de beide broeders den heiligen doop voltrokken. De middagdienst was geweldig, 'n twintigtal had plaats gezocht boven op de balken. De stoelen stonden tot op de stoep; bij den Voorganger in het spreekgestoelte hadden nog twee plaats gevonden en toch moesten er ook nog enkelen terugkeeren. Bij dezen dienst werd des Heeren woord uit het Johannes Evangelie, hfdst. 10, behandeld. Na deze woordsbediening werd aan de begeerte van drie zusters voldaan, en werden ook zij door den doop tot de gemeente toegevoegd, waarna we den dood des Heeren gedachten. Moge de Goede Herder ook dezen dag nog een verloren schaap in deze samenkomsten gevonden hebben. De Heere geve dat we het mogen zien.

Met br.groeten,
de Secr. v. d. M.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Nog even wil ik herinneren aan de voorbereiding voor de a.s. Algemeene Vergadering. Art. 1 van ons Huishoudelijk reglement zegt, dat ieder jaar 1 der bestuursleden moet aftreden, doch is terstond herkiesbaar.

Aftredende is zr. Weenink.

Art. 7 van de statuten zegt:

Voorstellen ter behandeling door de Nationale Conferentie of door het hoofdbestuur kunnen worden gedaan door de Unie-Commissie, de afdeelingen en de leden van het hoofdbestuur.

Opgave van een tegencandidate en voorstellen worden ingewacht vóór 15 Mei a.s.

Gaarne zou ik ook van de afdeelingen vernemen: welke de namen zijn der afgevaardigden, (iedere vereen. kan 2 afgevaardigden zenden) en hoeveel leden uw vereen. thans telt met opgaaf van adresverandering der secr.esse.

Enkele afd. zonden reeds een jaarverslagje en nog meerderen worden verwacht.

Met zr. gr.
G. S. OLIJSLAGER—MULLER.
Secr.esse.
Alteveer — post N. Pekela.

Unie Radio Comm. (U. R. C.)

In dank ontvangen van:

Luisterclubje Utrecht	f 0.70
Luisterclubje Zutphen	- 2.05
Totaal	f 2.75

J. G. TIGGELMAN.
Haarlem, Pres. Steijnstr. 119.

P.S. Verzoeke verdere gelden voor de U. R. C. te storten op Giro no. 167305 van br. J. Visser, v. d. Kooystr. 16, te Leeuwarden.

Fr.... fr.... fr.... N. B. J. B.ers.

Dat beteekent *niet*: framboos, fratsen of fregat — dat beteekent *wel*:
over Friesland's frissche weiden trekken franke ferme jongemenschen — dat zijn N. B. J. B.ers;
een machtig magneet trekt hen onweerstaanbaar;
als vele zwermen vogels die zich allemaal in één boom neerlaten.

Zoo zal 't zijn, zoo God wil, *2de Pinksterdag te Sneek*, waar ze zich vergaderen in de groote *Harmoniezaal, Willem Lodewijkstraat.*

9 uur precies begint de vergadering. Dat kan een dag vol glorie worden. Ik zou zoo zeggen — de ouden moeten ook mee komen. Wat hebben ze anders zoo'n heele dag thuis. Dan zijn ze onze gasten. Dan mogen zij hun hand leggen aan de pols der jeugd en over hun gerimpeld gelaat zal de zon der dankbaarheid lichten:

Onze Jeugd leeft voor Jezus!

Komaan, gij zijt ons welkom. Geniet van wat de jeugd U biedt.

Gij jeugdigen van Friesland:
bidt tot den Heer om een vurige stroom, waarop onze schepen meegevoerd worden naar de oceaan van Gods genade; bidt om een rijken dag!

Tot ziens in Sneek. Uw br.
HUIZINGA.
Secr. Prov. Friesland.
Leeuwarden, 30-4-'34.

Vraag om Zaaiers.*

Kan en wil iemand ondergeteekende gratis helpen aan oude Zaaiers? De bedoeling is ze op de Pinksterkermis alhier te verspreiden. Zend ze, desnoods ongefrankeerd; maar doe het omgaand!

In afwachting,
E. DE HAAN.
Heerenveen, Dracht 32.

* Daar liggen hier en daar nog oude Zaaiers. Dus onmiddellijk even zien. Want deze vraag om Zaaiers mag niet onbeantwoord blijven. Red.

Zusterhulp.

Het wordt meer dan tijd, dat wij eens gaan praten over de 2e jaarverg. van onze N. B. V. B., die D.V. den 12en Juli gehouden zal worden te Hengelo.

Van bezijden heb ik gehoord, dat de zusters te Hengelo zich reeds opmaken om ons waardiglijk te ontvangen.

Onze secretaresse heeft al van deu toren geblazen en een oproep in „De Christen" gedaan om voorstellen voor onze vergadering tijdig in te zenden.

Zusters, vergeet niet actief te zijn en uwe voorstellen vroeg te posten.

Ook wil onze secretaresse graag weten, hoeveel leden iedere afdeeling telt. Dat is noodig voor het jaarverslag. Verder moet zij vroegtijdig de namen der afgevaardigden in haar bezit hebben. Dat is noodig voor de goede gang van zaken.

Ik vraag mij onwillekeurig af, en vele zusters met mij, wat zal onze jaarverg. ons brengen? Wij zijn nog jong en onervaren, maar wanneer ieder lid haar best doet en haar taak bewust is en voorop plaatst om mede nuttig te zijn in den arbeid van Gods Koninkrijk, twijfel ik er niet aan of wij zullen een gezegenden dag beleven en aan het slot van de vergadering de zekerheid krijgen dat wij in de goede richting gaan en God ons gebruiken wil om medearbeidsters te zijn in den arbeid onzer gemeenten, Unie en op het zendingsterrein.

Zusters ik wek U op om allen onze jaarverg. te bezoeken. Velen zullen bezwaren opperen en zeggen: „Ja, dat gaat zoo maar niet om uit mijn huishouding te stappen".

Bezwaren kunnen soms onoverkomelijk zijn, maar er zijn er ook, die met wat inspanning en voorzorg best te overwinnen zijn.

De Zondagsschool, knapenver., kleine en groote meisjesver. hebben allen haar uitstapje. Zijn ons de jeugdschoenen te klein geworden? Natuurlijk niet! Wij gaan samen nog uit zooals vroeger. Laten wij 12 Juli vaststellen als onzen uitgangsdag en Hengelo als de plaats van onze bestemming. En laat ons van nu aan onze zusterconferentie en jaarvergadering biddend voorbereiden.

Op naar Hengelo als het 12 Juli is.

Met zustergroeten,

T. WEENINK—DETHMERS.

III

INGEZONDEN.

Leespreeken*.

In de laatste tijd komt nu en dan onder deze titel iets voor in „De Christen". Het is begrijpelijk, dat men een oplossing zoekt. Lang niet alle leekenpredikers hebben de gave, om de gemeente te stichten. Toch lijkt mij de aangeboden oplossing niet gewenscht.

Moet het de weg der mechanisatie op, dat men het dan consekwent doorvoere. Immers, de moderne techniek kan meer dan de letters alleen vermenigvuldigen. Men kan de stem des predikers op plaat of band vastleggen, en de weergave is bijna natuurgetrouw. Dat men dus eenvoudig in een onzer kerken des Zondags de preek opneemt en in elke herderlooze gemeente kan ze de volgende Zondag draaien. Waarom niet? Tenminste als het dezen kant uit moet.

Maar het moet deze kant niet uit.

Waaraan ontleenen wij ons bestaansrecht als Baptisten? Aan ons geloof in den levenden God; ons geloof in den levenden Heiland; ons geloof in den Heiligen Geest, neergedaald van God en wonende in Christus' gemeente, een gemeente van geloovigen, een levend organisme, geen mechanisme. Organisme, levend door de verbinding met het Hoofd, Jezus Christus. Levend door de inwoning van den Heiligen Geest. Een gemeente des Nieuwen Testaments willen wij zijn.

Wij verwachten het heil voor onze gemeenten niet van schoone redevoeringen, maar van de werking des Geestes. Hoe ontkomen we dan aan onlogische, vervelende geestlooze preeken zonder tot preeklezen over te gaan?

Door ons te verootmoedigen voor onzen God, dat het zoover met onze gemeenten gekomen is.

Door Hem te vragen ons opnieuw te vervullen met Zijn Geest, ons opnieuw te doorstroomen met Zijn liefde.

Door den Heer des oogstes te bidden dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstoote en aan elke gemeente geve mannen, vervuld met den Geest, vol van de liefde Gods, bekwaam om te leeren. Dan zal de Geest Gods opnieuw Zijn hof doorwaaien. Zullen opnieuw wonderen van Gods genade onder ons plaats vinden. Zal de wereld ons erkennen als een levende gemeente. Preeklezen is dunkt mij het allerlaatste, waar wij toe moeten overgaan.

Kunt gij u Stefanus voorstellen terwijl hij een preek voorleest? Immers neen. Hij was een man vol des geloofs en des Heiligen Geestes.

Was het mogelijk preeken te lezen, toen onze gemeenten in strijd en smarte geboren werden. Immers neen.

Niet naar de „kerken" moeten wij heen; terug naar de oude paden, naar de gemeente der Schriften, naar een geestelijke opwekking, eerst in de gemeente en dan tot ver daarbuiten.

Dat geve God.

COOLSMA.

* We meenen dit „ingezonden" een plaatsje te moeten geven, hoewel het ons voorkomt, dat de geachte inzender teveel beïnvloed is door plaatselijke toestanden en zijn stuk daardoor veel aan waarde inboet.

Red.

III

LEESTAFEL.

„Levenskracht", door Prof. Dr. A. M. Brouwer, een geschriftje, dat als no. 2 van de reeks „Levenszekerheid" verschijnt. Het uiterlijk is heel goed verzorgd door de kunstschilder Van Meuldijk en dekt volkomen de inhoud: niet ik maar Christus! Uit het geschriftje waait U een frissche geest tegen. Ge kunt het lezen èn herlezen. Het is een uitgave van Kemink en Zoon N.V., Over den Dom, Utrecht en het kost 25 cent.

D. H.

„De rozen in den tuin" verscheen dit voorjaar als nummer 4 in de serie populaire boekjes „Wij en onze planten". De schrijver, de heer E. J. Ludding, huldigt het devies: Leert de roos kennen in haar groei en bloei en ge zult haar liefhebben. Degenen, die van rozen houden, moeten bepaald eens kennis nemen van dit geschrift. De prijs is 55 cent. Uitg. Kemink en Zoon N.V. Utrecht.

D. H.

„Stroomingen en Sekten van onzen tijd."

4e vermeerderde druk, geb. f 1.85. De schrijver is Ds. H. Bakker, Pred. der Herv. gem. te Amsterdam.

Dit werk is de vrucht van veel studie, en geenszins een gemakkelijke studie. We hebben daarom alle waardeering voor dit boek, dat zeker geschikt is als wegwijzer te dienen in deze tijd met z'n vele stroomingen en sekten.

Alleen is het ons niet recht duidelijk wat Ds. B. verstaat onder sekte. Beter ware het geweest, wanneer de Baptisten een plaatsje hadden gekregen in „Kerkelijk leven in Nederland" dan ze hier te rangschikken onder de sekten.

Wanneer Ds. B. deze recensie leest, dan moge hij weten, dat de Unie van Baptiste gemeenten in Nederland op 1 Jan. 1934 33 gemeenten met 4372 leden omvatte. Niet bij de Unie aangesloten 3 gemeenten met 160 leden.

D. H.

„Kerkelijk leven in Nederland", geb. f 1.50.

Schrijver is Ds. Bakker van Amsterdam.

Dit boek is al een paar jaar oud, hetgeen zoo nu en dan ook uit de inhoud blijkt.

Onder „Inleiding" wordt een lijst van bij de regeering bekende kerkgenootschappen en zelfstandige kerkelijke gemeenten afgedrukt. Wanneer ge die lijst leest, dan wordt het U duidelijk, hoe de zucht tot afscheiding, gelijk Ds. B. zelf opmerkt, ons leelijke parten speelt.

Over verschillende, en wel over de voornaamste protestantsche kerkformaties wordt hier gesproken. Onder elk hoofdstuk een literatuuropgave.

We hebben hier een overzicht „in vogelvlucht". De schrijver heeft getracht naar objectiviteit.

Dit boek, evenals „Stroomingen en Sekten in onzen tijd", is populair geschreven en verschenen bij Kemink en Zoon N.V., Utrecht.

D. H.

CORRESPONDENTIE

H. E. te E. Uw „ingezonden" wordt niet opgenomen, omdat het geen nieuwe gezichtspunten geeft. U blijkt een rasechte N. S. B.er te willen zijn. Het zij zoo.

E.-R.

A. H. D. te B. Met de beste wil is het mij niet mogelijk het door U toegezonden artikel van 8 à 9 kolom over „Het Buchmanisme" op te nemen. Bovendien verliest het artikel *veel* van z'n waarde, omdat het de Buchmanbeweging ènkel bestrijdt en niet weet van waardeering.

E.-R.

DE BOOM:

God, gaat Uw snoeimes weder hakken,
Nu 't sap al driftig in mij stijgt?
Heb ik dan zooveel wilde takken,
Wier weeldrigheid mijn vrucht bedreigt?

Hoe wordt mijn schoone kroon geschonden!
Wreed kerft Gij door mijn zachte schil!
Gril blinken overal mijn wonden!
Ik sidder om mijn levens-wil!

DE HOVENIER:

Zou Ik Mij dan om dóód hout moeien?
Dat gaat bij vrachten in het vuur.
Wat lijdt, lééft! en dàt wil Ik snoeien!
En léven komt geen leed te duur!

W. DE MERODE.

* * *

Als man van ontwikkeling kent U de geschiedenis en zult daarom weten, dat het staal en het ijzer nog niet uitgevonden is, om daarmee een godsdienstige beweging te onderdrukken.

Oncken tegen Binder.

* * *

Wanneer de overheid ons ook bescherming verleent, zoo zal de wereld ons toch blijven haten, vervolgen, onderdrukken, beschimpen en lasteren.

Oncken.

* * *

En onverzoenlijk lid is een ramp voor een gemeente.

J. Köbner.

* * *

Nijd is het paard, waar de duivel gaarne op rijdt.

Plaatst uw Familieberichten in ons blad!

ADVERTENTIEN

HENDRIK v. d. BERG
en
SOPHIEA WASSENBERG
hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking D. V. zal plaats hebben op Woensdag 16 Mei a.s.

Utrecht, 30 April 1934.
Hoogstraat 27
Heerenweg 73

Kerkelijke inzegening des n.m. 4 uur door den WelEerw. Heer Ds. L. de Haan, Bapt. Gem., Kerkstraat 28.

Toekomstig adres: Hoogelanden 22, Utrecht.

Ondertrouwd:
JAN M. STENVERS
en
DINI KNIPPENBERG.

De Huwelijksinzegening zal D.V. plaats hebben op 17 Mei a.s. des n.m. 3½ uur in de Baptiste kerk, door den WelEerw. Heer Ds. K. Reiling.

Toekomstig adres:
Willemsplein 56, Hengelo (O.)

Aan allen, die den 28 April voor ons tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt, betuigen wij ***onzen oprechten dank***.

Fam. WIERSEMA.

Nieuwe Pekela.

D.V. hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders
S. W. VELTMAN
en
F. POUTSMA
hun
35-jarige Echtvereeniging
te herdenken op Zaterdag 12 Mei.
Dat de Heere hen nog vele jaren voor ons allen moge sparen is de wensch van
hunne dankbare
Kinderen en Kleinkinderen
en Verloofde.
Drachten, Mei '34.

Zoo de Heere hun leven in gezondheid spaart hopen onze geliefde Ouders
WIJBREN WIELENGA
en
JOHANNA v. d. WAL
den 25 Mei a.s. hunne
55-jarige Echtvereeniging
te gedenken.
Namens Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.
Sneek, Mei 1934.
Tranendal 17.

Heden nam de Heere nog onverwacht uit ons midden, onze lieve Man, Vader en Grootvader
HENDRIK GORTER
in den ouderdom van 72 jaar en 5 maanden.
Zijn vertrouwen was op Jezus alleen.
Sneek, 29 April 1934.
Wed. R. GORTER—Schoonhoven
J. HOFSTRA—Gorter } *Balk.*
A. HOFSTRA }
R. BLOKZIJL—Gorter } *Amsterdam.*
K. BLOKZIJL }
S. GORTER, *Sneek.*

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze geliefde Zuster
GEERTRUIDA LAGEMAN
sedert 1907 Wed. van E. WALRAVEN,
in den gezegenden ouderdom van 78 jaar.
Thans juicht zij voor den troon van God.
Hoogezand, 27 April 1934.
De Bapt. Gemeente
Hoogezand.

Heden ontsliep zeer onverwacht, in haar Heer en Heiland, onze innig geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder
JANTJE NIENHUIS
Weduwe van J. v. DUINEN
in den ouderdom van 93 jaar.
Groningen, 30 April 1934.
Frederikstraat 53.
A. v. DUINEN
L. v. DUINEN—Dekker
G. v. DUINEN
G. HAZEVELD—v. Duinen
A. BOS—v. Duinen
A. BOS
J. v. DEEMTER—v. Duinen
A. v. DEEMTER
J. v. DUINEN Jzn. } *Haren*
A. v. DUINEN—Hof }
Klein- en Achterkleinkinderen.

Vrijdag 25 Mei 1934 No. 2331 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

DE POORTKLOK.

De Bengel luidt, de Poort wil sluiten,
Elk repp' zich stedewaard van buiten,
Eer hem de nare nacht bevalt,
Wanneer de open poort gesloten,
Als balling hem voor 't hoofd zou stooten
En houdt de gansche stad bewalt.

Hoe laat zich 't Evangelie hooren,
Zoo helder voor een ieders ooren.
Die Bengel van de Hemel Poort!
De heele tijd van 't menschelijk leven,
Die God aan ieder heeft gegeven,
Hoe velen gaander traag'lijk voort!

Hoe velen zitten er te rusten,
Die 't voortgaan nog niet eens en lusten,
Onaangezien die nare nacht,
Die lange nacht van eeuwig duren,
Die onbeklimmelijke muren,
En ondoorwadelijke gracht!

Die nacht, die 't leven zal behouwen
In wee en spijt, en na berouwen
Van al te schandelijk verzuim,
Terwijl de voeten slend'ren gingen,
Door ophoud aller beuzelingen,
Maar misgunst leide op zijnen luim.

O, luie, sloffe en trage zielen,
Waakt uit den droom en rept uw hielen!
De Bengel heeft al lang geluid.
Wie weet hoe kort hij end zal maken
Dat gij niet binnen kost geraken,
Wanneer die Poort der poorten sluit.

JAN LUYKEN.

AAN ZEER STILLE WATEREN

MIJN „IK" NA DEN DOOD.

Hoe zal 't ons zijn in de eeuwigheid? Worden wij niet herhaaldelijk bij deze vraag bepaald? Vooral de ouderen, die niet alleen het verlies van dierbaren beweenen, maar ook door allerlei tegenslagen wat losser van deze wereld zijn geworden, staan bij deze vraag stil.

Veroorloof mij om er het een en ander van te zeggen.

In de eerste plaats merk ik op dat mijn „ik" in de eeuwigheid ontwaakt, zooals het hier op aarde is gaan slapen. De dood, die geheimzinnige macht, stoot en slaat het lichaam zoo wrak, dat zijn bewoner, mijn „ik", gedwongen wordt om er uit te trekken. Mijn „ik" komt dan in de eeuwigheid aan precies zooals hij op aarde is geweest. Heeft hij op aarde God liefgehad en Hem oprecht gediend onder de menschen; Heeft hij zich verlustigd in Jezus Christus? was Hij zijn dierbaarste Vriend en maakt hij zich vanwege innige verbindingen de idealen van Jezus Christus tot de zijne? Of heeft mijn „ik" de verheerlijking van zichzelf gezocht? Heeft hij geleefd zooals Kaïn geleefd heeft met of zonder diens moord, doch in elk geval onder de leuze: „Ben ik mijns broeders hoeder?" Heeft hij zijn dagen doorgebracht met den rug gekeerd naar het offer, bevreesd voor en een hekel hebbend aan God, den God van het Kruis? Als de doodsklokken over ons luiden verkondigen zij de boodschap: „Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doe; die vuil is, dat hij nog vuil worde; en die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde; en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde."

* * *

En dan mag ik in de tweede plaats zeggen, dat mijn „ik" in de eeuwigheid zich het vroegere leven hier beneden, de oude omgeving en relatie's herinnert. Dit is een onvermijdelijk gevolg van het besef de oude „ik" te zijn. Ook wordt dit door Jezus Christus bevestigd. Lazarus herinnerde zich den rijken man en deze zijn vijf broers, die met hem waren opgegroeid. „Kind gedenk!" liet Jezus Abraham tot den rijken man zeggen, die elkander in de eeuwigheid ontmoetten en toch van elkander gescheiden waren door een breede diepe klove. Ja mijn „ik" zal gedenken. En waaraan zal het wel het meeste herinnerd worden? Is het niet aan het oogenblik dat hem op aarde onuitputtelijke dankensstof schonk, n.l. de heugelijke stonde, waarop hij van eigenaar verwisselde: eens in de handen van ikzucht en zonde en oordeel, en daarna in de handen van God en vrijheid. Dat was nog eens een ommekeer! Wat zal hij voortdurend gedrongen worden om te zingen: „Want Gij zijt geslacht en hebt mij Gode gekocht met Uw bloed . . . . en gemaakt tot koning en priester!" Zeker, het „ik" ziet na den dood terug. Die ons zijn voorgegaan zien terug. Zij zien terug ook op ons en het gedenken aan ons geeft stemming aan hun harten. Er zijn bloemen die nimmer verwelken. Het zijn de bloemen, die wij strooien in de levens onzer medemenschen.

* * *

Ten slotte noemen we in de derde plaats het groote voorrecht van den Christen om als Christus en met Christus te mogen zijn.

Als Christus! Hij verrees in triomf uit het graf. Zijn gestalte vervulde Zijn volgelingen met diep ontzag en met onuitdrukkelijke blijdschap. Hij was dezelfde van vroeger, maar toch heel anders: het eeuwige licht glansde van Zijn gestalte.

Met Christus! Verklaart Paulus niet dat heen te gaan en met Christus te zijn verreweg het beste is? Met Christus! Wat een zaligheid, want wat de bruidegom is voor de bruid, dat is Christus voor mijn „ik" hier beneden, en veel meer dan dat zal Hij voor mijn „ik" zijn in het hiernamaals.

Met Christus, o welk een weelde!

„De dood dat is het slotakkoord
Van de harpmuziek van mijn leven;
Van het lied, mij te zingen gegeven,
Is hij het allerlaatste woord.

Maar als hier vergalmt het slotakkoord
Gaan ginds melodieën aan 't ruischen,
Al zwellend van fluistren tot bruisen
En juichen en jubelen in eeuwigheid
voort."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

De twee fronten. We beloofden de vorige maal nog iets te vertellen van de toespraak, door Dr Stanley Jones des namiddags te Utrecht gehouden. Hij meende dat de strijd, die geleidelijk nadert, gestreden zal worden tusschen Christendom en Marxistisch Communisme. Andere tegenstellingen zijn snel aan het verouderen. Het Communisme is een godsdienst, „de eenige levende godsdienst van het Westen" meende Stanley Jones. Het Fascisme ziet hij als de laatste fase der kapitalistische gemeenschap.

Het Koninkrijk Gods een nieuwe orde. Het Koninkrijk Gods is de Boodschap van een nieuwe orde, een nieuwe vorm van samenleven. Het program, dat Jezus te Nazareth ontvouwde bij Zijn eerste openbaar optreden, was communistisch. Hij beschrijft het probleem

de armen,
de gebrokenen van hart,
de gevangenen,
de gebondenen.

Die vier groepen vormen te zamen het probleem, dat de eeuwen door en overal om een oplossing roept; waarvoor het communisme een oplossing biedt, en ter oplossing waarvan Jezus zegt te zijn gekomen. Zij vormen het probleem, waarvan de oplossing ligt in de toepassing van de Boodschap van Jezus, ja in Jezus zelf.

„De Geest des Heeren is op mij", dat is de kracht, die in staat is het oude probleem op te lossen.

„Aanvaardt die kracht en dan is er een Blijde Boodschap voor de armen, de gebrokenen van harte. de gevangenen en gebondenen".

Hij eindigde met de vergaderden de vraag voor te leggen: welke Geest is op U? De geest van kritiek? van zinnelijkheid? van zelfzucht?

De Geest des Heeren maakt ons nederig, zachtmoedig, geduldig.

Bevruchtende ideeën. De beschouwingen, door deze zendeling ten beste gegeven, prikkelen het nadenken. Zij zijn frisch en schijnen soms gewaagd. Door sommigen worden ze haastig tegengesproken. Zij vallen zoo uit den toon. Ze halen zooveel onderst boven. Ze willen het leven stellen op een andere basis, dan waarop eeuwen het hebben opgetrokken en die zij bewaren mochten, ofschoon deze grondslag wel wat van zijn hechtheid schijnt in te boeten. Velen spreken hem tegen en anderen zwijgen hem dood. Wij luisteren liever, want wij gelooven dat de toekomst aan onzen Heere Jezus Christus is en Hij bezig is haar gestalte te geven.

Dr Stanley Jones is een man, die de wereld kent. Hij „denkt in wereld-deelen" las ik van hem. Hij heeft aanraking met de verschillende rassen, culturen, godsdiensten en daardoor met het geestesleven van heel de menschheid en heel haar verleden. Hoe bevruchtend werkt dat! Hoe rijk maakt dat den geest! Door aanraking met het vreemde vermeerdert het eigen bezit. We moesten het meer hebben. De boeken zijn daartoe een ontzaggelijk hulpmiddel, maar van belang is daarbij van tijd tot tijd contact te hebben met de levende werkelijkheid. Dat is een der redenen — en een zeer gewichtige! — waarom onze voorgaande broeders vooral naar Berlijn toe moeten. Al is de aanraking maar even en oppervlakkig, toch zal hun geest voordeel kunnen hebben van het contact met mannen uit andere sferen en streken.

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Bij ons Baptisten zijn toch alle dingen mogelijk. Herhaaldelijk en dringend hebben wij de gemeenten verzocht vóór 13 en 23 Mei ondergeteekende in het bezit te stellen van het jaarverslag en de opgave van afgevaardigden. Nu is het al bijna einde Mei en nog zijn er meer dan tien gemeenten, die in gebreke zijn gebleven! Hebben onze secretarissen bij al hun Pinkstervreugde een tikkeltje last gehad van hun zonden van nalatigheid? Misschien niet! Maar ik hoop, dat ze bij het lezen van deze regelen geen halve seconde rust noch vreugde meer genieten, voor en aleer zij hun plicht jegens den Unie-secretaris hebben vervuld.

J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

B. M. S. Yakusu, 4 April 1934.

Waarde medewerkers.

De Paaschdagen liggen weer achter ons en nu wil ik u een en ander over het werk hier vertellen. Ruim een week geleden hadden we gemeente-vergadering. Op die verg. werden 24, meest jonge menschen, door de gemeente aanvaard om gedoopt te worden. Ook waren daar 2 personen aanwezig, een vrouw en een man, die weer met bezouw terug kwamen. De echtgenoot van die jonge vrouw was een van de doopcandidaten zoodat nu man en vrouw waarlijk één zijn in de gemeente.

Zondagmorgen reeds vroeg werd de kerkklok of bel geluid en wij begaven ons derwaarts. De doopelingen werden toegesproken en opnieuw vermaand. Na een kort samenzijn begaven we ons op weg naar de rivier. Was er reeds een groote schare bijeen in de kerk, een nog grootere schare was aan de oever van de rivier. Hier werd nogmaals gezongen en gebeden, waarna de dooper eerst in het water afdaalde, later gevolgd door de doopelingen. Telkens nadat weer iemand gedoopt was zongen we een koor, dat we gewoonlijk zingen bij de doop. Vertaald luidt het:

„Groote vreugde op dezen dag,
Om ook Jezus te volgen".

Doopen in de rivier is altijd iets anders dan in een gebouw. Vooral stroomend en dan nog wel sterk stroomend water maakt het onmogelijk om heelemaal op de gewone manier te doopen. Daarom wordt de doopeling niet achterover weggelegd in het water, maar meer recht naar beneden, zoodat de voeten op de bodem der rivier blijven; omdat ze anders door de stroom zouden wegdrijven. Maar dat is dan ook het eenige verschil. Het spijt mij heelemaal niet dat ik op een Zondagmorgen in Mei in de kerk te Stadskanaal gedoopt ben, maar als ik het voor het kiezen had zou ik Paaschmorgen de voorkeur geven en het stroomende rivierwater zou mij doen denken aan de sterke stroom van Gods liede en aan de sterke stroom van het leven, dat ons zoo gemakkelijk meesleurt. Maar dat verandert aan de beteekenis van de doop niets. Waar wij echter dezen morgen weer bij de doop en bij onzen doop op dezen Paaschmorgen bepaald werden, komen deze gedachten bij ons op en blijven ons bij.

Om de gewone tijd hadden we de prediking en 's middags kwamen we met een groote schare samen om Avondmaal te vieren. De nieuwe leden werden welkom geheeten als ook de beide, die weer terug gekeerd waren en zoo gedachten we samen Jezus' dood. Het was een goede ure, een goede dag voor ons allen en zoo hebben we weer, gesterkt en bemoedigd, de strijd aanvaard. Het is goed zulke dagen te hebben en te ervaren dat God ook in onze dagen, voortgaat met Zijn heilig werk. Mogen wij ook maar getrouw en moedig doorgaan om steenen aan te dragen opdat het werk verder worde uitgebreid.

Uit het Noordelijk gedeelte van ons district ontvangen we zeer verblijdende berichten. Eén onzer arbeiders, die een reis maakte in die omgeving, spreekt van een groote opwekking en een vragen naar de dingen van Gods Koninkrijk. Zendeling Wilkerson en zijn vrouw zijn daar nu om aan de onderwijzers, die we daar hebben, een maand lang onderwijs te geven en die schrijven ook, dat alle vergaderplaatsen te klein zijn om de hoorders te bevatten. Wij verwachten hen spoedig terug en hopen dan meer over het werk daar te hooren.

Deze tijd is zeker een tijd, waarin gewerkt moet worden. Wij willen God daarvoor danken. Ondertusschen is het jammer dat het geld ontbreekt om het

werk uit te breiden. Blijf ons in uwe gebeden gedenken, opdat velen hier gedrongen mogen worden om aan de hunnen Gods boodschap te brengen.

Met hartelijken groet,

G. REILING.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Utrecht.

Gewestelijke Jeugddag Hemelvaartsdag 10 Mei 1934.

Wat een drukte in den morgen van den Hemelvaartsdag op de Oude Gracht, in de grijze Bisschopstad.

In gesloten colonne komen de Hagenaars en Amsterdammers aanmarcheeren. Terwijl wij elkander nog begroeten, verschijnt een autobus, waarop met groote letters te lezen staat: N. B. J. B. Hoorn. De Eindhovenaren zijn reeds gearriveerd.

Wat een opgewekte gezichten! En geen wonder, want heeft de Heer onze gebeden niet verhoord, waar alles blaakt en schittert door de heldere zonnestralen?

Zijn ze er allemaal? Neen, Haarlem is er nog niet, en er komen nog fietsers en fietsters uit Den Haag, Amsterdam en Haarlem.

Een mooi gezicht, die ruime Doopsgezinde Kerk tot in alle hoeken en gaten bezet. Met vreugde constateer ik, dat weldra de Doopsgezinde Kerk te klein wordt. Als Arnhem, die „helaas niet kon komen" aanwezig was geweest, hadden wij naar plaatsen moeten zoeken.

Precies 10 uur opent Ds. de Haan deze vergadering door te laten zingen lied 345 : 1 „Looft, looft den Heer mijn ziel met alle krachten", waarna in een korte bidstond Gods zegen voor dezen dag wordt gevraagd.

Voorgelezen wordt Ps. 24.

Ds. de Haan roept alle aanwezigen een hartelijk welkom toe. Hoewel van heinde en ver samengekomen, zoo gevoelen wij toch de gemeenschap met elkander. Eén belang hebben wij: Jezus als ons middelpunt te vormen en Hem te verheerlijken.

Wegens het rijk-voorziene programma, spreekt de leider slechts een kort openingswoord.

Staande wordt de „Nationale" gezongen.

Daarna wordt het programma van meer dan twintig punten afgewerkt.

Alle lof komt toe aan het dubbelkwartet uit Den Haag B.-Singel, dat onder bekwame leiding zich drie keer laat hooren.

Ook noem ik het zangnummer van 6 dames uit Haarlem, alsmede een solo met orgelbegeleiding.

Zang met gitaarbegeleiding, een duet.

Voorts beluisteren we opstellen en voordrachten.

Br. G. Planting uit Amsterdam houdt een toespraak over „bemoediging".

Een broeder uit Amsterdam ontpopt zich als een dichter door zijn zelfgemaakt gedicht „Het Wereldgebeuren" voor te lezen.

Br. Molijn uit Utrecht spreekt ons toe over „Levensdurf".

Een deklamatie over „Bach te Dresden" met orgelbegeleiding, wordt zeer gewaardeerd.

Ds. de Haan noodigt uit voor een vrij woord of getuigenis, waarvan helaas geen druk gebruik wordt gemaakt.

Br. Planting werd nog gelegenheid gegeven zijn hart te luchten over „Spek de bus", waardoor de bus met ruim f 13.— gespekt wordt.

De Utrechtsche zangver. opent en sluit de vergadering met het zingen van eenige liederen.

Tijdens de pauze trekken de gasten in twee groepen naar de met bloemen versierde Baptisten Kerk om aldaar de boterhammen te verorberen, waarna een wandeling* door de mooie parken van Utrecht wordt gemaakt.

De middagbijeenkomst wordt precies $4^1/_2$ uur gesloten.

Aan alle medewerkers wordt een woord van dank gesproken.

We eindigen met het zingen van de „Internationale".

De meesten maken daarna nog gebruik van de theetafel in de Kerkstraat.

Zoo is dan deze dag weer voorbij. Wij hebben in alle opzichten genoten. Geve de Heer, dat het voor allen een onvergetelijke dag moge zijn; vooral voor hen, die door deze samenkomst gebracht zijn aan de voeten van Hem, Die gedurig roept: „Mijn Zoon, mijn dochter, geef Mij uw hart".

A. H. ZERBST,
Secr. J. W. C. Utrecht.

* Deze wandeling werd gemaakt tusschen de morgen- en middagbijeenkomst.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Macht over de natuur.

Matth. 8 : 23—27; 17 : 24—27;
Luk. 9 : 51—56.

Les voor Zondag 10 Juni 1934.

Jezus stilt de storm. Matth. 8 : 23—27.

Wij hebben reeds meermalen gehoord, welk een groote macht onze Heiland toch heeft. Daar is niets onmogelijk voor Hem. En Hij die macht heeft over booze geesten en ook macht over ziekten, heeft ook macht over de natuur. Dat zeggen wij zoo gemakkelijk, maar hebben wij ons wel eens voorgesteld, wat dat beteekent? De Heer had het bevel gegeven, aan de andere zijde van de zee van Galilea te varen. Markus vertelt, dat er nog vele anderen in scheepjes mee overgingen. (Mark. 4). Markus vertelt uitvoerig ook enkele bijzonderheden. Het was nacht. De Heer Jezus maakt gebruik van de overtocht, om uit te rusten, om te slapen. Hij is moe. Hier merken wij weer, hoe gewoon menschelijk de Heiland met Zijn discipelen omging. — Al was de zee van Galilea ook maar klein, de visschers wisten wel uit ervaring, dat het er nog wel eens kon spoken zooals men dat noemt. Wanneer de wind van tusschen de bergen doorblaasde en een geweldige druk op een bepaald punt werd uitgeoefend, ontstond er gemakkelijk een cirkelende beweging in het water met een geweldige draaikolk, die alles naar de diepte wilde trekken. En vooral zulke ranke bootjes als de discipelen toen hadden waren gauw in de golven verdwenen. Daar merken de discipelen dat er ineens zulk een wind opsteekt. Zij probeeren met inspanning van al hun krachten aan land te komen maar het schijnt niet te zullen gelukken. Telkens gulpt er al een golf binnen de boot en tenslotte kunnen de visschers met al hun bekwaamheid hun noodlot toch niet ontgaan. Zij zien het aankomen, misschien nog één rukwind, nog één golf binnen boord, en in het volgende oogenblik liggen zij met elkander en de Heer er bij op den bodem van de Galileesche zee. Het is hun echter onbegrijpelijk, dat de Heer van al het rumoer niet wakker is geworden. Vlug maken zij Hem wakker. Verwonderd ziet Hij hun groote angst en hoort hun noodkreet: „Wij vergaan!" Jezus weet, men kán niet ondergaan, wanneer het werk nog niet is afgedaan. In de eerste plaats berispt de Heer Zijn discipelen wegens hun kleingeloof. Hij blijft stil liggen en geeft hun eerst dit standje. Hij wil, dat er bij Zijn volgelingen altijd geloof gevonden zal worden. „Ja, makkelijk gezegd!" spreken wij menschen misschien uit. Maar in het volgende oogenblik staat de Heer overeind. Hij geeft nog een standje, maar, o wonder, nu aan de winden en de zee! En zie, als bestrafte schooljongens zwijgen winden en zee. „Het moet alles gaan zooals Hij het wil!" Allen waren diep, diep onder den indruk van deze macht over de natuur. Hoe menschelijk Hij ook steeds in hun midden is, Hij is veel meer dan een mensch!

Schatting. Matth. 17 : 24—27.

Het was een inzetting, dat elke Jood, hetzij arm of rijk, vanaf zijn twintigste jaar een halve sikkel aan den tempel betalen moest. In ons geld zal het on-

geveer een gulden geweest zijn. Op bepaalde tijdstippen moest aan deze verplichting worden voldaan. Buiten Jeruzalem moest deze belasting vóór de 15de, binnen Jeruzalem vóór de 25ste Adâr (is bij òns Febr., Maart) betaald worden. Nu was de Heiland eenigen tijd niet te Kapernaum geweest. De belastingambtenaren zagen Petrus loopen, toen de Heer nog eens (voor het laatst) een kort bezoek aan Kapernaum bracht. Zij hielden Petrus staande met de vraag: „Hoe zit het met uw meester, uw leeraar, betaalt die de belasting voor den tempel niet?" Wat moest Petrus zeggen? „Ja!" was zijn antwoord. Daarop gaat Petrus gauw naar huis, waarschijnlijk zijn eigen huis, waar de Heer meestal was wanneer Hij te Kapernaum vertoefde. Daar wilde hij gauw vertellen, hoe hij door de ambtenaren staande was gehouden, maar vóór hij iets kan zeggen, stelt de Heer hem reeds een vraag over het brengen van schatting. De koningen der aarde en hunne zonen waren steeds vrij van belasting betalen. Zoo waren de priesters vrij van het betalen der tempelschatting. Hoeveel te meer dan Hij en ook Zijn discipelen. Hij is *de* Zoon! De discipelen zijn ook vrij als zonen Gods. Principieel zijn zij vrij, maar de Heer wil door te weigeren geen aanstoot geven, geen reden tot ergernis. Want voor Wetsgetrouwe Joden zou Jezus' handelwijze onbegrijpelijk zijn als zij nog niet in Hem geloofden. Petrus moet met zijn hengel naar 't water gaan en de eerste de beste visch, die hij vangt, zal een geldstuk, een stater, in den bek hebben. Een stater is een Grieksch muntstuk van 2 drachmen of 4 didrachmen waarde. Daarvan kon de belasting betaald worden voor den Heer en voor Petrus. Voor den Heer is niets te wonderlijk of onmogelijk!

De Samaritanen. Luk. 9 : 51—56.

De geweldige macht, waarover de Heer Jezus beschikte, heeft Hij nooit anders gebruikt dan er goed mee te doen. De Joden en Samaritanen konden slecht met elkaar overweg. Toen de Heer eens door Samarië reisde, (Hij had géén hekel aan de Samaritanen, wist juist allerlei goeds van hen te vertellen), liepen een paar discipelen vooruit om voor den nacht een onderkomen te zoeken. Maar het gelukt niet. Jacobus en Johannes werden erg kwaad. Zij denken ineens aan vuur, dat hier vroeger eens van den hemel gevallen was om wraak te nemen. (2 Kon. 1). Zou dat ook nu niet kunnen gebeuren? Om bidden? De Heer bestraft hen. Hij kwam om te behouden. Heerlijk!

D. G. B.

De blindgeborene.

Joh. 9.

Les voor Zondag 17 Juni 1934.

De Heiland gebruikt Zijn macht steeds om te behouden, om te redden. Nooit misbruikt Hij Zijn macht. Zoo hebben wij verleden week gehoord. Wij weten ook hoeveel gelegenheden er zijn in de wereld om goed te doen. Dat was ook reeds het geval, toen de Heiland op aarde was. Er bestonden voor ongelukkige menschen in dien tijd nog niet die inrichtingen, die men tegenwoordig kent. Vooral de blinden, die er in het Oosten steeds veel zijn, hadden het bijzonder moeilijk, omdat zij nog meer dan anderen afhankelijk zijn. Maar de Heer had reeds vele blinde oogen geopend; Hij weet wat zij lijden en Hij is nog meer begaan met het lot van hen, die wel goede oogen hebben en die toch „blinden" genoemd moeten worden. „Ziende blind", hebt gij daarvan wel eens gehoord? En begrijpt gij, wat het beteekent?

De vraag der discipelen.

Toen de Heiland weer eens met Zijn discipelen langs den weg ging, zagen zij daar weer zoo'n blinde bedelaar zitten. Zij kenden hem zelfs wel, want zij wisten, dat hij reeds vanaf zijn geboorte blind was geweest. Nu hadden de discipelen wel vaak in de Synagoge hooren verklaren, dat God alle goede menschen zegent, d.w.z. zij die trouw naar de kerk, de tempel of synagoge gingen en die steeds de voorgeschreven offers brachten. Maar de zondaars, de tollenaars, zij die de Wet niet deden of kenden, waren niet aangenaam in de oogen van God en werden gestraft. Nu was hier echter een groote moeilijkheid. Deze man was al blind van de geboorte af. Hij kon dus zelf geen kwaad hebben gedaan, waarvoor hij blind was geworden. Hoe moest dat nu? Hadden zijn ouders misschien zooveel kwaad gedaan, dat hun kind er nog voor moest boeten? Neen, dat kan niet zijn! Zouden dan de ongelukkigste menschen in de wereld dan ook tevens steeds de slechtsten zijn? Het is ook zeer goed mogelijk, dat ziekte komt, opdat God Zijn macht ter genezing kan toonen opdat Zijn naam verheerlijkt kan worden.

De genezing.

De Heiland is het licht der wereld, Hij geeft blinden het gezicht. Hij zal ook deze blindgeborene genezen. Hij doet het wel op een vreemde manier. Hij maakt een beetje slijk en strijkt dat den blinden bedelaar op de oogen en beveelt hem daarna, naar den vijver Silóam te gaan om het weer af te wasschen. Ach, 't is slechts een middel, door een enkel woord had de Heer ook de genezing tot stand kunnen brengen.

Het water werd in dezen vijver kunstmatig ingeleid, (gezonden). Op deze manier is dit water nu de Silóam, de „afgezant" des Heeren. Wie weet, wat er in de ziel van dezen blinde is omgegaan, toen hij voelend en tastend met zijn stok naar den vijver strompelde, waar hij zich misschien reeds vaak heeft gewasschen. Terwijl hij zich zoo in gehoorzaamheid aan het bevel van Jezus wascht, bemerkt hij ineens, dat hij het licht van zijn oogen ontvangt. Hij heeft nog nooit gezien. Hij was steeds een menschelijk wrak in de maatschappij. Nu is hij een mensch gelijk al de anderen. Nu ziet hij de heerlijke natuur, het zonlicht en de menschen en dieren. Het juichte en jubelde in zijn ziel.

Hij kon het zich nog nauwelijks begrijpen, dat dit met hem was gebeurd. Ook al die menschen die hem hadden gekend, waren zeer verbaasd. Dat was nog nooit gebeurd. Zij meenden zelfs, dat zij zich moesten vergissen, maar de welbekende stem van den genezene klinkt hen in de ooren en verklaart hen, dat hij het werkelijk zélf is. Heel eenvoudig vertelt hij dan, hoe zijn genezing een feit is geworden.

De gevolgen.

Waren de menschen nu allen blij? O neen! De Farizeën waren juist boos! Want de genezing was op een Sabbatswandeling van de Heer met Zijn discipelen gebeurd.

Zij maakten hiervan gebruik, om den menschen daarop te wijzen, dat deze Jezus toch niet van God gezonden kon zijn, anders zou Hij zulke dingen niet op den Sabbat doen. Anderen echter wezen er op, dat een gewoon mensch, een zondaar, zulke dingen toch niet kon doen. God moet wel met een mensch zijn, die tot zooiets in staat is. De blindgeborene wordt er bij geroepen en hij geeft als zijn oordeel te kennen, dat Hij, Jezus, een profeet moet zijn, dus van God gezonden. De ouders, eveneens geroepen, zijn bang voor de joden en willen daarom liefst zoo weinig mogelijk zeggen. (Vs. 22). Zij weten zeker dat hij altijd blind is geweest en dat hij nu werkelijk ziende is geworden. Maar hoe dat precies is gegaan, ja, dat moet hij zelf maar uitleggen, hij is er oud genoeg voor.

Dan moet de blindgeborene maar weer voorkomen. Het stond hun in 't geheel niet aan dat hij Jezus een profeet had genoemd.

Zij moeten zien hem tot andere gedachten te brengen (vs. 24). Tegenover hún wetenschap stelt hij de zijne: Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie!" Als zij doorgaan met vragen, houdt hij hen voor: „Wilt gij misschien ook Zijn discipelen worden?" maar dat wilden zij juist niet. Zij besloten, dat hij nooit meer in de synagoge mocht komen. Hij was verstooten als een heiden. De Heiland echter zoekt hem juist nu op

en na een onderhoud met hem komt hij geheel tot het geloof in Jezus. Daarin werd God nog meer verheerlijkt dan in de genezing zijner blindheid.

D. G. B.

III

INDRUKKEN UIT HET DERDE RIJK.

(Slot.)

Algemeene indrukken.

Toen ik den 20 April over de grenzen trok, viel 't mij op, dat overal de hakenkruisvlaggen wapperden. Ofschoon ik wel eens van het groote enthousiasme gehoord had, dat den bewoners van het Derde Rijk eigen *moet* zijn, kwam mij dit toch als iets bizonders voor. Ik vroeg den politieagent, dien wij vanaf de grens tot onze bewaking, of tot onze veiligheid, 'k weet niet recht waartoe, in den trein hadden, of men tegenwoordig in Duitschland altijd zoo vlagde. „Neen", was 't antwoord, „maar vandaag is Hitler jarig". Nu dat moet ik zeggen, als het bij gelegenheid vlaggen heusch verbondenheid uitdrukt aan een regeerder of regeerende macht, dan bewees Duitschland blinkend zijn verbondenheid aan Adolf Hitler. Met klimmende verwondering zag ik in Hamburg komende, hoe juist die wijken, die ik vroeger gekend had als rood en zwart vanwege de communistische leuzen, nu in dezelfde kleuren om strijd vlagden om hun verbondenheid aan den „Führer" tot uitdrukking te brengen.

Ik was dus op een reuzefijne dag Duitschland binnen gekomen. Zeer velen vlagden den anderen dag nog na. Maar omdat den 20sten alle vlaggen doornat geregend waren, kon dat ook zijn om ze te doen drogen in zon en wind.

Ons deed het vreemd aan, dat ook van alle kerken, en niet het minst van alle bapt. kerken, de vlag met het hakenkruis wapperde.

Maar ons heeft meer vreemd aangedaan, wat toch wel verklaring gevonden heeft bij een verder navragen. Als men zóó een paar dagen in Duitschland is, kan men zich niet aan den indruk ontworstelen, dat de regeering van tegenwoordig kultureel werkelijk een groote zegen beteekent voor het Duitsche volk. De orde en de rust, de reinheid der straten en treinen en trams waren voor mij, die ook in vroegere jaren in Duitschland leefde, werkelijk opvallend. Wat ook opviel was dat alle pornografische prenten en platen uit tijdschriften en boekwinkels verdwenen waren. De laatste jaren, voor het ingrijpen van Hitler, was het werkelijk niet mogelijk, zonder in zijn zedelijke gevoelens gekwetst te worden, in een boekwinkeletalage of in een geillustreerd blad te zien. Men komt, als men vergelijken kan met vroeger, onder den indruk van een groote, eenvoudige, reine natuurlijkheid.

De eenvoudige natuurlijkheid, die het land heeft aan opgelegde autoriteit, en vol van een waardig zelfrespect is, komt in alles uit. In kleeding en groet en optreden. Zij die de ideeën van het Derde Rijk willen uitdragen, gaan zóó eenvoudig gekleed. Alles wat pompeus is, is uit den booze.

De hoogste vertegenwoordigers van den senaat kwamen in een eenvoudig bruin overhemd met slap boordje hun woord doen. Ze waren voor een leek niet te onderscheiden van gewone S.A. of S.S. mannen. Maar aan het binnenkomen in de zaal, wat zonder opschik geschiedde, kon men 't toch merken, dat zij de mannen waren, die de macht hadden.

Zelfbewust, 't hoofd rechtop, met korte, „schneidige" passen en bewegingen, gingen ze naar hun plaats. Heerschers, niet krachtens overlevering en geboorte, maar krachtens capaciteiten in hen voorhanden.

Mijn indruk is: het Duitsche volk heeft zich in het Derde Rijk weer teruggevonden. De Duitscher is nu eenmaal anders dan de Nederlander. Hij moet gecommandeerd worden. Hij moet gedrild worden. Hij moet in een zekere angst leven. Hij kan niet vrij zijn. Welnu, hij wordt gecommandeerd! Ik zag groote groepen kleine jongens, vanaf 10 jaar, marcheeren in onberispelijke orde, gepakt met zware ransel en rol, en aangevoerd door een soort korporaaltje van 12—14 jaar, en ook soms nog jonger. Maar de lieve montere jongens waren vroolijk en blij. Zulk een drillen vonden ze fijn. Ze zijn immers vrijwillig erbij. En welke jongen speelt dan niet graag soldaatje? In Duitschland kent men het. Ze moesten in de houding staan, richten, nummeren enz. enz.

En wat dat leven aangaat in zekere angst, dat is er ook. Ik zat met vertrouwden in den trein. Wij spraken vrij. Maar opeens stokte het gesprek. Een jonge dame had ons even onderzoekend aangezien. Ik kon dat wel verdragen. Maar mijn beide makkers werden voorzichtig. „Een woord kan genoeg zijn voor een toegangsbewijs tot het concentratiekamp", was de verontschuldiging, die ik voor deze houding gedurig weer kreeg.

Hoe staan onze broeders onder dit alles? Bijna allen, die ik sprak, zijn met groote spontaniteit op zijde der regeering. Ik weet, dat velen zich tegen mij meer vertrouwelijk hebben uitgelaten dan tegen een volksgenoot. Maar mijn vaste overtuiging is, dat de meeste uit den grond van hun hart God danken voor deze regeering. Vóór Hitler 't roer in handen nam, heerschte er dan ook zoo'n verschrikkelijke terreur der Communisten. 't Gebeurde dat zonder aanleiding, van de daken der huizen af, soms, menschen werden neergeschoten. Dagelijks berichtten de couranten over zulke gevallen. Waar onze menschen uit den aard der zaak rustig zijn, is het hun een oorzaak van groote dank aan God, dat het nu rustig is.

Een der leidende Baptisten, die aan 't hoofd staat van de geheele baptiste beweging, zei in zijn feestrede: „Wij, baptisten zijn altijd trouw geweest aan de regeeringen, die over ons gesteld waren. Maar niet elke regeering heeft 't ons zoo gemakkelijk gemaakt, met vreugde getrouw te zijn". Dit was een waardig woord.

De wijze, waarop de vertegenwoordigers der regeering gesproken hebben, was wel zoo positief, dat dergelijke woorden niet anders kunnen als de harten verwarmen. Eén dier mannen zei onder meer: „Wat de Baptisten willen, is eigenlijk niets anders dan wat de Nat. Soc. Regeering bedoelt, n.l. de godsdienst voor het volk te doen zijn. Van uw kansels wordt niet zwaar gedogmatiseerd, wordt niet aan politiek gedaan, maar van daaruit wordt aan het volk gebracht wat het noodig heeft, het eenvoudige evangelie van Jezus Christus. Daarnaar dorst ons volk. Daarom ben ik graag hierheen gekomen, om U te feliciteeren. De tegenwoordige regeering stelt zich geheel bewust tot beschermster van het positieve Christendom en van het Christusgeloovige volk. Ik kan U verzekeren, dat zoo lang gij op dezen weg voortgaat, U door de regeering niet één haar zal gekrenkt worden".

Het is te begrijpen, dat zulke woorden uit den mond van de hoogste machthebbers, gewinnend werken.

Het gevaar.

Onder al deze dingen heb ik toch een groot gevaar ontdekt. Een gevaar, waarvan ik niet wist dat het voor onze broeders in D. bestond; maar een gevaar dat, zoo 't niet snel erkend wordt, m.i. de gemeente met de zwaarste nooden bedreigt.

Enkelen hebben de oogen open voor dat gevaar. Dat zijn geen mannen van naam. Dat zijn niet de hoogsten in de organisatie, want die roepen om strijd: Vrede, Vrede, en geen gevaar. Sommigen heb ik bij dat Vrede, Vrederoepen zoover zien gaan, dat ze hun zelfrespect verloren, en bepaald al aan vleierij toe waren. Maar zij, wier oogen open waren, beschouw ik als de nuchtersten en meest geestelijken onder de broeders. Dat gevaar bestaat in de eerste plaats hierin, dat het Nat. Soc. maar *niet alleen* een politieke richting is. Al wat ik op dit gebied daarvan gezien heb, en van z'n werkingen in

het Duitsche leven, was beter dan wat ik ervoer onder 't vorige regiem. Maar het is tot een levensbeschouwing uitgebouwd en stelt zich dwingend onder het volk. Het vraagt den geheelen mensch. Wat dat beteekent zullen onze gemeenten, die op 't oogenblik God zoo hartelijk danken voor Hitler en de zijnen, nog schrikkelijk ondervinden.

't Is nu reeds zoo, terwijl de ouderen Zondags in de kerken God dienen en prijzen en loven, zijn hun kinderen in 't een of ander jeugdverband en marcheeren en spelen soldaatje.

Die kinderen leeren dus nu al niet meer 't geregelde opgaan in de gemeente. Ook de verheffing van den Staat op de plaats van God, want God alleen heeft toch recht op den geheelen mensch, geeft het opgroeiend geslacht een beslist scheef Godsbegrip.

De vereenzelviging van het eerste gebod (God liefhebben) met het tweede (de naaste liefhebben), doet het eerste gebod geheel aan kracht verliezen en laat in Nat. Soc. opvatting nog alleen den staat over, dien wij te dienen hebben.

Juist omdat het saamhoorigheidsbesef een wezenlijk stuk van het Duitsche wezen uitmaakt, werken deze dogma's sterk in op de wereldbeschouwing, ook van onze gemeenten.

De tweede zijde van het gevaar is de groote vriendelijkheid van de regeering jegens ons als Baptisten. Natuurlijk verlangen wij niet naar vervolging; maar wanneer de wereldlijke overheid zich bewust tot beschermer van de gemeente van Jezus Christus opwerpt, dan heeft de geschiedenis geleerd (men denke aan Constantijn de Groote en aan de verwording der reformatie) dat de gemeente dat met de hoogste prijs te betalen heeft.

In zijn gloeiende rede liet de Senator von Alwörden dan ook heel duidelijk doorschemeren, dat voor deze vriendelijke houding jegens de Baptisten als tegenprestatie verwacht werd een vaste verbondenheid, *zonder vragen* van de Baptisten jegens de regeering.

Het komt ons voor, dat het vele goede wat uiterlijk tot dusver door het Nat. Soc. aan het Duitsche volk gebracht is, verbonden met de angst voor een eventueele straf op ongehoorzaamheid, ook al kwam die voort uit gewetensbezwaren, de oogen onzer broeders en zusters in Duitschland nog bijna volkomen gesloten doet zijn voor dit gevaar.

Aan Hem, Die honderd jaren lang het Baptisme daar voor tienduizenden tot een zegen deed zijn, zij ook deze gevaarvolle tegenwoordige situatie aanbevolen. Hij kan en wil en zal Zijn werk niet begeven en zal Zijn Naam heerlijk maken.

A. P. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Zondag 6 Mei was voor de gemeente alhier weer een blijde dag. Zij mocht getuige zijn van het feit, dat één zuster en drie broeders door het watergraf heen aan de gemeente werden toegevoegd. Onze geachte Voorganger had hierbij weer het voorrecht, om aan een luisterende schare de boodschap te brengen, dat de doop niet is een instelling van menschen maar een bevel van God. Wij zijn onze Hemelsche Vader dankbaar voor de vele zegeningen, die Hij ons schenkt, doch de Heer heeft meer nog om te geven, waarom wij biddend naar Hem blijven opzien.

Al onze medeverbondenen in Christus wenschen wij Gods besten zegen toe.

Uw br. in Chr.,
H. Bl., Secr.

ZWOLLE. Geliefde brs. en zrs. Wij lezen zoo dikwijls van ontvangen zegen in andere gemeenten, maar nooit iets uit Zwolle. Daarom wilden wij thans ook eens iets van ons laten hooren, opdat onze medeverbondenen in den Heere mogen weten, dat God ook hier voortgaat te zegenen. Door Gods genade zijn er weer zielen toegevoegd tot de Gemeente die zalig worden. Den 8sten April hadden wij een br. en zr. in ons midden van reeds 57 jaar, die beide hun Heiland gevonden hadden, en ook gehoorzamen wilden aan het bevel des Heeren, door zich met Hem te willen laten begraven door den doop in den dood, om in nieuwigheid des levens met Hem te wandelen. Waren onze zielen ontroerd vanwege de groote genade Gods, bewezen aan deze twee geredde zielen, bij het zien nederdalen in het watergraf, nog meer waren wij het op 6 Mei, toen wij een jonge zr. van 14 jaar in ons midden hadden, die zoo hartelijk kon getuigen een kind van God te zijn en daarom ook aan het bevel des Heeren wilde voldoen. „*Kan ook iemand het water weren, dat* dezen niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben gelijk als ook wij?" (Hand. 10 : 47). Het woord, waarbij ditmaal onze br. Voorganger ons bepaalde, kwam hier wel heerlijk tot zijn recht. Beide malen schaarden wij ons met de nieuwe leden om den Disch des Heeren, waar hun door onzen br. Ouderling het welkom werd toegeroepen in de gemeente en in den strijd. Het waren beide heerlijke dagen, waarin we extra verkwikt en bemoedigd werden.

F. Kuiper, Secr.

SNEEK. 't Is reeds eenigen tijd geleden, dat we iets van ons hebben laten hooren.

't Gaat hier gelukkig uitstekend en wij verheugen ons, dat God hier den arbeid gegeven heeft waardoor Hij ons zegent.

Het was een bijzondere dag voor ons, toen onze Voorganger zijn vijf en zestigste verjaardag vierde.

De gemeente en verschillende vereenigingen waren uitgenoodigd des avonds in ons kerkgebouw te komen, om met elkaar den Heer te prijzen voor de zegeningen, welke onze broeder had ontvangen.

Menig hartelijk woord werd er gesproken en getuigde van den band welke er bestaat tusschen Voorganger, gemeente en jeugd.

Wij allen zijn dankbaar, dat God onzen broeder met zijn geliefde echtgenoote reeds zoovele jaren voor ons heeft gespaard.

We zouden wel gaarne meer zichtbare zegen zien op onzen arbeid, doch we werken getrouw voort en weten, dat onze arbeid niet ijdel zal zijn.

Wij hebben te zaaien en weten, dat er eenmaal gemaaid zal worden; is het niet door ons, dan door hen die ons volgen.

Met hartelijken groet en heilbede voor al den arbeid.

Uw broeder in Chr.,
A. WIELINGA, Secretaris.

100 JAARFEEST DER BAPTISTE GEMEENTE HAMBURG-Böhmkenstrasse.

Het 100-jarig bestaan der Baptiste gemeente Hamburg-Böhmkenstrasse werd onder groote deelneming van alle Hamburger gemeenten op feestelijke wijze herdacht. 3 dagen werden hiervoor in aanspraak genomen. Zaterdagavond 21 April l.l. begon de herdenking door een openingssamenkomst in het kerkgebouw in de Böhmkenstrasse, de eerste Bapt. Kerk in Duitschland. Dit mooie ruime gebouw was geheel versierd met groen en smaakvol met seringen en leliën in een feestzaal veranderd. Voor de ingang van het kerkgebouw was op een doek geschilderd: „Hundert Jahre Baptistengemeinde Hamburg—Böhmkenstrasse". — De vergadering was zeer sterk bezocht, ongeveer 1100 personen waren aanwezig. De leiding lag in handen van de predikant der gemeente Ds. W. Riemenschneider, die uit naam der gemeente alle deelnemers, in het bijzonder de vertegenwoordiger van de Wereldbond en de vanuit Engeland overgekomen schoondochter van Oncken, hartelijk begroette. De zin en het doel van het jubileumfeest zal zijn aanbidding van den drieëenigen God die geopenbaard is bij ons door Johann Gerhard Oncken. Behalve de leider voerden verder het woord de gemeentediaken de heer W. Altschwager en de vroegere predikant der gemeente Ds. Th. Dupree, die deze gemeente diende van 1895—1904. Deze berichten ons iets uit de geschiedenis der gemeente. Verder sprak Ds. Grimm uit Stuttgart over het onderwerp: „De onbeweeglijke grond". Dr. Rushbrooke uit Londen sprak uit naam van de Bapt. Wereldbond. Dr. Gunning uit naam van de Engelsche Baptisten. Spr. haalde aan dat wasdom der wonderbare Godsopenbaring de gemeente is. Hij stelde ons voor de vraag hoe de toekomst zal worden. Tot wien zullen wij gaan? Alleen tot Jezus Christus, deze gebruiken wij voor de toekomst. Wie Hem heeft die heeft de toekomst. Zijn hand doorboort alles. Onder Zijn leiding gaat het van overwinning tot overwinning, zooals de bewijzen daar zijn uit het verleden.

Ds. A. P. Barendregt sprak uit naam van de Nederlandsche Baptisten. Spr. wees heen op een woord van Jezus n.l. dat de poorten der hel de gemeente Gods niet zullen overweldigen. Tot hiertoe is dat nog altijd zoo geweest, en zal ook wel immer zoo blijven. Wel is waar wordt veel wat niet Hij gebouwd heeft, door de stroom bedolven en weggespoeld. Doch dat behoort per slot van rekening niet tot de gemeente, doch tot de wereld. In zoogenaamde rustige tijden groeit er iets aan de gemeenteplant wat ten laatste

toch schadelijk wordt voor het Godsrijk. Daarom komt er zoo nu en dan een storm, en de takken en bladeren van onze organisatie stuiven overal heen, doch de gemeente blijft.

Ds. A. Moden sprak uit naam van de Baptisten uit Zweden. Gemeentegezang alsmede gemengdkoor, mannenkoor van het Seminar en vrouwenkoor verhoogden het feestelijk stempel van deze vergadering. Vele telegrammen en schriftelijke felicitaties, waaronder Ds. Füllbrand, gemeente uit Praag, Sophia, Leger des Heils, Mennonietengemeente en nog vele andere, kwamen binnen.

De eigenlijke feestzondag begon met een godsdienst, waaraan een bidstond vooraf ging onder leiding van Ds. P. Pohl. Ds. H. Fehr, vroegere predikant der gemeente Böhmkenstrasse leidde de morgengodsdienst. Spr. wees daarop heen dat het 100-jarig jubileum moet zijn een loflied ter eere Gods. Wanneer wij terugblikken, dan zoeken wij een verklaring. Deze verklaring beteekent alleen 100 jaren Duitsch Baptisme, en is 100 jaren genadig handelen van God aan ons en door ons. En juist daarom moet ons 100 jaarfeest een loflied Gods zijn. In zijn preek kwamen 3 woorden van Oncken in het bijzonder naar voren.

1. Wij allen, die door de almachtige hand van God te voorschijn zijn gekomen, hebben Zijne genade zeer van noode.

2. Hoe meer ons God met Zijne genade overlaadt, des te meer worden wij daartoe bestemd naar Zijn heerlijkheid te trachten.

3. Hoe meer Gods Geest ons vervult, des te grooter is onze opgave.

De stichter van het Duitsche Baptisme had een zegelstok waarop de volgende woorden stonden: „Pro Dei gloria et bono publico" (Tot eer van God en tot heil der wereld). God roept door Christus. God roept door de baptisten. Wij willen Hem die ons geroepen heeft en die anderen roept loven en prijzen. Na dezen dienst werd het Heilig Avondmaal gevierd. Het lijden en sterven van Hem voor wien wij daar zijn werd op aangrijpende wijze naar voren gebracht door Seminar-Director C. Neuschäfer.

Om 3 uur n.m. vond in de kerk een Zondagsschoolfeest plaats onder leiding van de Zondagsschoolhoofdleeraar de heer J. Ahrens uit Altona. Een schare van c.a. 1200 kinderen uit de 10 Hamburger gemeenten waren vereenigd. In deze vergadering trad nog op als spreker Ds. C. A. Flügge uit Kassel, welke op aanschouwelijke wijze daarstelde hoe Jezus de kinderen tot zich geroepen heeft. Spr. wees de kinderen heen niet alleen strijders te worden voor het vergankelijke vaderland, doch strijders voor Jezus te worden.

Van 4 tot 5 uur n.m. werd een groote jeugdvergadering gehouden. Ds. H. Rockel, predikant der gemeente Hamburg—Eimsbüttel, leidde deze vergadering en sprak in zijn begroetingswoord over de verantwoording en de moeilijkheden van een jong christenleven. Verder sprak Ds. P. Schmidt uit Kassel, schrijver van het jeugdblad. Ds. H. Gezork uit Berlijn hield een toespraak in het bijzonder over het woord van Oncken: „Jeder Baptist ein Missionar". Juist jonge menschen, die nog voor het leven staan, die nog kracht en moed bezitten, kan God wonderbaar gebruiken. Spr. wees heen om persoonlijk met de menschen in aanraking te komen en persoonlijk met hen te spreken over het heil dat daar is in Jezus Christus. Daarom ook voor de nieuwe eeuw die voor ons ligt: „Jeder Baptist ein Missionar". Ds. A. P. Barendregt sloot deze vergadering met dankzegging.

Des avonds 7 uur was een groote menigte te zamen gekomen. Het kerkgebouw was te klein, zoodat de oude vergaderzaal daarnaast ook werd gebruikt. Door luidsprekers was het mogelijk gemaakt in deze zaal alles te hooren wat in de kerk verhandeld werd. Helaas moesten nog 400 personen terugkeeren. Het motto voor dit liefdemaal luidde: „Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid". Seminardirektor C. Neuschäfer leidde deze vergadering. De senaat was vertegenwoordigd door de staatssecretaris de heer Ahrens, welke in zijn toespraak te kennen gaf, dat hij persoonlijk heel gaarne de uitnoodiging had aangenomen, omdat hij in enge verbinding stond met de geloovige christengemeente. Hij herinnerde aan vroegere tijden, dat de gemeente dikwijls vervolgd geweest is. Ja zelfs zoover is het gegaan dat ze hunne dooden niet eens mochten begraven. Sedert het nationaal-socialisme de leiding overnam, is niet alleen voor de bapt. gemeente, doch voor het geheele christendom de vervolging voorbij. Hij sprak de gemeente zijn hartelijke gelukwenschen uit tot heil van volk en vaderland. Na een dankwoord aan de staatssecretaris door Ds. Riemenschneider spraken verder nog de vertegenwoordiger van het predigerseminar (leeraar J. Janssen) en van het Verlagshaus (techn. leider E. Schröder). De voorzitter der Duitsche bond O. Nehring en zendeling W. Schirrmacher spraken als vertegenwoordigers van de zending. Mevr. B. Gieselbusch, als vertegenwoordigster van de vrouwendienst, merkte op dat juist de vrouwen bij de baptisten groote beteekenis hebben. Reeds bij de oprichting hadden ze de overhand, daar bij de voor 100 jaar geleden 7 gedoopten, 4 vrouwen en 3 mannen waren. Ds. P. Nörgaard groette uit naam van de baptisten uit Denemarken. Direktor F. Heitmüller sprak een groetwoord uit naam der *evangelische alliance* en wees heen naar de eenheid die daar te vinden is in het geloof in den Zoon van God. Gemeentegezang alsmede gemengdkoor, mannenkoor van het seminar en vrouwenkoor droegen bij tot het welslagen van dit jubileumfeest.

(Slot volgt.)

Oog en hart.

Een blik, die tot het binnenst ziet....
Ach, welk een gaaf voor U en mij!
Mijn Heiland! geef me Uw *oogen* niet,
Of geef me Uw *hart* er bij.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Afdeelingen, die nog niet hebben voldaan aan de oproep om voorstellen voor de a.s. Alg. Vergadering en jaarverslagje en ledental van hun vereeniging, worden verzocht dit nog direct te doen. Wordt het nog uitgesteld, dan komt het te laat voor de agenda.

Met zr. gr.,
G. S. OLIJSLAGER—MULLER,
Secr.esse.
Alteveer — Post N. Pekela.

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van zr. B. te W.	f 2.—
„ „Overwerk" te D.	- 2.50
„ Mej. v. d. Z. te L.	- 0.44

Hartelijk dank.

Ontvangen voor de Zending:

van gem. Hengelo (O.)	f 100.—	z. s. b.
„ „ Utrecht	- 40.42	id.
„ „ Stadskanaal	- 400.—	v.Congo
„ N. B. J. B.	- 600.—	v. Zendeling kweekeling
„ Zondagsschool der gem. te Harlingen	- 6.—	z. s. b.

Hartelijk dank.

De coupons per 1 Mei j.l. van de obligatieleening ten laste van de gemeente te Leeuwarden, kunnen ter betaling aangeboden worden bij de Amsterdamsche Bank N.V. Bijkantoor Leeuwarden.

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Verbeterd bericht.

23e Friesche Bondsdag van Baptiste gemeenten in Friesland op D.V. Paasch-Maandag 2 April te Noordbergum.

Gelieve te lezen voor punt e. (zie Christen 16 Maart 1934):
Referaat „Gemeentelijke organisatie" door Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden. (Inplaats van Ds. G. Visser).
De secr. H. FENNEMA.

Radio-uitzending.

A.s. Woensdag 4 April, des avonds van 8—9.30 uur zal D.V. vanuit de Baptiste Kerk te Groningen een

Evangelisatie-samenkomst

worden uitgezonden door de Ned. Chr. Radio Vereen.
Sprekers: Ds. J. Louw van Groningen.
Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen.
Het gemeentelijk zangkoor: „De Lofstem", dir. de heer A. Bos, en den heer Joh. Bos, orgelist, verleenen medewerking.

1. Gemeenschappelijk gezang, Ps. 32: 1.
2. Lezen Jes. 43 : 21—36 en Rom. 5: 6—11.
3. Zangkoor „God is tegenwoordig" lied 533, bundel de Heer en lied: „De Heer is mijn Herder".
4. Gebed.
5. Gemeenschappelijk gezang, lied 571: 1, bundel de Heer.
6. Ds. A. P. Barendregt, onderwerp: *Vergeef ons onze schulden"* Matth. 6 : 12a.
7. Gemeenschappelijk gezang, lied 564 : 1, 2, 3.
8. Ds. J. Louw, onderwerp: *„Ik delg uwe overtredingen uit als een nevel"* Jes. 43 : 25 en 44 : 22.
9. Zangkoor: lied „De stroom des levens" en koraal 49, van J. S. Bach.
10. Dankgebed.
11. Slotzang: lied 224 : 4.

J. BOITEN, secr. U. R. C.
Den Haag, Abrikozenstr. 188.

Baptisten in Friesland!

Indien U de Bondsdag te *Noordbergum* bezoekt, noteer:
1e de verg. worden NIET gehouden in de kerk, maar in het gebouw aan de Gron. Straatweg, tegenover 't Boschhuis.
2e bijvoeging tot het programma v. d. dag:
's nam. 2 uur onthulling van het gedenkteeken op het graf van wijlen br. K. Koopmans.
3e dat wij rekenen op de komst van velen Uwer.
Met hart. br. groeten,
het bestuur der gem. Noordbergum.

Aan de Penningmeesters der gemeenten.

Waarde broeders!
Als dit nr. in Uw bezit komt, is de maand Maart reeds zoo goed als voorbij. Dit beteekent, dat we genaderd zijn tot de maand waarin onze Unie-boekhouding wordt afgesloten. Wilt U mij allen helpen, opdat deze afsluiting zoo vlot mogelijk verloopt?
Stuurt U mij dan zoo spoedig mogelijk de verschuldigde contributie en Studiefonds-gelden. Weet U niet wat Uwe gemeente betalen moet? Ik zal het U zeggen.
U betaalt voor contributie 20 cent en voor het studiefonds 15 cent per lid. (Volgens de laatste statistiek.) Gemeenten die subsidie ontvangen behoeven niet in te zenden. Enkele gemeenten zonden mij ook nog niet het verschuldigde voor het eerste halfjaar, die schrijf ik persoonlijk wel even. Mag ik op Uw aller medewerking rekenen?
Bij voorbaat dank!
J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystraat 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. Muntendam f 50.— v. d. Congo.
Hartelijk dank.

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van S. P. H. te H. f 1.—
Hartelijk dank.
J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystraat 16.
Postrek. 167305.

LEESPREEKEN.

Als nog twintig personen zich voor de serie van zes preeken abonneeren, zullen ze geleverd kunnen worden voor 40 cent per stuk, franco. Men geve zich op voor 8 April a.s.
J. LOUW.
Heereweg 19, Groningen.

CORRESPONDENTIE

Advertenties en verdere mededeelingen betreffende de administratie gelieve men te zenden aan de administrateur: H. de Jonge, Nieuw Weerdinge 73! E.-R.

In het volgend nummer wordt een artikel „Kruisende Wegen" van br. K. Brongers opgenomen. E.-R.

Eveneens zal in het e.k. nummer andermaal, en tevens voor het laatst, een ingezonden-stuk over „Niet zuiver op de graat" worden opgenomen. Br. Bakker, Chr. onderwijzer te E.-E.veen, zal tevens antwoorden; en daarmee wordt dan de discussie gesloten. E.-R.

D. D. te H. Voor het verslag in dit nummer geen plaats. 'k Heb het daarom maar naar de redactie van „Jong Leven" gezonden, dat immers midden April weer verschijnt. E.-R.

ADVERTENTIEN

Inplaats van kaarten.

Den zoon welke God ons schonk den 15den Maart, nam Hij wederom tot Zich.
Wij zijn bedroefd doch onze hoop is op Christus Jezus en de opstanding uit de dooden. Prijst God voor Zijn onuitsprekelijke gave n.l. Jezus en Dien gekruist.
S. LEENSTRA
F. LEENSTRA—VISSER
Workum, 27 Maart 1934.

SOLI DEO GLORIA
Den 14en April D.V. hopen onze geliefde Ouders
A. J. EIKENAAR
en
V. EIKENAAR—PIEKSMA
hun
25-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hun dankbare Kinderen.
Amsterdam, Dusartstraat 8.

Ondertrouwd:
JAN TERWEL
en
LUTSCHKE DE JONG.
De Huwelijksvoltrekking zal D.V. plaats vinden op Vrijdag 6 April a.s. te Eindhoven.
Huwelijksinzegening 's avonds half 8 in de Baptiste kerk te Eindhoven, door den Weleerw. Heer Ds. G. Bouritius uit Deventer.
Ontvangdag te Zutphen 8 April van 3—5 uur.

Verloofd:
BOUWINA SIEGERS
en
JAN H. GNODDE.
Foxhol, Hoofdweg 92) 2e Paaschdag
Sappemeer, Zuiderstr. 52) April 1934.

Zij, die voor de plaatsing van een
Consumptietent op den Baptisten Landdag
(2e Pinksterdag a.s.) in het stadsbosch te Assen in aanmerking wenschen te komen, gelieven zich aan te melden bij: Ds. H. BAKKER te 2e Exloërmond, Secr. der voorbereidingscomm., die nadere inlichtingen verstrekt.

Heeft U reeds
een of meer nieuwe abonnee's opgegeven?
Zoo niet, wil U dan ook eens trachten een nieuwe abonnee aan te brengen?

Vrijdag 13 April 1934 No. 2328 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

MET CHRISTUS OPGEWEKT?

„Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods".

(Kol. 3 : 1).

Vanuit Rome schreef Paulus zijn brief aan de Kolossenzen.

Kolosse was in Paulus' dagen een oude stad, gelegen in Frygië (Kl. Azië), aan een zijrivier van de Meander, die ten Zuiden van Efeze in zee uitmondt. De stad lag aan de groote handelsweg, die de landen van de Eufraat en de Tigris met de Westkust van Klein Azië verbond.

Hoewel Paulus, volgens sommigen, nooit in Kolosse het Evangelie verkondigd moet hebben, zoo was er toch een bloeiende gemeente ontstaan.

In elk geval stond Paulus met deze gemeente in relatie. We kennen de geschiedenis van de weggeloopen slaaf, Onesimus. En we nemen aan, dat Filémon, Onesimus' eigenaar, gedomicilieerd was te Kolosse. Bovendien heeft Paulus uit de mond van Epafras de getrouwe dienaar van Jezus Christus en de geliefde mede-dienstknecht, veel goeds van de gemeente te Kolosse mogen hooren. Hij hoorde van het geloof der Kolossenzen, van de hoop, die ze voor zich wisten weggelegd in de hemelen, en van hun liefde tot alle heiligen.

Maar Paulus hoorde ook van het gevaar, dat deze nog jonge gemeente bedreigde.

Daaróm schreef hij een brief vanuit z'n gevangenschap.

Hij onderscheidt in z'n brief tusschen een eigenwillige, in wezen een egoïstische godsdienst èn de ware godsdienst.

De ware godsdienst cirkelt *niet om de mensch, maar heeft enkel en alleen betrekking op Jezus Christus*, Gods Eéngeboren Zoon!

Christen wordt men alleen door de verdienste van Jezus Christus, door Zijn kruisdood en opstanding.

Christenen zijn dezulken, die met Christus zijn gestorven, begraven en opgestaan. Paulus herinnert de Kolossenzen aan hun doop! „..... zijnde met Hem (Christus) begraven in den doop; in welken gij ook met Hem opgewekt zijt door het geloof der werking Gods".

Met Christus opgewekt, o Kolossenzen?

Ja?

Zoekt dan de dingen, die bóven zijn, *waar Christus is!* Dat is de wáre godsdienst. En ge blijft bewaard voor een eigenwillige godsdienst.

De doop moet voor de christen steeds een prediking blijven. Want hij is uit het watergraf verrezen, om voortaan in nieuwigheid des levens te wandelen. Hij zoekt nu de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods.

Paulus stelt aan de Kolossenzen heel eenvoudig *de eisch*: „Zoekt de dingen die boven zijn". En onmiddellijk daarop: „bedenkt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn".

Christenen moeten hemelsch georiënteerd zijn!

O, dat is lang altijd niet het geval. Van dat nieuwe leven, dat we zeggen deelachtig te zijn, wordt soms zoo bitter weinig gezien.

Begrijpen we dan zoo weinig van onze doop? Met Christus begraven door de doop in de dood? En met Hem opgewekt?

Met Hem opgewekt?

Voor de Kolossenzen dreigde er een groot gevaar, ja zeker.

Och, dat is het gevaar, dat alle christenen bedreigt. Want richtte Paulus enkele jaren vroeger niet de volgende vermaning tot de Romeinen: „houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus onzen Heere"? Een vermaning, die gedoopte Christenen wel bijzonder veel te zeggen heeft.

Ook wij willen ons voor deze vraag stellen: met Christus opgewekt? Ja?

Indien wij dan met Christus zijn opgewekt, zoo laat ons zoeken de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods.

Dat al onze woorden èn daden maar gedragen mogen worden door de gedachte, die de dichter in het zoo bekende gezangvers heeft willen leggen:

Hoog, omhoog, het hart naar boven!
Hier beneden is het niet.
't Ware leven, lieven, loven
Is maar, daar men Jezus ziet.
Wat men hoor' of zie op aard,
Is ons kostlijk hart niet waard.
Wil men leven, lieven, loven
Hoog, omhoog, het hart naar boven!

D. H.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze Unie-vergadering.

Wij brengen hierbij ter kennis van de gemeenten, dat onze Unie-vergadering dit jaar op 11 en 12 Juli a.s. te Hengelo (O.) wordt gehouden.

Voorstellen voor de agenda.

Art. 2d van het huish. regl. luidt:

Ten einde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen in schrift en geteekend en van toelichting voorzien aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden minstens acht weken voordat de Alg. Verg. wordt gehouden. Toelichtingen van de zijde der voorstellers kunnen worden gepubliceerd.

Art. 2e zegt: Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commissie, de sub-commissies der Alg. Verg. en door de gemeenten.

Ondergeteekende ziet dus voor 15 Mei a.s. voorstellen tegemoet.

Het stellen van candidaten.

Art. 3b van het huish. regl. luidt: De leden van de Commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Alg. Verg., die ze gekozen

Zusterhulp.

In dank ontvangen:

van afd. N. Pekela contributie f 6 —
„ „ Almelo „ - 5.—
„ „ Muntendam „ - 3.60
„ „ Apeldoorn „ - 2.50
„ „ Utrecht „ - 4.92
bijdrage voor de Congo
van afd. Apeldoorn f 5,38

Met zr. groet,
A. BOITEN—ATTEMA.
Den Haag, Abrikozenstraat 188.
Giro van J. Boiten no. 223958.

III

LEESTAFEL.

Anna van Gelre, door G. C. Hoogewerff. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek is een poging tot eerherstel van Anna van Gelre, een dochter van Hertog Karel van Gelre. Om welke reden was zij drie jaar gevangen op den Wildenborch? De historie meldt het niet. Een, voor de vorstendochter minder eerbare veronderstelling is gemaakt. De schrijfster van dit mooie boek tracht een andere aannemelijk te maken: ze zou door toegenegenheid tot haar kettersch gestemden eersten gemaal, den toorn van haar, de Roomsche Kerk even trouw als de zonden dienenden vader, op den hals gehaald hebben.

Het boek geeft een goed beeld van een even belangrijke als bewogen tijd.

Het is verschenen als derde deel van den 37sten jaargang van Callenbach's Christelijke Bibliotheek.

L.

C. H. Spurgeon en zijn boodschap aan ons, door A. G. Barkey Wolf.

Een boek, dat ik met zegen heb gelezen.

Het jaar 1934 is voor ons als Baptisten een bizonder belangrijk jaar. De namen William Carey, Johann Gerhard Oncken en Charles Haddon Spurgeon spreken boekdeelen.

De Spurgeon-herdenking heeft reeds in Londen plaats gevonden. Ds. A. G. Barkey Wolf was ook daarbij tegenwoordig.

Dit Spurgeon-boek nu van Ds. A. G. Barkey Wolf wensch ik in vele handen. Het leest prettig; taal en stijl zijn goed verzorgd.

De schrijver tracht de persoon van Spurgeon vooral psychologisch te benaderen, en is ongetwijfeld voor zijn taak berekend.

Hoe beter ge Spurgeons levensbeschrijving kent des te meer zal u dit boek kunnen bieden, des te duidelijker verneemt ge zijn boodschap.

Spurgeon was van huis uit Congregationalist. De verklaring van zijn overgang tot de Baptisten (blz. 31—33) bevredigt ons niet heelemaal. De schrijver zegt: „Is het wonder, dat een jonge man, die in zulke tijden* leeft, moeilijkheden met den kinderdoop ondervindt? Hoe licht komt men er dan toe, de bestreden eenzijdigheid verwerpende, in een andere eenzijdigheid te vervallen."

Moge Gods zegen op deze uitgave rusten!

Het boek is verschenen bij J. N. Voorhoeve, Den Haag en kost geb. f 3.25.

d. H.

* bedoeld worden tijden, waarin velen van oordeel waren, dat de kinderdoop een geestelijke verandering in de kinderen teweegbracht.

III

CORRESPONDENTIE

Herhaaldelijk zendt men advertenties aan mijn adres. Daarom ben ik zoo vrij nog eens met alle nadruk te zeggen: *advertenties moeten worden opgezonden naar onze administrateur!* Een Eind-Redacteur heeft toch maar een prachtgelegenheid zich te oefenen in het geduld.

E.-R.

H. B. te 2e E. Uw agenda voor de Interprov. landdag te Assen kwam juist één postbestelling te laat in mijn bezit. Jammer! Maar niets aan te doen. U hebt Uw best wel gedaan.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 8 Juni 1934 No. 2332 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET LAATST DOOR DEN ZOON.

„God, voortijds veelmalen en op velerlei wijze, tot de vaderen gesproken hebbende door de Profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon;
Welken Hij gesteld heeft tot een Erfgenaam van alles, door Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft." Hebr. 1 : 1, 2.

Het maakt wel een heel verschil, wanneer men rustig door een helder verlichte straat wandelen kan of dat men moet trachten langs een duisteren weg het doel te bereiken. De Heidenen hebben gewandeld in den donkeren nacht der onwetendheid. De tijdelijke en aardsche aangelegenheden vermochten zij wel te doorvorschen, maar den weg tot God en het eeuwige leven vonden zij niet. Zelfs de openbaring Gods in de natuur en in hun eigen geweten werden door hen niet verstaan en verkeerd uitgelegd. Hun verstand was door de zonde verduisterd. De directe openbaring Gods, het heldere woord Gods ontbrak hen. Hun behoefte naar licht in de duisternis zochten zij door het orakel, de schijnbare woorden Gods door de priesters, en het mirakel, een wonderwerk van toovenaars en goochelaars, te bevredigen. Maar dat alles bleef toch niets anders dan een menschelijke zaak en geen openbaring van God, geen direct ingrijpen van God in het leven. Zoo was het leven der Heidenen een leven zonder God, zooals het bij een ieder mensch het geval is, wanneer het leven zonder Gods woord geleefd wordt.

Met Israël stond het ongetwijfeld geheel anders. Het licht der openbaring Gods bescheen den weg van het volk. In de geschiedenis van dit volk heeft God voortdurend ingegrepen, bestraffend en vermanend, helpend en reddend. Gedurende een tijdperk van ongeveer duizend jaar, van Mozes tot Maleachi, heeft God door den mond der Profeten veelmalen en op velerlei wijze gesproken tot het volk. Het woord der Profeten is echter het woord van God! „Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door den wil eens menschen, maar de heilige menschen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken." 2 Petr. 1 : 21. Wanneer wij denken aan al de bekende en onbekende profeten uit de geschiedenis van Israël en aan al hetgeen zij gesproken hebben, dan krijgen wij wel een geweldigen indruk van de waarheid en ernst, de belangrijkheid en beteekenis der openbaring, die Israël door het woord der boodschappers van God heeft ontvangen.

Waarlijk, de weg van Israël is wel zeer helder verlicht geweest, verleden, heden en toekomst van het volk werden volop geplaatst in het licht van den wil en de plannen van God. Israël was het uitverkoren volk van God, dat een hooge zendingstaak onder de volkeren der aarde was toegedacht. In de verhouding tot zijn God lag de hoogheid van Israël. En het is de onvergelijkelijke waarde van het Oude Testament, dat God daarin spreekt.

Maar het Oude Testament is toch nog niet het laatste en hoogste. En het woord der Profeten van het Oude Verbond was ook nog niet het laatste woord van God. Dat laatste en hoogste is ons door den Heer Jezus geworden. En daar Jezus' woord en werk de inhoud van het Nieuwe Testament uitmaakt, is dit het laatste woord van God.

De Heer Jezus is de Zoon van God, niet slechts Zijn Knecht, zooals de Profeten waren. Juist daarom is het woord van den Heer Jezus de volmaakte openbaring Gods. De Zoon is aan den Vader gelijk, Zijn woord werd gesproken door het innerlijk aanschouwen van God, het is het woord des Vaders door den Zoon, het is de openbaring des Vaders in den Zoon. Naderen wij dan wel altijd met gepaste gevoelens van aandacht en eerbied het Nieuwe Testament en de Woorden van den Heer Jezus? In het woord van Jezus ontspringt het eeuwige leven, zooals ook de discipelen al spoedig ervaren hebben, toen Petrus het uitsprak: „Gij hebt de woorden des eeuwigen levens!" (Joh. 6 : 68).

Wanneer allerlei menschen en richtingen spreken van dingen die nog boven het Nieuwe Testament uit moeten gaan, dan is dat niet juist. De Heilige Geest verklaart ons Jezus' woord en werk en maakt het ons duidelijk. Hij werkt in ons, zoodat wij het kunnen aannemen en gelooven, Hij geeft ons de zekerheid der waarheid. Maar boven het woord en werk van den Heer Jezus uit heeft de Heilige Geest ons niets te zeggen; dan zou Hij Zich van den Vader en den Zoon losrukken. Wat de Heilige Geest geeft, heeft Hij uit den Vader en den Zoon. Het is Zijn liefste werk, den Zoon in ons te openbaren en ons in te leiden in het licht en leven, de waarheid, blijdschap en gemeenschap van den Zoon. Ja, de openbaring Gods in Zijn geliefde Zoon is de voleindigde openbaring. Voleindigde openbaring Gods.

In het woord en het werk van den Heer Jezus is ons alles gegeven, wat wij noodig hebben tot onze rechtvaardigmaking, heiligmaking en voleindiging, wat wij noodig hebben tot onze vertroosting en onze versterking, onze leiding en bewaring en het bereiken der hoogste zaligheid. Daarom willen wij voor zoover wij Hem kennen bij den Heer Jezus blijven en Zijn woord. En gij allen, die geen vrede hebt, ach, probeert het niet te zoeken in een of andere richting of beweging, maar ga tot Hem, die alle macht heeft ontvangen en waardoor God tot ons spreekt tot het laatst, ook het allerlaatst.

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Rome en het Evangelie. De Bazuin, een weekblad, dat de Roomsch Kath. Kerk en haar leer verdedigt, staat in het Nr. van 25 Mei een artikeltje over de aflaat. Eerst wordt de volgende omschrijving van de aflaat, gegeven door een zekere Ds Westhof, aangehaald:

„Iemand, die eens flink wil gaan zondigen, koopt zich een aflaatbrief, waarop de zonden, welke hij bedrijven wil, vermeld staan. En op die wijze erlangt hij er reeds vooruit vergiffenis van".

De Bazuin geeft deze kwalificatie met eigen woorden weer. We nemen op haar gezag aan, dat die predikant dat werkelijk op ongeveer deze manier gezegd heeft. Als De Bazuin dat onjuist noemt, nemen we aan, dat dat ook zoo is, en dan is het zeker laakbaar een zoodanige voorstelling te geven van een bij de Roomsche Kerk bestaand gebruik.

Maar wat doet nu De Bazuin? Zij past bovenstaande woorden, waarmede Ds Westhof de aflaat van Rome karakteriseerde, toe op de leer van de rechtvaardigmaking van den zondaar door het geloof alleen.

Deze aanranding van het Evangelie maakt wel duidelijk, dat Rome de Boodschap van Golgotha niet heeft begrepen. Zoo ze de genade *kende* zou ze anders spreken!

Wat ons van Rome scheidt is het Evangelie. Omwille van het Evangelie kwam het in de eeuw der Hervorming tot een breuk met Rome. Zoodra Rome daarvoor een oog krijgt, zal het de Protestanten verstaan. Tot zoolang zullen haar pogingen de Protestanten terug te winnen, geen resultaat hebben bij hen, die de Blijde Boodschap van dien God, die den zondaar om niet rechtvaardigt, uit Zijne genade, door de verlossing die in Christus Jezus is, uit ervaring leerden verstaan.

Rome heeft geen Evangelie. Ze randt het aan.

De „Evangelie-christenen". Zoo noemt zich thans die godsdienstige strooming in het Russische volk, die vroeger als „Stundisten" meermalen onze belangstelling getrokken hebben. Zij hebben dezen naam gekozen op grond van Hand. 11 : 26 en Fil. 1 : 27. In den eersten tekst vinden we den naam „Christenen" en in den tweede wordt gesproken van „geloof des Evangelies". Daarom noemen zij, die geen naam of organisatie van de Westersche Christenheid wilden overnemen, zich „Christenen van het Evangelie-geloof", later wat korter „Evangelie-christenen".

Deze richting komt ons tegenwoordig wat nader in de personen van Pastor Jack en Prediger Kroeker, de laatste vooral bekend door zijn schriftverklaringen.

Hun „Opstandings-wekstem". Deze belangrijke groep geloovigen, waarvan Prochanow de Leider is, publiceerde een getuigenis, dat tevens een oproep is aan de Christenheid van het Westen om het Hervormingswerk voort te zetten. In die wekstem tot opstanding, voor 't eerst in het licht gegeven in het jaar 1928, spreekt deze beweging zich uit over alle belangrijke punten van geloof en organisatie. Zij gelooft een herleving te zijn van het oorspronkelijke Christendom en wenscht niets anders. Daarom weigerde ze de naam van een bestaande kerk van het Westen over te nemen. Men heeft evenzeer een open oog voor het tekort der Reformatie, als voor haar zegen. Men ziet dat de kerken van het Westen op hun terugkeer naar het Nieuwe Testament halverwege zijn blijven steken. Deze geloofsbeweging wenscht zich niet historisch te laten binden. — En wat is nu haar standpunt in zake geloof en levensvormen?

Hun beginselen. 't Spijt ons, dat de ruimte in ons blad niet toelaat het getuigenis in zijn geheel op te nemen. Het is het waard, dat heel de Christenheid er het oor aan leent en het overdenkt. We moeten ons nu bepalen tot het aanhalen van enkele uitspraken. Onder het hoofd „Herstel van het oorspronkelijk Christendom" luidt het vierde punt:

„Van beslissende beteekenis voor een geestelijk huis zijn verder de steenen, de leden, die het vormen. Uit de woorden van den Apostel Petrus blijkt duidelijk, dat het wezenlijke van een geestelijk gebouw daarin ligt, dat het slechts uit geestelijke steenen bestaat, d.w.z. uit bewust-geloovigen, bekeerden, wedergeboornen, geestelijk opgewekte zielen. Dienovereenkomstig is de kerk een gemeenschap van bewust aan Christus geloovig gewordene en zich van hun heil verzekerd wetende menschen, die in hun leven trachten te handelen naar het woord en voorbeeld van hun Meester".

Op grond van deze uiteenzetting wordt het valsche kerkbegrip afgewezen en gaat het stuk voort:

„Krachtens dit kerkbegrip nemen de Evangelie-christenen in hun gemeenten slechts persoonlijk bekeerde of wedergeboren menschen op, in wier leven een, het geheel rakende verandering heeft plaats gehad. Hieruit volgt ook met dwingende noodzakelijkheid dat men alle doode elementen uit bestand en vormen der kerk en haar geloofsleven weg doet."

Deze dingen worden dan opgesomd, vijf in getal De vijfde daarvan is:

„de verwerping van een sacramentsleer, waarin bij de bedieninig een verandering van de matere wordt geleerd. De waterdoop wordt beschouwd als, (uitdrukkende) het gestorven zijn aan de zonde en het opgestaan zijn voor de gerechtigheid. Hij is een geloofsstap van de gehoorzaamheid jegens God, waaraan een bewuste bekeering moet zijn voorafgegaan. Evenzoo wordt ook het Avondmaal beschouwd als een symbolische handeling, waarbij de gemeente zich vereenigt, gedenkende den dood des Heeren".

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Geheimen van Assen.

De Commissie der Unie heeft op Woensdag 23 Mei j.l. te Assen in het Stationskoffiehuis vergaderd om allerlei loopende zaken af te doen en maatregelen te treffen voor een behoorlijk verloop van onze Unievergadering. Het klinkt haast ongelooflijk maar toch is het een feit, dat de broeders van half elf uur 's morgens af tot 's avonds acht uur toe gepeinsd en gesproken en besloten hebben en nog niet klaar zijn gekomen. Hard is er inderdaad gewerkt, zoo hard zelfs, dat men zichzelf nauwelijks tijd voor een maaltijd gunde. Niet minder dan 29 ingekomen stukken en 5 rapporten van verschillende commissies en eenige voorstellen van de com. voor de inw. zending en de financieele verslagen en de vaststelling van de begrooting en de agenda van de Algem. Verg. moesten worden afgedaan. Aan de rondvraag zijn wij niet eens toegekomen!

Daar geheimen nu eenmaal ophouden geheimen te zijn, zoodra het karakter ervan wordt blootgelegd, en wij geheimen geheimen moeten laten, zal ik er maar verder over zwijgen. Alleen dit nog: er was zoo goed als niets, dat niet aan de groote klok gehangen kon worden. Omdat echter aan die klok op het oogenblik al zooveel is opgehangen, gelooven wij werkelijk niet beter te kunnen doen dan het onze voorloopig in portefeuille te houden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Leer in *stilte* pijn verdragen;
Ga *den mensch* uw leed *niet* klagen;
Laat u door geen angst versagen;
God kan redden op uw vragen.

VERSLAG VAN DE TWEEDE INTERPROVINCIALE LANDDAG TE ASSEN.

Nu deze landdag weer tot het verleden behoort, zullen de lezers van „De Christen", die niet in de gelegenheid waren om aan den landdag deel te nemen, zeker verwachten door middel van ons lijfblad daarvan het een en ander te hooren. Ongetwijfeld hebben die velen dien dag met ons meegeleefd en . . . . mede gebibberd, want de koude, die ons deel geweest is, was niet plaatselijk.

De weerberichten, die door middel van radio en dagblad tot ons kwamen, waren oorzaak, dat de verwachting op mooi weer hoog gespannen was. Het is echter weer gebleken dat niemand minder betrouwbaar is dan een weerprofeet, want Pinkster twee begon met een betrokken lucht en een temperatuur, die het noodig maakte een mantel of overjas mede te nemen op de reis naar Assen.

Niettegenstaande dat hadden toch velen zich opgemaakt om per fiets, autobus of trein de reis naar Drente's hoofdstad te maken. Tegen twaalf uur was dan ook reeds een groote menigte Baptisten op het stationsplein aanwezig. Het was een gezellige drukte; oude bekenden werden daar ontmoet en nieuwe banden werden gelegd. Met het opstellen van den stoet werd reeds een begin gemaakt, hoewel aan afmarcheeren nog niet gedacht werd, omdat steeds nieuwe groepen landdagbezoekers aangevoerd werden.

De muziekkorpsen van Groningen en Tweede Exloërmond hielden door pittige marschmuziek de stemming er in, totdat de lengte van den stoet langer was dan de lengte van het stationsplein. Toen werd onder de klanken der muziek afgemarcheerd.

Het was een imposante aanblik, die lange stoet van oude en jonge Baptisten.

Naar schatting liepen ongeveer 1500 à 2000 personen daarin mede. Assen heeft dus wel kunnen zien, dat er in de Noordelijke provinciën niet weinig Baptisten zijn, die zich hartelijk één gevoelen.

In het bosch, waarheen de stoet zich begaf, was alles voor de ontvangst van de deelnemers gereed. In den grooten vijver was een spreekgestoelte gebouwd, terwijl rondom den vijver stoelen stonden, die spoedig allen bezet waren.

Consumptie-tenten met koude en warme dranken wachtten op koopers en bibberende ijscomannen prezen hun waar „*warm*" aan.

Om 1 uur werd de landdag geopend door den voorzitter van het comité, br. Deursen uit Groningen, die een kort openingswoord sprak en daarna de leiding overdroeg aan ondergeteekende.

Eerste spreker was Ds. C. Brandt van Haulerwijk, met het onderwerp: Onverwelkelijk leven. Het bleek echter dat de sterke wind het niet mogelijk maakte om die toespraak overal te verstaan. Daarom stelde de volgende spreker, Ds. J. Hekhuis van Muntendam, die als onderwerp had: Mannen uit één stuk, zich op een andere plaats op, om te probeeren zich vandaar voor allen verstaanbaar te kunnen maken. Een verbetering bleek dat echter niet te zijn, zoodat de „Mannen uit een stuk" niet aan allen duidelijk voorgesteld konden worden. Het bleek dus, dat door de weersgesteldheid de spreekplaats op de vijver niet bruikbaar was. Besloten werd daarom na de pauze die spreekplaats niet meer te gebruiken en, inplaats van op twee plaatsen zooals aangekondigd, alleen van af de tweede spreekplaats te doen spreken. Deze spreekplaats was in het bosch opgericht en, doordat het daar meer beschut was, kwam het gesproken woord daar beter tot zijn recht. Een bezwaar was het echter, dat nu 4 personen moesten spreken in een tijdsbestek dat slechts voor 2 sprekers berekend was. Doordat de sprekers zich echter in hun toespraak bekort hebben, was het toch mogelijk al de aangekondigde sprekers te beluisteren. Ds. T. Jansma sprak over: Geest en Jeugd; Ds. J. Huizinga over: Een vast verbond; Ds. J. Louw over: Inferieur bloed, terwijl door Ds. J. W. Weenink inplaats van het aangekondigde onderwerp een pakkend slotwoord gesproken werd.

In de korte pauzes tusschen de verschillende sprekers werd zang beluisterd van het evangelisatiezangkoor der gemeente Groningen en muziek van de beide muziekkorpsen, welke laatste ook de samenzang der aanwezigen begeleidde. De stemming onder de bezoekers was doorloopend goed te noemen en wanneer er dien dag inplaats van de gure wind een mild zonnetje geweest was, zou deze landdag een nog grooter succes geweest zijn dan de vorige te Gieten. Algemeen was men van meening, dat het terrein er bijzonder voor geschikt was. Ieder roemde de schoonheid van het bosch en de (bij gunstig weer) uitnemende stand der spreekplaatsen. Een teleurstelling is de landdag dan ook geenszins geweest. De saamhoorigheid v. d. Baptisten is daar weer duidelijk gedemonstreerd geworden. Niet alleen uit de drie noordelijke provincies, maar zelfs uit Twente waren bezoekers aanwezig. Friesland was niet sterk vertegenwoordigd, omdat vóór dat bekend was dat de I. P. L. te Assen gehouden zou worden reeds een toogdag voor de jeugd belegd was in Sneek. Volgend jaar hopen wij D. V. meer en beter georganiseerd samen te kunnen werken, opdat ook Friesland zich dan beter op de landdag kan laten gelden. Wie weet, misschien kunnen de gemeenten Hengelo, Deventer en Zwolle, mitsgaders de beide gemeenten in Drente, die nu door het houden van een samenkomst in Emmen niet konden medewerken, dan ook daaraan deelnemen, zoodat de landdag zich gaat uitstrekken over de vier Noordelijke provincies. Het comité blijft intact en wijdt hieraan zijn aandacht!

Alles samen genomen is er reden te over, om onzen God te danken voor dien dag. Het was geen schoone stralende zomerdag, maar . . . . het had nog heel wat minder kunnen zijn. En, we gelooven immers dat alle dingen medewerken ten goede!

Namens het comité der I. P. L.,
J. B. DE NEEF.

100 JAARFEEST DER BAPTISTE GEMEENTE HAMBURG-Böhmkenstrasse.

(Slot.)

Maandagavond was de slotvergadering gehouden in een der grootste zalen van Hamburg en wel »De Conventgarten". Ongeveer 2500 personen vulden deze machtig groote zaal. Deze vergadering had als motto: »Gij zult mijne getuigen zijn«. Op Ds. F. Rockschies uit Berlijn rustte de leiding van dezen avond. Begonnen werd met een orgelvoorspel uit het 5 Orgelconcert van G. F. Händel. Daarna zong het gemengd koor, hetwelk tezamen was gesteld onder medewerking van de gemengde koren van de groot Hamburger gemeenten, psalm 100 van F. Mendelssohn—Bartholdy. Seminardirektor C. Schneider smeekte een zegen af van den Allerhoogsten voor deze avond. Hierna sprak de leider het openingswoord waarin naar voren werd gebracht dat de Baptisten feest vierden niet omdat zij zich met dogma's hebben bezig gehouden, doch het levende evangelie van Jezus Christus en dien gekruisigd hebben gebracht. De regeerende burgemeester C. V. Krogmann had toegezegd deze vergadering met zijne persoonlijke aanwezigheid te vereeren, doch werd op het laatste oogenblik door een bespreking in het rijksministerie hiervoor in beslag genomen. Door een schrijven bracht hij echter zijn gelukwenschen. Tevens was hij vertegenwoordigd door de staatssecretaris, de heer Ahrens. Senator von Allwörden sprak uit naam van het Senaat. Genoemde haalde aan dat de mannen van de Bapt. beweging vervolging moesten doorstaan, zooals ook andere dragers van groote ideeën. Geen succes wordt verkregen zonder moeite en inspanning. Bijna was het weer tot religieuse strijd gekomen in Duitschland, doch rijkskanselier Adolf Hittler heeft dit verhinderd. Het woord werd betoond: »Laat de staat wat van de staat is en

de kerk wat van de kerk is«. Dit woord moet worden onderstreept. Een christen moet tegelijk de trouwste burger van zijn staat zijn. Dat alle christenen zich dit bewust werden. Verder sprak Ds. W. Hermes als vertegenwoordiger van de evangelische vrijkerken. Ds. F. W. Simoleit begroette de vergadering als voorzitter der Duitsche bond. Hij dankte de vertegenwoordigers van het Senaat voor hun aanwezigheid en goede wenschen. Spr. was overtuigd dat wij christenen van de daad moeten zijn. Nooit zullen wij in de rijen van de volksverraders gevonden worden, doch steeds bij de rechtschapene menschen. Naarstige arbeid zal onze plaats zeker doen zijn in de nieuwe staat. Direktor D. Witte bracht de groeten over van de rijksbisschop van de rijkskerkregeering en van de Hamburger landsbisschop. Deze herinnerde hoe Oncken vervolgd geweest is en nu een machtige beweging daaruit is ontstaan, die in de vrijheid staat. Het groote gemengd koor zong uit de kantate van Joh. Seb. Bach: »Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, die zal zalig worden«. Na dit koorgezang hield Lic. Dr. H. Luckey de feesttoespraak over »Onze oorsprong en onze opdracht«. Onze beweging wordt gedragen door een onstilbaren drang naar God en de menschen. En uit dezen drang richtte Oncken voor 100 jaren de Bapt. gemeente in Hamburg op. In het begin werd hij verkeerd begrepen door de staat en voor een revolutionair gehouden. Later werd hij verstaan en thans is de staat daarvan overtuigd. Het volk zal ten allen tijde bij ons vinden dat wij het evangelie der liefde prediken. Ons doen wikkelt zich af onder de orde Gods in familie, gemeente en staat. Een kort slotwoord van Ds. F. Rockschies volgde nu. Het »Halleluja« uit het oratorium Messias van G. F. Händel, gezongen door het gemengd koor en dankgebed en zegen door Ds. W. Riemenschneider sloten deze feestelijke herdenking af.

Hamburg-Horn. J. SCHUIL.

III

AGENDA

voor de 54e Algem. Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

op Woensdag 11 en Donderdag 12 Juli 1934 in de kerk der Gemeente te Hengelo (O.) (Jacob Catsstraat).

Begroetingssamenkomst in de kerk der Gemeente op Dinsdagavond 20 uur.

WOENSDAG.

9 uur teekenen van de presentielijst en inlevering van de stembiljetten.

9½ uur. 1. *Opening der vergadering.*
a. Korte bidstond.
b. Openingswoord door den voorzitter der Unie-Commissie Ds. K. Reiling.

2. *Opname der presentielijst.*

3. *Verkiezing van een leider der vergadering* uit de leden der Unie-Commissie. Deze zijn: A. P. Barendregt, J. v. d. Heide, J. Huizinga, J. Louw, K. Reiling, J. W. Weenink, A. H. Zerbst.

4. *Bespreking van de jaarverslagen.*
a. van den secretaris der Unie.
b. „ „ administrateur der Unie.
c. „ „ adm. v. „De Christen".
d. „ „ „ „De Zaaier".
e. „ „ „ „De Kindervriend".
f. „ „ Depôthouder.
g. „ „ penningm. van de U. R. C.
Zij, die vragen betreffende de financiën willen stellen, moeten deze (indien mogelijk) 14 dagen tevoren schriftelijk bij de administrateurs of penningmeesters indienen.

5. *Vaststelling van de begrooting 1934-1935.*

6. *Verkiezingen:*
a. Twee leden van de Commissie der Unie.
Aftredend zijn: J. Huizinga en A. H. Zerbst.
Candidaten: G. Bouritius, Deventer; A. Dijkstra, Deventer; L. de Haan, Utrecht; F. E. Huizinga, Leeuwarden; D. Olijslager, Nieuwe Pekela; B. Planting, Amsterdam; W. Veenstra, Amsterdam.
b. Redactie „De Christen".
Aftredend: G. Bouritius, L. de Haan, J. Louw en J. W. Weenink.
Candidaten: de aftredenden en F. E. Huizinga en J. Jeronimus.
c. Redactie „De Zaaier".
Aftredend: B. Planting.
Candidaat: id.
d. Redactie „De Kindervriend".
Aftredend: A. P. Barendregt.
Candidaat: id.

7. *Voorstellen van de Unie-Commissie.*
a. De gemeente Den Haag-Oost in de Unie op te nemen. De statuten dezer gemeente zijn in orde bevonden.
b. De gemeente Enschedé in de Unie op te nemen. De statuten dezer gemeente zijn in orde bevonden.
c. De Unie-Radio-Commissie (U.R.C.) te herbenoemen.
d. De uitgave van een Kerst- en zoo mogelijk ook van een voorjaarsnummer.
e. Br. H. Doornkamp, na beëindiging van zijn studie in overleg met het zendingsgenootschap onzer broeders in Engeland uit te zenden en zooveel mogelijk in zijn onderhoud te voorzien.
f. Om gezien, dat de vorige Algem. Verg. geen bemerkingen heeft gemaakt over de niet-uitvoering, het besluit van ruiling van de voorgangers op den Wereldverbond-Zondag in te trekken.

8. *Mededeelingen.*

9. *Voorstel van de Com. voor de Inw. Zending* om drie evangelisten-huisbezoeker van October—April, dat is gedurende 6 maanden te werk te stellen.

10. *Voorstellen van de gemeenten.*

'S-GRAVENHAGE.
De Unie-Commissie laat de besluiten en moties, genomen gedurende de gehouden Unievergaderingen, drukken en uitgeven.

Toelichting: Het is noodzakelijk voor een goed overzicht van de vaak belangrijke besluiten der laatste jaren.

GRONINGEN.
Om het weekblad „De Christen" weer te laten verschijnen. Voor het tekort op de exploitatie de baten van de extra no's geheel te besteden en daarnaar den abonnementsprijs te bepalen.

Toelichting: Zal „De Christen" als orgaan zijn taak behoorlijk kunnen vervullen, dan is een wekelijksche verschijning noodig. De baten van event. extra no's behooren in de eerste plaats aan het blad zelve ten goede te komen.

NIEUWE PEKELA.
De Unie-Commissie verwezenlijke ten spoedigste het wekelijksche verschijnen van ons orgaan „De Christen".

Toelichting: Het wekelijksche verschijnen is bevorderlijk voor ons werk. Bij handhaving van den tegenwoordigen abonnementsprijs zou de mogelijkheid liggen in: a. subsidie uit de Unie-kas; b. in versterkte activiteit der agenten van het blad.

NIEUW-WEERDINGE.
1. De Algem. Verg. besluite om ons orgaan „De Christen" weer wekelijks te laten verschijnen tegen een abonnementsprijs van f 3.— per jaar.

Toelichting: Het is gewenscht het blad elke week te publiceeren en toch den abonnementsprijs laag te houden. Een tekort kan door de Unie-kas worden gedekt.

2. De Algem. Verg. besluite, dat in het vervolg elk jaar een der aftredende redacteuren niet herkiesbaar is.

3. De Algem. Verg. besluite om de Zondagsschoollessen niet meer in „De Christen" op te nemen.

MUNTENDAM.
1. De Algem. Verg. besluite, dat studenten, die voortaan door haar worden aanvaard, 50 % van de studiekosten zelf betalen.

Toelichting: De gemeente acht dit billijk. Ten behoeve van degenen, die het zelf niet kunnen betalen, geve de Unie een studie-beurs met voorwaarden, b.v. dat de student later als voorganger van zijn salaris minstens 5 % terugbetaalt, totdat het voorschot is afgelost.

2. De Algem. Verg. besluite, dat in den vervolge geen politieke stukken in „De Christen" worden opgenomen.

Toelichting: De gemeente is van meening, dat zulks niet bevorderlijk is

voor de broederlijke liefde, aangezien hierover verschillend wordt gedacht.

VRIESCHELOO.
De verplichte bijdragen aan de Uniekas als contributie, bijdragen studiefonds enz. *niet* meer te doen berekenen naar het aantal gemeenteleden op 1 Januari, doch van de bruto inkomsten der gemeenten over het laatst verloopen kalenderjaar een op iedere jaarvergadering vast te stellen percentage te heffen.

Toelichting: Gemeenten waar de loonstandaard laag is en die waarvan de leden slechts kleine inkomens genieten hebben uit den aard der zaak minder inkomen dan even groote gemeenten, waar loonstandaard en inkomens grooter zijn. Niettegenstaande deze verschillen moet toch door alle gemeenten per lid een gelijk bedrag worden afgedragen, waardoor de lasten niet naar draagkracht verdeeld worden.

Door een heffing als voorgesteld is dit wel het geval.

Bovendien heeft zulk een heffing het voordeel, dat ieder jaar aan de hand van de op te maken Unie-begrooting kan worden vastgesteld, welk percentage noodig zal zijn om tot een sluitende begrooting te komen.

17½ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

20 uur. Viering van het H. Avondmaal. Voorganger: Ds. K. Reiling.

DONDERDAG 12 Juli 1934.

De belangrijke agenda voor dezen tweeden dag der Unievergadering zal in het volgend nummer van ons blad verschijnen, alsmede de lijst van de *afgevaardigden.*

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Kinderzegening.

De rijke jongeling.

Mark. 10 : 13—31.

Les voor Zondag 24 Juni 1934.

Jezus zegent de kinderkens.

Mark. 10 : 13—16.

Wij hebben er al vaak van gehoord, hoe de Heer Jezus allerlei soort menschen te hulp kwam en dat Hij de zieken genas en de zonden vergaf, als er berouw en bekeering gevonden werd. Maar misschien hebben sommige kinderen wel eens gedacht: „Ja, maar dat waren toch allemaal groote menschen, wil Hij zich ook wel met kinderen bemoeien?" Ja, dat wil Hij zeker! Allen, klein en groot, mogen tot Hem gaan en Hij wil gemeenschap met allen hebben tot hun heil. Het gerucht van Jezus was ook al spoedig in de omgeving bekend, waar Hij toen was, en daar Hij door velen beschouwd werd als een profeet, wilde men gaarne een aanraking met Hem hebben, daar de aanraking van een profeet als „man Gods" een rijken zegen moest afwerpen. Daar waren ook vrouwen, die gaarne een zegen ontvingen voor hun kinderen. Met hun kinderen aan de hand of op de arm drongen zij tot den Heiland door. De discipelen zijn overtuigd, dat hun Meester vooral hier (in Judea) wel wat anders te doen heeft dan zich met kinderen te bemoeien en daarom probeeren zij de moeders te verhinderen met hun kinderen tot Jezus te komen.

De Heer nam hun dat echter zeer kwalijk en zeide: „Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert ze niet". Vrij mogen allen tot Hem komen, Hij is ook de Vriend der kinderen.

Hij deed nu wat de moeders hebben gewenscht. Doopte Hij hen? Wel neen! Ook heeft de Heiland geen opdracht aan de discipelen gegeven, dat zij nu voortaan de kindertjes moesten doopen. Hij omarmde hen, Hij legde hen de handen op en zegende hen. Ook voor hen is het heerlijke hemelsche koninkrijk, waarbij vergeleken aardsche koninkrijken zoo goed als niets beteekenen.

De omstanders verwonderden zich, dat de Meester zooveel belangstelling koesterde voor de kinderen. Daarom heeft de Heiland hier weer een goede aanleiding om een woord tot de aanwezigen te richten. Wie van hen in het Koninkrijk Gods wil binnen gaan moet worden gelijk een kindeke. Kinderen zijn afhankelijk van vader en moeder. Wanneer zij hun eigen weg zouden gaan zou het verkeerd afloopen. Daarom grijpt een kind bij naderend gevaar de hand van vader of moeder. Zoo moeten groote menschen staan tegenover den Heer. Geheel afhankelijk van Hem. Zich geheel aan Hem toevertrouwen. Alleen zoo kan men het Koninkrijk Gods ontvangen.

De rijke jongeling. Mark. 10 : 17—31.

Even later komt er iemand op den Heer Jezus toeloopen, die geen kind meer is. Het was een jongeling, een jonge man, die zeer rijk en machtig was. Lukas zegt, dat hij een overste was, dus gewend om anderen te commandeeren. Hij gevoelde echter heel goed, dat de Heer ver boven hem stond, want hij knielde voor Hem neer en vraagde Hem: „goede Meester, wat zal ik doen opdat ik het eeuwige leven beërve?" Dat was dus reeds iets van dat kinderlijke en deemoedige en daarom zal dit den Meester wel heel welkom zijn geweest? Ach, de Heiland begint met er op te wijzen, dat men over het „goed zijn" niet te licht moet denken.

Alleen God is goed, en wat de jongeling in het leven goed noemde, kon misschien dien naam toch niet dragen. Misschien heeft deze jonge man van zich zelf wel gedacht, dat hij goed is geweest die ten minste gedaan heeft wat redelijkerwijs van hem verwacht kon worden. Het eeuwige leven te beërven is echter een heel ding, welk mensch kan dat secuur weten? Hij had tenminste het gevoel, dat daarvoor nog wel iets bizonders noodig zou zijn, wat is het? Wat moet ik daartoe nog doen?

Vol verwachting heeft hij misschien den Heer aangezien en verwacht, dat Deze hem een heel bijzonder, groot en nieuw gebod zou zeggen. Maar neen, „Gij weet de geboden en doe wat die zeggen!" Is het anders niet? De jonge man verklaart, dat hij deze dingen reeds heeft gedaan van kindsbeen af. Dat kunnen niet vele menschen hem nazeggen. Deze jonge man is in vele opzichten toch wel een voortreffelijk mensch geweest. Zoo heeft de Heiland ook over hem gedacht, want Hij zag hem aan en beminde hem. Aan dezen jongen man moet de weg worden gewezen tot behoud. Want met al zijn deugden had hij toch geen vrede, had hij geen zekerheid voor de eeuwigheid. Er was nog één ding, dat hem ontbrak: volkomen vertrouwen op den Heer Jezus. Inplaats daarvan vertrouwde hij nog op zijn geld en goed en kon zonder zijn rijkdommen niet leven. Wie het eeuwige leven wil beërven moet een Middelaar hebben om verzoening te doen voor de zonden. De jonge man wordt voor de keuze geplaatst: òf verder dit leven op aarde genieten met behulp van geld en goed door daarop te steunen, òf Jezus te volgen. Dat is zeker niet goed doorgedrongen tot den jongen man, de uitnoodiging van den Heiland zelf: „Kom herwaarts, neem het kruis op, en volg Mij!" Dat kòn, dat wilde hij niet! Vs. 22. Ja, in alles den Heiland vertrouwen en in Hem gelooven, dat is zoo gemakkelijk gezegd. De Heiland laat, als de jongeling treurig en bedroefd is weggegaan, den toehoorders gevoelen, hoe moeilijk het is, niet te vertrouwen op aardsche goederen. Een kameel kan niet door het oog van een naald, veel minder kan een rijke door zijn rijkdommen het Koninkrijk Gods beërven. Bij de menschen en menschelijke bezittingen is het onmogelijk. Maar bij God is alles mogelijk! Dáár is maar één Weg om te bewandelen en die Weg heet „Jezus"! Geloof in Hem!

D. G. B.

De hoofdman van Kapérnaüm.

Matth. 8 : 5—13; Luk. 7 : 1—10.

Les voor Zondag 1 Juli 1934.

De voorbeeldige hoofdman.

De Heiland kwam meermalen te Kapérnaüm zoodat die plaats wel genoemd werd „Zijn stad". Dit stadje in Galiléa was belangrijk genoeg om er een Romeinsch garnizoen te hebben. Er waren minstens honderd soldaten onder bevel van een centurio, een hoofdman, een kapitein over honderd soldaten, die in de stad en in den omtrek de orde moesten bewaren. Het spreekt van-

zelf dat de Joden niet zoo erg ingenomen waren met die vreemdelingen, want dat herinnerde hen er voortdurend aan, dat zij geen baas meer waren in eigen huis. Vooral de officieren werden gewoonlijk gevreesd om hun macht. Maar met deze officier, de hoofdman over honderd, waarvan de Bijbel hier spreekt, was het zeker wel iets bijzonders. Hij was in dien tijd dat hij te Kapèrnaüm gedetacheerd was, een vriend van het volk geworden. Van hem had men geen overlast te vreezen. Hij toonde ook de grootste belangstelling voor den godsdienst der Joden en leefde zóó met hen mee, dat, toen de oude synagoge van het stadje erg haveloos was geworden, hij uit eigen beurs zooveel geld gaf, dat men er een mooie, nieuwe kerk (synagoge) van kon laten bouwen.

Deze heiden had den God des levens lief gekregen en God zal dezulken verder leiden.

De hoofdman in contact met Jezus.

Vele oogenschijnlijk onbegrijpelijke dingen gebeuren in het leven, waarvan de achtergrond toch niets anders is dan dat er een ontmoeting met Jezus zal komen.

Onze officier had een knecht, die ziek geworden was. De verhouding tusschen heer en knecht moet zeer goed zijn geweest. Het was geen soldaat, die knecht, maar een huisbediende, een huisslaaf, zooals men toen zeide. Deze knecht had erge pijnen. De hoofdman deed er aan wat hij kon; hij liet hem niet naar een ziekenhuis of naar het soldatenkwartier brengen, maar hield hem in zijn eigen huis en de militaire dokter en andere geneesheeren hebben misschien gedaan wat zij konden, maar het had alles niets geholpen. De knecht had een soort beroerte gehad schijnt het; in elk geval kon hij zijn ledematen niet gebruiken daar die stijf en opgezwollen waren en zeer pijnlijk. Ziekte is erg, maar het is reeds vaak voorgekomen, dat ziekte de aanleiding werd, om naar Jezus te vragen. Zoo ook hier.

De centurio hoort, dat de Heer Jezus te Kapèrnaüm is gekomen. Hij had hier te Kapèrnaüm juist veel van Hem gehoord en hij gelooft van harte, dat Hij werkelijk helpen kan. Maar zou de Heer Jezus het ook willen? Zij waren toch maar vreemdelingen in dit land en daarbij in de oogen der Joden heidenen. Wat zou Jezus doen?

Wacht, daar komt hem iets in de gedachten. Als hij nu eens een paar van de voornaamste Joden vroeg, een goed woord voor hem bij Jezus te willen doen. Nu, zij waren daartoe gaarne bereid. Zij doen bij Jezus eerst het woord. Lukas deelt deze bijzonderheid mee. Zij doen hun best bij Jezus. Zij verklaren, dat de hoofdman het waard is, geholpen te worden. Uit alles blijkt zoo, hoe geliefd deze officier te Kapèrnaüm geworden was. De Heer heeft niet veel tijd noodig om zich te bedenken. Hij is direct bereid mee te gaan. De hoofdman, die op eenigen afstand de voorbereidende besprekingen schijnt te hebben gade geslagen, komt nu zelf toeloopen. Hij is zeer verblijd dat de Heiland wil komen.

Maar dan schiet hem opeens nog iets te binnen. Is het niet te veel gevraagd, of de Heer Jezus in zijn huis wil komen? Hebben de Joden niet heel wat te overwinnen, voor zij er toe komen, het huis van een heiden te betreden? Als hij de Heer Jezus daardoor nu eens in ongelegenheid bracht? Maar is het dan wel eens noodig, dat de Heer zijn huis binnengaat? Als de Heer zooveel macht heeft, een zieke zoomaar, zonder medicijnen of zoo iets, beter te maken, dan kan Hij zijn knecht ook wel beter maken door één woord uit te spreken in de verte. Als de hoofdman maar één woord zegt, gehoorzamen de soldaten hem. Als hij commandeert: „Halt!" dan staat de geheele troep als één man stil. Als hij zijn huisknecht iets opdraagt, dan doet die dat zonder tegenspreken. Jezus is zoo groot, zoo machtig. Hij behoeft maar één woord te commandeeren tegen de ziekte-geest van zijn dienstknecht en die moet verdwijnen en dan zal zijn knecht gezond zijn.

Welk een groot geloof, welk een aandoenlijk vertrouwen van dezen officier in Jezus. Zoo was het toch nog niet bij dien officier in het Oude Testament, Naäman, die wenschte, dat Elisa buiten zou komen om medicijnen te geven of althans iets zichtbaars zou doen.

De verwondering des Heeren.

Wij lezen niet vaak, dat de Heer zich verwonderde. Hij heeft zich eens verwonderd over het ongeloof maar hier heeft Hij reden, verwonderd te zijn over het geloof, en dat wel over dat van een vreemdeling. De Joden meenden dat zij als kinderen Abrahams recht hadden op al de zegeningen des hemels. De Heer spreekt hier ook van een groot feestmaal in den hemel. De Joden meenden dat zij alleen daar zouden aanzitten. Maar de Heiland maakt hier duidelijk dat er velen van het Oosten en het Westen, dat er van allerlei volken zullen aanzitten, terwijl er Joden zullen worden buitengesloten. Want het geloof in den Heer is beslissend. Gelooven ook wij van harte in den Heer en Zijn liefde en macht?

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

PINKSTEREN IN TWENTE.

Zij liggen weer achter ons, de Pinksterdagen. De tijd snelt voort. Verwachtingvol hebben wij ze verbeid. Onze harten opengesteld voor de werking des Heiligen Geestes. En wij hebben de Geest ervaren. Uitwendig koud, bij het gure af. Inwendig warm, een gloed, die voor ons geestesoog tongen deed oplaaien. Heerlijke ervaringen des harten.

De morgenprediking op den 1en dag door Ds. Reiling gaf ons de Trooster, Leider, te zien in al zijn fijnheid. Na een korte geschiedkundige memoratie aan de hand van het Handelingenverhaal, schetste hij ons daarna de Heilige Geest naar Efeze 4:30. „En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing". Verzegeld, gewaarmerkt door den H. Geest tot kinderen Gods! Dien Geest niet te bedroeven, waarschuwt Paulus. Zijn er afwijkingen in uw leven mijn broeder en zuster, die Geest bestraft niet; integendeel Hij waarschuwt. Geeft gij geen gehoor, Hij trekt zich bedroefd terug. Het is als een vader of moeder die bij het waarnemen van ongehoorzaamheid bij hun kinderen, bedroefd een traan wegpinken. Hoe fijn, hoe teergevoelig! O, bedroef die Geest niet!

Den 2en dag 's middags waren allen eendrachtelijk bijeen op het landgoed „Drienerloo" en er geschiedde een geluid van vele stemmen, die Gode lof zongen. Er waren Baptisten bijeen, godvruchtige mannen en vrouwen van alle omliggende gemeenten en kringen. De menigte kwam samen tot een zangersdag en was onder den indruk van woord en lied. Zij hoorden een iegelijk in zijn eigene taal in welke hij geboren was. Nordhorners, Gronauërs, Enschedeërs, Hengeloërs, Bornschen, Almeloërs, Winterswijkers, Zwollenaren en Arnhemmers. Zij verkondigden allen Jezus, door God opgewekt en ten Hemel gevaren, om ook u plaats te bereiden.

Kom tot uw Heiland, toef langer niet.
Kom nu tot Hem, Die redding u biedt!

Zij zongen en speelden op hun gitaren van „Erlösung" en „Heimkehr".

De middag was verdeeld in drieën, telkens onderbroken door een pauze, waarin men zich door spel en wandelen verpoosde en warmde.

In het eerste gedeelte sprak onze Unie-evangelist, broeder Brongers, over vervuld zijn met de Geest. Gloedvol betoogde hij, dat het geluid van geweldig gedreven wind en het zien der tongen bijkomstige verschijnselen waren. Het essentiëele was het vervuld zijn met de Geest. Vol zijn des H. Geestes bracht de jongeren tot groote daden in Gods Koninkrijk.

In het tweede gedeelte sprak br. Peters, Voorg. der gemeente Gronau. Zijn toespraak werd geïnspireerd door de gedachte aan de redding van zielen. Te Jeruzalem werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drieduizend zielen, die Zijn Woord gaarne aannamen. Mocht ook deze Baptiste Zangersdag daaraan dienstbaar zijn.

In het laatste gedeelte sprak nog een kort woord de br. Voorganger der gemeente Nordhorn en Ds. Reiling welke laatste ook den geheelen middag de leiding had.

De toespraken, afgewisseld door verdienstelijke zang der diverse koren van Gronau, Nordhorn, Enschedé en Hengelo en de gemeenschappelijke zang, gestimuleerd door de muziekvereeniging uit Almelo, gaven samen een gezegende middag.

En zij prezen God, en hadden genade bij het gansche volk. En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden. Dat zij zoo

Hengelo, Mei '34. K. DRENT.

Ook MUNTENDAM laat eens weer van zich hooren. Laat mij beginnen met u mede te deelen, dat het de gemeente goed gaat. Voorganger en kerkeraad werken met liefde en ijver samen, om zoo mogelijk Gods Koninkrijk uit te breiden. De vereenigingen staan in volle bloei; vooral de jongeliedenverg. Zondagsavonds, waar meer dan 100 jonge menschen komen. Ook het Zondagsschoolwerk gaat gezegend. Den 10den Mei herdacht onze zr. Fenna Brink haar 60-jarig jubileum als leidster der Zondagsschool. Onze zr. werd

bij deze gelegenheid gehuldigd in de kerk. Ook was de Burgem. hierbij tegenwoordig en sprak zeer waardeerende woorden aangaande deze arbeid van zr. Fenna. Ook mochten wij van een paar van haar eerste leerlingen hooren, hoe primitief het vroeger toeging, maar onze zr. Fenna was volhardend in de liefde voor haar werk. Geslachten heeft ze van Jezus mogen vertellen. Wij zijn God dankbaar als gem. voor zulk een pionier. Dat wij als jonge menschen een voorbeeld hieraan mogen nemen.

Den 26 April herdacht onze Voorg. zijn verjaardag. Ook toen hadden wij als gem. feest. Geve God, dat hij nog vele jaren onze gem. moge dienen, en tot zegen zijn.

Zondag 11 Febr. en 6 Mei j.l. werden 2 zrs. en 1 br. gedoopt, waarvan 2 van het nevenstation „Veensloot", waar onze Voorg. iedere week voorgaat. Zoo zien ook wij, dat wij op Gods tijd vruchten zullen oogsten. Onze bede is, dat de Heere nog veel meer tot de gem. moge toedoen. Laat ieder Baptist een „missionar" zijn (zooals onze vroede voorvader Oncken van zijn gemeenteleden eischte), dan zullen de zegeningen niet uitblijven. Wij willen bidden, dat God meer arbeiders in Zijn Wijngaard uitstoote, opdat de gemeenten mogen worden uitgebreid.

Hoe zalig elk, die aan Zijn dienst zich wijdt.
Hoe rijk zijn loon, na afloop van den strijd.

Muntendam. G. BOITEN, Secr.

Voor de gemeente te GRONINGEN is een, door vele van haar leden reeds lang uitgesproken wensch in vervulling gegaan. De wensch namelijk om in het Noorden der stad een vast punt van samenkomst te hebben. Na veel wikken en wegen en ernstig en ijverig uitzien en zoeken hebben we nu een zaal gehuurd aan het Gedempte Boterdiep no. 71. In deze ruimte, die speciaal voor ons doel is ingericht en ongeveer aan 180 bezoekers plaats biedt, wordt voortaan geregeld elken Zondagavond 5 uur dienst gehouden. Alleen de eerste Zondag van iedere maand is er voorm. 10 uur prediking, om al onze brs. en zrs. in de gelegenheid te stellen aan de Avondmaalsviering, de eerste Zondagmiddag van elke maand, in de kerk aan de Meeuwerderweg deel te nemen

De nieuwe tak van arbeid beteekent voor ons allen meer werk en grootere offers. We willen echter de verantwoordelijkheid voor deze arbeid en offers dankbaar uit 's Heeren hand aanvaarden als een kans, om meer dan voorheen voor onze stadgenooten ten zegen te kunnen zijn.

Geve onze Hemelsche Werkgever ons genade om in eenvoud en ootmoed onze roeping getrouw en nauwgezet te vervullen.

De Corr.

LEEUWARDEN. *Soli Deo Gloria.* Geliefde broeders en zusters in onzen Heer en Heiland. Deed ik in mijn laatst gezonden bericht de belofte dat ik t.z.t. iets zou melden aangaande de bouw onzer nieuwe kerk, zoo wil ik dat thans doen.

Zaterdag 19 Mei 1934 is het voor de Baptiste gemeente te Leeuwarden een vreugdevolle dag geweest, daar dien dag de eerste steenlegging heeft plaats gehad voor haar nieuw kerkgebouw, waarnaar al zoo lang met verlangen was uitgezien. Deze plechtigheid werd aangevangen met het zingen van Ps. 146 : 1 „Prijst den Heer met blijde galmen", waarna onze Voorganger Ds. F. E. Huizinga zich tot de aanwezigen richtte en wees op de groote vreugde van dezen dag voor de gemeente. Doch ook voor mijzelf, aldus spreker, is deze dag eveneens vol blijdschap, en samen roemen we God Die ons zoo rijk zegende. Na een korte toespraak nam de spreker de met een klein bouquetje bloemen versierde troffel ter hand en metselde een gewone baksteen met de inscriptie 19-5-1934 in de gedeeltelijk opgetrokken zijmuur. Toen deze ceremonie der steenlegging door onzen br. Voorganger was verricht, werd vervolgens aan de hand van 1 Cor. 3 de verzen 9–17, een beschouwing gegeven over de wijding aan de bouw van dit Godshuis. Deze steenlegging aan deze half opgetrokken muren is, aldus spreker, een symbool van mijn arbeid in deze gemeente. Ik heb toch niet deze gemeente gesticht, en evenals nu de bouw dezer kerk reeds halverwege gevorderd is, zoo was ook bij mijn komst te dezer plaatse hier op geestelijk gebied de gemeente reeds door de broeders F. J. de Vries en H. v. d. Heide gesticht en bewerkt. Enkele jaren geleden ben ik begonnen de troffel te hanteeren in de gemeente, die reeds half opgetrokken was door noesten arbeid van gebed en toewijding. Maar aan den anderen kant, gelijk dit kerkgebouw nog niet voltooid is, zoo zal ik de gemeente niet voltooien, dat zal Christus doen, Die het fundament is van deze kerk. Vervolgens wees ons de geachte spreker op het symbool van de steen, waarmede deze plechtigheid vervuld werd, die niet zooals veelal gebruikelijk is van de overige steenen in vorm en kleur verschilt, maar precies gelijk is aan al de anderen. Het is een gewone steen zonder sieraad, en is een symbool van de gemeenteleden, die allen aan elkaar gelijk zijn en wier Koning Jezus is. De steen draagt geen naam, maar is alleen van datum 19-5-'34 voorzien. Hij behoeft geen naam, het behoort niet zoo, want Gods naam moet in het gebouw nu en later geloofd worden en niet de naam van menschen. De steen is midden in de kerk gelegd en niet vooraan in de hoofdgang, dat ook een symbolische gedachte inboezemt daar de gemeente midden in de wereld is geplaatst. Spreker eindigde met de bede, dat God op deze steen nog vele andere (levende) steenen wil voegen tot heil en redding van zondaars, om toegevoegd te worden aan het geestelijk gebouw. Na tenslotte den zegen te hebben afgesmeekt voor de verdere bouw van dit „Pniël" werd er nog uit vollen borst gezongen Ps. 146 : 6 en gingen we allen hoogst voldaan huiswaarts.

20 Mei 1934 1e Pinksterdag. Na dien dag een en andermaal bepaald te zijn geworden bij de uitstorting des H. G., kwamen we aan den avond van dezen schoonen dag als broeders, zusters, vrienden en bekenden nog eens samen om in feestelijke stemming de geboortedag van onzen geliefden broeder Voorganger in het midden der gemeente te herdenken. Wat is er dien avond getuigd van de liefde in Christus, tot opbouwing Zijner kinderen en bemoediging en troost voor hen, die nog dolend en dwalend hun weg afleggen, om toch te vlieden naar het kruis.

3 Juni 1934 was het weer hoogtij in onze gemeente, doordat dien dag 2 jonge zusters na een welbewust en blijmoedig uitgesproken belijdenis door den Doop aan de gemeente werden toegevoegd. Wat is er weer met stijgende belangstelling geluisterd naar een met geestdrift uitgesproken predikatie over Jezus' gehoorzaamheid aan den Vader, Die voordat Hij Zijn werk begon zich liet doopen. Jammer dat we weer verscheidene menschen terug moesten sturen wegens plaatsgebrek. Na de volbrenging der heilige handeling schaarden wij ons met een groote schare brs. en zrs. van heinde en ver om de Tafel des Heeren.

„O, liefde Gods, oneindig groot, ver boven mijn verstand".

Thans wachten weer 3 jonge zielen, om straks met Christus te worden begraven, om dan in nieuwigheid des levens met Hem op te staan. Halleluja!

Uw toegenegen broeder in Christus,
de Secr. H. FENNEMA.

UTRECHT. Wat was ons lokaal Zondag 3 Juni des nam. weer vol. Vele brs. en zrs., die in de verstrooiing leven, hadden zich met ons opgemaakt, om getuige te zijn van de doopsbediening van een br. die te Driebergen woont.

Een zeer passend woord van onzen Voorganger was bij deze gelegenheid dat uit Hand. 18 vers 8:

„En velen van de Corinthiërs, hem (Paulus) hoorende, geloofden en werden gedoopt".

Och, was ons gebouwtje maar 10 × grooter geweest, dan had dit woord ook door 10 × zooveel menschen beluisterd kunnen worden. We mochten als Baptisten wel eens een doopdienst-predikatie door de radio uitzenden. Hooren niet „geloof en Doop" heel dicht bij elkander? Wie geeft menschen het recht het bevel door de Heer ons gegeven n.l. om geloovigen te doen doopen, om te gaan wisselen? Geloof en Doop zij behooren bij elkaar. Hoe verklaart men toch op bijbelschen grond, dat hiertusschen een levensperiode van b.v. wel 18 jaren kan liggen? Met nadruk legde de spreker uit, dat als men gelooft men dan wel degelijk gedoopt moet worden. Na afloop schaarden wij ons om 's Heeren Tafel en dankten de Heer voor Zijn zegeningen. Deze gedenkwaardige avond werd tenslotte door onze oude br. Ds. Kuipers, die nog eens enkele dagen in ons midden vertoefde, met dankzegging gesloten.

De Secr. D. M.

III

11e Zangersfeest der Bapt. Zangkoren.

Van heinde en veêr kwamen de zanglustigen opzetten, per auto, motor, fiets of te voet, naar de schoone „Emmer Dennen".

Heerlijke zonneschijn bescheen bosch en weg en alles straalde mee.

De gebeden die door velen waren opgezonden om mooi weer, waren verhoord. De Heer heeft alles welgemaakt.

We vonden het erg jammer, dat onze voorz. Ds. Hekhuis niet aanwezig kon zijn, maar gelukkig in handen van Ds. Weenink is de leiding ook veilig.

De samenzang van alle koren, onder leiding van br. G. H. Olijslager, was goed. Het zingen der verschillende koren afzonderlijk eveneens. Enkele koren waren zelfs zeer goed, zooals het jury-lid ons verzekerde.

Het zingen stond onder beoordeeling van den heer G. Nienhuis van Groningen, en de opbouwende critiek, die de koren ontvingen, zal zeker dienen om de zang op hooger peil te brengen.

Voor het gesproken woord was veel aandacht. De broeders voorgangers, die den leider terzijde stonden, werden met belangstelling beluisterd en God geve, dat het gezongen en gesproken woord voor velen ten zegen mag zijn geweest. Ds. de Neef van Vrieschelo sprak over het onderwerp: „Waarom zingen", terwijl Ds. Barendregt tot onderwerp had: „De wet van het thuiskomen".

Het muziekkorps van Foxhol verleende medewerking, hetgeen zeer op prijs werd gesteld.

Meer dan 1200 bezoekers waren op het terrein aanwezig, terwijl in de pauzes velen een wandeling hebben gemaakt door de bosschen van het uitgestrekte Staats-Boschbedrijf.

Van het gemeentebestuur van Emmen hadden we alle medewerking ondervonden. De Burgemeester zond een persoonlijk schrijven waarin hij mededeelde tot zijn spijt verhinderd te zijn ons feest bij te wonen. De heer Wiersema, wethouder, sprak namens het gemeentebestuur eenige waardeerende woorden, waarvoor we zeer erkentelijk zijn. Het was een mooie en gezegende Hemelvaartsdag.

X.

III

OOGGETUIGE VERSLAG v. d. SPURGEON HERDENKING TE LONDEN.

Wij Baptisten zijn reeds allen bekend met het feit dat dit een merkwaardig jaar is.

Het is dit jaar 100 jaar geleden dat C. H. Spurgeon geboren werd. Tevens is het een eeuw geleden dat William Carey, de pionier der moderne Zending stierf. Verder is het evenlang geleden dat J. G. Oncken gedoopt werd en de eerste Baptiste gemeente in Duitschland stichtte.

De Groninger gemeente heeft gedurende de Paaschdagen deze feiten reeds herdacht. Men doet hetzelfde in Duitschland en Engeland.

Kort geleden hoorde ik Ds. Flügge (uitgever van 5 Christelijke nieuwsbladen in Duitschland en vooraanstaand Baptist) zeggen dat men in Duitschland pas een geheele week aan de herdenking van Spurgeon had gewijd. Hetzelfde zou men doen betreffende Oncken en zoo zal men ook een week aan de gedachtenis van Carey wijden.

Ongetwijfeld zullen nog verschillende gemeenten in ons vaderland iets dergelijks doen. In Groningen is de herdenkingsavond een succes geweest.

* * *

In Engeland is tot nu toe vooral Spurgeon herdacht. In de laatste week van April zijn herdenkingssamenkomsten gehouden en in de laatste week van Juni zullen er nog een reeks volgen.

Op drieërlei wijze wordt C. H. Spurgeon in Londen herdacht.

1. Allen die aan de *Opleidingsschool*, door Spurgeon gesticht, tot voorganger of zendeling zijn opgeleid komen eens per jaar ter Conferentie samen. Deze Conferentie stond dit jaar geheel in het teeken van gedachtenis aan Londen's grootste prediker en machtigste persoonlijkheid in Gods hand tot bekeering van zondaren.

2. De *Baptiste Unie* van Groot Brittannie en Ierland is niet achter gebleven in het betuigen van dank aan God voor Spurgeon. Gedurende de Alg. Verg. in April heeft men enkele secties geheel aan de Spurgeon herdenking besteed.

3. De gemeente van de *Tabernacle*, waar Spurgeon het langste heeft gediend zal in Juni nog een geheele week wijden aan de commemoratie van haar eens zoo uitnemende herder en leeraar.

* * *

Een volledig verslag van al deze vergaderingen te geven, gaat niet, daar dit „De Christen" eenige malen zou kunnen vullen.

Ik wil u thans daarom een overzicht geven over twee van de grootste herdenkingssamenkomsten, te Londen gehouden en die ik het voorrecht had bij te wonen.

* * *

Vroeg in de morgen begaven we ons reeds op weg naar de „Tabernacle" om te hooren van de groote dingen die God door de grondlegger van deze gemeente gedaan had.

Het was een natte Aprilmorgen en we vroegen ons af of deze vergadering wel eenig publiek zou trekken.

Maar stelt u zich onze verbazing voor toen we de Tabernacle, die ongeveer 3000 menschen kan bevatten bijna vol vonden bij onze aankomst. Toen we over onze verbazing heen waren en te zamen het eerste lied hadden gezongen scheen de geheele atmospheer veranderd. De zon scheen binnen en lente vervulde het gebouw.

We zijn onredelijk bezorgd geweest want kijkt u eens naar het platvorm; haast al even merkwaardig als het feit dat we herdenken. Daar zitten 6 veteranen: 5 voorgangers en één ouderling, alle over de 60 j., de ouderling is de 80 reeds gepasseerd. Deze 6 mannen hebben Spurgeon persoonlijk gekend. Ze zijn gekomen deze morgen om hun getuigenis af te leggen betreffende de merkwaardigste persoonlijkheid die zij ooit gekend hebben. Zij getuigen van de man wiens faam de wereld van zich deed spreken; die niettegenstaande vriendelijk, eenvoudig en gemoedelijk was tegenover hen die met hem in contact kwamen; die met al z'n populariteit en invloed het nooit te druk had zich met een enkeling bezig te houden en in diens vreugde en leed te deelen.

Zoo spreken deze mannen achtereenvolgens. Elk heeft 10 min. om het zijne te zeggen en wordt dan door de voorzitter aan de slip getrokken. Dit is noodig omdat ze allen iets van den geest van hun held hebben opgevangen in dat diens toespraken de gemiddelde lengte van een uur hadden.

Na deze getuigenissen hooren we nog twee voordrachten. De eerste gegeven door Principal P. W. Evans over: De grondbeginselen van Spurgeon's prediking.

De andere gegevens door Dr. J. C. Carlile over: Spurgeon's bijdrage aan het godsdienstig leven van Engeland.

* * *

Deze groote vergadering scheen slechts een inleiding te zijn tot de vergadering die aan de avond van de volgende dag zou worden gehouden. Ditmaal niet in een gebouw dat slechts 3000 menschen kan bevatten maar in een gebouw dat aan 10.000 menschen zitplaats bood: De Royal Albert Hall.

Het was een lust voor oog en hart dit kolossale gebouw vol te zien.

Jammer dat niet aan alle belangstellenden een plaats kon worden geboden. Volgens de secr. der Bapt. Unie had men dit gebouw minstens 3 keer kunnen vullen.

Het was inderdaad een merkwaardige avond. Allereerst valt ons oog op een geweldig orgel. Doch wie zijn die dames in 't wit en die heeren in 't zwart aan weerszijden van het orgel?

Dat is een zangkoor van 800 leden dat met zorg is samengesteld uit de beste zangers en zangeressen van de verschillende Bapt. zangkoren in Londen.

Dit koor te hooren was eenvoudig geweldig! In het half uur vóór de eigenlijke verg. voerde dit koor enkele muziekstukken uit met begeleiding van orgel, piano en enkele blaasinstrumenten. De zang vervoerde ons zoo dat het deed denken aan de beschrijvingen die er van de Hemel gegeven zijn alwaar millioenen voor eeuwig hun lied zullen verheffen ter eere van het Lam.

Klokslag 8 uur verschijnen de sprekers op het podium. Reeds hun optreden is merkwaardig. Ten eerste zien we de eerste minister van het Britsche Rijk verschijnen die de leiding der vergadering op zich heeft genomen.

Verder ontwaren we de voorzitter van de Methodiste Conferentie; Generaal Higgins; de voorganger van Spurgeon's Tabernacle; de voorzitter der Bapt. Unie en niet te vergeten: Dr. Truett die speciaal voor deze aangelegenheid van Amerika is overgekomen en wel „de Amerikaansche Spurgeon" wordt genoemd. Deze alle dragen bij aan de vereering van de man die gewoon was zulk een massa menschen als hier vergaderd geregeld toe te spreken.

De eerste Minister sprak op dankbare wijze van Spurgeon die als Prins der predikers leefde naar en in hetgeen hij predikte; die van zonde en genade, van verdoemenis en verlossing kon spreken omdat dit niet slechts leerstellingen voor hem waren maar waarheden ervaren in eigen hart en leven. Deze toespraak werd zeer gewaardeerd, getuige het applaus.

De voorzitter der Methodiste Conferentie sprak op innemende wijze. In 't vuur van z'n rede zei hij dat de gansche Engelsch sprekende wereld zich vereenigde Spurgeon te eeren zooals bleek uit de tegenwoordigheid van afgevaardigden van Amerika, Canada, Australië, Nieuw Zeeland en Zuid Afrika. Doch niet alleen de Engelsch sprekende wereld eert Spurgeon maar duizenden

van andere landen sluiten zich bij hen aan vanwege de ontvangen zegen door de boekwerken van de hand van Spurgeon.

Tot besluit werd gesproken door Dr. Truett die als voornaamste spreker optrad. Hij zei onder anderen: „Wij kunnen Spurgeon niet kronen; de gedachtenis aan hem kroont onze geheele beschaving".

C. H. Spurgeon heeft wellicht het blijde lied der verlossing aan meer zielen doen verstaan dan iemand anders sedert den Apostel Paulus. En zijn eigen getuigenis aangaande het Evangelie is in zijn leven waar gebleken: „Ons woord omvat de geheele aarde en ons getuigenis omgordt de globe".

Londen. H. DOORNKAMP.

III

NIEUWBOUW
gem. Leeuwarden.

't Is namens de vrouwenvereeniging onzer gemeente dat ik tot U kom, mijne broeders en zusters.

Ik moest mij zeer vergissen als de nieuwbouw der gemeente te Leeuwarden niet Uwe volle belangstelling heeft. Hoever de bouw gevorderd is? De muren zijn al op volle hoogte en binnenkort zal de vlag wel op de spanten staan. Wij zijn den Heere zeer dankbaar. Wanneer wij tusschen de nog ruwe wanden staan en opwaarts zien is ons hart vol. Het zou ons een vreugde zijn U alles te toonen. Wij verheugen er ons over dat ook de aandacht van anderen steeds meer door ons gevraagd wordt. De plaatselijke pers is ons zeer vriendelijk gezind.

Wijl 't nu ons eerste Godsgebouw aan deze plaats is, willen wij alles zoo goed mogelijk inrichten. Beter dan onze eigene woningen. Dat vraagt veel van ons, maar wij allen dragen willig en gaarne. 't Gaat om de zaak des Heeren. Ieder doet persoonlijk zijn deel. Ook besloten verschillende vereenigingen als zoodanig iets te doen. De vrouwenvereeniging ook. Daar zij echter voor behoeftigen werkt en dat werk niet mag stilstaan, moet zij op andere wijze middelen zien te verkrijgen. Zij verkoopt loten. Een kwartje per stuk. Ze heeft er 800. En ze zou gaarne naar alle gemeenten een paar willen sturen. Prijzen? Spreien, kleeden, kussens enz. Zult U er ook één of twee of misschien vier nemen? U helpt de vrouwenvereeniging. U helpt ons. U steunt de zaak des Heeren.

Wij wachten.

Namens de vrouwenvereeniging,
Uw broeder in Chr.
HUIZINGA,
Veestr. 14, Leeuwarden.

III

AGENDA
voor de 3e Alg. Verg. der N.B.V.B. „Zusterhulp"
te houden op Donderdag 12 Juli 's morgens half tien te Hengelo.

Opening door de presidente.
Notulen.
Jaarverslag der secretaresse.
Jaarverslag der penningmeesteresse.
Rapport van de commissie tot nazien der boeken van de penningmeesteresse.
Ingekomen voorstellen.

Haarlem stelt voor de Alg. Verg. niet met de Unievergadering te houden, maar op een andere datum, telkens met afwisseling van plaats, zooveel mogelijk in 't centrum van 't land.

Toelichting: Wij maken ieder jaar met onze ver. een uitstapje. Het zou mooi zijn, om dat uitstapje naar de jaarvergadering van onze N. B. V. B. te maken.

Den Haag Z.-B.S. stelt voor een fonds of aparte kas te stichten ter bekostiging van opleiding en uitzending van zendingszusters.

Toelichting: Op de vergadering van verleden jaar, werd ons medegedeeld, dat er een br. en zr. gereed waren, om naar het zendingsveld te gaan. Maar dit kon niet, omdat daartoe de geldmiddelen ontbraken. Ons dunkt, dat het op den weg van Zusterhulp ligt, voor *wat de zusters aangaat*, hier een weg te banen, en denken dien weg in bovengenoemd voorstel.

N. Pekela en Apeldoorn stellen voor: Zusterhulp zende ook dit jaar weer een kerstkist naar de Congo.

Toelichting: De verzendkosten zijn wel is waar hoog, maar als de inhoud waardevol wordt, doordat al onze afd. meewerken, en in overleg met zendelinge Reiling geschikte artikelen zenden, gelooven wij, dat de vreugde en het nut van den kerstkist in de Congo, de onkosten volkomen waard zijn.

Hengelo stelt voor: dat de Alg. Verg. besluite tot aanschaffen van insignes en trachte een eigen bondslied te krijgen.

Het hoofdbestuur stelt voor een maandkalender uit te geven en de netto winst in onze alg. kas te storten.

. Stelt voor een zelfverloocheningsweek te houden. Het geld dat daardoor bezuinigd wordt te storten in de kas der N. B. V. B.

Verdeeling der gelden.
Zang door zusters van Hengelo.
Referaat zr. Timmers—van Hemert, den Haag. Onderwerp: „Gods spiegelbeeld".
Voordracht den Haag, getiteld: „Uwe sterkte zal zijn gelijk uwe dagen".
Rondvraag.
Sluiting.

Statuten der Nederl. Bapt. Vrouwen Bew. „Zusterhulp".

Art. 1. Naam. De beweging draagt de naam van *Nederlandsche Baptiste Vrouwen Beweging „Zusterhulp"*.

Art. 2. Doel. Haar doel is de vrouwen der Baptiste gemeenten in Nederland:

a. voor te lichten en te helpen om haar roeping thuis, in de gemeenten, in de Unie en de maatschappij beter te vervullen;

b. op te wekken helpend deel te nemen aan den arbeid der in- en uitwendige zending, in het bijzonder aan dien van de plaatselijke gemeente en van de Unie van Bapt. Gem. in Nederland.

Art. 3. Bereiking van het doel. Zij tracht dit doel met alle beschikbare en geoorloofde middelen te bereiken o.a. door:

a. Samenwerking.
b. Conferenties voor vrouwen.
c. Oprichting van afdeelingen.
d. Het geven van raad en daad.
e. De drukpers.

Art. 4. Het bestuur. Het hoofdbestuur bestaat uit minstens 3 leden, waaraan de Commissie der Unie zooveel leden kan toevoegen als zij noodig oordeelt. Het bestuur verdeelt onderling de functies.

Art. 5. Afdeelingen. Om tot de Beweging te kunnen toetreden moet blijken, dat de afdeeling door de gemeente is erkend als een plaatselijke Baptiste Vrouwenbeweging. Zij heeft bij toetreding het recht zich te laten vertegenwoordigen door 2 afgevaardigden, van wie elk 1 stem uitbrengt.

Art. 6. Nationale Conferentie. Eenmaal per jaar, zoo mogelijk bij gelegenheid van de Algemeene Vergadering der Unie van Bapt. Gem., wordt een Nationale Conferentie gehouden.

Art. 7. Voorstellen. Voorstellen ter behandeling door de Nationale Conferentie of door het hoofdbestuur kunnen worden gedaan door de Unie-commissie, de afdeelingen en de leden van het hoofdbestuur.

Art. 8. Contributie. De contributie der afdeelingen wordt door de Nationale Conferentie bepaald.

Art. 9. Onvoorzien. Gevallen, waarin deze bepalingen niet voorzien, worden door het hoofdbestuur geregeld met verantwoording aan de Nationale Conferentie.

CONCEPT HUISH. REGLEMENT

Nederl. Bapt. Vrouwen Bew. „Zusterhulp".

Huishoudelijk Reglement.

Art. 1. Bestuursleden. De bestuursleden worden voor den tijd van 3 jaren gekozen. Telken jare treedt op de Nationale Conferentie beurtelings het derde gedeelte van de leden af en is herkiesbaar.

In vacatures wordt op de e.k. Nationale Conferentie voorzien. De gekozenen treden af op het tijdstip, dat haar voorgangsters moesten aftreden.

Art. 2. Sub-Commissies. Het hoofdbestuur kan zich evenals de Nationale

Beweging door sub-commissies laten bijstaan.

Art. 3. Contributies. Het hoofd bestuur komt telken jare op de Nationale Conferentie met een voorstel van contributieheffing. Alleen afdeelingen, die aan haar financieele verplichtingen hebben voldaan, hebben stemrecht en mogen aan de discussies deelnemen.

Alle andere kunnen van de Nationale Conferentie worden geweerd. Over al of niet toelating beslist het hoofdbestuur.

Art. 4. Jaarverslagen. Op de agenda van de Nationale Conferentie komen in elk geval voor:

1. Jaarverslag v.d. secretaresse.
2. id. id. penningmeesteresse.
3. Rapport van de commissie tot nazien van de boeken van de penningmeesteresse.
4. Voorstel hoe de ingekomen gelden zonder bestemming te besteden.

De commissie tot nazien van de boeken wordt door de presidente en de secretaresse tijdig benoemd.

Art. 5. Agenda. Het hoofdbestuur zorgt tijdig voor de publicatie van een door hen in bijzonderheden geregelde agenda voor de Nationale Vergadering.

Art. 6. Besluiten. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Over personen wordt desverlangd schriftelijk gestemd. Indien over voorstellen de stemmen staken, worden zij als verworpen geacht. Over personen wordt hoogstens drie keer gestemd; de beide eerste keeren zijn vrije stemmingen, de derde keer is een stemming tusschen twee personen, die het hoogste getal stemmen op zich hebben vereenigd. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.

Art. 7. Vergaderingen van het hoofdbestuur. Deze vergadert zoo dikwijls als hij het noodig oordeelt, maar niet minder dan twee maal per jaar om de belangen van de Nationale Vrouwenbeweging te bespreken.

!!!

S. C. M.

Het is ongeveer 1½ jaar geleden, dat mij de gelegenheid en het privilege te beurt viel de 9e Quadrennial Conference van de Chr. Studenten Beweging, gehouden te Edinburgh, bij te wonen en mijne indrukken daarvan voor „De Christen" op te zenden.

Ofschoon onze Baptiste gemeenten met deze beweging weinig of gansch niet in aanraking komen — toch zullen ze ongetwijfeld voor zulk een internationale Beweging gevoelen en zich verblijden dat er stroomingen onder de Universiteitsstudenten zijn, die vriendschapsbetrekkingen beoogen en de wereldvrede trachten te bevorderen door en met de hulp van ons aller Heer en Meester: Jezus Christus. En dat het deze Beweging wel ga, vooral ook op dit tijdstip waarop de wrijving der verschillende staten grooter wordt en de onderlinge vijandschap zich meer doet openbaren — is toch immers ons aller wensch en bede!

Dr. Visser 't Hoofd, onze landgenoot, die de algemeene secretaris dezer Chr. St. Federatie is, maakt deze maand een reis door Engeland, om in de Universiteitssteden toespraken te houden voor de daartoe voorbereide samenkomsten.

Maandagavond 14 Mei heeft de secretaris hier in Leeds gesproken voor een zeer aandachtig gehoor. De inhoud zijner toespraak zal ik trachten in een kort verslag mee te deelen.

Er is een groot verschil tusschen de Universiteiten van dezen tijd en die van vroeger, zegge 25 jaar geleden. Toén waren deze gebouwen plaatsen van rust voor studie en meditatie, met gelegenheden voor lichamelijke ontspanning — nú echter zijn ze maar al te vaak broeiplaatsen van onrust, met gelegenheden voor vechtpartijen en onlusten. Waarom? Omdat de studenten toén wisten, dat de wereld voor hen openstond en hen met open armen als het ware ontving — doch nú voor hen gesloten is en geen werk meer heeft. Daarom was er vroeger lust tot studie en meditatie, die tegenwoordig plaats heeft moeten maken voor een bang voorgevoel en een beklemde vrees. Het heeft plaats móéten maken, daar de student vroeger de politieke en economische omstandigheden objectief kon gaan bestudeeren, doch nu gedwongen wordt zelf het strijdperk te betreden. Geen hoop ziende voor een goed resultaat van een individueelen strijd om het bestaan, wordt hij nu genoodzaakt zich bij een partij aan te sluiten: 't zij links of rechts. Dat deze partijen met elkaar slaags raken, spreekt vanzelf — getuige Parijs, Madrid, Weenen enz In enkele landen was het zoo erg zelfs, dat de Universiteiten gesloten moesten worden.

Dr. J. R. Mott, de vorige secretaris dezer Beweging sprak graag over „geopende deuren". Helaas kunnen we nu beter spreken van „gesloten deuren", als we denken aan het feit dat Mussolini geen andere Studenten Beweging toelaat dan de Fasciste, Hitler met zijn Ariërparagraaf aan komt dragen, sommige Staten deze Beweging ontbinden en de leiders vervolgen enz. Dit alles schijnt een droevig uitzicht voor de Federatie te zijn en geen hoop te geven tot leven, laat staan bloei. Maar er is gelukkig één goed teeken en wel dit: in horizontale lijn mogen de deuren gesloten zijn, in verticale lijn zijn ze wagenwijd open, d.w.z. dat de omvang kleiner moge zijn, doch het gehalte beter of i.a.w. dat de quantiteit geslonken maar de qualiteit verbeterd is.

(Slot volgt.)

!!!

JONA's WONDERBOOM.

De Heraut vertelt een en ander over Jona's wonderboom en de beroering, die er in de Noord-Afrikaansche gemeenten ontstond, toen de kerkvader Hieronymus in een nieuwe bijbelvertaling van het Hebreeuwsch in het Latijn inplaats van „wonderboom" „klimop" vertaalde.

Dr. Kuiper knoopt aan deze geschiedenis een les vast, die wij allen wel eens ter harte mogen nemen.

Onze Statenvertaling was uitnemend voor dien tijd, maar is, evenals elke vertaling, voor verbetering vatbaar; behoeft zelfs verbetering.

Een geleerde, die de talen kent, waarin de Heilige Schrift geschreven is, kan dus niet tevreden zijn met een vertaling, maar moet ook de grondtekst bestudeeren, om met de verlichtende genade des Heiligen Geestes en met hulp van wat wetenschappelijk onderzoek hem leert, de meening der Schriftauteurs te verstaan.

Dit zelfstandig onderzoek kan den dienaar des woords bij zijn exegese in moeilijkheid brengen, wanneer hij prediken wil over een tekst, die in onze Statenvertaling naar zijn inzicht en op grond van wat nieuwere vertalers daarvan zeggen, den juisten zin niet goed weergeeft. De verleiding ligt voor de hand om tot de gemeente te zeggen: Ik zal heden met u dien tekst behandelen, maar niet zooals gij, gemeente, dien in uw Bijbel vindt, maar zooals ik u dien verbeteren zal. Vooral wanneer dit telkens geschiedt door jonge predikanten of zelfs door candidaten (of hen die geen predikanten zijn) kan dit evenals in de Noord-Afrikaansche gemeenten, tot wantrouwen tegen zulk een predikant (of broeder) leiden. Zelf constateeren, of die andere vertaling of exegese juister is, kan de gemeente niet. Zij klemt zich daarom aan *haar* Bijbel vast, die voor haar *de* Bijbel is, Gods Woord. Zij acht critiek op *haar* Bijbel een aanranding van het gezag der Schrift. Een nog ernstiger gevaar dan het wantrouwen, dat daardoor tegen den prediker gewekt kan worden is het *wantrouwen in de Schrift zelf.*

Dr. A. Kuiper zegt in zijn Encyclopaedie terecht: „voor de overgroote meerderheid, voor de kerk in haar breede rangen, is de vertaalde Schrift — hun Statenbijbel — *de* Schrift".

Naar deze Bijbel belijden wij ons geloof, en door deze Bijbel laten wij ons leiden bij onze daden; deze Bijbel is ons tot vreugde, tot troost en stichting. Ons geweten is niet gebonden aan het origineel, dat wij niet kennen, maar aan de vertaling, die wij verstaan.

Wordt nu telkens in de prediking verklaard: de tekstvertaling in uw Bijbel — en de gemeente heeft geen andere — deugt niet, want die tekstvertaling geeft den zin verkeerd weer, dan gaat zulk een gemeente aan het twijfelen; ze weet niet meer, wat zij aan haar Bijbel heeft en de gebondenheid aan Gods Woord lijdt schade.

Dit een en ander kan dunkt mij ook onze gemeenten van nut zijn. Ik woonde meermalen de prediking of bijbellezingen bij van broeders, wier ontwikkeling lang niet tot de grondtekst strekte, en

die toch telkens weer van hun nieuwe vertaling spraken en een, naar hun meening betere, lezing van een of ander schriftgedeelte gaven, of hun twijfel omtrent de juiste weergave van een of andere tekst uitspraken.

Dit is, dunkt mij, gevaarlijk en ongewenscht. Er is kans dat daardoor *veel kwaad* tegenover *weinig nut* gesticht wordt. Immers betreft het steeds betrekkelijk geringe verschillen, die nauwelijks beteekenis hebben, wanneer wij de hoofdzaak in het oog houden.

COOLSMA.

MEDEDEELINGEN

UNIEVERGADERING te Hengelo (O.) op 11 en 12 Juli '34.

Afgevaardigden en gasten die de e.k. Unievergadering wenschen te bezoeken, gelieven zich op te geven aan onderstaand adres (*uiterlijk 29 Juni, liefst eerder*). S.v.p. duidelijk vermelden:

a. Man of vrouw.

b. *Dag* en *uur* van *aankomst* en *vertrek*, opdat de regelingscomm. kan weten voor hoeveel nachten men logies behoeft.

c. *Al* of *niet* deelname aan *middagmaal* en *koffietafel*.

Namens de regelingscomm.
J. PIK.
Hengelo (O.), Vondelstraat 40.

N. B. J. B. Lijsten tot aanmelding.

Aan alle afdeelingen zijn lijsten tot aanmelding voor de e.k. Nationale Jeugd Conferentie verzonden. In het Meino. van „Jong Leven" heb ik gevraagd deze lijsten uiterlijk 30 Juni (vóór 1 Juli), nauwkeurig ingevuld, te willen zenden aan br. Chr. Mostert, Groningen, Jacobstraat 23. Toen ik voor enkele dagen met br. Mostert een samenspreking had over de voorbereiding van onze Conferentie, vroeg hij mij, aan alle secretarissen of -essen van de *Jeugd Werkers Comité*'s het verzoek te willen richten de ingevulde lijsten zoo spoedig mogelijk op te zenden.

Wacht dus niet met het inzenden tot Juli in het land is. Want dan komt ge zeker achteraan! Ge zoudt daardoor een blaam werpen op onze schoone beweging. Dus, indien het kan, worden de ingevulde lijsten midden Juni naar Groningen gezonden, en vóór 1 Juli zijn alle aanvragen binnen. Accoord!

d. H.

De secretaris der *Gemeente Arnhem* deelt mede dat de samenkomsten der gemeente Zondags, 10 uur v.m. vanaf 1 Juni a.s. worden gehouden in het gebouw der Stadszending aan de Tuinstraat bij de Steenstraat alhier.

Men gelieve hiervan goede nota te nemen en vooral schippers worden hierop opmerkzaam gemaakt.

Tijdens de *zomervacantie* zijn de *adressen* van de onderstaande, *in Hamburg studeerende broeders*, als volgt:

J. Schuil, p.a Ds. J. Hekhuis, Muntendam.

K. Prins, 1 Sluis, Stadskanaal.

A. Kruizinga, Nieuwe Bleekerstr. 107, Groningen.

H. Hornstra, p.a. P. Hornstra, Workum (Fr.)

Zij zijn gaarne bereid, in den tijd van 5 Juli tot 4 September gemeenten, die zulks wenschen, te dienen.

Vrije Zondagen van br. A. A. Hardenberg.

Juli	1	8	22	
Augustus	19	26		
September	2	9	16	23

Zijn adres tot Dinsdag 19 Juni is: Rawdon College nr. Leeds

Adres *na* Dinsdag 19 Juni is: Piet Heinstraat 5, Groningen.

Baptiste gem. Harlingen.

Beroepen Ds. H. BAKKER te 2e Exloërmond.

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

Van de V. te H.	f 2.50
van N. N. te L.	f 1.—
van N. N. te W.	f 2.50

Hartelijk dank.

In het vorige nummer van De Christen verantwoordde ik f 6.— voor de Zending als ontvangen van de Zondagsschool te Harlingen. Dit moet zijn: van de Kleine Meisjesverg. aldaar.

J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Broeders Correspondenten

die het 2e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk, dit nu zeer spoedig te doen.

Mag ik op Uw aller medewerking rekenen? Bij voorbaat dank.

De Adm.

LEESTAFEL.

Zwaard en Troffel, voorloopig maandblad ter verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus, uitgegeven door de Bapt. Gemeente te Leeuwarden.

We wenschen onze gemeente te L. geluk met deze uitgave. Moge God Zijn onmisbare zegen aan haar verbinden.

Het eerste nummer, dat hier voor ons ligt, is meer een nummer ter kennismaking, en laat geen onzeker geluid hooren.

Zwaard en Troffel — een goed gekozen naam in dit Spurgeon-herdenkingsjaar — wordt gratis in Leeuwarden verspreid, en verschijnt in een oplaag van 5000 exemplaren. Ds. Huizinga is redacteur, terwijl het administratieadres is: W. Modderman, Bachstraat 8. Leeuwarden.

d. H.

Die het leest, merke daarop, een uitlegging van het boek Daniël, door Ds. E. J. H. van Leeuwen.

Dit boek is al enkele jaren oud en destijds verschenen bij Kemink en Zoon N.V., Over den Dom, Utrecht.

Wilt ge een goed boek over Daniël lezen, dan moet ge m.i. dit boek van Ds. van Leeuwen koopen. Het is populair geschreven en alleszins een betrouwbare gids. De schrijver heeft eerbied voor de Heilige Schrift en wil niets anders dan een uitlegging geven; een uitlegging, die men kan *begrijpen*.

Een boek voor allen, die de bijbel liefhebben.

d. H.

CORRESPONDENTIE

X. te Y. Uw gemeenteberichtje bereikte mij via Workum! De weg, dien de berichten en andere ingezonden stukken moeten afleggen, loopt *via Utrecht* naar Workum. De drukker is een correcte man, en hij zal zich onherroepelijk houden aan de afspraak, die de redactie met hem gemaakt heeft.

Gemeenteberichten worden nog in het e.k. nummer opgenomen, wanneer ze ***uiterlijk*** Dinsdagsavonds in mijn bezit zijn. E.-R.

ADVERTENTIEN

Heden overleed zeer onverwachts, tot onze diepe droefheid, onze zeer geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JOHANNA SOPHIA MARTINA DE WIT
geb. DE RUIJTER

in den ouderdom van 79 jaar.

Na een gelukkige Echtvereeniging van bijna 54 jaar, mogen wij haar met blijdschap nastaren, in het dankbaar bewustzijn, dat zij is ingegaan in de eeuwige rust, haar door Jezus, in Wien zij geloofde, bereid.

's-Gravenhage
P. J. L. DE WIT
L. J. DE WIT
Sneek
F. DE WIT
M. J. G. DE WIT—Rinkema
Woubrugge
S. M. DE WIT
Scheveningen
G. DE WIT
H. DE WIT—Den Breeje
Apeldoorn
J. S. M. DE WIT
's-Gravenhage
P. J. L. DE WIT Jr.
E. C. M. DE WIT—Räwe
J. C. G. DE WIT
F. DE WIT—Den Breeje
en Kleinkinderen.

's-Gravenhage, 26 Mei 1934.
Meloenstraat 107.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een Meisje dat wij

MINKE

noemen.

J. REILING
A. REILING—Hornstra.
Drouwenermond, 29-5-'34.

Gevraagd: EEN NETTE HUISHOUDSTER
plm. 30—40 jaar.
P. MANRHO, landbouwer.
Odoornerveen.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een flinke Jongen, dien wij

JIM

noemden.

E. HUIZINGA
T. HUIZINGA—Drenth.
Hengelo (O.), 30 Mei 1934.
Krabbenbosweg 141.

Zaterdag 26 Mei j.l. nam de Heer geheel onverwachts uit ons midden weg onze Zuster en trouw lid der gemeente

JOH. S. M. DE WIT geb. DE RUIJTER

in den ouderdom van 79 jaar.

De wetenschap haar straks bij Jezus te zullen weerzien sterke in het bijzonder onzen ouden broeder.

De Bapt. gemeente
's-Gravenhage—Oost.
's-Gravenhage, Mei 1934.

---

27 Mei 's morgens omstreeks half vier ontsliep zacht en kalm, in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

LUCAS VAN VELDEN
Weduwnaar v. MARIJTJE GROOT

in den ouderdom van 78 jaar.

Zijn heengaan was vrede, het sterven gewin.

Uit naam der Familie,
J. ZWART—van Velden
Joh. Ph. ZWART.
Workum, Mei 1934.

Namens de Baptiste gemeente te Workum geven wij kennis van het overlijden van onzen Broeder, den Heer

LUCAS VAN VELDEN

in den ouderdom van 78 jaar.

In den tijd dat hij in ons midden was, was hij een waardig lid onzer gemeente.

Namens de Bapt. gem. te Workum,
HET BESTUUR.
Workum, Mei 1934.

Plaatst uw Familieberichten in ons blad!

Heden den 27 Mei ontsliep in zijn Heer en Heiland te Workum onze geliefde Broeder

L. VAN VELDEN,

een der oprichters der gemeente Hoorn.

Zijn gedachtenis zal een zegening zijn.

Namens de gemeente
Hoorn.

Heden nam de Heere tot Zich, na een langdurig doch geduldig gedragen lijden, onze geliefde Zuster

HENDRIKJE LOOTS-Boiten

op den leeftijd van 82 jaren.

Onze Zuster was één van de oprichters onzer gemeente en heeft ze tot de laatste dagen toe van haar Heer en Heiland mogen getuigen. Met dankbaarheid gedenken wij, hoe onze Zuster al die jaren voor de gemeente tot zegen is geweest.

Zij heeft den goeden strijd gestreden;
Zij heeft den loop voleindigd;
Zij heeft 't geloof behouden.
Voorts is haar weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, die de Heere, de rechtvaardige Rechter, haar geven zal in dien dag.

Namens de Bapt. gemeente,
G. BOITEN, Secr.
Muntendam, 29 Mei 1934.

Heden nam de Heere tot Zich onze geliefde Vrouw, Moeder en Grootmoeder

GEZINA MEIJER-Barelds

in den ouderdom van ruim 56 jaar.

Reeds eenige weken was ze in het ziekenhuis te Groningen, maar het zoo zeer gewenschte herstel is niet gekomen.

Dat ze bij Jezus is, troost ons in dit groote verlies.

Voor haar was het sterven gewin, want haar leven was Christus.

Namens allen,
LIEUWE MEIJER.
Emmer-Erfsch.veen, 4 Juni '34.

De begrafenis zal plaats hebben Zaterdag 9 Juni, 's middags 12 uur.

Vrijdag 22 Juni 1934 No. 2333 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

PAULUS.

Verbijsterd lag hij voor U neergebogen
Toen hem de bliksem Uwer liefde sloeg.
Verblind zag met zijn ziel hij U in d' oogen
Toen Gij hem teeder om zijn liefde vroeg.

Hij gaf zichzelf geheel aan U verloren,
Toen hij U in Uw schoonheid had aanschouwd;
En wist zich zalig tot Uw dienst verkoren.
Hoe bitter heeft hem toen zijn haat berouwd!

Hij had gezworen, dat Gij 't nooit zoudt winnen,
Uw weerloos volk vervolgd ten bloede toe,
Maar hem vervolgd' Uw onweerstaanbre minne,
Hij werd Uw buit: Gij waart zijn haten moe!

Hij wist zichzelf geheel aan U verloren
Met al de driften van zijn vurig bloed,
Dat staâg dit lied der liefd' U zou doen hooren:
Ik ben van U en Gij van mij voorgoed!

A. WAPENAAR.

Uit: Het Betere land.
(Uitgave J. H. Kok, Kampen).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOE WORDEN MIJ DE ZONDEN VERGEVEN?

Dinsdag 19 Juni was het precies 100 jaar geleden, dat Charles Haddon Spurgeon geboren werd.

Spurgeon!

De klank van deze naam is voor velen reeds een belofte, zegt Ds. Barkey Wolf in zijn boek over de beroemde kanselredenaar.

Wat kan er toch in een naam veel liggen opgesloten. Oneindig veel!

Voor duizenden ligt in de naam Spurgeon een wereld van gedachten opgesloten. Daarom bevreemdt het ons niet, dat de christelijke pers in deze dagen meer dan gewone aandacht schenkt aan het feit, dat voor honderd jaar Spurgeon het levenslicht aanschouwde; Spurgeon — de Christusprediker; Spurgeon, die ruim veertig jaar zijn krijgszang zong: „Jezus! Jezus! Jezus!"

* * *

Als jongeling van vijftien jaar kwam Spurgeon tot bekeering; een bekeering, die werkelijk een volledige omzetting, een totale verandering was.

Wat een strijd moest de jongeling doormaken. Hoe groot was zijn zondebewustzijn. Hij vreesde Gods wet. Hij wist Gods oordeel verdiend te hebben.

Hij probeerde zich een eigen gerechtigheid voor God te veroveren, maar dat gelukte hem niet. Zijn zonden, zijn zonden!

Over deze periode van strijd heeft Spurgeon later alsvolgt geschreven:

„Toen ik onder leiding des Heiligen Geestes van mijn zonde overtuigd werd, had ik een klaar en duidelijk bewustzijn van Gods rechtvaardigheid.

De zonde — hoe zij zich ook aan anderen mocht vertoonen — werd mij een ondragelijke last. Ik vreesde evenzeer de zonde als de hel. Ik wist, dat ik schrikkelijk zondig was, en had het gevoel, dat God inderdaad verplicht was, mij voor mijne zonde te straffen.

Ik zat zelf op den rechterstoel, en veroordeelde mij zelf; ik erkende, dat, als ik God was, ik niets anders kon doen, dan zulk een zondig schepsel tot in de diepte der hel te verdoemen. Daarbij lag mij altijd de naam en de eer van God, en de zedelijke onaantastbaarheid van Zijn rechtvaardig wereldbestuur zeer na aan het hart.

Het had mijn geweten niet bevredigd, wanneer mij op onrechtvaardige wijze vergeving was geschonken.

Maar hoe kon God rechtvaardig zijn en toch mij, zondig mensch, vrij spreken? Ik vroeg het mijn eigen hart. Hoe kan Hij tegelijkertijd rechtvaardig zijn en rechtvaardig maken? Die vraag kwelde mij, en matte mij af, doch ik vond geen antwoord. Ik had dan ook zelf nooit een antwoord kunnen vinden, dat mijn geweten bevredigde.

Ik was ongelukkig van dien tijd af; ik kon bijna niet meer werken; mijn hart was gebroken. Zes maanden lang bad ik, en vond geen verhooring. Ik besloot iedere kerk van mijn woonplaats te bezoeken, om den weg der zaligheid te leeren kennen. Ik was bereid, alles te doen en alles te wezen, als God mij maar vergeven wilde. Zoo ging ik alle kerken rond, maar, ofschoon ik de mannen, die er predikten, oprecht hoogacht, en toen evenzeer hoogachtte, moet ik toch zeggen: Ik heb geen van hen het volle Evangelie hooren prediken. Dat wil zeggen, zij predikten waarheden, groote waarheden, goede waarheden, die voor verscheidene van hun toehoorders, voor de vromen en geestelijkgezinden pasten, maar wat *ik* wilde weten was: „Hoe worden mij de zonden vergeven? En juist dát zeide men mij niet. Ik wilde hooren hoe een arme zondaar, die zijn zonde voelt, tot den vrede met God komt".

* * *

Hoe worden mij mijn zonden vergeven?

Dát wilde Spurgeon, die toen eigenlijk nog een knaap was, weten. De eeuwige dingen oefenden reeds vroeg invloed op hem uit.

En Spurgeon kreeg het antwoord op de bange vraag van zijn hart.

Laat ik U in kort de geschiedenis mogen vertellen.

Spurgeon logeerde eens in Colchester. Daar wilde hij — het was op Zondag 6 Jan. 1850 — naar een kerk. Hij bereikte echter niet de plaats zijner bestemming. Een sneeuwstorm was oorzaak, dat de jeugdige kerkbezoeker een zijstraat insloeg en terecht kwam

in een kapel, die een vergaderlokaal van de Methodisten bleek te zijn.

De dominé had zich door het slechte weer laten verhinderen. De opkomst was die morgen heel gering.

Maar wie moest er preeken?

Een magere man, één van de leidende broeders, zou dan maar voorgaan. Deze broeder sprak over de woorden: „Wendt U naar Mij toe, en wordt behouden, alle gij einden der aarde!" (Jes. 45 : 22). In de Engelsche vertaling luiden de beginwoorden: Ziet op Mij!

Na enkele minuten gesproken te hebben, richtte deze ons onbekende broeder zijn blik op Spurgeon en zeide: „Jonge man, ge zijt in nood over Uw zonde! Gij zult er nooit uit verlost worden, wanneer ge niet op Christus ziet".

„Toen", laat Spurgeon zélf spreken, „hief hij zijn handen op en riep, zooals slechts een Methodist roepen kan: „Zie, zie, zie! Gij behoeft slechts te *zien!*" En weldra zag ik den weg der zaligheid. — O, hoe jubelde mijn hart van vreugde!

Wat hij verder zeide, weet ik niet. Ik sloeg er geen acht op, want die ééne gedachte vervulde mij geheel. Ik was genezen, evenals de Israëlieten, toen zij de koperen slang aanzagen. Ik had gemeend, dat ik vele dingen moest doen, en daar hoorde ik slechts dat ééne woordje: „Zie". Welk een kostelijk woord was dat voor mij. Ja, ik zag: ik zag mijn oogen uit; en eens in den hemel zal ik in onuitsprekelijke zaligheid nòg zien".

* * *

Hoe worden mij de zonden vergeven?
Is dat niet de vraag aller vragen?
Is dat niet de vraag van alle tijden?
En is dat ook niet *Uw* vraag, de bange vraag van Uw hart?
Ziet op Mij en wordt behouden!

Door een blik op het kruis
is er leven en heil,
Is er leven voor U en voor mij;
Zie geloovig op Hem,
word behouden en leef,
Want verlossing biedt Jezus U vrij.

Zie, zie, zie èn leef!

d. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Spurgeon-herdenking. In Engeland is Spurgeon op grootsche wijze herdacht. Verschillende personen hebben over hem gesproken en zijn beteekenis in 't licht gesteld. Hij was een veelzijdig man. Eén spreker merkte o.a. op:

„Hij verbond vroolijkheid met den godsdienst. Hij placht te zeggen: Er is hoop voor een geloof, dat kan lachen. Gewilde geestigheid was hem vreemd; hij maakte nimmer een grap, die een onprettige herinnering naliet; hij maakte nimmer een grap, die niet het voorspel kon zijn voor een gebed. Humor was bij hem even natuurlijk als schuim bij de golven en geur bij de bloemen."

De Rector van Spurgeon's College wees op de drie grondslagen van Spurgeon's prediking:

de hulpeloosheid en hopeloosheid van den zondaar;

de algenoegzaamheid van den Zaligmaker;

de eeuwige veiligheid van den geloovige.

Gebed en gehoorzaamheid. In zijn boek „Een ding weet ik" spreekt A. J. Russel ook over gebed en gebedservaringen. Hij geeft nuttige aanwijzingen en treffende illustraties van gebedsleidingen en verhooringen. Over het verband tusschen gebed en gehoorzaamheid zegt hij o.a.:

„'t Schijnt soms alsof God vijf en negentig procent van Zijn Koninkrijk schept en ons de overblijvende vijf procent toevertrouwt, zooals ouders soms hun kinderen een beetje van de huiselijke bezigheden toevertrouwen. God heeft lief, God wil, God werkt, maar wacht opzettelijk op onze scheppende vijf procent, om Zijn Rijk der Vreugde te voltooien. Wij moeten er aan denken, als we in Zijn Naam bidden, dat het geheim van een verhoord gebed hetzelfde is als het kennen van het dogma: Gehoorzaamheid.

— — — — — — — — — —

Die beweren, dat bidden niets uitwerkt, omdat zij 't probeerden en hun gebeden onbeantwoord bleven, kunnen tot zwijgen worden gebracht, door te vragen of zij de voorwaarde van verhoorde gebeden hebben vervuld: gehoorzaamheid aan wat Christus leert, alsook geloof in de noodzakelijkheid er van, en zoo door den Geest zich geleid weten in gebeden en onderwijzingen."

De kerk en de gezondheid. De gewoonte naar de kerk te gaan is niet in strijd met de belangen der gezondheid. Voor een goede gezondheid is n.l. nog iets anders van veel belang dan veel beweging in de buitenlucht, en dat is de gezondheid van den geest. De schrijver van bovengenoemd boek merkt daaromtrent op:

„Wij gingen begrijpen, dat het van geen belang is, wat wij gevoelen onder 't bidden, zoolang áls we bidden, en dat vragen niet het geheele gebed is, want luisteren is ook bidden. Ook werd het ons duidelijk, dat aanbidding het schoonste deel van 't mechanisme onzer hersenen in werking brengt en dus bijdraagt tot onzen lichamelijken welstand. Daarom zijn menschen, die 's Zondags naar de kerk gaan, zelfs al voelen ze zich niet beter dan 't geval moest zijn, gezonder naar geest en lichaam dan de apostelen van de open lucht, die de oefening van hun beste vermogens verwaarloozen; en dit is ook de reden, dat geestelijken langer leven dan andere menschen, want hun leven wordt niet méér beveiligd dan dat van anderen, maar is vaak blootgesteld, bij dag en bij nacht, aan besmetting en infectie."

F. D. J. B. In een verslag van het tweede lustrum van de Friesche Doopsgezinde Jongeren Bond trof mij deze opmerking:

„De F. D. J. B. heeft nooit bondsbesef willen aankweeken, doch steeds gemeentebesef willen wekken en versterken. De Friesche jongeren dienen voor alles het arbeidsveld van hun streven en werken te zoeken in de eigen plaatselijke gemeente."

We gelooven dat dat juist gezien is: jeugdarbeid moet de gemeente, de concreete, plaatselijke gemeente ten doel hebben. Om haar moet het gaan bij allen arbeid. Alle vereenigingen, plaatselijke en nationale mogen niet anders zijn dan hulpmiddelen om de plaatselijke gemeente te dienen. In het bestaan der plaatselijke gemeenten vinden ze hun oorsprong, in het voortbestaan en den bloei dier gemeenten hun doel. Dit besef moet daarin tot uitdrukking komen, dat plaatselijke vereenigingen niet werken buiten de gemeente, en nationale organisaties niet buiten de Unie om.

H. ter Braak. Wij ontvingen bericht, dat den 12den Juni j.l. in zijn Heer en Heiland is overleden br H. ter Braak, de bij de oudere lezers welbekende oud-Uniecentreiziger. Met een tasch vol bijbels en een hart vol liefde heeft hij groote deelen van ons vaderland en Vlaanderen doorkruist. Hij verstond wat het wil zeggen, tijdig en ontijdig te getuigen van zijn Verlosser. Nu is de oude woning verlaten en het Betere Huis betrokken!

L.

III

„Ik heb dikwijls berouw gehad", zeide Xenokrates, „dat ik gesproken, maar nooit, dat ik gezwegen had".

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

C. H. Spurgeon en Nederland.

Nu allerwege en in het bijzonder in de Engelsch sprekende wereld den honderdsten geboortedag van den vermaarden prediker Spurgeon wordt herdacht, willen we hier in herinnering brengen een bezoek, dat hij in 1864 aan ons land heeft gebracht. Bij deze gelegenheid predikte hij in de Willemskerk te 's-Gravenhage. Met heilige bezieling wekte hij de Christenen op tot bidden, waken en strijden en illustreerde een en ander op ongewoon aanschouwelijke wijze.

„Gij moet niet zóó bij den Heer aankloppen", zeide hij en tikte daarbij bescheiden op den bijbel. Daarop keerde hij zich plotseling om en bonsde met beide vuisten op het achterschot van den preekstoel, zoodat het door de kerk daverde: „zoo moet gij kloppen!" Vervolgende over het gevaar van den christen om te verflauwen ging hij op de leuning der preekstoel zitten en liet zich naar beneden glijden. „Hoe spoedig is men beneden", riep hij uit, „maar", zeide hij, terwijl hij bezwaarlijk en langzaam de trap opliep, „hoe moeilijk is het de hoogte weer te bestijgen".

* * *

Tijdens zijn verblijf in de residentiestad werd hij door koningin Sofia aan het hof genoodigd. Deze vereerende onderscheiding maakte Spurgeon klein voor God. Vele uren bracht hij in smeekingen en gebeden door, eerdat hij zich naar het paleis begaf. De koningin verwelkomde hem met den kroonprins aan haar zijde. Eerdat hij heenging beantwoordde hij de hartelijkheid van de vorstin met deze woorden: „Het is de gewoonte, Mevrouw, om gekroonde hoofden te vleien. Dit is niet de roeping van den evangeliedienaar. Het is zijn plicht de waarheid te zeggen". En hij verkondigde aan zijn koninklijke toehoorders het evangelie, besluitende: „U draagt een schoone kroon, Mevrouw, doch de tijd komt, dat deze kroon u van het hoofd zal vallen in de ure des doods. Moge dan de onverwelkelijke kroon uw deel zijn."

* * *

Spurgeon informeerde tijdens dit oponthoud in ons land naar het bestaan van Baptiste gemeenten. Men kon hem geen inlichtingen geven. En geen wonder, want Baptisten waren er nauwelijks. Toch kwam de kleine gemeente te Amsterdam een en ander ter oore. Zij zond den beroemden prediker bericht van haar aanwezigheid en een hartelijke uitnoodiging bovendien. Zijn tijd liet echter niet toe aan dat verzoek te voldoen en hij zond haar het volgende schrijven:

Aan de gemeente te Amsterdam.

Waarde broeders!

De weinige oogenblikken, die 'k in dit land beschikbaar heb, zijn zoo bezet door bezoek aan vele vrienden, dat ik u slechts met zeer korte woorden kan schrijven.

Ik verheug mij dat in een land, zoozeer ingenomen, door Rationalisme en ketterij van allerlei soort, de Heer eenige weinige ijverige personen verwekt heeft, die den goeden ouden weg liefhebben. Gij zult zoo gij getrouw bevonden wordt het zout van dit land zijn in toekomstige dagen. Indien allen zich vereenigen om de waarheid voort te planten, zult gij een groote menigte worden. Onze broeder Oncken in Duitschland kan u tot aanmoediging dienen om voorwaarts te gaan in moed en ijver.

Vreest geen vervolging! Verbergt geen waarheid! Laat uw wachtwoord zijn: Cedo nulli! Holland heeft behoefte aan dappere christenen. Vreesachtigheid doet geen nut.

De vrede Gods beware u allen onder Zijne vleugelen en breide u grootelijks uit.

C. H. SPURGEON.

Spurgeon is later niet weer in Nederland geweest. Bij zijn vertrek werd hij dringend uitgenoodigd om terug te komen, maar hij antwoordde: „de Hollanders moeten eerst beter Engelsch leeren", Toch vergat Spurgeon de broeders niet. Toen in 1883 „de Vredekerk" in Sneek gebouwd werd en hij daarvan kennis kreeg, beloofde hij 10 pond (f 120.—). En naar aanleiding van de inwijding schreef hij den Voorganger, br. J. Horn, dit briefje:

Waarde vriend!

Uw telegram is gisteravond door mij ontvangen en ik ben er zeer dankbaar voor. Het is toch geen geringe zaak door de gemeenten van onzen Heere Jezus Christus met christelijke groeten gegroet te worden. Ik hoop, dat gij bij de opening uwer kerk een goeden dag hebt gehad en dat groote voorspoed moge rusten op de gemeente, die er te zamen komt, zoodat gij moogt toenemen in getal en genade, en God er grootelijks door verheerlijkt worde. Moge de goede zaak van den doop der geloovigen over geheel Nederland en het vasteland voorspoedig zijn. Ik sluit de toegezegde som hierbij in met den oprechten wensch, dat ik meer mocht hebben kunnen zenden. Ontvang het als een teeken van mijn christelijke liefde.

Zeer hartelijk de uwe,
C. H. SPURGEON.

* * *

Wij zullen op onze Unievergadering den grooten prediker herdenken, die door zijn in het Nederlandsch vertaalde leerredenen gedurende vele tientallen jaren een grooter schare geboeid en gezegend heeft dan de meest begaafde zonen van ons eigen volk.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

S. C. M.

(Slot.)

Op het vaste land hoort men tegenwoordig vaak het woordje: totaliterianisme, hetgeen beteekent dat de totale energie van een persoon gericht is in ééne richting, gewijd wordt aan ééne zaak. 't Zij een student tot de linksche of rechtsche politieke partij behoort, hij geeft zich gansch aan de zaak! En dát doen de voorstanders van deze Beweging ook, hun leven hebben ze aan deze zaak gewijd, hun leven willen ze er voor offeren. Want indien zoovele studenten hun leven hebben gewijd aan een nationale partij, zullen de aanhangers van een Universeele zaak minder zijn? En dat terwijl de eersten aan aardsche helden gelooven, zich aan hen vastklemmen en voor hen strijden — terwijl toch de laatsten een hemelsche en geestelijke Held bezitten, die deze wereld reeds heeft overwonnen?

Totaliterianisme is dan de redding en hoop waarnaar uitgekeken en waarop gebouwd kan worden. En het zal geen twijfel leiden of het werpt tenslotte zijn vrucht af.

Spreker was onlangs in Parijs waar eenige meetings dezer Beweging belegd waren.

Vele studenten waren aanwezig waarvan over de helft niet-leden. Ofschoon met eenige vrees begonnen, verliep alles zeer rustig en telkens aan het einde eener samenkomst waren er verscheidene die, onbevredigd en teleurgesteld in de politieke partijen, zich opgaven om medestrijders te worden van de zaak des Heeren! Is dat geen bemoediging?

Kortgeleden moesten de Duitsche leiders dezer Federatie bijeenkomen, om te beslissen of de Ariërparagraaf al of niet moest worden opgenomen. Het feit, dat er enkele leden, Christen Joden, moesten worden buitengesloten, zou de Federatie weinig of niets deren — doch de principe die er achter school was anti-Christelijk, en om deze reden durfden de leiders deze kwestie zelfs niet te bespreken, want bespreking immers beteekende reeds ontrouw aan Christus!

Is dat geen prachtige getuigenis? En spreekt dat niet van een moed, die tenslotte zal triumpheeren?

Spreker wekte tenslotte alle leden, die nog in landen studeeren met „geopende deuren" om het „totaliterianisme" aan te hangen en de onverschilligheid

van vele studenten te veranderen tot een hoogvlammende liefde en ijver voor deze Federatie. Dan zal ons eendrachtiglijk streven voor een Universeele zaak en met een Universeelen Leider ontegenzeggelijk vele, misschien nog onverwachte, goede resultaten tot stand brengen ter eere van Hem en tot heil der volkeren.

Heeft ook deze toespraak ons als Baptisten niet veel te zeggen en te leeren?

A. A. HARDENBERG.

AGENDA

voor de 54e Algem. Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

op Woensdag 11 en Donderdag 12 Juli 1934 in de kerk der Gemeente te Hengelo (O.) (Jacob Catsstraat).

Vervolg WOENSDAG.

HARLINGEN.

Studenten, die een inrichting van opleiding met goed gevolg hebben doorloopen, worden 6 maand in practischen dienst gesteld als colporteur etc., voordat zij beroepbaar worden verklaard.

Toelichting: Zij doen ervaringen op, waarmede zijzelf en de gemeenten winst kunnen doen.

* * *

RECTIFICATIËN, waarvan elke gemeente goede notą neme:

1. Ik bemerk, dat Ds. G. VISSER, Noordbergum, uit de lijst van candidaten voor leden der U.-C. is gevallen. Wij zouden de schuldvraag aan de orde kunnen stellen, maar het is beter den verloren man op zijn plaats te brengen. Candidaten voor de Commissie der Unie zijn dus de broeders: G. Bouritius, A. Dijkstra, L. de Haan, F. E. Huizinga, D. Olijslager, B. Planting, W. Veenstra en G. Visser.

2. Ds. J. JERONIMUS deelt mede, dat hij voor de aangeboden candidatuur voor de redactie van „De Christen" heeft bedankt.

* * *

17$^1/_2$ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

20 uur. Viering van het H. Avondmaal. Voorganger Ds. K. Reiling.

DONDERDAG.

Van 9$^1/_2$—12 uur *Conferentie* van bestuursleden, waarbij alle belangstellenden welkom zijn.

Voorzitter Ds. J. Jeronimus.

1. Opening door den voorzitter.

2. Onderwerp: „Gemeentefinanciën". Inleider br. J. Boiten, den Haag. Bespreking.

3. Onderwerp: „De leekepreeker als opbouwer en afbreker der gemeente". Inleider br. G. Metz, Stadskanaal. Bespreking.

4. Onderwerp: „De groote moeilijkheid in het gemeentelijke leven". Inleider Ds. K. Reiling, Hengelo (O.) Bespreking.

12$^1/_2$ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

Van 14—16 uur

SPURGEON-, ONCKEN- en CAREY-herdenking.

Voorzitter Ds. J. Hekhuis.

1. Charles Haddon Spurgeon door Ds. C. Brandt.
2. Johann Gerhard Oncken door Ds. G. Bouritius.
3. William Carey door Ds. J. W. Weenink.

Van 16—16$^1/_2$ uur. Afscheidstoespraken en sluiting.

Lijst van afgevaardigden.

Almelo (2) B. Blaak, H. Reuvekamp.
Amsterdam (4 en Voorg.) B. Planting, P. Berkhout, G. Planting, W. Veenstra, J. de Wit.
Apeldoorn (2) K. A. v. Beek, T. Hofkamp.
Arnhem (1) F. Albertsma.
Bergum (3 en Voorg.) G. Visser, D. v. d. Meer.
Delfzijl (2) P. Oldenburg Sr., J. Pleyzier, (reserve J. A. Heijnen).
Deventer (2 en Voorg.) G. Bouritius, R. v. d. Goot, M. Noorthoek.
Drachten (1) zendt geen afgevaardigde.
Eindhoven (2)
Emmer-Erfsch.veen (4) L. Adolfs, W. Baptist, G. J. Olijslager, H. Wils.
2e Exloërmond (4) H. Bakker, H. Alfering, E. Grooten, H. Koops.
Foxhol (1) H. op 't Holt, J. Siekman.
's-Gravenhage (5 en Voorg.) J. Jeronimus, J. Boiten, L. J. Eilers, F. H. de Ruijter, B. de Ruijter, P. Maat.
Groningen (12) B. Blauw, W. Balster, H. Boeman, H. Bos, L. v. Dam, H. Deursen, P. H. C. Deursen, J. Doornkamp, W. de Jong, C. v. Meekeren, J. Terpstra, L. Zwaagman.
Haarlem (4) W. Baarse, Boogaard, C. Huijzer, Bottelier.
Harlingen (3) S. P. Hellingwerf, G. de Vries.
Haulerwijk (2 en Voorg.) C. Brandt, S. Houkes, J. Oostingh.
Heeg (1) H. v. d. Goot.
Heerlen—Treebeek (2) K. ten Cate, A. Poutsma.
Hengelo (O.) (7) H. Assink, D. ter Braak, D. Derks, H. Kiwiet, J. Kuiper, M. Stenvers, G. Varenhorst.
Hoogezand (2) zendt geen afgevaardigden.
Hoorn (1) D. Osinga.
Leeuwarden (3 en Voorg.) F. E. Huizinga, H. Fennema, A. Schlüter Jr., J. Visser.
Muntendam (4 en Voorg.) J. Hekhuis, G. Boiten, J. Boiten, H. v. d. Deen, C. S. Rosenbaum.
Nieuwe Pekela (3) T. Jansma, D. Olijslager, W. Wiersema.
Nieuw Weerdinge (6 en Voorg.) H. Mostert, P. de Boer, R. Hof, H. de Jonge, R. Reiling, J. B. Schrap, J. Wiersema.
Siddeburen (1) E. de Vries of H. Stöter.
Sneek (3 en Voorg.) H. Visser, P. Scholte, S. v. d. Werf.
Stadskanaal (8) J. Bok, R. Bok, F. de Glint, H. Huizing, K. Kosmeijer, G. Metz, J. Reiling Jr., P. Smit.
Stavoren (2) Joh. Smits, S. Visser.
Utrecht (2 en Voorg.) L. de Haan, A. G. C. Boeschoten, L. H. Jansen.
Vriescheloo (4) J. B. de Neef, G. Kruizinga, A. Hulzebos, A. Wildeman.
Workum (2) P. Hornstra, H. Leenstra.

* * *

Enschedé (1) A. Sotthewes.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Gelijkenissen over het verlorene.

Luk. 15.

Les voor Zondag 8 Juli 1934.

Het verloren schaap. Vs. 1—7.

Het is bekend, hoe de Heiland met allerlei menschen omging, en dat Hij speciaal bekend stond als Vriend van tollenaren en zondaren. Velen waren daardoor tegen Hem ingenomen, want men dacht, als Hij werkelijk de Zoon van God was, Hij dan nooit iets met zondaars te doen wilde hebben. Omdat velen daarover mopperden, dat Hij met zondaars en tollenaars omging, vertelde de Heer enkele gelijkenissen, om duidelijk te maken, waarom Hij dat deed.

Hij verhaalde van een man, die honderd schapen had, waarvan hij één verloor. Wat denkt gij dat hij deed? Zeggen: ik heb er nog negen en negentig, ik zal mij om die eene maar niet bekommeren? Neen, hij verliet de andere, en ging het verlorene opzoeken. Schapen zijn vaak te vinden op minder vruchtbare gebieden, waar echter ook gemakkelijk een schaap kan verdwalen. Dan moest de herder vaak met levensgevaar zoo'n schaap gaan zoeken. Als hij echter ter rechter tijd kwam, was hij zeer verblijd. Dan riep hij zijn vrienden en buren samen en vertelde van zijn ervaringen. Vs. 6. De Heiland gaf hierdoor te kennen, dat elke ware herder verblijd zal zijn over een weergevonden schaap. Zoo ging de Heiland zelf de zondaars na en zocht hen op en verblijdde zich met groote blijdschap, wanneer Hij van God afgedwaalde menschen weer tot Hem mocht brengen. Ook in den hemel heerscht dan blijdschap Juist over die ééne, niet over die 99.

De verloren penning. Vs. 8—10.

De Heer vertelt nog een gelijkenis. Hij wil laten zien dat het niet gaat over de waarde van het verlorene zelf, maar de waarde die het in de oogen van den eigenaar heeft. De vrouw heeft 10 penningen, waarvan zij één verliest.

Als in onze huizen iets verloren raakt gaat men ook aan het zoeken en stoelen en tafels worden op zij geschoven om te zien waar het ligt. In het Oosten had men echter geen ramen zooals wij, zoodat het in zoo'n Oostersch huis meestal erg donker was. Dan moest men wel een kaars aansteken. De vrouw in de gelijkenis deed dat ook en keerde het huis met bezemen, tot zij het verlorene vond. Dan gaat zij het blijde nieuws overal vertellen. De zondaar, die van God verwijderd leeft, is verloren. Jezus kwam, om te zoeken en thuis te brengen, dat verloren was.

De verloren zoon. Vs. 11—32.

Om het nog duidelijker te maken, vertelt de Heiland nog een derde gelijkenis, over de verloren zoon. Een vader had twee zonen, die natuurlijk later de erfgenamen zouden zijn van de bezittingen huns vaders. Maar de jongste zoon kon niet eens wachten tot zijn vader gestorven zou zijn en meende, dat hij eerst dàn gelukkig kon zijn wanneer hij eigen zin en hoofd kon volgen. Hij vraagde en verkreeg van zijn vader het deel van het goed, dat hem later zou toekomen. Het zal wel een aanzienlijk bedrag in geld geweest zijn. Hij heeft ongetwijfeld spoedig een heel aantal vroolijke kameraden gevonden die met hem pleizier wilden maken. Maar op zulk een wijze wordt ook het grootste kapitaal spoedig verkwist. Waar altijd maar afgaat en nooit bijkomt, ja, dan weet gij het wel, nietwaar? Bovendien trof het toen zoo, dat de oogsten mislukt waren en er een hongersnood ontstond. Er kwam gebrek aan voedsel, sommige menschen stierven van honger. Het geld van den zoon was op. Geen vermaken meer, geen prachtige feesten. De jongste zoon begreep, dat het tijd werd, om er aan te denken, waarvan hij moest leven. Tenslotte vond hij een baantje, maar welk een! Zwijnen te hoeden, hoe ontzettend vooral voor een Jood! De toehoorders hebben gehuiverd, toen zij zich dat voorstelden. Slechts de allerarmsten en geringsten waagden het ter hand te nemen. Dat waren nu de gevolgen van zijn eigenzinnigheid. Hij kreeg zelfs niet eens genoeg te eten. Het loon was zoo gering en het voedsel zoo schaars, dat hij vaak genoeg grooten honger had. Zouden nu zijn vroegere vrienden hem niet willen helpen? Graag zou hij van den draf voor de zwijnen gegeten hebben, maar ach, die was niet geschikt voor de menschen. Welk een verschrikkelijke toestand toch.

Toen kwam hij eindelijk tot zich zelven net als iemand, die uit een diepen slaap is ontwaakt. Hij zag nu pas hoe ellendig en dwaas en goddeloos hij was geweest. De oorzaak van zijn ellende was, dat hij zijn goeden vader en het vaderhuis verlaten had. Zelfs de huurlingen van zijn vader waren er nog beter aan toe dan hij. Toen kwam hij eindelijk tot een besluit. Hij zou terugkeeren! Hij deed het!

De vader had altijd aan een terugkeer gedacht en die verwacht, zoo sterk, dat hij dagelijks er naar uitzag. Het spreekt vanzelf dat de zoon er niet op z'n voordeeligst uitzag. Aan het lichaam niets meer dan lompen en geen schoenen meer aan de voeten, uitgehongerd en ellendig. De vader was geweldig blij en richtte terstond een feestmaal aan. De oudste broer alleen was niet blij, maar mopperde erg. De vader wijst hem dan op het verkeerde daarvan. Hij moet begrijpen dat de vader liefheeft. Deze gelijkenis was gericht vooral tot de Farizeeërs en Schriftgeleerden. Zouden zij de bedoeling hebben begrepen?

D. G. B.

Het koninkrijk der hemelen.

Matth. 13 : 44—46; Luk. 14 : 16—24; 8 : 4—15.

Les voor Zondag 15 Juli 1934.

De verborgen schat. Matth. 13 : 44—46.

Het koninkrijk der hemelen, daarvan heeft de Heiland menigmaal gesproken. Maar het koninkrijk der hemelen is voor ons aardsche menschen zoo moeilijk te begrijpen en daarom sprak de Heer Jezus over de dingen, die op den hemel betrekking hadden, meestal in den vorm van gelijkenissen.

Zoo vergelijkt de Heer het koninkrijk der hemelen eens bij een schat. Ja, dat konden Zijn toehoorders verstaan, dat het een schat moest zijn, waard om verworven te worden. Maar waar is die schat? Wie ziet er dan iets van? Het is toch een verborgen koninkrijk, een verborgen schat. Van dien schat vertelt de Heer, dat die in een akker verborgen was. Omdat die schat zoo kostbaar was, had de eigenaar die in der tijd in dien akker verborgen. Daar ging op zekeren keer een man langs of over dien akker. Dat had hij misschien wel vaak gedaan en hij had misschien nooit iets bijzonders gezien. Maar op zekeren keer ziet hij ineens iets bijzonders. Een schat! Hoe zal hij die op rechtmatige manier kunnen verkrijgen? Stilletjes meenemen? Dat is niet eerlijk! Dan zal ook de eigenaar van dien akker er ongetwijfeld achter komen en de schat opeischen. Neen, de eenigste weg is, dien akker in bezit te krijgen. Daarom begroef de vinder van den schat deze weer zorgvuldig in dien akker en verkoopt al zijn bezittingen. Daarna gaat hij naar den eigenaar van den akker en biedt hem geld. Deze merkt zeker wel dat deze man dien akker graag wilde hebben en misschien heeft hij er wel veel geld voor gevraagd. Maar het gelukte den man toch om den akker te kunnen koopen. Nu behoorde ook die schat van rechtswege aan den nieuwen eigenaar. Wat was hij blij! Hij heeft er nooit geen spijt van gehad dat hij al zijn bezittingen moest wegdoen. Dus wilt gij in het koninkrijk der hemelen komen, dan moet gij er alles voor over hebben.

Het groote avondmaal. Luk. 14 : 16—24.

De bovenstaande gelijkenis en meerdere gelijkenissen sprak de Heer Jezus, terwijl Hij in een schip zat op de Galilesche zee en de menschen op het strand stonden te luisteren. Deze gelijkenis sprak de Heer echter terwijl Hij aanzat in het huis van een Overste der Farizeën. Een der aanwezigen bracht toen het gesprek op de heerlijkheid van aan te mogen zitten in het koninkrijk Gods. Toen sprak de Heer wederom in gelijkenissen. In die warme landen hield men feestelijke, groote maaltijden bij voorkeur op avond, wanneer het niet meer zoo warm was en er soms een lekker koeltje waaide. Zoo vertelde de Heer van zulk een rijk mensch, die een groot avondmaal wilde houden. Natuurlijk moest dat bekend gemaakt worden en velen kregen een uitnoodiging te willen komen. De aanzittenden hebben hier zeker gedacht aan de verkondiging van het koninkrijk der hemelen door de profeten, dat eeuwen lang de uitnoodiging weerklonken had om te willen komen als het zoover was. Toen het tijdstip van het groote avondmaal aangebroken was, zond de heer volgens gebruik een bepaalde knecht, de vocator, om bekend te maken dat het zoover was en alle dingen gereed waren. Dat was eigenlijk niet een nieuwe vraag of men wilde komen; de uitnoodiging was reeds geschied, maar dit was de boodschap, dat alles gereed was en dat er nu een daad verwacht werd door de genoodigden n.l. door eenvoudig te komen. Hoe moesten de aanzittenden weder indachtig worden aan de verwachting van den Knecht Jehovahs, de Messias, die het aan zou kondigen, dat het nu tijd was om te komen en plaats te nemen in het koninkrijk. Met recht kon verwacht worden, dat de genoodigden nu ook werkelijk zouden verschijnen en dat het hun ernst geweest was met het aannemen van de uitnoodiging. Maar toen het zoover was hadden zij er allemaal wel wat op, om weg te blijven, ééndrachtiglijk begonnen zij zich te verontschuldigen met allerlei smoesjes, als van akker- en ossenaankoop, een huwelijksaangelegenheid enz. O hoe beleedigend, hoe grievend voor de heer des avondmaals, dat zijn dienstknecht zoo werd afgescheept. Geen wonder, dat de heer toornig werd. Toen zond Hij Zijn Dienstknecht andermaal uit om uit te noodigen hen, die geen akkers en ossen konden koopen en die niet aan huwelijken dachten, armen en verminkten en kreupelen en blinden. De Heer heeft gerekend op een volbezet huis. Toen er nog plaats genoeg over was moest de Dienstknecht ook nog de

zwervers op de wegen en achter de heggen dringend verzoeken; te komen. Hoe hebben die misdeelden die uitnoodiging met blijdschap aanvaard.

De zaaier. Luk. 8 : 4—15.

Toen er weer eens veel volk rondom Jezus stond, vertelde Hij de gelijkenis van den zaaier. Het zaad dat op den weg viel werd vernietigd door de voeten der wandelaars en de vogelen des hemels. Gevaren van beneden en gevaren van boven bedreigen het goede zaad, dat tot vrucht heeft het koninkrijk der hemelen. Het zaad op de steenrots kan zich slechts in de hoogte, niet in de diepte ontwikkelen. Wat in de doornen terechtkomt, verstikt doordat er te veel andere dingen tegelijk mee opgroeien, doornen en distelen. Slechts gereinigde grond bracht vrucht voort, 30, 60, 100 voud. Aan de discipelen wordt deze gelijkenis door den Heer uitgelegd. De groote tegenstander van het Koninkrijk der hemelen, de duivel, doet allerlei moeite om de menschen te verhinderen in te gaan. Laat u niet verhinderen!

D. G. B.

DE DUITSCHE EVANGELISCHE BELIJDENISKERK.

Wij ontvangen thans de officieele berichten en verslagen van de synode, welke de Duitsche belijdeniskerken van 29—31 Mei in de gebouwen der Geref. kerk te Barmen-Gemarke gehouden heeft. Voorzitter was de Westfaalsche leider der belijdenisbeweging dr. Koch van Oeynhausen. Aan de synode werd deelgenomen door afgevaardigden der diverse Duitsche Evangelische belijdeniskringen en synoden, ook door de landsbisschoppen van Beieren en Württemberg, door tal van hoogleeraren der theologische faculteiten, door afgevaardigden van den Pfarrernotbund, door den voormaligen landsbisschop van Hamburg dr. Schöffel, door den Hannoverschen landsbisschop dr. Mahrarens, door dr. Friedrich von Bodelschwingh, enz., samen 138 afgevaardigden en meer dan 300 gasten.

Aan de uitvoerige besluiten en verklaringen van deze gewichtige en groote samenkomst, die de richting der belijdenisbeweging consolideerde en bepaalde, ontleenen wij in de eerste plaats, dat de synode beslist en algemeen afwijst een nieuwe kerk te zijn. De synode verklaarde, dat zij zich beschouwde als de wettige en rechtmatige vertegenwoordiging van de Duitsche Evangelische kerk, gelijk die in de grondwet der kerk van 11 Juli 1933 nader omschreven wordt, dat zij deze kerk wenscht te handhaven en te verdedigen en dat de tegenwoordige kerkregeering en de geloofsbeweging der Duitsche Christenen, die deze kerkregeering geschapen heeft, als de verstoorders van de eenheid der kerk en de tegenstanders van haar goede orde moeten worden beschouwd. In een uitvoerige verklaring zegt de synode het aldus: „Wij, vergaderd in belijdenissynode der Duitsche Evangelische kerk, vertegenwoordigers van de Luthersche, de Gereformeerde en de Geunieerde kerken van de vrije synoden, kerkvergaderingen en belijdeniskringen, verklaren dat wij staan op den grondslag van de Duitsche Evangelische kerk als bond van Duitsche belijdeniskerken. Wij verklaren, dat de belijdenisband der kerk en daarmee de eenheid der kerk op de allerernstigste manier in gevaar wordt gebracht door de leer en de handelingen van de heerschende kerkelijke partij „de Duitsche Christenen" en van de kerkregeering die zij schiep. Deze bedreiging der eenheid bestaat hierin, dat de theologische grondslag, op welken de Duitsche Evangelische kerk bouwt, zoowel van de zijde der leiders en sprekers van de Duitsche Christenen als van de zijde van de kerkregeering voortdurend en principiëel in de leer en in de handelingen geschonden wordt en dat zoo dit doorgaat en geldigheid zou verwerven, de kerk daarbij ophouden zou kerk te zijn en de Duitsche Evangelische kerk als bond van belijdeniskerken innerlijk onmogelijk zou zijn.

In een uitvoerige confessie van 6 artikelen, in hoofdzaak opgesteld door den predikant Asmussen van Altona, richtte de synode zich vervolgens tegen de hoofdleeringen van de geloofsbeweging der Duitsche Christenen. Lutherschen, Gereformeerden en Geünieerden vereenigden zich gemeenschappelijk in deze confessie, die tot grondslag van samenwerking werd geproclameerd.

Naast de theologische confessie, zoojuist genoemd, handelde de synode eveneens over de rechtspositie der belijdeniskerken en stelde ook dienaangaande een verklaring op, opgesteld door den jurist dr. Fiedler van Leipzig. Op grond van deze verklaring publiceerde de synode, dat ***„zoolang de tegenwoordige kerkregeering der Duitsche Evangelische kerk bestaat, de belijdeniskerken principieel weigeren met haar te handelen over vragen van kerkenordening"***. De belijdenissynode beschouwt zichzelf als de wettige vertegenwoordiging van de Duitsche Evangelische kerk, gelijk die thans in nood is en zal als zoodanig de belijdenisbeweging leiden, in de hoop, dat langs dezen weg de eenheid der kerk tenslotte zal blijken bewaard en gered te kunnen worden. De synode verklaarde dat het niet de bedoeling was een nieuwe Unionsgemeenschap uit de belijdenisbeweging te maken. Luthersch zou Luthersch en Gereformeerd zou Gereformeerd blijven. Maar waar het „om het leven der kerk van Christus zelve ging" zou men zich op de aangenomen grondslagen eendrachtig bijeenvoegen.

Ten slotte werd een ***Broederraad*** der belijdenisbeweging benoemd, die de opdracht kreeg op grond der aangenomen confessioneele en rechtskundige besluiten de dagelijksche leiding der beweging in handen te nemen. Leden van dezen Broederraad (de kerkregeering dus der belijdeniskerken) werden de volgende 12 voormannen der beweging: voorzitter dr. Koch van Oeynhausen, landsbisschop dr. Meiser van Beieren, landsbisschop dr. Wurm van Württemberg, ds. Asmussen van Altona, lic. dr. Beckmann van Düsseldorf, ds. Bosse van Raddestorf in Hannover, dr. Fiedler van Leipzig, directeur dr. Hesse van de Geref. Theol. School te Elberfeld, ds. Karl Immer van Wuppertal-Barmen, ds. Jacobi van Berlijn, de koopman Link van Düsseldorf en dr. Martin Niemöller van Berlijn-Dahlem.

In de bidstonden, die tijdens de synode werden gehouden gingen voor dr. Mahrarens, dr. Von Bodelschwingh en dr. Meiser.

Na afloop der synode werd te Wuppertal een belijdenismeeting gehouden naar welke meer dan 15.000 menschen samenstroomden; de samenkomenden moesten over zes vergaderingen verdeeld worden.

UIT DE GEMEENTEN

STADSKANAAL. Brs. en zrs. Reeds is het een heele tijd geleden, dat u iets van de gemeente Stadskanaal hoorde: misschien denkt gij: er is niets bijzonders te vermelden.

Gelukkig is dat niet het geval; neen, beter kon men denken: „geen bericht, goed bericht".

't Gaat ons heel goed in de gemeente. De winterarbeid is met zichtbaren zegen bekroond geworden. Vele keeren mochten we de doopvont geopend zien, doordat brs. en zrs. in het openbaar wenschten te belijden, wat er in het verborgen met hen was geschied, n.m.l. dat zij zich wederomgeboren wisten, sinds Jezus woonde in hun harten. Voor de gemeente is het verblijdend te mogen zien als zondaren komen aan de voet van het kruis, en daarna besluiten Jezus in het openbaar te belijden en lid van Zijn gemeente worden. Onze bede is, dat nog velen mogen komen tot die goede keus, die nimmer berouwt.

Droefheid werd ook ons niet bespaard. Mag de gemeente zich verheugen in het bezit van vele brs. en zrs., die een hoogen leeftijd bereiken; in dit voorjaar moesten we drie van onze oude getrouwen afstaan. Ze werden opgeroepen om voor altijd bij den Heer te zijn! Bedroefd volgden wij hen naar de laatste rustplaats, maar toch met de blijde hoop op een zalig weerzien. „Daar weer vereenigd, zal niets ons scheiden, in 't hemelsch Vaderland!"

Den 7den Juni is voor de gem. een dag van blijdschap. Aan den avond van die dag komt zij dankbaar bijeen en verheugt zich, dat hare Voorganger weer een jaar voor haar gespaard is gebleven.

Met familie, gemeente en haar vrienden vierden we ook dit jaar weer een blij verjaringsfeest. Onze wensch is, dat God onze Voorganger en Echtgen. zegene en tot een

zegen stelle in de toekomst, gelijk dit in het verleden steeds zoo geweest is. Zegene God het werk, dat er gezamenlijk door Voorganger en gemeente verricht wordt, hier te Stadskanaal zoowel als in al de gemeenten in ons Vaderland en daarbuiten.

Met hart. groet, namens de gem. alhier,
de Corr.

DELFZIJL. Het is al weer eenigen tijd geleden, dat onze gemeente iets van zich liet hooren. Thans willen wij u gaarne enkele bijzonderheden mededeelen.

Den 25sten April hadden we een z.g. Spurgeonavond. Br. Huizinga Jr. van Leeuwarden was tot ons overgekomen om ons een en ander mede te deelen uit het leven en werken van dezen man, die zooveel gedaan heeft voor het Koninkrijk Gods. Met groote aandacht werd dan ook geluisterd. 't Was een fijne avond.

Den volgenden avond kwam de gemeente met hare vrienden wederom te zamen, nu echter om de geboortedag van onzen geliefden Voorganger te herdenken. De leiding berustte dezen avond bij onzen ouderling br. Pleijzier in goede handen. Op verschillende wijze kwam de liefde, die er heerscht tusschen Voorganger en gemeente, naar voren, zoowel door toespraken, zang als stoffelijke blijken van dankbaarheid. Bovenal echter waren we onzen Hemelschen Vader dankbaar voor al het goede ons geschonken, en was onze bede, dat we met onzen geliefden Voorganger en echtgenoote nog langen tijd saamverbonden mogen blijven.

Met veel liefde wordt iedere Zondag de blijde boodschap van Gods genade verkondigd. Als zichtbaar resultaat hadden we het voorrecht, de 1e Pinksterdag een br. en zr., die beide beleden Christus' eigendom te zijn; door den doop in de gemeente op te nemen. 't Was voor de gemeente een ware feestdag en dankbaar keerden we huiswaarts, met de bede in het hart dat nog velen mogen toegevoegd worden tot de gemeente, die zalig worden.

Zoo gaan wij dan blijmoedig voort
In 't vast vertrouwen op Gods Woord.

Met hart. br.gr., Br., secr.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

We hebben zeker allen de agenda reeds bestudeerd is 't niet? 't Belooft een goede vergadering te worden.

De Hengelosche zusters zijn vol actie, om ons allen een goede ontvangst te bereiden.

De zusters, die met een bus komen, moeten uitstappen aan 't kruispunt Willemstr., Dorpsmakerstr. en Emmaweg. De bussen worden gestald bij het vereenigingsgebouw.

Komt, laten we ons beste beentje vóór zetten en eens één dag uitbreken uit de beslommeringen van het dagelijksche leven. Zusters, die gebruik willen maken van logies en maaltijden, denkt u eraan u vroegtijdig op te geven bij de secr. der regelingscommissie, br. J. Pik, Vondelstr. 40, Hengelo.

De afd. Hengelo zorgt om half 11 en 12 uur voor koffie voor zusters, die hun boterham meebrengen.

Tot ziens dan in Hengelo, 12 Juli.

Secr.esse.

Zusterhulp.

Contributie van de afd.

Deventer	f 3.—
Stadskanaal	f 3.54
Workum	f 1.32
Bijdrage voor de Congo van afd. Workum	f 5.—

Allen hartelijk dank.
Met zustergroet,
A. BOITEN—Attema.
Abrikozenstraat 188, Den Haag.
Giro J. Boiten No. 223958.

Het nieuwe adres van de administrateur van „Jong Leven" is
D. MOLIJN, 't Boekhuis.
Stadskanaal (W.)

Het secretariaat van de gemeente Utrecht berust thans bij
br. L. H. JANSEN,
Amstelstraat 24, Utrecht.

Br. H. Doornkamp heeft nog de volgende *vrije Zondagen*, waarop hij bereid is de gemeenten te dienen:
8, 15 en *29 Juli.*

Unievergadering te Hengelo (O.), op 11-12 Juli.

(2de mededeeling der regelingscomm.)

1. Voor de bezoekers die van verafgelegen plaatsen komen, en zulks wenschen, bestaat gelegenheid op Dinsdagavond (welkomstavond) vóór 19.45 uur in het achterzaaltje der kerk alhier, om koffie of thee te gebruiken.

2. Met de opgaven der afgev. en bezoekers loopt het storm! We hebben reeds 4 opgaven ontvangen, welke geen van allen afdoende antwoorden op de punten a, b en c genoemd in De Christen van 8 Juni j.l. De comm. alhier rekent echter voor de nog volgende opgaven op aller medewerking en hoopt verslag hierover uit te brengen. Voor de opgaven die *na* 29 Juni binnenkomen nemen we geen verantwoording op ons.

3. Speciaal voor Zusterhulp!
Leden van Zusterhulp die ook wenschen deel te nemen aan de *warme* maaltijden, op den dag van hun vergadering, kunnen zich ook aan mij opgeven.

4. De warme maaltijden worden gehouden in het „Vereenigingsgebouw", velen welbekend vanwege de Jeugdconferentie vorig jaar.

Namens de regelingscomm.
J. PIK.
Hengelo (O.), Vondelstraat 40.

Ontvangen voor U. R. C.

f 10.— v. d. gem. den Haag.
Hartelijk dank.
J. VISSER,
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

PROGRAMMA
van het
Vijfde Baptist Wereld Congres
dat D.V. zal gehouden worden te
BERLIJN, van 4 t.m. 10 Aug. 1934.

Conferentie-motto:
„Één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen".

Zaterdag 4 Aug.

14 uur. Openingssamenkomst.
Leider: Dr. F. W. Simoleit, Vice-President van het Wereldverbond.
De volgende broeders zullen spreken:
Ds. F. Rockschies, vertegenwoordiger van de Duitsche bond van Bapt. gemeenten,
Dr. J. Mac Neill, President van het Baptist Wereld Verbond,
Dr. J. H. Rushbrooke, alg. secretaris.
Voorts: een vertegenwoordiger van de staat, van de stad Berlijn, van de Duitsche evangelische kerk en van de vrije kerken.
Een gedeelte van de vertegenwoordigers van 60 landen zal spreken.

19.30 uur. Tweede vergadering onder leiding van de President, met muzikale medewerking.
Het tweede gedeelte van de vertegenwoordigers van 60 landen zal spreken.
Toespraak Dr. J. Mac Neill.
Gebedsure, geleid door Prof. J. Riess, Letland.

Zondag 5 Aug.

9.30 uur. Godsdienstoefeningen in de Baptiste en andere kerken met toespraken van buitenlandsche predikanten.
11 uur. Herdenkingsure op alle Zondagsscholen, waar verschillende buitenlandsche sprekers het woord zullen voeren.
16 uur. Groote jeugdsamenkomst. Toespraak van Ds. Aubrey, Engeland.
19.30 uur. Groote Evangelisatiesamenkomst met een demonstratief karakter.
Leider: Dr. G. W. Truett, Texas.
Sprekers: de wagen-evangelist F. Sondheimer; Ds. R. Watkin, Wales.

Maandag 6 Aug.
Derde Vergadering.

9.30 uur bidstond.
10 uur. Leider Dr. J. Byström, Zweden.
Mededeeling van de alg. secr. Dr. Rushbrooke.
Referaten: „Jezus Christus als de Zoon des menschen" en „Jezus Christus als de Zoon van God", Prof. Neuschäfer, Duitschland.
„Jezus Christus als levend-makende Geest", Ds. J. Lavid, Nieuw-Zeeland.
Gedachtenwisseling.
14.30 uur. Afzonderlijke vergaderingen.
a. *Jeugdvergadering.* Leider, Dr. T.

G. Dunning, President van het Baptist Wereld Jeugd Verbond.

Oproep van alle Jeugdbonden en -bewegingen.

Mededeelingen.

Verkiezing.

b. *Zendingsvergadering*. Nadere mededeelingen volgen.

Vierde Vergadering.

19.30 uur. Leider Dr. L. K. Williams, Vice-President v. h. Wereldverbond, met muzikale medewerking.

1. Zendingsoverzicht.
   a. Europa, Ds. J. Nörgaard, Denemarken.
   b. Azië, Dr. T. L. Bau, China (Vice-Pres).
   c. Afrika, Congo-Zending.
   d. Z.-Amerika, Ds. C. de la Torre, Argentinië.
2. Slotwoord „De groote opdracht" door Dr. J. H. Franklin, U.S.A.

Dinsdag 7 Aug.

Vijfde Vergadering.

9.30 uur bidstond.

10 uur Leider Dr. J. C. Carlile, Engeland.

Referaten van de commissies

a. „Huwelijk en Familie"
Dr. J. R. Sampey
Ds. J. Rivera, Italië.

b. „Geheelonthouding"
Dr. F. W. Patterson
Ds. J. W. Weenink.

c. „Het economische leven in het licht van Jezus"
Prof. R. Harlan
Ds. E. Rimbenicks, Letland.

Gedachtenwisseling, ingeleid door de heer C. C. Le Quesne, Engeland.

14.30 uur. Aparte vergaderingen.

a. Conferentie van de leekebroeders.

Leider: de heer C. S. Shank L. L. D. van Seattle, U.S.A., die zal spreken over de tegenwoordige toestand der wereld.

Dr. Dienel van Berlijn en de heer L. Taylor van Engeland zullen spreken over: „Leekedienst en uitwendige zending".

Andere sprekers van N. en Z.-Amerika, van Afrika, Engeland en van het vasteland van Europa zijn uitgenoodigd.

b. Vrouwenvergadering onder leiding van Mevr. W. J. Cox, Tennessee, lid van het comité van het Wereld Verbond.

Verder zullen spreken de bekende vrouwen:

Mevr. Berta Gieselbusch
Mevr. Ernest Brown, Engeland
Mevr. R. J. Marshall, Canada.

Zesde Vergadering.

19.30 uur. Leider Dr. M. E. Dodd, U.S.A.

Referaat „Jezus Christus en de Gemeente; de gevolgtrekkingen van Zijn heerschappij".

a. de leer: Ds. Manfredi Ronchi van Italië.

b. het ontwerp: Dr. Evans van Rochester.

c. voor de godsdienstoefening: Prof. A. L. Mac Grimmon, L. L. D. van Canada.

De gedachtenwisseling zal worden ingeleid door Dr. James Scott van Schotland.

Woensdag 8 Aug.

Zevende Vergadering.

9.30 uur bidstond, leider Ds. Oswald Tärk, Estland.

10 uur. Leider nog niet bekend

a. Referaat „Nationalisme".
Prof. N. J. Nordström, Zweden
Ds. Paul Schmidt, Kassel.

b. Referaat „Het rassenvraagstuk"
Ds. C. E. Wilson
Thra San Ba, Birma.

De algemeene gedachtenwisseling wordt geopend door:

1. Dr. Louie D. Newton, U.S.A.
2. Dr. Bela Udvarnocki, Hongarije.

c. Boodschap: „Christus brengt vrede".

Achtste Vergadering.

14.30 uur. Leider Dr. A. W. Beaven, U.S.A.

Gebed door Ds. A. Mauricio, Portugal.

Toespraken: „De Baptisten en de christelijke eenheid".

a. „Wat is reeds bereikt?", Prof. W. Barnes, Texas.

b. „Wat is nog mogelijk?", Ds. Gilbert Laws, Voorzitter van de Unie van Bapt. gem. in Engeland en Ierland.

De gedachtenwisseling wordt geopend door Lic. Dr. H. Luckey.

Negende Vergadering.

19.30 uur. Leider Ds. J. C. Naretto, Argentinië; muzikale medewerking.

Gebed door Ds. Arnold Köster, Weenen.

1. „Oncken-herdenking".
   Prof. C. Schneider, Duitschland
   Dr. Everett
   C. Herrick, U.S.A.
   Ds. V. Assiev, Roemenië.
2. Congres-prediking door Prof. Hermann von Berge, U.S.A.
3. Gebedsgemeenschap.

(Slot volgt.)

III

In de kunst is leelijk al wat valsch is, wat kunstmatig is, wat poogt lief of mooi te doen zonder expressief te zijn, wat kwijnend en precieus is, wat zonder aanleiding glimlacht, zonder reden zich een houding geeft, zonder noodzaak zich wringt of breed maakt, al wat zonder ziel en zonder waarheid is, al wat slechts een schijn van schoonheid of gratie blijkt, kortom al wat liegt.

RODIN, een beroemde
Fransche beeldhouwer.

Vrijdag 6 Juli 1934 No. 2334 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

Z. K. H. Prins Hendrik †

Gedenk te sterven.

Voor de tweede maal, in enkele maanden tijds, is ons Koninklijk Huis in rouw gedompeld.

20 Maart j.l. overleed onze Koningin-Moeder, en thans — 3 Juli — kwam, ik mag wel zeggen heel onverwachts, uit Den Haag het bericht, dat de Prins der Nederlanden was gestorven.

Al had Prins Hendrik niet die plaats in de harten der Nederlanders, die Koningin Emma had, zoo kunnen we ons toch heel goed indenken, dat onze Koningin en de Prinses wel erg zwaar getroffen worden door het overlijden van twee leden van het Koninklijk Huis; en dat zoo kort op elkaar.

Hoe broos is toch het leven van de mensch!

De dood overvalt armen èn rijken, eenvoudigen èn hooggeplaatsten.

Van de laatste oogenblikken van Prins Hendrik is ons weinig bekend geworden. Het ging ook zoo vlug. Gelijk meestal. Wel weten we, dat er voor de mensch, wie die mensch dan ook moge zijn, alleen behoudenis is *in* Jezus Christus.

Moge onze God de Koningin en de Prinses troosten, vooral in deze voor hen zoo moeilijke dagen.

En niemand onzer vergete de zoo bekende woorden:

Gedenk te sterven.

d. H.

AAN ZEER STILLE WATEREN

VRUCHT.*

Als zij dan aan het land gegaan waren, zagen zij een kolenvuur liggen, en visch daarop liggen, en brood.

Jezus zeide tot hen: brengt van de visschen, die gij nu gevangen hebt. Simon Petrus ging op en trok het net op het land vol groote visschen tot honderd drie en vijftig. en hoewel er zoovele waren scheurde het net niet.

Jezus zeide tot hen: komt herwaarts, houdt het middagmaal. En niemand van de discipelen durfde Hem vragen: Wie zijt gij? wetende dat het de Heere was.

Dit nu was de derde maal, dat Jezus Christus Zijne discipelen geopenbaard is, nadat Hij van de dooden opgewekt was.

Toen zij dan het middagmaal gehouden hadden, zeide Jezus tot Simon Petrus: Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij liever dan deze?

Hij zeide tot Hem: Heere, Gij weet dat ik U liefheb.

Hij zeide tot hem: Weid Mijne lammeren.

Hij zeide wederom tot hem ten tweede male: Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij lief?

Hij zeide tot Hem: Ja Heere, Gij weet, dat ik U liefheb.

Hij zeide tot hem: Hoed Mijne schapen.

Hij zeide tot hem ten derde male: Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij lief?

Petrus werd bedroefd, omdat Hij ten derde male tot hem zeide: Hebt gij Mij lief? en zeide tot Hem: Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb.

Jezus zeide tot hem: Weid Mijne schapen.

Johannes 21 : 9—17.

Jezus, de verrezen Heiland, gaat langs het strand der zee en zoekt vrucht.

Vrucht van Zijn lijden en sterven naar 's Vaders belofte door Jesaja: als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben zoo zal Hij zaad zien. Hij zal de dagen verlengen, en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. Om den arbeid van Zijn ziel zal Hij het zien en verzadigd worden.

Zoo zoekt Hij hier vrucht bij Petrus: hebt gij Mij lief?

En Hij wordt verzadigd: Heere, Gij weet dat ik U liefheb.

Er zijn zoo heel veel menschen, die denken, dat het leven van Jezus Christus geheel geen resultaat heeft gehad. Ze weten er niet meer van, dan dat het uitliep op een kruis en dat al Zijn volgelingen bij dit Kruis Hem in den steek hebben gelaten.

Maar 't liep uit op de opstanding uit de dooden en op een groote, ontelbare schare van volgelingen, die in liefde aan Jezus gebonden zijn, omdat Hij voor hen stierf, hun zonden verzoende bij God en voor hen waakt nu boven bij den Vader, totdat Hij wederkomt om al de Zijnen eeuwig thuis te brengen.

En nog elken dag gaat er van den gekruisigden en nu levenden Heiland zegen uit, en ziet Hij zaad en hoort Hij de belijdenis in ons gebed: Heere Jezus, hoe lief heb ik U, want Gij hebt mij eerst zoozeer liefgehad.

Zoo zoekt Jezus, verrezen, hier vrucht bij Petrus.

Hij heeft *door* dezen Petrus geleden. Aan den Pascha-tafel, waar hij in hoogmoed en zelfvertrouwen tegen al Jezus' waarschuwingen in sprak: Ik zal u nooit verloochenen. In den hof Gethsemané, waar hij sliep bij Jezus' angsten, en wegvluchtte bij Jezus' gevangenneming. In Kajafas' paleis, waar hij zichzelf vervloekte en Jezus met eedzwering verloochende: ik ken den mensch niet!

Hij heeft *vóór* Petrus geleden. Want in Zijn trouw kon Hij dezen ontrouwe niet loslaten. In al Zijn eigen nood heeft Hij om dezen nood gehad en geworsteld in gebed bij den Vader, dat zijn geloof toch niet ophouden mocht. Hij heeft Zich vóór God één verklaard met dezen verloochenaar. Hij heeft alle Petrus' zonden, zijn valsche eeden en vloeken op Zich genomen: Vader, Gij weet, dat Ik hem liefheb,

* Uit „Jezus aan het strand der zee"; een geschriftje, dat door de *B*ijbel *K*iosk *V*ereeniging wordt verspreid. Op de vraag: Wat doet de B. K. V.?, hopen we later nog eens terug te komen.

reken hem de schuld niet toe, laad zijn schuld op Mij. Straf Mij, vader, maar behoud hem.

Hij heeft lijdend aan Petrus gearbeid. In al Zijn eigen nood heeft Hij in Kajafas' paleis Zich omgewend en Petrus met Zijn blik gezocht. O, die oogen, zielsbedroefd om Petrus: kent gij *Mij* niet, Petrus? . . . . Ik, Ik ken u toch wel. Ik wil u nog kennen . . . .

Nu, opgestaan, komt Hij hier aan het strand en zoekt vrucht. Vrucht van Zijn lijden voor Petrus: hebt gij Mij lief?

Alle omstandigheden bij deze verschijning van den verrezen Heiland moesten wel héél sterk spreken tot het hart van dezen discipel, en alles hem weer voor den geest zetten van 't begin van zijn omgang met Jezus af tot dien laatsten verschrikkelijken nacht van zijn verloochening.

Eerst die wonderlijke vischvangst. Den heelen nacht hadden zij niets gevangen en daar ineens die man van den oever, op wiens bevel zij 't net uitwierpen aan de andere zijde, en — een menigte visschen! Is het niet juist als op dien dag van zijn roeping door den Meester? Hoe heerlijk, dat Deze hem roepen wilde tot Zijn bestendig volgeling. Hoe hoopvol was hij achter Hem aangegaan!

En och, wat was er van hem geworden? . . . .

Zij zitten om het kolenvuur op het strand. O! In dien vreeselijken, angstigen nacht zat hij óók zóó om een vuur en zij herkenden hem: gij zijt ook een volgeling van Jezus! en — hij verloochende den Heiland. Den Heiland die daar stond voor Kajafas en leed, leed ook voor mij . . . . toen, toen ik zeide: ik ken den mensch niet . . . .

Het trekt alles Petrus' geest weer voorbij . . . . nu dit, ... dan dat . . . . maar altoos komen zijn gedachten weer uit bij dat kolenvuur . . . . die verloochening . . . .

O! Hij slechte, hij had op eigen kracht gebouwd, op eigen hartelijke genegenheid tot Jezus. Hij had die niet als een genade-gave van God gezien. Hij meende zelf best en goed te zijn.

Wat was hij slecht, een ontrouw mensch, en eens hoogmoedig bovendien.

Hij is gebroken. Jezus' blik had hem reeds ontdekt aan zichzelf in dien vreeselijken nacht. Die blik vol verwijt, maar ook vol beleedigde liefde, had Petrus innerlijk ontdekt aan zichzelf. Hij had wel weg willen zinken onder die oogen . . . . hoe bedorven, verachtelijk slecht was hij!

Hij tuurt in het kolenvuur daar in 't midden tusschen hen . . . . en aldoor keeren zijn gedachten naar dien nacht terug.

Ineens Jezus' vraag: Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij lief?

Een schok vaart door dat hart, hij heeft . . . . maar dan . . . . hij heft zijn gelaat op . . . . de oogen in Jezus' oogen: ja, Heere, Gij weet dat ik U liefheb!

Ja, Heere, zou ik U niet liefhebben? U, die voor *mij* in den dood zijt gegaan? En dit, terwijl ik U zooveel leed had aangedaan. Zou ik U niet liefhebben, die mij niet hebt losgelaten, waar ik U verloochende? Gij zijt voor mij gestorven aan het kruis. En Uw blik alleen heeft mij vastgehouden, dat ik niet ben gestort in 't verderf van Judas.

Ja, Heere, zou ik U niet liefhebben? Gij hebt mij leven gegeven. Gij weet het Zelf. Gij hebt mij opgezocht in eenzaamheid en ik ben voor Uw voeten neergevallen: Gena, o Heiland, vergeef het mij. En Gij hebt gesproken: vrede zij u, uw zonden zijn u vergeven.

Ja, Heere, zou ik U niet liefhebben? Gij hebt mij immers zoo oneindig veel liefde gegeven.

Petrus belijdt het met volle vrijmoedigheid: Ik heb U lief! Maar toch ook zoo ootmoedig. Want Jezus vroeg het zoo beschamend tot driemaal toe. Jezus vroeg het al meer doordringend. De eerste twee keeren gebruikte de Heiland een woord voor liefhebben, dat van sterke alles beheerschende overgave des harten sprak. Dat woord durfde Petrus niet overnemen. Hij gebruikt een zwakker woord, dat een minimum van liefde uitdrukt tegenover Jezus' maximum. Ja, Heere, ik houd toch van U.

Maar och, dan, de derde keer, neemt Jezus Petrus' woord over: Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij lief, hebt gij dat minimum van liefde wel waarlijk voor Mij?

Dan wordt Petrus zoo bedroefd. Moet Hij dat mij nu nog vragen? Dat betwijfelt Hij toch niet?

O! Hij gevoelt het wel: drie keer wordt het gevraagd, nu zelfs zóó, — drie keer heeft hij Jezus verloochend al erger.

Hij werd bedroefd, maar dat doet hem niet wankelen: Heere, Gij weet alle dingen, ... o ja, ook mijne zonden, mijn verloochening . . . . maar Gij weet ook dat ik U liefheb!

Dan is het genoeg. Jezus heeft de vrucht gezien: deze mensch is klein geworden in zichzelf, en leeft door de genade van Christus' liefde.

Zoo gaat Jezus Christus met Zijn Evangelie nog door alle landen, langs alle stranden en zoekt vrucht. Vrucht van Zijn kruis en lijden.

Heeft dat kruis van Golgotha u verslagen gemaakt? Hebt gij dáár gezien, hoe de mensch is, wat in de mensch zit aan boosheid, dat zij dat met Gods Zoon, met den eenig goeden naaste gedaan hebben? Hebt gij daar gestaan en beleden: hoe groot is mijn zonde, dat ik dézen Heiland zoo telkens ben voorbijgegaan, die voor zondaren Zichzelf heeft opgeofferd; dat ik Hem keer op keer heb verloochend, die daar in eindelooze trouwe liefde voor zulke slechten gestorven is.

Zie Jezus zoekt vrucht en vraagt u: hebt gij Mij lief?

Nu, heeft Zijn liefde uw hart geroerd, en u wederliefde gegeven?

Is er niet een minimum van liefde in uw hart tegenover zulk een maximum van zondaars-liefde?

Hij weet alle dingen.

Hij ziet door tot diep in uw ziel, tot wat er leeft en woelt op den bodem van uw hart. Hij kent héél uw verleden, al uw zonden, uw verloochenen van Hem.

En toch — voor zùlken heeft Hij Zich in den dood gegeven.

Zulke boozen had Hij lief met zùlk een liefde.

Hij liet het u vertellen keer op keer uit Zijn Woord en Evangelie. En nu zoekt Hij vrucht en vraagt: hebt gij Mij lief?

Wat antwoordt *gij* Jezus?

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Willen de gemeenten, die tot nog toe haar contributie aan de Unie niet hebben afgedragen, er om denken, dat art. 7 van het huishoudelijk reglement luidt:

> *„Gemeenten, die aan haar verplichtingen niet hebben voldaan, zullen geenerlei rechten tot de Algemeene Vergadering hebben".*

III

VERSLAG OVER HET UNIEJAAR, eindigende 30 April 1934.

Zijn wij in het afgeloopen jaar wellicht te druk geweest met allerlei kleine dingen? Hebben wij misschien te veel gekeken op den buurman? Heeft het ons vermoedelijk aan den geest van lankmoedigheid en zachtmoedigheid, dat is den Heiligen Geest, ontbroken? Wij opperen deze vragen, wanneer wij onze laatst verschenen statistiek weer ter hand nemen en de verschillende getallen tot ons laten spreken. Onze netto vooruitgang op 1 Januari 1934 bedraagt 110 leden. Ik weet wel, dat daarbij nog 45 leden van Enschedé en hoogstens 12 leden van Deventer gevoegd moeten worden, omdat Enschedé zich van Hengelo heeft afgescheiden en de afdeeling Deventer te Zwolle zich vereenigd heeft met de gemeente aldaar. Maar dan is het totaal generaal nog niet meer dan 167 of slechts 4 % van de 4262 leden, die wij een jaar tevoren sterk waren.

Trekken wij van dezen geringen groei ook nog het percentage van den aanwas van de bevolking van ons land af, dan blijft er voor onze wezenlijke vooruitgang niet heel veel over! Wij hebben ons staande gehouden en meer ook al niet. En dat in een tijd, waarin de menschen, moede van de zinledige phrasen eener levenlooze orthodoxie of van die van

een ijl modernisme, hongeren naar de Christusservaring, welker verkondiging toch distinctief is van het Baptisme.

Charles Haddon Spurgeon, een van onze grootmeesters, die wij op onze e.k. Algemeene Vergadering gaan gedenken, heeft eens gezegd: „Onze gemeente-inrichting is de allerslechtste van haar soort, indien de Heilige Geest van God niet met ons is. Ze is echter de allerbeste, indien Hij in ons midden woont om te leiden. Nooit of te nimmer is het de bedoeling van den Heiligen Geest geweest om bij zulk een gemeente-inrichting als de onze zonder Hem te arbeiden".

De praktijk bevestigt het woord van dezen wereldberoemden prediker. Wij, Baptisten, zijn een volk, dat zichzelf verteert, zoo wij het bondgenootschap van den Heiligen Geest van God derven. Andere kerken kunnen zich dan wellichtnog op de been houden vanwege organisatorische, historische, cultureele en zilveren banden. Wij daarentegen zijn reddeloos verloren. Wij moeten krachtens onze gemeente-inrichting den bijstand van den Heiligen Geest hebben of sterven. Maar hebben wij den Heiligen Geest als onzen Helper en Leidsman dan zijn wij vol arbeidslust, vol jubel, vol overwinningskracht. Dan zijn wij als een jonge, welige boom, staande nabij een waterstroom en waaraan God die mooie gelijkenis van het mosterdzaad waar maakt. Zal om der wille van een verloren wereld elke onzer gemeenten niet de wezenlijke vriendschap van den Heiligen Geest zoeken?

I. Onze Commissies.

De *Commissie der Unie* vergaderde gebruikelijkerwijs twee maal en wel in den Herfst te Hengelo (O.) en in het voorjaar te Assen. In beide gevallen plaatste een lange agenda ze voor een zware dagtaak. Twee gemeenten hadden vanwege onderlinge oneenigheden haar hulp noodig.

De *Commissie van onderzoek* van candidaten voor de opleiding tot voorganger of zendeling heeft dezen keer niet veel werk gehad. Eenmaal vergaderde ze te Groningen voor een mondeling onderhoud met twee candidaten. De *Contact-commissie* bleef voeling houden met onze studenten.

De *Unie Radio Commissie* (U. R. C.) heeft van haar activiteit naar vermogen blijk gegeven (zie bijlage I) en mag verzekerd zijn van den dank van honderden luisteraars. Haar penningmeester, br. J. Tiggelman van Haarlem, heeft gemeend als lid te moeten bedanken. De administrateur der Unie, br. J. Visser van Leeuwarden, is op verzoek van de Unie-Commissie in diens plaats getreden, totdat in de vacature zal zijn voorzien.

De *Commissie voor de Inwendige Zending* kwam eenmaal tezamen. De ontvangen gegevens van den evangelist-huisbezoeker alsmede de aanvragen van eenige gemeenten om zulk een arbeider te harer plaatse te werk te stellen, hebben haar aangemoedigd om met nieuwe, uitvoeriger voorstellen op de e.k. Algem. Vergadering te komen. (Zie bijlage II).

De *Zendings-contact-commissie* is de nieuwste creatie op het gebied van commissies. Zij bestaat uit vertegenwoordigers van de Unie-Commissie, de N. B. J. Raad en het hoofdbestuur van de Ned. Bapt. Vrouwen-Beweging en vergaderde Woensdag 20 Juni j.l. teneinde een gemeenschappelijke Zendingsactie te bespreken.

II. Onze Periodieken.

De oudste, „*De Christen*", bracht op Vrijdag 3 Nov. j.l. ter kennis, dat de eindredactie was overgegaan in handen van br. L. de Haan te Utrecht. Geldelijke tekorten op de exploitatie hebben de Commissie der Unie genoopt om ze met ingang van 1934 als veertiendaagsch blad te doen verschijnen. Einde 1933 was de oplaag 970 ex. Het getal betalende abonné's 750. Het *extra-Kerstnummer* oogstte een zeer gunstige beoordeeling van de christelijke en neutrale dagbladpers en had een oplaag van 22000 ex. Gebrek aan medewerking voor een groot deel wellicht voortvloeiende uit den vroegen datum van Paschen deed de Commissie der Unie besluiten geen Voorjaarsnummer uit te geven.

„*De Zaaier*" is er elke maand met onverdroten ijver op uitgetrokken. In 8250 ex. bracht ze telkens het schoonste nieuws der wereld.

„*De Kindervriend*" is een welkome bezoeker in honderden gezinnen. Hij is uitgegroeid tot een periodiek, die zich zelf heel goed kan redden. Zijn oplaag is thans 3000 ex.

Het orgaan van de N. B. J. B. „*Jong Leven*" heeft zich hoofd en uiterlijk behoorlijk laten opknappen en verjongen. Het ziet er frisch en aantrekkelijk uit en verschijnt in 1250 ex.

Verder noemen we de *Gemeenteboden* van enkele onzer gemeenten. Voor zoover ons bekend varen zij wel.

Van *ons Depôt* valt enkel te melden, dat het voor f 49.58 heeft omgezet aan geschriften en voor f 150.98 aan bijbels of gedeelten er van.

III. Ons gemeenschapsleven.

Wij Baptisten zien elkander gaarne en gebruiken de christelijke feestdagen bij voorkeur om elkaar te ontmoeten. De *liefdemalen* werden vooral op de Kerstdagen in vele gemeenten gehouden.

De *Friesche* en *Veenkoloniale Bonden* alsmede de *Noordelijke Bond* van Baptiste gemeenten, bestaande uit de gemeenten Groningen, Foxhol, Hoogezand, Siddeburen, Delfzijl en Haulerwijk, hebben naar gewoonte beslag gelegd op den 2den Paaschdag. De Bondsvergaderingen kenmerkten zich door groote belangstelling en opgewektheid. De *Veenkoloniale Zangersbond* organiseerde met succes op Hemelvaartsdag een zangersdag in de dennen te Emmen. De gemeenten van het Noord-Oosten van ons land belegden op den 2den Pinksterdag een *Interprovincialen landdag* in het bosch te Assen, die, het koude weer ten spijt, door ruim 2000 menschen werd bezocht.

De *Broederschap van Baptiste voorgangers* vergaderde op 25 en 26 October te Hengelo en verzorgde op de avonden dezer beide dagen evangelische samenkomsten in de Twentsche gemeenten. (Zie bijlage III).

De *Nederl. Bapt. Vrouwen Beweging* „Zusterhulp" betoonde bijzondere activiteit en zorgde o.a. voor een Kerstkist aan het adres van onze zendelinge mej. G. Reiling, Yakusu, Congo.

Onze *Nederl. Bapt. Jeugd Beweging* beleefde een rijk gezegende Nationale Conferentie te Hengelo en werkte met groote geestdrift aan het verzamelen van gelden voor de opleiding van een Zendeling-kweekeling.

Wij kunnen dit deel van het overzicht niet afsluiten zonder nog even *het gouden jubileum* van onze kleine zustergemeente te *Hoorn* in herinnering te hebben gebracht, dat den 24 Sept. '33 luisterrijk werd gevierd en waarbij de jubilaresse zichzelf met 50 prachtige stoelen vereerde.

IV. Personalia.

Ons hart wordt met weemoed vervuld als wij weer stilstaan bij den 30sten Juni '33, waarop br. *J. de Haan*, oud-voorganger van de gemeenten te Valterveen en te Vriescheloo, op zulk een tragische wijze van ons werd genomen. Een half jaar later, op 22 December, ontviel ons br. *K. Koopmans*, rustend voorganger van Noordbergum. Onze Heer neemt en wij zwijgen. Hij geeft ook. Op den 30sten Juli van het vorig jaar verbond br. *H. Mostert* zich aan de gemeente te Nieuw Weerdinge en br. *G. Visser* aan die te Noordbergum, terwijl een week vroeger, dus op 23 Juli, br. *L. de Haan* zijn intrede deed in de gemeente te Utrecht. Br. *T. Jansma* vereenigde zich op 17 September van hetzelfde jaar met de gemeente te Nieuwe Pekela.

Het is na September wat stil geworden in onze gemeenten tenminste wat den beroepingsarbeid betreft.

Van onze zendelinge, mej. *G. Reiling* te Yakusu, ontvangen wij voortdurend verblijdende berichten. Zij zelve trotseert de beproevingen van het klimaat buitengewoon goed en is hoopvol gestemd aangaande den uitbouw van het zendingswerk.

Onze oude Ds. *K. Kuipers* en echtgenoote van Amsterdam, leven steeds met ons mee. „Wij maken het naar omstandigheden wel", schrijft hij, „hoewel de last des ouderdoms zich natuurlijk nu en dan doet gevoelen. De Heer is ook in den ouderdom dezelfde Getrouwe voor ons".

Aangaande *onze studenten*, die alle gedurende hun vacanties in de gemeenten werkzaam zijn geweest, luiden de berichten bevredigend.

V. De gemeenten.

Wij laten de secretarissen hier voor zichzelf spreken:

Almelo: „Ik kan tot mijn spijt geen overzicht schrijven, daar wij een moeilijken tijd doormaken".

Amsterdam: „De morgenprediking bracht steeds een flinke schare. De zendingspost in Amsterdam-Noord eischte verandering, waarom thans geld is verzameld voor den aankoop van een ge-

schikt vaartuig, waardoor het mogelijk zal worden den arbeid regelmatig krachtig voort te zetten. De jeugdarbeid komt tevens actiever voor den dag".

Apeldoorn: Geen bericht.

Arnhem: „Het geestelijk leven der gemeente is, behoudens enkele schommelingen toch goed te noemen. De bidstonden worden goed bezocht; het jeugdwerk bloeit; de opkomst der samenkomsten is bevredigend".

Bergum: „De in den dienst grijs geworden voorganger heeft niet veel mogen genieten van de ouderdomsrust. Reeds voor het sluiten des jaars ontsliep hij. Dit gaf wat deining in de gelederen. doch de opperste Herder hield de wacht en voorzag reeds in Juli de gemeente opnieuw van een toegewijden voorganger. Viermaal werd er een graf gedolven; zevenmaal de doopvont geopend. De arbeid bewoog zich in opwaartsche richting."

Delfzijl: „De opkomst onder de prediking is bevredigend. In het afgeloopen jaar mochten we menigen keer onze doopvont openen. Het ledental ging vooruit. De band der liefde werd versterkt. De vereenigingen bloeien. Op de evangelisatie-samenkomsten van dezen winter werden zielen gewonnen voor Koning Jezus".

Deventer: „Zoo af en toe kwamen jonge menschen tot de overgave. Een tweetal werden aan de gemeente gevoegd. Onze voorganger werkt met ijver. Af en toe arbeidt hij mee in de Stads-evangelisatie. Het jeugdwerk is gecentraliseerd in een Jeugd-comité. In 1933 werden een afdeeling „Zusterhulp", een kleine meisjesvereeniging en een knapenvereeniging opgericht. De afdeeling Zwolle werd opgeheven, wegens vereeniging met de gemeente aldaar. Aan de voorbereiding van het 50-jarig bestaan onzer gemeente wordt gewerkt."

Drachten: geen bericht.

Eindhoven: „Van buitengewoon groote dingen kunnen wij niet gewagen. Wel van een stil doorwerken van Gods Geest. Het vereenigingsleven geeft een kleine inzinking te zien, alhoewel onze Jongeliedenvergadering nog goed wordt bezocht. Verblijdend was het voor de gemeente, dat ze door aankoop van een gebouw een eigen lokaal kon inrichten".

Emmer-Erfsch.veen: „Zondaren vonden rust en vrede. Meermalen werden broeders en zusters gedoopt. De opkomst onder de prediking is best, vooral des Zondagsmorgens, wanneer haast geen plaatsje onbezet is. Ook het jeugdwerk mag zich in gestadigen bloei verheugen."

2e Exloërmond: „De opkomst onder de prediking van onzen geliefden voorganger is zeer goed. De Jeugdvereenigingen bloeien. De onderlinge verhouding in gemeente en vereenigingen is over het algemeen prettig."

Foxhol: „Ons kerkgebouw is geheel gevuld bij de openbare prediking. De vereenigingen nemen voortdurend in ledental toe. Vele jonge menschen gaven zich aan den Heer. Enkelen van ze werden gedoopt. De onderlinge verhouding is uitstekend."

's-Gravenhage: „De gemeente heeft de wisselvalligheden van de woestijnreis ondervonden. 't Was een Mara toen zij haar voorganger door ernstige ziekte bijna twee maand moest missen. Een Elim toen God hem met verjongde geestelijke kracht terug gaf. De samenkomsten te Delft gaven niet die vrucht, die wij begeerd hadden. Een driedaagsche Maranatha-conferentie deed ons 's Heeren nabijheid ondervinden, niet in het minst doordat er zielen tot Jezus kwamen. De opkomst onder de prediking is goed. De Jeugdvereenigingen daarentegen hebben betere dagen gekend".

Groningen: „Er komen geregeld zondaren tot Jezus, wat zich openbaart in de aanmelding om opname in de gemeente door den doop. Dit jaar is het belangrijke voornemen om een tweede plaats van samenkomst in het noorden der stad te openen, werkelijkheid geworden. In een keurig ingerichte zaal aan het Gedempte Boterdiep wordt voortaan geregeld elken Zondag het evangelie verkondigd. De vereenigingsarbeid bloeit".

Harlingen: „De gemeente heeft een zwaren tijd achter den rug. Ze is de moeilijkheden nog niet geheel te boven, maar het laat zich aanzien, dat ze alle overwonnen zullen worden. Wij mochten de medewerking ondervinden van verschillende voorgangers. Den laatsten tijd aanschouwden wij zichtbare vruchten".

Haulerwijk: „De gemeente verheugt zich in trouw bezoek onder de prediking. De broederband werd gevoeld. Hoewel er niet veel vruchten op den arbeid werden gezien, gaat ze toch met blijdschap verder. De tijden zijn ook voor de gemeente moeilijk. De ware Zieleherder weet wat goed voor ons is."

Heeg: „Het ledental bleef gelijk, de onderlinge verhouding goed. 's Zondags wordt er doorgaans 2 maal leesdienst gehouden. In de wintermaanden komt Ds. Visser van Sneek enkele Zondagen met het woord dienen. Op financieel gebied mogen wij niet klagen. De Zondagsschool telt 70 leerlingen. In den afgeloopen winter is er een Jeugdvereeniging opgericht."

Heerlen—Treebeek: „In het afgeloopen jaar is het de gemeente goed gegaan. Zij kreeg een doopvont in haar lokaal, waarin reeds 10 broeders en zusters gedoopt zijn. Zoo nu en dan diende een voorganger van elders. De consulent, Ds. K. Reiling, is verscheidene malen op bezoek geweest. De gemeente bidt om een voorganger."

Hengelo (O.): „De gemeente wordt gesticht en bloeit in al haar geledingen. De Heer zegent den arbeid door af en toe zielen tot de gemeente toe te brengen. 's Zomers evangeliseeren wij in de openlucht. Op enkele winteravonden doen wij dit in samenwerking met andere kringen van geloovigen in een openbaar gebouw. De verhouding tusschen voorganger en gemeente (Schoolstraat) en ons is aan het beteren. De kring Enschedé heeft zich met onze medewerking van ons afgescheiden om een zelfstandige gemeente te vormen. Wij gaan blijmoedig voort ook onder de donkere economische omstandigheden hier."

Hoogezand: geen bericht.

Hoorn: „Onze gemeente heeft een jaar van vreugde en droefheid achter den rug. Vreugde, daar ze herdenken mocht, dat God haar 50 jaar spaarde. Droefheid daar onze geliefde voorganger Ds. G. Visser van ons heenging. Niettemin zijn wij vol goeden moed."

Leeuwarden: „Het jaar 1933 is in alle opzichten een gunstig jaar geweest. Grootsche plannen werden besproken, zeer gewichtige besluiten genomen en ten uitvoer gebracht. Iedere godsdienstoefening wordt door een talrijke schare bezocht. Ook de arbeid onder de jeugd gaat naar wensch. Alle takken van arbeid staan in vollen bloei. Vol verwachting gaan we de toekomst in."

Muntendam: „Onze voorganger met kerkeraad werken in goede harmonie samen. De kerk is altijd goed bezet, soms te klein. We zijn in het afgeloopen jaar een afdeeling „Zusterhulp" rijker geworden, die met zegen werkt. De jongeliedenvergaderingen worden 's Zondagsavonds door 100 à 120 personen bezocht. De arbeid op het station „Veensloot" gaat gezegend. Kortom wij hebben stof om dankbaar te zijn."

Nieuwe Pekela: „Een jaar van wisseling is ons het afgeloopen jaar geweest, maar toch een goed jaar. Onze voorganger, Ds. L. de Haan, ging naar Utrecht. Studenten dienden ons in het herderlooze tijdperk, totdat een van ze, br. T. Jansma, een beroep aannam. Deze verricht met opgewektheid zijn werk en niet ongezegend. Reeds zijn drie zusters gedoopt. Onze godsdienstoefeningen worden goed bezocht. Het werk te Winschoten gaat langzaam maar zeker vooruit. Op de samenkomsten aldaar in verband met de evangelisatie-campagne gehouden gaven zich twee jonge menschen aan den Heer."

Nieuw-Weerdinge: „De gemeente heeft redenen tot dankbaarheid. Begonnen we 1933 zonder voorganger, einde Juli mochten we in br. H. Mostert onzen nieuwen voorganger ontvangen. Tot dien tijd traden verschillende voorgangers van zustergemeenten een Zondag in ons midden op, terwijl de broeders ouderlingen ons de overige Zondagen dienden. Ook werd een en andermaal onze doopvont gebruikt, terwijl de vereenigingen alle intact bleven."

Siddeburen: geen bericht.

Sneek: „Wij zien in alles Gods zegen. In den laatsten tijd is ons kerkgebouw meestal goed bezet. Het ledental blijft gelijk. Niettegenstaande de drukkende tijdsomstandigheden heerscht er in onze gemeente nog goede offervaardigheid. De verhouding onderling is uitstekend. Ondanks het klimmen zijner jaren is onze voorganger vol ijver en vuur.

Het jeugdwerk marcheert best en gaat in stijgende lijn."

Stadskanaal: „Ons beginsel, ons doel, onze eenheid hebben we als gemeente mogen openbaren. De belangstelling voor de prediking en de bidstonden was groot, vooral des Zondags. Al onze vereenigingen ontwikkelden veel activiteit. Zondaren kwamen tot bekeering en werden gedoopt. Dat stemde tot blijdschap en bemoediging. Een paar leden onzer oude garde werden bevorderd tot heerlijkheid. Gezien den omvang van onzen gemeentelijken arbeid werd veel van onzen voorganger en zijn helpende echtgenoote gevraagd. Veel is dan ook door ze gegeven. Wij zijn vol werklust en voornemens te werken zoolang het dag is.

Stavoren: „Verschillende broeders voorgangers en studenten hebben ons met het woord gediend. De leden zijn zeer actief, zoowel de ouden als de jongeren. Vooral de jongeren roeren zich dapper. Ons kerkgebouw is heel wat verbeterd en opgeknapt. Bovendien hebben wij een nieuw lokaal aan de kerk kunnen voegen."

Utrecht: „23 Juli was de grootste dag in de gemeentelijke historie. Toen verbond zich Ds. L. de Haan aan de gemeente als haar voorganger. Wij kunnen nog niet van groote dingen spreken, maar wij zijn één, en dat is de voorwaarde die er toe leidt. Ons locaal is reeds meermalen rijkelijk klein gebleken voor onze godsdienstoefeningen. Sedert Maart '34 treedt onze voorganger op als consulent van de gemeente Haarlem. In Januari j.l. is er een station te Hilversum opgericht. Reeds een 20 personen komen er iederen Vrijdag samen. Wij gaan de toekomst hoopvol in."

Vriescheloo: „Het gaat ons gezegend. In het afgeloopen jaar zijn velen door den doop aan de gemeente gevoegd. De opkomst onder de prediking is groot. Alle takken van arbeid bloeien. Droefenis is ons echter niet bespaard gebleven. Eerst ontviel ons onzen oud-voorganger Ds. J. de Haan en nog maar kort geleden een van onze ouden, br. Chr. Kuilman, eere-ouderling der gemeente."

Workum: „De gemeente is klein en woont in een kleine stad, waarin ze een goeden naam heeft. Wij houden in de wintermaanden om de veertien dagen des Zondagsavonds met behulp van eigen krachten samenkomsten, die goed worden bezocht. Des Zondags vergaderen wij twee keer. Wij hebben een zondagsschool. Het jeugdwerk is onlangs weer opgevat. Ds. G. Visser ging van ons heen. Wij hebben het met onze financiën wat moeilijk, omdat wij op onze eigendommen, die wij moesten verkoopen, verliezen hebben geleden. Niettemin zijn wij vol moed."

Bijl. I.

Unie Radio Comm. (U. R. C.)

De radio-uitzendingen voor 1934, vanuit onze kerkgebouwen, bleef tot op heden beperkt tot 2 uitzendingen.

Eén morgenwijding en 2 Bijbellezingen werden ons toegewezen. Deze uitzendingen geschiedden vanuit de studio te Hilversum.

Door de talrijke aanvragen bij de Ned. Christ. Radio Vereen. om uitzendingen, kwamen ook wij in de verdrukking, met als gevolg het bovenvermeld resultaat.

Het streven der N. C. R. V. is, haar uitzendingen steeds op hooger peil te brengen. De N. C. R. V. verwacht van de U. R. C. daarmede rekening te houden.

Dat dit wel eens kan leiden tot het zich gepasseerd voelen ligt voor de hand.

De mogelijkheid is echter niet uitgesloten dat de N. C. R. V. zoowel de sprekers als hen die medewerking verleenen, door haar aangewezen zullen worden.

Onze verwachting is, dat we zooals steeds het geval is, tot een goede oplossing komen met de N. C. R. V.

De uitzendingen hadden steeds een evangeliseerend karakter.

Wij zijn dankbaar voor de gelegenheid ons door de radio geboden, om het heerlijk Evangelie van Jezus Christus te verkondigen. Dat is het eenige en het allerbeste, dat den mensch kan helpen in deze wereldchaos.

Een van het driemanschap der U. R. C. heeft gemeend zijn taak te moeten neerleggen. Dit ontijdig heengaan spijt ons, we hadden gaarne de prettige samenwerking met br. Tiggelman te Haarlem voortgezet.

Wij als Baptisten doen goed, ons zooveel mogelijk aan te sluiten bij de N. C. R. V., dat geeft ons tevens het recht eventueele wenschen of klachten bij de N. C. R. V. kenbaar te maken.

J. BOITEN, Secr. U. R. C.

Den Haag.

Bijl. II

Commissie voor de Inwendige Zending.

Deze commissie, nauwelijks een jaar oud en die niet nalaat middelen van evangelisatie te zoeken binnen het vermogen van onze weinige en zwakke krachten, heeft zich vooral bezig gehouden met de subsidie-verleening en den huisbezoeker-evangelist. Wat den arbeid van dezen nieuwsten functionaris betreft, gelooft ze een terrein te hebben betreden, waaraan maar al te weinig aandacht is geschonken. De ondervindingen van br. K. Brongers, waarvan allen een weinig in „De Christen" hebben kunnen lezen, bevestigen het besluit van de Algem. Verg. om dezen vorm van zending ter hand te nemen. Br. Brongers heeft 1 Nov. tot einde Febr. te Stadskanaal en van 1 Maart tot einde Mei te Hengelo een paar honderden bezoeken afgelegd en des Zondags zoo nu en dan dienst gedaan in verschillende gemeenten en stations. Aan bijbels, boeken, teksten, enz. verkocht hij voor f 70.10.

J. HEKHUIS, Secretaris.

Bijl. III.

Broederschap van Baptiste Predikanten.

Onder voorzitterschap van br. Ds. Weenink werd Woensdag en Donderdag (25 en 26 October j.l.) onze 11e vergadering van „Broederschap van Baptiste Predikanten" te Hengelo gehouden. Een korte gebedsure ging vooraf, waarna de voorzitter met een gepast woord de vergadering opende. *Staande* werden enkele stille oogenblikken gewijd aan col. J. de Haan, wiens plotseling heengaan schokte. Het zakelijke gedeelte vorderde de morgen en een gedeelte van den nam. van 25 October.

Over verschillende onderwerpen spraken de brs. G. Bouritius: „De Apostolischen en hun leer", br. Planting: „Critiek", br. Bakker: „Oorsprong van de Bapt. beweging", br. Brandt: „Liturgische diensten", br. Visser Jr.: Doop en Avondmaal", br. Reiling: „Gemeente organisatie". Br. Barendregt gaf een beschouwing over het boek van Prof. Zwaan: „Paulus als geestel. hervormer" en tenslotte br. Jeronimus gaf eenige persoonlijke indrukken weer over de „Oxford beweging". Het waren gezegende uren van samenzijn, die in een behoefte voorzien, ja zelfs niet 1 maar 2 maal per jaar, indien mogelijk, moesten plaats vinden.

VISSER, de Scriba.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus en de Sabbat.

Mark. 2 : 23—28; Matth. 12 : 1—14.

Les voor Zondag 22 Juli 1934.

Het verwijt der Farizeën.

De Joden hielden en houden den Sabbat naar het bevel van God. „Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat des Heeren uws Gods; dan zult gij geen werk doen." (Ex. 20 : 9, 10).

De Joden moesten wel begrijpen, dat het niet de bedoeling van God was om den geheelen Sabbat te slapen. Ook op Sabbat moest men eten en drinken. Maar wat moest men verstaan onder „werk"? De Farizeërs en Schriftgeleerden hebben met groote scherpzinnigheid vastgesteld, dat 39 belangrijke werken en een zeer groot met name genoemd aantal kleinere handelingen op Sabbat niet verricht mogen worden. Zulk werk was bijv. zaaien en oogsten, maaien en kruidenzoeken, vruchten sorteeren, naaien, schrijven enz. Zelfs het vertroosten der zieken was op Sabbat niet geoorloofd. De Farizeën hebben angstvallig gelet op het nakomen dezer verordeningen, daar zij op deze wijze Gods genade meenden te kunnen verdienen.

Hielden de discipelen van Jezus zich ook aan deze inzettingen? Zij hadden tot taak, om de blijde boodschap te verkondigen aangaande den Messias. Zij hadden daarmee zooveel te doen, dat zij menigmaal geen tijd hadden om een maaltijd gereed te maken. Als zij zoo in langen tijd niets gegeten hadden en dan natuurlijk honger leden, gebeurde het wel dat zij op de wandeling door

een korenveld van de aren plukten en de aren tusschen de handen wreven om zoo de korrels te eten. Dat mochten zij gerust doen, want dat stond in den Bijbel. „Wanneer gij zult gaan in uws naasten staande koren, zoo zult gij de aren met uw hand afplukken; maar de sikkel zult gij aan uws naasten staande koren niet bewegen." (Deut. 23 : 25). De discipelen deden dit echter ook op een Sabbat. Mocht dat of mocht dat niet? — Op Sabbat kwamen de menschen samen en dan gebruikte de Heer de gelegenheid om te prediken. Hij had dat ongetwijfeld op een bepaalden Sabbat gedaan en ging met Zijn discipelen naar een andere plaats om ook daar den menschen toe te spreken. Terwijl zij door een korenveld gingen, stilden de discipelen hun honger door aren te plukken en te eten. De Farizeën zagen het echter. Te Jeruzalem had de Heer op een Sabbat de zieke van Bethesda genezen en zeer zeker waren vanuit Jeruzalem door het geheele land instructies aan de Farizeërs gezonden, om nauwkeurig acht te geven op het doen en laten van Jezus, daar Hij o.a. onder verdenking stond den Sabbat te breken. En nu hadden de Farizeën het zelf gezien. Wel is waar had de Heer niet zelf aan het arenplukken en eten meegedaan, maar Hij had toch rustig toegelaten dat Zijn discipelen zulks deden. Daarom hun verwijt, hun aanklacht: „Zie, Uwe discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den Sabbat!" (Vs. 2).

De rechtvaardiging van Jezus.

't Is waar, de Heer houdt het voor geoorloofd, op Sabbat dit te doen. Hij herinnert hen aan den Bijbel. Hebt gij nooit gelezen, wat in 1 Sam. 21 staat? David was op de vlucht voor Saul, toen hij met zijn metgezellen tot den priester ging in het heiligdom Gods en daar van de brooden at, die anders alleen de priesters mochten eten. David was toch een voorbeeld van Israëlietische vroomheid, en toch was hij tegen het voorschrift in het heiligdom binnen gegaan om te eten van de heilige brooden. Niemand heeft het ooit David kwalijk genomen. De discipelen hadden ook werkelijk honger, en zooals eens de priester het eten der brooden aan David en de zijnen toestond, staat de Heer het aren plukken en eten op Sabbat toe. 't Is waar, op Sabbat mag geen werk verricht worden. (Wat de discipelen deden, beschouwden de Farizeën als oogsten en dorschen). Maar de priesters hebben het op Sabbat gewoonlijk nog drukker dan anders. Het Sabbatsgebod is voor den tempeldienst niet van toepassing. En nu wijst de Heer weer op zich zelf als de Zoon des menschen. Hij is de Messias. Hij is meer dan den tempel.

Ook de Joden hebben steeds erkend, dat de autoriteit van den Messias hooger was dan de Sabbatswet.

De genezing op den Sabbat.

Ondertusschen was men doorgeloopen en gekomen in de synagoge. Het debat over de Sabbatsvraag was nog niet afgeloopen. Zij wilden Jezus beschuldigen en vraagden daarom Zijn oordeel over de genezing op den Sabbat. Reeds het vertroosten van een zieke op Sabbat hield men reeds voor een ontheiliging van den Sabbat. Het sprak dan wel vanzelf, dat het genezen van een zieke geheel verboden was op dien dag. Werkelijk mochten volgens de Farizeën op den Sabbat geen gebroken been verbonden worden of een verstuikte enkel met water overgoten. (Het was zelfs een strijdvraag onder de Farizeën of men een ei mocht eten, dat op een Sabbat was gelegd). In de synagoge was een man met een dorre (verlamde) hand. De Heer wijst eerst op de praktijk. Als men er schade van had, werd er uit eigenbelang wel op Sabbat ingegrepen. Een boer liet geen schaap in de gracht liggen, dat er op Sabbat ingeraakt was. Daarom, hoewel het geen levensgevaarlijke ziekte is, (dan was ingrijpen op Sabbat bij een mensch steeds geoorloofd), doet de Heer toch een wonderdaad. „Strek uw hand uit!" beval Hij de zieke. En deze werd terstond genezen. De Herodiaansche hofpartij (Mark. 3 : 6) was het zelfs met de Farizeën eens, dat Jezus gedood moest worden. Wilt gij Hem gelooven of verwerpen?

D. G. B.

Jezus en de wet.

Matth. 5 : 21—48.

Les voor Zondag 29 Juli 1934.

Over den toorn.

Van een gedeelte der geboden hebben wij in de vorige les gehoord, n.l. over den Sabbat. Uit den Bijbel weten wij echter dat velen zeer belangstellend waren over de vraag hoe de Heer Jezus over de andere geboden der wet dacht. In Zijn bergrede heeft de Heiland daar allerlei over gezegd. „Gij zult niet dooden!" stond er in de wet. (Ex. 20 : 13). Later was er nog aan toegevoegd (door de Farizeën): „Maar zoo wie doodt, die zal strafbaar zijn door het gericht". Dat spreekt haast vanzelf. Wie een doodslag begaat, moet zich voor de rechtbank verantwoorden. Maar nu spreekt Jezus! En Hij verklaart, dat wie ten onrechte op zijn broeder toornig is, reeds de straf behoort te hebben die op doodslag staat. De gerichten, die hier bedoeld worden, had men in alle gewone Joodsche gemeenten, die bevoegd waren; de gewoonlijk voorkomende overtredingen te straffen. — Maar het blijft gewoonlijk niet bij den eenvoudigen toorn. Denk maar aan Kain! Zoo gemakkelijk komen er dan scheldwoorden uit den mond. In Jezus' tijd gebruikte men gemakkelijk het woord: Raka! d.w.z. „Domkop!" Maar wie dat zegt, is strafbaar voor den Grooten Raad. Een moord met voorbedachten rade gepleegd, onder bezwarende omstandigheden, werd berecht door den Grooten Raad of het Sanhedrin te Jeruzalem. Wie zijn broeder uitscheldt is zulk een straf waardig, zegt Jezus. Maar wie door den toorn verleidt wordt om te schelden: „Gij dwaas!", ja, die verdient eigenlijk, dat hij de zaligheid verspeelt en hij in het helsche vuur geworpen wordt. De onberoepen rechter mag dus wel zeer voorzichtig zijn en bedenken, waaraan hij zich bloot stelt bij het oordeelen, het rechtspreken over zijn broeder! Misschien denkt zoo iemand er in 't geheel niet aan, welk een groote zonde hem aankleeft. Maar dan moet de eerste de beste tempelgang hem reeds indachtig maken, dat van het grootste belang is de verzoening met den broeder.

De Heer vermaant zeer ernstig haastelijk wèlgezind te zijn jegens de wederpartij.

Straks moeten allen voor den Rechter verschijnen en Hij zal rechtvaardig oordeelen!

Over de echtbreuk.

„Gij zult niet echtbreken!" was ook één der geboden. (Ex. 20 : 14). Ook hier dachten de Joden net als bij het vorige gebod, dat dit werkelijk pas overtreden was wanneer werkelijk echtbreuk begaan was, of werkelijk iemand gedood was. Maar Jezus denkt ook bij echtbreuk of overspel geheel anders. Potifar en zijn vrouw hadden elkander beloofd, toen zij trouwden, dat zij elkaar lief zouden hebben hun geheele verdere leven en dat zij voor elkaar zouden zorgen. Maar de vrouw van Potifar zag Jozef en wilde ook met hem trouwen. Hij wilde die zonde gelukkig niet doen, maar volgens de maatstaf van Jezus had de vrouw van Potifar het huwelijk reeds gebroken, hoewel de Joden zouden zeggen: „Er is nog niets gebeurd!"

Koning David was getrouwd en van hem werd verwacht dat hij getrouw zou blijven in het huwelijk. Maar hij begeerde ook een vrouw van een ander, namelijk die van Uria. Volgens de Joden was het pas echtbreuk, toen hij Bathseba ook werkelijk nam. Maar Jezus veroordeelt reeds de begeerte tot echtbreuk. Jezus zegt deze dingen vooral tot de mannen, omdat die in dien tijd meenden dat zij in dit opzicht konden doen wat zij wilden. Uit het hart komen alle booze dingen voort Wanneer oog of hand oigaan worden tot het zondigen, dan is het beter, dat die met geweld worden verwijderd, zoodat zij verloren zijn voor dit leven, wat toch nog beter is dan geheel tot de hel veroordeeld te worden. De Joden hadden er wel wat op gevonden om een andere vrouw te nemen en toch de wet niet te breken. Zij mochten een scheidbrief aan de vrouw

geven, wanneer zij daartoe aanleiding hadden. De ouden noemden iets schandelijks, dat door de vrouw gedaan moest worden. In Jezus' dagen waren er Schriftgeleerden, die het reeds voldoende vonden, wanneer de man een schoonere vrouw wist, die met hem wilde trouwen.

O, het blijkt wel, dat Jezus het niet zoo licht nam met de wet, maar die veel en veel zwaarder opvatte dan al de anderen.

Over het zweren.

„Gij zult den naam des Heeren uws Gods niet ijdellijk gebruiken; want de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdellijk gebruikt." (Ex. 20 : 7). Het was een ergerlijke gewoonte, dat er zooveel betuigingen en eeden te pas kwamen bij de besprekingen der Joden. Het was om het andere woord „bij dit en bij dat. . . ." De naam des Heeren durfde men met het oog op de wet wel niet gemakkelijk gebruiken, maar men verzekerde allerlei bij den hemel en de aarde en den tempel en Jeruzalem en „mijn hoofd er af, als 't niet waar is!" en dergelijke dingen meer. Jezus vermaant ernstig dat alles te laten en eenvoudig de waarheid te spreken. Als men „ja" of „neen" zegt, dat men er dan ook op aan kan, dat het werkelijk ja of neen is.

Over de verhouding tegenover vriend en vijand.

Dat men den naaste lief moest hebben, wisten de Joden wel uit den Bijbel, maar zij hadden er aan toegevoegd, dat men zijn vijand dan mocht haten. Jezus wil van het haten absoluut niets weten, maar dringt aan op het liefhebben. Wij denken aan den barmhartigen Samaritaan en andere door Jezus vertelde gebeurtenissen en gelijkenissen.

Zoo doen als Jezus verlangt kunnen wij enkel als Jezus in ons hart woont.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

NIEUWE PEKELA. Gel. brs. en zrs. Mochten we in ons vorig berichtje melding maken van Gods zegeningen, die ons deel werden, ook thans kunnen we niet anders zeggen dan dat de Heer met ons is geweest.

Op Zondag 10 April hadden we het voorrecht een jonge zuster, dochter één onzer schippersleden, op haar belijdenis te mogen doopen; en op Zondag 6 Mei mochten we weer een zuster, die reeds geruimen tijd met ons opging, door den doop in de gemeente opnemen. Dankbaar schaarden wij ons om 's Heeren Disch, waar onze zuster door br. Ouderling Potjewijd welkom werd geheeten. We hopen en bidden van God, dat nog maar velen hun voorbeeld mogen volgen.

Doch blijdschap en droefheid wisselen ook hier elkaar af. Twee onzer oudsten hebben het tijdelijke met het eeuwige verwisseld. Den 19den Juni overleed onze oude zr. A. Enter—geb. Kuiper. Alhoewel reeds geruimen tijd lichamelijk niet meer in staat om met ons op te gaan, zoo leefde zij toch altijd vol belangstelling met de gemeente mee. Zij was een stille getuige van haar Heer en Heiland. De menschen, die haar langer kenden dan wij, hebben in haar een oprechte christin gezien. Van haar kan gezegd worden: „Zij spreekt nog nadat zij gestorven is".

Op Zondag 24 Juni ontsliep br. Joh. Feisser, zoon van de voorman van het Baptisme in ons land, Dr. Elias Feisser. Alhoewel geen lid onzer gemeente, toonde hij veel belangstelling in het werk en leefde met de gemeente mee. Hij leidde een betrekkelijk eenzaam leven, en toch hebben we zelden Christenen ontmoet, die zoo innig in de gemeenschap met God leefden. Eenige dagen voor zijn heengaan zeide hij nog tegen iemand: „Als wij hier vandaan gaan, gaan we naar 't Vaderhuis, en wie er 't eerst komt is 't gelukkigste".

Gelukkig het te mogen weten, dat zij ons zijn voorgegaan in 't Vaderhuis met zijn vele woningen. Wij kunnen het de gezangdichter dan ook van harte nazeggen:

„Ons hart verheugt zich, dat bij God
't Bestuur is van geheel ons lot,
Dat Hij ons vreugd of ongeval,
Naar wij behoeven zenden zal.

Hij die ons leidt door 't aardsche dal,
Die nimmer ons verlaten zal,
Heeft Zijne liefd' en trouw verpand
Voor onze komst in 't Vaderland."

Met hartelijke br.groeten,
Namens de gemeente,
de secr. W.

AMSTERDAM verblijdt zich in de zegeningen des Heeren.

J.l. Zondag werden twee jonge zusters door den doop in de gemeente opgenomen. Ds. Planting bepaalde de schare bij Lydia, de eerste bekeerlinge in Europa, de zoekende, biddende, opmerkzame Lydia, die een door God geopend hart had en die na Paulus' prediking gedoopt werd. Zij werd een draagster van de blijde boodschap, getuige het feit, dat in Thyatire later een gemeente gevonden werd.

De gemeente Amsterdam is druk bezig met het bouwen van een kerkschip. Zij hoopt er voor den winter mede klaar te komen. Het schip zal, behalve een behoorlijke woning, een zaal krijgen met honderd zitplaatsen en bovendien een platvorm voor den spreker!

W. V., Secr.

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Aanvulling der agenda.

Bestuursverkiezing:
Aftredend zr. Weenink—Dethmers.
Candidate idem

Vaststelling contributie volgens art. 8 der statuten.

Voorstel hoofdbestuur:
De Alg. Verg. besluite dit jaar 20 meisjes in de Congo (20 × f 25.—) voor haar rekening te nemen.

Komt allen vroegtijdig. De presentielijsten voor afgevaardigden en gasten liggen vanaf 9 uur ter teekening. Nog een paar dagen, dan hopen we in Hengelo elkaar te ontmoeten.

Laten wij allen deze vergadering biddend voorbereiden, opdat wij een zegen mogen ontvangen en medenemen naar onze afd. en onze huisgezinnen.

SECRETARESSE.

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Stadskanaal	f 55.—
„ Deventer voor de Congo	- 25.—
„ Harlingen „ „ „	- 25.—
„ „ contributie 1934	- 4.—
„ Utrecht halfj. bijdrage	- 11.—

Allen hartelijk dank.

Onze jaarvergadering belooft dit jaar *bijzonder* goed te worden. Zusters stelt alles in 't werk om zooveel mogelijk op te komen en daardoor de zusterband te versterken.

Dus tot ziens zoo de Heer wil in Hengelo.

Met zr.-groet,
A. BOITEN—Attema.
Den Haag.

„Jong Leven".

Het e. k. nummer van „Jong Leven" zal reeds 12 Juli verschijnen; zulks met het oog op onze Nationale Jeugdconferentie en de daaraan voorafgaande vergadering van het Centraal Comité.

A. P. B.

Ds. H. Bakker van 2e Exloërmond heeft het beroep naar de gemeente Harlingen aangenomen.

Rectificatie.

Afgevaardigden naar de Alg. Vergadering voor de *gemeente Haarlem* zijn: D. Baartse, J. A. Boogaard, G. H. ter Braak en C. Huyzer.

Br. H. Doornkamp schrijft: Ik geloof, dat ik bij het opgeven van m'n vrije Zondagen vergeten heb m'n adres op te geven. Mijn adres zal zijn: Groningen, Alexanderstr. 1[1].

Ontvangen:

voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden.

van K. te H.		f 1.—

voor de Zending.

v. d. zendingsver. „Uw Koninkrijk kome", te Apeldoorn	v. Congo	- 63.—
	v. Kameroen	- 5.—
	v. Rusland	- 5.—
v.d.C.N.S.teH.(O.)	v. Congo	- 3.50

voor U. R. C.

v. d. gem. Groningen gift van N. N.	- 100.—

voor het Studiefonds.

v. d. gem. Groningen f 3.50
Hartelijk dank.
In het vorig nummer verantwoordde ik f 10.— voor U. R. C. van gem. Den Haag, dat moet zijn f 10.19.
J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Aan onze abonnee's

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik dezer dagen een stortingsformulier.

Mag ik hen vriendelijk verzoeken het abonnementsgeld voor het 3e kwartaal 1934 zoo spoedig mogelijk op mijn postrekening 42318 te storten? In elk geval vóór 18 Juli. Daarna worden de kwitantie's afgegeven en 15 cent voor incasso berekend.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

III

PROGRAMMA

van het

Vijfde Baptist Wereld Congres

dat D.V. zal gehouden worden te

BERLIJN, van 4 t.m. 10 Aug. 1934.

Conferentie-motto:
„Eén Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen".

(Slot.)

Donderdag 9 Aug.

Tiende Vergadering.

9.30 uur bidstond.
10 uur toespraken:
a. „De toestand in Rusland", door Ds. F. Füllbrandt van Berlijn.
b. „Goddeloozen-propaganda", door Ds. E. Payne, Engeland.
c. „Het Evangelie voor heden", door Prof. W. L. Poteat, U. S. A.
Discussie.

14.30 uur. Vergaderingen van taalgroepen.
a. de Engelsche groep. Leider: Dr. C. H. Sears, New York.
b. de Skandinavische groep. Leider: Ds Modén, Zweden.
c. de Duitsche groep. Leider: Ds. F. Rockschies, Duitschland.
d. de Latijnsche groep. Leider: Dr. D. G. Whittinghill.
e. de Slavische groep. Leider: Dr. Prochazka, Praag.

Elfde Vergadering.

19.30 uur. Leider: Dr. T. C. Bau. China.
Bidstond.
Concert.
Toespraak: „Het honderdste geboortejaar van Spurgeon", Principal Perey W. Evans, Engeland.
Voorts zullen spreken: Ds. M. Klumbies van Duitschland en Dr. L. K. Williams van U. S. A.

Vrijdag 10 Aug.

Twaalfde Vergadering.

9.30 uur bidstond.
10 uur. Leider: Dr. J. W. Hurse, U. S. A.
1. Referaat: „De autoriteit van Christus".
a. in sociaal opzicht, Dr. G. Fridén, Zweden.
b. in internationaal opzicht.
2. Referaat: „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld". Dr. A. Dakin, Engeland.
Gedachtenwisseling.

Dertiende Vergadering.

14.30 uur. Leider: de president van het Wereld Verbond.
Zakenvergadering.

Slotbijeenkomst.

19.30 uur. Leider: de nieuwe president.
Bidstond, geleid door Dr. H. Prochazka.
1. „Wat heeft het congres bereikt?" Dr. Clifton; Dr. Gray. Dr. F. W. Simoleit.
2. Wisseling van gedachten.
3. „Het Wereld Verbond in de komende jaren", Dr. Rushbrooke.
4. Slotwoord door de nieuwe president: „In de wereld, maar niet van de wereld".
5. Gebed en zegen.

III

ADVERTENTIEN

Het behaagde den Heere van mijne zijde weg te nemen na een geduldig gedragen lijden van bijna 7 maanden, in de Hope des Eeuwigen Levens, mijn geliefde Echtgenoot

REINDER POLITIEK,

in den ouderdom van ruim 74 jaar.

Wed. R. POLITIEK—IDSERDA.

Makkum, 21 Juni 1934.

Na een geduldig gedragen lijden van bijna 7 maanden, nam de Heere uit ons midden weg onzen br. ouderling

R. POLITIEK,

in den ouderdom van ruim 74 jaar.

Vertrouwende dat hij is ingegaan in de rust die er over blijft voor het volk van God.

Sinds 1913 mocht hij zijn plaats innemen als ouderling.

Namens de gem. van ged. Chr. te Makkum.

Makkum, 21 Juni 1934.

Heden ontsliep in vollen vrede, in het Academisch ziekenhuis te Groningen, onze hartelijk geliefde Broeder, Behuwd-broeder, Oom en Oud-oom, de Heer

JOHANNES FEISSER,

in den gezegenden ouderdom van 86 jaar.

Nieuwe-Pekela, 24 Juni 1934.

A. M. FEISSER.
's-Gravenhage:
H. FEISSER,
C. A. FEISSER—Spaan.
Eastbourne (Engeland):
H. M. BENTLEY—Kloekers.
Rotterdam:
Drs. J. E. FEISSER,
J. C. FEISSER—Dekker.
Hillegersberg:
ARTHUR FEISSER,
A. J. FEISSER—van Hemert.
H. G. FEISSER.

De Heer verblijdde ons met de geboorte van een dochter,

JANTJE.

We zijn Gode dankbaar.

L. DE HAAN
Y. DE HAAN—ENGELSMAN.

Utrecht, 2 Juli 1934.
Reggestraat 52.

(Eenigste kennisgeving).

Den 8 Juli hopen D.V. onze geliefde Ouders

H. BAKKER
en
S. BAKKER—SISSING

hunne

35-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heer hen nog vele jaren spare is de wensch van

hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen,
Winschoterdiep no. 51.

Vrijdag 20 Juli 1934 No. 2335 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

SMEEKBEDE.

Het leven sloeg zoo menig diepe wonde,
het sloeg ze met meedoogenlooze hand.
Ach, dat ik eindelijk toch vrede vonde
van smart, die telkens nieuw mij [overmant,
of dat ik schreien, schreien, schreien konde,
te stillen pijn, die in mijn binnenst brandt!

Ik heb te veel geschreid reeds in mijn [leven;
droog is de bron, die lafenis eens bracht;
maar met mijn handen tot U opgeheven,
smeek ik! O Heer, toon mij Uw [liefdemacht!
In steê van tranen — wil gena mij geven
te zingen psalmen, psalmen in den nacht!

Ik bid U: wil mijn ketenen verbreken,
werp iedren afgod in mijn ziel ter neer,
en laat daarin Uw stem alleen nog [spreken . . .
Dan deert geen aardsche droefenis mij [meer,
dan gaan uit droge oogen tranen leken
van hemelsche verheugenis, o Heer!

NELLIE.

BIDDEN EN WERKEN.

[Toespraak van den voorz. der Unie-comm. bij de opening van de 54ste Algem. Verg. der Unie, te Hengelo (O.).]

Wij beginnen onze Unievergadering met een bidstond en dat is goed. Ons werken is niets waard, wanneer we niet bidden!

Daarbij mogen we dan niet vergeten, dat niet alleen het bidden in een bidstond beteekenis heeft. Ons verborgen gebed is meer. Het openbare bidden heeft slechts zoover waarde, als het gedragen wordt door het gebed, dat in 't verborgen gebeden wordt, waarbij de ziel alleen God zoekt, zichzelf aan God overgeeft en dan Gods leiding en hulp begeert.

Vooral dat zichzelf overgeven aan God is van groot gewicht. Wij verkeeren gedurig in verzoeking om door het gebed te probeeren God aan onzen wil te verbinden. Natuurlijk gelukt dat niet werkelijk, maar het gevaar voor deze verzoeking bestaat. Als we er in struikelen maken we misbruik van het openbare gebed; verlagen wij het tot een demonstratie van onze zoogenaamde vroomheid. God kan daar geen gemeenschap mee hebben en het ook niet verhooren.

Bidden — voor de Unievergadering zoowel als voor andere aangelegenheden — moet zijn een zoeken van God en een zichzelf kwijt worden aan God. Dan begeeren we ook niet, dat God zorgt voor de vervulling van o n z e wenschen of voor de verwezenlijking van onze ideeën; dan begeeren wij Gods l e i d i n g en Gods hulp.

Dan heeft meteen ons bidden richting gegeven aan ons handelen, in dit oogenblik dus aan ons beraadslagen over de onderdeelen onzer agenda. Wij zullen er naar streven elkander te verstaan, elkanders meeningen te eerbiedigen. Zoo ontstaat eensgezindheid, die niet is de gelijkheid van soort- of clubgenooten, maar het verbonden willen zijn in Christus. Zoo houden we elkander in Christus vast, als het noodig is met verloochening van ons zelf.

Van het bidden mogen we verwachting hebben, want God heeft zijn belofte er aan gegeven. Alleen, die verwachting moet niet haar steun vinden in onze actie, doch in Gods gunst. Ach, zoo licht gaan wij het weer van onze actie verwachten. Dan denken wij: „Ik heb zóó gebeden, nu zal er wel wat goeds gebeuren". Het komt er altijd weer op aan, dat wij God ontmoeten en onszelf aan Hem overgeven in ons gebed. God wordt niet door onze woorden bewogen, maar de geloovige overgave van hart en wil, is Hem welbehagelijk.

Zoo zijn ons bidden en ons werken een geheel.

Ik hoop van harte, dat dit aan onze vergadering te merken zal zijn, van het begin tot het eind.

Onze agenda is niet gekenmerkt door groote, nieuwe plannen. In hoofdzaak betreft het de regeling van het bestaande en de geregelde uitbouw. Zij is dan ook nog belangrijk genoeg, want het is in crisistijd al heel wat, als het bestaande gehouden kan worden, en het is verblijdend, als zelfs de uitbouw nog voortgang heeft.

Met bidden willen wij beginnen. Laat ons biddend het werk doen. En het resultaat zij Godes.

* * *

Eer wij nu ons in het gebed vereenigen, willen wij een oogenblik stilstaan bij het feit, dat dezen dag heel ons volk bezig houdt. (De vergadering staat op). Op dit oogenblik is in Den Haag de rouwstoet gereed tot vertrek of reeds vertrokken om het stoffelijk overschot van wijlen Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden grafwaarts te brengen. Met ontroering heeft Nederland het bericht ontvangen van het plotselinge overlijden van den Prins-Gemaal. Z. K. H. heeft een zeer bijzondere plaats vervuld in ons land. Eerbiedig brengen wij zijn nagedachtenis met heel ons volk een stille hulde.

Zoo spoedig na het overlijden van H. M. de Koningin-Moeder treft ons dit sterven te meer. Onze secretaris heeft reeds schriftelijk onze deelneming betuigd aan H. M. de Koningin en H. K. H. de Prinses. Op dit bijzondere oogenblik bevestigen wij dat gemeenschappelijk door eerbiedig de vorstelijke weduwe en wees in ons gebed aan den Heer op te dragen.

Laat ons bidden!

LOSSE SCHAKELS

Averechtsche eerlijkheid. In de behoefte aan „volkomen eerlijkheid" — een der vier regels der Groepbeweging — is het sommigen in het hoofd gekomen, elkander maar eens ronduit en voluit te zeggen hoe ze over elkaar dachten. Deze toepassing van die anders heel goede regel leidde er onlangs toe dat een jong seminarist heelemaal in de war raakte en als zenuwpatient de school moest verlaten. Men had daar ook eens de regel van eerlijkheid op deze manier op elkaar willen toepassen, en nu waren, zonder dat ze 't natuurlijk van elkaar wisten, enkele studiecollega's op den betrokken jonge man afgekomen en hadden hem gezegd, dat ze hem niet mochten leiden. Het resultaat was een geknoeid leven.

Het oordeel van C. V. Kitchen. Kitchen, door de Groepbeweging gepakt en vernieuwd, schreef een boek onder den titel: „Ik was een volslagen heiden". 't Is een soort autobiografie, maar dan van een heel bizondere soort. In hoofdstuk 13 van dat boek schrijft hij over, wat wij boven „averechtsche eerlijkheid" noemden:

> „Aan een ander te vertellen, wat er aan hem scheelt, is, zooals God ons heeft getoond, erger dan nutteloos. We halen ons alleen maar zijn wrok op den hals — uitgesproken of verkropt — en bereiken niets. Wanneer we echter onzen stillen tijd houden en we ons door God onze zonden laten toonen, worden we niet alleen overtuigd door Zijn oordeel, maar gedrongen iets tegen onze fouten te doen".

Een Baptist bedehuis in Jeruzalem. The Baptist Times neemt een en ander over uit een Amerikaansch Baptist blad over de inwijding van een Baptist bedehuis te Jeruzalem. Vrienden en medewerkers waren voor de plechtigheid samen geroepen, verschillende nationaliteiten vertegenwoordigende: Armeniërs, Arabieren, Amerikanen, Duitschers, Engelschen en Joden uit verschillende landen. Zendeling Hanna, te Nazareth gestationeerd, leidde de plechtigheid en hield de inwijdingspredikatie. Zijn onderwerp was: „Plaats en taak der Christelijke gemeente". Voor den avonddienst was de doopvont gevuld. Zendeling Hanna besprak in het Engelsch en het Arabisch de beteekenis van den Doop. Toen leidde hij een bekeerlinge in het water en begroef haar met Christus in den Doop. 't Was mejuffrouw Yudida, een beschaafde en begaafde Jodin, de kleindochter van een gestorven rabbi in Israël. Na den Doop vroeg ze verlof te mogen spreken over haar geloof en de geschiedenis van haar bekeering.

Deze nieuwe kerk in Jeruzalem is geen schitterende tempel, maar een solied, aantrekkelijk gebouw.

Russische aanvallen op Nederland. Van drie kanten trekt men thans tegen de Nederlandsche Christenheid op. Daar is het „Russische Zendinggenootschap" van Pastor Fetler. Het tweede front wordt gevormd door den „Hilfsbund für Mission und Evangelisation", waaraan de naam van Götze verbonden is. Het derde front, dat den laatsten tijd bizondere versterking ervoer is „Licht in het Oosten", onder leiding van Pastor Jack en Kroeker, die samen gaan met de organisatie voor hulp aan Oost-Europa, welke door Dr Schabert bekendheid geniet.

Ze vuren elkander aan, naar 't schijnt tot steeds grootere activiteit. Verwarring kan hierbij al moeilijk uitblijven. Afgezien van den arbeid van Dr Schabert, die de Luthersche kerk — de protestantsche kerk van Oost-Europa vertegenwoordigt, leven en werken elk dezer drie groepen naar — in den ruimsten zin genomen — de baptisten beginselen. Ze staan voor de gemeente en den Doop der geloovigen.

Aangesloten bij den Wereldbond zijn ze echter geen van allen en den baptisten naam dragen ze ook niet. Dat schijnt te geschieden mede uit overwegingen van taktiek. Droegen ze dien naam, dan zouden ze veel vooroordeel op hun weg vinden en weinig steun. Daarom zullen ze ook wel buiten de baptisten Wereldbeweging blijven.

Wat we nu maar jammer vinden is dit: Pastor Jack vertelde ons eens dat het eenige, dat tegenwoordig gedaan kon worden voor den arbeid der Russische Baptisten, was het financieel steunverleenen aan de Voorgangers, die vanwege hun geestelijk werk, verstoken waren van broodkaarten en dergelijke, en hun benoodigdheden moeten koopen in den vrijen handel, waar alles peperduur is.

De Baptisten der wereld — zoo meende hij — moesten het als hun plicht beschouwen deze mannen met hun gezinnen door 't leven te helpen. Nu is onze vraag: waarom organiseert de Baptisten Wereldbond geen wereldhulpactie voor de Baptisten Evangeliedienaren in Rusland?

Uit een intreêpreek. Ons werd toegezonden het krantenverslag van een intreêpredikatie, ergens gehouden in een oud-gereformeerde gemeente. We lezen daarin o.a.:

> „Spr. acht zich geen haar beter dan zijn hoorders! „Ik ben met het zelfde sop overgoten als jullie", aldus deze spr. tot zijn eerste gemeente. „Ik ben net zoo slecht als jullie en jullie als ik".

Dit is op z'n oud-gereformeerds gezegd. Komt echter wat Kitchen zegt in zijn boek „Ik was een volslagen heiden", zakelijk niet op hetzelfde neer? Het gaat over een dominee, die niet alleen zelf wedergeboren was, maar door oefening en ondervinding in de Groep, „werkelijke kundigheid had verkregen om als geestelijke verloskundige te ageeren".

> „Bovendien ging hij, niet om hen heel vriendelijk te verzekeren, dat deze Christus hun persoonlijke Redder was en de Middelaar voor de vergeving van hun zonden. Hij ging, om de zonden in zijn eigen leven te belijden — om te laten zien, hoe Christus in dat leven was gekomen om iedere wond te reinigen en om aan zijn gemeenteleden voor te stellen, dat ze hun zonden met hem zouden deelen, zoodat hij ze kon helpen hun moeilijkheden tot denzelfden geneesmeester te brengen".

„Spreekt hem moed in". Moody vertelde eens, dat een brandweerman op een gevaarlijk punt en een critiek oogenblik teekenen van uitputting begon te vertoonen. Toen kwam iemand uit het publiek, dat in groote spanning toekeek, op de gedachte de omstanders toe te roepen: „spreekt hem moed in!" Dat vond weerklank. Men begon in de handen te klappen en krachtige toeroepen van sympathie stegen bij den ladder op. De zinkende kracht van den spuitgast veerde op en hij handhaafde zich op zijn gevaarlijke post. — Een ervaren predikant, die een candidaat bevestigde, vroeg de gemeente om, als ze onder 't woord gezegend was, het van tijd tot tijd ook eens den predikant te zeggen. En ze hebben het trouw gedaan en er goed mee gedaan! — De dominee, bovengenoemd, voelde dezelfde behoefte, en bracht haar in negatieven vorm, die soms misschien beter begrepen wordt:

> „Spr. uitte den wensch, dat God zijn bediening mocht heerlijk maken, want vitters kon hij niet gebruiken".

Hij voegde er voor deze menschen nog een raad aan toe, dien wij hier maar achterwege laten. — Men moet hieruit niet afleiden, dat het niet goed zou' zijn den prediker fouten onder de aandacht te brengen. Dat is óók noodig. Op dat óók komt het daarbij echter aan.

Aanklagen. Uit het verslag van de intreêpreek van dien oud-ger. dominee, trof mij wat hij te zeggen had tot menschen, die een klacht jegens hun naaste hadden. Ik denk, dat het ook de toehoorders getroffen heeft.

„Wie iets tegen zijn naaste heeft, kan bij spr. terecht, mits hij dien naaste meebrengt; komt hij alleen, dan zal spr., zoo deelde hij mede „hem van de trap afsmijten".

Deze manier van zeggen, moge in sommige kringen doorgaan voor de tale Kanaäns, die der Schrift is ze niet. Zeker — we hebben behoefte aan ware taal; aan rake taal; aan taal, die duidelijk zegt, waarop het aankomt, maar gelooven dat deze wijze van spreken krasser is, dan noodig om verstaan te worden. — Ondertusschen: de raad is goed: beschuldig je naaste niet achter zijn rug om, maar breng hem mee. En veroordeel niemand, zonder hem gehoord te hebben.

Gaan en loopen. Zou ons volk, ten tijde van de Statenvertalers geen onderscheid gemaakt hebben tusschen „gaan" en „loopen"? We gebruiken die woorden nu door elkaar. In de aan onze taal zoo na verwante Duitsche bestaat een streng in acht genomen onderscheid tusschen beide uitdrukkingen. Hebben de Statenvertalers dat ook gekend, dan is het voor ons gevoel uitgesleten. Maar toch merken we onmiddellijk dat beide woorden — hoe vaak we ze ook door elkaar gebruiken — niet altijd voor elkaar in de plaats gezet kunnen worden. In I Kor. 9 : 24 en 26, Gal. 2 : 2, Fil. 2 : 16, Hebr. 12 : 1 en Openb. 9 : 9 zou „loopen" niet vervangen kunnen worden door „gaan".

Maar in Luk. 15 : 20? Daar zegt de Heere Jezus, sprekende over de verloren zoon:

> „als hij nog verre (van hem) was, zag zijn vader hem, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en (toe)loopende, viel hem om zijn hals, en kuste hem".

Hoe licht gaat een mooie trek van de gelijkenis hier voor ons verloren, waar de beteekenis van „loopen" in onderscheid van „gaan" voor ons gevoel verloren ging. Hier mag „loopen" evenmin verwisseld worden met „gaan" als in de andere bovengenoemde schriftwoorden. De vader werd met innerlijke ontferming bewogen", en dat uitte zich onmiddellijk en op opvallende wijze: hij ging den zoon dien hij in de verte zag aankomen niet tegemoet — neen hij l i e p d. w. z. hij *snelde* hem tegemoet. Zoo vlug zijn oude beenen hem dragen konden, liep hij op zijn kind toe. Zóó verlangde zijn hart naar hem. En lag in dat rennen over den weg niet reeds de verzekering van de vergeving en ontvangt God den zondaar niet zóó, dat het belijden van zonde gevoeld wordt als een weldaad en — wat héél moeilijk scheen te zijn toen men nog ver af was — als vanzelf uit het hart vloeit?

L.

VERSLAG van de 54ste Algemeene Vergadering der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland op Woensdag 11 Juli 1934 te Hengelo.

Een meer smakelijk overzicht van de gebeurtenissen dezer Vergadering en hetgeen daarop volgde vindt de lezer van dit blad onder een ander hoofd.

Het is mijn taak slechts een nuchter verslag te geven van hetgeen gebeurde.

De Voorzitter der Unie-Com. opende de Vergadering door een toespraak over het onderwerp: „Bidden en werken" en leidde aan de hand van Matth. 6 een korte bidstond in. Staande werd er door den Voorzitter aan herinnerd, dat er in deze oogenblikken de rouwstoet gereed staat, om Z. K. H. Prins Hendrik grafwaarts te dragen. In de bidstond werden H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana bijzonder herdacht.

Van br. K. Kuipers te Amsterdam wordt een brief voorgelezen, de U.-Secr. zal namens de Verg. antwoorden. Br. K. Reiling brengt de hartelijke groeten over van zr. Zendelinge Reiling en de U.-Secr. zal ook haar antwoorden.

De directeur van het Seminarie te Hamburg wordt door br. K. Reiling hartelijk welkom geheeten en daarna spreekt Director C. Schneider enkele minuten tot de Vergadering.

Br. K. Reiling wordt gekozen als leider der Vergadering.

De verschillende financieele verslagen en begrootingen worden nagenoeg zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

Wat de zending betreft, zal getracht worden in samenwerking met de vereen. „Zusterhulp" en „N. B. J. B" dit jaar f 2900.— bijeen te brengen.

De gemeente Den Haag-Oost wordt met algemeene stemmen in de Unie opgenomen. Ook de gemeente Enschedé wordt op dezelfde wijze in de Unie opgenomen.

Als Unie Radio Commissie (U. R. C.) worden benoemd de brs. B. Planting, J. Boiten en A. H. Zerbst.

Er wordt besloten tot uitgave van een kerstnummer van „De Christen", maar het voorstel tot uitgave van een voorjaarsnummer wordt verworpen.

Na herhaalde stemming worden als leden van de Unie-Com. aangewezen de broeders B. Planting en F. E. Huizinga.

Voor „De Christen" worden als Redacteuren gekozen de brs. L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink.

De Verg. besluit dat br. H. Doornkamp na beëindiging van zijn studie door het Engelsch Baptist Zendingsgenootschap zal worden uitgezonden. Plechtig wordt de zegen des Heeren daarop afgebeden...

Het voorstel over de ruiling van de voorgangers op Wereldverbond-Zondag wordt aangenomen, zoodat het betreffende besluit is vervallen; de voorgangers ruilen dus niet.

Het punt: „Mededeelingen" bestaat ten eerste uit het voorlezen van eenige correspondentie tusschen br. Fabrie en de Unie-Secr. Br. Fabrie vraagt vergeving voor hetgeen in het verleden door hem is geschied en vraagt of hij niet op één of andere wijze weer te werk kan worden gesteld. De schuld is hem vergeven, maar het is niet mogelijk hem vanwege de Unie arbeid te geven.

Het tweede punt betreft de vroegere voorganger der gem. Haarlem, br. v. d. Schors. Verwacht wordt van de gemeenten, dat op deze br. geen beroep wordt uitgebracht en dat deze br. ook niet betrokken zal worden bij Evangelisatiearbeid of welke gemeentelijke arbeid ook.

Gedurende 6 maanden, van Oct.— April, zal de Com. v. Inw. Zending drie evangelisten te werk kunnen stellen, besloot de vergadering.

Het voorstel der gem. 's-Gravenhage wordt verworpen, zoodat motie's en besluiten der Unievergaderingen niet afzonderlijk zullen worden gedrukt.

Verschillende gemeenten hebben voorstellen over „De Christen" gedaan. Ten slotte wordt een voorstel der Unie-Com. aangenomen, waardoor besloten is dat 1. „De Christen" zal weder wekelijks verschijnen, 2. De prijs zal ten hoogste f 3.— per jaar worden. 3. Het is mogelijk dat „De Christen" niet steeds met hetzelfde aantal pagina's verschijnt, en samen met „De Zaaier" of „Jong Leven" verschijnt. Omtrent punt 3 wordt vrij mandaat gegeven.

Het voorstel Nw. Weerdinge punt 2 wordt verworpen, zoodat de redacteuren van „De Christen" ook voortaan allen herkiesbaar zullen zijn.

Het voorstel Nw. Weerdinge punt 3 wordt aangenomen zoodat de Zondagsschoollessen niet meer in „De Christen" zullen verschijnen.

Daar de gem. Muntendam niet aan haar financiëele verplichtingen heeft voldaan heeft zij geen rechten op de Alg. Verg. Geen andere gemeente neemt Muntendams voorstel 1e punt over. Vriescheloo neemt punt 2 van Muntendam voor haar rekening, wat betreft het voorstel, geen politieke stukken in „De Christen" op te nemen. Vriescheloo trekt ten slotte dit voorstel in.

Het eigen voorstel van Vriescheloo, om voortaan contributie te heffen naar het inkomen der gemeente inplaats van naar het aantal leden, wordt verworpen.

Het voorstel van Harlingen, om afgestudeerde studenten nog 6 maanden als colporteur aan te stellen, wordt verworpen.

Het jaarverslag van den Unie-Secr. wordt goedgekeurd.

Een telegram van Dr. Rushbrooke wenscht de Alg. Vergadering 's Heeren zegen toe.

De notulen der Verg. worden door de Unie-Secr. gelezen en na een enkele opmerking goedgekeurd.

Een woord van afscheid sprak de voorz. tot beide aftredende Unie-Com. leden J. Huizinga en A. H. Zerbst en tot het afgetreden redactie-lid G. Bouritius.

De nieuwe U.-Com. leden en het nieuwe redactielid worden welkom geheeten.

De studenten aan ons Seminarie worden door br. K. Reiling toegesproken en daarna wordt de vergadering door het zingen van Gez. 99 : 3 gesloten.

De brs. H. Visser en J. Huizinga gaan nog voor in dankzegging.

G. BOURITIUS.

III

INDRUKKEN
van de
54e Algem. Vergadering der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland.

De begroetingsavond.
(DINSDAG 10 Juli, 's avonds 8 uur.)

Enkele indrukken te schrijven van onze begroetingsavond valt mij niet moeilijk. Omdat ik bepaald *goede* indrukken van dit eerste samenzijn in de Unie-sfeer heb ontvangen. Ik veronderstel, dat ge intusschen niet vergeet, dat indrukken *altijd* subjectief zijn.

De voorganger van de ontvangende gemeente leidde natuurlijk deze eerste bijeenkomst.

Het openingslied „Verblijdt U in Jezus, Uw Heer" was wel heel goed gekozen, hetgeen later nog te meer bleek, toen Ds. Reiling namens de gemeente een welkomstwoord sprak over: „wij groeten U met vreugde" en „wij groeten U ernstig". Het was een praktisch woord en ten deele een tijdwoord. Dat we stonden aan de vooravond van de begrafenis van Prins Hendrik werd nog even in herinnering gebracht.

Het bleek uit alles, dat we *welkom* waren in Hengelo. De woorden van Ds. R. zeiden het ons; het zang- en muziekgezelschap zeiden het ons. De hartelijkheid straalde ons tegen van het aangezicht van onze gastvrouwe. De gemeente Hengelo krijgt al naam, omdat ze zoo goed een algemeene vergadering weet te ontvangen!

De gemeente Hengelo had zich biddende èn werkende voorbereid. Dat bleek overduidelijk — reeds op de begroetingsavond. Geen wonder, dat de stemming er reeds dadelijk „in" zat.

Toen er gelegenheid voor een vrij woord gegeven werd, dacht ik heel eventjes: „Is dat wel goed? Moet er niet wat leiding gegeven worden?" Ik was namelijk bang, dat deze gelegenheid voor een *vrij* woord *mis*bruikt zou worden. Maar ik had — gelukkig — verkeerd gedacht. De broeders, die spraken, gewaagden van de reeds ontvangen zegen en stemden onze harten hoopvol voor de komende dagen. We hadden gemeenschap. Het zien en het hooren van elkaar gaf ons moed.

Met blijdschap zagen we Doc. C. Schneider naar voren schrijden, nog vrijwel in het begin van de vergadering. Deze broeder kwam het Seminarie en met het Seminarie 70.000 Duitsche Baptisten vertegenwoordigen. Een paar jaar geleden bezocht hij een groot aantal van onze gemeenten. Hij werd door Ds. Reiling bizonder hartelijk welkom geheeten. Daar bestaat een goede verstandhouding tusschen de Nederlandsche en Duitsche Baptisten. De sympathie voor elkaar is wederkeerig.

Om halftien werd de vergadering gesloten.

Het was in de geheel gevulde kerk (met leerzaal) warm, èrg warm.

Hengelo had de afgevaardigden, de leden van de Unie-Commissie, de leden van Zusterhulp, de studenten, de gasten op een hartelijke wijze begroet.

We waren welkom!

d. H.

WOENSDAG 11 Juli 1934.

Een kort openingswoord van de voorzitter van de U.-C. en een bidstond vormden samen de inleiding van deze zoo goed geslaagde dag. Daar was een samenstemmen; daar was een medeleven met het Vorstenhuis. Het bleek, dat de nationale golf niet aan onze gemeenten voorbij gegaan was.

Ik acht dat een verblijdend teeken.

Ook wij willen goede Vaderlanders zijn, zonder dat de geest van het bekrompen nationalisme ons beheerscht. Ook wij willen bidden, dat God in deze donkere tijden aan de overheid het licht Zijns Geestes moge schenken.

We willen uiting geven aan onze nationale gevoelens, en wenschen tevens bewaard te blijven voor overdrijving. Ook als Nederlanders willen we christenen zijn!

Het afwerken van de agenda ging bizonder vlot. Tot dusver heb ik een tiental algemeene vergaderingen mogen bijwonen, maar wat een verschil bij voor enkele jaren terug! De afgevaardigden, en niet te vergeten de voorzitter, waren erg zakelijk. Gepráát werd er heel weinig. En toch was er een gezellige sfeer, waarin gewerkt werd. Aan gemoedelijkheid ontbrak het ook niet. De voorzitter — Ds. Reiling — gaf blijk de situatie te kennen. Het geheel werd door hem overzien. We hadden een goede voorzitter, al moet ik er dadelijk aan toevoegen, dat de vergadering het hem heusch niet moeilijk maakte. Men merkte het duidelijk, daar heerschte een geest van het *willen* begrijpen van elkaar.

In de morgenvergadering sprak Doc. Carl Schneider tot ons. Zijn toespraak was een beetje politiek gekruid, maar dat vergeven we hem graag. Hij vertelde ons, dat reeds 23 broeders uit Nederland de deuren van het Seminarie in Hamburg-Horn waren binnen gegaan, om daar hun opleiding voor het predikambt te ontvangen. Br. K. Kuipers was de eerste.

Doc. Schneider is een practische man, een kenner van de geschiedenis van het Baptisme. Hij heeft zin voor humor, staat met beide voeten op de bodem der werkelijkheid en is een bekwame „verdediger" van het gemeentebeginsel, zooals wij dat in het Nieuwe Testament hebben gevonden.

De vergadering had doorgaans een rustig verloop. (Of de warmte ook mede een oorzaak van die rust was?) Ingrijpende voorstellen stonden trouwens niet op de agenda.

De verkiezingen (ik denk hier aan de verkiezing van twee leden voor de U.-C.) brachten wel even wat meer spanning. Zonder profaan! te willen zijn, merk ik op, dat het een spannende wedstrijd was. De moeilijkheid was deze, dat er eigenlijk een voorganger èn een niet-voorganger in de U.-C. gekozen hadden moeten worden. Het zijn echter twee voorgangers geworden. De U.-C. schenke in de toekomst aan deze zaak even de aandacht. Intusschen hopen we dat de U.-C. in haar nieuwe formatie leiding moge geven aan ons Unie-leven. En we danken God voor de mannen, die Hij aan ons werk heeft geschonken.

Het voorlezen van enkele rapporten deed ons pijn, hoewel het beslist noodzakelijk was, dat de vergadering kennis nam van de inhoud. Het waren mededeelingen, die gedaan werden en waarop de vergadering recht had.

Het was een emotievol oogenblik, toen de voorzitter — de vergadering stond — Gods zegen afsmeekte voor onze br. Doornkamp, die D. V., na het laatste studiejaar nog volbracht te hebben, zal worden uitgezonden naar het zendingsveld.

Ik ga niet bij alle aangenomen en verworpen voorstellen stilstaan. Wel viel op, dat de Unie-Commissie zich ernstig had voorbereid, en tevens, dat de Alg. Verg. het advies van de U.-C. waardeerde. Zoo moet het ook zijn.

Over „De Christen" werd nog al even gesproken. De liefde voor ons gemeentelijk blad maakte sommigen

welsprekend. Enkelen legden zelfs in het openbaar een liefdesverklaring af! Ook over de inhoud („politieke" stukken) werd even gesproken. En beslist aardig. We leeren inderdaad. Verschil van meening is niet altijd erg. We moeten elkaars meeningen leeren eerbiedigen. En dan moeten we niet vergeten, dat de abonné's een zeker recht hebben om stukken in te zenden. Men schaadt een blad, wanneer men de redactie te veel gaat binden. Maar van de andere kant moet de redactie voorzichtig zijn. Ze blijve echter ook rekening houden met de mentaliteit der lezers.

De heele agenda werd in één dag afgehandeld.

En wanneer ik nu aan deze dag van zaken doen terugdenk, dan moet ik nog opmerken, dat ik persoonlijk zeer sterk de indruk had, dat er veel voor deze algemeene vergadering gebeden is. Menigmaal heb ik van tevoren gebeden: „och Heer, geef ons in Hengelo een *goede* vergadering". En ik geloof bepaald, dat velen, zeer velen, zoo hebben gebeden.

Van conflicten tijdens de vergadering kan gelukkig niet gesproken worden. De vergadering openbaarde een groote eenheid! De band der gemeenschap bond ons samen.

Moge deze gehouden algemeene vergadering meteen een belofte voor de toekomst inhouden!

d. H.

INDRUKKEN
Viering van het Heilig Avondmaal

Als wij binnentraden waren juist de woorden beeindigd, waarmede de voorganger der gemeente Hengelo Jezus Christus den aanwezigen voor de oogen schilderde als onder hen gekruisigd zijnde.

Een devote schare laat zich door orgelspel overleiden naar het zoo bekende gezangvers: „Waar is een vreugd, een kalmt', een heil ...." Een broeder zegt den Heere dank voor het brood, waarop onder plechtig zwijgen het brood gebroken wordt. Heilige stilte heerscht, wanneer de dienaren rondgaan. Ieder buigt het hoofd en maakt in den geest de gang naar Golgotha.

Nu klimt het lied omhoog: „Jezus is het brood des levens ...." Oude br. Reiling dankt namens allen den Heere voor de beker der verlossing, die ons nu nog wacht. En terwijl velen het: „O God, die mij hebt vrijgekocht..." zingen, gaat de beker van hand tot hand. De bede wordt dieper bij het herhalen: „Maak mij een beeld van U". Hoe goed is het dat allen dat meebidden; bruingebrande jongeren en besneeuwde hoofden — zij allen. Dan worden wij stil. Eindelijk staat de stilte in de ruimte en breidt zich uit in het hart. Zoo is het goed; zoo zouden wij lang kunnen neerzitten. En noode keeren wij uit die stille wijding terug.

Br. de Ruijter, Den Haag geeft ons nog een woord op den weg ter overdenking mee. Daarna bidden, nu met iets van scheiding uit dit rustige toeven, tegemoet gaande andere tijden: „Heer Jezus, neem mijn handen", en dan ook „Behoed mij voor verkoelen".

Na den zegen gaan wij heen, een iegelijk naar zijn huis.

HUIZINGA Jr.

Tasso moest eens de ergste laster over zichzelf aanhooren, maar hij zweeg. Een zijner vrienden trachtte hem tot spreken te bewegen en zeide: „Men moet een dwaas zijn, als men bij zulk een laster stilzwijgt".

„Gij dwaalt", antwoordde Tasso kalm, „want een dwaas *kan* niet zwijgen".

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Belijdenis van Petrus.

Matth. 16 : 13—26.

Les voor Zondag 5 Aug. 1934.

Hoe denkt gij over Jezus?

In de omgeving van Cesaréa Filippi was de Heer Jezus eens met Zijn discipelen. De broeder van Herodes, Filippus, had deze stad, vroeger Paneas geheeten naar de dichtbij gelegen stad Panius, nu genoemd Cesaréa, d.w.z. keizerstad, ter eere van den keizer Tiberius. Agrippa II heeft later de naam der stad nog eens veranderd en wel in den naam Neronias ter eere van Nero. Maar nu komt een andere Koning in de buurt. Velen hadden reeds van Jezus gehoord. Wat was de indruk, die Hij op hen had gemaakt? De Heer krijgt op Zijn vraag verschillende antwoorden. Sommige menschen noemden Hem: Johannes de Dooper. Hoe kwam dat?

Ja, Johannes de Dooper was verdwenen. Wij weten, hoe dat is gebeurd. Maar Jezus zette zijn werk voort. Ten minste, Hij predikte ook bekeering evenals Johannes; Hij trad ook even onverschrokken op; Hij had ook discipelen om zich heen evenals Johannes. Zoo kwam het, dat de menschen, die Johannes niet of niet heel goed hadden gekend, beweerden: Hij is Johannes de Dooper! Anderen echter hielden Jezus voor den profeet Elia. Waarom? Door de groote macht, waardoor Jezus predikte en wonderen deed, en de geheele wijze, waarop Hij ijverde voor de ware dienst des Heeren. Weer anderen hielden Jezus voor de profeet Jeremia of een der andere oude profeten, die dan weer moest zijn opgestaan. Evenals Jeremia had ook Jezus een groot erbarmen over het volk en klaagde Hij over het volk. Men was het er onder de Joden over eens, dat een profeet als voorlooper zou optreden voor den komenden Messias. Uit alles bleek, dat men gevoelde, dat Jezus maar niet de eerste de beste was, maar dat Hij alle anderen overtrof. Zij weten Hem echter niet in te deelen bij een of andere groep. Maar waar het op aan komt, is steeds, hoe wij zélf over den Heer denken. Petrus geeft het antwoord. Hij spreekt meestal uit, wat er in de harten der discipelen leeft. Als zij er niet mee accoord gaan, weten zij wel te protesteeren. Het was een belangrijk moment, dat reeds uitkomt in de taal, die hier gebruikt wordt. Petrus wordt ook met beide namen genoemd, die hij draagt. *Gij* zijt de Christus, de Gezalfde, de *Zoon*, de eenige Zoon, die die naam alleen verdient, de Zoon des levenden Gods, in tegenstelling met de stomme goden, de doode goden!! (Hand. 14 : 15). Jezus is de Christus! en daarmee is alles gezegd. Dat is een geloofsbelijdenis wanneer wij gelooven, dat Jezus de Christus is. Jezus heeft den Christusnaam niet aan Zijn discipelen opgedrongen. Het moet een vrijwillige belijdenis zijn.

Het antwoord van Jezus.

Dat de Heer Jezus op Zijn beurt speciaal Petrus toespreekt beteekent natuurlijk niet, dat de andere discipelen niet zalig zouden zijn. Maar Petrus neemt een uitzonderlijke positie in. (Gal. 1 : 15, 16; Ef. 6 : 12; Hebr. 2 : 14). Zoo vaak komt dat in den Bijbel voor, deze uitdrukking „vleesch en bloed". Dat beteekent den mensch, zooals hij nu eenmaal is. Eigen of anderer vleesch en bloed heeft het u niet geopenbaard. Maar de Vader van den Heer Jezus, die deze belijdenis ook in de harten der discipelen heeft gewrocht. Niemand kent den Zoon dan den Vader. „En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus ...." enz. Wat is de petra? Daarop wil Jezus bouwen. Wij moeten bedenken, dat de Heer Arimeeïsch gesproken heeft, het gewone volks-Hebreeuwsch zouden wij het kunnen noemen. Daar zeide de Heer: „Gij zijt Cefas, en op deze steenrots zal Ik Mijn Gemeente bouwen. ..." Waarin ligt het rotsvaste? In het geloof, dat Petrus zoopas beleden heeft. Een rots voor de Gemeente kan Petrus slechts in zooverre zijn, als

hij zich in het geloof aan Christus vasthoudt. Anders is hij niets dan een door den wind heen en weer bewogen rietstaf. Petrus is ongetwijfeld een geweldige persoonlijkheid geweest, maar toch nooit meer dan een „primus inter pares", als de eerste onder gelijken. (Hand. 8 : 14). Wanneer Petrus zonder meer als vorst der apostelen was aangesteld of erkend, hadden de discipelen niet onder elkander kunnen strijden, wie van hen de eerste zou zijn. Petrus zendt zijn discipelen niet uit, maar de discipelen zenden hem uit. Het is niet Petrus' gemeente, maar het is Jezus' gemeente. De poorten der hel, der hades, des doods. Alles moet daardoor, alles, wat bestaat, sterft, maar de Gemeente niet! Zij heeft den dood overwonnen! De aanvallen geschieden steeds tegen de poorten der stad, zoo zullen doodenrijk en dood strijden tegen de Gemeente, die echter niet sterven kan. Jezus is de eigenlijke Heer des Huizes. Geeft den sleutelbos aan Petrus. Niet van de hemelpoort. Het betreft hier de gemeente op aarde. Sleutels dienen om kelders en kasten en kamers open te doen. Men haalt er uit wat voor de huisgenooten noodig is. (Luk. 11 : 52). Wat is het middel? Het Woord! Daarmee wordt het koninkrijk der hemelen open gedaan. Petrus krijgt hier het leeraarsambt. Wat de huisgenooten doen en laten zullen, wordt in den hemel bekrachtigd. (Matth. 18 : 15—20!) Door den dienst der apostelen hebben wij het N. Testament. Wij hebben geen priesters noodig. Slechts werkelijk geloovigen mogen de gemeente binnen gaan. Van nu af aan kan Jezus Zijn werk doen. Zijn onderwerp tegenover de discipelen is voortaan Zijn lijden en sterven.

Een geweldig contrast. Petrus, eerst rots genoemd, nu Satan, schandaal, ergernis, aanstoot, daar hij doel en wegen der menschen in 't oog heeft. Vs. 24—27.

D. G. B.

Aan de schoone poort.

Hand. 3 en 4 : 1—21.

Les voor Zondag 12 Aug. 1934.

Het eerste apostolische wonder.

De Heer zond Zijn discipelen meestal twee aan twee uit, en hier vinden wij twee bijelkaar, Petrus en Johannes. De vurige Petrus en de zachtmoedige Johannes. Zij gingen beide ter ure des gebeds naar de stad en den tempel. Het was 's middags drie uur naar onze tijdrekening gerekend. Bij de schoone poort des tempels hadden zij een bijzondere ervaring. Dit was de poort van Nicanor, uit Korinthisch koper, de andere poorten in pracht en waarde overtreffend. Bij deze schoone poort, een vlechtwerk van leliën voorstellende, zat reeds sedert jaar en dag een ongelukkige, vanaf de geboorte verlamd, om te bedelen om een aalmoes. Hij verwachtte van Petrus en Johannes niets meer dan een aalmoes, maar voor de apostelen werd dit de aanleiding tot het doen van een wonder. Petrus en Johannes zagen hem sterk aan en verdiepten zich in heel zijn armzalig bestaan. Zij verlangden echter van den lamme dat hij op zijn beurt de beide apostelen zou aanzien en deze deed dat natuurlijk, vol verwachting, wat hij nu zou ontvangen, want hij was immers een arme bedelaar. Maar het geld, dat hij verwachtte, bleef uit. Zilver en goud heb ik niet . . . .! Was dat wel waar? De leden der gemeente hadden alles met elkander gemeen in die dagen, er was dus wel een deel zilver en misschien goud, hoewel Petrus dat niet ter eigener beschikking had. Wellicht heeft Petrus daarover wel even gedacht, om een geldstuk te geven, maar hij heeft dat in dit geval als een verzoeking beschouwd. Daar was heel wat volk bij en Petrus en Johannes waren bij de menschen bekend geworden. Hoeveel menschen zijn begeerig naar geld en goed. Waar geld gegeven wordt, komen de menschen bij drommen op los. Hoevelen zijn soms om uiterlijk voordeel lid van een kerk geworden. Neen, dat niet! En nu gaat het niet meer om beide partijen, de apostelen ter eener en de bedelaar ter anderer zijde, neen, ook een Derde komt er bij, Jezus Christus. En hem grijpende bij de rechterhand, gaf Petrus wat hij had, in den naam van Jezus Christus genezing. Toen was zijn eerste gang met de apostelen den tempel binnen, om zijn God te loven en te danken.

Petrus' prediking in den tempel.

Hetgeen de apostelen gedaan hadden, verwekte natuurlijk groot opzien. Met ontzetting en eerbied zagen de menschen tot beide apostelen op. En is Petrus trotsch op zijn daad? O neen, hij grijpt deze gelegenheid met beide handen aan om God groot te maken en van zijn Heiland te getuigen. Hij maakt ook van de gelegenheid gebruik om het volk te wijzen op de door hen gepleegde zonde aan den Heilige Gods. Dus Petrus wijst in de eerste plaats op Hem, die het wonder eigenlijk gedaan heeft, op het geloof heeft de Heer Jezus dit wonder gedaan. In de tweede plaats predikt Petrus bekeering en verkondigt het groote heil in Christus Jezus. Op grond van den Bijbel der Joden, het Oude Testament, bewijst Petrus dat de Heiland de Messias is, die komen zou.

De apostelen voor het Sanhedrin.

Terwijl Petrus nog sprak, werd de prediking door geweld afgebroken, doordat een aantal hooge heeren verschenen. Priesters en Sadduceërs, die de hoofdman des tempels met zijn gevolg van tempelpolitie hebben meegenomen om aan hun eischen kracht bij te zetten. Want met geestelijke wapenen weten zij zeker niets tegen de prediking van Petrus te beginnen. Zij leerden het volk zonder ambtelijk daartoe beroepen te zijn en zonder goedkeuring van de tempelpolitie. De grootste ergernis was natuurlijk de inhoud der rede, n.l. van dien gehaten Jezus en de prediking, dat Hij nog leefde. Dat Hij was opgestaan uit de dooden. Zij sloegen de handen aan hen, de beide vooraanstaande apostelen moesten de versmaadheid van Christus dragen. Dat is een merkwaardige avond voor hen geweest, toen zij uit het zonlicht en het rumoer van de straat en tusschen de menschen, ineens verplaatst werden in de stille gevangeniscel. Een bange nacht brak aan en zij wisten niet wat de morgen hen zou brengen. Hoe zullen zij gebeden hebben en zich herinnerd hebben zoo menig woord van Jezus, dat zij moesten zijn als schapen te midden van de wolven, maar dat Hij bij hen zou zijn tot aan het einde der wereld. Hun woord was echter niet te vergeefs geweest, want de gemeente kreeg grooten toeloop van leden, zoodat het aantal mannen alleen al 5000 bedroeg. De gemeente groeide niet door klimming van het zielental door kinderbesprenging, maar door vrijwillige belijdenissen van menschen, die tot bekeering waren gekomen. 's Anderen morgens werden de apostelen voorgeroepen, de Hooge raad of het Sanhedrin was vergaderd en op het gestoelte der eere zaten de leden van het priesterlijk geslacht. Klinkende namen allemaal. Wat de apostelen gedaan hadden, kon niet geloochend worden, de voorzitter van het Sanhedrin kon enkel vragen naar hun volmacht en de kracht, waarmee zij die daad gedaan hadden. En dan houdt Petrus een rede vol geest en kracht, vol moed en deemoed, vol helderheid en vuur. Hoe graag men gewild had, uit vrees voor het volk durfde men geen straf opleggen, en alle bedreigingen ten spijt spraken de beide moedige getuigen van Jezus het uit, dat zij zouden blijven getuigen van hetgeen zij bij Jezus ervaren hadden. Jezus is het waard!

D. G. B.

III

Vergeet Uw weldaden, dan hebt ge geen last van ondankbaren.

Het begin, het midden en het einde van het geestelijk leven is: zichzelf verliezen in God.

Vertrap het koren niet om een klaproos te plukken.

III

Iets over onze a.s. Zondagsschoolconferentie.*

Een Zondagsschoolconferentie is een nieuw verschijnsel in onze kringen en 'k wil U daarom in 't kort inlichten over haar *ontstaan* en haar *doel*.

De Zondagsschoolver. „De Goede Herder" te Groningen, van wie 't initiatief tot 't houden van een conf. uitgaat, had afgevaardigden van 14 Zondagsscholen waarvan Gr. als het centrale punt werd beschouwd, uitgenoodigd op Zaterdag 16 Juni ter bespreking van het plan. Voor deze afgevaardigden zette Ds. Louw het *doel* der Conf. uiteen. In 't kort komt 't hierop neer: Ook voor Zondagsschoolwerk is *opleiding* en *voorbereiding* noodig. Dit werk, dat we doen, omdat ons hart er ons toe drijft, moeten we zoo goed mogelijk doen. Een veel voorkomende vraag van ons zal zijn: „Is mijn methode de juiste". We hebben de taak, om gedurende één uur van de week de schakel te zijn tusschen bijbel en kind. Dit brengt veel moeilijkheden mee en daarom is uitwisseling van gedachten de aangewezen weg om ons werk zoo hoog mogelijk op te voeren. Vooral bij de jongeren van ons zal op deze wijze meer ernst en meer ambitie voor 't werk gekweekt worden.

Na deze uiteenzetting volgden enkele besprekingen. Algemeen was men van oordeel de conf. uit te breiden tot alle Bapt. Zondagsscholen van de 3 Noordelijke provinciën. Bij genoegzame deelname uit Friesland zal de conf. te Groningen gehouden worden, zijn de veenkoloniën sterker vertegenwoordigd dan het district ten Westen van Groningen, dan zal waarschijnlijk Muntendam de eer te beurt vallen als gastvrouw op te treden. Als datum werd vastgesteld: Zaterdag 6 October a.s. van 3—7uur, met een theepauze van 5—5.30 uur. Bevoegde personen zijn uitgenoodigd 5 onderwerpen in te leiden. (Het programma wordt later gepubliceerd). Eenige tijd voor de conf. zullen deze 5 personen de punten van hun inleiding in „De Christen" en in „Jong Leven" publiceeren, zoodat iedereen zich kan voorbereiden op vragen of opmerkingen. Iedere conf.-bezoeker zal schrijfgereedschap mee moeten nemen.

Een voorloopig comité van 5 personen zal zich belasten met de regeling der a.s. conf. Dit comité treedt op 6 Oct. en bloc af.

De contributie bedraagt voor iedere Zondagsschool 1 cent per kind, berekend volgens de laatste statistiek, mee te brengen op de dag der conf.

De conf. belooft iets moois en iets leerzaams te worden! Doet allen mee! Kijkt in alle hoekjes van de eerstvolgende Christens naar het veelbelovende programma!

Namens 't voorloopig comité,

ETTY DE VRIES, Secr.esse.
Haulerwijk.

---

* door latere plaatsing wordt de datum van berichtgeving van al- of nietdeelname veranderd van 1 Aug. in *15 Augustus*.

III

Haat kan geen positieve waarden scheppen: haat is altijd destructief.

III

VERSLAG

Zusterhulp.

Wij hebben 't *goed* gehad op de 2e jaarvergadering, gehouden te Hengelo, in 't mooie met bloemen versierde gebouw van Chr. Belangen. Het gebouw was geheel bezet. 4 autobussen met zusters uit het hooge noorden, kwamen om vijf voor half tien aan. Terwijl de vereenigingen uit de buurt ook goed vertegenwoordigd waren. Ook waren nog heel wat zusters met de trein aangekomen. 11 afd. hadden afgevaardigden gezonden. Precies half 10 werd de vergadering geopend door samen een lied te zingen. Allen werden hartelijk welkom geheeten, in 't bizonder de zusters, die hun medewerking hadden toegezegd.

De presidente hield haar openingsrede naar aanleiding van Mark. 2 : 1—12 Zij schilderde de geraakte, die door zijn geloof en dat van zijn vrienden, genezing vond bij den grooten Medicijnmeester. Spreekster wees er op, dat ook wij moeten gelooven en ons geloof laten zien, evenals deze 4 vrienden. Onze Heer is machtig en geeft ons kracht om te doen, wat ons is opgelegd. Wij zusters, moeten samenwerken. Bouwe Vlas, de commandant van 't Leger des Heils, zeide eens: Het Leger heeft reeds voor 50 jaar, een plaats ingeruimd voor de zusters, welke haar toekomt. Spurgeon verhaalt, dat bij de Katholieken de vrouwenbeweging groote invloed heeft. Waarom zullen wij Bapt. vrouwen niet de handen ineen slaan, en doen wat de Heer van ons vraagt?

Uit het jaarverslag der secretaresse bleek, dat in Juli '33 bij de N. B. V. B waren aangesloten 10 afd. met ± 300 leden en thans 16 afd. met ± 500 leden.

Het verslag der penningmeesteresse had natuurlijk ook de volle aandacht. Het saldo was dit jaar f 691.98. Besloten werd f 250.— af te dragen voor onze Congo meisjes en een gelijk bedrag voor een colportrice-huisbezoekster.

Besloten werd, ook dit jaar weer een kerstkist te verzenden. Zr. Reiling had op verzoek een verlanglijst gezonden. Verschillende goederen voor de kist werden over de afdeelingen verdeeld.

Ook werd besloten te trachten een bondslied te krijgen. Wanneer er een zuster is, die dichterlijke gaven heeft, laat zij dan dit jaar haar best eens doen, om een bondslied te dichten. Waarschijnlijk is er ook wel iemand, die dan de muziek kan maken.

Het voorstel „zelfverloocheningsweek" werd met alg. stemmen aangenomen.

Bij enkele candidaatstelling bleef zr. Weenink—Dethmers presidente. Het vertrouwen, door de afdeelingen hierin uitgesproken, zegt al genoeg.

Een zangstukje van 4 Hengelosche zusters luisterde deze vergadering op.

Het referaat, gehouden door zr. Timmers van den Haag, getiteld „Gods Spiegelbeeld", viel zeer in de smaak. Jammer, dat de tijd zoo vlug ging. Er was geen gelegenheid meer, om dit mooie, leerrijke referaat te bespreken. Een voordracht. door zr. de Jong van den Haag, passende op het referaat, maakte dit tot een mooi geheel.

Thans werd nog besloten, dit komende jaar 20 meisjes te onderhouden in de Congo.

Staande, terwijl allen elkaar de hand gaven, werd gezongen:

Wij reizen met elkander.

Een woord van dank voor de hartelijke ontvangst aan de Hengelosche afdeeling is op z'n plaats.

Dankbaar voor het genotene gingen we huiswaarts om den zegen, dien wij

ontvingen mede te deelen aan onze plaatselijke vereen., met het vaste voornemen, om meer dan ooit trouw op onze post te zijn.

SECRETARESSE.

P.S. Vereenigingen, die niet vertegenwoordigd waren en toch iets met de Kerstkist mee willen doen, kunnen inlichtingen vragen bij de secretaresse der N. B. V. B.

III

GELOOFSVERTROUWEN.

Heb geduld en hoop, mijn hart!
Ook uw bloemen zullen bloeien;
God bepaalt de maat der smart.
Die uw tranen vaak doet vloeien,
En Zijn Vaderharte let
Op het kinderlijk gebed.

Wolken komen, wolken gaan;
Hoop gij slechts op 's Heeren zegen;
Tot der vreugde zonnebaan
Voert God u langs donkre wegen,
Maar Zijn trouw houdt altijd wacht:
Vrees dus niet in storm en nacht!

Klem aan de eeuwge Rots u vast,
Werp u aan Gods Vaderharte,
Met geheel den zwaren last
Van uw droefheid, van uw smarte;
God is goed, en Hij verkwikt
't Lijdend kind, dat opwaarts blikt.

Vat geloovig nieuwen moed,
Kracht zal u uw Helper zenden;
Met die Hand, die wondren doet,
Zal Hij eens uw lijden enden.
God bepaalt de maat der smart:
Hoop en heb geduld, mijn hart!

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen:

voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden

van X. te Y.	f 10.—
„ Zr. H. te D.	f 1.—

voor het Studiefonds

van de Vrouwenverg. „Loof den Heer" te Groningen f 40.—

voor de Zending

v. d. gem. Arnhem	f 30.— (Congo)
v. zr. S. P. te D.	f 2.— (z. sp. b.)
v. gem. N. Pekela	f 17.89 „

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

LEESTAFEL.

Ik was een volslagen heiden, door C. V. Kitchen, vertaald door J. M. C. van Gheel Gildemeester, met een inleidend woord van G. Baron van Wassenaer. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek behoort tot de „Groep-Lektuur". Deze is nog haast geheel van Engelschen en Amerikaanschen oorsprong. We kennen geen Nederlandsch werk, uit deze beweging geboren en uit Duitsche pen slechts het mooie boekje van Oehler: „Overgave". Met hoeveel belangstelling men aan de overzijde van het Kanaal nog naar dit soort lektuur grijpt, blijkt wel uit de mededeeling van de Ned. uitgeefster, dat de eerste oplage van 20.000 exemplaren der Engelsche editie op den dag van verschijning was uitverkocht. — Baron van Wassenaer zegt in zijn inleidend woord, dat dit het eerste boek is over de Oxfordgroep in een vertaling, waarmede hij zich geheel vereenigen kan.

Het boek is de beschrijving van wat Kitchen noemt: „Eens Heidens reis". Met groote eerlijkheid legt hij hier zijn innerlijk leven bloot, en hij kán dat doen, omdat hij „veranderd" is. Hij zocht de kracht om een goede overtuiging „toe te passen" en merkte wel, dat het hem daaraan ontbrak en dat het daaraan altijd gehaperd heeft. Door aanraking met de „Groep" leerde hij echter die kracht kennen en zoo begon dien avond zijn „verandering". De verschillende terreinen, waarop deze verandering nu bezig is zich uit te werken, en hoe ze dat doet, worden in achttien hoofdstukken beschreven. — Hier is iemand aan 't woord, die met zichzelf in 't gericht gaat, en onwillekeurig ondergaat men ook iets van dat oordeel. 't Boek is daarom zoo nuttig, omdat het de geschiedenis beschrijft van een man die een leven leed, zooals duizenden doen, onbevredigd, maar zonder kans te zien om er aan te ontsnappen. Bizonder heeft tot mij gesproken het zestiende hoofdstuk over „Scheppend werk", waarin gehandeld wordt over het van nut zijn voor andere menschen. Als Voorgangers en gemeenteleden daarvan allen eens kennis namen en het dan — bij God kracht gezocht hebbende — eens ter harte namen!

Het boek kost gebonden fl. 2.25, bij minstens 50 ex. fl. 1.80.

L.

Johann Gerhard Oncken und die Anfänge des deutschen Baptismus door Lic. Dr. H. Luckey.

De opdracht, die Dr. Luckey ontving, een biographie over Johann Gerhard Oncken te schrijven, was niet gemakkelijk. Want de schrijver, docent aan het Seminarie te Hamburg, zag zich daarmee bij eenig nadenken voor de volgende taak gesteld: de wegen te vinden, die Oncken ten deele niet gezocht en waarover hij niet gesproken heeft en — die hij toch gegaan is.

Het boek is *bizonder* rijk aan inhoud, en is van meer dan gewone beteekenis voor allen, die een open oog hebben voor de kerkgeschiedenis in het algemeen en voor de geschiedenis van het Baptisme in het bizonder. We zijn Dr. Luckey veel dank verschuldigd voor de wijze, waarop hij ons een blik laat werpen in het leven van Oncken en zijn tijd.

't Is een boek voor allen, die in 's Heeren wijngaard arbeiden. Ge krijgt waar voor Uw geld en verrijkt door het lezen en herlezen van Luckey's boek Uw kennis.

Het boek telt 322 bladzijden, bevat 16 foto's en is in geheel linnen gebonden. Ge vindt er een literatuuropgave, een overzicht van de bronnen, die benut zijn, en een alfabetische lijst van namen en zaken. De prijs is slechts 5 Mark, terwijl onze Voorgangers nog een flinke korting krijgen. Ge kunt het bestellen bij het Verlagshaus der deutschen Baptisten, *Kassel*, Jägerstr. 11.

d. H.

III

De hemel is hoog, maar wie daarin wil, moet zich bukken.

III

Vrijdag 3 Augustus 1934 No. 2336 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

EEN SPIEGELBEELD GODS*

De weerkaatsing van de heerlijkheid Gods.

Wij lezen daarover de volgende woorden in 2 Cor. 3 vs. 18:

„En wij allen met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest".

De heerlijkheid des Heeren — de heerlijkheid Gods — prachtiger woord is niet denkbaar. Het is op vele plaatsen in den Bijbel te vinden, in het Oude Testament komt het meer dan 200 malen voor, in het Nieuwe Testament meer dan 150 keer. En dan wordt daar verteld van de heerlijkheid Gods in het verleden, in de toekomst en in het heden.

In het verleden is ons door Jesaja gezegd dat God den mensch heeft geschapen tot Zijn eere, tot verkondiging van Zijn lof, Zijn heerlijkheid. En daarom wordt van U en mij verwacht, dat wij dat doen zullen, maar daartoe moeten wij eerst deze heerlijkheid aanschouwd hebben, er van vervuld zijn, en dan kunnen wij ze weergeven, uitstralen.

Gods heerlijkheid is het allereerste uitgebeeld in *de zon;* haar lichtstralen zijn onmisbaar voor onze aarde, zij doen de natuur tot ontluiking en rijken bloei komen in een kleurenweelde, die de oogen streelt.

In het donker van den nacht is er niets voor ons zichtbaar, en toch zijn huizen en boomen, bergen en rivieren daar — maar wij zien ze niet. Eerst als de zon met haar stralen het landschap verlicht, ontsluiert zij voor ons oog de mooiste tafreelen, rijk aan kleur, schoon van lijn. Dat is de heerlijkheid Gods, die voor ons zichtbaar wordt.

En dan is er nog een wondere werking in die zonnestralen. — Daar, waar het licht op onzen aardbodem stuit en weerkaatst wordt, ontwikkelt zich die kostelijke warmte, die alle leven wekt en in stand houdt. Als wij op een heel hoogen berg staan, is er niets wat het licht belemmert om tot ons te komen, wij staan in den grootst denkbaren rijkdom van zonlicht — maar dat licht is koud, de lucht is ijl, doorzichtig en koel. Eerst daar, waar de stralen weerkaatsen op onze huid, onze kleeren, op den rotsbodem rondom, daar ontwikkelt zich die kostbare warmte, zonder welke geen leven op aarde mogelijk is.

Deze wondermooie wet geldt ook voor onze menschelijke ziel. Wij weten allen bij ervaring, hoe God van den hemel de stralen Zijner liefde tot ons heeft gezonden, totdat zij diep in ons hart zijn doorgedrongen en daarin die warme liefde hebben doen ontbranden, die nu, als in een spiegel weerkaatst, haar licht naar buiten straalt.

Daarom zijn de harten van Gods kinderen stralend van een aanbiddende liefde voor den Schepper, een bewonderende liefde voor den Heiland en een barmhartige liefde voor alle medeschepselen. Zoo is het menschelijk hart geworden een spiegelbeeld Gods.

Gij naamt ons leven Heer in Uwe [handen,
Gij hebt ons in de eenzaamheid geplaatst,
Gij bindt ons met onzichtbre liefdebanden,
Belicht de ziel, tot zij Uw licht weerkaatst.

Gij zendt Uw zonnestralen tot in verre [landen,
Gij zendt Uw zonnestralen in ons hart,
En als Gij daar Uw liefde doet ontbranden,
Verlost Gij ons van aardsche angst en [smart.

Gij weeft om donkre wolken zilvren [randen.
Die licht voorspellen na een duistren tijd,
Gij voert Uw kindren Gods met vaste [handen
In 't zonneland van Uwe Heerlijkheid!

Gods Heerlijkheid — Gods Zoon. Vele, vele eeuwen na de schepping der aarde heeft God zich op nog schooner wijze aan Zijn geliefde menschheid geopenbaard in het lichtende heilige beeld van Zichzelf, geschapen door Zijn machtigen Geest in Zijn Zoon Jezus Christus. In dezen Zijn eeniggeboren Zoon schonk God ons Zijn stralend Spiegelbeeld in menschelijke gestalte.

Daar is geen beeld in menschen ooit tot uitdrukking gekomen, schooner dan dit beeld van wonderbare groote liefde der ziel, van bijzonderen adel van karakter tot in de volkomenheid, de volmaaktheid zelve, zooals Hij zich heeft betoond in Zijn omwandeling op aarde:

de zieken genezende, de gezonden leerende, de bedroefden vertroostende, de gevangenen bevrijdende en de gebondenen aan zonden verlossende door Zijn offerdood aan het kruis, stervende voor dat menschdom, dat Hij zoo lief had, hen weder vereenigende met God in en door Zichzelve.

En het is te denken dat onze liefdevolle aanbidding uitgaat tot dit schoonste wonder der Schepping; Gods Zoon, die de heerlijkheid des Vaders tot volledige weerspiegeling heeft gebracht. Hij heeft tot ons gezegd: „Wie Mij heeft gezien, heeft den Vader gezien". Hij is het ware spiegelbeeld Gods. Eere zij Zijn naam.

In de Psalmen in ouden tijd is Gods heerlijkheid vele malen op prachtige wijze bezongen geworden, en daardoor bezield, hebben in onzen tijd begenadigde dichters en musici ons klassiek onsterfelijk werk geschonken met een loflied op den hoogen Schepper. Een voorbeeld is het mooie werk van Beethoven, getiteld „die Allmacht":

De hemelen roemen des Eeuwigen eere,
Hun stem plant Zijne namen voort!
Hem roemt het aardrijk, prijzen zeeën [en meren,
Versta, o mensch, hun Godlijk woord!

Wie telt der hemelen ontelbare sterren?
Wie voert de Zon uit haar tent met [geweld?
Zij komt en schittert en straalt van verre,
En loopt haar loopbaan als een held.

* referaat, voorgelezen op de jaarverg. van de N. B. V. B. te Hengelo (O.) op Donderdag 12 Juli j.l., door zr. M. H. Timmers-van Hemert.

Deze woorden uit Psalm 19 zijn op wondermooie muziek gezet voor orkest en zang, die ons ontroert en stil maakt, gedenkende de almacht van den eeuwigen God.

En nu Gods heerlijkheid *in de toekomst.*

Wij weten dat onze aarde bij haar groote schoonheid vele onvolmaaktheden vertoont, dat op vele plaatsen de heerschappij der duisternis, van den Booze, helaas duidelijk zichtbaar is. Zoo zijn er groote landoppervlakten, waar de bosschen uitgestorven zijn, de waterrijkdom der rivieren uitgedroogd is, en uitgestrekte zandzeeën zich vertoonen. Wij kennen de ontzaglijke woestijnen, de Gobi in Azië, de Sahara in Afrika. En zoo is er eenmaal een schoon rijk land ten onder gegaan, bedekt door de golven der zee, het land Atlantis, verdwenen onder den Atlantischen Oceaan.

Zoo zijn er in Afrika duizenden kilometers vruchtbare gronden tot onvruchtbaarheid gedoemd, doordat in dat gebied een vreeselijk insect, de tsetse-vlieg heerscht, die mensch en dier een doodelijken steek toebrengt.

Maar .... eenmaal zal dat alles veranderen! De Bijbel zegt het ons: een aarde in een nieuwe gedaante zal zich openbaren, een nieuwe aarde, stralende in volkomen heerlijkheid, waar geen duisternis meer zal zijn, en waar de leeuw en het lam tezamen zullen nederliggen en een kind hen zal geleiden.

Ook voor ons menschen is die toekomende heerlijkheid bedoeld. Ons tekstwoord zegt: dat wij Gods heerlijkheid aanschouwende van gedaante zullen worden veranderd, en gaan zullen van heerlijkheid tot heerlijkheid, geleid door Gods Heiligen Geest. Hoe heerlijk, als wij eenmaal alle onvolkomenheid zullen hebben afgelegd!

Zullen wij dan onszelven nog kennen? Aan een oud vrouwtje werd eens door een sceptisch mensch gevraagd: of zij in die heerlijkheid aankomende, wel zeker was dat zij den Heer zou herkennen? Haar antwoord was: „ik ben niet bang dat ik den Heer niet zal herkennen, maar ik vrees dat ik mijzelf niet zal herkennen".

Ja, welk een heerlijkheid!

Deze heerlijkheid van God is ons wachtende.

Maar nu is er voor ons menschen te aanschouwen *de heerlijkheid Gods in het heden.* En nu is onze roeping dat wij die heerlijkheid met open oog zullen aanschouwen en haar op het voorbeeld van onzen Heer en Heiland als een spiegelbeeld Gods zullen weergeven. Daartoe is Gods wonderbaar Heilige Geest altijd in ons werkzaam, om ons vrij te maken van het zondige-stoffelijke-ik-leven, ons wedergeboren te doen worden, te herscheppen en te heiligen naar het beeld van onzen wonderen Heiland. Die heeft Zelf alles wat daartoe noodig was aan ons geleerd, met voorbeelden, gelijkenissen duidelijk gemaakt. Daarom kunnen wij nooit genoeg Zijn woorden in het Nieuwe Testament lezen en herlezen, ons geheel daarvan laten doordringen — opdat eenmaal als wij geheel van Zijn licht vervuld mogen zijn — belicht van alle zijden — dóórlicht — wij dat licht mogen weerkaatsen.

Eerst dan zullen onze medemenschen iets in ons wezen zien van *Jezus*, en dat zal hen er toe brengen den Heiland lief te krijgen. Hem te zoeken en te volgen. Eerst dan zullen wij beantwoorden aan onze Goddelijke roeping, eerst dan zullen wij vruchtdragen als de rank van den wijnstok — eerst dan zullen wij zelven worden een spiegelbeeld Gods.

Lieve zusters, wij zijn vrouwen en zien graag in een spiegel, maar als wij dán in onze binnenkamer onszelf in dat glas bezien, dan moeten wij in dat beeld niet meer onszelf herkennen (hoe belangwekkend wij dat vroeger ook vonden), maar dan moeten wij een ander beeld daarin erkennen ....

Met iets van den lichtenden zonneschijn van daarbuiten over ons wezen, met iets van de stralende vriendelijkheid van de oogen van den Heiland in onze oogen.

Met iets van de liefelijkheid van den glimlach Zijner liefde om onzen mond. En spontane daden van liefde moeten door onze handen volbracht worden, als uiting van de warmte van ons hart hierbinnen.

Ja, lieve zusters, daarom mogen wij vrouwen gerust in den spiegel zien, niet om een koude schoonheid te ontdekken die een leege ijdele ziel oversluiert, maar wel om het spiegelbeeld Gods te zoeken in de straling van onze persoonlijkheid.

In het oude Griekenland was eens een jongeling, Narcissus geheeten, een jonge man van groote schoonheid, die gewoon was zijn eigen beeld te beschouwen in het stille water van een diepen vijver. Hij bezag zijn schoonheid en geraakte tenslotte zoo zeer in verrukking over deze beeltenis, dat hij haar wilde grijpen, geheel wilde omvatten. Hij bukte zich steeds lager voorover, liet zich in het diepe water vallen en verdronk. Hij vereenzelvigde zich met zijn ledig uiterlijk spiegelbeeld.

Zoo zegt de legende en zij leert ons, dat leege ijdelheid een ondeugd is, een zonde, die tot den dood leidt.

Nog altijd zijn er liefelijke bloempjes, die den naam Narcissen dragen om haar knikkend omlaag hangende kelkjes, waarmee zij zich in het water van plassen en beekjes weerspiegelen.

Maar zij zijn onschuldig, zij kennen niet het egoisme der ijdele zielen. Zij hebben geen menschelijke ziel, waarmede zij verantwoording schuldig zijn aan God. Zij groeien en bloeien enkel in haar mooiste kleuren als bewijs van den rijkdom van Gods heerlijkheid, en zoo beantwoorden zij dus aan hare roeping.

Maar nu willen wij nadenken over onze *omstandigheden*, en dan zien wij dat nimmer onze uitwendige geringe, armelijke of droevige omstandigheden een beletsel vormen voor de ontwikkeling en uitstraling van ons wezen van God bedoeld.

Als voorbeeld moge hier dienen een schilderij van Deenschen oorsprong, getiteld: „in de oude pastorie". Wij zien een zeer ouderwetsche kamer van een oud buitenhuis, schaars gemeubeld met een enkel stuk, een secretaire. De kamer is breed en laag met een balkenzoldering, tamelijk donker, slechts een gedempt licht. De predikant schrijft zijn preek.

En nu zouden wij denken, dat in zoo'n donkere kamer alleen maar een somber getinte rede kan geschreven worden? Neen hoor, God zorgt op Zijn wijze! Wij zien door de geruite vensters, dat buiten een stralende zonneschijn is, en dat door die vensters lichte zonnestralen naar binnen glijden en een kleurig bont tapijt weven op den planken vloer. En de tuindeuren staan open en het tintelend zonlicht glijdt door de groene bladeren der klimopranken, die rondom de deur groeien, en het werpt een fijn zeegroen licht in de binnenkamer. En langs den drempel huppelt een zangvogel, die zijn vroolijken lokroep laat hooren!

Het is Gods heerlijkheid, die van buiten naar binnen schijnt in de dònkere kamers van ons leven, Gods heerlijkheid die over alles en allen straalt, en die weerkaatst wordt in die preek, die vele harten zal vertroosten en verkwikken als spiegelbeeld van God.

Er is een nog duidelijker beeld, het beeld van die wondervolle bloem uit Gods schepping: de waterlelie, een prachtig witte bloemkelk, opgebouwd uit vele smetteloos witte bladeren rondom een gouden hart. Zoo drijft daar dit kunstwerk uit Gods hand op het donkere water van slooten en moerassen. De bloem laat zich gewillig overstroomen door den gulden zonneschijn, zij wiegelt zich op de rimpelingen van het water, en als het water stil is en glanst, dan spiegelt zij zich in het donkere oppervlak en glimlacht gelukzalig in den rijkdom van Gods licht — een waar spiegelbeeld Gods.

En toch is zij eerst geboren in de diepe donkerheid op den bodem van den vijver, van het moeras. Maar het is het verlangen om in het licht te komen, om haar Schepper te mogen zien, dat haar naar boven dreef. De lichtstralen van den hemel drongen ook in haar duisternis door en riepen haar en zij richtte zich omhoog op een langen steel en groeide snel naar den hemel

toe. Nu is zij daar voor ons oog — een heerlijk spiegelbeeld Gods.

Wij kunnen niet anders dan op haar staren met bewondering, en wenschen te worden zooals zij.

Geen somberheid van omstandigheden, geen tegenwerking van duisternis mogen ons terughouden.

Wij weten dat de zwaan, die trotsche koninklijke vogel, geboren wordt als een grauw plomp eendje met langen hals, niet mooi maar wanstaltig van vorm. En als dan herfst en winter naderen krijgt deze jonge vogel vele moeilijkheden te doorstaan. Gure stormen, tot ijs bevroren vijvers drijven hem weg van zijn geboorteplaats, ronddwalende, zwervende naar Zuidelijker streken om levensbehoud te vinden. En tòch .... na een langen donkeren winter van koude en ontbering groeit en bloeit hij in de daarop volgende lente tot die prachtige witte vogel, die in zijn blinkende kleur statig over de wateren zwemt.

Zoo bewijst God de Heer ons in de geheele natuur, dat duisternis en storm, armoede en leed, géén beletselen zijn voor de geboorte van Gods heerlijkheid ook in onze menschenzielen.

Een psalmist zegt:

Als ik omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Gij hebt mijn ziel, op haar gebed,
Verhoord, gered,
Haar kracht gegeven.

Zoo zal in ons hart juist in eenzaamheid, donkerheid en smart, Gods spiegelbeeld geboren worden, en het hangt alleen van onszelf af, of wij dat licht duidelijk naar buiten uitstralen, of wij reine heldere spiegels willen zijn, die een glanzende weerkaatsing geven. —

Zusters, laat ons alles afwerpen wat ons hierin tegenhoudt, afleggen alle zonden, alles wat tegen Gods wil en niet naar Gods wensch is. Laat ons Jezus van heel nabij volgen, iederen dag, ieder uur. Zijn Woord reinigt ons zooals Hij zegt: „Gij zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u spreek".

Laat ons enkel naar Hem luisteren, en Hij zal ons rein houden en ons Zijn heiligheid en heerlijkheid geven!

Wij vrouwen worden in beeldspraak vaak vergeleken bij bloemen of daarmede in verbinding gebracht. Een dichter heeft gezegd:

„Ehret die Frauen, die flechten und [weben
Himmlische Rosen ins irdische Leben"

Is dat zoo? Beantwoorden wij aan deze mooie gedachte?

Vlechten en weven wij werkelijk hemelsche rozen in het aardsche leven van onze zusters en broeders, mannen en kinderen?

Een mooier taak is voor ons niet denkbaar. En als wij onszelf onderzoeken, als wij als de waterlelie ons eigen beeld bezien in het donkere wateroppervlak, als wij onszelf daarin spiegelen, weerkaatsen wij dan evenals zij de reinheid van onze ziel, waarvan zonde en smetten weggewasschen zijn door het reinigende bloed van onzen gekruisigden Heiland Jezus Christus?

Zijn wij rein als de blanke lelie? En zijn onze harten voor onze mannen en kinderen, broeders en zusters vol warme liefde, vol heerlijke geuren als de roode rozen, die zoo weelderig groeien in onze tuinen en parken?

Rozen zijn als harten brandende met Gods liefde. Zij stralen haar schoonheid en geuren uit .... tot zij alles geofferd hebben, verwelken en sterven.

Hebben wij zulke brandende harten, vervuld met de liefde van onzen Heer, om ons te offeren voor onze naasten, voor ons gezin, voor onze *gemeente?*

O, mogen wij nu bidden dat wij huiswaarts gaan met het innige verlangen, dat wij ons in stilte in onze binnenkamer in den spiegel mogen beschouwen, en mogen ontdekken, dat wij te zien geven het *beeld van Jezus.*

Gods Woord helpt ons om aan dit verlangen te voldoen, en op deze vragen een bevestigend antwoord te geven. Het zegt: „Zie op Hem en word behouden". Zie op Jezus!

En nu is er een wondere werkingswet in onze oogen. Als wij op iemand zien, stempelt zich op onzen oogbal het geheele beeld van dien mensch af, als op een fijn miniatuurportret. Denk eens, dat beeld staat op ons oogvlak afgedrukt, het beeld van onzen geliefde, het beeld van onzen Heiland, indien wij slechts op Hem zien. Onze oogen zijn beelddragers.

En als wij de oogen sluiten, heeft dat beeld zich duidelijk op ons netvlies afgedrukt en zoo bewaren wij dat liefelijke beeld binnen in ons. Dan dringt dat in de diepte onzer ziel door en zoo wordt onze ziel de beelddrager van God, van den Heiland. Zien wij dus enkel op Jezus.

De Heer Zelf helpt ons, versterkt ons door Zijn bezielende woorden in Zijn gebed tot den Vader: „Ik heilig Mijzelven voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid. Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als wij één zijn:

„Ik in hen, en Gij in Mij".

Ziet, Hij heeft ons Zijn heerlijkheid gegeven, wij kunnen zijn een spiegelbeeld van Jezus: *een spiegelbeeld Gods!*

En daarvoor danken wij den Heer.

(Slot volgt.)

III

De kronen waardig zijn is meer dan kronen dragen.

INDRUKKEN
van de
54e Algem. Vergadering der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland.
(DONDERDAG 12 Juli 1934).

Precies half tien opende Ds. Jeronimus de *Conferentie* van bestuursleden, waarbij vele belangstellenden tegenwoordig waren.

Aardige onderwerpen stonden op de agenda. Hier zijn ze:

1. Gemeentefinanciën,
2. De leekepreeker als opbouwer en afbreker der gemeente, en
3. De groote moeilijkheid in het gemeentelijke leven.

Deze onderwerpen, behandeld door bevoegde personen, zullen waarschijnlijk alle — misschien iets verkort — in ons orgaan worden opgenomen. Ik zeg waarschijnlijk, omdat ik alle copie nog niet in mijn bezit heb.

In Hengelo bleek ons opnieuw, van hoe groot nut voor ons werk een morgen kan zijn, waarop onderwerpen als hierboven aangehaald worden behandeld. En dan denken we niet alleen aan de behandeling van de onderwerpen maar ook aan de besprekingen, die er op volgden.

De bespreking in Hengelo was leerzaam. Men vroeg om voorlichting en men *kreeg,* voor zoover mogelijk, voorlichting. Er was een sfeer, waarin geconfereerd kon worden. Natuurlijk werden er ook wel enkele onnoodige vragen gesteld, werd misschien niet elke vraag volkomen correct beantwoord, maar leerzaam was de morgen in elk geval.

Het onderwerp „Gemeentefinanciën" lokte al dadelijk een flinke bespreking uit. Wat werden er een vragen gesteld. De meeningen werden aan meeningen getoetst. Het voor en tegen, o.a. van het houden van een bazar, werd belicht.

Met de grootste aandacht werd geluisterd naar „De leekepreeker als opbouwer en afbreker der gemeente". Door blikken en gebaren betuigden velen hun instemming met het gelezene. Ikzelf vond het een kloek woord. Hetgeen geboden werd, is meer dan één overdenking waard.

Men vroeg naar een definitie van het woord leekepreeker. Ik kan niet zeggen, dat er een heel duidelijke omschrijving van het woord leekepreeker gegeven werd. Niet iedere medearbeider in de wijngaard des Heeren is een leekepreeker. Mij dunkt, dat een leekepreeker iemand is, die, zonder een speciale (theologische) opleiding te hebben ontvangen voor het predikambt, toch mede staat in de dienst des Woords. En dan is niet elke Zondagsschool-

Zoowel de predikant als de beheerders der financiën hebben hier de taak de gemeente juist voor te lichten, n.l. dat we alle gaven geestelijk en stoffelijk in en door de gemeente *den Heere* offeren.

Voor onzen God het eerste en het beste.

De collecten, die een speciale bestemming hebben, diene men in afzonderlijke kassen onder te brengen, b.v. gem.-kas, diakonie-kas, bouwfondskas, zendingskas, studiefondskas, enz.

De praktijk heeft mij geleerd, dat men ten eerste een beter overzicht heeft, doch ook en dat is wel het voornaamste, dat wanneer één der kassen noodlijdend is, meestal zoo'n kas door een extra gift of collecte weer uit den nood geholpen wordt.

Dat een zoodanige noodlijdende kas met het surplus uit een welgestelde kas wordt gedekt, moet men zoo goed als nimmer toestaan.

Mogelijk kan op eenigerlei wijze de gemeente voor een bijzondere onvoorziene uitgaaf komen te staan, of dat men een of meer kassen wat wil gaan stevigen, dan kan men mijns inziens zonder dat een reserve wordt aangesproken, of dat de leden worden overbelast, overgaan tot het organiseeren van een z.g. bazar. Met het houden van een bazar helpt men ten eerste vele gemeenteleden en vrienden aan arbeid, wat zeker ten goede der gemeente komt, en ten tweede zonder veel finantiëele offers kunnen heel wat dingen vervaardigd worden, die op een verkoopdag heel wat geld opbrengen. Alleen spelen met z.g. gelukskansen op zoo'n bazar moet men tot een minimum beperken.

Voorts beperke de pred. der gemeente zijn bemoeienissen met de gemeente-financiën zooveel mogelijk tot in de bestuursvergaderingen.

Nog een kort woord over het beheeren en de beheerder der gelden.

De gemeente moet absoluut de zekerheid hebben, dat de gelden goed bewaard zijn, doch ook dat ze uiterst zuinig worden beheerd. Daartoe is noodig, dat de beheerder volkomen het vertrouwen geniet, doch ook dat er goede contrôle zij.

Indien mogelijk kieze de kerkeraad bij het verdeelen der functies één der diakenen tot beheerder.

Ieder kwartaal moet hij *gespecificeerd* verslag doen aan de kerkeraad en in *groote lijnen* aan de gemeente, en eens per jaar kascontrôle en boeken nazien door kundige broeders.

De beheerder dient er van doordrongen te zijn, dat menig dubbeltje werkelijk een offer was; dat is datgene, wat men zoo moeilijk kon missen.

Hij dient zooveel mogelijk te zorgen voor het evenwicht der begrooting, en bij vette jaren te zorgen voor eventueele magere jaren.

Tenslotte moet hij trachten de gemeenteleden op te wekken tot milddadigheid zooals Hebr. 13 : 16 leert en de daaraan verbonden belofte des Heeren uit Maleachi 3 : 10, waar God zegt:

„Brengt al de tienden in mijn schatkist, opdat er spijze zij in mijn huis en *beproeft* mij nu daarin, zegt de Heere der Heirscharen, of Ik U niet zal opendoen de vensters des hemels, en U zegen zal afgieten, zoodat er geen schuren genoeg wezen zullen".

Ook dat is een gedeelte van het evangelie.

Daar ik nu de verdere omlijning en uitstippeling gaarne aan de bespreking overlaat, meen ik hiermede mijn korte inleiding te hebben gehouden.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Het is ons als gemeente alhier een behoefte om u als medeverbondenen in onzen Heer en Heiland deelgenoot te maken van de zegeningen, die de Heer ons geeft. Zoo hadden wij op de Zondagen 27 Mei, 1 Juli en 22 Juli broeders en zusters in ons midden, die beleden, dat zij den Heer hadden leeren kennen als hun Verlosser en Zaligmaker en daarbij de wensch hadden uitgesproken om door den doop in de gemeente te worden opgenomen. Heerlijke oogenblikken hebben wij als gemeente doorleefd en het is mij niet mogelijk dat alles op papier weer te geven. Doch zij die met ons één zijn in Christus, kunnen het gevoelen wat het is, als er zondaren worden getrokken uit deze duistere wereld en met ons in Christus één worden. De dag van Vrijdag 22 Juni hebben wij ook niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Onze Voorganger vierde voor de tweede maal zijn verjaardag te Vriescheloo. Op genoemde dag kwam de gemeente des avonds om halfacht samen om een oogenblik stil te staan bij het feit, dat de Heer onzen geliefden Voorg. weer een jaar had gespaard. Vele goede woorden zijn er dien avond gesproken en mochten wij opmerken, dat er de beste verstandhouding heerscht tusschen gemeente en haar geachte Voorg. en zijn gezin. Als blijk van liefde werd een cadeautje overhandigd. In het vele, dat onze Voorg. dien avond werd toegesproken hebben wij mogen beluisteren den dank aan God en daarbij de wensch, dat God hem nog vele jaren wil gebruiken als een werktuig in Zijn hand om een verloren wereld heen te wijzen naar Jezus Christus.

Al onze gemeenten in en buiten ons vaderland wenschen wij Gods besten zegen toe.

Uw br. in Chr.,

H. BL., Secr.

ALMELO. Waarde broeders en zusters. Het wordt dunkt me tijd eens iets uit Almelo te laten hooren. Ja, broeders en zusters, onze gemeente heeft een moeilijke tijd achter de rug. Maar Gode zij dank, hebben we de ernstige moeilijkheden zoo geleidelijk mogen zien verdwijnen. Lange tijd bestond het bestuur uit twee leden met Ds. K. Reiling als consulent. Het was een tijd van veel strijd en verootmoediging voor Hem. Die ons duur gekocht heeft door Zijn Bloed. Het bestuur bestaat thans uit 2 ouderlingen, 2 diakenen, een penningmeester en een secretaris. En de Heer zegent ons in de laatste tijd bizonder. Zondag 3 Juni werden een broeder en een zuster door de doop tot de gemeente toegevoegd, en Zondag 1 Juli werd onze doopvont weer geopend om drie broeders en twee zusters in het watergraf te zien afdalen. Onze consulent sprak toen dan ook zoo, vervuld met de Heilige Geest, dat zijn prediking van die avond tot op heden nog nawerkt in ons aller hart.

En nu hopen we met elkander en met Gods hulp voort te gaan op deze ingeslagen weg,

Maar voordat ik ga eindigen, heb ik nog iets voor onze Voorgangers.

Reikhalzend, brs. Voorgangers, zien we naar u uit, of u onze herderlooze gem. ook eens wilt dienen met het Woord. Want steeds ontvang ik nog zoo veel bedankjes om in Almelo te komen spreken. Komt broeders, helpt ons en onze trouwe consulent, Ds. K. Reiling. Komt eens een Zondag in Almelo spreken! De Heer zal er u rijkelijk voor zegenen.

Met hartelijke groeten,

Uw br. in Chr. Jezus,

W. J. v. d. WORP, Secretaris.

INDRUKKEN van onze N. B. V. B. 2e Alg. Verg. te Hengelo.

Met veel genoegen namen we deel aan de 2de Algemeene Vergadering van de N. B. V. B. te Hengelo. De indruk, die we daar ontvingen, werkte overtuigend, dat onze beweging van groot nut kan worden. Reeds een twintig jaar geleden werkte die overtuiging in ons. Beschamend is het hiervan geen uiting te geven aan anderen. Gelukkig dat er zusters waren, die de moed en beleid hadden dit tot stand te brengen. Saamhoorigheid kan wat uitwerken! En waar het gaat om het verloorne te zoeken, hebben wij de medewerking en de sympathie van elkander en vooral elkanders gebed, noodig. En dit gevoelden we vooral ook zoo duidelijk op onze 2de verg. van de N.B.V.B. te Hengelo. Wij werden daar gezegend en konden vol moed in onze kleine kring terug keeren met het vaste voornemen niet te rusten voordat al onze zusters lid zijn van Zusterhulp.

Haarlem. I. E. v. d. STEUR.

INDRUKKEN van onze N. B. V. B. 2e Alg. Verg. te Hengelo.

De Algem. Vergadering van „Zusterhulp" ligt weer in 't verleden, maar de naklanken blijven nog weerklinken om de geest van de vergadering door te laten werken in de harten. De geest van willen helpen, willen dienen en zegen verspreiden.

Het was werkelijk een goede vergadering! Hooge idealen werden besproken, we willen *werken, offeren*, om die idealen met Gods hulp in vervulling te doen gaan. Dus zusters, 't oog naar omhoog en de hand aan de ploeg!

I. J.

N. B. V. B.

Krabbel van de presidente.

Onze jaarverg. ligt weer achter ons en wij hebben het goed gehad te Hengelo. De zusters hebben ons haar liefde en toewijding laten zien.

Wij hebben voorstellen verworpen of liever gezegd: uitgesteld tot geschikter tijd, en voorstellen aangenomen.

Ons samenzijn in H. heeft ons verkwikt en versterkt, zoodat wij met frisschen moed verder gaan.

Onze jaarvergadering stond in de blijdschap van vooruitgang. Laat ons probeeren om dit jaar een nog grooteren sprong van vooruitgang te maken.

Wij hebben besloten een zelfverloocheningsweek te houden. Als bestuur hebben wij die week vastgesteld in de eerste volle week van October. Laten wij die week goed in onze ooren knoopen, er allen ernst mee maken en die week in onze gebeden gedenken. Daar zullen er misschien zijn, die niet erg ingenomen zijn met dit voorstel. Zij zeggen wellicht: „het is crisistijd en wij zijn al zoo zuinig mogelijk". Mij dunkt, daar is altijd wel wat, waarop wij nog iets bezuinigen kunnen. Kan er niet op ons huishoudgeld bezuinigd worden, laten wij het dan op ons kleedgeld doen. Het is maar een kwestie van *willen*. In liefde gedaan, zal het ons persoonlijk een zegen schenken en de uitkomst zal verrassend zijn.

'k Heb van sommige broeders gehoord, dat zij er zeer mee ingenomen zijn en besloten hebben om die week hun tabak en sigaren te laten staan, teneinde de zusters in de verloochening gezelschap te houden. Is dat niet bemoedigend, zusters? Laten wij onzen God bidden, dat Hij onze pogingen zegene en de resultaten zoo moge zijn, dat wij niet alleen 20 meisjes te Yakusu voor onze rekening kunnen nemen maar bovendien een colportricehuisbezoekster te werk kunnen stellen.

* * *

Wij zijn te zamen gefotografeerd en de foto is mooi geworden. Wij kunnen alle zusters duidelijk onderscheiden. Zijn er zusters die gaarne een foto in haar bezit willen hebben? Voor f 0.20 is ze te bekomen.

Geef u op bij uw secretaresse dan kan deze ze bestellen bij mevr. Reiling, Jacob Catstraat, Hengelo, die wel zal zorgdragen, dat ze den fotograaf bereiken. Het adres van deze laatste toch is mij onbekend.

Met zustergroeten,

T. WEENINK—Dethmers.

Stadskanaal.

MEDEDEELINGEN

Programma

van de Zondagsschoolconferentie D.V. op 6 Oct. a.s. des middags van 3—7 uur, waarschijnlijk te Groningen.

Eerste deel:

a. Opening.
b. Inleiding: *De voorbereiding op de les.*
Inleider de heer G. Kruizinga te Vriescheloo.
c. Bespreking.
d. *Hoe in de klas rekening te houden met de individueele verschillen in het zielsleven der kinderen?*
Inleidster mejuffrouw E. J. Hof te Groningen.
e. Bespreking.
f. *Door de oogen van een dokter.*
Inleider de heer H. H. Olijslager, arts te Dantumawoude.
g. Bespreking.

5—5.30 uur theepauze.

Tweede deel.

h. *Gezin en Zondagsschool.*
Inleider Ds. Barendregt te E.-E.veen.
i. Bespreking.
j. *Een vertelling,* te geven door mejuffrouw H. Mostert te Groningen.
k. Bespreking.
l. Slotwoord.

N.B. Bij punt j zullen ± 12 kinderen de vertelling van mej. Mostert beluisteren, waarna deze kinderen vertrekken en een bespreking volgt.

Op de Conferentie zal de N. B. J. R. zich door een harer leden laten vertegenwoordigen.

De SECRETARESSE.

Voor het *Baptist Wereld Congres,* dat D.V. Zaterdagmiddag a.s. om 2 uur geopend wordt, hebben zich 2500 deelnemers aangemeld.

Wanneer ge deze regelen leest, zijn er een twintig Hollandsche Baptisten op reis naar Berlijn.

De president van het Baptist Wereld Verbond, Dr. Mac Neill, zal hélaas wegens ziekte niet naar Berlijn komen. De bekende Dr. Truett zal hem te Berlijn vertegenwoordigen.

U. R. C.

Het adres van de penningmeester der U. R. C. is:

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, *Utrecht.* *Giro 68108.*

Gemeenten en luisteraars vergeet ook deze arbeid niet! Elke gift is welkom.

Tot nadere aankondiging is het adres van br. *K. Brongers:*

Loppersum, Kruisweg A 149.

Belangrijke mededeeling.

De gemeente Leeuwarden maakt bekend, dat de opening van haar nieuw kerkgebouw is bepaald D.V. op Zondag 2 September a.s.

De plechtige wijding zal geschieden in den morgendienst, terwijl in den namiddag een liefdemaal zal worden gehouden.

Deze gebeurtenis heeft natuurlijk de belangstelling van geheel Baptist Nederland.

Gemeenten worden dan ook uitgenoodigd tot het zenden van 2 afgevaardigden.

Gemeenten, die hiervan gebruik maken, worden beleefd verzocht hiervan *voor 15 Augustus* opgave te doen bij den secr. der feestcommissie. Daarbij mede te deelen of ook voor logies moet worden gezorgd.

Ook gasten zullen wij voor zoover de beperkte ruimte van ons kerkgebouw dit toelaat gaarne ontvangen.

Voor zoover zij dit wenschen kunnen deze gebruik maken van een koffietafel in de middagpauze. (Boterhammen zelf meenemen s.v.p.). Echter gaarne opgave *voor 15 Augustus.*

Berichten, welke na dezen datum binnenkomen, kunnen wij niet meer in behandeling nemen.

De Secr. der Feestcommissie,

W. MODDERMAN,

Bachstraat 8.

Ontvangen:
voor de Zending

v. d. leerlingen der Chr. Nat. School te Ter Apel (Oost) f 2.50 v. d. Congo
v. d. N. B. J. B. f 50.— id.

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.

Postrek. 167305.

De wereld eischt beschaving van vormen; God eischt vernieuwing des harten.

INGEZONDEN.

N. C. R. V. Jubileumfonds 1934.

Is Studiobouw noodzakelijk?

Wanneer in moeilijke tijden groote plannen op stapel worden gezet, staan als steeds de critici gereed, die betoogen, dat „het heelemaal niet noodig is!"

Zoo gaat het ook nu weer. De Nederlandsche Christelijke Radio-Vereeniging is thans gehuisvest in een gehuurde villa te Hilversum.

Velen onzer lezers zouden watertanden zoo'n huis te mogen bewonen, maar: ze hebben er ook geen studio onderdak te brengen!

Een studio eischt behoorlijke ruimte. Ruimte voor de omroepleiding, voor de programma-administratie, voor de boekhouding, voor sprekers, voor het orgel, voor orkesten — groote en kleine — voor de technische afdeeling, voor de gramofoonplaten, ja, nog veel meer ruimte is noodig om zulk een bedrijf goed te laten marcheeren. En dat alles zit nu op en in elkaar samengeperst in een villa, villa'tje, dat normaal ruimte biedt voor een gezin van zeg 8 à 10 personen.

Er is dan ook geen hoekje onbenut gebleven en in elken hoek van het huis zitten drie, vier menschen te werken, die elkaar regelmatig in den weg zitten of loopen, omdat er geen plaats genoeg is.

Daarom is een gebouw noodig, dat in de oogenblikkelijke behoefte voorziet van zeker drie maal zooveel ruimte. Voor de uitzendingen van zang en orkest is een behoorlijke zaal noodig, waarin ook het orgel tot zijn recht zal kunnen komen, maar zoo'n studio behoort ook voor de toekomst-omroepmogelijkheden berekend te zijn. Denk bijv. maar aan de beelduitzendingen, die zeker komen zullen, waarbij ge niet alleen het gesproken woord hoort, maar ook den man z i e t, die spreekt!

Een nieuwe, groote, eenvoudig ingerichte studio is dringend noodig en voor zulk een bedrijf is het economisch niet juist gezien daarvoor aangewezen te zijn op een gehuurde ruimte. Daarvoor is noodig e i g e n h u i s op e i g e n g r o n d.

Het bestuur der N. C. R. V. zag die noodzaak de laatste jaren groeien en de Provinciale Commissies hebben er zich voorgespannen nu op 8 O c t o b e r, d e n g r o o t e n N. C. R. V.-o f f e r d a g, een bedrag in te zamelen over heel het land van anderhalve ton om aan de N. C. R. V. te geven een eigen, nieuw studio-gebouw, dat daar verrijzen zal als

een monument der liefde van ons Christenvolk

voor het mooie N. C. R. V.-werk.

Daarmede zal de N. C. R. V. haar plaats in de rij der vier grootste omroeporganisaties waardig gaan innemen. Want ook dat mag gerust gezegd: De positie van nu is onze N. C. R. V., is onze Christelijke actie onwaardig.

Helpt ons op 8 October door Uw offer mee daaraan een einde te maken!

LEESTAFEL.

Evangelisatie-Bibliotheek. Uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

We ontvingen het tweede pakket van de 19e jaargang der E.-B. De zending bestaat uit:

1. *„Jongens van de straat"*, door Anne de Vries.

Een echt jongensboek. Onder het lezen krijgt men Cornelis van Dam — met de bijnaam van Ratje — een straatjoch, een kind uit de achterbuurt van één onzer Hollandsche steden, hartelijk lief. We kunnen het boek van harte aanbevelen. Het draagt eenigszins een propagandistische strekking.

2. *„De weg tot God"*, door D. L. Moody. 't Is een vertaling uit het Engelsch. Omdat er een weg van God tot ons menschen is door Jezus Christus, bestaat er nu de mogelijkheid om weer tot God te komen. Dat is Evangelie Het boekje bevat vele voorbeelden, die verduidelijkend werken.

3. een *wandtekstje* „Ken Hem in al uwe wegen".

4. vier *tractaten* van vier bladzijden.

d. H.

C. H. SPURGEON, der Wecker einer neuen Zeit, door A. Hoefs.

Al weer een Spurgeon-boek! En nu van de hand van de bekende Ds. A. Hoefs, vele jaren eind-redacteur van „Der Wahrheitszeuge".

Het boek begint met een overzichtelijke en zeer belangrijke inhoudsopgave. Onmiddellijk reeds bij het lezen van de „Einleitung" merkt ge, dat de schrijver eigen wegen bewandelt. Het is weer een heel ander boek dan dat van Ds. Barkey Wolf. Het boek van Hoefs is veel meer populair geschreven en is, zoo zou ik het haast wel willen zeggen, uitgegroeid tot een handboek van waardevolle gegevens, waaronder heel veel nieuwe.

Dit boek van Hoefs is prachtig gebonden en is tegen de billijke prijs van 3 Mark te krijgen. Het is een uitgave van J. G. Oncken Nachf., G. m. b. H., *Kassel*, Jägerstr. 11.

d. H.

Wie U iets van anderen over brengt, brengt anderen iets van U over.

CORRESPONDENTIE

G. E. te E. Een gedachtenwisseling in „De Christen" over de door U gestelde vraag naar aanleiding van een predikatie van Ds. B. lijkt me weinig vruchtbaar. Het komt me voor, dat U de vraag geheel verkeerd stelt. Ik zou zeggen, spreekt U er eens met Ds. B. over.

E.-R.

W. J. v. d. W. te A. De namen van al de gekozen en herkozen bestuursleden heb ik maar geschrapt. U zult dat kunnen billijken.

E.-R.

OM BEURTEN.

God geeft om beurten zon en regen,
Dan zonneschijn, dan regenvlaag,
De zonne schijnt niet alle daag,
Nòch juist wanneer het ons valt gelegen,
Het water leit niet eeuwig vlak.
Het onweer weet zijn tijd en stonden,
't Staat al aan tijd en maat gebonden,
Wat voorvalt onder 't hemelsch dak.
Gods roeden die het lichaam plagen,
Zijn bezems om de ziel te vagen.

J. VAN DEN VONDEL.

Vrijdag 17 Augustus 1934 No. 2337 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

HEIMWEE.

'k Verlang naar huis, naar 's Vaders [tempelwoning,
Waar mij een eeuw'ge vreugde wacht.
Daar zie ik Hem, mijn Heiland en [mijn Koning,
Naar wiens paleis mijn ziel zoo lang [reeds smacht.
'k Heb meengen wensch gekoesterd in [mijn leven,
Maar 'k heb geleerd die alle op te geven;
Ik heb geen oor meer voor het [aardsch gedruisch,
'k Verlang naar huis!

'k Verlang naar huis; 'k wacht niets [meer van de aarde:
Zij biedt geen zielevrede aan;
O wereld, hoe gering is uwe waarde
Bij 't goud der stad, die ik zal [binnengaan!
Zoo lang God wil, zal ik mijn kruis [hier dragen
En gaan mijn weg blijmoedig, zonder [klagen,
Toch zucht mijn ziel, zoowel bij vreugd [als kruis:
'k Verlang naar huis!

'k Verlang naar huis, het scheepje [zoekt de kusten,
De stroom vloeit tot den Oceaan;
Het kind vlijt zich in moeders arm [ter ruste,
Zoo wil ik ook tot mijne ruste gaan.
'k Heb menig lied vol vreugd en lust [gezongen,
Maar — iedre zang is door dien toon [verdrongen,
Die thans mijn ziel doortrilt in zoet [gesuis:
'k Verlang naar huis.

P. J. S.

Naar het Duitsch v. Gerok.

AAN ZEER STILLE WATEREN

OORZAAK EN VOORWAARDE.

(Die) hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij geleden heeft, en geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden. Hebr. 5 : 8 en 9.

Een bekend prediker en leider van een theologische school, schreef voor eenigen tijd een artikel over De herontdekking van het Evangelie. Het was een aansporing om zich te oefenen in de kunst het Evangelie onbevangen te lezen.

De schrijver eindigde dat artikel met het volgende te vertellen: „Onlangs wandelde ik met een nog klein kind in een tuin. Het viel mij op, dat het wel een twintig dingen opmerkte, die mijn waarneming ontgingen. Het bekeek ze allen met blijdschap en verwondering. Ik voelde, dat ik al de boeken, die ik gelezen had wel cadeau wou doen met alle vraagstukken, die ik had opgelost, wanneer ik daarvoor dezen open blik voor de werkelijkheid kon terug krijgen. Wanneer ik mijn kennis maar kwijt kon raken en de opmerkingsgave van het kind herwinnen, dan — denk ik — zou ik kunnen preeken".

Deze onbevangen blik voor de werkelijkheid kenmerkt den brief aan de Hebreën. Duidelijk zegt de groote ziel, die hier tot ons spreekt, dat hij de tegenstelling, die in den Persoon van den Heere Jezus voorhanden was, goed gevoeld heeft: *Hoewel* Hij de Zoon was, *nochtans* .... Hij belijdt, dat samenging, wat elkaar schijnt uit te sluiten.

Dat is eerbied en eenvoud, eenvoud en eerbied, noodig om de heerlijkheid van het Evangelie te ondergaan.

Christus werd *Oorzaak* van eeuwige zaligheid. Buiten Hem om wordt geen heil gevonden.

Deze onvergelijkelijke waarde kreeg Christus, als vrucht van Zijn lijden. Door Zijn lijden „leerde Hij gehoorzaamheid en werd geheiligd". Zijn lijden was niet toevallig, niet gedwongen, maar overgave, gehoorzaamheid aan God, zelfofferande en dat in een zin, die wij wel nooit zullen vatten.

Het doel, dat Jezus voor oogen stond was heerlijk, maar de weg daarheen ging door ontlediging en verbreking. Dagelijks moest Jezus Zijn leven afleggen, dagelijks het in gehoorzaamheid offeren. Wat Hem dat kostte blijft voor ons in een ondoorgrondelijk donker. We missen het vermogen ons dat te reäliseeren.

Door deze totale verbreking, die de discipelen wegjoeg en de wereld in lachen deed uitbarsten — daardoor heeft Hij Heilandswaarde gekregen.

Voor wie?

Zij krijgen er deel aan, die naar Hem hooren, Hem gehoorzaam zijn. Die allen.

Er zijn er, die Hem liefhebben, maar ze hebben Hem niet lief boven alles . . . .

Er zijn er, die Hem volgen, maar voorwaardelijk . . . .

Er zijn er, die Hem dienen, maar niet met heel hun hart . . . .

Er zijn er, die Hem hooren, maar Hem niet gehoorzaam zijn . . . .

Omstandigheden dringen tot uitstel.

Steenen des aanstoots liggen in den weg.

Vleesch en bloed weerhouden ons.

Maar . . . . wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad?

Zette in uw gehoorzaamheid de gehoorzaamheid van Christus eeuwige vrucht!

L.

III

EEN SPIEGELBEELD GODS

De weerkaatsing van de heerlijkheid Gods.

(Slot.)

Lieve zusters, wij willen nu zien de uitleving van het Goddelijk beeld in ons practische werk der *Zending*.

Wij lezen in het Johannes Evangelie de woorden van den Heer Jezus: dat Hij wenscht dat wij allen één zijn met Hem, — en gelijkerwijze de menschen van Hem bekennen mogen, dat Hij van den Vader gezonden is, zoo mogen zij dan van ons bekennen, dat wij van Hem gezonden zijn. —

Gezonden in deze wereld om de blijde Boodschap te brengen van Goddelijke liefde en verlossing van zonde! Welk een Goddelijke roeping!

Laten wij Baptiste vrouwen dus ook hierin het spiegelbeeld van onzen Heiland mogen zijn, van God gezonden Evangeliepredikster, werkende met liefde in het Koninkrijk Gods, een ieder naar haar aard en gaven, helpende met nijvere handen aan het groote werk der zending op alle terrein.

Wij weten dat onze vereeniging Zusterhulp de inwendige zending beoefent, uitzaaiïng van het Evangelie, steun aan zieken en behoeftigen, alles wat de Heer op onzen weg zendt.

Wij weten dat Zusterhulp de uitwendige zending behartigt, kleeding naait, geld en goederen stuurt aan het Zendingstation van zuster Reiling, Yakusu, in de Belgische Congo.

Zusters, laat ons van harte allen aan dat werk meehelpen en wekt uwe vriendinnen op om mede te doen! Jurken worden genaaid voor de inlandsche meisjes daar, zij worden gehuisvest in nette steenen huisjes, zij worden opgevoed in lezen en schrijven, in verplegingswerk en verbandleer, maar voorál, zij worden geleid aan de voeten van Jezus, tot bevrijding van afgoderij en tot aanneming van de liefdevolle redding en het geloof in Christus! En zoo verrijkt keeren zij later naar haar dorpen diep in de binnenlanden terug, om daar zelf te gaan werken aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Wie van ons zal niet van harte hare gaven offeren voor dat mooie werk?

Een echte Baptist is een echte zendeling. Daarom heeft ieder Baptistenland zijn bizonder zendingsveld.

De Engelsche Baptisten werken in China en de Belgische Congo, de Duitsche Baptisten in Kamerun in Afrika, met de Amerikanen. De Fransche Tabernakelzending werkt aan de Ivoorkust, ook in Afrika.

Maar ziet, nu hebben wij Nederlandsche Baptisten nog een mooi arbeidsveld, dat open ligt. Wij zijn als Nederlanders in het bezit van een rijk tropisch land, waar wij echter als Baptisten niet vertegenwoordigd zijn, d. i. ons koloniaal gebied, ons eigen Indië.

En het is toch het erfdeel onzer vaderen....

Daar gaat in deze wereld een film rond, die veel bewondering wekt in Europa en Amerika en zij draagt den naam: „Java, het Paradijs der aarde". Een wonderlijke titel — in zijn tegenstellingen!

Dat prachtige land, daarop in beeld gebracht is ons eigendom, van een ieder van ons persoonlijk — en zouden wij dat niet beter mogen gaan waardeeren, door ook daar ons Baptiste Zendingswerk te openen? Deze boodschap is ons reeds eenige jaren geleden door de Amerikaansche Baptisten toegezonden. En ik mag hier wel dit woord tot u spreken, want God Zelf heeft eens mijn wieg geplaatst op een der berghellingen van dat bloeiende land.

En wij weten, dat daar veel behoefte is aan het liefderijke Evangelie van Christus. De inheemsche bevolking bukt zich onder den dwang en het bijgeloof in een booze geestenwereld of onder den heerschzuchtigen, strijdlustigen Islam der Mohamedanen. En van de blanke wereld zijn er duizenden en duizenden twijfelend of ongeloovig.

Een paradijs, maar met zielen in duisternis!

Wel wordt er veel zendingswerk verricht. In het laatste jaar kwamen er 14.000 menschen tot het Christendom, dat is een groot getal — maar bedenkt, dat daar een volk is van 60 millioen zielen, verlorenen voor God die wachtende zijn, wachtende op verlossing in Christus!

En daar is nog geen enkele vrucht van Baptiste Zending.

O zusters, hoe heerlijk zal het zijn, als ook daar eens een Baptiste kerk zal worden gebouwd, als ook daar eens een Zendingshospitaal kan worden gevestigd! Als een zuster als evangeliste en ziekenverpleegster daar aan het werk mocht gaan! Hoe heerlijk, als onze jonge menschen, die daar werken in de cultures en op de handelskantoren, ergens een liefdevolle Baptiste gemeente konden vinden, waar zij met hun vermoeide ziel de troostende nabijheid van den Heiland, de opbeurende gemeenschap der broeders en zusters konden aantreffen! Wie van ons wil niet voor dat doel hare gaven offeren? God zegene ook dezen arbeid en het fonds, dat hiervoor gesticht wordt.

Lieve zusters, laat ons voor het prachtige werk der Zending de handen ineenslaan en de gelden bijeenzamelen. Al is het „klein begonnen", eenmaal zal het zijn „groot gewonnen".

Maar — dan moeten wij zorgen dat de handen ineengestrengeld blijven en nooit moede worden en nooit loslaten! De vele kleine regendruppels vormen de beekjes en de vele kleine beken stroomen samen tot de groote rivier. Met Gods hulp zal deze rivier ontstaan en stroomen. De Bijbel zegt: „de rivier Gods is vol water". Zij is breed en krachtig en stroomt altijd door, haar vruchtbaar water uitvloeiende over de oevers, de landen rondom. Dat komt omdat God ergens Zijn verborgen bron heeft geplaatst, immer vloeiende door Zijn genade, door Zijn kracht. In den Duitschen Bijbel las ik: „Gottes Brünnlein hat Wassers die Fülle".

Gods kleine bron heeft water in overvloed. Dat wordt ons hier heerlijk voor oogen gebracht: Gods bronnetje, zonder ophouden opwellend uit een verborgen waterader in den bodem, tusschen de rotsen, heldere druppels rondspattend en kabbelend wegstroomend als een eeuwig beekje.

Zusters, ziet, die verborgen bron ligt bij ons. Zij ligt verscholen in ons hart, in onze liefde voor den Heer, in onze liefde voor de Zending en in ons aanhoudend gebed tot God. Deze verborgen bron ligt in ons vertrouwend geloof in den Heiland, Die Zijn werk, dat een eeuwigheidswerk is, nimmer laat varen en Die ons op het gebed al Zijn rijke gaven zal schenken, Zijn leiding, Zijn eeuwige kracht tot werkzaamheid.

Die Heiland roept ons om als Zijn discipelen te leven, de wereld in te gaan en overal Zijn eeuwige liefde uit te dragen.

O, mogen wij allen aan deze verheven roeping voldoen.

Moge het den Heer in den Hemel behagen ons te zegenen, en een ieder van ons te bekwamen, om in de rijkste beteekenis van het woord te worden:

een spiegelbeeld Gods!

En mogen wij gaan van heerlijkheid tot heerlijkheid, geleid door den Heiligen Geest!

Wij danken allen met deze woorden:

Heer, 'k dank U; omdat Gij met 's levens lust en lijden
De steenrots van mijn hart ten akker woudt bereiden
Voor 't langzaam kiemend zaad van Uwe liefde, o God.
Omdat Gij, hoe beweeglijk ook mijn aardsche levenslot,
Mijn hart met Uwe liefde als brandend hebt herboren,
Mijn oog tot straling van Uw schoonheid hebt verkoren,
Mijn ziel tot glanzend spiegelbeeld van U, mijn God.

III

DE GROOTE MOEILIJKHEID VOOR HET GEMEENTELIJK LEVEN.

Ons gemeentelijk leven heeft veel moois. Er is in onze gemeenten inder-

daad gemeenschap in Christus. Menigeen, die er mee in aanraking kwam, heeft het gevoeld. Menschen van andere kerken hebben getuigd: „Hier is iets, wat men bij ons niet heeft". Er is geestelijke gemeenschap; en dat is een levensbehoefte voor de wedergeboornen.

Hierbij kunnen we ons evenwel niet ontveinzen, dat wij in ons gemeentelijk leven ook heel wat moeiten hebben. Moeiten van allerlei aard; groote en kleine. Sommige daarvan tel ik niet al te veel. Er is hier op aarde nu eenmaal niets, dat volkomen is. Er is overal gebrek en er zijn overal moeiten. Vele er van moet men maar niet te zwaar opnemen. Het beste is, er net mee te doen als met de kleine hindernissen aan een overigens gezond lichaam: Als je er niet aan denkt, doet het dikwijls ook niet zeer.

Maar we hebben ook dingen in ons gemeentelijk leven, die als ernstige kwalen de gezondheid ondermijnen en het lichaam krachteloos maken. Op onderzoek uitgaande wordt dan veelal één en dezelfde oorzaak gevonden. Een groote moeilijkheid, die vele kleine voortbrengt en bestaande groot maakt, is *de* moeilijkheid van het gemeentelijk leven; dat is het „lieve ik" van de leden, van ons allemaal.

Men zou eigenlijk meenen te mogen verwachten, dat dit wezentje in de Baptiste gemeenten niet bestond. Wij belijden immers in den doop, dat wij met Christus gestorven zijn en nu door Hem in nieuwigheid des levens wandelen! Toch is dit beest aanwezig en het speelt een groote rol . . . . om te verstoren! De geschiedenis onzer gemeenten is een geschiedenis van zegeningen Gods, maar ook van veel strijd van menschen.

Door belijdeniskwesties hebben onze gemeenten wel eens geleden, maar niet het meest. Twisten tusschen personen hebben ons het meest geschaad. Zelfs de ernstige afwijkingen van hen, die om hun zondigen wandel uitgesloten moesten worden, hebben in de gemeenten niet zooveel onheil aangebracht als de wrijvingen tusschen vooraanstaande personen. Soms zijn de gevolgen van zooiets allerdroevigst en zóó, dat ieder ze ziet. Maar ook wanneer het niet zoo direct zichtbaar wordt voor iedereen, veroorzaken zulke dingen veel leed in de harten en zijn ze een verstopping van de kanalen, waardoor we Gods zegeningen moeten ontvangen.

Het „praten" is een leelijk iets. Er komt heel wat ellende uit voort. Wij kunnen er nooit genoeg voor op onze hoede zijn. Maar het ergste is het niet. Men kan het vergelijken met een zich bewegen tusschen brandnetels, waar men zich tenslotte geen raad meer bij weet. In den regel maakt men zich dan echter wel uit de voeten — blijft in 't vervolg wat meer „afstand bewaren", en zet het leven voort met een nieuw voornemen.

Men zou meer dingen kunnen noemen, die leed veroorzaken, maar zij staan alle in de 2e, 3e of 4e plaats. Het „lieve ik" is ***de groote*** moeilijkheid.

Als invloedrijke personen hun positie bedreigd zien of zich in hun eer tekort gedaan gevoelen, dan staat de zaak gespannen. Dan meent men vaak niet te m o g e n rusten, eer het „recht" heeft gezegevierd. Alles concentreert zich een tijdlang op de hangende kwestie. Het is, alsof het gaat om een „heilig" recht; met Kruisvaardersijver wordt er gestreden. Het schijnt zonde te zijn om schade en ongelijk te lijden en zichzelven te verloochenen. De liefde verkoelt. Het werk voor den Heer komt stil te liggen. Het „lieve ik" vraagt alle aandacht èn vele offers.

O, broeders voorgangers, bestuursleden en afgevaardigden der gemeenten, bedenkt dat het woord van den Heiland zuiver is en goed, en dat wij het niet alleen hebben om het te lezen, maar om het te doen. Hij heeft tot ons gezegd: „Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven". Petrus wilde zichzelf redden en moest toen wel den Heer verloochenen. Er was geen andere keus! Zoo is het steeds!

Als uw „lieve ik" zich roert om eer of recht, ga dan in uw binnenkamer en verloochen het in het gebed voor den Heer! Alle vroomheid begint in de binnenkamer. Daar moet ook de zelfverloochening beginnen. Als het daar niet gaat, gaat het nergens; dan is de zaak verloren! Maar daar gaat het, en daarom is de zaak niet verloren! God zij geprezen!

Ik zeg dit niet luchthartig, alsof het een lichte zaak ware: de ervaring heeft het wel anders geleerd. Maar het is een goede zaak; d i t is een heilige zaak. Het wezen van de bekeering is: één worden met Christus' dood. In den doop hebben wij het beleden. Daarom heeft het „lieve ik" geen rechten meer. Het moet verloochend worden. Anders kan Christus niet in ons leven. We kunnen niet meer dankbaar en gelukkig zijn in den Heer. We moeten vechten en . . . . . verliezen het leven.

De zelfverloochening is een heilige zaak; ze is ook een heerlijke zaak, ze is het voornaamste punt in ons Chr. leven, want Christus *is* opgestaan. En indien wij met Hem zijn, zullen wij in nieuwigheid des levens wandelen.

Tot zoover over onze houding tegenover ons eigen „lieve ik". Over onze houding tegenover dat van den ander heb ik ook nog iets te zeggen.

Het „lieve ik" van den ander is natuurlijk even rechteloos en verwerpelijk als het onze, maar wij hebben er toch een andere houding tegen aan te nemen. Het „lieve ik" van den ander is voor ons vaak het kruis, dat wij opnemen moeten.

Het klinkt een beetje vreemd: Ons eigen ik moeten we verloochenen en dat van den ander opnemen. En toch heeft dat evenmin rechten als het onze, en moet het evenzeer verloochend worden ook. Is het dan niet goed, dat wij terstond bereid zijn, om dat te doen? Dat zou men wel zeggen, maar de zaak is zóó gesteld, dat wij op die manier worden menschen, „die zich met eens anders doen bemoeien". En dat geneest niet, maar verergert de kwaal. Natuurlijk kan een woord van vermaan, mits door de liefde gesproken, op zijn plaats wezen; maar dat is toch weer iets ànders, waarover ik thans *niet spreken* kan. Er is iets anders, waarop ik nog moet wijzen.

Die van harte bekeerd zijn, dus één geworden zijn met Christus' dood, zijn toch niet in letterlijken zin gedood. Men kan wellicht een gelijkenis maken op het telkens weer uitbottend onkruid, dat altijd opnieuw gedood moet worden, als het niet de overhand zal krijgen. Daarom moeten Gods kinderen op aarde steeds met het kruis vereenigd blijven; zij moeten het kruis o p n e m e n. En er is geen kruis, dat beter werkt dan het eigen ik van een broeder of zuster, als het maar wordt opgenomen. Indien we ons er af maken, helpt het ons niet. Verweren we ons er tegen, dan verwoest het ons van binnen. Maar nemen we het op, dan brengt het ons — zijns ondanks — een zegen!

Zoo komen we weer bij ons zelf terecht, en bij ons eigen „lieve ik". Want indien wij het „lieve ik" van den broeder (als een kruis, dat we noodig hebben) opnemen, dan verweert dat van onszelf zich als een, die worstelt om aan den dood te ontkomen. En dat is begrijpelijk, want dan gaat het werkelijk om leven of dood.

Mijne broeders, maakt U als 't u blieft niet goedkoop van deze zaak af, w a n t h i e r h e b b e n w e d e g r o o t e m o e i l ij k h e i d v o o r h e t g e m e e n t e l ij k l e v e n. H i e r m o e t e n w e d o o r d e g e m e e n s c h a p m e t J e z u s C h r i s t u s o v e r w i n n e n of onze beweging moet verdorren en vergaan.

Wij zijn hier als voorgangers, bestuurders en vertegenwoordigers der gemeenten, als de vooraanstaanden in het werk; dat het dan maar onze grootste zorg zij, dat wij vooraan staan bij Jezus, ziende op Zijn kruiseswonden, stervende in Hem, opdat Hij ook leven kan en verheerlijkt worden in ons en in onze gemeenten.

K. R.

III

VIJFDE BAPT. WERELD CONGRES TE BERLIJN.

Twaalf van onze Nederlandsche voorgangers aanwezig.

In de geschiedenis van het Bapt. Wereld Verbond en van onze Ned. Unie is het bepaald een niet nog eerder voorgekomen feit, dat 12 van onze voorgangers daaraan deel mochten nemen.

Onze Bapt. gemeenten, die hun voorgangers dit bezoek mogelijk maakten, hebben er recht op daarvoor dankbaar erkend te worden.

En mij is het een waar genoegen, als Secret. van „onze broederschap", door een beperkt berichtje daarvan in ons orgaan blijk te geven, wetende, dat ik de tolk ben van al de broeders.

Grootere en meerdere berichten, die niet rechtstreeks op mijn terrein liggen, zullen zeer zeker te zijner tijd door de redactie of wie ook, volgen.

Vrijdag 3 Aug. ving onze reis onder een lachende hemel aan. Des avonds te 9 uur eindigde die in de groote wereldstad Berlijn, waarin wij de dagen van het Congres „burgers" zouden zijn.

Onder een stroomenden regen betraden we hare straten. In onze tijdel. gehuurde groote woning gingen we binnen en verdwenen in hare kamers als bijen in hun cellen, om de Congres-honing te verzamelen en daaruit mede te dragen naar onze gemeenten in Nederland.

De stroomende regen, die ons als pas ontkomenden aan de zee deed gelijken, was ons een ware profetie van den geestelijken stroom, waarin we zouden worden gedompeld, om intusschen niet als beklagenswaardige schipbreukelingen op het strand te worden geworpen, maar te worden „als krachtige helden, Gods wil doende, gehoorzamende de stemme Zijns Woords".

O, wat zijn het wonderheerlijke, onvergetelijke uren en dagen geworden, daar in die groote wereldstad!

Die groote millioenenstad zag een *groote* schare van duizenden baptisten bijeen, uit 60 verschillende landen. Wij zagen en spraken de zwarten met de blanken — de Chineezen, Japanners, Indiërs, Scandinaviërs, Russen, Duitschers, Engelschen, Hollanders, Franschen, Amerikanen — uit Oost en West, Noord en Zuid Europa. — Ja van de vier windstreken en einden der aarde.

Wij luisterden naar hun samenzang, hun koorgezangen als de stemme veler wateren. Onze ziel werd verheugd en ontroerd als wij in deze duizendvoudige menigte een profetie zagen van de ontelbare schare, vereenigd voor Gods Troon en het Lam. Wij werden bevestigd door de velerlei toespraken en besluiten, die het Congres nam, in onze beleden beginselen, die een vaste grond hebben in de leer en in het leven en sterven en herleven van onze Heiland Jezus Christus. Christus en Hij alleen was en bleef het midden van begin tot einde van het Congres.

In ons werd de overtuiging versterkt, *dat wij als baptisten een wereldtaak hebben, een toekomst hebben, één doel hebben,* n.l. om een vrij volk te zijn, geschaard om Christus, gebonden aan Christus, het Hoofd Zijner Gem., vereenigd in den Vader en den H. Geest.

O, hoe wenschten we in onze ziele: waren toch al onze baptisten brs. en zrs. uit Nederl. op dit Congres aanwezig.

Want onze perspectieven zijn verwijd, onze energie is versterkt, onze hoop verlevendigd, onze liefde is opgelaaid uit de volheid van God.

O, wat een blijde gezichten merkten we. Wat een handdrukken van onze bekenden. Studiegenooten, na jarenlange scheiding, zagen en spraken elkaar weer.

Ontmoetingen hadden plaats van gestorven gewaande brs. en zrs., die onder lachende blijdschap elkaar bijna omhelsden.

Gebeden werd er tezamen in verschillende talen. Het herinnerde ons aan den zaligen Pinksterdag in Jeruzalem, toen de H. Geest werd uitgestort.

Sommigen onzer gel. voorgangers hebben 't Woord Gods gebracht, Zondag 5 Aug., in verschillende Bapt. kerken van Berlijn.

Zij waren gezegend en wilden om 's Heeren wil dien zegen doorgeven als bereidwillige, trouwe dienaren Gods. Het was hun blijdschap getuigen te zijn ook in Berlijn en de Heere gaf daartoe schoone gelegenheid.

Zonder dat de Redactie mij zou willen bekorten, moet ik nog enkel dit zeggen: De Nederl. geünieerde gemeenten hebben een stoffel. offer gebracht door het gevoteerde bedrag voor het Congres ten behoeve harer voorgangers, doch welk offer in geenen deele opweegt tegen de geestel. zegen, dien de dienaars der gemeenten hebben ontvangen en geestel. waarden zijn toch meer dan de stoffel.! God vergelde de gemeenten de daad van haar liefde.

Als een verrassing begroetten wij onder de congressisten ook br. Terbraak uit Hengelo (O.) br. J. Fijn, Treebeek, Juff. Hof v. Groningen en een br. van Utrecht, Hardenberg en verloofde, alsook onze toekomstige Congo-Zendeling Doornkamp.

Vrijdagav. te 10 uur, de 10e Aug., werd het 5e Bapt. Wereldcongres gesloten. De slotbijeenkomst werd door 7 à 8 duizend menschen bijgewoond. Wat een aanblik, wat een oogenblik! Onder begeleiding van muziek en gemengd koor werd door al de aanwezigen de slotzang aangeheven voor Gods aanschijn staande, opruischende als de stemme veler wateren, waarvan het slotvers vertaald luidt:

En scheiden wij alhier,
dan geeft dit diepe smart;
doch blijven in den Geest vereend,
en wandelen hemelwaarts. Amen.

Op Zaterdag 11 Aug. mochten we onze geliefden in Holl. wederzien.

Sneek. H. VISSER.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Simon. Filippus en de kamerling.

Hand. 8.

Les voor Zondag 2 Sept. 1934.

Christenvervolging.
Simon lid der gemeente.

„Het bloed der martelaren is het zaad der kerk", hebben de kerkvaders gezegd en dat is steeds waar geweest. Een groote vervolging tegen de gemeente ontstond met den martelaarsdood van Stefanus. Vooral tegen het talrijke deel der gemeente, bestaande uit Grieksch-christenen, woedde de vervolging. Enkele malen wordt de naam genoemd van Saulus, die zijn uiterste best deed de gemeente uit te roeien. Reeds bij den dood van Stefanus was hij tegenwoordig geweest en het had hem goed gedaan. Men had zich tot dusver bepaald tot de leiders, de apostelen, maar nu werden de leden der gemeente aangetast. Dat zullen velen met genoegen hebben gezien. — Maar vele leden der gemeente gingen de stad uit. De Heer had er immers Zelf van gesproken, dat, wanneer men in de eene stad vervolgd zou worden, men in een andere zou vlieden. In Judea en Samaria kwamen de leden en vertelden overal van hun ervaringen met den Heer, hun Heiland. Vooral één uit hen, een collega van Stefanus, ook een diaken, Filippus, predikte te Samaria Christus, en vele Samaritanen, die Hem bij de fonteine Jacobs hadden leeren kennen, wilden zeer graag meer van Hem weten. Groote wonderen en teekenen geschiedden daarbij, en het was geen wonder, dat er groote blijdschap in de stad was over deze dingen. In de stad woonde echter ook een toovenaar, die door zijn kunsten een reuze succes had gehad onder de eenvoudige menschen. Maar waar de waarheid Gods doordringt, moet het rijk van den leugen wijken. Zij, die tot het geloof kwamen, werden op de belijdenis huns geloofs gedoopt in den naam van den Heer Jezus Christus. Vs. 12. Zelfs de toovenaar, Simon, beleed zijn geloof in Jezus en liet zich doopen en kwam

geregeld luisteren naar de prediking van Filippus. Het gerucht van deze gebeurtenissen te Samaria drong ook door tot Jeruzalem, en toen deze dingen in de vergadering der apostelen besproken werden, werden Petrus en Johannes daarheen gezonden. De beide apostelen baden tot God om den Heiligen Geest voor de Samaritanen en leidden daarbij de nieuwe geloovigen de handen op. Simon lette daarbij meer op het laatste dan het eerste en daar hij meende, dat de apostelen deze macht naar eigen believen konden uitdeelen, bood hij een som geld aan, om ook deze macht te mogen hebben. Onmiddellijk neemt Petrus in heilige verontwaardiging het woord om Simon te bestraffen. Het hart van Simon is niet recht. Onder den nieuwen mantel des christendoms draagt hij toch nog het oude, ongebroken, ijdele, egoïstische hart. Hij is een huichelaar. In de kerkelijke taal wordt het met list najagen van geestelijke waardigheden of het heilige ambt gebruiken als een middel tot enkel tijdelijk voordeel behalen nog steeds aangeduid met het woord „Simonie". Ook voor Simon is er echter nog redding, zoo hij zich slechts bekeert. Daarop gaat Simon helaas niet in, wèl is hij afkeerig van de bedreigde straffen en poogt die te ontgaan. Dat wij allen eerlijk en oprecht tegenover den Heer en Zijn zaak mogen staan!

Filippus en de Moorsche kamerling.

Filippus krijgt nu een bevel van een engel om naar een andere plaats te gaan. Hij had te Samaria kunnen blijven, waar het immers met zijn werk zoo goed ging. Hij had ook met de apostelen naar Jeruzalem terug kunnen reizen, maar neen, hij gaat waar de Heer hem roept. Al moet hij ook gaan naar een plaats, die woest is. Hij stond op en ging. Hij heeft misschien liggen slapen en in een visioen het bezoek van den engel gehad. Op dien woesten weg merkt hij al spoedig, wat hij te doen heeft. Daar komt een prachtig rijtuig aan. Daarmee reisde een Moorsche minister, een minister van financiën van de koningin van Candacé, Ethiopië, het zuidelijk van Egypte gelegen hoogland, nu bestaande uit het gebied van Nubië, Cordofan en Abessinië. Het talrijke gevolg hield zich zoo rustig mogelijk, want zijne excellentie was in een ernstige studie verdiept, hij las hardop uit de rol van den profeet Jesaja. Hij was geen vacantie-reiziger, maar een vrome pelgrim, die zich uitstrekte naar de kennis van den levenden God. Hij had Hem reeds kennen geleerd als proselyt der poort, d.w.z. een Jodengenoot uit de Heidenen. De Geest gaf Filippus een nieuwe wenk, om zich bij dien wagen te voegen. „Verstaat gij ook, wat gij leest?" is zijn vraag. Zonder complimenten gaat hij direct op zijn doel af. De kamerling heeft juist behoefte aan een leeraar. Filippus wordt uitgenoodigd mee op den wagen te komen. Het was Gods leiding, dat de kamerling juist die verzen bij Jesaja moest lezen, dat onze evangelist aanleiding had, te wijzen op het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Filippus vertelde hem nu alles wat hij wist van Jezus en wat hij zelf ervaren had. Hoe hij lid was geworden van de gemeente van Jezus en hoe hij een ambt had gekregen en nu het evangelie ook verkondigd had te Samaria. Het is hier zoo geweest als altijd, wanneer getrouwe belijders van Jezus belijdenis afleggen van de hoop, die in hen is, de Heilige Geest doet Zijn werk. De kamerling zag water en begeerde ook in de gemeente van Jezus te worden ingelijfd door den doop. Dat kan alleen, wanneer er werkelijk geloof aanwezig is. De kamerling beleed zijn geloof in Jezus en toen daalden zij beiden af in het water en de kamerling werd door Filippus gedoopt. Filippus moest nu weer aan andere menschen en andere streken het evangelie brengen, terwijl de kamerling verblijd verder reisde.

D. G. B.

Petrus te Joppe. Cornelius.

Hand. 9 : 31—10 : 48.

Les voor Zondag 9 Sept. 1934.

Wat te Joppe gebeurde.

Langzamerhand was het rustiger voor de gemeenten geworden, één van de ergste vervolgers der gemeente was zelf tot bekeering gekomen, waarover wij later nog zullen hooren en overal in Judea, Samaria en Galilea ontstonden gemeenten. De Heer Jezus werkte overal door de bekeering van zondaars, de genezing van zieken en zelfs werden soms dooden opgewekt. Dicht bij Joppe lag Lydda (vs. 38). Daar was een man, die al acht jaar ziek geweest was, en als Petrus een bezoek bij deze man brengt zegt hij: „Eneas! Jezus Christus maakt u gezond!" Niet de apostel doet het, maar de Heer. Het was geen wensch, maar een innerlijke zekerheid, waardoor Petrus zoo kon spreken. Het gebeurde dan ook werkelijk en dit wonder was aanleiding, dat velen hier te Lydda den Heiland zochten en aannamen. Het gerucht van het genezingswonder te Lydda verspreidde zich al spoedig ook buiten de stad. Ook te Joppe, de zeehaven van Jeruzalem, de zeestad aan de Middellandsche zee, hoorde men er van. Daar was ook een ernstig zieke, en wel een lid der gemeente aldaar, Tabitha, of Dorkas, in onze taal zouden wij zeggen Gazelle, en zij was een vrouw, die heel veel goed deed. Vooral zorgde zij voor het maken van kleedingstukken voor de weduwen. Deze vrouw stierf juist in die dagen. Juist bij het verlies beseft men vaak eerst recht wat men bezeten heeft. Zoo scheen het ook hier te gaan. De gemeente besefte wat zij aan dit vrouwelijk lid verloren had. Daar men gehoord had van Petrus' aanwezigheid te Lydda werden twee mannen daarheen afgezonden om hem te verzoeken mee te gaan naar Joppe. Petrus was onmiddellijk bereid. Zoodra hij daar gekomen was, werd hij in de opperzaal gebracht waar het lijk van Tabitha lag. Met tranen in de oogen liet men hem allerlei kleedingstukken zien, die de overledene had gemaakt. Toen gebeurde een wonder. Eerst verzocht Petrus alle aanwezigen heen te gaan. Hij heeft zeker gedacht aan hetgeen Jezus gedaan had bij de opwekking van het dochtertje van Jaïrus. Toen knielde hij tot ernstig gebed neer en toen hij innerlijk de zekerheid had van hetgeen de Heer wilde doen wendde hij zich tot Tabitha met de woorden: „Tabitha! sta op!" Toen deed zij de oogen open en als zij Petrus zag, zat zij overeind. Wat zal dat een blijdschap geweest zijn. Hoe zal het geween veranderd zijn in gejuich. Het ging natuurlijk als een loopend vuurtje door geheel Joppe en velen kwamen tot het geloof in den Heer. Petrus had nu wel een en ander te doen en het was gewenscht dat hij nog een poosje te Joppe zou blijven, hetgeen hij deed, en hij woonde in dien tijd bij een man, die ook Simon heette, een leerlooier.

Cornelius.

In Palestina lag een regiment, bestaande uit geboren Romeinen, en in het garnizoen te Cesarea commandeerde een officier met een oud-Romeinsche naam, Cornelius. Hij was een godvreezend mensch en een zeer schoon getuigenis wordt ons van hem gegeven. Deze man, die geregeld tot God ging in het gebed, zag tijdens het gebed, op de negende ure, d.i. drie uur 's middags, als men toch niet in slaap is als in den nacht, een engel inkomen met de boodschap, dat God notitie van hem genomen had en dat hij naar Petrus te Joppe bericht moest zenden opdat deze zou komen en zeggen, wat hij te doen had. De Heer gebruikt bij voorkeur menschen, Zijn getuigen, predikers, zondagsschoolonderwijzers, enz. om den weg der zaligheid aan te wijzen. Onmiddellijk voerde Cornelius de opdracht des engels uit. De godvreezende heer heeft ook godvreezende dienstknechten. Twee huisknechten en een godvreezende soldaat gaan op reis naar Joppe om de boodschap aan Petrus over te brengen.

Den volgenden dag, als het gezantschap Joppe reeds nadert, omstreeks de zesde ure, d.w.z. 's middags om twaalf uur, is Petrus op het dak van het huis verzonken in het gebed. Dan is de zon op 't heetst, dan droomt en sluimert in het Oosten alles. Maar Petrus krijgt honger en verzoekt iets te eten. Terwijl men dit voor hem bereidt krijgt hij een

vertrekking van zinnen. De aardsche behoeften moeten een wijle zwijgen voor een hemelsche openbaring. Hij ziet een groot linnen laken aan de vier punten als door engelenhand vastgehouden op aarde nederdalen en daarin waren allerlei soorten dieren, viervoetige en wilde en kruipende dieren en de vogelen des hemels.

„Sta op, Petrus! slacht en eet!" werd hem daarbij toegeroepen. Petrus schrok. Hij had nog nooit iets onreins gegeten en daarom weigert hij. Maar hij mag niet onrein noemen, hetgeen God gereinigd heeft. Als Petrus niet weet wat dit alles te beteekenen heeft, staan daar de drie mannen aan de deur en de Geest gebiedt Petrus nogmaals uitdrukkelijk met hen mee te gaan. Zij brengen hun boodschap over en Petrus ontvangt hen in huis. Den volgenden dag gaan zij op reis naar Cesarea en tevens enkele broeders van Joppe, die graag mee wilden. Cornelius verwachtte hen reeds en had zijn familieleden en vrienden uitgenoodigd, tegenwoordig te willen zijn. Als Petrus binnenkomt, bewijst Cornelius hem goddelijke eer, door voor hem neer te vallen en te aanbidden. Maar Petrus verklaart dat hij zelf ook slechts een mensch is. Dan vertelt Petrus uitvoerig wat hij weet van Jezus en tijdens die heerlijke boodschap ontvangen allen den Heiligen Geest. Petrus verstaat nu waarom hij dit alles moest beleven en dat ook de Heidenen die tot bekeering komen, zonder besnijdenis, door den doop in de gemeente moeten worden opgenomen. Op zijn bevel werden allen gedoopt.

D. G. B.

III

HOE 'T IN BERLIJN WAS.

Dicht bij de groote vergaderzaal waarin wij dagelijks vertoefden en die ongeveer een 15000 menschen kan bevatten, bevindt zich een radio-zendstation. De hoogte van de toren bedraagt 138 meter, terwijl de bezoeker met een lift tot 124 meter kan stijgen, om op een platform aan te landen, vanwaar hij een buitengewoon mooi uitzicht heeft over de stad Berlijn. Op zulk een hoogte, afstand, krijgt men een overzicht over de geweldige huizenzee die nooit schijnt te willen eindigen. Over dit bonte meer hangt steeds de rook der duizende schoorsteenen. Fabriekspijpen en kerktorens bestrijden elkander in aantal en hoogte. Er zijn in Berlijn, volgens onze gids in een tocht door deze stad, niet minder dan 369 kerken, zoodat U mijn lezer, als U ooit deze millioenenstad bezoekt al is het ook in een schrikkeljaar iedere dag een andere kerk kunt bezoeken, de feestdagen meegerekend.

Als men door de eindelooze straten wandelt heeft men natuurlijk geen begrip van de grootte, en daarom ook niet van al wat daarmee samenhangt bijv. voedselvoorziening, verkeersmogelijkheden, enz. Eerst wanneer men boven de stad staat en de grootte daarvan overweldigend werkt, komt met de klaarheid door de overzicht, ook het inzicht in de vraagstukken daarmee samenhangend.

Zoo ongeveer gaat het mij ten opzichte van het congres, dat nu weer achter ons ligt. Als men er midden in zit ziet men van louter boomen het bosch niet. Men ontmoet oude kameraden, maakt kennis met nieuwe menschen, spreekt indien mogelijk diverse talen of hoort ze spreken, luistert naar een rede en betracht tegelijkertijd een negertype, ziet een Nederlandsche collega en overdenkt vanwaar hij komt, waarheen hij gaat en waar hij eet. Ja, daarover zou heel wat te vertellen zijn, maar ik moet mij beperken tot de indrukken die de conferentie of het congres op mij maakte.

Laten we ons aan het woord congres houden. Dat past hier beter en we vervallen nooit in de fout die een eenvoudige zuster maakte op een vergadering in ons eigen dierbaar confereerend vaderland, die maar steeds sprak van „een gezegende concurrentie".

Zoo'n congres geeft ontegenzeggelijk veel indrukken — alleen — men moet eigenlijk eerst op een behoorlijke afstand gekomen zijn, wil men alles overzien en de kracht er van meten.

Ik wil dan eerst over enkele uiterlijke dingen wat zeggen.

De plaats van samenkomst. Niet in het centrum, maar aan de rand van de stad, waar meerdere gebouwen zich bevinden voor tentoonstellingen. In één dier geweldige zalen bevinden wij ons gedurende deze dagen. Een machtig platform waarop bestuurstafel en stoelen voor zangers(essen), speellieden en bezoekers, biedt zeker een kleine duizend menschen plaats. Op de achtergrond een geweldig schilderij der drie apostelen van de vorige eeuw Carey, Spurgeon en Oncken. Zij manen ons gedurig te denken *aan hunne* arbeid die wij voort moeten zetten. In de bijna eindelooze ruimte hangen tallooze luidsprekers zoodat ook de verstverwijderde alles kan hooren. Denk u in — zulk een zaal — vol menschen, die allen één Heer, één geloof, één doop belijden, samengestroomd uit alle deelen der aarde, van vele naties en tongen — nu zingen zij samen en 't is als het ruischen van vele wateren. Nu bidden zij het „Onze Vader", ieder in zijn taal en 't is alsof de wind door het woud strijkt. Ontroerd luisteren wij . . . .

De tijd waarin wij samenkomen, herinnert velen aan Augustus 1914, en aan de daaropvolgende jaren. Voor 20 jaren donderden de kanonnen en was de lucht rood van vuur, de aarde van bloed. Nu zitten velen van hen die toen tegenover elkaar in de loopgraven lagen naastelkander. En zingen samen. En bidden. En wederom worden wij ontroerd. Binnen in ons breekt het verlangen door naar het vredesrijk van onzen koning, waarin eindelijk de profetie van Jesaja vervuld zal zijn. De heerlijkheid daarvan smaakten wij reeds ten deele in die zaal. Temidden der elkander verterende volken waren van die volken broeders saamgekomen om elkaar in Jezus Christus te vinden. In dezen tijd van haat, laster en wantrouwen zongen zonen van vele volken en rassen: „Gezegend zij de band, die ons in Christus bindt".

(Wordt vervolgd).

HUIZINGA Jr.

III

Uit het leven, een karakteristiek, en de beteekenis van een Godsgezant.

(Gehouden op de 2e dag der Unie-vergadering, Hengelo (O.), Dond. 12 Juli).

Om de zon te leeren kennen, behoeft men haar niet levensgroot voor zich te stellen. Deze gedachte schenkt mij moed, nu ik geroepen ben om in weinige minuten iets mede te deelen van den grooten Spurgeon, die voor iets meer dan een eeuw het levenslicht voor het eerst aanschouwde. U zult daarom niet van mij mogen verwachten een volledige levensschets. Ge zult die in verschillende boeken in verschillende talen kunnen vinden. Ik zal mij bepalen tot de data, die van beteekenis zijn voor den wordenden prediker om dan een weinig op zijn karakter en zijn beteekenis te wijzen.

Uit het leven.

Op den 19en Juni 1834 werd Charles Haddon Spurgeon als oudste van een 17-tal kinderen geboren in het plaatsje Kelvedon in Essex. Zijn vrome voorouders hadden onder het wreede optreden van hertog Alva de wijk uit Holland naar Engeland genomen. Zij vestigden zich in Norfolk en Essex. Sinds een eeuw had de Essex-linie predikers aan Engeland geschonken. Zijn grootvader James Spurgeon was reeds gedurende 50 jaar predikant in Stambourne. Zijn vader John, 1811, wijdde zich later evenzoo aan het Evangelie en diende de Independentengem. in Londen.

Charles bracht zijn eerste levensjaren door bij zijn grootvader James in Stambourne. Op zevenjarige leeftijd ging hij terug naar zijn ouders, die inmiddels in Colchester woonden en bezocht daar de school. Na in 1848 eenige maanden op de landbouwschool gestudeerd te hebben werd hij 1849 hulponderwijzer in Newmarke. Tengevolge

van een koortsepidemie werd aan 't eind van het jaar de school gesloten en keerde hij terug in de ouderlijke woning.

Zijn bekeering.

Geruimen tijd reeds zocht hij vrede voor zijn ziel, maar vond dien niet. Hij zelf bericht er over: „Ik voelde mij zoo ellendig, dat ik ternauwernood iets kon doen. Mijn hart was gebroken. Zes maanden had ik gebeden, vurig, van ganscher harte, maar vond geen verhooring." Zooals het zoovelen gaat, die godvreezende ouders hebben. Men ademt de geestelijke sfeer en strijdt met haar problemen. Men verwacht eerst de oplossing van de problemen en maakt daaraan de overgave aan Jezus afhankelijk. Hoe noodig is het dan eenvoudig gesteld te worden voor de keuze: Jezus of eigen kracht. Spurgeon had een soortgelijke ervaring.

Hij had het tot zijn gewoonte gemaakt in verschillende kerken het evangelie te beluisteren. Ook den 6en Jan. 1850 spoedde hij zich weer ter kerke. Het leek er echter veel op, dat die dag een mislukking zou worden. Een sneeuwstorm noodzaakte hem in een hem tot nu toe onbekend gebleven kerkje te gaan in de Artilleriestraat te Colchester. Slechts 12 tot 15 lieden hadden het weer getrotseerd. Bovendien bleek uit het nerveuse gebarenspel der bestuursleden dat het wegblijven van den verwachten predikant hen in groote verlegenheid had gebracht. Eindelijk stond een hunner op om de vergadering te leiden. Zijn tekst was Jes. 45 : 22: »Zie op mij«. Toen reeds na 10 minuten de spreker de hem ten dienste staande gedachten onder woorden had gebracht wist hij niets beters te doen dan zijn toevlucht te nemen tot een wel zeer persoonlijke toepassing. Spurgeon, die onder de weinigen al dadelijk opgemerkt werd, werd toegesproken: »Jongeman, je schijnt er zeer ongelukkig aan toe te zijn. Je zult het blijven als je mijn tekst niet gehoorzaamt. Doe je het echter, dan zul je gered worden. Jonge man zie op Jezus. Zie! zie! zie! Niets meer heb je te doen dan te zien en te leven«. Op dezen naargeestigen dag brak het licht door.

Aanvang.

Weldra kwam hij door ernstige schriftstudie tot klaarheid ten opzichte van de doop der geloovigen. Zijn vader, die kinderdooper was gaf eindelijk toe, omdat Charles noch aan het water noch aan de doophandeling zaligmakende kracht toeschreef. Hij gaf zich nu ook aan de practische arbeid en vooral de Zondagsschool had zijn liefde. De opgang die hij maakte voerde weldra ook de ouders van de kinderen onder zijn gehoor.

Na een jaar werd hij hulponderwijzer in Cambridge. Daar sloot hij zich bij de vereen. van leekepredikers aan. Op 16-jarige leeftijd begon hij zelf te prediken en was weldra in de omgeving een gevierd redenaar. Niet lang daarna werd hij in het dorpje Waterbeach door de bapt. gem. beroepen.

In dezen tijd trachtte hij ook in een College opgenomen te worden om theologisch geschoold te worden. Door een misverstand is het echter niet gekomen tot een onderhoud tusschen den betrokken directeur en Spurgeon. Het is steeds bij deze eene poging gebleven. De rijke kennis waarover hij later beschikte had hij door zelfstudie opgedaan.

Nog geen twintig jaar oud werd hij 19 April 1854 door de Bapt. Gem. aan de New Park Street beroepen. Hij vond de gemeente in een bedroevende toestand. Doch voor hij drie maanden daar gewerkt had bleek de kerk reeds te klein. Ook de vergroote kerk kon de menigte niet bevatten. Een ruime muziekhal moest voor de godsdienst gehuurd worden.

1 Mei 1861 werd de Tabernakel, welke 5500 zitplaatsen en 1000 staanplaatsen bevatte, in gebruik genomen, doch ook nu bleek het nog noodig zijn gemeenteleden soms te verzoeken thuis te blijven.

Bij zijn arbeid als prediker voegde hij nog zijn geschriften. Men schat, dat zijn *preeken in 150 millioen ex.* in 33 talen zijn verspreid. In druk verschenen 3563 preeken. Bovendien „Hans de ploeger" tot zijn dood 600000 stuks, „Dauwdroppelen" 220000, Psalmencommentaar 140000. Noemen wij nog het Predikanten-seminarie, de wees- en armenhuizen, de colportagevereeniging, en ge zult inzien welk een bijzonder rijk leven Charles H. Spurgeon achter zich had toen hij 31 Jan. 1892 afscheid nam van het land der stervenden om zijn dienst aan Jezus onder de levenden voort te zetten. Wel was in vervulling gegaan het woord van Ds. Knill over den eerst 10 jarigen Spurgeon: „Ik weet niet hoe het komt, maar ik heb een plechtig voorgevoel, dat dit kind duizenden het Evangelie zal prediken en dat God het voor velen zal zegenen".

Karakter.

Vragen we naar de oorzaak van zijn welslagen dan komen we als vanzelf tot een karakterschets.

Spurgeon had groote natuurlijke gaven. Daarbij was hij een oprecht kind van God.

Niemand minder dan O. Funke, om bij dezen alleen maar te blijven, heeft gezegd: „Spurgeon is de Christusmensch in wiens aderen de polsslag der wereld is". Onwillekeurig vermoedt men hier een paradox. Maar bij rustig beschouwen van dien man komt men tot de instemming: „Inderdaad volkomen mensch en volkomen Christen". Van den mensch Spurgeon kunnen we spreken van een harmonisch ontwikkelde persoonlijkheid. Een warm gemoed, een sterke wil, een scherp verstand.

In den goeden zin had hij de wereld lief. Hij voelde, dat, wilde hij de ziel van den mensch iets zijn, dan moest hij de ziel verstaan. Hij wapende zich daarom niet met een engelenzwaard om bij de paradijspoort het: „Gij zijt verdoemd!" te doen gevoelen aan de „onwilligen", noch hanteerde hij het ontleedmes van het scepticisme om het leven en drijven der wereld „naar waarde" te leeren schatten, waardoor echter het leven zich te eerder versluit voor den beschouwer. Zijn sprankelende geest had een ander middel om tot inzicht te komen. Hij liet het leven aan zijn oog voorbijtrekken en met zijn fijne humor ving hij als het ware het leven op terwijl het functionneerde. De argelooze ziel onthulde zich voor hem, en eerst dan waagde hij zijn leiding aan te bieden als er vertrouwen in die leiding verkregen was.

Dit werkte natuurlijk verhelderend op zijn denken. Spurgeon is de man met de wijd open blik geweest. De omstandigheid, dat hij eigenlijk geen theologische scholing heeft genoten heeft op hem een zeer positieve uitwerking gehad. Waar anderen in een *hopeloos dilettantisme zouden* zijn verzonken is het bij hem aanleiding geweest om op den weg van scherpe zelftucht een *zelfstandig oordeel* te vormen. Dat verklaart zijn voortdurend verrassende blik ten opzichte van oude waarheden, zijn originaliteit.

Voegen we daarbij nog het kenmerk van een gezonden sterken wil, waarmede hij de schaduwzijden van zijn aanvankelijk tekort aan theologische vorming heeft overwonnen, zoodat zijn boodschap zelfs voor de geleerden van beteekenis is geworden, en we zullen moeten toestemmen, dat de mensch Spurgeon tot de zeer grooten heeft behoord.

De christen Spurgeon heeft voor ons niet minder waarde. Hij was een man *van overtuiging*. Deze was als een vuur, dat branden moest. Zijn onverdeeld geloof in Gods liefde maakte elk woord schier tot een pijl, die doel trof; tot een mokerslag, die vormde of verbrijzelde.

Hij was een man *van het gebed*. Hij zelf zegt er eens van dat, als hij de duizenden in het gebed voorging hij zoozeer Gods nabijheid bespeurde, dat hij na beëindiging van het gebed haast schrok van de ontnuchterende indruk nog op het ondermaansche van gewone stervelingen omringd te zijn. Hij werkte in een sfeer van *blijdschap en vertrouwen*. Het is als een juichtoon als we van hem vernemen hoe hij, die zich

door God zelf geroepen weet tot den arbeid in het evangelie steeds weer de genade van God mag ervaren en uit een rijkdom mag scheppen om die aan anderen mede te deelen.

Zijn beteekenis.

Laat mij deze mogen samenvatten met de woorden van naar ik meen Dr. Rushbrooke: „Sinds Spurgeon heeft het Evangelie hoegenaamd geen nieuwe gebieden in Europa veroverd!" — 't Moge voor ons deemoedigend zijn, het karakteriseert wel zeer duidelijk den invloed van het woord en de persoonlijkheid van Spurgeon.

Mocht een nauwgezette studie van de gave Gods, ons in dezen vorst onder de predikers geschonken, bevruchtend werken op onze persoon en ons aandeel in de verbreiding van het evangelie, dat toch ook voor ons het schoonste is.

C. BRANDT.

Woorden van C. H. Spurgeon.

Sommige menschen behooren tot geen enkele gemeente. Het is hun onmogelijk om zich bij een gemeente aan te sluiten, want zij willen niet voor sectaristen worden aangezien. Gewoonlijk echter zijn zij de meest sectarische lieden der wereld, — die in hun anti-sectarisme een secte vormen, welke gerust den naam van de Ik-kieten mag dragen.

* * *

Onze prediking is voor velen als het spelen van den violist: Zij komen eens kijken, hoe wij het doen. Mij aangaande, bekommer ik mij er niet om wat zij van mij denken, zoolang zij een zegen ontvangen van wat ik zeg.

* * *

Geef aan alles, ook aan de kleinste dingen van uw werk, volle aandacht. Een predikant leidde een begrafenisdienst. In zijn rede zou hij de overledene nader aanduiden en zeide: „. . . . deze onze —", maar toen schoot hem te binnen, dat hij niet wist of het een man was of een vrouw. Hij wendde zich haastig fluisterend tot zijn buurman en vroeg: „broeder of zuster?" „Geen van beide, dominee", luidde het verrassende antwoord, „het is een goede kennis".

* * *

Doe uw best om den vrede in de gemeente te bewaren. Sommige broeders verkeeren in den waan, dat God ze verordineerd heeft om hemelsche stekelvarkens te zijn of geestelijke krekels. Dezulken beschouwen oneenigheden en ruzie als genademiddelen.

* * *

Er zijn predikers, die zeer onvast zijn in de leer. Toen ik in Pompeïe was, zag ik een winkel van een goudsmid. Hij had eenige beeldjes, die tot op het aangezicht toe afgewerkt waren; de aangezichten bevonden zich in het aangrenzende vertrek ter keuze van de koopers. Sommige predikers leveren hun leer op bestelling.

INDRUKKEN
van onze N. B. V. B. 2de Alg. Verg. te Hengelo.

Met verlangen en vol verwachting hebben we uitgezien naar onze Jaarvergadering. De afdeeling van Hengelo achtte het een voorrecht, haar in haar midden te mogen ontvangen.

Onze verwachting is niet beschaamd geworden. We hebben het goed met elkaar gehad en zijn gezegend geworden.

Versterkt in hoop en verwachting gaan we de toekomst tegemoet met 't oog op onzen Heiland.

De vergadering heeft 't besef van saamhoorigheid versterkt. Het is ons duidelijk geworden, dat we in vereeniging met elkander iets kunnen doen.

Waarschijnlijk was het beter, dat we voor de volgende Jaarvergadering een heele dag gebruikten daar we nu wel wat al te haastig moesten afwerken.

G. REILING—KOOPMANS.

Hengelo (O.)

MEDEDEELINGEN

Zusterhulp.

Ontvangen van:

Mevr. Louw—Smit	f 1.—
v. afd. Groningen	- 2 28
Collecte jaarverg. Hengelo	- 41.30½
v. N. N. te Arnhem v. zr. Reiling	- 13.—

Met zeer hartelijke dank en zustergroet,

A. BOITEN—Attema.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.

Giro van J. Boiten no. 223958.

Ontvangen:
voor de Zending

v. Chr. Nat. School te Hengelo (O.) f 3.73 v/d Congo

v. N. B. V. B. (Centraal Zusterhulp) f 250.— id.

voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden

Van M. B. te L.	f 1.—
„ M. V. te L.	- 10.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

EEN VRIENDELIJK VERZOEK.

Het Baptist Wereld Congres is voorbij. De Duitsche pers heeft aan dit Congres behoorlijk aandacht geschonken.

Ook vele Nederlandsche bladen en tijdschriften hebben in haar kolommen meer of minder aandacht geschonken aan dit internationale samentreffen der Baptisten.

Gaarne zou ik nu van U die bladen ontvangen, waarin geschreven werd over het Wereld Congres te Berlijn. Wilt U zich die moeite getroosten? Het redactieadres van dit blad behoeft U niet onbekend te zijn.

Bij voorbaat mijn hartelijke dank.

d. H.

ADVERTENTIEN

Den 4den Augustus nam de Heere tot zich onze onvergetelijke Vader, Behuwd- en Grootvader

HENDRIK VELLINGA,

in den ouderdom van 74 jaar.

Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin.

Allen die blijken van belangstelling hebben gegeven betuigen wij onzen oprechten dank.

Fam. VELLINGA.

Groningen, 14 Augustus 1934.
Martenstraat 23.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland, na een langdurig, smartelijk, doch geduldig gedragen lijden, onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader,

FREDERIK DE RUIJTER,

eerder Weduwnaar van
JOHANNA BARBARA IJDO,
in den ouderdom van bijna 82 jaar.

Uit aller naam,
Wed. J. L. J. DE RUIJTER—DE WIT.

's-Gravenhage, 8 Augustus 1934.
Fahrenheitstraat 3.

Vrijdag 31 Augustus 1934 No. 2338 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

Alleen de copie voor het e.k. nummer van ons blad gelieve men te zenden aan het volgend adres:

Fa. J. G. DE HAAN & ZONEN
Musselkanaal.

III

DE STERREN.

„Hoe wonderbaar zijn Uwe werken, o Heere!"

O, sterrekens aan 't blauw azuur,
Gij zet mijn hart in gloed!
Uw sterrentaal, zoo zacht, zoo teêr,
Die mij veel denken doet.
Mijn peinzend oog op U gericht,
In 't donker van den nacht,
Aanschouw 'k in U mijns Vaders werk,
Zijn liefde, trouw en macht.
Gevoel 'k me soms terneergedrukt
Door kommernis of leed,
Eén blik slechts op dat sterrenheir
Zegt mij: „Uw Vader weet
Uw droefheid: ja, uw zielesmart
Is Hem geheel bekend.
Vrees niet, geloof dat Hij Uw leed
Voor u ten beste wendt."
Doch, ook als mij de trouwe Heer
In milden overvloed
Zijn' zegeningen, onverdiend,
Op aard reeds smaken doet,
Wijst mij dat starrenheir mijn plicht:
„Aan God de dank gebracht,
Hij was het die u blijdschap schonk
Na droev' en bange nacht."
Zoo vouw 'k mijn handen tot gebed
En — starend in de lucht,
Wijl ongemerkt een stille beê
Mijn boezem reeds ontvlucht —
Zie 'k met mijn geestesoog door lucht
En stargeflonker, Hem,
Dien ik hiernamaals schouwen zal
In 't nieuw „Jeruzalem!"

H. O. M.—de V.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONVERWACHT BEZOEK.

„Indien dan gij niet waakt, zoo zal Ik komen als een dief in den nacht."

Dit woord sprak de verrezen en verheerlijkte Christus tot den voorganger van de bloeiende gemeente te Sardes. Deze voorganger had een gewestelijke reputatie vanwege zijn welsprekendheid, orthodoxie, ijver en kennis en wekte om zijn populariteit niet weinig de afgunst op bij zijn ambtgenooten in Smyrna en andere plaatsen. Hij verstond de kunst om wegsleepend te redeneeren over de liefde Gods in Christus gekruist en als hij het over de wederkomst had, grepen ontroering en siddering de menigte van toehoorders aan.

Wat kon hij over die wederkomst overtuigend spreken . . . . . Wat een inzicht had hij in de toekomstbeschrijvingen van het boek Daniël! Welk een verrassend licht kon hij op de profetieën van Ezechiël en Joël en Zacharia werpen!

En toch was er een donkere zijde aan deze benijdenswaardige kunde van den dominee van de gemeente te Sardes. Een zeer donkere zijde zelfs. Hij had zichzelf namelijk niet op de wederkomst van Christus ingesteld. En niet alleen niet op de wederkomst, maar ook niet op het evangelie, dat hij toch zoo ongeëvenaard mooi den menschen bracht. Dominee was in den grond der zaak een gewone koopman, en nog niet eens een christelijke, die kort en goed zaken dreef voor zichzelf. Alleen was zijn handelsartikel wat anders en werd hem zijn winst voor een deel in eer uitbetaald. Zijn ijveren voor de orthodoxie, zijn beschouwingen over de wederkomst des Heeren, zijn hartelijke gebeden, die „er in" gingen, zijn vertroostingen onder tranen, zijn vermaningen, zij waren alle tezamen voor hem de middelen, waarmede hij zichzelf zocht. En waar het eigen ik zoo zelfzuchtig blijft, al wandelt het ook oogenschijnlijk in de kleederen van de waarheid, daar is de verschijning van den goddelijken Jezus, die aan het hout den dood vond vanwege Zijn zondaarsmin, een verterend vuur en een verschrikkelijk oordeel. Hij komt voor zulk een als een dief in den nacht.

* * *

„De volmaakte liefde drijft de vreeze buiten", schreef eens een oude, trouwe discipel van Christus. En zoo is het.

Die ik liefheb, komen mij nooit te vroeg en indien mijn hart in liefde naar den Heiland mijns levens is gekeerd, komt ook Hij mij nooit te vroeg.

Die ik liefheb, mogen gerust mij opzoeken, zonder dat zij mij vooraf verwittigen. Ik zou haast zeggen, dat des te onverwachter zij verschijnen, des te hartelijker zij door mij ontvangen worden. En indien ik in kinderlijke oprechtheid mag belijden: „Heer, gij weet dat ik U liefheb", zal ik dan niet door een onverwacht bezoek van mijn trouwen Heiland en besten Vriend aangenaam worden verrast? Wanneer mijn laatste gedachte vóór mijn slaap aan iemand is, die ik liefheb, zoo zal er geen gestalte zijn, die mij bij mijn ontwaken — hetzij in den nacht hetzij in den morgen — meer vreugde bereidt dan die van hem of haar. En wanneer mijn laatste gedachte aan Christus is, zal Zijn komst, hetzij te middernacht of op den middag mijn beker doen overvloeien van vreugde.

Voor degenen die Christus liefhebben, kan hij nooit of te nimmer komen als een dief in den nacht!

Neen nooit of te nimmer!

De vraag is maar, of wij Hem wezenlijk beminnen, beminnen boven alles uit?

Kunnen wij met Nellie van Kol getuigen:

Vreugd in den Heer is 't geheim van mijn leven;
Vreugd in den Heer is de klare fontein
Van al mijn denken, mijn willen, mijn streven;
Vreugd in den Heer is mijn eigenlijk zijn.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een woord van Prof. Dr E. T. Robertson. Prof. Robertson van Louisville (Am.) schreef een dik boek over het Nieuw-Testamentische Grieksch. De Ned. Hoogleeraar Grosheide, van de Vrije Universiteit, verwerkte de stof in een handboek voor Nederlandsche studenten. Van dezen Prof. Robertson troffen we voor een poosje in The Baptist Times enkele regels aan over moderne geleerdheid en de Doop. Het stukje luidde:

„De geschiedenis van den Doop is den tegenwoordigen geleerden wel bekend. Wanneer iets in het Nieuwe Testament duidelijk is, dan is het dit, dat de Nieuwtestamentische Doop de onderdompeling van den geloovige is. Er was een tijd, dat de geleerden niet zoo duidelijk en openhartig zich uitspraken over dit onderwerp en enkele geleerden in woordenboeken beweerden dat *baptizoo* ook wel begieten of besprengen kon beteekenen. Maar die tijd is nu voorbij om nimmer weer te keeren en dit als resultaat van het protest der Baptisten inzake dit onderwerp (sinds het werk van Carson en Conant), en als een teeken van vrijheid van werkelijke geleerdheid, die weigert zich sectarische boeien te laten aanleggen. Wanneer iemand een verouderd en sectarisch woordenboek aanhaalt om de besprenging te verdedigen, dan is hij verplicht de datum te noemen te zeggen hoe oud dat boek is. Geen woordenboek van den nieuweren tijd geeft een andere beteekenis voor *baptizoo* aan dan onderdompelen. De wetenschap onzer dagen heeft de, over heel de wereld gebruikte woordenboeken, op peil gebracht en de baptiste opvatting triumfeert volkomen. Iemand, die in onze dagen nog betoogt, dat *baptizoo* beteekent begieten of besprengen, brengt zich in verdenking niet op de hoogte te zijn en is in de verdedigende positie gedrongen."

Het geschil verschoven. In de Geref. Kerkbode voor de prov. Groningen verschijnen enkele artikeltjes over Geestelijke stroomingen, waarbij ook de Baptisten een beurt krijgen. De toon, waarop daarin over ons gesproken wordt, stemt ons dankbaar. We stuurden de redactie, naar aanleiding van enkele onjuiste gegevens en opmerkingen, een brief, welks inhoud zij haar lezers zuiver mededeelt. Zij schrijft o.a.:

„Voorts maakt Ds. Louw de opmerking, dat niet de Doop der volwassenen, maar de Doop der geloovigen bij hen in zwang is. We stemmen hem dit natuurlijk gaarne toe, maar moeten er toch op wijzen, dat ook de Gereformeerden den Doop der geloovigen hebben. De groote vraag is maar, wie moeten wij voor geloovigen houden? Alleen diegenen, die hun geloof belijden of ook de kinderen van geloovige ouders? Is er alleen sprake van geloof bij volwassenen, of heeft de Heidelbergsche Catechismus gelijk als er in vraag 74 staat dat de Heilige Geest, die het geloof werkt, aan de kinderen niet minder dan aan de volwassenen toegezegd wordt?"

Dat de Heilige Geest het geloof werkt is volkomen waar, maar de apostel zegt ons duidelijk, hóé dat geloof gewerkt wordt:

„Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in welken zij niet geloofd hebben? en hoe zullen zij in Hem gelooven, van welken zij niet gehoord hebben? en hoe zullen zij hooren, zonder die hun predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? *Zoo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.* Rom. X: 14, 15a, 17.

Hierbij moeten wij het laten. De Schrift verbindt het geloof met het bewuste leven. De Apostelen verbonden den Doop niet anders dan met het beleden geloof. Wat in een kind, voor ons verborgen, voorhanden is, kan nooit basis zijn voor ons handelen. Wij behooren te wachten tot God dat tot openbaring brengt. Zelfs al zouden we omtrent een bepaald kind de stellige belofte hebben, dat het eenmaal tot het geloof zal komen, dan moesten we met den Doop toch nog wachten, tot die belofte voor onze ooren in vervulling ging.

De Vrij Evangelischen. 't Is, meenen we, al een poos geleden, dat de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland een jaarboekje uitgaf. Thans is weer zoo'n boekje verschenen, nu Handboekje genoemd. Het Orgaan deelt er o.a. uit mede, dat het aantal gemeenten sedert 1919 gestegen is van 19 tot 27; dat der belijdende leden van 2880 tot 4260; dat der dienende broeders tot 23; dat der vacaturen van 4 tot 7.

Zelfbedrog. Wie probeert zichzelven af en toe eens van buiten af te bekijken, weet dat hij zich gemakkelijk vergist in zijn motieven, die zijn wel eens van anderen aard dan we 't onszelf voorhouden. Er zit ook wel eens een dubbel motief achter onze daden. Eén dat er werkelijk wel is en er om zoo te zeggen bovenop ligt en één, dat dieper zit. Het laatste, dat ook tot eigen bewustzijn maar langzaam of in 't geheel niet doordringt, is de eigenlijke beweegreden van ons handelen, de eenig afdoende verklaring van onze houding.

„Om de vreeze der Joden". „Om de vreeze der Joden" hielden de discipelen de deur gesloten. Werkelijk? Ze meenden 't vermoedelijk wel. Maar later dan? Toen gingen ze de straat op en vertoonden zich overal. Hoe kon dat toen dan wel? Waarom toen geen vrees meer voor de Joden? Waren de Joden veranderd? Vriendelijker geworden? Hun welgezind wellicht? Geen sprake van! Er was wel wat veranderd, maar niet aan den kant der Joden. Dus was het ook eigenlijk niet de „vreeze der Joden" die hun houding „achter gesloten deuren" bepaald had, maar iets anders. Welke verandering lag aan de veranderde houding ten grondslag? Een verandering niet bij de Joden, maar in de discipelen.

Welke verandering? Ze waren bang omdat ze niet recht tegenover hun Meester stonden. Ze hadden Hem verlaten. Ze waren Hem ontrouw geweest. Hij was alleen weggevoerd en zij hadden — bezorgd om eigen veiligheid — een schuilplaats gezocht. En daarom waren ze bevreesd — naar ze meenden voor de Joden, maar 't was de schaduw hunner zonden, die hen verschrikte. Toen het weer in 't reine gekomen was met den Meester, was de vrees weg.

„De volmaakte liefde drijft de vrees buiten". Als we zuiver staan tegenover onzen Heer, waarom zouden we dan de deuren sluiten? Wie is 't, die ons kwaad doen zal, als we navolgers zijn van het goede?

L.

III

DE LEEKEPREEKER ALS OPBOUWER EN AFBREKER DER GEMEENTE.*

Afbreken en opbouwen kan tot op zekere hoogte een goed werk zijn, doch opbouwen en weder afbreken in de meeste gevallen niet. En mogen wij niet veronderstellen, dat werkers in de gem. niet anders doen dan bouwen en bewaren?

Doch aangezien werkers in de gem., en dus ook leekepreekers, gewone menschen zijn, is het gebleken in het verleden, dat er onder de leekepreekers

* Onderwerp, ingeleid op de 2e dag der Unie Verg. te Hengelo (O.), Dond. 12 Juli j.l., door br. G. J. Metz.

dezulken zijn, die bouwen en ook weer afbreken.

Wij willen in deze oogenblikken, de leekepreeker in de eerste plaats zien als opbouwer, daarna als afbreker, om ten slotte te trachten met het model van een goede leekepreeker naar huis te gaan.

Ten eerste merk ik op, dat de leekepreeker, in het verleden een onschatbare zegen is geweest voor de gemeente.

De eerste werkers in de gem. waren leekepreekers, doch zij hadden het bijzondere voorrecht, persoonlijk geroepen te zijn door den grooten Prediker en Meester, Jezus Christus. Petrus en de meeste andere Apostelen waren gewone visschers, Matth. belastingambtenaar, Lucas medicijnmeester. Niemand hunner had een speciale Pred. opleiding genoten. In de gem. te Jeruzalem worden wij in kennis gebracht met Stefanus, de broeder-diaken, die niet alleen oog en hart heeft voor de stoffelijke nooden en behoeften, doch die ook een goed woord kan spreken van Jezus, zijn groote Meester.

Ook de broeders te Jeruzalem, die verstrooid werden vanwege de verdrukking, gingen het land door en verkondigden het Evangelie, en die verkondiging was niet zonder zegen.

Ook in het nabije verleden worden wij in kennis gebracht met eenvoudige mannen, die op de hun eigen eenvoudige manier het Evangelie verkondigden. Toen Dr. Feisser de pas gestichte gem. te Gasselternijveen om gezondheidsredenen eenigen tijd niet kon dienen, hebben de brs. Roelof Reiling en Hendrik en Joh. Kruit de gem. gediend, en dat niet zonder zegen. De broeders *bouwden en bewaarden.*

Heeft niet br. Wolters de jonge gemeente te Zutfen gediend als leekepreeker? En wat zullen we zeggen van de brs. Lindeman, Reiling, v. d. Baren, Varenhorst, Brandt, de Haan, enz. enz.?

Hebben die allen als leekepreekers de verschillende gemeenten niet kostelijk gediend? Velen hunner hebben pionierswerk verricht. Gemeenten zijn ontstaan op plaatsen, waar zij als leekepreekers gewerkt hebben. Wat was de oorzaak van de groote zegen op het eenvoudige werk? Het was een zich geven, telkens weer!

De eenvoudige man, vol des H. Geestes, is in het verleden voor onze gem. een onschatbare zegen geweest.

En gezien de zegen, voortgekomen uit het werk dier eenvoudigen, moeten wij ook in de toekomst dezulken een plaats geven.

* * *

Nu willen we de leekepreeker zien als afbreker der gemeente.

1e vraag. Hoe komt het dat sommige bouwers veranderd zijn in brekers? Was breken hun begeerte? In geen geval!

De Psalmist schreef eens: „wordt niet ijdel als het vermogen overvloedig aanwast".

En het vermogen om te preeken is bij sommigen overvloedig geworden, en ijdelheid was het gevolg, en hun val onvermijdelijk. Het is ook voorgevallen, dat sommigen niet in staat waren vanwege hun *ik* de Barnabasstap te doen.

Wij weten, dat toen Barnabas met zegen het Evangelie verkondigde te Antiochië, dat hij ging naar Tarsen om Saulus te zoeken. En als hij hem gevonden had, bracht hij hem te Antiochië. En Barnabas werkte een jaar samen met Saulus van Tarsen.

Het zou een onschatbare zegen zijn, wanneer onze leekepreekers allen in staat waren die Barnabas-daad te doen. Doch helaas hebben niet velen in het verleden getoond dat te kunnen.

Het is voorgekomen in het verleden, dat er waren, die een broederkring of gem. tot zekere bloei hadden gebracht. Hun vermogen om verder op te voeren, was door één of andere oorzaak uitgeput. Er kwam een tijd van werkelijke stilstand in de groei der gemeente; zij groeide uiterlijk noch innerlijk. De toestand werd ten slotte zoo, dat de gem. of broederkring aftakelde, en met de gem. ook de leekepreeker.

Het niet groot-genoeg-zijn voor de groote plaats kan ook een oorzaak zijn, dat een gem. wordt afgebroken.

Het is voorgekomen, dat een eenvoudige, met zegen werkzame br., leekepreeker in een kleine broederkring roeping kreeg naar een meer in het oogloopende en grootere plaats.

Het bescheiden plekje werd onverzorgd achtergelaten, en na eenigen tijd bleek het, dat de leekepreeker juist even te klein was voor de grootere plaats. En het gevolg was, dat er een kwijnend geestelijk leven ontstond op twee plaatsen.

Vrees voor controle werkt ook verlammend op het werk der brs. leekepreekers. En helaas hadden sommige leekepreekers in het verleden, en hebben sommigen in het heden nog last van vrees voor controle.

Zij gevoelen zich als koningen op wankele tronen. En zullen nimmer eenig contact zoeken, b.v. op het terrein der gemeenschappelijke Evangelisatie, met de Unie-Commissie.

Paulus had in zijn tijd ook zulke werkers op het oog. Hij noemde ze: zoekers van zichzelf.

Onverantwoordelijke ijver in de gem. kan ook een oorzaak zijn, dat de bouwer breker wordt.

Onze leekepreekers bekleeden over het algemeen ook een maatschappelijke positie. En meer dan eens is het voorgekomen, dat de maatschappelijke verplichtingen daardoor niet werden nagekomen.

En zij werden oorzaak, dat de naam des Heeren om hunnentwille gelasterd werd.

De leekepreeker heeft ook verplichtingen tegenover zijn gezin.

Het is mij bekend, dat er een leekepreeker is geweest, die altijd tijd had om elders te preeken, en voor zijn gezin is hij een vreemde geworden. Thuis was hij geen priester. En daar door brak hij aan de gemeente.

Wij bemerken wel, dat er heel wat voetangels en klemmen liggen op den weg der leekepreekers.

Wat moeten wij nu doen ten opzichte van deze moeilijkheden? Doen alsof ze er niet zijn? Dat kan en dat mag eenvoudig niet.

De moeilijkheden alle wegnemen kunnen wij niet; ja zou zelfs verkeerd zijn. Door de moeilijkheden te overwinnen worden wij sterker.

Wij moeten in de eerste plaats onze leekepreekers controleeren.

Niet ieder mogen wij toelaten tot het leekepreekerswerk. Wij laten ieder, die het gaarne wil, toch ook geen voorganger worden.

Wij *moeten* de krachten gebruiken, die God aan de gem. heeft geschonken! Wij mogen niet wijzer zijn dan God!

Wij moeten trachten alle krachten te ontdekken en dienstbaar maken tot eer van God en tot heil der gemeente.

* * *

Nu iets over de wijze van werken van de leekepreeker.

Hij begint bij voorkeur in eigen gemeente. De leekepreeker schrijve zijn te houden toespraak zooveel mogelijk uit en late het vooraf door een bevoegde inzien.

De leekepreeker moet niet direct voor een groot werk geplaatst worden, anders mislukken zeer zeker beiden.

De leekepreeker zorge er voor, zoo veel mogelijk kennis op te doen omtrent het te behandelen onderwerp, doch hij houde zich aan het woord van God, en toetse ook eigen meening daaraan.

Wanneer de leekepreeker enkele ervaring heeft, geve men hem af en toe gelegenheid mede te werken op plaatsen buiten eigen gemeente.

Wordt de leekepreeker later voor meer zelfstandig werk geplaatst, dan geschiede dit niet, voordat hij onderzocht is door de comm. van onderzoek. Gem. of broederkring en leekepreeker houden zich aan het besluit en voorschriften der comm. van onderzoek.

Mag of moet de leekepreeker zijn diensten zonder vergoeding verrichten?

Hij mag het wel doen, dat staat ieder vrij. Doch het is beter van niet. En wel om deze drie redenen:

1e Betaald werk wordt in den regel

beter gewaardeerd, en de verhouding is ook vrijer.

2e De leekepreeker kan zich van het geld de noodige boeken aanschaffen, om zijn kennis te vermeerderen, hetgeen beslist noodzakelijk is.

3e Indien vergoeding wordt gegeven, kan er meer tijd aan gegeven worden.

Tenslotte nog enkele raadgevingen aan het adres der leekepreekers.

De leekepreeker preeke niet, wanneer hij geen preek heeft.

Hij make dán een preek, wanneer hij werkelijk een boodschap heeft.

En valt het voor, dat hij geen boodschap krijgt, dan mag hij zich wel terdege afvragen, of er zich ook iets tusschen hem en God heeft geplaatst.

God geve, dat ook in de toekomst wij nog veel zegen mogen ontvangen door het werk der leekepreekers.

(Eenigszins verkort).

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Petrus verlost.

Hand. 12 : 1—23.

Les voor Zondag 16 Sept. 1934.

Petrus in de gevangenis.

Als het een tijdlang goed gaat, komt er toch meestal weer spoedig een tijd van tegenslag. Weer is het een Herodes die zijn macht misbruikt tegen de zaak van koning Jezus. Het is nu Herodes Agrippa I, zoon van Aristobulos en Berenice, een kleinzoon van Herodes de Groote, de kindermoorder van Bethlehem, een neef van Herodes Antipas en van Herodias. Van keizer Galigula en later Claudius ontving hij achter elkaar zooveel gebieden, dat hij ten slotte over geheel Palestina ongeveer den schepter voerde, natuurlijk in opdracht van den Romeinschen keizer. Sedert 42 n. Chr. resideerde hij meestal te Jeruzalem, zoodat de gemeente van Christus al spoedig weer van hem had te lijden. Sommigen van de leden der gemeente liet hij geeselen, kwalijk handelen, en als hij spoedig daarop Jacobus, den broeder van Johannes, in handen krijgt, doodt hij hem met het zwaard. Misschien was Jacobus als leider der gemeente te Jeruzalem bij hem gekomen om een goed woord voor de gevangen gemeenteleden te doen. Het was wel een kort proces met dezen apostel, die tot de voornaamsten der apostelen behoorde. Zoo'n roemloos einde bevreemdt ons bijna. Kon de Almachtige en Barmhartige, die zoo menigmaal uitgered heeft en het ook verder doen zal, zou Hij ook Jacobus niet kunnen redden van het moordende zwaard? En wanneer hij dan toch sterven moest, evenals Stefanus, waarom hooren wij dan niets van zijn laatste uren en zijn laatste woorden, zooals bij Stefanus? Is hij niet zeer te beklagen, deze vurige zoon van Zebedeüs, deze zoon des donders, zooals de Heer hem en zijn broeder noemde, dat hij zoo vroeg en roemloos zijn leven moest laten, waarvoor zijn moeder eens heeft gebeden, dat de Heer hem en zijn broeder mocht laten zitten ter rechter en linkerhand in Zijn koninkrijk?

Ja, Gods wegen zijn onbegrijpelijk! Maar wij mogen er toch op vertrouwen, dat hij, de apostel Jacobus, door zijn stille marteldood den Heer heeft verheerlijkt evenals Johannes de Dooper, die door een andere Herodes gedood werd door het zwaard.

Hetgeen Herodes aan de gemeente deed, viel wel in den smaak van het volk, en bekoord door de bijval des volks, ging Herodes op den ingeslagen weg voort en liet nu Petrus vangen. In den lijdenstijd, waarin men zich bevond, moet Petrus, denkende aan zijn Heer en Heiland, hoe Die den dood moest ondergaan, en aan zijn ambtsbroeder Jacobus, wel ernstige gedachten hebben gehad in de gevangenis. Hoe zal hij gedacht hebben aan het woord des Heeren: „Een ander zal u gorden en leiden, waarheen gij niet wilt!" Maar hoe zal hij ook in deze oogenblikken het heilige besluit genomen hebben: „Heer, ik wil met U in de gevangenis en in den dood gaan!" Petrus werd goed bewaard. Vier elkaar aflossende wachten van vier soldaten elk hadden het bevel hem te bewaken. Zestien manschappen schenen meer dan voldoende om den apostel, geboeid in de gevangeniscel, te bewaren. Hij scheen reddeloos verloren. Maar wat baten nu gevangenissloten tegen den Almachtige, die door gevangenismuren heengaat? Wat zullen zelfs legioenen Romeinsche krijgsknechten tegen één enkele engel des Heeren, die de wind tot zijn dienaars en de vuurvlammen tot zijn boodschappers maakt? Herodes wil hem ná Paschen als een volksvermaak ter dood laten brengen. Maar de mensch wikt, doch God beschikt!

Petrus verlost.

Petrus in de gevangenis! Reddeloos verloren, naar het scheen! Maar . . . . de gemeente bidt voor hem, en dat verandert alles.

Chrysostomus zegt: „God kan aan een biddende gemeente niets weigeren." In den nacht voor zijn dood slaapt Petrus tusschen twee krijgsknechten, maar hij slaapt den slaap des rechtvaardigen. Want in den hemel waakt een Oog voor hem; de Bewaarder Israëls slaapt en sluimert nooit. Petrus moest nog verder voor den Heer getuigen. Zijn arbeid was nog niet volbracht. Daar schijnt ineens een bijzonder licht in de cel; aan zijn zijde wordt hij wakker geschud. Een engel staat naast hem en geeft hem bevelen. Zijn ketenen glijden hem zoomaar van de handen. Op bevel van den engel doet hij zijn sandalen aan en slaat zijn mantel om. Zooals een moeder haar slaapdronken kind alles voorzegt, doet de engel met Petrus. Niets zal er achterblijven. „Als de Heer de gevangenen Zions verlossen zal, zal het zijn alsof zij droomen". Petrus weet nog niet eens goed, of hij wakker is. Maar als hij door al de deuren en wachten gegaan is aan de hand van den engel, en deze hem dan verlaat, weet Petrus het. Hij ontwaakt als uit een droom. Velen waren samenvergaderd en biddende in dien nacht in het bevriende huis van Maria, de moeder van Johannes Markus. Petrus was hier dicht bij en besluit hier aan te kloppen. Ineens wordt tot grooten schrik der bidders aan de voorpoort geklopt. Zijn daar de soldaten van Herodes om nog meer gemeenteleden gevangen te nemen? Tot het meisje, dat komt luisteren, roept Petrus met gedempte stem: „Ik ben het, Simon Petrus!" Niemand wil het gelooven. Als hij eindelijk binnen gelaten wordt, zijn allen ten hoogste verbaasd. Jacobus en de broederen. . . . Deze Jacobus is de broeder des Heeren, tot wien de verlossing van Petrus moet worden gezegd. Petrus vertrekt na zijn blijde mededeelingen naar een andere stad. Herodes was woedend, toen hij Petrus niet vond. Hij liet de wachters „wegleiden", d.w.z. hen dooden. Spoedig daarop kreeg ook Herodes bezoek van een engel. Ten oordeel echter! Vs. 24.

D. G. B.

Bekeering van Paulus.

Hand. 7 : 58; 8 : 1—3; 9 : 1—30.

Les voor Zondag 23 Sept. 1934.

De bekeering van Saulus.

Wij moeten nog even terug naar de steeniging van Stefanus, waarbij een jongeling tegenwoordig was, die den naam droeg van Saulus. Wonderlijke leiding Gods! „Een getuige wordt gesteenigd en een andere is reeds in de maak", zegt een oude Schriftuitlegger. Hier heeft de Farizeërjongeling voor de eerste maal indrukken gekregen van de macht van het christelijk geloof. Het beeld van den stervenden, door de doodelijke steenworpen gewonde Stefanus heeft hem later steeds voor oogen gestaan. Maar nu is Saulus nog verblind, nu heeft hij nog een welbehagen in den dood van den getuige des Heilands. En niet alleen, dat hij een welbehagen heeft in het verwoestingswerk door anderen bedreven, maar hij neemt er spoedig zelf ijverig deel aan en zoekt ook

de stille discipelen van Jezus op, die niet prediken, maar enkel in stilte aan hun Heiland gelooven. Tot dusver moesten enkel de mannen het ontgelden, Saulus echter verschoonde ook de vrouwen niet. Hij laat hen zelfs niet uit de stad trekken, zooals men tot dusver nog toeliet, maar wierp hen in de gevangenis. Dat was wel een donker tijdperk in zijn leven, waarvan hij later aan Timotheüs moest schrijven, dat hij was een lasteraar en vervolger der gemeente. Heerlijk is het echter, dat hij er een kostelijk woord aan kon toevoegen: „Mij is erbarming wedervaren!" Hoe dat plaats vond? Wel, ongeveer midden in het boek der Handelingen der apostelen vinden wij de bekeeringsgeschiedenis van Paulus medegedeeld. Want later werd Saulus bij voorkeur Paulus genoemd. Hij woedde nog met de grootste ijver tegen de gemeente. Hij ging zelfs brieven halen van den Hoogepriester om het recht te hebben, in de oude prachtig gelegen hoofdstad van Syrië de christen geworden Joden te achterhalen en hen gevankelijk naar Jeruzalem te brengen om te worden berecht. Als in vollen oorlog tegen den Heer en Zijn gemeente trekt Saulus daarheen, met een gevolg van onmeedoogende helpers. Hoe bang zullen de harten der geloovigen te Damaskus geklopt hebben, als zij van zijn komst gehoord hebben. Maar de gebeden der geloovigen zullen worden verhoord. Reeds is Saulus dichtbij het doel van zijn reis gekomen. Reeds triumfeert hij bij voorbaat. Maar toen gold bij God het: Tot hiertoe en niet verder! Midden over dag (Hand. 22), als er geen vergissing mogelijk kan zijn, omschijnt hem een licht van den hemel als een bliksemstraal. Saulus viel ter aarde, en toen hoorde hij een stem zeggen: „Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?" O, dat is een zalig oogenblik, wanneer de Gekruisigde in Zijn heerlijkheid op den weg van den zondaar verschijnt en vraagt: Waarom vervolgt gij Mij? De Heer maakt Zich dan bekend. Wat zal Paulus toen geschrokken zijn. Dus Jezus leeft werkelijk, Hij, dien ik voor dood hield, dus Hij leeft in den hemel, Hij, Dien ik als een kwaaddoener lasterde! Dus ik heb tevergeefs gearbeid, ja, ik heb tegen God gestreden, mijn geheele leven is één groote zonde! Maar Jezus is de Verlosser! „Wat wilt Gij, dat ik doen zal?" En dan wordt aan Saulus gezegd, dat hij naar de stad zal gaan, en daar zal hij juist van hen, die hij meende te vervolgen en te onderdrukken, vernemen, wat hij nu verder doen moet. In dezelfde stad, waar hij binnen wilde trekken als een rechter en verwoester, zal hij binnen gaan als een leerling, een bidder, een hulpbehoeftige!

Dat zijn Gods wegen! Als Paulus opstaat, ziet hij niemand, want hij is blind geworden, en hij bleef dit drie dagen lang, waarin hij niet at of dronk. Dat was een gezegende tijd van inkeer in zich zelven.

Ananias en Saulus.

Deze eenvoudige discipel te Damaskus, Ananias, krijgt in een gezicht van den Heer een moeilijke opdracht. God kent in een stad elke straat en elke steeg en weet precies wat daar gebeurt, dat blijkt hier duidelijk. Welk een boodschap ontvangt Ananias: „Zie! hij bidt!" Nauwelijks te gelooven. Evenals Mozes zich eens verontschuldigde, voor Farao te spreken, zoo verontschuldigt Ananias zich hier. Hij wijst er op, hoe Saulus bekend staat bij de christenen. Maar de Heer blijft bij Zijn bevel en zegt wat Hij met Paulus van plan is. Als de Heer het gebiedt, kan ook de moeilijkste opdracht volbracht worden. Ontroerend en eenvoudig kwijt Ananias zich dan van zijn taak. Paulus krijgt het licht zijner oogen weder en stond op als een nieuw mensch. De broeders te Damaskus aarzelen nu niet meer. Zij nemen Paulus op als lid der gemeente en wel door ook aan Paulus de inzetting des Heilands te voltrekken, door hem te doopen.

Geloofsbeproevingen van Paulus.

Het begin van het lijden om Christus' naams wille begon reeds te Damaskus. Paulus maakte geweldigen indruk in de Synagogen van Damaskus doordat hij nu den naam des Heeren Jezus predikte. Hij deed niet als zoovele jongbekeerden, die zich zoo zeer lang heel stil kunnen houden. De vrees voor het kruisdragen is daaraan niet vreemd. Paulus moest het al spoedig ervaren, dat hij nu op zijn beurt vervolgd werd. Men probeerde hem zelfs te dooden. Slechts met behulp der christenen ontkwam hij in een mand, 's nachts over den stadsmuur. Te Jeruzalem dezelfde geschiedenis. Eerst wantrouwen bij de gemeente, maar daar gaf Barnabas een goede introductie. Toen kwamen na de prediking van Jezus door Paulus ook te Jeruzalem moordplannen aan 't licht, en nu ging hij voorloopig naar Tarsen.

D. G. B.

III

Wij zaaien slechts; wij weten niet
Of straks het zaad in halmen schiet,
Op rotsen valt, in doornen stikt,
Dan wel de grage vogel 't pikt.
U blijve de oogst, ons 't werk, o Heer
Wij zijn maar zaaiers en niets meer.

III

De Zondagsschoolconferentie.

Het is vandaag de 15de Augustus. Ik snuffel mijn correspondentie eens na om te zien of alle Zondagsscholen voldaan hebben aan mijn verzoek: *voor 15* Augustus te berichten of ze meedoen aan de conferentie of niet. En wat zie ik? Heel veel Zondagsscholen zijn tot nu toe in gebreke gebleven.

Bericht ontving ik van:

Nieuw Weerdinge
Vriescheloo
Harlingen
Stavoren
Foxhol
Nieuwe Pekela.

Willen de andere Zondagsscholen spoedig bericht zenden?

Tot nu toe heeft slechts één Zondagsschoolver. gemeend, niet mee te moeten doen. 'k Hoop, dat dat voorbeeld door niemand nagevolgd wordt.

Dit staat vast: hoe meer deelnemers, hoe grooter zegen.

Tot ziens in Groningen.

Namens 't comité,

de secretaresse,

Haulerwijk. ETTY DE VRIES.

III

HOE 'T IN BERLIJN WAS.

II.

In het vorig stukje heb ik U meer bij de uiterlijke dingen bepaald. Ik zou daarmee door kunnen gaan en wijzen op allerlei nuttige inrichtingen in de groote hal ondergebracht. Een reisbureau, die de welgestelde bezoekers zeker voortdurend in verzoeking gebracht heeft het schoone Duitschland te bezien, een wisselkantoor dat naar ik vernam in die paar dagen voor een 20.000 mark omzette, een klein postkantoor, dat onze postzegels een apart stempel van het 5de Wereldcongres der Baptisten verleende (voor verzamelaars een sieraad van hun album), een boekenwinkel van onze drukkerij te Kassel. Deze uitgeverij zorgde ook voor het dagelijks verschijnen van „Der Wahrheitszeuge", gevuld met het nieuws van de vorige dag en verlucht met foto's van het congres en vooraanstaande personen.

Alles metelkaar was het fijn georganiseerd. Dat dat veel arbeid gekost heeft kan men begrijpen; daarvoor zijn wij onze Duitsche broeders dank verschuldigd.

Bekende en onbekende namen, veelal versierd met allerlei titels, meldt het programma. Vooral echter de onderwerpen maken ons nieuwsgierig en

wij zijn gespannen wat de woordvoerders zullen zeggen.

Natuurlijk wordt er allereerst een begroetingssamenkomst gehouden. Die had geweldig kunnen worden, als 't niet zoolang geduurd had. Naast een hartelijk woord van één onzer vurigste en welsprekendste voorgangers in Berlijn, br. Rockschies, hoorden we ook afgevaardigden van de vrij-kerken, beluisterden een groet van de rijksbisschop en een toespraak van de burgemeester der stad Dr. Maretzki.

Steeds merkten we een hartelijke toon op, waarover we ons verblijden. Bij een hartelijke toon is het niet alleen gebleven. Een delegatie der gedelegeerden onder aanvoering van de bij ons ook bekende Dr. Rushbrooke heeft de rijksbisschop bezocht om van hem te vernemen hoe het onze broeders en zusters in Duitschland in de komende tijden zou vergaan. De kans was namelijk niet gering dat wij Baptisten van boven af zoo maar „ingeschakeld" zouden worden in de rijkskerk, d.i. de evangelisch-luthersche kerk. Zooiets is in flagrante strijd met onze beginselen. Onze broeders ontvingen ook de verzekering dat ze geenerlei vrees behoefden te koesteren voor een „inschakeling" of iets dergelijks.

Een andere toon die steeds weer in de Duitsche toespraken doorklonk was die der politiek. Het schijnt voor een Duitscher onmogelijk te zijn in het doet-er-niet-toe-wat-voor-toespraak voorbij te komen aan de glorie van het derde rijk, die voor hem geïncarneerd is in de leider Adolf Hitler. Wanneer we er hen opmerkzaam op maakten, verwees men ons steeds naar de geschiedenis der laatste jaren, die inderdaad voor dit volk zeer donker geweest is. Men gelooft nu weer in zichzelf, en dat is voor zulk een groot volk van onberekenbare kracht, die hen, houdt dit stand, weer zal brengen op één der beste plaatsen onder de leidende volken.

Na de begroeting door Duitschland volgden broeders aller oorden. Afrika, Azië, Amerika, Australië en Europa — uit de vijf werelddeelen, van de vier windstreken waren ze aangevoerd. — En achter hen stonden volken die wonen in de kraal van Zuid-Afrika, die staan aan de loopende band van Detroit, die ijveren in het land van de rijzende zon. Millioenen stonden achter hen die ons groetten. Een handvol koren is geworden als de heerlijke wouden van de Libanon, waaruit God Zijn tempel bouwt.

Eén deel der wereld hebben wij smartelijk gemist — één stem heeft moeten zwijgen — over één groot arbeidsveld ligt een zwarte nacht, waaruit stemmen van angst opklinken.

Waar was Rusland? Zeker hebben zij aan ons gedacht als ze 't wisten. Onze gedachten gingen uit naar hen die daar leven onder de ster van David en onder de sikkel des doods, onder de hamer die breken en smeden wil. Machteloos hebben wij protest aangeteekend tegen de onderdrukking van het geloof en onze broeders en zusters der genade Gods en de liefde der geloofsgenooten hier bevolen.

Br. Louw, de voorganger der gem. Groningen, heeft voor ons het woord gevoerd.

De volgende keer hoop ik nu toch werkelijk aan de onderwerpen toe te komen.

HUIZINGA Jr.

III

JOHANN GERHARD ONCKEN.

(Levensschets, gelezen op de 2e dag der Unieverg. te Hengelo (O.), Dond. 12 Juli).

Oncken's jeugd.

Uit onze eigen vaderlandsche geschiedenis weten wij, hoe het er omstreeks het jaar *1800* bij ons en tevens in geheel Europa uitzag. Het waren onrustige, ja angstwekkende tijden. Het was of de menschen waren aangestoken door een booze Geest. Ten slotte was er uit de onrust der tijden een dictator opgestaan van geweldige beteekenis, n.l. Napoleon. Een groot deel van Europa's vasteland, ook ons land, ook Duitschland, zuchtte onder zijn ijzeren juk. Het was hem echter niet gelukt, ook Engeland te veroveren, maar om het dit land zoo lastig mogelijk te maken, was elke invoer van goederen en manufacturen uit Engeland door Napoleon verboden.

Toch konden de menschen het niet laten, met Engelsche goederen te smokkelen, vooral daar de Fransche overheersching door Napoleon in vele landen als een drukkende last en groot onrecht gevoeld werd. Die Fransche overheersching was natuurlijk ook vooral voor de Duitschers onverdragelijk. Het eiland Helgoland was toen ter tijd in handen der Engelschen. Geen wonder dat de sluikhandel met dit eiland op Noord-Duitschland levendig bloeide.

De vader van Oncken had waarschijnlijk in verband met deze dingen de vlucht moeten nemen voor de Fransche douanen en was naar Engeland gegaan, waar hij kort voor de geboorte van Johann Gerhard stierf.

In het stadje *Varel*, in het Vorstendom, later Groot-Hertogdom Oldenburg, werd *Johann Gerhard Oncken op 26 Januari 1800 geboren.* In het huis van zijn grootmoeder werd hij opgevoed, maar veel onderwijs kon hij niet krijgen, ook al in verband met de moeilijke tijdsomstandigheden.

Zijn grootmoeder heeft ongetwijfeld een goeden invloed op hem gehad. Door zijn secretaris heeft hij later laten opteekenen: „Daar mijn lieve grootmoeder mij vaak alleen nam, mijn handen tegen haar hart drukte, daarbij bitterlijk weende en bad en op de Zondagen, nadat zij mij had aangekleed, de Oud-Testamentische zegenbede over mij uitsprak, vlij ik mij met de hoop, dat zij onder den invloed van den Heiligen Geest stond. Een kleermaker, (in Duitschland Schneider genoemd) nam mij 's Zondags geregeld mee naar de kerk. Men noemde hem „de hillige Snieder". De heilige kleermaker). Op zijn manier heeft Oncken ook dikwijls gebeden.

Het ongeloof heerschte trouwens in dien tijd schier overal. Oncken vertelt, dat hij van zijn drie onderwijzers en de Luthersche dominé, waar hij op de catechisatie ging geen waar woord gehoord heeft over den weg der zaligheid door het geloof in Christus en Zijn volbracht verlossingswerk. Toen hij 14 jaar oud was, werd hij in de kerk als lidmaat bevestigd, zooals algemeen gebruikelijk was.

De dominé was een begaafd spreker en bij deze gelegenheid van de bevestiging der jonge lidmaten wist hij de harten week te maken. Oncken kwam althans tot het besluit, goed als een engel te willen worden, als er ten minste zulke bestonden. De daarop volgende Zondag zat hij mee aan bij het Avondmaal.

Hij gevoelde een ernstig verlangen naar iets hoogers en beters, dan een kind op dien leeftijd gewoonlijk reeds bevredigt; hij had reeds een geweldige strijd, wanneer hij tot de zonde verleid werd, hij was werkelijk ernstig van plan, een vroom leven te leiden. En toch kwamen de aansporingen daartoe niet van buitenaf tot hem. Hij verklaart van zijn jeugd: „Niemand kon verder van het Koninkrijk Gods verwijderd zijn dan ik, namelijk ten opzichte van de middelen, die meestal tot bekeering der zondaars worden aangewend, want de verkondiging der Blijde Boodschap des Evangelies en de vermaningen en ernstige waarschuwingen van levende christenen en ook goede boeken vielen geheel buiten mijn bereik. Maar God leidde mij in Zijn voorzienigheid uit mijn geboorteplaats en bracht mij in een land, waar het niet aan genademiddelen ontbrak.'

Hoe dat dan gebeurde?

Wel, op dien jeugdigen leeftijd van Oncken werd de macht van Napoleon verbroken.

Toen kwam op zekeren dag een koopman uit Schotland te Varel, om het geld voor de gesmokkelde Engelsche koopwaar te incasseeren. Hier leerde hij ook den jongen Johann kennen en kreeg pleizier in den knaap. „Uit deze jongen zal ik een man maken!" sprak hij op zekeren keer, terwijl hij verzocht, Johann Oncken mee te mogen nemen naar Schotland. Dat gebeurde, en zoo ging Johann op veertien-jarigen leeftijd de groote reis ondernemen. Toen zij in den zomer van 1814 te Hamburg kwamen, vraagde de koopman spoedig na aankomst: „Jongen, heb je wel een Bijbel?" „Neen", zeide Johann, „maar ik ben lidmaat geworden in de kerk". Toen ging de koopman met den knaap naar een boekbinder in de Dijkstraat en kocht daar een Bijbel voor hem, hoewel hij zelf nooit in den Bijbel las. Midden in den zomer vertrokken beiden naar Leith in Schotland, waar Oncken zeer onder de indruk kwam van de Zondagsheiliging door het Engelsche volk. De koopman

zond Oncken ook nog naar een school, waar hij echter na zes weken reeds als een soort ondermeester moest optreden. Op zekeren dag riepen de kinderen hem na: „Foreigner! Foreigner!" (Vreemdeling!) Oncken gaf een van de jongens een ferme klap om de ooren, maar toen was hij gauw van school af.

Oncken's bekeering.

Oncken heeft te Leith heel wat geleerd. Hij kwam met allerlei menschen in aanraking, leerde de Engelsche taal goed beheerschen, en kreeg mede door verschillende zakenreizen o.a. door Schotland, Engeland, Frankrijk en Duitschland heel wat menschenkennis.

Oncken gevoelde wel, dat er een verandering met hem plaats moest vinden, maar de zonde kreeg steeds weer de overhand.

Einde 1819 verhuisde Oncken naar Londen, waar hij bij een gezin kwam, waar geregeld gebeden werd en men er naar streefde, godsdienstig te zijn. De moeder van de Schotsche koopman had hem reeds dikwijls meegenomen naar de Schotsche Presbyteriaansche kerk. Ook had hij van een christin te Leith bij het afscheid een boek tot aandenken gekregen „Herveys Meditations among the tombs". (Overdenkingen bij de graven). Dit boek maakte grooten indruk op hem; een onbeschrijfelijke ernst kwam over hem, en op zijn reizen door Engeland en Schotland gebruikte hij menigmaal zijn vrije uren door de kerkhoven te bezoeken en de hem treffende grafsteenopschriften op te schrijven.

In den zomer van 1820 kwam Oncken in aanraking met een geloovig echtpaar te Blackheath bij Greenwich. De man was diaken van een Independentengemeente te Greenwich. Oncken zong een wereldsch liedje. Toen zeide de man: „My young friend, would it not be far better, if you would use your voice for the praise of God?" (Mijn jonge vriend, zou het niet veel beter zijn, wanneer uw stem gebruikt werd tot verheerlijking van God?)

Oncken zweeg daarop. Hij werd toen uitgenoodigd deel te willen nemen aan een godsdienstoefening in den familiekring. Op deze manier had Oncken dit nog nooit meegemaakt. Evenals de anderen knielde ook hij bij zijn stoel neer. Spoedig werd hij geboeid door het gebed, dat de huisvader uitsprak, maar hij vertrouwde zijn eigen ooren bijna niet, toen hij bemerkte, dat er vooral ook voor hèm gebeden werd. Hij meende namelijk, dat de huisvader zijn gebedenboek voor zich op de stoel had liggen daar de meeste kerkmenschen in Engeland bidden uit een gebedenboek. Maar hetgeen de huisvader nu bad, kon toch onmogelijk in dat boek staan. Toen hij hoorde, dat gebeden werd voor zijn bekeering, opdat hij niet voor eeuwig verloren zou gaan, trof hem dat geweldig. Zoolang hij in dit gezin vertoefde, ging hij met zijn gastheer mee naar de kerk der Independenten, onder het gehoor van den getrouwen Evangeliedienaar Ds. J. W. Julia.

Van het verschil in richtingen in de verschillende kerken had Oncken nog geen begrip.

Te Londen bezocht hij nu dikwijls de diensten der Methodisten in de Greet Queen Street. Daar hoorde hij op zekeren keer een preek over de heerlijke vrijheid der kinderen Gods, naar aanleiding van Rom. 8 : 1 : „Zoo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vleesch wandelen, maar naar den Geest". Juichend en onuitsprekelijk gelukkig ging hij nu naar huis. Zelf verklaart hij: „Ik kon de onuitsprekelijke blijdschap en de zalige zekerheid van mijn volle deel hebben aan Christus hier en in de eindelooze heerlijkheid na dit leven haast niet in mij bergen, en van dien dag af werd ik een getuige van Zijn zondaarsliefde en van de vrijheid en de almacht Zijner genade".

De gedachte aan de majesteit van God overweldigde hem soms zoodanig, dat hij onwillekeurig zijn hoed afzette, terwijl hij door de straten van Londen wandelde; zoo machtig werkte het gevoel van de tegenwoordigheid des Heeren op hem midden in het gewoel van de wereldstad.

Oncken's eerste getuigenisdienst in Engeland.

Na zijn bekeering had Oncken een groot verlangen: van Christus te getuigen, waarvoor hij tegen geen offer opzag. Voor het middagmaal had hij ongeveer 60 cent ter beschikking, maar menigmaal kocht hij slechts een paar broodjes van 3 cent per stuk en besteedde het overige geld voor tractaten, om die te verspreiden. Ook schreef hij aan al zijn familieleden en bekenden in het vaderland, wat hij zelf had ervaren en hij waarschuwde hen voor het eeuwig verloren gaan als zij in onbekeerden toestand zouden sterven, en hij noodigde hen uit vergeving der zonden te zoeken bij den Heiland en te vertrouwen op Hem en Zijn volbracht verlossingswerk.

Soms scheen het Oncken, of al zijn getuigen te vergeefsch was, maar weldra mocht hij de eerste vrucht aanschouwen. Hij logeerde in het hotel van Dallimore, London Coffee House, Lutgate Hill. Daar maakte hij kennis met een jonge Mulat, 15 of 16 jaar oud, Abraham Silva geheeten, bediende bij een Amerikaansch handelsman, die een echte drinkebroer was, en die daar ook logeerde. Met grooten ernst en diepe aandacht luisterde de jongen naar het getuigenis van Oncken, die hem vertelde wat hij zelf ervaren had. Hoe verheugd was onze evangelist, toen zijn jonge toehoorder na enkele dagen tot hem kwam om in gebroken Engelsch de belangrijkste vraag te stellen: „Massa, what must me do to be saved?" (Wat moet ik doen om zalig te worden?) Het hart van Oncken had het antwoord gereed, en blijde riep hij uit: *„Geloof in den Heer Jezus Christus, en gij zult zalig worden!"* Tot groote blijdschap van Oncken kwam de jonge kleurling werkelijk tot bekeering. Ook gelukte het Oncken toestemming te krijgen om bijeenkomsten te beleggen met de dienstboden van het hotel, waarvan reeds twee tot bekeering waren gekomen door de getuigenis van de Evangelist David Bethune uit Afrika.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN.

ZEER BELANGRIJK!!!

De Bapt. gemeente te Leeuwarden maakt bekend dat de opening van de nieuwe Kerk door onvoorziene omstandigheden op 2 September *NIET* kan doorgaan.

De inwijding is thans definitief vastgesteld op Zondag 16 September a.s.

Zij die van plan waren 2 Sept. naar Leeuwarden te komen berichtten ons reeds. Wij nemen zonder tegenbericht aan dat zij dit gestand houden.

Zij die door de gewijzigde omstandigheden alsnog willen komen, worden verzocht dit voor 5 Sept. op te geven aan onderstaand adres.

W. MODDERMAN,
Bachstraat 8.

De gemeente HARLINGEN deelt aan alle brs., zrs. en belangstellenden mede, dat Ds. H. Bakker D.V. Zondag 7 October a.s. zijn intrede in onze gemeente zal doen. Des morgens zal hij bevestigd worden door Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Des avonds te 8 uur heeft de welkomstsamenkomst plaats.

Afgevaardigden van omringende gemeenten worden vriendelijk uitgenoodigd daarbij tegenwoordig te zijn. Gaarne had ondergeteekende vóór 15 Sept. a.s. bericht van hen, met het oog op logies.

J. HAMER, Secr.
Bildtstraat 11, Harlingen.

NOORDBERGUM. Aan onze medebroeders en zusters in onzen Heere Jezus Christus willen we bij dezen mededeelen, dat we weer een bijzonderen dag hadden op Zondag 19 Augustus. Des morgens en des middags was er geen plaats onbezet in ons kerkgebouw en werd er met aandacht geluisterd naar de duidelijke verkondiging van de eeuwenoude boodschap Gods. Gezien de altijd weerkeerende roepstem: „Wendt U naar Mij toe, alle gij einden der aarde, wordt behouden; want Ik ben God en niemand meer" moesten we eigenlijk meer zulke dagen beleven, waarop er waren die getuigenis gaven, dat Christus hun Zaligmaker is en dat ook naar de *orde Gods* ten aanzien van iedereen in den heiligen doop beleden. Toch zijn we blijde, dat er dien dag weer een oude broeder en een op middelbare leeftijd gekomen zuster tot de gemeente werden toegevoegd. Moge Gods zegen rusten op het gepredikte Woord en dat het voor velen moge zijn als een knagende worm, welke hun geen rust geeft dag noch nacht *totdat* ze zich in Jezus' armen werpen.

Zondag 26 Aug. zijn we 's middags naar .... het Wereldcongres in Berlijn geweest! Onze voorganger heeft ons bij verschillende grootsche tafereelen doen stilstaan, opdat we daarvan iets zouden bewaren in onze gedachten. We zagen de geweldige vergaderzaal met de vele duizenden gezichten uit alle oorden der wereld — de Filistijn en de Tyriër met den Moor, doch allen in Sion geboren en door den Allerhoogste bevestigd. Daarom was dan ook het motto ontleend aan Efeze 4. Hoe groot zijn Uwe werken o Heere! We keerden dankbaar huiswaarts.

Met broedergroeten, Uw in Jezus verbonden
v. d. M., Secr.

MEDEDEELINGEN

De gemeente *Deventer* hoopt op 1 en 2 Sept. a.s. haar *50-jarig* bestaan *feestelijk* te herdenken.

Oud-leden van de gemeente worden vriendelijk uitgenoodigd dit heuglijk feit, onder dank aan God, mede te vieren.

Namens de feestcommissie,
J. WESTERINK,
Badhuisstr. 2.

N. B. J. Beweging.
Opheffing Filmleeningfonds.

Naar aanleiding van het besluit van het Centraal Comité tijdens de j.l. gehouden Jeugdconferentie te Groningen, deel ik U mede dat alle voorschotten aan bovenbedoeld fonds kunnen worden opgevraagd.

Stadskanaal, D. MOLIJN, Penn.
„'t Boekhuis" Giro 70920.

Broeders Correspondenten!

Heeft U het 3e kwartaal reeds afgerekend?

Neen???

Wil het dan a.u.b. nu ten spoedigste doen.

Ik reken op Uw medewerking.

Met br.groet,

De Adm.

LEESTAFEL.

Ik ging de Wijk in, door Zuster Sonja. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek is het vierde deel van den 37sten jaargang van de „Christelijke Bibliotheek". Het zal met genoegen gelezen worden. Op onderhoudende wijze wordt ons allerlei verteld uit het leven van een wijkverpleegster, die het leven en de menschen leert kennen van een kant, vanwaar anderen het maar zelden kunnen bezien. We voelen wat het zegt een goede wijkverpleegster te zijn en welk een mooie kansen dit werk hun biedt, die den Heere Jezus kennen en in den weg van anderen willen brengen.

Buiten de Bibliotheek om kost het boek ingen. fl. 1.80, geb. fl. 2.65.

L.

Als ik één dag niet studeer, merk ik het zelf; na twee dagen merken het mijn vakgenooten en na drie dagen allen.

Rubinstein.

CORRESPONDENTIE

Het onderwerp „De groote moeilijkheid voor het gemeentelijk leven", dat stond in no. 2337, werd door Ds. Reiling ingeleid op de morgenverg. van de 2de dag der Unievergadering, Dond. 12 Juli, te Hengelo (O.).

E.-R.

Hartelijk dank aan allen, die mij kranten of uitknipsels zonden, waarin geschreven werd over het Baptist Wereld Congres te Berlijn.

E.-R.

God kent het kwaad zonder het te doen; de mensch kent het kwaad door het te doen.

Het besnoeien onzer wenschen is bevorderlijk aan ons levensgeluk.

ADVERTENTIEN

SNEEK, 25 Aug. 1934.

Heden nam God uit onze familiekring weg onze innig geliefde Moeder, Groot- en Overgrootmoeder

ANTJE DE BOER,
(sinds Mei 1913 Weduwe van SIETZE GORTER)

in den gezegenden ouderdom van 84 jaar.

Wij danken God voor wat wij in haar hebben mogen bezitten en zijn verzekerd dat zij is mogen ingaan in de rust, die er overblijft voor het volk Gods.

P. BEEN—Gorter) Overl.
H. BEEN)
R. DE JONG—Gorter) *Sneek*
H. DE JONG)
Corn. GORTER) *Sneek*
M. GORTER—Nijman)
Fr. v.d. WERF--Gorter) *Sneek*
W. v.d. WERF)
Joh. GORTER) *Prov.*
Fr. GORTER—Visser) *N.-Amerika*
S. VISSER—Gorter) *Sneek*
T. VISSER)
W. GORTER) *Sneek*
J. GORTER--Schouten)

Klein- en achterkleinkinderen.

Plaatst uw Familieberichten in ons blad!

Zoo de Heer wil, herdenken onze geliefde Broer en Zuster
H. ENTER
en
A. ENTER—Potjewijd
Zondag den 9 Sept. den dag hunner
25-jarige Echtvereeniging.

Nieuwe Pekela.
J. G. OLIJSLAGER
G. OLIJSLAGER—Potjewijd
W. POTJEWIJD—Meyer
(*Haarlem*)
J. POTJEWIJD
G. POTJEWIJD—Heidelberg.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen mijn geliefde Pleegouders
H. ENTER
en
A. ENTER—Potjewijd
te N. Pekela de 9e Sept. hunne
25-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Nooit kan ik dankbaar genoeg zijn voor de liefde en opoffering aan mij bewezen.

Dat God hun nog vele jaren mag sparen is de hartelijke wensch en bede van hun dankbare Pleegzoon
JURJEN MOLENAAR.
Nobleford, Alta, Canada.

Zondag 2 September 1934 hopen D.V. onze geliefde Ouders
AREND JAN MULDER
en
GRIET MULDER—Zuidema
hunne
30-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen
en Verloofden.

Groningen, Bessemoerstr. 17a.
Thuis van 3—4 uur.

Een goed evangeliedienaar cijfert wel zich zelf, maar nooit zijn goddelijke roeping weg.

van Veldhuizen.

Vrijdag 14 September 1934 No. 2339 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

OVERGAVE.

„Zij gaven zichzelven eerst aan den Heere en daarna aan ons, door den wil van God".
2 Cor. 8 : 5.

Dat is in heel de geschiedenis onzer Gemeenten steeds de volgorde geweest, zooals wij ook in de andere dingen Bijbelsche Christenen willen zijn: Eerst gelooven, dan doopen; eerst overgave aan den Heer, en daarna aan de Gemeente.

Heel wat kerken ijveren voor de kerk, voor de eigen kerk. Als men eerst maar bij de kerk hoort, als men eerst maar lidmaat is. Dan wordt er menigmaal op gewerkt, dat het tot een bekeering moge komen. Maar die zich niet bekeeren behooren er even goed bij, en hebben meestal in alles de doorslag te geven, juist omdat zij bijna zonder uitzondering in de meerderheid zijn.

Gods Woord spreekt uitdrukkelijk anders. Paulus kon van de Macedoniërs zeggen: „Zij gaven zichzelven eerst aan den Heere!" God wil het zoo! Door zulk een overgave leggen wij ons in de hand Gods, en dan kan Hij orde scheppen in ons leven. Dat hebben de menschen in dien tijd heel goed van het Evangelie begrepen. Zij probeerden daarom niet hun leven zelf in eigen hand te nemen en het volgens eigen plannen in te richten, maar zij legden hun leven bij de bekeering eerst in Gods hand, vóór zij met eigen handen er iets aan konden bederven.

Niemand mag denken, dat er aan eigen leven niets meer te veranderen is, de Heer kan in alles uithelpen, als wij slechts alles aan Hem toevertrouwen en Hem tijd laten, het te doen op Zijn wijze, waarbij wij slechts gehoorzaam Zijn Woord opvolgen.

Wat gaven zij den Heer? „Zichzelven!" zegt Paulus. In Rom. 6 : 13 staat „Stelt uzelven Gode" en in Rom. 12 : 1 staat: „dat gij uwe lichamen stelt...." God wil het zoo, Hij wil ons bezitten en wij moeten ons aan God wijden. God heeft recht op ons leven. Hij is niet slechts onze Schepper, maar Hij zond ons ook Zijn Zoon, die ons kocht met Zijn dierbaar bloed. „Gij zijt niet van u zelf", zegt Paulus, „Want gij zijt duur gekocht: zoo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uwen geest, welke Godes zijn". (1 Cor. 6 : 19, 20).

Maar deze overgave moet vrijwillig zijn.

Er is nu eenmaal een drempel, waar God niet overheen stapt, dat is de verantwoordelijkheid des menschen. Hij zal wel vermanen en smeeken — de Heer Jezus weende over Jeruzalem — maar Hij dwingt nooit met geweld tot een overgave. Christus gaf zich zelf voor ons, maar het was een vrijwillig offer der liefde, en dat verwacht Hij ook van ons. Daarom wordt deze overgave niet door Gods Woord bevolen, maar zooals Rom. 12 : 1 zegt: „Ik bid u dan, broeders! door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot .... offerande!" Ook wij bidden zoo van Christus wege.

* * *

Zoodra een mensch zijn leven in Gods hand gelegd heeft, kan Hij zoo iemand ook toebereiden voor Zijn dienst: „Zij gaven zichzelven eerst aan den Heere en daarna aan ons!" Namelijk tot dienst in de Gemeente. Hier betrof het de verzorging Zijner heiligen. God heeft een plan voor ons leven. (Ef. 2 : 10). Ieder van Zijn kinderen heeft een dienst te doen. Helaas verstaan vele geloovigen deze dienst niet, daar zij hun leven niet volkomen in de hand van God hebben gelegd. Zij vluchten soms, evenals Jona, voor den bijzonderen dienst van God. — Die dienst kan ineens duidelijk worden, bliksemsnel, terwijl het bij anderen misschien langzamerhand gaat.

Welgelukzalig, die zijn plaats gevonden heeft in de dienst van God! Overgave is niets anders dan het vrijwillige offer van ons zelf aan God, om Zijn wil te doen. Hoe staat het nu met Uw overgave? Was die volkomen? Of hebt gij nog steeds iets verzuimd? Nog is het tijd het te herstellen! God wil het, dat gij uzelf eerst geeft aan den Heer en daarna aan de Gemeente.

D. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

De Stemming bij de „Heil. Mis". In Duitschland moet onlangs, bij gelegenheid van een Jaarbeurs, door de „Hitlerjeugd" een gedicht zijn verspreid, waarin de Roomsche kerk op onwaardige wijze werd aangevallen. Een onhandig rapporteur maakte in zijn bericht van de „Messe" (Jaarmarkt), „H. Mis", dat is het Roomsche Avondmaal. Wijzende op deze vergissing zegt een priester in de R. K. „Bazuin":

> „Dat leek ook al te zot. De kerkgangers zouden toch zeker die uitdeelers uit de kerk getrapt hebben".

Men stelle zich dat voor: kerkgangers, die ongewenschte bezoekers uit de kerk trappen en dat bij een „H. Mis"! Hoezeer zouden we wenschen, dat de Roomschen eens deel konden nemen aan de viering van het H. Avondmaal en dan als zulken, die waarlijk deel hadden aan dat Lichaam, dat voor ons gebroken werd en dat Bloed, dat vergoten werd voor onze zonden! Hoe verre zou de lust om anderen — wie ook — weg te trappen — van hen zijn!

Doop en besnijdenis. De Nederlander gaf onlangs in de rubriek „In en om de kerk" enkele aanhalingen uit een geschrift van Dr L. van der Zanden getiteld „De Verbondsgedachten". We lazen daarin o.a.:

> „Dr v. d. Z. wijst er voorts op dat de geheel eenige roeping van Israël, om a l s v o l k den Christus

onderwijzer een leekepreeker. Ook niet elke leider van een vereeniging.

Wellicht zal dit door br. G. Metz ingeleide onderwerp in „De Christen" verschijnen.

En wat zal ik zeggen van „De groote moeilijkheid in het gemeentelijk leven"? Wellicht vindt ge dit onderwerp in dit nummer en anders zeker in het volgende. Ik kan slechts deze éene indruk weergeven, die het door Ds. Reiling voorgelezene op mij maakte „ja, zoo is het; o, dat eigen ik!"

Drie onderwerpen op één morgen is wel wat veel. Een volgend jaar kunnen we m.i. met twee onderwerpen best volstaan.

D.V. in het volgend nummer enkele indrukken over de Donderdagmiddag en de gehouden herdenkingstoespraken.

d. H.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Ananias en Saffira.

De Apostelen gevangen genomen.

Hand. 5.

Les voor Zondag 19 Aug. 1934.

Onwaardige leden der gemeente.

Dat er vervolging kwam en de apostelen in de gevangenis geworpen werden, was wel smartelijk, maar geen schande. Nu echter kwam de eerste vlek op de gemeente door onwaardige gemeenteleden. De geloovigen waren tot dusver één van hart en één van ziel. Niemand dacht aan eigen voordeel, maar zij hadden alle dingen met elkander gemeen. Zoo had o.a. een zekere Barnabas een akker gehad maar die verkocht en het geld aan de voeten der apostelen gelegd. Dat had ongetwijfeld groote indruk in de gemeente gemaakt. Nu was er een echtpaar in de gemeente, dat ook niet misdeeld was van aardsche goederen. Het voorbeeld van Barnabas had hen aangegrepen. De man, Ananias, verkocht in overleg met zijn vrouw Saffira ook een stuk land. Maar toen zij het geld er voor in handen hadden, scheen het hun toch wel wat te bar, zoo'n groote som aan de gemeente af te staan. Daarom hielden zij een gedeelte voor zich zelf.

De Schrift zegt de waarheid onverbloemd. Ook bemerken wij er uit, dat de mensch aanziet hetgeen voor oogen is, maar de Heer ziet het hart aan. Dit echtpaar wilde twee heeren tegelijk dienen: God en den Mammon. Christus en Belial.

De man had alles in overleg met zijn vrouw gedaan. Vs. 2 en 8. Als Ananias bij de apostelen komt met het bedrag, houdt Petrus hem zijn zonde voor, en vraagt, waarom hij Satan toeliet in zijn hart plaats te nemen. Zijn leugen betrof niet enkel de menschen, maar meer nog den Heiligen Geest. Als Ananias deze bestraffende woorden van Petrus hoorde, werd hij opeens wit als een doek, en viel tot ontzetting van alle aanwezigen neer en voor men nog iets had kunnen doen, had hij reeds den geest gegeven. De jongelingen in de gemeente geven zich gaarne tot den dienst. Zij mengen zich niet in de zaken der ouderen. Daar in het warme land wacht men niet lang met een begrafenis. Misschien heeft het lijk er wel ontzettend uitgezien.

Drie uren later komt de vrouw van Ananias binnen. Saffira heeft lang zitten wachten. Popelend van ongeduld misschien. Wat zal men wel van hen zeggen? Dat zal men niet van hen hebben gedacht, dat zij zooveel voor de gemeente over zouden hebben. Wie weet, hoe Ananias toegesproken wordt door de apostelen en anderen. Het duurt ten minste zoo lang. Eindelijk kan zij het niet langer uithouden. Als zij binnenkomt wordt zij direct door Petrus toegesproken. Zij bevestigt op zijn vraag dat het stuk land werkelijk voor genoemd bedrag is verkocht. Dan moet Petrus door den Geest daartoe aangespoord haar vonnis uitspreken en ook zij sterft op gelijke wijze als haar man. Geen wonder, dat groote vrees over de gemeente komt en over allen, dien het hoorden. — Dit echtpaar had een zonde gedaan, die honderdmaal voorkomt en schijnbaar ongestraft blijft. Maar wij moeten leeren, dat God het toch met de zonde vreeselijk ernstig neemt. Het is heerlijk, wanneer men van de gemeente als zoodanig kan zeggen dat zij één van hart en één van ziel waren maar het is diep treurig wanneer van een paar leden der gemeente, die tot gemeenschappelijke zonde zijn vervallen, moet zeggen: „Waarom zijt gij het eens geworden om den Geest des Heeren te verzoeken?" De Heer moge ons allen daarvoor bewaren!

De apostelen gevangen genomen.

Het voorgevallene had geweldigen indruk op de menschen gemaakt, zoodat geen onbekeerde het waagde zich tot opname bij de gemeente aan te melden. Gods Geest heerschte waarlijk in de gemeente. Velen van de hoorders bij de prediking kwamen werkelijk tot het geloof en vele wonderen van genezing van zieken, uit Jeruzalem en ook uit omliggende steden, kwamen tot stand.

Maar was de gemeente vervuld met den Heiligen Geest, het Sanhedrin, dat bijeenkwam om eens over deze dingen te spreken, werd vervuld met nijdigheid. Vs. 17. Dat kleine onaanzienlijke groepje aanhangers van den Gehangene en Gekruiste was tot een groote gemeente geworden. Dat moest den kop worden ingedrukt. Daarom werd de politie er op uitgezonden, die de Apostelen arresteerde en opsloot in de gewone gevangenis, opdat zij later verhoord zouden worden. Zoo weinig respect heeft de wereld voor de verborgen heerlijkheid der kinderen Gods. Er is echter ook een goddelijk „maar". Vs. 19. De broeders van Jozef dachten hem kwaad toe te voegen, „maar" God heeft het goed gemaakt. David vertelt hoe de koningen der aarde beraadslagen tegen den Heere en Zijn Gezalfde, „maar" de Heer in in den hemel lacht en spot er mee. De engelen des Heeren legerden zich rondom hen, die Hem vreezen en rukken hen uit. Zoo ging het ook hier. Een engel des Heeren kwam binnen en verloste hen en de boodschap, die zij ontvingen, was, om door te gaan met hun getuigendienst. Gaat heen en spreekt al de woorden des levens. O, hoe blijmoedig zullen de apostelen gehoor hebben gegeven aan deze opdracht en den Gekruisigde hebben verkondigd.

Terwijl zij 's morgens vroeg in den tempel tot het volk spraken, vergaderde intusschen het Sanhedrin om over hun lot te beslissen. Als echter de tempelpolitie hen halen zal, komt die zonder hen en brengt een merkwaardig rapport uit. Zij zijn niet meer in de gevangenis, en hebben ook niet stil de vlucht genomen, maar preeken alweer in den tempel. Zelfs geeseling kon hen niet weerhouden te getuigen. Ook tegenover Gamaliëls wijze raad zetten zij hun moedige daad. Ook wij willen Jezus belijden en beleven.

D. G. B.

Stefanus.

Hand. 6 en 7.

Les voor Zondag 26 Aug. 1934.

De eerste diakenen gekozen.

Als ambtsdragers fungeerden in de gemeente de apostelen. Zoolang de gemeente nog bestond uit een klein groepje, lag het voor de hand dat de apostelen ook zorgden dat de armen in hun midden geen gebrek leden.

Maar toen de gemeente duizenden leden begon te tellen, was dat geen gewenschte toestand en kwam het voor, dat sommigen zich verongelijkt achtten. Toen riepen de apostelen de gemeente samen en zetten uiteen waartoe zij eigenlijk beroepen waren. Het evangelie prediken in de geheele wereld. Dat moet de hoofdzaak blijven. De gemeente nam het voorstel van de apostelen aan en koos zeven vertrouwensmannen, die vol waren des Heiligen Geestes en der wijsheid. Door de apostelen werden deze zeven bevestigd in hun ambt. Het was zeker goed gezien door de apostelen, want nu zij de handen meer vrij kregen tot hun eigenlijk werk, „wies het woord Gods, en het getal der discipelen vermenigvuldigde te Jeruzalem zeer; en een groote schare der priesteren werd den geloove gehoorzaam".

De eerste bloedgetuige.

Onder die zeven door de gemeente

gekozen ambtsdragers was ook Stefanus' een man vol des geloofs en des Heiligen Geestes. Hij deed in de gemeente nog meer dan zijn plicht. Ook wonderen en groote teekenen onder het volk. Uiterlijk was Stefanus tot een geringe dienst beroepen : aalmoezen en spijze verdeelen, weduwen en weezen te ondersteunen, armen en zieken bezoeken. Dat heeft Stefanus ongetwijfeld getrouw gedaan. Maar bij dit werk heeft hij zooveel ervaring opgedaan. Hij heeft al gauw gezien dat er heel wat ellende in de wereld is, die niet met een portie soep of een stuk geld kan worden weggedaan. Toen kwamen de geestesgaven van den vrijwilligen dienaar (diaken beteekent: vrijwillige dienaar) eerst recht in actie. Hij was een man, vol van geloof, levend geloof en waar dat gevonden wordt, komen ook krachten wakker, kracht om te werken, te strijden, totlijden, liefhebben en troosten. God was met hem, zoodat hij wonderen en groote teekenen deed onder het volk. Daardoor werd echter de aandacht op hem gevestigd.

Te Jeruzalem waren toen wel 486 synagogen en daar vele besturen daarvan jaloersch op Stefanus' welbespraaktheid en invloed waren, werd hij in onderling overleg menigmaal verzocht om op te treden in een openbaar debat. Maar tot hun groote ergernis moesten zij het van dezen eenvoudigen man verliezen. Vs. 10. Toen werd het op andere manier geprobeerd. Lasterpraatjes over Stefanus werden rondgestrooid en valsche getuigen lieten zich vinden om op te treden tegen hem voor den Hoogen raad. Daar kende men wel reeds de apostelen, maar deze was voor hen een nieuweling. Vol nieuwsgierigheid en geprikkeldheid zag men hem aan. Maar hij bleef rustig staan. Hij werd niet bleek van schrik en niet rood van kwaadheid en niet verlegen wegens al deze hooge heeren, maar zijn aangezicht straalde van een innerlijke vrede, ja, het was, alsof men het aangezicht van een engel voor zich zag.

De verantwoording van Stefanus.

De Hoogepriester moest hem wel aan een verhoor onderwerpen en vraagde dus, of hij het kon bevestigen, wat deze aanklagers van hem zeiden. Toen had Stefanus gelegenheid, zich te verantwoorden. Hij hield toen een soort Bijbellezing, waarin hij eerst sprak over de pelgrimswegen van Abraham. Hij moest uit zijn vaderland gaan en zijn maagschap en dat was een geloofsbeproeving voor hem geweest. Want hij kreeg voor hetgeen hij verliet geen voetbreed land terug en moest als vreemdeling in het beloofde land vertoeven. Ook voor zijn nakomelingschap zouden harde dagen aanbreken. Maar de dag der verlossing zou zeker komen. Wel moesten er zware offers worden gebracht, maar God maakte alles wel. Verder wees Stefanus op Jozef als een voorbeeld, een type van Jezus. Diep werd hij vernederd door zijn eigen broeders, minachtend sprak men van „droomer" en ten slotte werd hij door hen verkocht. Hij kwam onschuldig in de gevangenis terecht, maar na de vernedering komt straks ook de verhooging. Zijn verhooging kwam juist zijn eigen broeders zeer ten goede en heel hun nakomelingschap. Eén uit hen, Mozes, wordt nu door Stefanus genoemd, door God voorbereid en geschikt gemaakt om straks het volk te leiden en uit te leiden. Ook hij had ontzettend te lijden van de ondankbaarheid des volks. Men danste liever om het gouden kalf dan den weg te bewandelen, door God bepaald. Een tabernakel, om God daarin te dienen had men reeds op de tocht door de woestijn meegehad, maar toen het volk eindelijk het beloofde land in bezit had genomen, kwam de behoefte aan een tempel boven. „En Salomo bouwde Hem een huis". Maar dat is toch de rechte tempel nog niet. Die is onzichtbaar. Die bestaat uit levende steenen. Dat zijn menschenharten, waar de Heer Jezus in woont. Maar het volk Israëls heeft steeds de bedoelingen Gods gesaboteerd, en zij hier, de leden van het Sanhedrin, waren wel de ergsten....

Nu was het toppunt bereikt. Nu wilden zij geen woord meer hooren. Zij knarsten op hun tanden en schreeuwden van woede. Stefanus zag, vervuld met den Geest, zijn Heiland en Heer, staande ter rechterhand Gods, maar de raad zag slechts een, die des doods schuldig was. Hij werd zonder vorm van proces de stad uitgesleept en eendrachtiglijk vielen zij op hem aan en steenigden hem. Hij ontsliep in Jezus.

D. G. B.

GEMEENTEFINANCIËN.

(Inleiding op den 2en dag der Unieverg. te Hengelo 12 Juli '34, door br. J. Boiten van Den Haag).

Toen het verzoek van onzen Unie-secr. Ds. J. W. Weenink tot mij kwam, om een inleiding te houden over „gemeentefinanciën" op den 2en dag van de Algem. Vergadering, was één mijner eerste gedachten: waarom zoo'n materialistisch onderwerp op een dag als deze, waar we meestal een dag van zaken doen achter den rug hebben?

Gezien echter het feit, dat de financiën zoo'n geweldige groote rol spelen in ons gemeentelijk leven, zal de aanleiding daartoe wel daarin te zoeken zijn.

Immers, zijn het niet dikwijls de stoffelijke en daarmede de geldelijke belangen, die aanleiding geven tot groote onaangenaamheden in de gemeente?

Is het Satan niet menigmaal gelukt de vrede in de gemeente te verstoren *juist dan* als de centen in gedrang kwamen? En als de zielenmoordenaar het gelukt was oneenigheid te scheppen, ging hij dan niet voort de offervaardigheid voor de zaak des Heeren te ondermijnen, om daardoor nog meer moeilijkheden te scheppen?

Daarom zal het zeker goed zijn op een vergadering als deze, waar vele beheerders der gemeentefinanciën aanwezig zijn, met elkaar van gedachten te wisselen, en daarmede winst te doen voor de gemeente en het Koninkrijk Gods, tot spijt van Satan, opdat het hem nooit meer gelukke, ons geestelijk bezit schade te doen.

Ik herinner mij een waarschuwend woord van Ds. J. Louw op één onzer Unievergaderingen, in den tijd van de hoogconjunctuur, n.l.:

„Zorg, dat de bovenlast van uw gemeenteschip niet te zwaar wordt, anders kapseist het".

Dat is inderdaad een woord, dat we als bestuurderen der gemeente ten allen tijde zeer in acht moeten nemen.

Allereerst dan hoe komen we tot een gezonde basis van onze gemeentefinanciën.

Daartoe is noodig, dat elk jaar, liefst kalenderjaar, een *begrooting* wordt gemaakt. Dit is vrij gemakkelijk naar aanleiding van het voorgaande jaar.

Moeilijker is het de begrooting *sluitend te maken*, immers de uitgaven mogen de inkomsten niet te boven gaan.

Tevens moet er rekening worden gehouden met eventueele schommelingen in de draagkracht der gemeenteleden, en men zorge vooral voor eenige *reserve*, welke bij *onvoorziene* en *uiterste noodzakelijkheid* mag worden aangesproken.

Van de inkomsten, welke verkregen worden uit *collecten, giften, contributies* en andere baten, speelt de *contributie* nogal eens een groote rol.

Voor een stabiele begrooting is *vaste contributie-bijdrage* zeer gewenscht.

De norm hoeveel contributie men moet betalen is dikwijls moeilijk en *zeer verschillend.*

Een hoofdelijk omslag naar het inkomen *lijkt mij* het meest billijke.

Echter in mijn ervaring heeft vrijwillige contributie-bijdragen nog geen moeilijkheden opgeleverd, alhoewel de bijdrage bij eenzelfde inkomen zeer uiteen loopt.

De leden der gemeente dienen er van doordrongen te zijn, dat de contributie niet speciaal voor het honorarium van den voorganger der gemeente is.

Heeft u niet meer dan eens gehoord, of misschien wel ervaren, dat als er moeilijkheden waren in de gemeente of met den predikant, dat sommige leden dan geen contributie betaalden? Dat is gewoon absurd, en die gedachte moet uitgebannen worden.

aan te kondigen en voort te brengen met Christus' komst geëindigd en onherhaalbaar is. De kerk is internationaal, universeel, geworden, zoodat het behooren tot een bepaald volk geen kenmerk meer kan zijn van het behooren tot het Verbond."

Dat klopt. Maar wat nu met het teeken van het „Verbond"? De voorwaarde om dat teeken te mogen ontvangen, moet natuurlijk ook een andere zijn, Dr v. d. Z. zag dat ook en gaat dus zoo verder:

> „Daarom ontvangen in het N. T. zoowel Joden als Heidenen alleen dan het sacrament, wanneer zij gelooven in Jezus Christus en zich bekeeren".

Wanneer de besnijdenis echter dezelfde beteekenis had als de Doop heeft en ieder Israeliet het recht op de besnijdenis had, waarom dan niet op den Doop?

Verder heet het in bovengenoemd artikel:

> „In Israël had het sacrament steeds zijn beteekenis als schaduwbeeld, als openbaringsmiddel. Nu echter alle schaduwbeelden tot hun werkelijkheid zijn gekomen in Christus, is het sacrament alleen van beteekenis voor de geloovigen. De schaduwachtige volkskerk is oud en verouderd. Abrahams zaad zijn degenen, die in Christus gelooven".

Inderdaad! Slechts hen mogen wij in N. Testamentischen zin houden voor Abraham's zaad, die in Christus gelooven en bijgevolg ook doopen. Onder het Oude Verbond was het echter ongetwijfeld anders. Abrahams natuurlijke nakomelingen hadden zonder meer recht op de besnijdenis. Maar op den Doop hebben slechts Abrahams geestelijke kinderen recht. Slechts dié zijn in N. Testamentischen zin Abrahams zaad. De konsekwentie van deze waarheid is de Doop der geloovigen, waardoor de gemeente der geloovigen tot openbaring komt.

Wanneer Dr. v. d. Z. dan direct daarop zegt:

> „De kinderen van Christgeloovigen behooren bij de gemeente". (1 Joh. 2 : 13).

dan springt hij van de geestelijke lijn, — door hemzelf zoo zuiver getrokken — ineens weer over op de natuurlijke. De kinderen van „Christgeloovigen" zijn „Abrahams zaad" en dus leden der gemeente voorzoover ze „geloovigen" zijn. Dr v. d. Z. herinnerde ons uitdrukkelijk daaraan. En de vraag hoevelen der kinderen van „Christgeloovigen" ook zelf geloovigen zijn (en dus den Doop mogen ontvangen) kan eerst worden beantwoord als zij zich als zoodanig openbaren. Daarom volgt in het Nieuwe Testament de Doop uitsluitend op de belijdenis van het geloof.

De Bijbel in het Afrikaansch. Nog niet zoolang geleden is de Bijbel overgebracht in het Afrikaansch, dat is het Nederlandsch, zooals het gesproken wordt door den Afrikaanschen tak van den Nederlandschen stam. Tot daartoe was het officieele Nederlandsch ook daar de officieele taal. Dit officieele Nederlandsch werd voor de Afrikaander steeds meer een vreemde taal en men vreesde dat, als de volkstaal niet tot officieele taal werd verheven, het Engelsch het Nederlandsch binnen afzienbaren tijd geheel zou verdringen.

Het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap nam de uitgave van den Bijbel in het Afrikaansch voor haar rekening. Ruim een jaar geleden kwam de eerste zending in Kaapstad aan. Er bestond zoo'n behoefte aan deze vertaling, dat de eerste oplaag van 30.000 exemplaren reeds voor het verschijnen was uitverkocht. Binnen het jaar zijn 250.000 exemplaren naar Zuid-Afrika verscheept.

„Het is een nieuwe openbaring van God" riep een oude man uit, toen hij een paar hoofdstukken in deze nieuwe vertaling gelezen had — zoo sterk sprak ze tot hem.

Uit Dr Rushbrooke's Rapport. Op den eersten avond van het wereldcongres te Berlijn bracht de Algemeene Secretaris, Dr Rushbrooke, rapport uit over zijn arbeid en den toestand van het Baptiste Wereldverbond. Hij zei daarin o.a.:

> „Broeders, hoe meer ik over dit onderwerp nadenk, hoe meer verbaas ik mij over de eenheid onzer Baptisten gemeenschap. Zij heeft geen parallel op aarde. Vragen wij ons af, wat ons verbindt. Waarom hebben de Baptisten in alle deelen der wereld, van China tot Chili, van Noorwegen tot Nieuw Zeeland, het Wereldverbond welkom geheeten en zich vrijwillig en met vreugde er bij aangesloten?.... In vele deelen der wereld zijn door de studie van het Nieuwe Testament, onder de leiding van den Geest als uitlegger, Baptisten gemeenten geboren, zonder dat men wist, dat er elders in de wereld reeds zulke gemeenten bestonden."

Wat Dr Rushbrooke hier opmerkt heeft ons ook bij aanraking met het Baptisme over de grenzen van ons Vaderland steeds het meest getroffen: die eenheid zonder uitwendig gemeenschappelijken oorsprong, zonder uitwendige autoriteiten, zonder overgeleverde geloofsbelijdenissen. Waarlijk men kan het wagen met het Nieuwe Testament alleen; in de gehoorzaamheid aan deze oorkonde der gemeente en dit levende Woord van Christus, vinden we elkaar en beleven we onze heerlijke eenheid in Christus! We zien niet in dat de eenheid van Gods kinderen op aarde bereikt kan worden anders dan door gehoorzaamheid alleen en geheel aan het Nieuwe Testament, waardoor we onder leiding komen van den Levenden Geest.

Modernisme en Zending. Op het Wereldcongres hoorden we ook Ds B. A. Nag, een Baptist van Burma, een vooraanstaand christen in zijn Vaderland en bekend Evangelist onder de intellektueelen in Eng. Indië. Reeds vijfendertig jaar staat hij in het zendingswerk. Hij is van oordeel dat aan de inlandsche gemeenten de leiding van het zendingswerk in handen gegeven moet worden. — Hem is bij zijn bezoek aan Engeland o.a. ook de vraag voorgelegd:

> „U weet wat in dit land wordt verstaan onder „Modernisme"? Vindt het ingang in Indië?" — Ja, en dat is de oorzaak, van verlies van kracht in Indië. 't Modernisme heeft geen boodschap voor Indië. Het resultaat is, dat er minder gepreekt wordt, minder bekeeringen plaats vinden, minder gevoeld wordt voor het Christendom."

L.

III

REFORMATORISCHE TRADITIE?*

De Synode van de Bond van Protest. Evang. kerken van België (de zogenaamde Staatskerk) vergaderde van 26 tot 28 Juni j.l. te Jolimont, gelegen tussen Charleroi en Bergen. Bijeen waren de vertegenwoordigers van de 18 gemeenten en de 6 evangelisatieposten, plus de evangelisten van de Silo-Vereniging en de vertegenwoordigers van buitenlandse kerken. De Synode vergaderde drie dagen. Heel de arbeid werd overzien.

Voor het volgend berichtje vraag ik nu Uw bijzondere aandacht:

> „Ds. A. Rey van Luik, de voorzitter der synode, bracht allereerst verslag uit over den arbeid der synodale directie en daarna over

---

* in dit artikeltje wordt de nieuwe schrijfwijze van het Nederlands gebezigd. Inzake deze nieuwe schrijfwijze merkt minister Marchant terecht op:

„Onbekend maakt onbemind: kennisneming van het nieuwe zal leren, dat het niet zo verschrikkelijk is als menigeen, gehecht aan het geldende gebruik, het zich voorstelde".

Persoonlijk ben ik dankbaar voor de nieuwe spelling. Misschien mag ik nog verwijzen naar hetgeen ik daarover geschreven heb in het September-nummer van „Jong Leven".

d. H.

de afzonderlijke kerken. Over het algemeen kon men een dankbaren, optimistischen toon beluisteren ondanks hier en daar finantiëele moeilijkheden. *Alleen werd de synode pijnlijk getroffen door een mededeeling van den predikant van Pâturages, die in zijn gemeente den wederdoop door onderdompeling had ingevoerd en dien had toegediend aan 135 personen*⁂. In een dagorde sprak de synode haar verwondering uit over *deze afwijking der reformatorische traditie*⁂, betreurde deze en verzocht den predikant zich in een aanstaande pastorale conferentie nader te verklaren".

Dat de Synode pijnlijk getroffen werd door die mededeling van den predikant van Pâturages kunnen we ons voorstellen. Want de Schrift leert duidelijk: één Heer, één geloof, *één doop*. De kinderdoop en de doop der gelovigen kunnen nu eenmaal niet samengaan. En wanneer we spreken van de doop der *gelovigen*, dan denken we daarbij aan het *beleden* geloof. Met het hart gelooft men en met de mond *belijdt* men. We onthouden ons hier dus van speculaties over het al of niet aanwezig kunnen zijn van geloof bij onmondige en kleine kinderen.

Dat de doop niet zalig maakt is even waar als dat de doop een instelling is van Jezus Christus. Een overschatting zoowel als een onderschatting van de doop is dus *beide* verkeerd.

De beschouwing over de doop hangt nauw samen met de beschouwing over het gemeentebeginsel! Daarom moeten voorstanders van de kinderdoop wel pijnlijk getroffen worden door een mededeling als die van den predikant van Pâturages, namelijk dat hij in zijn gemeente de „wederdoop" door onderdompeling heeft ingevoerd en reeds 135 personen gedoopt heeft.

De Synode constateerde bij genoemden predikant, wat zijn doopsbeschouwing aangaat, een afwijking der *reformatorische traditie*.

Wat bedoelt men hier toch met de uitdrukking: *reformatorische* traditie?

De Kinderdoop dateert toch niet uit de tijd der reformatoren.

De reformatoren hebben ons ongetwijfeld dichter bij de bijbel gebracht. — Ze hebben ons de oogen geopend voor de Roomse dwaalleer. En daarvoor danken we God. *Maar men vergete niet, dat de reformatoren de kinderdoop mee overgenomen hebben uit de Rooms-Katholieke kerk.*

Inzake de kinderdoop moet men dus niet spreken van een reformatorische traditie *maar van een Roomse traditie.*

De predikant van Pâturages zal zich op een pastorale conferentie nader uitspreken over de door hem in zijn gemeente ingevoerde „wederdoop". We hopen van ganser harte, dat dááruit een broederlijke bespreking over het doopvraagstuk moge ontstaan. Het moet toch mogelijk zijn, om in een sfeer van vertrouwen en in broederlijke liefde over de doop te spreken. Is deze sfeer van vertrouwen en de christelijke liefde er niet, dan spreke men niet over de doop. Men toetse niet exegese aan exegese, maar een ieder toetse zijn exegese aan de Schrift, en dat onder de voorlichting van de H. Geest!

d. H.

⁂ Cursivering van mij, d. H.

III

HOE 'T IN BERLIJN WAS.

III.

De onderwerpen zijn dus nu aan de beurt. Ik houd mij niet pijnlijk aan 't programma maar zal uit de herinnering putten zoodat ge er zeker van zijt dat het werkelijk indrukken zijn.

Voor mij was het één der aangrijpendste vergaderingen als er over het oorlogsvraagstuk gesproken werd. Neen, het vredesvraagstuk. Want de vrede is in deze wereld bepaald een vraagstuk. De wereldgeschiedenis is oorlogsgeschiedenis. Het woord van Jesaja van het omsmeden der oorlogswerktuigen heeft geen vrucht gedragen gelijk de evenoude zaden in de Egyptische pyramiden. Dat nog een oorlog mogelijk is, is onze schuld. Oorlog is niet in de eerste plaats de schuld van anderen. Deze en dergelijke zinnen werden, hartstochtelijk soms en overtuigend, de vergadering die nu gespannen luisterde, ingeworpen. Steeds weer weerklonk de kreet: Wij willen vrede. Wij vreezen een nieuwe oorlog. Oorlog is misdaad.

Wij voelden wat allen voelden: de vrees voor dat zwarte monster, dat zich nòg schuilhoudt maar ons allen opeens zal bespringen.

Mannen en vrouwen, onder de laatste ook een Engelsche ministersvrouw, hebben met alles wat in hen was gepleit voor de vrede. En 't waren niet altijd maar slagen in de lucht. Scherp veroordeeld werd het zoogenaamd vredesverdrag van Versailles, deze schandvlek der naties, die de overwinnaars in staat stelt rustig hun machtelooze prooi te verteren. Dit verdrag is één der bronnen die de gedachten aan een revanche voeden en moet daarom herzien worden.

Wat kunnen wij doen om een oorlog te verhinderen? Door gestadige arbeid onze invloed vergrooten, onze gedachten verbreiden, de wetten van onze landen in dien geest zien te veranderen, dat de regeeringen eerst hunne volken moeten vragen om toestemming tot oorlogvoeren, daar het per slot van rekening de zonen des volks zijn die zullen moeten vechten.

Is dat genoeg? Ik wil hier ook wel mijn persoonlijke meening zeggen. Ik betwijfel of dit laatste mogelijk zal zijn. En als het mogelijk is, of het zin zal hebben. Het is namelijk zeer waarschijnlijk dat het overgroote deel der bevolking de regeering steunt. Immers door dit overgroote deel is zij er gekomen. Vervolgens orienteeren wij ons in zulke vragen in woelige dagen in de regel voor een groot deel aan de krant. En wie kan de banden tellen die er tusschen een redactiebureau van een leidend blad loopen naar hen die ook regeeren? Om er maar enkele te noemen: politieke, finantieele, commercieele? Ik moet u zeggen dat ik vooreerst weinig geloof van deze evolutionaire ontwikkeling. Onze broeders aan de overzijde van de Oceaan gaat dat gemakkelijker af. Mijn overtuiging is deze: indien iemand inziet dat oorlog misdaad is, dan moet hij de consequentie van zijn inzicht aandurven en het tot een daad laten komen. Wij betreden hier moeilijke wegen. Wij willen niet met vuur spelen en vanwege de sensatie als koorddansers voor elkander optreden. Wij komen hier op een rotsachtig terrein, waar kloven zijn en iedere overmoedige lach verstrammen moet. De in onze kringen groot wordende mannelijke jeugd heeft hier vragen. Wie durft hier spreken? En voor zijn woorden staan?

⁂

't Was eerst mijn plan ook nog in dit stukje over 't rassenvraagstuk te schrijven. Maar de laatste vragen dringen zich zoo aan mij op dat ik geen lust meer heb om direct verder te gaan.

HUIZINGA.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Eerste zendingsreis.

Hand. 11 : 19—30 en 13.

Les voor Zondag 30 Sept. 1934.

Te Antiochië.

Paulus was werkelijk een uitverkoren vat, die van zijn Heer getuigde overal waar hij kwam. Hij wilde het Evangelie verkondigen liefst aan alle menschen. Alle vervolging kon dat niet verhinderen. Door de vervolging, die ingezet was met de steeniging van Stefanus, gingen de vervolgden het geheele land door tot Fenicië en Cyprus, en kwamen zoo ook te Antiochië. Alleen tot de Joden werd het woord gesproken. (Hand. 8 : 1). Ja, de vijanden van Jezus Christus hebben vaak heel wat kwaads in den zin, maar God maakt het goed met de Zijnen

in alle omstandigheden. En juist met de eenvoudigste menschen kan God soms veel bereiken. Reeds bij de uitstorting van den Heiligen Geest waren er mannen geweest uit Cyrene, buitenlandsche Joden uit Noord-Afrika, die met de Grieksche taal en de gewoonten der Heidenen beter vertrouwd waren dan de ingezeten Joden van Palestina. De Heer zegende hun getuigenis van Jezus aan de Heidenen te Antiochië, zoodat velen tot bekeering kwamen. Neen, het waren lang niet altijd de apostelen, die zielen wisten te winnen voor den Heer. De apostelen hadden de leiding, maar de leden der gemeente moesten allen hun plicht doen. „Ieder Baptist een evangelist!", dat was ook in onze gemeenten het streven.

Het bleef niet verborgen, maar hetgeen te Antiochië plaats vond werd zelfs bekend in de gemeente te Jeruzalem. Van hieruit werd toen Barnabas als afgevaardigde gezonden naar Antiochië. Hetgeen Petrus te Cesarea had gedaan, had vrucht voortgebracht. De boodschap van de nieuwe broeders te Antiochië wordt met blijdschap vernomen, van vooroordeel vinden wij geen spoor meer. Barnabas was een goed man, een rechtschapen man, die zich zeer verblijdde over het werk hier maar ook direct begreep wat hier noodig was. Juist in zulke plaatsen is behoefte aan goede leiders. Barnabas was er zoo een, maar er zou nog een voortreffelijke leider bij komen. Barnabas ging n.l. naar Tarsen om Saulus op te sporen.

Saulus liet zich opsporen. Hij is geen huurling, die het ambt binnendringt, maar een herder, die in de woestijn kan wachten, tot de Heer hem roept. Samen werken zij nu een jaar lang te Antiochië en daardoor breidt de gemeente zich uit en wordt bekend. Eerst heeft men de leden der gemeente beschouwd als een Joodsche secte en werden zij Nazareners genoemd, maar daar zij steeds spraken en getuigden van Christus, werden zij christenmenschen, christenen genoemd. Dat werd voortaan een eerenaam voor hen. Zij bewezen, dien naam waardig te zijn ook door hun daden. Toen bekend werd, dat er een groote hongersnood zou komen, die ook kwam, offerden de leden der gemeente hun gaven voor de broeders in Judea en zonden de belangrijke som door Barnabas en Saulus naar Palestina.

De gemeente Antiochië zendt Paulus en Barnabas tot de Heidenen.

Hoe langer hoe meer wordt Paulus voortaan de hoofdpersoon. De wijde wereld wordt nu als 't ware geopend voor de prediking des Evangelies. Paulus en Barnabas zijn terug van hun reis naar Jeruzalem en Johannes Markus was met hen meegekomen. Te Antiochië had het werk niet stilgelegen, maar een aantal leiders hadden ook verder goed werk gedaan. Onder hen was ook een melkbroeder en speelgenoot van Herodes, de moordenaar van Johannes de Dooper. Ook een bewijs van Gods wonderwegen en de kracht des Heiligen Geestes. De Geest Gods dreef allen aan tot vasten en bidden en het afzonderen van Paulus en Barnabas. Het moet wel een zeer bijzondere uitzendingsdienst zijn geweest. Het was een zwaar offer, wat de gemeente moest brengen, maar de wil des Heeren moest geschieden.

Van Antiochië trokken de beide zendelingen naar het westen, en kwamen in de havenstad Selencië, waar zij zich inscheepten naar het eiland Cyprus, het vaderland van Barnabas. Een groot en vruchtbaar eiland was het in de Middellandsche zee, beroemd door de dienst van de godin der liefde Venus, die daar een marmeren tempel had. Sálamis was de hoofdstad van het eiland. Tot de Joden ging Paulus ook hier het eerst. Het geheele eiland gingen zij door tot zij te Pafas een conflict kregen met den toovenaar Bar-Jezus of Elymas. Wie zou het winnen bij den stadhouder? De kracht des Heeren! — Van het eiland gingen zij naar het land Pisidië, waar ook een stad was, die Antiochië heette. Paulus sprak hier uitvoerig tot de Joden, daarna tot de Heidenen, die het Woord gaarne aannamen, zoodat in dit land een heerlijk werk tot stand kwam.

D. G. B.

De kreupele te Lystre.

Hand. 14.

Les voor Zondag 7 Oct. 1934.

Te Ikonium, Lystre en Derbe.

Op de eerste Zendingsreis, waarop Paulus en Barnabas zich bevonden, ging het „door goed gerucht en kwaad gerucht", zooals Paulus eens schreef. Hij had het zelf voor goed ervaren. Soms werden zij met bloemkransen getooid en dan weer werden zij met steenen geworpen en liet men hen als dood liggen. Maar het was hen om 't even, wanneer slechts het Evangelie gepredikt werd.

Wegens de vervolging te Antiochië in Pisidië hadden onze zendelingen zich teruggetrokken in de Klein-Aziatische stad Ikonium. In de synagoge begonnen zij weer te prediken, want een ware dienstknecht Gods kan wel van woonplaats veranderen, maar niet van gezindheid. En God zegende zulk een moedige prediking des Woords, zoodat „een groote menigte, beiden van Joden en Grieken, geloofde".

Maar de onbekeerde Joden, ongehoorzaam worden zij genoemd, stookten en hitsten op, zoodat het ten slotte zoover kwam, dat de bevolking der stad verdeeld werd. Een deel was op de hand der Joden, een ander deel op de hand der Heidenen. Ja, door de prediking des Evangelies komt er menigmaal verdeeldheid onder de menschen, want dan moet er een beslissing vallen. Ja of neen? God of de menschen? Christus of de wereld? Geloof of ongeloof? Wie iets of iemand, al ware het vader of moeder, liefheeft boven Christus, is Zijns niet waardig.

Te Ikonium ontstonden ernstige relletjes, men wilde de predikers steenigen. Zij echter overlegden. Zij hadden genoeg zaad uitgestrooid en het was genoeg ontkiemd, om verder te groeien. Daarom vluchten zij nu naar de naburige steden Lystre en Derbe, om nu hier en in de omgeving voor den Heer te arbeiden.

Te Lystre beleefden zij al spoedig iets bijzonders. Daar zat een man, die kreupel was geweest vanaf zijn geboorte. Hij hoorde Paulus spreken, nam het woord aan en was daardoor ook het eigendom van Jezus geworden. Paulus ziet het hem aan, dat hij van harte gelooft, ja, zelfs geloof heeft, dat hij nog eens gezond kan worden en toen Paulus daarop luid riep: „Sta recht op uw voeten!" sprong hij op en wandelde. Dit is reeds de derde kreupele of verlamde in Handelingen, die gezond gemaakt wordt. (3 : 1 e.v.; 9 : 33; 14 : 8 e.v.) Deze daad van Paulus echter maakte zulk een geweldige indruk op deze arme blinde heidenen in deze stad dat zij uitriepen: „Dit zijn geen menschen, maar hemelsche boodschappers, ja, het zijn zelf goden, die uit den hemel zijn afgedaald, om ons menschen te zegenen, om Lystre weer te bezoeken.

Van oudsher liep hier in de omgeving namelijk de sage, dat Jupiter, de vader der goden, met Mercurius, de gezant der goden, hier eens was verschenen, waarom Jupiter hier een tempel had, waarin hem ter eer elk jaar een groot feest gehouden werd. Zij hielden nu Barnabas, waarschijnlijk wegens zijn eerwaardig voorkomen, voor Jupiter, en Paulus, die het woord deed, voor Mercurius, de gezant en heraut der goden, en zij snelden naar de poort, om buiten op het altaar van Jupiter een dankoffer aan te steken. O, hoe snakken ook de Heidenen half onbewust naar Een, die werkelijk helpen en zegenen kan. Paulus en Barnabas verhinderen echter zoo beslist mogelijk de plannen van de priesters en het volk, wijzende op den levenden God, maar het kostte toch groote moeite de scharen te weerhouden, dat zij niet offerden. (vs. 18).

Maar ach, zoo spoedig verandert menigmaal de gunst der menigte. Toen Joden uit Antiochië en Ikonium kwamen om Paulus en Barnabas in een verkeerd daglicht te stellen, werden de onruststokers geloofd en Paulus werd gesteenigd en zijn lichaam buiten de stad gesleept, daar men meende, dat hij dood was. Gelukkig was dit niet waar. God had hem bewaard. Toen de getrouwe vrienden weenend en klagend naderbij

kwamen, om hem evenals eenmaal bij Stefanus een eerlijke begrafenis te geven, ziet, toen stond Paulus op van den grond. wel bebloed en gekwetst, de kleeren verscheurd en vol stof, maar toch levend. Zooals Paulus eens schreef: „Als een stervende, en ziet, hij leeft; als getuchtigd, en niet gedood." (2 Cor. 6:9).

Het einde der eerste Zendingsreis.

Den volgenden dag reisden zij naar Derbe, een naburige stad, waar zij kort te voren reeds waren doorgereisd. Paulus predikt ook hier het Woord des kruises en zijn wonden predikten mee. Velen kwamen ook hier tot het geloof. Nu reisden zij verder terug en bezochten al de bearbeide steden, onverschrokken verbleven zij eenigen tijd in die plaatsen, waar zij vervolgd waren want de liefde verdraagt alles, hoopt alles, en zij wilden de zielen van hen, die geloovig geworden waren, versterken. Overal werden gemeenten georganiseerd tot zij weer terug kwamen te Antiochië, de moedergemeente in Syrië. Een heerlijke thuiskomst.

D. G. B.

III

Nog enkele opmerkingen over de a.s. Zondagsschoolconferentie.

Onze Conf. is D.V. vastgesteld, zooals U zult weten, op Zaterdag, 6 October, des middags om 3 uur. De Zondagsschoolvereeniging „De Goede Herder" hoopt ons die dag te ontvangen in de leerzaal van de Bapt. Kerk, ingang Warmoesstraat.

We rekenen erop, veel Collega's te zullen zien.

Tot nog toe hebben veel Zondagsscholen nog niet geschreven, of ze mee zullen doen, ja of neen. We hopen, dat we in dit geval zullen mogen denken: „zwijgen is toestemmen", maar we hadden alsnog graag bericht. U kunt zoo de taak van de commissie, die voor thee enz. heeft te zorgen, aanmerkelijk vergemakkelijken.

Misschien is het noodig, U nog aan enkele dingen te herinneren, die we al eens eerder in „De Christen" en „Jong Leven" afgesproken hadden.

1e. Denkt U aan schrijfgereedschap?

2e. Denkt U aan de contributie, mee te brengen op de dag der Conf., die 1 cent per kind, berekend volgens de laatste statistiek bedraagt?

3e. Als U bang bent honger te zullen krijgen, neemt U dan Uw eigen boterham mee?

'k Geloof dat we nu alles goed afgesproken hebben.

Tot mijn spijt kan ik in dit nummer nog niet de punten van de inleidingen publiceeren, omdat die nog niet allemaal in mijn bezit zijn. Die komen dus de volgende maal in het nummer van 28 September.

Laten we nu onze conferentie biddend voorbereiden. God zal onze eerste poging om het Zondagsschoolwerk te dienen, zegenen, als wij het Hem vragen.

Nog eens, tot ziens als God wil, op 6 Oct. a.s.

ETTY DE VRIES,
Secretaresse Voorloopig Comité.

III

JOHANN GERHARD ONCKEN.

(Levensschets, gelezen op de 2e dag der Unieverg. te Hengelo (O.), Dond. 12 Juli).

II.

Oncken als Evangelist der „Continental Society".

In 1819 was te Londen de vereeniging opgericht die zich ten doel stelde, het Evangelie op het vasteland van Europa te verbreiden. Deze „Continental Society" had reeds acht evangelisten in Fransch-Zwitserland. De leden dezer vereeniging waren uit verschillende kerken afkomstig, hoewel de meesten behoorden tot de Engelsche Episcopaalsche kerk. Oncken gevoelde het meest voor de eenvoudige godsdienstoefeningen der Independenten. Door de „Continental Society" werd Oncken aangesteld als Evangelist in zijn vaderland, Duitschland.

Op *16 December 1823* kwam hij in die functie te *Hamburg* aan, waar hij zich aansloot bij de Congregationalisten, de z.g. „Engelsch-gereformeerde kerk". Ds. Matthews riep hem een hartelijk welkom toe en gaf hem bij deze gelegenheid een zakbijbel ten geschenke, waarin hij de woorden had geschreven uit Jozua: „Dat het boek dezer Wet niet wijke van uwen mond, maar overleg het dag en nacht, *opdat gij waarneemt te doen naar alles, wat daarin geschreven is;* want alsdan zult gij uwe wegen voorspoedig maken, en alsdan zult gij verstandiglijk handelen". (Jozua 1 : 8).

Oncken ervoer te Hamburg treurige dingen op allerlei gebied, zoodat hij werkelijk de wijsheid en de moed des geloofs van een Jozua noodig had. In de kerk heerschte algemeen het doode rationalisme. Met Paschen werd over de lente gepreekt, hoe die ten eerste blijdschap gaf en ten tweede tot nieuwen arbeid opwekte. Verschrikkelijk was de onzedelijkheid en dronkenschap in deze havenstad.

Oncken ging ijverig Bijbels en tractaten verspreiden, maar overlegde ondertusschen, wat hij nog meer kon doen. Hij noodigde hen, die hij aansprak, uit, om eens bijeen te komen. Dertien dagen na zijn aankomst hield hij reeds de eerste bidstond, waartoe tien personen bijeen gekomen waren.

Oncken hield zijn eerste prediking op 4 Jan. 1824 voor achttien toehoorders, en wel over Jes. 55 : 1 : „O alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!" Als vrucht van die eerste prediking kwam C. F. Lange tot bekeering, die later een van zijn getrouwste medewerkers werd. Zeven weken later kon de plaats, waar hij preekte de toehoorders niet meer bevatten, honderden moesten weer heengaan. IJverig probeerde hij tevens leden te werven voor de geheelonthoudersvereeniging, die hij had opgericht. In Engeland had hij ook het systeem der Zondagsschool leeren kennen, en zoo gaarne zou hij iets dergelijks willen beginnen onder de totaal verwilderde Hamburgsche jeugd. Zeer verheugd was hij daarom, toen hij van de Zondagsschoolunie te Londen in den zomer van 1824 tien pond sterling ontving om zulk een werk te beginnen. Zulk een werk kon echter in die dagen uitsluitend door middel van de heerschende staatskerk worden begonnen.

Onder al de Hamburgsche predikanten was er slechts één die geloovig genoemd kon worden, n.l. Ds. Rautenberg, en deze was gaarne bereid, dit werk te bevorderen.

Oncken mocht zelf geen onderwijs geven maar was vanaf de oprichting der Zondagsschool op 9 Jan. 1825 steeds aanwezig en was eigenlijk de ziel van het geheele werk.

Een vereeniging voor huisbezoek werd gesticht en toen later de candidaat in de theologie *Wichern* de leiding van het Zondagsschoolwerk kreeg, ontdekte hij door de vereeniging voor huisbezoek zulke ellendige toestanden in de gezinnen, dat een asyl voor verwaarloosde kinderen gesticht werd, het z.g. „Rauhe Haus" te Hamburg-Horn, vlak in de buurt van ons Seminarie.

In hoofdzaak was Oncken echter bezig met de prediking des Woords, en wel in een groote kamer van Ds. Matthews, maar er kwamen zooveel menschen, dat de kamer al heel gauw te klein was. Doordat de zaak nu ook hoe langer hoe meer ruchtbaar werd, moest Oncken ook wegens het vervolgingsgevaar voor zijn vrienden deze zaak beëindigen. Want hij werd nu van alle kanten bedreigd. Daarom werden voorloopig bij de vrienden hier en daar vergaderingen gehouden in de huizen, waar men alles wat opzien kon verwekken, naliet, bijv. het gemeenschappelijk zingen. Zoo verbreidde de boodschap des Evangelies zich gestadig.

Natuurlijk kwam de politie er nu en dan achter en dan moest Oncken de vlucht nemen daar hij nog geen Hamburger burger was.

Maar dan preekte hij in andere steden, bijv. op 20 Nov. 1826 te Bremen voor 400 toehoorders. Veertien dagen later waren er reeds 600, waarvan verschillenden tot bekeering kwamen. Tòch was het al eens gebeurd, dat Oncken als geboren Oldenburger uit Hamburg uitgewezen was, en daarom opende hij met goedvinden van de „Continental Society" een klein boekwinkeltje in de eerste Neumannstraat en op grond daarvan probeerde hij in 1828 het Hamburger burgerrecht te verkrijgen, hetgeen door Gods leiding op wonderbare wijze gelukte.

Oncken in dienst van het Edinburger Bijbelgenootschap.

Dit genootschap werd door de werkzaamheid van Oncken op hem opmerkzaam en noodigde hem uit in zijn dienst te treden, hetgeen Oncken aannam. Eerst trad hij op 19 Mei 1828 te Londen in het huwelijk met Sara Mann, en begon op 22 September 1828 zijn nieuwe arbeid, terwijl hij zich van de „Continental Society" had losgemaakt. Hij is agent van het Bijbelgenootschap gebleven tot 1878 en heeft in die halve eeuw volgens mededeelingen van dit genootschap meer dan twee millioen Bijbels verspreid.

Oncken wordt gedoopt en de gemeente te Hamburg gesticht.

Oncken behoorde tot de Engelsche Independentengemeente en gevoelde zich hier heel goed thuis. Men streefde daar werkelijk naar een betere gestalte van de kerk van Christus, om door bekeeringen levende steenen in te bouwen in den tempel Gods.

Maar Oncken was een ijverige Bijbellezer en had reeds lang het Nieuwe Testament erkend als bron van de Christelijke waarheid en ordening, als de eenigste bron daarvan. Door eigen onderzoek van de Schrift kwam hij tot de overtuiging, dat de kinderdoop geen grond had in het Nieuwe Testament en dat de onderdompeling, de doop op het geloof de uitsluitende Bijbelsche doop was. Ook leerde hij uit den Bijbel kennen de christelijke gemeente, de uit werkelijk geloovigen bestaande gemeenschap. Hij zag dat steeds meer als een absolute noodzakelijkheid en hij zag ook rondom zich reeds een aanzienlijk aantal zielen, die door zijn arbeid tot een levendige zelfkennis en tot geloof in Christus gekomen waren. Steeds ernstiger drong zich de vraag bij hem op: „Wat zal er van hen worden? Zullen zij in de groote massa van de kerk verdwijnen en zonder geestelijke verzorging verdorren, of is het de wil van God, hen ook uiterlijk in zulk een gemeenschap te brengen, als ook in de Apostolische tijd gedaan werd, zooals uit Handelingen en de Brieven van het Nieuwe Testament blijkt?"

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

Gouden Jubileum der Baptisten gemeente te DEVENTER
op Zaterdag en Zondag 1 en 2 Sept. j.l.

Gel. brs. en zrs. Ter gelegenheid van het feit, dat 50 jaar geleden onze gemeente zelfstandig werd, waren door het Jubileum-Comité in overleg met het bestuur vier bijeenkomsten georganiseerd, welke een feestelijk karakter droegen.

Vanaf het begin tot het einde der feestelijkheden bleek, dat alles tot in de puntjes was voorbereid. Dat alles onder de sympathieke leiding van onzen br. Voorganger Ds. G. Bouritius een vlot verloop had en dat jong en oud bijdroeg tot een gezellige en opgewekte sfeer.

Zaterdagavond 1 Sept. om 7 uur werd het feest ingeleid door onzen br. Voorganger, die in zijn openingsrede Ds. B. Planting van Amsterdam, leden, oudleden, Jeugdvereenigingen en vrienden van hier en elders hartelijk verwelkomde, in het bijzonder drie aanwezigen, die voor 50 jaar de oprichting der gemeente nog hadden meegemaakt n.l. de brs. C. Peters, W. de Vries Sr en zr. Schoneveld.

Daarop werden de gemeente tal van cadeaux aangeboden: br. M. Noorthoek bood als voorzitter van het Jubileum-Comité een 8tal mooie gordijnen aan en een voorgangersstoel, br. Joh. Rietberg namens de Zondagsschool een prachtige bloemenmand; zr. Noorthoek namens de verschillende vereenigingen 100 mooie koppen en schotels en zr. S. Bouritius-Hamer namens „Zusterhulp" een mooie klok. Van de gemeente Arnhem kwam nog een bloemstuk binnen waarbij br. R. v. d. Goot een toepasselijk woord sprak, terwijl door de brs. G. en M. Hulleman eenige lange tafels met schragen enz. waren geschonken.

Door al deze geschenken kwam de stemming er al gauw in en het verdere verloop van den avond, door de Jeugd verzorgd, vond een dankbaar gehoor.

Ouderling C. Peters sprak aan het slot nog een ernstig woord tot de Jeugd, terwijl br. v. d. Goot deze eerste feestavond met dank aan God sloot.

Zondagmorgen werd de wijdingsdienst gehouden door Ds. B. Planting van Amsterdam. Hij sprak n. a.l. van Psalm 102 : 25—einde en Deuter. 8 : 2a. Ook thans was ons kerkgebouw weer geheel bezet. Het was een passend en pakkend woord wat wij mochten beluisteren.

Allen die direct of indirect door de gemeente waren gezegend werden verzocht dit door opstaan te kennen te geven. Slechts weinigen bleven zitten.

's Nam. van 4 tot 6 werd de officieele herdenkingsdienst gehouden. Ons kerkgebouw stroomde weer spoedig vol. O.m. waren aanwezig de Heer Burgemeester van Deventer, alsmede vertegenwoordigers van de Luthersche Kerk, Hervormde Kapel, Stads-Evangelisatie, Geheelonthoudersverg. en Zustergemeenten. Onze br. Voorganger opende deze plechtige dienst met een hartelijk welkomswoord en een korte heenwijzing naar het verleden. Meer uitvoerig kregen we hierop van den Secretaris het halve-Eeuw verslag te hooren, waarin vooral uit de beginperiode belangrijke feiten naar voren werden gebracht.

De Burgemeester Mr. F. W. R. Wttewael opende de rij van toespraken. Z.Edelachtb. feliciteerde de gemeente en haar Voorganger met dit Jubileum, daarbij wijzende op het groote voorrecht van geloofsvrijheid die hier in ons goede Nederland ons aller deel is. Spr. prees de ernst, de eenvoudigheid en bescheidenheid der gemeente, die meer in stilte haar werk doet. Hij wees in dit verband op de woorden van Cicero, die ten aanzien van zijn vrouw gezegd heeft: „Het is een goede vrouw, omdat er nooit over haar gesproken wordt". In dien tijd van zedenverval was dit woord lang niet op elke vrouw van toepassing.

De gemeente is klein maar volgens spr. leert men elkanders belangen in intiemere kring beter kennen dan in groote gemeenschappen en kerken. De leden der gemeente prees spr. als goede gemeentenaren en burgers. Daarna spraken achtereenvolgens de Heer Thijssen van de Herv. Kapel, de Heer Franken namens de Luth. Kerk en Stadsevangelisatie, Ds. B. Planting namens de Unie-Comm., de Heer de Weert van de Nat. Chr. Geheelonth. Verg. en de Heer Bakker namens de Verg. „Red uw Kameraad". Vervolgens br. Albertsma namens de zustergemeente te Arnhem en br. Brouwer namens de gem. Hengelo (O). De Voorg. zegde alle sprekers hartelijk dank voor hun sympathieke woorden en sloot daarop met dankgebed.

's Avonds om acht uur kwamen we voor 't laatst bijeen in meer intiemere kring. Verschillende brieven van oud-leden en zustergemeenten werden hier voorgelezen en met dank aan alle schrijvers aangehoord. Tal van sprekers voerden het woord. Enkele voordrachten werden nog gedaan, zoodat ook deze slotvergadering ras ten einde spoedde. Als sprekers traden o.m. op de brs. H. de Vries van Apeldoorn, br. Sotthewes van Hengelo, br. B. de Vries van Deventer, alsmede de brs. R. v. d. Goot, Joh. Rietberg en C. Peters die allen uit het verleden de bijzondere leiding Gods memoreerden. Ds. Planting sloot het feest met dankzegging.

Zoo is deze halve eeuw voor ons afgesloten. Door zwakke krachten heeft God ook hier Zijn werk willen doen. Make Hij ons allen meer getrouw in Zijn dienst tot heil van nog vele zielen en tot grootmaking van 's Heilands Naam.

M. PETERS, Secr.

ZUSTERHULP.

7 Oct. tot en met 13 October

Zelfverloochening.

Wij willen onze zusters er nog eens aan herinneren, dat de eerste volle week in October, van 7 tot en met 13, onze zelfverloocheningsweek zal zijn.

Onze bede is, dat alle zusters, aangesloten of niet-aangesloten bij centraal Zusterhulp, zullen meedoen. Het is niet onmogelijk, dat er zusters zijn, die er weinig of niets voor voelen. Laten ze toch maar mee doen en de goede zaak, die wij voorstaan, op zoo'n manier steunen.

Ik hoor sommige oude en ervaren strijdsters zeggen: „Moeten wij christinnen er een zelfverloocheningsweek op nahouden? Dat is niet in orde. Ons geheele leven moet in het teeken van zelfverloochening staan".

Ik geef deze wijze zusters groot gelijk. Ons leven behoort een zelfverloocheningsleven te zijn, maar dat is toch nog iets anders dan een zelfverloochenings-*week!* Liefde wil wel eens een keer wat extra doen, is het niet zoo? Wanneer liefde dit nooit doet, is het niet geheel in orde met haar.

Wanneer wij Jezus hebben leeren kennen voor ons eigen hart, dan is het onze dagelijksche plicht Hem lief te hebben en onze dagelijksche strijd, ons eigen *ik* te loochenen en Christus als

regeerder van ons leven te laten zien. De zelfverloocheningsweek is het extra onzer liefde. In de zelfverloocheningsweek offeren wij iets van het weinige, dat ons al toegemeten is, want de liefde dringt ons.

In deze crisistijd zijn er velen, die moeten offeren, werkelijk offeren wat ze toch onontbeerlijk toelijkt, en zij doen het noodgedwongen en met een strak gezicht.

Laten wij allen van 7 tot en met 13 October ons een opoffering getroosten, niet omdat de crisisnood dwingt, maar omdat onze liefde tot Jezus zich extra kan uitdrukken in het nastreven van het mooie doel, dat wij ons voorgenomen hebben te bereiken. Komt zusters, schouder aan schouder in het brengen van het offer, want wij hebben lief.

Zusters! Bidt voor die week en gij krijgt behoefte om er aan mee te doen en de resultaten zullen verrassend worden.

7 October tot en met 13 October

Z e l f v e r l o o c h e n i n g.

Met zuster-groeten,

T. WEENINK—Dethmers.

MEDEDEELINGEN

Radio-Uitzending.

Donderdag den 20en Sept. e.k. 's avonds 8 uur zal vanuit de Baptiste kerk te 's-Gravenhage een

Evangelie-dienst

worden uitgezonden door de Ned. Christ. Radio Vereen.

Sprekers: Ds. B. Planting van Amsterdam en Ds. J. Jeronimus van Den Haag.

De orgelist, de heer G. de Jong en het zangkoor der Bapt. gemeente, Dir. de heer P. Zonneveld, verleenen medewerking.

1. Zegenbede.
2. Gemeenschappelijk gezang, lied 342 : 2, 3 (bundel de Heer).
3. Zangkoor: „God is mijn lied", (muziek v. Wettig-Weissenbern).
4. Lezing der H. Schrift : 1 Korinthe 13.
5. Gebed.
6. Zangkoor: „Bede", (woorden v. J. J. L. ten Kate, muziek v. H. W. de Wolff).
7. Toespraak Ds. B. Planting, onderwerp: „*Gelooven*".
8. Gemeenschappelijk gezang: lied 543 : 1, 3, 4 (bundel de Heer).
9. Zangkoor: „*Motette*" Ps. 36 : 6, van U. E. Grell.
10. Toespraak Ds. J. Jeronimus, onderwerp: „*Liefhebben*".
11. Zangkoor: lied 829 (bundel de Heer).
12. Dankgebed Ds. J. Jeronimus.
13. Gemeenschappelijk gezang, lied 534 (bundel de Heer).
14. Zegenbede.
15. Gemeenschappelijk gezang, lied 171 (bundel de Heer).

Den Haag. J. BOITEN,
Secr. U.-R.-C.

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Delfzijl	v. d. Congo	f 10.—
	Contributie	- 3.—
afd. Hengelo	Contributie	- 5.—
	v. d. Congo	- 25.—
	v. d. Zending	- 20.—

Allen hartelijk dank.

Met zr. groet,

A. BOITEN—Attema.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.
Giro van J. Boiten no. 223958.

Leeuwarden.

Wij danken alle zusters hartelijk voor de hulp, die zij onze vrouwenvereeniging betoond hebben in het verkoopen van loten, waarvan het batig saldo in de kas van het bouwfonds gevloeid is. Alle 800 loten zijn verkocht en op den avond van uitloting kon de vereeniging, dank zij de krachtige hulp van velen, f 200.— aan 't bouwfondscomité overdragen. Nu volgen nog de nummers waarop prijzen gevallen zijn en in de juiste volgorde van de 1ste tot de 32ste prijs.

403	227	377	714	540	144	150
157	458	414	182	234	138	25
527	256	703	364	551	617	749
274	374	468	455	196	112	24
598	728	61	280.			

Met hartelijke groeten en gaarne een „tot ziens" in de nieuwe kerk.

Namens de vrouwenvereeniging,

HUIZINGA.

De gemeente 2e Exloërmond

deelt aan alle brs. en zrs. mede, dat Ds. Bakker D.V. Zondag 30 September afscheid zal nemen van de gemeente, 's nam. 6 uur (nieuwe tijd). Afgevaardigden van omliggende gemeenten worden vriendelijk uitgenoodigd.

D. WEVER, Secr.

De gemeente te Haarlem

heeft een beroep uitgebracht op Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfsch.veen.

De Secr. B. KUURSTRA.

Vergadering Unie-Commissie.

Deze wordt den 23sten October a.s. te Leeuwarden gehouden.

Voorstellen enz. vóór 12 October bij den secretaris.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Commissie voor Inw. Zending.

Broeders en zusters, die in liefde tot den Heer Hem willen dienen als evangelist-huisbezoeker gelieven zich *zoo spoedig* mogelijk bij ondergeteekende aan te melden. Eenige vorming of ervaring in dezen arbeid strekt tot aanbeveling.

Brieven met inlichtingen te zenden aan

Muntendam. J. HEKHUIS,
Secretaris.

Statistiek.

Het adres van den secretaris der gemeente Den Haag is
br. F. H. de Ruijter, *Mijtenstraat 163* en *niet* Koningstraat 62.

Breng deze adresverandering dadelijk in Uw statistiek aan.

Noordbergum.

Alle onze zustergemeenten in ons land ontvingen in Juli onze circulaire, waarin het vriendelijk verzoek ons, zoo mogelijk, te helpen bij de uitbreiding onzer Kerk. Waren deze circulaires „zaadkorrels", die we in vertrouwen hebben gezaaid, dan mogen we hetgeen we tot nu, in antwoord erop, ontvingen beschouwen als 't begin van een rijken oogst.

Dankbaar zijn we voor de eerstelingen, terwijl we ons tegelijk al verheugen in 't geen zij ons nog voor de toekomst beloven. God zij geloofd voor dit hartelijk medeleven en wij zijn overtuigd dat er nog vele broeders en zusters zijn, die, alleen omdat ze onze behoefte nog niet wisten, ons ook nog niets hebben gezonden.

Zij weten het nu en zij doen nooit tevergeefs op zich rekenen.

Hier zijn de eerstelingen:

U. Z. te W. f 25.—; W. V. te A. f 10; Gem. Haulerwijk f 14.04; Stavoren f 25.—; Apeldoorn f 17.—.

Hartelijk dank!

Met broedergroeten,

Ds. G. VISSER,

Noordbergum, Giro 239787.

Leeuwarden.

Over de a.s. Zondag valt nog het volgende mede te deelen:

De morgendienst begint om 10 uur.

De koffietafel vervalt, daar de gemeenteleden gaarne de gemelde gasten in hunne huizen een warme maaltijd willen geven.

Het liefdemaal begint om 4 uur en

wordt besloten door het vieren van het Heilig Avondmaal.

Zij die vreemd zijn in Leeuwarden komen aan het oude adres Noordvliet 11.

W. MODDERMAN,
Bachstr. 8.

Daar br. C. M. Moorhoff het correspondentschap van ons blad te Haarlem niet langer kon waarnemen heeft

br. S. BÖRGER,
v. Zeggelenstr. 5, Haarlem

zich beschikbaar gesteld dit in 't vervolg te doen.

Wij zeggen br. Moorhoff bij dezen hartelijk dank voor zijn accurate medewerking.

De Adm.

Ontvangen:
voor de Zending

v. d. gem. te Franeker f 12.—.

voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden

van N. N. f 50; van gem. N. N. f 11.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

III

INGEZONDEN.

DRANKBESTRIJDING.*

Op 28 en 29 Augustus hield de Nationaal Christen Geheelonthouders Vereeniging haar 55e algemeene vergadering te Schiedam.

Reeds in de begroetingssamenkomst aan de vooravond werd de toon aangegeven, waarin heel de jaarvergadering zou staan.

Op het geloof komt het aan, en of het diepe waarheid is in al ons werk, dat de liefde van Christus ons dringt. Dan zullen wij den moed niet verliezen maar dapper voortstrijden.

De secretaris, Ds. v. Krevelen, die de vergaderingen leidde, bepaalde ons bij de opening bij de kracht des geloofs in verband met Hebr. 11 en beide eerste verzen van het 12e hoofdstuk.

Voor 34 jaar werd ook te Schiedam vergaderd Daar hield spreker zijn eerste referaat over drankbestrijding en werd tot lid van het hoofdbestuur gekozen. De strijders van toen zijn nu opgenomen in de wolk der getuigen. We denken aan Ds. Adema van Scheltema en zijn gezegend werken in Amsterdam, aan Prof. Valeton, die op 86-jarige leeftijd ook in zooeven genoemde vergadering een referaat hield, aan Prof. Is. van Dijk wiens rede „het zuivere goud van ons beginsel" nog steeds als brochure uitnemende diensten bewijst aan zoovele anderen.

Ook in het jaar, dat achter ons ligt, werden meerdere strijders opgenomen in die wolk, b.v.: Dr. Martin, de secretaris van het internationale blauwe kruis; Ds. Gispen, de oprichter van de Gereformeerde vereeniging voor drankbestrijding, die sedert de oprichting er de voorzitter en stuwkracht van was; mejuffrouw de Koster, die zich meer aan het werk onder de kinderen wijdde; en zoovele anderen, die wel niet zoo op de voorgrond traden, maar wellicht vanwege hun geloof, liefde en trouw in Gods oog de meeste waren. Wij willen ook hen gedenken met groote dankbaarheid.

Gedurende de maaltijd, die na het behandelen van enkele agenda-punten volgde, kwam de voorzitter, minister Slotemaker de Bruïne ter vergadering.

Zijne Excellentie sprak een opwekkend woord.

In de middagvergadering sprak Ds. Valeton een woord van afscheid, daar hij als bestuurslid heenging. In het werk der kinderbescherming komt hij telkens weer met gevallen van verwaarloozing door de drank in aanraking. Bevreemdend is het, dat vele Christelijke Sociale werkers de ernst der dingen nog niet inzien en rustig voortgaan met *matig gebruik* van alcoholische dranken, waardoor juist de *drinkgewoonte*, die zoovelen ten val brengt, *wordt in stand gehouden*. Hoe denkt ge b.v. over een directeur van een krankzinnigengesticht, die beweert dat wellicht 70% van de daar verpleegden er zijn door de alcohol en even daarna zelf van deze drank gebruikt? Of van een Christelijke inrichting voor soortgelijke patienten, waar, bij een jubileum, directie en personeel zich aan alcoholica tegoed doet?

Ik voel, dat ik niet meer van de beperkte plaatsruimte mag vragen, anders zou ik U vertellen van de wijdingssamenkomst in de groote kerk, waar twee predikanten het woord voerden, en van de pittige rede van Ds. Bik op de tweede dag. De Redacteur heeft maar één wenk te geven en we nemen opnieuw de pen op.

Gaarne spreken wij van deze dingen, *niet* omdat we dit als *het voornaamste* achten, maar wijl naast de prediking van het Evangelie deze strijd nog zoo noodig is.

De booze rust niet. Het drankkapitaal is een geweldige macht en weet met zijn reclame veel te bereiken. De drank tracht ook in onze Baptiste gelederen weer door te dringen. Natuurlijk drinkt men geen sterke drank, maar het drinken van wijn en bier komt onder onze menschen nog voor, of weer voor. Een goed middel hiertegen is praktisch meedoen in de drankstrijd. Dan blijft men warm voor de zaak. Ziet men het gevaar. Leert men inzien, dat deze zonde niet bestreden kan worden door er een „voorzichtig verbond" mee aan te gaan, maar alleen door met de drinkgewoonte te breken met groote beslistheid.

Op dan ten strijde ook tegen dit kwaad in de mogendheid onzes Gods.

Hnsb. J. R. F.

* Door dit verslag van de Alg. Verg. der N. C. G. O. V. iets te bekorten, kon het nog in dit nummer worden opgenomen.
E.-R.

III

CORRESPONDENTIE

J. B. te 's-Gr. Uw schrijven, waarin U terugkomt op de j.l. gehouden Alg. Verg., heb ik den secretaris der Unie-Commissie ter hand gesteld. Mij ontbreekt de bevoegdheid, om de zaak af te doen op een wijze, zoals door U wordt voorgesteld. E.-R.

In het volgend nummer zal ons een overzicht van de geschiedenis van de gemeente te Deventer, die onlangs haar 50-jarig bestaan vierde, worden aangeboden. E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 28 September 1934 | No. 2340 | 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAKT!

„En hetgeen ik u zeg, dat zeg ik allen: waakt!"

Waakzaam zijn en blijven achtte Jezus Christus van het grootste belang voor Zijn discipelen. Daarom heeft Hij ze ook tot waakzaamheid *aangespoord*. Want waken is nog niet zo gemakkelijk.

Waken vraagt de gehele mens. Waken wil zeggen wakker zijn; waken betékent aandacht schenken aan hetgeen in z'n naaste omgeving gebeurt; waken betékent opletten!

Daarom wordt er b.v. van een soldaat, die op wacht staat, of van een verpleegster, die waakt bij een zieke werkelijk iets gevráágd.

Wanneer Jezus in Zijn rede spreekt van de dingen, die in de naaste en in de verre toekomst gebeuren zullen, dan begrijpen we enigszins hoe noodzakelijk het is, dat deze rede eindigt met de woorden: *en hetgeen ik u zeg, dat zeg ik allen, waakt!*

Dat bleek voor de discipelen ook wel nodig te zijn.

Maar is daarom niet minder nodig voor ons.

Dit woord, dat ons aanspoort tot waakzaamheid, is een woord voor de christenen van *alle* tijden. Terwijl we niet wensen te vergeten, dat Jezus juist Zijn rede, waarin Hij de leer der laatste dingen te sprake brengt, eindigt met het maanwoord: waakt!

Op de discipelen van Jezus Christus, zowel als op ons, is het woord van toepassing: de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak!

* * *

En toch stellen we de vraag: en waarom moeten wij als christenen nu juist waken?

Het antwoord moet luiden:

1. *Omdat er in ons gevaren schuilen. Van binnen uit* dreigt er gevaar.

De apostel Paulus maant ergens: *hebt acht op uzelf*, d.w.z. controleert *uzelf* (niet een ànder!) nauwkeurig, laat zo mogelijk niets in u aan uw aandacht ontsnappen, doch waakt!

Zelfcontrôle is heus geen overbodige eis, die het evangelie aan ons stelt.

Door de poorten der ziel (als b.v. oog en oor) komt er zo gemakkelijk iets naar binnen, dat ons later in de grootste moeilijkheden, erger nog: in de grootste gevaren kan brengen. Uit de griekse mythologie weten we van dat houten paard van Troje. Doen wij ook niet menigmaal als de inwoners van Troje?

Broeders en zusters, laten wij de zelfcontrôle toch niet vergeten. We moeten onszelf voortdurend weer controleeren: onze daden, onze woorden, onze *gedachten*.

Oplettendheid blijft gewenst.

We kunnen ook te zeker van onszelf zijn.

Jezus zegt: „En hetgeen ik u zeg, dat zeg ik allen: waakt!"

* * *

Nog eens: waarom waken?

2. *Omdat er gevaren rondom ons zijn.*

Dat zijn gevaren die *van buiten af* dreigen.

De leer van de laatste dingen spreekt ons ook van zware tijden, die zullen komen. Voor schriftgelovigen behoeft dit nauwelijks gezegd.

Zware tijden.

Of een zware tijd wel altijd de gevaarlijkste tijd voor een christen is?

Ieder tijd heeft eigenlijk zijn gevaren, wordt gekenmerkt door een zekere tijdgeest. Doch een zware tijd heeft weer z'n bizondere gevaren.

Zo oók de tijd, waarin wij nu leven.

Daar heerst een hopeloze verwarring. De economen zitten met de handen in de haren. We horen van nood- en dwangmaatregelen. Het huis der staathuishoudkunde vertoont steeds meer bedenkelijke scheuren. Al de reparaties (steun) schijnen weinig te geven.

En hebben de politieke heren het in Genève met elkaar kunnen vinden? Deze vraag is al lang geen vraag meer. Wantrouwen bracht en brengt verwijdering inplaats van toenadering. Men hoort tegenwoordig veel spreken van groepsegoïsme; maar het landsegoïsme dan? Dat men in een dusdanige, vertroebelde *internationale sfeer*, hetzij heimelijk of openlijk, de oorlogsgod Mars gaat aanbidden, behoeft ons niet te verwonderen. En evenmin, dat men hier en daar roept om den sterken man.

In dit alles schuilt een groot gevaar. Het geloof spreekt ook, beter nog *juist* in zware tijden: „De Heere regeert". Altijd! Ook wanneer rondom Hem wolken en donkerheid zijn.

Nog vele andere gevaren kunnen we slechts noemen, als er zijn: de nieuwe leringen, die weer opgeld doen; de antichristelijke stromingen, die velen trachten mee te sleuren; de overgeestelijkheid, die menigeen tot een val wordt; het spiritisme, dat groter invloed en macht heeft als men wel geneigd is aan te nemen ....

* * *

Christenen zijn niet *van* deze wereld, maar toch *in* deze wereld. De gevaren van deze tijd bedreigen ook hen.

Daarom, kind van God — de blik naar boven! De Heer zal komen gelijk een dief in de nacht, d. w. z. wanneer ge Hem niet verwacht.

Daarom *waakt!*

Hebt acht op uzelf. Controleert uzelf nauwkeurig. Hoe staat het met uw geloof? En met uw gebed? En met uw liefde? En met uw hoop? Hoe besteedt ge uw tijd? Welke zijn uw gedachten?

Zijt nuchteren en waakt!

d. H.

III

LOSSE SCHAKELS

De kerk in Duitschland. De kerkstrijd in Duitschland houdt de gemoederen overal bezig: in Duitschland en buiten Duitschland. Het ideaal is één Staat, één Volk, één Kerk. Daarom moet eerst opgeruimd worden met de z.g.n. „Landskerken", volgens Hitler's rede te Neurenberg heeft het geen zin, na de opheffing der afzonderlijke Duitsche Staten, de organisatorische versplintering van de Kerk te laten voortduren. Bij de Hervorming was geen andere gang van zaken mogelijk. De Luthersche Kerk werd in een veel te groote afhankelijkheid van de Vorsten geboren, dan dat een eenige Protestantsche Kerk in Duitschland mogelijk zou zijn geweest. Dat Hitler en zijn vrienden thans wenschen, dat de Kerk andermaal de Staatkundige veranderingen in Duitschland zal meemaken, is niets ongehoords. 't Is, dunkt ons, niets ongerijmds te veronderstellen — zooals Hitler gedaan heeft — dat Luther zich daarin best zou kunnen vinden.

Vanwaar het verzet dan? We gelooven, dat het bezwaar minder gaat tegen de omsmelting van de Landskerk in een Rijkskerk, dan tegen de Leiding, die deze Rijkskerk hebben zal. Men wenscht voor de Kerk zelfregeering, innerlijke onafhankelijkheid van den Staat. En dat de Rijksbisschop Müller daar anders over denkt, blijkt wel uit den eed, dien hij van de predikanten dier Kerk eischt. Ze moeten trouw zweren en gehoorzaamheid beloven aan den Leider Adolf Hitler. Dat is van dienaren van een Kerk zeker te veel gevraagd, want het strookt met het wezen eener Kerk niet, dat haar predikanten in hun ambt gehoorzaamheid beloven aan een Staatshoofd.

Waar ligt de fout? Maar ligt de fout ten laatste ook bij de Kerk zelf? Verloochent de Kerk misschien haar eigen wezen niet, en vloeien haar moeilijkheden misschien niet logisch daaruit voort? Is de eisch van den Rijksbisschop eigenlijk wel iets anders dan de konsekwentie van het Staatskerkbeginsel? De van den Staat afhankelijke Kerk is staatsdienares. Een Kerk kan niet tegelijkertijd van Christus en van den Staat afhankelijk zijn. Ze kan slechts dan waarlijk „Kerk" zijn, als ze volkomen vrij en onafhankelijk is van Staat en Volk. En zoo kan ze èn Staat èn Volk ook het beste dienen.

Op weg naar herstel? Bekend is, dat in de Duitsche Kerk (die een Lutherschen en een Gereformeerden tak heeft) een sterke oppositie-groep is tegen den Rijksbisschop. Zevenduizend predikanten zijn aaneengesloten in een Bond tot onderlingen steun in het verzet tegen de Leiding van de Rijkskerk. Ze hebben een „Belijdenis-synode" gehouden en een Broederraad" benoemd, waarin bekwame theologen zitting hebben. Ze weigeren den gevraagden eed af te leggen. Dit conflict zal o.i. moeten uitloopen (als de oppositie konsekwent zal blijven) in een scheiding, met als resultaat stichting van een van den Staat onafhankelijke Kerk. Of de oppositie de kracht en den durf zal hebben voor dezen stap is een open vraag. Zoo'n daad stelt hooge eischen aan de offervaardigheid en als 't daar op aankomt schiet het geloof wel eens te kort.

Wij zouden deze oplossing toejuichen, want wie op staatskosten wil leven, mag niet verlangen baas in eigen huis te willen blijven.

De Vrije Kerken in Duitschland. In Duitschland zijn enkele Vrije Kerken: de Baptisten, de Vrije Evangelische en de Methodistische. Wat hangt deze Kerken boven 't hoofd? heeft menigeen zich afgevraagd. Zal hun hun vrij, onafhankelijk bestaan gelaten worden? Ze hebben zich, zoo veel als hun beginsel het toeliet, aan den nieuwen toestand aangepast. Sommigen met geestdrift, anderen uit tactische overwegingen. Er zijn onder de Vrij-kerkelijken overtuigde Nationaal-Socialisten, en er zijn anderen, die te veel gevaren aan deze beweging verbonden zien, om er voor in geestdrift te ontsteken. Van hun beginselen hebben de Duitsche Baptisten niets geofferd en dat te doen is hun onmogelijk. Vanwege het feit, dat de Duitsche Gereformeerde Kerken steen en been klagen over vrijheidsberooving hebben sommigen hier te lande gevreesd, dat de Baptisten ook wel niet ongemoeid gelaten zouden worden. Dit kwam, omdat men niet beter wist, dan dat de Duitsche Gereformeerden, evenals de Nederlandsche, een Vrije Kerk vormden. Dat is echter niet het geval, zoodat uit het lot der Duitsche Gereformeerde Kerken, geenerlei gevolgtrekking gemaakt kon worden met betrekking tot het lot der Duitsche Baptisten Gemeenten.

Een verklaring van Bisschop Müller. Tot de mooiste oogenblikken, die de Duitsche Baptisten op het Wereldcongres beleefd hebben, zullen we wel die mogen rekenen, waarin hun bekend gemaakt werd wat Bisschop Müller verzekerd had ten opzichte van het Duitsche Baptisme. Een deputatie uit het Congres had n.l. een onderhoud met den „vertrouweling van den Volkskanselier voor kerkelijke zaken" gehad. Bij dit onderhoud gaf de Rijksbisschop de verzekering, dat het niet in de bedoeling lag, de Vrije Kerken in te lijven bij de Rijkskerk, noch eenigen dwang op hen uit te oefenen. Wij verheugden ons met onze Duitsche broeders over deze verklaring en bidden hen wijsheid en standvastigheid toe.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Het officieele verslag van het Baptist Wereld Congres te Berlijn is ter perse. De oplaag wordt bepaald naar het aantal bestellingen. Zijn er lezers, die belangstellen in deze materie en gaarne een exemplaar voor zichzelf begeeren? De taal is Engelsch; de prijs 10 shillingen, d.i. f 4.—. In geval meer dan een dozijn bestellingen binnenkomen, wordt de prijs met 2 shillingen verminderd. Bestel bij ondergeteekende.

* * *

En nu heb ik nog wat. We zitten op het oogenblik op het tipje van September. Dan komt October en dan November en dan December, welke maand in de verheven taal van alle Baptisten op Nederlandschen bodem Kerstnummermaand heet. Ik deel gaarne mede, dat door velen met ijver en toewijding aan de editie van 1934 gearbeid wordt. Maar bijzondere aandacht zou ik wel op de advertentie-pagina's willen vestigen.

We hebben dringend broeders en zusters noodig, die annonces aanbrengen. Onze tarieven zijn uiterst billijk en in menige stad kan met succes gewerkt worden, indien deze zaak maar flink wordt aangepakt. Willen wakkere mannen of vrouwen eens bij mij informeeren hoe men voor de advertentie-pagina's van ons Kerstnummer kan werken en tegelijk een lekkere boterham verdienen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HOE 'T IN BERLIJN WAS.

IV.

Het rassenvraagstuk bleek in het congres heelemaal niet te bestaan. Immers wij waren daar allen één in Christus. Wel waren er rassen, maar hun tezamenwonen werd niet tot een vraagstuk, een probleem. Bij ons was het: Hoe lieflijk is het dat zonen van 't zelfde Vaderhuis, als broeders samenwonen, vereenigd onder 't kruis.

Er zijn nu een keer verschillende rassen. De indeeling is verbazend moeilijk. Sommige geleerden hebben vooral op de huidskleur gelet en de menschheid verdeeld in blanke Europeanen, roode Amerikanen, gele Aziaten en zwarte Afrikanen. Anderen hebben meer hun aandacht aan de schedelvorm geschonken en zijn langs dien weg tot verdeelingen gekomen. Een combinatie van deze kenmerken en nog enkele andere geeft de meeste bevrediging. In het geheel komt men tot een vijftal rassen. Die zich daarvoor bizonder interesseert zoeke het maar onder dat artikel in een encyclopaedie.

Het vraagstuk bestaat hierin, dat die verschillende rassen niet altijd evengoed met elkander overweg kunnen.

Langen tijd heeft het blanke ras de gansche wereld geregeerd. Het legde in den kolonisatietijd beslag op alle deelen der aarde, bewoond en onbewoond. Het maakte zich rijk met de schatten dezer landen en bracht de bewoners in een staat van dienstbaarheid, die gehandhaafd werd door allerlei middelen; het kanon was daarin het meest sprekend. Langzamerhand echter komen de andere rassen tot ontwaking. We denken nu vooral aan de Aziaten en in 't bizonder aan Japan, en aan de negers, vooral in Amerika. Die ontwaking doet de blanken tot hun ontzetting zien, dat de andere rassen ook over heldere hoofden en werkzame handen beschikken. Ze komen uit hun gevoel van minderwaardigheid tot de behoefte zich te doen gevoelen. En ze doen zich danig gevoelen. Zóó gevoelen dat velen, ook uit dit oogpunt, gelooven aan een ondergang van het avondland. Het blanke ras speelt voortaan niet meer de eerste viool. De negerleider Marcus Garvey zegt het zoo: „de tijd moet uit zijn, dat de neger de schoenen likt van den blanke. De Europeesche volken zijn afgeleefd en hebben hun tijd uitgediend. Zij zullen niet meer de wereld regeeren, maar aan het hoofd der volken gaat het zwarte ras, nog jong, gaaf en vol toekomst". Iemand die mij goed bekend is reisde eens in Amerika. In den trein zocht hij zijn slaapwagen op en zag vanuit zijn compartiment hoe een neger zorgvuldig het bed spreidde voor een blanke. Toen sloot hij zijn oogen en had een visioen: hoe een blanke voor de neger het bed spreidde.

En wij hebben allen al genoeg gehoord en gelezen over het land van de rijzende zon, Japan, dat bezig is aan het hoofd van het gele ras op te marcheeren in zulk een tempo dat de blanken zich alleen nog maar krampachtig verweren kunnen. Van heerschen of leiden der laatsten is daar nauwelijks nog sprake.

Nu valt het niet mee om afstand van de troon te doen. Niemand wil graag de beste plaats afstaan. En de nieuweling, die met alle kracht aanspraak maakt op de plaats die hem naar zijn inzicht toekomt, wordt met scheve oogen aangezien, men maakt hem het leven lastig. Dat is de rassenstrijd. De blanken verliezen hoe langer hoe meer aan invloed en macht, de anderen groeien snel en worden krachtig. Aan wie zal de leiding zijn? Wanneer we bij de economische en politieke wrijvingen dan ook nog de innerlijke afneiging van het eene ras tegenover het andere voegen, zoo is er kruit genoeg bijeen om tot een vreeselijke catastrophe te leiden, wanneer er een vonk in valt.

Dit vraagstuk werd onder de oogen gezien op het congres dat gehouden werd in het nieuwe Duitschland, waar juist de rassenleer op de spits gedreven is. Goed was het daarom dat juist hier het licht van Gods Woord over deze zaak scheen. Volgende gedachten werden uitgesproken: niemand kiest zich zijn ouders, geboorteland en ras uit. M.a.w. niemand mag zich daarom laten eeren of behoeft verwijten en miskenning te dragen omdat hij tot een bepaald ras behoort. Het rassenverschil is door God gegeven. Verachting tegenover een ras is verachting van Gods werk.

In de resolutie dienaangaande werd het volgende gezegd: dit congres beklaagt en veroordeelt alle vijandschap tusschen rassen en iedere vorm van onderdrukking of onrechtvaardige belemmering van Joden, kleurlingen of als een minderheid onder een ander volk wonenden, als een aantasten van Gods wetten,

dit congres dringt aan op verbreiding van de christelijke leer, van de achting der persoonlijkheid zonder aanzien van ras . . . .

Zooals ge ziet zijn onze broeders niet bang geweest de dingen bij de naam te noemen; men heeft „zelfs" de Joden in bescherming genomen ofschoon men vergaderde in de schaduw van het hakenkruis. Het was zooiets als een les voor onze Duitsche geloofsgenooten. De Amerikanen kregen hun deel echter ook, toen een jonge voorganger uit Joegoslavië het voor de negers in Amerika opnam en de geloofsgenooten daar voorhield toch vooral in toepassing te brengen wat men hier als een consequentie van het geloof in Jezus gaarne aanvaardde. De discussie was bepaald levendig en steeds in den goeden geest. Mijn vreugde had ik aan de kleurlingen, vooral de negers, die bij dit laatste onderwerp steeds maar knikten en op allerlei wijze hun instemming betoonden, wanneer de boodschap van het evangelie zooals: daarin is noch Jood noch Griek, daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw, want gij zijt allen één in Christus Jezus — doorbrak.

Zooals ik zei: bij ons was geen rassenprobleem. Maar buiten is de strijd ongemeen fel en alles wijst erop dat die zal toenemen.

Intusschen verkondigen wij, mijne broeders, ook dit evangelie, tot de dag aanbreke waarin de veelvuldigheid der rassen diene tot vollere glorie van den Heiland der wereld, die Zijne liefde doet stroomen tot de einden der aarde.

Dan zullen wij verstomd staan over de aantrekkelijkheid van Jezus Christus. Wij zullen zien wat de Joden hoorden: „Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijne stem hooren; en het zal worden ééne kudde en één Herder".

O machtig' Evangeliewoorden!
Spoedt heerlijk voort en overwint!

DE INTERPROVINCIALE LANDDAG.

De gemeenten, die deelgenomen hebben aan bovengenoemde landdag, gehouden op Pinkstermaandag 1934, in het gemeentebosch te Assen, hebben op 10 Sept. vergaderd te Stadskanaal.

Bekend was, dat door de minder gunstige weersgesteldheid de laatst gehouden landdag niet geheel aan de verwachtingen heeft voldaan. Algemeen was men echter van meening, dat het terrein te Assen er uitstekend voor geschikt is en de getroffen voorbereidingen niets te wenschen overlieten.

De penningmeester deelde mede, dat het weer ook oorzaak geweest is, dat de inkomsten de uitgaven niet hebben kunnen dekken. Schuld behoefde hij echter niet te maken, want er was, dank zij zijn spaarzaamheid, een kleine reserve, die nu tot zijn leedwezen nog kleiner geworden is.

Alles te zamen genomen was er echter reden, om met dankbaarheid terug te zien op dien dag en werd met algemeene stemmen besloten, om D.V. in 1935 op Pinkstermaandag zoo mogelijk weer een landdag te Assen te houden.

De commissie die in 1934 de voorbereidingen getroffen heeft, werd daartoe weer herkozen en bereid gevonden, met uitzondering van Ds. Bakker, wegens zijn vertrek naar Harlingen. In zijn plaats werd gekozen Ds. Brandt van Haulerwijk, die de benoeming aanvaardde, terwijl het secretariaat werd overgenomen door ondergeteekende.

De gemeente Emmer Erfscheidenveen, die in 1934 geen deel heeft genomen aan den landdag, heeft voor de toekomst weer medewerking toegezegd, de Friesche bond is daartoe ook aangezocht, doch daarop is nog geen antwoord ontvangen. Het zou zeker aanbeveling verdienen, wanneer al de gemeenten uit de Noordelijke provinciën konden besluiten om op den Pinkstermaandag gezamenlijk op te trekken voor dezen arbeid, *waarom het verzoek daartoe door middel van dit blad nogmaals gedaan wordt.* Wanneer de gemeenten uit de Noordelijke provinciën op dien dag samenkomen in Assen, kunnen mogelijk die uit de meer Zuidelijke provinciën zich ook een centrum van samenkomen kiezen, waardoor op Pinkstermaandag geheel Baptist Nederland zijn landdag heeft. Wie neemt dáárvoor het initiatief in een der gemeenten? Dan lezen wij straks in De Christen van de I. P. L. voor de Noordelijke en die voor de Zuidelijke provinciën!

De secr. van het
voorbereidende comité,
J. B. DE NEEF.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Tweede Zendingsreis.

Hand. 15 : 36—16 : 15.

Les voor Zondag 14 Oct. 1934.

Paulus en Barnabas scheiden.

Ná de eerste zendingsreis was er weer heel wat gebeurd. Er was oneenigheid geweest in de gemeente door het drijven van Joden-christenen uit Judea over het al of niet noodzakelijke van besnijdenis voor wie een christen geworden was. De apostelen en ouderlingen te Jeruzalem hadden zich uitgesproken over deze vraag en nu was de rust weergekeerd. Een tijdlang evangeliseerden Paulus en Barnabas toen nog te Antiochië, maar toen deed Paulus het voorstel, weer een reis te ondernemen langs de gemeenten, die tijdens de vorige zendingsreis gesticht waren. Natuurlijk was daarbij de hoop, nieuwe veroveringen op het rijk der duisternis onder de heidenen te kunnen maken. Barnabas is voor het voorstel te vinden, het is hem goed bevallen de vorige maal, maar toch meent hij dat het goed is, nog iemand meer mee te nemen en doet daarom het voorstel, Johannes Markus mee te nemen. Maar dat viel bij Paulus niet in goede aarde. Zoo'n man kunnen wij niet gebruiken, gaf hij te kennen. En hij herinnerde aan het gedrag van Johannes Markus in het verleden, dat hij bang was geworden onderweg, voor de vele gevaren en bezwaren op den tocht door het gebergte, en hij daarom was teruggegaan. Hand. 13 : 13.

Dat was nu niets voor Paulus. Maar ook de Bijbel laat zien, dat alle menschen geen Paulussen zijn en dat in de Schrift ook de zwakheden van de groote mannen worden aangetoond. Barnabas bleef er bij, dat men Johannes Markus nog eens een kans moest geven. Hij had vertrouwen ook in Markus. Hij heeft goed gezien; Markus is een voortreffelijke arbeider geworden in het Koninkrijk Gods en werd de schrijver van het Evangelie naar Markus. Barnabas nam Markus mee en scheepte zich in naar Cyprus. Maar Paulus verkoos toen als mede-arbeider Silas en reisde met hem door Syrië en Cilicië. Er was dus twist tusschen twee zulke heilige mannen. De beide voormalige trouwe vrienden waren gescheiden. Inplaats van één paar gingen er nu twee paren op reis om langs verschillende wegen den Heer te dienen. Gelukkig is het later weer terecht gekomen en van christenen kunnen wij ook niet anders verwachten.

De strengheid van Paulus is voor Markus, de neef van Barnabas, zeker heilzaam geweest. Uit Kol. 4 : 10 blijkt, dat alles in orde is.

Timotheüs.

Met Hand. 16 begint een mooi en belangrijk hoofdstuk. Paulus wilde in de eerste plaats de gemeenten bezoeken, die tijdens de vorige reis gesticht waren en hij kwam ook te Derbe en Lystra een bezoek brengen. Hij had hier heel wat beleefd, had velen gewonnen voor den Heiland, was eerst geëerd, maar was later zelfs als een misdadiger gesteenigd. Paulus had hier o.a. een ontmoeting met broeder Timotheüs, die hij later noemde zijn getrouwe zoon in den Heer, (1 Cor. 4) en zijn rechtschapen zoon in het geloof (1 Tim. 1) en die heel wat met Paulus heeft doorgemaakt. (2 Tim. 3 : 11). Een merkwaardig stuk familieleven wordt ons in de Schrift van deze Timotheüs getoond. (2 Tim. 1 : 2—5). Door den invloed van zijn moeder en grootmoeder werd hij een echte „Timotheüs", een „Vrees-God", zooals zijn naam beteekent. Paulus wilde, dat Timotheüs met hem mee zou reizen. Hij wilde wel, en de moeder stond hem af tot den bijzonderen dienst des Heeren. Om der wille van de Joden, die daar in de plaats waren, werd Timotheüs nog besneden, daar hij een Grieksche vader had gehad. Paulus besneed hem, om met het Evangelie ingang tot de Joden te kunnen krijgen en zoo de besnijdenis op te heffen.

„Kom over en help ons!"

Langen tijd ging het, zooals het plan geweest was van Paulus. Hij reisde het land door en bezocht de gemeenten, maar toen kwam de Geest des Heeren tusschenbeide en leidde hem langs een weg, waarvan hij bij het afscheid te Antiochië niet had kunnen droomen. De Heer leidt Zijn dienstknecht een nieuwen weg, van Azië naar Europa. De Geest dwong hem in die richting, en in een nacht had Paulus het gezicht van den Macedonischen man, die hem smeekte: „Kom over naar Macedonië en help ons!" Een merkwaardig gezicht! Paulus wist het: God wil het! Nu werden toebereidselen getroffen voor de reis naar Europa. Tot dusver waren zij na Lystra met z'n drieën op reis geweest, Paulus, Silas en Timotheüs; nu echter reist naar Europa ook een vierde mee, n.l. Lukas, de schrijver van Handelingen, want van nu aan (16 : 10) staat er steeds „wij". „Wij zochten terstond naar Macedonië te reizen" enz.

Lydia, de eerste christin van Europa.

Uit het gezicht besloten zij, dat de Heer hen geroepen had, om in Europa het Evangelie te verkondigen. Van Troas voeren zij over en kwamen verder landwaarts in eindelijk te Filippi, een vrije handelsstad. In de nabijheid van deze stad was eens een bloedige slag geslagen tusschen de Romeinsche heerscher Augustus en zijn vijanden, waar de Romein overwinnaar werd en de grond gelegd werd voor Rome's keizerschap en wereldheerschappij. Nu zou er een onbloedige overwinning worden behaald van de grootste beteekenis. Paulus ging tot de bijeenkomst van de Joden op Sabbat en sprak daar tot de vrouwen bij de rivier. De Heer opende het hart van een purperverkoopster, Lydia, een heidin, die zich bij de Joden had aangesloten. Zij kwam tot bekeering en ook haar huis opende zij.

D. G. B.

Te Filippi.

Hand. 16 : 16—40.

Les voor Zondag 21 Oct. 1934.

Paulus en de waarzegster.

Lydia had huis en hart voor de predikers van het Evangelie geopend en haar huis was zoo het eerste zendingsstation van Europa geworden. Spoedig kwam Paulus weer met een vrouw te Filippi in kennis, maar deze ontmoeting was niet zoo vriendelijk en gezegend als de eerste maal. Ook in Handelingen der Apostelen lezen wij meermalen van toovenaars en waarzeggers, die te allen tijde en in alle landen hun duister werk doen in dienst des duivels. Te Samaria ontmoette Petrus den toovenaar Simon, te Cyprus de apostel Paulus den toovenaar Elymas. De waarzegster riep Paulus en zijn metgezellen na op straat. Vele dagen lang deed zij dat. Het waren echter geen leugens die zij sprak. Moest de apostel eigenlijk niet verblijd zijn, dat hem zulk een lof werd toegezwaaid uit de mond dezer vrouw? Ach, wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Hoe stemt Christus overeen met Belial? Paulus was er ontevreden over. Andere vertalingen zeggen, dat het Paulus pijn deed. De lof van slechten kan ons niet behagen. Van een beroemde Grieksche wijze wordt verteld, dat hem eens werd medegedeeld, hoe een slecht bekend staand iemand zich eens in gunstigen zin over hem had geuit. Toen had de wijze zeer geschrokken gevraagd: „Wat heb ik dan voor slechts gedaan, zoodat deze persoon mij prijst?" Het was voor Paulus in elk geval een pijnlijke geschiedenis. Als hij het zich liet aanleunen, dan werden Christus' zaak en Belial's zaak met elkaar vermengd. Liever geen bondgenoot dan zulk een onreine!

Paulus had het eenigen tijd laten gaan, maar kon zich eindelijk niet meer inhouden en gebood in den naam van Christus, dat de waarzeggende geest van de vrouw zou wijken, hetgeen ter zelfder ure geschiedde. Nu was er scheiding tusschen licht en duisternis, en de arme maagd was vrij van de strikken, waarin zij gevangen zat. Maar de heeren, die het meisje exploiteerden, waren erg kwaad wegens de gelden, die de waarzeggerij van het meisje opbracht en die zij in den zak staken. Ja, door het Evangelie wordt menig zondig werk verwoest, zooals te Efeze de goudsmeden woedend werden op den apostel en menige kroegbaas en herbergmuzikant kwaad wordt

op predikers van het Evangelie, die door hun woord de menschen weerhouden van sterke drank drinken en herbergbezoek. Paulus en Silas werden voor de Oversten op de markt gesleept. De aanklacht luidde, dat zij de stad in beroering brachten, en dat zij Joden waren. De geheele Romeinsche trots klinkt door hun woorden heen. Wij zijn Romeinsche burgers, wij vormen mee de eerste natie der wereld; wij, het wereld-beheerschende volk, behoeven ons toch niet door deze Joden te laten beleeren, die een nieuwe waarheid en wereldorde verkondigen? Ach, in werkelijkheid zijn wij allen, Romein of Jood, koning of bedelaar, man of vrouw, niets dan arme zondaars, die niets anders verdiend hebben dan den toorn van God, en die een Heiland noodig hebben, Die ons verlost van zonde en schuld.

Met de apostelen maakt men kort proces: de hoofdlieden lieten hen de kleederen afscheuren en geeselen en hen daarna in de gevangenis werpen. De stokbewaarder deed zijn plicht en wierp hen in den binnensten kerker en sloot hun voeten in een stok.

De boeien verbroken.

Het was de eerste vervolging van christenen, die van de zijde der Heidenen plaats vond, al zoo spoedig nadat het woord gepredikt was. Maar Paulus en Silas zaten niet in zak en asch daarom. Zij zagen alles aan als leiding des Heeren, en waar zij wegens de wonden voorloopig toch niet konden slapen, verheerlijkten zij door gezang in den nacht hun Heiland en Heer. De andere gevangenen wisten niet wat zij hoorden. Zoo iets was nog nooit gebeurd! Het werd een wonderlijke nachtelijke godsdienstoefening. De gevangenis werd een kerk; de geboeide apostelen werden de priesters, de medegevangenen waren tot een aandachtig luisterende gemeente geworden. In deze onvergetelijke nacht kwamen zij nog dieper onder den indruk. God deed een daad: ineens begon de aarde te sidderen en te beven, de muren dreunden, de celdeuren sprongen open, steenen en gruis viel van boven naar beneden. De stokbewaarder wordt met schrik wakker; zijn eerste gedachte is aan de gevangenis; hij snelt heen, na zich eerst met zijn zwaard te hebben gewapend. Daar ziet hij de toestand: alle deuren los. Hij weet wat hem te wachten staat, hij wil de overheid vóór wezen. Hij trekt zijn zwaard om zelfmoord te plegen . . . ., daar hoort hij ineens een stem van een gevangene, die bezorgd is voor zijn leven! Als er licht gebracht werd, zien wij een ontroerend tafereel. De gevangenisdirecteur wordt nu bezorgd over zijn zieleheil, hij vraagt naar den weg der zaligheid en hoort dan de heerlijke boodschap des Evangelies en hoe men lid van de gemeente van Jezus kan worden. Met al de zijnen, die het hooren en geloovig worden, wordt hij daarop gedoopt en dan houden zij gezamenlijk een liefdemaal. Waarlijk, daar was reden toe!

Eervolle aftocht.

's Morgens vroeg komt de boodschap, dat de gevangenen losgelaten kunnen worden.

Was 't geweten wakker geworden door de aardbeving? Of heeft men ontdekt, welke rol zekere gewinzuchtige heeren speelden? Of was 't de invloed van Lukas en Timotheüs, die men op vrije voeten liet? Wij weten 't niet. Om des Evangelies wil laat Paulus echter een krachtig protest hooren, zoodat zij met eere heengaan straks.

D. G. B.

ZUSTERHULP.

De zelfverloocheningsweek.

Gel. Zusters.

Allen hebben natuurlijk de oproep van onze pres., mevr. Weenink, voor de zelfverl. week gelezen, en hebben zich voorgenomen daaraan deel te nemen.

We willen ook die zusters, die geen lid zijn van Zusterhulp, opwekken deel te nemen aan deze week, en hen vragen een offer af te staan voor ons veel omvattend werk.

Wat wij met dit geld willen bereiken, vraagt ge? Eén van de mogelijkheden wil ik U noemen.

„Weet ge wel hoe groot de nood is onder de jonge moeders en zuigelingen in de Congo? Hoe de sterfte onder hen *zeer* groot is en elke geboorte, welke men hier een blijde gebeurtenis pleegt te noemen, daar met schrik moet worden tegemoet gezien, *omdat er geen voldoende hulp is?* Er is medische hulp te kort.

En zie nu maar even de zeer bevoorrechte positie in eigen omgeving. Of men het betalen kan of niet, hulp is altijd aanwezig.

Zusterhulp, zou gaarne zusters, die zich reeds beschikbaar stelden, daarheen zenden. Daarom doen we nu in de eerste plaats een beroep op de moeders: ***doe mee aan de zelfverl. week***, laat het een ***dankoffer*** zijn voor de vele weldaden ***ons*** geschonken.

Wij stellen ons voor de eerste volle week in October alle uitgaven die niet ***strikt*** noodig zijn achterwege te laten en het geld wat men had denken te besteden in een busje te doen. Ook de ***broeders*** kunnen hieraan meedoen Eén week niet rooken en vele dubbeltjes kunt ge in 't zelfde busje deponeeren en ge helpt hiermede ons doel „een zuster uit te zenden" te bereiken.

Ik noemde hier nog maar een klein stukje van het arbeidsveld van Zusterhulp en bepaalde mij nog maar alleen tot de uitw. zending. Wilt ge er meer van weten, wij geven U graag alle gewenschte inlichtingen. Er zijn nog gemeenten, waar een dergel. vereen. niet is, dat is jammer! Juist in deze tijd, waarin we elkander zoo noodig hebben. Wie neemt in die gemeenten eens het initiatief?

Onze verwachting is hoog gespannen voor de eerste Oct. week. Zusters laten we het doen om Jezus' wil en met een blijmoedig hart ons offer brengen.

Elke gave, hoe klein ook, is hartelijk welkom. Zend het per postwissel of stort het op Giro van J. Boiten No. 223958.

Met zustergroet,

A. BOITEN—Attema,
Penningm.esse.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.

UIT DE GEMEENTEN

Rehobôth.

LEEUWARDEN. *Zondag 16 Sept. 1934.*

Geliefde broeders en zusters in Christus. Zoo was dan het oogenblik aangebroken, waarvoor reeds lang tevoren, zoowel gemeenschappelijk als persoonlijk, was gebeden en gestreden, dat het nieuw verrezen kerkgebouw aan God en Zijn dienst zou worden gewijd; een gebeurtenis van rijken zegen, die met gouden letters staat geschreven in de geschiedenis van de Leeuwarder Baptiste gemeente.

Toen onze geliefde broeder voorganger Ds. F. E. Huizinga het met palmen en groen versierde preekgestoelte betrad, was ons groot nieuw kerkgebouw tot in de verste hoeken bezet, ja was zelfs voor deze gelegenheid te klein om allen een zitplaats te bieden. Tot van ver over onze provinciale grenzen waren broeders en zusters tot ons overgekomen per spoor, bus en fiets, om deelgenoot te zijn van onze vreugde. Wel is hier een woord van hartelijken dank op zijn plaats aan de vele broeders en zusters uit Hengelo (O.), die aanwezig waren en de verre afstand hebben getrotseerd. Nadat het ceremoniëele en zakelijke gedeelte was afgeloopen, had onze voorganger tot tekst van zijn inwijdingspredikatie genomen een gedeelte van het 18e vers uit Matth. 16: „Op deze petra zal ik mijn gemeente bouwen en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen". Wij zijn God dankbaar, aldus spreker, voor dit mooie gebouw, waarin wij Hem hopen te loven en te danken. Ons hart is boordevol van vreugde en we kunnen geen woorden vinden om onze dankbaarheid te doen blijken, maar dat behoeft ook niet, want God weet, dat er innige blijdschap bij ons is. Maar bij al die vreugde is er toch nog heimwee naar onze oude veel te kleine vergaderzaal, niet omdat die plaats mooi en groot was, maar omdat we wisten en gevoeld hebben, dat Jezus bij ons was in de vergaderingen. Spr.'s bede is, dat God ook immer in dit nieuwe gebouw zijn zal, dat Hij ook hier Zijn zegeningen schenken wil. Spr. belooft, dat hij het volle, rijke Evangelie ook in dit nieuwe Godshuis zal verkondigen. Van de zijde van de gemeente verwacht hij: gebed en groote eensgezindheid, geen tweespalt. Laat de booze nooit in uw midden toe, om uw (onze) kracht te breken. Wanneer gij één zijt in Uw gebed, Uw offer, en achter mij staat en ge laat de heerlijke prediking van Jezus Christus niet aan U voorbijgaan, dan zeg ik U, dat binnen afzienbaren tijd dit gebouw te klein zal zijn, om de schare geloovigen te bevatten. Over U, gemeente, wil ik nu spreken en tot het evangelie terug-

keerende zeide spreker: De hemel wordt bewolkt, en waar zijn nu die duizenden, die Jezus volgden? In de verte zijn reeds Gethsemané, Golgotha en Gabbatha zichtbaar. Eenzaam en omringd nog door enkele discipelen blijft Jezus nog achter en daarom vraagt Hij: „wat zeggen de menschen dat ik ben". Petrus zegt: „Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God". Dat is het levend geloof, de rotsvaste overtuiging van Petrus, en nu zegt Jezus: op deze petra, op dat geloof zal ik mijn gemeente bouwen. We hebben onze gemeente niet gebouwd op idealen, want die breken de ruwe werkelijkheid. De grond onzer gemeente is niet een meer of minder hoogstaand moraal maar de levende Christus zelf. Wij hebben geen mensch tot hoofd, noch synode of organisatie, maar over geheel de wereld hebben wij één Heer, één geloof, één doop; dat is de incarna'ie van de gedachte van Jezus voor de gemeente, die de gansche wereld moet omspannen. Geen geld, geen rang of stand, alleen dit eene: Hem aanvaarden als onze grond en de belijdenis, ik ben de Zijne en Hij is de mijne is de heerlijke grond onzer gemeenten en zal Jezus verder bouwen dwars door ons heen, ook door onze gebreken. Wat zijn wij gegroeid. Meer dan 100 pct. in de laatste jaren. Het is ons te wonderlijk. De 60 leden van toen zijn velen geworden, omdat wij hebben gebeden, gestreden, geworsteld en geknield om Zijn zegen. Ook in de toekomst zullen wij dat doen en zullen stroomen van zegen ons deel zijn, want de poorten der hel zullen ons niet overweldigen. Strijd, veel strijd zal de gemeente op haar weg ontmoeten en iedere aanval die op de gemeente wordt ondernomen is satanisch en kan ontstaan midden in de gemeente. Daarvan is ons Petrus een voorbeeld. En bedenken wij wel, dat niemand onzer immuun is voor den satan; soms kiest hij den voorganger uit. Maar ondanks de felle, karakterlooze, sluwe, verborgen aanvallen van den Satan, zal de gemeente staande blijven door Gods kracht. Overal in de H. Schrift vinden we poorten der hel, waarvan ook de verzoeking tot macht er één is. Daarom zijt waakzaam, want gij zijt het zout der aarde. De gang der gemeente door de tijd is een estafetteloop, de eene geloovige geeft de boodschap des heils door aan den andere. Onze gedachten gaan verder naar Rusland, waar satan op de losgewortelde menschheid alle macht heeft. De poorten der hel zien wij overal. Hoe zal het komen? Gezegend zij echter het woord van Jezus! De gemeente zal triomfeeren en voortgaan van zegen tot zegen. Met stijgende belangstelling onder een ademlooze stilte is er geluisterd naar deze met geestdrift en volle bezieling uitgesproken predikatie, die ik om de plaatsruimte erg bekort heb weergegeven. Na in dankzegging te zijn voorgegaan gedacht onze voorganger allereerst br. Melles, die zich geheel belangeloos als dagelijksche opzichter bij de bouw van het Godshuis disponibel had gesteld, maar onderwijl door God is thuis geroepen. Voorts werden woorden van dank gebracht aan den heer Post, die toch geheel belangeloos de architectuur op zich heeft genomen. Ook de verdere medewerkers, zooals de aannemer, de installateurs van het licht, de centrale verwarming, de schilder werden woorden van dank gebracht, alsmede aan de leverancier van de mooie bloemen etc. Tot slot onzer morgenvergadering werden we nog hartelijk gefeliciteerd door de vertegenwoordiger der Unie-Commissie, broeder J. van der Heide van Veenhuizen. Nog dient vermeld te worden, dat het gemengd koor onder leiding van broeder J. Visser op verdienstelijke wijze zich eenige malen heeft laten hooren.

MIDDAGVERGADERING.

's Middags 4 uur werd een liefdemaal gehouden, ook thans was ons nieuw kerkgebouw evenals in den morgen overvol. Na de opening werden er eerst een groot aantal brieven uit verschillende gemeenten, alsmede schriftelijke gelukwenschen van broeders en zusters voorgelezen. Hierna werd eerst het woord gegeven aan de pionier onzer gemeente br. Joh. de Vries, thans wonende te Stadskanaal. Deze geliefde broeder vertelde hoe zij hier met 4 menschen in een kamer waren begonnen, hoeveel strijd en moeilijke jaren ze hadden doorgemaakt en nu dankbaar was, dat de nieuwe kerk in de oude buurt stond, waar men ook was begonnen. Daarna sprak onze oude ouderling, broeder F. J. de Vries, nu te Oudebildtzijl, die zijn broer opvolgde in de arbeid hier in de gemeente hetwelk in dichtvorm naar voren werd gebracht. Vervolgens sprak broeder H. v. d. Heide, nu nog in functie als ouderling der gemeente. Deze 3 broeders hebben hun gaven, krachten en tijd aan de gemeente gegeven. De Heer beloone hen daarvoor. Hierna verkreeg broeder Ds. H. Visser van Sneek het woord, die eerst eenige persoonlijke woorden van dank en een felicitatie tot de aanwezigen richtte en toen nog als vertegenwoordiger van de Friesche Bond van Baptiste gemeenten eenige goede wenschen naar voren bracht. Nu kregen we nog een reeks persoonlijke felicitaties van afgevaardigden der verschillende gemeenten te hooren t.w. van Stavoren, Muntendam, Heeg, Groningen, Workum, Haulerwijk, Hoorn, Sneek, Drachten, Noordbergum, Harlingen, Hengelo (O.) en Delfzijl. Veel, ja zeer veel goeds hebben de broeders ons toegewenscht en de daad bij het woord voegende heeft de gemeente Stavoren ons zoo verrast dat zij bij hare felicitatie nog f 20.— als bouwsteentje toevoegde, terwijl de afgevaardigde van Sneek nog een belofte deed, die wij in petto houden.

Als slot van deze heerlijke rijk gezegende dag schaarden wij ons na het liefdemaal met een groote schare broeders en zusters om de Tafel des Heeren tot het vieren van het H. A. elkander belijdende de eenheid in Christus, het Hoofd der gemeente.

En nu geliefde broeders en zusters, ik ga eindigen, maar wil eerst nog even melden, dat reeds de eerste doopcandidate zich heeft aangemeld, zoodat de nieuwe doopvont spoedig in gebruik zal worden genomen.

„Kom treên wij dan gemoedigd voort" enz.

Uw toegenegen broeder in Christus,
De Secr. H. FENNEMA.

P.S. Het adres van de plaats waar ons nieuw kerkgebouw staat is nu Hoogpad, achter het Noordvliet waar ons oude vergaderplaats is.

SNEEK. 't Is al weer eenigen tijd geleden, dat u iets van onze gemeente in „De Christen" hebt gelezen.

Wij verheugen ons, dat de opkomst onder de prediking, zij het dan ook in geringe mate, toeneemt.

Doch wij wilden zoo gaarne, dat degenen, die geregeld met ons opgaan en belijden kinderen Gods te zijn, bij ons zich voegden.

Men is overtuigd, dat de organisatie onzer gemeenten geheel in overeenstemming met Gods Woord is, en toch schijnen ze maar niet verder te willen komen.

We kunnen dan soms zoo weemoedig gestemd zijn, wanneer onze gemeente verliezen lijdt. Dit jaar zijn niet minder dan vijf van onze leden ingegaan in de rust, die er overblijft voor Gods Volk. Vijf leden in negen maanden tijd is voor onze kleine gemeente van groote beteekenis.

U kunt begrijpen, dat we reikhalzend uitzien naar de zoo begeerde toename.

We gaan echter in Gods kracht voort met arbeiden en te doen wat God ons te doen geeft, en wenschen getrouw onze plaats in te nemen.

Met hart. br.groet, Uw br. in Chr.,
A. WIELINGA.

GOUDEN JUBILEUM DER BAPTISTEN GEMEENTE TE DEVENTER.

Overzicht van het 50-jarig bestaan gegeven op Zondag 2 September '34.

Het is mij een aangename taak U gemeente en genoodigden een zoo beknopt mogelijk overzicht te bieden van de oorsprong, de vestiging en voortgang onzer gemeente in de hoop, Uw geduld niet op een te lange proef te zullen stellen.

De vorige eeuw kenmerkte zich als een tijdperk, waarin tal van geloovigen in verschillende deelen van ons land ontwaakten uit een geestelijke slaap. Er stonden mannen op, die met nieuwe bezieling en vol geestesvuur, het zaad des Evangelies uitstrooiden, zoodat overal nieuw leven ontstond. Men was de onpersoonlijkheid en plichtmatigheid der volksreligie moede en velen zochten met hartstocht naar een vrije zuivere gemeente volgens apostolisch ideaal.

In den geest moeten ook wij thans terug tot vóór 1875, welk jaar voor het eerst wordt genoemd in verband met de voorgeschiedenis. Gememoreerd worden de namen van het echtpaar Cornelis Peters en Jansje Elfers, die onder de opwekkingsprediking van den Evangelist Paddenburg tot bekeering waren gekomen. Vervuld met het verlangen om met medegeloovigen contact te krijgen, vonden zij aanvankelijk gemeenschap met een groepje Darbisten. Ten huize van genoemd echtpaar aan de Zaagmolenstraat werden onderlinge vergaderingen gehouden met het doel Gods woord te onderzoeken en elkaar op te bouwen in het geloof. Daar kwamen o.m. een kleermaker Wagenvoorde van de Broederenstraat en een timmerman Eikenaar, de vader van onze br. Joh. Eikenaar. Bij het onderzoeken der Schrift kwamen ook o.m. de leeringen der doop ter sprake. De meerderheid beschouwde de doop als een teeken en zinnebeeld van de besnijdenis of bekeering *des harten* en tevens als de toegang tot de gemeente.

Peters en zijn vrouw lieten zich nog niet dadelijk doopen. Door bezoek van Mormonen te hunnen huize kwam dit onderwerp ook nog wel eens ter sprake, maar de doorslag die hen deed besluiten zich te laten doopen werd gegeven bij een bezoek van den Voorganger der gemeente van gedoopte Christenen te Nw. Pekela Ds. H. Z. Kloekers omstreeks 1875. Menig stichtelijk uur van samenspreking en schriftoverdenking werd met Ds. Kloekers doorgebracht, zoodat tenslotte een innig contact ontstond met deze hun geliefden voorganger. Hoewel beiden overtuigd van den doop der geloovigen kwam zij het eerst tot deze stap van gehoorzaamheid. Bij gebrek aan betere gelegenheid begaven zij zich op 25 Oct. 1875 in het avonddonker naar de stadsgracht, achter de toen nog aanwezige wallen, alwaar de plechtigheid zou plaats vinden. Maar toen het oogenblik daar was en Ds. Kloekers gereed stond in het water, zag hij tot zijn verbazing niet de vrouw maar de man in doopsgewaad voor zich staan. Laatstgenoemde had het tenslotte toch beter gedacht, zijn vrouw in deze voor te gaan.

Een kleine berisping van den Voorganger moest hij wel hierover in ontvangst nemen. De derde, die in de gracht door Ds. Kloekers werd gedoopt, na de goede belijdenis des geloofs te hebben afgelegd, was de oudste zoon van genoemd echtpaar, ook genaamd Cornelis Peters (onze huidige Ouderling) op 15 Juli 1877. Verder sloot zich bij hen aan Antonia Meuleman, die reeds in 1845 te Amsterdam door Ds. J. de Liefde was gedoopt. Over de grondleggers onzer gemeente schrijft Dr. Wumkes in zijn boek: „De opkomst en vestiging v.h. Baptisme in Nederland", dat vanaf het oogenblik van hun doop, deze eerstelingen zich, naar de mate hunner gaven, met groote beslistheid, offervaardigheid en trouw, aan hun beginsel hebben gewijd. Menigmaal werden zij de dupe van misleiding of oplichterij, als menschen onder het masker van vroomheid zich tijdelijk bij hen op wisten te dringen. Maar ook voor menigeen, die zich in oprechtheid bij hen aansloot, waren zij ten zegen. Zij vormden toen een afdeeling van de gemeente te Nw. Pekela. Door de komst van mijnheer Roeles op 27 Aug. 1882 trad de openbare prediking meer naar voren, die gehouden werd in Z. Eerw.'s huis a. d. Broederenstraat, ten huize van Ouderling Peters Sr. a. d. Noordenbergstraat en ten huize van zuster Jansen a. d. Molenbelt.

Genoemde 1e Voorganger Berend Roeles, een boerenzoon uit Zuidveen bij Steenwijk, geboren 11 Mei 1841, had mede de vruchten geplukt van de gezegende arbeid van Holleman en de Gilde, Voorgangers der Vrij-Evangelische gemeente. Zijn ouders, vrijzinnig, duldden niet, dat hun zoon de Zondagsschool of Christel. School bezocht, maar nà den dood van zijn vader werd hij lid van de Christel. Jongel. Verg. Op een jaarfeest te Leeuwarden kwam hij tot nadenken. Een vriend van hem, later zendeling op Java, sprak veel met hem over het heil zijner ziel, zoodat hij op 13 Jan. 1868 's nachts kwart voor 12 tot de besliste keuze des harten kwam. Dit was een gebeurtenis, die gerucht maakte in het kleine Zuidveen. Vele kerkelijke mannen vreesden al, dat hij het niet zou volhouden en in de eerste jaren werd op hem gelet alsof hij een misdaad had begaan. Spoedig werkte hij mee aan Zondagsschool, ijverde op den weg en in den trein, trok mee naar jaarfeesten, predikte overal, dat God alle menschen wil zalig maken. Door den heer Gerritson, lid v. h. Hoofdbestuur der Nederl. Zendingsvereen. en door Ds. Witteveen van Ermelo werd hij aangezocht om Zendeling te worden, maar dit sloeg hij af. Met zijn vriend de heer N. van Beek, werd hij onder leiding van Ds. de Gilde opgeleid voor Evangelist. Als zoodanig heeft hij gewerkt te Buren bij Tiel en in de achterbuurten van Amsterdam. Hij kwam ook tot volle overtuiging van den doop door onderdompeling, zoodat hij in Aug. 1879 in de Baptisten kerk te Sneek, door Ds. Horn werd gedoopt. Kort daarop ontving hij de benoeming als Evangelist in de Weerdingermond. Een jaar later in 1880 legde een reusachtige veenbrand de kerk aldaar in de asch, maar spoedig werd ze herbouwd. Samen met Ds. Horn brachten ze daar het Evangelie in ware reveilstemming. Zielen kwamen tot den Heer en de gemeente, maar aangezien mijnheer Roeles ook van meet af een felle strijd had aangebonden tegen het heerschend drankgebruik, waarvan hij veel verwoesting onder de veenbevolking aanschouwde, ontstond hier met eenige vooraanstaande brs. een ernstig conflict, met het gevolg, dat mijnheer Roeles zijn biezen pakte en met zijn gezin naar Deventer trok, om hier als broeder onder de broederen te leven en te arbeiden. De eerste die in Deventer door mijnheer Roeles werd gedoopt ten huize van br. Peters Sr. in de Noordenbergstr. was onze oude br. Wietse de Vries op 25 November 1881 en ruim 3 weken later diens echtgenoote zr. Mina Timmer. Zijn broeder Hendrik de Vries werd eenigen tijd later gedoopt door Ouderling Peters Sr.

(Wordt vervolgd)

III

NOORDBERGUM.

Verantwoording.

Herfst werd het in de afgelopen week. De verdorde bladeren dwarrelen ons om de oren. Die spreken ons van voorbije zomer en naderende winter.

Er zijn echter andere bladertjes, die mij spraken van warmte, liefde, medeleven. 't Zijn de „bladertjes" welke de post mij bracht. Kennisgevingen van stortingen voor ons bouwfonds. Wij wisten dan ook wel gelijk te hebben, toen we de vorige maal schreven, dat de „eerstelingen" goede beloften inhielden voor de toekomst.

Om U deelgenoot te maken van onze vreugde vermelden wij ze hier:

Gemeenten: Heerlen f 6.40; Hoorn f 5.—; Stadskanaal f 65.—; E.-E.veen f 8.50 2e Exloërmond f 6.65; Hengelo (O.) f 26.27.

Hierbij zijn bepaald „liefde-offers", dat is zeker.

Welnu, daarvoor ook onze hartelijke dank.

Ongetwijfeld zijn er, die door deze voorbeelden gedrongen worden ook een „steentje" bij te dragen. Doe het dan a.u.b. aan ondergetekende.

Met broedergroeten, Uw aller
Ds. G. VISSER,
Giro 239787. Noordbergum.

Br. G. Visser is al enige tijd ziek, en niet in staat zijn arbeid te doen. Zelf schrijft hij, dat zijn ongesteldheid een weinig beter wordt. Doch het zal nog wel een paar maand duren, eer hij zijn werk weer kan hervatten.

We zijn blij met de aanvankelijke beterschap en willen God bidden om een geheel herstel van gezondheid. Zegene en sterke de Heer in deze tijd de gemeente Noordbergum en ook het gezin van haar Voorganger Ds. G. Visser.

d. H.

III

MEDEDEELINGEN

Personalia.

Ds. A. P. Barendregt heeft het beroep naar de gemeente Haarlem aangenomen. *Zondag 21 Oct. 's namiddags 4 uur* zal Ds. Barendregt zijn intrede doen, na in den morgendienst, *die om 10½ uur* aanvangt, door Ds. L. de Haan van Utrecht tot den dienst te zijn ingeleid.

De gemeenten worden vriendelijk uitgenoodigd zich Zondag 21 Oct a.s. te Haarlem te laten vertegenwoordigen.

Brs. en zrs. van elders, die *daglogies* begeeren, gelieven zich zoo spoedig mogelijk op te geven bij den secretaris.

In het volgend nummer komt de geheele tijdindeeling te staan.

B. KUURSTRA, Secr.

Haarlem, Tuindorplaan 4.

Het toekomstig adres van Ds. H. Bakker is: *Harlingen*, Midlummerweg 16J.

Het adres van den secretaris van de gemeente Heerlen—Treebeek: H. Niemeijer, *Treebeek*, Treebeekstraat 147.

Sla dit niet over!!

D. V. onze 12e Predikanten-vergadering Woensdag en Donderdag 24 en 25 October te *Leeuwarden*. Dringend verzoek ik al de collega's mij dadelijk te antwoorden op mijn hun gezonden briefkaart met betaald antwoord. Voor logies enz. gelieve U zich spoedig te wenden tot de secr. der gem., br. H. Fennema, Weg naar Cambuur 4. De agenda hoop ik intijds gereed te hebben en allen te zenden. Brs. helpt mij voor een goede regeling. Dat siert uw ambt en maakt mij gelukkig.

Uw dw.
Sneek. H. VISSER, Scriba.

6e Uitloting Obligatieleening gemeente Utrecht.

De volgende no's, alsmede coupon no. 6, zijn met ingang van 1 October a.s. betaalbaar bij de administrateur

A. H. Zerbst
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

No. 23, 35, 53, 56, 59, 60, 66, 73, 83, 95, 106, 111, 117, 126, 131, 134, 174, 175, 190, 192.

De belanghebbenden maken wij er dringend op attent, dat coupon no. 2 ongeldig wordt.

A. H. ZERBST.

Utrecht, Rijnlaan 128bis.

U. R. C.

Ontvangen van div. luisterclubjes te Utrecht f 1.12[5] en van luisterclubje U. f 0.55.

Wie volgt, opdat de onkosten van deze uitzending gedekt worden.

A. H. ZERBST,
Giro 68108. Penningmeester.
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Ontvangen voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden

v. gem. Stavoren	f 20.—
v. gem. Hoogezand	- 2.50
v. zr. W. te M.	- 10.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

PROGRAMMA v. d. ZONDAGS-SCHOOLCONFERENTIE*.

1. Opening door de leider der Conf. Ds. J. Louw.
2. De heer Kruizinga van Vriescheloo over: De voorbereiding op de les.
   a. Is voorbereiding nodig?
   b. Zo ja, waarom?
   c. Hoe moet men zich voorbereiden?
   d. De hulpbronnen hierbij.
3. Bespreking.
4. Mejuffrouw Hof van Groningen over: Hoe in de klas rekening te houden met de individuele verschillen in het zielsleven der kinderen?
   a. Bespreking van enkele psychologische richtingen.
      I. Oudere.
      II. Nieuwere (in verband hiermee verschillende kindertypen).
   b. Hoe moeten we deze kinderen behandelen?
5. Bespreking.
6. De heer Olijslager van Dantumawoude over: Door de ogen van een dokter.
   a. Er bestaat een wisselwerking tussen ziel en lichaam.
      I. Invloed van ziel op lichaam.
      II. Invloed van lichaam op ziel.
   b. Gevaren van de Zondagsschool.
7. Bespreking.

Theepauze.

8. Ds. Barendregt van E.-Erfscheidenveen over: Gezin en Zondagsschool.
   a. Tussen gezin en Zondagsschool bestaat idiëel verband.
   b. Waar het praktisch niet is, moeten de onderwijzers zorgen dat het er komt.
   c. Methoden zijn: huisbezoek, ziekenbezoek, uitnodiging aan de ouders tot Zondagsschoolbezoek.
9. Bespreking.
10. Mejuffrouw Mostert van Groningen vertelt de geschiedenis van Zacheüs. Lucas 19 : 1—10.
    a. De rijke maar ook arme Zacheüs.
    b. Het wonder, dat er met hem gebeurde.
    c. Het geheim van dat wonder.
11. Bespreking.
12. Verkiezing van een comité. Eventuele voorstellen van conf.-bezoekers (o.a. van Nw. Weerdinge).
13. Sluiting.

N.B. Het is mogelijk dat de heer Molijn, afgevaardigde van de N. B. J. R. nog het woord zal voeren.

Nu allen naar de conferentie! Denkt aan de opmerkingen in het vorige nummer van „De Christen" en vergeet vooral niet Gods zegen over onze eerste conferentie te vragen.

Tot ziens, zo God wil.

De secretaresse,
E. DE VRIES.

* De opstelster van dit programma schrijft ook de nieuwe spelling. Wanneer volgen de andere schrijvers en schrijfsters in ons blad?
E.-R.

LEESTAFEL.

„De Olijftak", Christel. Scheurkalender. Uitgave van „De Olijftak" te Franeker.

Zeventien predikanten en twee Evangelisten, onder welke Br van de Weg te Bandoeng, werken aan dezen kalender mee. Een gemengd kerkelijk gezelschap: Vrije Evangelischen, Ned. Hervormden, een Geref. H. V., en een Baptist. Voor- en achterkantjes zijn goed verzorgd. Het Schild moet herinneren aan het gesprek des Heeren met Maria en Martha. Het is uitgevoerd in kleurendruk.

Als Premie staat ter keuze:
Een gebonden boekje: *De Bron*, door Linda Erics, en
Een fraaie triplex-wandtekst.

Moge ook deze kalender een dagelijkschen zegen brengen in vele huisgezinnen!

L.

CORRESPONDENTIE

N. E. te T. en G. F. te B. Uw ingezonden ontvangen. Aan uw verzoek zal voldaan worden. U vindt het stellig goed, dat ik nog een keertje daarmee wacht.
E.-R.

Voor dit nummer kreeg ik nog al veel copie. 't Belangrijkste en 't nodigste wordt natuurlijk het eerst geplaatst.
E.-R.

Tot mijn grote spijt moet het vervolgstuk „Johann Gerhard Oncken" één keer blijven overstaan.
E.-R.

Heden ontsliep zacht en kalm in haren Heer en Heiland, mijn geliefde Vrouw en der Kinderen liefhebbende Moeder en Grootmoeder

GEERTRUIDA HULLEMAN,

in den ouderdom van 58 jaar.

Sneek, 17 Sept. 1934.
Poortezijlen 3.

De diepbedroefden:
F. v. d. WERF
H. v. d. WERF
G. v. d. WERF—van Netten
S. HOEKSTRA— v. d. Werf
P. HOEKSTRA
R. v. d. WERF en Verloofde
F. v. d. WERF Jr.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, na een kortstondige ziekte, onze lieve Zuster, Behuwdzuster en Tante

GEESSIEN MERINGA

in den ouderdom van 56 jaren en 5 maanden.

Haar heengaan was vrede.

Stadskanaal, 24 Sept. '34.

Stadskanaal
Wed. J. MERINGA—Suk
Oude Pekela
R. MERINGA
Grand Haven Migh. U.S.A.
T. MERINGA
C. MERINGA—v. d. Windt
Garrelsweer
G. MERINGA
F. MERINGA—Schoonhoven
Stadskanaal
J. H. MERINGA
T. MERINGA—Lemein
Musselkanaal
H. v. DIJK—Meringa
H. v. DIJK
Stadskanaal
H. LOURENS—Meringa
W. LOURENS
L. ONRUST—Meringa
E. ONRUST
en Kinderen
Stadskanaal, Pekelderweg
J. ROOSWINKEL en familie.

Heden ontsliep zacht en kalm, na een langdurig en geduldig gedragen lijden in haar Heer en Heiland onze innig geliefde Dochter, Zuster en Verloofde

JANNA DE HAAN

in den ouderdom van 21 jaar.

Ermelo—Veldwijk, 18 Sept. 1934.

B. DE HAAN
M. DE HAAN—Kanon
HARMEN DE HAAN
HENDRIK DE HAAN
W. FONTIJN, Verloofde.

Vrijdag 12 October 1934 No. 2341 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

NIET ONOPGEMERKT

willen wij het feit laten passeren, dat de redactie van „De Christen" enige wijziging heeft ondergaan.

Ds. Bouritius heeft nu zijn arbeid als redacteur van ons gemeenteorgaan neergelegd, doch heeft de toezegging gedaan tot einde December de Zondagsschoollessen nog te zullen verzorgen.

We weten uit ervaring, dat de arbeid van Ds. Bouritius als mede-redacteur van „De Christen" niet ongezegend is gebleven.

Vanaf deze plaats willen we hem *hartelijk danken* voor de diensten, die hij als mede-redacteur van het blad onzer gemeenten aan onze Unie heeft bewezen.

Tevens wensen we het nieuwe redactielid, Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden, 's Heren bijstand toe voor de nieuwe taak, die hij reeds heeft aanvaard.

E.-R.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

LEVENSTAAK.

Gij zijt oud geworden, wel bedaagd, en er is zeer veel lands overgebleven, om dat erfelijk te bezitten. Joz. 13 : 1.

De geschiedenis van Jozua is ons niet onbekend. Hij groeide op in de schaduw van den grooten man Gods: Mozes. Hij was diens rechterhand. En als Mozes het volk en deze aarde ontstegen is geeft God de leiding over de Joden in Jozua's handen. Als een vloedgolf overzwemmen de Hebreërs hun toekomstig land en Jozua betoont zich in deze veroveringsoorlog een kundig strateeg. Hij kwijt zich ten volle van de hem opgelegde taak. Aan 't einde zijner dagen echter zegt God: er is zeerveel lands overgebleven. Gij zijt niet klaar gekomen Jozua.

* * *

Gelukkig zijn zij die hun levenstaak kennen.

De primitiefste omschrijving vinden we in Gen. 3. In vers 17 tot 19 deelt God aan Adam zijn taak mee. In vers 16 wordt het Eva gezegd. Te ontdekken wat God voor ons bestemd heeft is nu één der voornaamste dingen. Wat wil God met mijn leven bereiken? Welk doel heeft God zich met mij gesteld?

We mogen daar ook op allerlei uiterlijke dingen zien: onze geboorte, opvoeding, aanleg en talenten. We buigen ons naar binnen en luisteren naar neiging en verlangen. Maar vooral heffen we onze oogen op tot God en vragen Hem om Zijn bijstand. Ken Uw levenstaak. Leef niet daaromtrent onbewust, voortgedreven door de stroom van sleur. Klim op de berg van inzicht in Uw eigen leven en levenstaak, bijgestaan door het licht van Gods geest. Zoo komt er klaarheid die groote zegen in zich bergt.

* * *

Het is schoon een levenstaak te hebben. — En zij wint aan schoonheid naar de mate zij het stempel van Christus draagt; dat stempel drukt: dienen.

U hebt van God geen arbeid ontvangen om U zelf rijk te maken en schatten te verzamelen. De arbeid is er ook niet om ten koste van anderen een machtspositie te verwerven. Het eerzuchtig streven tot meerder roem aan „'t lieve ik" heeft zijn inspiratie uit satanische diepten. Wij arbeiden — niet om ons zelf, om onze verhooging — wij arbeiden om de gemeenschap te dienen, de naaste met onze arbeid te helpen. Dit rein ideaal breekt gelukkig weer bij velen door. Arbeid — het vervullen van Uw levenstaak, is dienst aan de gemeenschap. Hebt gij tot dusver Uw arbeid zoo opgevat? Dan zal ik U nog een uitnemender weg toonen (ik zeg niet dat gij dien weg niet kent): vervulling van Uw levenstaak is Godsdienst. Gods vriendelijk aangezicht rust op Uw dienst, Uw arbeid. Gods heilig licht overstraalt niet de roomsche heiligen, maar den smid en timmerman, de vrouw en moeder. Schoon is de levenstaak opgevat als dienst voor Gods oogen aan de naaste.

Ons hart is met ontferming vervuld over degenen die door onze verzondigde wereld nu buiten hun arbeid staan en de dagen zien vergaan zonder dat zij zich nuttig en dienstbaar weten. Onze mannen, die niemand gehuurd heeft, zijn als opgelegde schepen, renteloos kapitaal; zij zijn als spoorwegwagens die al maanden op 't rangeerterrein staan maar nooit meer noodig zijn; zij zijn als roestende ploegen vergeten op de akker, die ze vroeger blinkend doorsneden. Gij die rijk zijt in Uw arbeid, bidt voor die mannen en vrouwen die hun levenstaak niet kunnen vervullen. Bidt voor hen, want de Satan heeft zeer begeerd hen te ziften.

* * *

. . . . er is zeer veel lands overgebleven.

Wij komen niet klaar — Stierf zelfs Mozes niet aan gene zijde van de Jordaan? Om geheel met onze levenstaak klaar te komen ja, zelfs met de arbeid van één dag, ontbreekt het ons nu aan lust, gisteren aan verstand en morgen aan doorzettingsvermogen. Wij verontschuldigen ons dan en zeggen: de taak is te groot; mijn krachten te klein. En miskennen zoo God natuurlijk, Die de plaats bepaalt waar ieder werken moet.

Eén kwam klaar: Het is volbracht.

En we zeilen straks de haven binnen onder onze Heere Jezus Christus, Die onze overtredingen en tekortkomingen verzoend heeft.

Op Hem alleen steunen wij. Niet op ons geloof en werk, noch op ons willen en kunnen, wij werpen ons geheel op Hem en worden alleen uit genade gered.

De Heere zegene U allen met arbeid, met kracht en vreugde, alles gebruikende tot Zijn eer en glorie, opdat wanneer Hij komt Hij U dienende vinde.

HUIZINGA.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

„Zusterhulp" verloochent zichzelf.

Wanneer dit blad in onze handen komt, heeft deze Baptiste Vrouwenbeweging in zes dagen geen suiker geproefd, geen kaas gegeten, geen boter dik gesmeerd, geen snoepertje gepresenteerd, koek en eieren verachtelijk de nek toegekeerd, enz. enz. enz. De mannen, die het voorrecht hebben met een lid van „Zusterhulp" echtelijk verbonden te zijn, hebben natuurlijk getrouw dit negatieve leventje meegeleefd en bovendien zich onthouden van tabak en sigaren, van tram of autobus en van barbierswinkel.

Ik breng hier gaarne een woord van hulde aan het bestuur en de leden van onze wakkere Vrouwenbeweging, die zich niet storen aan allerlei critiek, maar rustig doen, wat liefde voor de arbeid der in- en uitwendige zending ze heeft ingegeven. Ze hebben begrepen, dat een week van ontzeggingen niet alleen een aardig steentje bijdraagt tot de opbouw van het Godsrijk, maar vooral ook een krachtig zelfbewustheid in het leven roept; een stevig besef, dat zij een grootsche roeping mogen vervullen.

De vrouwen maken ons mannen beschaamd.

Wij zijn de heren der schepping en de wijze bestuurders der Unie. Dat staat buiten kijf. Wij redeneren tot in het oneindige op de Algemene Vergaderingen en maken daarbij waarschuwende bewegingen met den wijsvinger. Wij beraadslagen over allerlei plannen en fronsen de wenkbrauwen. Wij — nu ja, het voelt je wel niet heel prettig aan, dat je jezelf roemt, doch soms kan het niet anders — wij zijn het, die het weten, die het alleen weten en wij beroepen ons op de ordonnantiën, wanneer soms een geëmancipeerde zich vermeet aan die gans enige wetenschap schuchter te twijfelen. Maar wat hebben wij tot stand gebracht als een Unie-gemeenschap in de meer dan 50 jaar van haar bestaan?

Betrekkelijk weinig. Wanneer flinke plannen voor uitbouw werden voorgelegd, bleek in den regel ieder er zeer sterk mee te sympathiseren, totdat duidelijk werd, dat daarvoor een indexcijfer van unie-liefde gevraagd werd van meer dan 40 cent per lid en per jaar. Dan werden de plannen afgestemd met een zucht in het hart en een traan in het oog!

De vrouwen maken ons beschaamd. Een week van zelfverloochening ten dienste onzer Unie stijft de unie-fondsen aanmerkelijk. Ze brengt zonder extra collecten, die de gemeente-financiën kunnen schaden, het indexcijfer onzer unie-liefde van 40 cent op driekwart of een hele gulden en legt een basis tot een flink evangelisatie-apparaat.

En wat ze ook doet — en dat is nog van veel grotere waarde dan zilver of goud — ze brengt ons naar elkander toe. Ze geeft diepte aan ons saamhorigheidsbesef en verenigt ons in een Gideonsarmee.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZUSTERHULP.

Velen hebben zich waarschijnlijk al afgevraagd: „Zou er tijdens het Wereldcongres geen aparte vergadering van vrouwen gehouden zijn?" Daarvan lazen wij nog niets. Dezer dagen las ik in het maandblad der Duitsche Vrouwen Bew. „Frauendienst", een verslag van de gehouden vrouwenvergadering. Gaarne wil ik u een en ander weergeven van deze groote indrukwekkende vergadering. Wij Hollandsche vrouwen stellen immers belang in 't werk van onze buitenlandsche zusters.

De groote conferentiezaal is voor $^{3}/_{4}$ deel bezet; een teeken, hoe levendig de vrouwen deelnemen aan onze gemeenschap. Mrs. Armstrong uit Amerika leidde de vergadering. Zij richtte haar blik op de eenheid en op het groote heerlijke doel, dat eens alle volken Jezus als hun Heer en Koning zullen aannemen.

Schw. Gieselbusch begroet de aanwezigen in naam der Duitsche Bapt. Vrouwen.

Dr. Rushbrooke, secr. van de Wereldbond, had, ondanks de groote arbeid, die op hem rust, niet kunnen nalaten, de vrouwen-samenkomst te begroeten. O.a. zegt hij, aan het Wereldcomité voor te willen stellen, dat van nu aan minstens 5 vrouwen zitting zullen nemen in het comité.

Het zal de zusters verheugen te hooren, dat daarmee reeds een aanvang is gemaakt. De vrouwen hebben een vraag tot het comité gericht, of tijdens het volgende congres zorg gedragen kan worden, dat buiten de groote zaal een vertrek ter beschikking is, waarin ieder uur gelegenheid gegeven wordt voor gemeenschappelijk en stil gebed. Wij voelden, dat alle congres-deelnemers, vermoeid door het begroeten van zoo vele bekenden, vervuld van de vele en geweldige indrukken, zich gaarne teruggetrokken hadden, waar der menschen meeningen en stemmen verstommen en alleen God tot ons spreekt. Buitendien wordt een bizondere gebedsdag voor alle Bapt. vrouwen der wereld voorgesteld.

Dan spreekt Mrs. Brown, presidente der vrouwenbeweging in Engeland. Zij zegt o.a. dat het doel is: het persoonlijke werk, van vrouw tot vrouw. Zij kent zusters, die 1000 huisbezoeken afleggen per jaar.

Mrs. Landrum uit Brazilië vertelt van het zendingswerk aldaar. Menige zuster kan lezen noch schrijven, maar spreekster kan betuigen, dat zij onder hen de heerlijkste ervaringen heeft opgedaan.

Dan spreekt Mrs. Elmore uit de Ver. Staten over haar arbeid in Indië, onder de vrouwen. Hoe zij op een vergadering eens de oude en steeds weer nieuwe geschiedenis van het kruis vertelt. Als zij geeindigd heeft, ziet ze tranen in de oogen harer toehoorsters; ja, één der vrouwen vraagt: Is er nog iemand, die deze geschiedenis gehoord heeft en deze Jezus niet lief heeft?

Miss Mather spreekt voor de zusters uit het zuidelijk gedeelte der Ver. Staten. Deze zusters zijn zoo vervuld met zendingsijver, dat zij 8 zendingszusters in China, Japan en Indië onderhouden. Haar gemeenschap geeft ze moed, kracht en vreugde voor haar Christenleven. Fijn is de regel in haar gebedstijden. Zij hebben 3 gebedstijden, één voor haar eigen land, één voor haar vereeniging en één voor het zendingswerk.

Miss Wilson spreekt namens de bond van gekleurde vrouwen. Hoewel klein begonnen, hebben zij thans 25 zendingszusters aangesteld in haar eigen land en andere landen.

Australië is vertegenwoordigd door Mrs. Hewison. Door de ervaring werd het mij duidelijk, dat echte vrouwelijkheid door de heele wereld dezelfde is. Daarom weet ik, aldus spreekster, dat Vrouwenarbeid gebouwd moet worden, op 't geen alle vrouwen gemeen hebben. Gebedsgemeenschap is een gebedsketen, die de heele wereld omsluit. Zooals de zon altijd haar stralen op de aarde zendt, zoo stijgt van den avond tot den morgen, en van den morgen tot den avond de wierook des gebeds omhoog. Het onderwerp van 't gebed is 't rijk van God; het doel de vrede, door de vrede des harten. Als laatste punt noemt zij: regelmatig geven. De grondslag van alle zendingsarbeid is altijd de wil om te offeren en de regelmaat in 't geven. Geef tienden, en God zal uw werk zegenen en u nieuwe arbeid aanwijzen.

Om des tijds wille konden niet alle zusters, die iets op 't hart hadden, aan 't woord komen. Zij stelden zich voor met een korte groet uit haar land, n.l. uit Roemenië, Zwitserland, China, Zuid-Afrika, Bulgarije, Polen, Canada, Hongarije, Italië, Spanje en Birma.

Ook wij Hollandsche zusters hadden wel graag vertegenwoordigd willen zijn. Wij waren ook uitgenoodigd, maar de tijdsomstandigheden en nog meerdere bezwaren hebben ons thuisgehouden. Maar ook wij willen met alle Bapt. zusters der Wereld werken aan het groote doel, dat alle volken Jezus als hun Heer en Koning aannemen.

Met zr.-gr.,

G. S. OLIJSLAGER—Muller.

HOE 'T IN BERLIJN WAS.

V.

Een lange preek verveelt, uitgenomen dat een Spurgeon die zou houden. Zoo gaat het ook met lange artikelen. 't Is daarom de laatste keer dat ik op deze wijze over het congres dat te Berlijn gehouden is zal schrijven. Eigenlijk doe ik daarmee aan de belangrijkheid van die vergaderingen tekort. Er is oneindig veel meer en mooiers besproken dan ik U er van verteld heb. Maar alles zou de meesten Uwer niet interesseeren, evenmin als mij alles kon boeien. En 't is ook zoo dat men niet maar aldoor kan luisteren en opnemen. Zelfs dat vermogen van een dominé is bescheiden.

Voor 't laatst dus over 't congres in dit verband. Met bizonder genoegen denk ik nog terug aan de toespraak van een oude heer, wiens naam in het programma zoo luidde: Dr. J. R. Sampey. De spreker was oud, maar hij was jong. Zoo jong dat het een lust was hem te zien en te hooren. 't Was krachtig en frisch wat hij zei. Zijn onderwerp behandelde eigenlijk wat uiteenloopende zaken: gelukspelen, bioscoop, huwelijk en gezin. Over het eerste valt hier weinig te zeggen. Dat was meer bedoeld voor de engelsch-sprekende volken. Vooral in Engeland en Amerika, trouwens overal waar de Engelschman neergestreken is, is er een ware woede op 't gebied van loten en wedden. Scherp veroordeelt de spreker deze zonden. Meer belang hadden wij erbij wat Mr. Sampey van de bioscoop zou gaan zeggen. En wij wisten wat hij zei, maar 't deed ons goed dat het daar duidelijk gezegd werd. Geweldig groot, evenals die der krant, is de invloed die er uitgaat van de witte wand. De bioscoop kan een geweldige kracht ten goede zijn. In dienst van opvoeding, onderwijzing en propaganda onderschatten de meeste christenen het goede dat van het levende beeld uit kan gaan. Maar . . . . de vervaardigers van filmen zijn in de eerste plaats geen menschen, die het edele, ware en schoone willen dienen, maar individuen die belust zijn op groote winsten. De filmen die een groote, finantieele, winst opleveren zijn „goede" filmen Deze „goede" filmen zijn in de regel de slechte, waarin de misdaad verschoond, de misdadiger verheerlijkt wordt als held. Al te vaak zinspeelt men op het sexueele leven, zooals wij allen wel weten wanneer wij de pikante titels plus de nog gewaagdere reclameplaten onder de oogen krijgen. En licht onderschatten wij de verdervende invloed op de ontvankelijke gemoederen der jeugdigen die dit allen alles met gierige oogen indrinken. Wij hebben een taak. Deze: zooveel mogelijk controle oefenen op de te vertoonen filmen. Vervolgens de bioscoop-gaande jeugd opmerkzaam te maken op het verschil tusschen goede en slechte filmen. Wij moeten met alle mogelijke middelen trachten de christelijke invloed ook te doen gelden in de wereld van de film.

Over huwelijk en gezin gaf onze broeder kostelijke opmerkingen die soms met hoorbare instemming begroet werden. De voornaamste gedachten waren de volgende, die wij niet verder willen bespreken, maar gaarne aan een vaardiger pen en ervarener broeder overgeven. Ten eerste dat vele gehuwden niet het ouderschap begeeren, vervolgens dat vele hun huwelijk als een tijdelijk contract beschouwen, dat men bij niet voldoen wederzijdsch verbreken mag, en eindelijk een onwaardige opvatting van het huiselijk, het gezinsleven.

En nu heb ik U nog niet verhaald van de rijke jeugdvergadering, van de avond waarin we ons baadden in een zee van klanken voortgebracht door honderden zangers, van de avond dat wij duizenden voor het laatst bijeen waren en sterk de verbondenheid voelden. Maar Uw voorganger was er immers ook en hij heeft U zeker daarvan verteld.

Ik ben zeer dankbaar in Berlijn geweest te zijn. Een voorsmaak van de groote toevergadering voor de troon van Hem, die ons Gode kocht met Zijn dierbaar bloed.

HUIZINGA.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Te Thessalonica en Athene.

Hand. 17.

Les voor Zondag 28 Oct. 1934.

Paulus te Thessalonica.

Waar het Evangelie verschijnt wordt met het oude opgeruimd en iets nieuws wordt begonnen. Het woord des kruises brengt rumoer onder de volken. Vooroordeelen van duizenden jaren oud worden aan 't wankelen gebracht, machtige afgoden-tempels storten ineen, oer-oude gebruiken worden opgelost.

Het familieleven, staatsleven, kunst en wetenschap worden omgevormd, want het koninkrijk der hemelen gelijkt een zuurdeeg, hetwelk een vrouw nam en verborg het in drie maten meel, totdat het geheel doorzuurd werd. Iets daarvan bemerken wij ook hier, waar Paulus op zijn zendingsreis komt te Thessalonica. Maar voor de groote veranderingen, die de prediking des Evangelies te weeg brengt, behoeft hij geen machtige legers soldaten achter zich; hij heeft slechts een paar eenvoudige begeleiders in een Barnabas of Silas, een Lukas of Timotheüs. Te Filippi beefde de aarde, toen zij gevangen zaten, maar ook waar zulke wonderen niet geschieden, sidderen de harten en is het voor de één ten zegen, maar voor een ander tot verbittering.

Te Filippi bleven enkele begeleiders achter, o.a. Lukas, maar Paulus en Silas trekken dieper het land in in Macedonië over Amfipolis en Appollónia naar de hoofdstad Thessalonica, ongeveer 50 uur van Filippi gelegen. Met welk een moed hij toen ter tijd te Thessalonica gegaan is, schrijft hij later in 1 Thess. 2 : 1, 2. Te Thessalonica was een synagoge, en wellicht is dat de oorzaak geweest voor Paulus hier voorloopig te blijven. Drie Sabbatten lang ging hij naar de kerk der Joden en . . . . vertelde hij in kleuren en geuren wat hij allemaal ondervonden had? Neen, hij bleef bij de Heilige Schrift en haalde zijn getuigenis van Jezus Christus uit de profeten. Zoo was steeds de Apostolische prediking, Jezus Christus de Gekruisigde en Opgestane, is de Christus, de Messias, de Heiland. Maar dan komen van de zijde der menschen al gauw de ergernissen, „dat Christus moest lijden", kon Israel maar niet begrijpen, en een Zone Gods in gestaltenis van een dienstknecht, een Koning met een doornenkroon, een Heiland aan het kruis, is een eeuwig raadsel voor den natuurlijken mensch, die het goddelijke in schitterende gestalte en uiterlijke heerlijkheid zoekt. De tweede ergernis is dan het opstandingswonder; het natuurlijke verstand wil het wonder niet gelooven, kent de almacht Gods niet en verstaat niets van het woord: „Ik ben de Opstanding en het Leven!" Gelukkig zijn er echter ook heden nog menschen, die het woord Gods willen gelooven en gehoor geven aan het woord: „Jezus neemt de zondaars aan!" Ook hier bleek dat er sommigen tot het geloof kwamen, van de Jodengenooten uit de Grieken zelfs velen. De halsstarrige Joden echter wisten oproer te verwekken tegen Paulus en Silas. Zij waren in het huis van Jason maar daar het volk hen daar niet kon vinden, sleepten zij Jason en eenige anderen voor de overheid. Jason, de vriend der Apostelen is zeker borg voor hen geweest en heeft door een som gelds als borgstelling de zekerheid gegeven, dat van hen niets te duchten was voor de veiligheid van den staat.

's Nachts vertrokken Paulus en Silas naar Beréa, daartoe overreed door de broeders. De Joden te Beréa waren voorbeelden voor het juiste gebruik van het Woord Gods. De beide predikers gingen nog verder het land in, verder naar het hart van het Heidensche Griekenland toe. Beréa lag ongeveer 24 uur Zuid-Westelijk van Thessalonica. Ook hier ging Paulus weer het eerst naar de synagoge. Hier vond Paulus echte kinderen Abrahams, heilsbegeerige Zacheüszielen. Geen Joodsch vooroordeel, zooals te Thessalonica en ook geen lichtvaardige Heidensche verachting zooals te Athene. Vele Joden werden hier geloovig en lieten zich doopen.

Toch zou ook hier een storm van vervolging opsteken. Toen het gerucht van deze dingen doordrong te Thessa-

lonica, kwamen Joden van daar en brachten de menigte in beweging. Hoe onvermoeid en ijverig zijn toch deze vijanden van het Evangelie! Mochten de vrienden van het Woord Gods minstens even ijverig zijn!

Paulus te Athene.

Het volk was ook te Beréa in beweging, en om erger te voorkomen, wisten de broeders Paulus, waarop het steeds vooral gemunt was, te bewegen, alvast alleen verder te gaan. Te Athene zou hij dan wachten op Silas en Timotheüs. Eénzaam wandelt Paulus door de straten van Athene en ziet al die heerlijke gebouwen en schitterende tempels die echter allen aan de afgoden gewijd zijn. Al die genotzieke menschen hier, zij leiden een leven zonder God, een leven van zonde en schande. Hij zag het verderf onder de schitterende oppervlakte van deze stad, „die zoo zeer afgodisch was".

Paulus bemerkte echter, dat het niet enkel afgoderij was, wat hij hier zou tegenkomen, maar ook veel hoogmoedige eigenwijsheid. Verschillende filosofen of wijsgeeren streden met hem en probeerden dezen merkwaardigen Joodschen rabbi in het ootje te nemen. Hún hoogste wijsheid bestond eigenlijk uit niets anders dan lekker eten en drinken. Zelfs de besten lieten zich leiden door eigen verstand en kennis. Bovendien trof Paulus te Athene aan veel ijdele nieuwsgierigheid. Velen kwamen nergens anders voor op de markt en bij de geleerden dan iets nieuws te zeggen en te hooren. Gelukkig dat door de prediking des Evangelies door Paulus nog enkelen, die in stilte naar het heil verlangden, tot bekeering kwamen.

D. G. B.

Corinthe. Terugkeer. Derde zendingsreis.

Hand. 18 en 19 : 1—20.

Les voor Zondag 4 Nov. 1934.

Paulus te Corinthe.

In zijn eerste brief aan de Corinthiërs schrijft de Apostel er van, op welke manier hij te Corinthe gekomen is, n.l. „in zwakheid en in vreeze en in vele beving". (1 Cor. 2 : 1 e. v.). Maar hij had ook ervaren dat juist wanneer hij zwak was, hij sterk was. (2 Cor. 12 : 9, 10). Toen Paulus van Athene afscheid nam, was het niet met lauwerkransen en overwinningstropheeën omhangen, maar diep gedeemoedigd en gebogen verliet hij de stad. Geen vervolging, maar spot en verachting waren zijn deel geweest, hetgeen nog erger is. Paulus kwam te Corinthe. Menschelijkerwijs gesproken kwam hij hier van den regen in den drop. Het was een zoo mogelijk nòg schitterender, weelderiger en goddeloozer stad dan Athene. Corinthe werd toen bewoond door 300.000 zielen. Het was een rijke handelsstad; en kunst en wetenschap bloeiden er in groote mate. Spreekwoorden uit dien tijd geven een beeld van de stad: hoe duur het leven daar was, zegt het spreekwoord: „Niet ieder kan naar Corinthe reizen" en van iemand, die een zeer bedenkelijk leven leidde, zeide men: „Hij leeft Corinthisch!" Er was wel moed toe noodig, juist in zoo'n stad het Evangelie van Jezus Christus te willen prediken.

Hier kwam Paulus in gemeenschap met het Joodsche echtpaar A'quila en Priscilla, dat uit Rome verdreven was. Tijdens een groote hongersnood in 52 n. Chr. had keizer Claudius, om den toorn der goden te verzoenen, alle Joden uit Rome verdreven. Paulus had vroeger het tentenmaken geleerd, en wanneer hij in een vreemde stad wilde prediken dan onderhield hij zichzelf door zijn handenarbeid. God leidde hem hier samen met een collega in dit vak en nu werkten zij samen, terwijl Paulus zijn makker en zijn vrouw het Evangelie verkondigde. Elken Sabbath ging Paulus naar de synagoge en bewoog tot het geloof beiden Joden en Grieken. Ten minste op de rustdag moest hij ook in 't openbaar van den Heiland getuigen. Als Paulus echter hulp krijgt van de broeders Silas en Timotheüs die uit Thessalonica Paulus nareisden, gaat hij moedig verder. (1 Thess. 3 : 7—9). Goede berichten heeft Paulus ongetwijfeld uit Thessalonica gehoord, en wat de Heer daar tot stand bracht, zou Hij dat ook niet te Corinthe kunnen bewerken?

Als het echter hier precies zoo ging als overal, en de Joden van de Boodschap des Heils door Jezus niet wilden weten, deed Paulus een bijzondere daad; hij besloot n.l. voortaan tot de Heidenen te gaan. Het gelukte hem het huis te mogen gebruiken van Justus, een godsdienstig man, wiens huis vlak naast de synagoge lag. God zegende de arbeid van Paulus, vele menschen te Corinthe namen den Heiland aan, zelfs de overste der synagoge en de zijnen. Een wonderbaar heerlijke vertroosting ontvangt Paulus dan nog door een gezicht in den nacht, waarin de Heer Zelf tot hem spreekt. Er zouden nog veel meer menschen in deze stad tot bekeering komen en op hun geloof worden gedoopt. Op dit woord bleef Paulus wel anderhalf jaar te Corinthe, langer dan ergens anders tot dusver.

Terugkeer.

Toen er in de provincie een andere stadhouder aan 't roer kwam, meenden de Joden deze omstandigheid te moeten benutten door Paulus bij hem aan te klagen, want het was hun natuurlijk een groote ergernis dat Paulus zoo'n succes bij de Grieken had. Maar hier kwamen de Joden aan 't verkeerde kantoor. Deze stadhouder was een broer van den beroemden Romeinschen filosoof Seneca, in wiens geschriften ons de Heidensche wijsheid in een edele gestalte ontmoet. 't Zijn werkelijk wijze woorden die de stadhouder Gallio spreekt en daarna dreef hij de Joden weg van zijn rechterstoel. De Grieken namen wraak door nu Sosthenes, de overste der synagoge te slaan, maar de stadhouder trok er zich niets van aan. Terecht zegt het spreekwoord: „Wie een kuil graaft voor een ander valt er zelf in!" Jezus zeide: „Naar de mate gij meet, zal u wedergemeten worden".

Paulus kon rustig de voorgenomen tijd te Corinthe blijven, maar dan wordt hij ook gegrepen door een machtig heimwee om weer verder te trekken. Te Jeruzalem wilde hij eerst een dankoffer brengen, waartoe hij een belofte had gedaan. De Heer had alles wel gemaakt! Allerlei blijdschap heeft hij nog onderweg op de verschillende stations. Ondertusschen deden A'quila en Priscilla nog een goed werk aan Apollos, door hem de Schrift nog duidelijker uit te leggen wat de doop betrof.

Derde zendingsreis.

Te Efeze heeft Paulus op de derde zendingsreis, die hij maakt, een ontmoeting met de geloovigen, die van den doop ook niet voldoende wisten. Daar zij discipelen waren die slechts van Johannes wisten, wisten zij ook niets van den Heiligen Geest, hadden er althans niets van gehoord. Na beleering door Paulus worden zij gedoopt in den naam van den Heer Jezus. Te Efeze hanteert Paulus dapper het zwaard des Geestes. Drie maanden lang probeert hij het weer met de Joden in de synagoge, maar met hetzelfde negatief resultaat als anders. Dan gaat Paulus weer te werk volgens de gezegende methode te Corinthe en spreekt in de school van een zekere Tyrannus, wel twee jaar lang. Daardoor werd het Woord des Heeren bekend vanuit Efeze door geheel Azië. Ongewone krachten deed God door de handen van Paulus, waardoor ook duivelsche machten zich gingen roeren. Jezus bleef Overwinnaar!

D. G. B.

DE EERSTE ZONDAGSSCHOOLCONFERENTIE.

Onze eerste conferentie mag geslaagd genoemd worden. Het is in één woord een succes geweest! Het beste bewijs daarvoor is wel, dat men geen jaar kan wachten op een volgende conferentie. Het volgende jaar Februari zullen we D.V. weer samenkomen.

Er zijn ditmaal verschillende onderwerpen behandeld, waardoor wij veel konden leren. Dat er belangstelling bestond voor hetgeen er gezegd werd bleek wel uit de vele vragen, die er gesteld werden.

Vooral over de hulpbronnen was men het lang niet eens. Er waren nog al wat moeilijkheden wat dat punt betrof. Het comité heeft zich daarom voorgesteld, dit punt eens nader te onderzoeken. Als er misschien Zondagsscholen zijn, die in moeilijkheden komen door 't ophouden van de Zondagsschoolrubriek in De Christen, dan kunnen ze zich tot de secretaresse wenden. De commissie zal dan trachten, hiervoor een oplossing te vinden. Ook Zondagsscholen buiten de Noordel. prov. kunnen hieraan meedoen.

Het bestaande voorlopig comité werd herbenoemd. Het bestaat uit de heren P. de Boer, Ter Apel, R. Reiling, Stadskanaal, H. Bos, Groningen en de dames A. van Komen, Hoogezand en E. de Vries, Haulerwijk.

We hopen, dat er de volgende keer nog meer Zondagsscholen zullen meedoen.

Namens 't comité, de secretaresse,

ETTY DE VRIES,
Haulerwijk.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Het is reeds geruimen tijd geleden, dat de gemeente te 2e Exloërmond iets van zich liet hooren. Thans willen wij de brs. en zrs. van de Baptiste gemeenten iets vertellen wat er de laatste tijd zoo al gebeurd is. Zondag 30 September nam onze geliefde voorganger, br. Ds. Bakker, afscheid van ons, na een werktijd van twee jaren. Het is heel wat als men iets moet missen, wat men graag zou willen behouden. Maar de weg des Heeren is meestal anders dan wij graag willen. Onze voorganger had tot tekst Rom. 15 : 5—6, waarin gesproken wordt over de eensgezindheid. Uit die eensgezindheid komt voort het eendrachtelijk verheerlijken van den God en Vader onzes Heeren Jezus Christus. Na de predicatie sprak br. ouderling van Wijk namens de gemeente, waarna nog verschillende afgevaardigden het woord tot onzen scheidenden broeder richtten. Door onze Zangvereeniging werd een afscheidslied gezongen, waarna Ds. Bakker allen dankte voor de goede woorden hem toegesproken. Dat het hem goed mag gaan in zijn nieuwe werkkring is de wensch van de gemeente.

De gemeente heeft nu br. Ds. Jeronimus als haar voorganger beroepen en verwacht van onzen oversten Leidsman, Jezus Christus, dat het ons ook nog in de toekomst goed zal gaan. In dat geloof en vertrouwen gaan wij dan de toekomst tegemoet, wetende dat God het beste voor ons wil en doet.

Namens de gemeente,
D. WEVER, Secretaris.

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in Christus. We beleefden nu Zondag 7 Oct. j.l. een gezegenden dag. Zooals reeds ver te voren was bekend gemaakt, zou op dezen dag Ds. Bakker zijn intrede in onze gemeente doen. Ds. Barendregt trad als bevestiger op. Na gebruikelijk gezang, gebed en lezen der H. Schrift, sprak Zijn Eerw. voor een gevulde zaal naar aanl. van 1 Petrus 5 : 1—4. Hij bepaalde zijn gehoor bij drie punten, die daaruit voortvloeiden n.l. 1e. Het nederige en hooge van het ambt. 2e. De eenigste ware weg bij 't weiden der kudde. 3e. Het in vooruitzicht gestelde loon.

Wat Petrus geworden is, moet ook de Voorganger wezen, n.l. nederig. Dan alleen kan hij met de schapen omgaan. Dewijl schapen dikwijls vreemde allures vertoonen, past het 't beste om nederig te zijn, doch wij moeten het gezicht niet verliezen op het hooge van het ambt. Wij zijn gesteld door God om te arbeiden in Zijn wijngaard. De eenigste ware weg is om veilig alles te verwachten van God, Die de Opperste Herder is. Dan zal Hij ook gewis straks loon op den arbeid geven en eenmaal spreken: „Wel gij goede en getrouwe dienstknecht, gaat in, in de vreugde uws heeren". Hierna vond de bevestiging plaats.

Des avonds te 5 uur was wederom ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. Ds. Bakker sprak zijn intreepreek uit naar aanl. van Gen. 2: 15. Het hoofdthema was: „Bouwen en bewaren".

Niet alleen bouwen doet de Voorganger, maar ook de leden onderling. Wij allen willen bouwen. Wie zou dat niet wenschen? Bouwen aan de opbouw der gemeente. Dat is geen revolutiewerk? Dat is werk van den Heiligen Geest. Doch ook bewaren, wat gebouwd is. Dat is samen te vatten in twee woorden: Waarheid en liefde. Waarheid zonder liefde is niets en omgekeerd evenmin. Daarom laten wij op elkander letten. Op onze eigen ziel, op ons eigen werk, zoowel als op dat van onze br. en zr.

Verschillende sprekers voerden 't woord en wenschten zoowel Voorganger als gemeente alles goeds. De Zangvereen. zette door het gezongen lied luister bij.

Des avonds had te 8 uur de welkomstsamenkomst plaats. Velen waren opgekomen om ons te feliciteeren en de Naam des Heeren groot te maken. Wij zijn dankbaar brs. en zrs. dat wij weer een Voorganger hebben.

Moge God onze gemeente door zijn dienst rijkelijk zegenen.

Met hartel. br.groet, namens de gemeente,
J. HAMER, Secr.

NOORDBERGUM. Aan alle zustergemeenten delen we mede dat Zondag 7 Oct. weer een aangename dag voor ons was. Hoewel onze geliefde Voorganger tot rustnemen gedwongen is, en we gewoonlijk leesdienst houden, hadden we deze dag Ds. H. Visser van Sneek in ons midden. Geen plaats onbezet. De oude pionier bracht een rijk Evangelie, hetwelk met aandacht werd beluisterd. Tot onderwerp had ZijnEerw. Markus 16 : 16. Het werd zo duidelijk en helder uiteengezet dat een kind het kon begrijpen en verstaan. We willen hopen, dat er enige harten geweest zijn, welke deze boodschap in zich opgenomen hebben, opdat ook zij zalig mogen worden. Na deze prediking werd de doopvont geopend en moest de doop aan een zuster bediend worden. Ook deze plechtigheid werd met stille eerbied aanschouwd. Hierna werd onze zuster door onzen ouderling, br. P. Venema, een hartelijk en ernstig woord toegesproken en welkom geheten in 't midden der gemeente, waarna we in groten getale deelnamen aan het heilig Avondmaal. De Heer geve ons genade en voege meerderen toe tot onze gemeente.

Waar onze Voorganger enigermate in sterkte toeneemt, zal er voorlopig van de bediening des Woords nog geen sprake kunnen zijn. Indien er Voorgangers zijn, die hun zwakken collega eens willen bezoeken, dat ze dit dan doen op Zondag. Ze kunnen dan de dag productief maken, door hun medediensknecht en broeder te verblijden met hun medeleven, en de gemeente een middag dienen met Gods Woord. De reiskosten vergoeden wij gaarne. A.s. Zondagmiddag vervult Ds. Huizinga van Leeuwarden weer een liefdedienst bij ons en de d.o.v. Zondag Ds. Visser van Sneek en welke Voorganger de daaropvolgende ? ?

In afwachting, met broedergroeten,
de Secr. S. v. d. M.

GOUDEN JUBILEUM DER BAPTISTEN GEMEENTE TE DEVENTER.

Overzicht van het 50-jarig bestaan gegeven op Zondag 2 September '34.

De Evangelische samenkomsten, in den winter van 1882/3, gaven nieuwe actie. In de bovenzaal van het Café van Tharner a. d. Waterstraat werden ze het eerst gehouden en wel 3 × op een dag. 's Morgens om tien uur, 's nam. 3 uur en 's avonds 8 uur, waarbij de Voorgangers Kloekers, Horn en de Hart optraden, voor helaas slechts weinig menschen. Toen echter deze samenkomsten wat meer bekendheid verwierven, huurde de broederkring het verkooplocaal „Diligentia" a.d. Assenstraat, die 4 avonden achtereen heelemaal vol liep, om naar genoemde sprekers te luisteren. De menschen bleken behoefte te hebben aan het zuivere Evangelie van genade en verlossing. Met berouw en schuldbesef kwamen velen tot overgave des harten. Verscheidene traden tot de gemeente toe, waaronder op 10 Dec. '82 br. Evert Schoneveld met zijn echtgenoote. Br. Schoneveld diende met veel toewijding reeds van vóór de vestiging af ongeveer 26 jaren de gemeente als secretaris en als zangdirigent. Hij stichtte de Zangvereen. „Hosanna" en de Jongel.vereen. „Jeruel". In April 1909 vertrok hij met zijn gezin naar Nordhorn in Duitschland.

Zooals gezegd werd steeds gedoopt ten huize van Ouderling Peters Sr. in de Noordenbergstraat. Voor het maken van de doopvont was indertijd door br. Peters aangezocht een 34-jarige timmerman, die in het oude huis wel meer karweitjes opknapte.

Op een der turfzolders werd door hem met een collega een houten doopvont in elkaar getimmerd. Toen die gereed was, moest men het zware ding langs het takelwerk naar beneden laten zakken om daarna in een opening in de vloer der achterkamer te worden ingezet. Deze jonge timmerman genaamd Gerrit Hulleman vermoedde toen nog niet, dat hij eenige jaren later nog wel nader met dit doopvont zou kennis maken. Voortdurend werd hem gewezen op den weg ten leven, totdat hij zich tenslotte aan den Heer overgaf en op 10 Aug. 1884 werd gedoopt. Met veel menschen sprak hij over hun zieleheil en was voor velen ten zegen. Vanaf Nov. 1919 heeft hij de gemeente, tot aan zijn overlijden toe, trouw gediend als ouderling. Villa „Maranatha" a.d. Platvoet, waar hij vele jaren woonde, was voor alle gemeenteleden en anderen steeds een geliefde plek van rustig verpoozen en geestelijke stichting.

Met goedvinden van Nw. Pekela werd de afdeeling volgens besluit van 31 Aug. 1884 een zelfstandige gemeente onder het bestuur van de brs. B. Roeles, Voorganger, C. Peters Sr., Ouderling, C. Peters Jr., Diaken-Penningm., en E. J. Schoneveld, Secretaris. Op 7 Oct. d.a.v. ving men aan met den bouw van het lokaal „Beth-El", wat werd opgedragen aan de brs. G. Hulleman en Jansen. De grond werd geschonken door br. Peters Sr., terwijl zr. Antonia Meuleman f 1000

schonk voor den bouw. Ook uit andere Unie-gemeenten kwamen giften binnen, zoodat op 7 Oct. '84, 's nam. 3 uur de eerste steenlegging plaats vond door Ouderling Peters, die de kalk spreidde en door den Voorganger mijnheer Roeles, die daarin de steen legde. Zonder eenig ongeluk en zonder gebruik van sterke drank werd de bouw op 15 Dec. 1884 voltooid. Daardoor verkreeg de gemeente een doelmatige vergaderplaats. Ze werd op genoemde datum door br. de Hart van Hengelo ingewijd met een wijdingsgebed na een openingsrede van mijnheer Roeles, naar aanl. van de naam „Beth-El". Br. N. van Beek leidde het Avondmaal en bevestigde bij die gelegenheid de bestuursleden in hun ambt, terwijl br. Horn het daarop volgende Liefdemaal leidde. De eerste die in de kerk is gedoopt was zr. Hulleman—Snelders.

Op 17 Nov. 1885 overleed zr. Antonia Meuleman die bij testamentaire beschikking de gemeente als haar universeele erfgename had benoemd. Haar nabestaanden van de fam. Bergman a. d. Beestenmarkt, die in de meening verkeerden, dat zij nu een erfenis konden deelen, moesten nader worden ingelicht. De gemeente raakte hierdoor uit haar financieele nood. In 1888 ontving de gemeente de Unie van Bapt. gemeenten voor haar 8e jaarvergadering. De afd. Zutfen werd in dat jaar tot zelfstandige gemeente verklaard. In '89 hoewel niet van de gemeente uitgaande, is hier een afd. der Christel. geheelonthoudersver. ontstaan, waaraan vele gemeenteleden zich hebben aangesloten en die in ons kerkgebouw haar 1e alg. verg. hield. Volgens een rapport van mijnheer Roeles stond „Beth-El" om twee zaken in een kwaden reuk bij de Deventer bevolking: ten 1e wegens haar doop van geloovigen en ten 2e wegens haar strijd tegen alkoh. dranken. Ook de middernachtzending bezorgde nogal vijandschap van een zeker deel.

(Wordt vervolgd).

III

JOHANN GERHARD ONCKEN.

(Levensschets, gelezen op de 2e dag der Unieverg. te Hengelo (O.), Dond. 12 Juli).

III.

Het antwoord was niet zoo moeilijk, en de geheele onhoudbaarheid van het staatskerkendom kwam hem steeds duidelijker voor de ziel te staan. Deze dingen besprak hij ook met de predikant van zijn gemeente, Ds. Matthews, maar deze wilde van deze dingen niets weten. „Oncken!" zeide hij, „tot geen prijs word je gedoopt; dat gaat niet". Ook hield hij een lange predikatie over dit onderwerp. Maar het gevolg daarvan was dat hij nu zelf hoe langer hoe meer begon te twijfelen. De onhoudbaarheid der argumenten voor de kinderdoop leerde hij zelf op deze wijze kennen en twee Methodisten, die onder deze prediking aanwezig waren, werden Baptisten. Ja, de goede man, die ten koste van alles Oncken wilde verhinderen, zich te laten doopen, werd later zelf Baptist en is, merkwaardig genoeg, zelfs nog eerder gedoopt dan Oncken. Waarschijnlijk in Engeland.

Oncken had zijn kind niet laten besprengen en de reden daarvoor zijn vrienden medegedeeld. Verschillenden van hen kwamen toen bij Oncken met het verzoek, nu op Bijbelsche wijze gedoopt te worden. Maar wie zou dat moeten doen? Wat hen ontbrak was een Filippus. Oncken vertelt zelf: „In 1829 geraakte ik voor de eerste maal met een gedoopt Christen, Robert Haldane in Edinburg, in briefwisseling. Die gaf mij den merkwaardigen raad, mij zelf te doopen. Ik nam direct weer mijn Nieuwe Testament ter hand, maar ik kon van Mattheus tot Openbaring geen voorbeeld vinden, dat iemand zich zelf gedoopt had, en in een zoo ernstige zaak wilde ik mijzelf niet helpen.

Mijn getrouwe broeder C. F. Lange, die over den doop net dacht als ik, was het met mij eens, dat wij nu weer opnieuw de zaak in het gebed moesten neerleggen.

Onze bidstond om een Filippus heeft vijf jaar geduurd.

Enkele menschen uit ons midden gaven den wensch te kennen, dat wij dan ten minste het heilig Avondmaal met elkander zouden vieren, maar daarvoor kon ik mij niet leenen, want als het werk verkeerd was begonnen, zou het ook verkeerd worden voortgezet. En ik kan er den Heer niet genoeg voor danken, dat wij het niet gewaagd hebben een gemeente te stichten, waarvoor wij geen voorbeeld hadden in het Nieuwe Testament . . . ."

Oncken hoorde ook van een Baptisten prediker te Londen, Ds. Ivimey, die op een schrijven van Oncken het antwoord gaf, dat hij verzocht werd te Londen te komen opdat hij daar kon worden gedoopt. Maar Oncken ging hier niet op in, daar hij meende geen recht te hebben op een onderbreking van twee maanden van zijn noodzakelijke arbeid in het koninkrijk Gods. Twee maanden zou hij in dien tijd noodig gehad hebben om naar Londen en terug te reizen.

In 1829 werd Oncken bekend met een gedoopt Christen uit Amerika, kapitein Calvin Tubbs, die zes maanden wegens te vroeg ingevallen vriesweer te Hamburg moest blijven en dien tijd bij Oncken logeerde.

Kapitein Tubbs was zeer verblijd, kennis te maken met dit groepje geloofsgenooten en bij zijn terugkeer in Amerika maakte hij bekend, wat hij in Duitschland had ervaren.

Toen in 1833, dus 4 jaar later, Professor Sears van een Baptistencollege naar Duitschland ging, om aan de Universiteit te Halle te studeeren, vestigde Dr. Cone te New York er de aandacht op, dat er te Hamburg een man moest zijn, die over den doop nadacht en graag gedoopt wenschte te worden. Prof. Dr. Sears kwam in den zomer van 1833 te Hamburg aan en ontdekte tot zijn groote verwondering, dat hij hier geen onderwijs meer behoefde te geven, maar dat allen bereid waren, den doop te ondergaan.

Daar Oncken echter in opdracht van het Bijbelgenootschap op het punt stond, naar Polen af te reizen, waar net de revolutie geëindigd was, en het hem niet gewenscht scheen, de kleine kudde zoo spoedig alleen te laten, kwam men met elkaar overeen, tot het volgende voorjaar te wachten en dan weer te Hamburg bijeen te komen.

Tijdens de reis naar Polen kreeg Oncken zijn eerste aanraking met de Mennonieten of Doopsgezinden, waaronder hij tijdens zijn terugreis zes weken vertoefde, veel liefde onder hen ondervond en voor groote vergaderingen met de Boodschap des Evangelies optrad. Alle gebouwen der Doopsgezinden stonden voor Oncken open.

(Slot volgt.)

III

MEDEDEELINGEN

Het *secretariaat* van *de gemeente Almelo* berust thans bij:

br. H. J. HOLTERMAN,

Ootmarsumschestr. 68, Almelo.

De gemeente 2e Exloërmond heeft als haar Voorganger beroepen Ds. J. Jeronimus van Den Haag.

De gemeente E.-E.veen

deelt hierdoor mede, dat Ds. Barendregt D.V. afscheid van haar zal nemen op Zondag 14 October 's namiddags 4½ uur.

Afgevaardigden en belangstellenden van andere gemeenten noodigen we hartelijk uit.

Namens het Bestuur,

G. J. OLIJSLAGER, Secr.

U. R. C.

Ontvangen:

N. N. te Utrecht	f 0.25
H. Brouwer te Hengelo	f 2.50

Donderdag 20 Sept. is de uitzending gehouden. Ik heb alleen van enkele luisteraars ontvangen. Waar blijft de toezending van de gemeenten?

A. H. ZERBST,

Giro 68108. Penningmeester.

Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Rectificatie.

6e Uitloting Obligatieleening gemeente Utrecht.

In „De Christen" no. 2340 d. d. 28 September '34 staat: „De belanghebbenden maken wij er dringend op attent dat coupon no. 2 ongeldig wordt". Dit moet zijn: coupon no. *1*.

A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Haarlem.

De diensten worden D.V. Zondag 21 Oct. in *de gemeente te Haarlem* alsvolgt gehouden:

's Morgens 10½ uur. Bevestiging van Ds. A. P. Barendregt door Ds. L. de Haan, in het lokaal *Bakenessergracht 65*.

's Middags 4 uur. Intrede van Ds. A. P. Barendregt in de *Broederkerk, Parklaan 34*.

's Avonds 7 uur. Begroetingssamenkomst, leider Ds. de Haan, in het lokaal der gemeente, Bakenessergracht 65.

Van 6—7 uur worden de boterhammen genuttigd in eigen lokaal; de gemeente schenkt thee.

De dagjesgasten d.w.z. degenen die *daglogies* hebben aangevraagd bij den secretaris, worden door de leden der gemeente van boterhammen voorzien. Bezoekers uit andere gemeenten, die 's middags naar Haarlem komen en zich niet hebben aangemeld, gelieven zelf een boterham mee te nemen.

Nog eens herinner ik aan het reeds gedane verzoek: de omliggende gemeenten worden vriendelijk uitgenoodigd zich Zondag 21 Oct. a.s. te Haarlem te laten vertegenwoordigen.

Brs. en zrs., die alsnog daglogies wenschen, gelieven zich onmiddellijk te melden.

Met hartelijke groeten,
B. KUURSTRA, Secr.
Haarlem, Tuindorplaan 4.

We herhalen de mededeeling, dat de Commissievergadering den 23sten October te Leeuwarden wordt gehouden. Vermoedelijk wordt 's avonds te voren reeds vergaderd.

Radio-uitzending.

Zondag 21 Oct. e.k. van 8.30—9.30 uur v.m. zal D.V. door de Ned. Chr. Radiovereen. een morgenwijding worden uitgezonden.

Ds. L. de Haan, Voorganger der gemeente Utrecht zal die dienst leiden en spreken over het onderwerp: „De scherpe kant van het Evangelie" naar Matth. 10 : 34.

J. BOITEN,
Den Haag. Secr. U.-R.-C.

Al onze abonnee's

die ik begin October een stortingsformulier heb gezonden, verzoek ik beleefd, het abonnementsgeld voor het 4e kwartaal uiterlijk 18 October te storten op mijn postrek. 42318.

Nadien worden de kwitantie's afgegeven en 15 cent voor incasso berekend.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

Ontvangen voor de Zending:

van J. A. Sr. te H. f 10.— (v. d. Congo)
„ de 2e Chr. Nat. Sch. te Hengelo f 2.— (z. sp. best.)
„ de gem. te Sneek f 60.— (z. sp. best.)

voor de Nieuwe Kerk te Leeuwarden

van N. N. (coll. 30-9 v.m.) f 5.—
„ S. te L. f 10.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Penningmeesters,

wilt u mij spoedig zenden de contributie en bijdrage Studiefonds van uwe gemeente over het 1e halfjaar 1934/35? Samen is het 35 ct. per lid volgens de laatste statistiek.

Voor uwe medewerking bij voorbaat mijn dank.

Uw dw.
J. VISSER, U.-Adm.

Attentie!

Ongehuwde brs. die zich geroepen gevoelen om voor Jezus te arbeiden worden verzocht om zich voor Maandag 15 Oct. a.s. op te geven aan onderstaand adres.

J. HEKHUIS,
Secr. Com. voor Inw. Zending.
Muntendam.

III

LEESTAFEL.

Zondagsschooluitgaven van J. M. Bredée.

Wij ontvingen de nieuwe uitgaven van J. M. Bredée, Oostmolenstraat 1—3, Rotterdam.

Wat de uitvoering aangaat, daarover waren we zonder meer opgetogen. Voor deze kartonneering zal geen enkel kind een gebonden boek verlangen.

De omslagen zijn allen met kleurendruk, en wat zeer fijn aandoet, van dof papier. Sommige voorkanten zijn beslist „mooi" te noemen, maar alle zullen ze de kinderen toelachen èn door de frissche kleuren, èn door wat ze voorstellen.

Wat de inhoud aangaat, het volgende. De firma heeft in dit jaar door de uitschrijving van een prijsvraag bizonder gestreefd naar een „goed" kinderboek.

De jury heeft dan ook in geen geval lichtvaardig haar prijzen toegekend. Waarheidszin in de schildering van personen en toestanden, bevattelijk voor kinderen van den gedachtenleeftijd en hen in aanraking brengend met de hoogste waarheden, vormden het motief, door hetwelk ze zich liet leiden. Veel werkjes heeft zij niet kunnen bekronen.

Een eerste prijs werd toegekend aan „De Waterreus", door P. A. de Rover; een jongensboek voor den leeftijd van 10—15 jaar. En een derde prijs werd gegeven aan „Wending", door Gina v. Weeden; een meisjesboek voor denzelfden leeftijd.

Ofschoon de andere uitgaven niet bekroond zijn, zijn ze toch door de jury onderzocht en goedgekeurd. Hierdoor mag men toch vertrouwen stellen in den inhoud.

Van de nieuwe uitgaven noemen wij:
„Liefde wint", door J. C. de Koning.
„Een zacht antwoord", door J. Ernst.
„Herman van Dalen", door Francina.
„Van Riete-Te-Piet en Jan-ne-man" een mooi boekje om de kleintjes voor te lezen, door Menkens v. d. Spiegel.
„Dolf", door dezelfde.
„Van twee kindertjes en één konijntje", door v. 't Hof ter Hoeve, eveneens een heel mooi voorleesboekje voor de kleine kleuters.
„Wending", door Gina v. Weeden.
„De Waterreus", door P. A. de Rover.

De boekjes zijn allen goed en aan te bevelen.

De prijzen zijn niet duurder dan elders. Indien gewenscht, kan men deze nieuwe kerstboekjes op zicht krijgen.

A. P. BARENDREGT.

De geïllustreerde christelijke scheurkalender, beter bekend als de *Voorhoevekalender*.

Deze kalender is reeds 44 jaar de trouwe vriend in duizenden gezinnen. Een ieder weet, dat deze kalender zich zèlf aanbeveelt.

Het nieuwe *schild*, dat *de verloren zoon* voorstelt, is ontworpen door den kunstschilder A. J. van 't Hoff, en mag bizonder goed geslaagd heten.

Wat de inhoud van *het blok*, dat men ook gebonden in een blauw linnen bandje kan krijgen, betreft, zegt de naam Voorhoeve voldoende. Verhalen en stichtelijke overdenkingen wisselen elkaar af. Men vindt er ook een achttal *gekleurde briefkaarten*. De kleuren-

reproducties brengen feiten uit het leven van Jozef in beeld.

De beide *premieboeken* heten:

Strumpelkenshoef, door W. Schippers en

Het arendsjong, door Hillis Grane.

Dit laatste boek is uit het Zweeds vertaald en is de geschiedenis van een jonge freule, Magnhild van Berger.

Het eerste boek handelt over smokkelaars en stropers en verplaatst ons naar de belgische grens.

De kalender *„Het licht tegemoet"* bestaat uit 12 bladen, elk met een foto en een spreuk, die apart als briefkaart kunnen worden verzonden. De spreuken zijn van (om maar enkele namen te noemen): A. Schweitzer, Kagawa Spurgeon, J. v. d. Waals.

De *driebl. Maandkalender* is in steendruk uitgevoerd. Op elk der bladen staat een vers van E. Voorhoeve—Van Oordt.

Gaarne bevelen we al deze kalenders aan.

De uitgever is J. N. Voorhoeve, Den Haag, Dunne Bierkade.

d. H.

CORRESPONDENTIE

Br. O. te H. Dank voor het toegezonden weekblad. In 't volgend nummer hoop ik even op het bewuste artikel te wijzen. Plaatsruimte belet mij dat nu.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 26 October 1934 No. 2342 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

VERWACHTING.

Er ruischt iets van verwachting,
Als zachte morgenwind,
Waar zich een schaar van bidders,
geknield, voor God bevindt.
Een nieuwe levensadem
voor 't dorre doodenveld
verwachten zij in hope
naar 't oude Bijbelwoord.

Er ruischt iets als verwachting
door de verbroken rij'n
van 't volk, dat *eene* Kudde
en onverdeeld moest zijn.
Nog leeft verscheurd, oneenig,
het volk, in God vereend;
men kan elkander missen,
men blijft elkander vreemd.

Doch liefde heeft verwachting
van nieuwe Geesteskracht:
een groote schare broedren,
een door des Heeren macht;
in Christus één, wat eeuwen
is droef verdeeld geweest;
een volk, door bloed gereinigd,
gedoopt met éénen Geest.

naar het Duitsch van J. Kroeker,
door E. Voorhoeve—van Oordt.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE WEG TERUG.

. . . . zoo verblijde ik mij, en verblijde mij met u allen;
en om datzelfde verblijdt gij u ook, en verblijdt ook ulieden met mij.
Fil. 2 : 17 en 18.
Verblijdt u in den Heere, allen tijd; wederom zeg ik: verblijdt u.
Fil. 4 : 4.

Er bestaat een boek over den grooten oorlog, getiteld: De weg terug. — We weten, dat het millioenen soldaten, die gedurende jaren waren overgebracht in een leven, waarin de wetten en begrippen, waarbij ze waren opgevoed, uitgeschakeld waren, moeilijk viel, *den weg terug*, den weg in het normale leven, te vinden.

Ook wij zullen, als we in apostolische banen willen komen, en het voor ons, als christenen, normale leven willen leven, in verschillende opzichten een weg terug moeten gaan. Maar evenmin als voor die soldaten, zal het voor ons gemakkelijk vallen, dien weg terug te vinden en die sfeer te herwinnen, waarin 's Heeren eerste jongeren leefden.

* * *

„De brief der blijdschap" noemt Beugel den brief aan de Filippenzen. Daarom is deze brief een der grootste schatten der gemeente vooral in tijden van tegen spoeden moeite. Hij is „een document der blijdschap; zijn schrijver een gevangene, maar onuitsprekelijk gelukkig; een geketende, maar stralend van vreugde in Christus Jezus".

Hoe loopt de weg terug, terug naar dat leven?

Eerste eisch is: gemeenschap met het Evangelie.

Paulus denkt aan het deelnemen aan de verbreiding van het Evangelie. Door daarvoor bij te dragen hadden de Filippenzen getoond, dat ook zij betrokken waren bij het Evangelie, met Paulus deel hadden aan deze zaak.

Dat God het zoo gemaakt heeft, dat de uitbreiding van het Evangelie van onzen financieelen steun afhankelijk is, is om te laten uitkomen, dat we deelgenooten zijn in deze hemelsche onderneming. God wenscht dat we er aandeel in zullen hebben, opdat Hij ons in den winst zal kunnen laten deelen, die (4 : 17) overvloedig is. God keert hooge rente uit. Hoe gróóter „aandeel" wij nemen, hoe méér wij er van onszelf insteken, hoe grooter winst maken we. — Bij onze bekeering verklaarden we een vol aandeel te nemen. De vraag is nu, in hoeverre we dat hebben volgestort? En dit: het volstorten van ons aandeel, is de weg terug, de weg terug tot de bekeering, tot de volkomen overgave. De weg terug is de weg van 100 % voor Christus.

* * *

Het leven der oude heiligen had als tweede kenmerk: de nieuwe gemeenschap.

De gemeente is de zichtbare uitdrukking van de gemeenschap, waarin Jezus ons brengt en waardoor Hij ons redt.

Leef uw *geestelijk*, uw hemelsch burgerschap uit als een leven van offervaardigheid, van deelen in elkanders nood en goed, zooals Christus gedaan heeft. Dat is „wandelen, waardig het Evangelie".

Dan komt in dezen brief dat mooie, het christelijk leven zoo schoon karakteriseerende woord: „Ons burgerschap is in den hemel", nog duidelijker: „Wij zijn een kolonie des hemels". Wij zijn: „een nederzetting van kolonisten in een vreemd land, die leven volgens de wetten van het moederland".

Dus mogen de geloovigen zichzelven beschouwen als een voorpost van het Koninkrijk der hemelen, geroepen als hemelsche kolonisten hier te leven naar de wetten van dát Koninkrijk. Wellicht waren den apostel de woorden van den Heiland in de gedachten: „Verblijdt u, dat uw namen geschreven zijn in de hemelen".

* * *

Misschien leest dit iemand, die wandelt onder den diepen schaduw der verlatenheid — een schaduw, die steeds zwarter en onheilvoller wordt. Misschien is een gerechtvaardigde drang naar zelfstandigheid door hoogmoed ontaard in een afstootende kracht, met eenzaamheid als resultaat. Misschien is de ziel door ergernissen en teleurstellingen de eenzaamheid ingedreven en verloren.... (zonder dat ze het zich bewust is).

Maar wat ook de oorzaak is: die in den Hemel woont heeft deernis met hen. Christus komt en zegt, dat Hij hen verstaat en dat ze geen vrede hebben, en Hij zegt het zóó, dat ze het kunnen toegeven. Hij slaat een brug naar hen toe om hen af te halen van dát eiland van binnen, dat zinkende eiland en gemeenschap te geven met God.

En dan begint men vroolijk te zijn.
Luk. 15. L.

LOSSE SCHAKELS

Uiterlijke eenheid. Op de wereldraadvergadering van den Wereldbond van Chr. Jonge Vrouwenvereenigingen vertelde Dr. Visser 't Hoofd, Secr. van den Christen Studenten Wereldbond, — volgens een verslag in het Alg. Weekblad — dat eens een Roomsch Katholiek priester tot hem gezegd had: „Ik benijd u, Protestanten. Wij leven voort op onze uiterlijke eenheid, die geen werkelijke eenheid is, maar de verdeeldheid van de Protestantsche Kerken dwingt hen om voortdurend om die innerlijke eenheid te blijven worstelen."

Echte eenheid. Deze uitspraak van een Roomsch Katholiek priester is ons begrijpelijker dan het stoffen op hun eenheid, dat men anders zoo vaak van Roomsch Katholieken hoort. Wie kan zich nu laten imponeeren door zulk een bloot uiterlijke eenheid waarop de Roomschen zoo vaak tegenover Protestanten prat gaan. Wat waarde heeft in geloofszaken nu een eenheid, die geen werkelijke eenheid is, wijl ze op een bloot uitwendig gezag berust? Werkelijke eenheid laat zich niet opleggen. De verdeeldheid van het Protestantisme, hoezeer ook te betreuren is veel beter, wijl ze eerlijk is, dan de schijn-eenheid, wijl bloot uiterlijke eenheid der Roomschen.

Ketters. Onlangs besprak een Roomsch blad het onderscheid tusschen ketters en dwalenden. Protestanten waren over het algemeen geen ketters. Wanneer wordt een Protestant dan een ketter? Wanneer hem de Roomsche leer is uitgelegd en hij haar niet aanvaardt als de waarheid. Van dat oogenblik is hij strafbaar. Of hij de juistheid van die leer inziet doet dus niet ter zake. Maar als iemand, nadat de Roomsche leer hem is uitgelegd, overtuigd is van de onjuistheid van die leer en dan toch — gedwongen of niet — er zijn instemming mee betuigt is hij dan een huichelaar of niet? En wat te zeggen van een Kerk die zulke menschen wel zou willen kweeken?

Een gesprek in een Russisch consulaat. In het maandblad „Licht in het Oosten" geeft de Rus W. Ph. Marzinskofsky verslag van zijn zendingsreizen. In Warschau bezocht hij het consulaat van de Sowjet-republiek om daar zijn, in Palestina kerkelijk gesloten huwelijk, burgerlijk te laten inschrijven — hij is n.l. burger van Sowjet-Rusland. Daar ontwikkelde zich een gesprek tusschen hem en de Sowjet beambte, door hem als volgt weergegeven:

„Waarom is U uit Rusland verbannen?" vroeg mij de beambte, — „Vanwege mijn godsdienstige werkzaamheid" antwoordde ik. — „Waarom is U dan nog steeds niet teruggekeerd?" — Men laat mij niet toe". — „Dus" merkt de beambte op, „U gelooft nog altijd aan den godsdienst?" — „Nog meer dan vroeger" antwoordde ik. — „Nu, dat is toch merkwaardig. . . . welke godsdienst hebt U?" — „Ik geloof aan het Evangelie van Christus". — „Dan is U wel een Baptist?" — „Neen, ik ben bij geen gemeente aangesloten, maar behoor geestelijk bij de Evangelie-christenen. Voor 't overige kan ik U wel verzekeren, dat elke Sowjetburger de godsdienst van Christus noodig heeft. Godsdienst is de grondslag der eerlijkheid. De Sowjet-regeering heeft dit zelf toegegeven, toen zij de z.g.n. Stundisten maatschappelijk verantwoordelijke posten aanbood".

Echte Godsdienst. Dat laatste zinnetje treft ons. De Sowjet-Regeering heeft economisch verantwoordelijke posten — posten, waarvoor zij betrouwbare menschen moest hebben, aan de Stundisten (dat zijn de z.g.n. „fijnen" in Rusland) aangeboden. Welk een getuigenis is dat voor de beteekenis van echten godsdienst! — De beambte antwoordde op die laatste opmerking:

„Dat kan wel waar zijn, maar dan slechts op deze voorwaarde, dat de godsdienst diep in den mensch zit. Maar U weet wel, de godsdienst is meestal slechts uitwendig, en staat slechts in den pas. Een of ander priester-bedrog". — Ziet u, daarom sprak ik zooeven ook van den godsdienst van Christus, waarbij de mensch werkelijk iets heeft ervaren. Dat is ook de beteekenis en strekking van mijn arbeid. En waar ik thans meer dan vroeger van de juistheid van dezen godsdienst overtuigd ben, zoo leer ik door de feiten ook steeds duidelijker inzien hoe onvoldoende de z.g.n. burgerlijke godsdienstigheid is, die speculeert op uitwendig voordeel en het geloof misbruikt om de menschen dom te houden en uit te buiten".

Wat zal het einde zijn? Na dit gesprek over het echte geloof en zijn waarde, vroeg de beambte:

„Dus U heeft ook in de Sowjetrepubliek propaganda voor Uw geloof gemaakt? — Natuurlijk! Wat is dat voor een overtuiging, als men anderen niet voor haar zoekt te winnen?" gaf ik ten bescheid. „U is kommunist. Wanneer U een overtuigd lid van uw partij wilt heeten, maar voor deze overtuiging geen propaganda maakt, moet men U uit de partij stooten". — „Daar heeft U gelijk in", verklaarde de toegesprokene glimlachend en vervolgde: „Wat dunkt U, wat zal er uit Europa worden; hoe zal het hier nog afloopen?" — „Ik ben geen profeet", was mijn antwoord, „maar wat is Uw meening?" — „Ons doel is de wereldrevolutie" verklaarde hij zonder rechtstreeks op mijn vraag te antwoorden. — „Weet U niet", zei ik, „wat de Archimandraat (hooge geestelijke der Orthodoxe Rus. Kerk) indertijd heeft geantwoord? Gij zult overwinnen, maar na al uw overwinningen, zal Christus overwinnen."

Een gevolgtrekking. Echte godsdienst, godsdienst, die in het hart zetelt, is verzekerd en geeft rust. Zij kenmerkt zich door de afwezigheid van angst; vrijmoedigheid is haar banier. Over godsdienst die geen broederschap is, maar zelfzucht, gaat het oordeel en hij ontkomt er niet aan.

Een overtuiging, waarvoor men geen propaganda maakt, mag dien naam niet dragen. *Zijn* wij overtuigden?

L.

III

GOUDEN JUBILEUM DER BAPTISTEN GEMEENTE TE DEVENTER.

Overzicht van het 50-jarig bestaan gegeven op Zondag 2 September '34.

(Slot.)

In het 6e jaar der gemeente zeiden Ouderling Peters Sr. en echtgenoote het lidmaatschap op, niet om principieele redenen maar wegens een ontstane wrijving onderling. Dit jaar was overigens voor de gemeente niet een der gezegendste, daar onderlinge strijd veel koude harten veroorzaakte, doch later is de vrede weer hersteld. De gemeente groeide gestadig, niet in 't minst door de Evang. Samenkomsten, die elk jaar werden gehouden.

Verschillende brs., waarvan velen reeds heengingen, kwamen tot de gemeente, die ook als bestuursleden, de gemeente hebben gediend.

We denken aan br. H. Steenbergen, die op 1 Jan. 1890 tot de gemeente kwam en als Ouderling en Zondagsschoolonderw. trouw heeft gewerkt en ook als Uniecent-reiziger op verschillende plaatsen met vrucht heeft gearbeid. Br. G. Hulleman Sr. was het middel tot zijn bekeering. Samen trokken zij er gedurig op uit om door middel van huisbezoek contact met de menschen te krijgen.

Aan br. J. Essenstam, die in 1891 tot de gemeente kwam en eveneens als Ouderling en Zondagsschoolonderwijzer is werkzaam geweest. Br. E. v. d. Burg, gedoopt in 1894 was vele jaren Diaken-Secr. Br. W. Wagenvoort, gedoopt in 1896 diende de gemeente ook tal van jaren als Diaken-Penningm. en Secretaris. Hij zorgde voor de electrificeering van ons gebouw en voor de Psalm- en Gezangborden. Voort-

durend zocht ook hij contact met andere menschen. Voor br. Joh. Hamer werd hij o.m. het middel tot diens bekeering. In dezen broeder, gedoopt 9 April 1905, kreeg de gemeente ook een besliste en toegewijde broeder, die de gemeente eenige jaren als Diaken-Secr. heeft gediend.

Op 17 Juni 1903 kwam br. C. Brandt met zijn gezin uit Den Haag tot ons over. Hij was een man met veel liefde voor het werk en de zaak des Heeren. Als Diaken-Penningm., Ouderling en Zondagsschoolonderw. heeft hij zich in den dienst van zijn Meester gesteld. Dikwijls ging hij ons voor in de openbare eerediensten. In October 1919 vestigde hij zich met zijn gezin te Apeldoorn. Eveneens vertrok naar Apeldoorn in Dec. 1917 br. Harm de Vries met zijn gezin. Gedoopt in April 1903 vervulde hij met toewijding eenige jaren de ambten van Alg. bestuurslid en Secretaris. De Jongedochtersverg. „Evangeline" verloor in zijn echtgenoote een beminde Presidente.

Br. Egbert Steenbergen, die zich later bij de Adventisten voegde, vervulde eenige jaren het ambt van Diaken-Secr.

Tot April 1914 was mijnheer Roeles hier Voorganger. Gedurende de 32 jaren van zijn Voorgangersschap, heeft hij, trouw bijgestaan door zijn echtgenoote zr. L. Roeles—de Jong, veel lief en leed, strijd en overwinning meegemaakt. Het smartte de gemeente hem te zien heengaan, waar we ook aan hem konden merken dat 't maar niet zoo gemakkelijk ging, zich los te maken van een gemeente, waaraan hij zijn beste krachten had gewijd. We zien hem nog bewogen voor ons staan, dien laatsten Zondagmorgen in Maart 1914, toen hij bekend maakte voor 't laatst als Voorganger te zullen spreken en wel om zijn afscheidsrede te houden. Niet zonder ontroering werd dit afscheidswoord aangehoord. Zijn heengaan bracht een ledige plaats in ons midden, die diep gevoeld werd.

De beide brs. Ouderlingen Brandt en Peters Jr. hielden naast God een wakend oog over de kudde. Eerstgenoemde moest echter bij het uitbreken van den oorlog in Aug. 1914 naar Den Haag vertrekken. Na een herderloos tijdperk van 13 maanden werd in Mei 1915 de heer v. d. Wende uit Zutfen als Voorganger beroepen. Aanvankelijk kwam er nieuw leven en vele jonge menschen kwamen tot overgave van hun hart. Wegens zekere omstandigheden moest de gemeente hem in April 1918 ontslag aanbieden. Vooral het jeugdwerk ondervond de terugslag van deze schorsing.

Na mijnheer v. d. Wende vond de gemeente op 22 Dec. 1918 weer een beproefd en vertrouwd herder en leeraar in Ds. K. Kuipers, die uit Haulerwijk met zijn gezin tot ons overkwam. Gedurende zijn Voorgangersschap onderging ons kerkgebouw belangrijke verbeteringen. Dank zij de activiteit van het bazar-comité verkreeg de gemeente in 1922 een balustrade met kerkorgel. De bazar daarvoor in „Diligentia" gehouden bracht ruim f 1000 op. In 1927 werd de centrale gasverwarming aangelegd, waarvan de kosten uit een daarvoor gehouden extra collecte van f 350.— ten deele werden bestreden. In 1928 werd behoefte gevoeld aan een afzonderlijk lokaal voor vereenigingen, enz. Het gelukte de bouwcommissie reeds in November van dat jaar het tot dat doel verbreede podium achter groote schuifdeuren in gebruik te doen nemen.

Het was een tijdperk van vernieuwing. Ook in het vereenigingsleven wonnen, onder leiding van Ds. Kuipers, nieuwe gezichtspunten veld, helaas niet zonder strijd. Het ideaal, dat alle verwante vereenigingen, takken van arbeid der gemeente zouden worden, zooals elders het geval was, moest rijpen tot vervulling. Mede door oprichting der N. B. J. B. werd de wensch vervuld en het jeugdwerk gecentraliseerd in een Jeugdcomité, dat de gezamenlijke belangen behartigt, onder leiding van den Voorganger. Wegens ongesteldheid en ouderdomszwakte begon de arbeid mijnheer Kuipers in 't laatst moeilijk te vallen, zoodat hij op 1 Juni 1929 emeritaat aanvroeg, hetwelk hem op de meest eervolle wijze werd geschonken. Gedurende zijn $10^1/_2$ jarige arbeid alhier, was hij voor velen ten zegen. Ook zijn echtgenoote en dochter Saakje werkten met ijver en liefde onder de Jongedochters en kleine meisjes. Hun leven door het geloof was niet zonder beproeving, maar met hun rijke ervaring in het geestelijk leven en kerkelijke zaken, waren zij voor velen, ook in onderlinge gesprekken, een gids op den levensweg. Geve God hun na de hitte des daags te hebben verdragen, nog een zachte koelte ten tijde des avonds. In deze periode fungeerde als Diaken-Secretaris br. P. Klijn, die door middel van br. Wagenvoort zijn Heiland vond en in Maart 1918 werd gedoopt. Hij werd opgevolgd door br. A. Dijkstra die van Hengelo tot ons overkwam en eenige jaren het ambt van Diaken-Secr. vervulde.

Op 2 Maart 1930 beschikte ons God de 4e Voorganger n.l. Ds. G. Bouritius uit Nw. Pekela, die de arbeid der gemeente en het jeugdwerk met nieuwe moed en lust aanvaardde. Het gelukte hem ook contact te vinden met andere groepen in onze stad, zoodat hij dikwijls wordt betrokken in arbeid buiten de gemeente. Ook onder zijn leiding heeft de Heer het ons aan niets doen ontbreken.

Het bestuur bestaat thans, benevens de Voorganger, uit br. C. Peters, Ouderling, die zijn beste dagen achter den rug heeft, maar nog steeds zijn taak met lust en liefde vervult. Ook hij viert thans zijn gouden jubileum als bestuurslid. Br. A. G. Wunderink, zijn medeouderling kwam al voor 33 jaren tot de gemeente en behoort dus ook tot de getrouwen der eerste generatie. Br. G. Hulleman, Diaken, kwam reeds voor 41 jaren tot de gemeente en heeft op het akkerwerk des Heeren ook al heel veel lief en leed meegemaakt. Br. B. de Vries, Diaken, gedoopt in April 1898 is eveneens een oude bekende op ons gemeentelijk erf en heeft ook steeds het heil der gemeente op het hart gedragen. Br. R. v. d. Goot, Diaken-Penningmeester, werd in Nov. 1907 gedoopt. Zoowel het jeugdwerk als de gemeente vond in dezen trouwen broeder een sterke en bekwame kracht. Dikwijls vervangt hij alsmede br. G. Tijman den Voorganger bij diens afwezigheid. Onze organist br. M. Hulleman kwam in Febr. 1903 tot de gemeente en heeft haar steeds als organist en vele jaren als Zangdirigent met liefde en trouw gediend. Ik heb mij moeten beperken tot enkelen. Vele oude brs. en zrs. zijn nog in ons midden, die trouw gebleven zijn, velen vertrokken naar elders en velen ontsliepen in de blijde verwachting van de eeuwige rust en zaligheid. Mijnheer Roeles begon met 11 leden. Thans tellen we bijna 100. Het Jubileum Comité, dat dit feest zoo uitstekend heeft voorbereid, verdient een eervolle vermelding.

De takken van arbeid kan ik niet afzonderlijk memoreeren, dit zou ons te ver voeren.

Met Gods hulp staan wij tot op dezen dag en met diepen ootmoed en dankerkentenis prijzen wij God voor Zijn trouw en goedheid ons bewezen, ondanks onze ontrouw menigmaal.

Onze gemeente is een planting van den Heere. Alle rank, die geen goede vrucht draagt zal uitgehouwen en in het vuur geworpen worden. Zij het dan steeds onze bede:

Laat m'in U blijven, groeien, bloeien,
O, Heiland die de Wijnstok zijt.
Uw kracht moet in mij overvloeien
Of ik ben een wis verderf gewijd.
Doorstroom, beziel en zegen mij,
Opdat ik waarlijk vruchtbaar zij.

De Secretaris
M. PETERS.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Diana der Efeziërs.

Laatste reis naar Jeruzalem.

Hand. 19 : 21—21 : 17.

Les voor Zondag 11 Nov. 1934.

Het oproer te Efeze.

Wij zijn nog steeds bezig met de lotgevallen van den apostel Paulus die hij op zijn zendingsreizen had. Hij had een paar jaar met grooten zegen gewerkt in die schitterende handelsstad van Klein-Azië, „waar het woord des Heeren met macht wies en nam de overhand". (19 : 20). Maar Paulus heeft reeds weer nieuwe plannen; hij moet er maar steeds aan denken, hoe prachtig het zou zijn, wanneer hij ook eens naar Rome kon gaan, om daar, in het centrum van de wereldmacht, waar de keizer en zijn ministers zetelden, ook het blijde Evangelie van den Heer Jezus Christus te brengen. Twee van zijn medewerkers, Timotheüs en Erastus, had hij reeds vooruit gezonden naar Macedonië, maar zelf bleef hij nog eenigen tijd te Efeze. Vóór hij afscheid kon nemen van deze stad, zou hij nog een oproer meemaken. (1 Cor. 15 : 32).

Ook te Efeze heeft Paulus heel wat beleefd en zelfs tegen wilde dieren gevochten. Lukas schildert ons de gebeurtenissen te Efeze bijzonder duidelijk en wij zien, hoe ten allen tijde dergelijke

dingen de menschenharten in beweging kunnen brengen.

Juist in denzelfden tijd, toen het zoo goed ging met het Evangelie, stak de storm op. Ja, de wereld blijft steeds de wereld, want de Satan probeert steeds weer het smalle pad te versperren en te vernietigen, opdat iedereen gedwongen wordt, den breeden weg te bewandelen. Wat was de oorzaak van het oproer? Nu, te Efeze stond een wereldberoemde tempel van de natuurgodin Diana, die tot de zeven wereldwonderen geteld werd. De tempel was 425 voet lang, 220 voet breed en werd gedragen door 127 pilaren elk van 60 voet hoog. Binnen in den tempel bevond zich het oeroude, volgens de sage uit den hemel gevallen beeld van Diana.

Een zekere Herostratus had eens dezen tempel in brand gestoken om een onsterfelijke naam te krijgen, maar prachtiger dan ooit was de tempel weer herbouwd. Natuurlijk kwamen vele vreemdelingen te Efeze om den tempel te bewonderen en de godin te aanbidden en verder den tijd hier met pretmaken door te brengen. Als zij weer moesten vertrekken, namen zij graag een souvenir mee, liefst een miniatuurtempeltje van Diana van goud of zilver. De goud- en zilversmeden van Efeze hadden een best bestaan met het vervaardigen van deze sieraden, die tevens werden gebruikt als voorbehoedmiddel tegen ongelukken. Vooral een zekere Demetrius dreef de zaak in het groot en had verscheidene arbeiders in zijn dienst.

Het ging de laatste tijd echter niet zoo bijzonder goed met de verkoop. 't Werd crisis. De arbeiders begonnen al te mopperen wegens de loonsverlaging en enkele ontslagen. Toen werden op zekeren dag alle arbeiders bijelkaar geroepen en de fabriekseigenaar Demetrius hield een toespraak. (19 : 24—27). Dat hij financieele schade heeft van de actie van Paulus, is niet het allerergste (!) beweert hij, maar dat zoo de stad Efeze in aanzien vermindert en dat men de godsdienst van de godin Diana veracht, is ongehoord. Ja, zoo is 't overal en steeds geweest, waar de prediking van den levenden God ingang vindt, gaat het achteruit met de afgoden.

Hoe weet Lukas de uitwerking van de toespraak naar het leven te teekenen. (28, 29).

Wat de slimme Demetrius hen in het oor gezegd heeft, schreeuwen zij nu van de daken. „Groot is de Diana der Efeziërs! Weg met de vijanden! Sla dood de fijnen!" Uit de arbeidersvergadering stormen zij de straat op en trekken brullend door de stad.

De metgezellen van Paulus, Gajus en Aristarchus, worden meegesleept (20 : 4) maar de geloovigen stonden Paulus niet toe, zich te vertoonen. Ook aanzienlijke mannen lieten daartoe hun invloed op hem gelden.

Aanvankelijk kon niemand het volk tot bedaren brengen. De goud- en zilverarbeiders wisten waarom het ging, maar de groote hoop schreeuwde maar als gekken mee: „Groot is de Diana der Efeziërs!" Tot de stadsschrijver, een invloedrijk man, het volk tot kalmte wist te brengen en toen doofde het vuur ook spoedig uit zooals de aard dezer wereld is.

De laatste reis naar Jeruzalem.

Toen het oproer te Efeze gestild was, ging Paulus weer op reis, met enkele begeleiders (20 : 4). Te Troas gebeurde tijdens een lange toespraak van Paulus een ongeluk; de jongeling E'útychus viel van de derde verdieping en werd dood opgenomen.

Door bemiddeling van Paulus werd hij echter weer levend. Op zijn verdere reis kwam Paulus te Miléte, vanwaar hij de ouderlingen te Efeze deed ontbieden. Tot hen houdt Paulus dan een ontroerende toespraak. (20 : 17—38). In zijn rede herinnert hij aan het verleden en welke zijn verhouding tot de Gemeente geweest was. Daarna spreekt hij zeer ernstig en waarschuwend over de toekomst der Gemeente, om te eindigen met een heenwijzing naar den Heer der Gemeente.

Door een bidstond werd het samenzijn besloten, waarna een ontroerend afscheid volgde. Hoe heeft men den Apostel toch lief gehad! Dat ook wij vooral hen, die het Evangelie verkondigen, hartelijk lief mogen hebben om huns werks wil!

Weer ging het verder, over verschillende plaatsen tot men te Tyrus kwam, waar men een week lang bleef. Paulus werd hier gewaarschuwd, niet naar Jeruzalem te gaan.

Te Cesarea werd de intrek genomen bij Filippus, de Evangelist, één van de zeven bekende ambtsdragers. Hier werd Paulus wel zeer duidelijk gewaarschuwd voor de gevolgen van zijn gaan naar Jeruzalem.

Paulus echter is tot alles bereid. Allen vonden zich in het woord: „De wil des Heeren geschiede!"

D. G. B.

Gevangen.

Hand. 21 : 17—23 : 11.

Les voor Zondag 18 Nov. 1934.

Het Pinksterbezoek te Jeruzalem.

Het was Paulus' innige begeerte, op den Pinksterdag te Jeruzalem te zijn, en door de broeders daar werd hij met blijdschap ontvangen. Reeds den volgenden dag ging Paulus naar Jacobus en de ouderlingen, die daar allen bijeengekomen waren. Van de apostelen was er niemand meer te Jeruzalem daar zij zeker nu bezig waren aan het bevel van den Heer Jezus te voldoen, om het Evangelie te verkondigen in de geheele wereld. Maar Jacobus, de broeder des Heeren, met de bijnaam „de rechtvaardige" was nu de leider, de leerend ouderling te Jeruzalem en met hem waren alle andere ouderlingen bijeenvergaderd, om in een plechtige zitting de groote Heiden-Apostel te begroeten en uit zijn handen te ontvangen de collecte uit de Heiden-christelijke gemeenten, en uit zijn mond te vernemen, wat God wel alles in die gemeenten had gedaan.

Paulus acht zich niet te groot, hier rekenschap af te leggen. (Filip. 2 : 3). Het was vier jaar geleden, sedert Paulus de laatste maal te Jeruzalem was. (Hand. 18 : 22). Het waren zeer gezegende jaren geweest. Maar ook allerlei droevige ervaringen had Paulus gehad. Als de broeders echter alles gehoord hebben, geven zij dan Paulus complimenten, dat hij het zoo goed heeft gedaan? Neen, dan loven zij den Heere! (21 : 20). Het was nu ongeveer vier en twintig jaar geleden, 'dat het Pinksterfeest gevierd werd, waarop de Heilige Geest werd uitgestort. O zeker, alles was niet gelijk gebleven in dien tijd, maar het vuur des Heiligen Geestes was nog niet uitgedoofd, dat kon men wel aan de discipelen zien, dat bleek wel uit alles, wat hier kon worden verteld van hetgeen de Heer had gedaan onder de Heidenen. Maar nu wordt weer de tegenstelling openbaar tusschen de Joden, die naar al de inzettingen van het Oude Testament willen leven en de apostel Paulus, die daar voor de christenen uit de Heidenen vrijer over dacht. Acht jaar geleden (Hand. 15) was reeds een oplossing gevonden, maar er waren er nog altijd velen, die maar niet met den apostel Paulus accoord konden gaan. Paulus heeft steeds duidelijk aangegeven, hoe z.i. deze dingen moesten worden beschouwd. (1 Cor. 7 : 17—19). Wij kunnen gevoelen, hoe ook leiders der gemeente smartelijk getroffen kunnen worden, als wij hier Paulus voor ons zien, die zoo vurig verlangde te Jeruzalem te komen en die zulke heerlijke tijdingen bracht, en die kwam met volle handen om in de nooddruft der moedergemeente te voorzien en toch moest vernemen, dat zijn komst in de gemeente wel eens aanleiding kon worden tot rumoer onder de leden. Dat moet worden voorkomen. Doe daarom, Paulus, zooals wij zeggen. En Paulus is bereid. Het gaat nu om zijn ambt. (1 Cor. 9 : 20).

In den tempel gevangen genomen.

Met de mannen, die de levitische reinigingen en wasschingen wilden ondergaan, gaat Paulus op den Pinksterdag op naar den tempel. Weemoedige gedachten zullen bij hem zijn opgekomen. Ook zijn Meester en Heiland had vol weemoed in dezen tempel vertoefd, die Hij een moordenaarskuil heeft genoemd en waarvan Hij profeteerde, dat niet één steen op den anderen gelaten zou worden. Het was intusschen niet beter geworden met den tempel, die ook door

de christenen te Jeruzalem nog werd bezocht.

Juist datgene, wat Paulus met de beste bedoeling ondernomen had, om de Wetsgetrouwe Joden te bewijzen, dat hij geen verachter van de Wet was, werd zijn ongeluk. (21 : 27, 28). „Zij zagen hem in den tempel.” Dat had juist een bewijs kunnen zijn, dat hij géén tempelverachter en vijand kon zijn. Maar neen, de tijdens het Pinksterfeest vergaderde menigte kwam moei van pas, om behulpzaam te zijn in de uitbarsting van haat tegen Paulus. Zij schilderden Paulus als een erge vijand der Joden! Hij, die wel verbannen wilde zijn van Christus, als hij Israël daarmee had kunnen redden. Hij had niets verkondigd, dan de Heer hem had bevolen. Hij was juist in den tempel, om daar godsdienst te verrichten. Nog veel meer werd van Paulus gezegd en steeds wilder werd het oproer. Eindelijk grepen zij Paulus aan en sleepten hem uit den tempel, waarna onmiddellijk de deuren werden gesloten, opdat hij niet naar het altaar zou vluchten om een vrijplaats te zoeken of om niet de tempel te laten bezoedelen met bloed, als men hem zou dooden. De geheele stad kwam in beweging, en Paulus zou zeker gedood zijn, als niet de Romeinsche Overste door zijn troepen had laten ingrijpen. De Overste, meenende dat Paulus een misdadiger is, laat hem arresteeren en ketenen met twee kettingen. Vanaf dit oogenblik is Paulus in de Handelingen een verkondiger van het Evangelie in ketenen. (Ef. 6 : 20). Paulus verzoekt den Overste te mogen spreken. Deze verwondert zich, dat Paulus Grieksch spreekt en dus tot de ontwikkelden behoort. Hij meende, dat hij een Egyptische oproerling was, die enkele jaren geleden met 4000 bandieten een oproer tegen de Romeinen begonnen was. Door de troepen werden zij vernietigd, maar de raddraaier ontkwam, en de Overste meende, die nu te pakken te hebben. Ja, de wereld heeft vaak de vreemdste gedachten over de kinderen Gods. Tijdens de verantwoording tegenover het volk werd dit razend, en de hoofdman wilde hem laten geeselen, maar men werd bevreesd toen men ontdekte, dat Paulus een Romein was. Den volgenden dag moest Paulus zich voor het Sanhedrin verantwoorden, waarbij groote verdeeldheid in de Raad zelf ontstond. Na al het wilde geschreeuw der menschen mocht Paulus ook een lieflijke stem vernemen. (Hand. 23 : 11). De Heer vergeet niet!

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHEDÉ. Geliefde broeders en zusters. Hierbij een klein overzicht van de zegeningen, welke ons ten deel vielen. 16 September hadden wij als gemeente onze *eerste jaarvergadering*. Wij mochten een oogenblik terugblikken in het jaar, dat voorbijging. Veel mochten wij in dat jaar genieten van 's Heeren zegeningen. Zondaars kwamen tot bekeering. Een achttal nieuwe leden mochten wij in dat jaar door den doop in de gemeente opnemen. En reeds zijn in dit nieuwe boekjaar, na 1 Sept., een tweetal gedoopt. Dit was op 9 Sept. Hiervoor was Ds. Reiling uit Hengelo (O.) uitgenoodigd. Er was een aandachtig luisterende schare bijeen. Zijn Eerw. bepaalde ons bij Hand. 2 : 38: „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen”. Eerst bekeering, daarna doopen. Hiervan werd een zeer duidelijke verklaring gegeven. Na de doopplechtigheid keerden velen huiswaarts, zeer zeker onder den indruk van hetgeen zij gezien en gehoord hadden. Onze bede is, dat velen hunner tot volle gehoorzaamheid mogen komen. De gemeente schaarde zich nu om den Disch des Heeren, om met de nieuwe leden des Heilands dood te verkondigen. Zij werden door een broeder Ouderling welkom geheeten in de gemeente en in den strijd. Immers in een kleine gemeente zijn alle krachten dubbel noodig, te meer waar wij het voorrecht niet hebben een Voorganger te bezitten. We zijn daarom dankbaar als de rij van strijders grooter wordt. 't Was een gezegende dag. Mogen er nog vele zulke dagen volgen. Dit is onze bede; ook voor al onze gemeenten. Zondag 9 October hadden we weer zulk een heerlijke dag. Nu werd een jonge zuster op haar belijdenis gedoopt. Ds. Reiling sprak naar aanleiding van Hand. 2 : 47a: En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden. Zalig worden, heerlijke wetenschap voor Gods kinderen, te midden der vele stormen des levens. Na den Doop vierden we het H. Avondmaal.

Broeders en zusters, wij gelooven: De Heer heeft *meer* dan dit om ons te geven. Onze verwachting is van Hem.

Met hartelijke br.groeten,

H. K., Secr.

HAARLEM.

Ruwe stormen mogen woeden,
Alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.

Dit mocht ook de gemeente te Haarlem heerlijk ervaren. De donkerste wolken dreven af en heerlijke stralen van Gods genadezon braken door. Wij werden zelfs weer zóó moedig, dat wij een beroep uitbrachten op Ds. A. P. Barendregt te Emmer-Erfscheidenveen, die hierin duidelijk Gods roepstem erkende en spoedig tot ons overkwam.

Zondag 21 Oct. was de heugelijke dag, waarop gemeente en leeraar zich officieel aan elkaar zouden verbinden. Bevestiger was onze geachte consulent, Ds. de Haan te Utrecht, die aan een groote schare belangstellenden Ds. Barendregt voorstelde als een wachter op Sions (Salems) muren, naar aanleiding van Jesaja 62 : 1, 6, 7. Waar des middags bij de intreerede nog grooter schare verwacht werd, zou deze dienst gehouden worden in de kerk der Broedergemeente, die ook maar nauwelijks de saamgestroomde menigte kon bevatten. Na begroeting van verschillende vertegenwoordigers van andere kerken en onzer Unie, verklaarde onze nieuwe voorganger in treffende bewoordingen niets onder ons te willen weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. Na de prediking volgden eenige toespraken, terwijl het koor een paar schoone liederen zong. De meer intieme begroetings-samenkomst vond plaats in eigen lokaal.

Om 7 uur zag men weer een groote schare bijeen, hartelijk applaudiseerend toen Ds. en Mevrouw Barendregt binnen traden. Toespraken en liederen wisselden elkaar aangenaam af. Zoowel Zusterhulp als het zangkoor zongen passende liederen. Ook kinderen van de Zondagsschool en de kleine Meisjeskrans namen deel aan het spontane welkom! Gasten waren er uit Amsterdam, Utrecht, Den Haag en zelfs uit Hengelo en Arnhem. Ook langs telegrafischen weg en per brief waren hartelijke blijken van medeleven ingekomen. Gewis is voor onze gemeente een nieuw tijdperk aangebroken. Wij willen werken en strijden met onzen voorganger, die ons, zij het soms langs hooge baren, wil leeren het recht des Heeren, den Weg naar „huis”!

Voor den scriba,
G. H. t. B.

III

JOHANN GERHARD ONCKEN.

(Levensschets, gelezen op de 2e dag der Unieverg. te Hengelo (O.), Dond. 12 Juli).

IV.

(Slot.)

In April 1834 werd Prof. Sears uitgenoodigd te willen komen om de wensch der broeders te vervullen. In den avond van den 21sten April 1834 werd de belijdenis des geloofs afgelegd in Onckens woning, Englische Planke no. 7 te Hamburg, en op den avond van den volgenden dag zoo tusschen acht en negen uur trok er een kleine schare de Zandpoort uit, om de heilige handeling te voltrekken. Daar wachtte een christelijke vriend, die een boot bezat, en voer met het kleine troepje naar den anderen kant van de Elbe, naar Steinwärder. Daar daalden allen een voor een af in de golven der rivier, en de uitdrukkelijke inzetting van den Heiland werd onder grooten zegen aan hen voltrokken. Dr. Barnas Sears, Professor aan het Hamiltoncollege in Noord-Amerika, doopte in deze oogenblikken Johann Gerhard Oncken, diens vrouw Sara Oncken, Diedrich Lange, schoenmaker, Henriette Lange, vrouw van D. Lange, Heinrich Krüger, schoenmaker, Ernst Buckendahl, spiegellijstmaker en Johannes Gusdorff, linnenkoopman, een Joodsch proseliet.

Den volgenden dag, 23 April 1834, kwamen de pasgedoopten in Onckens huis bijeen om zich tot een Gemeente van Jezus te organiseeren. Sears gaf den raad, een leeraar en voorzitter te verkiezen. De keuze viel met algemeene stemmen op Oncken, die door gebed en handoplegging plechtig door Sears tot het ambt werd geordineerd. Daarop werd voor het eerst volgens Apostolische ordening het heilig Avondmaal gevierd, waarbij alle zeven elkander plechtig beloofden, alle ordeningen van het huis Gods te onderhouden, de tucht te beoefenen en elkander te steunen en aan elkander vast te houden, er mocht dan komen wat er wilde.

Van nu af aan werd er geregeld elken Zondag godsdienstoefening gehouden. Daar een christelijk gezinde Senator hoofd van de politie geworden was, had men van die zijde voorloopig rust, vooral daar deze, Dr. Hudtwalcker, de

arbeid, door Oncken verricht, voor zeer gezegend hield. Maar in de religieuze kringen van Hamburg kwam een storm van tegenstand los. Spoedig zag hij zich genoodzaakt de „Nedersaksische Tractaatvereeniging" los te laten, daarop werd hem het werken in de Zondagsschool onmogelijk gemaakt, vele vrienden in de Independentengemeenten keerden hem den rug toe enz. Door deze dingen werd echter de band tusschen Oncken en de kleine Gemeente des te meer gesterkt.

Onckens verdere leven „in dienst des Heeren en Zijn gemeente".

Voor de kleine gemeente was Oncken een werkelijke Herder en Leeraar. Oncken stelde in 1837 met Julius Köbner een geloofsbelijdenis op, die in 1847 met medewerking van G. W. Lehmann definitief werd vastgesteld. Köbner was op 17 Mei 1836 lid geworden en 13 Mei 1837 was Lehmann te Berlijn gedoopt, terwijl tevens de eerste Baptisten gemeente te Berlijn werd gesticht. Dit drietal vormde het bekende „klaverblad".

De door Oncken opgerichte boekhandel bestaat nog onder de firmanaam: J. G. Oncken Nachf., G. m. b. H., Verlagshaus der Deutschen Baptisten in Kassel.

In 1844 gaf Oncken het eerste tijdschrift uit: „Das Hamburger Missionsblat". Hij deed ook nieuwe uitgaven van de geheele Bijbel en verschillenden van het Nieuwe Testament het licht zien. In Januari 1871 kon hij mededeelen, dat sedert Juli 1870, dus in zes oorlogsmaanden, 128.000 Duitsche en Fransche Bijbels en 2 millioen tractaten in de lazaretten verdeeld werden.

Onvermoeid was Oncken in zijn vele z.g. collectereizen. Oncken voedde de leden der gemeente op tot blijmoedige gevers voor het Koninkrijk Gods. Maar op de inspannende collectereizen in het buitenland bracht hij de ontbrekende gelden bijelkaar, die noodig waren voor het onderhoud van de door hem aangestelde evangelisten, kerkgebouwen, de door hem gestichte Predikerschool, waarvan hij de eerste leeraar was en als grondkapitaal van de door hem gestichte Predikanten-invaliden, weduwen en weezenkas. (Zooiets als òns pensioenfonds).

Op een van die collectereizen vraagde men Oncken eens, hoeveel evangelisten (Missionare) hij in Duitschland had. Hij gaf ten antwoord: „7000!" „U heeft mij niet begrepen, wij wilden graag het aantal evangelisten weten, niet het aantal leden der gemeente!" Oncken herhaalde: „7000! Bij ons in Duitschland is *elke Baptist een evangelist!"*

Dat dit toen ter tijd werkelijk zoo was, blijkt reeds uit enkele te noemen feiten.

In 1837 werd de gemeente gesticht te Berlijn, Oldenburg en Stuttgart. In 1840 te Jever en Bitterfeld in Saksen en daarna in Bayreuth. In 1841 in Salzgitter, in 1842 te Goslar. En zoo ging het maar voort.

De te Hamburg bekeerde handwerksleerlingen werden, als zij weer verder trokken, door Oncken rijkelijk met tractaten uitgerust. De te Hamburg gedoopte kleermaker Knaur had in zijn vaderland 30.000 tractaten, vele Bijbels en andere boeken verdeeld en vergaderingen gehouden. Daarop kwam Oncken, doopte de geloovigen en stichtte een gemeente.

Toch ging Oncken niet overhaast te werk. Toen Oncken bijv. in 1838 door Hessen reisde, wilden Grimmel en enkele vrienden te Marburg door hem gedoopt worden. Hij gaf ten antwoord: „Daarvoor ken ik u nog te weinig schrijf mij maar nu en dan en lees ijverig en biddend het Woord van God, in 't bijzonder het Nieuwe Testament".

In de daarop volgende correspondentie heeft Oncken „schriftelijk bijna de geheele Handelingen der Apostelen verklaard", en pas toen hij van zijn kant overtuigd was van de echtheid van het genadewerk doopte hij hen, toen hij in 1840 weer te Marburg kwam.

Spoedig ging hij nu ook over de grenzen, en er ontstonden daardoor gemeenten te Memel, Estland, Litauen, Lettland, Denemarken, Zweden, Oostenrijk en Hongarije.

In Nederland werden de eerste zeven door Julius Köbner gedoopt. Spoedig daarop kwam Oncken zelf op bezoek in ons land.

In 1864 ging Oncken voor de eerste maal naar Noord-Rusland en doopte te St. Petersburg zeven geloovig gewordenen. In den herfst van 1869, toen Oncken reeds in zijn zeventigste levensjaar was, ondernam Oncken nog een hoogst moeilijke reis naar Zuid-Rusland door Galicië. Toen werd de eerste Nationaal-Rus gedoopt, eigenlijk bij vergissing mee-gedoopt met anderen. De vorigen waren hoofdzakelijk z.g. Duitsch-Russen. Deze eerste Nationaal-Rus doopte enkele weken later drie andere geloovig geworden Russen en later nog een en twintig. Toen was het werk in Rusland ook niet meer te keeren. Tot bij de Perzische grenzen en aan de Caspische zee werden zielen bekeerd door medewerkers van Oncken en in Tiflis kon een Gemeente gesticht worden. In Zuid-Afrika werd eveneens een gemeente gesticht en zelfs in China werd een Duitsche Baptisten-zending begonnen.

Spurgeon, die hem en zijn werk goed kende, noemt hem den „Apostel Paulus van Duitschland". De directeur van Regent's Park College te Londen, Joseph Angus D. D., verklaarde: „Geen man verdient het meer, onvergetelijk te blijven en geëerd te worden door de in en door hem werkende genade. Oncken heeft meer gedaan voor de verbreiding van de evangelische waarheid op het continent dan iemand anders in deze eeuw."

Op 2 Januari 1884 is Oncken overleden.

Tijdens de rouwdienst sprak Pielstick, Onckens opvolger als ouderling der Hamburger gemeente: „De ontslapene was niet slechts de stichter en ouderling dezer gemeente, maar de stichter van het Baptisme in Duitschland en de waardige representant daarvan. Met zijn heengaan is een ster van de eerste grootte aan den zendingshemel verbleekt. . . . ."

Zijn vriend Julius Köbner zeide: „Ik zie in den geest meer dan 30.000 kinderen Gods met ons vergaderd, die allen met het hart verwandt zijn met de dierbare overledene."

Dat was natuurlijk nog maar een klein getal in verhouding tot allen, die door den arbeid van Oncken en zijn medewerkers tot bekeering gekomen waren.

De Heer geve ons genade, het geloof en de werken van de grooten in Gods Koninkrijk, vooral in onze gemeenschap, na te volgen.

Deventer. G. BOURITIUS.

In hoofdzaak bij deze studie gebruikt Jos. Lehmann, Geschichte der deutschen Baptisten, en een artikel van C. A. Flügge, Johann Gerhard Oncken, ein apostolischer Pionier.

III

IN HET HOL VAN DEN LEEUW.

Onder bovenstaand opschrift lezen we in „Ons godsdienstig leven", vrijzinnig christelijk weekblad, onder de rubriek kerknieuws het volgende:

„Het is een zeer verblijdend teken, dat juist in deze bewogen tijden, in Rome, ja in geheel Italië, de Protestantse kerken en groepen sterk toenemen in groei en bloei. De paus sprak in een rede tot de leiders der Italiaanse jeugd gehouden, deze merkwaardige woorden: »Italië, het zo door God gezegende land, met het geloof en de beschaving, is er toe gebracht een missieland te worden voor de Protestantse propaganda«.

Dat het hoofd der Roomse Kerk niet geheel ongelijk heeft, ja met recht over de steeds wassende invloed spreekt leren ons de volgende gegevens:

De Waldenzen bezitten 68 kerken, waarvan twee te Rome, zij geven een eigen weekblad uit, »La Luce« (Het Licht), dat een der krachtigste propaganda-middelen genoemd mag worden.

De Baptisten de echte zendelingen van het evangelie van Christus, arbeiden, dank zij de krachtige steun van Amerika, in 85 plaatsen.

In Rome, de stad van den paus, verkondigen zij de ware blijde boodschap in vier kerken. Hun maandblad »Il Testimonio« (De Getuige) mag zich in een steeds groeiend aantal lezers verheugen).*

Het Leger des Heils, dat ook hier niet ontbreekt, heeft 17 kerken; de Lutherse Kerk telt ongeveer 20.000 leden (in de noordelijke provincies).

Dat de grote Bijbelgenootschappen dit uitgestrekte arbeidsveld niet verwaarlozen is te begrijpen. In Rome vindt men zowel de Italiaanse vereniging tot verspreiding van de Bijbel »Fides et Amor« als de vereniging tot bescherming der Italiaanse Protestanten, verder nog talrijke Zondagsscholen, jeugdverenigingen enz.

Hoe Rome deze dragers van het Evangelie van Jezus Christus bestrijdt, kan men lezen in een tijdschrift voor de jeugd, waar Antonio Colazzi schrijft: »In onderscheiding van de Godlozen, de protestanten en de afgodendienaars, weet gij, roomse lezers, enz.«

Onze plaats is dus, volgens deze roomse schrijver, tussen Godlozen en Godloochenaars.

De paus zelf zegt in zijn bovenvermelde rede, als hij wijst op de groeiende propaganda der Protestanten: »Een uitgebreid net van hinderlagen, verwoestingen en vernietigingen spant zich van de Alpen tot de Etna uit....«

Het begint te dagen, ook in Italië!"

We zijn blij met de activiteit van onze broeders en zusters in Italië. De Baptisten kunnen het nu eenmaal niet laten te spreken hetgeen ze gehoord en gezien hebben. Ze willen verkondigers zijn van het Evangelie van Jezus Christus.

Dit overgenomen bericht mag in geen geval onze hoogmoed strelen!

We willen hier enkel wijzen op de objectieve weergave van het feit, dat het Protestantisme in Italië groeit, sterker wordt. Reeds vaker heeft deze objectiviteit in de vrijzinnige pers ons verblijd.

God zegene *allen*, die in Italië alleen de eer van Christus Jezus zoeken.

Hij make ons getrouw, om hier in Nederland onze boodschap te brengen.

d. H.

* Cursivering van ons.

III

ZUSTERHULP.

Ontvangen:

van afd. Hoorn voor de Congo f 10.91
" " Den Haag-Oost
voor de Congo - 5.—
Contributie - 1.—
" " Apeldoorn
voor de Congo - 5.75

Zelfverl. week.

Waarde zrs. en brs.

Als er buiten op straat dikke druppels vallen, dan weten we, dat er een flinke regenbui in aantocht is.

Ik moest daaraan denken, toen de eerste giften van de zelfverl. week binnen kwamen. Het waren dikke druppels en en ik heb me dan ook al heelemaal voorbereid, om de bui te ontvangen. En nu ik zoo de getallen eens overzie, geloof ik in de vóórteekenen niet bedrogen te zijn. Al komt dat in de natuur wel eens voor.

Toch ben ik bevreesd, dat hier of daar een br. of zr. is, die ons wel een dankoffer toegedacht had, maar nog niet op onze giro overschreef. Houdt uw offer niet terug! Gij hebt het immers voor den Heer gedaan!

Hieronder onze eerste verantwoording. Over 14 dagen hopen we alles binnen te hebben en de rest te verantwoorden.

Zr. F. H. P. te Hoorn	f 3.85
Fam. R. te Leiden	- 2.—
E. de H. te Heerenveen	- 1.20
S. v. d. M. te Heerlen	- 1.27
Den Haag	- 17.67
Apeldoorn	- 8.35
Stadskanaal	- 71.25

Allen zeer hartelijk dank.

Met zr. groet,

A. BOITEN—Attema,
Penningm.esse.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.
Giro van J. Boiten no. 223958.

III

MEDEDEELINGEN

Een desbetreffend schrijven gericht aan de Commissie der Unie maakt deze er áttent op, dat de mededeeling van Ds. J. Louw gedaan op de morgenvergadering van den 2den dag der Algem. Vergadering te Hengelo (O). in ons orgaan „De Christen" niet is opgenomen. De Commissie vindt het jammer, dat dit niet gebeurd is. Ze is van gevoelen, dat het alsnog moet geschieden ten einde mogelijke verkeerde indrukken geheel weg te nemen en doet dit als volgt:

Naar aanleiding van een desbetreffend schrijven constateert de commissie der Unie, dat voormelde mededeeling niet is gepubliceerd, hoewel dat onder de omstandigheden had moeten geschieden. De mededeeling bij monde van Ds. J. Louw gegeven luidde ongeveer aldus:

a) dat de Commissie der Unie na sluiting van de vergadering van den eersten dag der Unie-vergadering een samenspreking gehad heeft met de afgevaardigden van de gemeente Muntendam;

b) dat uit deze samenspreking is gebleken, dat de gemeente Muntendam van de meening is uitgegaan, dat art. 7 van het huishoudelijk reglement der Unie *niet* van toepassing is op het studiefonds en deze meening baseerde op een vermeende verklaring op de voorlaatste Unie-Vergadering te Sneek gedaan. Naar het gevoelen der Commissie is hierdoor de houding van de gemeente begrijpelijk geworden.

J. W. WEENINK, U.-S.

De gemeente *'s-Gravenhage-Oost* deelt mede Ds. A. P. Barendregt te Haarlem bereid gevonden te hebben haar met ingang van November a.s. als tijdelijk Predikant* te dienen; zij vertrouwt hierin van God gezegend te zullen worden.

De Heere geve, dat zoowel te Haarlem als te Den Haag door Z.Eerw. vruchtbaren arbeid moge worden verricht.

Met hart. broedergroet,

de Secretaris,
C. MEIJNER.

* Bedoeld wordt zeker: consulent? E.-R.

Ds. J. Jeronimus van Den Haag heeft voor het beroep van de gemeente 2e Exloërmond bedankt.

Het adres van br. K. Brongers is thans: *Hoorn*, 't Keern 7.

Penningmeesters!

Wilt U mij de contributie en de bijdrage voor het Studiefonds van Uwe Gemeente voor het 1e halfjaar 1934/5 spoedig inzenden?

Bij voorbaat dank.

Te Uwer bediening volgt hieronder het bedrag wat Uwe Gemeente heeft te betalen.

Almelo	f 34.65	Harlingen	- 48.30
Amsterdam	- 56.—	Heeg	- 8.10
Arnhem	- 10.50	Heerlen	- 18.20
N.bergum	- 35.70	Hoogezand	- 32.55
Deventer	- 33.60	Hoorn	- 8.40
Drachten	- 10.85	N. Pekela	- 42.35
Enschedé	- 15.75	NWeerdinge	93.10
Eindhoven	- 21.—	Sneek	- 38.85
E.E.veen	- 64.40	Stadskanaal	- 131.25
Foxhol	- 15.75	Stavoren	- 24.15
Den Haag ZBS	- 70.70	Vriescheloo	- 59.85
Groningen	- 198.10	Workum	- 18.20
Haarlem	- 57.40		

Gemeenten, die subsidie ontvangen verzoek ik het verschuldigde *niet* in te zenden. Het wordt met het hun komende verrekend.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Dinsdag 9 Oct. j.l. bevond zich op de voormalige Zuiderzee de „Rehoboth" eigendom van de familie Kluin—Kluin—Beukema. In het onvoorzien opkomend noodweer leden zij schipbreuk. Alles wat zij bezaten verdween in de golven. Na een viertal moeilijke uren werden zij, met hun kindje van ongeveer twee maanden, door een sleepboot den haven van Urk binnen gebracht. Br. en zr. Kluin missen thans ook hun middel van bestaan. De gemeente Deventer, waarvan deze br. en zr. lid zijn, was, gesteund door enkele vrienden, in staat hun 80 gulden te zenden benevens eenige kleedingstukken, teneinde in de eerste behoeften te voorzien.

Er heeft zich een comité gevormd van personen uit verschillende steden.

Ons Kerstnummer 1934 is in aantocht!

Helpt gij mee Kerststemming te brengen in duizenden huisgezinnen?

dat zal trachten gelden te verzamelen, teneinde dit beproefde gezin aan een nieuwe bestaansmogelijkheid te helpen door hen in staat te stellen een ander schip te koopen.

We gelooven dat er onder de lezers van „De Christen" zullen zijn, die daarvoor iets wenschen bij te dragen. We zagen gaarne dat zij hun giften zonden aan Ds. J. Louw, die lid is van de Nat. Commissie, bovengenoemd. Zijn gironr. is 102064.

III

CORRESPONDENTIE

A. A. H. te R. Dank voor het toegezonden artikel. 't Wordt natuurlijk geplaatst.

Gaarne zal ik t. z. t. dat gedicht en de toelichting ontvangen.

E.-R.

H. P. te L. „The good report", van Juni 1933, ontvangen. Het laatste nummer was zeker niet in Uw bezit. Het boekje over handoplegging zal ik zeer gaarne van U ontvangen. Ik krijg dan meer een algemeen overzicht, hetgeen nodig is, om zich een mening te vormen.

E.-R.

N. E. en G. F. Uw ingezonden bleef wegens plaatsgebrek nog eenmaal overstaan.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 9 November 1934 No. 2343 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

ATTENTIE!

Vanaf 19 November is het adres van de redactie:

Utrecht, Kerkstraat 28 bis.

* * *

De redacteuren hebben zich voorgenomen, beginnende met dit nummer in de nieuwe spelling te gaan schrijven. We verzoeken alle correspondenten, schrijvers en schrijfsters vriendelijk, om — indien zij daartegen geen gewetensbezwaar hebben — dit voorbeeld te volgen. E.-R.

III

LEIDING.

(Toespraak van Ds. J. W. Weenink, gehouden op de 12e jaarlijkse vergadering van de Broederschap van voorgangers te Leeuwarden).

Wat mij genoopt heeft om in mijn openingswoord u bij „leiding" te bepalen, is niet moeilijk te zeggen. Op onze agenda staat o.a. bespreking van het onlangs verschenen boek: „Wat is de Oxford Groep?" en het is het hoofdstuk aan het zoeven genoemde onderwerp gewijd, dat mij „geleid" heeft.

Wij voorgangers zijn geroepen om te leiden.

Het democratisch karakter onzer gemeenten maakt dit deel onzer taak lang niet gemakkelijk. Willende en moetende leiden zijn wij dikwijls in grote verlegenheid en vragen zelf om leiding. Hoe krijgen wij die?

Nu is de Oxford Groep in een handomdraai klaar met het vraagstuk. Men zit maar een wijle stil en luistert en aanwijzing wordt stellig en zeker gegeven. Komt die niet, dan moet men zich afvragen of men zich wel geheel aan God heeft overgegeven.

Maar zo eenvoudig als de Groep het voorstelt is de kwestie toch niet. Denk aan ons onderbewustzijn, aan de meta-psychologie met haar telepathie, helderziendheid en voorstellingsvermogen.

* * *

We kunnen dunkt mij voor de beantwoording niet beter doen dan ons tot iemand wenden, van wie wij zeker weten, dat hij van boven geleid werd: Paulus.

De apostel werd, voor zover ik oordelen kan, op drieërlei wijze geleid. En waar hij vlees is van ons vlees en been van ons been, daar mag de drieërlei wijze, waardoor hij zijn weg vond, door ons veilig overwogen worden tot persoonlijk voordeel.

God leidde Paulus door Zijn wil op de ziel van den apostel af te drukken.

Eens had deze sterk de indruk, dat hij niet in Azië moest gaan en dat die indruk regelrecht van God kwam. Wat hij aanvoelde, was een slagboom op de weg, door verstandelijke overwegingen aangewezen. Azië toch was veel volkrijker en veel meer gezien dan de landelijke gewesten van Phrygië en de apostel was natuurlijk geneigd naar de bevolkingscentra te trekken. Hij handelde naar het goddelijke moeten en niet naar de door het verstand gesteunde neiging zijns harten.

Wij doen goed om onder de pressie van Gods Geest het voorbeeld van Paulus te volgen.

Maar hoe weten wij, dat onze bewustwording van een zekere plicht z'n oorsprong in God vindt? Onze menselijke natuur is immers zeer gecompliceerd?

Dat is niet gemakkelijk te zeggen. Toch kunnen wij er iets van zeggen. Zij komt niet voort — en daarvan zijn wij ten volle overtuigd, uit onze sympathieën, noch uit onze antipathieën. Zij is in den regel in strijd — als in het geciteerde geval van Paulus — met wat wij zelf als aangewezen oordelen. Zij draagt niet het karakter van een verzoek of wens, maar dat van een bevel. En wij gevoelen bij ongehoorzaamheid dat wij iets heiligs, reins, geweld aandoen.

* * *

God leidde Paulus door middel van dwingende omstandigheden.

Schrijft de apostel niet in z'n brief aan de Galatiërs: „En gij weet, dat ik door zwakheid des vleeses het evangelie de eerste maal verkondigd heb". Paulus had blijkbaar geheel andere plannen. Hij moest ze echter opgeven, omdat hij zich lichamelijk daarvoor ongeschikt gevoelde. Waarschijnlijk verwijst hij hier naar een ons onbekende ziekte, die hem dikwijls in zijn arbeid hinderde. In zijn brief aan de Corinthiërs noemt hij deze ziekte „een scherpe doorn in het vlees, n.l. een engel des satans".

Wat een tegenstelling in aanduiding: daar engel des lichts — hier engel des satans!

Och, dat is enkel een factor van afstand en hoogte. Aan de voet van de berg zien de wolken er onheilspellend uit, doch ginds op de top blinken ze als een wonderland. Toen de apostel de Corinthiërs schreef, was hij nog onder de indruk van z'n onmacht om de vurigste wensen van z'n hart vervuld te krijgen. En toen hij later de Galatiërs schreef was hij dankbaar, dat z'n onmacht hem tot hen gebracht had!

Onverbiddelijke omstandigheden hadden hem de weg gewezen.

Dat doen ze ons nog.

* * *

God leidde Paulus door verstandelijke overwegingen.

We zien dat heel duidelijk in den apostel tijdens zijn oponthoud te Troas. Hij komt uit Azië. Vóór hem zee; rechts en links wegen. Welke kant moet hij uit? Hier is geen schip, dat juist wegzeilt, zodat hij het mist. Hier is ook geen stem van boven, die hem zegt hoe hij moet gaan.

Hij is gebonden rustig zee en wegen te bepeinzen en hij doet dat tezamen met Lucas en de anderen. In de nacht krijgt Paulus een gezicht. Dat behoeft ons niet te verwonderen. Hoe vaak toch werken wij in dromenland met materiaal, dat wij des daags hebben vergaderd. En in dat gezicht ziet hij

niet Christus die bevelen geeft, maar een Macedonisch mens met een verzoek op zijn lippen.

Als 's morgens het kleine gezelschapje van zendelingen weer bijelkaar is, vertelt Paulus van zijn droom. En dan lezen wij: „Zo zochten wij terstond naar Macedonië te reizen, besluitende daaruit dat ons de Heere geroepen had".

Het Grieks gebruikt het woord „sumbibazontes" d.w.z. bij elkaar voegende, het leggen van de ene mening naast de andere.

God wil hebben, dat wij ook bij opvallende visioenen onze verstandelijke vermogens gebruiken ten einde Zijn wil en leiding te ontdekken. En is ons verstand ook niet onder Zijn bereik om dienstbaar te zijn aan de volbrenging van wat Hij zich heeft voorgesteld?

* * *

God leidt ons door Zijn wil op onze ziel af te drukken.

Hij leidt ons door middel van dwingende omstandigheden.

Hij leidt ons door middel van een flink gebruik van ons verstand.

Maar bij al deze leidingen hebben wij ene zaak niet uit het oog te verliezen, n.l. dat in ons de volkomen bereidheid en begeerte gevonden moet worden om Zijn wil te doen.

Ik hoop van harte, dat onze conferentie die bereidheid en begeerte opwekt.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Geheimen van Leeuwarden.

Onze Commissie-vergadering.

Alle leden waren tegenwoordig en wij hebben samen lang en breed over allerlei zaken beraadslaagd. 's Maandagsavonds 8 uur zijn wij al begonnen en kwamen 's Dinsdagsnamiddags om 5 uur eerst klaar. Natuurlijk hebben wij in dit tijdsbestek ook ons dutje gedaan, maar toch waren wij 's Dinsdagsmorgens om 9 uur weer aan het werk!

Besloten werd:

1. de uitnodiging van de gemeente te Nieuwe Pekela, om de Algemene Vergadering 1935 te mogen ontvangen, dankbaar te aanvaarden;

2. op verzoek van Dr. J. H. Rushbrooke de vredesresolutie van het Berlijner Congres aan onze regering en pers door te zenden;

3. de gemeente Vrieschelo zo mogelijk aan een spreker te helpen voor de Unie-avond;

4. aan de Ned. Chr. Radio Ver. een bedrag van f 100.— te zenden ten behoeve van z'n jubileumfonds, en de gemeenten eraan te herinneren, dat in het najaar de jaarlijkse collecte voor U. R. C. wordt gehouden;

5. om, gehoord het rapport van de Contact-commissie, br. J. B. de Neef van Vrieschelo voor alle onze gemeenten beroepbaar te stellen;

6. om naar aanleiding van een schrijven van de gemeente Sneek, waarin gevraagd wordt hoe moeilijkheden in de gemeente te voorkomen bij ongevraagd ontslag van een Voorganger, de broeders J. Louw en J. W. Weenink op te dragen te onderzoeken op welke wijze ontslag en emeritaat van voorgangers geregeld kan worden;

7. om de redactie van „De Christen" op te dragen te onderzoeken of de uitgave van evangelisatie- en kinderlectuur mogelijk is en op de voorjaarsvergadering der commissie voorstellen te doen en te rapporteren en dat ondergetekende als voorzitter zal fungeren;

8. om, gehoord het rapport van de broeders Barendregt en Weenink, ons weekblad „De Christen" met ingang van 1 Jan. '35 in eenzelfde formaat wekelijks te doen verschijnen en wel 1 × per maand 8 pag. en de overige keren 4 pag. en de abonnementsprijs te bepalen op f 2.60.

De Commissie voor de inw. zending rapporteerde, dat ze de broeders K. Brongers, G. Tijman en H. Wolters heeft benoemd tot colporteur-huisbezoeker.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

GESPREKKEN

uit de Predikanten-vergadering gehouden 24 en 25 Oct. te Leeuwarden.

Het mag U spijten, dat U niet Voorganger van een Baptiste gemeente is. Die heeft het toch maar wat fijn. 's Zomers buitenlandse reizen, bijv. naar Berlijn en als na de terugkeer de zaken in eigen gemeente weer wat geregeld zijn, zoekt hij de beste trein uit om één der aardigste vergaderingen te bezoeken, die hij kent: de predikanten-vergadering, die ongeveer in de derde week van October gehouden wordt.

Achterdochtige, volgens hun inzicht achteruitgestelde, geesten hebben in deze samenkomsten samenscholingen en -zweringen gezien, waarin de bezoekers bezig waren duistere plannen te smeden ten opzichte van schuldeloze besturen en gemeenteleden. Maar U moest ons eens kunnen zien. U zou al-maar-door genieten en ik ben er zeker van dat U plotseling zou aanstemmen: „Hoe lieflijk is het dat zonen. . . ."

Het is mij een voorrecht U iets te mogen vertellen van de twaalfde vergadering der broederschap van Baptiste predikanten, gehouden 24 en 25 Oct. te Leeuwarden.

Het bestuur is natuurlijk permanent; niet perkament zoals sommigen willen beweren. Wel dreigt soms een bestuurslid te bedanken, maar dan wordt hij onmiddellijk weer door allen genoodzaakt de terugtocht te aanvaarden.

Nadat meerdere broeders gedankt hebben voor de behouden aankomst en bidden om gezegende dagen, neemt de voorzitter br. J. W. Weenink het woord. Hij bepaalt ons in zijn openingswoord bij de leiding van God in 't leven van Zijn dienstknechten. Vooral dengenen, wie „de leiding" steeds een probleem is, zou ik willen raden de toespraak, die in ons blad zal worden afgedrukt, te lezen.

Br. Visser, Sneek, heeft zijn roem als kroniekschrijver van de broederschap ten volle gehandhaafd en het horen lezen van zijn notulen is als een bouquet bloemen op een welvoorziene tafel. Iedereen geniet ervan.

Onze oude br. Kuipers, vroeger Voorganger, 't laatst in Deventer, nu in Amsterdam zendt steeds een hartelijk schrijven. Ook br. G. Visser, Noordbergum, die wegens ziekte afwezig moest zijn groette schriftelijk.

Ik zal U nu niet verder met zakelijke mededelingen lastig vallen. Wij zijn ook altijd blij als dat gedeelte achter de rug is en we naar inleidingen mogen luisteren, waarop in de regel goede besprekingen volgen.

Ongetwijfeld hebt U wel eens gehoord of gelezen van de Oxford-groep, een godsdienstige beweging, die vooral in de meer gegoede kringen geweldig om zich grijpt. Men verwarre Oxford-groep niet met Oxford-beweging. Laatstgenoemde is een Katholieke herleving in de engelse Staatskerk. De Oxfordgroep is geen godsdienstige sekte, waarvan men lid kan worden, ze is geen vereniging, die contributie's int en insignes geeft; ieder die sympathie heeft tegenover de vier absolute eisen is daarmee gepromoveerd tot „lid". Deze zoekt mensen op, die dezelfde toeneigingen hebben ten opzichte van de groep en met hen houdt hij een samenkomst in de een of andere huiskamer; een samenkomst, waarin het heel ongedwongen toegaat; een samenkomst, die niet op bepaalde tijden gehouden wordt, maar dan wanneer iemand van de groep of een belangstellende die organiseert.

De vier absolute eisen der groep zijn:

Algehele eerlijkheid, reinheid, onzelfzuchtigheid en liefde.

„Om geestelijk te worden wedergeboren en zo te leven, dat deze vier punten werkelijk ons leven naar God

leiden raadt de Oxford-groep aan:

Het *delen* onzer zonden en verleidingen met een ander Christen, die zijn leven aan God heeft overgegeven en dit delen gebruiken als een *getuigenis* om anderen, die nog onbekeerd zijn, te helpen tot het erkennen en bekennen hunner zonden.

Overgave van ons leven, ons verleden, heden en toekomst, in Gods handen en aan Zijn bestemming.

Vergoeding van alles aan allen die wij direkt of indirekt hebben te kort gedaan.

Het *luisteren* naar, het aannemen van, en het vertrouwen op Gods *leiding* en het volbrengen ervan in alles wat wij zeggen en doen, in 't grote zowel als in 't kleine."

Wat bij de groep op de voorgrond treedt is het elkander belijden der zonden, het elkaar biechten, het openlijk spreken over een zondige macht in het leven. Voorts wordt ook de nadruk gelegd op het goed-maken, wat men in zijn zondigen, in zijn vorig leven bedorven heeft. Veel waarde wordt verder gehecht aan het stil worden voor God, het luisteren naar de stem, die leiden zal.

Br. J. W. Weenink leidde dit onderwerp in. De bespreking was verbazend interessant. Enkelen onzer zagen als een Jakobus vooral de practische resultaten van de groep, anderen proefden met dogmatische tong de inhoud hunner schriften en meenden te moeten vaststellen, dat de duurste waarheden het minst naar voren gebracht werden als: het geestelijk-dood-zijn van de mens in zonden en misdaden, het offer van Jezus Christus, door Wiens bloed wij verzoend moeten worden. In 't algemeen kwamen we tot de conclusie dat men eerst enkele „huiskamer"-vergaderingen zou moeten meemaken, wilde men zich een zuiver oordeel kunnen vormen. Zeker is dat zo, maar m.i. niet zo *heel* zeker. Ik herinner mij, dat ik voor enkele weken in een auto langs de Vecht reed en een gesprek over de groep had met een dame. Deze zeide ook haar oordeel te willen opschorten, totdat zij de invloeden van enkele vergaderingen had ondergaan. Ik was van andere overtuiging; de zuivere neerslag hunner beginselen vindt men in hun boeken en men moet een beweging niet beoordelen naar de bovenbouw, maar naar de onderbouw. Wanneer de onderbouw van een godsdienstige opleving niet Jezus Christus en Zijn kruis is, dan hebben wij te doen met gepleisterde graven, wel heel mooi gepleisterd, maar altoos nog graven.

Intussen wenste ik wel dat de vier absolute eisen eens door U in overweging werden genomen. Misschien kunt gij, „zuiver-gefundamenteerde", nog wel iets leren.

(Wordt vervolgd). HUIZINGA.

ZENDING.

William Carey.

(Levensschets door Ds. J. W. Weenink gelezen op den tweeden dag der Unievergadering te Hengelo (O.)

Het is den 9den Juni j.l. een eeuw geleden, dat de baanbreker van de nieuwere Zendingsbeweging en de vader van het Zendingsgenootschap der Baptisten in Londen, gestorven is. Waar wij zelve door mevr. Dr. M. Bentley, zr. Jacoba Feisser, zr. Geertruida Reiling en br. H. Doornkamp in nauwe betrekking gekomen zijn tot een van de zegenrijkste voortbrengselen van William Carey, zal een nadere kennismaking met hem in dit jaar van zijn honderdsten sterfdag ons meer dan welkom zijn.

William werd den 17en Augustus 1761 in een weversgezin te Paulersbury, midden Engeland, geboren. Als jongen legde hij groote liefde voor boeken over geschiedenis, natuurkunde en reizen aan den dag. Columbus was zijn held. Maar het boek, waaraan hij zijn geheele hart verpand had, was dat van de schepping. Beter dan eenige andere jongen van zijn leeftijd had hij zich vertrouwd gemaakt met de eigenaardigheden van de planten, boomen, vogels en insecten van zijn dorp en omgeving. Zijn slaapvertrekje was een volière, waaraan hij dagelijks alle zorgen besteedde. Latijn en Grieksch leerde hij spelenderwijs bij een werkman, die voor dokter had gestudeerd, maar vanwege een bandeloos leven zijn doel niet heeft kunnen bereiken. Toevallig ontdekte hij bij dezen eenige klassieke werken, die zijn lust om oude talen te kennen, opwekten. En weldra was hij verder in ze gevorderd dan zijn leermeester. Aan bijzondere leergierigheid paarde hij taaie volharding. Eens klom hij in een boom om een nest te bemachtigen. Halverwege echter viel hij er uit. Opnieuw klauterde hij naar boven en opnieuw viel hij er uit. Voor den derden keer probeerde hij het en voor den derden keer viel hij eruit en brak daarbij zijn been. Toen hij bijna genezen was en zijn moeder hem een oogenblik alleen had gelaten, klom hij weer in den boom en kreeg het nest. Carey is zijn geheele leven geweest een klimmer zonder of met gebroken beenen!

Op veertienjarigen leeftijd deed zijn vader hem bij een schoenmaker in de leer. In de werkplaats maakte hij kennis met een ouderen schoenmakers-leerling, die niet alleen voor zijn baas, maar ook voor zijn Verlosser en Zaligmaker ijverde. Aanvankelijk hadden de gesprekken over den Heiland op William geen invloed. Langzamerhand echter werd dat anders en op 17-jarigen leeftijd ervoer hij de heerlijke vernieuwing des harten, die Jezus geeft.

Een weinig later werd hij machtig aangegrepen door de reisverhalen van kapitein Cook, wiens vermoording op een der eilanden van de Stille Zuidzee, geheel Engeland ontroerde. De kinderlijkheid en de barbaarsche wreedheid van de Zuidzee-eilandbewoners vervulden hem met liefde en weerzin beide. Velen hunner waren kannibalen. „Zij zouden geen menschenvleesch eten", zeide hij, „indien zij Christus kenden". Diepe ontferming over ze greep hem aan en de vurige begeerte werd in hem wakker om de eerste te zijn, die ze van Christus ging vertellen.

Van toen af voelde hij de duisternis van het heidendom. Dag en nacht droeg hij de ongekerstende volken der wereld op zijn hart. Hij bestudeerde de Heilige Schrift en bevond, dat zij de volgelingen van Christus uitdrijft om te evangeliseeren. Uren achtereen bracht hij door in smeekingen tot God. Hij stelde zich op de hoogte met de lotgevallen van de zendelingen der Hernhutters en werd een vurige voorstander van Wilberford, die een kruistocht ondernomen had tegen de slavernij. Hij weigerde langer suiker te gebruiken, omdat hij ze bevlekt achtte met slavenbloed. Intusschen openden een nauwgezette overweging van het Nieuwe Testament en de begeerte om Jezus' voetstappen te drukken hem de oogen voor den doop der geloovigen met het gevolg, dat hij den 5den October 1783 op 23-jarigen leeftijd in de rivier gedoopt werd. De kleine Baptiste gemeente te Moulton zag in hem een geschikte voorganger. En zoo geschiedde het, dat hij bij zijn schoenmakerij het voorgangerschap waarnam. Hij legde zich bij zijn schoenlapperij en zorgen voor de gemeente toe op talenstudie en maakte zich vertrouwd behalve met het Latijn en Grieksch ook nog met Hebreeuwsch en Nederlandsch. In het evangelie ontwaarde hij een wereldomvattende boodschap, en zag de taak, die de Heer Zijn volgelingen oplegt, als wereldomvattend. Tot zijn verwondering en teleurstelling bemerkte hij, dat niemand er zoo over dacht als hij en dat hij als een stem was roepende in de woestijn. Het scheen hem toe alsof hij te midden van een wereld van blinden de eenige was, die de oogen had geopend gekregen. Hij trachtte elke voorganger te overtuigen, dat de gemeenten van Christus' wege geroepen zijn om zich over de heidenen te ontfermen en ze het evangelie te brengen en dat ze daarmede vanwege de ontzettende nooden geen oogenblik langer mochten wachten. Maar men schudde het hoofd over deze dweperij en bleef het hart gesloten houden voor zijn pleidooien. Als voorganger van een gemeente te Leicester publiceerde hij een pamphlet, waarin hij de christenen met onweerlegbare bewijzen aantoont wat hun plicht is jegens het heidendom, en sommeert om dadelijk met de vervulling van dien

plicht een begin te maken. Het resultaat was nihil. Daarop predikte hij op een vergadering van bondsgemeenten in verteerenden ijver een preek, die om haar welsprekendheid onsterfelijk geworden is, en welker boodschap neergelegd werd in twee aphorismen:

Verwacht groote dingen van God;
Onderneem groote dingen voor God.

Op den volgenden dag, den 31sten Mei 1792, stelde hij met al de warmte van zijn groote ziel op een vergadering van het bondscomité voor om gemeenschappelijk het werk van de uitwendige zending ter hand te nemen. De broeders weigerden en Carey was met wanhoop geslagen. „Zal er dan niets gedaan worden?" barstte hij snikkend uit. Deze kreet trof het hart van Andrew Fuller, een van de aanwezige en meest begaafde voorgangers van die dagen, die van toen af evenals onze held zijn geheele persoonlijkheid in den dienst stelde van de verwezenlijking van het wereldprogramma van Jezus Christus. Hun ijveren had maar magere resultaten bij menschen en gemeenten, die meenden, dat God mans genoeg was om zelf de heidenen te bekeeren en dat de eigen arbeid het geld, dat geofferd kon worden, meer dan broodnoodig had!

Niettemin kon te Kettering op den 2den October van hetzelfde jaar 1792 het Baptist Zendinggenootschap gesticht worden met 14 menschen, waarvan de meeste voorgangers van kleine Baptiste gemeenten, wier invloed niet verder reikte dan den eigen kring. Het was waarlijk een klein begin van kleine luiden, met geen ervaring op het gebied van zending en met geen geld en geen aanzien. Maar klein als zij samen waren, staken zij toch af naar de diepte.

Laat ons even een blik werpen over een deel van West-Europa om de gebeurtenissen te Kettering in het kader van haar tijd te zien. In Frankrijk kookten en schuimden de golven van de verschrikkelijkste revolutie, die er in eeuwen had plaats gevonden. Robespierre kwam juist naar voren als de leider van de radicalen. In ons land stonden de Prinsgezinden bitter tegenover de Patriotten, die sterk sympathiseerden met de Franschen en met hun hulp in 1795 de Oranjes verdreef en de Bataafsche republiek in het leven riepen.

Het was in dezen donkeren tijd, dat 14 eenvoudige, arme mannen een vereeniging stichtten voor den arbeid der zending. Hun geloofsdaad kwam spoedig tot openbaarheid en werkte stimuleerend op Christus-liefhebbende, moedige mannen van allerlei kerken en landen.

In Zeist ging een jaar later de Broedergemeente tot oprichting van een zendingsgenootschap over. In 1795 verrees in Londen een zendingsgenootschap van Protestanten van verschillende belijdenissen; in 1797 stond het Nederlandsch Zendelinggenootschap op; in 1804 het zendingsgenootschap der Episcopalen, enz. enz. Eerdat Carey stierf, hadden bijna alle Protestantsche kerken der wereld hun eigen zendingsgenootschappen.

Onze 14 broeders gaven op de oprichtingsvergadering in de eerste collecte blijk van hun diepen ernst. Een hunner verdiende slechts f 1200.— in het jaar en de meesten moesten zich met inkomens van 200—400 gulden per jaar tevreden stellen. Nochtans bedroeg hun gezamelijke bijdrage p.st. 13.2.6 of f 157.50.

Nu was de grootste zorg, hoe zendelingen te krijgen. God gaf antwoord. Een zekere John Thomas, die als dokter dienst gedaan had bij de Engelsche Oost-Indische Compagnie, was uit Indië in het vaderland teruggekeerd. Hij was Baptist en had een hart van goud. In plaats van persoonlijke belangen te zoeken had hij in Calcutta zijn kennis en tijd zooveel mogelijk gewijd aan de lichamelijke en geestelijke verzorging van de inlanders. Hij vernam, wat er te Kettering door onze 14 broeders gedaan was en stelde zich in verbinding met ze. Een vergadering werd belegd en toen zij bemerkten, dat hij wel gaarne naar Indië terug wilde reizen, benoemden zij hem tot hun eersten zendeling. Hij vroeg echter dadelijk om een metgezel. Nu had Carey die mede aanwezig was, met brandende aandacht naar de verhalen van Thomas geluisterd. Zeven jaren lang had hij den vurigen wensch gekoesterd om een van de eerste gezanten van Christus in de heidenwereld te mogen zijn. Thans scheen het oogenblik aangebroken, waarop die wensch in vervulling zou gaan. Maar hij had zijn vrouw en klein gezin. De reis naar Indië om de Kaap met haar tallooze gevaren van stormen en zeeroovers, had voor dat gezin bezwaren, waarmede rekening moest worden gehouden. Doch het dringen van den Geest Gods werd hem te machtig. Hij stond op en bood zich aan — en Thomas was zoo ontroerd over deze zelfovergave van Carey, dat hij in het midden van allen hem om den hals vloog en kuste. Natuurlijk spraken de financiën een woord mee in de beslissing van de broeders. Zij beschikten over een klein bedrag, niet eens toereikend om Thomas en de zijnen naar Indië te laten trekken. Doch zij waren overtuigd van de bijzondere geschiktheid van Carey voor den arbeid der zending en besloten in deze ook hem te aanvaarden en God te vertrouwen voor het toevloeien der gelden. En zoo zien we het gebeuren, dat hij die ten allen tijde gehoopt had eens naar de Stille Zuidzee te kunnen gaan, naar Indië geleid werd.

(Slot volgt.)

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Samenzwering en Redding.

Hand. 23 : 12—24 : 27.

Les voor Zondag 25 Nov. 1934.

De mislukte moordaanslag.

De vertroosting en verzekering des Heeren had Paulus, om ook te Rome te getuigen.

Een vreeselijk verbond des doods was tegen Paulus opgericht. Door deze samenzwering blijkt wel, hoe Paulus voor het Evangelie van Christus geijverd heeft. Hij heeft eens getuigd: „Ik heb meer gearbeid dan allen", maar hij zou ook kunnen zeggen: „Ik ben meer gehaat dan allen!" Veertig personen hadden een eed afgelegd, dat zij niet zouden eten of drinken, tot Paulus door hen gedood zou zijn. Dus zij zijn allen verhongerd? O neen, want in hun Talmoed was er wel voor een achterdeurtje gezorgd door de bepaling, dat men vrij was van een belofte, indien bleek, dat men die onmogelijk had kunnen uitvoeren. Maar het was hun toch wel veel waard, Paulus onschadelijk te maken. De Overpriesters en Ouderlingen worden mee betrokken in het complot. Zij zullen den Overste verzoeken, Paulus nog eens te doen verhooren door het Sanhedrin, en met behulp van een volksoploop zullen zij dan Paulus midden tusschen de soldaten neerstooten. — Maar de Heer weet van alle dingen. Hij zendt Zijn engelen ter bescherming der geloovigen, en gebruikt ook menigmaal menschenkinderen. Petrus werd door een engel geleid door de ijzeren poorten der gevangenis; bij Paulus zal een jongmensch dezen dienst doen. Het is een zoontje van de zuster van Paulus, die misschien nog maar een kind was, zoodat er niet veel acht op hem werd gegeven, toen hij in de nabijheid van de samenzweerders vertoefde of speelde. Wij weten niets van dezen jongen, zelfs niet eens zijn naam. Hij ging naar de legerplaats en verzocht zijn oom even te mogen spreken. Toen Paulus de boodschap vernam, vroeg hij een hoofdman over honderd, een centurio, den jongen naar den Overste te brengen, hetgeen geschiedde.

Paulus had wèl van den Heer de belofte, dat hij niet behoefde te vreezen, daar de Heer met hem was, maar daarom wees Paulus de natuurlijke middelen tot redding nog niet van de hand. En bovendien zien wij hier ook, dat geen mensch voor den Heer te nietig en gering is, om Zijn instrument te zijn. Als God maar vóór ons is moeten alle dingen medewerken ten goede. Wonderlijk is het hoe de Heer regeert. Veertig man hadden een samenzwering des doods gemaakt, om Paulus om te brengen, en zie, nu zorgt de Heer er voor,

dat Paulus een lijfwacht krijgt van 470 welbewapende soldaten te voet en te paard. Binnen de muren van Jeruzalem is de dienstknecht des Heeren niet meer veilig voor vergift en dolk, en nu laat de Heer hem uitleiden uit den kuil der moordenaren naar Cesaréa. Daar, in de burcht bij de zee resideerde toen ter tijd de Romeinsche stadhouder Felix. De Overste weet, dat Paulus daar veilig is voor eventueele aanslagen; laat men daar de verhooren maar afnemen en het vonnis uitspreken. Een eervolle begeleidingsbrief geeft de Overste aan het escorte mee aan stadhouder Felix. Te Cesaréa, aan de Middellandsche zee, resideerden de stadhouders, ook eertijds Pontius Pilatus, die tijdens het proces tegen Jezus slechts tijdelijk te Jeruzalem was. Felix was een vrijgelaten slaaf van den toenmaligen Romeinschen keizer Claudius, door wiens gunst hij deze hooge post verkreeg, tot hij later in ongenade viel en verbannen werd. Ach, had deze man begrip voor Paulus en zijn boodschap gehad, dan had ook zijn huis zaligheid kunnen wedervaren, als hij een heilsbegeerig hart had gehad als de hoofdman Cornelius te Cesaréa, die Petrus liet komen, dan zou ook Felix een gelukkig man zijn geworden, zooals zijn naam beteekent. God zendt zoo menig zondaar een engel in menschengestalte in huis, maar hoe weinig wordt zulks veelal aangenomen. De brief van den Overste Claudius Lysias was eerlijk en waar. De sterke lijfwacht, die hij den Apostel meegeeft, bewijst hoeveel er hem aan gelegen was, dat Paulus niets kwaads zou overkomen. Na een geforceerde nachtelijke marsch maakte het voetvolk rechtsomkeert, omdat hier, te Antipatris, het gevaar geweken was. De ruiterij trok verder om Paulus veilig te Cesaréa te brengen. Niet in de gevangenis, maar in het door Herodes de Groote gebouwde paleis, de ambtswoning van den Romeinschen stadhouder, genaamd het „rechthuis van Herodes", onder hetzelfde dak als den stadhouder, zou Paulus twee jaar lang vertoeven.

Paulus voor den rechterstoel.

De Joden hebben er wel veel belang bij gehad, dat Paulus veroordeeld zou worden, daar niemand minder dan de hoogepriester Ananias met de Ouderlingen en een bekende advocaat, Tertullus, na vijf dagen naar Cesaréa trokken om als getuigen en aanklagers op te treden. Dat zij een geslepen Romeinsche advocaat meenen noodig te hebben doet reeds zien, hoe zwak zij staan. Onder gewiekste vleitaal voor Felix wordt dan Paulus zoo zwart mogelijk geschilderd. Daarna mag Paulus zich verantwoorden. Die dit deed op voorbeeldige wijze. Hij stond in waardige houding tegenover zijn rechters en wist rustig al de tegen hem ingebrachte beschuldigingen te weerleggen. Vrijmoedig deed hij daarop belijdenis van de zaligmakende waarheid om zich tenslotte welgemoed te beroepen op de getuigen van zijn wandel. Als Felix van deze dingen hoorde, begreep hij heel goed, dat Paulus onschuldig was, maar schoof onder een voorwendsel, n.l. ook Lysias te willen hooren de zaak op de lange baan. De vrouw van Felix was een Jodin en beiden wilden Paulus wel eens over zijn nieuw geloof hooren. In het geweten getroffen schrok Felix en stelde de bekeering uit. Helaas!

D. G. B.

Voor Festus en Agrippa.

Hand. 25 en 26.

Les voor Zondag 2 Dec. 1934.

Paulus voor Festus. Beroep op den keizer.

Paulus was reeds twee jaar te Cesaréa in lichte gevangenschap. Felix had gehoopt, losgeld voor Paulus te kunnen krijgen, maar het was hem niet gelukt. Om toch nog in een goed blaadje te staan bij de Joden, was Paulus in gevangenschap gelaten. Toen werd ineens stadhouder Felix van zijn ambt ontheven, en in zijn plaats aangesteld, Porsius Festus. De nieuwe stadhouder doet, wat men van hem verwachten kon, hij ging al heel spoedig enkele dagen naar de hoofdstad des lands, Jeruzalem, om zich daar de autoriteiten aan hem te laten voorstellen. Het blijkt, dat zij nog altijd de ouden gebleven zijn. Direct bij de eerste voorstelling aan Festus maken de hoofden van het Joodsche volk van de gelegenheid gebruik, alsof het een nationale zaak gold, het verzoek te doen, Paulus te Jeruzalem te laten komen voor een verhoor, terwijl reeds door hen besloten was, hem dan onderweg om te brengen, zoodat Paulus in 't geheel niet levend te Jeruzalem had kunnen komen. Nogmaals zweefde het zwaard boven het hoofd van Paulus en het was werkelijk waar, wat hij later aan de Romeinen kon schrijven: „Wij zijn geacht als schapen ter slachting".

Stadhouder Festus sprak echter als het een rechtvaardige rechter en een goed diplomaat betaamt, en zooals een onafhankelijk Romein behoort te spreken. De verzoeking was zeker groot geweest, door inwilliging van deze eerste gunst zich geliefd te maken bij de oversten der Joden. Maar ongetwijfeld heeft God dit alles zoo bestuurd! De aanklagers van Paulus te Jeruzalem kunnen meegaan naar Cesaréa en hun bezwaren tegen bedoelden Paulus te berde brengen. Na tien dagen trok hij weer naar Cesaréa, en den volgenden dag reeds nam hij plaats op den rechterstoel, om Paulus en zijn aanklagers voor zich te laten verschijnen. Zware beschuldigingen worden tegen hem ingebracht, maar niets daarvan kan bewezen worden. Het zou menschelijk geweest zijn, als Paulus in verontwaardiging het geduld verloren had, maar hij bleef kalm en verklaarde, noch tegen de wet der Joden, noch tegen den tempel, noch tegen den keizer te hebben gezondigd.

Ja, hoe moet het nu. En helaas blijkt, dat ook Festus niet vrij was van een zwakke Pilatusader. Wat hij eerst terecht weigerde, lijkt hem nu toch wel iets en daarom laat hij een vliegertje op om Paulus toch tot een z.g. verhoor naar Jeruzalem te zenden. Paulus doorziet zeker alles, en daarom doet hij nu den beslissenden stap. Paulus stond voor een keizerlijk gerecht, en als Romeinsch burger had hij het recht, aan den keizer, als de hoogste heer des lands, te appelleeren.

En nu hij ziet, dat hij van den stadhouder toch geen krachtige bescherming zal genieten, dat het er veel eerder op geleek, dat hij aan zijn bitterste vijanden, de Hooge Raad te Jeruzalem, zou worden uitgeleverd, nu maakt hij gebruik van zijn laatste rechtsmiddel, hij verlangt voor den keizer te Rome gebracht te worden. Dàt was anders wat, zich in het hol van den leeuw te wagen, uit vrije beweging van een bloedige tyran als Nero was, gerechtigheid te verwachten. Maar de apostel doet dezen stap in den naam des Heeren; en hij doet het niet lichtzinnig, hij wist immers bij voorbaat dat hij Jeruzalem toch niet levend zou verlaten. En hij zal immers te Rome nog eenmaal getuigen van zijn Heer; wat doet het er toe, als hij daar zijn apostelloopbaan met zijn bloed moet bezegelen? Na bespreking met zijn raad, de verdere leden der rechtbank, luidde het besluit: „Hebt gij u op den keizer beroepen, gij zult tot den keizer gaan!"

Paulus voor Agrippa.

Festus was een ontwikkeld man van de wereld, die met menschen van zijn stand wèl wist om te gaan. Zoo kreeg hij op zekeren dag hoog bezoek, n.l. van koning Agrippa en zijn schoone zuster Bernice, die aan zijn hof verbleef toen ter tijd, om een beleefdheidsbezoek te brengen aan stadhouder Festus. Hij heette voluit Herodes Agrippa II, en was de zoon van dien Herodes, die den Apostel Jacobus heeft laten onthoofden en Petrus liet gevangen nemen, en die later te Cesaréa op zoo'n ontzettende wijze is gestorven. (Hand. 12). Koning Herodes Agrippa II was onder Romeinsche opperheerschappij bestuurder geworden van het Oostelijk Jordaansche land met den titel van koning. Met Festus werd tijdens het bezoek ook over Paulus gesproken. Hoe weinig weet Festus van deze dingen af, en hoe gering spreekt hij „van een zekeren Jezus, die gestorven was, welken Paulus zeide te leven", hoewel hij eerlijk genoeg is te bekennen, dat hij niet in staat was,

over deze dingen te kunnen oordeelen. Met Agrippa wordt afgesproken, dat Paulus den volgenden dag zal gehoord worden, opdat Festus ook iets zal hebben te schrijven, als Paulus naar den keizer te Rome zal gezonden worden.

Het was een schitterend gezelschap, dat dien volgenden dag bijeen was: de stadhouder met gevolg, koning Agrippa evenzoo, en ook al de notabelen der stad en alle hooge ambtenaren en officieren. Tegenover hen allen stond de eenvoudige Paulus. Op ontroerende wijze getuigt hij van zijn Heiland, en dat hij enkel door Gods genade is, die hij is. In de vergadering blijkt, hoe verschillend de menschen staan ten opzichte van het Evangelie van Christus. Festus wijst alles van de hand met zijn: „Paulus, gij raast!" Agrippa wordt zeer onrustig en zegt dat hij bijna bewogen wordt, een christen te worden, terwijl Paulus, die geheel in deze dingen leeft, wenschte, dat allen werden als hij. Paulus is echter onschuldig, dat gelooven zij nu allen.

D. G. B.

Tegen domheid strijden de goeden zelfs vergeefs. (Schiller).

UIT DE GEMEENTEN

STAVOREN. Zondag 28 Oct. was voor de gem. Stavoren een echte feestdag. Na ruim 2 jaar werd de doopvont weer geopend, en mochten we aanschouwen, dat 2 jonge zusters afdaalden in het water, om te worden gedoopt overeenkomstig Gods Woord.

Ds. Huizinga van Delfzijl was tot ons overgekomen en bepaalde ons bij Handelingen 8, en wel de woorden: „Indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is het geoorloofd".

Ons kerkje was dan ook tot in alle hoeken bezet. Moge de Heere het woord, door Zijn dienstknecht gesproken, maar met Zijn zegen achtervolgen.

Na de predikatie schaarde de gem. zich om den Disch des Heeren. Omreden Oud. S. Visser door ziekte verhinderd was te komen, sprak Oud. J. Smits de nieuwe leden een welkomswoord toe, en vermaande ze dicht bij Jezus te blijven.

De secr. las vervolgens nog een echte herderlijke brief voor van Oud. S. Visser. Wij gevoelden zoo, hoe zwaar het hem viel, om deze dag niet in ons midden te kunnen zijn. Zoo gaan wij dan bemoedigd voorwaarts. We roemen in des Heilands kracht en vertrouwen, dat de Heere meerdere zegeningen zal schenken.

Met hartel. br. groeten,
De Secretaris.

LEEUWARDEN. Met dankbaarheid denken we nog aan de heerlijke en rijk gezegende gebeurtenissen, toen ons nieuw kerkgebouw aan de dienst des Heeren werd gewijd. Drie weken daarna, 7 Oct. '34, had de eerste doopsbediening plaats. Een jonge zuster en broeder werden op hun geloofsbelijdenis door den doop de gemeente binnengeleid. Deze heilige en plechtige handeling werd door een groote schare menschen bijgewoond, die met een stijgende belangstelling hadden geluisterd naar de met volle geestdrift uitgesproken predikatie.

Ook mag ik melding maken van de rijk gezegende opwekkingssamenkomsten, die wij hier te L. hebben gehad. Zooals bekend, had L. dit jaar het groote voorrecht, dat de U.-C. en de broederschap onzer Predikanten in onze plaats vergaderden. Wij hebben toen direct deze schoone gelegenheid te baat genomen om evangelisatie-samenkomsten te beleggen. Op 23, 24 en 25 Oct. hebben de volgende Voorgangers br. J. Louw, br. A. P. Barendregt, br. J. B. de Neef, br. J. W. Weenink, br. J. Huizinga en br. J. Hekhuis ons gediend met het Woord.

Wat hebben wij genoten onder de klanken van het aloude evangelie. Wat is er met aandacht geluisterd. Hoe werd het levend water met volle teugen ingedronken. De Heer heeft zich niet onbetuigd gelaten. Er zijn vele zielen tot den Heer gekomen, die Hem hebben aangenomen als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker. We waren zoo verblijd over de onverdiende zegeningen, dat we na onzen wekelijkschen dienst een dankstond hebben gehad. Nog zij vermeld, dat tevens in de gehouden samenkomsten het Woord werd gebracht door Pastor Fetler. Een Russische broeder verkondigde zingende het evangelie.

Zondag 4 Nov. was het weer hoogtij in onze gemeente, omdat dien dag wederom 3 jonge zielen in de volle kracht van het leven zich gehoorzaam gaven in den dienst des Heeren door zich te laten begraven in het watergraf, om daarna in nieuwigheid des levens op te staan. Ook thans was ons kerkgebouw weer gevuld met een groote schare menschen, die onder een diepe, heilige stilte hebben geluisterd.

Tot onze groote blijdschap kunnen wij verder melden, dat reeds weer 4 doopcandidaten zich hebben aangemeld.

„Looft, looft den Heer, mijn ziel met alle krachten".

Uw toegenegen broeder in Christus,
de Secr. H. FENNEMA.

HENGELO (O.) Onze gemeente vierde heden haar 15e verjaardag. Puberteitsleeftijd. En toch telt zij onder haar leden meerderen, die reeds 50 jaren en langer lid van 's Heeren gemeente zijn. Een tweetal, de brs. J. H. Streeder en R. Engelsman, mochten we als zoodanig bij dezegelegenheid complimenteeren. Veel hebben zij in die 50 jaren in verschillende gemeenten doorleefd. Hun Heiland bleef hen en zij Hem trouw.

„Hoe zalig is het volk,
dat naar Uw klanken hoort!"

Een tweetal andere broeders herdachten we, die dit jaar van ons scheidden. Br. Herm. ter Braak, wiens bekendheid onder Baptist Nederland door den redacteur van ons blad reeds dadelijk na zijn heengaan werd gememoreerd, en br. J. H. Kruidhof, die pas een week geleden door den Heiland werd thuisgeroepen. Hoewel hij misschien niet die bekendheid genoot als wijlen br. ter Braak, missen wij in hem toch een trouwe broeder, die de gemeente jaren als Ouderling diende. Dankbaar voor hun beider leven onder ons konden wij hen stellen als lichtende voorbeelden van trouw en geloof in hun Heiland. Beiden waren oud en verlangden ontbonden en met Christus te zijn. De Heere heeft hun wensch vervuld en kunnen zij Hem thans dienen in volmaakte sferen. Wij groeten hen met een tot ziens in het nieuwe Jeruzalem!

Uit de jaarverslagen onzer functionarissen hebben we danktonen mogen beluisteren van de vele zegeningen op maatschappelijk en geestelijk terrein. Het was een goede ure van intiem samenzijn. De Heere was in ons midden. Zijn geest mochten we gevoelen. Amen, Jezus Christus amen . . . . en dan die bede „Leer ons strijden, leer ons bidden". Ja wanneer wij bij Hem ter schole gaan, dan kunnen we voor de toekomst der gemeente gerust zijn. De Heere zegene haar en stelle haar ten zegen voor Hengelo en omgeving.

Dat zij zoo!

K. D.

HOORN. Geliefde brs. en zrs. in Christus Jezus!

Eindelijk eens iets uit Hoorn. Gij zult wel nieuwsgierig zijn, hoe het hier gaat. Nu, naar omstandigheden vrij goed. Wij blijven allen nog bijelkander en dat is in deze crisistijd zeer noodig. Ook wij hebben weder ondervonden, dat God de Zijnen niet vergeet. Ons gebouw is weder geschilderd en ziet er thans netjes uit. Het was echter de vraag: hoe aan geld te komen, om het te bekostigen. Doch door bemiddeling van de beide meisjesvereenigingen, welke ten bate van de gemeente een verkoopavond organiseerden, was zulks mogelijk. Het resultaat was, dat ongeveer f 300 werd opgebracht. We zijn God zeer dankbaar. Bovendien hebben wij nu Br. K. Brongers in ons midden.

Wij willen bidden, dat onze gemeente zich moge uitbreiden naar buiten. En dat bovendien de innerlijke groei niet moge ontbreken.

Uw br. in Christus,
J. P.
Correspondent.

Nooit voelen we ons zo ontevreden over anderen dan wanneer we reden hebben, ontevreden over ons zelf te zijn. (Amiel).

MEDEDELINGEN

Zusterhulp.

2e verantwoording zelfverl.week.

Ontvangen:

van H. V. te Exloo	f	2.—
„ afd. Haarlem	-	10.22
„ „ Workum	-	6.60
„ „ Groningen	-	11.—
„ „ Almelo	-	7.—
„ „ Muntendam	-	13.—
„ „ Stadskanaal	-	1.70
(1e verantw. f 71.25)		
„ „ Den Haag	-	13.60
(1e verantw. f 17.67)		
„ „ N. Pekela	-	46.75
„ „ Muntendam v.d. Congo	-	12.—

De 13 Nov. a.s. hoopt het hoofdbestuur te vergaderen te Stadskanaal. Vragen of voorstellen ons werk betreffende kunnen worden gezonden aan het adres van Mevr. Weenink—Dethmers te Stadskanaal.

Met zustergroet,
A. BOITEN—Attema.

Het adres van Ds. A. P. Barendregt is al enige weken: *Haarlem, Bilderdijkstraat 11 rood.*

Laatste oproep.

Jeugd van Z.-O. Groningen! Verzamelen!

Dinsdag 13 Nov. om 3 en 7 uur in Muntendam!

Allen present!

Met N. B. J. B.groet,
T. JANSMA.

Noteert dit:

Als *scriba der gemeente te Haarlem* is thans aangewezen br. G. H. TER BRAAK, Bakenessergracht 98.

NOORDBERGUM.

Verantwoording.

Dat ons vriendelijk verzoek om hulp zulke fijne resultaten zou opleveren, hadden wij niet durven denken. Het ontbrak ons niet aan vertrouwen in de liefde en offervaardigheid bij U broeders en zusters, maar gezien de tegenwoordige tijdsomstandigheden. . . .

Met grote dankbaarheid vermelden wij dan hier de sedert onze laatste verantwoording binnengekomen giften:

gem. den Haag (Zuid)	f 19.—
nagek. gift Stadskanaal	f 1.—
gem. Drachten	f 6.—
gem. N. Pekela	f 21.25

Is het niet zeer bemoedigend, dat reeds bijna alle zuster-gemeenten hun medeleven toonden? We vertrouwen dan ook, dat de anderen nog „onderweg" zijn.

Geve de Heer zelf Zijn zegen over deze „offers", opdat ze de arbeid hier op dit grote, heerlijke arbeidsveld ten goede komen.

Broeders en zusters, bidt voor ons, want hier en in een zeer wijde omgeving weten wij van dezulken, die verlangen meer te horen van de boodschap, welke „wij" hebben te brengen. Maar krachten en middelen zijn nog zo, dat 't alles niet kan zoals wij dat wel wensen.

Helpt ons dan arbeiden door Uw gebed en gaven.

Als steeds zijn we met hart. broedergroeten in den Heer Uw

Ds. G. VISSER.

Noordbergum. Giro 239787.

Onder biddend opzien tot God heeft *de gemeente Emmer-Erfscheidenveen* tot haar herder en leeraar beroepen Ds. J. B. de Neef te Vrieschelo.

III

INGEZONDEN.

Bidden.

Indien men bidt, spreekt men met *God.* Gods Geest zegt, wie bidt, die ontvangt. Waarom ontvangt degene, die bidt? Omdat God het hoort! Hebben wij daarvan tegenwoordig niet een groote natuurlijke zekerheid? Want we hebben boven onze geestelijke zekerheid ook een natuurlijke zekerheid. Waardoor? Wel, hoever is de natuurlijke mensch reeds gevorderd! Men spreekt en de stem wordt gehoord over een afstand van duizenden kilometers. Is het dan voor ons als kinderen Gods geen groote bemoediging en een zeer groote zekerheid, dat God ons hoort als wij spreken tot *Hem?* Is het echter voor ons ook geen groote waarschuwing, om woorden te bezigen, van welke wij niet gaarne hadden dat God ze hoorde?

N. E.
G. F.

III

Kalmte is niets anders dan het resultaat van een goed geordende geest.
(Marcus Aurelius).

III

ONS KERSTNUMMER 1934.

Beter dan ooit!

Mooier dan ooit!

Heus geen overdrijving. 't Is de verrassende werkelijkheid.

De liefde tot Christus heeft kennis en kunst aan zich onderworpen en is bezig aan een product, dat de voorgaande in de schaduw stelt.

* * *

Wees moediger dan ooit!

Bestel meer dan ooit!

De tijden der helden zijn over ons land teruggekeerd.

De naam van Holland is op de lippen van alle volkeren der aarde, dank zij Parmentier en de bemanning van de Uiver.

De Hout- en Tasmannen zijn weer opgestaan: zij doen nu grote verkenningstochten over de baren van de lucht en vallen op Australië neer waar zij vroeger dit vasteland binnen vielen.

Waarvoor zijn wij Baptist? Is het niet om moediger te zijn dan alle andere mensen?

En zijn wij dat?

Gemeenten, hier is werk voor u, waarvoor moed nodig is.

Onze Kerstuitgave moet aan den man worden gebracht.

Er moet persoonlijk mee gehandeld worden.

Het is geen kinderwerk. Dat is laf, door en door laf, intens laf.

Het is mannen- en vrouwenwerk. Het werk van hem en haar, die de lendenen heeft omgord. Het werk van de moedige in God.

Wees moediger dan ooit!

Bestel meer dan ooit!

De prijzen zijn als volgt:

25 ex. tot en met 500 ex. 10 cent. Tot en met 1000 ex. $9^1/_2$ cent. Meer dan 1000 ex. 9 cent. Alles franco. Beneden 25 ex. verzendkosten extra.

* * *

„Geen crisis voor christen-werklozen" luidde het motto van een plaatselijke opwekking, waarbij velen Christus leerden kennen. De christen-werklozen trokken er op uit en vertelden hun kameraden, welke grote dingen de Heer hun had gedaan.

Geen crisis voor Baptiste werklozen.

Zal dit niet de leuze wezen van alle onze gemeenten en alle onze broeders?

Maak Decembermaand uw Kerstnummermaand en werk voor de Meester.

Wees moediger dan ooit.

Bestel meer dan ooit.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P.S. Colporteurs gevraagd voor gewesten, die niet door een gemeente worden bewerkt. Zeer voordelige condities. Stel u met ondergetekende in verbinding.

J. W. W.

III

Heb allen lief, vertrouw enkelen, doe niemand kwaad.
(Shakespeare).

III

LEESTAFEL.

Martha Kalender.

De Martha-kalender wordt uitgegeven ten voordeele van de Martha-stichting te Alphen aan den Rijn.

Deze stichting, die zich 't lot van verwaarloosde kinderen aantrekt en ze een christelijke opvoeding geeft, dient gesteund te worden, en als zoodanig is 't op zichzelf voor deze kalender be-

slist een aanbeveling, dat ze haar verdiensten aan de stichting afstaat.

Het schild is niet mooi. 't Stelt de weigering van Petrus voor bij de voetwassching. Petrus zit op een bankje en weert Jezus af. De andere apostelen zitten er met de hand onder 't hoofd naar te kijken.

't Blok is breeder dan 't lang is. Dat geeft wel een aardig cachet. Overigens is de verwarring door de nieuwe spelling ook in 't blok meesterlijk gehandhaafd. Soms is 't voorkantje à la Marchant en 't achterkantje à la de Vries en te Winkel. Soms omgekeerd. In dit opzicht is de kalender beslist modern. De inhoud is goed. Ook zijn er verschillende bonnen in voor goedkoope boekwerken.

Onze indruk is, dat de Martha-stichting er wel bij zou varen, indien de Marthakalender over 't geheel een smaakvoller kleedje droeg.

Uitg. J. M. Bredée, Rotterdam.

III

Woorden van Da Costa.

De onbescheiden mens kan slechts onbescheiden zijn ten koste van zichzelf.

Niets is gevaarlijker voor de mens dan hoogmoed. Hoogmoed leidt rechtstreeks tot ongeloof en ongeloof leidt ten val.

Men heeft nooit zegen van het meesterzijn, maar wel van het discipel-zijn.

Zodra de innerlijke verootmoediging voor God geen gelijke tred houdt met onze uiterlijke verhoging, gaan wij in het geestelijke leven achteruit.

Elk afzonderlijk oordeel Gods is het voorbeeld *van* en de heenwijzing *naar* het laatste, algemene oordeel Gods.

Er is niets lichter dan zich van de verplichting om medelijden te hebben te ontslaan. Men zegt b.v.: „het is zijn eigen schuld". En al *is* het zijn eigen schuld, moet gij hem dan daarom niet helpen?

God doet juist het omgekeerde. Hij zegt: „omdat het uw eigen schuld is, dat gij in de zonde en in de dood nederligt, heb Ik medelijden met u en wil Ik u helpen".

III

CORRESPONDENTIE

H. P. te L. „The good report" alsmede „The laying on of hands" ontvangen. Dank!

E.-R.

J. P. te H. Ik weet niet, of U op een kleine schrobbering rekent. In elk geval hebt U die wel verdiend. Omdat ik U lief heb, geef ik U de raad in 't vervolg beter werk te leveren. Denkt U zich wel eens de toestand van een eind-redacteur in?

E.-R.

W. de V. G. R. Om verslag èn gedicht in *hetzelfde* nummer te kunnen opnemen moet ik daarmee wel tot het verschijnen van het volgend nummer wachten.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 23 November 1934 | No. 2344 | 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

Thans
is het adres van de redactie
Utrecht, Kerkstr. 28bis.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VAN CHRISTUS NAAR GOD.

Filippus zeide tot Hem : Heere ! toon ons den Vader en het is ons genoeg. Joh. 14 : 8.

Olive Schreiner in haar boek: „Verhaal over een Afrikaansche boerderij" schildert Waldo, een herdersjongen, op zoek naar God. Hij verlangde gemeenschap te hebben met den levenden God, die zoo duidelijk en direkt tot den mensch sprak in de geschiedenissen van het Oude Testament.

Dus verzamelde hij eenige steenen, bouwde daarmee een altaar, nam het vleesch dat hem dienen moest tot middagmaal en legde dat zorgvuldig op deze geïmproviseerde offertafel. Daarop knielde hij neer en bad ernstig om vuur van den hemel als teeken van Gods nabijheid en verhooring zijns gebeds. Er geschiedde echter niets; alles bleef rustig en stil. Na langen tijd in spanning gewacht te hebben, stond de knaap op verwoestte het altaar en concludeerde: Er is geen God.

De mensch is op zoek naar God. Gelijk Waldo gevoelt hij behoefte aan die gemeenschap. Maar helaas, ook zoo vaak zoekt hij in de verkeerde richting en op de verkeerde manier. Hoe komt dat?

In bovenstaande tekst hooren we Filippus zeggen: „Toon ons den Vader en het is ons genoeg". Zelfs deze discipel had nog niet geleerd van Christus in welke richting God gezocht moet worden. Met grooter verbazing vragen wij weer: „Hoe komt dat?"

Mij komt het voor, dat een van de voornaamste reden, zoo niet dè voornaamste, is:

Omdat Jezus zoo gansch anders was dan Filippus' (en vele anderen met hem!) ideeën omtrent God.

Filippus was een Jood en dat beteekende, dat hij onderwezen was in het Oude Testament en in zich opgenomen had de gangbare priesterlijke ideeën omtrent godsdienst en God. God was in de eerste plaats een IJveraar, doch een IJveraar met betrekking tot de bescherming van Zijn Macht. Voorts was God de Straffer der overtredingen van den zondaar d.w.z. diegene die de uitwendige ceremoniën en gebruiken niet nauwkeurig in acht nam, niet zonder meer vrijelijk liet gaan. — Wel is waar hadden de profeten voorheen deze gedachten bestreden, maar vele van deze profeten waren tot een tragisch einde gekomen; dus moesten de priesters met hun leeringen wel gelijk hebben. — Nu, waar men mee opgegroeid is van kindsbeen af, heeft altijd een sterke invloed op ons; en geen wonder dus dat Filippus getraind als hij was door priesters, ook door hun ideeën zelfs later sterk beïnvloed werd. Jezus nu was zoo gansch anders dan Filippus' gedachten waren omtrent God. Jezus was geen IJveraar voor Zijn Macht, doch een dienaar der menschen; Hij was geen Straffer der zondaren, doch hun vriend in nood. De hooggeplaatste geestelijken, de leiders werden als dwaalleeraren door Jezus beschouwd en bestraft. Zie dan Filippus aarzelen als Jezus zoo uitdrukkelijk zegt, dat niemand tot God komt dan door Hem. Waren dan zijn jeugdonderwijzers op een dwaalspoor en hun ideeën omtrent God, die hem ingeprent waren, verkeerd? Of .... was Jezus tè optimist, tè goed? Heere, toon ons den Vader, opdat wij Zijn karakter zien en weten eens en vooral of de priesterlijke gedachten juist zijn òf dat Gij waarlijk Zijn evenbeeld zijt! .... Jezus' zacht antwoord: Ben Ik zóó lang bij u allen geweest en twijfelt gij nu nog aan alles waar Ik voor sta: Waarheid, Reinheid, Liefde; in kort als de Zoon van den Levenden God — jaagt elke twijfel op de vlucht in Filippus' hart en smoort elk verkeerde gedachte omtrent God.

Ja waarlijk Christus is Gods Zoon. Maar was niet Filippus' menschelijk verzoek heel natuurlijk? —

In de tegenwoordige tijd herhaalt zich deze vraag.

Ik ontmoet iemand, die deel heeft moeten nemen aan de laatste oorlog. Hij vertelt me open en eerlijk, ofschoon met een zucht, dat zijn idealen kapot geslagen zijn en God òf zich onttrokken heeft aan deze wereld òf niet bestaat, want anders zou deze oorlog niet plaats gevonden hebben en elk land God hebben kunnen aanroepen. — „Toon mij God in dit alles", roept deze vertwijfelde ziel. Mijn wedervraag is: „Heeft God deze oorlog veroorzaakt of is het Satans werk? Durfden de landen Christus aanroepen om mee ten strijde te gaan? Gij ziet God door de oogen der zondige menschen, mijn broeder en helaas, die God is zoo gansch anders dan de God geopenbaard in Christus.

Ik ontmoet een tweede persoon. Deze heeft gezondigd, zwaar gezondigd en bijgevolg loopt hij rond met de gedachte, dat God hem op zijn hielen volgt om zich op hem te wreken. Waarom zal hij dan nog trachten om beter te worden als zijn ziel toch reeds verloren is? Deze wanhopige ziel heeft God gezien, doch door de oogen der menschen, die maar al te gaarne in leedvermaak hun lust vinden. Want onlangs nog hoorde ik iemand, en dat een Christen, zeggen: „Zie je wel, dat leed is hem overkomen vanwege zijn zonden". Welk een blasphemie! Verkeerd begrip van God met leedvermaak vermengd! —

„Toon mij God, die vergeven kan en gemeenschap met mij wil hebben" roept ook deze vertwijfelde ziel.

„Niemand komt tot den Vader dan door Mij." Welk gezegend en troostend woord voor ieder. Waldo mag weten door Christus dat Gods aanwezigheid niet afhangt van uiterlijke teekens. Filippus mag weten door Christus, dat God véél grooter is dan de priesters en hun gedachten. Mijn eerste vertwijfelde broeder mag weten door Christus,

dat God *niet oorlogzuchtig* is en ten strijde trekt, dan alléén tegen *zonde*.

Mijn tweede vertwijfelde broeder mag weten door Christus, dat God *niet wraakzuchtig* is, doch vergeeft en bemint.

Een ieder moge weten, dat, om een juist denkbeeld te krijgen van God, noodig is met Christus door het leven te gaan, gelijk de discipelen Palestina doorkruisten, en in Hem te zien: Waarheid, Reinheid, Vrede, Liefde — dat is God de Vader.

A. A. HARDENBERG.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Nogmaals: de geheimen van Leeuwarden.

Ik houd vol, dat mensen de wonderlijkste dingen hier op aarde zijn. Je moet ze kennen en . . . . dan ken je ze nog niet! Ze halen roetwater uit een glas kwast en honig uit alsem al naar dat zij gestemd zijn. Wel mag de psalmist zeggen: „Ik ben op een vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt!"

Een van de ontsluierde geheimen van Friesland's hoofdstad schijnt tot allerlei speculatie's aanleiding te geven. Het betreft dat van de benoeming eener commissie, die de vraag zal bestuderen, op welke wijze ontslag en emeritaat van voorgangers geregeld kan worden. Waar deze benoeming voortgevloeid is uit een schrijven van de gemeente Sneek, menen „goede verstaanders", die maar een half woord nodig hebben, dat de Sneeker Baptisten hun voorganger emeritaat willen verlenen en daarbij moeilijkheden ondervinden.

Stel u voor, Ds. Visser van Sneek emeritus! Neen, ik kan mij dat niet voorstellen. En wie, die hem kent, kan dat wel? Zijn eigen gemeente zeker niet, want hun voorganger is jonger en levenslustiger dan tien jaar geleden!

De zaak is heel eenvoudig, o nieuwsgierige medepelgrim en lezer van dit blad. Het bestuur der gemeente Sneek had de moeilijkheden van Harlingen, Haarlem en andere gemeenten tot een punt van bespreking gemaakt op een van zijn vergaderingen en de Commissie der Unie gevraagd te willen overwegen, hoe bij ontslag van de voorganger moeilijkheden te voorkomen zijn. 't Is anders niet geweest. En nu wij de gelegenheid er voor hebben, zeggen wij gaarne het bestuur dank voor zijn meeleven met in onrust gebrachte zustergemeenten en met de Unie.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Verstand is alleen prijzenswaardig wanneer het hart een woordje meespreekt.

GESPREKKEN

uit de Predikanten-vergadering gehouden 24 en 25 Oct. te Leeuwarden.

II.

„Hoe vieren wij avondmaal?"

Wij waren bepaald nieuwsgierig wat br. Barendregt daarvan zeggen zou. Hoe was die vraag bedoeld? Moesten wij als eertijds Luther en Zwingli dogmatisch lijnen daaromtrent vastleggen? Wilde de inleider het als tuchtmiddel in de gemeenten verdedigen? De spanning was gauw gebroken, toen 't bleek, dat het nu alleen maar zou gaan om een meer bijkomstige vraag. Maar daarom niet geheel zonder betekenis.

Er zijn gemeenten, aldus inleider, die het avondmaal vieren na een dienst, 's morgens of 's middags. Buitengewoon goede ervaringen echter deed br. B. op *in het overgaan tot een aparte* avondmaalsdienst op de namiddag. De aanzittenden komen daardoor voorbereid; ze hebben zich innerlijk ingesteld op de herdenking van Christus' dood; ze hebben, vooral de moeders, meer rust, wijl ze niet langer dan anders van huis zijn.

Hierop stortten vele broeders hun hart uit. In vele gemeenten waren er praktische bezwaren tegen deze regeling. Anderen wilden toch ook graag zoo'n middag aan vreemden het evangelie verkondigen. Natuurlijk kwamen er nu ook andere vragen naar voren in verband met het avondmaal. Sommige leden bezoeken niet getrouw of verzuimen zelfs tijden de viering van het Nieuw-Testamentische paasfeest.

Wij kunnen van deze plaats slechts zeggen, dat hun voorgangers hen missen en dat het hun smart, wanneer niet allen aan tafel zijn, die tot de familie behoren. *Zij staan niet recht tegenover* het Hoofd der gemeente.

Ik wil hier ook vertellen, hoe in vele gemeenten in Engeland het avondmaal gevierd wordt. 't Was mij wel eens opgevallen, dat in de rug der banken, zo ongeveer op de plaats waar sommigen haken hebben om er de hoed op te hangen, kleine ringetjes bevestigd waren. Toen ik een avondmaalsdienst meemaakte, ontdekte ik waarom. In ieder van die ringetjes hing een klein bekertje; op dat bekertje gevuld met wat wijn lag een klein schoteltje, waarop zich een stukje brood bevond. En 't was bepaald mooi, dat wij allen tezamen het brood konden gebruiken, tegelijkertijd met de voorganger en ouderlingen. Nietwaar, hoe lang duurt het soms bij ons voor allen ontvangen hebben. Evenzo ging het met de wijn.

Er was bepaald meer eenheid. U dacht misschien dat die eenheid juist verbroken werd door de talloze bekertjes? Nu, wij weten wel, dat de eenheid niet zit in één beker; in de gemeenten gebruiken wij immers ook wel twee of vier. Maar aangezien wij Nederlanders graag oude vormen eerbiedigen, zullen wij deze engelse wijze voorlopig nog wel niet volgen.

* * *

Op onze vergaderingen vallen wij van 't een in 't ander. Onze agenda is altijd een openbaring van de verscheidenheid onzer voorgangers. De meest tegenstrijdige onderwerpen kunnen er op voorkomen, wijl ieder een onderwerp mag opgeven of een vraag mag stellen. Zo staat het Jodenvraagstuk bij ons maar vijf millimeter van het Nationaal-Socialisme. Ja, waar we 't wel allemaal over hebben!

Het Jodenvraagstuk. Wij weten allen wel waardoor dit probleem brandend geworden is. In Duitsland zaten talloze Joden in de sociaal-demokratische partij en wijl deze een tijdje terug daar de lakens nog uitdeelde, op de mooiste stoelen zat, aan haar volgelingen beste baantjes kon geven kwam 't nogal eens voor dat een Israeliet ging regeren en rechtspreken over een Duitser. Bekend is voorts, dat de Joden nogal pientere lui zijn (men beweert zelfs dat ze anderen de kaas van 't brood eten); en ofschoon de Duitser toch ook niet achterop is, werden hoe langer hoe meer voorname plaatsen in staatsinrichtingen door Israelieten bezet. Dat verdroot de Germaan; hij wilde zich niet langer door een vreemdeling met ander bloed in de aderen laten regeren, berechten of verplegen. Daarom ontnam men de Joden, nadat Hitler met zijn Ariërparagrafen gekomen was, de voornaamste posten. De wijze, waarop dat gebeurde was zeer ontaktisch. Sommigen keuren ook het feit op zichzelf af. Een buitenstaander is daarin te begrijpen.

Nu stroomden de Joden, niet de minstbedeelden, naar het buitenland. Dat buitenland had geen gebrek aan mensen. Integendeel, de maatschappij kon niet eens aan allen werk geven. Daar werd het Jodenvraagstuk van vandaag geboren. Waarheen met de Jood? Naar Palestina, Zuid-Amerika enz.

Br. Jansma bezag het vraagstuk van religieuse, sociologische en rassische zijde.

Hun godsdienst maakte hen tot de afgezonderden, de anderen waren onbesnedenen. Hun geschiedenis vormde hen voor een deel tot reizende handelaars en handelende reizigers, die hun bezittingen maar 't liefst in geld omzetten, vandaar bankiers en zakenmensen. Tegen hen delfde de „Christen" meestal 't onderspit. Daarbij komt tenslotte de verscheidenheid van ras, waardoor ook wrijvingen kunnen voorkomen.

En nu? Blijft het een donker vraagstuk? Niet geheel. Onze houding moet een christelijke zijn. En juist bij ons

moet er nog een gevoel van dankbaarheid zijn tegenover dit volk, dat weliswaar den Christus kruisigde, maar toch ook voortbracht zoveel het vlees aangaat. Uit hun hand ontvingen wij de oude boeken, die tot op de Schepping teruggaan. Ook voor hen is de aarde, en ook Nederland.

Voor de mensheid zal de Jood een steen zijn, waarover zij dikwijls struikelt. Moge de dag spoedig aanbreken, dat ze optrekken naar Zion, hun vaderstad, dat ze de knieën buigen voor den gekruisigden Messias, onzen Heiland.

(Wordt vervolgd). HUIZINGA.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Naar Rome.

Hand. 27 en 28.

Les voor Zondag 9 Dec. 1934.

Schipbreuk. Hand. 27.

Dat was een geheel ándere gang naar Rome, dan waarvan de jongens wel eens hebben gezongen: „Wij gaan naar Rome ...." Het was in de late herfst van het jaar 60 na Chr., in het stormachtige jaargetijde, dat Paulus de voor dien tijd gevaarlijke zeereis zou ondernemen en niet alleen hij, maar het was een heel convooi gevangenen, waaronder ongetwijfeld heel wat misdadigers, over wier lot te Rome beslist zou worden, dat samen met Paulus naar de wereldstad Rome moest worden overgebracht. Wij weten niet met welke gevoelens de anderen bezield waren, maar Paulus ging in vertrouwen op God die beloofd had, dat hij ook te Rome van Christus zou getuigen. Is God vóór ons, wie zal dan tegen ons zijn? Zij werden ingescheept op een koopvaardijschip van de stad Adramyttène, een Klein-Aziatische zeestad, dat naar huis voer en voorloopig de gevangenen meenam, om hen onderweg bij gelegenheid met een ander schip mee te geven dat naar Italië voer. Het ontbrak Paulus bij al die misdadigers en soldaten ook niet aan meer liefelijk gezelschap, aan bevriende zielen. Daar is Lukas, zijn trouwe metgezel, die in Hand. 27 : 2 weer met „wij" begint. Daar is ook Aristarchus uit de door Paulus gestichte Gemeente van Thessalonica, die waarschijnlijk de geliefde Paulus vrijwillig in de gevangenschap volgde.

Ook met de Heidensche hoofdman schijnt Paulus spoedig bevriend geworden te zijn.

Te Myra in Lycië werd een schip gevonden, dat op weg was van Alexandrië naar Rome, ongetwijfeld een korenschip, dat dus brood bracht naar Rome, en thans in dubbele beteekenis. Bij het aandoen van verschillende havens ging er veel tijd verloren, waarom Palus vermaande voorloopig niet verder te gaan, maar eerst te overwinteren. Daar de schipper en de hoofdman echter van meening waren, dat Creta minder geschikt daartoe leek en het bovendien voor den tijd van het jaar bijzonder zacht en kalm weer was, besloot men toch verder te gaan tot men een betere haven zou vinden om te overwinteren. Maar zoo gaat het vaak in het leven, men zou tevreden kunnen zijn met hetgeen men heeft, maar men wil het beter hebben en zie, dan komt men vaak van den regen in den drop. Triomfantelijk zullen de zeelieden en de hoofdman wel gezegd hebben: „Zie je wel, dat het goed gaat?"

Maar al spoedig kwam het verkeerd. Een geweldige stormwind stak op en al spoedig dreef het schip hulpeloos op de golven.

Dagen lang was men een prooi van stormwind en golven. Men had een deel van de lading al zooveel mogelijk overboord geworpen, om maar drijvende te blijven en zelfs het gereedschap en alle eenigszins ontbeerlijke zaken gingen dezelfde weg. In den nood werd aan eten niet meer gedacht. Maar Paulus sprak de bemanning en al de opvarenden moed in en zeide, wat God hem beloofd had. Er waren 276 menschen op het schip. Dus het moet nogal een groot schip zijn geweest. Het was in de veertiende nacht, nadat men Creta verlaten had, toen men door het dieplood bemerkte, dat men land naderde. Aan de achterzijde van het schip wierp men 4 ankers uit en wenschte, dat het maar dag mocht worden. Van de achterzijde blies namelijk de Noord-Ooster storm. De matrozen, ernstig twijfelende aan de redding van het schip, gaven voor, ook aan de voorzijde een anker te willen uitbrengen, maar in werkelijkheid wilden zij met een boot het schip in den steek laten om te trachten aan land te komen. Hoe laf, in nood uit egoïstische motieven den post te verlaten.

Paulus is echter waakzaam, en waarschuwt den Romeinschen commandant en op zijn bevel worden de touwen door de soldaten gekapt, zoodat de boot in de zee valt. Gods belofte aan Paulus is nu de eenige boot, die hen allen zou kunnen behouden. Nadat allen op aandrang van Paulus gegeten hadden, wierpen zij de lading graan geheel overboord, om daarna de ankers te lichten om het schip zoo mogelijk op het strand te laten loopen. Zoo moeten soms vergankelijke goederen van dit leven worden prijsgegeven, om werkelijk gered te worden. De krijgsknechten wilden uit dienstplicht de gevangenen dooden, opdat niemand in de verwarring zou ontkomen, maar door middel van de hoofdman Julius, die dat om Paulus' wil weigert toe te staan, beschermt God Zijn dienstknecht.

Te Melite of Malta en te Rome. Hand. 28.

Gebrek aan plaatsruimte noopt mij helaas eenigszins uitvoerig op de verschillende onderwerpen in te gaan. Maar juist Handelingen biedt zelf zooveel stof tot vertellen, het is haast alles actie, zoodat de meeste onderwijzers zich wel zullen weten te helpen. God gaf aan Paulus bijzondere kracht, zooals Hij steeds bijzondere gaven en krachten geeft aan hen, die Hij bijzondere opdrachten geeft. Dat geldt ook voor hen, die voor een Zondagsschoolklas komen te staan. Door de kracht des Heeren blijkt dat Paulus op Melíte of Malta door het slangengift ongedeerd blijft en de harten der Barbaren (Heidenen, niet-Grieken) gewint en sporen van zegen op het eiland achterlaat. Heden zijn er op Malta geen vergiftige slangen meer; de Malthezers gelooven, dat sedert Paulus die slang in het vuur wierp, alle slangen op het eiland hun gif verloren hebben. Eindelijk werd de verdere tocht op zee gelukkig volbracht en werd Paulus door de broeders der Gemeente ontvangen, die hem tegemoet waren gegaan te Appius-markt en de Drie-tabernen. Paulus dankte God en greep moed. Tot hiertoe had hem de Heere geholpen! Te Rome werd Paulus in een zeer lichte gevangenschap gehouden, twee jaar lang, en God heeft dat zoo beschikt opdat hij ook hier een heerlijk werk zou doen.

D. G. B.

Johannes de Dooper.

Aankondiging en geboorte.

Luk. 1 : 5—25 en 57—80.

Les voor Zondag 16 Dec. 1934.

De geboorte van Johannes aangekondigd.

Het gaat weer hard naar het Kerstfeest en hoewel er in de meeste Zondagsscholen weinig gebruik zal worden gemaakt van de lessen wegens de voorbereiding voor het feest is het toch goed, al is het maar een kwartiertje, te wijzen op wat de Bijbel voor dezen Zondag aangeeft. Elken Zondag iets uit den Bijbel vertellen, ook dié Zondagen, dat er weinig tijd is, lijkt mij toch gewenscht. — Wij worden door de Schrift verplaatst naar de dagen van Herodes. Dit was Herodes de Groote, zooals de geschiedenis hem noemt. Hij was de eerste uit het Idumeeïsche (Edomietische) geslacht, dat een tijdlang in afhankelijkheid van Rome over Judea vanaf het jaar 40 voor Chr. heeft geregeerd. Met Romeinsche hulp had hij Jeruzalem stormenderhand veroverd en zooals hij in de gunst had gestaan bij de Romeinsche Triumfator Antonius, wist hij na diens val de gunst van keizer Augustus te verwerven. Volgens 1 Makkab. 14 : 41 hebben de Makkabeërs in den persoon van Simon de koninklijke waardigheid slechts verkregen onder voorbehoud van de rechten van den Messias! Hij was geen rasechte Jood, en hij wist heel goed, àls de Messias kwam, dan

was het met zijn macht gedaan. Tevens worden wij bekend gemaakt met een priesterlijk echtpaar met merkwaardige namen, n.l. Zacharias, d.w.z. „De Heere gedenkt" en Elizabet, d.w.z. „Gods eed". Van de dagorde van Abía. Uit 1 Kron. 24 blijkt, dat uitsluitend de nakomelingen van de zonen van Aäron tot dienst in het Heiligdom beroepen waren en zij waren in 24 families verdeeld, die sedert de dagen van Salomo elkander wekelijks aflosten. Van deze beide menschen wordt niets dan goeds gezegd, er was niets op hen aan te merken en zij waren in al de geboden en rechten des Heeren onberispelijk. Het was een zeer belangrijke dienst, die Zacharias te vervullen had, n.l. bij het reukofferaltaar, het symbool van het Gode welbehagelijk gebed, dat het volk buiten tot God opzond. Ineens ziet onze priester ter rechterzijde van het altaar een engel staan. Groote ontroering bij Zacharias. Ook hij heeft gebeden, ernstig, vurig. Wat was de inhoud van zijn gebed geweest? Hij zal vooral ook voorbede voor het volk hebben gedaan en ook wij willen aannemen met verschillende groote Bijbelonderzoekers, dat het gebed van Zacharias de aankomst van den Messias betrof. Hij zal natuurlijk ook voorbede voor zich zelf hebben gedaan. Nu zegt hem een engel, dat zijn gebed is verhoord, dat dus de aankomst van de Messias nabij is, en dat zijn vrouw een kindje zal krijgen, die zal heeten Johannes, d.w.z. „God is genadig" en hij zal de heraut, de wegbereider van den Messias zijn. Heerlijke dingen worden van het aangekondigde kindje gezegd. Het gaat ook ons zoo in menig opzicht gelijk Zacharias, als datgene, waarom wij zoo vaak gevraagd hebben, werkelijk komt, kunnen wij het niet gelooven, dat het werkelijk waar is. Zacharias vroeg nog een nader bewijs of teeken. Dan hoort hij echter, dat het maar niet de eerste de beste engel is, waarmee hij spreekt, maar „Gabriël, die voor God sta!" en uit Dan. 8 : 16 en 19 : 21 wist Zacharias wel, wie Gabriël was. Zacharias zal stom zijn tot vervuld zou zijn, wat Gabriël had gezegd. Het volk buiten is zeer verbaasd, het duurt heden zoo lang, voor de priester komt om te zegenen, als hem maar niets is overkomen. En als hij eindelijk verschijnt dan opent hij wel de lippen, maar geen geluid komt uit zijn mond en aan zijn geheel voorkomen zien zij, dat hij heel wat bizonders moet hebben beleefd, dat hij ongetwijfeld een gezicht heeft gezien.

De geboorte van Johannes.

Onder groote vreugde van familieleden en bekenden werd het beloofde kindje geboren.

Op den achtsten dag van zijn leven zou het volgens de wet besneden worden en zou het ook een naam moeten ontvangen. Daar de vader nu al maanden lang stom was, vraagde men het aan moeder Elizabet, hoe haar jongetje zou moeten heeten, en tot verwondering van allen gaf zij een naam op, die in de geheele familie niet voorkwam, namelijk „Johannes", „God is genadig". Zij hebben zeker allen reeds aan een bepaalden naam gedacht. Zou Zacharias, de vader, déze naam wel goedvinden? Zij brachten een schrijftafeltje, en daarop bevestigde de vader, dat het moest zijn, zooals zijn vrouw gezegd had: „Johannes is zijn naam!" Toen werd zijn mond, waaruit negen maanden lang geen geluid gekomen was, geöpend, en hij stortte zijn ziel uit in een heerlijke lofzang, die door den Heiligen Geest geïnspireerd werd en waarin hij de getrouwe God verheerlijkt in de geboorte van dit kind, en waarin hij de machtige beteekenis van dezen zoon aankondigt als de voorlooper van den Messias.

Zacharias merkte nu hoe alles, wat de engel Gabriël gezegd had, ook werkelijk op dag en uur als 't ware af werd vervuld. En nu zijn ziel geheel van de banden van ongeloof en twijfel is vrij geworden, worden ook de boeien van zijn tong verbroken. Nu is zijn eerste woord geen vraag meer, maar niet anders dan een verheerlijking Gods. Zulk een innig verband met God en Zijn beloften met de menschen verwekt bij allen, die het vernemen, vrees, en het spreekt vanzelf, dat er veel over deze dingen gesproken werd overal in de bergen van Judea, zooals ook later Jeruzalem vervuld zou worden met de dingen, die God aan Zijn volk gedaan had. Met meer dan gewone aandacht werd dit kindeke Johannes gadegeslagen. Hoe zal dit kindje zich ontwikkelen? Wat zal er van worden? En wederom tot verbazing van allen, die hem kenden en dit zagen, moest worden geconstateerd: „De hand des Heeren was met hem!" De Lofzang vs. 67—80.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

GRAND RAPIDS, 24 October 1934.

Maandag j.l. was voor de gemeente alhier en haar voorganger, D. Laansma, een onvergetelijke dag. Wij mochten n.l. des avonds in ons kerkgebouw „Rehoboth" samenkomen om het feit te gedenken, dat de gemeente, gesticht in de maand Mei 1894 en haar voorganger, beroepen en bevestigd in de maand October van datzelfde jaar, samen nu reeds 40 jaren aan elkaar waren verbonden.

Bevestigd door wijlen Ds. P. de Neui werd de toen slechts 23 jarige voorganger in het bijzijn van nog 5 andere predikanten aan de gemeente verbonden en tot de dienst des Evangelies ingeleid. Hoewel één en andermaal in andere plaatsen beroepen, heeft hij nooit vrijmoedigheid kunnen vinden om de gemeente Grand Rapids te verlaten, maar heeft hij steeds met onverdeelde ijver en voorbeeldige trouw de gemeente gediend.

Nog steeds wordt hij in ons midden, alsook in Grand Haven en Chicago om zijns werks wil hooggeacht en bemind.

Begonnen met slechts 33 leden, is dat ledental niettegenstaande de moeilijkheden op allerlei gebied langzamerhand uitgebreid en telt de gemeente heden 186 leden.

Het mosterdzaadje werd allengs een boom, hoewel tengevolge van de taalkwestie het snoeien niet achterwege bleef. Vele jeugdigen verlieten de Hollandsche Baptiste gemeente en sloten zich aan bij een Engelsche gemeente.

Toch ziet men in, dat men met de tijd mee moet, zoodat besloten werd om het Hollandsch niet in eens maar geleidelijk te verwisselen met Engelsch.

Wij mochten met een vrij talrijke schare de daden des Heeren vermelden en aanschouwen.

Een juist en met beleid opgesteld programma werd netjes uitgevoerd.

In den breede hierover uit te weiden zou te veel ruimte eischen; te meer waar wij hopen dat een gelegenheidsgedicht door ons saamgesteld in dit blad mag worden opgenomen.

Bij het sluiten waren de gemoederen vol. Onze geachte Voorganger was zoo ontroerd en overstelpt, dat hij haast niet in staat was een woord te spreken.

Het platform was ingenomen ook nog door 4 andere Baptiste voorgangers uit naburige Engelsche gemeenten. Wij mochten in staat gesteld worden onzen voorganger te verrassen met een zekere som geld als een teeken van sympathie en erkentelijkheid. Als een bijzonderheid deelde br. Laansma nog mede, dat hij door Gods genade bekwaam gemaakt was om in deze 40 jaren 8219 malen het Evangelie te verkondigen en 344 geloovigen te doopen.

Des avonds van te voren (Zondag 21 Oct.) mocht hij zijn jubileum-toespraak houden, die met onverdeelde aandacht werd beluisterd en deelde hij ons mee, dat het alleen de bekwaammakende genade Gods was, die hem als een Paulus van weleer, als een *Christen*, als een *prediker*, en als een werker of arbeider in de wijngaard des Heeren, zijn werk heeft helpen willen verrichten. Wij hopen inderdaad, dat wij, elkander nog niet moede, nog vele jaren mogen gespaard blijven.

Uit aller naam,

W. DE VRIES, Corr.

APELDOORN. Onze winterarbeid is weder aangevangen. 6 Nov. hadden we een Evang. samenkomst belegd, waarin Ds. Dubbeldam te Hengelo (O.) de blijde Evangelie-noodiging deed hooren. Met groote aandacht werd het altijd nieuwe Evangelie beluisterd. God stelle het ten rijken zegen.

Zondag 11 Nov. hadden we het voorrecht den geheelen dag in ons midden te hebben Pastor W. Fetler, Zendingsdir. der Russische Zending en Pred. te Riga. Op indrukwekkende wijze werd de eisch Gods: „100 pct. voor Christus", „vol van den H. Geest" tot onze harten gebracht. De wensch van ons hart vertolkte zich in de bede, die alle aanwezigen staande zongen: „Daal als in tijden van ouds op ons neer, H. Geest, H. Geest". 't Was een onvergetelijke dag en we scheidden van elkaar met de leuze in het hart en op de lippen: „100 pct. voor Jezus". We werden als met nieuwe olie overgoten. Onze kapel was — vooral des avonds — geheel gevuld met belangstellenden, ook uit andere kerken en kringen. God zegene Pastor Fetler en zijn werk en geve ons een geestelijke opwerking tot eer van Jezus Christus.

Ons pas weer opgevat jeugdwerk onder leiding van onzen Voorganger geeft ons goede hoop voor de toekomst. De gemeente staat biddend en medewerkend achter dezen schoonen arbeid.

Lief en leed met elkander deelend gaan we voort in des grooten Meesters dienst, vragend, dat ons het staal des geloofs niet moge ontbreken om staande te blijven op den door God ons aangewezen post en voort te gaan, zoo het moet zijn, door goed gerucht en kwaad gerucht tot het groote doel.

De Secr.

AMSTERDAM is den laatsten tijd bijzonder bij den scheepsbouw geïnteresseerd.

Reeds vele jaren was er in den boezem der gemeente een begeerte, om in Amsterdam-Noord een Evangelisatiepost te stichten. Deze begeerte kreeg uitdrukking door het ontstaan van een bloeiende Zondagsschool. Tevens werden in verschillende vrachtschepen met zegenrijke gevolgen evangelisatiediensten gehouden.

De schoolhuur werd haar opgezegd en de schepen moesten varen, daarom besloot de gemeente een schip te koopen. Het gelukte om de hand te leggen op een logger, 208 ton metend, en de verbouwing nam een aanvang. Verschillende broeders en vrienden werkten geheel of gedeeltelijk „om niet" aan dit nieuwe doel. De offervaardigheid was groot.

Havenmeester, brandweer en politie werkten in officieele instanties mede, om de wettelijke hinderpalen te overwinnen. Eindelijk was de gedaanteverwisseling een feit geworden en had de hartvernieuwing plaats gevonden.

De zaal is 6 meter breed, 14 meter lang en 3 meter hoog en telt 104 vaste zitplaatsen.

Den 7en Nov. j.l. werd het schip gewijd en „Salem" genoemd.

De pers was aanwezig, alsmede enkele officieele personen, terwijl Haarlem, Utrecht, 's-Gravenhage en Den Haag-Oost zich hadden laten vertegenwoordigen.

Interieur Evangelisatieschip „Salem" der Bapt. Gem. Amsterdam

Br. Ouderling Panjer ging voor in wijdingsgebed. Ds. B. Planting memoreerde de voorgeschiedenis van deze zaak en bracht hulde aan de medewerkers en dank aan allen die met hun gebeden en offeranden het werk hadden bevorderd.

Alle afgevaardigden brachten hulde en gelukwenschen.

Tenslotte zij vermeld, dat de Voorg. Ds. B. Planting schriftelijk, mondeling en zakelijk steeds in de bres stond bij de officieele en half-officieele vertegenwoordigers der stad, alsmede bij de leveranciers, zoodat deze wijdingsdienst voor hem als voorman, bovendien een sabbatswijding bewerkte.

Voor deze eerste dienst waren toegangsbewijzen uitgereikt, om teleurstelling te voorkomen.

Den volgenden avond werd de openingsdienst gehouden, waarvoor wederom kaarten waren beschikbaar gesteld: thans voor vreemd publiek. Beide avonden was de zaal tjokvol. De zangvereeniging zette met goed geslaagde no's luister bij aan dezen opnieuw geopenden arbeid.

De Heere geve Zijn zegen op dit arbeidsveld.

W. VEENSTRA, Secr.

HEERLEN—TREEBEEK. Waarde broeders en zusters. Ik zet mij neer om U deelgenoot te maken van de zegeningen, die ons in Limburg zijn wedervaren. Het is al een heele tijd geleden dat U iets van ons hoorde. Nu, door Gods genade heeft onze gemeente toch zegeningen geboekt. Wij allen verblijden ons in het verzoenend Bloed van Jezus. De stormen des levens, ook zij kwamen over ons; gelukkig, wij hebben ze heerlijk doorstaan. Wij hebben ons vastgeklemd aan onzen Leidsman, Jezus Christus.

Wij hebben nu een schoollokaal, waar 170—180 personen een plaats kunnen vinden.

Wij verblijden ons in de trouwe opkomst van de broeders en zusters. Onze bidstonden werden en worden nog zeer goed bezocht. En zoo kunnen we wel doorgaan met het opnoemen van zegeningen. Ik wil u nog één noemen.

Door middel van de Comm. voor inwendige zending werd ons op onze aanvragen een colporteur-evangelist gezonden. De gemeente was gaarne bereid naar haar draagkracht daarvoor bij te dragen. Wij danken de Comm. voor inw. zending en de Unie-Comm. voor den broeder ons toegezonden. Zondagmorgen 21 Oct. ging br. Tijman ons voor. Die Zondag was voor de gemeente een hoogtepunt. Onze gebeden werden verhoord.

Des avonds hadden we als gemeente en vrienden een begroetingssamenkomst, onder leiding van br. van der Molen. Muziek en zang zorgden voor opluistering. Onze zangvereeniging zong onzen broeder Tijman een welkomslied toe. Broeder Tijman werd hartelijk welkom geheeten.

Broeders en zusters, bidt voor onzen broeder Tijman en voor de gemeente Heerlen-Treebeek.

Wij gaan voorwaarts, roemend in des Heilands kracht.

De Secr. H. NIEMEIJER.

III

KERSTNUMMER-CAMPAGNE 1934.

Prof. Vening Meinesz stak niet zo heel lang geleden met een kleine onderzeeër zonder escortering van schepen de oceaan over. Amerika kon het aanvankelijk niet geloven en Groot Brittannië was afgunstig op de moed en het succes van de Hollanders.

Thans weer hebben de leden van de bemanning van de „Uiver" een staal gegeven van Hollandse durf en bekwaamheid, waarover de hele wereld met de hoogste lof gewaagt.

Holland staat altijd aan de spits.

En aan de spits van Holland staan de Baptisten.

Zij hebben slechts 35 groeiende en bloeiende gemeenten in het gehele koninkrijk der Nederlanden en zijn numeriek niet te vergelijken met de toonaangevende kerkgenootschappen. Maar ze weten, wat ze willen en zullen in Decembermaand een kerstnummercampagne voeren,

zo geheel gestorven aan eigen eer,

zo geheel zich opofferend aan de idealen van het Koninkrijk der hemelen,

zo moedig, zo ijverig, zo verstandigen zo vaardig,

dat de prestatie van de bovengenoemde hoogleraar en van Parmentier met zijn helpers er door in de schaduw gesteld wordt.

Hollanders staan altijd aan de spits.
Baptisten staan aan de spits van de Hollanders.

December — Kerstnummermaand.

Het Kerstnummer 1934 is mooier dan ooit!

Gemeenten, bestel meer dan ooit! Opgave *vóór* 30 Nov. a.s.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ONS KERSTNUMMER EN DE WERKLOZEN.

In Kerstnummermaand, dat is de maand December, mogen er in ons land geen werklozen worden gevonden in de Baptiste gemeenten. Wist ge dat?

Dat is wettelijk verboden

bij Koninklijk besluit, bekend gemaakt in Paulus' brief aan de Thessalonicenzen: „Want wij horen, dat sommigen onder u ongeregeld wandelen, niet werkende.... maar wij vermanen u, broeders, dat gij meer overvloedig wordt, en dat gij u benaarstigt . . . . te *werken* met uwe eigene handen gelijk wij u bevolen hebben."

Werklozen! Werkt toch met uw Kerstnummer 1934.

Mooier dan ooit!

Zeer, zeer voordelige conditie's voor colporteurs in plaatsen, die door de gemeenten niet worden bewerkt. Vraagt dadelijk inlichtingen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

GEDICHT

gemaakt ter gelegenheid van het

40-jarig bestaan der gemeente v. Grand Rapids en het

40-jarig Voorgangerschap van Rev. D. Laansma

1894 22 October 1934

'k Twijfel niet, elk is nieuwsgierig,
Wat dit nummer wezen mag ;
Welk' verrassing ons te beurt valt
In verband met dezen dag.

't Is ons allen vreemd te moede
Bij 't herdenken van het feit,
Dat èn leeraar èn gemeente
Zijn gespaard zóó langen tijd.

'k Weet, er zijn wel meer gemeenten,
Wier bestaan in werk'lijkheid,
Uitgedrukt in ronde cijfers,
Ver de veertig overschrijdt.

Hierin dus is niets bizonders,
Dat ons tot verwond'ring wekt.
Wijl ook dit (hoe kan het anders)
Tot Gods eer en glorie strekt.

Maar dat leeraar èn gemeente,
Samen nu reeds 40 jaar,
Aan elkander zijn verbonden . . .
Dàt is dunkt mij, wonderbaar.

En gij hebt, o ja, voorzeker
Vele stormen getrotseerd ;
't Kampen met de elementen
In die jaren wel geleerd.

Somtijds pakten onweêrswolken
Onheilspellend op elkaâr,
En de uitroep werd beluisterd:
„Denk er om, er dreigt gevaar!"

'tScheepken heen en weer geslingerd
Op des levens oceaan,
Dreigde onderscheiden malen
In de stormen te vergaan.

Maar gij moogt en kunt getuigen:
„D' Allerhoogste maakt' 't goed.
Kwamen moeite en gevaren,
Nà het zure gaf Hij 't zoet".

Trots verachting en verguizing,
Moeite in- en buitenshuis,
Bleef 't Hollandsch Baptiste scheepje
Onder 's Heilands Woord en Kruis.

't Schijnt wel, dat men meer of minder
Afwijkt van het Woord van God;
Zich verliest in aardsche dingen:
Wereldlust en zingenot.

Ook het Kruis wordt ál te dikwijls
Op den achtergrond gezet.
En op God en Zijn geboden
Wordt geheel niet meer gelet.

Als wij leer en inzicht toetsen
Aan 't onfeilbaar Woord van God,
Geeft dit vrede in de ziele,
Maar ook 's werelds hoon en spot.

Daarom, wakker volk des Heeren,
Sta voor uw beginsel pal!
Waar de strijd ook in de toekomst
Heel wat heeter worden zal.

Alles woelt hier om verand'ring,
D' eene komt en d' ander gaat.
Toch moet dank uw hart vervullen
Als gij alles gadeslaat.

Klein en nietig eens begonnen
Met het oog op God gericht,
Kunt gij dankbaar rugwaarts blikken
Op de arbeid hier verricht.

Veertig jaren is 't geleden,
Dat, met slechts een klein getal,
De gemeente hier gesticht werd:
Drie en dertig! dat is 't al.

Velen kwamen, velen gingen
In dit tijdperk van bestaan
En wat thans alhier gezien wordt,
Vrienden, — *dat heeft God gedaan.*

Wat moet omgaan in de ziele
Van U, die als Gods gezant
Veertig jaar de kudde leidde
Met beleid en vaste hand.

Wat een wisselvalligheden
In dit korte tijdsbestek;
Tijden doorgebracht met and'ren
Of in 't eenzaam bidvertrek.

Waar is àl die tijd gebleven?
't Is U net, geliefde Oom,
Als gij alles vluchtig nagaat.
Als een schaduw, als een droom.

Bij uw eigen druk en zorgen
Werden and'rer bijgevoegd;
En er is, dat weet ik zeker.
Heel wat door U afgezwoegd.

Leeraars worden in den regel
In veel zaken ingeleid,
Hospitalen, ziekenhuizen
Zijn voor hen geen nieuwigheid.

Overvallen door de zorgen,
Overmeesterd door de smart,
Èn van and'ren èn u-zelven,
Berstte schier uw hoofd en hart.

Maar Godlof, in deze ure
In dit plechtig oogenblik,
Wordt en is de taal beluisterd:
God alléén de eer — niet ik.

Met de fouten en gebreken,
Die ons allen eigen zijn,
Moeten wij ons toch verwond'ren,
Dat wij zijn nog die wij zijn.

't Is alleen ook Gods genade,
Die ons droeg en heeft gespaard.
Dat èn leeraar èn gemeente
Veertig maal reeds zijn verjaard.

Moge steeds de gunst des Heeren
Op ons rusten, en Zijn Geest
Hoofd en hart en ziel vervullen,
Ook bij 't vieren van dit feest.

En waar thans de jaren klimmen,
Jeugd en jonkheid zijn vergaan,
Komt het niet alleen op dragen
Meer nog op verdragen aan.

Laat de band van eenheid blijven,
Vastgesnoerd in Hem alleen,
Die hier maakte in Grand Rapids
Leeraar en gemeente één.

En nu wil ik u vertellen
('k Ben misschien wat lang geweest)
Wat verrassing ik mag brengen
Op dit veertig jarig feest.

'k Mag uit naam van de gemeente
U iets geven, dat gewis,
In den tijd, die wij beleven
Boven uw verwachting is.

Als een blijk van liefd' en achting
Wordt U dit ter hand gesteld.
Gij behoeft ook niet te gissen
't Is een zek're som in geld. (*)

Bij elkaar gebracht in stilte,
En verzameld in 't geheim;
Daarvoor moet gij nu iets koopen,
Dat u steeds van nut kan zijn.

Weet, het penningske der weduw'
Is in dezen niet veracht.
En ik weet, een gift als deze,
Wordt door U ook hooggeacht.

Niet alleen vanuit Grand Rapids,
Ook Grand Haven deelt hierin.
En die gift vanuit Chicago
Was, geloof mij, wel naar zin.

Ik bedank U allen hart'lijk,
Die ook weer voor dezen keer,
Blijken gaven van waardeering
't Zij wat minder of wat meer.

Broeders, zusters, mannen, vrouwen,
Leden, vrienden, die hier zijn,
Hart'lijk dank voor uwe gave;
Dank, al was het nòg zoo klein.

't Kleine vaak verbergt het groote,
Achter 't mind're schuilt vaak meer
Dan gezien wordt door de menschen,
Maar gewaarmerkt door den Heer.

En nu reizen wij weer verder
Eén van zin en hand aan hand,
Over bergen en door dalen
Naar het Hemelsch Vaderland.

Dáár geen strijd meer en geen zorgen,
Geene moeite of verdriet;
Als ons oog, van tranen zuiver,
Blikt in 't eindeloos verschiet.

Wàt verrassing zal dàt wezen,
Wàt een gift ons aangeboôn;
Meer dan paar'len en juweelen,
't Kruis verwisselt voor een kroon.

Laat ons naar die kroon dan streven,
Naar die kroon, die nooit vergaat.
Laat voor Hem alléén Uw leven,
Die de hoop geheel verzaadt.

Wereld, ach wat is uw waarde
Bij 't volzalig hemelhof?
Wijk, o wijk, gij nietig aarde,
Wijk àl wat ons boeit aan 't stof.

Dàår geen strijd om beuzelingen,
Dàår geen kleur of secten meer,
Dàår geen „ismen" en geen „anen",
Dàår, — één kudde en één Heer!

Dàår een zalig blij herêenen
Van de Bruidegom en Bruid;
En een: „God alleen zij d' eere",
Als de paarlen poort ontsluit.

WILLEM DE VRIES,
546 Crosby.

(*) Hierbij werd den Voorganger een enveloppe met inhoud overhandigd, vrijwillig en in 't geheim door de gemeente bij elkaar gebracht.

ZUSTERHULP.

Dinsdag, 13 Nov., 's voormiddags 10 uur, hadden we *bestuursvergadering* ten huize van onze presidente. Het wel en wee van Zusterhulp is besproken, ja, er is weer heel wat onder de loupe genomen en belicht.

O.a. besloten we:

1e. de Dinsdag voorafgaande aan de Unievergadering te reserveren voor onze a.s. alg. verg.

Zoals u allen zeker al weet, is de Unievergadering 't komende jaar te N. Pekela, dus onze vergadering zal ook daar zijn. We moeten nu een hele dag nemen. Het ligt ons allen nog vers in 't geheugen, hoe haastig alles in Hengelo afgedaan moest worden. Dus we nemen nu de tijd, om rustig bijeen te zijn.

2e. voor br. en zr. Kluin, die zo zwaar beproefd zijn, f 25.— te zenden.

3e. dat de boeken van de penningm.esse inplaats van 31 Mei, 30 April afgesloten zullen worden. Dan zal begin Mei bekend gemaakt worden, hoeveel geld aan kas is, opdat de verenigingen, dienaangaande voorstellen kunnen doen voor de alg. verg.

Een teleurstelling is het, dat tot nog toe zich niemand heeft gemeld voor colportrice-huisbezoeker.

Van 2 zusters ontvingen we een lied, dat in aanmerking kan komen voor bondslied. We verwachten nog meer liederen, waarschijnlijk zijn er nog meer zusters met dichterlijke gaven. Doe uw best eens en verras ons met een zusterlied. Wij hebben natuurlijk ook graag opgaaf van zusters, die een lied kunnen componeren.

Ten slotte nog dit, we verwachten, dat alle afd. eens een verslagje van haar vereniging in „De Christen" plaatsen. We houden dan meer contact met elkaar.

Twee verenigingen sloten zich nog bij ons aan, zodat de N. B. V. B. thans 18 afd. telt.

Nog veel meer is er besproken, maar alles zal ik nu niet verklappen, dat blijft een verrassing voor later.

Komt gaan wij dan gemoedigd voort.
In vast vertrouwen op Zijn woord.

Secr.esse N. B. V. B.

Vereenigingsnieuws.

Afdeeling Den Haag.

Gel. zusters.

Den 31sten Oct. mocht onze vereeniging haar 2e jaarfeest vieren. Hadden wij het 't vorige jaar beperkt tot leden der ver., ditmaal hadden wij de uitnoodiging zoo ruim mogelijk gesteld, met het doel onze jaarverg. tot een propaganda-avond te maken.

Onze geachte Voorganger Ds. Jeronimus zegde op ons verzoek gaarne zijn medewerking toe. Alsook het Gem. zangkoor. Soliste en violiste alles werkte mede tot het samenstellen van een keurig programma, welke zeer goed verzorgd, gratis voor de ver. waren gedrukt.

Deze programma's dienden tevens als bewijs van toegang.

Nadat de pres. haar welkom aan gasten en afgevaardigden der verschillende zusterver. had gesproken, kreeg onze voorganger verder de leiding van den avond.

Er heerschte een opgewekte geest. In de pauze was er gelegenheid de verschillende handwerken, die verkocht en verloot zouden worden, te bezichtigen. Hiervan werd een druk gebruik gemaakt en er werden heel wat loten verkocht. De overige goederen kon men alleen bezichtigen, maar waren op onze verkoopdag, welke een week later gehouden zou worden, te koop. Hiertoe werden alle gasten tevens uitgenoodigd.

Na de pauze beluisterden we een lezing van een onzer medeleden zr. M. H. Timmers, getiteld: „De vrouw en de zending".

Deze lezing had aller belangstelling, en was voor ons Baptistenvrouwen zeer interessant. We hoorden daaruit hoe het 3 Bapt. vrouwen waren, die de eerste vrouwen zendingsver. stichtten in Boston in de U. S. A.

Aan de uitnoodiging om zich als lid of begunstigster(er) op te geven, gaven velen gehoor.

Onze ouderling, br. F. H. de Ruijter, sprak als afgevaardigde der gemeente een waardeerend en opwekkend woord.

De avond stond geheel in het teeken van dank aan onze God.

De verkoopdag welke een week later plaats had en 's middags om 2 uur door Ds. Jeronimus werd geopend; is inmiddels gehouden. Zeer veel belangstelling mochten we ook daar ondervinden. De zuivere opbrengst is nog niet bekend, maar benadert heel dicht de f 300.—.

Voor het sluiten van deze welgeslaagde dag, sprak onze geachte Voorganger nog een ernstig woord tot de aanwezigen hen er op wijzende dat de mogelijkheid bestond, dat men meegeholpen had om het evangelie te brengen aan de heidenen, en men zelf nog geen deel daaraan had.

Kon het zijn, met nog meer liefde en toewijding als voorheen, hervatten wij zusters onze arbeid in Gods Koninkrijk tot zegen voor de zending en gemeente.

Met zustergroeten,

A. BOITEN—Attema.
Secr.esse.

Stadskanaal.

Maandag, 12 Nov. hield onze afd. Stads- en Musselkanaal van Zusterhulp haar 2e jaarvergadering.

Was onze eerste jaarvergadering van dien aard, dat we dankbaar konden terugzien op alles wat er gedaan was, onze 2e mag dan zeker van vooruitgang spreken. Veel hebben en zullen we met Gods hulp mogen doen. Steeds meer worden wij als vrouwen bepaald bij onze roeping: dat samenwerking nodig is, willen we iets tot stand brengen. Wij hebben dit jaar mogen bijdragen voor de kerstkist van zr. Reiling.

Onze zelfverloocheningsweek was goed. En ook de verkoopdagen mogen geslaagd heten. Met dit geld kunnen wij weer veel doen, voor het a.s. kerstfeest, voor onze medemensen die het zo nodig hebben.

Wij hadden ook deze avond zr. Boiten—Attema van Den Haag in ons midden, die een inleiding had, waarnaar met genoegen werd geluisterd.

Wij zouden dan ook graag zien, dat alle christen-vrouwen haar roeping mochten verstaan, om mede te werken aan dit stukje werk in Gods koninkrijk.

Met zustergroeten,

A. SPREEUWERS—Jonker.
Secr.esse.

„Zusterhulp" heeft wederom een

KERSTKIST

aan zr. G. Reiling, Yakusu kunnen zenden, waarvan de inhoud is als volgt:

1. Dinxperlo, zr. S. Piek: 60 klossen naaigaren.
2. Utrecht: borduur- en haakzij, doos chocolade, 12 stukken zeep.
3. Muntendam: lap goed.
4. Almelo: 8 jurken en schortjes, potlooden, gomelastiek, 24 ballen, kralen, messenslijper, beker, 24 stukken zeep, mozaïkspel, vingerhoeden.
5. Haarlem: 17 jurken.
6. Hoorn: 10 stel breinaalden, 10 haaknaalden, 10 potlooden, gomelastiek, 1 flesch naaimachineolie, 16 stukken zeep, 12 machinenaalden.
7. Den Haag: 18 jurken, restjes wol, 2 fleschjes drops, 24 klossen naaigaren.
8. Deventer: 4 lappen stof, 32 stukken zeep, gomelastiek.
9. Nw. Pekela: 10 stukken zeep, 1 lap katoen, lap wafelstof, lap borduurstof, damestasch.
10. Harlingen: lap katoen.
11. Stadskanaal: 6 doozen zeep, 3 lappen goed. een couvert, 42 jurken, 6 ballen, 2 fleschjes machineolie, 1 doos gomelastiek, dozijn potlooden, 10 stukjes zeep, speelgoed.
12. Hengelo: 30 stukken zeep, lap katoen, wafelstof, speelgoed.
13. Winterswijk: 6 jurken.
14. Apeldoorn: 10 baby-wolletjes, 4 lappen stof, 2 jurken, 50 stukken zeep, haakgaren.
15. Eindhoven, Meisjesvereeniging: 8 jurken.

3e verantwoording zelfverl.week.

Van afd. Muntendam f 3.50
(1e verantw. f 13.—)
" " Utrecht - 5.15
" " Hengelo - 8.85
" " N. Pekela - 5.50
(1e verantw. f 46.75)
" " Den Haag - 3.47
(laatste verantw. f 31.27)

Allen hartelijk dank.

Met zr.groet,
A. BOITEN—Attema,
Penningm.esse.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.
Giro van J. Boiten no. 223958.

MEDEDELINGEN

Het secretariaat der *Gem. Apeldoorn* berust thans bij

br. H. GROENHUIJZEN,
Bartelsweg no. 90, Apeldoorn,

aan wie men voortaan alle correspondentie der Gem. betreffend, gelieve te richten.

Het Bestuur der Gemeente.

Het adres van Ds. J. JERONIMUS is thans:

Den Haag, *Apeldoornschelaan 25a*

U. R. C.

Ontvangen: van N. N. te U. f 0.20, van enige luisteraars te Deventer f 7.45.

Dringende oproep.

Het geld stroomt uit de kas. Tegen een uitgave van bijna f 100, heb ik sinds de uitzending d.d. 20 Sept. slechts enkele guldens als ontvangsten kunnen boeken.

In opdracht van de Unie-Commissie, zie „De Christen" no. 2343 d.d. 9 Nov. j.l., moet ik weder f 100 wegzenden ter gelegenheid van het jubileum van de Ned. Chr. Radio Ver.

Waar de kas nagenoeg leeg is, doe ik een beroep op alle Gemeenten. Stuur mij de jaarlijkse najaarscollecte *zo spoedig mogelijk*.

Luisteraars(sters): helpt U. R. C. en stort uw *milde* gaven op giro 68108.

A. H. ZERBST,
Giro 68108. Penningmeester.
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Ontvangen voor de nieuwe Kerk te Leeuwarden

Van: de gem. Sneek f 20.—, Mej. v. d. Z. te L. f 0.44, v. A. te J. f 5.—.
Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

J. L. B. te M. Uw verslag heb ik doorgezonden aan de redactie van „Jong Leven", omdat er in dit nummer en zeer waarschijnlijk ook in het volgend nummer van „De Christen" geen plaats voor is. Verschillende stukken hebben al langen tijd op plaatsing moeten wachten.

E.-R.

De Losse Schakels worden wegens plaatsruimte in het volgende nummer geplaatst.

E.-R.

Tot mijn grote spijt moet het zendingsartikel (slot) één keer blijven overstaan. E.-R.

Zo ook een verantwoording van giften voor gezin Kluin en Leestafel.

Een artikel over de Zendingsstudie-Raad had ik in dit nummer willen opnemen. Doch het kán niet. Of er in een volgend nummer nog plaats voor zal zijn? E.-R.

ADVERTENTIEN

Met dank aan God geven wij U kennis van de geboorte van een Zoon

CORNELIS.

C. BRANDT
A. BRANDT—Pikkert.

Haulerwijk, 10 Nov. 1934.

Niet in staat allen persoonlijk te schrijven, komen wij langs dezen weg allen, en wel heel bizonder de Gemeente 's-Gravenhage ***hartelijk danken*** voor de gelukwenschen en overvloedige bewijzen van liefde, die wij ontvingen op onzen 25sten trouwdag.

J. JERONIMUS
T. JERONIMUS—Wildevuur.

Den Haag, November 1934.
Apeldoornschelaan 25a.

Heden behaagde het den Heere na een langdurig geduldig gedragen lijden, van onze zijde weg te nemen, in de volle verzekerdheid des geloofs, onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,

NEELTJE GROET,

in den ouderdom van 77 jaar.

Hoorn:
C. BROERTJES
D. BROERTJES
C. BROERTJES—Zoethout
Heemstede:
G. BROERTJES
E. BROERTJES—Bootsma
Bloemendaal:
J. BROERTJES.
A. BROERTJES—Scholtens
en Kleinkinderen.

Hoorn, 8 November 1934.
Koepoortsweg 58.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland mijn lieve zorgzame Tante

NEELTJE BROERTJES-GROET.

Haar weer te zien bij Jezus is mij tot troost.

DINA GROET.

Hoorn, 8 Nov. 1934.
Koepoortsweg 58.

Op den 8 November 1934 nam de Heere uit ons midden weg onze geliefde Zuster

NEELTJE GROET,

echtgenoote van C. BROERTJES, in den ouderdom van 77 jaar.

Haar leven was Christus, haar sterven gewin.

Namens de Gemeente Hoorn.

Heden overleed zacht en kalm in zijn Heer en Heiland, na een langdurig doch geduldig lijden, onze innig geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer

JAN BOES,

Echtgenoot van AALTJE MEIER, in den ouderdom van 60 jaar en 6 maanden.

2 Cor. 5 : 1.

Namens de Familie.

Eindhoven, 20 Nov. 1934.

De teraardebestelling zal plaats hebben des n.m. 2 uur te Eindhoven, vanuit het sterfhuis Kamerling Onnesstr. 32.

Vrijdag 7 December 1934 No. 2345 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

Thans
is het adres van de redactie:
Utrecht, Kerkstr. 28bis.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GELOOF.

(Lezen Matth. 14 : 24—33).

Jezus wil u binden aan den onzichtbaren God.

Hij is gekomen om u Gods macht over al het zichtbare te laten zien en te doen geloven, opdat gij loskomen zoudt van de overheersing van al die zichtbare dingen en stoffelijke noden.

Want wij zitten telkens onder de zichtbare dingen. Zij kwellen en drukken ons. Wij tobben met onze gezondheid, wij zitten vol zorgen over de toekomst en hebben 't op 't ogenblik al moeilijk genoeg. Wij weten niet hoe er ons door te slaan. Wij rekenen en rekenen, maar zien geen uitkomst.

Jezus leert ons te rekenen met God. Met God, Die alleen uitkomst geven kan.

Jezus wil u doen zien, hoe Gods hand achter alle dingen is, en Hij ze bewegen kan naar Zijn wil.

En bovenal openbaart u de Heere Jezus in al Zijn woorden en werken, dat deze machtige God u helpen *wil*, dat Hij Zijn macht wil gebruiken om allen te steunen, en te helpen, die Hem zoeken.

Hij wil u zo van uw angst voor al die zichtbare dingen bevrijden. In de donkerte van uw zorgen-nacht wil Hij het licht maken.

Daarom komt Jezus over de golven tot Zijn beangstigde discipelen.

Hij heeft overal een weg. Hij kan overal tot u komen. Hij 's Vaders Zoon, heerst over alle zichtbare dingen.

Och, zelfs Zijn discipelen konden haast niet zó in God geloven.

Zij zijn alleen in het schip in de nacht en de felle wind is pal tegen. Vijandig slaan de golven tegen de voorplecht. Dan heffen zij 't scheepje omhoog, dan ploft het omlaag. Angstig wordt zelfs de bekwaamste schipper in deze woelige nacht.

Maar dat mocht *niet* bij discipelen van Jezus. Hij was wel niet bij hen, maar Hij was op de berg om voor hen te bidden in de eenzaamheid, en Hij had hen gebonden aan den onzichtbaren God, hun Vader, Die Heer over alle krachten van water en winden is.

Dat te geloven is vaak een strijd.

Te geloven, dat God *er is, nu, hier, bij u*. Dat Hij maar niet alleen in Mozes' dagen, in 't leven van die discipelen, maar nu op 't ogenblik in één slag alles veranderen kan. Dat Hij 't absoluut vermag. En, als Hij 't niet doet, hoewel gij 't bidt om Jezus' wil, dat 't geen onmacht van Hem is, maar beter voor u, u ten zegen.

Dat is een strijd ook voor 't kind van God.

Wij rekenen met de omstandigheden. Wij werken met de zichtbare dingen om ons heen, en met ons eigen karakter, onze aanleg, onze kansen. En wij laten God, Die alles vermag, alles anders maken kan, dikwijls buiten beschouwing. Wij geven Hem de eer niet, die Hem toekomt en Hij van ons hebben wil.

Luther zei tegen het eind van zijn leven, dat hij al meer inzag, dat dit het moeilijkste is: te geloven in God, den Almachtigen Vader. Niet als een vaag idée, niet als een persoon veraf, maar als een aanwezig God, nu, hier, bij mij. En dus niet te vrezen.

Jezus' discipelen was het zelfs te groot, — zij werden angstig in de storm. Zij zagen op de windvlagen, de woelige zee. Zij zagen niet op God.

Laat God ze dus los? Ziet God niet op hen, die niet op Hem zien?

Gelukkig wel! Tot zùlke vreesachtigen, ongelovigen komt hier Jezus!

Hij ziet niet alleen ons ongeloof, Hij ziet ook onze nood en is innerlijk met ontferming bewogen.

Hij was op de berg bij Zijn Vader in gebed, — maar zag, hoe zij zich pijnigden in de storm, ... elke riemslag ziet Hij, ... elke angstige blik op de golven, ... elke bange gedachte in het hart.

Dan komt Hij! Dan verlaat Hij voor zùlke vreesachtigen de gemeenschap met den Vader.

Zó is Jezus nog.

Hij kent u in uw strijd met alle zichtbare dingen, die u tegen zijn. Hij ziet, hoe gij nu dit probeert om eruit te komen, dan dat om er niet onder te geraken. Hij merkt uw vrees in de donkerte van uw leven.

Hij wil u wel te hulp snellen, als gij maar roept tot Hem.

En Hij heeft overal een weg.

Zie, daar gaat Hij over de fel-bewogen golven! Hij wandelt op het onstuimige water!

Zij schreeuwen van schrik, als zij die gestalte over de zee zien naderen.

Hij stilt de vrees: zijt goedsmoeds, Ik ben het!

Petrus hoort Zijn stem . . . 't Is de Meester! En de lichtbewogene, eerst zo neergedrukt, veert ineens op. Blijde moed in zijn hart: Heere, indien Gij het zijt, zo gebied mij tot U te komen op het water.

Zó breekt het geloof door. Hij ziet Gods almacht in Jezus. Hij weet de onzichtbare macht Gods hier tegenwoordig. En nu verliest hij de angst voor de zichtbare dingen — golven en zee en winden. Met dezen Jezus kan hij alles! Als God het hem gebiedt, is ook het onmogelijke mogelijk geworden.

En Jezus zeide: kom! En Petrus klimt van het schip, zet zijn voet in — neen op het water . . . en wandelt over de golven naar Jezus toe.

Eén stap, twee, drie — en dan: ziende de sterke wind werd hij bevreesd en begon neder te zinken.

Ziende de sterke wind.

Hij had op *Jezus* moeten zien, tot Wien hij ging. Op Zijn kracht en vermogen. Op dien Heiland, Die over de golven tot hem kwam. Maar hij ziet op zij, naar de wind, de golven ... en vreest.

Als iemand langs een smalle bergkam lopen moet in 't Alpenland met aan weerszijden de diepe kloven, dan is er maar één manier om veilig te zijn: niet opzij kijken, vooruit en omhoog.

Dat is de enige manier in de moeiten: vooruit en omhoog zien, op den Onzichtbaren God.

Gij hebt wel eens gezien, dat een klein kind lopen leren moet? De vader houdt het vast, en moeder gaat een paar pas verder gehurkt staan en opent de armen . . . kom dan, kom dan, lacht ze. Vader laat de kleine los . . . *één stapje, twee, drie* . . . daar is hij er en valt in moeders armen. Tenminste, als 't aldoor naar moeder kijkt, en niet na 't eerste stapje ineens iets ter zijde de aandacht aftrekt, — dan struikelt het!

Zó leert ge alleen *lopen* op de golven, *vertrouwen* in de moeiten, *gaan* ook het zware pad — ziende op Jezus en Gods almacht in Hem. Dáár ligt de kracht. Maar als ge alleen ziet op het zichtbare — de zorgen, de tegenslagen — dan zinkt ge en gaat ge onder in uw zorgen.

Die kleingelovige Petrus, waarom wankelde hij? 't Ging toch goed die eerste, tweede stap? Ja, maar toen dacht Petrus ineens . . . wonderlijk *ik* op de golven, 't kan toch niet . . . en dáár zonk hij. Hij zag naar de winden, op zichzelf . . . en niet langer op Jezus . . . en zinkt.

Gaat hij nu onder?

Neen, als de bodem onder hem wijkt, dan ijlen zijn wanhopige blikken naar Jezus: Heere, behoud mij!

Terstond strekt Jezus Zijn hand uit en grijpt hem.

Hij grijpt ook den wankelmoedige. Hij redt ook, die om zijn ongeloof zinkt en toch zinkend nog roept. Die in hun zonden en ellenden tot Hem zich om redding wenden.

Hij redt en *dan* bestraft Hij: Gij, klein-gelovige, wat ziet gij op het zichtbare en wankelt! Zie toch op de macht Gods in Mij zichtbaar geworden.

En dan, — wandelt Petrus weer op de golven. Nu aan Jezus' hand!

Zó gaat het. Zó alleen overheersen de zichtbare dingen u niet. Zó alleen gaat gij niet onder in de zorgen: ziende op God en gaande aan Jezus' hand!

Uit: Jezus aan het strand der zee.

III

ZENDING.

William Carey.

(Slot.)

Het werd tijd voor dat land, met zijn millioenen, die de knie bogen voor Siva en Vishnu, voor Budha en Mohammed, dat het van de liefde en van de liefdewet van Christus ging hooren. Vreeselijk ontredderend hadden bijgeloof en onkunde er gewerkt. Met zijn fatalisme, zijn streng afgebakende kasten, zijn heerschende priesters, zijn paria's, zijn afgescheiden vrouwen, zijn kinderhuwelijken, zijn weduwenverbranding, zijn tempel-prostituée's, zijn kinderoffers aan de heilige rivier de Ganges, zijn levend begraven van Melaatschen, was Indië een in-droevig schouwtooneel geworden van wat er van volkeren groeit, die het licht der waarheid derven en aan zichzelve zijn overgeleverd.

Den 11en November 1793 kwam het kleine gezelschap in Bengalen aan. De Engelsche overheid en leiding van de Oost-Indische Compagnie zagen in ze slechts vijanden van haar stoffelijke belangen en ontzegden ze de bevoegdheid om als zendelingen op te treden, zoodat ze alleen als handwerkers zich konden vestigen. Zes jaar lang heeft Carey zich toen in een Inlandsche wijk op het maken van de indigo, een blauwe verfstof, toegelegd. Hijzelf zag in deze noodzaak een leerschool hem van God gegeven om zich geheel vertrouwd te maken met het leven en de gewoonten, de gedachtenwereld en de taal van de Indiërs. Zeven jaren heeft hij zoo gearbeid. Daarna vestigde hij zich te Serampore, een stad in Bengalen, en toen ter tijd een Deensche factorij. Onder de bescherming van den koning van Denemarken kon hij zich vrij voor zendeling uitgeven.

Noch Thomas noch Carey hadden in al deze jaren ook maar één betrouwbaren bekeerling als vrucht op hun werk aan te wijzen. Pas tegen het einde van 1800 smaakten ze de vreugde den eersten inlander, een Hindoe, Krishna Pal geheeten, te mogen doopen. Een ontwrichte schouder had hem in aanraking met de zendelingen gebracht en hun behandeling boezemde hem groot vertrouwen in. Hij werd een bekend schrijver van geestelijke liederen en een prediker met bijzondere gaven toegerust, die het evangelie tot ver in Bengalen, Orissa en Assam verkondigde.

Den 8sten April 1801 kwam de verrassing van Carey's leven. De broeder van den Hertog van Wellington, wiens naam onafscheidelijk verbonden blijft aan den slag bij Waterloo, was Gouverneur-generaal van Britsch-Indië. Hij voorzag, dat de Oost-Indische Compagnie tot een staat zou uitgroeien, voor welks bestuur ambtenaren noodig waren met een breedere vorming dan die voor een handelskantoor. Daarom riep hij een school in het leven, die de jonge ambtenaren, uit het moederland gearriveerd, onderlegde in de geschiedenis, literatuur en talen van Indië. Op den zooeven genoemden datum ontving Carey een brief, waarin hem verzocht werd om onmiddellijk te beslissen, of hij een benoeming tot professor in het Bengali zou aanvaarden. Carey overlegde met zijn trouwe helpers hoe te handelen. Besloten werd, dat hij gaan moest, omdat hij dan èn in het college, èn door middel van zijn geldelijk inkomen de zaak der zending des te beter zou kunnen dienen.

Carey nam gedurende ongeveer 30 jaar dit professoraat waar en hij vulde zijn collegezalen met den geest van Christus en oefende op zijn studenten een machtigen invloed uit. Zijn salaris groot 1500 p. st., d.i. 18000 gulden stond hij geheel af ten dienste van de evangelisatie van Indië. Hij richtte te Serampore een school op voor Hindoes, Mohammedanen, Budhisten, Parsen enz. alsmede voor Europeanen. Aan deze school, door den koning van Denemarken tot hoogeschool verheven, werd een faculteit van de godgeleerdheid verbonden voor de vorming van voorgangers en gedurende 17 jaar heeft Carey zijn krachten daaraan gewijd. Carey belegde door het offer van zijn inkomen een som van bijna 1/2 millioen gulden in den arbeid des Heeren in Britsch-Indië.

Den grootsten zegen heeft Carey Indië gebracht door zijn vertalingen van den bijbel en bijbelgedeelten. Door middel van zijn professoraat aan het regeeringscollege kwam hij in aanraking met de geleerdste Hindoes van het land. Dank zij hun medewerking heeft Carey buitengewoon veel tot stand kunnen brengen op het gebied van bijbelvertaling. De geheele bijbel vertaalde hij in de 6 voornaamste talen van Indië. Het Nieuwe Testament in 20 andere talen. En eenige evangeliën in 4 weer andere. Het geheele of gedeeltelijke woord Gods bracht Carey in niet minder dan 34 Indische talen.

Den 9en Juni honderd jaar geleden nam zijn werkzaam en zegenrijk leven een einde. Hij stierf met een diep besef niet genoeg voor den Meester te hebben gedaan. Op zijn sterfbed dicteerde hij de woorden, die op zijn graf moesten worden gebeiteld:

'k Ben maar een arme, vervloekte worm,
'k Werp m' in Uw teedre armen Heer.

III

GESPREKKEN

uit de predikantenvergadering gehouden 24 en 25 October te Leeuwarden.

III.

Het opnieuw-brandend-worden van het Jodenvraagstuk hangt ten nauwste samen met het opkomen van een nieuwe politieke partij, die zegt dat veel ellende te wijten is aan de grote invloed der Joden op de regeringen, direct en indirect.

Het moet dit volk duidelijk en klaar gezegd worden en getoond ook, dat wij niet willen dat zij koning over ons zijn. Vooral in Duitsland heeft de nationaal-socialistische partij daarop sterk de nadruk gelegd.

Wij, in Nederland, waar 't liefst iedere burger maar zijn eigen partij ging vormen, hebben ook een nationaal-socialistische beweging gekregen, waarvan ingenieur Mussert de leider is. Waar onze voorgangers mensen zijn, die vooral georiënteerd zijn naar het leven van heden en iedere klop op de deur nauwkeurig willen beluisteren, hebben ze samen met belangstelling de uitvoeringen van br. Louw, Groningen, gevolgd. Waarop, dat kon toch niet anders, een bewogen bespreking volgde. Daarom is 't ook ondoenlijk daarvan wat na te vertellen. Probeert u 't zelf maar eens na een dergelijke discussie.

Het leidend beginsel dezer nieuwe partij is:

„Voor het zedelijk en lichamelijk welzijn van een volk is nodig een krachtig Staatsbestuur, zelfrespect van de natie, tucht, orde, solidariteit van alle bevolkingsklassen en het voorgaan van het algemeen (nationaal) belang boven het groepsbelang en van het groepsbelang boven het persoonlijk belang".

Br. Louw maakte ons, naast de waardering die uitgesproken werd over deze afstaffeling of toespitsing of hoe ge 't noemen wilt n.l. persoonlijk, groeps- en nationaal belang, daarop attent, dat hier één stap vergeten is: *mensheidsbelang gaat boven nationaal belang*. Inderdaad, de spijker op de kop geslagen! Goed doet het ons, dat in deze partij er het trachten en streven is de gedachte aan klassestrijd uit ons volk te bannen. Men protesteert tegen dit uiteenscheuren van één volk, wil daarom ook breken met het partijen-systeem, dat ook die eenheid versplintert, en komen tot een nieuwe formatie, de corporatieve staat. die hier en daar herinnert aan het gildewezen van de middeleeuwen; een staat, waarin de afgevaardigden niet een bepaald gelovig of ongelovig deel, een arm of rijk deel, enz. vertegenwoordigen, maar een lichaam, waarin vertegenwoordigd worden bijv.: landbouw, veeteelt, industrie, handel, vrije beroepen.

Ik zal er maar over ophouden, want dit is mijn taak niet u te schrijven over een nieuwe politieke partij. Het is mooi, dat wij Baptisten niet gebonden zijn aan een of andere staats- of maatschappijvorm en dat we altoos weer ons naar het levende heden kunnen richten. Dit is niet een bewijs van beginselloosheid, maar een teken van waarlijk zoeken naar het beste voor land en volk.

Misschien is het goed daarop te wijzen, dat in tegenstelling met Duitsland hier geen anti-semitisme gepropageerd wordt door de N. S. B. Theoretisch worden de Joden dus ook als Nederlandse volksgenoten beschouwd.

Vrij wat schoner voor ons luidde 't onderwerp, dat br. Brandt op zich genomen had te bespreken: Wij en de kunst.

Hoe zouden wij de kunst niet eren. Zijn de schilderijen der Nederlandse kunstenaars niet in alle musea der wereld? Zijn onze bouwkunstenaars niet tot op heden beroemd? En onze dichters zouden in één rij met Goethe en Schiller, met Byron, Milton en Longfellow staan, als de taal hen niet had opgesloten in een ruimte, die onevenredig is aan de wijdheid van hun geest.

Nu is br. Brandt de meest kunstzinnige onder de voorgangers en het onderwerp had de volle liefde van zijn hart. Hij vertelde ons, dat een kunstwerk dán die naam verdient, wanneer de hand van de kunstenaar er in geslaagd is zijn zielsinstelling ten opzichte van een of ander voorwerp of thema ten volle te verduidelijken. Kunst is dus ziele-uiting! Weshalve ons eerbied past tegenover ware kunst, wijl daarin een mens zich ten diepste openbaart.

We kregen 't natuurlijk ook over de moderne kunst; ik weet al die namen daarvoor niet. Maar ik herinner me in Hamburg een schilderij te hebben gezien in de groep der modernen, waar ik met de beste wil van de wereld niets van kon maken. Eerst met behulp van een beter ingewijde gingen mij langzaam de oogen open en ontdekte ik een aap. Toen ik er deze zomer weer heenging was de aap zeker weer in 't bos verdwenen. Ik kon hem niet weervinden. En dat doekje in Utrecht, ergens in een museum. Twee blauwe strepen, horizontaal bovenelkaar, vier gele vlekjes en drie rode daarboven zwevend. „Oppasser, wat is dat?" „Een schilderij, mijnheer". „Is het duur?" „Meerdere duizenden guldens". „Maar wat betekent het dan?" „Een fruitschaal met citroenen en appels!" Ik kon 't weer niet ontdekken. Ik ben bepaald in een verkeerd tijdperk geboren.

Nu, er is ook goede moderne kunst. Verfklodderij, jazzband-muziek en enkele steengedrochten daargelaten. Juist onder ons is er wat te veel verachting voor het schone. Het calvinistisch beginsel: „Alleen God de ere" heeft ons bang gemaakt het goede, ware en schone te waarderen. Terwijl wij juist daarin ook God eren door te prijzen wat Hij door mensen doen wil, ook buiten de officiële godsdienst om.

We besluiten maar deze gesprekken. Ge zult er naar ik hoop de aangename geest uit geproefd hebben, die onder ons heerste in die dagen. Per slot van rekening houden wij deze vergadering, om door elkander beleerd en gesterkt te worden teneinde de ons toevertrouwde arbeid zo goed mogelijk te verrichten.

De Heere der gemeente zegene ons allen als voorgangers en al de gemeenten tot eer van Zijn Naam.

HUIZINGA.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Kerstfeest.

Luk. 2 : 1—20.

Les voor Zondag 23 Dec. 1934.

Het Kindeke in de kribbe.

Het lijkt mij eigenlijk niet noodig te zijn, toelichtingen op dit onderwerp te geven. En het zal wel zoo overal de gewoonte zijn, dat de Zondag vóór Kerstmis besteed wordt aan de repetitie voor het komende groote feest. Maar voor hen, die het toch gewenscht zouden vinden, een paar regels om op gang te komen.

Wij kunnen herinneren aan de belofte, die reeds in het Paradijs gegeven werd nadat Adam en Eva gezondigd hadden. Eéns zou er uit het nakomelingschap der menschen een Kind geboren worden, die den duivel overwinnen zou, hoewel de duivel wel macht over Hem zou hebben om Hem te doen lijden.

God heeft de menschen, die vóór Jezus' geboorte leefden, niet maar aan hun lot overgelaten. De belofte werd steeds door hen herhaald, die nog geloofden aan God en hetgeen Hij gezegd had. Toen is het gebeurd, dat God een man uitkoos, die Hem in bijzonderen zin zou gehoorzamen en wiens gezin, kinderen, kleinkinderen enz. speciaal Gods volk genoemd zou worden. Uit de nakomelingschap van dezen man, Abraham, zou de Beloofde geboren worden.

Uit dit volk kwamen sommigen voort, die steeds meer van hetgeen geschieden zou, van Godswege kwamen te weten David, Jesaja, Daniël en verder al de Profeten. Het bedoelde Kindje, dat geboren zou worden, zou volgens het plan van God een groot Koning zijn, die over de geheele wereld eenmaal zou regeeren. Hij zou echter eerst allerlei mishandeling, bespotting, verwonding en den dood ondergaan, niet voor eigen boosheid, maar enkel om de zonde van de menschen. De profeten hebben dit alles bij voorbaat beschreven in het Oude Testament, opdat wanneer Hij komen zou, de menschen Hem zouden herkennen. Toen de tijd van Zijn komst naderde aanbaden de meeste menschen allerlei afgoden inplaats van den eenigen waren God. Zelfs Gods eigen volk, het Joodsche, was afgeweken. Zij gingen nog wel naar de kerk, de synagoge, en hielden den sabbat en brachten offers in den tempel, maar van liefhebben van

hulpbehoevende gezinnen in onze gemeente helpen met een gift, bestaande uit zelfgemaakte onderkleren enz. Al zijn wij als vereniging ook maar een kleine kracht in de dienst des Heren, toch zegt de Heer in Zijn Woord: „Waar twee of drie in Mijn naam vergaderd zijn, dáár ben Ik in het midden van hen". Wij mogen ons reeds verheugen in 16 leden en werken gezellig samen, steeds ons doel voor ogen houdende. Secretaresse

Zr. v. d. BERG—Hommes.

III

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

enige luisterclubjes N. Weerdinge	f 5.00
de gem. Utrecht	- 6.20
„ „ Amsterdam	- 12.94
„ „ N. Weerdinge	- 2.50
„ „ Arnhem	- 3.50

Na mijn oproep in „De Christen" d.d. 23 Nov. j.l. kwamen de gaven binnen, doch nu bijna een week is het weer stil. Hoe komt dat? Zijn er nog gemeenten, die de najaarscollecte nog niet hebben gehouden? Of hebben de brs. Penningmeesters het geld nog niet verzonden?

Waar blijven de luisteraars(sters)?

Ik herhaal mijn *dringende oproep*:

helpt U. R. C.!

A. H. ZERBST, Penningmeester.
Giro 68108.

Utrecht, Rijnlaan 128bis.

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Hengelo voor 1 Congomeisje	f 25.—
„ Deventer halfj. bijdrage voor de Congo	- 25.—
„ Stadskanaal	- 50.—
„ „ halfj. contributie	- 3.30
Meisjesver. „Rodé" te St.kanaal	- 25.—
afd. Workum voor zr. Reiling	- 5.35

Nagekomen gift zelfverl.-week

afd. Deventer	f 11.57

Allen zeer hartelijk dank en zustergroet,

A. BOITEN—Attema.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.

Giro J. Boiten 223958.

Br. A. A. Hardenberg heeft nog *twee vrije Zondagen* — 30 Dec. '34 en 6 Jan '35 — waarop hij bereid is de gemeenten te dienen.

Zijn adres is tot Dinsdag 18 Dec.:

Rawdon College, near Leeds, England en nà 18 Dec.:

Piet Heinstr. 5, Groningen.

Jeugd van Z.-O. Groningen.

Zal 't zijn: „Van Pekela begint de Victorie"?

Dan: doelbewust, vastberaden en biddend op naar Nieuwe Pekela!

AGENDA
van de Jeugddag op Woensdag
12 Dec. te N. Pekela.

3 uur. Leider: Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
Duet uit Muntendam.
Voordracht uit Stadskanaal.
Opstel uit Muntendam.
Improvisaties.

7 uur. Leider: Ds. J. Hekhuis van Muntendam.
Zangkoor uit Vrieschelo.
Opstel uit Stadskanaal.
Voordracht uit Vrieschelo.
Mandolineclub uit Nieuw Buinen.
Vertegenwoordiger van de N. B. J. R.: Ds. L. de Haan van Utrecht.

In naam van onzen Koning is ons de zege beschoren!

Met N. B. J. B.groeten,
namens Jedaco
de Secr. T. JANSMA.

Bedankt voor het beroep naar onze gemeente *Emmer-Erfscheidenveen*:
Ds. J. B. de Neef van Vrieschelo.

Ontvangen:
voor de Zending:

van de gem. Noordbergum f 15.77 zond. spec. best.; van de Jongeliedenverg. Muntendam f 25.— v. d. Congo.

Ontvangen voor de nieuwe Kerk te Leeuwarden

van fam. H. te B. f 10.—.
Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Rectificatie.

Zusterhulp.

In het vorig nummer werd per abuis vermeld: 2 fl. machine-olie en 10 stukken zeep gezonden door de afd. Stadskanaal, moest zijn gezonden door *afd. Workum.*

Broeders Correspondenten!

Heeft U het vierde kwartaal nog niet afgerekend?

Mag ik U dan vriendelijk verzoeken dit nu ten spoedigste te doen?

Bij voorbaat mijn dank.

De Adm.

Attentie s.v.p.

Evenals andere jaren bestaat er ook thans weer gelegenheid tot plaatsen van een Nieuwjaarsadvertentie in „De Christen".

Vroegtijdige opgave zeer gewenscht.

De Adm.

III

VOOR HET GEZIN KLUIN.

Daar ik verzuimd heb te vragen om bij eventuële giften voor bovengenoemd gezin te vermelden, dat ze gegeven werden naar aanleiding van de oproep in „De Christen" no. 2342 ben ik niet in staat die giften afzonderlijk te vermelden en verantwoord hier dus maar alle giften, die zijn ingekomen, en dit met de dank van alle ondergetekenden aan allen, die hun grotere of kleinere bijdragen hebben geschonken.

J. LOUW.

Dr. P. A. v. d. H. f 5; C. v. H.—M. f 2.50; G. G. f 1.98; S. M. L. f 10; N.V. M. Comp. f 100; 2 dames f 2; J. L. v. d. B. f 10; mej. A. A. v. L. f 2; S. P. f 2.50; mevr. E. G.—L. f 2.50; ir. L. B. f 2.50; wed. Ten C. f 5; C. V. f 2.50; mej. H. C. f 1; Th. Le V. f 2; A. E. R. f 2.50; H. G. R. f 5; J. F. IJ.—H. f 2; A. en Co. f 7.50; J. v. d. M. f 2.50; E. F. Ph. 2.50; N.V. S. C. f 2.50; dr. M. J. A. d. V. f 2.50; mej. M. M. f 1.50; N. N. f 5; N. N. f 1; mej. G. B. f 10; M. S. f 2; mevr. A. W. en mej. R. S. f 7.50; H. te W. f 10; prof. G. B. f 2.50; mr. G. A. H. G. f 15, allen te Amsterdam; J. B. ten B. f 1.50; mr. G. v. d. F. f 2.50; mevr. T. B. f 5; Bapt. Gem. f 10, allen te Arnhem; E. M. de W. f 2.50; P. B. f 2 te Alkmaar; N. f 1 te Adorp; C. M. C. f 2.50; S. J. v. E. f 2.50 te Amersfoort; L. W. f 5 te Ter Apel; „Zusterhulp" f 5 te Alteveer; H. R. B. f 10; M. E. E. f 1; B. A. J. v. O. f 1; H. O.—G. f 10; H. L. O.—de M. O. f 2.50 te Bussum; K. F. f 5 te Baarn; B. J. P. f 7 te Beverwijk; J. F. f 5 te Bilthoven; mevr. D. E. P.—G. f 1 te Blaricum; H. M. B. te Bosch en Duin f 10; J. B. f 2.50 te Culemborg; E. F. D. f 2; J. P. f 2.50 te Delfzijl; A. H. f 2.50 te Drachten; J. K. f 2 te Doesburg; Th. J. D. f 1 te Eelde; Ver. Redd. v. Schipbr. f 25 te Enkhuizen; dr. P. C. f 1; mej. J. P. f 1 te Eindhoven; J. T. v. P. f 1; G. P. f 5; dr. A. H. f 5; C. de B. f 2; mevr. H. K.—W. f 1; mej. H. Z. f 5; mr. M. O. f 5; mevr. J. ten H. f 1; G. K. f 2.50; J. J. Sch. f 2; mevr. G. T. f 5; I. H. v. A.—V. D. f 2.50, allen te 's-Gravenhage; H. B. B. f 1; mej. F. P. f 1; G. J. f 1; J. B. f 2.50; T. L. M. f 2.50; mevr. C. C. f 1; mej. B. f 1; N. N. f 1; N. S. f 2.50; Pers. Verz. Mij. H. f 2.50; Dir. Verz. Mij. H. f 10; uit de Bapt. Gem. f 41.50; B. O. f 10; N. W. f 10; G. H. f 2; mr. A. B. H. 2.50; Jac. P. f 5; R. H. f 5; J. L. f 1; B. E. L. f 1; J. R. M. f 10; Joh. S. f 1; A. S.—de G. f 5; mevr. L. f 10; I. v. W. f 1; mevr. R. f 1; N. N. f 5; N. N. f 1; N. N. f 1.25 allen te Groningen; dr. A. N. f 2; F. H. B. f 2.50; mevr. K. v. H.—de V. f 2.50; Joh. K. f 10, allen te Haarlem; mr. C. M. K. f 3 te Goes; F. F. f 1 te Hardenberg; wed. J. M. f 1 te Haren; J. M. f 1.50; M. de B. f 1 te Heemstede; fa. J. G. de H. f 2.50 te Heerenveen; A. de W. f 5 te Heilo;

J. A. v. d. V. f 1 te Den Helder; H. R. f 2.50; wed. A. D.—W. f 25 te Hengelo; D. H. V. f 2 50; T. B. f 2.50; A. C. S. f 10; J. H. S. f 2.50 te Hilversum; G. S. f 2.50 te Hornhuizen; mej. D. A. E. v. K. f 3; mej. A. S. A. v. K. f 3; mevr. mr. E. R. M.—O. f 1; mevr. M. Th. J. K.—B. f 2 te Leiden; M. A. f 1 te Leersum; mevr. wed. J. B.—M. f 2.50; M. W. S.—R. f 2 te Naarden; N. N. f 25 te Nieuw Vennep; H. de J. f 5 te Nieuw-Weerdinge; mevr. H. H. K.—v. H. f 2; C. R. f 1 te Nijmegen; mevr. J. M. V.—T. f 5; J. C. f 5 te Oosterbeek; A. v. d. W. f 1; W. T. f 3 te Oud-Beijerland; I. f 0.75 te Overveen; J. D. f 2.50 te Oude Schoot; C. D. J. 2.50; H. J. L. 10; C. H. V. f 10; A. K. f 1.50; P. S. f 2.50; ir. A. J. D. f 1; mej. W. J. Sch. f 5; R. S. f 20; dames C. en M. C. f 2 50; J. H. f 2; R. O. f 1; H. O.—O. en zr. T. f 5; A. Z. f 2; ir. L. J. Czn. f 2.50; dr. v. D. f 2; J. G. v. d. B. f 2.50; Lischlaan f 2.50; H. K. f 2; wed. B. S. de L. f 2; mr. A. Z. f 10; N. F. U. f 5; mr. v. D. f 10; J. M. f 10; A. P. f 1; dr. J. B. f 1; R. B. Pzn. f 2.50; K. H. f 2.50; A. H. f 1; fa. A. v. L. f 5, allen te Rotterdam; M. H. f 2.50 te Sappemeer; J. V. f 2.50 te Stavoren; A. B. f 5 te Schiedam; fa. J. v. d. F. f 1.75 te Sneek; fa. J. K. f 4 te Steenwijk; mej. A. W. B. f 1 te Driehuis-Velzen; D. R. f 1 te Veendam; P. A. de R. f 5 te Voorburg; dr. D. v. d. V. f 2.50 te Wageningen; S. H. K. f 1.50 te Wassenaar, J. K. f 1.50 te Wehe; ir. A. Z. f 2.50; J. de H. f 5 te Winschoten; mej. A. A. M. f 2.75 te Wolfhezen; W. H. f 5 te Wijde Wormer; J. P. f 1 te IJmuiden; A. de V. f 1 te Zeist; F. N. f 2.50 te Zierikzee; N. N. f 2.50 te?

Van Hare Majesteit de Koningin mocht de Commissie eveneens een bijdrage ontvangen, welke reeds eerder werd vermeld.

Nagekomen giften.

K. v. d. B. te Stadskanaal f 10; uit Bapt. Gem. Utrecht f 6.75; N. N. te Workum f 5; Gem. Muntendam f 30; door zr. R. f 5 van zusters van „Bethesda Sarepta", Haarlem.

De Commissie hoopt met deze bedragen zover te komen, dat Kluin weer de mogelijkheid krijgt den kost voor hem en de zijnen op het water te verdienen. Voor de zoveelste maal is weer gebleken, dat Nederland — als het er op aan komt — den nood van den enkeling kan lenigen.

Ds. J. LOUW te Groningen.
Mr. W. A. C. VAN DAM te Rotterdam.
JAC. POST, dir. N.A.S.K. te Groningen.
G. DE JONG, dir. Onderwijsfonds te Amsterdam.
Ds. C. W. COOLSMA te Groningen.
Mr. G. H. A. GROSHEIDE te Amsterdam.
Jhr. Mr. J. HORA FEITH te Groningen.
S. DE HOO te 's-Gravenhage.
T. L. MELLEMA, Inspecteur v. d. Scheepvaart te Groningen.

III

Wacht u voor lieden, die, onder voorwendsel een „roeping" te vervullen, hun noodzakelijkste plichten verzaken. Die „roeping" grijpen zij meestal aan om zich op een gemakkelijke manier aan hun plichten te onttrekken.

LEESTAFEL.

Kerstuitgaven Callenbach.

De firma Callenbach is weer bezig geweest. Bezig in het goede. Bezig om zooveel mogelijk ook anderen van het goed te doen genieten.

Een mooie gelegenheid daartoe bestond in het feit, dat de firma op 1 Mei van dit jaar 80 jaar oud is geworden. Bij zoo'n gelegenheid is 't gewoonte, om op de een of andere wijze daarvan blijk te geven.

Callenbach heeft dat gedaan op een manier, die èn voor de firma èn voor de cliëntèle voordeelig lijkt. Bij alle bestellingen op gewone zondagsschoolboekjes mag men voor 10% van het geheele bedrag aan boeken gratis uitzoeken, uit haar geheele catalogus. Bovendien wordt bij elke bestelling een boek cadeau gedaan, wat zooveel is als een handleiding bij het vieren van het kerstfeest.

Wij raden ieder zondagsschoolbestuur aan, om de eerste 4 blauwe bladzijden in rooden druk in de catalogus te bestudeeren en te trachten zooveel mogelijk voordeel er mee te doen voor de zondagsschool of het personeel.

Wat de boeken zelf betreft, alle boekjes boven 30 ct. zijn nu in cartonnen sierbandjes en van opdikkend papier, zoodat ze een royalen indruk maken.

't Is alleen maar mogelijk door den grooten omzet, dat men zulke boekjes voor zulke prijsjes kan krijgen.

Over 't algemeen kunnen wij ze ook om den inhoud aanbevelen. Natuurlijk zijn ze niet alle even geschikt, vooral de baptiste zondagsscholen dienen nog wel te schiften.

Zoo is voor ons b.v. met de boekjes van Joh. Breevoort en van Gesina Ingwersen voorzichtigheid te betrachten. Wel schrijven deze vrouwen goed en hebben vaak zeer treffende gedeelten, maar ze smokkelen nog wel eens de kinderdoop in hun boekjes binnen. Waar dit het geval is, zijn ze voor onze zondagsscholen onbruikbaar.

Van de nieuw verschenen boekjes noemen wij o.a.: „Met moedige mannen mee", een lijvig boek van 240 bladz. voor negentig cent, door Jan v. Batenburg.

't Beste van dit boek is, dat men er de poging van den schrijver in aanvoelt, om het evangelie te brengen. Overigens heeft 't ons maar matig kunnen bekoren. Men weet niet recht of 't voor kinderen dan wel voor grooten bedoeld is. De beschrijvingen der moeilijkheden in de poolstreken zijn oppervlakkig en getuigen van matige belezenheid. Het einde is zoo verrassend goed, dat men 't meer kon houden voor een boek uit 1904 dan voor een uit 1934. 't Doet ouderwetsch, echt „boekjes"achtig aan. 't Boeit echter wel en er wordt hier en daar een goed evangelie in gebracht.

Een heel ander boekje is „De verbannen prins", door D. K. Wielenga, voor jongens en meisjes van 10—14 jaar, maar ook boeiend voor ouderen (f 0.65). Dit uitnemend boekje is een Soembaneesche zendingsgeschiedenis, die over tal van gebruiken onder de Soembaneezen zoo zijdelings inlichtingen geeft. Een echt jongensboek, om de vele bizonderheden en avonturen, en tevens regelrecht een propaganda voor de bijbelsche doopsopvatting.

Een eenig mooi boekje!

„Zoo'n kleine Broer", door Jeanne Marie.

In dit boekje vertelt een meisje van acht jaar haar emoties op een koninginnedag. Vooral wat ze beleeft met haar klein driejarig broertje. Zij met haar broertje doen ook ondeugende dingen. De les uit het boekje is: Wat je niet aan vader of moeder vertellen mag, is niet goed. Stout zijn is zonde. Maar de Heer wil ook de zonde van het stout-zijn vergeven.

't Is een aardig boekje om aan kleintjes voor te lezen. De kinderen uit de twee laagste klassen zullen er door geboeid worden; prijs 20 cent, 40 bladz.

„In den grijzen toren", door Annie Ringnalda. 107 bladz. Prijs 55 cent.

Een beslist goed geschreven boek, dat ons een kijk geeft in 't gezin van een werklooze, die door communistische geest z'n gezin laat lijden. In 't hart van een jongen, die door zwakheid van 't lichaam niet mee kan, maar tóch zoo graag mee wil en daarom zocht naar uitkomst. En al gaat dit zoeken echt jongensachtig verkeerd, zoo leidt God het toch ten beste. Verder brengt het ons in kennis met het namelooze leed wat tegenwoordig door verkeersongelukken over de menschen gebracht wordt. Maar ook met de kracht, die er is om alles te kunnen dragen.

Alle verwikkelingen zijn in 't boekje zoo natuurlijk gegeven, dat het beslist aan te bevelen is. Er is voor onze kinderen beslist uit te leeren.

„Rozemarijntje naar school", door W. G. v. d. Hulst, behoeft natuurlijk geen aanbeveling. Wie zijn Rozemarijntje heeft gelezen, heeft z'n ideaalkind liefgekregen en wil er graag nog wat van hooren. 't Begin, die droom van Rozemarijntje lijkt mij toch niet zeer gelukkig gekozen van den begenadigden schrijver. Mij lijkt dit niet berekend voor de kinderen, voor wie dit boekje bedoeld is. Overigens is 't boekje net zoo'n schat, als Rozemarijntje een schat is.

Van alle boeken wat te zeggen, is te veel. Mogelijk een volgende keer nog wat. Over 't algemeen zijn ook

dit jaar Callenbach's zondagsschooluitgaven zonder meer aan te bevelen.

A. P. B.

CHRESTOS, door Henry Dupuy-Mazuel. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

„Chrestos" is het vijfde deel van de 37ste jaargang van de „Christelijke Bibliotheek".

Het boek doet een pogen om ons te verplaatsen in de tijd van Christus' geboorte en Zijn aardse leven. Getracht wordt de lotgevallen van een zekeren Caius, legaat bij de Syrische legioenen, heen te vlechten door de Evangelie-verhalen. We maken kennis met een farizeër van de slechtste soort, vooral door zijn geldgierigheid zijn secte typerende; we merken wat de slavernij in die dagen betekende en krijgen het gevoel, dat als de wereld zonder Christus er zo uitzag, het in onze wereld dan toch vrij wat beter verkeren is. Het is de omlijsting, die het verhaal zijn eigen waarde geeft.

L.

Evangelisatie-Bibliotheek.

We ontvingen het derde pakket van de negentiende jaargang van de E.-B. Het bestaat uit:

1. *Tweërlei Liefde*, geschreven door Hillis Grane en vertaald uit het Zweeds door A. Lukkien. Het boek is met meesterhand geschreven; het boeit; het brengt de nodige spanning en ontspanning. Hier en daar doet het een beetje „onnatuurlijk" aan, hetgeen velen zeker niet als een bezwaar zullen aanvoelen. Ik heb het echter gaarne met *werkelijke* mensen te doen.

2. *Het negerjochie*, geschreven door P. de Zeeuw J. G.zn. Een verhaal uit de slavenoorlog in Noord-Amerika. De tekeningen zijn van Jo van Kampen.

3. *Weekkalendertje voor 1935*. Met een aardige oogstvoorstelling, in steendruk uitgevoerd.

4. *Tien Traktaten* van twee bladzijden.

Uitgever is J. N. Voorhoeve, Den Haag.

d. H.

III

CORRESPONDENTIE

P. S. te K. (Duitsland). We hebben het telegram en de „Entschliessung", gezonden door de „Vereinigung evangelischer Freikirchen" aan den leider en den rijkskanselier, alsmede ook het antwoord daarop, gelezen. Dat de vrije kerken, onder wie de Baptiste kerk, verreweg de grootste is, in Duitsland de grootst mogelijke vrijheid hebben het Evangelie van Jezus Christus te verkondigen, is ons bekend. Daarover verheugen we ons van ganser harte. In Berlijn (Wereld Congres) werd dat andermaal bevestigd.

Aan Uw verzoek, het telegram en de hele „Entschliessung" vertaald in ons blad af te drukken, kunnen we helaas niet voldoen, omdat de plaatsruimte het niet toelaat en de inhoud zich slechts beperkt tot een aangelegenheid, die wel in hoofdzaak het duitse volk aangaat.

God zegene de verkondiging van Zijn Woord „im dritten Reich". E.-R.

Th. L. M. te D. H. U hebt nog wel een veertien dagen geduld? U stelt twee vragen en op die vragen hoop ik in het volgend nummer een antwoord te geven. Ik zou kunnen antwoorden met „ja" of „neen", maar dat zou U, en ook mij, niet kunnen bevredigen. E.-R.

Correspondenten, verslaggevers en allen, die in „De Christen" schrijven verzoek ik vriendelijk òf de nieuwe spelling òf de oude van de Vries en Te Winkel te volgen. Beide gaat niet best. Nog eens, wanneer het U enigszins mogelijk is, volg dan de redactie, die de nieuwe spelling volgt. E.-R.

X. Y. te Z. Waarom zendt U Uw copie aan het oude redactie-adres? U *leest* toch „De Christen"? Als correspondent behoort U toch wel in de eerste plaats op adreswijzigingen te letten! Dit zij U tot troost, U is niet de enige, die in dezen „zondigt". E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 21 December 1934 No. 2346 53ste Jaargang

D RISTEN

ORGA ISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEE
GELOOF, ÉÉ

GS OM DE VEERTIEN DAGEN
Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
STRAAT 52
NGE, NIEUW-WEERDINGE
NING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENT EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR Fl. 3.-

is het adr

Utrecht

Met ingan
„De Christe
schijnen, en
van elke m
overige kere
De formaat
de abonnem
zal bedrage

VIER K

De eng'len ...g.
Maar 't sch ...els oog.

De b ...ap.

Wat was d ...e Boodschap groot,
Die 't mens ...jk leven kwam ontvangen,
Toen God Zijn hand ter hulpe bood
Na 't lang verwachten en verlangen!

Liefde Gods.

God woeg* Zijn liefde en Zijn
[gericht —
En ziet, het laatste viel te licht!

God wierd een mens.

God wierd een mens, om 's mensen
[nood.
Wat is dat wonder schoon en groot!
Ach Jezus! hoogste goed en zoet,
Word ook een mens in ons gemoed!

Het overvloeijende Herte of Nagelatene Verzen van Jan Luyken.

* Woeg = weegde.

III

EER STILLE
TEREN

M VAN BOVEN.

...eide tot de Joden: „Gij-
...t van beneden, Ik ben
...n". Joh. 8 : 23.

...alt ons altijd weer bij
... O, de wereld is toch
..., aan *liefde*, aan *ware*

...feest spreekt ons ook
...s *vredes*, *Die rijk is*
...*e ons de ware vreug-*

... „Hierin is de liefde
geopenbaard, dat God
... Zoon gezonden heeft
...dat wij zouden leven

... ben *van boven*".
...ebben de Farizeën zich vreeselij... aan dat woord geërgerd: Ik ben van boven, doch gijlieden zijt van beneden!

En toch is het waar, dat wij mensen van beneden zijn en dat de Heiland der wereld van boven is gekomen.

Wel heeft de wereld gekend: wijze mannen en vrouwen, stichters van godsdiensten, bekwame uitvinders, grote ontdekkers — mannen en vrouwen, die een opofferend leven hebben geleid, wier levens een lichtende spoor hebben achtergelaten — maar, waren ze niet allen van beneden? Hebben ze ons het hoogste kunnen geven? Hebben ze de noden der ziel gepeild en in die noden kunnen voorzien? En hebben ze dat sterke verlangen, waarvan en waarover in Psalm 42 gesproken wordt, kunnen bevredigen?

Och, wie we ook zijn en wat we ook kunnen presteren, we zijn met elkaar slechts mensen, gebonden aan tijd en plaats, gebonden aan het stof. Daar moge graduëel verschil zijn tussen de mensen, hetgeen door het leven (de levensopenbaring van de mens) bevestigd wordt — een principiëel verschil zal men tevergeefs, wil men niet in conflict komen met de werkelijkheid, trachten te constateren. De Schrift leert ons, dat we *allen* zondaars zijn, dat we *allen* zijn afgeweken.

Redding, heil, zaligheid kon daarom nimmer van een mens komen. De reddende hand moest ons vanuit de hemel worden toegestoken. De Heiland moest van bóven komen! Van God, de Oorsprong van leven en licht.

Zo hadden ook de profeten gesproken. „Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst".

Jezus, het Kindeke van Bethlehem — de grootste hemelgave. Nooit schoner gift werd der wereld geschonken.

Omdat Jezus van boven kwam, weten we *niet alles* van Hem. 't Is ook hier een kennen, maar dan een kennen ten dele. We weten van Zijn aards leven. De Evangeliën kunnen we er op na lezen. En wanneer we de Evangeliën, laat ik liever zeggen het Nieuwe Testament, kennen, dan weten we toch *voldoende* van Hem. We beschikken over zeer nauwkeurige gegevens. Duidelijke uitspraken van Jezus zijn ons opgetekend. We kunnen des Heilands levensbeeld construeren. Maar dat niet alleen. We ontdekken in Hem Zijn goddelijke herkomst!

Hij kwam van boven. God in het vlees. Welk een mysterie.

En hij ging weer naar de plaats der heerlijkheid, die Hij had verlaten.

En daartussen ligt een leven van aller dienstknecht, een leven van de grootste zelfverloochening, een leven van liefhebben, een leven dat culmineert in het offer, in het offer van Zichzelf!

Welk een mens!

Ja. . . . . Maar welk een Heiland!

Een Koning, Wiens rijk niet is van deze wereld.

Een Hogepriester, zonder tempel en kultus.

dit jaar Callenbach's zondagsschooluitgaven zonder meer aan te bevelen.

A. P. B.

CHRESTOS, door Henry Dupuy-Mazuel. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

„Chrestos" is het vijfde deel van de 37ste jaargang van de „Christelijke Bibliotheek".

Het boek doet een pogen om ons te verplaatsen in de tijd van Christus' geboorte en Zijn aardse leven. Getracht wordt de lotgevallen van een zekeren Caius, legaat bij de Syrische legioenen, heen te vlechten door de Evangelie-verhalen. We maken kennis met een farizeër van de slechtste soort, vooral door zijn geldgierigheid zijn secte typerende; we merken wat de slavernij in die dagen betekende en krijgen het gevoel, dat als de wereld zonder Christus er zo uitzag, het in onze wereld dan toch vrij wat beter verkeren is. Het is de omlijsting, die het verhaal zijn eigen waarde geeft.

L.

Evangelisatie-Bibliotheek.

We ontvingen het derde pakket van de negentiende jaargang van de E.-B. Het bestaat uit:

1. *Tweërlei Liefde*, geschreven door Hillis Grane en vertaald uit het Zweeds door A. Lukkien. Het boek is meesterhand geschreven; het boeit; het brengt de nodige spanning en ontspanning. Hier en daar doet het een beetje „onnatuurlijk" aan, hetgeen velen zeker niet als een bezwaar zullen aanvoelen. Ik heb het echter gaarne met *werkelijke* mensen te doen.

2. *Het negerjochie*, geschreven door P. de Zeeuw J. G.zn. Een verhaal uit de slavenoorlog in Noord-Amerika. De tekeningen zijn van Jo van Kampen.

3. *Weekkalendertje voor 1935.* Met een aardige oogstvoorstelling, in steendruk uitgevoerd.

4. *Tien Traktaten* van twee bladzijden.

Uitgever is J. N. Voorhoeve, Den Haag.

d. H.

CORRESPONDENTIE

P. S. te K. (Duitsland). We hebben het telegram en de „Entschliessung", gezonden door de „Vereinigung evangelischer Freikirchen" aan den leider en den rijkskanselier, alsmede ook het antwoord daarop, gelezen. Dat de vrije kerken, onder wie de Baptiste kerk, verreweg de grootste is, in Duitsland de grootst mogelijke vrijheid hebben het Evangelie

van Jezus Christus ...
ons bekend. Daaro...
ons van ganser harte ...
Congres) werd dat a...

Aan Uw verzoek ...
de hele „Entschlies...
ons blad af te drukk...
laas niet voldoen, on...
het niet toelaat en d...
beperkt tot een aang...
in hoofdzaak het du...

God zegene de ve...
Woord „im dritten R...

Th. L. M. te D. ...
een veertien dagen geduld ...
vragen en op die vragen hoop ... het volgend nummer een antwoord te geven. Ik zou kunnen antwoorden met „ja" of „neen", maar dat zou U, en ook mij, niet kunnen bevredigen.

E.-R.

Correspondenten, verslaggevers en allen, die in „De Christen" schrijven verzoek ik vriendelijk òf de nieuwe spelling òf de oude van de Vries en Te Winkel te volgen. Beide gaat niet best. Nog eens, wanneer het U enigszins mogelijk is, volg dan de redactie, die de nieuwe spelling volgt.

E.-R.

X. Y. te Z. Waarom zendt U Uw copie aan het oude redactie-adres? U *leest* toch „De Christen"? Als correspondent behoort U toch wel in de eerste plaats op adreswijzigingen te letten! Dit zij U tot troost, U is niet de enige, die in dezen „zondigt".

E.-R.

Vrijdag 21 December 1934 No. 2346 53ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT 's VRIJDAGS OM DE VEERTIEN DAGEN
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT REGGESTRAAT 52
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL FL. 0.50 BUITENLAND PER JAAR FL. 3.-

Thans

is het adres van de redactie:

Utrecht, Kerkstr. 28bis.

III

Met ingang van 1 Jan. 1935 zal „De Christen" weer wekelijks verschijnen, en wel de eerste Vrijdag van elke maand uit 8 pag. en de overige keren uit 4 pag. bestaande. De formaat blijft dezelfde. Terwijl de abonnementsprijs slechts f 2.60 zal bedragen.

III

VIER KERSTSTROFEN.

Engelen.

De eng'len zijn ons niet te hoog,
Maar 't schort ons aan een Hemels oog.

De blijde Boodschap.

Wat was de blijde Boodschap groot,
Die 't menslijk leven kwam ontvangen,
Toen God Zijn hand ter hulpe bood
Na 't lang verwachten en verlangen!

Liefde Gods.

God woeg* Zijn liefde en Zijn [gericht —
En ziet, het laatste viel te licht!

God wierd een mens.

God wierd een mens, om 's mensen [nood.
Wat is dat wonder schoon en groot!
Ach Jezus! hoogste goed en zoet,
Word ook een mens in ons gemoed!

Het overvloeijende Herte of Nagelatene Verzen van Jan Luyken.

* Woeg = weegde.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

JEZUS KWAM VAN BOVEN.

Jezus zeide tot de Joden: „Gijlieden zijt van beneden, Ik ben van boven". Joh. 8 : 23.

Kerstfeest bepaalt ons altijd weer bij een *arme* wereld. O, de wereld is toch zo arm aan *vrede*, aan *liefde*, aan *ware vreugd*.

Maar het kerstfeest spreekt ons ook van den *God des vredes, Die rijk is aan liefde* en *Die ons de ware vreugde doet smaken*.

Johannes zegt: „Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem".

Jezus zegt: Ik ben *van boven*".

Wat hebben de Farizeën zich vreeselijk aan dat woord geërgerd: Ik ben van boven, doch gijlieden zijt van beneden!

En toch is het waar, dat wij mensen van beneden zijn en dat de Heiland der wereld van boven is gekomen.

Wel heeft de wereld gekend: wijze mannen en vrouwen, stichters van godsdiensten, bekwame uitvinders, grote ontdekkers — mannen en vrouwen, die een opofferend leven hebben geleid, wier levens een lichtende spoor hebben achtergelaten — maar, waren ze niet allen van beneden? Hebben ze ons het hoogste kunnen geven? Hebben ze de noden der ziel gepeild en in die noden kunnen voorzien? En hebben ze dat sterke verlangen, waarvan en waarover in Psalm 42 gesproken wordt, kunnen bevredigen?

Och, wie we ook zijn en wat we ook kunnen presteren, we zijn met elkaar slechts mensen, gebonden aan tijd en plaats, gebonden aan het stof. Daar moge graduëel verschil zijn tussen de mensen, hetgeen door het leven (de levensopenbaring van de mens) bevestigd wordt — een principiëel verschil zal men tevergeefs, wil men niet in conflict komen met de werkelijkheid, trachten te constateren. De Schrift leert ons, dat we *allen* zondaars zijn, dat we *allen* zijn afgeweken.

Redding, heil, zaligheid kon daarom nimmer van een mens komen. De reddende hand moest ons vanuit de hemel worden toegestoken. De Heiland moest van bóven komen! Van God, de Oorsprong van leven en licht.

Zo hadden ook de profeten gesproken. „Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst".

Jezus, het Kindeke van Bethlehem — de grootste hemelgave. Nooit schoner gift werd der wereld geschonken.

Omdat Jezus van boven kwam, weten we *niet alles* van Hem. 't Is ook hier een kennen, maar dan een kennen ten dele. We weten van Zijn aards leven. De Evangeliën kunnen we er op na lezen. En wanneer we de Evangeliën, laat ik liever zeggen het Nieuwe Testament, kennen, dan weten we toch *voldoende* van Hem. We beschikken over zeer nauwkeurige gegevens. Duidelijke uitspraken van Jezus zijn ons opgetekend. We kunnen des Heilands levensbeeld construeren. Maar dat niet alleen. We ontdekken in Hem Zijn goddelijke herkomst!

Hij kwam van boven. God in het vlees. Welk een mysterie.

En hij ging weer naar de plaats der heerlijkheid, die Hij had verlaten.

En daartussen ligt een leven van aller dienstknecht, een leven van de grootste zelfverloochening, een leven van liefhebben, een leven dat culmineert in het offer, in het offer van Zichzelf!

Welk een mens!

Ja. . . . . Maar welk een Heiland!

Een Koning, Wiens rijk niet is van deze wereld.

Een Hogepriester, zonder tempel en kultus.

„Als ik dit wonder vatten wil,
Staat mijn verstand vol eerbied stil;
't Verstomt bij 't geen het niet doorziet,
'k Aanbid, maar ik doorgrond het niet."

Nu nog deze éne vraag: Waarom kwam Jezus van boven?
Het antwoord geeft de dichter:

„Opdat de zondaar leven moog,
Daalt zelfs de Schepper van omhoog;
Verbergt Zijn hoge majesteit,
Wordt vlees, wordt onze zaligheid."

d. H.

III

LOSSE SCHAKELS

„Der Hilfsbote". Op verzoek van „Kassel" — de plaats, waar de Bond van Duitse Baptisten Gemeenten haar drukkerij en uitgeverij heeft, maken we nog gaarne eens opmerkzaam op het maandblad, speciaal bestemd voor predikanten en leke-prekers. Deze bestemming bepaalt de aard van zijn inhoud. In een rubriek „Am Kompass" geeft de redacteur elke maand een kroniek van de voornaamste gebeurtenissen op kerkelijk gebied in Duitsland — vooral in deze tijd belangrijk. Het blad kost 3.60 Mark per jaar, behalve de portkosten. Te bestellen: Verlagshaus der deutschen Baptisten. Kassel, Jaegerstrasse 11, Deutschland.

Baptisten in Portugal. In de Roomse landen van Europa heeft de boodschap van het N. Testament meer weerstand te overwinnen, dan in de overwegend protestantse landen. In Portugal telt men thans bijna 500 Baptisten, die op zes plaatsen samenkomen. Ze hadden een goed jaar en brachten 32.000 gulden op voor het werk des Meesters.

In Oslo. De oudste Baptisten gemeente in de hoofdstad van Noorwegen vierde onlangs haar gouden jubileum. In de eerste zeventien jaar van haar bestaan verwisselden daar niet minder dan dertien predikanten van plaats. De veertiende bleek steevast te zijn: de rechte man voor deze zeker wel wat ongewone plaats.

Een Handleiding voor de Z.school. Nu met Januari a.s. de toelichting op de Z.schoollessen uit De Christen zullen verdwijnen komt voor verschillende Z.schoolonderwijzers de vraag op: wat nu? 't Is niet onbillijk dat ze dat vragen aan hen, die besloten in De Christen voortaan geen toelichtingen meer op te nemen. Men kan, is mijn opinie, in deze zaak moeilijk van raad dienen. De behoeften zijn zo uiteenlopend. Hoeveel les- en leerboekjes zijn er voor 't zelfde vak niet in omloop voor de Lagere scholen. Wat de een bruikbaar vindt, kan de ander maar niet behagen. Men zou op grond van eigen ervaring een bepaalde handleiding kunnen aanbevelen, die echter voor andere onbruikbaar kon blijken te zijn. Een handleiding mag niet te moeilijk zijn. Maar wanneer is ze dat? Voor de een eerder dan voor de ander. Zij mag ook niet te gemakkelijk zijn, d. w. z. niet zo, dat ze niet noodzaakt tot zèlfdenken. Een handleiding zo ingericht, dat men er de les zo maar uit kan oververtellen, is af te keuren. Ze moet leiddraad zijn; zoveel geven, dat de onderwijzer er de stof door meester kan worden. Ze mag het bevattingsvermogen van den gebruiker niet te boven gaan en ook weer niet tegemoet komen aan zijn gemakzucht. Wie zou dus een handleiding kunnen noemen, aan te bevelen voor allen?

Wat te doen? Ieder zijn eigen weg laten zoeken en zelf zijn keus laten bepalen uit de voorraad? Die weg is lang en haast niet begaanbaar. Wat dan? De kwestie plaatselijk oplossen! Zijn er onder het Z.schoolpersoneel zulken, die behoefte hebben aan leiding en voorlichting bij hun Z.schoolwerk, dan moet de plaatselijke predikant hun „handleiding" zijn. Hij kent, door persoonlijk kontact, de behoeften en kan zich daarbij aanpassen. Hij kan de les verklaren en zich vergewissen, of hij begrepen is en de les het „geestelijk eigendom" van den onderwijzer is geworden. En de onderwijzer kan navragen. Wie wat ouder wordt en meer ervaring krijgt zal dan allicht door zelfstudie alleen zijn weg wel kunnen vinden. Het feit echter, dat de meesten onzer Z.schoolkinderen tegenwoordig van de Chr. school komen, maakt nauwgezette voorbereiding van de Z.-schoolonderwijzers wel nodig.

Het Congresboek. Reeds is in De Christen mededegedeeld, dat er in de Engelse taal een boek verschijnt bevattende alles, wat op het jongste wereldcongres van de Baptisten Wereldbond verhandeld is. Laat me deze mededeling mogen aanvullen met de andere, dat dit boek niet alleen in de Engelse, doch ook in de Duitse taal, wordt uitgegeven. Het is zojuist verschenen. In de Congreshal was gelegenheid het vooruit te bestellen en dan kostte het 5 Mark plus verzendkosten. Er zijn, naar de „Wahrheitszeuge" meldt, een paar honderd exemplaren extra gedrukt voor nabestellers. Het boek bevat 36 geïllustreerde pagina's.

Zou het geen aanbeveling verdienen als men, mede aan de hand van dit verslag, het congres in de gemeente ging repeteren? Met behulp van een daartoe geschikt apparaat — dat men in grotere plaatsen wel zal kunnen lenen of huren — zou men de illustraties op het witte doek kunnen brengen en zo gemakkelijker indrukken van die grote vergaderingen kunnen overplanten. Op mannen- en jongelingsverenigingen zouden enkele referaten uitvoeriger besproken kunnen worden. Voor zover het mogelijk is moesten we dergelijk werk doen, want daardoor juist komt zulk een congres tot zijn doel. — Besteladres als boven van „Der Hilfsbote".

De honden gezegend. Een nummer van De Katholieke Illustratie brengt een foto, voorstellende een priester, staande bij een keppel honden met een wijwaterkwast in de opgeheven rechterhand. Het bijschrift luidt:

„Op 3 November, St. Hubertusdag, worden de St. Hubertusjachten gehouden. Te Oirschot worden na de H. Mis van den feestdag de honden gezegend".

De billijkheid brengt, dunkt ons, mee, de zegening der hazen hieraan te laten vooraf gaan.

Huldigende kanonnen. In Zuid-Amerika is te Buenos Aires het 34ste Internationale Eucharistische Congres gehouden. De Roomsen doen dat jaar op jaar. Hoogtepunt is daarbij natuurlijk het opdragen van de „M. Mis", en hoogtepunt daarvan weer de „consecratie". Over dat hoogtepunt nu bij de viering van het Roomse Avondmaal op dat Congres vertelt een Rooms blad opgetogen:

„En als daar in dat verre Zuid-Amerika, de kanonnen hulde brengen aan den Godmens en de militaire troepen voor Christus zelf, het geweer presenteren, dan...."

dan duizelt het ons, protestanten. Een Avondmaalsviering met bulderende kanonnen en gepresenteerde geweren als eerbetoon voor het Lam, dat geslacht werd!

En dat wordt mij nu alles thuis gebracht ter propaganda voor Rome!

„Daar gaat ie dan". Nog één staaltje van Roomse mentaliteit. Er bestaat een Zondagsblad voor „Katholieke" huisgezinnen „Omhoog". Dat bracht onlangs een meditatie over de gelijkenis van den onbarmhartigen dienstknecht. Van de diepte en de kracht dezer gelijkenis scheen de schrijver, een pastoor, nog nooit iets gemerkt te hebben. Wel heeft hij het over de verdienstelijkheid van het schenken van vergiffenis! Het slot echter (het slot van een overdenking van *deze* gelijkenis!) — draagt het volgende, verheffende karakter:

„Maar kom, laten we er niet langer over praten, maar het eens gaan proberen en er vandaag nog mee beginnen. Afgesproken? Goed! Daar gaat ie dan:
We willen vergeven en vergeten!

L.

ZENDING.

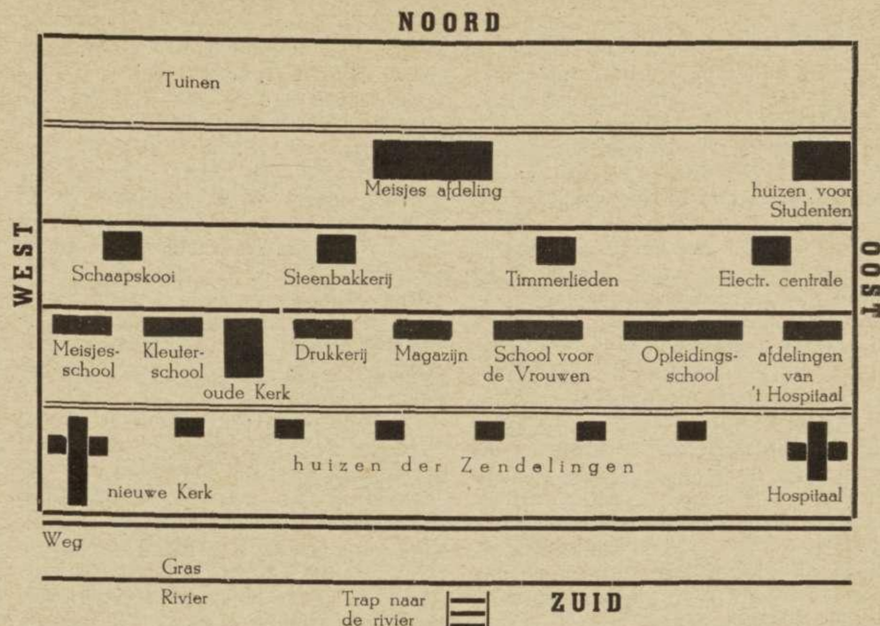
Een bezoek aan Yakusu.

De reis.

Wij willen u in onze gedachten brengen naar Yakusu, in Centraal Africa.

De reis duurt ongeveer 6 weken; eerst een zeereis van drie weken tot Matadi aan de mond van de Congo-rivier, dan veertien uren met de trein van Matadi tot Kinshasa, en ten slotte 13 tot 15 dagen met de stoomboot rivieropwaarts van Kinshasa tot Yakusu.

Aan passagiers voor Yakusu wordt gewoonlijk toegestaan midden op de rivier over te gaan in de Zendingsboot, die hen naar de oever brengt, want de stoomboot gaat verder tot Stanleyville. Bij Yakusu is de rivier een mijl breed.

De dingen gaan snel vooruit in de Congo, want het is nu mogelijk de duizend mijlen afstand van Kinshasa tot Stanleyville te doen per vliegtuig. Elke veertien dagen is er een luchtpostdienst, die maar twee dagen nodig heeft. Iedere twintig mijl is er een landingsplaats.

De twede dokter, die nu te Yakusu werkzaam is, Dr. Holmes, nam zijn bruid de vorige herfst mee naar de Congo, en Mevr. Holmes had de sensatie dat ze Yakusu voor 't eerst zag uit de lucht. Ze is de eerste vrouw van het Bapt. Zend. Gen, die daar gevlogen heeft. Zij vertelt, hoe het grote woud er uitzag als mos, en de toppen van de palmbomen als varens en de kolossale Congorivier als een klein stroompje. Soms vlogen ze 4500 voet hoog. Ze maakten acht vluchten in twee dagen en ieder dag vier landingen.

Het vliegtuig gaat over Yakusu heen en bereikt dan Stanleyville in tien minuten. maar de passagier heeft twee uur nodig met de boot om in Yakusu terug te zijn.

Wat een verschil heeft de luchtpost gemaakt vóor de aankomst van brieven. Dit jaar kwam een brief, in Engeland gepost op 11 Januari, te Yakusu op 23 Januari met de luchtpost; en deed er dus twaalf dagen over inplaats van zes weken zoals vroeger. Een antwoord is nu mogelijk in één maand, inplaats van drie maand zoals vroeger.

De reis naar Yakusu kost 90 pond sterling.

Het luchtreisje van Dr. en Mevr. Holmes is speciaal voor hen geregeld door de hoofddokter van de Belgische staat zonder extra kosten. Ook Dr. Chesterman werd een vrije reis toegestaan, toen hij eens deel uitmaakte van een koninklijke commissie op bevel van den Koning van België.

Het arbeidsveld van Yakusu is ongeveer zo groot als Nederland, en de oever der rivier is dicht bezet met dorpen. Het evangelie wordt gepredikt op z'n minst eens per week in 500 dorpen door onderwijzers, die tevens evangelisatiewerk doen en die daarvoor zijn opgeleid te Yakusu. De zendelingen zelf bezoeken deze dorpen van tijd tot tijd, maar het geregelde werk wordt gedaan door de inlanders onder toezicht van de zendelingen Mill, Wilkerson en Parris.

We vragen nu uw aandacht voor de ligging van 't station. Het hospitaal, ontworpen en gebouwd door den heer Arnold Chesterman, ziet uit op de rivier. Het is reeds uit de verte zeer goed te zien. De nieuwe kerk zal komen te staan aan het tegenovergestelde eind van 't station, en zal het eerste gebouw zijn dat gezien zal worden door de reizigers als de stoomboot de kromming van de rivier neemt en op Yakusu aanstuurt. Tussen deze beide gebouwen staan de meeste huizen der zendelingen.

Daar achter staan de scholen, de kerk die nu nog in gebruik is, de drukkerij, en de school voor onderwijzers.

En achter deze gebouwen bevinden zich de kosthuizen der jongens en meisjes in hun verschillende afdelingen.

Het station is gesticht in 1895 door de zendelingen George Grenfell en Harry White. Het ligt er mooi, dertig voet boven de rivier, waartoe men langs een trap afdaalt, en 1360 mijl verwijderd van de zee.

Het oude hospitaal is gebouwd door zendeling Millman in 1909. Het heeft goed werk gedaan, maar was veel te klein om in de behoeften van het volk te voorzien.

Toen Dr. Clement Chesterman voor de eerste maal met vacantie in Engeland was, maakten hij en zijn broeder, de heer Arnold Chesterman, plannen voor een nieuw hospitaal.

De plannen werden goedgekeurd door het comité van het zendingsgenootschap en de heer A. Chesterman ging met zijn broeder naar Yakusu om de leiding van het werk op zich te nemen, waarmee 3 Oct. 1924 een aanvang gemaakt werd. Daar was geen magazijn om de nodige materialen te kopen. Bomen moesten worden geveld en gezaagd, stenen gemaakt en gebakken. De eerste steen is gelegd door de Gouverneur van de oostelijke Provincie op 24 Febr. 1925.

Daar is een mannen- en vrouwenafdeling, een isoleerkamer, een operatiezaal en een leeszaal. Het hospitaal is voorzien van electrisch licht en regenwaterbakken.

In October 1926 werden de patienten van het oude hospitaal overgebracht in het nieuwe.

De kinderen van de bewaarschool hebben al de flesjes van het oude hospitaal naar het nieuwe overgebracht en geen enkel gebroken.

Ook kweken ze bloemetjes in hun tuintjes, die ze naar de patiënten brengen en zingen liederen voor hen.

Inlandse jongens volgen een cursus in het hospitaal en als ze voor hun examens geslaagd zijn, worden ze uitgezonden om in de dorpen de apotheken waar te nemen. Ze brengen ook de boodschap der genezing voor de ziel zowel als voor het lichaam.

Het onderwijs en het gebruik van de microscoop heeft veel gedaan om het bijgeloof en de vrees voor de macht van de toverdokter te ondermijnen en uit te roeien.

Dr. Chesterman is in staat geweest het district bijna geheel te zuiveren van de vreselijke slaapziekte, die zulk een gesel was toen hij er eerst kwam.

De hospitaal-evangelist is Bolonge, een man van een edel christelijk karakter, die goed werk heeft gedaan in de drukkerij en met het vertaalwerk. Hij ging vrijwillig naar een afgelegen en zeer woeste stam. Later openbaarden zich verschijnselen van ziekte en Dr. Chesterman constateerde de gevreesde

slaapziekte. Hij is met succes behandeld, maar werd geheel blind. Zijn dochtertje stierf en zijn vrouw verliet hem, doch hij bleef een trouwe volgeling van Jezus. In 1924 werd hij aangewezen als hospitaal-evangelist. Tastende vindt hij zijn weg naar ieder bed en vertelt aan de patiënten de blijde boodschap.

De scholen van 't station worden geregeld door 700 kinderen bezocht, zelfs waren er eens meer dan 800. Daar is een groot verlangen om toegelaten te worden. In Maart j.l. kwamen drie jongens 200 mijlen ver lopen, om de school te mogen bezoeken. Maar het getal leerlingen was reeds overschreden en alle drie moesten worden afgewezen. Daar zijn drie afdelingen: de kleuters, de meisjes en de jongens. In de kleuterschool zijn 18 klassen, elk van achttien kinderen. Vele van de meisjes van de kostschool geven onderwijs in de kleuterschool. De kleinen leren versjes en ook lezen en schrijven en goed spelen (niet op hun heidense manier).

Op de meisjesdagschool komen ongeveer 100 meisjes. Door gebrek aan geld kunnen geen nieuwe leerlingen tot de meisjeskostschool toegelaten worden; zelfs moesten drie afdelingen gesloten worden. Juffrouw Reiling en juffrouw Wilkinson onderwijzen de meisjes en vele van de oudere meisjes worden later de vrouwen van gemeenteleden en zo worden christelijke huisgezinnen gevormd.

De jongensschool staat onder de zorg van de zendelingen Ford of Kenneth Parkinson. De jongens betalen een stuiver schoolgeld per week. Zelden wordt dit hun door hun ouders gegeven, doch ze verdienen het zelf met vissen, of door hun ouders te helpen in hun beroep, enz.

In de drukkerij wordt onder leiding van zendeling Ennals werk verricht in verschillende talen, niet alleen voor Yakusu doch ook voor andere zendingsstations en voor andere genootschappen. Een maandblad van 8 bladzijden, met bijdragen van de inlanders, verschijnt met een oplaag van duizend exemplaren.

Inlandse jongens en jonge mannen worden in een opleidingsschool gevormd om in de dorpen te kunnen gaan prediken en onderwijzen. Hun leertijd is drie jaren en dan worden ze naar nieuwe posten gezonden in de omringende districten. 450 onderwijzers en evangelisten zijn werkzaam in het gebied van Yakusu. J.l. Febr. zijn er nog zes evangelisten bijgekomen.

Al die mannen worden door het volk zelf onderhouden.

De dorpsscholen en kerken worden gewoonlijk gebouwd van palen en klei, die door de verwoestingen welke de witte mier veroorzaakt, dikwijls slechts een of twee jaren standhouden. Sommige van de onderwijzers trachten fondsen te verzamelen voor stenen gebouwen en op 't ogenblik zijn ze in twintig dorpen bezig stenen te maken voor hun eigen kerken en dus kan hun niet gevraagd worden ook nog bij te dragen voor de nieuwe kerk te Yakusa.

De tegenwoordige kerk met 500 zitplaatsen is 30 jaar geleden gebouwd, in 1903, toen er slechts drie belijdende inlandse christenen waren. Nu is het gebouw iedere week stampvol, voor de kinderen is er geen plaats meer, die komen samen in de wachtkamer van 't hospitaal.

Niet alleen is de kerk te klein maar ook helemaal bouwvallig. De muren zijn overhellende en de kerk wordt overeind gehouden door schragen aan de binnen en buitenkant.

De zendelingen gaven zelf de eerste bijdragen voor de nieuwe kerk. Het bouwterrein is ontruimd en het volk uit de stad hebben met veel moeite een soort granietsteen gebracht, dat dienen moet voor een sterk fondament. Verder zal 't gebouw opgetrokken worden van stenen en gedekt met pannen, en dan zal 't aan werkloon, hout, cement, stenen en pannen nog over 1000 pond sterling kosten. De ijzeren binten voor het dak zullen in Engeland gekocht worden.

Zendeling Millman schreef in de laatste week van Mei over de nieuwe kerk: „Wij hebben nog geen geld genoeg, maar we zullen het stenen fondament leggen, de twaalf pilaren opzetten en dan het dak. De rest zal gebouwd worden als 't geld inkomt. Van het platform tot de ingang is de lengte 90 voet en de breedte tussen de pilaren 40 voet. De zijvleugelen zullen 10 voet breed zijn en de kruisvleugel 30 voet in 't vierkant.

Het werk wordt gedaan door tien schooljongens en twee inlandse metselaars, die hier opgeleid zijn en geleerd hebben alles wat zij weten. Zes andere mannen zijn aan 't stenen maken en de inlandse leerling-onderwijzers van de school helpen iederen morgen een uur.

Op deze manier zal de bouw drie jaar duren en de kosten zullen bijna 1500 pond zijn. Ongeveer de helft van deze som is reeds beloofd".

Vert. door A. E.

III

EEN GELIJKENIS VAN DE KROON EN DE MUUR.

Onze Heer Jezus heeft tot Zijn hoorders vaak in beelden gesproken, opdat zij die 't verstonden het beter zouden verstaan.

In de beeldspraak wordt zo de dichting en fantasie dienstbaar gemaakt aan de waarheid.

Moge U deze dichting dienen.

* * *

Een koning gaf Zijn volk een kostbare kroon.

Hij sprak: „Nooit gaf ik een volk zoiets schoons. Bewaar deze kroon. Beschouw haar dikwijls en geniet er van. En denk aan mij".

Het volk was verrukt. Opgetogen stonden zij tezamen om de kroon. Zij was van goud en rondom bezet met stralende diamanten, glanzende paarlen en voorts allerlei kostelijk gesteente. Eerbiedig luisterden de kinderen naar de beschrijvingen en allen genoten. Zij prezen daarvoor den koning.

Toen sprak op zekeren dag een man: „Is het wel goed dat wij die kroon zo maar ten toon stellen en iedereen haar benaderen kan? Zou ze niet in verkeerde handen kunnen geraken? Ik stel voor dat wij er een kleine muur omheen bouwen, waarover de grote mensen wel kunnen zien. Dat is veiliger".

Sommigen protesteerden maar de meesten gaven den spreker gelijk. Toen kwamen wijze mannen die de kroon naar waarde wisten te schatten en ommuurden haar. De grote mensen keken toen over de muur en vertelden de kleinen van de heerlijke kroon die daar achter de muur lag. De groten genoten; de kleinen ook, maar natuurlijk niet zoveel.

Toen sprak op zekeren dag een man: „Is het wel goed dat die kroon achter zo'n lage muur is? Wij moeten de muur verhogen, er een schone koepel over bouwen en hier en daar wat openingen laten. Zo kan degene die waarlijk zien wil wel zien. En het is veiliger".

Men besloot dit voorstel aan te nemen. De muur werd verhoogd, de koepel er overheen gebouwd. En door de openingen keken nu de belangstellenden en zagen nog de flonkering der diamanten.

Maar na enigen tijd was ook de laatste opening dichtgemetseld. Men wist immers welk een onvergelijkelijk schone kroon daar lag. Daar achter de dichte muur. Zo werd het ook de kinderen verteld die later geboren werden. En deze vertelden het aan hun kinderen. Wel had niemand hunner meer de kroon gezien maar zij geloofden 't en bouwden en versierden voortdurend de muur en het dak. Soms streden zij over de muur. Enkelen verlangden wel de kroon te zien maar de muurbouwers zeiden dat het jammer zou zijn het schone bouwwerk te verbreken.

Zo ging alles goed en men vertelde elkander van de kostbare kroon, waarvan hun grootvaders hun verteld hadden.

* * *

Totdat de dag kwam waarin een man opstond en zeide: „Daar is geen kroon achter dat bouwwerk". Een enkeling knikte onmerkbaar instemmend; maar de anderen noemden hem een oneerbiedig revolutionair en sloegen hem dood. Daarna kwam er een twede en derde die ook zo spraken; men verjoeg, verdreef ze en sloeg ze.

Totdat de dag kwam waarin een

aardbeving alles deed barsten wat al te stevig gebouwd was. Ook het schone bouwwerk scheurde en brak uiteIkaar. Bevend stonden de mensen er om heen en staarden toen vol ontzetting in een leeg hol — de kroon was verdwenen. Daarop werd de ontzette menigte woest en sloeg de bedriegers dood die gezegd hadden dat daar een kroon was. En voortaan leefden zij zonder de vermeende kroon even gelukkig verder en spaarden zelfs 't geld voor het schone bouwwerk. Alleen in hun hart was wat verlangen naar het gezicht en bezit hunner voorvaderen, die eens vreugd hadden in de onvergelijkelijke kroon. En sommigen zeggen dat op zekeren dag de ongemerkt verdwenen kroon weer door hen zal gevonden worden.

Kent gij de geschiedenis van Israël? En hoe de openbaringen Gods, een kostbare kroon gelijk, verstarden en verstijfden in de schoon en schoner gevormde en belijnde dogma's en leerstellingen? En hoe 't leven verdween? En er van de ledige tempel niet een steen op de andere bleef?

Kent gij de geschiedenis van de kerk in Rusland. Hoe schoon de muren waren, de omheiningen rondom het van God geopenbaarde? Hoe 't leven vlood? Nu gieren rauwe winden door lege tempels en vloekt er het clublid.

Kent gij de geschiedenis van Uw geestelijk leven?

Hoe zult gij kerstfeest vieren? Zullen wij van louter beschouwingen de kroon, Jezus Christus, nog zien?

Zit Hijzelf, die het Leven is, bij U al achter de muren van onverbrekelijk belijnde inzichten?

Dan houdt gij Uw muren en Hij gaat tot de heidenen.

God beware ons vóor bevriezen.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Den eersten Zondag van de Adventsmaand 1934 maakte onze God in Zijn liefde tot een dag van rijke verkwikking en bemoediging voor ons.

Nadat we 's morgens het rijke Adventsevangelie hadden mogen beluisteren, kwamen we 's nam. weer samen tot een doopfeest. Een zuster, die reeds langen tijd met ons opging, werd door de N. Test. doop tot de gemeente toegedaan. Onze harten waren vol dank en blijdschap. Een groote schare luisterde met aandacht naar de prediking over de N. Test. besnijdenis, naar aanleiding Kol. 2 : 10—12.

Bij den Disch des N. Verbonds werd onze zuster een hartelijk welkom toegeroepen.

Vol blijden moed doet God ons voorwaarts gaan in den strijd voor Jezus en voor de N. Test. gem.beginselen.

HOOGEZAND, Dec. 1934. Gel. brs. en zrs. Lang, zeer lang. is het reeds geleden, dat u iets hoorde uit onze gemeente. Vele bijzonderheden hadden we ook niet te melden. De gemeente gaat voort haar opgelegde arbeid te verrichten. Heerlijk is het te weten, dat God met ons is. Dat mochten we ook in het bijzonder 28 en 29 Nov. ondervinden. Op genoemde dagen hadden we Evangelisatiesamenkomsten. De eerste avond waren tot ons overgekomen Ds. Huizinga van Leeuwarden en Ds. de Neef van Vriescheloo terwijl de twede avond Ds. Huizinga en Ds. Hekhuis van Muntendam voor ons optraden. Heerlijke avonden hebben we gehad. Het volle evangelie is gebracht. Allen hebben we weer teerkost ontvangen. Maar wat zou het zaaien, planten enz. geven, indien de wasdom niet gegeven werd. Het heerlijke voor ons mensen is immers de vruchten te zien. De Geest werkte en op beide avonden kwam er een ziel tot Jezus. Ik zou alle pasbekeerden willen toeroepen, blijft nu zien op Jezus, want in Hem is geen teleurstelling. Het begin is groot, maar nog groter is te volharden tot het einde.

De 2de Dec. was ook een heerlijke dag voor onze gemeente. Een br. die reeds lange tijd met ons opging, werd door de doop de gemeente binnengeleid. God werkt door met Zijn Geest, want j.l. Zondag kwam weder een jeugdige ziel tot overgave. Geve de Heer op al de arbeid Zijn zegen, niet alleen hier maar over de ganse aarde.

De brs. en zrs. van Hoogezand groeten u allen en vragen u, hun in uw gebeden te willen gedenken.

A. HOLLE, Secr.

's-GRAVENHAGE, December 1934. Zijn het druppels van een reeds voorbij getrokken bui, of de eersten van een aankomende stroom, die enkele zielen, die door bekering en doop tot de gemeente worden toegevoegd? Wij hebben ernstig om het laatste gebeden en willen, arbeidende, de resultaten in Gods handen laten.

Sedert Mei, toen één broeder en twee zusters in gehoorzaamheid hun Meester ook in het watergraf volgden, was de doopvont gesloten gebleven. Tot ons aller blijdschap kwam vóór het sluiten van het oude jaar de zoon van een onzer brs. diakenen verzoeken de belijdenis van zijn geloof in Christus en zijn begeerte Hem geheel toe te behoren, door het heerlijke en zo duidelijk sprekende symbool, de H. doop, te mogen afleggen. Een aandoenlijk moment op die Zondagavond 2 Dec. '34. Zo'n jong leven zich wijdend aan Christus, Zijn gemeente en Zijn arbeid!

Heerlijk is het, dat mensen nog ter elfder ure van hun leven komen tot het Kruis, maar véél heerlijker is het als jonge zielen het goede deel kiezen en steunpilaren worden in de gemeente en haar verenigingen. Geve God, dat wij in dit jonge leven niet worden teleurgesteld, tot eer van Hem, Die *is*, Die *was* en Die *komen zal*.

De groet der gemeenschap aan alle medeverbondenen in Christus onzen Heer.

De Secretaris,
F. H. DE RUIJTER.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs. Mochten wij in ons vorig nummer melding maken van de grote zegeningen, die wij hebben ervaren tijdens de samenkomsten, ook nu kunnen wij u mededelen, dat de Heer ons nog meer blijdschap schonk. De 9de Dec. was voor de gemeente een blijde dag. Twee jonge broeders werden door de doop aan de gemeente toegevoegd. Bij deze gelegenheid was ons lokaal overvol, zo vol zelfs, dat er in de paden geen plaats meer over was. Na de handeling des doops, schaarden wij ons om de Tafel des Nieuwen Verbonds, waar wij weer opnieuw gesterkt werden en waar de nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten. Welgemoed en gesterkt gingen allen huiswaarts.

De Heer heeft meer om ons te geven.

De Secr. L. H. JANSEN.

ZUSTERHULP.

B. M. S. Yakusu, 30-11-'34.

Waarde Zusters.

Deze week hebt u ons allen hier en mij in het bijzonder zeer verblijd. Wel was reeds enige weken de lijst met al de goederen, die de beloofde Kerstkist bevatte, in mijn bezit, maar toen de kist hier aankwam was de blijdschap heel groot. Die blijdschap groeide naar mate de goede gaven te voorschijn werden gebracht. De meisjes waren nu reeds blij, hoewel ze de geschenken eerst later zouden ontvangen.

Ze vroegen ook niet nu reeds iets te mogen ontvangen. Natuurlijk kon ik hen alles niet dadelijk laten zien, maar hoewel ze iets gezien hebben, geloof ik toch niet, dat de blijdschap er later bij het ontvangen minder om zal zijn. Ze zien nu al met verlangen uit naar Kerstmorgen, wanneer een deel van al dat goede aan hen gegeven zal worden. Ze hebben elkaar reeds aangeraden om toch vooral goed op te passen, opdat allen straks een gave mogen ontvangen.

Verleden jaar werden we verblijd met heel veel goede gaven, maar deze keer waren de gaven nog meer en alles zo heel geschikt voor ons. De jurken zijn prachtig, en de stof voor jurken juist iets wat we graag hebben. Voor de zeep zijn we heel dankbaar en niet minder voor de gom. Daarvan willen ze heel graag in alle scholen gebruik maken.

Al de goede gaven hebben me heel dankbaar gestemd, maar bovenal verblijdde het mij, dat zovelen iets, ja veel hadden gezonden. Uw gave, uw meeleven en meebidden verblijdt ons en wij hebben er behoefte aan.

Zo vaak zijn er teleurstellingen en als we dan mogen denken: maar thuis of in het Vaderland wordt door velen voor ons gebeden, dan gevoelen wij dat we samen werken. Ik zou u allen graag op een betere manier willen bedanken, en u een betere voorstelling geven van wat uw gaven voor ons beteekenen. Maar waar me dat niet gelukt, laat het u genoeg zijn, dat wij dankbaar zijn en verder op uw gebeden en meeleven rekenen.

Dit jaar behoort weer bijna tot het verleden en als we terug zien, is er veel dat ons dankbaar stemt. Van onze meisjes hier werden dit jaar 3 gedoopt en van enkele anderen kunnen we zeggen, dat er verandering in hun leven is gekomen. Ook hebben 2 ons verlaten, omdat het hun hier niet langer aanstond en ik vrees, dat ze nu ook het Evangelie de rug hebben toegekeerd. Maar misschien komen ze later nog tot inkeer en denken dan aan wat ze hier geleerd hebben.

De grote strijd komt hier voor een meisje, als haar familie een huwelijk voor haar regelt tegen haar wens, of met iemand, die met het Evangelie niets te doen wil hebben. Wat zal ze dan

doen? Een andere grote strijd komt in tijd van ziekte. Zal zij dan terug gaan tot de toverdokter en vertrouwen in wat die heeft te zeggen? Of zal ze geloven in de natuurlijke oorzaak van de ziekte en daarvoor dus genezing zoeken? Het is soms verbazend wat een lid der gemeente moet lijden en waar hij van beschuldigd wordt in tijd van ziekte.

Maar deze brief is, om u recht hartelijk te bedanken, en dus moet ik hiermee eindigen. Blijft voor ons bidden, opdat wij nog vele meisjes tot Jezus mogen leiden.

Met hartelijke en dankbare groet,

de uwe in 's Meesters dienst,

G. REILING.

Afdeling Haarlem.

Geliefde Zusters.

De 30ste Nov. mocht onze vereniging haar eerste jaarfeest vieren onder leiding van Ds. Barendregt. Het feestelijk samenzijn werd geopend door het zingen van een lied, waarna Ds. Barendregt van den Heer een zegen vroeg. Het openings- en welkomswoord werd gesproken naar aanleiding van de woorden: „Vrouw, wat heb ik met u te doen". Daarin mochten we beluisteren, wat ook wij vrouwen te danken hebben aan de komst van onzen Zaligmaker op aarde. Het zangkoor zong voor ons een lied. De jaarverslagen werden gelezen. Uit de verslagen mochten we zien, dat de Heer ons in alles nabij is geweest. Hij heeft het Zusterhulpscheepje zo geleid, dat het niet op de een of andere klip is gestrand.

In de pauze werden we getracteerd. Na de pauze wisselden opstel, voordracht en zang elkaar af. Uit Den Haag en Amsterdam waren een paar gasten aanwezig, die ons feliciteerden. Zr. de Jong uit Den Haag besloot haar felicitatie met een schoon gedicht. Zo wisselde het een het ander af en voor dat we er eigenlijk goed aan dachten, sloeg het klokje van gehoorzaamheid.

Ds. Barendregt sprak nog een kort slotwoord, waarna met dankzegging geëindigd werd.

Geve de Heer onze God, dat alles, wat niet naar de reinheid van Zijn wil is geweest, geen dageraad moge hebben, en we met meer getrouwheid en liefde onder elkander en voor een ander het nieuwe jaar weer mogen ingaan.

Met Zustergroeten,

de Secretaresse

G. HAS—Zijlstra.

Het daget in den Oosten,
het licht schijnt overal:
Hij komt de volken troosten,
die eeuwig heerschen zal.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

N. N. te D.	f 10—
gem. Haulerwijk	- 14.10
„ Haarlem	- 5.50

Wie volgt?

Het is gebleken, dat klachten over *onze* uitzendingen, door onze luisteraars(sters) rechtstreeks gericht worden naar de N. C. R. V.

Berichten van waarderingen worden *nooit* verzonden! Waarom niet??

Laat na een uitzending een stroom van tevredenheidsbetuigingen de N. C. R. V. bereiken; dat zal onze positie ten goede komen.

De Penningmeester,
Utrecht. A. H. ZERBST.
Giro 68108.

De gemeente Sneek hoopt haar Kerstdagen in te delen als volgt:

Eerste Kerstdag halftien prediking 'snam 3 u. Kinderfeest.

Twede Kerstdag halftien prediking 's nam. 3—6 Gezellige bijeenkomst.

Broeders en zusters, die met ons de Naam des Heren wensen groot te maken, zijn hartelijk welkom.

A. W., Secr.

Liefdemaal Muntendam.

De gem. Muntendam nodigt alle omliggende gemeenten en schippers uit, om de *2de Kerstdag 's namiddags 2 uur* Liefdemaal met haar te houden.

Brs. en zrs., doet uw best en maakt den Heer met ons groot.

Namens de gem. Muntendam,
G. BOITEN, Secr.

De *gemeente Utrecht* hoopt D.V. de 2de kerstdag, 's namiddags 5 uur, een *liefdemaal* te houden.

De Secr.

Kerstnummer 1934.

De oplaag was 1000 ex. groter dan verleden jaar en is geheel uitverkocht.

J. W. WEENINK.

Even uw aandacht s.v.p.

Nog is er gelegenheid voor het inzenden van Uw Nieuwjaarsadvertentie voor plaatsing in „De Christen" van 4 Januari.

Slechts 50 cent kost een gewone gelukwens, grotere naar verhouding.

Wil U Baptist Nederland Uwe gelukwensen aanbieden, stuur mij dan o.g. Uw advertentie.

Abonné's die „De Christen" niet geregeld ontvangen verzoek ik vriendelijk mij dit direct te willen berichten met opgave van hun t.w. adres.

Bij verhuizing geve men ook direct kennis met opgave van oud en nieuw adres.

Zij, die hun abonnementsgeld per post betalen en ons werk en onkosten willen besparen, verzoek ik vriendelijk voor 28 Dec. hun abonnementsgeld (slechts 65 cent per kwartaal) te willen storten op mijn postrek. 42318.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

NOORDBERGUM.

Verantwoording.

Over gemeenten die nog „onderweg" waren hadden wij 't in onze vorige verantwoording. Hierbij mag 'k U tot onze niet geringe vreugde mededelen, dat sommige gemeenten gearriveerd zijn. En ziehier wat zij met blijmoedigheid voor de arbeid hier offerden:

Eindhoven	f 7.25
Groningen	f 31.99
Sneek	f 20.—
Sneek (pers. gift)	f 10.—

Zo groeit ons fonds gestadig. Bij vernieuwing spreken wij dan ook onze oprechte dank uit aan al de gevers en geefsters.

Evenwel ons doel is nog niet bereikt. En er zijn zeker nog meer, die 't ons willen helpen najagen. Als ideaal hebben we ons vast voorgenomen: eerst het geld en dan bouwen. De gem. kan de last van een hypotheek niet dragen, al zou die ook nog zo ruim door de gebouwen gedekt zijn.

Helpt ons dan biddend en offerend dit te verwezenlijken.

Als steeds verblijven wij met hart. br.-groeten, in den Heer geheel Uw

G. VISSER.

Alle geldzendingen a.u.b. per giro: Ds. G. Visser, Noordbergum, no. 239787.

KERSTMIS.

Over de oorsprong van het Kerstfeest schrijft dr. Ewald Dresbach in het Duitse Pfarrerblatt een breed artikel, waaraan we het volgende ontlenen:

Het oudste bericht over Kerstfeestviering op 25 December is van den kerkvader Chrysostomus, die in het jaar 386 vermeldt, dat men gewoon is op 25 December het Kerstfeest te vieren. De schepper van onze tijdrekening, de

abt Dionysius, de nauwgezette (gestorven in het jaar 556) rekende uit, dat het geboorte-jaar moest zijn het jaar 754 na de stichting van de stad Rome, welke tijdrekening daarna officieel werd ingevoerd.

Nu is echter het jaar 754 na de stichting van Rome beslist fout, want koning Herodus stierf in April 750 na de stichting van Rome, gelijk geschiedkundig vast staat, zodat Jezus Christus in elk geval vóór die tijd geboren is. Het is dus thans niet 1934, maar minstens 1939 jaar na de geboorte van Christus. Onze jaartelling is (door de schuld van den abt Dionysius, die deze fout bij al zijn nauwgezetheid maakte) minstens 5 jaar ten achter.

Over de geboortedag is Luc. 2 : 8 in het oog te houden, dat n.l. de kudden toen in het veld waren. Dat is in December niet het geval. De oud-alexandrijnse kerk vierde dan ook het geboortefeest volgens Clemens Alexandrinus (die in het jaar 420 stierf) op 20 Mei. Houden we ons aan Chrysostomus, dan vinden we bij hem deze uitspraak: „De 25 December, welke in het Westen van Thracië tot Cadix sinds lang als Christus' geboortefeest bekend is, gold het eerst in Rome als geboortedag van Christus en is ons door hen, die daar leven uit oude overlevering overgebracht geworden". De gemeente in Rome stond onder sterk Joods-Christelijke invloeden. De oorsprong van de datum van het feest gaat dan ook op het Oude Testament terug (Haggaï 2 : 10—19). — In Haggaï wordt ter plaatse gesproken over het bevel tot de bouw van de twede tempel op de 24e van de maand Kislew, welke onze maand December is, welke dag van 's avonds 6 uur tot de volgende avond 6 uur duurt en dus in wezen met onze 25e December samenvalt. Het feest der inwijding op deze dag heette het Chanuka-feest (wijfeest) of Phota (lichtfeest). Daarom werd later bij de Joden (Joh. 10 : 22) het wijfeest gevierd (vergelijke het Duitse Weihnachten) voorafgegaan door den wijnacht van 24 op 25 December. Daar ligt dus de oorsprong van de 25-December-datum; de stichting van de twede tempel werd opgevat als een profetie van den Messias; deze zou de eigenlijke tempel voor zijn volk zijn. En in de oudste Christelijke kerk was hierin aanleiding genoeg om de geboorte van den Heiland op 25 December te gaan vieren. In Noord-Europa kwam daarbij, dat hier van 22—25 December het Juulfeest of Zonnewendefeest bestond, waarop de Germanen het terugkerende licht der zon met lichten in de dennebomen begroetten, een gedachte die ook overigens op het Joodse Chanuka of lichtfeest wel evenmin ontbroken zal hebben.

III

HIJ IS DE WEG.

Hij is de Weg — Hoe kon zo ver ik dwalen,
Gelokt, verdoold in wanhoops donk're dalen,
Waar 'k eenzaam beefde en de avondzon verdween,
Tot, parelblank, Zijn lichtpad zag ik stralen? —
Hij is de Weg, en Hij alleen.

Hij is de Waarheid. — Zoekend heb ik logen
Uit duizend boeken, duiz'lend, ingezogen.
't Bleef duister tot Zijn klaarheid mij bescheen
En 'k lavend, dronk de liefde van Zijn ogen.
Hij is de Waarheid, Hij alleen.

Hij is het Leven. — Waar de sterren wielen,
Waar de Eng'len, zingend, voor Zijn liefde knielen,
Ontroerde Hem de roep van ons geween.
Hij daalde neer ter heling aller zielen,
Hij is het Leven, Hij alleen.

(Uit „Timotheus").

HÉLÈNE SWARTH.

III

LEESTAFEL.

„Het komende Koninkrijk" door Hugh Redwood. Prijs ingen. f 1.40; geb. f 1.90. Uitgevers erven J. Bijleveld, Utrecht.

De schrijver behoef ik aan ons publiek niet meer voor te stellen. Door zijn „Voetsporen van Christus" en „God in de schaduw" en „Het stille streven" heeft hij zich onder ons en ons volk reeds vele vrienden verworven. Ruim 9000 ex. werden van de Hollandse uitgaven van deze werken geplaatst. Dat zegt genoeg, ofschoon dit getal in het niet verzinkt bij de meer dan een half millioen afnemers van de Engelse editie. Het Christendom zowel hier als elders hongert blijkbaar naar concrete bewijzen van de overmannende kracht en leiding van Gods Heiligen Geest. Het is het droge brood van het dogma moe en wil de openbaring van Christus in zondige mensenlevens aanschouwen. Redwood doet ons zowel in dit nieuwste werk als in al de voorgaande het wonderbare vermogen van den levenden Heiland zien om kapotte mensen te reinigen en samen te binden en in gloed te brengen voor de schoonste idealen.

„Het komende Koninkrijk" wordt in Engeland geprezen als de beste pennevrucht van den auteur en wij willen aan deze lof niets te kort doen. Het bevat tien meditatiën over het „Onze Vader", rijk geïllustreerd met ervaringen, opgedaan in achterbuurten en Heilslegerzalen. Elke bladzijde tintelt van het blijde optimisme van een, die zelf dagelijks met den verrezen Christus verkeert.

„Zonnezege", een bundel voor het Kerstfeest en de Oudejaarsdag, samengesteld door A. L. van Hulzen. Geb. f 2.90. Uitgevers erven J. Bijleveld, Utrecht.

„Wij geloven aan de vrede op aarde. Aan Zonnezege. Eere zij God". Met deze woorden besluit de samensteller zijn inleiding. Het is dit geloof, dat hem kennelijk de weg heeft gewezen bij de keuze der stukken. A. K. Straatsma overdenkt er Luc. 2 : 14 met als onderwerp: „Kerstavond". A. G. Barkey Wolf bepaalt den lezer bij „Het naamloos verlangen" naar aanleiding van 1 Kon. 11 : 21b en 22. W. G. van de Hulst schrijft een kerstverhaal voor kinderen, getiteld: „Jantje van de Scholtenhoeve". Wilma biedt eveneens een kerstverhaal aan. Verder worden ons verhalen gegeven van Jo Kalmijn – Spierenburg, H. Kuyper—Oordt, Jan H. Eekhout, J. M. Westerbrink—Wirtz, Mary Pos, A. Hoogstraten—Schoch. H. J. Heynes. De samensteller zelf geeft een oudejaarsavond-overdenking naar aanleiding van „Het sprookje van het spiegeltje". Willem de Mérode dicht over „Advent". Kasteleyn over „Oudejaar". Hélène Swarth over „Volgend de Ster". Jan Ietswaard over „Jaareinde aan zee". Het is een boek waaromheen al de leden van de familiekring zich gaarne scharen als vader eruit voorleest. Een boek ook voor de Jeugdwerker, die op zoek is naar een frisch en boeiend verhaal.

* * *

„Van een klein meisje en een grote klok", uitg. G. F. Callenbach, Nijkerk.

De 10de Nov. j.l. was het 25 jaar geleden, dat de heer W. G. van de Hulst debuteerde als schrijver van het kinderboek. Bovengenoemd werkje was de eersteling van zijn hand, waarin hij zich al dadelijk deed kennen als een veelbelovend verteller, die de kinderziel begrijpt en kinderharten weet te boeien. „Van een klein meisje en een grote klok" is nu in jubileum-vorm verschenen. De prijs van dit bijzonder verzorgde, rijk geïllustreerde kinderboek is extra laag gesteld (f 0.25) opdat iedereen een prettige herinnering zal kunnen bewaren aan deze door de jeugd zoo geliefde schrijver.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Een maandblad voor jongeren.

„Het Korenland, uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk, is een pittig tijdschrift voor pittige jonge mannen en vrouwen, die er ernstig naar streven een bredere kijk op het leven te krijgen".

Aldus luiden de beginregels van een prospectus, behorende bij dit blad.

God met het geheele hart was geen sprake.

Zeker, velen zagen wel naar den Messias uit, maar enkel, opdat Hij hen vrij zou maken van hun aardsche vijanden, de Romeinen, die zij tegen wil en dank moesten gehoorzamen. De Romeinsche keizer was in die dagen zoo machtig, dat hij een gebod, een bevelschrift, kon laten uitgaan, dat de geheele wereld, het Romeinsche wereldrijk, dat bijna de geheele, toen bekende wereld omvatte, beschreven zou worden.

De toenmalige keizer heette Cajus Julius Caesar Octavianus, die de toenaam kreeg van Augustus, d.w.z. de heerlijke, de doorluchtige. Zijn eigen naam Caesar is als keizerstitel ook op zijn opvolgers overgegaan.

Het keizerlijk bevel brengt dan een paar eenvoudige menschen te Nazareth in ongelegenheid, n.l. Maria en Jozef. Zij hebben niet anders gedacht, dan dat te Nazareth hun een lief kindje geboren zou worden, maar dat kan nu niet. Het mocht ook niet, want God wilde, dat dit te Bethlehem geschieden zou en Hij gebruikt daartoe zoowel een machtige wereldkeizer als hemelsche engelen en aardsche herders. Allen moeten medewerken.

Na een uiterst moeilijke reis komen Maria en Jozef te Bethlehem aan, de stad blijkt reeds vol menschen te zijn, voor nachtverblijf kan niet veel worden betaald, en ten slotte zijn zij blij, nog een plekje in een stal te krijgen, zoodat zij ten minste niet in de open lucht behoeven te verblijven.

Natuurlijk zijn er toch wel menschen buiten in het veld. Daar zijn de herders, die de kudden moeten bewaken tegen beren, wolven of dieven. Alles is merkwaardig stil in dien nacht. Plotseling straalt er een verblindend licht, dat een engel omscheen op hen neder. De herders zijn bevreesd, omdat zij weten, onreine, zondige menschen te zijn, en zij weten niet met welk doel de engel verscheen.

Maar daar hooren zij een nooit gehoorde boodschap! De engel brengt een wonderbaarlijk nieuws! Daar is Iemand geboren, en wie? De Verlosser en Zaligmaker, de Messias en de Heere! Waar konden zij Hem vinden deze Beloofde? In een Kribbe! Spoedig zullen zij het met eigen oogen aanschouwen en Hem aanbidden en in Hem gelooven als hun Heer!

Nu zien zij een wonderbaar schouwspel. De lucht is vol lichtende gestalten, een ontzaglijke menigte hemelsche heirlegers, die de lucht vervulden met hun lieflijk gezang.

Als het daarna stil wordt, gaan de herders zoo haastig mogelijk naar Bethlehem en vragen naar het Kind. Niemand begrijpt hen aanvankelijk. Maar dan weet iemand hen wegwijs te maken. Aanstonds bidden zij het Kindeke aan. Overal vertellen zij op den terugweg aan de vroege voorbijgangers van het Kindeke in de kribbe. Vreemd zien de menschen hen aan. Maar Maria wist er van, wat dit alles te beteekenen had. En de herders weten er ook meer van. En eenmaal zal de geheele wereld het weten, dat Jezus als Gods Zoon is gezonden en als Kindeke werd geboren tot verlossing van de menschen.

Eere zij God in de hoogste hemelen!

D. G. B.

Prediking van Johannes de Dooper.

Joh. 1 : 15—36; Luk. 3 : 1—22.

Les voor Zondag 30 Dec. 1934.

Vermoedelijk zullen de meeste Zondagsscholen deze Zondag wel vacantie geven, maar daar er enkele konden zijn, die tòch Zondagsschool houden, wil ik over het aangegeven onderwerp ook nog iets zeggen.

Het verlangen naar een Messias was sedert de geruchten over het Kindeke in de kribbe en wat daar verder bij verteld werd, steeds toegenomen. Nog steeds moesten de Joden leven zonder eigen koning. Zij werden geregeerd door landvoogden, die door den keizer te Rome gezonden waren en die door de Joden werden gehaat, daar zij zware lasten aan het volk oplegden. Kwam Hij maar, die de Romeinen verdrijven zou!

Plotseling ging het gerucht door het land, dat er een vreemd man gezien werd, die het uiterlijk had van een Profeet, en die heel sober leefde, en die een zeer bijzondere boodschap aan de Joden had....

Wij hebben in een der vorige lessen reeds gehoord, hoe de geboorte van den voorlooper van Jezus reeds was aangekondigd door een engel en hoe hij ook werkelijk geboren was en den naam had gekregen van Johannes.

Wanneer er in die dagen een koning op reis ging, werden er mannen voor hem uitgezonden, die een weg moesten banen. Er waren toen natuurlijk nog geen spoorwegen en auto's of vliegtuigen, zelfs geen goede wegen werden gevonden. Vaak moesten voor dat er een fatsoenlijke weg was boomen worden weggehakt, groote steenen verwijderd, rotsblokken verplaatst, gaten gedicht enz., zoodat paarden en wagens zonder ongelukken verder konden gaan, als de koning kwam. Nu had Jesaja 700 jaar vroeger reeds geprofeteerd, dat er iemand komen zou, om den weg voor den Heer te bereiden. Maar kwam Jezus als aardsch Koning met paarden en wagenen? Neen, en daarom behoefden er ook geen boomen gekapt enz. te worden. De Heiland kwam om de menschen van de zonde en de hel te verlossen. Maar als zij niet geloofden, dat zij groot gevaar liepen om verloren te gaan, dan zouden zij misschien niets om den Verlosser geven. Iemand, die niet gelooft, dat hij ziek is, zal geen dokter gaan halen.

Johannes had dus in de eerste plaats een taak, om hen te laten zien, dat zij zondaars waren en een Verlosser noodig hadden. Daarom schilderde Johannes de menschen, die naar hem kwamen luisteren, dat zij zondaars waren en in de listen van den duivel waren verstrikt. Zij verkeerden in het grootste gevaar, daar de toekomende toorn Gods hun deel zou zijn. Elk oogenblik kon de vreeselijkste toorn Gods hen treffen. Was er nog wel een middel, om dien toorn te ontkomen? Ja, door bekeering!

En daarom predikte Johannes zeer uitdrukkelijk, „Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen!" Er waren heel wat menschen, die daarvan niets wilden weten, daar zij meenden, in elk geval wel in den hemel te zullen komen, daar zij immers tot de nakomelingen van vader Abraham behoorden. Maar zij moesten niet meenen, dat God hun boosheid daarom wel ongestraft zou laten. Ook zij moesten in hun leven vruchten brengen, der bekeering waardig. Maar wilden deze vromen van geen bekeering weten en konden daarom niet rekenen op een Verlosser en Middelaar, er waren gelukkig ook nog anderen, die gehoor gaven aan de uitnoodiging van Johannes. Daar waren tollenaars, door de Romeinen aangesteld om de belastingen te innen, die het volk moest opbrengen om te dienen voor de kosten van het Romeinsche leger en andere uitgaven. In den regel waren deze tollenaars zeer oneerlijke menschen, die het volk veel meer geld afdwongen dan ze werkelijk schuldig waren, om zich zelf maar zooveel mogelijk te bevoordeelen. Zij zagen door de prediking van Johannes in, hoe God over hun daden dacht en hen straffen zou. Zij moesten berouw toonen door hun ongerechtigheid voortaan na te laten. Ook Romeinsche soldaten kwamen tot Johannes. Zij traden als mannen die de macht hadden, vaak zeer wreed en woest op tegen de Joden, beschuldigden hen valsch bij den landvoogd en waren er ook steeds op uit iets extra geld bijelkaar te krijgen. Ook zij moesten tot bekeering komen en de vruchten daarvan toonen. Zoo ging het met verschillende groepen menschen. Velen begonnen door deze dingen reeds tot de gedachte over te hellen, dat Johannes de Messias misschien wel kon wezen. Maar Johannes wijst ook de verste gedachte daaraan resoluut af. Hij is niet eens waardig de schoenveter van den Messias te ontbinden. De Messias, dat is „het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!" Welk een taak! Hoe klein is de taak van Johannes daarbij. Ook tegenover een gezantschap van den Hoogen Raad getuigt Johannes van den Messias. Johannes doopt slechts met water en kan niets meer doen. Maar de Messias doet nog meer dan dat. Die schenkt ook den Heiligen Geest daarbij aan hen, die tot bekeering komen en zich laten doopen. Laat ons daarom den

raad van den Dooper ter harte nemen. Geef u over aan het Lam Gods, dat ook Uw zonde en schuld gedragen heeft op den heuvel Golgotha!

En hiermee neem ik afscheid van de Zondagsscholen en alle lezers van „De Christen". Ruim acht en een half jaar achtereen heb ik als mede-redacteur aan ons geliefd blad gewerkt. Vanaf Mei 1926 (toen naar ik meen Ds. Weenink in Australië was en ik zijn taak overnam) tot heden. Verschillende rubrieken heb ik verzorgd en ook getracht, afwisseling te brengen door vervolgverhalen. Tot ik de laatste taak op mij nam, die na het bedanken van Ds. Reiling daarvoor niemand wilde overnemen, en die vrij zeker tot de ondankbaarste van alle „Christen"-arbeid behoort. Ter wille van den Heer en Zijn werk heb ik het echter getracht te doen, zij het verre van feilloos. Niet zonder weemoed leg ik dit werk neer, op non-activiteit gesteld door onze hooge, machtige Algemeene Vergadering. Och, als het werk maar gedaan wordt, wie het doet komt er minder op aan!

Mijn dank voor de vriendelijke woorden van Ds. Reiling ter Alg. Verg. tot mij gericht en eveneens dank aan den tegenwoordigen Eind-redacteur voor zijn vriendelijk afscheidswoord tot mij in dit blad.

Mijn dank ten slotte aan het personeel van al de Zondagsscholen, die van mijn arbeid in De Christen en mijn Zondagsschoolroosters gebruik maakten. Wij eindigden met minstens evenveel als wij begonnen.

De Heere zegene U in Uw moeilijk werk!

D. G. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Droefheid en blijdschap wisselen elkaar vaak af in dit leven. Zo hadden wij Zondag 4 Nov. het voorrecht getuige te zijn van het feit, dat een broeder door het watergraf heen de gemeente werd binnengeleid. Na de doopsbediening schaarden wij ons met een grote schare broeders en zusters om de Dis des Heren, waar wij de nabijheid van onzen Heiland gevoelden.

Maandag 5 Nov. bereikte ons de tijding, dat broeder H. Trop tot heerlijkheid was bevorderd. Hij werd de laatste tijd in het ziekenhuis verpleegd. Na een langdurig doch geduldig lijden heeft zijn Meester hem thuis gehaald. Op Vrijdag 9 Nov. hebben wij zijn omhulsel aan de schoot der aarde toevertrouwd. De Heer sterke onze zwaar beproefde zuster en kinderen. Wij zullen hem straks weerzien, bij Jezus.

Onrust kwam er in de gemeente, toen wij hoorden, dat de gemeente Emmer-Erfscheidenveen een beroep deed op onzen voorganger. Wij hadden hem nog zo kort en nu al van ons heengaan, terwijl de arbeid zo gezegend gaat — wij konden ons dat niet indenken. De gemeente heeft deze zaak in gebed ernstig voor God gebracht. J.l. Zondag na de prediking mochten wij uit de mond van onzen voorganger horen, dat hij voor het beroep had bedankt en geen vrijmoedigheid had gevonden om van ons heen te gaan. Menig vreugdetraan werd weggepinkt, toen wij deze blijde tijding vernamen. Staande zong de gemeente: „Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen", enz.

Voor de gemeente Emmer-Erfscheidenveen was het geen blijde tijding. Wij wensen haar van harte een voorganger toe, doch wij konden die van ons nog zo moeilijk afstaan. Wij zijn weer opnieuw aan onzen voorganger en zijn gezin verbonden. De Heer stelle hem nog tot een rijke zegen hier in Vrieschelo en omgeving.

Zo de Heer wil hopen wij Zondag a.s. weer een broeder door de doop in de gemeente op te nemen. Geve de Heer, dat het weer een gezegende dag mag worden. God zegene al onze gemeenten!

Uw br. in Chr.,
H. Bl., Secr.

MUNTENDAM. Geliefde brs. en zrs. Zondag j.l. was het voor onze gem. een dag van vreugde. Wij mochten 2 brs. en 1 zr. in het watergraf zien afdalen. De kerk was bij deze gelegenheid tot in de hoeken bezet. Onze voorg. bepaalde ons bij den voorlooper van Christus, Johannes den Dooper, tot wien de menschen kwamen om gedoopt te worden. Ook Jezus kwam tot Johannes, om alle gerechtigheid te vervullen. Die dan Zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt in den naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes. Na de beteekenis van den Doop te hebben uiteengezet, daalden onze brs. en zr. af in het watergraf, om daarna weer uit het watergraf op te staan. Hierna schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds. Br. ouderling v. d. Deen sprak hierbij een hartelijk welkomswoord: „Strijd om in te gaan". Gesterkt naar den geest gingen wij huiswaarts.

Wij bidden God om nog meer zegen, opdat onze gemeenten mogen bloeien en groeien tot eer van Zijn Naam. Laten wij onze gaven en krachten in Zijn dienst besteden. Hij is het waard, en ons loon zal groot zijn.

Hoe zalig elk, die aan Zijn dienst zich wijdt.
Hoe rijk zijn loon, na afloop van den strijd.

De Secr. G. BOITEN.

UTRECHT. Waarde broeders en zusters! Het is reeds geruimen tijd geleden, dat de gemeente Utrecht iets van zich heeft laten hooren. Wij kunnen u echter melden, dat het ons goed gaat. De diensten worden goed bezocht en wij mogen ervaren, dat de Heere in ons midden is. Zoo heeft de gemeente op 27, 28 en 29 Nov. Evang. Samenkomsten gehouden. Hiervoor waren tot ons overgekomen de brs. Voorgangers B. Planting en J. W. Weenink. Het waren gezegende avonden, die biddend waren voorbereid. De zegen bleef dan ook niet uit. Ons lokaal was elken avond geheel bezet, terwijl het zangkoor onder leiding van Br. Timmer zijn medewerking verleende. Aan het einde der laatste samenkomst gaven twee zielen zich aan den Heere, terwijl wij Zondag 2 Dec. mochten vernemen dat nog 4 voor Jezus hadden gekozen. En nog werkt de Heere door Zijn Geest.

Brs. en zrs., gedenkt ons in uw gebeden. Wij kunnen dan verzekerd zijn, dat Hij met ons is.

Met br.groeten,
L. H. JANSEN, Secr.

HOORN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heiland! Zoals gij zult gelezen hebben, is onze oude zuster Broertjes overleden. Reeds lang was zij naar 't lichaam krank, doch nu is zij opgeroepen naar haar eeuwige woning en moeten wij haar hier missen. Zij was nog één van de eerstelingen hier ter plaatse en had de gehele geschiedenis der gem. tot heden medegemaakt. Een stille, stuwende kracht, die wist te dragen wat haar werd opgelegd. Wij zullen haar in dankbare herinnering gedenken. Wij willen nu met Gods hulp weer voortgaan en Hem bidden, of Hij het werk, hetgeen hier ter plaatse in Zijn dienst wordt verricht, genadiglijk wil zegenen.

Met br.groet,
J. P.

III

ZUSTERHULP.

Afdeeling Muntendam.

Gel. Zusters. Donderdag, 20 Nov., hielden wij onze eerste propaganda-jaarvergadering, welke meer een feestelijk karakter droeg.

Nadat de Presidente zr. Hekhuis—de Hart, haar openingsrede had gehouden, bracht ondergeteekende haar Jaarverslag uit. Uit een en ander mochten wij hooren dat het de afdeeling goed gaat. Het ledental groeide van 18 tot 38. Hierna kregen verschillende afgevaardigden het woord, met afwisseling van stichtelijke voordrachten en samenspraken. Onder de afgevaardigden was ook tot ons overgekomen zr. Weenink—Dethmers, als vertegenwoordigster van het Hoofdbestuur, die ons toesprak naar aanleiding van „Maak de wereld mooier en beter". Namens de gem. sprak br. J. Bosma, pionier der gem., verheugende zich als zoodanig hier te zijn. Aan het eind der vergadering gaven meerderen zich op als lid en als donatrice der vereeniging.

Geve God, dat onze vereeniging nog menigeen tot rijken zegen en hulp moge zijn.

Met zr.groeten, de Secretaresse
A. W. BOITEN—Hippen.

Afdeling Heerlen—Treebeek.

Geliefde zusters!

Ook hier in Z.-Limburg mogen we ons verheugen in het bestaan van een afdeling van Zusterhulp. De vereniging is wel niet groot, hetgeen te begrijpen is, omdat de gemeente hier maar klein is.

De 18de Nov. mochten we onze eerste verjaardag vieren als vereniging. Tevens was het ook een propaganda-avond. Onze lerend-ouderling, br. Ten Kate, opende de vergadering met een toespraak. Br. Tijman had voor die avond de leiding. Nadat een welkomswoord gesproken was door de presidente en de jaarverslagen gelezen waren door de penningmeesteresse en secretaresse, werden enige samenspraken en voordrachten gehouden.

In de pauze hadden we een grote verkoping van in het afgelopen jaar gemaakte goederen. Ook werd er nog een aparte verloting gehouden. De avond verliep schitterend. Br. v. d. Molen sprak nog een slotwoord, en br. Niemijer sloot de vergadering met dankzegging.

Zoals al gezegd, is onze vereniging klein. Toch mochten we al een paar

Deze regels zijn „waar". HET KORENLAND blijkt een vlotte inhoud te brengen aan zijn abonnees en daarin te streven naar actualiteit door een geheel eigentijds geluid. Terzake-kundige mannen en vrouwen verlenen hun medewerking door interessante artikelen over:

Sport — Ontspanning — Letterkunde — Kunstgeschiedenis — Kunstnijverheid — Mode — Maatschappelijke en Politieke Stromingen — Handwerken — Huishoudkunde — Geestelijk Leven — Opvoedkunde — Humor — Schilder- en Beeldhouwwerk — Architectuur — Techniek — Keukengeheimen — Huisvlijt — Modern Zakenleven — Bloemen en Planten — Jeugdbeweging — Grote Figuren — Actuele Vraagstukken — Muziek — Film en Het leven in de natuur.

Ook zal dit maandblad novellen brengen en een kort spannend verhaal.

HET KORENLAND is rijk geïllustreerd en ziet er in het moderne, strakke omslag van den bekenden tekenaar Titus Leeser zeer aantrekkelijk uit.

Elke aflevering is 32 pagina's groot en kost per halfjaar-abonnement f 1.50.

Bijbels handboek en concordantie, bevattende een kort begrip der Bijbelboeken, met tal van verklaringen; ook op het gebied der gewijde geschiedenis en van het heilige land; en een register der onderwerpen, een alphabetische lijst der eigennamen en enige kaarten. Verkrijgbaar in acht afleveringen à f 0.50 per aflevering. De prijs van het complete werk, gebonden in linnen stempelband, is f 4.90. 't Is beslist een goed werk. De eenvoudige bijbelonderzoeker zal er een schat van wetenschappelijke bemerkingen en ophelderingen in vinden die zeer kunnen helpen tot verstaan der Schrift.

Ook de concordantie omvat zeer veel en zal in de meeste behoeften kunnen voorzien.

De druk is wat klein, maar helder.

De Uitgeefster is de firma J. M. Bredée, Rotterdam.

A. P. B.

Christus komt, door Prof. Dr. A. M. Brouwer. In prachtband gebonden f 3.90. Erven J. Bijleveld, Utrecht.

Onder deze titel heeft de schrijver een 7-tal degelijk verzorgde, inhoudrijke, bepaald mooie advents-overdenkingen gebundeld. Hier wordt geen adventistische, sectaristische lectuur — de titel zou zulks misschien doen vermoeden — aangeboden. Integendeel, voor Prof. Brouwer, de bekende voorzitter van Kerkopbouw, is „advent" een veelzijdig begrip, zoals het Christendom zelf veelzijdig is. Het is in deze ruimste zin van het woord, dat hij de komst van Christus bespreekt. Inhoud: I Advent; II De onbekende God; III De geest en de kracht van Elia; IV Christus wacht; V Uit zichzelf; het grote advent; VI Een nieuw lied; VII Alle dingen nieuw.

Als alle lichten branden, kerstvertelboek voor de jeugd, samengesteld onder redactie van Anne de Vries. 2e druk, gebonden f 1.90.

„Waar vind ik een geschikt verhaal, dat eenvoudig is en toch boeiend; zéér boeiend liefst en toch een echt kerstverhaal met een goede strekking?" aldus de samensteller. Ja, dat is vaak de wanhoopsvraag van den Zondagsschoolonderwijzer en jeugdwerker. Deze bundel wil op deze wanhoopsvraag een antwoord geven en is goed geslaagd. De laatste bijdrage is een zendingsverhaal. Aan dit vertelboek is een handleiding met practische wenken voor het vertellen en van elke vertelling een kort overzicht, dat het vertellen gemakkelijker maakt, toegevoegd. De medewerkers zijn: J. H. Eekhout, J. Fortgens, W. G. v. d. Hulst, Mary Pos, H. M. v. Randwijk, Rie van Rossum, P. A. de Rover.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

CORRESPONDENTIE

Met het beantwoorden van enkele vragen moet ik wel tot een volgend nummer wachten.

E.-R.

D. O. te A. Uw brief ontvangen. Hartelijk dank. 'k Herinner aan ons gesprek.

E.-R.

III

WIJSHEID UIT CHINA.

Een scherpe tong is het enige snijdende werktuig, dat door bestendig gebruik niet stomp wordt.

Het beste middel om het gezicht te scherpen, is de afgunst. Afgunstige mensen zien alles.

Welke onderwerpen moet de schrijver kiezen om „nieuw" te blijven? Alleen de dingen die zo oud zijn als de mensheid.

Wie altijd praat is als een machine, die steeds door ratelt zonder dat men er notitie van neemt.

Als wij ons eens wat minder met andermans zaken bemoeiden, zouden onze eigen aangelegenheden vaak heel wat beter marcheren.

Doe uw best om een groot deel van uw leven leerling te blijven. Alleen op die manier zult ge misschien eens een meester worden.

Als ge voortdurend koopt, wat ge niet nodig hebt, zult ge weldra moeten verkopen, wat ge niet missen kunt.

Wendt u tot vreemden om liefdadigheid, tot goede bekenden om raad en tot familie om . . . . niets.

De deelneming van veel lieden duurt, zolang er nog iets te delen valt.

Het is beter, in vrede op de grond te slapen dan met een bezwaard hart in een donzen bed.

Waarom het gezelschap van huisdieren zo prettig is? Omdat ze geen onzin praten.

III

ADVERTENTIEN

Zaterdag 22 Dec. D.V. hopen onze geliefde Ouders

HARM LIST
en
R. LIST—de Wind

hun

25-jarig Huwelijk

te gedenken.

Dat de Heer hen nog vele jaren voor ons mag sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen

TRUUS en JAN.

Anjum, Spoorlaan 9b.

(*Inplaats van kaarten*).

Verloofd:

JOHANNA KOOPS
en
HENDRIK C. LEVER

2e Exloërmond) Dec. '34.
N. Weerdinge)

B. z. a. voor direct

een nette HUISHOUDSTER

32 jaar.

Mej. G. HULSING, Marktstraat 7, Winschoten.

Abonneer U thans op „DE CHRISTEN"

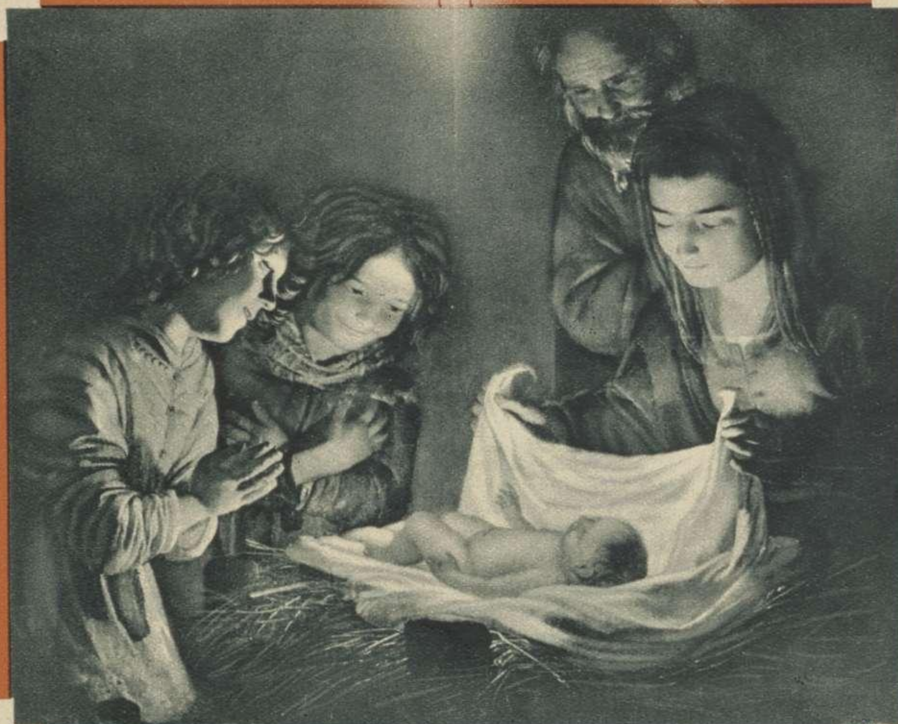
Het blad verschijnt met ingang van 1935 weer elke week en kost slechts 65 cent per kwartaal

Voor het aanbrengen van nieuwe abonné's geven wij 25 cent premie

Proefexemplaren worden op verzoek gratis gezonden

Besteladres:

H. DE JONGE,
Administrateur
NIEUW WEERDINGE

KERSTNUMMER
1 ☆ 9 ☆ 3 ☆ 4

FIRMA J. L. DRENTH

Potstraat 8 - STADSKANAAL - Tel. 78

Dames-, Kinderconfectie en Stoffen

GORDIJNEN - TAPIJTEN
BEDDEGOEDEREN - LEDIKANTEN
MATRASSEN - WIEGEN

HERENKLEDING

Gemaakt en naar maat
Elegante pasvorm
Prima coupe - Lage prijzen

Fa. H. v.d. Veen & Zn.

t. o. Hoofdstation - Stadskanaal

UURWERKEN

GOUD - ZILVER
Optiek - Fotografie

BEEKMAN OCKELS

Gedipl. Horlogemaker - Opticien
STADSKANAAL n.b. Hoofdstation
Telefoon 87

EVANGELIE-VERKONDIGING

in het Kerklokaal der Baptiste-Gemeente 's-GRAVENHAGE-Oost

VAN DIJCKSTRAAT 149

des Zondags voorm. 10 uur en nam. 5.30 uur

Elke WOENSDAGavond 8 uur

Bijbellezing door Ds. A. P. Barendregt

De JEUGD is hartelijk welkom in de voor verschillende leeftijden bestaande Jeugdverenigingen en Zondagsschool.

Het aangewezen adres voor:

COCOSLOOPER EN TAPIJT - PAPIER EN LANCASTER-ROLGORDIJNEN CHINA-MATTEN REISMANDEN EN KOFFERS is

G. J. METZ

n.b. het Hoofdstation, Stadskanaal

Ook voor Kerstgeschenken naar

MAX OSSEL

bij 't hoofdstation, STADSKANAAL

VULPENHOUDERS
VULPOTLOODEN
Official Parker Dealer
Eigen Vulpenreparatie-inrichting

Koopt Uw schoenen bij:

GEBR. v.d. KREEFT

LEDER- EN FOURNITURENHANDEL

Willemsplein 52-54 - Hengelo (O.)

Vereniging tot verzorging van Wezen, genaamd

WEZENZORG

Gevestigd te Stadskanaal

Voorzitter : Ds. J. W. WEENINK, Stadskanaal.
Secretaris : H. BONNES, Nieuwe Pekela.

Art. 3 der Statuten luidt :

„De Vereniging stelt zich ten doel in de eerste plaats de verzorging van wezen, wier ouders waren leden van een gemeente van gedoopte christenen in Nederland en verder, zoover de middelen zulks toelaten, ook van wezen, wier ouders niet tot genoemde gemeenten behoorden."

Art. 2 van het Huishoudelijk Reglement zegt o.a. :

„Zij tracht dit doel te bereiken door bij te dragen in de kosten van de opvoeding van wezen in het huisgezin, n.l. bij familie-betrekkingen of zoo die er niet zijn, bij anderen, maar in ieder geval zoo mogelijk bij leden eener gemeente van gedoopte christenen, ook wel Baptisten geheten."

Het lidmaatschap gaat in de 1ste Mei van elk jaar, zoodat men zich vóór die datum dient op te geven. Wie in de loop van het jaar lid wordt, betaalt de volle contributie alsof hij op 1 Mei lid ware geworden. Aan het lidmaatschap is een contributie van minstens ƒ 1.— per jaar verbonden.

Het Kerstfeest is in het bijzonder het feest voor het kind

OOK VOOR HET WEZENKIND

Vier maar een heel blij Kerstfeest met al de uwen en wil uit dankbaarheid voor de onverbroken familieband de arbeid van onze vereniging steunen.

WORDT KLANT VAN DE

PRIJSBREKER!!!

Eigen winkels in:
Veendam; STADSKANAAL, Hoofdstraat 47,
„De Concurrent", Zuiderdiep, Groningen

Alles in de rijwielbranche voor extra lage prijzen

Vraagt prijs van onze prima
RIJWIELEN en ONDERDELEN

Baptiste Gemeente Utrecht

KERKSTRAAT 28, b.d. NACHTEGAALSTRAAT.
Predikant : Ds. L. de Haan.

Zondag 10 u. v.m. en 5 u. n.m.	Evangelieprediking.
Zondag 12—1 uur	Zondagsschool.
Zondag 8.00 n.m.	Jongeliedenvergadering
Maandag 7.45—8.30 n.m.	Catechisatie.
Maandag 8.30—9.45 n.m.	Zangvereniging.
Dinsdag 8.00—9.30 n.m.	Jongedochtersverenig.
Woensdag 3.00—4.30 n.m.	Kl. Meisjesver. 6-12 jr.
Woensdag 7.00—8.30 n.m.	Knapenver. 12-16 jr.
Woensdag 8.00—9.30 n.m.	Vrouwenvereniging of Zusterhulp.
Donderdag 8.00 n.m.	Bijbellezing en bidstond

ALLE VERGADERINGEN TOEGANG VRIJ.

„DE ZAAIER"

Blad, ten dienste van Evangelisatie-Arbeid

Het verschijnt maandelijks. Bij getallen zeer billijk
Vraagt proefnummers aan bij den Administrateur

Ds. J. JERONIMUS

Apeldoornschelaan 25a - Den Haag

Baptiste Gemeente Harlingen

VOORG.: Ds. H. BAKKER
NOORDERHAVEN 49

ZONDAGVOORMIDDAG 9.30 uur en 's namiddags 5 uur prediking.
ZONDAGMIDDAG 1.30 u. Zondagsschool. 's Avonds 8 u. Jongeliedenvereniging.
Iedere eerste Zondag in de maand H. Avondmaal.

DINSDAGSAVONDS 8.30 uur	Bidstond.
MAANDAGAVOND 8 uur	Knapenvereniging.
DINSDAGAVOND 7 uur	Meisjesvereniging.
WOENSDAGAVOND 8 uur	Jongedochtersvereniging.
DONDERDAGAVOND 8 uur	Zangvereniging.
DONDERDAGMIDDAG 2.30 uur	Vrouwenvereniging.
VRIJDAGAVOND 8 uur	Jongelingsvereniging.

VRIENDELIJKE UITNODIGING TOT BIJWONING.

BANKETBAKKERIJ

W. ENGELENBURG

'S GRAVENHAGE
KEMPSTRAAT 125 - Telef. 336587
v. ZEGGELENLAAN 102 - Tel. 119223
WEIMARSTR. 341 - Telef. 333394

Kerstkransen
Weinachtstollen
Uitgebreide sortering
FIGUREN
voor de Kerstboom

AUTO noodig?

Het adres daarvoor is dan D. STIKFORT, Ceresstraat 11, Stadskanaal. Ook het aangewezen adres voor gezelschappen. Billijke tarieven

TELEFOON 301

DIT IS JUIST VOOR U!

Bapt. Kerk te Nieuwe Pekela E 47

Zondag 9.30 uur	Prediking door Ds. T. Jansma
Zondag 8 uur	Jeugdvergadering
Maandag 6.30 uur	Kleine Meisjesvereniging
Dinsdag 7.30 uur	Jongedochtersvereniging
Donderdag 7.30 uur	Bidstond
Vrijdag 8 uur	Zangvereniging

Bapt. Kerk te Winschoten

Mr. A. J. DE SITTERSTRAAT 9

Zondag 4.30 uur	Prediking door Ds. T. Jansma
Dinsdag 8 uur	Zangvereniging
Vrijdag 8 uur	Jeugdvergadering

Ieder is hartelijk welkom. Toegang en zitplaatsen vrij

GODS GAVE

Kerstfeest 1934.

Kerstfeest 1934 en Gods Gave!

Welk een combinatie. — Ik word stil en buig mijn hoofd. Ik bid : „O Heer, andermaal vieren we Kerstfeest ; het feest, dat ons bepaalt bij Uw gave, Jezus Christus. Help ons recht te beseffen, *waarom* en *waartoe* Gij Uw éniggeboren Zoon gegeven hebt. We belijden onze armoede, ons niet-kunnen en niet-weten en — o God, hoe is het mogelijk ! — onze hoogmoed en ons egoïsme. We danken U, God, dat Gij gééft. Dat Gij gegeven hebt en ook nú nog wilt geven. Leer ons dat recht te verstaan. Amen."

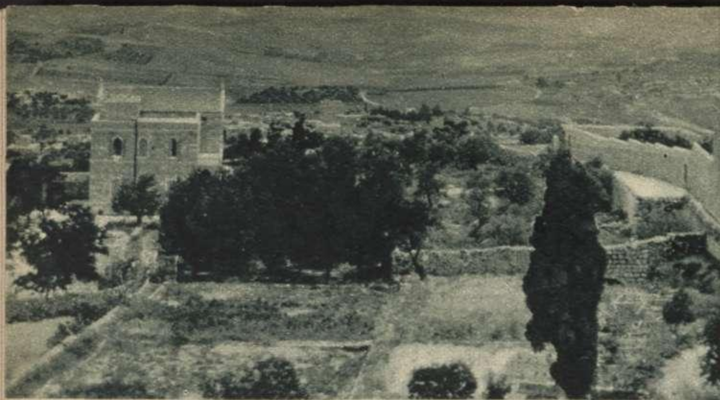
Wie onzer kent niet het woord van Jezus : „Want alzó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon *gegeven* heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige léven hebbe" ?
Jezus Christus is Gods gave.
Deze gave Gods is *te* groot, dan dat ze door onze gedachten omspannen kan worden. Onze gedachten kunnen er niet „bij". En dat is geen wonder. Want Jezus Christus is de openbaring van de *liefde* Gods. En nu denk ik na over dat woord : liefde. Begrijpen wij het ? Kennen wij de juiste formulering van het begrip liefde ? Wat spreken wij dikwijls van liefde. Waarop wij al niet het stempel van liefde drukken ! Men moet maar durven....
In de uitdrukking „liefde Gods" beluisteren wij zuivere, reine, hemelse klanken. We bemerken een aanraking met de eeuwigheid en voelen ons opgetrokken in hogere sferen. Gods vinger raakt ons aan. Ons innerlijk „zijn" opent zich voor ons als een gapende afgrond, die ons aangrijnst als de muil van een verscheurend dier.
De liefde Gods voltrekt in alle stilte, maar met onafwendbare zekerheid, over ons het vonnis. We worden aan ons zelf ontdekt. We zien de grondbedorvenheid van onze natuur. Ik, ellendig mens ! Wie zal mij verlossen ? O, dat koude, harde egoïsme, waardoor de mens ten gronde gaat, indien God het niet verhoedt. De mens moet *opnieuw* geboren worden. Die in den Zoon gelóóft, *heeft* het eeuwige leven.

Wat doen wij met deze gave Gods ?
Maar wat een eigenaardige vraag : wat *doen* wij. Doen, ja, dát willen wij. O, we beroepen ons zo gaarne op onze activiteit. En dan verheffen we ons in al onze lengte, ons oog schittert van zelfingenomenheid èn.... (laat ik het maar dadelijk zeggen) voor God slaan we de allermiserabelste figuur ! *En we blijven die we zijn.*
Gods gave wil niet beredeneerd, ook niet dogmatisch beredeneerd worden. God gééft Zijn Zoon, opdat wij Hem zullen *aannemen*. Gods grootste liefde*daad* spreekt in een sfeer van geloof het duidelijkst tot ons mensen. En is het geloof niet het kinderlijk vertrouwen, waarmede de ziel de Goddelijke openbaring beantwoordt ?
Nog eens : wat doen wij met Gods gave ? Niets ? Wij kúnnen er niets mee doen. Bij de kribbe van Bethlehem past slechts één houding ; daar buigen wij ons diep en aanbidden God vanwege Zijn onuitsprekelijke gave !

Wéér vieren we Kerstfeest.
Kerstfeest 1934 en Gods gave !
Laat mij hier een vraag mogen doen. *Christenen, verstaat gij het Evangelie van Jezus Christus?* Hebt gij in den Zoon geloofd — wat is daar dan op gevolgd ? Wat onderscheidt u van den ongelovige ? Op welk niveau staat uw leven ? En door welk beginsel wordt uw leven beheerst ? Zijt gij in Christus een *nieuw* schepsel geworden ?
Nog veel meer vragen willen uit mijn pen vloeien ; maar waartoe ? Ik denk aan de volkerenwereld ; aan de spanning — als gevolg van wantrouwen — die men overal kan waarnemen. Conferenties mislukken, besprekingen worden plotseling afgebroken. Men zegt de vrede te willen en gaat de machtspositie van leger en vloot versterken ! Politieke leiders leven met elkaar op gespannen voet. Een nieuwe verdelgingsoorlog, *waarin niets meer heilig zal zijn en de Naam van Jezus Christus op een vreselijke wijze ontheiligd zal worden*, dreigt.

Wachter, wat is er van de nacht ?
Waar gaan we heen met ons verpolitiekt christendom ?
Zal het landsegoïsme naar betere en duurzame internationale verhoudingen heenleiden ? Och, we weten wel beter !
Als christenen geloven we in Gods gave. „Heer, kom ons ongeloof te hulp."
God geeft....
God geeft *om niet!*
En *dit Evangelie* druist in tegen elke menselijke redenering, al drukken we haar ook het predicaat van logisch op.
Dit Evangelie van Gods gave staat lijnrecht tegenover elke vorm van egoïsme, om het even op welk terrein het zich openbaart.
Het aanvaarden van dit Evangelie is dan ook een waagstuk des geloofs ! En het gevolg is : „in de wereld zult gij verdrukking hebben".

Dat het Kerstfeest anno 1935 ons allen, en vooral ons als christenen, tot bezinning moge brengen.
Ja, dát is onze bede. d. H.

DE BOODSCHAP DER EEUWEN

Aan de donkere blauwzwarte hemel stonden de sterren en fonkelden bij duizenden hun blijde lichtstralen neer op de eenzame velden van Bethlehem.
Tussen de muren van de open schaapskooien stonden of lagen de honderden schapen. Onafgebroken klingelden de klokjes, die de dieren om de nek gebonden waren. Sommige met een doffe, andere met een hogere toon. Alle te zamen zongen ze het eigenaardige dromerige melodieuze lied van schaapachtige goedheid en onbewuste behaaglijkheid.
De herders hoorden 't nauwelijks meer, maar toch als ook één enkel ogenblik dit geklingel niet was opgestegen, zouden zij verschrikt zijn opgesprongen en vol onrust een onderzoek hebben ingesteld.
Daar zat de jonge Ruben, eerst nog maar één jaar als herder erkend onder zijn genoten. Scherp hield hij 't oog in de verte gericht, alsof hij onraad speurde.
Drie anderen lagen in dommelige houding languit voor het wachtvuur. Wat apart zat de oude Simon. Eigenlijk was hij te oud om de nacht nog buiten door te brengen. Maar hij had het zelf gewild. De avond was zo mooi en stil geweest. Hij had het in de hut niet uit *kunnen* houden. Daar zat hij met z'n staf tussen z'n knieën gekneld. Z'n gedachten gingen in 't verleden.... Bij 't schijnsel van 't wachtvuur was de peinzende uitdrukking op het verweerde en gegroefde gezicht duidelijk waar te nemen....
„Ja, zo was het !" De oude zei het halfluid, zodat Ruben omkeek en ook de drie anderen even de oren spitsten. Nog eens klonk het, maar nadrukkelijker : „Ja — zo was het !"
„Toe, vader Simon ! vertel 't ons nog eens," vroeg Jonathan, de derde bij het vuur. „Wij kennen je gedachten al, maar Ruben heeft je verhaal nog nooit gehoord."
„Wat ?" vroeg de oude, terwijl hij overeind kwam. „Wat, heb jij 't nog nooit gehoord ?"
„Ik weet niet wat je bedoelt," zei Ruben, „dus 'k zal 't ook nog wel niet gehoord hebben."
„Jongen," sprak daarop de oude, „zo luister dan. Wat ik je vertellen wil, gaat lange jaren, ja eeuwen terug. Mijn grootvaders grootvader heeft het vernomen van zijn grootvader en die had het van nog vroegere geslachten. Dat het waar is, wat ik je vertel, daarvoor staat de gedachtenis van al die oude vromen borg. Alleen weet ik niet waar 't begin van deze zaak ligt. Maar 't begin van 't verhaal is aldus. Daar was onder de kudde van mijn voorvaderen een ram, die een wondere klok droeg. Hoe die klok zo wonder was, heeft geen mens ooit geweten. Maar zijn klank was *anders* dan alle andere. Niet hoger of lager, maar anders. Die klok die *zei* wat. De natrilling van het metaal liet duidelijk een woord horen. En dat woord was verschillend. 't Was of binnen in 't metaal allemaal fijne stemmetjes waren, die „Vrede, Vrede" riepen. Ook werden de woorden „Kom thuis, kom thuis" beluisterd, en zo nu en dan, als men sterk op de klok sloeg of er mee rammelde, klonk het „Vreugde, Vreugde" !
Van die klok moet een wondere bekoring zijn uitgegaan. Zo heet het, dat de schapen van mijn vaderen nooit verafdwaalden. 't Was of die klok ze alle riep : „Kom thuis ! Kom thuis !" En zolang de oudste ram die klok droeg, is er nooit een schaap verscheurd, en was er altijd vrede, en de kudde huppelde van vreugde en was de beste in 't land.
Hier zweeg Simon. Hij zonk neer op z'n knie en steunde op z'n staf.
„Dat was mooi, Simon," zei Ruben. „Dat was mooi ! Maar als ik nog wat vragen mag, dan zou het dit zijn : Hoe kwam het, dat die klok sprak ? En waar is hij gebleven ?"
't Duurde lang eer Simon zich oprichtte. Toen zei hij : „Ruben, 'k zie, dat je een goede herder bent. Je denkt na. Deze twee vragen zijn het geweest, die mij m'n hele leven bezig gehouden hebben. Ik zal ze je beantwoorden. Jij mag het weten. Aan jou draag ik 't geheim van de klok over. Die anderen mogen wel luisteren, maar de klok zullen ze niet horen. Jij wel. Zo je weet, overleefde ik al m'n kinderen. Ik nam me voor om dit geheim over te dragen aan hem, die de twee vragen van mijn leven uitsprak. Hoor dan. De klok was gemaakt uit erts, dat op de plaats gevonden was, waar vroeger 't paradijs lag. Op de plaats, waar de voeten van den Heerlijke gestaan hebben, moet het erts gevonden zijn en door Tubal en Jubal moet dat erts omgesmolten zijn in die klok. Of dat de oplossing is van je vraag ? 'k Geloof het wel. Ja.... zo was het. Maar hoe die klank is verloren gegaan, is moeilijker te zeggen. Eigenlijk is die klank niet verloren gegaan. Maar onze oren zijn verwend. Tegenwoordig draagt bijna elk schaap een klokje. Hoor ze eens tingelen ! Maar ten tijde van mijn vaderen alleen de belhamel. 't Leven is zo druk geworden, Ruben ; 't leven is zo druk geworden. Wij horen 't naklingen in 't metaal niet meer. Maar 't is er wel. 't Is er wel en jij zult het horen, als je goed luistert. Want de klok moet hier in de kudde zijn !...."
Hier hield de herder op. Een flonkerende ster werd elk ogenblik groter en helderder en trok hun aller ogen tot zich, totdat 't licht verblindend werd en zij alle vijf met grote vreze ter aarde vielen.
Uit dat licht kwam echter een lieflijke stem tot hen : „Vrees niet, zie, ik verkondig u grote blijdschap, die al de volken wezen zal. U is heden geboren de Zaligmaker in de stad Davids, liggende in een kribbe en in doeken gewonden." En van stonde aan was daar met den Engel een menigte der hemelscharen, zingende : „Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde, in de mensen een welbehagen."
Het heerlijke engelengezicht was weg. Helder straalden de sterren weer. Een grote stilte lag over de velden. Zelfs de kudde bewoog zich niet. Geen getingel werd gehoord. Al de dieren stonden daar nog in de ban van de majesteit des hemels.
De herders merkten 't echter niet op, zelf te veel aangegrepen door 't overweldigende van 't ogenblik. Ze merkten zelfs niet, dat er althans in één schaap wel beweging kwam. Een grote ram, die de deuropening onbewaakt zag, stapte naar buiten. Nog lagen Simon en Ruben ter aarde. Klingelend kwam het dier op hen af en bleef bij hen stilstaan, terwijl hij z'n sterke nek schudde.
Verrast keken de oude en jonge herder elkander aan. Daar klonk toch uit het metaal „Vrede, Vrede" ? Daar deed het dier een paar stappen vooruit, de heuvel af in de richting van Bethlehem. Duidelijk hoorden de verbaasde herders het nodigende : „Kom thuis ; kom thuis !" Zij stonden op van hun aangezicht en liepen 't schaap na. „Vreugde, Vreugde," galmde het uit.
Dàarop kwam er beweging in de gehele kudde en 't was of uit al die klokjes vrede en vreugde klingelden en 't Engelenlied echode.

* * *

Een herder en zijn kudde in de velden van Bethlehem.

Toen de herders van Bethlehem terugkeerden, zei Simon tot Ruben : „Deze nacht was de schoonste van mijn leven. In 't gezicht van de eeuwige heerlijkheid ben ik in waarheid stil geworden en heb de vredestem Gods vanuit de hemel en het paradijs mogen horen. En in Bethlehem heb ik ervaren, dat 't verlangen van mijn hart bevredigd is in dat kind."

En Ruben antwoordde : „Nu hebben wij 't geheim gevonden om de klok te horen. Toen wij stil werden naar dát kind, hoorden wij de stemmen duidelijk."

A. P. BARENDREGT.

WINTERSTILTE

De Griekse wijze Aristoteles zegt : „Indien er mensen waren, die altijd in de grond gewoond hadden in mooie huizen vol licht en versierd met beelden en schilderijen en bemeubeld met alles, dat de rijken bezitten, maar die, ofschoon zij hun weg tot de gewone wereld nooit hadden gevonden, van het bestaan en de macht der goden hadden gehoord ; en indien op zekere dag de aarde zich opende, zodat zij uit hun verborgen woonplaatsen vluchten en tot de streken opklimmen konden, waarin wij leven — en wanneer zij dan zonder het te vermoeden het aardrijk en de zeeën en de lucht aanschouwden en de omvang van de wolken en de kracht der winden en de zon, die de dag schept door de hemelen met haar licht te vullen, waarnamen ; en wanneer zij, nadat de nacht gedaald was, het zwerk van sterren zagen schitteren — ik zeg, wanneer zij dit alles gadesloegen, zouden zij beslist verzekeren, dat er goden zijn en dat deze de werken van goden zijn."

Winterstilte.

God straalt Zijn heerlijkheid uit in Zijn schepping. Had Aristoteles iets afgeweten van de pracht, waarmede de winter soms de noordelijke landen en niet in het minst onze beemden bekleedt, zo zou hij ongetwijfeld ook daarop de aandacht van de aardbewoners hebben gevestigd.

Komt uit dit schone winterlandschap u niet de majesteit van den Almachtige tegemoet ?

Onwillekeurig moeten we aan de woorden van Jacqueline van der Waals denken :

De grond is wit, de nevel wit,
De wolken, waar nog sneeuw in zit,
Zijn wit, dat zacht vergrijzelt.
Het fijngetakt geboomte zit
Met witten rijm beijzeld.

De wind houdt zich behoedzaam stil,
Dat niet het minste takgetril
't Kristallen kunstwerk breke.
De klank zelfs van mijn schreden wil
zich in de sneeuw versteken.

En dan laat de dichteres nog een strophe volgen, waarvan wij de laatste regel een weinig veranderen :

De grond is wit, de nevel wit.
Wat zwijgend toverland is dit ?
Wat hemel loop ik onder ?
Ik vouw de handen en aanbid
God voor dit grootse wonder !

Maar heerlijker nog dan uit deze Zijn winterschepping straalt God uit Christus Jezus.

In Zijn schepping vinden wij bovenal Zijn macht en wijsheid en genie. Maar alle drie blijven koud.

In Christus Jezus Zijn brandende liefde, die op zoek is naar een verloren wereld, gelijk een vader naar zijn verdoold kind.

In Zijn schepping bewonderen wij en vrezen wij Hem. In Christus Jezus hebben wij Hem lief en aanbidden Hem.

God, mens voor ons ! voor mensen ? Ja !
O diept', o rijkdom van gena' !
Buig, zondig mensdom ! buig u neer,
Aanbid Gods liefd' en zing Gods eer !

HET BAPTISTE WERELDVERBOND EN DE VREDE

De volgende vredesmotie werd door het Baptiste Wereldcongres gedurende zijn zittingen te Berlijn, Augustus 1934, aangenomen :

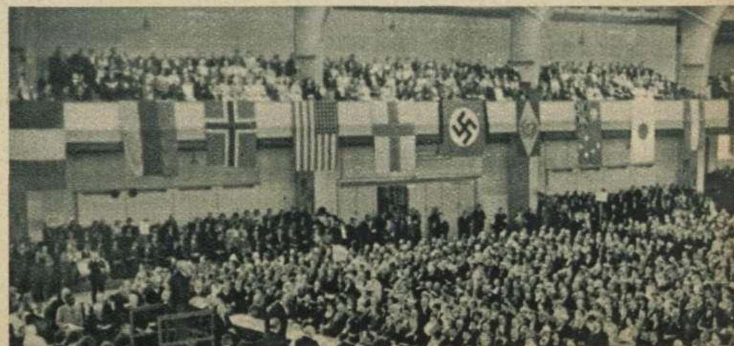
Dit congres bevestigt opnieuw zijn diepe overtuiging, dat oorlog in strijd is met de geest van Christus.

Internationaal wantrouwen, afgunst, naijver en onwil om elkaar te begrijpen, dat op de laatste grote oorlog is gevolgd, hebben elke poging om algemene ontwapening te verkrijgen verijdeld.

De levering van oorlogstuig is een handelsbelang.

Over de ganse wereld is een groeiend besef van onzekerheid merkbaar vanwege de tot op heden niet geslaagde poging om een vereniging van staten in het leven te roepen, die over gezag en middelen beschikt om internationaal onrecht te herstellen en te voorkomen.

Dit congres dringt met klem bij al de afdelingen, die het Wereldverbond vormen, aan om met alle ter beschikking staande middelen de regeringen van de hun betreffende landen te bewegen te verklaren, dat zij bereid zijn hun

Stap, stap, stap, stap. Tien in een rij, elke rij twee seconden van elkaar. Stap, stap, stap, stap. Eén dag, twee dagen.... tien.... twintig.... veertig.... zes en veertig dagen.... Tien in een rij, elke rij twee seconden van elkaar. Stap, stap, stap, stap, dag en nacht.

souvereiniteit voor zover dat nodig is over te dragen aan een internationaal machtslichaam, dat de vrede der wereld op basis van gelijkheid en recht handhaaft.
Het congres wekt met ernst alle christenen der aarde op om ten eerste persoonlijk tegen het onmenselijk en onchristelijk karakter van de oorlog te getuigen, en ten tweede om de afzonderlijke of gemeenschappelijke actie van de christelijke kerken in het belang van de vrede te steunen, en ten derde om welwillendheid jegens de volkeren van alle natiën voor te staan.
Het congres zou — indien uitvoerbaar — de bijeenroeping van een internationaal congres van christelijke kerken om oorlog te keren en vrede te bevestigen met dankbaarheid begroeten en zou in dat geval niet aarzelen om zijn afdelingen op te wekken aan zulk een onderneming deel te nemen.

Dr. G. W. Truett, president van het Wereldverbond, is voorganger van de gemeente te Dallas, Texas, U.S.A. Hij wordt de Spurgeon van Amerika genoemd.

VREEMDE BIJDRAGE GODS TOT DE STICHTING VAN EEN ZENDINGSSTATION

of Uit de Annalen van de arbeid der zending te Yakusu.

Yakusu ligt in het hartje van Afrika, bijna onder de evenaar en juist daar waar de Congo-rivier van het Zuiden naar het Westen ombuigt. Het is een kruispunt van handelswegen. Mensen van verschillende stammen ontmoeten hier elkander en natuurlijk ontbreekt er de Turkse Arabier niet. De bevolking kenmerkt zich door een behoorlijke lichamelijke ontwikkeling en door een zekere ontvankelijkheid voor nieuwe begrippen.
De pionier van de arbeid der christelijke en Baptiste zending te Yakusu is Harry White, die met George Grenfell in het najaar van 1895 Upoto verliet en de Congo-rivier enige dagen opstoomde, totdat hij op een plek kwam, die hem voor de aanleg van een zendingsstation geschikt leek. Grenfell keerde weldra terug en liet White achter met een dozijn geschoolde jongens, die uit Upoto waren meegenomen om in alle dingen behulpzaam te zijn, alsmede met een kano om er verkenningstochten mee te doen. Maar spoedig begon de ellende. De jongens kregen heimwee en gingen er met de boot vandoor. Het was een dwaze poging, want ze zouden minstens 10 dagen werk hebben om de 500 K.M. af te leggen, die hen van Upoto scheidden, terwijl ze slechts voor een enkele dag voedsel bij zich hadden en zij bovendien de gevaren van het kannibalisme hadden te duchten. Deze tegenslag ontmoedigde zulk een volhardend mens als White in geen enkel deel. Hij sloot vriendschap met de naaste buren en trok door het oerwoud van dorp tot dorp. Na het land aldus bespied te hebben, bouwde hij in het begin van 1896 op het uitgangspunt zijner ontdekkingstochten een ruwe woning ten einde zijn deurloze hut daarvoor in te ruilen. Haar oppervlakte mat slechts 4 bij 5 meter en het dak bestond uit bladeren, maar ze was toch een verbetering bij wat hij tot nog toe had gehad.

Rev. Harry White (Congo).

Lang heeft hij in dit eigenhandig opgetrokken huis niet gewoond en vele zijn de smarten geweest, die er over zijn van liefde en ijver blakerende ziel hebben gerold. Allereerst werd hij door de inlanders in de steek gelaten. Hun eerste welwillendheid was weldra opgeteerd en hij leerde ze kennen als een wispelturig volk, dat de zwaarste eisen stelt aan het geduld. Zijn helper, G. J. Dodds, die zich een paar maanden later bij hemgevoegd en van wiens samenwerking hij zich zoveel voorgesteld had, was voortdurend ziek, zodat deze vóór het einde van het jaar om gezondheidsredenen moest afreizen. Ook werd zijn eigen gezondheid ondermijnd en voelde hij zich moe en lusteloos. Even brandde de lamp der vreugde hoog in de primitieve

Het visioen van Jesaja

„En zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden....
.....en zij zullen
geen oorlog meer voeren."

Het meisjes-internaat te Yakusu

woning van onzen zendeling, dat was toen in November zijn vrouw kwam om zijn lot te delen en Albert Wherrett verscheen om de plaats van Dodds in te nemen. Even en meer ook niet. Want Wherrett was nog geen zeven weken in Yakusu geweest of de gevreesde koorts greep hem met kracht aan en maakte van hem een lijk. Wat moet er niet door de zielen van de overlevenden zijn gegaan, toen zij staarden op het levenloze lichaam van hun jongen makker! Zij, twee blanke mensen met de edelste idealen vervuld, te midden van een natuurvolk in het hart van Afrika en ver van de hunnen en de oorden van beschaving verwijderd, starend op het door de dood verkilde gelaat van een kameraad, die zeven jaren in het moederland hard gestudeerd had en voor wie vrome ouders zich nog langer hadden opgeofferd, en die na zeven korte weken plotseling van hen wordt weggerukt.... Verwondert het ons, dat het vertrouwen van deze twee mensen in God, in hun roeping, in alles dat verheven en schoon is, ging wankelen? En toch ging hun vertrouwen niet wankelen.
Zijn het niet altijd de felst beproefden, die zich krampachtig aan God vastklemmen? Lees, wat White schrijft over die in-droevige ure: „.... De altijd groene bamboestruik, die ik op het graf, en de palmen, die ik er om heen geplant heb, zullen dagelijks de mensen doen zeggen: Dat is het graf van Akelalau (d.i. van „hem, die zich mooi gedraagt"), want onder deze naam stond hij bij de inboorlingen bekend. En zal in de toekomst menig hart God niet erkentelijk zijn voor wat Hij door middel van dit leven aan de stichting van de gemeente te Yakusu heeft bijgedragen?"
Zeven jaren van studie en opoffering in het moederland ten einde een geschikte arbeider te worden op het zendingsveld. Zeven weken te Yakusu en dan het graf. God draagt bij aan de stichting van de gemeente.
Wat een geloof! Wat een geloof!
White zelf heeft niet lang zijn collega overleefd. De koortsen sloopten zijn krachten dermate, dat hij in April 1897 naar Engeland moest repatriëren. In de nacht van de 4de Juli overleed hij op zee op reis naar huis.

Het was op een van zijn tochten tijdens zijn kortstondig verblijf te Yakusu, dat hij op wonderbare wijze aan de dood ontsnapte. Toen hij een zeker dorp naderde, namen

Europese zendelingen in Yakusu werkzaam. De eerste van links is onze zendelinge Mej. G. Reiling.

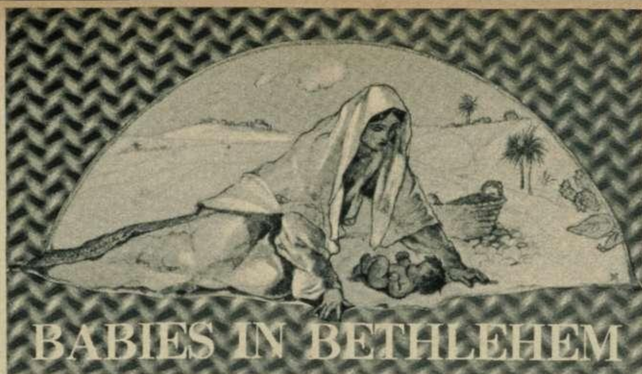
de mensen zich voor, hem de voortgang te beletten en te dwingen terug te keren. White begreep wat zij van zins waren, maar onverschrokken vervolgde hij zijn weg. Ten einde moeilijkheden te voorkomen sloeg hij vlak voor het dorp een zijpad in. Ongelukkig genoeg voerde dit pad naar de put en werd er van alle kanten toornig geschreeuwd, dat hij het water ging vergiftigen. In dichte drom rukten de inboorlingen met messen en speren gewapend op hem aan, doch plotseling werden ze indachtig, dat, wanneer zij hem bij daglicht doodden, zijn God het zien zou. Zij bonden hem aan een boom en verdeelden zijn weinige bezittingen. Zijn horloge — de fétish van den blanke, want hij haalt het voor de dag telkens wanneer hij twijfelt — zou aan den sterkste worden gegeven, namelijk aan hem, die om zijn moed en wreedheid en vermaardheid zou worden aangewezen om den zendeling van het leven te beroven, zodra de duisternis was ingevallen.
Toen het tegen de avond liep, hoorde White allerlei wilde kreten en wist hij, dat zijn zwarte vijanden zich gereed maakten om hem ter dood te brengen. En toen de zon onderging, verzamelden zich bij een korte tropische schemering de dorpelingen in een kromming van de weg, ten einde

Whites House, Yakusu.

Wedstrijd in hardlopen.

in de sensatie van de moord te kunnen delen, eer dat zij gingen slapen. Een forse kerel — de uitverkorene van de strijdbare helden — stapte naar voren en zou het mes in den gevangene duwen. Maar in plaats van die verschrikkelijke daad sneed hij de touwen door en vertelde hem, dat hij vrij was. White zelf heeft nooit geweten, wat de eigenlijke oorzaak van zijn redding is geweest. Het is ook jarenlang een raadsel gebleven. Maar toen eens een negerjongen heel vertrouwelijk werd met een zendeling, die bezig was met bijbelvertaling en daarbij de hulp van den jongen genoot, werd het raadsel opgelost.
„De zon ging onder," vertelde de jongen, „en juist toen zij hun boos opzet zouden volvoeren, keek een vrouw in de lucht en schrok hevig bij het zien van de maan. Zij gaf een gil en wees op haar ongewoon voorkomen. Ze was rood als bloed. De een na den ander gilde van vrees. „Indien wij het bloed van dezen blanke vergieten, zullen wij het met ons eigen bloed moeten betalen. Dit is een waarschuwing van zijn God. Dood hem niet. Laat hem gaan. Wees voorzichtig!" riepen de mensen elkander toe. Dat was de reden, waarom den zendeling werd toegestaan om naar zijn woning terug te keren. "
En na enige ogenblikken van diepe stilte vervolgde hij: „En mijn vader was de man, die het horloge kreeg!"

White heeft geen vruchten op zijn arbeid te Yakusu gezien. En die hem opgevolgd hebben, konden aanvankelijk evenmin de sikkel in het koren slaan en het tot garven en schoven binden. Pas in 1904, dat is 7 jaren na de dood van White en nadat niet minder dan 19 mannelijke en vrouwelijke zendelingen de arbeid van Gods Koninkrijk te Yakusu een tijdlang hadden behartigd en 8 van deze door de dood werden geveld, kon een gemeente worden gevormd met 18 leden. Thans beschikt het zendingswerk over doelmatige gebouwen voor onderwijs en godsdienstoefening, een pensionaat voor meisjes, een ziekenhuis, drukkerij enz. De tegenwoordige Europese staf bestaat uit 20 leden, waaronder 2 dokters en 2 verpleegsters. Bij het begin van dit jaar telde de gemeente ongeveer 3000 leden en 450 onderwijzers en evangelisten. De dagschool heeft een grote schare kinderen. In het pensionaat worden 60 meisjes verzorgd. De kweekschool voor onderwijzers heeft 22 leerlingen. Aan het ziekenhuis zijn 15 inlandse assistenten verbonden en in 45000 gevallen werd er hulp verleend.
„Voor een doorn zal een denneboom opgaan en voor een distel een mirteboom. En het zal den Here wezen tot een teken."

De meeste moeders, die haar babies in vriendelijk aangeklede woningen welkom heten, zullen met eerbiedig medelijden vervuld zijn over de moeder van den Babie van de kribbe. Maar het gebeurt — o, schrik niet — zelfs in het Bethlehem van het heden heel vaak, dat babies aan de kant van de weg worden geboren. En het zijn werkelijk schatterige poppies, die daar voor het eerst in de wereld rondkijken!

De kleine Ahmeds en Tamaras, die er hun voetjes aan land zetten, hebben vrolijke, donkere ogen en olijfkleurige huidjes en zijn, vergeleken bij onze eigen broertjes en zusjes, als om te stelen. Zij schreeuwen niet half zoveel als bij ons en maken op verre na die drukte niet, die hier wereldburgers gewoon zijn bij hun aankomst ten toon te spreiden. Dat vindt zijn oorzaak misschien hierin, dat niemand zich druk maakt vóór of na het gewichtige moment, waarop verklaard kan worden, dat hij zijn plaats onder de mensen heeft ingenomen.

Een blijde verwachting is in Judea een veel eenvoudiger geschiedenis dan in 's-Gravenhage! Zorgen over de aankoop van een kamerwiegje heeft men er niet. Een dokter wordt niet gewaarschuwd. Een wekenlange, opgewekte voorbereiding van een leuke luiermand met al zijn lichtblauwe of rose kleuren, is geheel onbekend. Aan puf- en poederdoos wordt niet gedacht. Het enige, dat een baby nodig heeft, is een lang stuk katoen om van hem een pak te maken, wat olie en een weinigje ruimte op de slaapmat van moeder! Het is maar goed ook, dat een Palestijnse mama zich niet zo om de babybenodigdheden behoeft te bekommeren, als haar zuster in ons land, want de kans voor de kleine Ahmed of Tamara om in een open veld geboren te worden is heel groot! En dat open veld is niet een mooi stuk bouwland met een haag erom heen zoals bij ons, maar een lap onvruchtbare, steenachtige grond van een berghelling, waarop wat armzalig koren verbouwd wordt en hier en daar een achterlijke olijfboom staat.

Waterdraagster uit Nazareth.

De vrouwen in Palestina bearbeiden, zoals gij weet, de akkers en moeten soms lange afstanden lopen om ze te bereiken. Zij nemen dan de leeftocht voor zichzelf en de hunnen, alsmede allerlei andere dingen, mee in een grote mand, die zij op het hoofd dragen. Behoeft er geen akkerwerk te worden verricht, dan halen ze water uit de dorpswel, dat ze in lange aarden kruiken op het hoofd naar huis brengen. Wat bevalligheid van gang betreft, wordt de Palestijnse vrouw door geen enkele in de wereld overtroffen. Dat komt natuurlijk omdat zij haar bagage altijd op het hoofd draagt.

Kunt gij u eens een aardig vrouwtje van Bethlehem voorstellen op de morgen van de dag, op welks late namiddag zij het leven schenkt aan haar eerste babie? Denk niet, dat er iemand is, die haar een kopje thee met een beschuitje aanbiedt. Integendeel, zij staat even vroeg als altijd op, alsof er niets staat te gebeuren en zet de koffie voor haar echtgenoot en schoonmoeder — of zij moest al buitengewoon gelukkig uit zijn! — en drinkt er zelf pas van, wanneer deze beiden eerst hun deel hebben genoten. Er is heus niet, zoals bij ons, een aardig meisje over de vloer om de helpende hand uit te steken. Het aanstaande moedertje weet niets af van onze Westerse dienstvaardigheid. Als het ontbijt genuttigd is, rolt zij de slaapmatten op en maakt haar plat-gedakt huisje wat netjes.

Daarna gaat zij naar de markt. Het vrouwtje heeft wellicht iets te kopen of te verkopen op de drukke bazaars in Jeruzalem. Zij plaatst haar lederen marktmand op haar hoofd en bewandelt de twee uur lange weg, waarover Maria, de moeder van Jezus, gelopen moet hebben, toen zij naar de tempel ging en er haar duiven offerde.

De gehele dag babbelt ze op een schaduwrijke plek met enige vrouwen uit haar eigen dorp en verkoopt onderhands-mango's, meloenen, druiven en wilde vijgen op de druk bezochte markt. Joden en heidenen, Mohammedanen en Grieken doen hun zaakjes om haar heen en zo nu en dan dringen beladen ezels het warme lichaam tegen haar aan. Als het etenstijd is, gebruikt ze haar eenvoudig middag-

Herder en kinderen uit Bethlehem.

◇◇

Episoden uit de reis der Wijzen

„Wijzen! Wat reist ge blijmoedig door donkere nachten en dorre woestijnen, het gelaat westwaarts gekeerd?"

„Ons leidt Gods ster!". . . .

„Wijzen! Wat is uw voorhoofd bewolkt, hoe droef is uw blik!?"

„Wij volgden de overleggingen van het eigen hart — verloren de ster uit het oog — en klopten aan verkeerde deuren."

. . . .

„Wijzen! Wat reist ge blijmoedig door wijde woestijnen, het gelaat oostwaarts gekeerd?"

„Ons leidt Gods stem!!"

C. Brand

◇◇

maal, bestaande uit dadels en sesambrood en dommelt daarna in. Haar lust tot een dutje zal wel niet alleen door de genuttigde spijzen zijn opgewekt. De intense warmte is er stellig ook een weinig debet aan. Wakker geworden zet ze haar handeltje nog 'n wijle voort om dan haar lege mand met een ongeëvenaarde voornaamheid op het hoofd te slingeren. Haar buren wensen haar hartelijk een dochter toe. Lachend laat zij haar glimmend witte tanden zien, terwijl haar ogen fonkelen en begeeft zich in de woelende menigte, ten einde door de Jaffapoort de stad weer de rug toe te keren.

En dan kan het geschieden, gelijk het zo vaak geschied is, dat onderweg de aankondigende engel haar tegenkomt. En op een afgelegen plekje, niet ver van de openbare weg wordt haar eerste babie geboren. Hemels gelukkig gevoelt zij zich als het een meisje is. En daar er geen dokter bij de hand is en geen kraamverpleegster en geen ledikantje en wat meer, neemt zij zelf haar dochtertje voorzichtig op en legt het in de grote mand en hurkt neer om een poosje te rusten. Is ze een weinig van de vermoeienis bekomen, dan omgordt zij zichzelf heel handig met haar geborduurd opperkleed en gaat naar huis met de oude blijde tijding: „Een kind is ons geboren."

Er is vreugde in de kleine plat-gedakte woning. Dadelijk loopt er iemand naar de vroedvrouw van het dorp toe, opdat deze moeder en kind behandele. Dit wordt steeds zo knap gedaan, dat er van naweeën bijna nooit gehoord wordt. Terwijl de moeder rust, wordt haar mollig, olijfkleurig dochtertje geheel met olie ingewreven. Dat is haar eerste en laatste badje gedurende een lange tijd. Vervolgens worden haar armpjes op de borst gekruist en wordt ze van hoofd tot voeten in doeken gewikkeld, totdat het geheel op een pak gelijkt met een pop erin. En wanneer een paar dagen later de trotse jonge moeder andermaal door de Jaffapoort de Gouden Stad binnen komt, heeft ze het pak met zijn snoeperige pop door middel van riemen op de rug bevestigd.

En hoe vadertje onder alle deze omstandigheden zich houdt? Het blijde nieuws, dat zijn vrouw hem een meisje heeft rijk gemaakt, werd hem al door kennissen en vrienden verkondigd, eerdat de moeder met de babie op het hoofd thuis kwam. Een meisje betekent voor hem geluk, omdat de meisjes van Bethlehem gezocht zijn om haar schoonheid en een candidaat-echtgenoot den vader soms vijfhonderd Palestijnse ponden vergoedt voor zijn dochter!

En omdat hij zijn vrouwtje geen thee met een beschuitje bracht, en niet zenuwachtig een dokter of verloskundige opbelde, moet ge niet denken, dat hij geen zorg voor haar heeft. Hoogstwaarschijnlijk heeft hij er nooit aan gedacht, dat zijn echtgenote ermee gediend zou wezen. In elk geval heeft hij zich in deze volkomen correct gedragen naar de wijze van zijn voorvaderen, tot op Abraham toe! In werkelijkheid is zijn genegenheid voor het aardige, knappe vrouwtje, dat hij zich gekocht heeft, even hartelijk als die van elken fatsoenlijken Nederlander. Ge behoeft hem enkel maar een ogenblik in zijn woning gade te slaan en gij voelt, dat ge te doen hebt met een liefhebbenden echtgenoot en een gelukkigen vader.

VOORZICHTIGHEID

Men moet niet elk woord, ook niet elke neiging van den naaste wantrouwen, maar men moet met voorzichtigheid en veel geduld elke bevinding voor God brengen. Helaas! Men gelooft en zegt zo dikwijls van anderen het kwade liever dan het goede. Zo zwak zijn wij. Maar die den Here vrezen, geloven niet zo licht iederen verteller, want zij kennen de menselijke zwakheid, die tot het verkeerde overhelt en zo gemakkelijk in woorden doet struikelen. Grote wijsheid is het, niet te haastig in zijn handelingen te zijn en niet hardnekkig in zijn eigen mening te volharden. Ook dat behoort tot de wijsheid, dat men niet al het gepraat der mensen gelooft, niet aan anderen overbrengt, wat men hoort. Overleg met een verstandig en nauwgezet man, en volg liever zijn goede raad, dan steeds bij uw eigen mening te blijven. Een vroom leven maakt de mensen wijs voor God en ervaren in vele dingen; hoe meer iemand zichzelf verootmoedigt, te wijzer zal hij in alle dingen zijn en ook des te meer getroost.

THOMAS à KEMPIS

VOOR DE ZIEKENKAMER

Stil zijn.

„Dat gij u benaarstigt stil te zijn" (I Thes. 4 : 11a). De ziekenkamer is, voor alle dingen, een leerschool. God wil ons leren waarlijk „stil te zijn". Een hoofdonderwijzer op een dorp had zijn vrouw verloren. Zijn dochtertje van pas vier jaar nam hij zekerheidshalve maar mee naar school. De schoolopziener zag bij gelegenheid van een bezoek de kleine meid daar zitten en vroeg: „En nu, kleine, wat leer jij hier?" Diep ernstig zag het kind hem aan en antwoordde: „Ik leer stil zijn". De vader, die maar niet over 't verlies van zijn vrouw heen kon komen, werd door dit antwoord van zijn kind getroffen. Inderdaad, hij moest leren stil te zijn.

Wat is het moeilijk vooral in onze tijd om stil te zijn. Een koortsachtige gejaagdheid maakt het „stil zijn" hoe langer hoe moeilijker. Men heeft geen tijd om zich eens terug te trekken in het heiligdom des harten en dan te luisteren naar Gods stem.

Men zegt, dat in Londen de klokken van de St. Paulskerk overdag niet gehoord kunnen worden vanwege het straatrumoer in die bedrijvige stad. Doch hoe velen kunnen de stem van God niet meer horen door het gewoel van hun eigen leven. God wil de uitwendige stilte van het ziekenvertrek gebruiken om ons tot innerlijke rust te brengen.

Geliefde zieken, de Heer wil u eens alleen ontmoeten, omdat Hij u iets persoonlijks, iets zeer belangrijks te zeggen heeft. Doch gij zijt zo zelden alleen. Gij zijt zo zelden stil, rustig genoeg om naar de stem des Heren te luisteren. Daarom moogt ge God wel dankbaar zijn, dat Hij u uit het drukke, woelige leven in de stilte brengt.

Een oud godsdienstig boek heeft op het titelblad de voorstelling van een kind, dat vastgebonden in zijn wiegje ligt, vastgebonden door zijn eigen moeder, opdat het in haar afwezigheid niet uit het wiegje zou vallen. En daaronder staan alleen deze woorden: „Met koorden der liefde". Verstaat gij dat beeld? Worden niet velen op soortgelijke wijze door God gebonden? Gebonden op een ziekbed, of gebonden door andere banden? Doch feitelijk gebonden door koorden der liefde. Zijn er geen kranken geweest, die, toen het zo stil werd om hen heen, voor het eerst de stem van hun geweten, het kloppen van den Heiland, het roepen van God hebben gehoord?

Moody vertelt ergens van een drenkeling, die lag te worstelen

in een diepe stroom. Een grote menigte op de oever zag het aan, maar niemand achtte zich in staat den ongelukkige hulp te bieden. Slechts één was er, een zeeman, die reeds meerderen gered had. Maar tot verbazing der anderen deed hij niets, dan onafgebroken het oog op den drenkeling gericht te houden. Een dof gemompel gaf de ontevredenheid te kennen, die men over zijn gedrag gevoelde. Enige ogenblikken toevens en het lot van den drenkeling was voor goed beslist. Zie, hij worstelt niet langer! Hij zinkt weg! Maar neen; op dat ogenblik springt de zeeman in de stroom, grijpt den bewusteloze en brengt hem onder het gejuich der menigte behouden op de oever. Toen hem later gevraagd werd, waarom hij zo lang had geaarzeld, was zijn antwoord: „Zolang de drenkeling nog kracht had, om met armen en benen te slaan, kon ik hem niet helpen. Daarom wachtte ik totdat hij stil werd."

Ja, de Heiland ziet u wel worstelen, maar Hij houdt zich nog ver, omdat gij niet stil zijt. Gij zijt nog te sterk; gij voelt nog uw onmacht niet, om u zelf te redden. En Hij wil u òf een volkomen Zaligmaker wezen, òf Hij kan u niets zijn.

Jezus sprak tot de onstuimige zee: „Zwijg, wees stil," en het werd stil. Hij is de Silo, de rust, de vredebrenger. Hij alleen kan in uw hart de stormen doen zwijgen. Gij kent Zijn vriendelijk woord: „Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u ruste geven."

In sommige streken van ons land vindt men nog terpen, dat zijn hoogten, waarheen men in tijden van overstroming de toevlucht nam: „Jezus, rustpunt van mijn hart, 'k Vlied tot U in nood en smart; Laat het stormen, zo het wil, Aan Uw boezem is het stil."

Hebt gij nimmer een klein kind gezien, dat in een stad verdwaald was? Voortdurend roept het kind: „Moeder! Moeder!" Gij kunt het kind geven, wat ge wilt, gij zult het niet tot rust brengen. Breng den kleinen verdoolde in uw huis, geef het allerlei speelgoed en lekkernijen. Vruchteloos. Het kind wil naar moeder toe. Toon het de moeder, en zie, hoe het zich in de armen van moeder werpt en de tranen vergeet. Nu is het tevreden en stil. — Zo is het.

„In des Heilands liefde-armen,
Voel 'k mij veilig en gerust,
Hij alleen, mijn hoop en glorie,
Schenkt volmaakte zielerust."

In Christus zijt gij ook zeker van de liefde Gods. Hij doet u die liefde kennen en bezitten. Zijt gij van Gods liefde zeker, dan kunt ge den Here zwijgen, ook wanneer Hij u langs donkere wegen leidt. Immers: „Jezus houdt op 't smalle pad, liefdevol uw hand gevat."

Dan zal — ook onder het leed des levens — de ervaring Zijner liefde de stilheid uws harten bestendigen. De Heer maakt u stil door Zijne vertroostingen.

Zelfs in de ure des stervens zal de vrede Gods uwe harten en zinnen bewaren in Christus Jezus.

Een gelovig zeeman voelde zijn einde naderen. Men vroeg hem, of hij in vrede kon heengaan. Hij antwoordde: „Het stormt en mijn scheepje slingert op en neer, en toch is het stil, want mijn anker ligt vast."

Is het anker van uw ziel bevestigd achter de Rots der Eeuwen, Jezus Christus? Dan blijft het innerlijk stil, ook in de ure des stervens. Uw leven is dan met Christus verborgen in God. Onder Zijn hoede en leiding gaat ge dan in „in de haven der eeuwige rust, waar stormen nooit u dreigen, geen vrees u meer ontrust". Dan zijt ge thuis, voor eeuwig bij den Heer.

A'dam. B. PLANTING.

In de donkere kamer.

Ik kan God niet begrijpen. Wat geeft het of wij tot Hem bidden? Ik weet niet, wat ik van Hem moet denken," zeide de dochter des huizes tot de verpleegster.

„U denkt zeker aan uw vader?" vroeg deze.

Jo knikte. „Hij moet zo lijden!" riep ze uit. „Het lijkt zo onbarmhartig van God. Is vader niet altijd een voorbeeld van een mens en christen geweest? En velen, die om Hem lachen, krijgen een veel gemakkelijker levenseinde."

„Heeft uw vader zich zelf niet beklaagd?" vroeg zuster Karsen.

„O, neen!" riep Jo scherp uit. „Ik heb vaak genoeg gewenst, dat hij het deed; ik geloof, dat ik zijn smart gemakkelijk zou kunnen dragen."

„En toch is u trots op hem, maar wat zegt u wel van mijn bollen? Zijn ze deze keer niet prachtig?" vroeg de verpleegster.

Jo keek haar aan, alsof ze vragen wilde: hoe kom je er toe om over bollen te praten, terwijl vader het sterven nabij is.

„Verleden jaar waren mijn bollen schromelijk mislukt. Toen ik den bloemist naar de oorzaak vroeg, zeide hij, dat ik ze dadelijk in de vensterbank had gezet en daar gelaten. Zij kunnen niet groeien of ze moeten eerst in het donker gehouden worden."

Nog altijd vond Jo de heenwijzing naar de bollen vreemd.

„Begrijp je het niet?" vervolgde de verpleegster. „God geeft heel weinig om gemakkelijke, prettige levens, maar heel veel om levens, die gaan van overwinning tot overwinning en door lijden noch teleurstellingen worden ten onder gebracht. Levens, die sterk zullen worden, moeten zo nu en dan een poosje in de duisternis staan, want het is in de duisternis, dat de wortelen groot en sterk worden. U is trots op uw vader, en is u eigenlijk niet hierop trots, dat hij zijn leven lang de moeilijkheden weerstand heeft kunnen bieden?"

„Maar, zuster Karsen, ik vind het verschrikkelijk hem te zien lijden!"

„Zeker, maar is het ook mogelijk, dat de pijn om hem te zien lijden de donkere kamer is van u, Jo?"

Verwonderd sloeg Jo de ogen op en zag de vriendelijke zuster aan.

„Uw vader is in het duister en gehoorzaamt er Zijn Meester. Zijn dochter verkeert ook in het duister en zal zij ongehoorzaam zijn? Dat kan niet. Zij moet naast haar vader de weg der gehoorzaamheid bewandelen."

Jo stond op. Er was vertrouwen in haar hart opgestaan. Zij zou haar vader niet alleen laten gaan en den Voleinder van het geloof niet de rug toekeren.

Davids spruit.

Een spruitjen heeft de Heer geplant
Te Bethlehem, in 't Joodsche land;
Uit Davids stam gesproten,
Vol koninklijke loten.

Zijn twijgen staan wijd uitgebreid,
Met bloemen sierlijk overspreid,
Als met een peerlen krone
Geen schoonheid is zó schone.

In 's Heeren lusthof zal hij staan.
Vol vruchten, die de ziel verzaên;
Zijn loof geneest de kranken
Wijd boven alle dranken.

Gods waarheid zal zijn wortel zijn,
Gods heete liefd' zijn zonneschijn,
De grote Geest een reine
En levende fonteine.

O Vader goed! geef, dat wij ras
Dit overkostelijk gewas
Met hartenvreugd genieten
Geen kruis zal ons verdrieten.

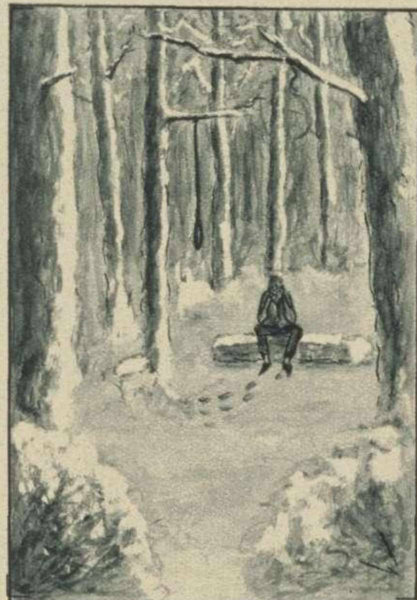
JACOB REVIUS.

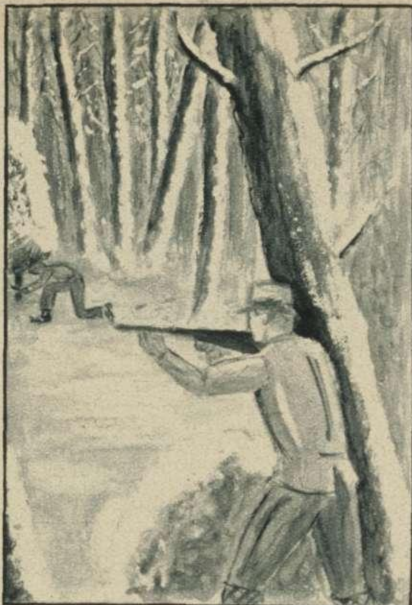
HET KERSTFEEST VAN EEN WERKLOZE

Zou hij 't nergens kwijt raken, wat hem voortdurend in de oren zoemt: „Stille nacht, heilige nacht!" ? Och, in 't sobere woninkje, dat „thuis" voor hem was, zongen de zusjes 't, zonder daarin moe te worden.... De tranen sprongen hem in de starre ogen, toen hij eraan dacht, hoe de olijke kijkers van den kleinen Wim 't vorig jaar bij 't zien van 't flikkerende kerstboompje schitterden. Arme Wim, arme zusjes, arme moeder. 't Was om te vertwijfelen! Neen, hij kon 't niet langer uithouden. Al 't mogelijke had hij geprobeerd, maar tevergeefs; nu stond hij voor 't laatste. De hand ophouden kon hij niet, noch bij de rijke lui, noch bij de medelijdende mens.
Ach, hij had in zijn jonge leven hard gewerkt al en nog wilde hij. Maar wat moest hij nu ? De bitterheid en wanhoop hadden in zijn ziel zich vastgezet. De mensen waren zo hard geweest, en daarom kon en wilde hij nu niets meer van ze verwachten. De besten waren misschien wel volop van hun barmhartigheid overtuigd, als ze eens 'n avond daarvoor offerden op een bazaar ten behoeve van de liefdadigheid — in de werkelijke nood zich stellen en onzelfzuchtig helpen, dat kwam in niemand op.
Had zijn vader ook maar zo op 't eigene voordeel gelet! Dan leefde hij nog en stond 't er goed met hen voor. Had hij zich ook maar zelfzuchtig om zichzelf bekommerd, dan kon 't nu weer feest, Kerstfeest zijn!
De voorwerker had in opbruisende drift een arbeider willen slaan, toen deze weigerde bij 'n opkomend noodweer buiten door te werken. Om deze mishandeling te verhoeden, was zijn vader er tussengesprongen en had den driftige met een ijzeren tang tegengehouden. Plotseling knetterde een bliksemslag en — had niet den vloekenden, blufferigen opzichter, maar den goedmoedigen arbeider, zijn vader, getroffen, aangetrokken door 't blanke ijzer. En zijn vader was tegen de bodem geslagen, was roerloos blijven liggen en.... levenloos thuis gebracht.
Zo was de nood gekomen. De vakvereniging weigerde elke ondersteuning, en evenzo de rijksautoriteiten, omdat 't weerlicht niet viel onder de bedrijfsgevaren en bovendien had de bliksem den arbeider niet bij een bedrijfsbezigheid getroffen.
De jonge Piet Steen stond nu voor 't gezin. Hij zou ervoor moeten werken. Maar 't loerende noodlot scheen zijn grijparmen om dit gezin geknepen te hebben: Piet Steen kwam in de macht van 't spook der werkeloosheid.
Langzamerhand had zijn jonge ziel 't vertrouwen in 't recht en in de mens uitgebannen en kende nog slechts sombere lichteloosheid. De hoop werd afgesneden. Hij was nu klaar met dit leven.
Hij was klaar voor.... de strop.
Dat was de enigste hoop voor de zijnen. Als er geen „kostwinner" meer was, moest men zich toch wel, of men wilde of niet, over hen ontfermen. Zijn besluit stond vast: hij zou uit dit leven verdwijnen.... ten behoeve van de zijnen. Hij wist, dat hij, de jonge werkloze, dit besluit zou uitvoeren. Hij wilde zelfs nog 'n laatste bewijs voor de noodzakelijkheid van zijn daad halen. Hij voegde bij zijn vele misse pogingen nu deze: een laatste informatie bij de arbeidsbeurs.
De ambtenaar bezegelde onbewust 't doodvonnis, toen hij zei: „Geen vraag."
„Hm, ik wilde mij eigenlijk enkel hiervan overtuigen — voor de laatste keer."
Hij zou dus gaan. 't Zou toch een „stille nacht" voor de zijnen, vooral voor zijn afgetobde moeder worden. — Ook een heilige ?
't Zou toch feest, Kerstfeest voor Wim en zijn zusjes worden, omdat 't „recht" zich over hen zou moeten erbarmen!

Enkele uren later is Piet Steen in 't wit besneeuwde dennenbos. Hij zoekt een passende, sterke boom — 't zou zijn „Kerstboom" zijn! Of misschien niet veel meer voor de kraaien, die krassend in de nabijheid vlogen ?
Eenzaam sluipt hij langs 't met een witte laag bedekte bospad in de door de sneeuw verlichte nacht. Zijn lijkkleed ligt klaar; diep zinkt elke schrede erin, zodat de tere sneeuw, vervloeid in water, hem door de kapotte schoenen dringt: 't hindert niet, 't is de laatste keer.
Eindelijk wordt hij moe, doodmoe van 't lopen. Maar nu zal de rust komen; ach, hoe goed zal dat doen! De hand, die al lang de strop in de zak omklemd hield, haalt deze nu te voorschijn. Hij is klaar....
Er kraakt ergens iets. Verschrikt kijkt hij om zich. Daar ginder, half verborgen door de machtige stammen, staat een donker lichaam. Hij gaat erheen. Waarvoor moet hij bang zijn ? Hij wil geen toeschouwer bij zijn sterven hebben.... 'n Kerstboom is 't, heel alleen tussen de grote dennebomen, eenzaam en verloren zoals hij. 'n Prachtboom met fijne takken is 't, waarop maar weinig sneeuw ligt door de bescherming van de grotere dennen. Bijna teer streelt hij deze takken.... Daar flitst 't door zijn geest, dat beeld van verleden jaar: zijn zusjes en Wim met zijn kinderjubel om de lichttinteling van de Kerstboom. En moeder! Zal hij nu nog *ééns de Kerstboom thuis brengen* ? Nog éénS... en... voor 't laatst — om dan dat, met die strop, te doen ? De zielegolvingen zijn heftig. Hij beslist: nu dit nog éénS, morgen toch dat!
Zijn zakmes gaat al in de stam. Haastig, zenuwachtig snijdt hij. Knik-knak — daar valt de boom: thuis zullen de zijnen deze als Kerstboom hebben.
„Halt!"

Door plotselinge schrik veert hij omhoog.
„Sta stil!"
Hij gehoorzaamt mechanisch.
„Mes weg!"
Hij gooit 't van zich af.
Dan komt de boswachter op hem toe. Minder bars vraagt hij: „Heb je 'n legitimatiebewijs bij je ?"
Piet Steen overhandigt zijn legitimatie-bewijs: de stempelkaart.
't Jonge gemoed wordt gefolterd door vreselijke stemmingen:
„Dwaas, dwaas!" jammert hij inwendig, „had je je nu maar uit dit leven geholpen, en je niet laten leiden door die onnozele, kinderachtige gevoelens!"
Hij buigt zijn hoofd en merkt niet hoe de boswachter hem herhaaldelijk onderzoekend aanziet.
Eindelijk vraagt hij: „Wat wou je daar straks met die strop ?"
Geen antwoord; slechts een zucht.
De boswachter gaat door met vragen; hij vraagt, omdat hij maar al te zeer weet, wat die strop moest. En spoedig hoort hij alles; zielenood van 'n jongen werkloze, die gezinsverzorger moest zijn. 't Hart van den boswachter gaat kloppen voor dezen jongen man. 't Menselijk meevoelen klinkt in zijn stem door.
„Die strop daar laat je maar hangen; want dit is in mijn district. Maar omdat ik hem juist mooi gebruiken kan, geef ik je een gulden. Is dat genoeg ? En hier heb je er nog één om thuis voor een Kerstfeest te zorgen. Nu, staar maar niet zo. Hier heb je er nog een rijksdaalder overheen. Dan zul je werkelijk aan je moedertje en de anderen een Kerstvreugde kunnen bereiden. 't Gaat 'n hele massa slecht. Waarom dan zo'n stommiteit te begaan ?"
„Kra-kra-kra."
„Hoor je 't nu ? Denk aan deze. Je hebt 't misschien vroeger op school geleerd: uw hemelse vader voedt ze nochtans. Als 't niet zo is, kun je 't thuis nalezen, man. Nu, dank mij niet, maar dank God. Neem die boom maar mee en zorg dat niemand je ziet."
Piet Steen kon de machtige ontroering nauwelijks bedwingen.

De boswachter was tussen de bomen verdwenen.
Wat nu ?
De zorgenrimpel in 't jonge gelaat vervlakte. 'n Ster wilde lichten in 't leven vol somberheid. 'n Straal wilde schieten uit 't oog. De stameling kon niet vertolken de zieletrilling: hij knielde en aanbad.
't Werd voor Piet Steen inderdaad 'n stille en heilige nacht !
Deze aanraking van 't Leven in zijn leven vlak voor de dood liet 't bij hem Kerstfeest worden.
En thuis ! De boswachter kwam op de Kerstdag aan Piet Steen vertellen, dat een goede vriend van hem een eersten knecht nodig had, waarvoor hij Piet Steen wilde hebben. De ster, die opgegaan was, schitterde !

Waar 't nacht wordt, zal zeker een ster flonkeren....
Totdat 't dag wordt en de zon straalt !

Vrij bewerkt.

N.P. T. J.

MOET UW KERSTVREUGDE HERZIEN WORDEN?

Het kerstfeest, in onze jeugd gevierd, maakte een onuitwisbare indruk. De stillichtende kerstboom, waaruit wij met bijkans dichtgeknepen ogen allerlei vuurstralen lieten schieten, was gehuld in een zacht aroma van dennebosgeuren, de rijke ééndagsversierselen hielden niet op, het oog te bekoren en de wiegelende engeltjes schenen wel rechtstreeks uit de hemel afkomstig en vormden even zovele aanrakingspunten met de wereld der ongeziene dingen.
Zo heeft voor het kind de geboorte van den Zoon des mensen een zuiver, onvermengd karakter, het is een gewijde gebeurtenis, waarvan de zin, ondanks alle ijverig pogen der volwassenen tot uitleg, nog vrijwel geheel op de achtergrond blijft. Het is een met behagen zich laten meedrijven op de kalme stroom der aloude verzen van het evangelieverhaal en als wij, volwassen geworden, dit verhaal herlezen, keert ook in ons deze weldadige stemming in flauwe omtrekken terug uit de schat der verzamelde herinneringen. Het is de stemming, zoals deze zo voortreffelijk is uitgebeeld in de eerste illustratie van deze bijdrage : ver van de

sfeer van het werkelijke leven is hier de Geboorte gezien als een s c h o n e gebeurtenis, schoon, niet om haar betekenis, maar schoon op zichzelf, zoals wij een stormachtige zee of een ontluikende roos schoon vinden, zonder haar betekenis te kennen. Hier is de fantasie bezig, die niet schroomt in de herders engelen te zien om op het bovenaardse van de blijde gebeurtenis te meer de nadruk te leggen.

Maar zie, nu is het de tragiek van het leven, dat met de jaren deze kerststemming terugwijkt, hoewel wij haar zouden willen vasthouden, om met onze kinderen in dezelfde gemoedsgesteldheid de kersttijd te doorleven. Het feest om de kerstboom is geworden tot een bijeenkomst, zoals er zovele zijn, waar wij ons te goed doen aan de vreugde der kinderen, maar ons niet meer in staat voelen op te stijgen tot in hun gedachtenwereld.
Weliswaar rust de schoonheid van het kerstevangelie bij den volwassene op betere basis dan bij het kind : wij vatten meer of minder duidelijk, wat ons leven er bij winnen kan en kunnen niet zelden heel wat van het wonderlijke tot in onderdelen uiteenzetten. Het verstandelijke echter staat op de voorgrond en onze gevoelswereld is sterk verbleekt.
Het leven zelf is hier de grote corrector geweest, het verbond de schoonheid van het kerstverhaal onverbrekelijk met de lelijkheid van ons leven, ja, deze is er de voorwaarde voor. Kerstvreugde te bedrijven, kerstvrede te willen bezitten zonder tevens een diepe onvrede te ondervinden met het leven in en om ons heen in staat en maatschappij

is voor den volwassene niet meer weggelegd. Een vluchten achter kloostermuren, een verachten van het tegenwoordige leven ten gunste van het hiernamaals, of ook het scheiden van de wereld der natuurlijke dingen van die der geestelijke, dit alles miskent de zin van Christus' geboorte : het „Vrede op aarde" in zijn ruimste betekenis te maken tot w e r k e l ij k h e i d. Daarbij verwachten wij het enerzijds geheel van boven : wie zou durven beweren, dat hij tot deze dingen bekwaam is ? Daarbij spannen wij anderzijds onze krachten tot het uiterste in : wie zou durven beweren, dat hij met minder toe mag ? Zie naar onze tweede tekening, hoe hier Christus in het alledaagse leven is geplaatst, hoewel in de bovenhoek de engelen niet zijn vergeten ; het lijdt geen twijfel, Hij is de mensen gelijk geworden ! Een ernstig, doch in de gebruikelijke zin van het woord ongelovig mens vroeg mij onlangs : „Als Christus niet geboren was, zou de wereld er dan veel anders uitzien ?" Ik moet bekennen, dat ik slechts enige verlegen woorden kon uitbrengen en dat ik ook heden van het antwoord nog niet zo zeker ben ; ongetwijfeld zou Europa een geheel ander beeld vertonen, daar verschillende uiterlijke kenmerken van het Christendom zouden ontbreken, maar zou het Vrede op aarde er zoveel minder voorstaan ? Men zegge niet, dat deze vrede slechts bedoelt te zijn een gesteldheid der ziel. Welke zin zou deze vrede hebben, als zij in de nuchtere werkelijkheid geen gestalte aannam ? Men

moge zich daarbij niet al te geringschattend uitlaten over wat men goede werken pleegt te noemen.
Het juiste inzicht in de wil van God wordt ons niet zonder meer in de schoot geworpen, maar wordt ons deel in de strijd des levens. Van Goethe is het diepzinnige woord, dat tevens een fijne woordspeling bevat: „Wat gij van uw ouders hebt g e ë r f d, v e r w e r f het om het te bezitten”.
Een g e ë r f d e, d.w.z. passief verkregen opvatting van het evangelie des vredes, gekleurd door traditie en gewoonte, kan duivelse elementen bevatten, zodat men zelfs niet schroomt Gods zegen af te smeken over oorlogstuig, dat den medemens zal moeten vernietigen; een v e r w o r v e n, actief door strijd en overdenking verkregen inzicht zal wellicht hiér zonderling en dáár opstandig worden genoemd; toch ontspringen daaraan niet zelden de stuwkrachten, waardoor het Godsrijk wordt gebouwd.
De verdwazing van de z.g.n. christelijke volken, die de vrede verwachten door macht in plaats van door liefde, door nemen in plaats van geven, levert het onomstotelijk bewijs, dat het Christendom zich zal moeten bezinnen op de haar toevertrouwde goederen, zal het niet voorgoed worden weggevaagd door het opdringend heidendom.
Behoeft uw kerstvreugde herziening?
Dr. A. H.

NEDERLANDSE BAPTISTE VROUWENBEWEGING

Wat God door middel van een toegewijd leven doen kan.

Een mooi leven, het leven van Marie Slessor, dat slechts enkele jaren geleden door de dood werd afgesloten. Weinige werksters in het Koninkrijk der hemelen hebben mij zoo geïnspireerd als zij. Zij was kind van een eenvoudig arbeidersgezin, lief, hulpvaardig, schone vrucht van de Zondagsschoolarbeid — en daardoor een bemoediging voor allen, die de jeugd van Christus vertellen. Want het was op de Zondagsschool, dat Marie voor het eerst van Afrika's zwarte volksstammen hoorde, die in zonde en bijgeloof met al zijn ontzettende aankleve leefden. Diepe indruk maakte op haar ontvankelijk gemoed het verhaal, dat tweelingen met vreze werden ontvangen, als zijnde de voorbode van onspoed en rampen, met het droevige gevolg dat de man zijn vrouw verlaat en de kinderen om het leven worden gebracht. Zo diep was de indruk, dat de begeerte in haar opstond om zendeling te worden. En toen later een oproep van een zendingsgenootschap verscheen, was zij de eerste, die zich aanmeldde.
Marie Slessor ging naar West-Afrika, naar Calabar, waar zij de taal der inboorlingen leerde en zich vertrouwd maakte met hun gewoonten. Zij verkondigde hun Jezus Christus en — wat meer is en minstens zo duidelijk — zij liet Jezus Christus in zichzelve zien. Gaandeweg werd zij bekend als „de Ma, die de kleintjes liefheeft”. Haar moederlijk optreden wordt kostelijk geïllustreerd in het volgende voorval.
Een Schotse handelaar zocht haar op zekere dag op met een negermeisje in zijn armen.
„Ma,” zeide hij, „ik heb dit kleine ding in het struikgewas gevonden. Het is een tweeling. Het andere kindje is reeds dood en dit zou ook spoedig gestorven zijn, als ik het niet had meegenomen. Ik dacht, dat u het wel zou willen hebben.”
Dank zij Ma's onvermoeid ijveren kwam er een wet tot stand, die de ongelukkige tweelingen beschermt.
Ma leidde om en bij de hutten en dorpen een druk leven. Zij was er recht gelukkig in, zoals het allen gaat, die hun werk liefhebben.
Langzamerhand drong het tot haar door, dat God haar naar elders riep.
Achter het bosland, honderden mijlen het binnenland in, lagen wouden en stroomden rivieren, waar geen blanke zich nog had gewaagd. Daar woonden negers, aan wilde dieren gelijk. De afschuwelijkste misdaden pleegden zij aan vrouwen en kinderen.
„Daar kan het beste werk voor Jezus gedaan worden,” zeide zij.

„Zusterhulp” in jaarvergadering te Hengelo (O.) bijeen.

Ongewapend, maar in de kracht van haar zender, heeft zij deze ruwe volksstam ontwapend. Niet minder dan vijftien lange, moeilijke jaren van haar leven heeft zij aan Okoyong gegeven en zij werd er heerlijk voor beloond. Het land werd een land vol van vrede, orde en geluk. De mensen braken er met hun slechte gewoonten en stelden zich onder de heiligende invloed van Jezus Christus.
Dat een eenvoudige, bedeesde vrouw dit alles heeft kunnen tot stand brengen, vervult ons met grote eerbied. Maar Marie is de laatste, die de schone resultaten van haar werk aan zichzelf toeschrijft. Niet haar kracht, noch haar geweld, maar Christus' Geest in en door haar heeft het gewrocht. Dat is haar getuigenis. Christus was voor haar eenvoudig de Koning van Okoyong en zij Zijn dienaresse.

* * *

De rijk gezegende opwekkingsprediker Moody zeide bij zijn bekering: „Ik wil de wereld laten zien, wat God door middel van een volkomen toegewijd leven verrichten kan.” Moody heeft het gedaan. Zijn komst was overal als een milde regen op het nagras.
Marie Slessor heeft het ook gedaan. Waar zij haar voeten zette, gingen voor doornen de dennebomen op en voor distels de mirtebomen en werd dat wonder voor haar Heiland een eeuwig teken.
De vrome Teresa heeft het ook gedaan. Ze was maar een arme vrouw, die zonder geld toch in al de noden en behoeften van vele wezen wist te voorzien en die in dagen van godsdienstig verval een buitengewoon rijke zegen werd voor haar volk.
Mej. Nightingale heeft het ook gedaan. Zij werd met deernis bewogen over de verminkten en gewonden van de Krim-oorlog en trok al verplegende de slagvelden over en werd de stichtster van de prachtige Rode Kruisbeweging, die thans haar vleugelen over bijna alle landen heeft uitgebreid.

Het Hoofdbestuur van „Zusterhulp”. Mevr. Olyslager-Muller, secr. Mevr. Weenink-Dethmers, presidente; Mevr. Boiten-Attema, penningm.

O, de schare van eenvoudige, zwakke vrouwen, die het gedaan hebben, strekt zich uit tot aan de *horizont*. Elk baadt zich in het kostelijke licht des hemels en steekt scherp af bij een donkere achtergrond. Koninginnen zijn ze, vol heldenmoed en geloof.
Als wij leden, van „Zusterhulp", het ook eens deden!
Veronderstel dat alle leden het deden!

U zij altijd mijn hart gewijd
O, God van liefde en leven.

Moge deze bede de vrucht zijn van ons Kerstfeest.

„ZUSTERHULP" IN DE KEUKEN

Kerstpudding.

Benodigdheden:
½ pond zelfrijzend bakmeel; een weinig zout; ½ pond boter; 1/8 pond droog, fijngemaakt wittebrood; ½ pond suiker; 1 pond krenten en rozijnen; een weinig kruiden en notemuskaat; 4 eieren.
Meng het meel, de boter en het zout; daarna het fijngemaakte wittebrood en de suiker toevoegen. Vervolgens krijgen de krenten en rozijnen en specerijen een beurt. Ten slotte de goed geklutste eieren. Neem een schoon stuk linnen, doop het in een pan met kokend water; bestrooi het linnen met tarwebloem en leg het deeg in het linnen. Bind alles stijf dicht en laat het in de pan met kokend water glijden. Drie uur koken en u hebt een heerlijke kerstpudding, waarvan jong en oud zullen genieten.

WELKE BETEKENIS HEEFT HET KERSTFEEST VOOR ONS?

Zijn betekenis is onnaspeurlijk rijk. Al zouden wij van alle N. B. J. B.'ers een antwoord hierover ontvangen en publiceren, wij blijven toch bij de beantwoording onvolkomen.
Al zeer veel jaren wordt door een uitgebreide staf van medewerkers getracht, ook door dit blad, ons die betekenis te ontvouwen. Reeds meer dan 1900 jaren duurt dit onderzoek. Wij komen er hier niet mede klaar. Straks, ja, als wij straks Christus' nieuwe naam dragen, dan zullen wij alles verstaan. Het antwoord, dat wij nu willen geven op de gestelde vraag, is, naar ons weten en kennen, slechts ten dele. Niettemin is het ons een behoefte hier een getuigenis te geven.
Het Kerstfeest betekent voor ons, die in de geest knielen bij de kribbe, allereerst: *Vrede!* Christus is onze vrede! Hij heeft, toen wij knielden, gesproken: „Mijn vrede geef Ik u". Hij heeft Zichzelven vernederd, onze straf gedragen, de weg tot Gods Vaderhart, de Bron van alle vrede, weer ontsloten. En zij die knielen, Hem aanbidden, 't Zijne aanvaarden, zichzelven Hem wijden, smaken de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat.

Het Kerstfeest betekent voor ons meer dan een wapenstilstand, de strijdbijl begraven. De kracht ten verderve wordt niet alleen krachteloos gemaakt, doch omgezet in een kracht ten goede. De strijd wordt niet slechts beëindigd, doch wordt vervangen door dienende liefde. Het zondige hart niet slechts gereinigd, doch het wordt een Tempel Gods waar de Vredevorst woont.

Jongedochters Ver. „Rhodë", Stadskanaal.

Tegenstanders worden niet passief, doch actieve dienaren in het Koninkrijk des Vredes. Bij een opnieuw buigen en knielen wordt het kerstfeest voor ons een nieuwe doop van de vrede Gods, 't maakt ons bij vernieuwing tot toegewijde gezanten des Vredes.

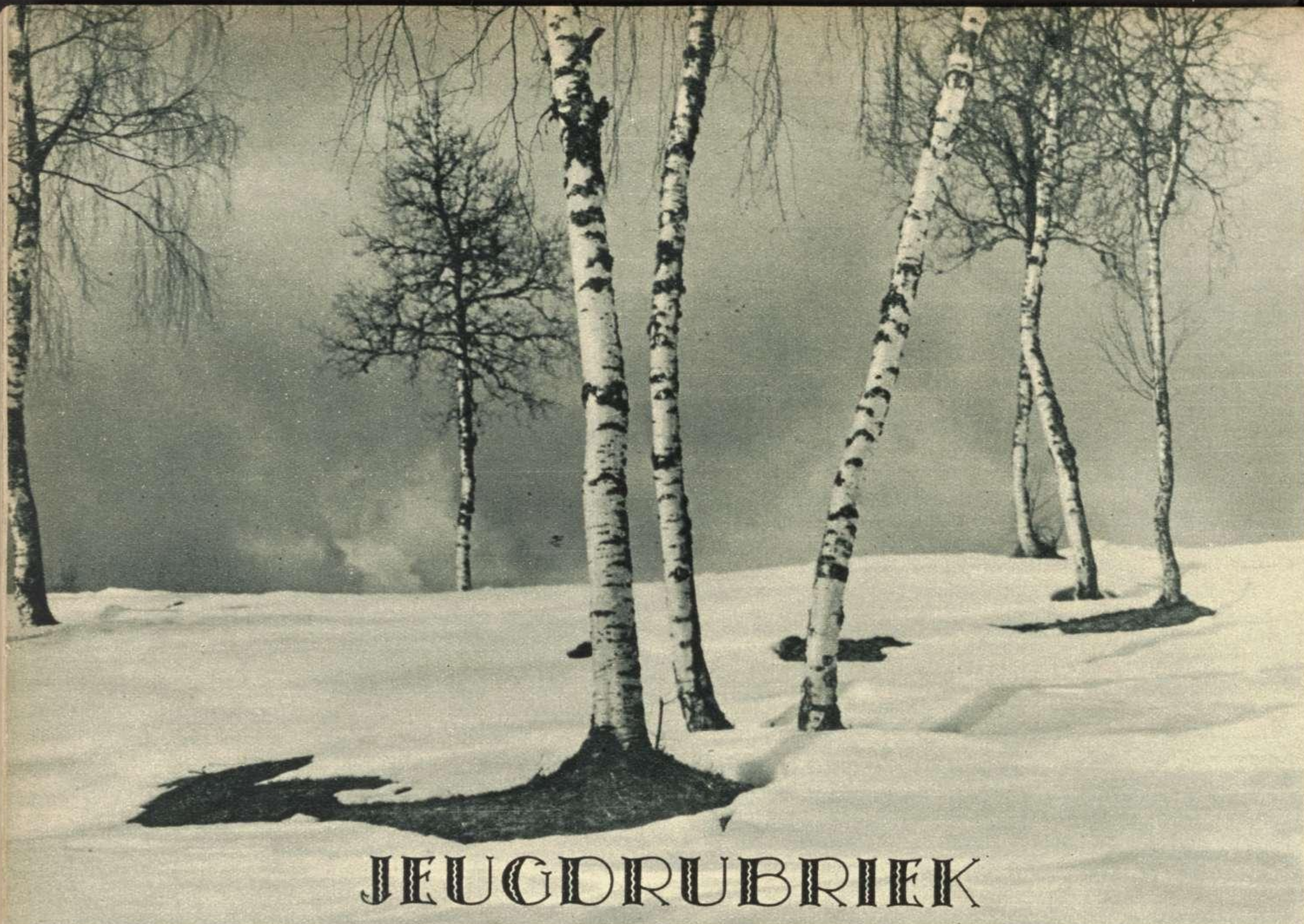
Het Kerstfeest betekent voor ons: *Blijdschap!* Voor allen die zijn boodschap in ootmoed aanvaarden wordt het een verkondiging van grote blijdschap.
Het is niet een weinig vreugd en vrolijkheid, dat verkoopt de wereld den mens. Het Kerstfeest brengt ons tot *de* Gave Gods, uit genade te ontvangen. Blijdschap vergezelt deze Gave!
Het Kerstfeest doet niet de smart en zorg een ogenblik vergeten, maar vervangt hopeloze smart door innerlijke diepe blijdschap, vervangt de zorg door vertrouwen.
En zo door dit Feest „de Sterre" helderder gaat schijnen in ons hart, zal onze blijdschap inniger en minder afhankelijk van omstandigheden worden. En wij zelf: blijde boodschappers!

Het Kerstfeest betekent voor ons: *Liefde!* Het brengt de openbaring der hoogste en grootste liefde — in Christus —: God's liefde.
Geen toegenegenheid afhankelijk van waardering. Geen namaak-liefde, die zichzelve zoekt. Goddelijke liefde, die wij door onze zondige blindheid niet zochten, ons uit genade aangeboden in een offer zo oneindig groot, dat slechts een stenen hart die liefde onbeantwoord kan laten. Het is eeuwige liefde, die bij aanvaarding en beantwoording het liefdevuur op het altaar van ons hart doet gloeien tot Zijn eer!
Het evangelie, dat het Kerstfeest brengt, weer omhelzen, brengt nieuwe toewijding, leidt tot de kroon der liefde, d.i. aanbidding. Dan wordt de bede: „minder van mijzelf en meer van U", veranderd in: „niets van mijzelf en al van U".
Vrede, blijdschap en liefde, leidt de N.B.J.B. op de weg van dienende liefde, die zich openbaren zal in elk plaatselijk werk, in ons gezamentlijk streven voor 's Heren Zending, in alles waartoe de Meester ons roept.
Ons getuigenis is onvolkomen, doch onnaspeurlijk rijk zal onze kerstervaring worden als wij ons Hem wijden, ons geven nu de stroom van genade zo rijkelijk vloeit.

G. PLANTING.

Mandolineclub „Concordia", Stadskanaal.

WIE RAADT ER MEE?

1. Schrijf onder elkaar dertien woorden van vijf letters, zó dat de middelste letters van boven naar beneden een spreekwoord vormen.

1. niet valse . . × . .
2. meubel . . × . .
3. voedingsmiddel . . × . .
4. vrucht . . × . .
5. opdracht . . × . .
6. landbouwwerktuig . . × . .
7. bleek . . × . .
8. voorwerp dat in de keuken gebruikt wordt . . × . .
9. voedsel voor „zwartjan" . . × . .
10. vleugel . . × . .
11. getal . . × . .
12. rijwiel . . × . .
13. boom . . × . .

2. Mijn geheel bestaat uit 23 letters en is een spreekwoord.
3, 4, 11, 5, 10, 5 is een zomersport.
20, 19, 1, 2, 15 getal.
18, 3, 4, 5 een dom dier.
13, 14, 21, 2, 6 voorwerp in de keuken.
8, 5, 22, 23, 18, 20 doen we op het ijs.
17, 10, 7, 16 huisdier.
9, 10, 11, 12 jongensnaam.

Vul in deze 16 vakjes de volgende letters zó in, dat je van boven naar beneden, en van links naar rechts dezelfde woorden leest.
e, e, e, e, e, e, t, t, t, d, d, r, r, p, n, n.

4. a. Zowel mijn eerste als mijn tweede deel wordt door een timmerman gebruikt. Mijn geheel is een plaats in Groningen.
b. Mijn eerste is een dier, mijn tweede een deel van een stad, mijn geheel is een badplaats.
c. Mijn eerste is een lichaamsdeel, mijn tweede een vrucht die heerlijk smaakt. Mijn geheel smaakt echter helemaal niet lekker.

5. Welke steen zingt met twee stemmen tegelijk ?

6. In een vertrek branden twaalf kaarsen. Drie worden uitgeblazen. Hoeveel blijven er over ?

TANTE TOOS.

EEN PRETTIG WERKJE

Jullie hebt misschien allemaal wel een mooie plaat of een foto, die je graag in je kamertje wilt ophangen. Maar weet je, wat we nu doen ? We gaan ze keurig netjes achter glas zetten. Dan lijkt het veel mooier en blijven ze ook veel langer goed.
Allereerst ga je bij den schilder een stukje glas halen, precies even groot als de plaat, die je wilt inlijsten, en bij den boekhandelaar een rolletje fotoband met een paar haakjes waaraan je „schilderij" straks moet hangen. Verder zoek je nog een stukje carton, en snijdt daar ook een stuk af, even groot als het glas. Dan leg je het op de tafel. Eerst het stuk carton, dan de plaat, dan het glas (natuurlijk eerst even keurig schoon maken !). Dan bind je om de lange kant een bandje, zodat het niet kan verschuiven. Vervolgens knip je van het fotoband twee stukken af, die precies langs de korte kanten van het glas passen. Even nat maken met wat water, en dan er om plakken. Eerst tegen het carton, zodat nog ruim de helft van het band er buiten steekt, en dan op het glas plakken. Is dat klaar, dan het bandje er maar af en de lange kanten voorzien van fotoband. Nu nog een haakje er aan om op te hangen en klaar is Kees. Je bent een mooi schilderijtje rijker geworden.

TANTE TOOS.

HERMA'S MANTEL

Het was heerlijk warm in de grote, gezellige huiskamer van het ouderwetse doktershuis.
Mevrouw Strating zat met Herma, haar enigst dochtertje, in het knusse hoekje bij de grote, staande lamp, die haar licht verspreidde door de hele kamer, maar het meest over de donkere krullen van Herma, die op haar lage stoeltje er vlak onder zat. Ze was druk bezig aan een poppenjurkje, dat vóór Kerstmis nog af moest. Je hoorde in de kamer alleen het tikken van de klok, het rikketikken van de breinaalden van moeder en zo af en toe een zucht van Herma, als ze weer een toer af had en even moest kijken, hoe lang het nu al was. Haken was zo moeilijk, maar 't werd fijn.
„Zou je nu maar niet ophouden, Herma," zei moeder eindelijk, „anders kun je er straks niet van slapen. Morgen kun je dan wel weer verder, hè. Je hebt toch vrij van school."
„Hè ja, dan doe ik nu maar niets meer. 'k Ben er al haast moe van. Kijk, moeder, zo'n stuk heb ik vandaag gedaan."
„Knap hoor! En je haakt nu ook al mooi gelijk hè. 't Went gauw, als je maar eerst weet, hoe het moet."
„Wat is u ook al ver, moes. Voor wie wordt dat truitje? Wat leuk staat dat, bruin met grijs!"
„Dit is voor het kleine jongetje van onze werkvrouw. Ja, dat moet morgen ook nog af, want dan moeten de pakjes weg. Weet je wat, jij kunt hier morgen mooi een koordje voor haken, dan heb jij er ook wat aan gedaan."
„Fijn, moes! Als ik groot ben, hè, dan wil ik net als u."
„Wat bedoel je, meiske?"
„Nou, ook allemaal zulke fijne dingen maken, zo lekker warm, en die dan aan arme kinderen geven met Kerstfeest. Dan zijn ze zo blij. Weet u nog wel, moes, van verleden jaar, toen mocht ik immers dat pakje voor Gaastra wegbrengen? Mag ik nou ook weer meehelpen?"
„Natuurlijk, kind, mag je me weer helpen. Vind je het ook zo fijn, arme mensen blij te maken? Ik ook, kindje, 't is net, of je zelf veel vrolijker Kerstfeest viert, als je eerst anderen blij gemaakt hebt. Maar als jij dat ook zo graag wilt, hoef je daarmee toch niet te wachten tot je groot bent. Je zou nu ook wel best iemand kunnen verrassen."
„Wie dan, moes? O, toe, zegt u 't gauw. Heerlijk!"
„Nee hoor, dat zeg ik je niet. Ik vind het veel mooier als je dat zelf gaat uitzoeken. Je hebt nu nog tijd genoeg om er over te denken."
„Maar toch geen tijd meer, om wat te maken, moes."
„Nou, dat hoeft toch ook juist niet. Je zou desnoods wat geld uit je spaarpot kunnen nemen, om daar wat voor te kopen. Maar dit zeg ik je er direct bij: het mag niet voor een van je vriendinnetjes wezen, of voor vader of moeder, maar voor een arm of ziek kind, dat het werkelijk nodig heeft."
„O, heerlijk, moes, fijn!" riep Herma verheugd, en ze huppelde op haar stoel van plezier. „Dan koop ik vast een mooie pop voor een ziek meisje, of nee, een warme das voor een arm jongetje of een muts of...."
„Weet je wat, Herma, je gaat er nu eerst maar wat over dromen, dan kun je morgen wel weer verder zien. 't Is al half negen. Je kunt vanavond toch niet wachten tot vader thuis komt. Ga maar gauw naar boven. Ik kom je straks nog wel even lekker instoppen."
Nog lang lag Herma in bed na te denken hoe ze 't zou moeten aanleggen met haar Kerstverrassing. Nu weer bedacht ze dit, dan weer dat, en toen ze eindelijk insliep, had ze nog geen besluit genomen.
Van al de plannetjes, die Herma die avond in haar hoofd had, kwam echter niets. O, 't ging zo heel anders dan ze zich had voorgesteld, en 't was gebeurd, vóór ze 't eigenlijk zelf goed begreep.
's Middags moest ze voor moeder een boodschap doen en op de terugweg liep ze over de markt. Die markt vond ze altijd zo gezellig. Al die schreeuwende, lawaaierige mannen in hun kraampjes achter de rommelige uitstallingen, en dan de vrouwen en kinderen, die zo maar al het moois door elkaar heen haalden als ze iets wilden kopen. Herma liep van het ene kraampje naar het andere, overal nieuwsgierig toekijkend, wat de mensen kochten en zo

Ik ben op weg naar Tante Toos om er de Kerstdagen gezellig door te brengen.

kwam ze ook bij een kraampje waar niemand vóór stond en waar achter de smalle „toonbank" alleen maar een meisje zich bevond, ongeveer even groot als zijzelf. Herma keek naar het speelgoed, dat er uitgestald lag, meest kleine dingetjes, als kralen, tollen, fluitjes, en toen naar het bleke, stille meisje, dat kleumerig tegen de wand leunde. Ineens dacht Herma: „Hè, wat zou ik graag dit meisje eens echt blij willen maken voor het Kerstfeest. Ze kijkt zo verdrietig, zo koud."
„Zeg," begon Herma, „moet jij alleen op dit passen?" en ze wees naar de uitgestalde voorwerpjes. Het meisje keek op en zei met een blijde klank in haar stem: „Wilt u iets hebben, jongedame?"
„Nee," zei Herma, „of dat weet ik eigenlijk niet, maar eh.... zeg, ben je niet koud, zo zonder mantel? Je staat hier al maar stil en het waait zo." Medelijdend keek Herma naar het arme meisje, dat met tranen in de ogen en tòch lachend antwoordde: „Och nee, ik heb geen mantel, maar dat went wel. Ik ben nu wel koud, maar als moeder straks terugkomt, ga ik even wat rondlopen over de markt en dan word ik wel weer warm. Moeder kan ook geen mantel voor me krijgen, want we zijn arm."
Toen was zo maar het besluit van Herma genomen. Haastig trok ze haar eigen lekker warme mantel uit en zei beslist: „Asjeblief, dan krijg jij mijn mantel. Ik heb er nog wel een, en ik hoop, dat je een heel plezierig en blij Kerstfeest mag vieren."
Verbluft keek het verkoopstertje haar aan en vóór het goed tot haar doordrong wat er gebeurde, was Herma al verdwenen.
Herma liep vlug weg, met een vreemd blij gevoel in haar hart. Ze huppelde over de straat. Heerlijk, nu had zij ook iemand blij gemaakt. Nu kon dat arme meisje morgen fijn in haar dikke mantel naar de kerk en naar het Kerstfeest gaan!
Maar toen opeens was al haar blijheid weer verdwenen en stond ze stil vanschrik. O, wat zou moeder nu wel zeggen? Nu kwam zij immers zonder mantel thuis.
O, moes zou het vast niet goed vinden. Zo maar haar hele mantel weggegeven! Zou ze teruggaan en zeggen, dat ze haar mantel weer moest hebben? Maar nee, dat kon toch niet. Eerst geven, en dan terugvragen! Wat zou dat kind

dan verdrietig wezen! Nee, dat kon niet. En met bonzend hart liep ze verder, maar hoe dichter ze bij huis kwam, hoe banger ze werd. O, wat zou moeder wel zeggen en vader, als die het hoorde? Wat zouden ze boos wezen! En morgen was het al Kerstfeest. Daar had ze zo naar verlangd en nu was alles verdrietig geworden. Tranen sprongen in haar ogen, maar ze veegde ze gauw weg. Als moeder haar nu maar niet direct zag....

Stilletjes sloop ze door de achterdeur naar binnen, zette haar boodschappentas in de keuken en ging dadelijk door naar boven, naar haar eigen kamertje. Gelukkig, moeder had haar niet gezien. Ze ging op haar bed zitten, leunde met haar hoofd op de handen. O, wat moest ze nu beginnen? Stil, daar hoorde ze moeder in de keuken.

„Ben je misschien boven, Herma?" riep moeder van beneden.

„Ja, moes, ik zou immers nog even mijn kastje opruimen?"

Ach, „lichtjesman", 'k zou graag ook voor mijn Here
Steeds liefdelichtjes strooien op mijn paân,
„Licht van Gods Licht", dat 't mensenharte lere
Door 't duister heen naar 't Vaderhuis te gaan.
En dan — als gij — zou ik willen stil verdwijnen,
Terwijl de blijde lichtjes — schijnen — schijnen!

Ze ging naar haar kastje, haalde een paar planken leeg, bleef midden in de rommel zitten en barstte in snikken uit. O, wat moest ze nu doen? Ja, naar moeder gaan natuurlijk en alles zeggen. Maar dat durfde ze niet. Moeder zou zo boos wezen. En ze had het toch zo goed bedoeld, maar natuurlijk weer niet eerst goed nagedacht. O, ze was een slechte meid geweest. Ze schreide en schreide en door haar tranen heen snikte ze: „O, lieve Here Jezus, Gij weet het wel, dat ik zo graag dat meisje blij wilde maken. En nu is alles zo verdrietig. Wilt u me helpen om het weer goed te maken? Help mij, Here, om het aan moeder te zeggen." Aarzelend stond ze op. Ze zoù, ze mòest het gaan zeggen... Wacht, daar ging de bel. De voordeur ging open en sloeg toen weer dicht. Er werd druk gepraat in de gang. Ze hoorde moeders stem en dan weer een zacht stemmetje, maar ze kon niet verstaan, wat er gezegd werd. Vol spanning luisterde ze naar elk geluid beneden. Wie zou daar toch zijn? Ze wachtte eerst nog maar wat.

O, wee, daar kwam iemand de trap op! Even later stond moeder in haar kamertje en keek verbaasd naar haar behuild gezicht. Herma begon opnieuw te schreien, doch moeder trok haar naar zich toe en zei: „Mijn kleine, domme meisje, wat scheelt er aan? Toe, zeg het toch."

„O, moeder.... mijn mantel.... ik.... ik.... heb.... O, moeder, mijn mantel is weg!"

„Och, kind, is het dat? En huil je daar om?"

„O, moeder, ik durf het haast niet vertellen."

„Maar dat hoeft ook niet, meisje, ik weet er al alles van, hoor."

Verbaasd keek Herma op. „Hoe kan dat dan? Wie heeft u dat dan verteld?"

„Wel," zei moeder, „zoëven werd er gebeld. Ik ging zelf even opendoen en daar stond een meisje op de stoep, met jouw mantel over de arm. Ze was erg verlegen, en ik kon er eerst niet veel uit wijs worden, wat ze vertelde. Maar eindelijk begreep ik alles. Jij had haar die mantel gegeven, zei ze, en toen haar moeder kwam, vertrouwde die het niet helemaal. En kijk, toen vonden ze in één van de zakken een sommenbriefje met jouw naam erop. En nu wilde haar moeder, dat ze eerst aan mij ging vragen, of ik het wel goed vond."

„En vindt u 't wel goed, moes? O, ik was zo bang, dat u er boos om zou worden!" „Nou, kind, voor deze keer vind ik het best, hoor, maar je had het toch eerst even moeten vragen, dat had je zelf heel wat angst en verdriet bespaard. Je bent tòch mijn lieve kleine meid, hoor."

Herma sloeg haar arm stijf om moeders hals en riep: „En u is de liefste moes van de hele wereld."

„Kom," zei moeder, „nu gaan we gauw naar beneden, want je nieuwe „vriendinnetje" zit in de kamer op je te wachten, en weet je wat, dan mag jij haar vragen, of ze morgen ook bij ons komt Kerstfeest vieren."

„Heerlijk, moes!" En weg holde Herma, vliegensvlug de trap af.

Toen Herma die avond al lang in bed lag, vouwde ze nòg eens haar handen en fluisterde, o zo dankbaar en gelukkig: „Heer, ik dank u, dat u alles zo blij gemaakt hebt, en geef ons nu ook allemaal een gezegend Kerstfeest. Amen." Met 'n blijde, gelukkige glimlach om de mond sliep ze eindelijk in.

Diezelfde avond lag in een armelijk bedje, in een klein bovenhuis, een overgelukkig meisje, dat lang, héél lang tuurde naar een groot donker ding, dat over de stoel vóór haar bed hing: Herma's mantel.

TANTE TOOS.

Afgevaardigden en gasten der Unie-vergadering te Hengelo (O.)

WIT

Een oprecht, vriendelijk Christen, die in woord en wandel overal toont wie hij is, dwingt ook kinderen dezer wereld achting af en wint zielen. Op een schip vroeg een reiziger aan den kapitein, waarom de reddingsgordels schitterend wit geverfd waren. De kapitein antwoordde: „Wanneer het donker of reeds nacht is, zou een verongelukte in de donkere golven een reddingsgordel, die hem toegeworpen werd, in 't geheel niet opmerken en dus ook niet aangrijpen, indien de witte kleur die gordel niet kenbaar maakte. Ziet hij echter die gordel blinken, dan kan hij er op afgaan en gered worden." Merk op, o Christen! ook gij zijt een reddingsgordel, door uwen Heer in de woeste golven der wereld geworpen, opdat verzinkenden aan u zich zouden vastklemmen en redding vinden.

HET GROTE, BREDE LEVEN

Er is geen mens, die meer beklaagd moet worden dan wien God de gelegenheid heeft gegeven om iets schoons en blijvends ten behoeve van zijn medemensen te verrichten en het niet heeft gedaan. Bevrijd hem niet, die vroeger een groot en voornaam werk heeft kunnen doen — een werk dat misschien zijn natuurlijke neiging zou gekruisigd, maar dat niettemin een mens van hem gemaakt zou hebben — en het niet heeft gedaan. Geen sterveling verdient meer onze deernis dan hij, die de wereld over en in zijn ziel toelaat, totdat deze hard en ruw en ingekrompen is geworden. Het is mogelijk een klein leven te leven op een grote plek. Ook is het, God dank, mogelijk een groot en breed leven te leven op een kleine plek.
Over vijftien jaar hebben we weinig belangstelling meer voor beursgebouwen, aandelen, spaarbanken, huizen en landerijen. Doch wat we voor God hebben gedaan, zal dan leven. Wees wijs en zoek het grote, brede leven.

DE OORSPRONG VAN DE KERSTBOOM

Over de oorsprong van het gebruik om kerstbomen te planten hangt de nevel van het verleden en het is niet gemakkelijk daar door te dringen om iets met zekerheid aan de dag te brengen. Slechts een paar feiten kunnen met juistheid worden vastgelegd en deze zijn nog uit de laatste tijd.
Dat het eerste authentieke bericht over de kerstboom dateert van 1608 en gevonden wordt in een manuscript der Straatsburger bibliotheek, wordt algemeen aangenomen. Echter, nog slechts een eeuw geleden werd de boom voor het eerst algemeen opgericht als een geregelde factor van het Kerstfeest. Duitsland ging voor en vandaar ging het gebruik over o.a. naar Engeland, bij het huwelijk van Koningin Victoria.
In 1840 werden de Fransen door Hertogin Hélène

Kerkgebouw der Baptiste Gemeente te Deventer, die in September j.l. haar halve eeuwfeest vierde.

bekend gemaakt met het gebruik van de kerstboom, op een feest in de Tuilerieën.

Keizerin Eugenie lachte er om, maar de middelklassen, sterker in hun vooroordelen, moesten er niets van hebben. Het gebruik heeft zich ten slotte in Frankrijk toch baan gebroken en er wordt beweerd, dat tegenwoordig niet minder dan vijftig duizend bomen jaarlijks te Parijs worden gebruikt.

Nog ouder dan het gebruik van de kerstboom is dat van het geven van geschenken, hier meer alleen aan kinderen, maar elders, vooral in Engeland, ook door volwassenen onderling, waardoor het feest in sommige kringen iets krijgt van wat bij ons St. Nicolaas is. Aan het gestelijk karakter van het feest doet dit begrijpelijkerwijs geen goed. Evenmin de gewoonte om die dag bepaalde spijzen en lekkernijen te gebruiken.

Gelukkig wie al deze uiterlijkheden niet nodig heeft om een heerlijk Kerstfeest te vieren, omdat hij weet, dat Jezus, zijn Heiland, eerst als kindeke geboren in Bethlehems stal, als Koning heerst in zijn hart!

Baptiste kerk, Geraniumstraat, ALMELO

EERSTE KERSTDAG v.m. 10 uur, de heer K. Baptist, pred.
n.m. 3 uur, Kerstfeest voor de kinderen.
TWEEDE KERSTDAG v.m. 10 u., de heer H. Hornstra, theol. cand. van het Seminarie te Hamburg.
n.m. 2.30, Liefdemaal.
n.m. 7.30, Propaganda-avond Jongelieden.

Lijst van Depôt-geschriften

der Unie van Baptiste-gem. in Nederland

No. 1. Tractaten, geïllustreerd, per 100 *f* 0.65 ; per 500 *f* 3.— ; per 1000 *f* 5.50.
No. 3. De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo, per ex. *f* 0.05.
No. 4. De wonderlijke gebeurtenis, Samenspraak over de doop, per ex. *f* 0.12½.
No. 5. De kinderdoop uit God of uit de mensen ? beschouwd in het licht van de H. Schrift en de kerkgeschiedenis, per ex. *f* 0.25.
No. 7. De doop volgens de H. Schrift, door B. Planting, per 100 *f* 2.25.
No. 8. Wie wij zijn en wat wij willen. Tractaat per 100 *f* 1.75.
No. 9. Doe iets voor Jezus, per ex. *f* 0.12½.
No. 10. De kinderdoop en de H. Schrift, door J. Louw, per ex. *f* 0.15.
No. 11. In Zijn dood gedoopt, door K. Reiling, per ex. *f* 0.01.
No. 12. Nieuwe Statuten en Huishoudelijk Reglement der Unie, per ex. *f* 0.05.
No. 13. Waarom zou ik mij laten dopen ? Tractaat door F. B. Meijer te Londen, per 100 *f* 3.—.
No. 14. De wezenlijke kentekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de kerken, door Prof. A. Hes, per ex. *f* 0.10.

Bij deze lage prijzen worden porto's in rekening gebracht. Gemeentebestelling 20 procent korting.

Depôt-houder der Unie :
Ds. G. BOURITIUS.
Deventer. Giro No. 151970.

Chr. Gem. Zangver. „De Lofstem", koor der gem. Groningen. Dir. A. Bos
Dit koor herdacht op 22 Nov. j.l. zijn 25-jarig bestaan.

Baptiste Gem. Eindhoven, Plaggestraat 54

Zondag 10 uur v.m. Evangelisatieprediking.
„ 2 uur n.m. Zondagsschool en Bijbelklas.
„ 7.30 uur n.m. Jongeliedenvergadering.
Maandag 8 uur n.m. Damclub.
Dinsdag 8 uur n.m. Bijbellezing en Bidstond.
Woensdag 8.30 u. n.m. Catechisatie 10—14 jaar.
„ 8 uur n.m. Jongelings- en Meisjesvereniging.
Donderdag 8 uur n.m. Repetitie Zangvereniging.

ALLEN HARTELIJK WELKOM

Baptiste Gemeente te Haarlem

GEBOUW „SALEM"

VOORG.: Ds. A. P. BARENDREGT

KERSTPROGRAMMA :

1e KERSTDAG voorm. 6—7 uur Wijdingsfeest (in de Broederkerk, Parklaan). Voorm. 10 uur (Gebouw Salem) Opdragingsdienst. Nam. 4 uur Zondagsschoolfeest.

2e KERSTDAG voormiddags 10 uur Kerstprediking. Namiddags 5 uur Familie-Kerstfeestviering.

Iedere Zondagmorgen 10 uur en nam. 5 uur prediking door Ds. A. P. Barendregt. Des avonds 8 uur Jongeliedensamenkomst.

Baptiste Gemeente Groningen

KERK MEEUWERDERWEG HOEK WARMOESSTRAAT		KERKZAAL GED. BOTERDIEP 71
10 uur Prediking.	ZONDAG	10 uur Prediking.
12 „ Zondagsschool.		12 „ Zondagsschool.
5 „ Prediking.		8 „ Volkssamenkomst.
7—8 „ Knapenvereniging.	MAANDAG	7—8 „ Knapenvereniging.
8 „ Muziekvereniging. „De Bazuin".		8 „ Vrouwenvereniging.
8 „ Grote Meisjesverenig. vanaf 16 j.	DINSDAG	8 „ (om de 14 dagen) „Zusterhulp".
8 „ Jongelingsvereniging.		
6.30 „ Kl. Meisjesvereniging.	WOENSDAG	4-5.30 „ Kleine Meisjesver.
8 „ Vrouwenvereniging.		8 „ Mannenvereniging.
8 „ Repetitie Kerkkoor „De Lofstem".	DONDERDAG	8 „ Vereniging voor Meisjes van 14 j. af.
7.45 „ Bidstond.	VRIJDAG	
8 „ Repetitie Evangelisatiekoor.		
5—7 „ Bibliotheek open.	ZATERDAG	

DE ZITPLAATSEN ZIJN VRIJ EN GIJ ZIJT WELKOM; GIJ EN DE UWEN!
Spreekuur van den predikant, Heereweg 19, Maandagsavonds van 8 tot 10 uur.

Baptiste Gemeente Stadskanaal

VOORG.: Ds. J. W. WEENINK

1e KERSTDAG 9.30 uur in de kerk te Stadskanaal godsdienstoefening bij verlichten kerstboom en met medewerking van zang- en kinderkoor.

Elke Zondag te Stadskanaal 9.30, te Musselkanaal 4.30 en te Nieuw-Buinen 4.30 prediking.

Alle zitplaatsen vrij — Alle mensen welkom.

Elke Zondagavond te Stadskanaal 7.30 een gezellige avond voor Jongelieden door Jongelieden.

Baptiste Gemeente Hengelo (O.)

VOORG.: Ds. K. REILING

VRIENDELIJKE UITNODIGING

tot bijwoning van de samenkomsten, Jacob Catsstraat.

Zondags voorm. 10 uur	Prediking.
Zondags nam. 4 uur	Prediking.
Zondags nam. 7.30 uur	Jongel.samenkomsten.
Maandagsavonds 8 uur	Zangrepetitie.
Dinsdagsavonds 8 uur	Bidstond.
Donderdagsavonds 6.30—8 uur	Kleine Meisjesverenig.
Donderdagsavonds 8—9.30 uur	Grote Meisjesverenig.
Vrijdagsavonds 8 uur	Muziekrepetitie.

Baptiste Gemeente Sneek

KERK OF CONSISTORIE (Oppenhuizerweg)		EVANGELISATIEGEBOUW (1e Woudstraat)
9.30 uur Prediking.	ZONDAG	12 uur Zondagsschool.
12 „ Zondagsschool.	„	5 „ Knapenvereniging.
5 „ Prediking.	„	8 „ Jongeliedenverg. (2 maal p. mnd.)
7.30 „ Kl. Meisjesvereniging.	MAANDAG	
8 „ Jongelingsvereniging.	DINSDAG	8 „ Jongelingsvereniging.
8.15 „ Repetitie gem. koor.	WOENSDAG	
8 „ Vrouwenvereniging.	DONDERDAG	
	VRIJDAG	8.30 „ Bidstond.

FEITEN, DIE NIET WEERLEGD KUNNEN WORDEN

MEDEDEELINGEN OMTRENT HET RUSSISCH ZENDINGS-GENOOTSCHAP

„Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uwen Naam geef eer!"

Psalm 125 : 1

Een Amerikaansch spreekwoord zegt: „Feiten zijn hardnekkige dingen." Een feit is het onbetwistbaar bewijs en het einde van alle tegenspraak.
Zulke feiten kunnen wij geven omtrent het Russisch Zendings-Genootschap en deze feiten kunnen niet worden tegengesproken. Licht verjaagt de duisternis en de waarheid is sterker dan de leugen.

Reproductie van een populair blad uit Riga in verband met de door Pastor Fetler georganiseerde Bijbel-processie, waar meer dan 20.000 menschen aan deel namen. De spotprent stelt voor Pastor Fetler in het midden en den aartsbisschop van de Grieksch-Orthodoxe kerk links en den Bisschop van de Evang. Lutherschè Kerk in Letland rechts. De kleine kereltjes zijn communistische en sociaal-democratische ongeloovige leden van het Letlandsche parlement, die voor den Bijbel op den loop gaan.

1. GEESTELIJK WERK.

Het Russisch Zendings-Genootschap is voor meer dan 25 jaren een van de genootschappen geweest, dat het meeste deed op het gebied van zielwinnend werk in Rusland.

2. GROOTSTE OPLAAG VAN RUSSISCHE BIJBELS.

Het Russisch Zendings-Genootschap heeft het grootste aantal exemplaren van de complete Russische Bijbel, in één uitgave, namelijk 81.000, gedrukt. Dit is de grootste oplage, die ooit gedrukt is geweest, gedurende de 1000 jaren van de Russische geschiedenis.

3. HET GROOTE DOEL.

Het groote doel van het Russisch Zendings-Genootschap is om alles te doen, wat maar mogelijk is om de 182 millioen menschen te evangeliseeren.

4. HET AANTAL ZENDINGSSTATIONS.

Het Russisch Zendings-Genootschap heeft 566 zendings-stations op het Russische zendingsveld, meer dan alle andere zendingsvereenigingen te zamen. Wanneer een bezoeker van West-Europa of van Amerika naar het zendingsveld zou willen komen, met het doel om in ieder zendings-station van het Russisch Zendings-Genootschap een avond door te brengen, dan zou hij daar 566 dagen of 19 maanden of bijna twee jaar voor noodig hebben, aleer hij weer naar zijn eigen land zou kunnen terugkeeren.

5. WEESHUIZEN.

Het Russisch Zendings-Genootschap heeft een goed-ingericht weeshuis voor arme Russische kinderen.

6. OPLEIDING VOOR ZENDELINGEN.

Het Russisch Zendings-Genootschap is de eenige Russische zendingsorganisatie, die een groot aantal theologische studenten heeft opgeleid op haar zendings- en opleidingsscholen in New-York, Philadelphia, Berlijn en Riga, en in haar speciale Bijbelcursussen in Polen. Velen van dezen werken met grooten zegen op het Russische zendingsveld in verschillende deelen der wereld en hebben vele zielen voor Christus gewonnen.

7. SFEER VAN WERKZAAMHEID.

Het Russisch Zendings-Genootschap werkt daadwerkelijk in de volgende landen: Sovjet-Rusland, Sovjet-Oekraine, Polen, Bulgarije, Checho-Slovakije, Letland, Litauen, Frankrijk, Mandsjoerije en Zuid-Amerika.
Het Russisch Zendings-Genootschap heeft zendingsbureaux in de volgende landen U. S. A., Canada, Engeland, Frankrijk, Duitschland, Zwitserland, Nederland, Nieuw Zeeland en Australië.

8. MENIGTEN HOOREN HET EVANGELIE.

De evangelisten van het Russisch Zendings-Genootschap hebben het evangelie verkondigd aan de grootste vergaderingen. Samenkomsten zijn gehouden in kerken, theaters, concertzalen, circussen, bioscopen, publieke parken, kerkhoven, aan de oevers der rivieren, aan het strand, op publieke pleinen. De stichter, Pastor W. Fetler, heeft het evangelie verkondigd aan meer dan 20.000 menschen op eenmaal, de grootste openlucht-samenkomst in Europa, die door de kracht Gods zulk een indruk maakte op de menschen in de stad, dat de volgende dag vrijwel al de nieuwsbladen een uitgebreid verslag gaven van het gebeurde. Een wereldlijk blad drukte een speciaal spotprentje van deze massavergadering, in verband met het verbond van Geloovigen, dat de Pastor mee hielp oprichten. Een reproductie van deze spotprent is links afgedrukt en toont den aartsbisschop van de Grieksch-OrthodoxeCathedraal en den Lutherschen Bisschop (aan den linkerkant), die hun zegen geven aan Pastor Fetler (in het midden) als den eigenlijken leider van de beweging. Aan den Grieksch Katholieken aartsbisschop had Pastor Fetler duizend Russische Bijbels gegeven voor verspreiding onder arme Russen.

9. 16.488 SAMENKOMSTEN IN EEN JAAR.

De evangelisten van het R.Z.G. hebben gedurende het jaar 1933 het evangelie verkondigd in 16.488 samenkomsten, aan ongeveer 1.455.429 menschen. Zij hebben gereisd te voet 44.180 K.M., per wagen, per fiets, per spoor, per boot en te paard 126.393 K.M.

10. PUBLIEK VERTROUWEN.

Het Russisch Zendings-Genootschap geniet zooals de financieele verslagen bewijzen het grootste vertrouwen van Gods kinderen, aangezien hieraan jaarlijks meer gelden worden bijgedragen en meer legaten nagelaten dan iedere andere Russische organisatie. Gedurende het jaar 1933 heeft het Genootschap meer dan 16.000 pond sterling (of 65.000 dollar, of 120.000 Nederlandsche guldens) besteed aan haar vele, verschillende werkzaamheden.

KOM OVER... EN HELP ONS
HAND. 16 : 9

Gaat heen — in de geheele wereld.....

Natuurlijk zijn er in ons eigen land veel nooden. Maar de Heer beval Zijn discipelen: „Gaat heen in de GEHEELE wereld en predikt het evangelie." Wij hebben hier geen keuze. Wij moeten het Goddelijke bevel gehoorzamen. Onder anderen hebben ook de honderd en tachtig millioen Russen het Evangelie noodig. Bijna dagelijks bereiken ons dringende aanvragen om hulp. Er zijn zendelingen, die getrouw werken en die gesteund moeten worden in Oost-Europa.
Er zijn in Frankrijk arme Russische vluchtelingen, die zelfs geen plaats hebben om te kunnen slapen ; wij probeeren hen te voeden met het brood van deze aarde en met het Brood des levens. Millioenen van deze Russen hebben nooit een eigen bijbel gehad. Zal het Evangelie buiten hun bereik blijven ?
Wij verzoeken alle christelijke broeders en zusters in Nederland, wier harten door Gods liefde zijn aangeraakt, om ons te helpen het geestelijke en lichamelijke lijden van het Russische volk te verlichten. Iedere gift, groot of klein, zal dankbaar worden aanvaard.
Alle giften kunnen naar het volgende adres worden gezonden:

RUSSISCH ZENDINGS-GENOOTSCHAP

Achterburgwal 141 - Amsterdam - Postrekening 83961

M. F. Dekkers, Secretaris — Mej. A. M. Ubbink, Penningmeest.

Jezus heeft gezegd: „Voor zooveel gij dit een van deze Mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dat Mij gedaan."

DE ZENDINGSVRIEND

Maandblad van het Russische Zendings-Genootschap.
Het blad geeft mededeelingen van den strijd en de overwinning van het Evangelie op het Russisch Zendingsveld, met vele illustraties. Redactie: Pastor W. Fetler en Mejuffrouw A. M. Ubbink. De Zendingsvriend bevat opbouwende artikelen over het leven, dat vervuld is met den Geest en de overwinning kent. Abonnementsprijs f 1.— per jaar. Alle orders voor de Zendingsvriend te zenden aan Achterburgwal 141, Amsterdam. De abonnementsprijs kan overgemaakt worden op postrekening 83961 of in postzegels.

★

OVERVLOEIENDE WATEREN DES LEVENS

DOOR P. HUIGENS

★

Onder dezen titel zal in December een zeer merkwaardig boek verschijnen.
Een journalist van „De Nederlander," de heer P. Huigens, was door dit Haagsche blad gezonden, om een verslag te maken van de **„Eerste Overwinningsleven-Conferentie"** op Woudschoten, voor zijn blad. Als bij zoovele andere gelegenheden, ging deze verslaggever naar de Conferentie als gewoon beroeps-journalist. Maar direct vanaf het eerste begin werd zijn ziel gegrepen door den geest en de boodschap van de Conferentie. „100% voor Christus" — dat was iets, dat hij nog nooit tevoren gehoord had. Wat was dat? Was dat een nieuwe godsdienst?
Was het rechtzinnig of kettersch? De verslaggever besloot op de Conferentie te blijven en het voor zich zelf uit te vinden. In plaats, dat hij een vergadering bijwoonde, bleef hij gedurende de geheele Conferentie. Hij was verwonderd geweest, dat, waar zulke conferenties gewoonlijk gedurende twee of drie dagen worden gehouden, deze „Overwinningsleven-Conferentie" acht dagen zou duren, waarbij twee Zondagen, van Zaterdag tot Maandag, waar tusschen een geheele week lag. Deze menschen moeten wel zeer ernstig zijn, dacht de verslaggever, en hij besloot alles omtrent deze zaak uit te vinden.
Het resultaat van deze waarnemingen is nu dit merkwaardige boek: „Overvloeiende Wateren des Levens". Het herinnert aan de ervaringen van eenige dagblad-journalisten gedurende de opwekkingen in Wales. Velen waren als onbekeerden gekomen, en waren heen gegaan als zendelingen van het Kruis.
Het bestaat uit ongeveer twintig hoofdstukken en kan met onverminderde belangstelling worden gelezen van het begin tot het einde. Maar het belangrijkste van dit boek is zijn practische waarde voor een eerlijken lezer. Vele Christenen verlangen naar een leven, dat in het teeken van de overwinning staat. Velen hebben Egypte verlaten, maar zijn nog nooit in Kanaän gekomen. Zij hebben het leven ondervonden, maar geen „overvloedig leven" (Joh. 10 : 10). Zij hebben iets van het manna geproefd, maar zij hebben nooit iets gehad van de melk en den honing van het beloofde land.
Zij hebben een paar druppels gedronken, maar zij hebben nooit geproefd van de „Overvloeiende Wateren des Levens".
Het boek is verkrijgbaar tegen de prijs van f 1.25, maar allen, die het bestellen en betalen, terwijl het in druk is en dit doen **vóór 24 Dec.** 1934, zullen het boek ontvangen **voor den prijs van slechts Fl. 1.—.**
Het bedrag kan gestort worden op de giro-rekening van de **„Gideon-Uitgave"**, No. 143134, Maranatha-Huis, Achterburgwal 141, Amsterdam.

★

GIDEON-UITGAVE

OVERWINNINGSLEVEN-BIBLIOTHEEK.

Verschenen zijn:

Van Dr. R. A. Torrey:

1. **De weg der zaligheid heel eenvoudig verklaard.** f 0.10.
2. **„Te licht bevonden".** f 0.10.
3. **Een van de droevigste uitingen, die ooit over de lippen van den Zoon van God gekomen zijn.** f 0.10.
4. Dr. Ch. Inwood: **Het vervuld zijn met den Heiligen Geest.** f 0.10.
5. Prof. Ch. Finney: **„De afkeerige van hart".** f 0.15.

PASTOR FETLER VAN RUSLAND.

Door de oogen van een Nederlandsch journalist. Met vele illustraties.
De prijs is 25 cent, inclusief porto.

„SOLOVKI, DE WITTE HEL VAN RUSLAND, KERKHOF DER LEVENDEN"
door Ds. Alexis Petroff („Erastus")
Zendeling van het Russisch Zendings-Genootschap, die gedurende 3½ jaar naar deze plaats, erger dan Siberië, verbannen werd.
Laten alle Nederlandsche Christenen dit hartroerende boek lezen.
Het boek is geïllustreerd met veel Russische platen, die de verschrikkelijke godslastering en haat tegen den godsdienst weergeven, die door de Bolsjewisten aan den dag wordt gelegd.
De prijs is 25 cent franco. Het bedrag kan in postzegels voldaan worden of op gironummer 143134, van de „Gideon-Uitgave", Maranatha-Huis, Achterburgwal 141, Amsterdam, worden gestort.
P.S. Alle 7 boekjes aan één adres in plaats van f 1.05 voor 80 cent, porto inbegrepen.

★

AMSTERDAMSCHE BIJBELSCHOOL

★

Reeds lang werd er in Nederland de behoefte gevoeld aan een Bijbelschool, naar het voorbeeld van het bekende Moody-Bijbelinstituut in Chicago en het Glasgow-Instituut in Schotland.
Nu is de tijd gekomen om een permanente Bijbel- en Zendingsschool te openen. Vooreerst ligt het in de bedoeling een 2-jarigen cursus te houden, en indien noodig, voor de beste leerlingen nog een 3e jaar ter beschikking te stellen, of dezen gelegenheid te geven om hun studie een jaar voort te zetten in een van de beste Engelsche Bijbelscholen.
Op de Bijbelschool te Amsterdam wordt het volgende onderwezen: Inleiding tot het Oude en Nieuwe Testament, homiletiek of leer tot voorbereiding van prediking, grondige kennis met de heilsleer, kruisiging met Christus en het opstandingsleven, persoonlijke heiliging en vervulling met den Heiligen Geest, kerkgeschiedenis, Bijbelsche geografie en geschiedenis, verklaring van moeilijk verstaanbare schriftgedeelten, profetieën in verband met de eerste en de tweede komst van den Heere, practische Evangelisatie en Zendingsarbeid, vocale en instrumentale muziek- en notenkennis, Engelsch en Duitsch.
Evenals in het Moody-Bijbel-instituut in Chicago en Schotland worden er ook in de Bijbelschool te Amsterdam zoowel broeders als zusters opgenomen.
Alle broeders en zusters, die in hun hart de roeping gevoelen om zulk een ernstige Bijbelstudie aan te vangen, kunnen zich aan het volgende adres aanmelden, alwaar ook nadere inlichtingen en voorwaarden te verkrijgen zijn: Secretaris Bijbelschool, Maranatha-Huis, Achterburgwal 141, Amsterdam. Ieder, die zich aanmeldt, zal van den secretaris der Bijbelschool een vragenlijst ontvangen, welke nauwkeurig ingevuld en met een foto van den candidaat teruggezonden moet worden. Bij iedere aanmelding een postzegel van 6 cent voor antwoord insluiten.

MARANATHA-HUIS

een Christelijk Hotel en Pension

Directeur K. VEEN

★

Onder den naam van „Maranatha-Huis" werd in het centrum van Amsterdam in het perceel Achterburgwal 141, vroeger Hotel „Stadt Elberfeld", een Christelijk hotel en pension geopend.
Het hotel is in het centrum van de stad gelegen, 3 min. van het koninklijk paleis en het centrale post- en telegraafkantoor; en slechts 10 minuten van het Centraal Station.
Het hotel heeft 60 goedgemeubileerde kamers, alle met stroomend kouden warm water, electrisch licht en centrale verwarming, een prachtige, gezellige lounge en een eigen tuin.
De prijzen voor de kamers zijn heel billijk, vanaf f 1.— en hooger, incl. ontbijt.
Voor groepen van jonge menschen, studenten en schoolkinderen speciale prijzen.
Speciale zalen voor conferenties en lezingen. Het „Maranatha-Huis" is zeer geschikt voor partijen, verblijf voor weekends en christelijke conferenties. Van 50 tot 200 personen kunnen worden opgenomen. Speciale conferentieprijzen van f 2.50 en f 3.50 per persoon voor verblijf en maaltijden per dag. Uitvoerige inlichtingen op aanvrage bij den directeur K. Veen, Maranatha-Huis, Achterburgwal 141, Amsterdam, telefoon 43877.
Men kan verzekerd zijn van een rustige, christelijke sfeer en beleefde behandeling. Iederen Maandagavond wordt in de groote zaal van het „Maranatha-Huis" een speciale bijbellezing gehouden over het overwinningsleven.

PROPAGANDA
VOOR EEN NIEUWE GEZONDHEIDSLEER

Gebaseerd op de laatste ontdekkingen der Natuurwetenschappen en de practische medische ervaring.
Kostelooze distributie van geïllustreerde gezondheidslectuur.

125000 Geschriften No. 28

getiteld „Oerkracht, het Geheim eener Oostersche Gezondheid" gaan gratis en franco door geheel Nederland en Ned. Indië.
De diaetetisch-biologische Gezondheidsleer bleek een radicale en heilzame verandering te brengen in het gestel van personen, die lijden aan

Stofwisselingskwalen en Zenuwzwakte.

ZONDER giftige medicijnen, verfstoffen, of schadelijke specialité's — zonder vermoeiende oefeningen of krachtapparaten — zonder chiropractic of oogdiagnose — zonder bloed-, sputum- of urine-onderzoek — zonder electrische instrumenten, radiumapparaten, armbanden, gordels, bekers of kussens, maar door een geheel Nieuwe Methode,

langs den weg der Bloedsvernieuwing door Zelfbehandeling.

Hoe hopeloos is de uitdrukking van den man, die zijn Gezondheid baseert op het gebruik van cocaïne-, opium- of morphine-houdende middelen en daarmee zijn Levenskracht vernielt.

Lijdt gij aan Neurasthenie of aan een Stofwisselingsziekte?

Zoo ja, dan is er werkelijk hoop voor U!

☆

Binnen 30 dagen

zal Uw bloed worden gezuiverd en geheel verfrischt Uw lichaam doorstroomen. Uw spieren en zenuwen zullen nieuwe veerkracht bekomen, waardoor gij in staat zult zijn weer alles van Uw organisme te vergen. De Moorsche Gezondheidsmethode zal ook U oersterk maken omdat zij de eenigste methode is, wier toepassingen natuurlijk en giftvrij — dus onschadelijk en gevaarloos zijn.
Het is een zeldzaam falend systeem van Gezondheidsopbouw naar de Oostersche formules van biologen en hygiënisten uit Egypte, Palestina en Marokko. Oerkracht en Zonne-energie zijn de factoren die voor U het versterkingswerk zullen verrichten. Leer ze kennen! Uw bloed en zenuwstelsel met deze elementen geladen, zullen Uw nachtmerrie voor goed doen verdwijnen en U krachtig maken als de Oosterling. De honderdjarigen van Uw land zijn even schaarsch als het water in de Sahara, maar in Noord-Afrika telt elk dorp zijn Methusalems. Het systeem van het Instituut voor Diaetetiek en Biologie (opgericht te Tanger, Marokko) zal U leeren, hoe gij Uw verzwakte zenuwcellen en ziek bloed in eigen woning kunt verbeteren; hoe gij een Moorsche Gezondheid kunt bekomen, slechts door het opvolgen van eenige gemakkelijk na te komen voorschriften. U zult dan in staat zijn, Uw werk weer naar behooren te verrichten. Uw hersenen zullen bestand zijn tegen geestesarbeid en het moordend lawaai der grootstad of fabriek. De Oermensch kon nog veel meer, maar hij bezat ook de volle 100 procent Oerkracht. Hij kon den strijd tegen de geweldige monsters van zijn tijd onvermoeid volhouden, ondanks zijn primitieve wapens. Bovendien kende de prae-historische mensch nog geen giftige medicijnen, ware dit wel het geval geweest, het menschenras zou al lang uitgestorven zijn.

Door een Oerkuur

het Lichaam en de Zenuwen binnen enkele weken gesterkt, dat wil zeggen: geen schijnbare kracht door onnatuurlijke Middelen, maar een ware gezondheid en levensvreugde, door Oerkracht en Zonne-energie uit God's Natuur.
In 25 landen heeft dit Nieuwe Systeem zijn zegerijk werk verricht. In Nederland maakt het een punt van groote bespreking uit. Niet minder dan 36.000 personen pasten hier deze Nieuwe Leer toe en thans lacht het leven weer voor hen. Honderden Nederlandsche Intellectueelen gaven schitterende getuigenissen over deze Methode van Gezondheidsopbouw. Hieronder waren: Nederlandsche Ministers, Leden van Kamer en Staten, Medici, Technici, Chemici, Rechters, Advocaten, Politieambtenaren etc.

Deze Methode is door de Nederlandsche Geestelijkheid goedgekeurd.

Indien U een stralende gezondheid op prijs stelt, indien U een lang en gelukkig leven verlangt, trek dan voordeel uit de gratis geschriften.

De daarin beschreven Nieuwe Methode zuivert het bloed, brengt oerkracht en verlengt het leven. Ze werkt heilzaam op:

Aambeien	Borstkwaal	Ingew. ziekte	Nierziekte	Waterzucht
Aderverkalking	Braken	Ischias	Onderlijfziekte	Zenuwachtigheid
Angstgevoel	Bronchitis	Jeugdfouten	Oogzwakte	Zenuwpijnen
Asthma	Darmziekte	Jicht	Ouderd. zwakte	Zenuwzwakte
Beenderziekte	Duizeligheid	Kinderziekte	Rheumatiek	Ziekte d. vrouw
Beroerte	Galziekte	Krachtverlies	Spijsvert. zwakte	Zwaarmoedigheid
Bloedarmoede	Gezwellen	Leverziekte	Suikerziekte	
Bloeddruk	Haaruitval	Longziekte	Urinekwaal	
Bloedsontaarding	Hartkwaal	Maagkwaal	Vermagering	
	Influenza	Malaria	Vetzucht	

ZIEKEN EN GEZONDEN!

Knip nog vandaag de Coupon uit — voor U, Uw familielid of vriend — en post haar als drukwerk, gefrankeerd met 1½ cent. Na ontvangst zal U kosteloos en franco het Geschrift „Oerkracht, het Geheim eener Oostersche Gezondheid" worden overgemaakt door het

Ned. Inst. v. Diaetetiek en Biologie
Kuuroord Kennemerland, post Alkmaar

Geheel KOSTELOOS en FRANCO, zonder eenige verplichting Uwerzijds, deze uitvoerige GEZONDHEIDSGESCHRIFTEN

voor elke kwaal!

COUPON C. 1

voor gratis Geschrift no. 28

voor lezers van het Weekblad „De Christen"

NED. INSTITUUT VOOR DIAETETIEK EN BIOLOGIE, KUUROORD KENNEMERLAND - POST ALKMAAR

MIJNE HEEREN,

Overeenkomstig Uw aanbieding, gelieve U mij gratis en franco te zenden, zonder eenige verplichting mijnerzijds: het Geschrift no. 28 „OERKRACHT, HET GEHEIM EENER OOSTERSCHE GEZONDHEID.

Naam ....

ZENDING VAN **DE ERVEN DE WED. J. VAN NELLE - ROTTE**

AAN (NAAM): [illegible]

(STRAAT): Deynootstr. 2

(PLAATS): Scheveningen

FOLIO 14933

BRUTO 5 Ko.

NETTO 10 POND

1232

BEWAREN.

ZONDAG 31 JANUARI 1943

58STE JAARGANG No. 20120

Abonnementsprijs voor Den Haag en omstreken per 3 maanden f 1.05, in het binnenland f 1.55.
PRIJS DER ADVERTENTIES: 1—13 m.M. (5 regels) f 1.13; iedere m.M. meer f 0.09
Vanaf 1300 m.M. (500 regels) f 0.05 per m.M.
INGEZONDEN MEDEDEELINGEN: 1—13 m.M. (5 regels) f 4.16; iedere m.M. meer f 0.32. Vanaf 1300 m.M. (500 regels) f 0.16 per m.M.

Het Ochtendblad

BUREAUX REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Laan van Meerdervoort 220, 's-Gravenhage
Geopend van: 9 u. 's morgens — 6 u. 's middags
7 uur 's avonds — 4 uur 's nachts
Telefoon 390645 Giro No. 12713

DE HERDENKING VAN DEN 30STEN JANUARI

Proclamatie van den Führer

Zaterdag, op den dag, waarop tien jaar geleden het lot van het Duitsche Rijk in de handen van Adolf Hitler werd gelegd, heeft de Führer zich met een proclamatie tot het Groot Duitsche volk gericht, waarvan de inhoud als volgt luidt:

10 Jaar Nat.-Socialisme

Voor de tiende maal verjaart heden de dag, waarop mij de Rijks-president, Generaal-Veldmaarschalk von Hindenburg, de verantwoordelijkheid overdroeg voor de leiding van het Rijk. De 14-jarige worsteling van de nationaal-socialistische beweging om de macht, die, zelf uit een zeer klein begin ontstaande, toen als verreweg de sterkste partij van het Rijk het legale recht tot vorming der regeering bezat, kreeg daarmede zijn succesvolle afsluiting. Dit overnemen van de verantwoordelijkheid geschiedde echter eerst, nadat alle partijen in min of meer langen tijdsduur haar onbekwaamheid om Duitschland weer omhoog te leiden, hadden bewezen. Duitschland leed steeds meer onder de gevolgen van de nederlaag na een oorlog, die het niet gewild heeft en waarvoor het derhalve ook op geenerlei wijze was voorbereid. Na een heldhaftigen tegenstand, die ruim vier jaren door geen vijandelijke macht gebroken kon worden, was het den van binnen en van buiten bevorderden defaitistischen elementen gelukt eindelijk over te gaan tot de openlijke revolutie. De Amerikaansche president, Wilson, had met de opstelling van 14 punten de wereld het visioen van een toekomstigen vrede voor oogen getooverd, die des te begeeriger door het Duitsche volk voor waar werd gehouden, daar het zoowel in zijn breede massa alsook in den gedachtengang van zijn leidende mannen geenerlei positieve oorlogsdoelen bezat. De natie voerde den strijd voor haar zelfbehoud en was derhalve in vele lagen bijna dankbaar een vrede van verzoening en overeenstemming aangeboden te krijgen.

Het Dictaat van Versailles

Terstond na de daardoor van het Duitsche volk uitgelokte overgave zijner wapens volgde het historische bedrog. Een woordbreuk, zooals de wereldgeschiedenis dien tot dusverre nog niet had beleefd. In plaats van den vrede der verzoening en overeenstemming, kwam dat dictaat van Versailles, dat de Duitsche natie en de met haar verbonden volken tot slaven vernederde, militair weerloos maakte, politiek ontrechtte en economisch voor onafzienbare tijden vernietigde.

Dit alles echter, wat sedert 1919 tot 1933 het Duitsche volk aan onrecht, onderdrukkingen, economische plundering en politieke discriminatie werd toegebracht, ontmoette geen nationaal-socialistisch, maar het door en door democratisch-marxistische Duitschland. Iedere poging van de democratische, afbrekerige en marxistische machthebbers om de overige wereld door een beroep op de daar, naar het schijnt vermoede, gelijke geestelijke richting te kalmeeren, of zelfs te brengen tot inzicht in het onverstand dezer dictatuur van het zinnelooze geweld, mislukte. Met taaie volharding trachtte het internationale jodendom de natie eerst kapitalistisch leeg te plunderen, teneinde haar aldus economisch en daarmede door de stemming voor het joodsche bolsjewisme rijp te maken. De dwaasheid van het z.g. vredesverdrag van Versailles leidde echter niet slechts tot de vernieling van de Duitsche economie, maar in haar gevolgen tot een niet minder groote verwoesting van het economische leven ook in de andere landen met inbegrip van dat in de z.g. overwinnaarsstaten.

DE WERKLOOSHEID

Toen 1932 ten einde liep, bevond de wereld zich in een toestand van voortdurende onafgebroken scherper wordende economische crisis, de werkloosheid drukte niet alleen op het Duitsche volk, maar ook op de rijke landen van het Westen en in Amerika in het bijzonder op de Vereenigde Staten. In den winter van 1932 op '33 was in Duitschland het aantal werkloozen gestegen tot 7 millioen en dat der arbeiders, die slechts korten tijd werkten, tot ongeveer hetzelfde aantal. Het Engelsche moederland, dat ruim een kwart van de oppervlakte der aarde beheerschte, had 2½ millioen werkloozen. De Ver. Staten met haar reusachtige rijkdommen in den grond en een onbegrensde vruchtbaarheid hadden rond 13 millioen werkloozen.

In Duitschland zelf waren de economische omstandigheden in overeenstemming met den toestand van het algemeene leven. In tallooze partijen verscheurd, geremd door de egoïstische vastgeroestheid der vertegenwoordigers der landen en van de belanghebbers der verschillende beroepsstanden en partijen, leek het voor iedere regeering van den aanvang af kansloos om ook slechts aan de meest dringende taken tot behoud van het leven van ons volk met de tot dusverre gebruikelijke methodes en de aanwezige krachten recht te doen wedervaren. De innerlijke ontbinding van het volkslichaam had zulke vorderingen gemaakt, dat nog slechts de overgang naar den chaos als eenige uitweg voor een mogelijke oplossing scheen over te blijven. Terwijl de joodsche partijleiders en economische hyena's aan den eenen kant de grondslagen van het politieke en economische leven steeds meer vernietigden, predikten dezelfde joodsche agitatoren de noodzakelijkheid der bolsjewistische revolutie.

NA 14 JAAR MARXISME

Het was daarbij duidelijk, dat wanneer 14 jaar marxisme, democratie en parlementarisme er in geslaagd waren Duitschland te ruïneeren, een jaar bolsjewisme voldoende moest zijn, om het Duitsche rijk volledig te vernietigen. Zoo stond het Duitsche volk, innerlijk in tweedracht en uiteengevallen, in zijn staats- en landsfinanciën onder schulden gebukt en doorschokt voor het volslagen bankroet.

Veertien millioen arbeidende menschen hadden voor de eene helft onvoldoende, voor de andere helft in het geheel geen werk, het bedrijfsleven dolf steeds meer het onderspit, de handel doofde uit, scheepvaart en verkeer schrompelden steeds meer ineen, de boer verloor huis en hof, de levensvreugde begon te verdwijnen en het dalende aantal geboorten deed het einde van ons volk bijna systematisch voorzien en berekenen.

Dit was dus de erfenis, die mij op 30 Januari 1933 verantwoordelijk overhandigd werd. In de eerste proclamatie aan het Duitsche volk verkondigde ik als Kanselier van de toenmalige Rijksregeering het besluit de natie als voorwaarde voor iedere opkomst tot eenheid te brengen, haar rechten naar beste weten en geweten van nu af weer te behartigen, zoowel tegen de waanzinnige hartstochten in het binnenland als ook tegenover de afpersingen van de omringende wereld. Vooral echter beloofde ik de werkloosheid op te heffen en den Duitschen boer in de toekomst te behoeden voor het verdrijven van huis en hof. Ik verzocht toen het Duitsche volk mij vier jaren tijd te geven om datgene weer goed te maken, wat in een verval van veertien jaar vernietigd of verwoest was.

ONAFGEBROKEN ACTIVITEIT

Ik heb nu, gesteund door mijn medestrijders, in rustelooze, onafgebroken activiteit, jaar na jaar gewerkt aan de wederoprichting van het Duitsche rijk in het binnenland en naar buiten. Nog voor de door mij verzochte termijn verstreken was, was reeds de laatste werklooze weer aan het werk. De joodsche aanval op den grond en bodem van het Duitsche boerendom was afgeslagen, het behoud der hofsteden verzekerd, het handwerk en het overige bedrijfsleven begonnen weer op te bloeien, de financiën van rijk, landen en gemeenten werden in orde gebracht, het gelukte het verkeerswezen tot nieuw leven te brengen, wegen en spoorwegen werden verbeterd, nieuwe kanalen aangelegd, begonnen met den aanleg van de rijks-autobaan.

Cultureele opbloei

Met de saneering van het economische leven ging de ontwikkeling van het cultureele hand in hand. Bouwkunst, theater, muziek, film, radio, zij beleefden een opbloei als nooit tevoren. Daarbij stond bovenal één gebod: Steeds meer het breede volk te doen deelnemen, niet alleen aan de materieele, maar ook aan de cultureele goederen en scheppingen der natie. Daarmede waren in overeenstemming de beginselen der nieuwe opvoeding. Zonder rekening te houden met afkomst, stand of beroep der ouders, moest ieder bekwaam kind van ons volk op kosten van de volksgemeenschap de studie en daarmede de sociale opkomst, mogelijk worden gemaakt.

Wat op de gebieden van de economische, cultureele en sociale ontwikkeling sedert 1933 in het Duitsche rijk onder de nieuwe leiding gepresteerd werd, is uniek, het is zoo uniek, dat vooral in de democratische landen niets evenwaardigs daarnaast geplaatst kan worden. Alleen het fascistische Italië heeft door zijn Duce in zijn inwendigen opbouwarbeid vergelijkbare daden volbracht.

Dit alles echter kon slechts gelukken door een concentratie van alle krachten der natie en door haar eensgezinde oriënteering op de als noodzakelijk erkende doelstellingen. Zoo zijn in enkele jaren tallooze verschijnselen van ons innerlijk verval opgeheven. In plaats van het in confessies, partijen en klassen verscheurde en derhalve in onmacht vegeteerende rijk van Weimar, was het Duitschland van de concentratie der nationale kracht getreden. In plaats van de algemeene partij-wantoestanden was één enkele volksverbonden beweging gekomen. De parlementen der landen werden vervangen door een gemeenschappelijke vertegenwoordiging van het Duitsche volk in den Rijksdag, werknemers- en werkgeversorganisaties werden samengevat in het Duitsche Arbeidsfront, pers, film en radio hielden op elementen der ontbinding van ons volkslichaam te zijn en werden in plaats daarvan in dienst gesteld van de nationale éénwording. Een geweldig werk van wetgeving schiep de grondslagen voor een nieuw Duitsch rijk, zooals dit in dezen vorm in de geschiedenis tot dusver nog niet heeft bestaan.

Buitenlandsche tegenwerking

Uit de daarmede verworven innerlijke kracht van ons volk vloeide pas de mogelijkheid van de oplossing der buitenlandsche taken voort. Ik heb in deze lange jaren de wereld steeds weer practische aanbiedingen gedaan voor een verstandige begrenzing der bewapeningen, voor een loyale samenwerking.

Latere geschiedvorschers zullen eens constateeren, dat echter nog nooit de vreedzame voorstellen van een man met meer haat ontvangen werden als de mijne.

De belanghebbers der kapitalistische en bolsjewistische volkerenplundering begonnen het nieuwe Duitschland evenzeer te haten als het aanving een voorbeeld te worden voor de vreedzame oplossing van aanwezige tegenstellingen, sociale problemen of economische moeilijkheden. Vooral het internationale jodendom deed zijn opruiïng tegen het nieuwe Duitschland toenemen, dat noch bereid was zich te buigen voor de internationale beursbelanghebbers, noch zich te laten intimideeren door bolsjewistische bedreigingen. Ondanks deze vijandschap gelukte het teikenjare steeds grootere vorderingen te bereiken, ook op den weg van de vreedzame herziening van het dictaat van Versailles en het herstel der Duitsche levensrechten. Eerst na de afwijzing van al mijn voorstellen voor een gemeenschappelijke bewapeningsbeperking heb ik bevel gegeven tot den opbouw van de nieuwe Duitsche Weermacht en die ten uitvoer gelegd.

OVERDRACHT VAN DE MACHT

Thans op den tienden verjaardag na het overnemen van de macht zien wij eerst geheel, wat van Duitschland en Europa zou zijn geworden, wanneer op 30 Januari 1933 de Voorzienigheid door den Rijkspresident, Generaal-Veldmaarschalk von Hindenburg, niet de macht zou hebben overgedragen aan het nationaal-socialisme. Want het Duitschland van den systeemtijd zou niet zijn gebleven, zooals het was, maar zijn politieke en economische verzinking in ellende en militaire hulpeloosheid zouden noodzakelijkerwijze geleid hebben tot een steeds grootere onmacht tegenover de omringende wereld.

In ditzelfde tijdsbestek heeft echter reeds vanaf tien jaren tevoren het bolsjewisme voor den overval op Europa een systematische bewapening van waarlijk reusachtigen omvang nagestreefd. Wat zou van het Duitsche volk en van Europa geworden zijn, wanneer op 22 Juni 1941 niet op het laatste oogenblik de nieuwe Duitsche Weermacht haar schild voor het vaste land had gehouden. Wie wil gelooven dat de belachelijke garanties of even onbelangrijke papieren verklaringen van Angelsaksische staatslieden de wereld zouden hebben gered van den overval door een macht, die, naar thans Amerikaansche correspondenten rustig uitspreken, sedert 20 jaren slechts één doel had, om zooals eens ten tijde van de volksverhuizing of van de Mongolenstormen, Europa te overvallen, zijn cultuur te vernietigen, vooral echter zijn menschen uit te roeien om slaven-arbeiders voor de Siberische toendra's te krijgen, welke staat behalve Duitschland zou dit gevaar hebben kunnen tegemoettreden?

Wanneer sedert 1941 het grootste deel van Europa zich om Duitschland schaart in den strijd tegen de gevaren van het Oosten, kan dit slechts geschieden omdat dit Duitschland in 1933 de politieke, moreele en materieele voorwaarden heeft gekregen voor de leiding in een strijd, die thans over het lot van de wereld beslist.

TWEE MOGELIJKHEDEN

Evenals toen in het binnenland slechts twee mogelijkheden bestonden: De overwinning der nationaal-socialistische revolutie en daarmede een systematische sociale nieuwe opbouw van Duitschland, ofwel de bolsjewistische omwenteling en daarmede de verwoesting en knechting van allen, zoo zijn er ook thans slechts deze beide alternatieven:

Ofwel Duitschland, de Duitsche Weermacht, en de met ons verbonden landen en dus Europa zegevieren of er breekt uit het Oosten de binnen Aziatisch-bolsjewistische golf los over het oudste cultuurcontinent, even verwoestend en vernietigend als dit in Rusland zelfs reeds het geval was. Alleen van de wereld afgekeerde fantasten kunnen ernstig geloof hechten aan de joodsche pocherij, dat een of andere Britsche of Amerikaansche papieren verklaring een dergelijke volkerencatastrophe tot staan zou vermogen te brengen.

De Saar weer aan Duitschland. — De Führer begroet een oude bewoonster van het Saarland. Op den achtergrond Gouwleider Josef Bürckel. (Hoffmann-Stapf.)

REUSACHTIGE WORSTELING

Toen in 1939 Frankrijk en Engeland zonder eenige reden Duitschland den oorlog verklaarden en daarmede den tweeden wereldoorlog deden uitbreken hebben zij onbewust slechts dit eene goede tot stand gebracht, n.l.: het grootste conflict der geschiedenis te doen uitbreken juist op het oogenblik, waarop de hoogste kracht van Duitschland was bereikt, een strijd, waartoe zooals wij thans weten, door de machthebbers van het Kremlin al lang was besloten en die elk jaar nog slechts zwaarder zou hebben moeten worden.

Voor de grootte dezer reusachtige worsteling verbleeken alle andere gebeurtenissen, want wanneer de nieuwe bestorming van binnen-Azië naar Europa succes zou hebben, zou de tegenwoordige wereld precies zoo stukbreken als eens de oude uiteengebroken is door de bestorming der Hunnen. Een menschelijke arbeid van meer dan duizend jaren zou daarmede weer vergeefsch zijn geweest, over de continenten der aarde zou de chaos komen, in plaats van de cultuur ondenkbaar barbarisme.

Wat derhalve sedert 1933 gepresteerd werd, op economisch, cultureel of politiek gebied, treedt ondanks alle grootheid op den achtergrond tegenover de taak, die ons thans gesteld is. Wanneer het nationaal-socialisme niets tot stand zou hebben gebracht dan datgene, wat achter ons ligt, zou het reeds een der geweldigste verschijnselen der wereldgeschiedenis zijn, maar Europa zou desondanks verloren zijn.

Wil der Voorzieningheid

Neen, de wonderbaarlijke weg onzer beweging van de enkele mannen uit den eersten tijd tot op den dag der overneming van de macht en van toen tot heden is slechts denkbaar en begrijpelijk als een uitdrukking van den wil der Voorzienigheid om het Duitsche volk en bovendien geheel Europa de mogelijkheid te geven met succes het hoofd te kunnen bieden aan de grootste bedreiging van alle tijden.

Het zal derhalve slechts aan ons liggen den zin van dezen oorlog te begrijpen, den ons opgedrongen strijd zoo vastbesloten en zoo lang te voeren, tot dit vasteland kan worden beschouwd als definitief gered. Wat ons daarbij in het bijzonder aan noodlotslagen moge treffen, is niets vergeleken met wat allen zouden lijden, wanneer de horden der barbaren van het Oosten over ons werelddeel zouden vermogen te rollen.

Eens trokken Duitsche ridders naar wijde verten om te strijden voor het ideaal van hun geloof, thans strijden onze soldaten in de eindeloosheid van het Oosten om Europa te behoeden voor de vernietiging. Ieder afzonderlijk menschenleven, dat in dezen strijd valt, zal aan generaties der toekomst het leven verzekeren.

Ik heb zoolang ik het op eenigerlei wijze mogelijk achtte, de overige wereld steeds weer de hand toegestoken tot verzoening. In Juli 1940, na de verwerping van mijn laatste vredesaanbod, werd het echter duidelijk, dat iedere herhaling slechts als zwakheid zou worden uitgelegd, aangezien de verantwoordelijke opruiers voor dezen oorlog onder geen beding vrede wenschen.

De samenzwering van internationaal kapitalisme en bolsjewisme is daarbij geenszins een krankzinnig verschijnsel, maar een natuurlijk feit, aangezien de drijvende kracht in beide dat volk is, dat door zijn haat sedert duizenden jaren de menschheid steeds weer opnieuw verscheurd, innerlijk tot ontbinding gebracht, economisch geplunderd en politiek vernietigd heeft. Het internationale jodendom is het „ferment der ontbinding der volken en staten", thans nog precies zoo, als in den ouden tijd en zal het zoolang blijven als niet de volken de kracht vinden om zich te ontdoen van dezen ziekteverwekker.

In dezen geweldigsten strijd aller tijden mogen wij niet verwachten, dat de Voorzienigheid de overwinning cadeau geeft. Ieder individu en ieder volk wordt gewogen en wat te licht bevonden wordt, moet vallen. Ik heb derhalve reeds op 1 September 1939 verklaard, dat, volkomen onverschillig, wat er ook moge komen, tijd noch wapengeweld de Duitsche natie zullen bedwingen.

GEWELDIGE PRESTATIES

De achter ons liggende tien jaren zijn derhalve niet slechts vol geweldige prestaties op alle gebieden van vreedzamen arbeid, van cultureelen vooruitgang en sociale saneering, maar ook van militaire daden van unieke grootheid. Naast de overwinningen, die de Duitsche Weermacht en haar bondgenooten in dezen oorlog hebben bevochten, staat tot dusverre historisch niets evenwaardigs.

Met het oog op het inzicht, dat er in dezen oorlog geen overwinnaars en overwonnenen, maar alleen overlevenden of vernietigden kunnen zijn, zal derhalve de nationaal-socialistische staat den strijd voortzetten met dat fanatisme, dat de beweging van het eerste oogenblik af bezat, toen zij begon de macht in Duitschland te veroveren.

Ik heb derhalve reeds op 30 Januari 1942 uitgesproken, dat iedere zwakkeling overwinningen vermag te dragen, terwijl het lot met zijn slagen eerst den sterke beproeft. Reeds in den afgeloopen winter juichten in de plutocratieën de joodsche leiders over de in hun oogen onvermijdelijke ineenstorting van de Duitsche Weermacht. Het is anders uitgekomen. Zij mogen in dezen winter weer hetzelfde hopen. Zij zullen weer beleven dat de kracht van de nationaal-socialistische idee sterker is dan hun verlangen.

STRIJD TOT DE OVERWINNING

Zij zal dit volk, hoe langer de oorlog duurt, des te meer samenvatten, met haar geloof vervullen en daardoor zijn prestaties opvoeren. Zij zal ieder manen tot vervulling van zijn plicht en zij zal ieder vernietigen, die tracht zich aan zijn plichten te onttrekken. Zij zal dezen strijd zoo lang voeren tot als duidelijk resultaat een nieuwe dertigste Januari komt, n.l.: de ondubbelzinnige overwinning.

GROOTE DANKBAARHEID

Wanneer ik op den dag van heden, terugblikkende, de resultaten der prestaties van den vrede in de achter ons liggende tien jaren overdenk, bevangt mij het gevoel van diepste dankbaarheid jegens al degenen, die als medestrijders en medevormers aan dit werk een zoo rijk en beslissend aandeel hebben. Niet minder echter ook moet ik dank zeggen aan de millioenen Duitsche mannen en vrouwen, die in de fabrieken en kantoren, op de boerenhofsteden, aan al de ontelbare instellingen van ons particuliere en staatsleven hun vlijt en hun bekwaamheid ter beschikking hebben gesteld. Sedert den 1sten September 1939 komt deze dank echter in de eerste plaats toe aan onze soldaten, den maarschalken, admiraals, generaals en officieren, in het bijzonder echter aan de honderdduizenden en millioenen onbekende lagere leiders en soldaten. Wat ons leger, onze marine en ons luchtwapen aan trotsche daden van roem hebben volbracht, zal door de lauweren van het onvergankelijke omkranst de geschiedenis ingaan. Wat de onbekende grenadier heeft moeten dragen, kunnen heden en toekomst wel nauwelijks afmeten. Te beginnen bij het hooge Noorden tot aan de Afrikaansche woestijn, van den Atlantischen Oceaan tot in de verten van het Oosten, van de Egeïsche Zee tot Stalingrad, weerklinkt een heldenlied, dat duizenden jaren zal overleven. Dat het vaderland even waardig blijft aan deze unieke en juist in de huidige dagen zoo moeilijke daden, is een gebod van zijn eer. Wanneer het tot dusverre in stad en land zijn geweldige bijdrage leverde ter uitvoering van dezen strijd moet de totale arbeid der natie nu nog opgevoerd worden.

De heldenstrijd van onze soldaten aan de Wolga moet voor ieder een vermaning zijn om het uiterste te doen voor den strijd om de vrijheid van Duitschland en de toekomst van ons volk en daarmede in verdere beteekenis voor het behoud van ons geheele continent.

De Nationaal-Socialistische Partij echter heeft de plicht om, evenals haar leden in alle wapendeelen onzer weermacht, in voorbeeldige dapperheid onderling te wedijveren, ook de leidster van het vaderland te zijn.

Taak voor de Toekomst

Het was de wil van onze vijanden om vreedzame steden en dorpen met de middelen der wreede vernietiging te bedreigen. Het is echter reeds thans bewezen, dat zij slechts huizen of menschen vernietigen, maar den geest niet breken, doch slechts vermogen te sterken. Wat bij den aanvang van dezen oorlog aan vele Duitsche mannen en vrouwen nog onbekend was, is hun thans duidelijk geworden: De strijd, dien ons dezelfde vijanden als eens in 1914 opgedrongen hebben, beslist over het zijn of de vernietiging van ons volk. De Almachtige zal de rechtvaardige rechter zijn.

Onze taak echter is het, onzen plicht zoo te doen, dat wij voor Hem als voor den Schepper aller werelden naar de door Hem gegeven wet den strijd om het leven vermogen te bestaan, dat wij zonder ooit te versagen, geen leven sparen en geen arbeid schuwen om het leven van ons volk voor de toekomst te behouden. Dan zal in dezen strijd eens het groote oogenblik komen, waarop ons volk bevrijd zal zijn van den vijand van buiten.

Uit de offers der dooden en de ruïnes onzer steden en dorpen zal dan een nieuw leven opbloeien, om den staat verder te vormen, waaraan wij gelooven, waarvoor wij strijden en arbeiden: den Germaanschen staat der Duitsche natie, als eeuwig en gelijk vaderland van alle mannen en vrouwen van ons volk: het nationaal-socialistische Groot Duitsche Rijk. Daarin zal dan voor alle tijden die kracht aanwezig zijn, die noodig is, om ook in de toekomst de Europeesche volkerenfamilie te beschermen tegenover de gevaren van het Oosten. Het Groot-Duitsche Rijk en de daarmede verbonden naties zullen zich bovendien echter ook nog die leefruimten gemeenschappelijk moeten verzekeren, die voor het behoud van het materieele bestaan dezer volkeren onontbeerlijk zijn.

HOOFDKWARTIER, 30 JAN. 1943.

(w.g.) *Adolf Hitler.*

De aanleg der Rijksautowegen. — Op 23 September 1933 stak de Führer de eerste spade in den grond ter opening van den bouw van den eersten Rijksautoweg Frankfort—Heidelberg, gevolg van de wet van 27 Juni 1933). (Hoffmann-Stapf).

MEDEDEELING

Aan de familieleden van de vrijwilligers in de Waffen-SS en 't Legioen:

Het SS-Ersatzkommando deelt ons mede: de leider van het Nederlandsche Arbeidsfront heeft het volgende bepaald: Alle vrijwilligers in de Waffen-SS en het Legioen hebben, evenals hun familieleden vrij toegang bij alle uitvoeringen van Vreugde en Arbeid. Voor het afhalen van toegangsbewijzen kan men zich wenden tot de plaatselijke kantoren van het N.A.F., afdeeling Vreugde en Arbeid. Men dient papieren mede te brengen, waaruit blijkt, dat men inderdaad recht heeft op gratis toegangsbewijzen.

DE HERDENKINGS-PLECHTIGHEDEN

De redevoeringen van den Rijkscommissaris en Mussert, Vrijdagavond uitgesproken in den Dierentuin, zijn volledig afgedrukt op pag. 3 en 4.

Voor het appèl van Rijksveldmaarschalk Göring en de rede van minister Göbbels verwijzen wij naar pag. 2.

Keuringen voor Waffen SS en Legioen

Het S.S. Ersatzkommando deelt mede: vrijwilligers voor de Waffen-S.S. en het Legioen kunnen zich op onderstaanden datum bij genoemd adres vervoegen teneinde gekeurd te worden.

Tevens wordt er de aandacht op gevestigd en wel voor hen die er bezwaar tegen hebben hun dienst buiten Nederland te vervullen dat thans de mogelijkheid bestaat om dienst te nemen in een speciaal wachtbataljon. De opleiding vindt in Nederland plaats, terwijl de inzet van dit bataljon ook in Nederland zal blijven.

Tijdens deze keuring kunnen zich ook diegenen melden, die tot de Germaansche S.S. in Nederland willen toetreden.

10-2-'43 Den Haag, 9 uur. Café Den Hout, Bezuidenhoutscheweg.

Bij onze vrijwilligers. — Een rustig uurtje na den dienst. (Alantic-Holland).

Appèl van Göring tot de Weermacht

Zoolang de Duitsche Weermacht bestaat, is Europa de rots, waarop de bolsjewistische bloedgolf zal breken

Duitsch heldendom in Stalingrad

De Führer als lichtend Voorbeeld

PLECHTIGHEID TE BERLIJN

Zaterdag, op het middaguur, dus op hetzelfde tijdstip, waarop 10 jaar geleden de macht in Duitschland in de handen van Adolf Hitler werd gelegd is in de eerezaal van het Ministerie van Luchtvaart te Berlijn, een waardige plechtigheid van militair karakter in den vorm van een appèl gehouden. Rijksmaarschalk Hermann Göring maakte zich hier met een tot de geheele Weermacht en daarmede tevens tot het volk zelf gerichte rede tot woordvoerder van de onbuigzame strijdvaardigheid van alle Duitschers. De hoogste autoriteiten van Weermacht en partij waren hierbij tegenwoordig.

De Rijksmaarschalk verklaarde, dat deze rede 'n appèl wil zijn dat gericht wordt tot alle kameraden der weermacht, waar die op dit oogenblik ook staan, om den dag indachtig te zijn, waarop het lot het Duitsche Rijk van den grond af heeft gewijzigd. Millioenen onder u, zoo verklaarde de Rijksmaarschalk, hadden toentertijd al de ellende te dragen, die op het Duitsche volk drukte en in de eerste plaats op de werkende lagen van ons volk. Het was een tijd, toen de Duitscher zijn hoofd moest laten zinken van schaamte over hetgeen in de laatste twintig jaar na den wereldoorlog zich had afgespeeld.

De Groei van het Leger

Ook de kleine Rijksweer was toen slechts een soort parlementaire politiewacht. Geen mensch dacht er aan naar buiten op eenigerlei wijze eens de mogelijkheid te bezitten op te treden tegen vijandelijke aanvallen. Deze rijksweer is hervormd tot een geweldig volksleger. Dit kon slechts worden opgebouwd op den breeden grondslag van de nieuwe volksgemeenschap.

Zooals bij de vorming van deze volksgemeenschap moest worden gebroken met oude opvattingen, was dit ook noodzakelijk voor de strijders der nieuwe weermacht. Men heeft vroeger gezegd, dat de weermacht zich moest vrijhouden van iedere politiek, maar alleen hij kan strijden, die met hartstochtelijke ziel deelneemt aan de totale wording van ons volk en dat is in laatste instantie de groote politiek, en vooral aan de wereldopvatting op grond waarvan de groote politiek vorm krijgt.

Wanneer het ooit in eenigerlei gemeenschap van ons volk noodzakelijk is hard en kristalhelder een wereldopvatting in zich op te nemen en te vertegenwoordigen, moet dat het geval zijn in het gewapend deel van het volk in zijn volksleger, in zijn weermacht. Alleen wie hier tot klaarheid komt, wie de gedachten-schat van deze wereldopvatting van onzen Führer in zich heeft opgenomen, zal ook daaruit die laatste kracht ontvangen, die zij vermag te schenken. Onze wereldopvatting vindt haar toppunt er in, dat het volk eeuwig is en dat ieder individu van dit volk verplicht is alles, ook zijn leven, op ieder oogenblik op het spel te zetten voor het bestaan van zijn volk, ja, het op te offeren.

De Jeugd

De Rijksmaarschalk verklaarde, dat, hoe krachtig ook de jeugd van thans in de schooljaren, in de Hitlerjugend, in deze nieuwe wereldopvatting vastgegroeid is, deze jeugd alleen dan in de Weermacht in het volksleger een eenheid kan vormen, wanneer zij ook een leidersschaar vindt die duidelijk en hecht vermag te staan op het fundament en vermag te leiden. De afgeloopen tien jaren hebben getoond, welke kracht huist in onze wereldopvatting, aldus Göring, en welke zegeningen zij vermag te schenken.

De Rijksmaarschalk zette vervolgens uiteen, dat het niet zijn taak is een opsomming te geven van alle gebeurtenissen dezer tien jaren. Hij verzocht de aanwezigen in gedachten den weg zelf langs te gaan om te kunnen inzien welk een herculischen arbeid de Führer heeft verricht om uit het toenmalige Duitsche volk verscheurde partijen, confessies, standen en klassen, die elkander wederkeerig haatten en bestreden, die in buitenlandsch politiek opzicht machteloos waren een staalharde natie te laten worden.

TWEE MACHTIGE FACTOREN

De Rijksmaarschalk wierp de vraag op hoe het mogelijk was, dat tien jaren voldoende waren om zoo'n principieele wijziging te voltrekken. De voorwaarden daartoe ziet hij in twee feiten: een in den grond hoogst fatsoenlijk, braaf en dapper volk en een Leider, die de grootste Duitscher der historie is.

Deze feiten zoo zeide hij gelden in het bijzonder voor de Weermacht en hier weer zeer in het bijzonder voor de leiders. De voornaamste misdaad der leiding van het volk voor de ineenstorting van 1918, zoo zeide de Rijksmaarschalk, zal steeds in de geschiedenis blijven, dat de geest van deze leiding het einde van den wereldoorlog reeds overschaduwde en zich hier reeds de schuldigen afteekenden, die dit gruwelijke einde van den eersten wereldoorlog tot stand brachten. Nooit of te nimmer zou de soldaat, ondanks de zwaarste gevechten, toen zich het zwaard uit de hand hebben laten wringen. De gehuichelde, leugenachtige beloften van buiten, de lafheid der gezindheid van de leiding des volks in het binnenland, brachten deze ineenstorting teweeg, die door niets militairs bepaald was. Stellig, de tijd was toen zwaar, hard, maar in geen geval zoo, dat zij een capitulatie eischte.

Het Hart van Europa

De Rijksmaarschalk ging toen in op de buitenlandsche politieke gevechten van de afgeloopen tien jaren. In de tien jaren van den opbouw, zoo zeide hij, begon ook tegelijkertijd weer de strijd van buitenaf. Telkens, wanneer het Duitsche Rijk, begunstigd door een sterke leiding, sterk werd en tot eenheid kwam, stuitte het steeds op dezelfde tegenstanders.

In een dwaze kortzichtigheid zagen de volken van Europa niet, dat Europa slechts kan bestaan wanneer het een sterk Duitschland tot hart heeft.

Dezelfde tegenstanders, die in het volk waren overwonnen, traden thans in andere formatie van buitenaf weer tegen ons aan: de plutocratieën, d.w.z. het systeem der uitbuiting van het arbeidende volk en het bolsjewisme, d.w.z. het kapotslaan van het volk en zijn knechting in ellende.

De Strijd der Wereldopvatting

En beide leidde en vereenigde de jood. Ieder van u, kameraden, moet inzien: in dezen strijd hebben wij tenslotte een strijd der wereldopvatting en der rassen te zien. Laten wij niet vergeten, zoo ging de Rijksmaarschalk o.m. voort, dat er onder onze tegenstanders ook een is die door zijn wereldopvatting tot eenheid gekomen is en vorm heeft gekregen. Weest er van overtuigd: dit Rusland zou allang onder de slagen ineengestort zijn, wanneer niet door de brutale stempeling der bolsjewistische wereldopvatting deze weerstand gegeven was.

De Rijksmaarschalk wees er op dat de eenige tegenstander, met wien een conflict indertijd in het binnenland ontstaan moest, eveneens het communisme was. Het lot van Duitschland, zoo zeide hij, was er van afhankelijk, welke dezer beide wereldopvattingen, die der vernieling of die van den opbouw, zou zegevieren. Vandaag tien jaar geleden besliste toen het lot van het Duitsche volk doordat op onze groote steden de banier van den opgang, van de overwinning en het geloof aan de toekomst het hakenkruis, geheschen werd en niet hamer en sikkel. Thans gaat het om hetzelfde naar buiten, alleen wordt de strijd thans in andere vormen gevoerd.

Ik wil niet zeggen, dat hij thans zwaarder is. De strijd was toen ook oneindig moeilijk, zij het ook op een kleiner platform. Maar hij eischte van de strijders dezelfde innerlijke hardheid en het vurige geloof. Daaruit vloeit voort, hoe belangrijk het is, dat de Duitsche Weermacht een eensgezind hecht gesmeed blok van nationaal-socialistische wereldopvatting vormt. Dan zullen wij ook de hardsten zijn. Dan zal evenals in het binnenland, ook hier eens het zegevierende hakenkruis geheschen worden boven het teeken der knechting. En dat is immers in laatste instantie de meest innerlijke beteekenis van dezen strijd.

De Misleiding der Sovjets

Toen onze tegenstanders geloofden zelf sterk genoeg te zijn en fantastische verwachtingen voedden ten aanzien van nieuwe revoluties in Duitschland, begon deze meest beslissende aller oorlogen. Ik behoef niet te herinneren aan de geweldige slagen aan de unieke overwinningen in Polen, Noorwegen, België, Frankrijk, op den Balkan, op zee en onder zee. Het Duitsche volk begon te gelooven, dat de overwinningen vanzelf spraken. Het lot echter schenkt zoo gemakkelijk niets en vooral niet het groote. Toen geloofden wij, dat de oorlog spoedig ten einde kon zijn. Het was zeer moeilijk en daartoe was heel de hardheid van den vorigen winter noodig om in te zien, dat de eerste oorlog der Sovjets tegen Finland wellicht de handigste en grootste camouflage in de wereldgeschiedenis is geweest. Terwijl de Rus eenige legers in Finland liet strijden had hij allang gedurende vijftien jaren de meest geweldige bewapening opgebouwd, die ooit een volk te voorschijn heeft gebracht. Het volk werd geknecht en in ellende gestort, de algeheele industrie van dit reuzenrijk arbeidde slechts voor één enkel doel. En ook hier had men uit onze gevechten de consequentie getrokken, dat het zwaartepunt vooral gelegd moest worden op vier wapens: tanks en tankkanonnen, vliegtuigen en luchtafweer. Alleen in de nieuwe gebieden van Polen, die wij hem moesten overlaten, is hij bijna duizend vliegvelden begonnen aan te leggen. Dat alles vernamen wij en dat alles gaf te denken.

Om het bezit van Europa

Wat is voor Rusland Europa eigenlijk? Wanneer men het geweldige rijk op den aardbol ziet en Europa daarmede vergelijkt, moet men de vraag stellen of wij ons terecht een werelddeel noemen. Deze vraag heeft een Russisch officier die in zeer nauw contact stond met Stalin, duidelijk beantwoord: Europa is op zijn best een groote Russische provincie, een conglomeraat van tallooze staten, die elkander onderling beoorlogen. Het waren de Duitschers, die ons tot dusverre den toegang naar Europa ontzegd hebben. Al het andere beteekent voor ons niets. Wanneer wij Duitschland overwinnen, bezitten wij Europa".

Of nu, zoo ging de Rijksmaarschalk verder, in dit Europa bondgenooten en vrienden of neutrale of ons vijandig gezinde staten zijn, steeds meer moeten zij inzien, en zij weten het ook, dat, wanneer dit Duitschland ineen zou storten, de Russen niet uit innerlijke hoogachting voor de Zweedsche of Zwitsersche of welke andere neutraliteit ook, zouden blijven staan. Het bolsjewisme zou op hetzelfde oogenblik tot den laatsten spit door geheel Europa geraasd zijn.

Later zullen zij eens uitspreken, wat zij thans inwendig weten: Europa is voor het bolsjewisme een springplank en voor Rusland een aanhangsel. Maar deze beide zaken eerst dan, wanneer er geen Duitsch volk en geen Duitsche Weermacht meer is. Zoo lang die bestaan is Europa voor het bolsjewisme het grootste gevaar, de rots waarop de bloedgolf zal breken.

De heer Molotov heeft eens bij ons laten doorschemeren, dat toch met Duitschland verder een zeer goede overeenstemming mogelijk is, wanneer wij de oogen zouden sluiten bij een tweeden aanval op Finland. Dat zou de definitieve vernietiging van Finland hebben beteekend. Bovendien zou de Rus uiteraard terstond doorgetrokken zijn naar de Zweedsche ertsgebieden en zich hebben meester gemaakt van de ijsvrije havens, die hij van oudsher heeft gezocht. Aan den anderen kant wilde hij Roemenië tot zijn invloedssfeer verklaren. Hij wilde de Roemeensche olievelden in zijn zak steken en van Roemenië via Bulgarije den Balkan doordringen, als

RIJKSMAARSCHALK HERMANN GÖRING
(Foto Röhr-Hoffmann-Stapf)

bevrijder van alle slaven. Hij verschijnt onder het masker, dat hij voor de gelegenheid noodig acht. Nu eens als panslavist, dan weer als bolsjewiek. Zoo moest geleidelijk aan den rechter en aan den linkervleugel het opdringen beginnen. Wanneer hij eenmaal op de flanken en in den rug van Duitschland stond, stond hij ook in den rug van Europa.

HET GENIE VAN DEN FÜHRER

En thans, kameraden, veldmaarschalk of recruut, verzoek ik u te overleggen, in welke situatie onze Führer was, toen hij in zijn politiek genie volkomen duidelijk het doodelijke gevaar moest inzien. Onze Führer stond voor het zwaarste besluit van zijn leven, maar ook voor het historisch meest beteekenisvolle besluit. Het is hem niet gemakkelijk gevallen het Duitsche volk dezen strijd in te leiden. Hij met zijn verziende blik, zijn politiek en strategisch genie, wist, dat dit de zwaarste van alle gevechten zou zijn. Er werd door hem een besluit genomen, omtrent bestaan of ondergang van het avondland. Men heeft in de geschiedenis menigen slag en vele gevechten beschouwd als beslissend voor het avondland. Men zal eenmaal in de geschiedenis moeten constateeren, dat er slechts één besluit is geweest dat werkelijk beslissend was voor het avondland.

Dat was het besluit om zich in den weg te stellen aan de bolsjewistische bloedgolf, en ten tenslotte datgene te vernietigen, wat zelfs vroeger of later bij ons tot vernietiging moest worden. Op 22 Juni 1941 werd het geweldigste historisch meest beteekenisvolle maar ook stoutmoedigste en bewonderenswaardigste besluit door een sterken man genomen.

Nadat de Rijksmaarschalk op diepgaande wijze de geweldige moeilijkheden had aangetoond, waarmede de Duitsche weermacht bij haar zegevierenden opmarsch te kampen had, ging hij in op de reacties van den vorigen winter in den Oostelijken veldtocht. Het lot, zoo zeide hij, stelde dit van overwinning naar overwinning snellende volk op de proef. Niet de vijand, de elementen verhieven zich. De ijzige Russische winter brak met ondenkbare kracht door. Maar bovenal was het weder de Führer, die ondanks alle zwakkelingen, met zijn kracht het Oostelijk front in stand gehouden heeft en uit deze kracht en zijn genie trad met de opstijgende zonnedagen de Duitsche weermacht aan voor nieuwe geweldige stormloopen en wierp opnieuw den tegenstander in veldslag na veldslag ondersteboven. Geen mensch had het mogelijk geacht, dat na dezen winter zoo'n offensief zou volgen. Het is diep diep doorgestooten in de ruimte en heeft den tegenstander onvervangbare hulpbronnen zijner bewapening definitief ontnomen.

De Titanen-Worsteling

Toen kwam de dag, waarop voor de eerste maal Duitsche tankgrenadiers en pioniers doorstieten in de burcht van Stalingrad en zich aan de Wolga, den noodlotsstroom van Rusland, vastklampten.

En toen begon de tweede Russische winter. De elementen maakten hem weliswaar niet even hard als de eerste, maar daarvoor kwam in de plaats dat een ontzaglijke bocht overspannen moest worden en dat daarmede de laatste man noodig was om te behouden. Al was deze winter ook niet zoo streng als verleden jaar, hij was toch nog ijzig genoeg, om alles, wat vroeger, in het voorjaar, in den zomer en in den herfst een hinderpaal voor den tegenstander beteekende, de rivieren meren en moerassen in zijn ijzigen ban te slaan. Nu stonden de compagnieën niet meer achter een geweldige natuurhindernis maar thans konden nog slechts hun moed en hun wapen de hinderpaal voor den tegenstander zijn. En deze tegenstander is hard. Hij is in zijn leiding barbaars hard. De uitvoering zijner bevelen wordt aldus geëischt, dat niet-uitvoering gelijkgesteld kan worden met den dood. Voor het Russische volk, dat sedert 20 jaren aan slaag gewend, is dat kreunt onder den zwaren vuist van zijn tyran, was dat niets nieuws.

Maar, zoo ging de Rijksmaarschalk voort, ook de Duitsche soldaten zijn hard geworden. Zij zagen in, dat in het Oosten alleen de wet der hardheid geldigheid heeft. De Rus wist duidelijk dat hij, wat er ook mocht komen, zijn bewapening niet meer in stand kon houden. Want in den grootsten omvang waren hem daarvoor fundamenteele voorwaarden, steenkool en ijzer, ontnomen. Hij moest die, wanneer hij den strijd wilde voortzetten, een poging doen om zijn steenkool- en ijzergebied terug te halen.

Thans zien wij hoe hij laatste zij het reusachtige inspanningen in het werk stelt: nieuwe divisies worden opgesteld of aangevuld. Maar het zijn geen nieuwe lichtingen, die juichend naar de vanen snellen, neen, moede grijsaards, 16-jarige jongens worden geschaard in de voorste gevechtsbataljons en achter hen worden de machinegeweren der commissarissen verdrie- en verviervoudigd. Zoo wordt de Russische soldaat den dood ingedreven. Wat kan het Stalin schelen, wanneer hij hecatomben dooden heeft geëischt.

Wij hebben thans een waar beeld der Russische verliezen, dat te zijner tijd bekend gemaakt zal worden. Maar het was ook een geweldig menschenmateriaal, dat hij ter beschikking had. Hij heeft het uiterste eruit gehaald. Zijn tanks zijn slechter geworden, maar zij waren er. Hij laat zijn volk geen rust. En met deze geweldige massa's maakte hij hier en daar bressen, maar de Duitsche strijder kan standhouden en houdt stand.

DAPPERE BONDGENOOTEN

In dit verband wijdde de Rijksmaarschalk woorden aan de dappere Finnen en de andere wapenbroeders en bondgenooten, die vaak verder van het vaderland verwijderd in een ongewoon klimaat strijden. „De Rus heeft — zoo herhaalde de maarschalk — het laatste bijeengegaard om ons aan te vallen. Ik ben er echter van overtuigd, dat dit ook de laatste inspanning is, die hier slechts er uit geperst kon worden, juist omdat deze hardheid reeds geen hardheid meer is, maar barbarisme, omdat de Rus in het geheel geen eerbied meer heeft voor het menschelijke leven. **Ondanks deze tot het uiterste brutale leiding hebben wij hen tot dusver verslagen en zullen wij hen ook weer verslaan. Het komt er op aan hun plan, zich in het bezit te stellen van de grondstoffengebieden, te verijdelen en hen terug te slaan. En dat geschiedt over de geheele linie.** Wel is thans de hardheid van den strijd tot het reusachtige toegenomen. Aan de Wolga strijdt en bloedt, maar zegeviert Duitschland. **Boven heel dezen reusachtigen strijd steekt Stalingrad uit. Het zal eenmaal de grootste heroische strijd zijn, die zich ooit heeft afgespeeld in onze geschiedenis. Wat daar thans door onze grenadiers, pioniers, artilleristen en wie er verder in de stad is, van den generaal tot den laatsten man gepresteerd wordt, is uniek".**

Voortgaande wees de Rijksmaarschalk er op, dat Engeland thans het geweldigste verraad pleegt jegens het geheele lot van het avondland.

Duitsche Offervaardigheid

Vervolgens keerde de Rijksmaarschalk zich met een beroep tot de jonge soldaten van de Duitsche weermacht, om des te trotscher en vreugdevoller vervuld te zijn van het bewustzijn, te behooren tot een volk en een weermacht, die thans de groote, geweldige garant vormen, dat Duitschland en Europa kunnen bestaan. „Duitschland — zoo riep hij uit — is de waarborger van het Europeesche lot geworden, van zijn vrijheid, zijn cultuur en zijn leven. Dat is de hoogere zin van dit offer. En dit offer is iets, dat van ieder uwer elk oogenblik en overal eveneens geëischt kan worden. De zin van deze offervaardigheid moet ieder duidelijk worden door het voorbeeld van de strijders in Stalingrad. Wanneer zij zich niet opgeofferd hadden, zouden de Russen waarschijnlijk hun doel hebben bereikt. Thans echter komt de vijand te laat. De Duitsche weerstand is georganiseerd. De Duitsche linies zijn gevestigd — zoo verklaarde de Rijksmaarschalk — maar zij konden slechts gevestigd worden doordat daarbuiten in dit ruïneveld van deze stad helden streden en nog strijden.

De Rijksmaarschalk vergeleek vervolgens de worsteling bij Stalingrad met den slag in de Thermopylae. Ook toen was een bestorming uit het Aziatisch Oosten gestrand op heldhaftigen tegenstand en plichtbewuste offervaardigheid. Deze strijd heeft thans na duizenden jaren nog geldigheid als voorbeeld van hoogste soldatendom in den zin van de inscriptie: „Wandelaar, komt gij naar Sparta, meldt dan, dat gij ons hier hebt zien liggen, zooals de wet het beval". Zoo zal ook eenmaal gezegd worden: Komt gij naar Duitschland, meldt dan, dat gij ons in Stalingrad hebt zien liggen, zooals de wet beval, d.w.z.: de wet der veiligheid van ons volk. Deze wet drage ieder in zijn hart, n.l de wet voor Duitschland te sterven, wanneer het leven van Duitschland dezen eisch stelt.

Lichtend Voorbeeld van den Führer

De Rijksmaarschalk zeide verder, dat het heldhaftig optreden niet alleen de plicht van den soldaat, maar van het geheele Duitsche volk is. Het Duitsche volk zal het aanvaarden en begrijpen, zooals het begrepen moet worden. „De zin van den strijd van thans — aldus de Rijksmaarschalk — is slechts overwinning of vernietiging. Het is waanzin te gelooven, dat men een of ander arrangement zou kunnen aangaan. Dat kan men doen met een gentleman, maar niet met een bolsjewiek".

De Rijksmaarschalk riep de soldaten op, in uren van bedrukking steeds naar den Führer te blikken en aan hem te denken. „Laat hem — zoo zeide hij met verheffing van stem — steeds voor u verschijnen als lichtend, groot voorbeeld: deze man, die geen rust heeft, op wien in laatste instantie alle zorgen instormen, die alles als laatste man moet dragen en beslissen.

Er is een logica in de wereldgeschiedenis. Wanneer de Voorzienigheid het Duitsche volk een man van deze grootte heeft gezonden, wien het gelukt is ons uit onze vroegere onmacht omhoog te leiden, en te maken tot de sterkste natie ter wereld, dan zijn dat waarborgen, die ons het recht geven aan de overwinning te gelooven. De situatie kan nooit zoo erg bij ons worden, dat wij niet de kracht zouden hebben haar meester te worden.

Wanneer de weermacht zich kristalliseert als de incarnatie van den hardsten wil en wanneer thuis man en vrouw, zonder aanzien van leeftijd, denzelfden vastberaden wil hebben om hun hardheid in dezen strijd te bewijzen, dan hebben wij de overwinning volledig verdiend.

Vergelding der Terreur-aanvallen

In het verdere verloop van zijn rede zeide de maarschalk dat menigeen wellicht denkt, waarom de vijandelijke luchtaanvallen op Duitsche woonplaatsen niet gewroken worden.

„Het zwaartepunt van het Duitsche luchtwapen — zoo verklaarde hij in dit verband — ligt in het Zuiden, Oosten en Noorden. Maar deze strijd in het Oosten zal naar zijn heiligste overtuiging, eens een einde vinden, waarop de laatste weerstandskracht van het bolsjewisme is gebroken en dan wordt ook de macht vrij, die vergelden kan. Op dien dag zal hij zich zeer nauwkeurig herinneren, wat de vijand in Duitschland heeft aangericht. „Ik ben er absoluut van overtuigd, — zoo ging de Rijksmaarschalk voort — dat wanneer de zon weer hoog aan den hemel zal staan, zij de Duitsche troepen, evenals vorig jaar, weer in den aanval zal zien. En deze aanval zal niet zwakker zijn. Integendeel, er zullen nieuwe, nog betere wapens in den strijd gebracht worden, er zullen gestaalde divisies aanvallen, die in zich de verplichting medebrengen: wij maken Stalingrad thans goed. Ik kan — zoo zeide hij verder — op mijn vingers uitrekenen, hoe het er aan den anderen kant moet uitzien. Over het algemeen kunnen wij dan constateeren: wie heeft den moed te twijfelen aan onze overwinning?

De Rijksmaarschalk besloot met de verzekering van zijn onverwoestbaar geloof aan de Duitsche overwinning. Dit geloof — zoo zeide hij — komt voort uit het diepste inzicht in den samenhang der dingen. Maar het is ook het meest innige geloof aan de rechtvaardigheid der Almacht".

REDE VAN Dr. GöBBELS

Totale Bereidheid van het Duitsche Volk

STRIJD OM TOEKOMST VAN EUROPA

Ter gelegenheid van den tienden verjaardag der aanvaarding van de macht heeft minister dr. Göbbels Zaterdagmiddag in het Sportpaleis te Berlijn een redevoering gehouden, in welker verloop hij de elders afgedrukte proclamatie van den Führer aan het Duitsche volk voorlas.

De minister begon zijn rede met te betoogen dat het sinds de aanvaarding van de macht in het jaar 1933 traditie geweest is, dat de Führer elk jaar persoonlijk aan het Duitsche volk het parool gaf voor het komende jaar van strijd.

De Führer heeft mij opgedragen, zoo vervolgde dr. Göbbels, u mede te deelen, dat het zijn vurigste wensch geweest is ook heden tot de natie te spreken. Hij betreurt het, evenals wij, dat hij dit jaar de ons allen tot een innerlijke behoefte geworden traditie der viering van dien gedenkdag, moet onderbreken. Maar de harde noodzakelijkheid van de oorlogvoering staat hem op dit oogenblik niet toe zijn hoofdkwartier te verlaten vanwaar hij de groote afweerslagen in het Oosten leidt. Hij richt zich derhalve in plaats van in een redevoering, in een proclamatie tot het Duitsche volk.

Met een terugblik op de gebeurtenissen der afgeloopen jaren wees de minister er op, dat Duitschland het met alle gevaren en crises heeft klaargespeeld. En zooals het in het verleden was, zoo zal het ook in het heden en in de toekomst zijn. Voor ons was het sinds van ouds een vaststaand en onomstootelijk beginsel dat het woord capitulatie in ons woordenboek niet bestond. Daar blijven wij en zullen wij altijd bij blijven. Strijd was het parool van de nationaal-socialistische beweging van het begin af aan en strijd is ons parool gebleven tot op den dag van heden. Evenals ons destijds niets cadeau is gedaan, zoo zal ons ook thans niets geschonken worden. Alles moeten wij ons zelf veroveren en door werk verkrijgen. Thans in het uur van de zwaarste gevechten in het Oosten meent de tegenstander weer eens, over ons te kunnen triomfeeren.

VIJANDELIJKE LEUGENS

De vijandelijke dagbladen liegen er maar op los. Zij beweren, dat in Duitschland de uitzonderingstoestand is afgekondigd, dat de natie begint uiteen te vallen enz. Ik kan daartegen als vaststaande feiten het volgende constateeren:

Er heerscht in Duitschland slechts van ons volk tot concentratie van zijn krachten voor den oorlog en voor het behalen van de overwinning. Van nu af aan willen wij alles wat slechts denkbaar is, doen om de overwinning te bespoedigen. Volkomen onverschillig is het ons daarbij, wanneer onze vijanden ons in onze vastberadenheid niet serieus nemen. Door den vijand onderschat te worden, is in den oorlog altijd een goede hulp.

Men zal de resultaten van onzen fanatieken arbeid eerder dan men denkt aan de vijandelijke zijde reeds in het verdere verloop van den oorlog bespeuren. In Engelsche bladen viel dezer dagen te lezen, dat de Duitsche leiding zich in haar huidigen toestand van nood en druk beroepen heeft op de weerstandskracht van het Engelsche na de catastrophe van Duinkerken, teneinde het Duitsche volk moed in te spreken. Ik verklaar ten aanzien daarvan: Geen enkele Duitsche staatsman en geen enkele Duitsche courant hebben zich tot zooiets verlaagd. Ik zou ook geen reden weten, waarom het Duitsche volk zich juist op het Engelsche volk zou moeten beroepen om het met de reusachtige moeilijkheden van dezen tweeden winteroorlog klaar te spelen. Een volk in wiens geschiedenis een Frederik de Groote voorkomt, behoeft niet naar voorbeelden te gaan zoeken in de Engelsche geschiedenis. Geen mensch denkt er aan de moeilijkheden van dezen wereldstrijd te bagatelliseeren. Die strijd is uiterst hard en stelt bovenmenschelijke eischen aan onze troepen en hun leiding.

WAKKER GESCHUD

Wanneer de vijand zich beroept op militaire successen in dezen winter, dan kunnen wij daarop slechts antwoorden, dat juist die ons hebben wakker geschud uit de laatste begrippen van behaaglijkheid en gemakkelijkheid. Het Duitsche volk wil van dit uur af aan nog slechts vechten en werken voor de overwinning. In Londen hoopt men, dat wij geen reserves meer ter beschikking hebben.

Het is niet alleen een strijd om het bestaan en de veiligheid van de Duitsche natie, doch ook een geweldig conflict om het toekomstige lot van Europa, ja, van het geheele beschaafde avondland. Wanneer de vijand meent ons door eenige slagen te kunnen ontmoedigen, dan vergist hij zich sterk. Deze slagen waren en zijn voor ons slechts een alarm-signaal tot den totalen oorlog. Op de aanmatigende dreigementen der overwinning van het bolsjewisme en van de plutocratie antwoorden wij met een nationale krachtsinspanning van het geheele volk. Niets zal ons er toe brengen, ook slechts met de kleinste gedachte te prakkizeeren over toegeeflijkheid, gezien het feit, dat de schitterende overwinningen van onze soldaten ons en onzen bondgenooten bijna het geheele Europeesche werelddeel aan de voeten gelegd hebben. Wij zijn vastbesloten van deze overwinningen een volkomen gebruik te maken.

NOG MEER MAATREGELEN

Partij en staat zullen in de voorbereiding van den totalen oorlog voorbeeldig voorop staan. Er zijn maatregelen genomen en in de komende dagen zullen er nog meer tot stand komen, om de totale oorlogvoering te organiseeren en practisch uit te voeren. Nadat de minister de proclamatie van den Führer aan het Duitsche volk had voorgelezen, vervolgde hij:

Deze proclamatie behelst alles wat wij op dit uur moeten weten, en de bevelen, waarop het Duitsche volk met ongeduld gewacht heeft. Hier vinden wij de parolen van den strijd en van een wilde vastberadenheid, die onze harten verheffen. Wij gelooven in de overwinning, omdat de Duitsche natie ditmaal weet, waar het om gaat. Wij zijn besloten hard te blijven en verbeten te werken, totdat de overwinning in onze handen is. Wij gelooven in de overwinning, omdat wij den Führer hebben. Wanneer wij thans naar hem opzien, dan zien wij juist in hem de veilige garantie van de komende eindoverwinning. Wij weten heel nauwkeurig, dat het wereldbeslissende conflict van dezen oorlog gaat tusschen het nationaal-socialistische Rijk en de bolsjewistische Sovjet-Unie.

Tegen het einde van zijn rede zeide dr. Göbbels: In dit dramatisch uur van onzen reusachtigen strijd tegen onze oude vijanden willen wij slechts de eene bede tot den Almachtige richten, ons den Führer gezond en vol kracht en besluitvaardigheid te behouden. Wij weten, dat wij dan alle gevaren te boven zullen komen en tenslotte overwinning en vrede zullen verkrijgen. Zoo roep ik dan den Führer uit naam van het geheele Duitsche volk voor den zwaarsten strijd om onze vrijheid naar buiten, ons oude parool toe als bevestiging van onze bereidwilligheid die tot alles in staat is: Führer beveel, wij volgen. Zoowel tijdens het begin als aan het eind van de rede van den minister, weerweerklonk eindelooze bijval.

Bij verstandig gebruik kan men met weinig gas veel doen.

DE ZONDAG

Gr. — Ik geloof dat de Satan het toch niet slim genoeg aangepakt heeft, toen hij Job „zoo-arm-als-Job" maakte. Want Job heeft het in de verdrukking vol kunnen houden. Als de Satan Job eens nóg rijker gemaakt, als-maar rijker, rijker, rijker, zoo, dat Job zijn rijkdom eenvoudig niet meer aan had gekund, hoe zou Job zich dàn gehouden hebben?

Ga maar met u-zelf te rade.

Nood leert bidden, zegt het spreekwoord. Van den overvloed, de weelde en den rijkdom staat dat niet geschreven. Wanneer wij in de verdrukking verkeeren, verkeeren wij net dichtst bij God. Wanneer alles ons afgenomen wordt, blijven wij het meest trouw. Job heeft tenminste te midden van al zijn ellende gezegd: de Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd.

* * *

Zou hij daar óók toe gekomen zijn, wanneer de Satan hem honderd maal rijker gemaakt had dan hij al was?

Wanneer het ons goed gaat, zijn we zoo deemoedig niet. Wanneer we het geluk maar voor het grijpen hebben, piekeren we niet zoo heel erg over „gegeven en genomen". Het gemak dient: den mensch, — niet: Gòd. In dagen van voorspoed hebben wij het te druk met ons zelf. Satan had nog geen goeden kijk op de menschen. Die dacht: wanneer ik dien rijken Job dood-arm maak, en hongerig en naakt, en...... Mis! Heelemaal mis gerekend. Zijn huisvrouw, ja, die zegt: Zegen God en sterf. Dat is het makkelijkste, dan ben je van de narigheid af. Maar Job noemt haar een zottin: Wij zouden het goede van God ontvangen en het kwade niet?

* * *

Met de geschiedenis van Job uit den Bijbel in de hand, komen we een heel eind.

De huisvrouw en de beker water

EEN METHODE OM MET WEINIG GAS VEEL TE DOEN

Een advies aan de huisvrouwen: „Kook aardappelen en vaste groenten, zooals boonen, koolraap, spruitjes, enz. met zoo weinig mogelijk water. Op twee kilogram aardappelen of vaste groenten is één beker water voldoende." Men lette er vooral op, dat de pan gesloten blijft en dat — zoodra de inhoud kookt — de vlam klein wordt gesteld. Aanbranden is dus een gevolg van het feit, dat de vlam te laat kleiner wordt gesteld, waardoor te veel water verdampt.

Het is de plicht van iedere huisvrouw, juist nu de gasrantsoeneering zoo streng doorgevoerd moet worden, op deze manier te koken. Zoo kan men met weinig gas veel doen! Het is ieders eigen belang, want wie zijn rantsoen overschrijdt, loopt kans van den toevoer te worden afgesneden.

RESIDENTIE-NIEUWS

VAN BIJLEVELT EN VAN AERSCHOT

In Capitol

Het gezelschap van Van Bijlevelt en Van Aerschot heeft deze week zijn tenten opgeslagen in het Capitol Theater en voert daar de klucht „De man in de badkuip" op, een geschiedenis vol verwikkelingen en komische situaties. Het leeuwendeel van het succes komt voor rekening van Van Bijlevelt. Van de overige medespelenden dienen Van Aerschot, Truus Speyk en Hans Kaart genoemd te worden.

Kleine ongevallen. — C. W. P., die op de Veenendaalkade bezig was zijn gespan te wasschen, geraakte onder de wielen, toen het paard onverwacht vooruit liep. Hij kreeg een diepe wonde aan het dijbeen en aan den linkerknie. Hij is opgenomen in het ziekenhuis aan het Westeinde. — In de Boekhorststraat werd de voetganger C. J. K., die van het trottoir gleed, aangereden door lijn 10. Hij kreeg een hoofdwonde en werd opgenomen in het ziekenhuis aan den Zuidwal. — In de Hobbemastraat is de voetgangster H. C. K. de R., die onvoorzichtig overstak, aangereden door een wielrijder. Zij kreeg een hersenschudding en een bloeduitstorting aan het rechteroog. Zij werd opgenomen in het ziekenhuis aan den Zuidwal.

Kerk en Zending.

De Ontwapenings-conferentie.

Het adres van den Wereldbond.

De definitieve uitslag van het ontwapeningspetitionnement van de afd. Nederland van den Wereldbond van Kerken is als volgt: Geteekend hebben [illegible] kerkeraden en kerkbesturen, over de volgende Kerken verdeeld: 531 kerkeraden der Ned. Herv. Kerk, 140 van de Geref. Kerken, 69 van de Doopsgez. Broederschap, 31 van de Evang. Luth. Kerk, 24 van de Remonstr. Geref. Broederschap, 21 van de Geref. Kerken in Hersteld Verband, 15 kerkbesturen van de Oud-Katholieke Kerk, 8 kerkeraden van de Vrij-Evangelische gemeenten, 5 kerkeraden van de Christ. Geref. Kerk, 5 van de Baptisten Gemeenten, 4 van de Hersteld-Evang. Luth. Kerk en 1 van de Vrije Gemeente (Amsterdam). Het

